Stadsfullmäktiges

i

Västerås

Protokoll

och

Handlingar

för år

1943

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1943

REGISTER.

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Amorteringslån, Kungl. Maj:ts tillstånd för staden att upptaga lån å resp. 972.000 och 694.900 kronor	7	7
Amorteringslån, upptagande av, å 952.900 kronor	126	703
Ansvarsförbindelse, tillstånd för staden att ikläda sig enligt Kungl. kungörelsen om tertiär- och tilläggslån	11	27
Apalby egendom, nybyggnadsförbud för del av	72, 74	491
Apalbyområdet, fastställande av kvarters- och gatunamn inom	32	167
Arbetareinstitutet, anslag till föreläsnings- och biblioteksverksamhet för år 1944	141	745, 868, 917
Arbetareinstitutet, anslag för pensionering av bibliotekarien O. Hallberg	68	484
Arbetarnas bildningsförbunds biblioteksverksamhet, anslag till	141	745, 870, 917
Arbetsförmedlingen, anslag till	145	801, 925
Arosgården, anslag till	141	745, 870, 917
Arosvallen, anslag till	139	
Arosvallen, bidrag av nöjesskattemedel till skötsel av	27	115
ASEA, upphävande av särbestämmelser om indrivning av utskylder hos skattskyldiga anslutna till Asea-personalens intresseförening m. m.	63	455
Badelunda, utredning ang. inkorporering av	105	583
Badhusen, budget för år 1944	143	772, 882, 921
Badhusen, pensionering av kollektivanställd personal vid varmbadhuset m. m.	13	35
Badhussstyrelsens årsberättelse för 1942	31	159
Barnavården, budget för år 1944	140	730, 860, 916
Barnavårdsbyrån, inköp av möbler till	46	362

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Barnavårdsnämndens årsberättelse för 1942	42	341
Barnhemmet för flickor, anslag till	145	801, 894, 925
Barnhemmet Sparvboet, anslag till	145	802, 925
Barnkrubban, anslag till	145	801, 925
Barnrika familjer, motion om bostadshjälp åt i form av bostadsrättslägenheter	28, 52	398
Barnrika familjer, principbeslut om uppförande av bostadshus för, inrymmande jämväl lägenheter för icke barnrika familjer	52	398
Barnrika familjer, utlämnande av räntefritt lån till stiftelsen Solgårdar för uppförande av fastigheter å stadsäg. 266 E och 1528 DR	64	458
Barnrika familjer, överlåtelse av stadsägan 266 E till Stiftelsen Solgårdar väster om Djuphamnsvägen för uppförande av hus för	25	104
Barnrika familjer, överlåtelse å tomtmark till Stiftelsen Solgårdar å stadsägorna 1528 EP och 1922 B för uppförande av bostadshus för m. m.	6	5
Barnstugeföreståndarinnan, löneförbättring för	81	521
Barnstugestyrelsens årsberättelse för 1942	19	62
Barnstugorna, anordnande av lekplats vid Korsängsskolan	43	351
Barnstugorna, budget för år 1944	146	802, 902, 927
Barnstugorna, iordningställande av ny lokal för barnträdgård inom gamla Jakobsbergsskolan	84	538
Barnstugorna, löneförbättring för barnstugeföreståndarinnan samt inrättande av en extra befattning som barnträdgårdsledarinna	81	521
Begagnade föremål, tillstånd för fru Ingrid Andrén att idka handel med	69	
Begagnade föremål, tillstånd för Edvin Erikssons maskinaffär och fabrikören Arvid Svensson att idka handel med	37	
Begagnade föremål, tillstånd för Henrik Alexander Furucrona att idka handel med	10	
Begagnade föremål, tillstånd för Konsumtionsföreningen Västerås med omnejd att idka handel med	10	
Begagnade föremål, tillstånd för Gustaf Bertil Schörling att idka handel med	127	
Begagnade föremål, tillstånd för Västerås Bilbolag att idka handel med	54	
Belysning å vissa delar av Djäkneberget, anordnande av	125	689
Beredningsutskott, val av för 1943 och 1944	2, 147	
Bibliotekskommittén, anslag för utredningskostnader	109	657

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Bibliotekskommittén, ledamot vald, H. E. Wahlberg ..	16	
Björnön, anordnande av väg till samt till Hässlö	78	511
Björnön, utförande av vissa arbeten å (uppförande av regnskydd m. m.)	36	181
Bokslut, disposition av överskott i 1942 års	66	474
Borgarbrandkåren, höjning av arvoden och timpenning för	81	524
Borgen, Kungl. Maj:ts tillstånd för Västerås stad att teckna borgen å amorteringslån för H. S. B. och Riksbyggen	46	364
Borgen, tecknande av å byggnadskreditiv för H. S. B. och stiftelsen Solgårdar för stadsäg. 266 M, Inge 2 och 266 E	68	486
Borgen, tecknande av å byggnadskreditiv för H. S. B. och Riksbyggen för stadsäg. 2469, 266 G, H, F och I	106	645
Borgen, tecknande av å byggnadskreditiv för Riksbyggen, H. S. B. och stiftelsen Solgårdar för stadsäg. 2464, 1528 EY, 2459, 1528 EP och 1922 B	32	163
Borgen, åtagande av jämlikt kungörelsen om tertiär- och tilläggslån	67, 86, 102, 128	482
Borrutrustning för markundersökningar, anskaffande av	43	354
Bostadsinspektris, uppförande av befattningen på ordinarie stat samt instruktion för	22	86
Bostadsproduktion, förslag till åtgärder för främjande av	7	14
Bostadsrättsförening, utlåning av insatskapital för inträde i	7	14
Bostadsrättslägenheter, inköp av för uthyrning till vissa stadens befattningshavare	68	483
Bostadsrättslägenheter, motion om anskaffande av för uthyrning till barnrika familjer	28, 52	398
Brandchefen och vice brandchefen, löneregler för ..	67	478
Brandstationen, anslag till för renhållning	143	921
Brandstationen, iordningställande av trädgård vid	110	658
Brandstyrelsens årsberättelse för 1942	49	369
Brandväsendet, avräknande av semester å tjänstledighet för genomgång av statens brandskolas kurser .	107	647
Brandväsendet, bidrag till från Städernas Allmänna Brandstodsbolag	97	570
Brandväsendet, budget för år 1944	143	777, 883, 921
Brandväsendet, höjning av arvoden och timpenning för Västerås Borgarbrandkår	81	524

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Brandväsendet, stadens medverkan för anordnande av kurs i brandtjänst för samvetsömma värnpliktiga ..	35, 110	177, 659
Budget för år 1944	139	707, 857
Budget för år 1944, Beredningsutskottets betänkande		929
Budget för år 1944, Drätselkammarens betänkande ..		913
Byggnadschef, ändring av instruktion för samt för byggnadskontoret	124	672
Byggnadsförbud, se nybyggnadsförbud		
Byggnadskontoret, borrutrustning för markundersökningar, anskaffande av	43	354
Byggnadskontoret, inköp av släpskopespel för grusgropen vid Malma	36	182
Byggnadskontoret, ombyggnad av en väghyvel och en vägvält till gengasdrift	95	561
Byggnadskontoret, återbesättande av en befattning som 1. assistent å byggnadskontoret	85	
Byggnadskontorets årsberättelse för år 1942	50	377
Byggnadsnämnden, budget för år 1944	145	799, 892, 924
Byggnadsstadgan, yttrande över stadsplaneutredningens 1942 förslag till vissa ändringar i	75	502
Byte av mark, se Fastighetshandel		
Daghem och lekskolor m. m., yttrande över förslag betr. statsbidrag till	21	82
Djuphamnen, se Hamnen		
Djäkneberget, anordnande av belysning å vissa delar av	125	689
Djäknebergsslätten, iordningställande av för skolidrott samt skridskoplan	95, 142	562, 918
Donationer, mottagande av testamentarisk donation av fröken Anna Hedman	97, 133	567, 942
Donationer, mottagande av testamentarisk donation av makarna Johan och Augusta Högstedt	37	185
Donationer, stadgar för systrarna Hedmans understödsfond	133	942
Drätselkammaren, nytt reglemente för	106, 137	635, 962
Drätselkammarens årsberättelse för 1942	42	217
Dyrtidstillägg å löner och pensioner under 1943	44	355
Egnahemsverksamhet, statlig, fråga om utövande av ifråga om bostadsegnahem inom staden	61	445

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Elbarestauranten, inköp av ackumulatorer till	43	353
Elektricitetsverket, fortsatt ombyggnad av till kontorslokaler	83	531
Elektricitetsverket, försäljning av verkets dieselmotorer	90	541
Elektriska ledningar, anordnande av för åstadkommande av reservkraft till vattenverket vid Hässlö	132	935
Elektriska ledningar, förstärkning av till Hässlö	50	391
Elektriska ledningar, inredande av transformatorstation i elektricitetsverkets källare	77	508
Elektriska ledningar till viss del av Hagaområdet, anläggning av	92	553
Elektriska ledningar, utförande av transformatoranläggning vid Vegagatan	46	361
Elektriska ledningar å området väster om Djuphamnsvägen, anläggning av	23	92
Exekutionsväsendet, inköp av skrivmaskin och räknemaskin till exekutorerna	32	166
Fagersta, utseende av representant vid Fagersta stads tillblivelse	128	
Familjebidragsnämnden, budget för år 1944	147	811, 909, 928
Familjebidragsnämndens årsberättelse för 1942	49	373
Fastighetsförvaltare, inrättande av en befattning som samt instruktion för denne	124	672
Fastighetsförvaltning, budget för år 1944	143	780, 921
Fastighetsförvaltningen, omorganisation av samt inrättande av befattning som fastighetsförvaltare, instruktion för denne m. m.	124	672
Fastighetshandel, bemyndigande för drätselkammaren att försälja mark i kv. Flisan	80	517
Fastighetshandel, bemyndigande för drätselkammaren att försälja mark inom Hagaområdet	92, 136	553, 957
Fastighetshandel, bemyndigande för drätselkammaren att försälja mark söder om Stohagsvägen, motsvarande stadsägan 218 och del av stadsägan 2277	98	577
Fastighetshandel, bemyndigande för drätselkammaren att försälja mark från stadsägorna 264, 266 och 267 å Djuphamnsområdet	14	44
Fastighetshandel, bemyndigande för drätselkammaren att försälja mark från stadsägan 1530, Skallberget	14	45
Fastighetshandel, byte av mark å Jakobsberg (stads-		

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
ägan 701 och stadsägan 1053"C), godkännande av avtal	20	65
Fastighetshandel, byte av mark med byggnadsfirman A. Diös vid Tunbyvägen och Emaus	98	575
Fastighetshandel, försäljning av mark från stadsägorna n:ris 1169 A och 1134	80	518
Fastighetshandel, försäljning av upplagstomter å stadsägan 1525. 1526 (avslag)	79	517
Fastighetshandel, försäljning av del av stadsägan 2239 B till Asea	79	516
Fastighetshandel försäljning av mark vid kraftverket till Kungl. Vattenfallsstyrelsen	79	515
Fastighetshandel, köp av tomten nr 3 kv. Kata	74, 144	496
Fastighetshandel, köp av del av stadsägan 267 (Frö-klängningsanstalten)	14	44
Fastighetshandel, köp av fastigheterna stadsägorna n:ris 1440 och 1441	53	405
Fastighetshandel, köp av fastigheterna stadsägorna n:ris 1956, 1957 och 1958	53	403
Fastighetshandel, överlåtelse av stadsägan 266 E till Stiftelsen Solgårdar för uppförande av barnrikehus	25	101
Fastighetshandel, överlåtelse av stadsägan 1528 EP och 1922 B till Stiftelsen Solgårdar för uppförande av barnrikehus	6	5
Fastighetshandel, överlåtelse av tomt kostnadsfritt till högre allmänna läroverket för uppförande av skolhem m. m., fråga om	52	402
Fastighetshandel, överlåtelse av tomt till Västerås hantverks- och industriförening för uppförande av pensionärshem, fråga om	62	449
Fattigvården, budget för år 1944	140	725, 857, 915
Fattigvårdsbyrån, inköp av möbler till	46	362
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1942	42	329
Flygförvaltningen, avtal om leverans av vatten	76	506
Flygförvaltningen, avtal om leverans av vatten och mottagande av avloppsvatten vid Hässlö	133	938
Folkpensionering, budget för år 1944	145	795, 891, 924
Folkskolan, avlöning till vaktmästaren vid nya Jakobsbergsskolan	63	454
Folkskolan, budget för år 1944	140	734, 862, 916
Folkskolan, inköp av skolmaterial och skolmöbler till nya folkskolan å Jakobsberg	90, 140	543, 916
Folkskolan, tilläggsanslag för anställande av extra lärarpersonal vid m. m.	34	175

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Folkskyddsväsendet m. m., yttrande över betänkande med förslag till lag om	65	461
Fornminnesföreningen, anslag till	145	802, 895, 925
Frilufts- och folkkonserter, anslag till	145	802, 926
Frälsningsarméns slumverksamhet, anslag till	145	802, 925
Förslagsanslaget, för år 1944	146	806, 927
Förstärkt försvarsberedskap, se Militärtjänstgöring		
Gasverket, reparation av gasmästarebostaden	77	507
Gasverket, spårförbindelse mellan statens kraftverk och	12	29
Gator, framdragande av inom Hagaområdet	92	553
Gator, framdragande av gata å området väster om Djuphamnsvägen	14	44
Gator, iordningställande av den öppna platsen mellan Stora gatan och Bondegatan	50	390
Gator, stensättning av del av Köpingsvägen, del av Malmabergsgatan, Skepparbacken, del av Norra Ringvägen samt Engelbrektsplan ävensom iordningställande av del av Arosvägen och Lidmansvägen	35	179
Gator, stensättning, fortsatt av Malmabergsgatan mellan Nybomsgatan och Släggargatan	63	453
Gatubelysning, budget för år 1944	142	754, 919
Gatunamn m. m. för Gåsmyrevreten, Apalbyområdet, Allégatan	32	167
Gatunamn, namnsättning av gata söder om Stohagsvägen (Fridnäsgatan)	107	650
Gatu- och kvartersnamn, m. m. fråga om översyn av, motion	48, 54	413
Gatu- och väghållning, budget för år 1944	142	750, 918
Gaturenhållning, budget för år 1944	142	754, 919
Gatuskyltar, inköp av nya sådana	36	183
Grävmaskin för tekniska verken, inköp av	25	103
Gymnastikföreningen, anslag till	145	802, 895, 925
Gåsmyrevreten, fastställande av kvarters- och gatunamn inom	32	167
Hallanderska donationsfonden, understöd ur, till ingenjören J. W. Hallander	96	563
Hamnen, budget för år 1944	142	755, 876, 919
Hamnen, div. belysningsanordningar m. m. för luftskyddsändamål i hamnarna, anskaffande av	45	359

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Hamnen, höjning av pensionsåldern för kranmaskinistförmannen	36	183
Hamnen, inhägnad av djuphamnen, fråga om effektivare sådan	17, 33	171
Hamnen, inköp av reservmotor för äldre brokranen i djuphamnen	6	4
Hamnen, inköp av åkmotor till kübelvagnen i djuphamnen	45, 142	358
Hamnen, inrättande av en ordinarie befattning som kranreparatör	66	476
Hamnen, Kungl. Maj:ts avslag å ansökan om lån för utbyggnad av djuphamnen	65	459
Hamnen, ombyggnad av portalkran vid djuphamnen	92, 142	551, 919
Hamnen, reparation av en malmgripskopa i djuphamnen	77	510
Hamnen, tilläggsanslag för anskaffande av en ny 12-tons brokran i djuphamnen	83	532
Hamnkaptenen, ändring i instruktionen för	7	9
Hamnkontoret, inköp av möbler till	34	174
Hamnområdet, uppgörelse med Nordenhaags trävaruaffär ang. byggnader och mark å	78, 144	512, 922
Hemsysternämnden, budget för år 1944	147	812, 912, 928
Hemvärnet, anslag till skjututbildning för samt vissa beredskapsarbeten	84	537
H. S. B., Kungl. Maj:ts tillstånd för Västerås stad att teckna borgen å amorteringslån för	46	364
H. S. B., tecknande av borgen å byggnadskreditiv för stadsäg .266 M och Inge 2	68	486
H. S. B., tecknande av borgen å byggnadskreditiv för stadsäg. 1528 EY och 2459	32	163
H. S. B., tecknande av borgen å byggnadskreditiv för stadsäg. 2469, 266 G, 266 H och 266 F	106	645
Hundskatt för år 1944	140	915
Husmoderssemesternämnden, anslag till	146	802, 901, 926
Hyresnämnden, budget för år 1944	147	811, 911, 928
Hälsovården, budget för år 1944	141	745, 871, 918
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1942	31	119
Högre allmänna läroverket, se Läroverket, högre allmänna		
Högre folkskolan, budget för år 1944	141	739, 864, 917
Idrottshall, Föreningen Västerås, anslag till	146	802, 900, 926

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Idrottsplatsen, anslag till Föreningen Västerås Nya Idrottsplats	139	
Idrottsplatsen, bidrag av nöjesskattemedel till skötsel av	27	115
Idrottsplatser, iordningställande av planerna väster om flickskolan och å Djäknebergsslätten för skolidrott och skridskobanor	95, 142	562, 918
Igor, sammanläggning av kv. Idolf och Isidor till kv. Igor	32	167
Inkomst-och utgiftsstat för år 1944	139	707, 857
Inkomst- och utgiftsstat för år 1944, Beredningsutskottets betänkande		929
Inkomst- och utgiftsstat för år 1944, Drätselkammarens betänkande		913
Inkorporering av Badelunda socken, utredning om	105	583
Instruktion för bostadsinspektrisen	22	86
Instruktion för byggnadschefen och byggnadskontoret, ändring av	124	672
Instruktion för fastighetsförvaltaren, antagande av	124	672
Instruktion för hamnkaptenen, ändring i	7	9
Instruktion för polisassistenten, antagande av	57	441
Instruktion för stadsdirektören, ändring i	124	672
Instruktion för stadsingenjören och stadsingenjörskontoret, ändring av	124	672
Instruktion för stadsträdgårdsmästaren, förslag till ny	138	965
Johannisberg, anslag för gäldande av rättegångskostnad i mål mellan Kronan och Västerås stad i samband med inköp av Johannisbergs egendom	61	448
Järnvägsspår mellan statens kraftverk och gasverket	12	29
Kanslikonstapel, inrättande av befattning som	57	415
Kanslinotarie, återbesättande av tjänsten som	36, 55	181
Kartor, konservering av äldre stadskartor	66	475
K. F. U. M., anslag till	141	745, 918
K. F. U. M., yttrande över ansökan om lån till samlingslokal	135	952
Kommunala flickskolan, budget för år 1944	141	743, 867, 917

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Kommunala förtroendemän, val av	2, 5, 8, 9, 16, 27, 108, 110—123, 138, 147	20, 660—672 965
Konstföreningen, anslag till	141	745, 918
Konstverk, konservering av staden tillhöriga tavlor	84	536
Kranmaskinistförman, höjning av pensionsåldern för	36	183
Kranreparatör, inrättande av en ordinarie befattning som	66	476
Kriminalöverkonstapel, bitr., inrättande av befattning som	57	415
Kristiansborgs gård, reparation av kontorslokaler i	97	572
Kristidsnämnden, budget för år 1944	146	810, 908, 923
Kristidsnämnden, fråga om kontroll över nämndens arbete	20	67
Kronouppbördskontoret, inrättande av befattningar som kvinnligt kontorsbiträde av I och II klass	90	544
Kronouppbörds- och exekutionsväsendet, budget för år 1944	144	790, 887, 923
Kvartersnamn, m. m. fråga om översyn av, motion	48, 54	413
Kvartersnamn för kvarter inom Gåsmyrevreten och Apalbyområdet	32	167
Kvartersnamn, sammanläggning av kvarteren Idolf och Isidor till Igor	32	167
Lantegendomarna, reparation av svinhuset vid Malma	82, 143	529, 920
Lantegendomsnämnden, budget för år 1944	143	759, 877, 920
Lantegendomsnämnden, reparation av kontorslokalerna i Kristiansborgs huvudbyggnad	97	572
Lantegendomsnämndens kontor, inköp av möbler till	62	452
Lastbil för renhållningsverket, inköp av	62, 143	451, 920
Lekplatser, anordnande av lekplats vid Korsängsskolan	43	351
Lekplatser, iordningställande av i Rudbecksparken	47	366
Lekplatser, iordningställande av del av Rudbecksparken till, tilläggsanslag	73	490
Ledningar, anslag till diverse nya ledningsutsträckningar under år 1944	139	914
Ledningar, elektriska samt vatten- och avlopps- till nybebyggelse inom Hagaområdet, framdragande av	92	553
Ledningar, elektriska, till Hässlö, förstärkning av	50	391
Ledningar, vatten- och avloppsledningar till Apalbyområdet, anläggning av	33	170

	Protoko l sid.	Handlingar sid.
Ledningar, vatten- och avlopps- samt elektriska å området väster om Djuphamnsvägen, anläggning av ..	23	92
Ledningar, vatten- och avlopps- till Sommarroområdet, anläggning av	95	560
Ledningar, vatten- och avlopps- i Sturegatan och Domkyrkoesplanaden, anläggning av	12	31
Luftskyddet, anslag till Västerås luftskyddsförening ..	5	1
Luftskyddet, div. belysningsanordningar m. m. i hamnarna för luftskyddets räkning, anskaffande av	45	359
Luftskyddet, förbättring av skyddsrum i fastigheten Munkgatan 7	82	529
Luftskyddet, inredande av skyddsrum i pensionärshemmen vid Malmabergsgatan och Tenngatan	42	349
Luftskyddet, inrättande av ytterligare skyddsrum i polisstationen	132	933
Luftskyddet, omändring och modernisering av luftskyddscentralen i Djäkneberget	131	931
Luftskyddsnämnden, budget för år 1944	146	808, 903, 927
Lån, Kungl. Maj:ts avslag å ansökan om lån för utbyggnad av djuphamnen	65	459
Lån, Kungl. Maj:ts tillstånd för staden att upptaga amorteringslån å resp. 972.000 och 694.900 kronor	7	7
Lån, upptagande av ett nytt amorteringslån å 952.900 kronor	126	703
Lån, utlåning av insatskapital för inträde i bostadsrättsförening	7	14
Lån, utlämnande av räntefritt lån till stiftelsen Solgårdar för uppförande av bostadshus för barnrika familjer å stadsäg. 266 E och 1528 DR	64	458
Lån, utlämnande av räntefritt lån till Stiftelsen Solgårdar för uppförande av bostadshus för barnrika familjer å stadsägorna 1528 EP och 1922 B.....	6	5
Lånepolitik, kommunal, yttrande över betänkande med förslag betr. grunderna för	21	80
Länsarbetsnämnden, anslag till	145	801, 925
Läroverket, högre allmänna, budget för år 1944	141	742, 917
Läroverket, högre allmänna, inköp av skåp för förvaring av musikbibliotek	20	66
Läroverket, högre allmänna, tillhandahållande av tomt till för uppförande av skolhem m. m.	52	402
Läroverket, högre allmänna, utredning ang. förslag till ny läroverksbyggnad	16, 22	49, 90
Lönebestämmelser för tjänstemän och arbetare vid full-		

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
görande av militärtjänstgöring under förstärkt försvarsberedskap, ändring av	23, 127	97
Löneförbättring, dyrtidstillägg åt stadens befattningshavare under 1943	44	355
Lönereglering för barnstugeföreståndarinnan	81	521
Lönereglering för brandchefen och vice brandchefen	67	478
Lönestaten, avlöning till vaktmästaren vid nya Jakobsbergsskolan	63	454
Lönestaten, indragning av två maskinistbefattningar samt inrättande av två nya befattningar som förste montör vid elektricitetsverket och två nya befattningar som maskinist vid reningsverket	91	548
Lönestaten, inrättande av ordinarie befattning som bostadsinspektris	22	86
Lönestaten, inrättande av en befattning som fastighetsförvaltare	124	672
Lönestaten, inrättande av en ordinarie befattning som förste mätningstekniker	80	519
Lönestaten, inrättande av befattningar som kamrersassistent och kvinnligt kontorsbiträde av I klass vid tekniska verken	51	394
Lönestaten, inrättande av ordinarie befattningar som kvinnligt kontorsbiträde av I och II klass å kronouppbördskontoret	90	544
Lönestaten, inrättande av ordinarie befattningar som kvinnligt kontorsbiträde av I och II klass å stadskansliet och stadskamrerarekontoret	76	503
Lönestaten, inrättande av en ordinarie befattning som kranreparatör	66	476
Lönestaten, omorganisation av poliskåren i staden	57	415
Lönestaten, omändring av befattningen som mätningsingenjör till stadsingenjör	124	672
Magistraten och rådhusrätten, budget för år 1944	144	789, 884, 923
Malma, reparation av svinhuset vid	82, 143	529, 920
Malma grusgrop, inköp och montering av släpskopa vid	36	182
Militärtjänstgöring, ändrade bestämmelser betr. avlöning till tjänstemän och arbetare vid fullgörande av förstärkt försvarsberedskap	23, 127	97
Musikundervisning, anslag till	141	745, 918
Mätningskontoret, anställande av extra arbetskraft å för 1943	14	39

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Mätningstekniker, förste, inrättande av en befattning som	80	519
Mödrahem, motion om utredning av fråga om inrättande av hem för ensamma mödrar	128	
Natthärbärget, anslag till	145	801, 925
Naturaförmåner, värdesättning av bostads-, bränsle- och beklädnadsförmåner för 1944	108	654
Nordenhaags trävaruaffär, uppgörelse med ang. byggnader och mark inom hamnområdet	78, 144	512, 922
Nybyggnadsförbud för del av Apalby egendom	72, 74	491
Nybyggnadsförbud för viss del av Gåsmyrevreten	27	
Nybyggnadsförbud för viss del av området öster om järnvägen Västerås—Tillberga	28	
Nykterhetsnämnden, budget för år 1944	140	733, 861, 916
Nykterhetsnämndens årsberättelse för 1942	19	59
Nöjesskattemedel, bidrag av till skötsel av idrottsplatsen	27	115
Pantlånerörelse, yttrande över socialstyrelsens utredning och förslag rörande åtgärder för borttagande eller minskande av dess nackdelar	53	407
Pensioner, dyrtidstillägg å under 1943	44	355
Pensionsnämnden, se folkpensionering		
Pensionsreglemente för stadens arbetare, ändring i, avseende personalen vid varmbadhuset	13	35
Pensionsreglemente, ändring av, innefattande höjning av pensionsåldern för kranmaskinistförmannen samt biträdande vaktmästaren vid ålderdomshemmet	36	183
Pensionstillägg till gasmästaren Ernst Widén	96	564
Pensionsunderstöd till f. kördrängen V. Danielsson	51	396
Pensionärshem, budget för år 1944	146	803, 903, 927
Pensionärshem, inredande av skyddsrum i, vid Malmabergsgatan och Tenngatan	42	349
Pensionärshem, Kungl. Maj:ts beslut ang. statsbidrag till pensionärshem å stadsägan 1528 ET	15	46
Pensionärshem, överlåtelse av tomt till Västerås hantverks- och industriförening för uppförande av, fråga om	62	449

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Planteringar, budget för år 1944	142	751, 872, 918
Planteringar, iordningställande av den öppna platsen mellan Stora gatan och Bondegatan	50	390
Pilsnerdricka, tillstånd för fru Sigrid Charlotta Johanna Andersson att utskänka	37	
Pilsnerdricka, tillstånd för Ellis Alva Ingeborg Eskilsson att utskänka	47	
Pilsnerdricka, tillstånd för Carl A. Hermansson att utskänka	86	
Pilsnerdricka, tillstånd för Oskar Valter Hofstadius att utskänka	70	
Pilsnerdricka, tillstånd för Carl Verner Johansson att utskänka	70	
Pilsnerdricka, tillstånd för fru Jenny Gustava Johnsson att utskänka	38	
Pilsnerdricka, tillstånd för Vanda Elisabet Karlsson att utskänka	69	
Pilsnerdricka, tillstånd för Johan Emil Edvard Lindgren att utskänka (ansökan avstyrkt)	71	
Pilsnerdricka, tillstånd för Ebba G. E. Möller att utskänka	85	
Pilsnerdricka, tillstånd för Hildur Johanna Näsström att utskänka	102	
Pilsnerdricka, tillstånd för Selma Maria Ingeborg Sevelius att utskänka	38	
Pilsnerdricka, tillstånd för Åke Sören Sörman att utskänka	38	
Polisassistent, inrättande av befattning som samt instruktion för denne	57	415, 441
Polisen, avräknande av semester å tjänstledighet för genomgång av statens polisskolas kurser	107	647
Polisen, fråga om anskaffande av utomhustelefoner för polisens behov	57	415
Polisen, inköp av vissa inventarier för polisstationen	98	573
Polisen, omorganisation av poliskåren	17, 57	415
Polisväsendet och fångvården, budget för år 1944	145	793, 889, 923
Radiobilar, anskaffande av för polisens behov	57, 145	415, 794
Reglemente för drätselkammaren, antagande av nytt	106, 137	635, 962
Renhållningsverket, inköp av ny lastbil för	62, 143	451, 920
Renhållningsväsendet, anstånd med omläggning av stadens sophämtningssystem till 1/7 1944	47	365

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Revision av stadens räkenskaper för år 1942	65	466
Riksbyggen, Kungl. Maj:ts tillstånd för Västerås stad att teckna borgen å amorteringslån för	46	364
Riksbyggen, tecknande av borgen å byggnadskreditiv för stadsäg. 266 I	106	645
Riksbyggen, tecknande av borgen å byggnadskreditiv för stadsäg. 2464	32	163
Rikshuvudvägen, ny sträckning för genom staden	134	944
Rudbecksparken, iordningställande av lekplats i	47	366
Rudbecksparken, iordningställande av del av, tilläggsanslag	73	490
Räkenskaper, disposition av överskott i 1942 års bokslut	66	474
Räkenskaper, revision av 1942 års	65	466
Räkenskapsberättelse, drätselkammarens för 1942	42	217
Räkenskapsväsendet, anslag till verkställd utredning för omläggning av inventarieredovisningen m. m.	64	457
Rättegångskostnad, gäldande av, i mål mellan Kronan och Västerås stad i samband med inköp av Johannisbergs egendom	61	448
Röda korset, anslag till Västerås Röda korskår	6	2
Sjukkasseverksamheten, anslag till	145	802, 898, 926
Skatter, upphävande av särbestämmelser om indrivning av utskylder hos skattskyldiga anslutna till Asea-personalens intresseförening m. m.	63	455
Skogsaccis för år 1943, fastställande av	106	646
Skolhem för högre allmänna läroverkets elever, fråga om tillhandahållande av tomt för uppförande av	52	402
Skollovskoloniföreningen, anslag till	145	802, 925
Slumverksamheten, anslag till	145	802, 925
Socialvården, yttrande över socialvårdskommitténs betänkande ang. omorganisation av	17, 21	68
Solgårdar, tecknande av borgen å byggnadskreditiv för stadsäg. 266 E	68	486
Solgårdar, tecknande av borgen å byggnadskreditiv för stadsäg. 1528 EP och 1922 B	32	163
Solgårdar, upplåtelse av stadsägan 266 E till för uppförande av barnrikehus	25	104
Solgårdar, upplåtelse av tomtmark samt utlämnande av räntefritt lån till för uppförande av barnrikehus å stadsägorna 1528 EP och 1922 B	6	5

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Solgårdar, utlämnande av räntefritt lån till för uppförande av barnrikehus å stadsäg. 266 E och 1528 DR	64	458
Sophämtningssystemet, anstånd med omläggning av till 1/7 1944	47	365
Sparvboet, anslag till	145	802, 925
Stadsarkitektkontoret, anställande av extra arbetskraft å för 1943	14	39
Stadsdirektören, ändring i instruktionen för	124	672
Stadsfullmäktige, avsägelse av ledamotskap, K. A. Lundell	128	
Stadsfullmäktige, förteckning över oavgjorda ärenden	9	21
Stadsfullmäktige, minnesord över rektor Hjalmar Thyresson	89	
Stadsfullmäktige, ny ledamot John Jacobsson	131	
Stadsfullmäktige, ny ledamot, fru E. Lindqvist	5	
Stadsfullmäktige, val av ledamöter för åren 1943—1946	2	
Stadsfullmäktige, val av ordförande och vice ordförande	2, 147	
Stadshotellet, installation av diskmaskin m. m. i Vasakällaren	26	114
Stadsingenjör, omändring av befattningen som mätningsingenjör till samt ny instruktion för stadsingenjören och stadsingenjörskontoret	124	672
Stadskamrerarekontoret, inköp av checkprotectograf m. m.	73	489
Stadskamrerarekontoret, inrättande av en ord. befattning som kvinnligt kontorsbiträde av II klass å	76	503
Stadskansliet, inrättande av ord. befattningar som kvinnligt kontorsbiträde av I och II klass å	76	503
Stadskartor, äldre, konservering av	66	475
Stadsläkare, återbesättande av tjänsten som 2:dre stadsläkare	98	574
Stadsombudsman, återbesättande av tjänsten som	13	32
Stadsplan för Apalby, fastställelse av	16	
Stadsplan för Gåsmyrevreten, fastställelse av	27	
Stadsplan för området öster om järnvägen Västerås—Tillberga, fastställelse av	28	
Stadsplan för vissa delar av Östra området (Sandgärdet, Haga och vissa delar av östra utmarken)	135	954
Stadsplaneändring för kv. Herta och Hanna, fastställelse av	10	
Stadsplaneändring för del av kv. Ida	26, 48	112
Stadsplaneändring för delar av Jakobsberg (Ida, Kata, Kajsa m. fl.)	125	691
Stadsplaneändring för kv. Kerstin, fastställelse av	55	

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Stadsplaneändring för kv. Kerstin, yttrande över besvär ang.	15, 48	47
Stadsplaneändring för kv. Knut, Kol och Lennart	74, 126	492, 695
Stadsplaneändring för kv. Lea	25, 71	105
Stadsplaneändring för kv. Melker, Nestor, Nimrod, Njord, Oden, Olov, Martin och Mats, yttrande över besvär ang.	15, 48	48
Stadsplaneändring för kv. Melker, Nestor, Nimrod, Njord, Oden, Olov, Martin och Mats, återkallande av förslag om	50	393
Stadsplaneändring för kv. Naima, fastställelse av	16	
Stadsplaneändring för kv. Nanna, fastställelse av	28	
Stadsplaneändring för kv. Råstenen, Flisan och Stenhuggaren	26, 71	109
Stadsrevisorernas berättelse över 1942 års räkenskaper	65	466
Stadsträdgårdsmästaren, ny instruktion för samt återbesättande av befattningen	138	965
Tandpolikliniken, hyra för m. m.	145	802, 926
Tandvård, anslag till åt medellösa vuxna personer	27	116
Tandvård, fri tandvård till barn i förskoleåldern och barn tillhörande andra skolor än folkskolan	134	943
Tavlor, se Konstverk		
Taxa, ändring av elektricitetsverkets grundavgiftstariff för jordbruksfastigheter	93	557
Taxeringsnämnden, suppleant i 10:de distriktet	27	
Teaterbolaget, understöd till	54	411
Tekniska skolan, budget för år 1944	141	740, 866, 917
Tekniska skolan, hyresbidrag till rektor m. m.	141	745, 917
Tekniska skolan, iordningställande av varmvattenberedare i yrkesskolan samt reparation av skolans vaktmästarebostad	61	447
Tekniska verken, budget för år 1944	143	762, 879, 920
Tekniska verken, inköp av grävmaskin för	25	103
Tekniska verken, fortsatt ombyggnad av elektricitetsverket till kontorslokaler	83	531
Tekniska verken, försäljning av elektricitetsverkets dieselmotorer	90	541
Tekniska verken, indragning av två maskinistbefattningar samt inrättande av två nya befattningar som		

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
förste montör vid elektricitetsverket och två nya befattningar som maskinist vid reningsverket	91	548
Tekniska verken, inrättande av befattningar som kamrersassistent och kvinnligt kontorsbiträde av I klass vid	51	394
Tekniska verken, reparation av gasmästarebostaden vid gasverket	77	507
Tekniska verken, spårförbindelse mellan statens kraftverk och gasverket	12	29
Tekniska verken, styrelsens årsberättelse för 1942 ..	41	189
Tekniska verken, återbesättande av en befattning som gasverkseldare	85	
Tekniska verken, ändring av elektricitetsverkets grundavgiftstariff för jordbruksfastigheter	93	557
Tertiär- och tilläggslån, borgensåtagande jämlikt kungörelsen om	67, 86, 102, 128	482
Tertiär- och tilläggslån, Kungl. Maj:ts medgivande för staden att teckna ansvarsförbindelse enl. kungörelse om	11	27
Testamente av fröken Anna Hedman, mottagande av	97, 133	567, 942
Testamente av makarna Johan och Augusta Högstedt, mottagande av	37	185
Tomträttsinstitut, tillsättande av kommitté för utredning om vidsträcktare användning av	136	957
Torngrenska fonden, understöd ur till fru Olga Olauson	12	28
Transformatorstation i elektricitetsverkets källare, inredande av	77	508
Transformatorstation för åstadkommande av reservkraft till vattenverket vid Hässlö	132	935
Transformatorstation vid Vegagatan, utförande av ..	46	361
Tuberkulosföreningen, anslag till	145	802, 925
Understöd ur Hallanderska donationsfonden till ingenjören J. W. Hallander	96	563
Understöd ur Torngrenska fonden till fru Olga Olauson	12	28
Ungdomsvård, motion ang. utredning av fråga om samt tillsättande av kommitté	103, 108	651
Utgifts- och inkomststat för år 1944	139	707, 857
Utgifts- och inkomststat för år 1944, Beredningsutskottets betänkande		929

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Utgifts- och inkomststat för år 1944, Drätselkammarens betänkande		913
Uttaxeringen år 1944	147	725, 928
Val av kommunala förtroendemän	2, 5, 8, 9, 16, 27, 108, 110—123, 138, 147	20, 660—672, 965
Valdistrikt, förslag till ny indelning av staden i	75, 99	497, 578
Varmbadhuset, se Badhusen		
Vasakällaren, installation av diskmaskin m. m. i	26	114
Vattenleverans, avtal med Kungl. Flygförvaltningen om samt mottagande av avloppsvatten vid Hässlö	133	938
Vattenleverans, avtal med Kungl. Flygförvaltningen om	76	506
Vatten- och avloppsledningar till Apalbyområdet, anläggning av	33	170
Vatten- och avloppsledningar till nybebyggelse inom Hagaområdet, anläggning av	92	553
Vatten- och avloppsledningar å området väster om Djuphamnsvägen, anläggning av	23	92
Vatten- och avloppsledningar till Sommarroområdet, anläggning av	95	560
Vatten- och avloppsledningar i Sturegatan och Domkyrkoesplanaden, anläggning av	12	31
Vattenverket vid Hässlö, åtgärder för åstadkommande av reservkraft till	132	935
Ved, uppläggande av beredskapslager	43	350
Vägar, bidrag till anordnande av väg till Hässlö och Björnön	78	511
Vägar, ny sträckning för rikshuvudvägen genom staden	134	944
Västerås hantverks- och industriförening, överlåtelse av tomt till för uppförande av pensionärshem, fråga om	62	449
Västerås luftskyddsförening, anslag till	5	1
Västerås Rödakorskår, anslag till	6	2
Västerås Teateraktiebolag, understöd till	54	411
Yrkesskolorna, se Tekniska skolan		
Yttrande över förslag betr. statsbidrag till daghem och lekskolor m. m.	21	82

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Yttrande över betänkande med förslag till lag om folk skyddsväsendet m. m.	65	461
Yttrande över betänkande med förslag betr. grunderna för den kommunala lånepolitiken	21	80
Yttrande över socialstyrelsens utredning och förslag rörande åtgärder för borttagande eller minskande av pantlånerörelsens sociala nackdelar	53	407
Yttranden över socialvårdskommitténs betänkande ang. socialvårdens omorganisation m. m.	17, 21	68
Yttrande över stadsplaneutredningens 1942 förslag till vissa ändringar i byggnadsstadgan	75	502
Ålderdomshemmet, höjning av pensionsåldern för vaktmästaren vid	36	183
Ålderdomshemmet, återbesättande av en befattning som sjuksköterska vid	126	
Årsberättelse, badhusstyrelsens för 1942	31	159
Årsberättelse, barnavårdsnämndens för 1942	42	341
Årsberättelse, barnstugestyrelsens för 1942	19	62
Årsberättelse, brandstyrelsens för 1942	49	369
Årsberättelse, byggnadskontorets för 1942	50	377
Årsberättelse, drätselkammarens för 1942	42	217
Årsberättelse, familjebidragsnämndens för 1942	49	373
Årsberättelse, fattigvårdsstyrelsens för 1942	42	329
Årsberättelse, hälsovårdsnämndens för 1942	31	119
Årsberättelse, nykterhetsnämndens för 1942	19	59
Årsberättelse, tekniska verkens för 1942	41	189

Västerås 1944. Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

PROTOKOLL

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 4 januari 1943.

Närvarande: Folkskolläraren G. Leontein, kontorschefen Einar Keijser, måleriföreståndaren Albert Lundkvist, bokförlagsföreståndaren R. V. Hult, byggmästaren Fritz Eklund, studieledaren G. Sund, förmannen Karl Engdahl, stuveriförmannen Carl Hellström, majoren G. Robsahm, skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson, 1. stationsskrivaren Thure Bergquist, brandmästaren Ernst Johansson, överingenjören Carl Henning, verkmästaren Gustav Karlsson, kontoristen Gösta Sjöberg, verkmästaren David Johansson, muraren Martin Hellblom, civilingenjören John Lundgren, fru Ebba Berg, hyvlaren K. H. Thorén, fru Ebba Holmström, filaren Viktor Persson, förmannen Gunnar Larsson, folkskoleinspektören Em. Granér, lantbruksingenjören H. Welin-Berger, kassören Gösta Lundberg, montören Arthur Lundell, kyrkoskrivaren John Sjöblom, snickaren Gustaf Olsson, direktören Mattias Pers, grosshandlaren Sam Nyström, gjuteriarbetaren Bertil Lund, metallarbetaren Anton Berglund, häradshövdingen Sven Turén, häradsskrivaren Oscar Lewrö, fru Karin Kjelldahl, valsverksarbetaren Axel Hellman, fru Helga Hall, kontoristen Einar Jonsson, maskinmontören Erik Berglind, verkmästaren Fritz Johansson, fru Hilda Bergsten, fru Greta Gustavsson, disponenten M. Matell och svetsaren Åke Johansson.

Frånvarande med godkänt förfall: Kommunalarbetaren Nils G. Löf och advokaten J. Ruben Nyman. Frånvarande var jämväl rektorn Hjalmar Thyresson, som vid stadsfullmäktiges sammanträde den 21 december 1942 efter därom gjord framställning befriats från ledamotskapet i stadsfullmäktige.

§ 1.

Sammanträdets öppnande.

Jämlikt av stadsfullmäktige vid sammanträde den 21 december 1942 givet uppdrag hade herr Leontein till denna dag sammankallat stadsfullmäktige för att bland sig utse ordförande för det ingångna året m. m.; och öppnades nu sammanträdet av herr Leontein.

§ 2.

Ang. ledamöter i stadsfullmäktige.

Enligt till stadsfullmäktige överlämnade utdrag av magistratens särskilda protokoll för den 2 oktober 1942 hade vid nämnda dag förrättade röstsammanräkningar efter den 20 september 1942 hållet val för besättande av samtliga 48 stadsfullmäktigemandat i staden för åren 1943—1946 ovan såsom närvarande och frånvarande antecknade personer valts till stadsfullmäktige.

Med ledning av dessa protokoll hade kallelsen till dagens sammanträde utfärdats; och förrättades nu upprop.

Herr Leontein hälsade ledamöterna och särskilt de nyvalda välkomna till deltagande i årets och den nya valperiodens arbete.

§ 3.

Ang. val av ordförande.

Företogs val av ordförande hos stadsfullmäktige för innevarande år och utsågo stadsfullmäktige härtill på förslag av herr Keijser med acklamation herr måleriföreståndaren Alb. Lundkvist.

§ 4.

Den valde ordföranden övertog härefter ledningen av förhandlingarna.

§ 5.

Ang. val av vice ordförande.

Företogs val av vice ordförande hos stadsfullmäktige för innevarande år. Härvid föreslogs av herr Welin-Berger herr C. W. Karlsson, av herr Leontein herr Granér och av herr Hellman herr Lund.

Vid härefter med slutna sedlar företaget val utsågs med 28 röster herr C. W. Karlsson till stadsfullmäktiges vice ordförande. 9 röster tillföllo herr Granér och 3 herr Lund. 3 blanka röstsedlar avlämnades. Herrar C. W. Karlsson och Granér avstodo från att avgiva röst.

§ 6.

Ang. val av beredningsutskott.

Företogs till behandling fråga om val av beredningsutskott för innevarande år; och beslöto stadsfullmäktige härvid till en början enligt av herr Keijser framställt förslag, att utskottet skulle bestå av nio ledamöter och lika antal suppleanter.

Härefter företogs val av ledamöter i utskottet. Därvid föreslog herr Keijser fru Ebba Berg, verkmästaren Gustav Karlsson, förmannen Gun-

nar Larsson, tjänstemannen Gösta Sjöberg och filaren Viktor Persson. Av herr Welin-Berger föreslogos majoren Georg Robsahm, skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson och häradsskrivaren Oscar Lewrö. Av herr Granér föreslogs herr Leontein och av herr Lund herr Hellman.

Valet företogs härefter med acklamation, varvid till ordinarie ledamöter i beredningsutskottet valdes fru Berg samt herrar Gustav Karlsson, Larsson, Sjöberg, Persson, Robsahm, C. W. Karlsson, Lewrö och Leontein.

Till suppleanter i utskottet valdes efter inom stadsfullmäktige framställda förslag likaledes med acklamation kommunalarbetaren Nils G. Löf, hyvlaren K. H. Thorén, kyrkoskrivaren John Sjöblom, verkmästaren Fritz Johansson och fru Helga Hall att i nämnd ordning inträda vid förfall för någon eller några av fru Berg samt herrar Gustav Karlsson, Larsson, Sjöberg och Persson; häradshövdingen Sven Turén, disponenten M. Matell och fru Karin Kjelldahl att i nämnd ordning inträda vid förfall för någon eller några av herrar Robsahm, C. W. Karlsson och Lewrö; samt överingenjören Carl Henning att inträda vid förfall för herr Leontein.

§ 7.

Föredrogs och lades till handlingarna ett från Lahti stad i Finland inkommet telegram med tillönskan om ett gott nytt år för Västerås stad.

In fidem:

SVEN HOLMER.

Justerat den 7 januari 1943.

ALB. LUNDKVIST.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 28 januari 1943.

Närvarande: Herrar ordföranden måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, vice ordföranden skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson samt herrar Leontein, Keijser, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Bergquist, E. Johansson, Henning, G. Karlsson, Sjöberg, D. Johansson, Hellblom, Lundgren, Thorén, Löf, fru Holmström, herrar Nyman, Persson, Larsson, Granér, Welin-Berger, Lundberg, Lundell, Sjöblom, Olsson, Pers, Nyström, Lund, Berglund, Turén, Lewrö, fruarna Lindqvist och Kjelldahl, herr Hellman, fru Hall, herrar Jonsson, Berglind, fru Bergsten och herr Å. Johansson.

Frånvarande med godkänt förfall: Herr Robsahm, fru Berg, herr F. Johansson, fru Gustavsson och herr Matell.

Närvarande å magistratens vägnar: Borgmästaren Olov Rylander.

§ 8.

Val av stfm-ledamot.

Föredrogs utdrag av magistratens protokoll för den 18 innevarande januari månad utvisande att vid verkställd röstsammanräkning för utseende av ny ledamot av stadsfullmäktige efter rektor Hj. Thyresson för tiden intill den 1 januari 1946 utsetts fru Emelie Lindqvist.

Herr ordföranden hälsade den nyvalde ledamoten, som förut under del av år 1942 tillhört stadsfullmäktige, välkommen att åter deltaga i stadsfullmäktiges arbete.

§ 9.

Justering.

Uppdrogs åt herr Å. Johansson och fru Bergsten att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet. I sammanhang härmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å Rådhuset lördagen den 30 januari 1943 kl. 13,15.

§ 10.

Ang. anslag till Västerås Luftskyddsförening.

Med överlämnande av en framställning i ärendet från Västerås Luftskyddsförening hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 8 december 1942 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, att av

1943 års anslag för oförutsedda utgifter lämna föreningen ett bidrag med 500 kronor för föreningens verksamhet under år 1943.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 1) fattade stadsfullmäktige utan omröstning beslut i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 11.

Anslag till Västerås Röda Korskår.

Med överlämnande av en framställning i ärendet från Västerås Röda Korskår hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 8 december 1942 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, att av 1943 års anslag för oförutsedda utgifter lämna kåren ett bidrag med 500 kronor för år 1943.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 2) fattade stadsfullmäktige utan omröstning beslut i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 12.

Ang. anslag för inköp av reservmotor för äldre brokranen.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 17 december 1942 hade drätselkammaren med överlämnande av en framställning i ärendet från hamnstyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* anvisa 4.050 kronor för inköp av en reservmotor till den äldre brokranen i djuphamnen samt att anslaget skulle täckas i hamnarnas stat för år 1944.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 3) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla den föreliggande framställningen.

§ 13.

Ang. upplåtelse av tomtmark samt utlämnande av lån till Stiftelsen Solgårdar.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 17 december 1942 (Stadsfullmäktiges handlingar nr 4) hade drätselkammaren framlagt förslag angående stadens medverkan till uppförande av bostäder för mindre bemedlade, barnrika familjer genom H. S. B:s i Västerås Stiftelse Solgårdars försorg och i sådant hänseende hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, *att* för fortsatt bebyggelse för mindre bemedlade, barnrika familjer kostnadsfritt ställa till Stiftelsens förfogande staden tillhöriga stadsägorna nris 1528 EP och nr 1922 B, *att* bemyndiga drätselkammaren att till Stiftelsen utlåna de delar av de för uppförande av fastigheter å sagda stadsägor för mindre bemedlade, barnrika familjer erforderliga kapital-

beloppen, som översköto de genom lån av statsmedel erhållna beloppen samt *att* dessa lån skulle löpa utan ränta och vara slutamorterade inom 15 år efter det lånen erhållits.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet och sedan herrar Turén och Eklund yttrat sig utan att framställa något yrkande beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens berörda hemställan.

§ 14.

Kungl. Maj:ts tillstånd för staden att upptaga nya amorteringslån.

Föredrogs och lades till handlingarna av drätselkammaren med skrivelse den 7 januari 1943 överlämnade avskrifter i vad Västerås stad anginge av två ämbetsskrivelser från Kungl. Finansdepartementet utvisande att Kungl. Maj:t beslutat lämna staden tillstånd *dels* den 4 december 1942 att upptaga ett 20-årigt amorteringslån å 972.000 kronor, *dels ock* den 18 december 1942 att upptaga ett 25-årigt amorteringslån å 694.900 kronor. (Stadsfullmäktiges handlingar nr 5).

§ 15.

Ang. ändring i hamnkaptenens instruktion.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 25 september 1942 hade hamnstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för sin del godkänna ett vid skrivelsen fogat förslag till ändrad instruktion för hamnkaptenen i Västerås samt *att* uppdraga åt hamnstyrelsen att underställa beslutet länsstyrelsen för fastställelse. Framställningen hade av drätselkammaren i skrivelse den 14 januari 1943 tillstyrkts.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 6) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 16.

Ang. förslag till åtgärder för främjande av bostadsproduktionen.

Sedan stadsfullmäktige genom beslut den 29 oktober 1942 till drätselkammaren för yttrande och förslag överlämnat *dels* en av herrar Sjöberg och Olsson väckt motion om att stadsfullmäktige åt drätselkammaren måtte uppdraga att företaga utredning om läget på bostadsmarknaden i staden och att till stadsfullmäktige inkomma med förslag till de åtgärder, vartill utredningen kunde föranleda, *dels ock* skrivelse från hyresnämnden, vari hemställdes, att stadsfullmäktige måtte vidtaga åtgärder för avhjälpande av den i staden befintliga bristen på bostäder, hade nu från drätselkammaren inkommit infordrat yttrande och förslag. Drätselkammaren hade i en den 14 januari 1943 dagtecknad skrivelse, med

bifogande av en av särskilda delegerade verkställd utredning, hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, *att* godkänna nyssnämnda utredning samt *att* bemyndiga drätselkammaren att under år 1943 till ett högsta belopp av 100.000 kronor av tillgängliga medel utlåna intill halva insatskapitalet för inträde i bostadsrättsförening på sätt och villkor, som i sagda utredning föresloges.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar nr 7) och efter det herrar Pers, Eklund, Lund, Nyman och Hellblom yttrat sig utan att framställa något yrkande, fattade stadsfullmäktige utan omröstning beslut i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 17.

Ang. val av kommunala förtroendemän.

I skrivelse till stadsfullmäktige hade byggmästaren Axel Hammer och järnvägstjänstemannen Hugo Svanlind hemställt om entledigande från sina uppdrag såsom ledamot av 1943 års taxeringsnämnd i 5:te taxeringsdistriktet resp. revisor för stadens räkenskaper. Skrivelsen hade remitterats till beredningsutskottet för framläggande av förslag till efterträdare. Vidare hade åt beredningsutskottet genom stadsfullmäktiges beslut den 21 december 1942 uppdragits att inkomma med förslag till ersättare för rektor Hjalmar Thyresson i dennes uppdrag såsom ledamot av styrelsen för kommunala flickskolan, som ledamot av styrelsen för Västerås arbetareinstituts förening samt som revisorssuppleant i Västerås Kaféaktiebolag. Slutligen hade rektor Thyresson sedermera hemställt, att jämväl bliva entledigad från sina uppdrag som ledamot av kommittén för upprättande av ett folk- och landsbibliotek samt såsom huvudman i Västerås stads sparbank för åren 1943—1944.

Hos stadsfullmäktige hade beredningsutskottet nu i skrivelse den 13 januari 1943 (Stadsfullmäktiges handlingar nr 8) dels hemställt om bifall till sagda framställningar om entledigande, dels ock föreslagit ersättare i de ledigblivna uppdragen.

Med bifall till beredningsutskottets hemställan beslöto stadsfullmäktige att på sätt av §§ 18—24 här nedan framgår välja ersättare i ifrågavarande uppdrag.

Samtliga val förrättades med acklamation.

§ 18.

Ledamot och suppleant i 5:te taxeringsdistriktet.

Till ledamot för år 1943 i 5:te taxeringsdistriktet valdes suppleanten majoren G. Robsahm och till suppleant efter denne civilingenjören Axel Andberger.

§ 19.

Till revisor för stadens räkenskaper för åren 1942 och 1943 valdes suppleanten kassörskan Anna Karlsson och till suppleant efter henne föreståndaren Rudmar Thunell.

Revisor och revisorssuppleant för stadens räkenskaper åren 1942 och 1943.

§ 20.

Till ledamot av styrelsen för kommunala flickskolan till och med utgången av år 1943 valdes lektorn Olof Stenström.

Ledamot av styrelsen för kommunala flickskolan.

§ 21.

Till ledamot av styrelsen för Västerås Arbetareinstituts förening till och med utgången av år 1944 valdes disponenten M. Matell.

Ledamot av styrelsen för Västerås Arbetareinstituts förening.

§ 22.

Till revisorssuppleant i Västerås Kaféaktiebolag för år 1943 valdes köpmannen Oscar Kihlgren.

Revisorssuppleant i Västerås Kaféaktiebolag.

§ 23.

Till ledamot i kommittén för upprättande av ett folk- och landsbibliotek valdes länsjägmästaren Edvin Nyblom.

Ledamot i biblioteksskommittén.

§ 24.

Till huvudman i Västerås stads sparbank intill utgången av år 1944 valdes verkmästaren Gustav Karlsson.

Huvudman i Västerås stads sparbank.

§ 25.

Med skrivelse den 18 januari 1943 hade stadsfullmäktiges t. f. sekreterare överlämnat förteckning över oavgjorda ärenden hos stadsfullmäktige samt över av stadsfullmäktige fattade beslut av mera väsentlig betydelse, vilka ännu icke blivit verkställda. (Stadsfullmäktiges handlingar nr 9).

Ang. förteckning över oavgjorda ärenden.

Stadsfullmäktige beslöto lägga förteckningarna till handlingarna.

§ 26.

Ang. tillstånd till handel med begagnade föremål.

Sedan Konsumtionsföreningen Västerås med omnejd u. p. a. hos länsstyrelsen ansökt om tillstånd till handel med begagnade varor samt yttrande över ansökningen infordrats av stadsfullmäktige, beslöto stadsfullmäktige på förslag av beredningsutskottet och hälsovårdsnämnden att för egen del hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till framställningen på villkor, att handeln med de begagnade varorna skedde i avskild del av föreningens lokaler samt att betryggande åtgärder vidtogos mot spridande av smitta och ohyra.

§ 27.

Ang. tillstånd till handel med begagnade föremål.

Sedan köpmannen Henrik Alexander Furucrona hos länsstyrelsen ansökt om tillstånd till handel med begagnade föremål samt yttrande över ansökningen infordrats av stadsfullmäktige, beslöto stadsfullmäktige på förslag av beredningsutskottet och efter antecknande av att hälsovårdsnämnden för sin del intet hade att erinra emot ansökningen för egen del tillstyrka, att det begärda tillståndet av länsstyrelsen lämnades.

§ 28.

Ang. ändring av stadsplanen för kv. Herta och Hanna.

Sedan stadsfullmäktige den 18 juni 1942 antagit upprättat förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Herta och Hanna hade genom magistraten nu överlämnats avskrift av Kungl. Maj:ts brev den 4 december 1942, varigenom berörda stadsplaneändring blivit fastställd, dock med undantag för viss del av den till förslaget hörande beskrivningen.

Stadsfullmäktige beslöto göra anteckning härom i dagens protokoll.

In fidem:

SVEN HOLMER.

Justerat den 30 januari 1943.

ALB. LUNDKVIST.

Hilda Bergsten. *Å. Johansson.*

Offentligen uppläst den 30 januari 1943, betygar

Ex officio:

Sven Holmer.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 25 februari 1943.

Närvarande: Herrar ordföranden Lundkvist, vice ordföranden C. W. Karlsson, Leontein, Keijser, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Robsahm, Bergquist, Ernst Johansson, Henning, Gustav Karlsson, Sjöberg, David Johansson, Hellblom, Lundgren, fru Ebba Berg, herrar Thorén, Löf, fru Ebba Holmström, herrar Nyman, Viktor Persson, Gunnar Larsson, Granér, Lundberg, Sjöblom, Olsson, Pers, Nyström, Lund, Berglund, Turén, Lewrö, fru Karin Kjelldahl, herr Hellman, fru Helga Hall, herrar Jonsson, Berglind, fru Hilda Bergsten, herrar Matell och Åke Johansson.

Frånvarande med godkänt förfall: herrar Welin-Berger, Lundell, fru Emelie Lindkvist, herr Fritz Johansson och fru Greta Gustavsson.

Närvarande å magistratens vägnar: t. f. borgmästaren Folke Höijer.

§ 29.

Protokollsjustering.

Uppdrogs åt herrar Matell och Berglind att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet i sammanhang varmed tillgännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset lördagen den 27 februari 1943 klockan 13.30.

§ 30.

Ang. Kungl. Maj:ts medgivande för staden att teckna ansvarsförbindelse ang. kungörelse om tertiärlån och tilläggslån.

Med skrivelse den 4 februari 1943 (S. H. nr 10) hade drätselkammaren överlämnat Kungl. Maj:ts beslut den 22 januari 1943, utvisande att Västerås stad medgivits att i enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 29 oktober 1942 teckna ansvarsförbindelse enligt bestämmelserna i kungörelsen om tertiärlån och tilläggslån intill ett högsta belopp av 200.000 kronor.

Efter föredragning härav beslöto stadsfullmäktige lägga beslutet till handlingarna.

§ 31.

Ang. understöd ur Torngrenska fonden.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 4 februari 1943 (S. H. nr 11) hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* av Torngrenska fondens medel bevilja fru Olga Olausson ett månatligt understöd om 100 kronor att utgå från och med innevarande års början tills vidare under samma år.

Efter föredragning härav beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 32.

Ang. anslag till spårförbindelse mellan statens kraftverk och gasverket.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 26 januari 1943 hade styrelsen för tekniska verken på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta *att* för anordnande av spårförbindelse mellan Statens Kraftverks i Västerås hamn och gasverkets kolupplag för transport av kol till sistnämnda upplag ävensom för anordnande av övriga för nämnda transport erforderliga anordningar bevilja ett anslag å 25.000 kronor att utgå av lånemedel.

Drätselkammaren hade i häröver den 4 februari 1943 avgivet utlåtande tillstyrkt framställningen.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 12) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla den föreliggande framställningen med uppdrag för drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t ansöka om tillstånd att för ändamålet upptaga amorteringslån.

§ 33.

Ang. anläggning av vatten- och avloppsledningar i Sturegatan och Domkyrkoesplanaden.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 26 januari 1943 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta *att* för anordnande av vatten- och avloppsledningar i Sturegatan och Domkyrkoesplanaden bevilja ett anslag å 20.200 kronor att utgå av lånemedel. Drätselkammaren hade i häröver den 4 februari 1943 avgivet utlåtande tillstyrkt framställningen.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 13) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla den föreliggande framställningen med uppdrag för drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t ansöka om tillstånd att för ändamålet upptaga amorteringslån.

§ 34.

Ang. återbesättande av tjänsten som stadsombudsman.

Med skrivelse till stadsfullmäktige den 4 februari 1943 hade drätselkammaren överlämnat ansökningshandlingar från kvarstående 39 sökande till den lediga stadsombudsmannatjänsten i staden och hade drätselkamaren på förslag till erhållande av tjänsten uppsatt följande sökande:

1) Bitr. stadsombudsmannen i Örebro Per Siösteen
2) Stadsombudsmannen i Varberg, Gunnar Ihlenius
3) Stadsnotarien i Göteborg Einar Torkeli,

varvid drätselkammaren förordat de sökande i den ordning de uppförts på förslaget.

Det skulle här antecknas att från nyssnämnda tre sökande inkommit tillfredsställande läkarebetyg.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 14) uppstod diskussion, varunder herrar Turén, Engdahl, Granér, Eklund och Nyman yttrade sig. Valet företogs härefter med slutna sedlar; och utföll detsamma så att till stadsombudsman i Västerås valdes biträdande stadsombudsmannen Per Siösteen i Örebro med 23 röster. T. f. stadsombudsmannen i Västerås Sven Holmer erhöll 16 röster och stadsombudsmannen Gunnar Ihlenius i Varberg 3 röster varjämte en blank röstsedel avlämnades.

§ 35.

Ang. pensionering av kollektivanställd personal vid varmbadhuset samt tillägg till pensionsreglementet för stadens arbetare.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 2 februari 1943 hade löne- och avtalsnämnden till behandling upptagit frågan om pensionering av de vid varmbadhuset genom kollektivavtal anställda baderskorna, bastu- och simhallsvakterna samt tvätterskorna. Nämnden hade därvid föreslagit, att ifrågavarande befattningshavare skulle inordnas under pensionsreglementet för stadens arbetare och med anledning härav utarbetat förslag till erforderliga ändringar i sagda pensionsreglemente. Med överlämnande av ändringsförslaget hade nämnden hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att antaga det sålunda föreslagna tillägget till pensionsreglementet för stadens arbetare att tillämpas från och med den 1 januari 1943. Drätselkammaren hade i häröver den 11 februari 1943 avgivet utlåtande tillstyrkt löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 15) yrkade herr vice ordföranden, att det föreslagna tillägget till 10 § pensionsreglementet att för nu ifrågavarande befattningshavare endast skulle

fordras 10 tjänsteår för erhållande av avkortad pension skulle ändras till att avse 15 år. Herr Engdahl yrkade bifall till löne- och avtalsnämndens förslag.

Sedan överläggningen avslutats beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla löne- och avtalsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta förslag.

§ 36.

Ang. anställande av ytterligare arbetskraft å stadsarkitekt- och mätningskontoren.

I skrivelser till stadsfullmäktige den 10 februari 1943 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt om anslag med 23.000 kronor för anställande under återstoden av innevarande år av en biträdande stadsarkitekt, två mätningstekniker, fyra hantlangare och en kartriterska. Drätselkammaren hade i häröver den 11 februari 1943 avgivet yttrande tillstyrkt anslag för ändamålet med 23.000 kronor att utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 16) och sedan herrar Pers, Eklund och Granér yttrat sig utan att framställa särskilda yrkanden, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag.

§ 37.

Ang försäljning och inköp av mark samt framdragande av gata å området väster om Djuphamnsvägen.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 11 februari 1943 (S. H. nr 17) hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta *att* för framdragande av del av gata å området väster om Djuphamnsvägen anvisa 23.000 kronor att utgå av reserverade köpeskillingsmedelsfonden, *att* bemyndiga drätselkammaren att av Skogsvårdsstyrelsen i Västmanlands län för ett pris av 6 kronor per kvadratmeter förvärva cirka 2.000 kvadratmeter av den styrelsen tillhöriga stadsägan 267, *att* denna köpeskilling skulle täckas av medel ur reserverade köpeskilllingsmedelsfonden samt *att* vidare bemyndiga drätselkammaren att till pris och på villkor, som drätselkammaren funne vara för staden lämpliga, försälja mark från stadsägorna 264, 266 och 267.

Efter föredragning härav beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 38.

Ang. försäljning av mark från stadsäg. 1530.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 11 februari 1943 (S. H. nr 18) hade drätselkammaren hemställt om bemyndigande att till pris och på

villkor, som befunnes vara för staden lämpliga försälja den västligaste delen av stadsägan 1530.

Efter föredragning härav beslöto stadsfullmäktige utan omröstning lämna drätselkammaren det begärda bemyndigandet.

§ 39.

Kungl. Maj:ts beslut ang. statsbidrag till pensionärshem.

Sedan stadsfullmäktige den 26 november 1942 anslagit 380.000 kronor till uppförande av pensionärshem å stadsägan 1528 ET under förutsättning bland annat, att statsbidrag erhölles med 95.000 kronor, hade drätselkammaren med skrivelse till stadsfullmäktige den 11 februari 1943 överlämnat ämbetsskrivelse från Socialdepartementet, varav framgick att Kungl. Maj:t tilldelat Västerås stad statsbidrag till anordnande av ifrågavarande pensionärshem att utgå efter 25 % på högst 380.000 kronor.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 19) beslöto stadsfullmäktige lägga skrivelsen till handlingarna.

§ 40.

Yttrande över besvär ang. stadsplaneändring för kv. Kerstin.

Sedan järnhandlaren Erik Sundström i Västerås hos Kungl. Maj:t fullföljt besvär över stadsfullmäktiges i Västerås beslut den 29 oktober 1942 att antaga förslag till ändring av stadsplanen för kvarteret Kerstin samt stadsfullmäktiges yttrande över besvären infordrats, hade beredningsutskottet i skrivelse till stadsfullmäktige den 10 februari 1943 (S. H. nr 20) på anförda skäl föreslagit, att stadsfullmäktige ville hemställa, att besvären icke måtte föranleda till någon Kungl. Maj:ts åtgärd.

Efter föredragning härav fattade stadsfullmäktige utan omröstning beslut i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 41.

Yttrande över besvär ang. stadsplaneändring för kv. Melker, Nestor, Nimrod, Njord, Oden och Olov m. fl.

Sedan järnhandlaren Erik Sundström i Västerås hos Kungl. Maj:t fullföljt besvär över stadsfullmäktiges i Västerås beslut den 29 oktober 1942 att antaga förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Melker, Nestor, Nimrod, Njord, Oden och Olov samt för delar av kvarteren Martin och Mats samt stadsfullmäktiges yttrande över besvären infordrats, hade beredningsutskottet i skrivelse till stadsfullmäktige den 10 februari 1943 (S. H. nr 21) på anförda skäl föreslagit, att stadsfullmäktige ville hemställa, att besvären icke måtte föranleda till någon Kungl. Maj:ts åtgärd.

Efter föredragning härav fattade stadsfullmäktige utan omröstning beslut i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 42

Ang. val av ledamot i biblioteks-kommittén.

Sedan f. d. rektorn Samuel Landtmanson i skrivelse till stadsfullmäktige hemställt om entledigande från uppdraget att vara ledamot av kommittén för upprättande av ett folk- och landsbibliotek, hade beredningsutskottet i skrivelse till stadsfullmäktige den 10 februari 1943 hemställt, att stadsfullmäktige ville bifalla rektor Landtmansons anhållan om entledigande samt till ny ledamot i kommittén utse lektorn H. E. Wahlberg i Västerås.

Efter föredragning härav fattade stadsfullmäktige beslut i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 43.

Läroverks-kommittén med utredning betr. ny läro-verksbygg-nad.

Sedan stadsfullmäktige den 30 november 1939 uppdragit åt läroverkskommittén att verkställa ytterligare utredning för framläggande av nytt eller nya alternativ för högre allmänna läroverkets om- och tillbyggnad hade kommittén i skrivelse till stadsfullmäktige den 8 februari 1943 framlagt förslag till nybyggnad för läroverkets lokalbehov.

Efter föredragning av kommitténs skrivelse, som fanns intagen i nr 22 av stadsfullmäktiges tryckta handlingar för dagen, och sedan herrar Pers, Ernst Johansson, Granér, Turén, Eklund och Nyman yttrat sig i ärendet, beslöto stadsfullmäktige remittera skrivelsen till drätselkammaren för yttrande.

§ 44.

Kungl. Maj:ts fastställelse av ändring av stadsplanen för kv. Naima.

Sedan stadsfullmäktige den 31 augusti 1942 antagit förslag till ändring av stadsplanen för kvarteret Naima hade nu till stadsfullmäktige överlämnats avskrift av Kungl. Maj:ts beslut den 29 januari 1943 utvisande, att Kungl. Maj:t fastställt förslaget.

Stadsfullmäktige beslöto göra anteckning härom i dagens protokoll och överlämna fastställelsebeslutet till byggnadsnämnden.

§ 45.

Kungl. Maj:ts fastställelse av stadsplanen för Apalby.

Sedan stadsfullmäktige den 29 oktober 1942 antagit förslag till stadsplan för Apalby, hade nu till stadsfullmäktige överlämnats avskrift av Kungl. Maj:ts beslut den 5 februari 1943, utvisande att Kungl. Maj:t med viss ändrad lydelse av 7 § i stadsplanebestämmelserna fastställt förslaget.

Stadsfullmäktige beslöto göra anteckning härom i dagens protokoll och överlämna fastställelsebeslutet till byggnadsnämnden.

§ 46.

Länsstyrelsens remiss betr. inhägnad av djuphamnen.

Genom resolution den 6 februari 1943 hade länsstyrelsen till stadsfullmäktige överlämnat handlingarna i ett hos länsstyrelsen anhängigt ärende i fråga om eventuellt effektivare inhägnad av djuphamnen i Västerås samt lämnat stadsfullmäktige tillfälle att i ärendet avgiva yttrande innan detsamma underställdes Kungl. Maj:t.

Stadsfullmäktige beslöto remittera ärendet till hamnstyrelsen och drätselkammaren för förberedande utlåtande.

§ 47.

1942 års poliskommitté med betänkande ang. poliskårens omorganisation.

Sedan stadsfullmäktige den 31 augusti 1942 tillsatt en särskild kommitté för utredning av fråga om ändrad organisation för poliskåren i staden, hade kommittén till stadsfullmäktige inkommit med ett den 22 februari 1943 dagtecknat betänkande i ärendet jämte därvid fogade bilagor.

Stadsfullmäktige beslöto på förslag av herr Keijser remittera betänkandet till polisnämnden, löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren för yttrande.

§ 48.

Yttrande över socialvårdskommitténs betänkande ang. socialvårdens omorganisation.

Genom resolution den 13 januari 1943 hade länsstyrelsen infordrat stadsfullmäktiges yttrande över Socialvårdskommitténs utredning och förslag angående socialvårdens organisation m. m.

På förslag av herr vice ordföranden beslöto stadsfullmäktige remittera förslaget till beredningsutskottet för yttrande med uppdrag för beredningsutskottet att dessförinnan höra de nämnder och styrelser, som av förslaget berördes.

In fidem:

THJELVAR HEDBERG.

Justerat den 27 februari 1943.

ALB. LUNDKVIST.

Mogens Matell. *Erik Berglind.*

Offentligen uppläst den 27 februari 1943; betygar

Ex officio:

Thjelvar Hedberg.

Västmanl. Folkblads Tr., V:ås

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 26 mars 1943.

Närvarande: Herrar ordföranden Lundkvist, vice ordföranden C. W. Karlsson samt ledamöterna Leontein, Keijser, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Robsahm, Bergquist, E. Johansson, Henning, G. Karlsson, Sjöberg, D. Johansson, Hellblom, fru Berg, herrar Thorén, Nyman, Persson, Granér, Welin-Berger, Lundberg, Lundell, Sjöblom, Olsson, Nyström, Lund, Lewrö, fru Lindkvist, fru Kjelldahl, herr Hellman, fru Hall, herrar E. Jonsson, Berglind, fru Bergsten, fru Gustavsson, herrar Matell och Å. Johansson.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Hult, Lundgren, Löf, fru Holmström, herrar Larsson, Pers, Berglund, Turén och F. Johansson.

Närvarande å magistratens vägnar: Brottmålsrådmannen John Carlbom.

§ 49.

Justering.

Uppdrogs åt fru Gustavsson och herr Jonsson att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset tisdagen den 30 mars 1943 kl. 13.30.

§ 50.

Nykterhetsnämndens årsberättelse för 1942.

Sedan nykterhetsnämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 15 februari 1943 (S. H. nr 23) överlämnat sin berättelse över nämndens verksamhet under år 1942, beslöto stadsfullmäktige lägga berättelsen till handlingarna.

§ 51.

Styrelsens för Västerås stads barnstugor årsberättelse för 1942.

Sedan styrelsen för Västerås stads barnstugor i skrivelse till stadsfullmäktige den 19 februari 1943 (S. H. nr 24) överlämnat sin berättelse över 1942 års verksamhet, beslöto stadsfullmäktige lägga berättelsen till handlingarna.

§ 52.

Ang. godkännande av avtal om markbyte å Jakobsberg.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 4 mars 1943 hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* godkänna ett i skrivelsen närmare angivet avtal mellan drätselkammaren och ägaren av stadsägan 701, varvid sistnämnda ägare till staden skulle överlämna del av stadsägan 701 och staden i utbyte till denne del av stadsägan 1053 C.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 25) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 53.

Ang. inköp av stålskåp för förvaring av läroverkets musikbibliotek.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 4 mars 1943 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för inköp av tvenne stålskåp avsedda att för förvaranig av befintligt musikbibliotek utlånas till högre allmänna läroverket, ställa ett belopp av 1.000 kronor till drätselkammarens förfogande, att utgå av innevarande års förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 26) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 54.

Ang, viss kontroll över kristidsnämndens arbete.

Sedan vid stadsfullmäktiges sammanträde den 31 augusti 1942 herr Lund väckt motion om att stadsfullmäktige skulle utfärda sådan instruktion för kristidsnämnden, att nämnden inför stadsfullmäktige skulle avlämna rapport över handlagda ärenden och arten av viktigare beslut och stadsfullmäktige vid samma sammanträde beslutat remittera motionen till kristidsnämnden och drätselkammaren för yttrande, hade nu från kristidsnämnden och drätselkammaren inkommit skrivelser av den 18 februari respektive 4 mars 1943 i vilka skrivelser hemställdes, att den nu ifrågavarande av herr Lund väckta motionen icke måtte föranleda till någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 27) och sedan herr Lund yrkat, att stadsfullmäktige måtte besluta utfärda eller hemställa om utfärdande av sådan instruktion för kristidsnämnden att denna ålades att minst en gång i kvartalet avlägga rapport inför stadsfullmäktige, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 55.

Ang. yttr. över utredning och förslag betr. socialvårdens organisation.

Sedan länsstyrelsen i Västmanlands län anmodat stadsfullmäktige att inkomma med yttrande över Socialvårdskommitténs "Betänkande VI: Utredning och förslag angående socialvårdens organisation", samt stadsfullmäktige vid sitt sammanträde den 25 februari 1943 uppdragit åt beredningsutskottet att efter hörande av de nämnder och styrelser, som av förslaget berördes, hade beredningsutskottet nu med bifogande av yttranden från barnavårdsnämnden, fattigvårdsstyrelsen, pensionsnämnden, nykterhetsnämnden och familjebidragsnämnden avgivit begärt yttrande. Häri hade beredningsutskottet, efter kort redogörelse för förslaget, hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att som eget yttrande över förslaget åberopa, vad beredningsutskottet i sin skrivelse anfört.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 28) och sedan *dels* herrar Sjöblom och Lund yttrat sig utan att framställa något yrkande, *dels* herr Granér yrkat, att ur förslaget till yttrande skulle utgå denna mening: "Endast under den förutsättning att det visar sig omöjligt att nu eller inom den allra närmaste tiden skapa nya och större primärkommuner kan beredningsutskottet, om ock med någon tvekan, uttala sig för ett tillskapande av provisoriska socialvårdskommuner", *dels ock* herr Sjöberg yrkat bifall till beredningsutskottets hemställan, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 56.

Ang. yttr. över betänkande med förslag betr. grunderna för den kommunala lånepolitiken.

Sedan länsstyrelsen i Västmanlands län anmodat stadsfullmäktige att inkomma med yttrande över 1939 års kommunlånesakkunnigas betänkande med förslag angående grunderna för den kommunala lånepolitiken, hade drätselkammaren förehaft ärendet till förberedande behandling. I skrivelse till stadsfullmäktige den 11 mars 1943 hade drätselkammaren gjort vissa erinringar emot förslaget samt hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, att som eget yttrande över förslaget åberopa vad drätselkammaren i sin skrivelse anfört.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 29) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 57.

Ang. yttrande över förslag betr. statsbidrag till daghem och lekskolor m. m.

Sedan länsstyrelsen i länet anmodat stadsfullmäktige att inkomma med yttrande över 1941 års befolkningsutrednings förslag angående statsbidrag till daghem och lekskolor m. m., hade nu från styrelsen för Västerås stads barnstugor ävensom från drätselkammaren, vilka före-

haft ärendet till behandling, inkommit yttranden (S. H. nr 30). I sin skrivelse hade drätselkammaren lämnat en redogörelse för förslagets innehåll samt gjort vissa erinringar emot detsamma. Drätselkammaren hade hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, att såsom eget yttrande över förslaget åberopa vad drätselkammaren och styrelsen för Västerås stads barnstugor i sina ovan berörda skrivelser anfört.

Efter föredragning härav beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förevarande hemställan.

§ 58.

Ang. uppförande av befattning såsom bostadsinspektris på ordinarie stat.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 1 februari 1943 hade hälsovårdsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, *att* från och med den 1 april 1943 inrätta en ordinarie befattning såsom bostadsinspektris, placerad i 27. lönegruppen av stadens lönesystem samt *att* bemyndiga hälsovårdsnämnden att med ordinarie innehavare besätta befattningen. Löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren, som förehaft ärendet till behandling, hade tillstyrkt bifall till framställningen, nämnden med den ytterligare hemställan, att stadsfullmäktige ville besluta fastställa instruktionen för bostadsinspektrisen i de delar, där det ej tillkomme hälsovårdsnämnden att fatta beslut.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 31) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla hälsovårdsnämndens ävensom löne- och avtalsnämndens berörda framställningar.

§ 59.

Ang. nybyggnad för högre allmänna läroverket.

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 25 februari 1943 beslutat att till drätselkammaren för yttrande överlämna ett av läroverkskommittén den 8 samma månad framlagt förslag till nybyggnad för högre allmänna läroverkets lokalbehov, hade drätselkammaren i skrivelse den 11 mars 1943 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* till alla delar bifalla läroverkskommitténs här ifrågavarande framställning samt *att* upphäva sitt den 24 november 1938 fattade beslut om anvisande av medel för om- och tillbyggnad av läroverket i enlighet med då framlagda ritningar.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 32) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan. Stadsfullmäktige hade sålunda beslutat *att* i princip godkänna det nu framlagda förslaget till nybyggnad för högre allmänna

läroverkets lokalbehov i huvudsaklig överensstämmelse med föreliggande ritningar, *att* uppdraga åt kommittén att låta i detalj utforma förslaget samt iordningställa de huvudritningar, som för förslagets godkännande av vederbörliga styrelser tarvas, *att* av tidigare för ifrågavarande ändamål uttaxerade medel anvisa 75.000 kronor för täckande av kostnaderna dels för förut verkställda utredningar, dels ock för upprättande av de handlingar, som nu erfordras samt *att* vidare åt kommittén uppdraga att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för godkännande samt *att* upphäva sitt den 24 november 1938 fattade beslut om anvisande av medel för om- och tillbyggnad av läroverket i enlighet med då framlagda ritningar.

§ 60.

Ang. framdragande av vatten-, avlopps- och elektriska ledningar å området väster om Djuphamnsvägen.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 23 februari 1943 (S. H. nr 33) hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, *att* för utförande av transformatorstation och elektriska ledningar inom den del av området väster om Djuphamnsvägen mellan järnvägen och Köpingsvägen, som nu ägdes av staden, anvisa 19.000 kronor att utgå av lånemedel, *att* för framdragande av vatten- och avloppsledningar inom samma område anvisa 42.000 kronor att likaledes utgå av lånemedel samt *att* för huvudledningar för vatten och avlopp för provisorisk pumpstation och tryckledning inom ovan berörda område, anslå 63.000 kronor att utgå av reserverade köpeskillingsmedel. Drätselkammaren, som förehaft ärendet till behandling, hade tillstyrkt bifall till framställningen samt föreslagit, att åt drätselkammaren måtte uppdragas att hos Kungl. Maj:t ansöka om tillstånd att för ändamålet upptaga amorteringslån å 61.000 kronor.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet och sedan herrar Henning och Eklund yttrat sig utan att framställa något yrkande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla styrelsens framställning på sätt denna tillstyrkts av drätselkammaren.

§ 61.

Ang. ändrade bestämmelser betr. avlöning till tjänstemän och arbetare vid militärtjänstgöring

Hos stadsfullmäktige hade löne- och avtalsnämnden i skrivelse den 2 mars 1943 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* antaga nedan angivna bestämmelser för utgivande av ersättning under fullgörande av nu anbefalld förstärkt försvarsberedskap samt *att* upphäva sina i samma ämne den 5 oktober 1939 och 29 februari 1940

fattade beslut, varvid således tillägget till mom. 3 c) i gällande allmänna villkor och bestämmelser för tillämpning av stadens lönestater, avseende avlöning till officerare och underofficerare i aktiv tjänst, på reservstat, övergångsstat eller i reserven, skulle utgå.

"Ordinarie tjänstemän, extra befattningshavare samt enligt kollektivavtal anställda arbetare hos staden erhålla vid tjänstledighet på grund av inkallelse till militär tjänstgöring enligt 28 och 36 §§ värnpliktslagen avlöning från staden i följande utsträckning:

Ordinarie befattningshavare ävensom extra befattningshavare, som innehar heltidstjänst och vid tidpunkten för inkallelsen varit hos staden anställd i minst sex månader, äger under tjänstledighet behålla 25 % av de vid tiden för inkallelsen utgående sammanlagda avlöningsförmånerna.

Kollektivt anställd arbetare, som vid tiden för inkallelsen är i arbete och under de senaste två kalenderåren varit anställd hos staden sammanlagt minst sex månader, äger under ovan omförmäld tjänstledighet behålla 25 % av den normala tidlön, som skulle tillkommit honom, om han under tiden för den militära tjänstgöringen varit i arbete hos staden, dock icke för längre tid än till dess arbetsanställningen på grund av före inkallelsen verkställd uppsägning eller — för säsongarbetare eller arbetare anställd för visst arbete — eljest skulle hava upphört. Vid beräkning av ersättningen skall arbetstiden per månad anses utgöra 200 timmar.

Befattningshavare eller arbetare, som under militärtjänstgöring uppbär avlöning från staten i egenskap av officer eller underofficer i reserven, på reservstat eller övergångsstat, som väg- och vattenbyggnadsofficer eller som i fredstid konstituerad landstormsofficer äger under tjänstledighet av angiven orsak från staden uppbära högst 25 % av sammanlagda avlöningsförmånerna, dock icke i något fall mer än att den behållna delen av avlöningen från staden tillsammans med den militära avlöningen med därå belöpande dyrtids- och kristidstillägg eller däremot svarande tillägg icke överstiger vederbörandes avlöning från staden omedelbart före inkallelsen.

Därest fråga uppstår rörande tolkning eller tillämpning av dessa bestämmelser ankommer det på löne- och avtalsnämnden att meddela beslut samt utfärda de ytterligare föreskrifter, som kunna finnas erforderliga.

Bestämmelserna skola tillämpas från och med 1/4 1943 tillsvidare under 1943."

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 34) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med löne- och avtalsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta framställning.

§ 62.

Ang. inköp av grävmaskin för tekniska verken.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 23 februari 1943 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för inköp av en grävmaskin för tekniska verkens behov anvisa 65.000 kronor att utgå av tillgängliga medel och slutligen täckas genom debitering av timkostnad på de arbeten där maskinen användes. Drätselkammaren, som förehaft ärendet till behandling, hade tillstyrkt bifall till anslagsäskandet men föreslagit *att* anslaget skulle förskotteras av tillgängliga medel och täckas genom att under loppet av högst fem år upptagas som utgift i vattenverkets stat med början år 1944.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 35) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla verksstyrelsens framställning på sätt denna tillstyrkts av drätselkammaren.

§ 63.

Ang. upplåtelse av tomt för barnrikehus å området väster om Djuphamnsvägen.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 11 mars 1943 (S. H. nr 36) hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* till HSB:s i Västerås Stiftelse Solgårdar utan avgift med äganderätt överlåta ett område om cirka 2.100 kvadratmeter, beläget omedelbart sydost om "vinkelhuset" å området väster om Djuphamnsvägen för uppförande av fastighet för mindre bemedlade, barnrika familjer.

Efter föredragning härav beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 64.

Ang. ändring av stadsplanen för kv. Lea.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 3 februari 1943 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att antaga ett den 1 december 1942 upprättat förslag till ändring av stadsplanen för kvarteret Lea ävensom därvid fogade stadsplanebestämmelser samt *att* uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

I häröver den 11 mars 1943 avgivet yttrande hade drätselkammaren tillstyrkt bifall till framställningen.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 37) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande hemställan.

§ 65.

Ang. ändring av stadsplanen för kv. Råstenen, Flisan och Stenhuggaren.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 3 mars 1943 hade byggnadsnämnden hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att antaga ett den 18 januari 1943 upprättat förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Råstenen, Flisan och Stenhuggaren ävensom därvid fogade stadsplanebestämmelser samt *att* uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

I häröver den 11 mars 1943 avgivet yttrande hade drätselkammaren tillstyrkt bifall till framställningen.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 38) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande hemställan.

§ 66.

Ang. jämkning av stadsplanen för del av kv. Ida.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 10 mars 1943 hade byggnadsnämnden hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att antaga ett den 8 mars 1943 upprättat förslag till jämkning av stadsplanen för del av kvarteret Ida ävensom därvid fogade stadsplanebestämmelser samt *att* uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

I häröver den 11 mars 1943 avgivet yttrande hade drätselkammaren tillstyrkt bifall till framställningen.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 39) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande hemställan.

§ 67.

Ang. anslag för vissa arbeten i Vasakällarens kök.

Hos stadsfullmäktige hade drätselkammaren i skrivelse den 11 mars 1943 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för erforderliga arbeten för installation av en diskmaskin i Vasakällaren anvisa 5.400 kronor att utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 40) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla den föreliggande framställningen.

§ 68.

Ang. bidrag av nöjesskattemedel till skötsel av idrottsplatsen.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 11 mars 1943 (S. H. nr 41) hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* medgiva Föreningen Västerås Nya Idrottsplats u. p. a. rätt att av den nöjesskatt å idrottstillställningar, som under år 1943 inflöto och fonderades för idrottsändamål disponera 50 procent till den direkta rörelsen för idrottsplatsen.

Efter föredragning härav beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 69.

Ang. anslag till tandvård åt medellösa, vuxna personer.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 4 mars 1943 hade fattigvårdsstyrelsen på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige för bestridande av avgifter utan karaktär av fattigvård åt medellösa, vuxna personer, som ägde hemortsrätt i Västerås, ville för år 1943 anvisa 900 kronor. Drätselkammaren, som förehaft ärendet till behandling, hade tillstyrkt framställningen samt föreslagit, att anslaget skulle utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 42) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla fattigvårdsstyrelsens framställning på det sätt denna tillstyrkts av drätselkammaren.

§ 70.

Ang. val av suppleant i 10:de taxeringsdistriktet.

Sedan verkmästaren V. Linde-Olsson i skrivelse till stadsfullmäktige hemställt om entledigande från uppdraget att vara suppleant i taxeringsnämnden för 10:de taxeringsdistriktet, hade beredningsutskottet i skrivelse till stadsfullmäktige den 10 mars 1943 hemställt, att stadsfullmäktige ville bifalla verkmästare Linde-Olssons anhållan om entledigande samt till ny suppleant i nämnden utse ingenjören Axel Lindkvist i Västerås.

Efter föredragning härav fattade stadsfullmäktige beslut i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 71.

Kungl. Maj:ts fastställelse av stadsplan för Gåsmyrevreten.

Sedan stadsfullmäktige den 29 oktober 1942 antagit förslag till stadsplan för Gåsmyrevreten, hade nu till stadsfullmäktige överlämnats avskrift av Kungl. Maj:ts beslut den 19 februari 1943, utvisande att

Kungl. Maj:t fastställt förslaget med undantag för visst å stadsplanekartan angivet område för vilket område meddelades förbud mot nybyggnad utan tillstånd av länsstyrelsen, att gälla till dess nytt förslag till stadsplan för detsamma antagits, dock längst till den 1 januari 1948.

Stadsfullmäktige beslöto göra anteckning härom i dagens protokoll och överlämna fastställelsebeslutet till byggnadsnämnden.

§ 72.

Kungl. Maj:ts fastställelse av stadsplan för kv. Nanna.

Sedan stadsfullmäktige den 21 december 1942 antagit förslag till stadsplan för kvarteret Nanna, hade nu till stadsfullmäktige överlämnats avskrift av Kungl. Maj:ts beslut den 12 mars 1943, utvisande att Kungl. Maj:t fastställt förslaget.

Stadsfullmäktige beslöto göra anteckning härom i dagens protokoll och överlämna fastställelsebeslutet till byggnadsnämnden.

§ 73.

Kungl. Maj:ts fastställelse av stadsplan för området öster om järnvägen Västerås—Tillberga.

Sedan stadsfullmäktige den 28 maj 1942 antagit förslag till stadsplan för området öster om järnvägen Västerås—Tillberga, hade nu till stadsfullmäktige överlämnat avskrift av Kungl. Maj:ts beslut den 26 februari 1943, utvisande att Kungl. Maj:t fastställt förslaget, varvid från fastställelse undantagits *dels* två på stadsplanekartan särskilt angivna områden, *dels* orden" och som av byggnadsnämnden prövas lämpligt" i 4 § andra stycket av stadsplanebestämmelserna, *dels ock* stadsplanebestämmelserna i övrigt vad de avsåge ett å stadsplanekartan särskilt angivet område. För ovan nämnda tre å stadsplanekartan särskilt angivna områden hade meddelats förbud mot nybyggnad utan tillstånd av länsstyrelsen, att gälla till dess nytt förslag till stadsplan för dessa områden antagits, dock längst till den 1 januari 1948.

Stadsfullmäktige beslöto göra anteckning härom i dagens protokoll och överlämna fastställelsebeslutet till byggnadsnämnden.

§ 74.

Ang. bostadshjälp till mindre bemedlade, barnrika familjer.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 23 mars 1943 hade ledamoten av stadsfullmäktige, herr Keijser, på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta uppdraga åt drätselkammaren att utreda och

till stadsfullmäktige inkomma med förslag till bostadshjälp åt mindre bemedlade, barnrika familjer i den form att på försök ett antal lägenheter anskaffas med bostadsrätt och uthyras till lämpliga familjer.

Stadsfullmäktige beslöto remittera motionen till drätselkammaren för yttrande.

In fidem:

SVEN HOLMER.

Justerat den 30 mars 1943.

ALB. LUNDKVIST.

Greta Gustavsson. *Einar Jonsson.*

Offentligen uppläst den 30 mars 1943; betygar

Ex officio:

Sven Holmer.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 29 april 1943.

Närvarande: Herrar ordföranden Lundkvist, vice ordföranden C. W. Karlsson, samt ledamöterna herrar Leontein, Keijser, Hult, Eklund, Sund, Hellström, Robsahm, Bergquist, E. Johansson, Henning, G. Karlsson, Sjöberg, Hellblom, Lundgren, Thorén, fru Holmström, herrar Nyman, Persson, Gunnar Larsson, Granér, Welin-Berger, Lundell, Sjöblom, Olsson, Nyström, Lund, Berglund, Lewrö, fru Lindqvist, fru Kjelldahl, herr Hellman, fru Hall, herr Berglind, fru Bergsten, fru Gustavsson, herrar Matell och Å. Johansson.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Engdahl, David Johansson, fru Berg, herrar Löf, Lundberg, Pers, Turén, Einar Jonsson och Fritz Johansson.

Närvarande å magistratens vägnar: Borgmästaren Olov Rylander.

§ 75.

Justering.

Uppdrogs åt fru Hall och herr Hellman att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset torsdagen den 6 maj 1943 kl. 12.00.

§ 76.

Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1942.

Med skrivelse den 5 april 1943 hade hälsovårdsnämnden till stadsfullmäktige överlämnat sin årsberättelse för 1942 med därtill hörande bilagor (S. H. nr 43.)

Efter tagen del härav beslöto stadsfullmäktige lägga berättelsen till handlingarna.

§ 77.

Badhusstyrelsens årsberättelse för 1942.

Med skrivelse den 29 mars 1943 hade badhusstyrelsen till stadsfullmäktige överlämnat sin årsberättelse för 1942 (S. H. nr 44).

Efter tagen del härav beslöto stadsfullmäktige lägga berättelsen till handlingarna.

§ 78.

Ang. borgen å byggnadskreditiv för Riksbyggen, HSB och stiftelsen Solgårdar.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 1 april 1943 (S. H. nr 45) hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, *att* bemyndiga drätselkammaren att teckna stadens borgen å byggnadskreditiv åt Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförening i Västerås u. p. a. för uppförande av nybyggnader å stadsägan 1528 EY och stadsägan 2459 intill ett högsta belopp av 533.000 resp. 315.000 kronor, *att* bemyndiga drätselkammaren att teckna stadens borgen för byggnadskreditiv åt H. S. B:s i Västerås Stiftelse Solgårdar för nybyggnader å stadsägan 1528 EP och stadsägan 1922 B intill ett högsta belopp av 234.000 resp. 164.000 kronor, *att* som säkerhet för dessa borgensåtaganden skulle överlämnas inteckningar med bästa förmånsrätt i resp. fastigheter, motsvarande vid varje tillfälle i anspråk tagna kreditivmedel, *att* vidare bemyndiga drätselkammaren att teckna stadens borgen å byggnadskreditiv åt Riksbyggens Bostadsrättsförening Västeråshus nr 4 för nybyggnader å stadsägan 2464 intill ett högsta sammanlagt belopp för varje gång av 600.000 kronor mot säkerhet i inteckningar, till en början liggande med bästa förmånsrätt och alltefter byggnadsarbetenas fortskridande successivt förskjutande sig upp till en högsta gräns av 1.350.000 kronor samt *att* samtliga ovan nämnda borgensåtaganden skulle gälla under högst ett år från det kreditivmedel börjat tagas i bruk.

Efter föredragning härav beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens berörda hemställan.

§ 79.

Ang. inköp av skrivmaskin och räknemaskin till exekutorskontoret.

Med föranledande av en framställning i ärendet från magistraten hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 1 april hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för inköp av en skrivmaskin och en räknemaskin för exekutorskontorets behov anvisa tillhopa 1.220 kronor att utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 46) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 80.

Ang. förslag till kvarters- och gatunamn för Gåsmyre-

I skrivelse till stadsfullmäktige den 9 april 1943 hade gatunamnsberedningen framlagt förslag till *dels* kvartersnamn inom Gåsmyrevreten *dels* kvarters- och gatunamn inom den stadsplanelagda delen av Apalby *dels* namn på det efter Klockargatans borttagande ur stadsplanen ge-

nom sammanläggning av kvarteren Idolf och Isidor nybildade kvarteret, varvid beredningen föreslagit namnet Igor, *dels slutligen* ändring av namnet Lagmansgatan till Allégatan.

vreten, Apalbyområdet m. m.

I häröver den 14 april 1943 avgivet yttrande hade beredningsutskottet på anförda skäl tillstyrkt bifall till gatunamnsberedningens förslag med de ändringarna, att utskottet föreslagit *dels* namnen Laduvägen och Gärdesvägen i stället för av beredningen föreslagna namnen Ladugatan och Gärdesgatan *dels* namnet Visthusvägen i stället för av beredningen föreslagna namnet Stallgatan och *dels* namnet Vetevägen i stället för beredningen föreslagna namnet Tegvägen.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 47) och efter tagen del av de kartor, å vilka gatu- och kvartersnamnen voro införda yrkade *dels* herr Lund att det föreslagna kvartersnamnet Lidret skulle utbytas mot namnet Höskullen *dels* herr Nyman att det föreslagna kvartersnamnet Gåsmyran skulle fastställas till Gåsmyren *dels* slutligen herr Sjöberg bifall till beredningsutskottets förslag. Härjämte yttrade sig herr Eklund utan att framställa särskilt yrkande.

Sedan överläggningen avslutats och propositioner framställts å de olika yrkandena beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla beredningsutskottets förslag med den av herr Nyman påyrkade ändringen av namnet Gåsmyran till Gåsmyren.

§ 81.

Ang. framdragande av vatten- och avloppsledningar till Apalbyområdet.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 30 mars 1943 hade styrelsen för tekniska verken hemställt att stadsfullmäktige ville besluta *att* under förutsättning att vederbörande markägare inbetalade 106.000 kronor för utbyggande av vatten- och avloppsledningar till och inom södra delen av Apalbyområdet anvisa 7.000 kronor samt *att* detta belopp skulle utgå av tillgängliga medel i form av i 1942 års bokslut reserverade anslutningsavgifter. Drätselkammaren hade i häröver den 15 innevarande april avgivet utlåtande tillstyrkt bifall till verksstyrelsens framställning.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 48) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla den av styrelsen för tekniska verken gjorda och av drätselkammaren tillstyrkta framställningen.

§ 82.

Ang. effektivare inhägnad av djuphamnen.

Sedan länsstyrelsen i länet genom resolution den 6 februari 1943 infordrat stadsfullmäktiges yttrande i fråga om inhägnad av djuphamren, hade stadsfullmäktige den 25 februari 1943 under § 46 i då fört

protokoll beslutat remittera ärendet till hamnstyrelsen och drätselkammaren för förberedande yttrande. I ett med anledning härav den 2 innevarande april avgivet yttrande hade hamnstyrelsen — med förmälan att styrelsen tidigare avböjt att deltaga i kostnaden för inhägnad av djuphamnen — förklarat sig vidhålla denna ståndpunkt samt såsom sin uppfattning framhållit att en eventuell inhägnad helt borde bekostas av statsmedel. Drätselkammaren, som avgivit infordrat utlåtande den 15 samma månad, hade hemställt, att stadsfullmäktige ville såsom eget yttrande i ärendet åberopa vad hamnstyrelsen i sin ovan omförmälda skrivelse anfört.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 49) beslöto stadsfullmäktige i enlighet med drätselkammarens förslag som eget yttrande i det föreliggande ärendet åberopa vad hamnstyrelsen i sin skrivelse den 2 april 1943 anfört.

§ 83.

Ang. inköp av möbler till hamnkontoret.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 2 april 1943 hade hamnstyrelsen hemställt om anslag med 2.341 kronor till inköp av vissa möbler för hamnkontoret. I häröver den 15 samma månad avgivet yttrande hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt anslag för ändamålet med 1.350 kronor samt föreslagit att ifrågavarande anslag skulle utgå av tillgängliga medel och täckas i hamnarnas stat för år 1944.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 50) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag.

§ 84.

Ang. tilläggsanslag för anställande av extra lärarpersonal vid folkskolan m. m.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 7 innevarande april hade folkskolestyrelsen på anförda skäl *dels* hemställt om tilläggsanslag med 666 kronor att användas som hyresbidrag till tvenne icke ordinarie småskollärarinnetjänster för instundande hösttermin *dels ock* anhållit om bemyndigande för folkskolestyrelsen att i brådskande fall gå i författning om inrättande av ny lärartjänst utan stadsfullmäktiges hörande.

I häröver den 15 samma månad avgivet yttrande hade drätselkammaren — med förmälan att nyssnämnda bemyndigande att tillsätta lärartjänst måste hänföra sig till icke ordinarie tjänst — hemställt om bifall till folkskolestyrelsens framställning med förslag tillika att det erforderliga anslaget skulle utgå av innevarande års förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 51) och sedan herr Granér yttrat sig beslöto stadsfullmäktige bifalla folkskolestyrelsens av drätselkammaren tillstyrkta framställning.

§ 85.

Ang. stadens medverkan för utbildning av hjälpbrandmän.

Sedan brandstyrelsen i skrivelse till stadsfullmäktige den 27 nästlidne mars på anförda skäl hemställt om anslag med 2.000 kronor till avlöning av tvenne vikarier för brandmän, som under fyra månader skulle tjänstgöra som instruktörer vid utbildning av vapenfria värnpliktiga till hjälpbrandmän, hade drätselkammaren i häröver den 15 april 1943 avgivet yttrande tillstyrkt det begärda anslaget samt hemställt att detsamma måtte utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 52) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 86.

Ang. anslag för vissa gatuarbeten.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 15 april 1943 (S. H. nr 53) hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta *att* för stensättning av Köpingsvägen mellan Djuphamnsvägen och Fröklängningen anvisa 6.000 kronor att utgå av reserverade medel för nyanläggningar enligt behovsplan, *att* för stensättning av Malmabergsgatan från Runebergsgatan och fram till Sandgärdesbebyggelsens slut i norr ävensom för stensättning av Skepparbacken mellan Hållgatan och Källgatan anvisa tillhopa 29.300 kronor att utgå av årets anslag för övriga nyanläggningar, *att* för läggande av kantsten vid Arosvägen mellan Agnegatan och Arosvägen 46 samt vid Lidmansvägen mellan Västermalmsgatan och Kristinagatan anvisa tillhopa 27.000 kronor att utgå av årets anslag för övriga nyanläggningar, *att,* under förutsättning att statsbidrag erhölles, för stensättning av Norra Ringvägen mellan Vasagatan och Tessingatan anvisa 27.900 kronor och för stensättningen av Engelbrektsplan 23.300 kronor samt *att* anslaget å 27.900 kronor skulle utgå av reserverade medel för nyanläggningar enligt behovsplan och anslaget å 23.300 kronor av årets anslag för övriga nyanläggningar.

Efter föredragning härav beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla den föreliggande framställningen.

§ 87.

Ang. återbesättande av befattning som kanslinotarie.

Med anledning av skrivelse i ärendet från drätselkammaren den 15 april 1943 (S. H. nr 54) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bemyndiga drätselkammaren att i vederbörlig ordning med ordinarie innehavare återbesätta den ledigblivna befattningen som kanslinotarie.

§ 88.

Ang. utförande av vissa arbeten å Björnön.

Med anledning av skrivelse i ärendet från drätselkammaren den 15 april 1943 (S. H. nr 55) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning *att* anvisa tillhopa 4.500 kronor för uppförande av regnskydd vid badplatsen å Björnö och för planering framför kaffestugan å ön samt *att* anslaget skulle utgå av årets anslag för oförutsedda utgifter.

§ 89.

Ang. inköp och montering av en släpskopa vid Malma grusgrop.

Med anledning av skrivelse i ärendet från drätselkammaren den 15 april 1943 (S. H. nr 56) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning *att* för inköp och montering av ett släpskopespel i grusgropen vid Malma anvisa tillhopa 8.100 kronor att utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

§ 90.

Ang. inköp av nya gatuskyltar.

Med anledning av skrivelse i ärendet från drätselkammaren den 15 april 1943 (S. H. nr 57) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning *att* för anskaffande av nya gatuskyltar anvisa 1.800 kronor att utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

§ 91.

Ang. höjning av pensionsåldern för kranmaskinistförmannen samt biträdande vaktmästaren vid ålderdomshemmet.

Sedan löne- och avtalsnämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 6 april 1943 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att höja pensionsåldern för befattningarna som kranmaskinistförman och biträdande vaktmästare vid ålderdomshemmet från nuvarande 60 år till 65 år, hade drätselkammaren i häröver den 15 samma månad avgivet yttrande hemställt om bifall till löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 58) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla vad löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren sålunda föreslagit.

§ 92.

Ang. mottagande av testamentarisk donation av makarna Johan och Augusta Högstedt.

Med förmälan att avlidna makarna Johan och Augusta Högstedt testamenterat sin kvarlåtenskap till Västerås stad hade drätselkammaren, med överlämnande av avskrift av testamentet, i skrivelse till stadsfullmäktige den 15 april 1943 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, *att* med tacksamhet emottaga den testamentariska donationen, *att* medlen skulle avsättas till en stipendiefond med makarna Högstedts namn samt *att* uppdraga åt kollegiet vid Kommunala flickskolan i Västerås att av den årliga räntan å fonden utdela stipendium.

Efter tagen del av handlingarna i ärendet (S. H. nr 59) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag.

§ 93.

Ang. tillstånd till handel med begagnade föremål.

Sedan Edvin Erikssons Maskinaffär och fabrikören Arvid Svensson hos länsstyrelsen ansökt om tillstånd till handel med begagnade föremål samt yttrande över ansökningarna infordrats av stadsfullmäktige, beslöto stadsfullmäktige, på förslag av beredningsutskottet och efter antecknande av att hälsovårdsnämnden för sin del intet haft att erinra emot ansökningarna, för egen del tillstyrka, att de begärda tillstånden av länsstyrelsen lämnades.

§ 94.

Ang. tillstånd för fru Sigrid Johanna Charlotta Andersson att utskänka pilsnerdricka.

Sedan poliskammaren genom resolution den 23 nästlidne mars infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en av fru Sigrid Johanna Charlotta Andersson gjord ansökan om tillstånd att här i staden utskänka pilsnerdricka, hade nykterhetsnämnden, som anmodats avgiva förberedande utlåtande i ärendet, i skrivelse till stadsfullmäktige den 19 april 1943 anfört följande:

"Då någon anmärkning mot sökandens sätt att handhava den henne beviljade rättigheten icke framkommit föreslår nykterhetsnämnden att stadsfullmäktige hos länsstyrelsen måtte tillstyrka fru Sigrid Johanna Charlotta Anderssons hemställan om tillstånd att från och med den 1 oktober 1943 till och med den 30 september 1946 utskänka pilsnerdricka till spisande gäster."

Efter föredragning av till ärendet hörande handlingar fattade stadsfullmäktige utan omröstning beslut i enlighet med nykterhetsnämndens hemställan.

§ 95.

Ang. tillstånd för fru Jenny Gustava Johnsson att utskänka pilsnerdricka.

Sedan poliskammaren genom resolution den 23 nästlidne mars infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en av fru Jenny Gustava Johnsson hos länsstyrelsen gjord ansökan om tillstånd att här i staden utskänka pilsnerdricka, hade nykterhetsnämnden, som anmodats avgiva förberedande utlåtande i ärendet, i skrivelse till stadsfullmäktige den 19 innevarande månad anfört följande:

"Då någon anmärkning emot sökandens sätt att handhava den henne beviljade rättigheten icke framkommit föreslår nykterhetsnämnden att stadsfullmäktige hos länsstyrelsen måtte tillstyrka fru Jenny Gustava Johnssons hemställan om tillstånd att från och med den 1 oktober 1943 till och med den 30 september 1946 utskänka pilsnerdricka till spisande gäster."

Efter föredragning av till ärendet hörande handlingar fattade stadsfullmäktige utan omröstning beslut i enlighet med nykterhetsnämndens hemställan.

§ 96.

Ang. tillstånd för änkefru Selma Maria Ingeborg Sevelius att utskänka pilsnerdricka.

Sedan poliskammaren genom resolution den 29 nästlidne mars infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en av änkefru Selma Maria Ingeborg Sevelius gjord ansökan om tillstånd att här i staden utskänka pilsnerdricka, hade nykterhetsnämnden, som anmodats avgiva förberedande utlåtande i ärendet, i skrivelse till stadsfullmäktige den 19 april 1943 anfört följande:

"Då någon anmärkning emot sökandens sätt att handhava den henne beviljade rättigheten icke framkommit föreslår nykterhetsnämnden att stadsfullmäktige hos länsstyrelsen måtte tillstyrka fru Selma Maria Ingeborg Sevelius' hemställan om tillstånd att från och med den 1 oktober 1943 till och med den 30 september 1946 utskänka pilsnerdricka till spisande gäster."

Efter föredragning av till ärendet hörande handlingar fattade stadsfullmäktige utan omröstning beslut i enlighet med nykterhetsnämndens hemställan.

§ 97.

Ang. tillstånd för Åke Sören Sörman att utskänka pilsnerdricka.

Sedan poliskammaren genom resolution den 13 innevarande april infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en av restaurantföreståndaren Åke Sören Sörman hos länsstyrelsen gjord ansökan om tillstånd att här i staden utskänka pilsnerdricka, hade nykterhetsnämnden, som anmodats avgiva förberedande utlåtande i ärendet, i skrivelse till stadsfullmäktige den 19 april 1943 anfört följande:

"Då någon anmärkning emot sökandens sätt att handhava den honom beviljade rättigheten icke framkommit föreslår nykterhetsnämnden att stadsfullmäktige hos länsstyrelsen måtte tillstyrka restaurantföreståndaren Åke Sören Sörmans hemställan om tillstånd att från och med den 1 oktober 1943 till och med den 30 september 1946 utskänka pilsnerdricka till spisande gäster."

Efter föredragning av till ärendet hörande handlingar fattade stadsfullmäktige utan omröstning beslut i enlighet med nykterhetsnämndens hemställan.

In fidem:

THJELVAR HEDBERG.

Justerat den 6 maj 1943.

ALB. LUNDKVIST.

Helga Hall. *Axel Hellman.*

Offentligen uppläst den 6 maj 1943; betygar

Ex officio:

Thjelvar Hedberg.

Västmanl. Folkblads Tr., Vås

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 27 maj 1943.

Närvarande: Herr ordföranden ävensom herrar Leontein, Keijser, Sund, Engdahl, Hellström, Robsahm, E. Johansson, Henning, G. Karlsson, Sjöberg, D. Johansson, Hellblom, Lundgren, fru Berg, herr Thorén, fru Holmström, herrar Nyman, Persson, Welin-Berger, Lundberg, Lundell, Sjöblom, Pers, Nyström, Lund, Berglund, Turén, Lewrö, fru Kjelldahl, herr Hellman, fru Hall, herrar E. Jonsson, Berglind, F. Johansson samt fruarna Bergsten och Gustavsson.

Frånvarande med godkänt förfall: Herr v. ordföranden ävensom herrar Hult, Eklund, Bergquist, Löf, Gunnar Larsson, Granér, Olsson, Lindqvist, Matell och Å. Johansson.

Närvarande å magistratens vägnar: Herr borgmästaren Olov Rylander.

§ 98.

Justering.

Uppdrogs åt fru Kjelldahl och herr Lewrö att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset lördagen den 29 maj 1943 klockan 13.

§ 99.

Tekniska verkens årsberättelse.

Med skrivelse den 15 april 1943 hade drätselkammaren till stadsfullmäktige överlämnat styrelsens för stadens tekniska verk redogörelse för verkens räkenskaper avseende år 1942, vari styrelsen hemställt, att stadsfullmäktige ville med bifall till styrelsens förslag besluta *att* av årets vinstmedel 79.141 kronor 24 öre anvisades för utjämning av det övertrasserade kontot Omläggning till växelström, *att* av årets vinstmedel vidare 50.000 kronor reserverades till motkonto för nedskrivning av kollagret *samt att* det vid 1942 års utgång befintliga överskottet å anslutningsavgifterna, 45.555 kronor 95 öre, reserverades till 1943 och efter stadsfullmäktiges beslut toges i anspråk för nyanläggningar under år 1943 eller senare. (S. H. nr 60).

Drätselkammaren hade på anförda skäl föreslagit, att redogörelsen skulle läggas till handlingarna.

Efter överläggning, varunder herr Hellman ifrågasatte, huruvida ej gsapriserna borde nedsättas samt gasmätareavgiften helt avskaffas samt herr Welin-Berger med hänsyn till prisläget förklarade sig för sin del icke anse dessa åtgärder motiverade, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag att lägga redogörelsen till handlingarna.

§ 100.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

Med skrivelse den 15 april 1943 hade drätselkammaren till stadsfullmäktige överlämnat 1942 års räkenskapsberättelse och därvid hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* lägga räkenskapsberättelsen till handlingarna *samt att* av tillgängligt överskott i 1942 års stat anvisa ett belopp av 189.903 kronor 92 öre till täckning av i skrivelsen närmare omförmälda utgifter, varigenom sålunda det för 1944 års budget tillgängliga överskottet komme att utgöra 102.847 kronor 95 öre. (S. H. nr 61).

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 101.

Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1942.

Anmäldes och lades till handlingarna fattigvårdsstyrelsens till stadsfullmäktige överlämnade verksamhetsberättelse för år 1942. (S. H. n:r 62).

§ 102.

Barnavårdsnämndens årsberättelse för 1942.

Anmäldes och lades till handlingarna barnavårdsnämndens och ungdomsnämndens till stadsfullmäktige överlämnade verksamhetsberättelse för år 1942. (S. H. nr 63).

§ 103.

Ang. inredande av skyddsrum i pensionärshemmen vid Malmabergsgatan och Tenngatan.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 6 maj 1943 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige att för inredande av skyddsrum i pensionärshemmen vid Malmabergsgatan 43 och Tenngatan 1 anvisa anslag å 2.370 kronor att utgå av i årets stat upptagna förslagsanslag för oförutsedda avgifter. (S. H. nr 64).

Efter föredragning av handlingarna i ärendet beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 104.

Ang. uppläggande av beredskapslager av ved.

Uti skrivelse till stadsfullmäktige den 6 maj 1943 hade drätselkammaren hemställt om bemyndigande *att* för uppläggande av beredskapslager av ved för bränslesäsongen 1943—1944 intill en kvantitet av 10.000 kubikmeter av tillgängliga medel disponera ett belopp intill 200.000 kronor ävensom att i övrigt vidtaga de åtgärder som kunde finnas erforderliga för lagerhållningens genomförande.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 65) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 105.

Ang. anordnande av lekplats vid Korsängsskolan m. m.

I skrivelse till drätselkammaren den 27 april 1943 hade styrelsen för Västerås stads barnstugor hemställt om ett extra anslag på 1.660 kronor för anordnande av en lekplats intill Korsängsskolan samt ett förslagsanslag på 200 kronor till driftskostnader för sommaren 1943.

Uti ett över nämnda framställning till stadsfullmäktige den 6 maj 1943 avgivet yttrande hade därefter drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta *att* bevilja förenämnda anslag även som *att* härav föranledd utgift skulle täckas av förslagsanslaget i årets stat för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 66) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 106.

Ang. inköp av ackumulatorer till Elbarestauranten.

I anledning av en av byggnadschefen till drätselkammaren gjord framställning hade drätselkammaren uti skrivelse den 13 maj 1943 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* anvisa ett anslag å 1.100 kronor för inköp av ackumulatorer till Elbarestauranten, vilket anslag skulle förskotteras av tillgängliga medel samt slutligt täckas av i årets stat upptagna förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 67) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens framställning.

§ 107.

Ang. inköp av borrutrustning för markundersökningar.

I anledning av en av byggnadschefen hos drätselkammaren gjord framställning hade kammaren i skrivelse den 13 maj 1943 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för inköp av

hejarborr samt komplettering av förefintlig utrustning för provtagning av markslag med kolvborr och spadborr anvisa ett anslag av 2.000 kronor *samt att* anslaget skulle förskotteras av tillgängliga medel ävensom slutligen täckas i staten för drätselkammarens förråd i nästa års budget.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 68) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 108.

Ang. rörligt tillägg till stadens befattningshavare och pensionärer under 1943.

Sedan löne- och avtalsnämnden i skrivelse den 4 maj 1943 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta angående dyrtidstillägg under år 1943 till stadens befattningshavare, så hade drätselkammaren uti skrivelse den 13 maj 1943 under framhållande, att i förevarande sammanhang beslut torde böra fattas jämväl om grunderna för rörliga tillägg under år 1943 beträffande befattningshavarnas och arbetarnas pensioner och därmed jämförliga understöd samt med förordande av lönenämndens förslag i övrigt tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta *att* de regler angående rörligt tillägg ifråga om stadens befattningshavare, vilka hittills gällt, fortfarande skulle tillämpas beträffande de tillägg, som för närvarande utginge men att ytterligare höjning av dessa tillägg enligt nämnda regler icke skulle äga rum, *att* sålunda det rörliga tillägget å stadens befattningshavares löner skulle utgå med 22 procent, så länge indextalet ej uppginge till 249, *att* från och med ingången av det kvartal, varunder indextalet uppginge till lägst 249, det rörliga tillägget skulle utgå med ytterligare 5 procent eller sålunda med 27 procent, *att,* därest tillägg skulle komma att utgå jämlikt föregående stycke och index därefter vid ingången av något kvartal fölle till eller under 237, det angivna tillägget skulle bortfalla från och med sagda kvartalsskifte, *att* såväl tidigare utgående som nu ifrågavarande tillägg skulle utgå till stadens i lönestaten upptagna befattningshavare samt befattningshavare, som, ehuru icke upptagna i staten, fullgjorde heltidstjänst, *att* tilläggen skulle utgå å de belopp, varmed respektive avlöningar icke överstege 800 kronor per månad och utbetalas månadsvis, *att* tilläggen icke skulle inräknas i befattningshavarnas pensionsunderlag, *att* förevarande bestämmelser skulle gälla tills vidare under år 1943 med befattningshavarna förbehållen rätt, att, därest index under året skulle komma att uppgå till lägst 257, begära förhandlingar om ytterligare tillägg, dock tidigast från och med ingången av det kvartal, då indextalet uppnådde sistnämnda gräns *samt att* jämväl rörligt tillägg å stadens befattningshavares och arbetares pensioner ävensom å samtliga av staden beviljade pensioner, pen-

sionsunderstöd och pensionstillägg skulle utgå i tillämpliga delar efter här ovan angivna grunder, dock att rörligt tillägg endast skulle utgå å pension, eller del av pension, som icke överstege ett belopp av 300 kronor per månad.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 69) och sedan herr Engdahl yrkat bifall till föreliggande förslag beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag.

§ 109.

Ang. inköp av åkmotor till kübelvagnen i djuphamnen.

Uti skrivelse den 7 maj 1943 till stadsfullmäktige hade hamnstyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, att för inköp av en reservåkmotor till kübelvagnen i djuphamnen anvisa ett anslag av 1.850 kronor.

Drätselkammaren hade med överlämnande av framställningen uti skrivelse den 13 maj 1943 tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta *att* till alla delar bifalla hamnstyrelsens förslag *samt att* härav föranledd utgift skulle förskotteras av tillgängliga medel samt täckas i hamnstyrelsens stat för år 1944.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 70) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla hamnstyrelsens av drätselkammaren tillstyrkta hemställan.

§ 110.

Ang. anskaffande av div. belysningsanordningar m. m. för luftskyddsändamål i hamnarna.

Uti skrivelse den 7 maj 1943 till stadsfullmäktige hade hamnstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för installation av elektrisk belysning i skyddsrummet vid östra kajen i gamla hamnen, reservbelysning till gamla hamnens skyddsrum ävensom djuphamnens skyddsrum, anordnande av torrklosett i ett skyddsrum vid djuphamnen samt uppsättande av mörkläggningslampor vid djuphamnen anvisas ett anslag å 1.215 kronor.

Med överlämnande av framställningen hade drätselkammaren uti skrivelse den 13 maj 1943 tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta *att* bifalla hamstyrelsens förslag i ärendet *samt att* utgiften skulle förskotteras av tillgängliga medel och slutligen täckas i hamstyrelsens stat för år 1944.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 71) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla hamnstyrelsens av drätselkammaren tillstyrkta framställning.

§ 111.

Ang. utförande av transformatoranläggning vid Vegagatan.

Uti framställning den 27 april 1943 till stadsfullmäktige hade styrelsen för tekniska verken på anförda skäl hemställt om anslag å 18.000 kronor för utförande av transformatoranläggning invid Vegagatan.

Med överlämnande av framställningen hade drätselkammaren uti däröver den 13 maj 1943 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta *att* för utförande av transformatoranläggning vid Vegagatan anvisa ett anslag å 18.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel samt slutligt täckas av lånemedel *samt att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om medgivande att mot obligationer eller vanliga skuldförbindelser upptaga lån för utgiften ifråga.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 72) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla styrelsens för tekniska verken hemställan sådan den tillstyrkts av drätselkammaren.

§ 112.

Ang. inköp av möbler till fattigvårds- och barnavårdsbyrån.

Uti skrivelse den 30 april 1943 hade fattigvårdsstyrelsen på anförda skäl hemställt om anslag å 4.000 kronor för inköp av diverse möbler till fattigvårds- och barnavårdsbyråns lokaler.

Drätselkammaren hade uti över framställningen den 13 maj 1943 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta *att* för inköp av diverse kontorsmöbler till fattigvårds- och barnavårdsbyråns lokaler anvisa ett anslag å 4.000 kronor att utgå av i årets stat upptagna förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 73) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla fattigvårdsstyrelsens av drätselkammaren tillstyrkta framställning.

§ 113.

Ang. Kungl. Maj:ts tillstånd för Västerås stad att teckna borgen å amorteringslån för HSB och Riksbyggen.

Med skrivelse den 13 maj 1943 hade drätselkammaren till stadsfullmäktiges kännedom överlämnat Kungl. Maj:ts nådiga beslut den 30 april 1943, innefattande medgivande för Västerås stad att teckna borgen för *dels* ett på 15 års amortering ställt lån å 51.705 kronor 60 öre till Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförening i Västerås u. p. a. *dels ock* för ett 10-årigt amorteringslån å högst 18.600 kronor till Riksbyggens Bostadsrättsförening Västeråshus nr 2.

Stadsfullmäktige beslöto lägga skrivelsen och beslutet till handlingarna. (S. H. nr 74).

§ 114.

Ang. anstånd med omläggning av sophämtningssystemet i staden till den 1 juli 1944.

Uti skrivelse den 13 mars 1943 hade lantegendomsnämnden hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta medgiva anstånd med omläggning av sophämtningssystemet i staden till den 1 juli 1944.

Drätselkammaren hade uti däröver den 13 maj 1943 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla lantegendomsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 75) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla lantegendomsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta framställning.

§ 115.

Ang. iordningställande av lekplats i Rudbecksparken.

Uti skrivelse den 13 maj 1943 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att för iordningställande av lekområdet inom Rudbecksparkens nordöstra del i huvudsaklig överensstämmelse med ett av t. f. stadsträdgårdsmästaren I. Blomqvist utarbetat förslag utav reserverade medel å skatteanslag i 1939 och 1940 års stater för utökning och förbättring av lekplatser få disponera ett belopp av 5.400 kronor. (S. H. nr 76).

Stadsfullmäktige beslöto efter föredragning härav utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 116.

Ang. tillstånd för Ellis Alva Ingeborg Eskilsson att utskänka pilsnerdricka.

Sedan poliskamaren genom resolution den 7 innevarande maj infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en av Ellis Alva Ingeborgs Eskilsson hos länsstyrelsen i Västmanlands län gjord ansökan om tillstånd att här i staden utskänka pilsnerdricka, hade nykterhetsnämnden, som anmodats avgiva förberedande utlåtande i ärendet, i skrivelse till stadsfullmäktige den 17 samma månad anfört följande:

"Då någon anmärkning emot sökandens sätt att handhava den henne beviljade rättigheten icke framkommit föreslår nykterhetsnämnden att stadsfullmäktige hos länsstyrelsen måtte tillstyrka fröken Ellis Alva Ingeborg Eskilssons hemställan om tillstånd att från och med den 1 oktober 1943 till och med den 30 september 1946 utskänka pilsnerdricka till spisande gäster."

Efter föredragning av till ärendet hörande handlingar fattade stadsfullmäktige utan omröstning beslut i enlighet med nykterhetsnämndens hemställan.

§ 117.

Utslag på besvär ang. ändring av stadsplanen för del av kv. Martin och för kv. Kerstin.

Föredrogos och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts utslag i anledning av besvär, vilka av Erik Sundström anförts ifråga om upprättade särskilda förslag till ändring av stadsplanen för *dels* bland annat del av kvarteret Martin och *dels* för kvarteret Kerstin jämte till förslagen hörande stadsplanebestämmelser.

§ 118.

Ang. ändring av stadsplanen för del av kv. Ida.

Föredrogs och lades till handlingarna länsstyrelsens i Västmanlands län resolution den 5 maj 1943 angående fastställelse å ett av stadsfullmäktige den 26 mars 1943 antaget förslag till ändring av stadsplanen för del av kvarteret Ida.

§ 119.

Ang. översyn av namn å kvarter, andra stadsområden, gator och allmänna platser.

Beslöto stadsfullmäktige att till drätselkammaren för utlåtande remittera en av herr Turén ingiven motion angående översyn av namn å kvarter, andra stadsområden, gator och allmänna platser m. m.

In fidem:

PER SIÖSTEEN.

Justerat den 29 maj 1943.

ALB. LUNDKVIST.

O. Lewrö. *K. Kjelldahl.*

Offentligen uppläst den 29 maj 1943; betygar

Ex officio:

Per Siösteen.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 18 juni 1943.

Närvarande: Herrar ordföranden Lundkvist, v. ordföranden C. W. Karlsson, Keijser, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Robsahm, E. Johansson, Henning, Sjöberg, D. Johansson, Hellblom, Lundgren, fru Berg, herrar Thorén, Löf, fru Holmström, herrar Granér, Lundberg, Lundell, Olsson, Nyström, Lund, Berglund, Turén, fru Kjelldahl, fru Hall, herrar E. Jonsson, Berglind, F. Johansson, fru Bergsten, fru Gustavsson och herr Å. Johansson.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Leontein, Hult, Bergquist, G. Karlsson, Nyman, Persson, Gunnar Larsson, Welin-Berger, Sjöblom, Pers, Lewrö, fru Lindqvist samt herrar Hellman och Matell.

Närvarande å magistratens vägnar: t. f. borgmästaren John C. Carlbom.

§ 120.

Det uppdrogs åt herrar Turén och Berglund att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet; i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset tisdagen den 22 juni 1943 klockan 15.00.

§ 121.

Brandstyrelsens årsberättelse för 1942.

Med skrivelse den 8 juni 1943 hade brandstyrelsen i staden överlämnat brandchefens berättelse över brandkårens verksamhet under 1942 (S. H. nr 77).

Stadsfullmäktige beslöto lägga berättelsen till handlingarna.

§ 122.

Familjebidragsnämndens årsberättelse för 1942.

Med skrivelse den 4 juni 1943 hade drätselkammaren till stadsfullmäktige överlämnat familjebidragsnämndens årsberättelse för år 1942 (S. H. nr 78).

Stadsfullmäktige beslöto lägga berättelsen till handlingarna.

§ 123.

Byggnadskontorets årsberättelse för år 1942.

Med skrivelse den 4 juni 1943 hade drätselkammaren till stadsfullmäktige för kännedom överlämnat berättelse rörande byggnadskontorets verksamhet under år 1942 (S. H. nr 79).

Sedan herr Löf yttrat sig utan att framställa särskilt yrkande beslöto stadsfullmäktige lägga berättelsen till handlingarna.

§ 124.

Ang. iordningställande av den öppna platsen mellan Stora gatan och Bondegatan.

Sedan planteringsnämnden uti skrivelse den 31 maj 1943 på anförda skäl hemställt om anslag å 2.400 kronor för iordningställande av öppna platsen mellan Stora gatan och Bondegatan, hade drätselkamaren i ett den 4 juni 1943 över framställningen avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta *att* för iordningställande av ifrågavarande område bevilja ett anslag om 2.400 kronor samt *att* utgiften skulle förskotteras av tillgängliga medel och slutligen täckas av i årets stat upptaget anslag för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 80) och sedan fru Kjelldahl samt herrar Robsahm, Lundberg, Eklund och Turén yttrat sig utan att framställa särskilda yrkanden, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 125.

Ang. förstärkning av elektriska ledningar till Hesslö.

Uti skrivelse den 29 maj 1943 hade styrelsen för Västerås stads tekniska verk hemställt om ett anslag å 15.000 kronor för förstärkning av elektriska 6 kV ledningarna till Hesslö.

Uti ett över framställningen den 4 juni 1943 avgivet yttrande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta *att* för förstärkning av ifrågavarande ledningar anvisa ett anslag å 15.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel och slutligen täckas av lånemedel samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd att mot obligationer eller vanliga skuldförbindelser upptaga lån för utgiften ifråga.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 81) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 126.

Ang. återkallande av förslag till stadsplan för kv. Melker, Nestor m. fl.

Uti skrivelse den 25 maj 1943 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta *att* hos Kungl. Maj:t återkalla ett av stadsfullmäktige den 29 oktober 1942 antaget förslag

till stadsplan för kvarteren Melker, Nestor, Nimrod, Njord, Oden, Olov samt för delar av kvarteren Martin och Mats samt *att* bemyndiga byggnadsnämnden att, därest så skulle påfordras, hos Konungens befallningshavande göra framställning om nybyggnadsförbud inom förevarande område, intill dess stadsfullmäktige antagit nytt förslag till stadsplan för detsamma (S. H. nr 82).

Drätselkammaren hade uti ett den 4 juni 1943 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige att till alla delar bifalla vad byggnadsnämnden i ärendet föreslagit.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med byggnadsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta förslag.

§ 127.

Ang. inrättande av befattningar som kamrersassistent och kvinnligt kontorsbiträde av I. klass vid tekniska verken.

Sedan styrelsen för stadens tekniska verk uti skrivelse den 27 april 1943 på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta *att* för anställande från och med den 1 juli 1943 av kassören E. Wennberg vid tekniska verken såsom kamrersassistent på extra stat för år 1943 anvisa 720 kronor såsom personligt lönetillägg samt *att* från och med den 1 januari 1944 inrätta en ordinarie befattning såsom kvinnligt kontorsbiträde av 1. klass vid verken, så hade löne- och avtalsnämnden den 1 juli 1943 avgivit yttrande, varigenom nämnden hemställt om bifall till styrelsens förslag i ärendet.

Drätselkammaren hade uti ett den 4 juni 1943 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta *att* bifalla styrelsens för tekniska verken av löne- och avtalsnämnden tillstyrkta förslag.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 83) och efter yttrande av herr Engdahl, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 128.

Ang. pensionsunderstöd till f. kördrängen V. Danielsson.

Sedan lantegendomsnämnden uti skrivelse den 13 mars 1943 på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta *att* från och med den 1 februari 1943 tillerkänna förre kördrängen V. Danielsson vid Nordanby gård ett årligt pensionsunderstöd å 350 kronor, så hade löne- och avtalsnämnden i ett den 1 juni 1943 över framställningen avgivet

yttrande hemställt att stadsfullmäktige ville bevilja Danielsson ifrågavarande pensionsunderstöd att utgå från och med den 1 juli 1943 under Danielssons återstående livstid.

Drätselkammaren hade uti ett den 4 juni 1943 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta *att* bifalla vad löne- och avtalsnämnden i ärendet föreslagit.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S .H. nr 84) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 129.

Ang. åtgärder för bostadshjälp åt mindre bemedlade barnrika familjer.

Vid sammanträde den 26 mars 1943 hade stadsfullmäktige beslutat att till drätselkammaren för yttrande remittera en av stadsfullmäktigeledamoten herr Keijser ingiven motion angående bostadshjälp åt mindre bemedlade, barnrika familjer i den form att försöksvis staden eller med stadens hjälp stiftelsen Solgårdar förvärvade bostadsrätt till ett antal lägenheter och därefter uthyrde dessa till lämpliga familjer.

Sedan bostadskommittén efter remiss närmare utrett ärendet, hade drätselkammaren med åberopande av bostadskommitténs utlåtande hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* i princip uttala sig för att vid uppförande av hyreshus för barnrika familjer i fortsättningen en lämplig uppdelning i enlighet med av kommittén föreslagna riktlinjer skedde av lägenheterna i dylikt hus mellan barnrika och icke barnrika familjer, *att* uppdraga åt drätselkammaren att vidtaga de åtgärder vilka för genomförande av detta projekt kunde bliva erforderliga samt *att* föreliggande, av herr Keijser ingivna motion härmed skulle anses besvarad.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 85) och efter yttrande av herr Keijser, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 130.

Ang. tillhandahållande av tomt till högre allmänna läroverket för uppförande av skolhem m. m.

Efter framställning från rektor för Högre Allmänna Läroverket i Västerås hade drätselkammaren uti skrivelse den 4 juni 1943 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta *att* under förutsättning att av läroverket planerat uppförande av skolhem komme till stånd utan kostnad tillhandahålla någon för ändamålet lämpad tomt.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 86) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkamarens tillstyrkan.

§ 131.

Ang. förvärv av fastigheterna stadsägorna n:ris 1956, 1957 och 1958.

Uti skrivelse den 4 juni 1943 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville bemyndiga drätselkammaren att med ägarna av stadsägorna nris 1956, 1957 och 1958 här i staden träffa slutliga avtal om förvärv av stadsägorna till de priser och i huvudsak de villkor i övrigt, som i skrivelsen angivits, ävensom att vidtaga alla för förvärvens genomförande erforderliga åtgärder samt att köpeskillingarna skulle utgå av reserverade köpeskillingsmedelsfonden. (S. H. nr 87).

Efter föredragning av handlingarna i ärendet beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 132.

Ang. för värv av fastigheterna stadsäg. n:ris 1440 och 1441.

Uti skrivelse den 4 juni 1943 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville bemyndiga drätselkammaren att på i skrivelsen närmare omförmälda villkor träffa slutliga avtal med ägarna till stadsägorna nris 1440 och 1441 om förvärv av stadsägorna ävensom att vidtaga alla för förvärvens genomförande erforderliga åtgärder samt att köpeskillingarna skulle utgå av reserverade köpeskillingsmedelsfonden (S. H. nr 88).

Efter föredragning av handlingarna i ärendet beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 133.

Ang. yttrande över socialstyrelsens utredning och förslag rörande åtgärder för borttagande eller minskande av pantlånerörelsens sociala nackdelar.

Genom resolution den 27 april 1943 hade poliskammaren i Västerås efter anmodan av länsstyrelsen till bland annat stadsfullmäktige för yttrande remitterat Kungl. Socialstyrelsens utredning och förslag angående åtgärder för borttagande eller minskande av pantlånerörelsens sociala nackdelar.

Sedan ärendet remitterats till beredningsutskottet för utlåtande, hade beredningsutskottet uti skrivelse den 9 juli 1943 tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta *att* såsom eget yttrande över socialstyrelsens ifrågavarande förslag åberopa vad beredningsutskottet i skrivelsen närmare anfört.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 89) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 134.

Ang. understöd till Västerås Teateraktiebolag.

Sedan Västerås Teateraktiebolag uti skrivelse den 7 juni 1943 hemställt att drätselkammaren ville föreslå stadsfullmäktige att för år 1943 bevilja bolaget ett understöd motsvarande under samma år till stadskassan inflytande nöjesskatt från föreställningar å teatern så hade drätselkammaren uti ett den 10 juni 1943 över framställningen avgivet utlåtande hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* för år 1943 bevilja Västerås Teateraktiebolag ett understöd, uppgående till beloppet av under samma år vid föreställningar å teatern influtna och till staden inlevererade kommunala nöjesskattemedel att i form av restitution av sålunda inlevererad nöjesskatt påföras härför i årets stat upptaget anslag samt *att* vad bolaget sålunda erhölle i understöd till fullo skulle återgäldas, innan utdelning till aktieägarna i bolaget finge ske (S. H. nr 90).

Efter föredragning av handlingarna i ärendet beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 135.

Ang. anslag till gatunamnsberedningen för inventering och översyn av namn å gator, kvarter m. m.

Med föranledande av en av stadsfullmäktigeledamoten Sven Turén ingiven motion hade drätselkammaren uti ett den 10 juni 1943 avgivet utlåtande med biträdande av motionärens förslag hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* uppdraga åt gatunamnsberedningen att föranstalta om inventering och översyn av namn å kvarter, andra stadsområden, gator och andra allmänna platser samt till stadsfullmäktige inkomma med de förslag, vartill inventeringen och översynen kunde föranleda ävensom att för täckande av härav föranledda kostnader ställa till gatunamnsberedningens förfogande ett belopp av 500 kronor samt *att* beloppet skulle förskotteras av tillgängliga medel och täckas av förslagsanslaget i årets stat för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 91) och efter yttrande av herr Turén beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 136.

Ang. tillstånd till handel med begagnade föremål.

Sedan Västerås Bilbolag genom direktören August Holger Norvik hos länsstyrelsen i Västmanlands län ingivit ansökan om tillstånd till handel med begagnade föremål samt yttrande över ansökningen infordrats av stadsfullmäktige beslöto stadsfullmäktige på förslag av bered-

ningsutskottet och efter antecknande av att hälsovårdsnämnden intet hade att erinra mot ansökningen för egen del hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till framställningen.

§ 137.

Ang. ändring av stadsplanen för kv. Kerstin.

Föredrogs och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts nådiga brev den 4 juni 1943 angående fastställelse av förslag till ändring av stadsplanen för staden, avseende ändrade stadsplanebestämmelser beträffande kvarteret Kerstin.

§ 138.

Ang. återbesättande av kanslinotarietjänsten.

Föredrogs och lades till handlingarna följande från drätselkammaren inkomna skrivelse den 10 juni 1943 med anmälan att drätselkammaren samma dag till innehavare av kanslinotariebefattningen antagit advokaten Arne Nilsson från Borås.

"Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 29 april 1943 beslutat bemyndiga drätselkammaren att i vederbörlig ordning med ordinarie innehavare återbesätta den ledigblivna befattningen såsom kanslinotarie, får drätselkamaren härmed meddela, att kammaren den 10 juni 1943 till befattningen antagit advokaten Arne Nilsson från Borås.

Västerås den 10 juni 1943.

För drätselkamaren:

Fritz Eklund.

/ Per Siösteen."

In fidem:

PER SIÖSTEEN.

Justerat den 22 juni 1943.

ALB. LUNDKVIST.

Anton Berglund. *Sven Turén.*

Offentligen uppläst den 22 juni 1943; betygar

Ex officio:

Per Siösteen.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 26 augusti 1943.

Närvarande: Herrar ordföranden Lundkvist, Leontein, Keijser, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Robsahm, E. Johansson, Henning, G. Karlsson, Hellblom, Thorén, Löf, fru Holmström, herrar Nyman, Persson, Gunnar Larsson, Granér, Welin-Berger, Lundell, Sjöblom, Olsson, Pers, Nyström, Lund, Berglund, Turén, Lewrö, fru Lindqvist, fru Kjelldahl, herr Hellman, fru Hall, herrar E. Jonsson, Berglind, F. Johansson, fru Bergsten, fru Gustavsson, herrar Matell och Å. Johansson.

Frånvarande med godkänt förfall: Herr Lundberg, fru Berg, herrar Lundgren, David Johansson, Sjöberg, Bergquist och C. W. Karlsson.

Närvarande å magistratens vägnar: Borgmästaren O. Rylander.

§ 139.

Justering.

Uppdrogs åt herrar Lund och Nyström att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet; i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset måndagen den 30 augusti 1943 klockan 14.30.

§ 140.

Ang. ändrad organisation för poliskåren.

Sedan stadsfullmäktige den 31 augusti 1942 tillsatt en särskild kommitté, kallad 1942 års poliskommitté, för utredning av väckt fråga om ändrad organisation för poliskåren i staden, hade kommittén i skrivelse till stadsfullmäktige den 22 februari 1943 framlagt förslag i ärendet, varefter stadsfullmäktige den 25 februari 1943 remitterat förslaget till polisnämnden, löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren för yttrande.

I sin ovannämnda skrivelse hade kommittén på anförda skäl och på sätt närmare utvecklades i skrivelsen föreslagit en utökning

av polispersonalen med en polisassistent i 42. lönegruppen, två polisöverkonstaplar och en poliskonstapel i 29. lönegruppen, sex poliskonstaplar, en extra poliskonstapel, en biträdande kriminalöverkonstapel i 30. lönegruppen, en kriminalkonstapel och ett kvinnligt kontorsbiträde av I. klass samt indragning av en tjänst som biträdande polisöverkonstapel. Kommittén hade tillika hemställt, att befattningarna som polisassistent och biträdande kriminalöverkonstapel måtte inrättas från och med den 1 juli 1943 och härför hemställt om anslag med 6.675 kronor samt att organisationen i övrigt skulle träda i kraft den 1 januari 1944. Slutligen hade kommittén hemställt om godkännande *dels* av förslaget i övrigt, innefattande engångsanslag med cirka 51.000 kronor för anskaffande av radioanläggning och radiobilar samt kriminalteknisk utrustning, telefonväxel och utomhustelefoner *dels ock* av upprättat förslag till instruktion för polisassistenten.

Polisnämnden hade i yttrande den 3 maj 1943 i huvudsak tillstyrkt förslaget, emot vilket beslut polisnämndens ordförande, herr Öberg, och ledamot, herr Lundgren, reserverat sig under yrkande att poliskåren måtte utökas med en kriminalkommissarie, en överkonstapel, en kanslikonstapel, tre poliskonstaplar, en extra poliskonstapel, en biträdande kriminalöverkonstapel samt ett kvinnligt kontorsbiträde av I. klass samt minskas med en biträdande polisöverkonstapel.

Löne- och avtalsnämnden, som avgivit yttrande den 1 juni 1943, hade på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta *att* i stället för den föreslagna befattningen som polisassistent skulle inrättas en befattning såsom kriminalkommissarie med placering i 42. lönegruppen av stadens lönesystem, *att* godkänna kommitténs förslag i vad det avsåge inrättande av övriga, av kommittén föreslagna befattningar, samt anskaffande av föreslagen teknisk utrustning, dock med den ändring, att det föreslagna manliga biträdet å poliskammaren benämndes kanslikonstapel i 29. lönegruppen, *att* bemyndiga polisnämnden att i vederbörlig ordning föreslå till besättande respektive besätta dessa befattningar med ordinarie innehavare, *att* uppdraga åt polisnämnden att upprätta förslag till vederbörlig instruktion för kriminalkommissarien samt underställa förslaget vederbörande myndighet för fastställelse samt *att* organisationen i dess helhet skulle träda i kraft den 1 januari 1944. Nämnden hade tillika meddelat att dess ordförande, herr Engdahl, reserverat sig samt yrkat bifall till poliskommitténs förslag.

Slutligen hade drätselkammaren i ett den 5 augusti 1943 avgivet yttrande på anförda skäl föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* — under uttalande av sin anslutning i princip till poliskommitténs förslag som

en organisation att i händelse av behov framdeles efter utredning och särskilt beslut genomföras — från och med den 1 januari 1944 inrätta *dels* en extra befattning som polisassistent med en årslön av 6.600 kronor *dels ock* på ordinarie stat en tjänst som polisöverkonstapel å ordonnansavdelningen i 31. lönegruppen, en tjänst som kanslikonstapel i 29. lönegruppen, tre tjänster som poliskonstapel i 27. lönegruppen, en tjänst som extra poliskonstapel i 24. lönegruppen, en tjänst som biträdande kriminalöverkonstapel i 30. lönegruppen samt en tjänst som kvinnligt kontorsbiträde av I. klass å poliskammaren i 21. lönegruppen, *att* från och med den 1 januari 1944 indraga en tjänst som biträdande polisöverkonstapel, *att* bemyndiga polisnämnden att i vederbörlig ordning föreslå till besättande respektive besätta de nya tjänsterna med ordinarie innehavare, *att* uppdraga åt polisnämnden att hos vederbörlig myndighet söka fastställelse å föreslagen instruktion för polisassistenten, *att* godkänna kommitténs förslag till anskaffande av teknisk utrustning m. m. med den ändring, att utöver den av poliskåren redan disponerade bilen endast en bil inköptes och försåges med radioutrustning, *att* föreskriva, att de tjänster vid poliskåren, som bleve vakanta genom att personal eventuellt kommenderades till luftskyddsbyrån, skulle uppehållas av vikarier i avbidan på att den till luftskyddsbyrån kommenderade personalen återginge till tjänstgöring vid poliskåren, samt *att* för inköp av teknisk utrustning m. m. enligt poliskommitténs förslag med däri av drätselkammaren föreslagen ändring lämna ett förslagsanslag av 39.000 kronor att täckas av uttaxerade medel i 1944 års budget.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 92) uppstod diskussion. Härunder yrkades *dels* av herrar Keijser och Engdahl bifall till poliskommitténs förslag med den ändringen att polisassistenten på sätt drätselkammaren föreslagit uppfördes på extra stat samt att organisationen i dess helhet trädde i kraft först den 1 januari 1944 *dels* av herrar Eklund, Hult och Persson bifall till drätselkammarens förslag, *dels* av herr Olsson bifall till drätselkammarens förslag beträffande anställande av polisassistent och inrättande av radioavdelning men i övrigt bifall till poliskommitténs förslag, *dels* av herr Lund avslag på förslaget om anställande av polisassistent och särskild radioavdelning men i övrigt bifall till drätselkammarens förslag med den sänkning av anslaget till teknisk utrustning m. m., som föranleddes av avslagsyrkandet beträffande radioavdelningen *dels* av fru Kjelldahl bifall till poliskommitténs förslag med undantag för radioavdelningen, där bifall yrkades till drätselkammarens förslag *dels* av herr Ernst Jo-

hansson bifall till drätselkammarens förslag utom beträffande utomhustelefoner, i vilken del av ärendet yrkades återremiss för förnyad utredning till brandstyrelsen, polisnämnden och drätselkammaren *dels* slutligen av herr Pers återremiss av hela ärendet till poliskommittén och drätselkammaren. Härjämte yttrade sig herr borgmästaren och herr Nyman, den sistnämnde utan att framställa särskilt yrkande.

Sedan diskussionen avslutats beslöto stadsfullmäktige till en början utan omröstning, *dels* bifalla herr Johanssons yrkande om återremiss av frågan om utomhustelefoner till brandstyrelsen, polisnämnden och drätselkammaren för förnyad skyndsam utredning *dels ock,* med avslag å herr Pers' återremissyrkande, företaga ärendet i övrigt till omedelbart avgörande.

Härefter framställdes proposition å de olika yrkandena och beslöto stadsfullmäktige härvid — sedan genom begärd och verkställd omröstning med 27 röster mot 13 poliskommitténs förslag om anställande av ytterligare en kriminalkonstapel avslagits — utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag *att* — under uttalande av sin anslutning i princip till poliskommitténs förslag som en organisation att i händelse av behov framdeles efter utredning och särskilt beslut genomföras — från och med den 1 januari 1944 inrätta *dels* en extra befattning som polisassistent med årslön av 6.600 kronor *dels ock* på ordinarie stat en tjänst som polisöverkonstapel å ordonnansavdelningen i 31. lönegruppen, en tjänst som kanslikonstapel i 29. lönegruppen, tre tjänster som poliskonstapel i 27. lönegruppen, en tjänst som extra poliskonstapel i 24. lönegruppen, en tjänst som biträdande kriminalöverkonstapel i 30. lönegruppen samt en tjänst som kvinnligt kontorsbiträde av I. klass å poliskammaren i 21. lönegruppen, *att* från och med den 1 januari 1944 indraga en tjänst som biträdande polisöverkonstapel, *att* bemyndiga polisnämnden att i vederbörlig ordning föreslå till besättande respektive besätta de nya tjänsterna med ordinarie innehavare, *att* uppdraga åt polisnämnden att hos vederbörlig myndighet söka fastställelse å föreslagen instruktion för polisassistenten, *att* godkänna kommitténs förslag till anskaffande av teknisk utrustning m. m. med de ändringarna att *dels,* utöver den av poliskåren redan disponerade bilen, endast en bil skulle inköpas och förses med radioutrustning *dels ock* några uttomhustelefoner för närvarande ej skulle anskaffas, *att* föreskriva, att de tjänster vid poliskåren, som bleve vakanta genom att personal eventuellt kommenderades till luftskyddsbyrån, skulle uppehållas av vikarier i avbidan på att den till luftskyddsbyrån kommenderade personalen återginge till tjänstgöring vid poliskåren, samt *att* för inköp av teknisk utrustning

m. m. i enlighet med drätselkammarens förslag men med undantag av utomhustelefoner lämna polisnämnden ett förslagsanslag å 38.000 kronor att täckas av uttaxerade medel i 1944 års budget.

§ 141.

Ang. utövande av statlig egnahemsverksamhet ifråga om bostadsegnahem inom Västerås stad.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 10 juni 1943 (S. H. nr 93) hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* uppdraga åt drätselkammaren att å stadens vägnar ingå till Kungl. Maj:t med underdånig hemställan, att Kungl. Maj:t ville jämlikt därom gällande föreskrifter meddela bestämmelser om att statlig egnahemsverksamhet ifråga om bostadsegnahem måtte utövas inom Västerås stad.

Efter föredragning härav beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 142.

Ang. anslag för iordningställande av varmvattenberedare i yrkesskolan samt reparation av skolans vaktmästarebostad.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 1 juli 1943 (S. H. nr 94) hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för iordningställande av yrkesskolans varmvattenberedare samt reparation av skolans vaktmästarebostad anvisa anslag å tillhopa 1.900 kronor att förskotteras av tillgängliga medel samt slutligen täckas i nästa års stat för yrkesskolan.

Efter föredragning härav beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 143.

Ang. anslag för täckande av genom Kungl. Maj:ts dom utdömt ersättningsbelopp i mål mellan Kronan och Västerås stad.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 1 juli 1943 (S. H. nr 95) hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att till bestridande av en i mål mellan Kungl. Maj:t och Kronan, å ena, och Västerås stad, å andra sidan, genom Högsta domstolens dom Kronan tilldömd ersättning å kronor 4.874:25, jämte ränta efter 5 % från den 21 februari 1941 till betalningsdagen ävensom rättegångskostnader, kronor 350:—, anvisa ett anslag av häremot svarande belopp ävensom att anslaget skulle utgå ur reserverade köpeskillingsmedelsfonden.

Efter föredragning härav beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 144.

Ang. överlåtande av tomt för uppförande av pensionärshem för medlemmarna i Västerås hantverks- och industriförening.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 10 juni 1943 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att bemyndiga drätselkammaren att till Västerås Hantverks- och Industriförening för uppförande av pensionärshem för föreningens medlemmar med äganderätt överlåta ett markområde, beläget invid Arosvägen omedelbart norr om befintlig nybyggnad å Borgmästarevreten, till det rent formella pris och på de villkor i övrigt, drätselkammaren kunde finna lämpligt.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 96) yrkade *dels* herr Turén återremiss av ärendet till drätselkammaren för undersökning om annan upplåtelseform än den av kammaren föreslagna kunde ifrågakomma *dels ock* herrar Eklund och Keijser bifall till drätselkammarens förslag. Härjämte yttrade sig herrar Ernst Johansson och Persson utan att framställa särskilt yrkande.

Sedan diskussionen avslutats beslöto stadsfullmäktige genom begärd och verkställd omröstning med 21 nej mot 19 ja, de sistnämnda avgivna för avslag å återremissyrkandet, att i enlighet med herr Turéns förslag återremittera ärendet till drätselkammaren för förnyad prövning.

§ 145.

Ang. inköp av ny lastautomobil för renhållningsverket.

Sedan lantegendomsnämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 22 juli 1943 hemställt om anslag med 13.000 kronor för inköp av en ny lastautomobil samt drätselkammaren i häröver den 5 augusti 1943 avgivet yttrande tillstyrkt framställningen med förslag tillika att anslaget skulle förskotteras av tillgängliga medel och slutligt täckas i renhållningsverkets stat för år 1944, beslöto stadsfullmäktige efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 97) utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag.

§ 146.

Ang. inköp av kontorsmöbler till lantegendomsnämndens kontor.

Sedan lantegendomsnämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 22 juli 1943 hemställt om anslag med 2.250 kronor för inköp av nya kontorsmöbler och annan kontorsinredning å lantegendomsnämndens kontor samt drätselkammaren i häröver den 5 augusti 1943 avgivet yttrande tillstyrkt framställningen med förslag tillika att anslaget skulle täckas av årets förslagsanslag till oförutsedda utgifter, beslöto stadsfullmäktige efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 98) utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag.

§ 147.

Ang. fortsatt stensättning av Malmabergsgatan.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 5 augusti 1943 (S. H. nr 99) hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för fortsatt stensättning av Malmabergsgatan mellan Nybomsgatan och Släggargatan anvisa ett förslagsanslag av 81.000 kronor, *att* ifrågavarande anslag skulle täckas genom ianspråktagande av i årets stat kvarstående medel å anslagen under 7 A 466 övriga nyanläggningar och 7 A 467 till drätselkammarens förfogande stående medel, samt genom att återstående belopp, cirka 60.000 kronor, uttaxerades under titeln gatu- och vägförvaltning i 1944 års stat.

Efter föredragning härav beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 148.

Ang. anslag till avlöning av vaktmästare vid nya Jakobsbergsskolan.

Med anledning av framställning från folkskolestyrelsen den 28 juni 1943 hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 5 augusti 1943 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för avlönande av en vaktmästare vid nya Jakobsbergsskolan under hösten 1943 ställa till folkskolestyrelsens förfogande ett anslag å 1.050 kronor att utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 100) uppstod diskussion varunder herr Engdahl yrkade återremiss av ärendet till folkskolestyrelsen och drätselkammaren och herr Granér yrkade bifall till det föreliggande förslaget.

Sedan stadsfullmäktige härefter utan omröstning beslutat företaga ärendet till omedelbart avgörande, fattade stadsfullmäktige, likaledes utan omröstning, beslut i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 149.

Ang. upphävande av särbestämmelser om indrivning av utskylder hos skattskyldiga anslutna till Aseapersonalens intresseförening m. m.

Sedan magistraten i skrivelse till stadsfullmäktige den 1 juli 1943 meddelat, att magistraten med anledning av den nya lagstiftningen om skatteförmedlingskassor m. m. återkallat de bestämmelser, som utfärdats angående indrivningen av restförda utskylder hos skattskyldiga, anslutna till Aseapersonalens Intresseförening eller Aseas tjänstemannaförenings intresseverksamhet, hade drätselkammaren med överlämnande härav i skrivelse till stadsfullmäktige den 5 augusti 1943 hemställt att stadsfullmäktige ville besluta *att* lägga magistratens ovanberörda skri-

velse till handlingarna, samt *att* förklara att det av stadsfullmäktige genom beslut den 24 april 1941 gjorda åtagandet att tillsvidare från och med början av år 1941 garantera stadsfogden och de ordinarie exekutorerna viss årlig inkomst av indrivningssportler från och med den 1 juli 1943 skulle upphöra att gälla.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 101) fattade stadsfullmäktige utan omröstning beslut i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 150.

Ang. anslag till verkställd utredning för omläggning av inventarieredovisningen m. m.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 5 augusti 1943 (S. H. nr 102) hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville anvisa 1.254 kronor att utgå av årets förslagsanslag till oförutsedda utgifter, vilka medel skulle användas att erlägga betalning för en av drätselkammaren anbefalld utredning för omläggning av inventarieredovisningen och fastighetsbokföringen inom staden.

Efter föredragning härav beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 151.

Ang. räntefritt lån till H. S. B:s stiftelse Solgårdar för uppförande av fastigheter för barnrika familjer.

Med förmälan att stadsfullmäktige den 30 oktober 1941, § 195, beslutat teckna stadens borgen å ett lån om högst 11.000 kronor för uppförande av en fastighet för mindre bemedlade barnrika familjer å stadsägan 1528 DR samt lämnat anslag för täckande av räntekostnaden för detta lån hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 5 augusti 1943 (S. H. nr 103) på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta *att* med upphävande av sitt nyssnämnda beslut av den 30 oktober 1941, § 195, bemyndiga drätselkammaren att till H. S. B:s i Västerås Stiftelse Solgårdar utlåna de delar av de för uppförande av fastigheter för mindre bemedlade, barnrika familjer å stadsägorna 266 E och 1528 DR erforderliga kapitalbeloppen, som komme att överskjuta de genom lån av statsmedel erhållna beloppen, eller för stadsägan 266 E högst 17.500 kronor och för stadsägan 1528 DR 9.150 kronor, samt *att* dessa lån skulle löpa utan ränta och vara slutamorterade 15 år efter det lånen erhållits.

Efter föredragning härav beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 152.

Ang. Kungl. Maj:ts beslut med anledning av Västerås stads ansökan om lån för utbyggnad av djuphamnen.

Med skrivelse den 5 augusti 1943 hade drätselkammaren till stadsfullmäktige överlämnat Kungl. Maj:ts beslut den 23 juli 1943, varigenom en av Västerås stad gjord underdånig hemställan om tillstånd att för djuphamnens utbyggnad upplåna medel blivit av Kungl. Maj:t avslagen.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 104) beslöto stadsfullmäktige lägga Kungl. Maj:ts ovanberörda beslut till handlingarna.

§ 153.

Ang. yttrande över betänkande med förslag till lag om folkskyddsväsendet m. m.

Sedan länsstyrelsen i länet genom resolution den 30 juni 1943 infordrat stadsfullmäktiges yttrande över ett av 1941 års hemortsförsvarssakkunniga utarbetat betänkande med förslag till lag om folkskyddsväsendet m. m., hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 12 augusti 1943 (S. H. nr 105) lämnat en redogörelse för betänkandets innehåll och framfört vissa erinringar emot detsamma ävensom hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, att såsom infordrat yttrande över betänkandet åberopa vad drätselkammaren i sin skrivelse anfört.

Efter föredragning härav fattade stadsfullmäktige utan omröstning beslut i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 154.

Ang. stadsrevisorernas berättelse för 1942 samt härröver avgivna förklaringar.

Med skrivelse den 10 juli 1943 hade magistraten till stadsfullmäktige för besluts fattande överlämnat stadsrevisorernas berättelse över granskningen av stadens räkenskaper och förvaltning år 1942, i vilken berättelse revisorerna tillstyrkt, att ansvarsfrihet beviljades drätselkammaren och stadens övriga förvaltningar för år 1942. Till stadsfullmäktige hade även inkommit infordrade förklaringar från drätselkammaren, luftskyddschefen, styrelsen för tekniska verken samt fattigvårdsstyrelsen.

Efter föredragning av revisionsberättelsen med tillhörande handlingar (S. H. nr 106) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bevilja drätselkammaren och stadens övriga styrelser ansvarsfrihet för 1942 års förvaltning.

I detta beslut deltogo icke de i 58 § lagen om kommunalstyrelse i stad omförmälda ledamöter.

§ 155.

Ang. disposition av överskott i 1942 års bokslut.

I anslutning till avgiven förklaring över stadsrevisionens berättelse för 1942 hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 12 augusti 1943 (S. H. nr 107) på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för bortförande i 1942 års bokslut från inkomstsidan av dels 9.600 kronor, utgörande värdet av förråd vid stadsträdgården, dels ock 11.746 kronor 10 öre, utgörande värdet av inneliggande lager och förråd vid brandkårens verkstäder, anvisa tillhopa 21.346 kronor 10 öre att utgå av 1942 års tillgängliga bokslutsöverskott, varefter det för 1944 års budget disponibla överskottet komme att uppgå till 81.501 kronor 85 öre.

Stadsfullmäktige beslöto efter föredragning härav utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 156.

Ang. anslag till konservering av äldre stadskartor.

På framställning av byggnadsnämnden och efter tillstyrkande av drätselkammaren (S. H. nr 108) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning ställa ett belopp om 1.000 kronor till byggnadsnämndens förfogande för konservering av tvenne äldre stadskartor med beskrivningar, varvid tillika bestämdes, att beloppet skulle gäldas av innevarande års förslagsanslag till oförutsedda utgifter.

§ 157.

Ang. inrättande av en ordinarie befattning som kranreparatör.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 5 juni 1943 hade hamnstyrelsen på anförda skäl hemställt om inrättande från och med den 1 januari 1944 av en ordinarie befattning som kranreparatör, placerad i 28. lönegruppen, samt om bemyndigande för styrelsen att i vederbörlig ordning tillsätta befattningen.

Löne- och avtalsnämnden hade i häröver den 3 augusti 1943 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* från och med den 1 januari 1944 inrätta en ordinarie befattning som kranreparatör, placerad i 26. lönegruppen av stadens lönestat, samt *att* bemyndiga hamnstyrelsen att besätta befattningen med ordinarie innehavare.

Slutligen hade drätselkammaren yttrat sig i ärendet den 12 augusti 1943 samt tillstyrkt löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 109) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla löne- och avtalsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta förslag.

§ 158.

Ang. lönereglering för brandchefen och vice brandchefen.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 18 september 1942 hade brandstyrelsen föreslagit, att befattningarna som brandchef och vice brandchef från och med den 1 januari 1943 skulle uppflyttas, den förstnämnda till 48. lönegruppen och den sistnämnda till 41. lönegruppen samt att befattningshavarna ifråga skulle från och med nyssnämnda dag tillerkännas beklädnadsbidrag med 300 kr. per år.

Löne- och avtalsnämnden hade i häröver den 3 augusti 1943 avgivet yttrande på anförda skäl föreslagit, *att* befattningen som brandchef uppflyttades från 44. till 45. lönegruppen och befattningen som vice brandchef från 37. till 38. lönegruppen av stadens lönestat, räknat från den 1 januari 1943, samt *att* brandchefen och vice brandchefen från och med samma dag tillerkändes ett årligt beklädnadsbidrag med 300 kronor till envar av dem.

Slutligen hade drätselkammaren yttrat sig i ärendet den 12 augusti 1943 samt tillstyrkt löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 110) yrkade *dels* herr Persson avslag å framställningen *dels ock* herrar Pers och Löf bifall till löne- och avtalsnämndens samt drätselkammarens förslag varjämte herr Ernst Johansson yttrade sig utan att framställa särskilt yrkande.

Stadsfullmäktige beslöto härefter utan omröstning bifalla löne- och avtalsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta hemställan.

§ 159.

Ang. borgensåtagande jämlikt kungörelsen om tertiärlån och tilläggslån.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 12 augusti 1943 (S. H. nr 111) hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta *att* åtaga sig i 12 § 2 mom. och 14 § sista stycket Kungl. Kungörelsen den 30 juni 1942 om tertiärlån och tilläggslån i dess lydelse enligt kungörelsen den 30 juni 1943 omförmält borgensansvar intill högsta belopp av 100.000 kronor enligt 12 § och 100.000 kronor enligt 14 §, samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att underställa beslutet härom Kungl. Maj:t för fastställelse.

Stadsfullmäktige beslöto efter föredragning härav utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 160.

Ang. inköp av bostadsrättslägenheter.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 12 augusti 1943 (S. H. nr 112) hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att inköpa 3 lägenheter med bostadsrätt samt uthyra desamma till nyanställda befattningshavare i stadens tjänst samt *att* för ändamålet anvisa ett förslagsanslag av 11.000 kronor att gäldas av reserverade köpeskillingsmedel.

Efter föredragning härav och sedan herr Lund yttrat sig utan att framställa särskilt yrkande beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 161.

Ang. tilläggsanslag till Västerås Arbetareinstituts förening.

Med föranledande av en framställning den 14 maj 1943 från styrelsen för Västerås arbetareinstitut till stadsfullmäktige, över vilken löne- och avtalsnämnden den 3 augusti 1943 avgivit infordrat yttrande, hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 12 augusti 1943 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, *att* för bestridande av de i samband med förutvarande bibliotekariens avgång ökade personalkostnaderna vid Västerås Arbetareinstitut lämna institutets styrelse ett tilläggsanslag för innevarande år om 1.000 kronor att utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 113) fattade stadsfullmäktige utan omröstning beslut i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 162.

Ang. borgen å byggnadskreditiv för H. S. B:s i Västerås stiftelse Solgårdar m. m.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 12 augusti 1943 (S. H. nr 114) hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, *att* bemyndiga drätselkammaren att teckna stadens borgen å byggnadskreditiv åt *dels* H. S. B:s i Västerås stiftelse Solgårdar för nybyggnad å stadsägan 266 E intill ett högsta belopp av 157.500 kronor, *dels ock* Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförening i Västerås u. p. a. för nybyggnader å stadsägan 266 M intill ett högsta belopp av 239.000 kronor och å kvarteret Inge nr 2 intill ett högsta belopp av 340.000 kronor, allt mot säkerhet i inteckningar, till en början liggande

med bästa förmånsrätt och allt efter byggnadsarbetenas fortskridande successivt förskjutande sig upp till en högsta gräns av beträffande stadsägan 266 E 315.000 kronor, beträffande stadsägan 266 M 478.000 kronor och beträffande kvarteret Inge nr 2 680.000 kronor samt *att* samtliga omförmälda borgensåtaganden skulle gälla under högst 1 år från det kreditivmedel börjat tagas i bruk.

Efter föredragning härav beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 163.

Ang. tillstånd till handel med begagnade föremål.

Sedan fru Ingrid Andrén hos länsstyrelsen i Västmanlands län ingivit ansökan om tillstånd till handel med begagnade föremål samt yttrande över ansökningen infordrats av stadsfullmäktige, beslöto stadsfullmäktige på förslag av beredningsutskottet och efter antecknande av att hälsovårdsnämnden intet hade att erinra mot ansökningen, för egen del hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till framställningen.

§ 164.

Ang. tillstånd för Vanda Elisabet Karlsson att utskänka pilsnerdricka.

Sedan poliskammaren genom resolution den 14 innevarande augusti infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en av Vanda Elisabeth Karlsson hos länsstyrelsen i Västmanlands län gjord ansökan om tillstånd att här i staden utskänka pilsnerdricka, hade nykterhetsnämnden, som anmodats avgiva förberedande utlåtande i ärendet, i skrivelse till stadsfullmäktige den 18 innevarande augusti anfört följande.

"Emot sökandens lämplighet att handhava den ifrågasatta rörelsen har nämnden veterligt ingen anmärkning att anföra.

På grund av vad som ovan sagts hemställer nykterhetsnämnden, att stadsfullmäktige måtte tillstyrka Vanda Elisabet Karlssons hemställan om tillstånd att från och med den 1 oktober 1943 till och med den 30 september 1944 utskänka pilsnerdricka till spisande gäster."

Det antecknades, att beredningsutskottet beretts tillfälle avgiva yttrande i ärendet men icke funnit skäl avgiva dylikt.

Efter föredragning av till ärendet hörande handlingar fattade stadsfullmäktige utan omröstning beslut i enlighet med nykterhetsnämndens hemställan.

§ 165.

Ang. tillstånd för Oskar Valter Hofstadius att utskänka pilsnerdricka.

Sedan poliskammaren genom resolution den 7 juli 1943 infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en av direktören Oskar Valter Hofstadius hos länsstyrelsen i Västmanlands län gjord ansökan om tillstånd att här i staden utskänka pilsnerdricka, hade nykterhetsnämnden, som anmodats avgiva förberedande utlåtande i ärendet, i skrivelse till stadsfullmäktige den 17 innevarande augusti anfört följande.

"Emot sökandens lämplighet att handhava ifrågasatta rörelse har nämnden veterligt ingen anmärkning att anföra.

På grund av vad som ovan sagts hemställer nykterhetsnämnden, att stadsfullmäktige hos länsstyrelsen måtte tillstyrka Oskar Valter Hofstadius hemställan om tillstånd att från och med den 1 oktober 1943 till och med den 30 september 1944 få utskänka pilsnerdricka till spisande gäster."

Det antecknades, att beredningsutskottet beretts tillfälle avgiva yttrande i ärendet men icke funnit skäl avgiva dylikt.

Efter föredragning av till ärendet hörande handlingar fattade stadsfullmäktige utan omröstning beslut i enlighet med nykterhetsnämndens hemställan.

§ 166.

Ang. tillstånd för Carl Verner Johansson att utskänka pilsnerdricka.

Sedan poliskammaren genom resolution den 22 nästlidne juli infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en av Carl Verner Johansson hos länsstyrelsen i Västmanlands län gjord ansökan om tillstånd att här i staden utskänka pilsnerdricka, hade nykterhetsnämnden, som anmodats avgiva förberedande utlåtande i ärendet, i skrivelse till stadsfullmäktige den 18 innevarande månad anfört följande.

"Beträffande sökandens lämplighet att handhava den ifrågasatta rörelsen framgår av bifogade polisrapport.

Med hänsyn till denna rapport anslöt sig ordföranden till nämndens eljest enhälliga tillstyrkan med viss tvekan.

På grund av vad som ovan sagts hemställer nykterhetsnämnden, att stadsfullmäktige hos länsstyrelsen måtte tillstyrka att herr Carl Verner Johanssons hemställan om tillstånd att från och med den 1 oktober 1943 till och med den 30 september 1944 få utskänka pilsnerdricka till spisande gäster."

Dessutom hade beredningsutskottet, som avgivit yttrande i ärendet innevarande dag tillstyrkt bifall till ansökningen.

Efter föredragning av till ärendet hörande handlingar fattade stadsfullmäktige utan omröstning beslut i enlighet med nykterhetsnämndens och beredningsutskottets hemställan.

§ 167.

Ang. tillstånd för Johan Emil Edvard Lindgren att utskänka pilsnerdricka.

Sedan poliskammaren genom resolution den 23 mars 1943 infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en av restauratören Johan Emil Edvard Lindgren hos länsstyrelsen i Västmanlands län gjord ansökan om tillstånd att här i staden utskänka pilsnerdricka, hade nykterhetsnämnden, som anmodats avgiva förberedande utlåtande i ärendet, i skrivelse till stadsfullmäktige den 18 innevarande månad anfört följande.

"Då anmärkningar föreligger emot sökandens sätt att handhava den honom beviljade rättigheten, föreslår nykterhetsnämnden, att stadsfullmäktige hos länsstyrelsen måtte avstyrka bifall till Johan Emil Edvard Lindgrens hemställan om tillstånd att utskänka pilsnerdricka till spisande gäster."

Dessutom hade beredningsutskottet, som avgivit yttrande i ärendet innevarande dag avstyrkt bifall till ansökningen.

Efter föredragning av till ärendet hörande handlingar fattade stadsfullmäktige utan omröstning beslut i enlighet med nykterhetsnämndens och beredningsutskottets hemställan.

§ 168.

Ang. ändring av stadsplanen för kv. Lea.

Föredrogs och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts beslut den 17 juni 1943 angående fastställelse å ett av stadsfullmäktige i Västerås den 26 mars 1943 antaget förslag till ändring av stadsplanen för kvarteret Lea.

§ 169.

Ang. ändring av stadsplanen för kv. Råstenen, Flisan och Stenhuggaren.

Föredrogs och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts beslut den 8 juli 1943 angående fastställelse å ett av stadsfullmäktige i Västerås den 26 mars 1943 antaget förslag till ändring av stadsplanen för kvarteret Råstenen, Flisan och Stenhuggaren.

§ 170.

Ang. nybyggnadsförbud för viss del av st. äg. 1117, Apalby egendom.

Föredrogs och lades till handlingarna länsstyrelsens i Västmanlands län resolution den 26 juni 1943 utvisande, att länsstyrelsen meddelat beslut om nybyggnadsförbud för viss del av stadsägan 1117, Apalby egendom.

In fidem:

THJELVAR HEDBERG.

Justerat den 30 augusti 1943.

ALB. LUNDKVIST.

Bertil Lund. *Sam Nyström.*

Offentligen uppläst den 30 augusti 1943; betygar

Ex officio:

Thjelvar Hedberg

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 30 september 1943.

Närvarande: Herrar ordföranden Lundkvist, v. ordf. C. W. Carlsson, Leontein, Keijser, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Robsahm, Bergquist, Henning, G. Karlsson, Sjöberg, D. Johansson, Hellblom, Lundgren, Thorén, Löf, fru Holmström, herrar Nyman, Persson, Granér, Welin-Berger, Lundberg, Lundell, Sjöblom, Olsson, Pers, Nyström, Lund, Turén, Lewrö, fru Lindqvist, fru Kjelldahl, herrar Hellman, E. Jonsson, Berglind, F. Johansson, fru Bergsten, fru Gustavsson, herrar Matell och Å. Johansson.

Frånvarande med godkänt förfall: Herr E. Johansson, fru Berg, herrar Gunnar Larsson och Berglund samt fru Hall.

Närvarande å magistratens vägnar: Borgmästaren O. Rylander.

§ 171.

Protokollsjustering.

Uppdrogs åt herrar Pers och Olsson att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset måndagen den 4 oktober 1943 kl. 13.00.

§ 172.

Ang. inköp av diverse kontorsmaskiner.

Uti skrivelse den 2 september 1943 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* för inköp av en räknemaskin och en checkprotectograf bevilja anslag å 1.800 kronor att utgå av årets förslagsanslag till oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 115) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 173.

Ang. tilläggsanslag för iordningställande av Rudbecksparken.

Uti skrivelse den 2 september 1943 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* för iordningställande av lekområdet inom Rudbecksparkens östra del bevilja ett tilläggsanslag å 4.000 kronor att utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 116) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 174.

Ang. byggnadsförbud för viss del av Apalby egendom.

Sedan byggnadsnämnden uti skrivelse den 18 augusti 1943 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta, *att* bemyndiga byggnadsnämnden att hos Konungens befallningshavande göra framställning om förbud att verkställa nybyggnad inom Apalbyområdet utan tillstånd av Konungens befallningshavande, så hade drätselkammaren uti ett den 2 september 1943 över byggnadsnämndens framställning avgivet utlåtande hemställt om stadsfullmäktiges bifall till byggnadsnämndens ifrågavarande framställning.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 117) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 175.

Ang. förslag till ändring av stadsplanen för kv. Knut, Kol och Lennart.

Sedan byggnadsnämnden uti skrivelse den 18 augusti 1943 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* antaga ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom den 4 maj samma år upprättat förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Knut, Kol och Lennart i Västerås stad samt *att* uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse, så hade drätselkammaren i ett den 2 september 1943 häröver avgivet yttrande föreslagit stadsfullmäktige att till alla delar bifalla byggnadsnämndens ifrågavarande framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 118) uppstod diskussion, varunder yrkades av herr Persson med instämmande av herr Keijser, att ärendet måtte återremitteras till byggnadsnämnden, av herr Henning med instämmande av herrar Engdahl, Nyström och Matell att ärendet måtte återremitteras till byggnadsnämnden och stadsplanerådet samt av herr Eklund, att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens hemställan i ärendet.

Efter avslutad diskussion beslöto stadsfullmäktige utan omröstning att återremittera ärendet till byggnadsnämnden och stadsplanerådet för förnyad utredning.

§ 176.

Ang. förvärv av tomten nr 3 i kv. Kata.

Uti skrivelse den 2 september 1943 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att för en köpeskilling av 25.000 kronor och på villkor i

övrigt, varom överenskommelse kunde träffas, förvärva tomten nr 3 i kvarteret Kata i Västerås stad samt *att* för ändamålet anslå 25.000 kronor att utgå av tillgängliga medel och täckas i den ordning, som komme att bliva bestämd vid antagande av budgeten för år 1944.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 119) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 177.

Ang. förslag till ny valdistriktsindelning i staden.

Uti skrivelse den 5 september 1943 hade magistraten i Västerås stad på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte hos länsstyrelsen göra framställning om *dels* indelning av staden i 13 valdistrikt, vid val av stadsfullmäktige och val till riksdagen, dels stadens indelning i två valkretsar för val av stadsfullmäktige, allt på sätt av skrivelsen närmare framginge, vilka indelningsändringar skulle träda i tillämpning beträffande val, som förrättades enligt den under nästpåföljande år upprättade röstlängden, *dels ock* fastställande av antalet stadsfullmäktige till 22 för östra valkretsen och 26 för västra valkretsen.

Beredningsutskottet hade uti ett den 15 september 1943 avgivet yttrande föreslagit stadsfullmäktige att hos länsstyrelsen anhålla om det av magistraten framlagda förslagets antagande i oförändrat skick.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 120) uppstod diskussion, varunder herr Einar Jonsson med instämmande av herr Lund yrkade, att ärendet återremitterades till beredningsutskottet samt herr borgmästaren uttalade önskvärdheten av att ärendet avgjordes denna dag.

Sedan härefter proposition framställts å ovannämnda yrkande samt yrkande, att frågan måtte i dag avgöras, beslutade stadsfullmäktige efter begärd och anställd votering med 30 nej mot 14 ja avgivna för yrkandet, att ärendet i dag avgjordes, att återremittera ärendet till beredningsutskottet.

§ 178.

Ang. yttr. över stadsplaneutredningens 1942 förslag till vissa ändringar i byggnadsstadgan.

Genom resolution den 22 juli 1943 hade länsstyrelsen i Västmanlands län anmodat stadsfullmäktige att efter byggnadsnämndens hörande avgiva yttrande över stadsplaneutredningens 1942 förslag till vissa ändringar i byggnadsstadgan.

Sedan handlingarna i ärendet överlämnats till byggnadsnämnden och beredningsutskottet för utlåtanden, hade byggnadsnämnden uti skrivelse

den 1 september 1943 förklarat sig för sin del uttala sig för att det av stadsplaneutredningen 1942 såsom alternativ framlagda förslaget genomfördes.

Beredningsutskottet hade uti ett den 15 september 1943 dagtecknat utlåtande hemställt, att stadsfullmäktige i yttrande till länsstyrelsen måtte föreslå att förslaget icke antoges, förrän detsamma framlagts i slutgiltigt skick, samt tillstyrka, att alternativet beträffande bestämmelser för den offentliga byggnadsverksamheten nu genomfördes.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 121), beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla beredningsutskottets hemställan.

§ 179.

Ang. inrättande av nya befattningar som kvinnligt kontorsbiträde å stadskansliet och stadskamrerarekontoret.

Uti skrivelse den 5 augusti 1943 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* från och med den 1 januari 1944 inrätta två nya befattningar som kvinnligt kontorsbiträde av II. klass i 18. lönegruppen, den ena å stadskamrerarekontoret och den andra å stadskansliet, *att* omändra en befattning som kvinnligt kontorsbiträde av II. klass å stadskansliet till en befattning som kvinnligt kontorsbiträde av I. klass från och med den 1 januari 1944 samt *att* bemyndiga drätselkammaren att i vederbörlig ordning tillsätta de nyinrättade tjänsterna som kvinnligt kontorsbiträde av II. klass.

Löne- och avtalsnämnden hade uti skrivelse den 8 september 1943 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att till alla delar bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 122) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan i ärendet.

§ 180.

Ang. träffande av avtal om vattenleverans med Kungl. Flygförvaltningen.

Sedan styrelsen för Västerås stads tekniska verk uti skrivelse den 24 augusti 1943 anhållit, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* bemyndiga styrelsen att på de villkor, styrelsen funne skäliga, med Kungl. Flygförvaltningen träffa avtal om vattenleverans, så hade drätselkammaren uti ett den 16 september 1943 avgivet yttrande hemställt om stadsfullmäktiges bifall till styrelsens förevarande framställning.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 123) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan i ärendet.

§ 181.

Ang. vidtagande av vissa reparationsarbeten i den s. k. gasmästarebostaden vid nya gasverket.

Uti skrivelse den 24 augusti 1943 hade styrelsen för Västerås stads tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* för omändringsarbeten å den för driftsingenjören vid gas- och renhållningsverket avsedda bostaden bevilja ett anslag å 9.500 kronor samt *att* anslaget skulle utgå av tillgängliga medel och täckas i den ordning, som kunde bliva bestämd vid antagande av budgeten för år 1944.

Uti ett över framställningen den 16 september 1943 avgivet yttrande hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige med bifall till styrelsens framställning ville besluta *att* för angivna ändamål anvisa 9.500 kr. att utgå av tillgängliga medel samt upptagas till uttaxering i 1944 års stat.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 124) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan i ärendet.

§ 182.

Ang. inredande av transformatorstation i elektricitetsverkets källare.

Uti skrivelse den 24 augusti 1943 hade styrelsen för Västerås stads tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* för inredning av transformatorstation i elektricitetsverkets källare bevilja anslag å 28.000 kronor att utgå av lånemedel.

Drätselkammaren hade uti ett den 16 september 1943 avgivet utlåtande hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* för nämnda ändamål anvisa ett anslag å 28.000 kronor, *att* anslaget skulle förskotteras av tillgängliga medel och slutligen täckas av lånemedel, samt *att* bemyndiga drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd att upptaga amorteringslån å nämnda belopp.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 125), beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan i ärendet.

§ 183.

Ang. reparation av en malmgripskopa i djuphamnen.

Uti skrivelse den 3 september 1943 hade hamnstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* för täckande av kostnaderna för reparation av en 12 tons malmgripskopa vid djuphamnen anvisa ett anslag av 6.175 kronor att utgå av tillgängliga medel och täckas i den ordning, som kunde bliva bestämd vid antagande av budgeten för år 1944.

Drätselkammaren hade uti ett den 16 september 1943 avgivet yttrande hemställa att stadsfullmäktige ville besluta bevilja ifrågavarande anslag att utgå av tillgängliga medel samt täckas i hamnens budget för år 1944.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 126) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan i ärendet.

§ 184.

Ang. bidrag till anordnande av väg till Hässlö och Björnön.

Uti skrivelse den 16 september 1943 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* godkänna en mellan drätselkammaren och Kungl. Flygförvaltningen preliminärt träffad, i skrivelsen närmare angiven överenskommelse angående Västerås stads bidrag till anläggande av väg från Pilgatan ut till Hässlö samt *att* för bestridande av stadens andel i kostnaderna anvisa ett belopp av 50.000 kronor att täckas av uttaxerade medel i 1944 års budget.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 127), beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan i ärendet.

§ 185.

Ang. inköp av vissa byggnader å hamnområdet samt upplåtelse av mark med tomträtt.

Uti skrivelse den 16 september 1943 hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för inköp av vissa direktören Herbert Nordenhaag tillhöriga byggnader å mark inom kvarteret Sune inom hamnområdet ställa till drätselkammarens förfogande en summa av 40.000 kronor, *att* för gäldande av ersättning till Nordenhaag i samband med bortflyttning från nyssnämnda mark ställa till drätselkammarens förfogande ett belopp av 5.000 kronor, *att* ifrågavarande båda anslag, sammanlagt 45.000 kronor, finge utgå av tillgängliga medel och täckas i budgeten för år 1944, *att* bemyndiga drätselkammaren att, sedan stadsplan fastställts för hamnområdet, till Nordenhaag eller hans rättsinnehavare med tomträtt under lägst 50 och högst 60 år upplåta i skrivelsen närmare omförmälda markområden inom hamnområdet samt *att* bemyndiga drätselkammaren att med tomträttshavaren träffa uppgörelse angående den närmare utformningen av blivande tomträttskontrakt.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 128), uppstod diskussion, varunder herr Eklund yrkade bifall till drätselkammarens hemställan medan herr Lund yrkade att ärendet återremitterades till drätselkammaren.

Sedan stadsfullmäktige vid framställd proposition på herr Lunds yrkande om återremiss och fråga om stadsfullmäktige ville nu till avgörande företaga ärendet, beslutat nu avgöra detsamma, biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens i ärendet framställda förslag.

§ 186.

Ang. försäljning av mark till Kungl. Vattenfallsstyrelsen.

Uti skrivelse den 16 september 1943 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att till pris och på villkor, som drätselkammaren kunde finna vara för staden antagbara, till Vattenfallsstyrelsen försälja staden tillhörig vägmark ävensom annan mark mellan kraftverket och Notudden till en sammanlagd areal av cirka 16.100 kvadratmeter.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 129), beslöto stadsfullmäktige i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 187.

Ang. försäljning av del av stadsägan 2239 B.

Uti skrivelse den 16 september 1943 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, *att* bemyndiga drätselkammaren att till Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget eller av Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget bildad bostadsrättsförening försälja ett område om cirka 19.000 kvadratmeter av stadsägan 2239 B till pris och på villkor, som drätselkammaren kunde finna vara för staden antagbara.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 130), uppstod diskussion, varunder herr Lund yrkade, att ärendet återremitterades till drätselkammaren.

Sedan stadsfullmäktige vid framställd proposition på herr Lunds yrkande om återremiss och fråga om stadsfullmäktige ville nu till avgörande företaga ärendet, beslutat nu avgöra detsamma, biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens i ärendet framställda förslag.

§ 188.

Ang. försäljning av upplagstomter å stadsägan 1525, 1526.

Uti skrivelse den 16 september 1943 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att till pris och på villkor, som drätselkammaren kunde finna vara för staden antagbara, försälja upplagstomter å den omedelbart norr om Övre Vega belägna delen av Tunby gärde, eller stadsägan 1525, 1526.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 131), uppstod diskussion, varunder herr Hellblom yrkade avslag å drätselkammarens förslag.

Efter avslutad överläggning och sedan proposition framställts å dels herr Hellbloms yrkande om avslag, dels drätselkammarens förslag i ärendet, beslöto stadsfullmäktige efter begärd och anställd omröstning med 33 nej mot 10 ja avgivna för drätselkammarens förslag, att avslå drätselkammarens framställning i ärendet.

§ 189.

Ang. försäljning av mark i kv. Flisan.

Uti skrivelse den 16 september 1943 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att till pris och på villkor, som drätselkammaren kunde finna vara för staden antagbara, försälja staden tillhörig mark inom kvarteret Flisan.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 132), beslöto stadsfullmäktige utan omröstning att bifalla drätselkammarens hemställan i ärendet.

§ 190.

Ang. försäljning av mark från stadsägorna 1169 A och 1134.

Uti skrivelse den 16 september 1943 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta, *att* bemyndiga drätselkammaren att till pris och på villkor, som drätselkammaren kunde finna vara för staden antagbara, försälja byggnadstomter från staden tillhöriga stadsägorna 1169 A och 1134.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 133) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan i ärendet.

§ 191.

Ang. inrättande av en tjänst som förste mätningstekniker.

Uti skrivelse den 18 augusti 1943 hade byggnadsnämnden hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* från och med den 1 januari 1944 måtte inrättas en ordinarie befattning såsom förste mätningstekniker, placerad i 35. lönegruppen i stadens lönesystem samt *att* uppdraga åt byggnadsnämnden att i vederbörlig ordning besätta denna befattning med ordinarie innehavare.

Sedan löne- och avtalsnämnden i ett den 8 september 1943 avgivet yttrande tillstyrkt bifall till byggnadsnämndens framställning med den ändringen, att befattningen föresloges skola erhålla beteckningen tek-

niskt biträde i stället för förste mätningstekniker, så hade drätselkammaren med biträdande av byggnadsnämndens förslag i skrivelse den 16 september 1943 hemställt att stadsfullmäktige måtte besluta *att* till alla delar bifalla vad byggnadsnämnden föreslagit.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 134) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning att bifalla drätselkammarens hemställan i ärendet.

§ 192.

Ang. löneförbättring för föreståndarinnan vid Västerås stads barnstugor samt inrättande av en extra befattning som barnträdgårdsledarinna.

Uti skrivelse den 19 augusti 1943 hade styrelsen för Västerås stads barnstugor på anföra skäl hemställt, *att* föreståndarinnetjänsten vid Västerås stads barnstugor placerades i lönegrupp 26, *att* nuvarande föreståndarinnan finge räkna tjänsteår från och med den 1 september 1940 och *att* från och med januari 1944 de två halvtidstjänsterna vid barnstugorna finge sammanslås till en heltidstjänst med helårsanställning och samma lönegruppering som övriga liknande tjänster vid barnstugorna.

Uti ett över framställnnigen den 8 september 1943 avgivet yttrande hade löne- och avtalsnämnden, under framhållande av, att frågan om föreståndarinnans rätt att tillgodoräkna tjänsteår enligt gällande bestämmelser fölle under nämndens uteslutande avgörande, hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, *att* från och med den 1 januari 1944 tjänsten som föreståndarinna vid stadens barnstugor placerades i lönegrupp 26 i stadens lönesystem samt *att* bemyndiga styrelsen för stadens barnstugor att från och med den 1 januari 1944 anställa ytterligare en barnträdgårdsledarinna med heltidstjänstgöring och avlöning enligt samma villkor som övriga ledarinnor i stället för två för närvarande anställda ledarinnor.

Drätselkammaren hade slutligen genom utlåtande den 16 september 1943 hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med vad löne- och avtalsnämnden föreslagit.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 135) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan i ärendet.

§ 193.

Ang. höjning av arvoden och timpenning för Västerås Borgarbrandkår.

Med skrivelse den 11 augusti 1943 hade brandstyrelsen i Västerås stad överlämnat framställning från Västerås borgarbrandkårs kamratförening om dels viss höjning av årsarvodena till kårens personal, dels höjning av timpenningen vid eldsvåda, vakthållning och övning, dels ock

viss utökning av den personliga utrustningen och hade brandstyrelsen efter företagen utredning tillstyrkt bifall till framställningen med viss inskränkning beträffande tillhandahållande av personlig utrustning.

Över framställningen hade löne- och avtalsnämnden efter remiss avgivit ett den 8 september 1943 dagtecknat utlåtande, varigenom nämnden hemställt att stadsfullmäktige ville besluta, *att* från och med den 1 januari 1944 tillerkänna chefen för borgarbrandkåren årsarvode med 400 kronor, förman för grupp inom borgarbrandkåren årsarvode med 250 kronor, samt borgarbrandman årsarvode med 125 kronor, *att* timpenningen till borgarbrandkårens medlemmar skulle utgå med 3 kronor för arbete vid eldsvåda och med 2 kronor för vakthållning och övning, varvid personalen skulle äga rätt att i samband med inställelse till eldsvåda och vakthållning tillgodoräkna sig en timme för färd till och från den ordinarie arbetsplatsen samt *att* tillhandahålla borgarbrandkårens personal överdragsbyxor och vintermössor utöver den utrustning, som nu tillhandahölles.

Drätselkammaren hade slutligen uti yttrande den 16 september 1943 hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* till alla delar bifalla vad löne- och avtalsnämnden föreslagit.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 136) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning att bifalla drätselkammarens hemställan i ärendet.

§ 194.

Ang. förbättring av skyddsrum i fastigheten Munkgatan nr 7.

Uti skrivelse den 16 september 1943 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* för utförande av ändrings- och kompletteringsarbeten beträffande skyddsrummet i huset nr 7 vid Munkgatan anvisa ett belopp av 2.400 kronor att utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 137) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan i ärendet.

§ 195.

Ang. förbättrings- och reparationsarbeten i svinhuset vid Malma.

Uti skrivelse den 22 juli 1943 hade Västerås stads lantegendomsnämnd på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta, *att* för reparation av svinhuset å Malma bevilja ett anslag å 15.000 kronor.

Drätselkammaren, som efter verkställd kostnadsberäkning av de föreslagna anordningarna funnit, att kostnaderna kunde beräknas uppgå till

16.000 kronor, hade uti ett över lantegendomsnämndens framställning den 16 september 1943 avgivet yttrande hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* för reparation av svinhuset å Malma ställa till lantegendomsnämndens förfogande ett anslag å 16.000 kronor att utgå av tillgängliga medel och upptagas till täckning i 1944 års stat.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 138) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan i ärendet.

§ 196.

Ang. fortsatt ombyggnad av el.-verksbyggnaden till kontor.

Uti skrivelse den 24 augusti 1943 hade styrelsen för Västerås stads tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* för fortsatt utbyggnad av elektricitetsverkets byggnad till kontorslokaler bevilja anslag å 70.000 kronor samt *att* anslaget skulle utgå av tillgängliga medel och täckas i den ordning, som kunde bliva beslutad vid antagande av budgeten för år 1944.

Drätselkammaren hade uti ett den 16 september 1943 avgivet yttrande hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta, *att* anvisa av styrelsen sålunda föreslagna anslag att täckas i 1944 och 1945 års stater.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 139) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens framställning i ärendet.

§ 197.

Ang. tilläggsanslag för anskaffande av ny brokran.

Uti skrivelse den 9 augusti 1943 hade hamnstyrelsen på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige måtte besluta *att* för täckande av slutliga kostnaderna för anskaffande av en 12-tons brokran med tillbehör i stadens djuphamn anvisa ett anslag av 157.700 kronor att utgå av lånemedel.

Drätselkammaren hade uti ett den 16 september 1943 över framställningen avgivet yttrande anhållit, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* för ändamålet anvisa ifrågavarande tilläggsanslag å 157.700 kronor, *att* anslaget skulle utgå av lånemedel samt *att* bemyndiga drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t göra framställning om rätt att för ändamålet upptaga amorteringslån.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 140) och sedan herr Engdahl yttrat sig utan att framställa något yrkande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan i ärendet.

§ 198.

Ang. konservering av staden tillhöriga tavlor.

Uti skrivelse den 16 september 1943 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* för konservering av staden tillhöriga tavlor å Stadshotellet anvisa ett belopp om 1.200 kronor att utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 141) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan i ärendet.

§ 199.

Ang. anslag till hemvärnet.

Uti skrivelse den 16 september 1943 hade drätselkammaren på anförda skäl efter framställning av hemvärnsområdesbefälhavaren i Västerås hemvärnsområde hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* dels för bestridande av kostnaderna för hemvärnsmännens skjututbildning och dels till utförande av vissa beredskapsarbeten till Västerås hemvärns förfogande ställa anslag med resp. 3.000 och 3.500 kronor att utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 142) uppstod diskussion, varunder herr Hellblom med instämmande av herr Lund yrkade avslag på drätselkammarens hemställan medan herr Persson yrkade bifall till samma hemställan.

Efter avslutad diskussion och sedan proposition framställts å de gjorda yrkandena, beslöto stadsfullmäktige bifalla drätselkammarens hemställan i ärendet.

§ 200.

Ang. iordningställande av lokal för barnträdgård inom gamla Jakobsbergsskolan.

Uti skrivelse den 19 augusti 1943 hade styrelsen för Västerås stads barnstugor på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, *att* anslå 700 kronor till inrättande av en toalett med tvättställ för en barnträdgårdslokal i gamla Jakobsbergsskolan.

Uti skrivelse den 16 september 1943 hade drätselkammaren hemställt att stadsfullmäktige ville besluta *att* för ändamålet bevilja ifrågavarande anslag å 700 kronor att utgå av årets förslagsanslag till oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 143) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan i ärendet.

§ 201.

Ang. återbesättande av en tjänst som gasverkseldare.

Uti skrivelse den 8 september 1943 till stadsfullmäktige hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt om bemyndigande *att* från och med den 1 september 1943 i vederbörlig ordning återbesätta ledigbliven befattning som gasverkseldare med ordinarie innehavare.

Löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren hade genom utlåtanden den 8 och 16 september 1943 hemställt om bifall till styrelsens framställning.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 202.

Ang. återbesättande av tjänsten som 1. assistent å byggnadskontoret.

Uti skrivelse den 16 september 1943 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt om stadsfullmäktiges bemyndigande att i vederbörlig ordning återbesätta befattningen som förste assistent vid byggnadskontoret.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan i ärendet.

§ 203.

Ang. tillstånd för fru Ebba G. E. Möller att utskänka pilsnerdricka.

Sedan poliskammaren genom resolution den 1 september 1943 begärt stadsfullmäktiges yttrande över en av fru Ebba Gurli Elvira Möller hos länsstyrelsen i Västmanlands län gjord ansökan om tillstånd att här i staden från och med den 1 oktober 1943 till och med den 30 september 1946 i lokaler inom fastigheten Utanbygatan 19, Centralbuffén, utskänka pilsnerdricka till spisande gäster, hade nykterhetsnämnden, som anmodats avgiva förberedande utlåtande i ärendet, i skrivelse till stadsfullmäktige den 20 september 1943 anfört följande:

"Då någon anmärkning mot sökandens sätt att handhava den henne beviljade rättigheten icke framkommit föreslår nykterhetsnämnden att stadsfullmäktige hos länsstyrelsen måtte tillstyrka fru Ebba Gurli Elvira Möllers hemställan om tillstånd att från och med den 1 oktober 1943 till och med den 30 september 1946 utskänka pilsnerdricka till spisande gäster."

Beredningsutskottet, som jämväl lämnats tillfälle avgiva yttrande i ärendet, hade emellertid förklarat sig sakna anledning avgiva dylikt.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med nykterhetsnämndens hemställan.

§ 204.

Ang. tillstånd för Carl A. Hermansson att utskänka pilsnerdricka.

Uti en till länsstyrelsen i Västmanlands län ställd, den 27 september 1943 dagtecknad ansökan, hade direktören Carl A. Hermansson hemställt om tillstånd att i lokaler i fastigheten Slottsgatan 21, Centralhotellet, här i staden få utskänka pilsnerdricka till spisande gäster.

Ansökningen hade ingivits till stadsfullmäktige med hemställan, att skrivelsen för undvikande av onödig omgång måtte efter stadsfullmäktiges yttrande vidareställas till poliskammaren.

Nykterhetsnämnden, som anmodats avgiva förberedande utlåtande i ärendet, hade i skrivelse till stadsfullmäktige den 17 augusti 1943 med förmälan, att nämnden icke hade någon anmärkning att göra mot sökandens lämplighet att handhava den ifrågasatta rörelsen hemställt, att stadsfullmäktige måtte hos länsstyrelsen tillstyrka Carl A. Hermanssons hemställan om tillstånd att från och med den 1 oktober 1943 till och med den 30 september 1944 få utskänka pilsnerdricka till spisande gäster.

Beredningsutskottet, som jämväl lämnats tillfälle avgiva yttrande i ärendet, hade emellertid förklarat sig sakna anledning avgiva dylikt.

Efter föredragning av handlingarna beslöto stadsfullmäktige utan omröstning med bifall till nykterhetsnämndens hemställan att med tillstyrkan överlämna ansökningen till poliskammaren.

§ 205.

Ang. åtagande av borgen jämlikt 12 § 2 mom. i kungörelsen om tertiärlån och tilläggslån.

Föredrogs följande från drätselkammaren inkomna skrivelse:

"Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 29 oktober 1942 under § 211 beslöto stadsfullmäktige att uppdraga åt drätselkammaren att åtaga staden i 12 § 2 mom. i kungörelsen om tertiärlån och tilläggslån omförmält borgensansvar, d. v. s. att under byggnadstiden utöva kontroll över byggnadsföretag samt att gentemot staten ansvara för sådan förlust å tertiärlån som kan uppkomma till följd av missbruk av räntefri stående del av lånet eller vanvård av byggnad. Stadens ansvar omfattar således tertiärlånets hela belopp. Genom lagändring har ifrågavarande bestämmelse den 1 juli 1943 ändrats på det sätt att för lån som därefter beviljas kommunernas ansvar begränsas till endast en del av tertiärlånet, den s. k. stående delen. För de byggnadsföretag för vilka preliminärt lånebeslut fattats före den 1 juli 1943 skola dock de äldre bestämmelserna gälla.

Då det belopp för vilket drätselkammaren ägt åtaga staden borgensansvar uppgått till endast 50.000 kronor har det på grund av att åt-

skilliga preliminära lånebeslut fattats före den 1 juli 1943 visat sig otillräckligt. Beräkningar ha visat att staden måste åtaga sig ett borgensansvar för ytterligare 100.000 kronor därest de ärenden för vilka preliminära beslut fattats skola kunna slutföras. Någon utbetalning äger icke rum förrän borgensförbindelser inkommit från kommunerna.

På grund av vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa att stadsfullmäktige måtte besluta *att* åtaga sig i 12 § 2 mom. i kungörelsen om tertiärlån och tilläggslån för vissa bostadsbyggnadsföretag i dess lydelse av den 30 juni 1942 omförmält borgensansvar intill ett högsta belopp av ytterligare 100.000 kronor, *att* uppdraga åt drätselkammaren att underställa beslutet härom Kungl. Maj:t för fastställelse samt *att* bemyndiga drätselkammaren att i övrigt vidtaga erforderliga åtgärder för fullföljande av sålunda fattade beslut.

Västerås den 30 september 1943.

För drätselkammaren:

Fritz Eklund.

/ Per Siösteen."

Efter föredragning av skrivelsen beslöto stadsfullmäktige att ärendet, ehuru icke upptaget i kallelsen till sammanträdet, finge av stadsfullmäktige nu upptagas till avgörande.

Sedan herr Eklund yttrat sig i ärendet och därvid yrkat bifall till drätselkammarens hemställan, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

In fidem:

PER SIÖSTEEN.

Justerat den 4 oktober 1943.

ALB. LUNDKVIST.

Mattias Pers. *Gustaf Olsson.*

Offentligen uppläst den 4 oktober 1943, betygar

Ex officio:

Per Siösteen.

Västmanl. Folkblads Tr., Vås

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 28 oktober 1943.

Närvarande: Herrar ordföranden Lundkvist, vice ordföranden C. W. Karlsson, Leontein, Keijser, Hult, Eklund, Sund, Hellström, Robsahm, E. Johansson, Henning, G. Karlsson, Sjöberg, D. Johansson, Hellblom, Lundgren, fru Berg, herrar Thorén och Löf, fru Holmström, herrar Persson, Gunnar Larsson, Granér, Welin-Berger, Lundberg, Lundell, Olsson, Pers, Nyström, Lund och Lewrö, fru Kjelldahl, herr Hellman, fru Hall, herrar Jonsson och F. Johansson, fruarna Bergsten och Gustavsson samt herrar Matell och Å. Johansson.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Engdahl, Bergquist, Nyman, Sjöblom, Berglund och Turén, fru Lindqvist samt herr Berglind.

Närvarande å magistratens vägnar: Borgmästaren O. Rylander.

§ 206.

Val av justeringsmän.

Uppdrogs åt herrar Lundell och Lundberg att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillgännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset måndagen den 1 november 1943 klockan 11.30.

§ 207.

Ang. rektor Hjalmar Thyressons eftermäle.

I anledning av f. stadsfullmäktigeledamoten, rektor Hj. Thyressons frånfälle, erinrade herr ordföranden, att rektor Thyresson sedan den 15 januari 1920 och därefter oavbrutet till utgången av år 1942 tillhört stadsfullmäktige, därav sedan ingången av år 1938 såsom vice ordförande, och under denna tid nedlagt en gagnande och förtjänt insats i stadens tjänst samt lyste frid över hans minne.

§ 208.

Ang. försäljning av elektricitetsverkets dieselmotorer.

Uti skrivelse den 28 september 1943 hade styrelsen för Västerås stads tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta att bemyndiga styrelsen att försälja elektricitetsverkets dieselmotorer.

Drätselkammaren hade uti ett över styrelsens framställning avgivet utlåtande den 7 oktober 1943 tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta *att* bemyndiga styrelsen för stadens tekniska verk att försälja elektricitetsverkets dieselmotorer på de villkor, styrelsen kunde finna för staden antagbara, *att* inflytande försäljningsmedel skulle fonderas samt *att* fondens medel finge disponeras på sätt stadsfullmäktige efter särskild framställning av styrelsen medgåve.

Efter föredragning härav (S. H. nr 144) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 209.

Ang. inköp av skolmaterial och skolmöbler till nya folkskolan å Jakobsberg.

Sedan byggnadskommittén för skolhusbygget å Jakobsberg genom skrivelse den 30 september 1943 hemställt, att stadsfullmäktige måtte bevilja anslag av 50.000 kronor för anskaffande av skolmateriel, skolmöbler och en del andra inventarier, så hade drätselkammaren genom utlåtande den 7 oktober 1943 tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta *att* för ifrågavarande ändamål bevilja ett anslag av 50.000 kronor att utgå av tillgängliga medel och slutligen täckas i 1944 års budget.

Efter föredragning härav (S. H. nr 145) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 210.

Ang. inrättande av två nya befattningar som kvinligt kontorsbiträde å kronouppbördskontoret.

Uti skrivelse den 11 juni 1943 till magistraten hade kronokassören föreslagit inrättande av *dels* en befattning som kronobokhållare med placering i lönegrupp 26 *dels ock* ytterligare ordinarie befattningar som kvinnligt kontorsbiträde av I. klass och som kvinnligt kontorsbiträde av II. klass.

Sedan magistraten med överlämnande av nämnda framställning uti skrivelse den 7 september 1943 hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* från och med den 1 januari 1944 å kronouppbördskontoret skulle inrättas ytterligare två ordinarie befattningar som kvinnligt kon-

torsbiträde av II. klass, emedan magistraten icke ansåge tidpunkten lämplig för inrättande av tjänster i högre löneställning än kontorsbiträden av II. klass så hade löne- och avtalsnämnden den 5 oktober 1943 avgivit yttrande i ärendet och därvid på i skrivelsen närmare anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige måtte besluta *att* från och med den 1 januari 1944 å kronouppbördskontoret inrättades två ordinarie befattningar, den ena som kvinnligt kontorsbiträde av I. klass med placering i 21. lönegruppen och den andra som kvinnligt kontorsbiträde av II. klass med placering i 18. lönegruppen.

Genom skrivelse den 7 oktober 1943 hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning härav (S. H. nr 146) och sedan herrar Keijser och borgmästaren yttrat sig i ärendet utan yrkande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning att bifalla drätselkammarens hemställan i ärendet.

§ 211.

Ang. indragning av två maskinistbefattningar vid elverket samt inrättande av två nya befattningar som förste montör vid elektricitetsverket och två nya befattningar som maskinist vid reningsverket.

Uti skrivelse den 28 september 1943 hade styrelsen för Västerås stads tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta, *att* från och med den 1 januari 1944 tvenne befattningar såsom maskinist vid elektricitetsverket i 26. lönegruppen skulle indragas och i stället två befattningar såsom förste montörer vid elektricitetsverket med placering i samma lönegrupp inrättas, *att* från och med den 1 januari 1944 tvenne ordinarie befattningar såsom maskinist vid reningsverket, med placering i 26. lönegruppen, skulle inrättas, *att* maskinisten vid elektricitetsverket, Bernt Andersson, så länge han uppehölle befattningen såsom maskinist vid vattenverket, placerad i 24. lönegruppen, skulle erhålla den avlöning, som utginge till befattningshavare i 26. lönegruppen samt *att* bemyndiga styrelsen att besätta ovan nämnda befattningar såsom förste montör vid elektricitetsverket och maskinist vid vattenverket med ordinarie innehavare.

Löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren hade, den förra genom utlåtande den 5 oktober 1943 och den senare genom utlåtande den 7 oktober 1943 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige vill besluta *att* till alla delar bifalla styrelsens förslag.

Efter föredragning härav (S. H. nr 147) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning att bifalla verksstyrelsens förslag i ärendet.

§ 212.

Ang. ombyggnad av portalkran vid djuphamnen.

Sedan hamnstyrelsen genom skrivelse den 1 oktober 1943 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta att för ombyggnad av en 5-tons portalkran i djuphamnen ställa ett anslag å 40.000 kronor till hamnstyrelsens förfogande att förskotteras av tillgängliga medel och upptagas till täckning i hamnstyrelsens stater med en femtedel under vart och ett av åren 1944—1948, så hade drätselkammaren uti skrivelse den 7 oktober 1943 tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta *att* till alla delar bifalla hamnstyrelsens förslag i ärendet.

Efter föredragning härav (S. H. nr 148) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 213.

Ang. framdragande av vatten-, avlopps- och elektriska ledningar till och inom Hagaområdet, iordningställande av gator inom samma område samt bemyndigande för drätselkammaren att försälja mark inom samma område.

Sedan styrelsen för Västerås stads tekniska verk uti skrivelse den 28 september 1943 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* för utbyggnad av vatten- och avloppsledningar inom Hagaområdet söder, väster och norr om den nuvarande bebyggelsen å området samt förstärkning av avloppsledningen i Malmabergsgatan dels från Urgatan till Tegnérgatan samt dels från Tegnérgatan öster om järnvägen till Pilgatan, anvisa 120.000 kronor att utgå av lånemedel och 75.000 kronor att utgå av tomtmedel och att resterande, 25.000 kronor, finge tagas i anspråk av tillgängliga medel i form av reserverade anslutningsavgifter samt att för utbyggande av transformatorstation och elektriska ledningar anvisa 60.000 kronor att utgå av lånemedel, så hade drätselkammaren genom utlåtande den 7 oktober 1943 efter redogörelse för föreliggande planer angående områdets exploatering på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för anläggande av gator å ifrågavarande bebyggelseområde anvisa ett belopp av 307.700 kronor att efter hand som utbyggnaden fortskrede utgå av tillgängliga medel samt, i den mån anslaget sålunda behövde tagas i anspråk, slutligen bestridas av reserverade köpeskillingsmedel, *att* för utbyggnad av vatten- och avloppsledningar inom området samt förstärkning av avloppsledningen i Malmabergsgatan dels från Urgatan till Tegnérgatan samt dels från Tegnérgatan öster om järnvägen till Pilgatan anvisa 120.000 kronor att utgå av lånemedel och 75.000 kronor att utgå av reserverade köpeskillingsmedel samt att resterande, 25.000 kronor, finge tagas i anspråk av tillgängliga medel i form av reserverade anslutningsavgifter, *att* för utbyggande av transformatorstation och elektriska ledningar anvisa 60.000 kronor att utgå av lånemedel, *att* uppdraga åt drätselkam-

maren att hos Kungl. Maj:t ansöka om tillstånd till upptagande av amorteringslån, vilka för de delar av förenämnda anslag, enligt vad ovan sagts skulle utgå av lånemedel, samt *att* bemyndiga drätselkammaren att till det pris och de villkor, drätselkammaren med hänsyn till i huvudsak förut angivna grunder kunde finna för staden antagbara å området försälja mark till bebyggelseändamål.

Efter föredragning härav (S. H. nr 149) uppstod diskussion, varunder herr Sjöberg med instämmande av herrar Hellblom och Lund yrkade bifall till drätselkammarens hemställan i vad avsåge beviljande av anslag för utläggande av gator, utbyggande av vatten- och avloppsledningar inom området samt för utbyggande av transformatorstation och elektriska ledningar ävensom det av drätselkammaren begärda uppdrag att ansöka om tillstånd till upptagande av amorteringslån för de delar av anslagen, som skulle utgå av lånemedel, men att frågan, i vad rörde bemyndigande för drätselkammaren att avyttra mark med äganderätt, återremitterades till drätselkammaren för utredning angående möjligheten av markens upplåtande med tomträtt. Herr Eklund yrkade, att ärendet skulle avgöras denna dag samt herr Persson bifall till drätselkammarens förslag i hela dess utsträckning.

Sedan diskussionen avslutats beslöto stadsfullmäktige efter begärd och anställd votering med 21 röster mot 19, avgivna för återremissyrkandet, att företaga ärendet till avgörande denna dag.

Härefter beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag i de fyra första att-satserna av drätselkammarens skrivelse.

Slutligen anställdes efter begäran votering mellan å ena sidan yrkandet, att drätselkammarens förslag i femte att-satsen om försäljning av marken måtte bifallas och yrkandet om avslag å samma framställning. Härvid avgåvos 22 röster för bifallsyrkandet mot 18 röster för avslagsyrkandet.

Då följaktligen bifallsyrkandet icke samlat i 27 § 2 mom. lagen om kommunal styrelse i stad föreskriven röstpluralitet om 2/3 av samtliga avgivna röster, hade stadsfullmäktige sålunda beslutat att avslå drätselkammarens framställning i vad avsåge bemyndigande att försälja mark å ifrågavarande område.

§ 214.

Ang. ändring av elektricitetsverkets

Uti skrivelse den 28 september 1943 hade styrelsen för Västerås stads tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* med upphävande av nu gällande taxa nr 11 för landsbygden

grundavgiftstariff för jordbruksfastigheter.

antaga i skrivelsen uppställt förslag till ny taxa för leverans av elektrisk energi till de delar av elektricitetsverkets distributionsområde, som omfattade landsbygden, att tillämpas från och med avläsningen för första kvartalet år 1944.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 7 oktober 1943 tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta, *att* bifalla styrelsens förslag i ärendet samt *att* uppdraga åt styrelsen att, i den mån så kunde finnas erforderligt, underställa taxeförslaget priskontrollnämnden för fastställelse.

Efter föredragning härav (S. H. nr 150) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning att bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

Stadsfullmäktige hade sålunda beslutat dels att taxa nr 11 för landsbygden skule hava följande ändrade lydelse:

"Grundavgiftstariff för jordbruksfastigheter.

För förbrukningen under ett kalenderår hos samma abonnent inom samma egendom betalas:

Grundavgift: 3:50 kronor per tariffenhet.
Energiavgift: 5 öre per kWh.

1. *Tariffenheter för jordbruk.*

För varje hektar odlad jord beräknas 1 tariffenhet. För varje jordbrukslägenhet beräknas dock minst den fasta avgift, som förbrukarens bostad erhållit enligt taxa 8 (hushållstariff), med tillägg av ½ tariffenhet per hektar odlad jord.

Trädgårdar, gårdsplaner, bebyggda tomter samt åkervägar och diken genom den odlade arealen skola ingå i den areal, efter vilken tariffenheter beräknas. Fullt antal tariffenheter beräknas även om den elektriska kraften utnyttjas för ett fåtal ändamål, exempelvis endast belysning.

Tariffenheter beräknas ej för permanenta betesvallar, ej heller för sådan del av en gårds odlade areal — såsom torp eller arrendegård — som är undantagen gårdens eget bruk och ej erhåller ström från distributionsföretagets ledningsnät. För särskilt mindervärdig mark, exempelvis sådan, som vissa år ej kan brukas på grund av översvämning etc., vilken medgives reduktion vid andelsteckningen, kan efter bedömande i varje fall, en motsvarande lägre norm tillämpas vid beräkning av tariffenhetstalet.

För jordbrukets och hushållets behov erforderliga motorer och värmeapparater föranleda ingen tilläggsberäkning.

För bostadslägenhet, som icke användes av gårdens brukare, såsom statare- eller arbetarbostäder o. dyl., skall avgift erläggas enligt taxa 8

(hushållstariff) eller taxa 4. Om förbrukningen till statare- eller arbetarbostäder uppmätes på samma mätare, som gårdens övriga förbrukning, skall gårdens brukare svara för såväl fasta avgifter som förbrukningsavgifter för dessa bostäder. Debiterar gårdens brukare de sålunda erlagda avgifterna på bostädernas innehavare skall detta ske enligt taxa 8", dels uppdraga åt styrelsen att i den mån så kunde finnas erforderligt underställa taxeförslaget priskontrollnämnden för fastställelse.

§ 215.

Ang. framdragande av vatten- och avloppsledningar inom Sommarroområdet.

Sedan styrelsen för Västerås stads tekniska verk uti skrivelse den 28 september 1943 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* för utförande av vatten- och avloppsledningar inom Sommarroområdet i Klockartorpsgatans förlängning öster om den nuvarande bebyggelsen anvisa 3.000 kronor att utgå av lånemedel och 6.800 kronor att utgå av reserverade köpeskillingsmedel samt att för resterande kostnader, 13.200 kronor, finge tagas i anspråk tillgängliga medel av reserverade anslutningsavgifter, så hade drätselkammaren genom utlåtande den 7 oktober 1943 tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta *att* till alla delar bifalla styrelsens förslag i ärendet samt *att* bemyndiga drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd till upplåning av ovan angivna av lånemedel utgående belopp.

Efter föredragning härav (S. H. nr 151) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 216.

Ang. ombyggnad av en väghyvel och en vägvält till gengasdrift.

Uti skrivelse den 7 oktober 1943 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för aptering av en väghyvel och en vägvält å byggnadskontoret till gengasdrift anvisa ett anslag å 14.400 kronor att utgå av tillgängliga medel samt slutligt bestridas av i årets stat upptaget förslagsanslag till oförutsedda utgifter.

Efter föredragning härav (S. H. nr 152) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan i ärendet.

§ 217.

Ang. iordningställande av planerna väster om flickskolan

Uti skrivelse den 7 oktober 1943 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att för en beräknad kostnad av 16.000 kronor låta iordningställa planer för skolidrott och skridskobanor vid flickskolan och

och Djäknebergsslätten.

Djäknebergsslätten samt *att* härav föranledda utgifter skulle bestridas av tillgängliga medel och slutligt täckas i planteringsnämndens stat för år 1944.

Efter föredragning härav (S. H. nr 153) och sedan herr Pers yttrat sig utan yrkande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan i ärendet.

§ 218.

Ang. understöd till J. W. Hallander.

Uti skrivelse den 7 oktober 1943 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att av avkastningen av Maria Hallanders donationsfond tilldela ingenjören J. W. Hallander ett understöd för år 1944 å 800 kronor att utbetalas kvartalsvis två månader i efterskott.

Efter föredragning härav (S. H. nr 154) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning att bifalla drätselkammarens hemställan i ärendet.

§ 219.

Ang. pensionstillägg till gasmästare Ernst Widén.

Uti skrivelse den 24 augusti 1943 hade styrelsen för Västerås stads tekniska verk på anförda skäl hemställt, att ett lönetillägg å 900 kronor, vilket gasmästaren Ernst Widén sedan den 1 januari 1939 åtnjutit som ersättning för Widéns arbete med tillsyn av reningsverket, skulle upptagas i pensionsstaten och sålunda inräknas i pensionsunderlaget vid bestämmandet av pension till Widén.

Löne- och avtalsnämnden hade genom utlåtande den 8 september 1943 på närmare anförda skäl för sin del hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* tillerkänna Widén ett årligt pensionstillägg å 300 kronor att utgå från och med den 1 november 1943 tills vidare under Widéns återstående levnad samt *att* detta pensionstillägg icke inräknades i eller medförde höjning av den eventuella familjepension som kunde komma att utgå till Widéns efterlevande.

Drätselkammaren hade uti skrivelse den 14 oktober 1943 på sätt i skrivelsen närmare framginge på de av löne- och avtalsnämnden anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta att bifalla vad löne- och avtalsnämnden i ärendet föreslagit.

Efter föredragning härav (S. H. nr 155) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning att bifalla drätselkammarens hemställan i ärendet.

§ 220.

Ang. testamentarisk donation av fröken Anna Hedman.

I skrivelse den 14 oktober 1943 hade drätselkammaren på anförda skäl med åberopande av ett vid skrivelsen i transumt fogat testamente efter avlidna fröken Anna Fredrika Hedman hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* med tacksamhet emottaga en av fröken Hedman genom ifrågavarande testamente staden lämnad donation att, på sätt den avlidnas testamente föreskreve, förvaltas av drätselkammaren såsom en fond benämnd "Systrarna Hedmans understödsfond" samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att till stadsfullmäktige inkomma med förslag till närmare bestämmelser angående fondens förvaltning.

Efter föredragning härav (S. H. nr 156) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning att bifalla drätselkammarens hemställan i ärendet.

§ 221.

Ang. bidrag från Städernas Allmänna Brandstodsbolag.

Med skrivelse den 14 oktober 1943 hade drätselkammaren till stadsfullmäktige överlämnat en av Städernas Allmänna Brandstodsbolag samt Städernas Ömsesidiga Lösöreförsäkringsbolag Svitjod den 5 oktober 1943 dagtecknad skrivelse med underrättelse, att styrelserna för nämnda bolag fastställt det Västerås stad för år 1943 tillkommande bidrag för brandväsendet till ett belopp av sammanlagt 16.600 kronor, därvid drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* med tacksamhet emottaga ovan angivna bidrag om 16.600 kronor samt att beloppet ifråga skulle tillsvidare reserveras för att, på sätt stadsfullmäktige framdeles kunde bestämma, disponeras för ändamål, som kunde vara ägnat att främja utvecklingen av stadens brandväsende.

Efter föredragning härav (S. H. nr 157) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning att bifalla drätselkammarens hemställan i ärendet.

§ 222.

Ang. reparation av kontorslokalerna i Kristiansborgs huvudbyggnad.

Sedan lantegendomsnämnden uti skrivelse den 22 september 1943 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för reparation samt anordnande av värmeledning och w. c. i kontorslokalerna å Kristiansborg bevilja ett anslag å 9.000 kronor, så hade drätselkammaren genom utlåtande den 14 oktober 1943 tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta *att* bevilja det begärda anslaget att utgå av tillgängliga medel och slutligen täckas av i årets stat upptaget förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning härav (S. H. nr 158) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning att bifalla drätselkammarens hemställan i ärendet.

§ 223.

Ang. inköp av vissa inventarier för polisstationen.

Uti skrivelse den 14 oktober 1943 hade drätselkammaren efter framställning av polisnämnden på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta *att* för inköp av vissa inventarier till polishuset anvisa ett anslag å 680 kronor samt att beloppet skulle utgå av tillgängliga medel och täckas av förslagsanslaget till oförutsedda utgifter i innevarande års stat.

Efter föredragning härav (S. H. nr 159) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning att bifalla drätselkammarens hemställan i ärendet.

§ 224.

Ang. återbesättande av tjänsten som 2. stadsläkare.

Sedan magistraten uti skrivelse den 27 september 1943 med förmälan, att 2. stadsläkaren Carl Idar den 1 februari 1944 avginge med pension, hemställt, att sålunda ledigblivna tjänsten som 2. stadsläkare måtte få återbesättas med ny ordinarie innehavare, så hade hälsovårdsnämnden samt löne- och avtalsnämnden genom särskilda utlåtanden den 5 oktober 1943 tillstyrkt bifall till magistratens hemställan.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 14 oktober 1943 med biträdande av vad hälsovårdsnämnden samt löne- och avtalsnämnden anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta *att* bifalla magistratens hemställan i ärendet.

Efter föredragning härav (S. H. nr 160) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning att bifalla drätselkammarens hemställan i ärendet.

§ 225.

Ang. markbyte med byggnadsfirman A. Diös.

Uti skrivelse den 14 oktober 1943 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige måtte besluta att bemyndiga drätselkammaren att med Byggnadsfirman Anders Diös till pris och på villkor drätselkammaren kunde finna vara för staden antagbara, träffa avtal om förvärv för staden av firman tillhörig mark vid Tunbyvägen i utbyte mot för firman lämplig upplagsplats å området vid Emaus.

Efter föredragning härav (S. H. nr 161) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning att bifalla drätselkammarens hemställan i ärendet.

§ 226.

Ang. bemyndigande för drätselkammaren

Uti skrivelse den 14 oktober 1943 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att till pris och på villkor, vilka drätselkammaren kunde

finna antagbara, försälja mark å området mellan Djuphamnsviadukten i väster, Stohagsvägen i norr, Gästgivarvägen i öster och järnvägen Köping—Västerås i söder, motsvarande stadsägan 218 samt del av stadsägan 2277, i enlighet med i skrivelse angivna bebyggelseplan samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att vidtaga samtliga de åtgärder som erfordrades för försäljningarnas genomförande.

att försälja mark söder om Stohagsvägen.

Efter föredragning härav (S. H. nr 162) och sedan herrar Eklund och Sjöberg yttrat sig utan yrkande, beslöto stadsfullmäktige i enlighet med drätselkammarens hemställan i ärendet.

§ 227.

Ang. förslag till ny valdistriktsindelning i staden.

Sedan stadsfullmäktige, på sätt framgår av § 177 här ovan i protokollet vid fullmäktiges sammanträde den 30 september 1943 till beredningsutskottet återremitterat ett av magistraten den 5 september 1943 uppgjort förslag till indelning av staden i valdistrikt och valkretsar (S. H. nr 120), vilket förslag beredningsutskottet genom utlåtande den 15 september 1943 till alla delar biträtt, så hade nu beredningsutskottet genom ett den 13 oktober 1943 dagtecknat utlåtande på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* till alla delar bifalla magistratens av utskottet tidigare tillstyrkta förslag till indelning av staden i valdistrikt och valkretsar ävensom magistratens förslag i övrigt med allenast i skrivelsen angivna ändringar i fråga om 10:de och 11:te valdistrikten.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 163) uppstod diskussion. Härunder yrkade herr Jonsson, att stadsfullmäktige ville besluta att till alla delar bifalla beredningsutskottets förslag i det skick det numera förelåge, med den ändring, att området mellan Kronvägen i väster och Solvägen i öster, Hammarbygatan i Norr och södra gränsen av stadsägan nr 462 i söder tillades 11:te distriktet ävensom att gränsen mellan 10:de och 13:de distrikten droges i följande sträckning, nämligen Västmannagatan, Kristinagatan, Djäknebergsgatan, Lustigkullagatan, Skerikesvägen, Skerikesbron, Svartån i stället för utefter församlingsgränsen. Vidare yrkade herr Jonsson, att i klämmen till beredningsutskottets förslag orden "och valkretsar" utginge och sålunda för närvarande icke fattades något beslut angående indelning i valkretsar samt att ej heller för närvarande något beslutades om antalet stadsfullmäktige i valkretsarna.

Efter yttranden av herrar borgmästaren, Lund och Sjöberg beslöto stadsfullmäktige till en början efter begärd och anställd votering mel-

lan å ena sidan beredningsutskottets föreliggande förslag till valdistriktsindelning, och å andra sidan herr Jonssons förslag i samma del att med 28 ja mot 11 nej avgivna för herr Jonssons förslag bifalla förstnämnda förslag.

Härefter beslöto stadsfullmäktige utan omröstning att avslå beredningsutskottets förslag i vad detsamma avsåge stadens indelande i valkretsar samt fastställande av antalet stadsfullmäktige för valkretsarna.

Stadsfullmäktige hade sålunda beslutat, att staden i enlighet med beredningsutskottets förslag skulle indelas i 13 valdistrikt av följande omfattning:

1:a distriktet: Ett område, som med början i norr begränsas av Apotekarbron, Kungsgatan, Stora torget, Smedjegatan, Kopparbergsvägen, Utanbygatan, Östra Ringvägen, Pilgatan, Järnvägsområdet, Lillån, gatan öster om kvarteret Silon, Mälaren och Svartån samt omfattar jämväl holmarna i Mälaren;

2:a distriktet: Ett område, som med början i norr begränsas av Tegnérgatan, Stockholmsvägen, stadsgränsen mot Badelunda, Mälaren, gatan öster om kvarteret Silon och järnvägsområdet;

3:e distriktet: Ett område, som med början i norr begränsas av stadsgränsen mot Badelunda socken, Stockholmsvägen, Tegnérgatan, Malmabergsgatan och Lugna gatan;

4:e distriktet: Ett område, som med början i norr begränsas av stadsgränsen mot Badelunda socken, Lugna gatan, Malmabergsgatan, Tegnérgatan, järnvägsområdet, Pilgatan, Östra Ringvägen, Kopparbergsvägen, Krutkällarbacken, östra gränserna av stadsägorna nr 1528 ED, 1528 EC, 1528 EB, 1528 EA, 1528 DÖ, 1528 DM, 1528 DR och 1528 DS, Kristiansborgsallén och Bergslagsvägen;

5:e distriktet: Ett område, som med början i norr begränsas av östra gränserna av stadsägorna nr 1528 DS, 1528 DR, 1528 DM, 1528 DÖ, 1528 EA, 1528 EB, 1528 EC och 1528 ED, Krutkällarbacken, Kopparbergsvägen, Norra Ringvägen och Kristiansborgsallén;

6:e distriktet: Ett område, som med början i norr begränsas av Norra Ringvägen, Östra Ringvägen, Utanbygatan, Kopparbergsvägen, Smedjegatan, Vasagatan och Engelbrektsgatan;

7:e distriktet: Ett område, som med början i norr begränsas av Norra Ringvägen, Engelbrektsgatan, Vasagatan, Smedjegatan, Stora torget, Kungsgatan, Apotekarbron, Svartån till Skarpskyttebron och vägen från denna bro till Skultunavägen;

8:e distriktet: Ett område, som med början i norr begränsas av gränsen mot Hubbo socken, Bergslagsvägen, Kristiansborgsallén, Norra Ringvägen, Vasagatan förbi Iggebygatan, Persbobäcken, Tunby och Apalby;

9:e distriktet: Dels ett område av domkyrkoförsamlingen, som med början i norr begränsas av Rocklunda, Persbobäcken, Vasagatan, Norra Ringvägen, Skarpskyttebron och Svartån dels ock den del av S:t Ilians församling, som är belägen öster om Svartån;

10:e distriktet: Ett område som med början i norr begränsas av Svartån, Stora gatan, Hammarbygatan och östra gränsen av S:t Ilians församling;

11:e distriktet: Ett område, som med början i norr begränsas av Svartån, Mälaren, östra sidan av Stensborg, Gästgivarvägens förlängning till järnvägen, Gästgivarvägen, Sveavägen, Fullerövägen, Kronvägen, södra sidan av stadsägan nr 462, Solvägen, Hammarbygatan och Stora gatan;

12:e distriktet: Dels ett område av domkyrkoförsamlingen, som med början i norr begränsas av Gästgivarvägen, dess förlängning till järnvägen, östra sidan av Stensborg, Mälaren, östra gränsen för Lundby församling samt gamla och nya Köpingsvägen, dels ock Lundby församling;

13:e distriktet: Den del av S:t Ilians församling, som är belägen väster om Svartån

ävensom i övrigt beslutat avslå beredningsutskottets förslag.

Emot stadsfullmäktiges beslut i vad detsamma gällde stadens indelning i valdistrikt anförde herr Jonsson reservation under uttalande, att stadsfullmäktige i enlighet med reservantens här ovan angivna förslag bort besluta att hänföra området mellan Kronvägen i väster, Solvägen i öster, Hammarbygatan i norr och södra gränsen av stadsägan nr 462 i söder till 11:e valdistriktet ävensom att gränsen mellan 10:e och 13:e valdistrikten finge följa Västmannagatan, Kristinagatan, Djäknebergsgatan, Lustigkullagatan, Skerikesvägen, Skerikesbron, Svartån i stället för församlingsgränserna.

§ 228.

Ang. tillstånd till utskänkning av pilsnerdricka.

Sedan poliskammaren i Västerås stad genom resolution den 30 september 1943 begärt stadsfullmäktiges yttrande över en av fröken Hildur Johanna Näsström hos länsstyrelsen i Västmanlands län gjord ansökan om tillstånd att här i staden i lokaler i fastigheten Köpmangatan 8 få utskänka pilsnerdricka till spisande gäster, så hade nykterhetsnämnden, som anmodats avgiva förberedande utlåtande i ärendet, i skrivelse till stadsfullmäktige den 18 oktober 1943 anfört följande.

"Emot sökandens lämplighet att handhava den ifrågasatta rörelsen har nämnden veterligt ingen anmärkning att göra.

På grund av vad som ovan sagts hemställer nykterhetsnämnden att stadsfullmäktige hos länsstyrelsen måtte tillstyrka Hildur Johanna Näsströms hemställan om tillstånd att från och med den 1 oktober 1943 till och med den 30 september 1944 få utskänka pilsnerdricka till spisande gäster."

Beredningsutskottet, som jämväl lämnats tillfälle avgiva yttrande i ärendet, hade emellertid förklarat sig sakna anledning avgiva dylikt.

Efter föredragning av handlingarna beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med nykterhetsnämndens hemställan.

§ 229.

Kungl. Finansdepartementets skrivelse med anmälan om

Föredrogs och lades till handlingarna Kungl. Finansdepartementets skrivelse den 22 oktober 1943 med Kungl. Maj:ts beslut angående medgivande för staden att intill den 1 juli 1944 teckna ansvarsförbindelse

enligt bestämmelserna i Kungl. kungörelsen den 30 juni 1942 (nr 569) om tertiärlån och tilläggslån för vissa bostadsbyggnadsföretag för ett belopp av högst 100.000 kronor.

Kungl. Maj:ts beslut ang. tillstånd jämlikt Kungl. kungörelsen den 30 juni 1942 n:r 569 att teckna borgen för bostadsbyggnadsföretag.

§ 230.

Beslöto stadsfullmäktige att till beredningsutskottet för utlåtande remittera en av herr Eklund nu ingiven, såsom egen motion upptagen framställning om utredning av fråga angående åtgärder för ungdomsvården i staden.

Ang. Fritz Eklunds motion om utredning av fråga ang. stadens ungdomsvård.

In fidem:

PER SIÖSTEEN.

Justerat den 1 november 1943.

ALB. LUNDKVIST.

K. A. Lundell. *Gösta Lundberg.*

Offentligen uppläst den 1 november 1943, betygar

Ex officio:

Per Siösteen.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 25 november 1943.

Närvarande: Herrar ordföranden Lundkvist, vice ordföranden C. W. Karlsson, Leontein, Keijser, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Robsahm, Bergquist, E. Johansson, Henning, G. Karlsson, Sjöberg, Hellblom, fru Berg, herr Thorén, fru Holmström, herrar Nyman, Persson, Granér, Welin-Berger, Lundberg, Sjöblom, Olsson, Pers, Nyström, Berglund, Turén, fru Lindqvist, fru Kjelldahl, herr Hellman, fru Hall, herrar E. Jonsson och F. Johansson, fru Bergsten, fru Gustavsson och herr Å. Johansson.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar D. Johansson, Lundgren, Löf, Gunnar Larsson, Lundell, Lund, Lewrö, Berglind och Matell.

Närvarande å magistratens vägnar: Borgmästaren O. Rylander.

§ 231.

Justering.

Uppdrogs åt herrar Welin-Berger och Granér att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset onsdagen den 1 december 1943 kl. 12.30.

§ 232.

Ang. fråga om inkorporerande av Badelunda socken.

Genom resolution den 23 oktober 1943 hade länsstyrelsen i Västmanlands län till stadsfullmäktige för utlåtande överlämnat handlingarna i ärende angående ifrågasatt införlivning med Västerås stad av Badelunda socken m. m. (S. H. nr 164).

Efter yttranden av herrar Turén och Eklund beslöto stadsfullmäktige remittera ärendet till drätselkammaren och beredningsutskottet för utlåtanden.

§ 233.

Ang. nytt reglemente för drätselkammaren.

Uti skrivelse den 4 november 1943 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta *att* antaga ett av kammaren upprättat förslag till drätselkammarereglemente, *att* 1 § i instruktionen för stadsdirektören ävensom 1 § i instruktionen för stadsombudsmannen skulle erhålla viss angiven ändrad lydelse, samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att i vederbörlig ordning underställa reglementet länsstyrelsens prövning för fastställelse.

Efter föredragning härav (S. H. nr 165) samt yttranden av herrar Eklund, Sjöberg, Engdahl, Persson, E. Johansson, Nyman, Hult, Granér, Pers och Sjöblom beslöto stadsfullmäktige att remittera ärendet till beredningsutskottet för utlåtande.

§ 234.

Ang. borgen å byggnadskreditiv för HSB och Riksbyggen.

Uti skrivelse den 4 november 1943 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att teckna stadens borgen å byggnadskreditiv åt *dels* Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförening i Västerås u. p. a. för nybyggnader å stadsägorna 2469 samt 266 G och 266 H intill ett högsta belopp av respektive 345.000 och 277.000 kronor, *dels* Hyresgästföreningens i Västerås Bostadsrättsförening Vågen för nybyggnad å stadsägan 266 F intill ett högsta belopp av 154.000 kronor, *dels ock* Riksbyggens Bostadsrättsförening Västeråshus nr 5 för nybyggnad å stadsägan 266 I intill ett högsta belopp av 255.000 kronor, allt mot säkerhet av inteckningar, till en början liggande med bästa förmånsrätt och allt efter byggnadsarbetenas fortskridande successivt förskjutande sig upp till en högsta gräns av beträffande stadsägan 2469 691.000 kronor, beträffande stadsägorna 266 G och 266 H 555.900 kronor, beträffande stadsägan 266 F 308.500 kronor och beträffande stadsägan 266 I 510.000 kronor samt att samtliga ovannämnda borgensåtaganden skulle gälla under högst ett år från det kreditivmedel börjat tagas i bruk.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 166) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 235.

Ang. fastställande av skogsaccis för år 1943.

Uti skrivelse den 4 november 1943 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, *att* fastställa skattesatsen för 1943 års skogsaccis till en krona 65 öre per 100 kronors rotvärde.

Efter föredragning härav (S. H. nr 167) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 236.

Ang. avräknande av semester å tjänstledighet för genomgång av statens brand- och polisskolors kurser.

Sedan polisnämnden genom skrivelse den 27 september 1943 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta sådan ändring av gällande bestämmelser om skyldighet för polisman att vid genomgång av Statens polisskolas överkonstapelsklass uttaga semester under skoltiden, *att* poliskonstapel i nämnda skoltid behövde inräkna endast så stor del av semestern, som svarade mot den tid, han vore tjänstledig för bevistande av dylik utbildningskurs, så hade löne- och avtalsnämnden i skrivelse den 9 november 1943 hemställt, *att* stadsfullmäktige ville i detta hänseende besluta, att poliskonstapel vid genomgång av Statens polisskolas överkonstapelsklass ävensom brandman och brandförman vid bevistande av kurs i Statens brandskola endast skulle vidkännas avdrag med så stor del av semestern, som svarade mot den tid vederbörande vore tjänstledig för bevistande av dylik utbildningskurs.

Uti ett den 11 november 1943 avgivet utlåtande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige *att* till alla delar bifalla vad löne- och avtalsnämnden i ärendet föreslagit.

Efter föredragning härav (S. H. nr 168) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 236½.

Ang. namnsättning av gata söder om Stohagsvägen.

Uti skrivelse den 18 oktober 1943 hade gatunamnsberedningen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, *att* den söder om Stohagsvägen för körtrafik utlagda delen av Valhallagatan skulle erhålla namnet Fridnäsgatan.

Beredningsutskottet hade genom utlåtande den 10 november 1943 på anförda skäl för sin del hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, *att* icke bifalla gatunamnsberedningens framlagda förslag.

Efter diskussion i ärendet, (S. H. nr 169) varunder av herr Eklund yrkades bifall till gatunamnsberedningens förslag, av herr Sjöberg med instämmande av herrar Leontein och Persson bifall till beredningsutskottets förslag samt av herr Nyman återremiss till gatunamnsberedningen för förnyad utredning framställdes först proposition å återre-

missyrkandet och frågan om ärendets avgörande denna dag, varefter stadsfullmäktige utan omröstning beslöto att nu företaga ärendet till avgörande.

Härefter beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med gatunamnsberedningens förslag.

§ 237.

Ang. utredning om stadens ungdomsvård.

På sammanträde den 28 oktober 1943 hade stadsfullmäktige till beredningsutskottet för utlåtande remitterat en av herr Fritz Eklund ingiven, den 26 oktober 1943 dagtecknad, motion angående utredning av fråga om åtgärder för ungdomsvården i staden.

I anledning av remissen hade beredningsutskottet genom utlåtande den 10 november 1943 tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta, *att* uppdraga åt en kommitté, bestående av nio ledamöter, att verkställa en allsidig och förutsättningslös utredning av frågan angående åtgärder för omhändertagande av ungdom i alla åldrar och därmed sammanhängande spörsmål och därvid övertaga drätselkammaren genom tidigare beslut lämnat uppdrag i samma ärende samt att efter verkställd utredning till stadsfullmäktige inkomma med det förslag, vartill utredningen kunde föranleda ävensom att till ledamöter i nämnda kommitté utse byggmästaren Fritz Eklund, tjänstemannen Gösta Sjöberg, journalisten Rune Blomkvist, kontoristen Inge Jonsson, barnstugeföreståndarinnan Gertrud Olsson, direktören Karl Erik Eriksson, rektorn K. Carlfors, ingenjören A. V. Thorsén och komministern Simon Forshem, med byggmästaren Eklund som sammankallande.

Efter föredragning härav (S. H. nr 170) uppstod diskussion, varunder av herr Sjöberg yrkades bifall till beredningsutskottets förslag, av herr Hellman den ändring i förslaget att antalet ledamöter i kommittén utökades till elva och av herr Sjöberg den ändring att antalet ledamöter i samma kommitté bestämdes till fem, varjämte fru Gustavsson samt herrar Granér, Turén, E. Johansson och Sund yttrade sig utan särskilda yrkanden i denna del.

Efter avslutad överläggning beslöto stadsfullmäktige utan omröstning att till alla delar bifalla beredningsutskottets förslag.

§ 238.

Ang. värdering av naturaförmåner under år 1944.

Uti skrivelse den 9 november 1943 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, att för år 1944 fastställa följande ersättningar och värdebelopp ifråga om till stadens befattningshavare utgående naturaförmåner, nämligen

ifråga om bostad: för	ett rum och kök	425 kr.
„	två „ „ „	700 „
„	tre „ „ „	1.000 „
„	fyra „ „ „	1.250 „
„	brandchefens bostad	1.450 „
„	v. brandchefens bostad	1.100 „
„	brandmästarnas bostäder	870 „
„	vaktmästarbostaden vid ålderdomshemmet	325 „

ifråga om värmekostnader:	för ett rum och kök	175 „
„	två „ „ „	245 „
„	tre „ „ „	308 „
„	fyra „ „ „	378 „

dock att värmekostnaderna för vaktmästarebostaden vid ålderdomshemmet, ehuru denna bostad inrymde två rum och kök, skulle anses utgöra 175 kronor, samt

ifråga om beklädnadsersättning:	för brandkårspersonalen	260 kr.
„	polispersonalen	330 „
„	renhållningsarbetarna	85 „

Drätselkammaren hade uti skrivelse den 11 november 1943 hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta, *att* till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning härav (S. H. nr 171) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 239.

Ang. anslag till bibliotekskommittén till utredningskostnader.

Sedan bibliotekskommittén uti skrivelse den 19 oktober 1943 hemställt att stadsfullmäktige måtte besluta, *att* bevilja kommittén ett anslag å 2.500 kronor för bestridande av ytterligare utredningskostnader, så hade drätselkammaren genom utlåtande den 11 november 1943 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta, *att* anvisa bibliotekskommittén ifrågavarande anslag å 2.500 kronor samt *att* utgiften i första hand skulle bestridas av tillgängliga medel och slutligen täckas av förslagsanslaget i årets stat för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning härav (S. H. nr 172) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 240.

Ang. anslag för iordningställande av trädgård vid brandstationen.

Uti skrivelse den 2 november 1943 hade brandstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, att för iordningställande av trädgården vid brandstationen bevilja ett anslag å 1.300 kronor.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 11 november 1943 med instämmande i vad brandstyrelsen anfört hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, *att* för iordningställande av trädgården vid brandstationen bevilja ett anslag å 1.300 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av tillgängliga medel och slutligen täckas av anslaget i årets stat för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning härav (S. H. nr 173) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 241.

Ang. anslag för utbildning av vapenfria värnpliktiga i brandtjänst.

Sedan brandstyrelsen i skrivelse den 2 november 1943 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, *att* för avlöning av tvenne vikarier för brandmän, avsedda att under fyra månader tjänstgöra som instruktörer vid utbildning av vapenfria värnpliktiga i brandtjänst, bevilja ett anslag å 2.000 kronor, så hade drätselkammaren genom utlåtande den 11 november 1943 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, *att* bifalla brandstyrelsens framställning i ärendet samt *att* den härav föranledda utgiften skulle i första hand bestridas av tillgängliga medel samt slutligen täckas av förslagsanslaget i årets stat för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning härav (S. H. nr 174) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 242.

Ang. val av kommunala förtroendemän.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 10 november 1943 (S. H. nr 175) hade beredningsutskottet avgivit förslag angående val av kommunala förtroendemän, vilkas uppdrag med innevarande års utgång utlöpte eller av andra anledningar blivit vakanta.

Med ledning av detta förslag och under föredragningen framställda yrkanden företogos nu ifrågavarande val på sätt av §§ 243—286 här nedan närmare omförmäles.

Samtliga val förrättades med acklamation.

§ 243.

Drätselkammaren.

Till ledamöter i drätselkammaren för åren 1944—1947 omvaldes byggmästaren Fritz Eklund, lantbruksingenjören H. Welin-Berger, kontorschefen Einar Keijser, kamreraren Carl T. Ericson och ekonomichefen Gösta Lundberg.

Därest det under § 233 här ovan omförmälda nya drätselkammarreglementet bleve av stadsfullmäktige antaget och i laga ordning fastställt, skulle valet avse allenast tiden intill 1945 års utgång.

§ 244.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk.

Till ledamöter i styrelsen för stadens tekniska verk för åren 1944—1947 omvaldes föreståndaren Gustaf Olsson, kraftverksdirektören Thure Strand och lantbruksingenjören H. Welin-Berger.

Till suppleant för samma tid omvaldes ingenjören Linus Jansson.

§ 245.

Hamnstyrelsen.

Till suppleant i hamnstyrelsen för tiden intill utgången av år 1946 omvaldes ingenjören Fritz Granath.

§ 246.

Hälsovårdsnämnden.

Till ledamöter i hälsovårdsnämnden för åren 1944—1947 valdes kyrkoskrivaren John Sjöblom, posttjänstemannen Erik Östlund och distriktsveterinären V. Snöborgs.

Till suppleanter för samma tid valdes verkmästaren Fritz Johansson, fru Greta Schörling och metallarbetaren Anton Berglund.

Suppleanterna skulle vara personliga för ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter nu blivit nämnda.

§ 247.

Sakkunniga vid brandsyn.

Till sakkunniga vid brandsyn för år 1944 omvaldes byggmästaren J. Alb. Fredriksson och muraren Martin Hellblom.

Till suppleanter för samma tid omvaldes byggnadssnickaren A. N. Vretholm och byggmästaren Verner Johansson.

§ 248.

Polisnämnden.

Till ledamot i polisnämnden för åren 1944—1945 nyvaldes häradsskrivaren Oscar Lewrö efter civilingenjören John Lundgren, vilken avsagt sig uppdraget.

Till suppleant för samma tid nyvaldes efter häradsskrivaren Lewrö landskanslisten Axel Jäder.

§ 249.

Brandstyrelsen.

Till ledamot i brandstyrelsen efter fabrikören Johan Svensson, vilken avsagt sig uppdraget från och med utgången av innevarande år, nyvaldes för tiden intill 1944 års utgång ingenjören John Jansson.

§ 250.

Styrelsen för Västerås stads barnstugor.

Till ledamöter i styrelsen för Västerås stads barnstugor omvaldes för åren 1944—1947 legitimerade läkaren Paul W. Fritsch, fru Ebba Holmström, majoren G. Robsahm och folkskolläraren John Jacobsson samt nyvaldes fru Anna Larsson, Tråddragarplan 5, Västerås, efter barnavårdssystern Svea Sandberg, vilken avsagt sig uppdraget.

Till suppleanter för samma tid omvaldes förrådsvaktmästaren Ivar Engström, fröken Inez Mallander och fru Alice Boström.

§ 251.

Nykterhetsnämnden.

Till ledamöter i nykterhetsnämnden för åren 1944—1947 omvaldes fattigvårdssysslomannen A. Norén, förste stadsläkaren Gustav Andrén och fru Helga Hall samt nyvaldes folkskolläraren Nils Stenvall efter byggnadssnickaren Eric Pettersson, vilken avsagt sig uppdraget.

Sysslomannen Norén omvaldes jämväl för samma tid såsom ordförande för nykterhetsnämnden.

Till suppleanter för samma tid nyvaldes fru Karin Kjelldahl efter civilingenjören Alb. Andersson, vilken undanbett sig återval, samt omvaldes direktören Algot Bergstrand och köpmannen Roland Forsberg.

§ 252.

Barnavårdsnämnden.

Till ledamot i barnavårdsnämnden nyvaldes för tiden intill 1945 års utgång fru Lydia Billgren efter fru Karin Ström, vilken på grund av avflyttning från staden avsagt sig uppdraget.

Till ledamot i barnavårdsnämnden för åren 1944—1947 omvaldes vidare fru Anna Vestberg.

Till suppleanter för samma tid omvaldes folkskolläraren G. Leontein samt nyvaldes för fattigvårdsstyrelsen filaren Viktor Persson efter lagerarbetaren Oskar F. Löfkvist, vilken avsagt sig uppdraget som ledamot av fattigvårdsstyrelsen.

§ 253.

Inom de olika fattigvårdsdistrikten valdes följande personer till nämnda befattningar: *Fattigvårdsstyrelsen.*

3:dje distriktet.

Distriktschef: Fru Hilda Bergsten.

Vice distriktschef: Fru Ellen Björk efter handelsföreståndaren Axel Andersson, vilken avsagt sig uppdraget.

Båda dessa val skulle gälla åren 1944—1947.

Vårdare: Fru Elin Andersson, Tråddragargatan 4 här i staden, efter fru Ellen Björk.

Valet skulle gälla för tiden intill 1945 års utgång.

4:de distriktet.

Distriktschef: Eldaren E. A. Lindstedt efter verkstadsarbetaren Gunnar Jacobsson, vilken avsagt sig uppdraget.

Vice distriktschef: Fru Edit Axner efter förmannen Josef Brunnsberg, vilken avsagt sig uppdraget.

Båda dessa val skulle gälla för tiden 1944—1947.

Vårdare: Fru Anna Larsson, Tråddragarplan 5 här i staden, efter fru Edit Axner.

Valet skulle gälla intill 1945 års utgång.

7:de distriktet:

Distriktschef: Folkskollärarinnan Elsa Pettersson.

Vice distriktschef: Filialföreståndaren Hugo Karlsson efter filaren C. W. Juhlin, vilken avsagt sig uppdraget.

Båda dessa val skulle gälla åren 1944—1947.

Vårdare: Kranmaskinisten Henry Österberg, Annedalsgatan 14 här i staden, efter filialföreståndaren Hugo Karlsson.

Valet skulle gälla intill 1945 års utgång.

8:de distriktet.

Distriktschef: Snickeriförmannen Hugo Svensson.
Valet gäller för åren 1944—1947.

9:de distriktet.

Vice distriktschef: Muraren Ludvig Gräns.
Valet gäller för åren 1944—1947.

11:te distriktet.

Distriktschef: Filaren Viktor Persson, nyvald efter lagerarbetaren Oskar F. Löfkvist, vilken avsagt sig uppdraget.
Valet skulle gälla åren 1944—1947.

§ 254.

Folkskolestyrelsen.

Till ledamöter i folkskolestyrelsen för åren 1944—1947 omvaldes bokföraren R. Söderquist, studieledaren G. Sund, rektorn Folke Ericsson, verkmästaren David Johansson, 1. stationsskrivaren Thure Bergquist, domprosten Ernst Enochsson, fru Ebba Berg, folkskolläraren G. Leontein och bokhandlaren Ivar Wennberg. I stället för muraren Martin Hellblom, fru Agnes Söderquist och redaktören Anders Pers, vilka avsagt sig uppdragen, nyvaldes efter Herr Hellblom redaktionssekreteraren Bengt Dahlander, efter fru Söderquist fru Greta Schörling och efter redaktören Anders Per redaktören Anders Yngve Pers, för samma tid.

Till suppleanter för samma tid omvaldes förmannen Gunnar Pettersson, brandmästaren Ernst Johansson, verkstadsarbetaren Ivar Andersson, verkmästaren Gustav Karlsson, domkyrkosysslomannen Hugo Berggren, fru Ebba Holmström, handelsträdgårdsmästaren Erik Billert och häradsskrivaren Oscar Lewrö samt nyvaldes i stället för snickaren J. A. Grönberg, som avsagt sig uppdraget, fru Margit Pettersson, Frihetsvägen 12 här i staden, i stället för ingenjören Birger Falk, vilken avsagt sig uppdraget, fru Elsa Engberg, i stället för redaktionssekreteraren Bengt Dahlander, vilken enligt ovan valts till ordinarie ledamot, verkmästaren Fritz Johansson, samt i stället för byggmästaren K. A. Darnell, som avböjt återval, fröken Elsa Hultgren.

§ 255.

Styrelsen för statens elektrotekniska fackskola i Västerås.

Till ledamöter i styrelsen för stadens elektrotekniska fackskola i Västerås omvaldes för åren 1944 och 1945 teknologie doktorn John Wennerberg och kraftverksdirektören Thure Strand.

§ 256.

Styrelsen för kommunala flickskolan i Västerås.

Till ledamöter i styrelsen för kommunala flickskolan i Västerås omvaldes för åren 1944—1947 fru Agnes Söderquist, brandmästaren Ernst Johansson, folkskolläraren David Sjöholm, förrådsvaktmästaren Ivar Engström och lektorn Olof Stenström samt nyvaldes efter fru Karin Ström, vilken på grund av avflyttning från staden avsagt sig sina kommunala uppdrag, fru Greta Sjödahl.

Till suppleanter för samma tid nyvaldes efter fru Greta Sjödahl fru Anna Larsson samt omvaldes folkskolläraren John Jacobsson, teknologie doktorn John Wennerberg och fru Dagmar Zachrisson.

§ 257.

Revisorer av stadens räkenskaper.

Till ordinarie revisorer av stadens räkenskaper för år 1944 valdes förmannen Karl Engdahl, kontoristen Einar Jonsson, avsynaren Martin Holmberg, tjänstemannen Gösta Holmén, ingenjören Gust. Lindén, länsjägmästaren Edvin Nyblom och kassörskan Anna Karlsson samt till suppleanter kontoristen Göte Magnusson, folkskolläraren John Jacobsson, kommunalarbetaren Sven Vestling, driftsingenjören Anders Larsson, direktören Edvard Johansson samt ingenjören G. Dahlby och föreståndaren Rudmar Thunell.

§ 258.

Revisor av Arbetarinstitutets räkenskaper.

Till revisor av arbetareinstitutets räkenskaper för år 1944 omvaldes ingenjören F. O. Berling och till suppleant ekonomichefen Gösta Lundberg.

§ 259.

Revisorer av Högre läroverkets verkets byggnadsfonds räkenskaper.

Till ordinarie revisorer av Högre Allmänna läroverkets byggnadsfonds räkenskaper för år 1944 omvaldes verkmästaren Gustav Karlsson och majoren G. Robsahm.

Till suppleant i stället för järnvägstjänstemannen Hugo Svanlind, vilken avböjt återval, valdes för samma tid föreståndaren Rudmar Thunell.

§ 260.

Revisor av arbetarnas bildningsförbunds biblioteksverksamhet.

Till revisor av Arbetarnas bildningsförbunds biblioteksverksamhet för år 1944 omvaldes posttjänstemannen Erik Östlund och till suppleant majoren G. Robsahm.

§ 261.

Revisor av Baptistkyrkans ungdomsförenings biblioteksverksamhet.

Till revisor av Baptistkyrkans ungdomsförenings biblioteksverksamhet för år 1944 omvaldes posttjänstemannen Erik Östlund och till suppleant majoren G. Robsahm.

§ 262.

Revisor av I. O. G. T:s studiebiblioteks räkenskaper.

Till revisor av I. O. G. T:s studiebiblioteks räkenskaper omvaldes för år 1944 1. tationsskrivaren Thure Bergquist.

§ 263.

Idrottsplatsstyrelsen.

Till ledamot av idrottsplatsstyrelsen för tiden intill 1944 års utgång i stället för ingenjören Birger Falk, vilken på grund av avflyttning från staden avsagt sig uppdraget, nyvaldes häradsskrivaren Oscar Lewrö.

Till suppleant för samma tid efter häradsskrivaren Lewrö nyvaldes distriktsveterinären V. Snöborgs.

§ 264.

Styrelsen för Västerås Idrottshall förening u. p. a.

Till ledamot i styrelsen för Västerås Idrottshall förening u. p. a. för åren 1944 och 1945 omvaldes journalisten Stig Löfstrand samt till suppleant för samma tid ingenjören Ernst Karlsson.

Till revisor av 1943 års räkenskaper i styrelsen omvaldes ingenjören Gust Lindén och till suppleant kontoristen Einar Jonsson.

§ 265.

Styrelsen för Föreningen Västerås Skollovskolonier.

Till ledamot i styrelsen för Föreningen Västerås skollovskolonier för tiden intill 1944 års utgång omvaldes verkmästaren Gustav Karlsson och till suppleant för samma tid häradshövdingen Sven Turén.

Till revisor för 1943 års räkenskaper i styrelsen omvaldes förmannen Karl Engdahl och till suppleant ingenjören Gust. Lindén.

§ 266.

Västerås Kaféaktiebolag.

Till ledamöter i Västerås Kaféaktiebolag för år 1944 omvaldes stuveriförmannen Carl Hellström, skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson och ekonomichefen Gösta Lundberg samt till suppleanter för samma tid verkmästaren David Johansson och förrådsförvaltaren John Beckman.

Till revisor av bolagets räkenskaper för år 1943 omvaldes bokförlagsföreståndaren R. V. Hult och till suppleant för honom köpmannen Oscar Kihlgren.

§ 267.

Engvallska pensionsfondens tillsättningsnämnd.

Till ledamöter i Engvallska pensionsfondens tillsättningsnämnd för åren 1944 och 1945 omvaldes fabrikören Johan Svensson, fabrikören Carl Holmquist, f. guldsmeden C. E. Tengström och fru Ebba Berg samt nyvaldes efter svarvaren B. A. Lundvall, vilken avsagt sig uppdraget, verkmästaren Gustav Karlsson.

§ 268.

Nämnden över Sundinska understödsfonderna för pauvres honteux och medelklassen samt arbetsklassen.

Till ledamöter i nämnden över Sundinska understödsfonderna för pauvres honteux och medelklassen samt arbetsklassen omvaldes för åren 1944 och 1945 måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, majoren G. Robsahm, fru Ebba Berg, kontorschefen Einar Keijser, folkskolläraren G. Leontein, verkmästaren Gustav Karlsson och skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson.

§ 269.

Nämnden över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål.

Till ledamöter i nämnden över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål omvaldes för åren 1944 och 1945 måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, fru Ebba Berg, verkmästaren Gustav Karlsson och skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson.

§ 270.

Nämnden över Adolf Mobergs och hans hustrus guldbröllopsfond.

Till ledamöter i nämnden över Adolf Mobergs och hans hustrus guldbröllopsfond omvaldes för åren 1944 och 1945 fröken Hilda Pihlgren, domprosten Ernst Enochsson och förmannen Gunnar Pettersson.

§ 271.

Nämnden över fru Johanna Fryklunds donationsfond.

Till ledamöter i nämnden över fru Johanna Fryklunds donationsfond omvaldes för åren 1944 och 1945 från tjänstemannaklassen stadsdirektören Thjelvar Hedberg, från handlande- och hantverkarklassen fabrikören Otto Petersson och från arbetsklassen verkmästaren Gustav Karlsson.

§ 272.

Delegerade för utdelning ur Noreliska fonden.

Till ledamot av delegerade för utdelning ur Noreliska fonden omvaldes för åren 1944—1947 domprosten Ernst Enochsson.

§ 273.

Nämnden över Wahlbeckska välgörenhetsfonden.

Till ledamot i nämnden över Wahlbeckska välgörenhetsfonden omvaldes för åren 1944 och 1945 fru Agnes Söderquist, samt nyvaldes för samma tid efter direktören A. Sundström, som avböjt återval, köpmannen Erik Sjöquist, Blåsbovägen 10 här i staden.

§ 274.

Nämnden över Lagerquistska donationsfonden.

Till ledamöter i nämnden över Lagerquistska donationsfonden omvaldes för tiden 1944—1947 kontorschefen Einar Keijser och fattigvårdssysslomannen A. Norén samt nyvaldes för samma tid efter fru Ida Grönberg, som avböjt återval, doktorinnan Ingrid Andrén.

§ 275.

Arbetslöshetskommittén.

Till ledamöter i arbetslöshetskommittén för år 1944 omvaldes studieledaren G. Sund, direktören K. R. Liljeblad, civilingenjören Axel Andberger, förrådsförvaltaren John Beckman, hyvlaren K. H. Thorén, förmannen Gunnar Larsson, filaren Viktor Persson och ingenjören G. H. Zanders samt nyvaldes för samma tid efter muraren Martin Hellblom, som avböjt återval, kopplingsarbetaren Erik Larsson.

Till suppleanter i kommittén för samma tid omvaldes redaktören Ernst Berg, civilingenjören John Lundgren, förmannen Vilhelm Berg och byggnadssnickaren Eric Pettersson samt nyvaldes efter kopplingsarbetaren Erik Andersson, vilken enligt ovan utsetts till ordinarie ledamot, modellsnickaren Hjalmar Karlsson.

Till revisorer i kommittén för år 1944 omvaldes ekonomichefen Gösta Lundberg och kamreraren Harald Ivarsson samt till revisorssuppleant för samma tid kassören Harry Öjve.

§ 276.

Familjebidragsnämnden.

Till ledamöter i familjebidragsnämnden för åren 1944—1947 omvaldes muraren Martin Hellblom, barnavårdsmannen Elsa Hultgren, kontoristen Lilly Andersson och fabrikören Carl Holmquist samt nyvaldes för samma tid efter lagerarbetaren Oskar F. Löfkvist, som avböjt återval, avsynaren Ragnar Kragge.

Till suppleanter för samma tid omvaldes 1. stationsskrivaren Thure Bergquist, montören S. A. Strand och fru Karin Kjelldahl samt nyvaldes efter byggmästaren K. A. Darnell, som avböjt återval, tjänstemannen Edvard Nordin samt efter avsynaren Ragnar Kragge, vilken enligt ovan utsetts till ordinarie ledamot, fru Greta Sjödahl.

§ 277.

Kristidsnämnden.

Till ledamöter i kristidsnämnden för år 1944 omvaldes tjänstemannen Gösta Sjöberg, avdelningschefen Filip Dahlström, metallarbetaren Elis Larsson, fru Helga Hall, blomsterhandlaren Karl Pettersson, lantbrukaren Fabian Rörick och disponenten H. Green samt nyvaldes för samma tid köpmannen Oscar Kihlgren efter civilingenjören John Lundgren, vilken avsagt sig uppdraget.

Till suppleanter för samma tid omvaldes fru Greta Sjödahl, verkmästaren Gustav Karlsson och ingenjören Gust Lindén samt nyvaldes för samma tid kamreraren Verner Johansson efter kamreraren Carl T. Ericson, vilken avsagt sig uppdraget samt Jakob Pettersson, Önsta, efter lantbrukaren C. H. Falk, vilken avlidit.

Stadsfullmäktige beslöt tillika hos kristidsstyrelsen förorda, att till ordförande för år 1944 förordnades föreståndaren Gustaf Olsson och till vice ordförande för samma tid tjänstemannen Gösta Sjöberg.

§ 278.

Hyresnämnden.

Till ledamöter och suppleanter i hyresnämnden omvaldes följande personer:

ledamot vilken äger eller förvaltas till uthyrning avsedd fastighet häradsskrivaren Oscar Lewrö med direktören Mattias Pers och blomsterhandlaren Karl Pettersson till suppleanter.

ledamot som ej äger eller förvaltar till uthyrning avsedd fastighet ombudsmannen Eric Lindgren med borraren A. Zetterkvist och föreståndaren Gustaf Olsson till suppleanter,

ledamot, som driver förvärvsverksamhet i förhyrd lägenhet köpmannen Oscar Kihlgren med handlanden Otto Jansson till suppleant.

Stadsfullmäktige beslöto tillika, att uppdragen skulle avse tiden till och med den 30 september 1944 eller, om hyresregleringslagen skulle förlängas, tiden intill utgången av år 1944.

§ 279.

Vägsynenämnden.

Till ledamot i vägsynenämnden för tiden 1944—1947 valdes länsjägmästaren E. Nyblom och till suppleant för samma tid sekreteraren K. Sjöfält.

§ 280.

Brandstodskommittén för fast egendom.

Till ledamöter i brandstodskommittén för fast egendom för år 1944 omvaldes byggmästaren Edv. Karlsson, byggmästaren J. Alb. Freriksson, verkmästaren David Johansson och muraren Martin Hellblom.

Till suppleanter för samma tid omvaldes byggmästaren Fritz Eklund och civilingenjören Arne Mattsson.

§ 281.

Ombud vid mantalsskrivningen.

Till ombud vid mantalsskrivningen för år 1944 omvaldes skrivaren Axel L. Andersson, snickeriförmannen Hugo Svensson, f. guldsmeden C. E. Tengström, fattigvårdstillsyningsmannen Erik Johansson, verkmästaren J. A. Sillén, lägenhetsägaren Vilhelm Johansson, fru Agnes Söderquist och ombudsmannen Carl Ölander.

§ 282.

Huvudmän i Västerås stads sparbank.

Till huvudmän i Västerås stads sparbank för åren 1944—1948 omvaldes måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, köpmannen Erik Sundström och byggmästaren Fritz Eklund.

§ 283.

Sakkunniga att gå rådhusrätten tillhanda vid upptagande av sjöförklaring och sjöförhör.

Till sakkunniga att gå rådhusrätten tillhanda vid upptagande av sjöförklaring och sjöförhör beslöto stadsfullmäktige föreslå hamnkaptenen Carl Filip Carlsson, sjökaptenen Erik Laurentius Eriksson, ångbåtsbefälhavaren Nils Sander, maskiningenjören G. Wallenius och hamnfogden William Arleman, samtliga för år 1944.

§ 284.

Ortsombud enl. Kungl. kungörelsen om statliga bosättningslån.

Till ortsombud enligt Kungl. kungörelsen om statliga bosättningslån för tiden intill utgången av år 1945 hade beredningsutskottet föreslagit omval av diakonen K. Bergvall med kamreraren J. Häggström som suppleant.

Det antecknades, att Häggström genom skrivelse, inkommen efter beredningsutskottets sammanträde, anhållit att icke ifrågakomma till omval.

Till suppleant för ortsombudet föreslogs av herr Sjöberg i kamreraren Häggströms ställe kontorschefen Einar Keijser.

Stadsfullmäktige beslöto i anledning härav till ortsombud för åren 1944 och 1945 omvälja diakonen K. Bergvall samt till suppleant för samma tid utse kontorschefen Einar Keijser.

§ 285.

Taxeringsnämnderna.

Beslöto stadsfullmäktige att antalet av stadsfullmäktige valda ledamöter i en var av 1944 års taxeringsnämnder skulle vara tre jämte lika antal suppleanter med undantag för 2:dra och 11:te distrikten, där antalet sådana ledamöter bestämdes till fem med lika antal suppleanter.

Till ledamöter och suppleanter i de olika taxeringsnämnderna för år 1944 valdes följande personer och bestämdes tillika att suppleanterna skulle vara personliga för ledamöterna i den ordning, ledamöter och suppleanter här nedan nämnas.

1:sta distriktet.

Ledamöter: direktören Elow Eriksson, överpostiljonen J. E. Wirén och fabrikören Otto Petersson.

Suppleanter: direktören O. Maunsbach, montören E. V. Karlsson och tapetseraren Gust. Lindström.

2:dra distriktet.

Ledamöter: ingenjören Erik Kjörning, bokförlagsföreståndaren R. V. Hult, bokföraren R. Söderquist, avdelningschefen Filip Dahlström och skomakaremästaren Ernfrid Karlsson.

Suppleanter: köpmannen Sigfrid Holm, journalisten Stig Löfstrand, linjeförmannen V. R. Brännström, föreståndaren Rudmar Thunell och snickaremästaren August Karlsson.

3:dje distriktet.

Ledamöter: ingenjören G. H. Zanders, byggnadssnickaren Fritz Nyberg och verkstadsarbetaren Georg Karlsson.

Suppleanter: kassören Oskar Rudén, ombudsmannen Åke Nilsson och målaren Knut Jäderén.

4:de distriktet.

Ledamöter: handlanden Otto Jansson, förvaltaren David Hallborg och byggnadssnickaren Karl Viktorsson.

Suppleanter: förrådsvaktmästaren Ivar Engström, fanjunkaren S. B. Knutsson och avsynaren Ragnar Kragge.

5:te distriktet.

Ledamöter: majoren G. Robsahm, järnarbetaren Karl A. Fröbom och hyvlaren K. H. Thorén.

Suppleanter: fabrikören Carl Holmquist, civilingenjören Axel Andberger och portvakten Karl Abrahamsson.

6:te distriktet.

Ledamöter: sekreteraren K. Sjöfält, skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson och 1. stationsskrivaren Thure Bergquist.

Suppleanter: köpmannen G. Wågberg, kamreraren S. Holmblad och avsynaren Martin Holmberg.

7:de distriktet.

Ledamöter: maskinisten Erik Karlsson, byggnadssnickaren Erik Lindström och vedhandlaren J. Aug. Andersson.

Suppleanter: folkskolläraren Edvin Sigroth, modellsnickaren Hjalmar Karlsson och ingenjören Harald Tuninger.

8:de distriktet.

Ledamöter: matvaruhandlaren F. H. Berglind, arkitekten V. Segerstedt och apparatmontören Alvar Johansson.

Suppleanter: köpmannen K. Torstensson, stationskarlen K. G. Johansson och verktygsarbetaren Helmer Törnblom.

9:de distriktet.

Ledamöter: ingenjören G. Dahlby, plåtarbetaren Emil Johansson och f. guldsmeden C. E. Tengström.

Suppleanter: folkskolläraren Elis Hedberg, maskinmontören Erik Berglund och direktören Ragnar Bosten.

10:de distriktet.

Ledamöter: ingenjören Ferdinand Wahlberg, förmannen C. F. Larsson och ingenjören Knut Westerlund.

Suppleanter: målarmästaren O. Hansson, metallarbetaren Åke Larsson och ingenjören Axel Lindkvist.

11:te distriktet.

Ledamöter: lokomotivföraren Ernst Larsson, byggnadssnickaren Edvard Eriksson, snickaren J. A. Grönberg, lantbrukaren Jakob Pettersson och bankkamreraren Curt Möller.

Suppleanter: ingenjören Erland Gustavsson, linjearbetaren Hugo Andersson, lantbrukaren C. P. Carlstedt, lantbrukaren John Eriksson, Tönsta, och köpmannen Gösta Dahlgren.

Härjämte beslöto stadsfullmäktige att åt nämnden i detta distrikt och närmast åt ledamoten herr Pettersson skulle givas uppdrag att taga den befattning med virkestaxering, som omförmäldes i 81 § taxeringsförordningen med herr John Eriksson som suppleant i detta särskilda uppdrag.

§ 286.

I pensionsnämnderna valdes för åren 1944—1947: *Pensionsnämnderna.*

I distriktet för äldre stadsområdet.

Till ledamöter kyrkoskrivaren John Sjöblom, fru Blanche Daun och bokförlagsföreståndaren R. V. Hult.

Till suppleant efter kontoristen Lilly Andersson, vilken avsagt sig uppdraget, valdes fru Elin Andersson, Tråddragaregatan 4 här i staden samt omvaldes fattigvårdssysslomannen A. Norén och fru Märta Johansson.

I distriktet för S:t Ilians socken.

Till ledamöter snickaren J. A. Grönberg och trädgårdskonsulenten Gunnar Larsson samt till suppleanter lantbrukaren J. V. Lundkvist och lokomotivföraren Ernst Larsson.

I distriktet för f. Lundby socken.

Till ledamöter efter lindaren Fredrik Wetter, vilken avsagt sig uppdraget, fru Gerta Schörling samt efter lantbrukaren C. H. Falk, vilken avlidit, lantbrukaren Jakob Pettersson.

Till suppleanter posttjänstemannen C. A. Litzén, omval, samt efter lantbrukaren Jakob Pettersson och fru Greta Schörling, vilka enligt ovan utsetts till ordinarie ledamöter, lantbrukaren John Eriksson, Tönsta, och fru Edit Gustafsson, Kronvägen 29 A här i staden.

§ 287.

Ang. inrättande av nya befattningar som stadsingenjör och fastighetsförvaltare, ändrade instruktioner för byggnadskontor och stadsingenjörskontor m. m.

Uti skrivelse den 11 november 1943 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* med upphävande av den av stadsfullmäktige den 26 september 1940 antagna instruktionen för Västerås stads byggnadskontor och stadsingenjörskontor från och med den 1 januari 1944 till efterrättelse antaga upprättat förslag till dels instruktion för stadens byggnadskontor dels instruktion för stadens stadsingenjörskontor, *att* omändra nuvarande befattning såsom mätningsingenjör till en befattning såsom stadsingenjör med placering i 49. lönegruppen av stadens lönesystem från och med den 1 januari 1944, *att* från och med samma dag inrätta en ordinarie befattning såsom fastighetsförvaltare med placering i 37. lönegruppen av stadens lönesystem, *att* bemyndiga byggnadsnämnden respektive drätselkammaren att med ordinarie innehavare besätta befattningarna såsom stadsingenjör och fastighetsförvaltare, *att* förvaltningen av stadens pensionärshem, i den mån intrång icke härigenom gjordes i pensionärshemsstyrelsens befogenheter, från och med den 1 januari 1944 skulle övertagas av byggnadskontoret och i första hand fastighetsförvaltaren samt *att* § 2 tredje stycket punkt i) uti gällande instruktion för stadsdirektören skulle helt utgå.

I ärendet hade avgivits yttranden av byggnadsnämnden, löne- och avtalsnämnden samt beredningsutskottet.

Byggnadsnämnden hade därvid genom utlåtande den 3 november 1943 tillstyrkt genomförande av den föreslagna omorganisationen samt antagande av ifrågavarande instruktioner under uttalande, att lönen för stadsingenjören borde sättas högre än vad som av drätselkammarens kommittérade och drätselkammaren föreslagits.

Löne- och avtalsnämnden hade genom utlåtande den 9 november 1943 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta godkänna av drätselkammaren upprättat förslag till omorganisation av Västerås stads fastighetsförvaltning med den ändring att till mom. 6 i § 14 av byggnadskontorets instruktion fogades ett tillägg av följande lydelse: "dock utan inskränkning av stadskamrerarekontorets ansvar för och befattning med dessa åligganden".

Uti yttrande den 10 november 1943 hade slutligen beredننigsutskottet hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 176) och sedan herr Eklund yrkat bifall till drätselkammarens förslag samt herr Pers med instämmande av herr Engdahl bifall till löne- och avtalsnämndens förslag, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 288.

Ang. anordnande av belysning å vissa delar av Djäknebergets.

Uti skrivelse den 26 oktober 1943 hade styrelsen för Västerås stads tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville bevilja anslag av dels 6.500 kronor för anordnande av väg- och lekplatsbelysning invid Djäknebergsslätten, dels ock anslag av 4.600 kronor för anordnande av vägbelysning å den östligaste delen av Djäkneberget.

Genom ett den 11 november 1943 dagtecknat utlåtande hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, *att* för anordnande av dels väg- och lekplatsbelysning vid Djäknebergsslätten dels ock vägbelysning å Djäknebergets östligaste del anvisa anslag å sammanlagt 11.100 kronor att utgå av tillgängliga medel och slutligen täckas av i årets stat upptaget förslagsanslag till oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 177) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 289.

Ang. förslag till ändring i och utvidgning av stadsplanen för vissa delar av Jakobsberg.

Sedan byggnadsnämnden uti skrivelse den 3 november 1943 hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* antaga ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom den 1 juni 1943 upprättat och den 12 oktober 1943 jämkat förslag till ändring i och utvidgning av stadsplanen för kvarteren Ida, Kata, Kajsa m .fl. delar av Jakobsberg samt *att* uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse, så hade drätselkammaren genom utlåtande den 11 november 1943 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning härav (S. H. nr 178) och sedan herr E. Johansson yttrat sig utan särskilt yrkande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 290.

Ang. förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Knut, Kol och Lennart.

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 30 september 1943 till byggnadsnämnden och stadsplanerådet för förnyad utredning remitterat ett av byggnadsnämnden framlagt förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Knut, Kol och Lennart, så hade byggnadsnämnden genom skrivelse den 3 november 1943 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, *att* antaga ett av byggnadsnämnden på sätt av skrivelsen framginge omarbetat förslag till ändring av stadsplanen för nämnda kvarter samt att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa beslutet vederbörande myndigheter för fastställelse.

Drätselkammaren hade genom skrivelse den 11 november 1943 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, *att* till alla delar bifalla byggnadsnämndens hemställan i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 179) och sedan herr Nyström yrkat ärendets återremitterande till byggnadsnämnden, beslöto stadsfullmäktige vid först framställd proposition å återremissyrkandet och frågan om ärendets avgörande denna dag utan omröstning nu företaga ärendet till avgörande.

Härefter beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan i ärendet.

§ 291.

Ang. upptagande av nytt amorteringslån.

Uti skrivelse den 11 november 1943 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t göra underdånig framställning om tillstånd att mot obligationer eller vanliga skuldförbindelser upptaga ett 25-årigt amorteringslån å 952.900 kronor samt *att* bemyndiga drätselkammaren att vidtaga alla för lånets erhållande och utkvitterande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 180) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 292.

Ang. återbesättande av befattning som sjuksköterska vid ålderdomshemmet.

Uti skrivelse den 9 november 1943 hade löne- och avtalsnämnden efter framställning av stadens fattigvårdsstyrelse hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, *att* bemyndiga fattigvårdsstyrelsen att med ordinarie innehavare återbesätta ledigbliven befattning såsom sjuksköterska vid ålderdomshemmet.

Drätselkammaren hade genom yttrande den 11 november 1943 tillstyrkt stadsfullmäktige att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna beslöto stadsfullmäktige, oaktat ärendet icke vore å föredragningslistan upptaget enhälligt företaga detsamma till avgörande och därvid bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 293.

Ang. tillstånd till handel med begagnade föremål.

Genom resolution den 22 oktober 1943 hade poliskammaren till stadsfullmäktige för yttrande remitterat en av chauffören Gustaf Bertil Schörling till länsstyrelsen ingiven ansökan om tillstånd till handel med begagnade föremål.

Hälsovårdsnämnden, till vilken ärendet jämväl överlämnats för yttrande, hade den 5 oktober 1943 beslutat tillstyrka bifall till framställningen.

Sedan handlingarna i ärendet överlämnats till beredningsutskottet, hade beredningsutskottet genom utlåtande den 10 november 1943 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, *att* hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till ifrågavarande framställning.

Efter föredragning av handlingarna beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla beredningsutskottets hemställan i ärendet.

§ 294.

Kungl. Maj:ts fastställelse å beslut ang. ersättning till befattningshavare under beredskapstjänstgöring.

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 26 mars 1943 beslutat antaga särskilda bestämmelser angående avlöning till stadens befattningshavare vid fullgörande av militärtjänstgöring till följd av anbefalld förstärkt försvarsberedskap, så föredrogs nu och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts beslut den 29 oktober 1943 med fastställelse av ifrågavarande beslut, i vad detsamma avsåge magistratens ledamöter, stadsfiskalen-polismästaren samt stadsfogden med den ändring, att för här ifrågavarande befattningshavare, som vore beställningshavare i reserven, å reservstat eller å övergångsstat eller officer i väg- och vattenbyggnadskåren, avdraget å de från staden utgående avlöningsförmånerna ej finge överstiga den månadslön, som jämlikt de för försvarsväsendet gällande bestämmelserna tillkomme befattningshavaren.

§ 295.

Ang. motion om utredning av fråga om inrättande av hem för ensamma mödrar.

Beslöto stadsfullmäktige att till beredningsutskottet för utlåtande remittera en av fru Helga Hall ingiven motion med begäran om utredning av fråga om inrättande av hem för ensamma mödrar.

§ 296.

Kungl. Maj:ts beslut ang. tillstånd för staden att teckna borgen jämlikt § 12 2 mom. tertiärlånekungörelsen.

Anmäldes och lades tillhandlingarna Kungl. Finansdepartementets skrivelse den 5 november 1943 angående av Kungl. Maj:t lämnat medgivande för staden att teckna ansvarsförbindelse enligt 12 § 2 mom. Kungl. kungörelsen den 30 juni 1942 (nr 569) om tertiärlån och tilläggslån för vissa bostadsbyggnadsföretag uti nämnda författningsrums lydelse jämlikt kungörelsen den 6 augusti 1942.

§ 297.

Ang. representant för staden vid Fagersta stads tillblivelse.

Föredrogs en från ordföranden i Fagersta stads stadsfullmäktige inkommen skrivelse med inbjudan till Västerås stad att låta sig representera med en representant jämte maka vid högtidlighållande av Fagersta stads tillblivelse.

Stadsfullmäktige beslöto enhälligt utse sin vice ordförande att representera Västerås stad vid tillfället ifråga.

§ 298.

Stadsfullmäktigeledamoten K. A. Lundells avsägelse

Föredrogs en från stadsfullmäktigeledamoten K. A. Lundell inkommen skrivelse med avsägelse av samtliga kommunala uppdrag på grund av avflyttning från staden.

Stadsfullmäktige beslöto bifalla framställningen.

I anledning av den härigenom uppkommande ledigheten inom stadsfullmäktige beslöto stadsfullmäktige hos magistraten hemställa om röstsammanräkning för utseende av ny ledamot i herr Lundells ställe.

Vidare beslöto stadsfullmäktige anmoda beredningsutskottet att upprätta och till stadsfullmäktige inkomma med förslag angående de för-

troendemannaval, som föranleddes av herr Lundells avgång från övriga kommunala uppdrag, vilka av honom innehades på grund av stadsfullmäktiges val.

In fidem:

PER SIÖSTEEN.

Justerat den 1 december 1943.

CARL W. CARLSSON.

Em. Granér. *Henrik Welin-Berger.*

Offentligen uppläst den 1 december 1943; betygar

Ex officio:

Per Siösteen.

Västmanl. Folkblads Tr., Vårs

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 20 december 1943.

Närvarande: Herrar ordföranden Lundkvist, vice ordföranden C. W. Karlsson, Leontein, Keijser, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Robsahm, Bergquist, E. Johansson, Henning, G. Karlsson, Sjöberg, D. Johansson, Hellblom, Lundgren, fru Berg, herrar Thorén, Löf, fru Holmström, herrar Persson, Gunnar Larsson, Granér, Welin-Berger, Lundberg, Sjöblom, Olsson, Pers, Nyström, Lund, Berglund, Turén, Lewrö, fru Lindqvist, fru Kjelldahl, herr Hellman, fru Hall, herrar E. Jonsson, Berglind, F. Johansson, fru Bergsten, fru Gustavsson, herrar Matell, Å. Johanssson och Jacobsson.

Frånvarande med godkänt förfall: Herr Nyman.

Närvarande å magistratens vägnar: t. f. borgmästaren Folke Höijer.

§ 299.

Protokollsjustering.

Uppdrogs åt herrar Gunnar Larsson och Viktor Persson att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset tisdagen den 28 december 1943 klockan 12.15.

§ 300.

Ang. val av stadsfullmäktigeledamot.

Föredrogs utdrag av magistratens protokoll för den 20 innevarande december månad, utvisande, att vid verkställd röstsammanräkning för utseende av ny ledamot i stadsfullmäktige efter montören Arthur Lundell för tiden till den 1 januari 1947 utsetts folkskolläraren John Jacobsson.

Herr ordföranden hälsade den nyvalde ledamoten välkommen att deltaga i stadsfullmäktiges arbete.

§ 301.

Ang. anslag för omläggning och moder-

I anledning av en av luftskyddsnämnden den 3 augusti 1943 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse hade drätselkammaren uti skrivelse den 2 december 1943 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville be-

nisering av luftskyddscentralen i Djäkneberget.

sluta *att* för omändring och modernisering av luftskyddscentralen i huvudsaklig överensstämmelse med av drätselkammaren i skrivelsen avgivet förslag utöver tidigare anvisade 8.000 kronor bevilja ett anslag å ytterligare 22.000 kronor under förutsättning av statsbidrags erhållande, *att* uppdraga åt drätselkammaren att göra vederbörlig framställning om statsbidrag samt *att* ovan angivna anslag i den mån det icke bestredes av statsbidrag skulle slutligen täckas i nästa års stat.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 183) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 302.

Ang. anslag till inrättande av ytterligare skyddsrum i polisstationen.

Efter framställning av luftskyddschefen och luftskyddsnämnden hade drätselkammaren uti skrivelse den 2 december 1943 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för anordnande av dels skyddsrum för aktiv personal i polishuset, under förutsättning av statsbidrags erhållande, anvisa ett belopp av 1.870 kronor, dels skyddsrum för polispersonal och i fastigheten inneboende personer ett belopp av 1.950 kronor, *att* nämnda belopp skulle bestridas av tillgängliga medel och i den mån statsbidrag icke utginge, slutligen täckas av förslagsanslaget i årets stat för oförutsedda utgifter, samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att göra vederbörlig framställning om statsbidrag.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 184) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 303.

Ang. åtgärder för åstadkommande av reservkraft till vattenverket å Hässlö flygfält.

Sedan styrelsen för Västerås stads tekniska verk genom skrivelse den 30 november 1943 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* för utförande av transformatorstation med tillhörande ledningar för reservkraft för vattenverkets pumpstation vid Hässlö anvisa 21.000 kronor, att täckas av medel som beräknades inflyta genom den av stadsfullmäktige den 28 oktober 1943 beslutade försäljningen av elektricitetsverkets gamla dieselaggregat, så hade drätselkammaren uti skrivelse den 2 december 1943 till alla delar tillstyrkt bifall till styrelsens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 185) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 304.

Ang. avtal med flygförvaltningen om leverans av vatten och mottagande av avloppsvatten vid Hässlö.

Sedan styrelsen för stadens tekniska verk uti skrivelse den 30 november 1943 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* bemyndiga styrelsen att träffa avtal med Kungl. flygförvaltningen om leverans av vatten och mottagande av avloppsvatten för flygförvaltningens anläggningar vid Hässlö, CVV och Viksäng i huvudsaklig överensstämmelse med i skrivelsen intagen promemoria, så hade drätselkammaren genom utlåtande den 2 december 1943 till alla delar tillstyrkt bifall till styrelsens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 186) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 305.

Ang. stadgar för Systrarna Hedmans Understödsfond.

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 28 oktober 1943 beslutat emottaga en av fröken Anna Fredrika Hedman genom testamente den 12 mars 1937 lämnad donation att i enlighet med testamentets föreskrifter förvaltas av drätselkammaren såsom en fond, benämnd "Systrarna Hedmans Understödsfond" samt att uppdraga åt drätselkammaren att till stadsfullmäktige inkomma med förslag till närmare bestämmelser angående fondens förvaltning, så hade drätselkammaren uti skriden 2 december 1943 hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* antaga ett så lydande förslag till

"Stadgar för Systrarna Hedmans Understödsfond.

§ 1.

Denna fond, som är grundad av fröken Anna Fredrika Hedman enligt testamente av den 12 mars 1937, skall förvaltas av drätselkammaren, som även äger att på sätt nedan säges utdela understöd ur fonden.

§ 2.

Av fondens ränteavkastning skall årligen utdelas hälften till behövande tjänarinnor i Västerås, vilka icke åtnjuta understöd av allmänna fattigvården med företräde för dem, som längre tid varit bosatta i Västerås och den andra hälften till behövande änkor och barn efter hantverkare eller köpmän i Västerås, vilka icke åtnjuta understöd av allmänna fat-

tigvården och med företräde för den, som själv eller vilkens man eller föräldrar längre tid varit bosatta i Västerås. Varje understöd skall uppgå till 500 kronor.

§ 3.

Vad som återstår av ränteavkastningen, sedan högsta möjliga antal understöd om 500 kronor utgått, skall läggas till kapitalet.

§ 4.

Före den 1 december varje år skall drätselkammaren göra på lämpligt sätt kunnigt inom vilken tid ansökningar om lediga understöd skola vara till kammaren inlämnade, de villkor, som erfordras för åtnjutande av understöd samt av vilka handlingar ansökningarna skola vara åtföljda.

§ 5.

Understöden utdelas för ett år i sänder och utbetalas med hälften den 15 januari och andra hälften den 15 juli.

Den som en gång fått sig understöd tilldelat kan bibehållas därvid, om så anses lämpligt. Ny ansökan fordras dock varje år."

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 187) och sedan herrar Pers och Engdahl yttrat sig utan yrkande samt herr Eklund yrkat bifall till drätselkammarens förslag beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 306.

Ang. fri tandvård till barn i förskoleåldern och barn tillhörande andra skolor än folkskolan.

Genom skrivelse den 2 december 1943 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att träffa uppgörelse om tandvård i landstingets tandpoliklinik för inom Västerås stad mantalsskrivna barn i förskoleåldern och barn tillhörande andra skolor än folkskolorna, *att* härför bevilja ett anslag å 4.000 kronor samt *att* anslaget skulle i första hand utgå av tillgängliga medel och slutligen täckas av i årets stat upptaget förslagsanslag till oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 188) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 307.

Ang. ny sträckning för rikshuvudvägen genom staden.

Byggnadsnämnden hade uti skrivelse den 1 december 1943 med överlämnande av en av stadsarkitekten Sven Ahlbom den 10 november 1943 upprättad beskrivning över föreslagen ny sträckning av rikshuvudvägen

genom Västerås hemställt, att stadsfullmäktige måtte bemyndiga drätselkammaren att göra vederbörlig framställning i ärendet till Kungl. Maj:t.

Drätselkammaren hade härefter genom utlåtande den 3 december 1943 på närmare anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* uppdraga åt drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med underdånig framställning om godkännande av i huvudsak den sträckning av rikshuvudvägen genom Västerås stad, som framginge av i drätselkammarens skrivelse angivna alternativ II (Tegnérgatsförslaget) samt för eventuell framtida utbyggnad den sträckning, som framginge av alternativ IV i samma skrivelse.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 189) samt diskussion varunder herr Eklund yrkade bifall till drätselkammarens förslag, och herr Hellman, att fullmäktige uttalade sig för i drätselkammarens skrivelse angivna alternativ IV samt herr Matell yttrade sig utan särskilt yrkande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag.

§ 308.

Ang. yttrande över KFUM:s ansökan om lån av statsmedel för anordnande av samlingslokal i fastigheten kv. Konrad nr 11.

Genom resolution den 16 november 1943 hade länsstyrelsen i Västmanlands län till stadsfullmäktige för yttrande jämlikt 13 § Kungl. kungörelsen den 11 december 1942 (nr 913) överlämnat en av Kristliga Föreningen av Unge Män i Västerås till Konungen ställd ansökan om lån jämlikt nämnda kungörelse för uppförande av samlingssal i byggnad inom kvarteret Konrad här i staden.

Sedan handlingarna i ärendet överlämnats till drätselkammaren för förberedande yttrande, hade drätselkammaren uti skrivelse den 2 december 1943 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* tillstyrka föreningens till Kungl. Maj:t ingivna underdåniga framställning om lån för uppförande av samlingslokal i kvarteret Konrad i Västerås stad samt därvid såsom eget yttrande i ärendet åberopa vad drätselkammaren i skrivelsen anfört.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 190) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 309.

Ang. förslag till stadsplan för vissa delar av Östra området.

Byggnadsnämnden hade uti skrivelse den 1 december 1943 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, *att* antaga ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom upprättat och sedermera jämkat förslag till

stadsplan för vissa delar av Östra området, nämligen Sandgärdet, Haga och delar av Östra utmarken samt *att* uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörande myndigheter för fastställelse.

På av drätselkammaren genom utlåtande den 2 december 1943 anmäld tillstyrkan (S. H. nr 191) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning att till alla delar bifalla vad byggnadsnämnden i ärendet föreslagit.

§ 310.

Ang. fråga om försäljning av mark inom Hagaområdet.

Vid sammanträde den 28 oktober 1943 hade stadsfullmäktige med bifall till drätselkammarens förslag beslutat *att* för anläggande av gator inom Hagaområdet anvisa ett belopp av 307.700 kronor att efter hand som utbyggnaden fortskrede utgå av tillgängliga medel, samt, i den mån anslaget sålunda behövde tagas i anspråk, slutligen bestridas av reserverade köpeskillingsmedel, *att* för utbyggnad av vatten- och avloppsledningar inom området samt förstärkning av avloppsledning i Malmabergsgatan från Urgatan till Tegnérgatan ävensom från Tegnérgatan öster om järnvägen till Pilgatan anvisa 120.000 kronor att utgå av lånemedel och 75.000 kronor att utgå av reserverade köpeskillingsmedel samt att resterande, 25.000 kronor, tagas i anspråk av tillgängliga medel i form av reserverade anslutningsavgifter, *att* för utbyggnad av transformatorstation och elektriska ledningar anvisa 60.000 kronor att utgå av lånemedel samt att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t ansöka om tillstånd till upptagande av amorteringslån för de delar av förenämnda anslag, vilka skulle utgå av lånemedel.

Stadsfullmäktige hade däremot beslutat avslå en av drätselkammaren i samband härmed ingiven framställning om bemyndigande att till det pris och de villkor, drätselkammaren kunde finna antagbara, å området försälja mark till bebyggelseändamål.

Genom utlåtande den 2 december 1943 hade drätselkammaren på närmare angivna skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville dels med ändring av sitt tidigare beslut angående försäljning av mark inom området bemyndiga drätselkammaren att till pris och på villkor, som kammaren med hänsyn till de i skrivelsen till stadsfullmäktige den 7 oktober 1943 anförda grunderna kunde finna för staden antagbara, få försälja mark inom det i samma skrivelse omförmälda Hagaområdet till bebyggelseändamål, dels ock tillsätta en särskild kommitté med uppdrag att förutsättningslöst utreda frågan om en vidsträcktare användning av tomträttsinstitutet inom staden, om de ekonomiska konsekvenserna härav

samt övriga i samband härmed stående frågor ävensom inkomma till stadsfullmäktige med härav föranlett yttrande och förslag.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 192) uppstod diskussion. Därunder yrkade herr Sjöberg med instämmande av herrar Hellblom och Lund avslag å drätselkammarens framställning i vad den rörde försäljning av mark å Hagaområdet medan herr Eklund med instämmande av herrar Engdahl, Welin-Berger, E. Johansson, Sjöblom, Pers och Hult yrkade bifall till drätselkammarens förslag i oförändrat skick.

Sedan överläggningen avslutats, anställdes efter begäran votering emellan å ena sidan drätselkammarens förslag i första attsatsen av kammarens skrivelse angående försäljning av mark å Hagaområdet och å andra sidan herr Sjöbergs yrkande om avslag å drätselkammarens förslag i denna del, därvid stadsfullmäktige med 40 röster mot 7, avgivna för herr Sjöbergs yrkande, beslöto bifalla drätselkammarens förslag.

Härefter beslöto stadsfullmäktige utan omröstning att bifalla drätselkammarens förslag i andra attsatsen av kammarens skrivelse.

Stadsfullmäktige hade sålunda beslutat bemyndiga drätselkammaren att till pris och på villkor, som kammaren med hänsyn till de i skrivelsen till stadsfullmäktige den 7 oktober 1943 anförda grunderna kunde finna för staden antagbara, få försälja mark inom det i samma skrivelse omförmälda Hagaområdet till bebyggelseändamål samt att tillsätta en särskild kommitté med uppdrag att förutsättningslöst utreda frågan om en vidsträcktare användning av tomträttsinstitutet inom staden, om de ekonomiska konsekvenserna härav samt övriga i samband härmed stående frågor samt inkomma till stadsfullmäktige med härav föranlett yttrande och förslag.

Stadsfullmäktige beslöto vidare remittera ärendet till beredningsutskottet för avgivande av förslag angående ledamöter i kommittén.

§ 311.

Ang. nytt reglemente för drätselkammaren.

Sedan på sätt framgår av § 233 här ovan i stadsfullmäktiges protokoll för den 25 november 1943 stadsfullmäktige beslutat att remittera ett av drätselkammaren upprättat förslag till drätselkammarreglemente till beredningsutskottet, så hade beredningsutskottet genom utlåtande den 3 december 1943 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, *att* antaga drätselkammarens förslag till drätselkammarreglemente med viss ändrad lydelse av § 12 samt övergångsbestämmelserna i reglementet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 193) uppstod överläggning, varunder herr Sjöberg yrkade bifall till beredningsutskottets förslag och herr Eklund bifall till drätselkammarens förslag.

Stadsfullmäktige beslöto härefter utan omröstning bifalla beredningsutskottets förslag i ärendet ävensom att uppdraga åt drätselkammaren att i vederbörlig ordning underställa reglementet länsstyrelsens prövning för fastställelse.

§ 312.

Ang. val av en del kommunala förtroendemän.

Efter förslag av beredningsutskottet (S. H. nr 194) beslöto stadsfullmäktige med acklamation till ledamot i brandstyrelsen för tiden intill 1946 års utgång i stället för stadsfullmäktigeledamoten herr Lundell, vilken på grund av avflyttning från staden avsagt sig samtliga kommunala uppdrag, utse nuvarande suppleanten i styrelsen, filaren Göte Juhlén, samt till suppleant för samma tid i herr Juhléns ställe filaren Gustaf Hellsten.

Stadsfullmäktige beslöto vidare, likaledes med acklamation, till ledamot i löne- och avtalsnämnden för tiden intill 1944 års utgång i herr Lundells ställe utse nuvarande suppleanten verkmästaren Fritz Johansson samt till suppleant efter herr Johansson för tiden intill 1946 års utgång metallarbetaren Anton Berglund.

§ 313.

Ang. förslag till ny instruktion för stadsträdgårdsmästaren.

Uti skrivelse den 11 november 1943 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, *att* fastställa ett av planteringsnämnden framlagt förslag till instruktion för stadsträdgårdsmästaren från och med den 1 januari 1944 samt att bemyndiga drätselkammaren att med ordinarie innehavare återbesätta befattningen såsom stadsträdgårdsmästare.

Löne- och avtalsnämnden hade genom utlåtande den 7 december 1943 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, *att* med en i skrivelsen angiven ändring av § 2 i instruktionen bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 195) uppstod överläggning, varunder herr Lundberg yrkade bifall till drätselkammarens förslag och herr Engdahl till löne- och avtalsnämndens förslag.

Stadsfullmäktige beslöto härefter utan omröstning bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

§ 314.

Ang. anslag till Föreningen Västerås Nya Idrottsplats.

Uti skrivelse den 9 december 1943 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, *att* för bestridande av vissa löpande utgifter för Föreningen Västerås Nya Idrottsplats samt för täckande av till föreningen utlämnade kassalån bemyndiga drätselkammaren att taga i anspråk ett belopp av intill 15.000 kronor att utgå av i årets stat upptaget förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna, vilka i avskrift tillställts stadsfullmäktiges ledamöter, uppstod överläggning, varunder herr Lund yrkade bifall till föreningens ansökan om anslag till ståplatsläktare, medan herr Olsson yrkade bifall till drätselkammarens förslag.

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 315.

Ang. utgifts- och inkomststat för år 1944.

Med skrivelse till stadsfullmäktige den 18 november 1943 hade magistraten överlämnat ett av drätselkammaren den 17 november 1943 upprättat förslag till utgifts- och inkomststat för staden för år 1944, över vilket förslag beredningsutskottet avgivit utlåtande den 3 december 1943.

Vid föredragning av handlingarna i ärendet, vilka funnos intagna under nris 181—182 i stadsfullmäktiges tryckta handlingar för dagen, fattade stadsfullmäktige i ärendet nedan intagna beslut.

Fond- och lånestat.

Med bifall till drätselkammarens förslag beslöto stadsfullmäktige utan omröstning för anläggning av serviser och mindre ledningsutsträckningar under år 1944 anslå 40.000 kronor att utgå av lånemedel med uppdrag för drätselkammaren att i vederbörlig ordning underställa beslutet Kungl. Maj:t för fastställelse och vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Vidare beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan, att de i fond- och lånestaten redovisade fastighetsförvärv och övriga under titeln Allmän fastighetsförvaltning upptagna anslagen, beträffande vilka särskilt täckningsbeslut tidigare icke fattats, skulle täckas ur fonden för reserverade köpeskillingsmedel.

Stadsfullmäktige beslöto i övrigt fastställa förslaget till fond- och lönestat.

Finansförvaltning.

Bifölls drätselkammarens hemställan angående avsättning av uttaxerade medel till finansförvaltningens fond för amortering av tekniska verkens lånemedel med ett belopp av 10.665 kronor 10 öre.

I anledning av drätselkammarens förslag att höja hundskatten från 30 kronor till 50 kronor yrkade herr vice ordföranden med instämmande av herrar Turén, Pers, Thorén, Welin-Berger och Hult samt fru Lindqvist, att hundskatten måtte bibehållas vid 30 kronor, under det att herr Eklund med instämmande av herrar Lundberg, Ernst Johansson och fru Holmström yrkade bifall till drätselkammarens förslag.

Efter begärd och anställd votering beslöto stadsfullmäktige med 34 röster mot 12, avgivna för herr vice ordförandens förslag, att bifalla drätselkammarens förslag i denna del, och skulle sålunda hundskatten för år 1944 i staden utgå med 50 kronor för varje hund.

I övriga delar med undantag dock för den kommunala utdebiteringen, varom stadsfullmäktiges beslut fattades i samband med granskningen av staten i dess helhet, bifölls drätselkammarens förslag, i vad avsåg under huvudtiteln Finansförvaltning upptagna utgifter och inkomster.

Fattigvård. Med iakttagande av de i drätselkammarens förslag vidtagna förändringarna avseende dels nedsättning av anslaget för dyrtidstillägg med 600 kronor, dels anslaget till bränsle, lyse och vatten med 3.000 kronor, dels anslaget till annonsering och trycksaker med 200 kronor och anslag till oförutsedda utgifter med 500 kronor godkändes det uppgjorda statförslaget för stadens fattigvård.

Barnavård. Godkändes barnavårdsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta statförslag i oförändrat skick.

Alkoholistvård. Med iakttagande av den av drätselkammaren föreslagna ändring, att inkomsten av statsbidrag upptoges med samma belopp som innevarande år, beslöto stadsfullmäktige fastställa nykterhetsnämndens förslag till stat för alkoholistvård.

Folkskola och fortsättningsskola. Stadsfullmäktige beslöto godkänna folkskolestyrelsens statförslag med de av drätselkammaren förordade ändringar, att anslaget till löner enligt lönestaten upptoges brutto och som inkomst befattningshavarnas bostadshyror, *att* anslaget till annonsering och trycksaker nedsattes från 2.700 kronor till 2.500 kronor, anslaget till uppvärmning från 60.000 kronor till 55.000 kronor, anslaget för inköp av materiel i läs- och skrivämnen från 25.000 kronor till 23.000 kronor samt anslaget till bekostande av lärjungarnas skolgång från 8.000 kronor till 7.000 kronor.

Stadsfullmäktige beslöto vidare att till täckning av uttaxerade medel upptaga av fullmäktige den 28 oktober 1943 beslutat anslag å 50.000 kronor till anskaffande av inventarier för nya Jakobsbergsskolan.

Med understrykande av drätselkammarens uttalande angående utredning om ny distriktssköterskeljänst godkände stadsfullmäktige i övrigt föreliggande förslag till stat för folkskolan och fortsättningsskolan.

Högre folkskolan.

Beslöto stadsfullmäktige i oförändrat skick fastställa av drätselkammaren förordade statförslag för högre folkskolan.

Yrkesskolan.

Godkändes i oförändrat skick det av drätselkammaren förordade statförslaget för yrkesskolan.

Allmänt läroverk.

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning avsätta ett belopp av 100.000 kronor av skattemedel till planerad nybyggnad för högre allmänt läroverk ävensom att i oförändrat skick fastställa statförslaget för läroverket.

Kommunal flickskola.

Med iakttagande av de av drätselkammaren förordade förändringarna i förslag till kommunala flickskolans stat, avseende nedsättning av anslag för annonsering och trycksaker med 200 kronor, av anslag till skurning och rengöring med 400 kronor, av anslag till uppvärmning med 1.000 kronor och anslag till oförutsedda utgifter med 100 kronor samt höjning av posten terminsavgifter med 1.000 kronor från 19.000 kronor till 20.000 kronor, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning fastställa föreliggande förslag till stat för flickskolan.

Arbetarinstitutet.

Med bifall till styrelsens för arbetarinstitutet av drätselkammaren förordade hemställan, beslöto stadsfullmäktige att av uttaxerade medel bevilja dels oförändrat anslag med 3.000 kronor till föreläsningsverksamheten, dels ock ett från 22.000 kronor till 23.000 kronor förhöjt anslag till biblioteket.

Statens elektrotekniska fackskola.

Godkände stadsfullmäktige drätselkammarens förslag till stat under titeln elektrotekniska fackskolan.

I övrigt beviljades såsom bidrag för upprätthållande av verksamheten under år 1944 vid nedannämnda bildnings- och andra i samband med undervisning stående anstalter av uttaxerade medel följande belopp:

Till Arosgården	3.500 kronor
Till Arbetarnas Bildningsförbunds biblioteksverksamhet	3.500 kronor
Till Västerås Konstförening	3.000 kronor
Till Kristliga Föreningen av Unge Mäns sociala verksamhet	1.000 kronor
Till Västerås bildningsorganisationers samarbetskommitté för musikundervisning	1.000 kronor

I samband härmed beslöto stadsfullmäktige utan omröstning med bifall till styrelsens för A. B. F:s lokalavdelnings hemställan av uttaxerade medel anvisa ett tillfälligt anslag under år 1944 med 2.500 kronor för anskaffande av nya hyllor och andra inventarier.

Hälso- och sjukvård m. m.

Med iakttagande av de av drätselkammaren förordade smärre formella ändringar i hälsovårdsnämndens förslag till stat för allmän hälso-

och sjukvård, bostadsinspektion, köttbesiktningsbyrå och poliklinik, beslöto stadsfullmäktige efter yttrande av herr Hult godkänna nämnda statförslag i befintligt skick.

Gatu- och vägh ållning.

Efter yttrande av herr Engdahl beslöto stadsfullmäktige i oförändrat skick godkänna drätselkammarens förslag till stat för gatu- och vägh ållning.

Planteringar.

Efter yttrande av herrar Lundberg, Leontein, Persson, fru Kjelldahl, herr Eklund och fru Holmström beslöto stadsfullmäktige vid handläggning av planteringsnämndens förslag till stat dels nedsätta anslaget för löner med 954 kronor och för dyrtidstillägg med 238 kronor samt anslaget för planering av Floragatan med 2.000 kronor och anslaget för planering av Djäknebergsslätten med 4.000 kronor, dels till täckning av uttaxerade medel i planteringarnas stat upptaga det av stadsfullmäktige den 28 oktober 1943 beviljade anslag av 16.000 kronor för planering av nyssnämnda områden, dels ock i övrigt godkänna statförslaget i oförändrat skick.

Gatubelysning.

Fastställdes i oförändrat skick drätselkammarens förslag till stat under titeln gatubelysning.

Gaturenhållning.

Stadsfullmäktige godkände efter yttrande av herr Nyström drätselkammarens förslag beträffande titeln under gaturenhållning upptagna utgifter och inkomster.

Hamnar.

Stadsfullmäktige beslöto till en början utan omröstning att till täckning av uttaxerade medel uppföra av fullmäktige under året beviljade anslag för reservåkmotor, åkmotor till kübelvagn, diverse luftskyddsmateriel och reparation av gripskopa till hamnen, å tillhopa 13.290 kronor.

Vidare beslöto stadsfullmäktige utan omröstning till täckning av uttaxerade medel upptaga 8.000 kronor av det till uttaxering under 5 år av stadsfullmäktige den 28 oktober 1943 beslutade anslaget å 40.000 kronor för ombyggnad av portalkran. Stadsfullmäktige beslöto vidare, likaledes utan omröstning, anvisa ett anslag av 35.000 kronor till reparation av vågbrytarna i djuphamnen, att täckas genom uttaxering under 3 år samt att av beloppet i 1944 års stat till täckning upptaga första amorteringen, 10.000 kronor.

Med bifall till drätselkammarens förslag beslöto stadsfullmäktige härjämte utan omröstning av uttaxerade medel avsätta ett belopp av 100.000 kronor såsom utjämningspost för amortering av hamnarnas skuld till finansförvaltningen, att upptagas under "Ofördelade utgifter och inkomster".

I övrigt beslöto stadsfullmäktige godkänna hamnstyrelsens förslag till utgifts- och inkomststat.

Renhållningsverk och svingård.

Stadsfullmäktige beslöto vid handläggning av förslag till stat för renhållningsverket till en början att till täckning av uttaxerade medel uppföra av stadsfullmäktige den 26 augusti 1943 beviljat anslag å 13.000 kronor för inköp av lastautomobiler samt av fullmäktige den 30 september 1943 beviljat anslag å 16.000 kronor för ombyggnad av svinhus.

Med iakttagande av den av drätselkammaren förordade ändringen, avseende nedsättning av anslag till extra arbetare och gatusopning från 51.000 kronor till 48.000 kronor beslöto stadsfullmäktige i övrigt godkänna lantegendomsnämndens förslag till stat för renhållningsverk och svingård.

Tekniska verken.

Vid behandling av styrelsens för tekniska verken förslag till stat beslöto stadsfullmäktige i enlighet med drätselkammarens förslag ur statförslaget avföra ett belopp om 50.000 kronor, utgörande avsättning för anskaffande av en ny gasklocka. I övrigt godkändes statförslaget i föreliggande skick.

Kall- och varmbadhus.

Efter yttrande av herr Persson beslöto stadsfullmäktige i oförändrat skick fastställa badhusstyrelsens av drätselkammaren tillstyrkta förslag till stat för stadens kall- och varmbadhus.

Bekvämlighetsinrättningar m. m.

Godkände stadsfullmäktige i oförändrat skick drätselkammarens statförslag för bekvämlighetsinrättningar, båttrafik, automobiler och grustag.

Drätselkammarens förråd.

Vid behandling av drätselkammarens förslag till stat för drätselkammarens förråd, vilket förslag av stadsfullmäktige godkändes, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning särskilt bifalla drätselkammarens förslag angående avsättning av ett belopp om 100.000 kronor av uttaxerade medel till nytt förråd på Kungsängen.

Brandväsende.

Godkändes brandstyrelsens förslag till budget för stadens brandväsende med av drätselkammaren förordade ändringar, avseende dels sänkning av anslag till inköp av materiel för snickarverkstaden från 1.000 kronor till 500 kronor, dels upptagande av intern utgiftspost för hyra till fastighetsförvaltningen om sammanlagt 32.404 kronor, varav cirka 22.000 kronor utgjorde ränta och amortering å lån för brandstationen.

Allmän fastighetsförvaltning.

Vid företagande till handläggning av drätselkammarens förslag till stat för allmänna fastighetsförvaltningen yrkade herr Robsahm, med instämmande av herr E. Johansson, att i statförslaget liksom tidigare under åren uppfördes ett anslag å 600 kronor för renhållning vid brandstationen. Av herr Eklund yrkades bifall till drätselkammarens förslag, enligt vilket förenämnda anslagspost avförts ur statförslaget.

Vid begärd votering emellan herr Robsahms förslag, å ena, samt drätselkammarens förslag, å andra sidan, avgåvos lika många röster eller 22 röster för vartdera förslaget.

Sedan herr ordföranden Lundkvist förklarat sig med begagnande av sin utslagsröst biträde drätselkammarens förslag i denna del, hade stadsfullmäktige sålunda beslutat bifalla sistnämnda förslag.

Med bifall till drätselkammarens förslag härom beslöto stadsfullmäktige till täckning av uttaxerade medel uppföra av stadsfullmäktige den 30 september 1943 anvisat anslag å 45.000 kronor, att upptaga ett nytt anslag om 1.000 kronor för tomtmätning och tomtindelningar av egen mark, att till täckning i statförslaget av uttaxerade medel uppföra av stadsfullmäktige den 30 september 1943 beviljat anslag till inköp av tomt nr 3 i kvarteret Kåta, att anvisa ett tilläggsanslag av 61.217 kronor 41 öre för uppförande av byggnad i kvarteret Njord att täckas av uttaxerade medel å fastighetsförvaltningens stat, samt att anvisa anslag om 50.000 kronor som avsättning till biblioteksbyggnad och 150.000 kronor som avsättning till ny förvaltningsbyggnad att utgå av uttaxerade medel.

Stadsfullmäktige beslöto vidare att även i övrigt godkänna drätselkammarens förslag till inkomst- och utgiftsstat för allmänna fastighetsförvaltningen.

Lantegendomsnämnd.

Med iakttagande av en av drätselkammaren förordad ändring, avseende höjning av beräknad inkomst av jordbruksprodukter med 15.000 kronor godkändes lantegendomsnämndens förslag till stat för lantegendomar och skogar.

Magistrat och rådhusrätt.

Beslöto stadsfullmäktige fastställa föreliggande förslag till stat för magistraten och rådhusrätten med den av drätselkammaren tillstyrkta ändring, att beloppet av pensioner enligt pensionsstat samt beloppet av dyrtidstillägg höjdes med respektive 901 kronor och 1.280 kronor.

Kronouppbördskontor.

I enlighet med drätselkammarens tillstyrkan beslöto stadsfullmäktige godkänna magistratens förslag till stat för kronouppbördskontoret med de ändringar, att dels utgiften för löner enligt lönestat höjdes med 360 kronor, dels ock anslaget för extra biträden nedsattes från 10.000 till 8.500 kronor.

Exekutionsväsende.

Med iakttagande av de av drätselkammaren förordade ändringar, avseende nedsättning av anslag för extra biträden åt exekutorerna med 1.500 kronor och för kontorskostnader med samma belopp beslöto stadsfullmäktige godkänna magistratens förslag till stat för exekutionsväsendet.

Polisväsen och fångvård.

Beslöto stadsfullmäktige med bifall till av drätselkammaren föreslagna ändringar i föreliggande förslag till stat för polisväsen och fångvård dels nedsätta anslaget till extra skrivhjälp å polismästarens expedition från 600 kronor till 300 kronor, dels anslaget till kontorskostnader från 2.700 kronor till 2.000 kronor, anslaget för underhåll av inventarier från 2.200 kronor till 2.000 kronor, anslaget till inköp av möbler för kriminalpolisen, ordonnanspolisen och polisassistentens rum från 3.500 kronor till 2.500 kronor, dels ock som intern post upptaga ett belopp om 10.000 kronor som hyra för polisstationen. I övrigt beslöto stadsfullmäktige med nu angivna ändringar godkänna förslaget till stat för polisväsen och fångvård.

Folkpensioneringen.

Godkändes i oförändrat skick föreliggande av drätselkammaren tillstyrkta förslag till stat för folkpensionering.

Övrig förvaltning, stadsfullmäktige m. m.

Drätselkammarens förslag under titlarna stadsfullmäktige, drätselkammare, stadsrevision, stadskansli, stadskamrerarekontor samt byggnadskontor godkändes i oförändrat skick.

Byggnadsnämnd.

I enlighet med drätselkammarens tillstyrkan beslöto stadsfullmäktige godkänna byggnadsnämndens förslag till stat med de ändringar, att anslaget till byggnadsinspektör höjdes från 5.000 kronor till 6.000 kronor samt utgiftsposten löner enligt lönestat från 27.948 kronor till 29.826 kronor.

Anslag till allmännyttiga ändamål.

Jämlikt drätselkammarens hemställan beviljade stadsfullmäktige för år 1944 till vissa allmännyttiga ändamål följande belopp att utgå av uttaxerade medel:

Till Barnkrubban	6.000 kronor
Till Barnhemmet för flickor	1.500 kronor
Till Natthärbärget	1.000 kronor
Till Länsarbetsnämnden	6.000 kronor
Till Barnhemmet Sparvboet	2.500 kronor
Till Frälsningsarméns slumverksamhet	1.200 kronor
Till Västerås Gymnastikförening	2.000 kronor
Till Västmanlands Fornminnesförening	6.000 kronor
Till Västerås stads förening mot tuberkulos	3.000 kronor
Till Föreningen Västerås Skollovskolonier	26.500 kronor
Till samma förening del av anslag för uppförande av byggnad vid sjön Usken	22.750 kronor
Till hyra och uppvärmning av tandpolikliniken	10.600 kronor
Till frilufts- och folkkonserter	3.500 kronor
Till erkända sjukkassor i Västerås	14.625 kronor
Värdet av överlåtna tomter till stiftelsen Solgårdar	35.000 kronor

Stadsfullmäktige beslöto beträffande sistnämnda belopp i enlighet med drätselkammarens hemställan, att beloppet skulle tillföras reserverade köpeskillingsmedelsfonden.

I enlighet med drätselkammarens tillstyrkan beslöto stadsfullmäktige utan omröstning på det sätt bifalla Föreningen Västerås Idrottshalls hemställan om anslag för 1944 med 10.000 kronor, att föreningen av uttaxerade medel anvisades ett anslag av 5.000 kronor under villkor, att samma rabatter för träningstider och träningslokaler lämnades som under innevarande år ävensom att återstoden av anslaget användes för avskrivning.

I enlighet med drätselkammarens förslag beslöto stadsfullmäktige så tillvida bifalla av Västmanlands läns husmoderssemesternämnd gjord framställning, att nämnden beviljades anslag med 10 kronor för varje husmoder från Västerås, som under år 1944 bereddes semester genom nämndens försorg, dock intill ett belopp av högst 500 kronor.

Barnstugor m. m.

Godkändes i oförändrat skick de upprättade förslagen till stat för barnstugor, pensionärshem och skattetaxering.

Medel till oförutsedda utgifter.

Med bifall till drätselkammarens förslag beslöto stadsfullmäktige utan omröstning under titeln "Medel till oförutsedda utgifter" upptaga dels förslagsanslag till oförutsedda utgifter å 149.407 kronor 96 öre, dels till fond för bostadssubvention ett reservationsanslag av 200.000 kronor, dels ock ett anslag till drätselkammarens förfogande av 5.000 kronor.

Ofördelade utgifter och inkomster.

Beslöto stadsfullmäktige utan omröstning under titeln "ofördelade utgifter och inkomster" uppföra dels nytt anslag till avskrivningar av fordringar om 1.000 kronor, dels ock nytt anslag till tomtindelning av främmande mark med 2.000 kronor att utgå av uttaxerade medel samt att även i övrigt fastställa drätselkammarens förslag till stat under nämnda titel.

Luftskydd.

Med iakttagande av de av drätselkammaren förordade ändringarna, avseende dels nedsättning av anslag till avlöning av utrymningschef från 1.300 kronor till 1.000 kronor, dels avförande från statförslaget av däri upptaget belopp av 30.000 kronor till skyddsrum i luftskyddshärbärgen samt beräknat statsbidrag för dessa skyddsrum å 20.000 kronor, dels ock avförande av i statförslaget upptaget anslag å 2.000 kronor för inköp av velocipeder, beslöto stadsfullmäktige godkänna luftskyddsnämndens statförslag till allmänt luftskydd.

Kristidsnämnd.

Med bifall till av drätselkammaren föreslagen ändring i kristidsnämndens ursprungliga statförslag, avseende höjning av arvodet till nämndens föreståndare från 4.800 kronor till 5.400 kronor beslöto stadsfullmäktige godkänna nämndens statförslag.

Efter yttrande av herr Hellblom beslöto stadsfullmäktige i oförändrat skick godkänna familjebidragsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta statförslag.

Familjebidragsnämnd.

Godkändes hyresnämndens av drätselkammaren tillstyrkta förslag till utgifts- och inkomststat i oförändrat skick.

Hyresnämnd.

Godkändes i oförändrat skick föreliggande av drätselkammaren tillstyrkta förslag till utgifts- och inkomststat för hemsysternämnden.

Hemsysternämnd.

I enlighet med drätselkammarens av beredningsutskottet tillstyrkta förslag beslöto stadsfullmäktige slutligen utan omröstning att för bestridande av stadens utgifter under år 1944 skulle för år 1943 uttaxeras 6 kronor 85 öre per skattekrona ävensom att i övrigt godkänna i den föreliggande staten upptagna utgifter och inkomster jämte förslag till fond- och lånestat samt skattestat för år 1944.

§ 316.

Ang. ändring av stadsfullmäktiges beslut om val av ledamöter och suppleanter för år 1944 i stadens 1:sta och 2:dra taxeringsdistrikt.

Uti skrivelse den 16 december 1943 hade beredningsutskottet på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, *att* av fullmäktige den 25 november 1943 förrättade val av ledamöter och suppleanter för år 1944 i Västerås stads 2:dra taxeringsdistrikt skulle avse stadens 1:sta taxeringsdistrikt och omvänt.

Efter föredragning av handlingarna beslöto stadsfullmäktige, oaktat ärendet icke vore upptaget å föredragningslistan, enhälligt företaga detsamma till avgörande och därvid bifalla beredningsutskottets hemställan.

§ 317.

Ang. val av ordförande.

På förslag av herr Sjöberg omvaldes med acklamation till ordförande i stadsfullmäktige för år 1944 måleriföreståndaren Albert Lundkvist.

§ 318.

Ang. val av vice ordförande.

Till stadsfullmäktiges vice ordförande för nästkommande år återvaldes på förslag av herr Welin-Berger med acklamation skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson.

§ 319.

Ang. val av beredningsutskott för år 1944.

Företogs frågan om val av beredningsutskott för år 1944 och beslöto stadsfullmäktige härvid på förslag av herr Keijser till en början, att utskottet skulle bestå av nio ledamöter och lika många suppleanter.

Härefter valde stadsfullmäktige efter framställda förslag med acklamation *till ledamöter* fru Ebba Berg, verkmästaren Gustaf Karlsson, förmannen Gunnar Larsson, tjänstemannen Gösta Sjöberg, filaren Viktor

Persson, majoren G. Robsahm, skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson, häradsskrivaren Oscar Lewrö samt folkskolläraren G. Leontein samt *till suppleanter* kommunalarbetaren Nils G. Löf, hyvlaren K. H. Thorén, kyrkoskrivaren John Sjöblom, verkmästaren Fritz Johansson, fru Helga Hall, disponenten M. Matell, fru Karin Kjelldahl, häradshövdingen Sven Turén och överingenjören Carl Henning samt bestämde, att av suppleanterna skulle inkallas herrar Löf, Thorén, Sjöblom, Johansson och fru Hall i nu nämnd ordning vid förfall för någon eller några av fru Berg, herrar Gustaf Karlsson, Gunnar Larsson, Gösta Sjöberg och Viktor Persson, herr Matell, fru Kjelldahl och herr Turén i nu nämnd ordning vid förfall för någon eller några av herrar Robsahm, C. W. Karlsson och Lewrö samt herr Henning vid förfall för herr Leontein.

§ 320.

Ang. Kungl. Maj:ts beslut om medgivande teckna ansvarsförbindelse för vissa bostadsföretag.

Anmäldes och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts beslut den 29 oktober 1943 angående medgivande för staden att teckna ansvarsförbindelse enligt bestämmelserna i 12 § 2 mom. kungörelsen den 30 juni 1942 (nr 569) om tertiärlån och tilläggslån för vissa bostadsbyggnadsföretag, intill ett högsta belopp av 100.000 kronor.

§ 321.

Ang. Kungl. Maj:ts beslut om medgivande till utövande av statlig egnahemsverksamhet inom Västerås stad.

Anmäldes och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts beslut den 3 december 1943 angående medgivande, att egnahemsverksamhet enligt kungörelsen den 7 juni 1940, nr 589, finge ifråga om bostadsegnahem utövas inom Västerås stad.

In fidem:

PER SIÖSTEEN.

Justerat den 28 december 1943.

CARL W. KARLSSON.

Gunnar Larsson. *Wiktor Persson.*

Offentligen uppläst den 28 december 1943, betygar

Ex officio:

Per Siösteen.

Västmanl. Folkblads Tr., Vås

HANDLINGAR

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1943 Den 28 januari I

N:o 1.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till Västerås Luftskyddsförening.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hos stadsfullmäktige har Västerås Luftskyddsförening i bifogade skrivelse hemställt om anslag med 500 kronor för föreningens verksamhet under år 1943. Vid framställningen, som remitterats till drätselkammaren för yttrande, har fogats föreningens årsberättelse för år 1941.

Drätselkammaren har sig bekant, att föreningen är i stort behov av ekonomisk hjälp. Då föreningens verksamhet är frivillig och då den ur flera synpunkter är till stort gagn för stadens luftskydd, anser drätselkammaren det riktigt, att bidrag för denna gång utgår.

Drätselkammaren hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att av 1943 års anslag för oförutsedda utgifter lämna Västerås luftskyddsförening ett bidrag med 500 kronor för föreningens verksamhet år 1943.

Västerås den 8 december 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Västerås luftskyddsförening har haft förmånen att tidigare erhålla anslag från staden för sin verksamhet, senast ett anslag på 1.000 kronor. Som föreningens ekonomi på grund av betydande kostnader för utbildning blivit hårt belastad synes behov av anslag för kommande år föreligga.

På grund härav hemställes, att Stadsfullmäktige för år 1943 måtte bevilja ett anslag på 500 kronor att ställas till förfogande för Västerås luftskyddsförenings verksamhet.

Västerås den 13 november 1942.

För Västerås luftskyddsförening:

OLOV RYLANDER.
Ordförande.

H. Stahre.
Sekreterare.

N:o 2.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till Västerås Röda Korskår.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I bifogade till drätselkammaren ställda skrivelse har Västerås Röda Korskår på anförda skäl hemställt om anslag från staden med belopp, som av staden kan anses lämpligt och vilket belopp i första hand skulle användas som bidrag till kårens hyreskostnader. Drätselkammaren vill med överlämnande till stadsfullmäktige av framställningen anföra följande.

En av drätselkammaren verkställd utredning har givit vid handen, att ett flertal svenska städer lämna anslag till Röda Korsets verksamhet i respektive städer. På många ställen förekommer det, att detta anslag meddelats såsom ett hyresbidrag. — Drätselkammaren vill erinra om, att stadsfullmäktige vid sitt sammanträde den 21 juni 1939 beviljade anslag med 1.000 kronor till kårens verksamhet på vissa angivna villkor.

Med hänsyn till det gagnande och uppoffrande arbete, som kåren och dess medlemmar utan ersättning utför till stadens fromma, anser drätselkammaren det skäligt att framställningen bifalles.

Drätselkammaren hemställer för den skull, att stadsfullmäktige ville besluta

att av 1943 års förslagsanslag för oförutsedda utgifter lämna Västerås Röda Korskår ett bidrag för år 1943 med 500 kronor.

Västerås den 8 december 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Sven Holmer.*

Till Västerås stads drätselkammare.

Som för drätselkammaren torde vara bekant är sedan flera år tillbaka inom Västerås stad verksam Västerås Röda Korskår. Denna är en sammanslutning av personer, manliga och kvinnliga, från olika läger och verksamhetsområden, som, med insikt om Röda Korsidéns behjärtansvärda syften, underkastat sig en mångsidig och därmed tidskrävande utbildning i sjukvårdstjänst. Förutom uppgiften att vid krigstillfälle inträda som sjukvårdspersonal fullgör kåren redan under fredstid en synnerligen omfattande beredskapstjänst, i det

N:o 2.
Ang. anslag till Västerås Röda Korskår.

kåren lämnar biträde med sjukvårdsberedskap vid olika slag av tävlingar och andra tillställningar av olika slag. För Västerås stads vidkommande har kåren sedan flera år tillbaka fungerat som beredskap vid badplatserna vid Östra holmen och nu senast även vid Johannisberg, och har under denna tid lämnat ett otal biträden vid olycksfall, och har särskilt denna sistnämnda gren av verksamheten visat sig mycket värdefull. Kåren biträder även hemvärnet för ordnande av dess sjukvårdstjänst.

För bestridande av de avsevärda kostnader, som äro förenade med kårens utbildning i form av kurser, övningar m. m. samt för förhyrande av lokal för kårens expedition och kursverksamhet m. m., har kåren icke hittills haft att påräkna andra fasta anslag än ett mycket blygsamt bidrag från Röda Korsets distriktsstyrelse på 400 kronor för år. För anskaffande av erforderliga ytterligare medel måste kåren därför så gott som helt lita till dels de mindre penninggåvor, som kunnat erhållas från några håll, dels och framför allt den behållning, som kan uppstå av friluftsfester och tombolalotterier, som någon gång med stor uppoffring av tid och arbetskraft anordnas av kårmedlemmarna själva. Då kåren rekryteras huvudsakligast bland arbetarklassen och tjänstemän med mycket begränsade ekonomiska möjligheter, är det givet, att dessa icke kunna giva kåren annat stöd än det i och för sig givetvis mycket värdefulla, som ligger i ett hängivet och i olika avseenden uppoffrande arbete i sjukvårdens tjänst. Några större inkomster i form av medlemsavgifter äro icke heller att påräkna, trots kårens relativt stora medlemsantal, vid det förhållandet, att den aktiva sjukvårdspersonalen icke erlägger några sådana avgifter. Bland de större utgiftsposterna för kåren är bl. a. hyra för kårlokalen omkring 1.800 kronor för år. Kårens räkenskaper för år 1941 balanserade på omkring 5.000 kronor.

Med hänsyn till den icke ringa betydelse en dylik kår kan anses hava jämväl för det samhälle, där den verkar, har man på många håll i vårt land, där liknande sammanslutningar finnas, lämnat kommunala bidrag för verksamhetens bedrivande, och hava på en del håll dessa bidrag fått formen av årligen återkommande anslag, som upptagits i kommunens budget. Röda Korskåren i Västerås står ock i stor tacksamhetsskuld till stadens myndigheter för det bidrag i form av anslag, som erhölls från staden för några år sedan.

I tacksam hågkomst av den förståelse, staden sålunda redan visat för den behjärtansvärda, samhällsgagnande verksamhet, Röda Korskåren bedriver, och i förhoppning om att denna verksamhet alltjämt skall bliva av sådan art och betydelse, att densamma även i fortsättningen må befinnas förtjänt av stadens ekonomiska uppmuntran, har kåren härmed velat framföra en vördsam hemställan om anslag från staden med belopp, som av staden kan anses lämpligt, och vilket i första hand skulle användas som bidrag till täckande av hyreskostnaderna för kårens lokal.

Västerås den 14 november 1942.

För Västerås Rödakorskår:

E. HOLMQVIST.

N:o 3.

Drätselkammarens skrivelse ang. inköp av reservmotor till äldre brokranen i djuphamnen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hos stadsfullmäktige har hamnstyrelsen i bifogade skrivelse på anförda skäl hemställt att 4.050 kronor måtte anvisas för inköp av en reservmotor till den äldre brokranen i djuphamnen.

Drätselkammaren, som finner framställningen väl motiverad, hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att anvisa 4.050 kronor för inköp av en reservmotor till den äldre brokranen i djuphamnen samt

att detta anslag skall täckas av uttaxerade medel i hamnarnas stat för år 1944.

Västerås den 17 december 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Sven Holmer.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

År 1926 levererade Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget en brokran till stadens djuphamn. Ifrågavarande kran har varit mycket i bruk och har huvudsakligen använts för tungt gods, varför å kranen och de till densamma hörande lyftmotorerna en del förslitningar uppstått. I den ena av de till kranen hörande lyftmotorerna brändes nyligen lindningarna sönder. Som motorerna äro av en äldre, ovanlig typ, finnas reservdelar till desamma ej på lager utan måste vid behov tillverkas, vilket gör, att reparation av motorerna tager lång tid i anspråk. Genom tillmötesgående från leverantören utfördes reparationen av lindningarna, vilken med normal arbetstakt skulle hava tagit en tid av omkring 5 veckor, på en vecka genom att arbetet till ytterlighet forcerades. Trots den korta reparationstiden uppgick emellertid summan av reparationskostnaden och utebliven vinst på grund av brokranens stillastående till ett belopp, som i det närmaste motsvarar kostnaden för inköp av en ny motor. Styrelsen har funnit det synnerligen lämpligt att för undvikande av fördyrade

forcerade reparationer samt förlust genom kranens stillastående anskaffa en reservmotor.

N:o 3.
Ang. inköp av reservmotor till äldre brokranen i djuphamnen.

Enligt från Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget infordrad offert uppgår kostnaden för en för ifrågavarande kran lämplig motor, en släpringad trefas asynkronmotor, till 4.050 kronor och har bolaget offererat en dylik motor med en leveranstid av omkring 9 månader.

Med hänsyn till vad ovan anförts hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att för inköp av en reservmotor till den äldre brokranen i djuphamnen bevilja ett anslag å 4.050 kronor.

Västerås den 4 december 1942.

För hamnstyrelsen:

CARL HELLSTRÖM.

/Nils Tunel.

N:o 4.

Drätselkammarens skrivelse ang. upplåtelse av tomtmark samt utlämnande av lån till Stiftelsen Solgårdar för uppförande av s. k. barnrikehus.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till drätselkammaren har H. S. B:s i Västerås Stiftelse Solgårdar på anförda skäl hemställt, att staden till Stiftelsen kostnadsfritt måtte upplåta staden tillhöriga stadsägorna nris 1528 EP om 1.976,7 kvadratmeter, belägen vid Vegagatan, och 1922 B om 2.607,5 kvadratmeter, belägen vid Runebergsgatan, för uppförande å dessa stadsägor av fastigheter för mindre bemedlade, barnrika familjer. Vidare har Stiftelsen hemställt, att staden måtte lämna Stiftelsen räntefria lån, motsvarande de delar av byggnadskostnaderna, som ligga mellan 95 och 100 % av sagda kostnader, vilka lån skulle amorteras på 15 år.

Då det måste anses vara av synnerligt intresse, att bostäder för barnrika familjer produceras, har drätselkammaren den uppfattningen, att sagda stadsägor, som äro lämpligt belägna för den föreslagna bebyggelsen, böra upplåtas till Stiftelsen.

N:o 4.
Ang. upplåtelse av tomtmark samt utlämnande av lån till Stiftelsen Solgårdar för uppförande av s.k. barnrikehus

Beträffande de räntefria lånen vill drätselkammaren erinra därom, att enligt Kungl. kungörelse den 4 september 1935 om lån och bidrag av statsmedel till främjande av bostadsförsörjning för mindre bemedlade, barnrika familjer, bostadsanskaffningslån få beviljas endast på villkor bland annat, att kommunen, i den mån så erfordras tillhandahåller byggnadsföretaget den del av fastighetskapitalet, som överskjuter det genom lån av statsmedel erhållna, utan rätt att å sålunda tillskjutet kapitalbelopp åtnjuta ränta och amortering i vidare mån än som av byggnadslånebyrån prövas skäligt.

På grund av vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för fortsatt bebyggelse för mindre bemedlade, barnrika familjer kostnadsfritt ställa till H. S. B:s i Västerås Stiftelse Solgårdars förfogande staden tillhöriga stadsägorna 1528 EP och 1922 B,

att bemyndiga drätselkammaren att till Stiftelsen utlåna de delar av de för uppförande av fastigheter å sagda stadsägor för mindre bemedlade, barnrika familjer erforderliga kapitalbeloppen, som överskjuta de genom lån av statsmedel erhållna beloppen, samt

att dessa lån skola löpa utan ränta och vara slutamorterade inom 15 år efter det lånen erhållas.

Västerås den 17 december 1942.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

N:o 5.

Drätselkammarens skrivelse med överlämnande av Kungl. Maj:ts beslut ang. tillstånd för Västerås stad att upptaga amorteringslån.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan drätselkammaren enligt stadsfullmäktiges uppdrag den 31 augusti 1942 hos Konungen gjort underdånig framställning om tillstånd för Västerås stad att genom upptagande av amorteringslån bestrida utgifter om dels 972.000 kronor för vissa ledningsarbeten m. m. och dels om 750.000 kronor för uppförande av ny folkskolebyggnad å Jakobsberg om vilka utgifter stadsfullmäktige fattat beslut vid skilda tillfällen under åren 1941 och 1942, har Kungl. Maj:t lämnat staden tillstånd *dels* den 4 december 1942 att upptaga ett 20-årigt amorteringslån å 972.000 kronor, *dels ock* den 18 december 1942 att upptaga ett 25-årigt amorteringslån å 694.900 kronor. Drätselkammaren får härmed för stadsfullmäktiges kännedom överlämna avskrifter av Kungl. Maj:ts beslut i ärendet.

Västerås den 7 januari 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Sven Holmer.*

Kungl. Finansdepartementet
överlämnar denna avskrift till
staden Västerås för kännedom.

Till vederbörande länsstyrelser.

Efter därom gjorda framställningar medgiver Kungl. Maj:t, att nedan antecknade kommuner må i enlighet med vad här angives upptaga följande lån:

Kommun	Dag för åberopat kommunalt beslut	Ändamål	Lånebelopp Kronor		Amorterings- resp. återbetalningstid	
			Begärt	Medgivet	Begärd	Medgiven
		Västmanlands län				
9. Västerås (Dnr 2903; BD 564 L. II)	31/8 1942	Vissa ledningsarbeten m. m.		972.000	25 år	20 år

N:o 5.
Ang. tillstånd för Västerås stad att upptaga amorteringslån.

Därjämte föreskriver Kungl. Maj:t, att de under 1—3 och 5—11 angivna lånen skola vara upptagna, det under 1 senast den 4 december 1943 samt de under 2 och 3 samt 5—11 senast den 4 juni 1943, vid äventyr, beträffande vart och ett av lånen, att medgivandet till dess upptagande skall anses hava förfallit.

Tillika föreskriver Kungl. Maj:t, att det skall åligga vederbörande kommun, att, omedelbart efter det upplåning på grund av nu lämnat medgivande ägt rum, till finansdepartementet inkomma med uppgift om *dels* beloppet av sålunda verkställd upplåning samt lånetiden, *dels* vederbörande långivare, *dels ock* för upplåningen avtalad ränta.

Detta får jag, på nådig befallning, meddela till kännedom.

Stockholm den 4 december 1942.

ERNST WIGFORSS.

/Bengt Arfwidson.

Bestyrkes å tjänstens vägnar:
R. Wærneman.

Kungl. Finansdepartementet
överlämnar denna avskrift till
staden Västerås för kännedom.

Till vederbörande länsstyrelser.

Efter därom gjorda framställningar medgiver Kungl. Maj:t, att nedan antecknade kommuner må i enlighet med vad här angives upptaga följande lån:

Kommun	Dag för åberopat kommunalt beslut	Ändamål	Lånebelopp Kronor		Amorterings- resp. återbetalningstid	
			Begärt	Medgivet	Begärd	Medgiven
Västmanlands län						
16. Västerås (Dnr 2904; BD 565 L. II)	31/8 1942	Skolbyggnadsföretag å Jakobsbergsområdet		694.900		25 år

Kungl. Maj:t förklarar, att de under 5 och 17 angivna företagen skola tills vidare anses såsom företrädesberättigade byggnadsarbeten enligt 3 § kungörelsen den 19 juni 1942 (nr 563) om arbetsförmedlingstvång för byggnadsverksamhet m. m.

Kungl. Maj:t finner gjord ansökan om företrädesrätt till arbetskraft för under 9 angivet företag icke föranleda någon Kungl. Maj:ts åtgärd, då samma arbete, enligt vad upplyst blivit, är avsett att utföras genom arbeskraft, för

vars anlitande särskilt tillstånd eller annan medverkan av den offentliga arbetsförmedlingen icke är erforderlig.

N:o 5. *Ang. tillstånd för Västerås stad att upptaga amorteringslån.*

Därjämte föreskriver Kungl. Maj:t, att lånen skola vara upptagna senast den 18 juni 1943, vid äventyr, beträffande vart och ett av lånen, att medgivandet till dess upptagande skall anses hava förfallit.

Tillika föreskriver Kungl. Maj:t, att det skall åligga vederbörande kommun, att, omedelbart efter det upplåning på grund av nu lämnat medgivande ägt rum, till finansdepartementet inkomma med uppgift om *dels* beloppet av sålunda verkställd upplåning samt lånetiden, *dels* vederbörande långivare, *dels ock* för upplåningen avtalad ränta.

Detta får jag, på nådig befallning, meddela till kännedom.

Stockholm den 18 december 1942.

ERNST WIGFORSS.

/Bengt Arfwidson.

Bestyrkes å tjänstens vägnar:

R. Wærneman.

N:o 6.

Drätselkammarens skrivelse ang. ändring i hamnkaptenens instruktion.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 25 september 1942 har hamnstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för sin del godkänna ett vid skrivelsen fogat förslag till ändrad instruktion för hamnkaptenen i Västerås och att uppdraga åt hamnstyrelsen att underställa beslutet länsstyrelsen för fastställelse.

Drätselkammaren, som förehaft ärendet till behandling och som icke funnit skäl till erinran emot förslaget, hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att till alla delar bifalla hamnstyrelsens föreliggande framställning.

Västerås den 14 januari 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

N:o 6.

Ang. ändring i hamnkaptenens instruktion.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I den för hamnkaptenen gällande instruktionen stadgas i § 1 andra stycket, att "för omhänderhavda medel skall hamnkaptenen ställa av drätselkammaren godkänd borgen eller annan säkerhet till belopp, som av drätselkammaren bestämmes". Enligt drätselkammarens beslut har hamnkaptenen tecknat och själv erlagt premierna för en ansvarighetsförsäkring. Då hamnkaptenen numera i stort sett endast handhar debiteringen av hamnavgifterna medan uppbörden av dessa sker på stadskassan, har hamnstyrelsen ansett det lämpligt, att hamnkaptenen fritages från skyldighet att ställa säkerhet. I samband med nödig ändring av instruktionen i denna riktning, har en allmän översyn vidtagits. I ärendet vill hamnstyrelsen nu anföra följande.

Såsom ovan vidrörts, uppbär stadskassan numera de huvudsakliga hamnavgifterna. Hamnkapten, d. v. s. hamnkontoret, uppbär dock av lämplighetsskäl fortfarande båtplatsavgifter och hamnavgifter från enstaka, smärre fartyg, där båtbefälhavaren själv är klarerare och redan vid anmälan om fartygets ankomst betalar avgiften. Dessa belopp utgöra endast en ringa del av hamnens inkomster. Det synes för den skull knappast vara skäligt att av hamnkaptenen fordra säkerhet för dessa medels handhavande. För att kompensera denna uteblivna säkerhet föreslår styrelsen, att under § 2 mom. n) införes den bestämmelsen, att det åligger hamnkaptenen "att så snart influtna hamnmedel uppgå till etthundra kronor inleverera dessa till stadskassan, varvid inlevererings dock skall ske minst en gång varje vecka — — —". I och med denna ändring har ändring jämväl måst företagas i den nuvarande instruktionens mom. i) och k). Dessa ändrade moment återfinnas nu under mom. k) och l). Vidare har andra stycket under nuvarande mom. t) strukits. Det lyder: "Vad instruktionens bestämmelser innehåller rörande skyldigheter för hamnkaptenen att handhava uppbörd och redovisning av medel gäller intill dess särskild hamnuppbördsman kan vara förordnad."

I 2 § första stycket stadgas för närvarande: "Hamnkaptenen, vilken i sin tjänstgöring närmast lyder under hamnstyrelsen samt beträffande hamnbyggnadsarbeten, hamnens egendom m. m. på sätt närmare framgår av för byggnadschefen i staden gällande instruktion under denne, åligger — — —." I hamnkaptenens instruktion stadgas vidare, att det åligger honom "att hålla tillsyn över kajer, ducdalber, fastgöringspålar och övrig hamnen tillhörig materiel samt för hamnstyrelsen anmäla alla därå uppkomna bristfälligheter". I den gällande instruktionen för byggnadschefen-stadsingenjören säges jämte annat, att det åligger denne "att planlägga samt leda och kontrollera alla arbeten, som för hamnens räkning förekomma, såsom byggnader, reparationer, planeringar, muddringar m. m. och därvid tillse, att desamma utföres med omsorg, skyndsamhet och god ekonomi". Då de för byggnadschefen-stadsingenjören och för hamnkaptenen gällande instruktionerna i denna del fullt korrespondera med varandra och då det sålunda icke kan bli någon kompetenskonflikt mellan dessa befattningshavare, anser styrelsen det lämpligt att ur hamnkaptens instruktion utgår bestämmelsen om hans i förhållande till byggnadschefen i vissa fall underordnade ställning. Styrelsen föreslår i stället denna lydelse av § 2 första stycket: "Hamnkaptenen lyder i sin tjänstgöring under hamnstyrelsen. Hamnkaptenen åligger."

I nuvarande mom. e) stadgas, att det åligger hamnkaptenen "att tillse, att nödigt antal underlag och landgångar för fartyg alltid äro vid hamnen att tillgå för de trafikerande, som ej äro skyldiga att själva hålla dylika." Sådan material hålles numera och skall för framtiden hållas av stuveriet, varför bestämmelsen nu saknar faktiskt underlag och saklöst kan utgå.

N:o 6. *Ang. ändring i hamnkaptenens instruktion.*

Styrelsen har ansett det lämpligt att i analogi med vad som skett i instruktionen för byggnadschefen-stadsingenjören jämväl i förevarande instruktion inrymmes bestämmelse om hamnkaptenens attesteringsskyldighet. Den föreslagna rätten för honom att överlåta denna skyldighet på annan men på eget ansvar motsvaras av liknande bestämmelse beträffande stadsdirektören i avseende å utanordning. Den föreslagna bestämmelsen återfinnes under mom. m).

I övrigt har i § 2 inga andra ändringar skett än att momenten givits en annan ordning, varvid i görligaste mån de moment, som hava samband med varandra, placerats i följd.

Utöver vad som här ovan anförts har icke någon ändring i instruktionen föreslagits. Dock har § 5 givits den lydelse, som stadsfullmäktige den 30 oktober 1941 godkänt och som länsstyrelsen den 2 december 1941 fastställt.

På grund av vad som anförts hemställer hamnstyrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att för sin del godkänna här bifogade förslag till ändrad instruktion för hamnkaptenen i Västerås samt

att uppdraga åt hamnstyrelsen att underställa beslutet länsstyrelsen för fastställelse.

Västerås den 25 september 1942.

För hamnstyrelsen:

CARL HELLSTRÖM.

/*Sven Holmer.*

Instruktion för hamnkaptenen.

§ 1.

Hamnkaptenen tillsättes av drätselkammaren efter förslag av hamnstyrelsen på obestämd tid, med ömsesidig rätt till sex månaders uppsägning, och åtnjuter de löneförmåner, som av stadsfullmäktige för tjänsten beslutats.

§ 2.

Hamnkaptenen lyder i sin tjänstgöring under hamnstyrelsen. Hamnkaptenen åligger:

a) att övervaka ordningen inom hamnområdet och å hamnplanen samt

N:o 6.
Ang. ändring i hamnkaptenens instruktion.

inom hamnpaviljongen och tillse, att gällande föreskrifter i avseende å dessa noga efterlevas;

b) att, därest oordning eller oväsen uppstår å något i hamnen liggande fartyg, vid därom erhållen kännedom skyndsamt begiva sig ombord och på lämpligt sätt söka återställa ordningen, varvid han, i händelse av behov, har att påkalla biträde av polismyndigheten, samt att, därest någon å till hamnen ankommet fartyg uppgives och befinnes vara behäftad med smittosam sjukdom, tillse, att den sjuke icke får gå i land, innan nödig åtgärd för hans vårdande vidtagits;

c) att hålla tillsyn över kajer, ducdalber, fastgöringspålar och övrig hamnen tillhörig materiel samt för hamnstyrelsen anmäla alla därå uppkomna bristfälligheter;

d) att hålla tillsyn över samtliga de hamnmaskinerier, byggnader och områden, som stå under hamnstyrelsens förvaltning samt tillse, att rörande desamma gällande bestämmelser iakttagas;

e) att, då skada sker å kaj eller annan hamnens tillhörighet, föranstalta om besiktning samt vidtaga åtgärder för att hamnen må erhålla den ersättning för skadan, som vid besiktningen bestämts;

f) att hava vård om hamnens tillhöriga fyrar samt noga tillse deras behöriga skötsel och att bojar och moringar samt andra märken, som till sjöfartens bekvämlighet finnas inrättade, under seglationstiden, äro på sina rätta platser utlagda och befinna sig i behörigt skick;

g) att anvisa plats åt ankommande fartyg och därvid så vitt ske kan, och annans rätt ej förnärmas, gå de trafikerandes önskningar till mötes;

h) att beordra förhalning av uti hamnen liggande fartyg, där sådant måste ske;

i) att anvisa platser å för ändamålet upplåtna områden för mindre segel- och motorbåtar samt andra dylika farkoster;

k) att upplåta plats och verkställa debitering av avgifter för tillfälliga upplag av varor och anteckna tiden för sådana upplags begagnande ävensom för lossnings- och lastningsmateriel;

l) att dagligen debitera hamnen tillkommande avgifter för fartyg och varor, att uppbära dessa avgifter i vad dessa hänflyta från enstaka mindre fartyg, att i uppbördsjournaler genast införa debiterade och i förekommande fall influtna hamnavgifter, att på liknande sätt debitera kranavgifter, samt att på samma sätt debitera och verkställa uppbörd av avgifter för upplåtna båtplatser;

m) att attestera och litterera eller låta på sitt eget ansvar attestera och litterera alla de hamnförvaltningen berörande räkningar, som icke jämlikt byggnadschefens instruktion skola attesteras av denne;

n) att så snart influtna hamnmedel uppgå till etthundra kronor inleverera dessa till stadskassan, varvid inleverering dock skall ske minst en gång varje vecka, att före den 1 mars varje år i vederbörligen avslutat skick till hamnstyrelsen avlämna journaler och övriga av hamnkaptenen förda räkenskaper för näst föregående år samt att årligen upprätta föreskriven redogörelse enligt Kungl. Kommerskollegii formulär och fullgöra övriga i samband därmed stadgade åligganden;

N:o 6.
Ang. ändring i hamnkaptenens instruktion.

o) att skyndsamt avgiva de yttranden, som av vederbörande myndigheter infordras;

p) att förestå hamnkontoret och hålla detsamma öppet å de tider, som av hamnstyrelsen bestämmas;

r) att övervaka, att de med vederbörande järnvägsförvaltning träffade överenskommelser rörande järnvägsdriften å hamnspår, behörigen efterlevas;

s) att föra särskild journal över alla ankomna och avgångna fartyg och pråmar, vilka skola dag för dag antecknas i den ordning, vari de anmälas;

t) att, i vad på honom kan ankomma, verka för hamntrafikens utveckling och främjande, samt att så vitt ske kan, och annans rätt ej förnärmas, gå de trafikerandes önskningar till mötes, och på allt sätt beredvilligt hjälpa dem till rätta;

u) att i övrigt i tjänsten ställa sig till noggrann efterrättelse gällande författningar, hamnordningen, denna instruktion och de särskilda föreskrifter, som av hamnstyrelsen honom meddelas samt

v) att på kallelse närvara vid hamnstyrelsens sammanträden.

§ 3.

Vid inträffande eldsvåda inom hamnområdet eller å hamnplanen skall hamnkaptenen genast begiva sig till brandstället och taga befäl över tillgängligt manskap intill dess vederbörande brandchef till stället kommer, varefter det åligger hamnkaptenen att tillhandagå brandkåren vid släckningsarbetet samt att ombesörja de förhalningar eller förflyttningar av fartyg, vilka brandchefen i samråd med hamnkaptenen kan finna erforderliga för brandens hämmande eller förekommande av dess spridning.

Uppkommer annan allmän fara för fartyg inom hamnen, åligger det hamnkaptenen att ofördröjligen vidtaga de åtgärder, som han för farans avvärjande finner nödiga.

§ 4.

Hamnkaptenen må icke utan hamnstyrelsens medgivande vare sig för egen eller annans räkning idka något slags näring eller såsom förlagsman, delägare eller kommissionär vara intresserad i något yrke eller företag, som av sjöfarten är direkt beroende eller därmed står i omedelbart sammanhang, och må hamnkaptenen av de trafikerande icke mottaga arvode eller gratifikation, avseende detta förbud dock icke ersättning för besiktning och värdering i egenskap av eventuell laga besiktningsman.

I övrigt må hamnkaptenen icke innehava annan tjänst eller, utan hamnstyrelsens tillåtelse, sysselsätta sig med enskilda uppdrag.

§ 5.

Under tjänsteutövning skall hamnkaptenen bära en av hamnstyrelsen fastställd uniform; dock äger hamnkaptenen rätt att, då särskilda skäl därtill föranleda, uppträda i civil dräkt.

§ 6.

Överträdelse av hamnordningen ävensom oordningar av beskaffenhet att

N:o 6.
Ang. ändring i hamnkaptenens instruktion.

icke kunna av hamnkaptenen avstyras, böra av honom hos vederbörlig myndighet anmälas till åtal.

§ 7.

Hamnkaptenen är chef för övrig vid hamnen särskilt anställd personal.

§ 8.

Hamnkaptenen äger att å tid, som av hamnstyrelsen bestämmes, utan minskning i löneförmåner åtnjuta en månads semester varje år.

Åstundar hamnkaptenen annan tjänstledighet, äge han därom göra framställning hos hamnstyrelsen, som i anledning av ansökningen beslutar.

§ 9.

Hamnkaptenen är skyldig underkasta sig blivande förändringar i denna instruktion, de allmänna villkor och bestämmelser, som finnas angående stadens befattningshavares avlöning, ävensom de bestämmelser rörande hans eller hans efterlevandes pensionering med skyldighet att erlägga pensionsavgifter, som kunna bliva i vederbörlig ordning beslutade.

N:o 7.

Drätselkammarens skrivelse med förslag till åtgärder för främjande av bostadsproduktionen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med föranledande av *dels* motion från herrar Gösta Sjöberg och Gustav Olsson med hemställan att åt drätselkammaren måtte uppdragas att företaga utredning om läget på bostadsmarknaden i staden och att till stadsfullmäktige inkomma med förslag till de åtgärder, vartill utredningen kunde föranleda, *dels ock* skrivelse från hyresnämnden, vari hemställdes, att stadsfullmäktige måtte vidtaga åtgärder för avhjälpande av den i staden förefintliga bristen på bostäder, beslöto stadsfullmäktige vid sitt sammanträde den 29 sistlidne oktober månad att remittera motionen och skrivelsen till drätselkammaren för yttrande och förslag. På sätt av bifogade skrivelse framgår, har ärendets förberedande behandling handhafts av en kommitté inom drätselkammaren.

Sedan drätselkammaren nu haft tillfälle att taga noggrann del av kommitténs förslag, vill drätselkammaren meddela, att den till alla delar biträder förslaget. Någon ytterligare motivering för kommitténs förslag synes drätselkammaren icke erforderlig. Drätselkammaren vill här endast hava meddelat, att utredning pågår angående kostnaderna för framdragande av erforderliga gator och ledningar inom dels området väster om Djuphamnsvägen och dels det område å Gideonsberg, som är beläget mellan Kopparbergsvägens nya sträckning och den öster därom planerade parallellgatan. Denna sista utredning kommer måhända att jämväl omfatta det mellan Vegagatan och Kristiansborgsallén norr om Kullen belägna området. Drätselkammaren vill förutskicka, att framställning

om nödiga anslag för framdragande av gator och nedläggande av ledningar inom sagda områden ävensom bemyndigande för drätselkammaren att försälja mark från området väster om Djuphamnsvägen är att förvänta.

N:o 7. *Ang. förslag till åtgärder för främjande av bostadsproduktionen.*

Drätselkammaren vill slutligen understryka, att den av kammaren tillsatta kommittén alltfort kommer att följa läget på bostadsmarknaden och därvid, om så skulle visa sig erforderligt, framlägga nya förslag för bostadsproduktionens befrämjande.

Drätselkammaren hemställer nu, att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna den utredning som av drätselkammaren verkställts i ärendet samt

att bemyndiga drätselkammaren att under år 1943 till ett högsta belopp av 100.000 kronor av tillgängliga medel utlåna intill halva insatskapitalet för inträde i bostadsrättsförening på sätt och på villkor, som kommittén i sin skrivelse föreslagit.

Västerås den 14 januari 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Sven Holmer.*

Till Drätselkammaren i Västerås.

I en till stadsfullmäktige vid sammanträdet den 29 oktober 1942 ingiven skriftlig motion hava ledamöterna av stadsfullmäktige herrar Gösta Sjöberg och Gustaf Olsson på anförda skäl hemställt, att drätselkammaren skulle få i uppdrag att företaga en utredning om läget på bostadsmarknaden i Västerås och inkomma till stadsfullmäktige med förslag om åtgärder, vartill utredningen kunde föranleda. Vid samma tillfälle ingavs till stadsfullmäktige från hyresnämnden en skrivelse med hemställan att stadsfullmäktige ville vidtaga åtgärder för avhjälpande av den enligt nämndens mening i staden förefintliga bristen å bostäder. Såväl ovannämnda motion som hyresnämndens skrivelse remitterades av stadsfullmäktige till drätselkammaren för yttrande och förslag. Vid drätselkammarens sammanträde den 5 november 1942 uppdrog kammaren åt en kommitté, bestående av undertecknad Olsson samt herrar Keijser och Lundgren att verkställa förberedande utredning i ärendet och till drätselkammaren inkomma med det yttrande och förslag, vartill utredningen kunde föranleda. Kommittén, som till ordförande utsett undertecknad Olsson, får härmed avgiva följande yttrande.

I avsikt att utröna behovet av bostäder under år 1943 har kommittén efter upprepade annonser i ortspressen infordrat uppgifter från bostadssökande, vilka uppgifter lämnats å särskilt av kommittén iordningsställt, tryckt formulär. Vid den utsatta anmälningstidens utgång hade sammanlagt 345 ansökningar om bostad inkommit. Efter genomgång av dessa ansökningar och efter

N:o 7.
Ang. förslag till åtgärder för främjande av bostadsproduktionen.

företagen gallring anser sig kommittén kunna sammanfatta resultatet av undersökningen sålunda:

94 personer eller familjer sakna för närvarande familjebostad. Av dessa utgöres majoriteten av sådana, som ämna ingå äktenskap så snart en användbar lägenhet erhålles. I övrigt framgår av de lämnade uppgifterna att i en del fall familjefadern innebor här i staden under det att familjen i övrigt vistas å annat håll, att familjen innebor hos släktingar eller bekanta eller att nygifta personer bo på var sitt håll hos sina föräldrar. På grund av att fastigheter skola rivas under året torde omkring 30 familjer komma att bliva utan bostad.

I 123 fall ha vederbörande velat byta bostad på grund av att den nuvarande bostaden är för trång eller dålig, för dyr eller av annan anledning icke lämplig. Här återfinnas en del lägenheter, som under normala förhållanden borde vara utdömda, men som nu måste nyttjas till uthyrning.

I 40 fall ha vederbörande uttryckt önskemål om att erhålla mindre bostad, i de flesta fall ett utbyte av en tvårumslägenhet mot en lägenhet om ett rum och kök.

19 personer hava framfört önskemål om att erhålla en i förhållande till arbetsplatsen bättre belägen bostad. En del av dem bo utanför staden och i ett par fall har hyresvärden verkställt uppsägning.

I 10 fall ha vederbörande uttryckt önskemål om att erhålla bostad i pensionärshem.

Slutligen ha 17 anmälningar inkommit från personer, som erhållit anställning vid Centrala Flygverkstaden och inflyttat till staden utan att ha erhållit bostad eller endast kunnat anskaffa tillfällig sådan.

De två först omförmälda kategorierna torde i första hand få lov att tillgodoses med bostäder men även inom de övriga kategorierna finnas fall, där ett byte av bostad skulle vara mycket av behovet påkallat. Man torde med ledning av de inkomna anmälningarna få räkna med att omkring 150 personer eller familjer, såsom förhållandena voro vid årsskiftet, under året måste förses med bostäder. I övrigt föreligger givetvis även behov av att tillgodose de framställda önskemålen men i de fall, som därutöver anmälts, har dock vederbörande för närvarande bostad, även om densamma i många fall är allt annat än lämplig.

Kommittén har även genom förfrågningar hos byggmästare och företag sökt skaffa sig en bild av den under år 1943 påräkningsbara bebyggelsen. Med stöd av den sålunda verkställda utredningen anser sig kommittén kunna räkna med att under loppet av 1943 — under förutsättning att material erhålles och byggenskapen får fortgå ostört — cirka 650 nya lägenheter komma att tillskapas med ungefär 1150 rum och 600 kök. Av dessa lägenheter beräknas under loppet av första halvåret 1943 inemot hälften bliva färdigställda. Det kan nämnas, att stadsarkitekten, oberoende av kommitténs beräkningar, med ledning av för honom kända förhållanden och sökta byggnadslov räknat med en nyproduktion under 1943 av cirka 1.600 eldstäder. Kommitténs beräkning skulle motsvara ungefär 1.750 eldstäder. Härtill kommer det nya pensionärshemmet med 34 lägenheter. I det beräknade nytillskottet ingå tre barnrikehus med sammanlagt 29 lägenheter och vidare 28 småstugor.

N:o 7. *Ang. förslag till åtgärder för främjande av bostadsproduktionen.*

Av den sålunda lämnade redogörelsen framgår, att man torde kunna räkna med en förhållandevis stor produktion av bostäder under år 1943. Formellt kommer nyproduktionen att mer än täcka det anmälda behovet av bostäder. Att märka är emellertid att de lägenheter, som beräknas bliva färdiga till 1 april och även i viss mån de, som beräknas bliva färdiga till 1 juli, i stor utsträckning torde vara upptagna och sålunda icke stå till förfogande för dem som nu anmält sig, enär de personer, som skola flytta in i dessa nya lägenheter, givetvis icke haft anledning att anmäla sig som bostadssökande vid den av kommittén verkställda undersökningen. Å andra sidan torde emellertid åtminstone i viss utsträckning de lägenheter, som sådana personer lämna komma att stå till förfogande. Även om sålunda någon direkt bostadsnöd icke kan befaras, är dock kommittén på det klara med att situationen är sådan att det bör vara samhället angeläget att stimulera till en så kraftig nyproduktion av bostäder, som är möjligt. Kommittén har också övervägt vilka åtgärder som från stadens sida härvidlag kunna anses lämpliga.

Det må då till en början erinras om att genom de statliga tertiärlånen och tilläggslånen förutsättningar ur finansiell synpunkt skapats för att hålla byggnadsproduktionen i gång. Staden har även här bidragit genom att upplägga en fond i bostadsfrämjande syfte, ur vilken medel skola ställas till förfogande för att täcka stadens andel i tilläggslånen. Genom borgensåtagande å byggnadskreditiven för vissa allmännyttiga bostadsföretag har staden även bidragit till att nedbringa byggnadskostnaderna och därmed underlättat byggandet. Kommittén förordar ett fortsatt tillämpande av dessa åtgärder. Beträffande småstugebebyggelsen har drätselkammaren för att stimulera intresset och underlätta för vederbörande efterskänkt tomträttsavgälden under första året. Vidare har genom H. S. B:s förmedling byggnadskreditiv ställts till förfogande till stadens självkostnadsränta. Kommittén förutsätter att även under innevarande år samma väg följes.

Beträffande barnrika familjer må erinras om att Stiftelsen Solgårdar av staden erhållit en tomt å Sandgärdet, där för närvarande en fastighet är under uppförande, inrymmande 8 lägenheter om två rum och kök med matrum. Stiftelsen planerar vidare dels ett hus utmed Tunbyvägen om 12 lägenheter dels ock ett radhus vid Runebergsgatan om 9 lägenheter. I båda dessa fall har drätselkammaren tillstyrkt hos stadsfullmäktige, att staden utan kostnad för stiftelsen upplåter tomten och utlånar den del av fastighetskapitalet, som icke täckes av beviljat bostadsanskaffningslån.

Än vidare må här erinras om att stadsfullmäktige anslagit medel till uppförande av ett pensionärshem. Statsbidrag är sökt men har ännu icke beviljats. Så snart detta skett kommer arbetet med denna fastighets uppförande att igångsättas.

De fastigheter, som enligt ovan beräknas komma till stånd under innevarande år hava alla sin tomtfråga klar. Det synes emellertid kommittén vara önskvärt, att staden ställer ytterligare tomtmark till förfogande för de andra byggnadsföretag, som kunna komma till stånd. Vid en av kommittén i samråd med stadsarkitekten företagen inventering av tomtmarken inom staden har det visat sig att i huvudsak två områden kunna komma ifråga, nämligen dels det planerade bostadsområdet väster om Djuphamnsvägen och dels det i stads-

N:o 7.
Ang. förslag till åtgärder för främjande av bostadsproduktionen.

planeförslaget för Gideonsberg mellan Kopparbergsvägens nya sträckning och den öster därom belägna parallellgatan belägna området. Inom det förstnämnda området, varå trevåningshus äro avsedda att uppföras, finnas för närvarande icke ledningar, men tekniska verken hava gjort vissa förberedande undersökningar och beräkningar och ett definitivt förslag kan på kort tid framläggas. Ävenså erfordras att byggnadskontoret kostnadsberäknar arbetet med nya gator inom detta område. Stadsplanen för Gideonsbergsområdet kan enligt uppgift från stadsarkitekten icke förväntas föreligga i slutgiltigt skick förrän under loppet av instundande vår, men då å det ovannämnda området tvåvåningshus äro avsedda att uppföras och då planens huvuddrag äro fastställda, torde det icke möta hinder att före stadsplanens fastställelse påbörja en bebyggelse med tvåvåningshus. Kommittén vill för sin del förorda, att även inom detta område tomtmark ställes till förfogande och att åt byggnadskontoret uppdrages inkomma med kostnadsförslag till iordningställande av erforderliga gator. Det är kommitténs uppfattning att det ur alla synpunkter ställer sig förmånligast att bebyggelsen koncentreras till ett par större områden. Det må emellertid nämnas, att utöver de nyssnämnda två områdena även enstaka tomter på andra platser i staden stå till förfogande. Så är fallet t. ex. med kvarteret Laura norr om Oxbacken, där förutsättningar torde finnas att efter 1 april försälja tomtmark.

Såsom av det nu anförda framgår torde en rätt betydande nyproduktion av bostäder förväntas under innevarande år. Emellertid får man utgå ifrån att de lägenheter, som tillskapas till största delen komma att utgöras av bostadsrättslägenheter, där vederbörande har att genom en viss kontantinsats köpa sin lägenhet. Kommittén har den bestämda uppfattningen, att marknaden så småningom blir mer eller mindre mättad med bostadsrättslägenheter och att bristen på rena hyreslägenheter blir alltmer framträdande. Detta antagande har även bestyrkts från de bostadsproducerande institutionerna H. S. B. och Riksbyggen. Det synes därför kommittén vara angeläget att de nackdelar, som äro förbundna med bostadsrättslägenheterna i form av kontantinsatsen i största möjliga utsträckning elimineras. Det måste nämligen anses fastslaget, att en stor del av de hyressökande icke äro i stånd att på en gång komma ut med det insatskapital, som erfordras för köp av en bostadslägenhet. Särskilt gäller detta det klientel, som är i behov av en- och tvårumslägenheter och som, därest hyreshus byggdes, aldrig skulle reflektera på att köpa en lägenhet. Dessa synpunkter hava även beaktats i Eskilstuna, där man upplagt en särskild fond, vars medel utlånas till personer, som önska anskaffa bostad åt sig och sin familj genom medlemskap i bostadsrättsförening. I skrivelse till drätselkammaren har även H. S. B. hemställt, att kammaren ville vidtaga åtgärder i sådant syfte. Med anledning härav vill kommittén efter närmare övervägande föreslå följande åtgärder.

I de lägenheter, som H. S. B. och Riksbyggen här i staden tillskapat har i allmänhet gällt, att bostadsrättshavarens insats utgjort 5—7 % av byggnadskostnaden. Insatsen för en enrumslägenhet håller sig mellan 1.000 och 1.200 kronor och insatsen för en tvårumslägenhet mellan 1.400 och 1.500 kronor. Kommittén vill förorda, att staden under innevarande år till personer, som i avsikt att åt sig eller sin familj anskaffa bostadslägenhet ingå som medlemmar

i bostadsrättsförening, som av byggnadslånebyrån erkänts såsom med kommun jämställt företag, utlånar intill halva insatsbeloppet, varvid bör föreskrivas att den totala insatsen icke må överstiga 10 procent av byggnadskostnaden. Lånet bör förslagsvis lämnas på 10 år och amorteras varje år samt löpa med 4 procent ränta. Drätselkammaren bör ha möjlighet att före utlämnande av lånet granska lånesökandes vederhäftighet. Som säkerhet för lånet, varå särskild revers utfärdas, bör till drätselkammaren överlämnas bostadsrättsbeviset. Att kommittén vill inskränka lånen att avse bostadsrättshavare i företag, som av byggnadslånebyrån erkänts såsom med kommun jämställda har sin grund i den större kontroll, som från statens och kommunens sida utövas å sådana företag, vilka i allmänhet utöva sin verksamhet utan något egentligt vinstintresse. Det lånebelopp, som erfordras för att på angivet sätt bidraga till anskaffande av förslagsvis 100 lägenheter torde få skattas till cirka 75.000 kronor. Kommittén vill emellertid icke förorda någon direkt begränsning men man bör ha anledning räkna med att under innevarande år denna summa icke nämnvärt behöver överskridas. Särskilt anslag för ändamålet är måhända ej nödvändigt utan stadskassans tillgängliga medel torde kunna tagas i anspråk. Även möjligheten att upptaga tillfälligt lån för att icke anstränga stadens likviditet kan övervägas.

N:o 7. *Ang. förslag till åtgärder för främjande av bostadsproduktionen.*

Skulle nu omförmälda åtgärder icke visa sig vara tillfyllest är det givet att andra utvägar måste sökas. Kommittén, som i och med framläggande av detta betänkande icke anser sitt uppdrag slutfört, kommer att följa utvecklingen å bostadsmarknaden med intresse. På initiativ av kommittén torde därför drätselkammaren, om så skulle visa sig erforderligt, få tillfälle att överväga och eventuellt för stadsfullmäktige framlägga förslag även till andra åtgärder, som avse att befrämja bostadsproduktionen.

I de framställningar, som föranlett denna utredning, har även ifrågasatts att inom Västerås stad anordna en kommunal bostadsförmedling. Kommittén har diskuterat även denna möjlighet och har därvid varit i förbindelse med statens hyresråd. Därifrån har meddelats,att hyresrådet hos Kungl. Maj:t gjort framställning om att fastighetsägare skola åläggas skyldighet att till respektive hyresnämnd i hyresreglerande orter anmäla lediga lägenheter. Enligt uppgift väntar man Kungl. Maj:ts beslut i ärendet före mars månads utgång. Inom hyresrådet har även diskuterats frågan om åläggande för kommunerna eller vissa kommuner att ordna bostadsförmedling, men hyresrådet har ännu icke tagit ställning till frågan.

Efter de upplysningar kommittén sålunda erhållit anser kommittén att anledning för närvarande saknas för Västerås stad att separat anordna en kommunal bostadsförmedling. Såvitt kommittén kunnat utröna har icke heller någon annan stad infört sådan förmedling.

Västerås den 12 januari 1943.

För kommittén:

GUSTAF OLSSON.

Thjelvar Hedberg.

N:o 8.

Beredningsutskottets skrivelse ang. val. av vissa kommunala förtroendemän.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelser till stadsfullmäktige hava byggmästaren Axel Hammer och järnvägstjänstemannen Hugo Svanlind hemställt om entledigande från sina uppdrag såsom ledamot av 1943 års taxeringsnämnd i 5:e taxeringsdistriktet resp. revisor för stadens räkenskaper. Skrivelserna hava remitterats till beredningsutskottet för framläggande av förslag till efterträdare. Vidare har åt beredningsutskottet genom stadsfullmäktiges beslut den 21 december 1942 uppdragits att inkomma med förslag till ersättare för rektor Hjalmar Thyresson i dennes uppdrag såsom ledamot av styrelsen för kommunala flickskolan, som ledamot av styrelsen för Västerås Arbetareinstituts förening samt som revisorssuppleant i Västerås Kaféaktiebolag. Slutligen har rektor Thyresson sedermera hemställt, att jämväl bliva entledigad från sina uppdrag som ledamot av kommittén för upprättande av ett folk- och landsbibliotek samt såsom huvudman i Västerås stads sparbank för åren 1943—1944.

Beredningsutskottet får nu hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta att bifalla byggmästaren Hammers, järnvägstjänstemannen Svanlinds och rektorn Thyressons framställningar om entledigande. Vidare får beredningsutskottet föreslå följande ersättare i de ledigblivna uppdragen.

Till ledamot i 5:te taxeringsdistriktet föreslås suppleanten majoren G. Robsahm och till suppleant efter denne civilingenjören Axel Andberger.

Till revisor för stadens räkenskaper för åren 1942 och 1943 föreslås suppleanten kassörskan Anna Karlsson och till suppleant efter henne föreståndaren Rudmar Thunell.

Till ledamot av styrelsen för kommunala flickskolan föreslås lektorn Olof Stenström. till ledamot av styrelsen för Västerås Arbetareinstituts förening disponenten M. Matell, till revisorssuppleant i Västerås Kaféaktiebolag köpmannen Oscar Kihlgren, till ledamot i kommittén för upprättandet av ett folk- och landsbibliotek länsjägmästaren Edvin Nyblom samt till huvudman i Västerås stads sparbank intill utgången av år 1944 verkmästaren Gustav Karlsson.

Västerås den 13 januari 1943.

För beredningsutskottet:

GÖSTA SJÖBERG,

/Sven Holmer.

N:o 9.

Sekreteraren med förteckning över oavgjorda ärenden m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 21 juni 1935 beslöto stadsfullmäktige att genom sekretariatet vid varje årsskifte skulle upprättas en förteckning över sådana oavgjorda ärenden, vilka för besluts fattande förutsatte särskild utredning samt över av stadsfullmäktige fattade belut av mera väsentlig betydelse, vilka av en eller annan anledning icke blivit verkställda.

Med anledning härav får jag överlämna närslutna förteckning.

Västerås den 18 januari 1943.

SVEN HOLMER.
Stadsfullmäktiges t. f. sekreterare.

A. Oavgjorda ärenden.

Dag, då senaste beslut av stfm. fattades	Ärendets innehåll	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1930 30/5	Motion ang. anordnande av friluftsbad.	Återremiss till drätselkammaren	Under åren 1937—1939 hava anordningar vidtagits för förbättrade badanordningar å Östra holmen, Elba samt Norra Björnö. Åren 1941—1942 har ny badplats vid Johannisberg iordningställts och upplåtits. I övrigt är frågan beroende av utredning inom drätselkammaren
1934 28/3	Omändring och framtida disposition av seminariebyggnaden.	Remiss till läroverkskommittén.	Beroende av kommitténs utredning.
1936 27/2 1942 26/3	Utvidgade lokaler för polisväsendet.	Remiss till poliskommittén.	Sedan brandstationen färdigställts, upplöstes den 26/2 1942 polis- och brandstationskommittén och tillsattes den 26/3 1942 ny poliskommitté.

N:o 9.
Förteckning över oavgjorda ärenden m. m.

Dag då senaste beslut av stfm. fattades	Ärendets innehåll	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1936 26/3	Nya lokaler för pastorsexpedition.	Remiss till rådhuskommittén.	Beroende på utredning. Under år 1943 kommer pastorsexp. att inflytta i arbetsförmedlingens förra lokaler.
1936 28/5	Uppförande av nytt Rådhus m. m.	Tillsattes en kommitté för utredning och förslag i ämnet.	Utredningsarbetet pågår. Pristävlan om platsen har ägt rum år 1937.
1938 27/1	Utredning om anordnande av småbåtshamn.	Remiss till hamnstyrelsen och drätselkammaren.	Framställning om statsbidrag gjord i januari 1938.
1939 30/3	Inrättande av ett landsbibliotek i Västerås.	Ansökan till Kungl. Maj:t om proposition till Riksdagen.	Ärendet beroende av Kungl. Maj:ts prövning.
1939 30/11	Om- och tillbyggnad för högre allmänna läroverket.	Ny utredning genom den förutvarande kommittén.	Förslag kommer att framläggas inom den närmaste tiden.
1940 28/3	Ändring i bestämmelserna rörande ålderstillägg åt befattningshavare.	Uppdrag åt lönenämnden att utreda frågan.	Utredning pågår.
1940 28/11	Plan över pilsnerförsäljningen i staden.	Uppdrag åt nykterhetsnämnden att utreda frågan.	Utredning pågår.
1941 29/5 1942 26/3	Högre folkskolans ombildning till praktisk mellanskola.	Remiss till drätselkammaren.	Utredning pågår. Den 26/3 1942 beslöto stfm. inrätta en teknisk linje vid högre folkskolan.
1942 26/3	Anslag till arbetslöshetskommitténs expeditionsföreståndare.	Återremiss till arbetslöshetskommittén.	Ny framställning kommer att ske.
1942 26/3	Anslag till K. F. U. M:s ungdomshem.	Återremiss till drätselkammaren.	Utredning pågår.
1942 31/8	Omorganisation av poliskåren.	Remiss till särskild kommitté.	Förslag kommer att framläggas inom den närmaste tiden.

N:o 9.
Förteckning över oavgjorda ärenden m. m.

Dag, då senaste beslut av stfm. fattades	Ärendets innehåll	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1942 31/8	Reglering av polispersonalens löner.	Remiss till polisnämnden, löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren.	Utredning pågår.
1942 31/8	Motion ang. viss kontroll över kristidsnämndens arbete.	Remiss till kristidsnämnden och drätselkammaren.	Utredning pågår.
1942 29/10	Utredning ang. läget på bostadsmarknaden i staden.	Remiss till drätselkammaren.	Förslag framlägges till stfms januarisammanträde
1942 26/11	Utredning av fråga om kommunala tvättstugor.	Remiss till särskild kommitté.	Utredning pågår.

N:o 9.
Förteckning över oavgjorda ärenden m. m.

B. Ej verkställda beslut.

Dag för stfm:s beslut	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1937 29/4	Triangelmätning av stadens område.	Arbetet är i det närmaste avslutat.
1938 25/8 1939 31/8	Anordnande av plaskdamm i planteringen söder om Östra Kyrkogården.	Arbetet har på grund av mellankommande orsaker ännu ej verkställts.
1938 27/10 1942 30/4	Anordnande av bekvämlighetsinrättningar.	Arbetet har på grund av mellankommande orsaker ännu ej verkställts.
1938 24/11	Om- och tillbyggnader för högre allmänna läroverket.	Förslag kommer att framläggas inom den närmaste tiden.
1939 25/5	Omläggning av Köpingsvägen mellan Djuphamnsvägen och stadsgränsen vid Långängskrogen.	Omläggningen färdig. Vissa justeringsarbeten återstå. Stensättning påbörjas våren 1943.
1940 28/3 1941 29/5	Nybyggnad av folkskolehus å Jakobsberg.	Statsbidrag är beviljat. Byggnadsarbetet är påbörjat.
1940 28/3	Ny brokran vid djuphamnen.	Efterjustering av kranen är i det närmaste färdig.
1940 25/4	Anläggningar av gator och ledningar inom småstugeområdet vid Vega.	Arbetet fortsättes allt efter det bebyggelsen fortskrider.
1941 29/5	Ordnande av del av Bondegatan.	Trottoarbeläggning återstår delvis.
1942 29/1	Vatten, avlopp och elektricitet till nybebyggelse vid Gideonsberg.	Elektriska anläggningen är icke fullt färdig.
1942 29/1	Vatten- och avloppsledningar till Lekgatan m. fl.	Arbetet är i det närmaste färdigt.
1942 29/1	Anordnande av vågbrytare vid djuphamnen.	Arbetet är icke helt färdigställt.
1942 26/2	Omläggning från lik- till växelström inom vissa delar av staden.	Arbetet pågår.
1942 26/3	Anordnande av nya rörbrunnar vid vattenverket samt ny tillförselledning till staden m. m.	Arbetet pågår.
1942 30/4	Vattenledning vid Hovdestalund.	Arbetet pågår.

N:o 9.
Förteckning över oavgjorda ärenden m. m.

Dag för stfm:s beslut	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1942 28/5	Serveringskiosk vid Johannisberg.	Arbetet har på grund av brist på arbetare icke kunnat igångsättas.
1942 9/6	Utbyggnad av djuphamnen.	Framställning om rätt att upptaga lån har av Kungl. Maj:t avslagits.
1942 18/6	Anordnande av transformatorstation vid Allégatan.	Arbetet är i det närmaste färdigt.
1942 18/6	Framdragande av vatten- och avloppsledningar inom viss del av Jakobsberg.	Arbetet pågår.
1942 31/8	Reparationer i kommunala flickskolans fastighet.	Reparation av vaktmästarebostaden återstår.
1942 31/8	Reparation av Sundinska huset.	Reparation av pastorsexpeditionens nuvarande lokaler återstår.
1942 31/8	Ny brandtelegrafanläggning för brandkåren.	Anläggningen är ännu icke levererad.
1942 31/8	Bomansgatans förlängning västerut.	Arbetet pågår.
1942 31/8	Iordningställande av gamla brandstation för polisens behov.	Arbetet pågår och är snart avslutat.
1942 31/8	Ordnande av pistolskyttebana vid Malmaberg.	Arbetet är påbörjat.
1942 24/9	Framdragande av Vegagatan söderut.	Arbetet pågår.
1942 29/10	Inköp av ny gripskopa för nya brokranen.	Gripskopan är beställd men ännu icke levererad.
1942 29/10	Anordnande av mat- och tvättrum m. m. för planteringsnämndens arbetare.	Arbetet är ännu icke påbörjat.
1942 26/11	Iordningställande av Mileni gatan.	Arbetet är icke påbörjat.
1942 26/11	Ombyggnad av elektricitetsverkets byggnad till kontor för tekniska verken.	Arbetet är påbörjat.
1942 26/11	Underhåll av gatorna å Ängsgärdet.	Arbetet är ännu icke avslutat.
1942 26/11	Uppförande av nytt pensionärshem.	Arbetet påbörjas så snart statsbidrag erhållits.

N:o 9.
Förteckning över oavgjorda ärenden m. m.

Dag för stfm:s beslut	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1942 26/11	Inköp av lastbil för byggnadskontoret.	Tillstånd till inköp har ännu icke erhållits.
1942 21/12	Anskaffande av gasklocka, reningsanordning och torkanordning för rötkammargas.	Beslut har ännu icke hunnit föranleda åtgärd.

Västerås 1943. Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1943 Den 25 februari II

N:o 10.

Drätselkammarens skrivelse ang. Kungl. Maj:ts medgivande för Västerås stad att teckna ansvarsförbindelse ang. kungörelse om tertiärlån och tilläggslån.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid sitt sammanträde den 29 oktober 1942 beslöto stadsfullmäktige jämte annat att åtaga sig i 12 § 2 mom. och 14 § sista stycket Kungl. kungörelsen den 9 juli 1942 om tertiärlån och tilläggslån för vissa bostadsbyggnadsföretag omförmält borgensansvar intill ett högsta belopp av för närvarande 200 000 kronor samt att åt drätselkammaren uppdraga att underställa beslutet härom Kungl. Maj:t för fastställelse. Drätselkammaren får nu för kännedom överlämna avskrift av ämbetsskrivelse från Kungl. Finansdepartementet utvisande, att Kungl. Maj:t den 22 nästlidne januari månad på närmare angivet sätt medgivit staden rätt att åtaga sig berört borgensansvar.

Västerås den 4 februari 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Sven Holmer.*

KUNGL. FINANS-
DEPARTEMENTET.

Till vederbörande länsstyrelser.

Efter därom gjorda framställningar medgiver Kungl. Maj:t, att nedan antecknade kommuner må intill den 1 juli 1943 i enlighet med vad här angives teckna ansvarsförbindelse enligt bestämmelserna i kungörelsen den 30 juni 1942 (n:r 569) om tertiärlån och tilläggslån för vissa bostadsbyggnadsföretag,

Kommun	Åberopat kommunalt beslut	Belopp enligt 12 § 2 mom.	Belopp enligt 14 § sista stycket
Västmanlands län			
Västerås (Dnr 81; BD 14 L. II)	29/10 1942	högst 50.000	högst 150.000

N:o 10.

Ang. Kungl. Maj:ts medgivande för Västerås stad att teckna ansvarsförbindelse ang. kungörelse om tertiärlån och tilläggslån.

Detta får jag, på nådig befallning, meddela till kännedom.

Stockholm den 22 januari 1943.

ERNST WIGFORSS.

/P. J. Arrhenius.

Bestyrkes å tjänstens vägnar:

R. Wærneman.

N:o 11.

Drätselkammarens skrivelse ang. understöd ur Torngrenska fonden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till drätselkammaren har fru Olga Olauson härstädes anhållit, att under innevarande år ett månatligt understöd om 100 kronor måtte tilldelas henne ur Torngrenska fonden. Drätselkammaren får med anledning därav anföra följande.

Enligt tidigare beslut av stadsfullmäktige har fru Olauson, som är född år 1870, alltsedan den 1 april 1935 åtnjutit understöd ur fonden med enahanda belopp. Av drätselkammaren verkställd utredning giver vid handen, att sökanden är i behov av understöd och att fondens medel lämna tillgång till understödet. Inberäknat det understöd, som under 1942 utgick till fru Olauson, utgjorde fondens utgifter samma år 16.200 kronor. Inkomsterna under 1942 uppgingo till cirka 20.100 kronor. Drätselkammaren anser sig sålunda böra tillstyrka bifall till framställningen och hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att av Torngrenska fondens medel bevilja fru Olga Olauson ett månatligt understöd om 100 kronor att utgå från och med innevarande års början tills vidare under samma år.

Västerås den 4 februari 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

N:o 12.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till spårförbindelse mellan statens kraftverk och gasverk.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I här bifogade skrivelse har styrelsen för stadens tekniska verk med utförlig motivering hemställt, att stadsfullmäktige av lånemedel ville bevilja ett anslag å 25.000 kronor för anordnande av spårförbindelse mellan Statens Kraftverks hamn och gasverkets kolupplag för transport av kol till detta upplag ävensom för anordnande av övriga för nämnda transport erforderliga anordningar. Drätselkammaren får i ärendet anföra följande.

Drätselkammaren har varit i tillfälle att taga del av den större utredning, som inom tekniska verken verkställts och som legat till grund för styrelsens beslut. Av denna synes med all tydlighet framgå, att ett genomförande av förslaget för verkens vidkommande måste vara till stort gagn ur såväl teknisk som ekonomisk synpunkt.

På grund av vad som i ärendet anförts hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla styrelsens för tekniska verken föreliggande framställning.

Västerås den 4 februari 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Sven Holmer.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Transporten av kol till gasverket från djuphamnen och gamla hamnen har tidigare utförts per bil. Med nuvarande stora kolförbrukning blir detta tillvägagångssätt både dyrbart och otillfredsställande. I den mån lossning av kolen sker i gamla hamnen, blir visserligen körsträckan med bil relativt kort. På grund av det ringa vattendjupet i gamla hamnen kunna emellertid endast små båtar anlöpa där. Frakterna bliva betydligt dyrare med små båtar än med större, varför det blir oekonomiskt att taga in kolen över gamla hamnen, även om transporten med bil därifrån till upplaget blir relativt billig. Det vanligaste förfarandet har därför blivit, att kolen fraktats med större båtar, vilka tagits till djuphamnen, där en del av lasten lossats, varefter båtarna bogserats till gamla hamnen, där återstoden lossats.

N:o 12.
Ang. anslag till spårförbindelse mellan statens kraftverk och gasverket.

Man har inom tekniska verken undersökt olika möjligheter att lösa ifrågavarande transportproblem, bl. a. med järnvägstransport men samtliga möjligheter hava visat sig medföra högre transportkostnader än transport med bil från hamnarna betingar.

Genom tillmötesgående från Statens Kraftverk i Västerås har emellertid en i alla avseenden fördelaktig lösning av frågan yppat sig. Kraftverket har erbjudit sig att i sin hamn mottaga och lossa gasverkets kol samt transportera den till gasverkets upplag. Härför erfordras, att ett järnvägsspår av cirka 250 meters längd drages från kraftverkets kaj till gasverkets kolupplag. Som spåret måste dragas över kraftverkets intagskanal och utloppskanal, blir det nödvändigt att anlägga en bro över vardera av dessa kanaler. Inom tekniska verken uppgjort kostnadsförslag utvisar, att kostnaden för den del av anläggningen, som kommer inom gasverkets markområde, inberäknat även bro över utloppskanalen belöper sig å 25 000 kronor. Kraftverket tillhandahåller vagnar för transport av kolen från kajen till upplaget samt kran för urlastning vid upplaget. Vidare bekostar kraftverket spåranläggning inom sitt område.

Under år 1942 har vid gasverket förbrukats cirka 9.000 ton kol. Förbrukningen kan under de närmaste åren beräknas uppgå till cirka 10 000 ton per år. Sedan ränta och amortering å kostnaden för spåranläggning frånräknats, beräknas kostnaderna för lossning och transport av kolen från kraftverkets hamn till kolupplaget bliva 10 000—15 000 kronor billigare än lossning i stadens hamnar och transport med bil till upplaget. Det bör här erinras om, att genom överflyttning av kollossningen till kraftverkets hamn, hamnarna gå miste om ett belopp motsvarande de varuavgifter och nettokranhyror, som hamnen haft av kolimporten. Vid beräknandet av den minskning i koltransportkostnaderna, som lossning över kraftverkets hamn skulle medföra har hänsyn tagits härtill.

Med den anordning för koltransporten, för vilken ovan redogjorts, skulle följa ytterligare en fördel, som kanske är av större betydelse än den beräknade minskningen i koltransportkostnaderna, i det att genom densamma övriga transportproblem vid kol- och koksupplagen vid gasverket skulle kunna lösas. Högbanan över koksupplaget är redan nu i minsta laget, varför det kommer att bli nödvändigt att utbygga densamma, därest koksproduktionen skulle öka, och torde en sådan utbyggnad belöpa sig på 150.000—200.000 kronor. Genom att lägga ut spår till koksupplaget skulle detta kunna nås med kranar, som gå på räls, och koksen kunna flyttas för en mycket ringa kostnad. Redan med den storlek som koksupplaget för närvarande har måste ungefär hälften av koksen lämpas för hand, enär den i upplaget befintliga traversen endast har en räckvidd av omkring 5 meter över upplaget.

Styrelsen vill påpeka, att anläggandet av spåret och övriga erforderliga anläggningar beräknas taga i anspråk en tid av c:a tre månader, varför hela anläggningen skulle kunna utföras, innan nästa års kolskeppningar taga sin början.

Med hänvisning till vad sålunda anförts hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att för anordnande av spårförbindelse mellan Statens Kraftverks i Västerås hamn och gasverkets kolupplag för transport av kol

till sistnämnda upplag ävensom för anordnande av övriga för nämnda transport erforderliga anordningar bevilja ett anslag å 25.000 kronor att utgå av lånemedel.

N:o 12.
Ang. anslag till spårförbindelse mellan statens kraftverk och gasverket.

Västerås den 26 januari 1943.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk:

GUSTAF OLSSON.

/Nils Tunel.

N:o 13.

Drätselkammarens skrivelse ang. anläggning av vatten- och avloppsledningar i Sturegatan och Domkyrkoesplanaden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hos stadsfullmäktige har styrelsen för tekniska verken i skrivelse den 26 januari 1943 på anförda skäl hemställt om anslag av lånemedel med 20.200 kronor för anordnande av vatten- och avloppsledningar i Sturegatan och Domkyrkoesplanaden.

Drätselkammaren, som förehaft ärendet till behandling och som för sin del funnit framställningen väl motiverad, hemstäiler, att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla verkstyrelsens förevarande hemställan.

Västerås den 4 februari 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Ägaren av tomten n:r 7 i kvarteret Inge planerar uppförandet av en större affärs- och bostadsfastighet å nämnda tomt.

N:o 13.
Ang. anläggning av vatten- och avloppsledningar i Sturegatan och Domkyrkoesplanaden.

Avloppsledningarna i de gator, vilka gränsa till ifrågavarande tomt, ligga på så ringa djup, att källargolvet i den planerade nybyggnaden icke skulle kunna läggas lägre än cirka 1 meter under gatuplanet, därest man önskade erhålla fritt fall för spillvatten från källarvåningen. För att erhålla normalt källardjup och samtidigt fritt fall för spillvatten måste därför ny avloppsledning nedläggas i Sturegatan och Domkyrkoesplanaden. Visserligen skulle avlopp till redan nu befintliga ledningar kunna ordnas genom att källarvåningens spillvatten medelst pump uppfordrades cirka 1.5 meter. Med hänsyn dels till framtida bebyggelse av angränsande tomter dels ock till den omständigheten, att enligt generalplan för stadens avloppsnät ny avloppsledning skall anordnas i Domkyrkoesplanaden, synes det emellertid styrelsen välbetänkt att redan nu utföra ovan berörda ledningsarbete.

Kostnaden för såväl vatten- såsom avloppsledningar beräknas till 20.700 kronor, varav 14.100 kronor belöpa sig å ledningar i Domkyrkoesplanaden. I anslutningsavgifter beräknas till en början inflyta cirka 500 kronor samt framdeles cirka 2.000 kronor.

På grund av vad sålunda anförts hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att för anordnande av vatten- och avloppsledningar i Sturegatan och Domkyrkoesplanaden bevilja ett anslag å 20.200 kronor att utgå av lånemedel.

Västerås den 26 januari 1943.

För styrelsen för Västerås stads tekniska verk:

GUSTAF OLSSON.

/*Nils Tunel.*

N:o 14.

Drätselkammarens skrivelse ang. återbesättande av tjänsten som stadsombudsman.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsfullmäktige den 21 december 1942 medgivit, att den ledigblivna stadsombudsmannatjänsten finge återbesättas med ordinarie innehavare, har drätselkammaren jämlikt stadsfullmäktiges samtidigt lämnade bemyndigande kungjort befattningen till ansökan ledig. Vid ansökningstidens utgång den 31 december 1942 hava följande 42 sökande anmält sig:

N:o 14.
Ang. återbesättande av tjänsten som stadsombudsman.

Advokaten Mats Ahlberg, Avesta, kanslinotarien Olof Ahlström, Malmö, t. f. stadsombudsmannen Kurt Andersson, Kalmar, kommunalborgmästaren Sven Brundin, Öregrund, t. f. landsfogdeassistenten Seved Dahlström, Gävle, t. f. borgmästaren Gunnar Danielsson, Torshälla, kanslinotarien Nils Eckerbom, Linköping, bitr. juristen å advokatbyrå Nils-Erik Edgren, Kristianstad, advokaten Ernst Ekholm, Kävlinge, ombudsmannen Jöran Fischer, Kramfors, notarien Folke Forsström, Lund, notarien Ragnar Franzén, Stockholm, länsnotarien Gösta Hanning, Falun, e. o. stiftsnotarien Yngve Hellbing, Uppsala, amanuensen Per Helleberg, Stockholm, t. f. stadsombudsmannen Sven Holmer, Västerås, e. o. hovrättsassessor Birger Höglund, Stockholm, stadsombudsmannen Gunnar Ihlenius, Varberg, stadsnotarien Torsten Jertel, Karlskoga, amanuensen Carl Kuylenstierna, Stockholm, notarien Åke Lindstedt, Stockholm, advokaten Göran Lundholm, Värnamo, stadsnotarien Oscar Lundvall, Halmstad, amanuensen Östen Malmberg, Stockholm, advokaten Sven Montelius, Falkenberg, kommunalborgmästaren Erik Persson, Avesta, notarien James Ouchterlony, Stockholm, advokaten Gunnar Rane, Falköping, drätselnotarien Stig Reuterswärd, Uppsala, bitr. stadsombudsmannen Gunnar Sjögren, Kristianstad, bitr. stadsombudsmannen Per Siösteen, Örebro, amanuensen Lars Stiernstedt, Stockholm, bitr. ombudsmannen Gösta-Olaus Svengren, Stockholm, stadsnotarien Einar Torkeli, Göteborg, stadsombudsmannen Gustaf Trogen, Härnösand, t. f. rådmannen Sune Vahlquist, Motala, stadsnotarien Georg Wahlström, Göteborg, advokaten Claes Wallin, Sandviken, stadsombudsmannen Bertil Wallin, Lidköping, stiftsnotarien Otto Wersäll, Uppsala, drätselsekreteraren Bengt Wihlborg, Hälsingborg och sekreteraren Oskar Zachrisson, Stockholm. Av dessa hava sedermera stadsnotarien Eckerbom, stadsombudsmannen Trogen och stadsnotarien Lundvall återtagit ansökningarna.

Enligt den för stadsombudsmannen gällande instruktionen skall tjänsten tillsättas av stadsfullmäktige efter ansökan och på förslag av drätselkammaren. Med förmälan att samtliga sökande äro till tjänsten behöriga får drätselkammaren härmed framlägga förslag till tjänstens återbesättande. Drätselkammaren har därvid funnit lämpligt uppsätta tre sökande på förslag med förord för de sökande i den ordning de uppförts å förslaget. Vid upprättande av förslagsrummen har drätselkammaren tagit hänsyn till de sökandes genom ansökningshandlingarna ådagalagda meriter, särskilt omfattningen av tidigare kommunal tjänstgöring, varjämte beaktats övriga för drätselkammaren kända förhållanden samt de upplysningar, som inhämtats beträffande de sökande. Rörande de å förslaget uppsatta vill drätselkammaren i korthet angiva de skäl, som för drätselkammaren varit avgörande för deras uppförande å förslaget.

Siösteen, som är född 1905, har en mycket mångsidig utbildning. Han har efter fullgjord tingsmeritering tjänstgjort som advokat under närmare fyra år, innehaft anställning hos Malmö fastighetsägareförening i över ett år samt sedan 1938 tjänstgjort som biträdande stadsombudsman i Örebro, där den ordinarie innehavaren av stadsombudsmannatjänsten under hela tiden innehaft förordnande som drätseldirektör. Siösteen är samtliga medsökande klart överlägsen i fråga om betyg. De vitsord, som lämnats Siösteen synas ådagalägga, att han förenar praktisk erfarenhet med mycket goda juridiska insikter. På grund härav och i betraktande av hans för stadsombudsmannatjänsten här i

N:o 14.
Ang. återbesättande av tjänsten som stadsombudsman.

staden synnerligen lämpade tidigare tjänstgöring anser sig drätselkammaren böra i första hand förorda Siösteen till erhållande av tjänsten. Det må anmärkas, att vid återbesättande av tjänsten som stadsombudsman här i staden 1936 Siösteen bland 26 sökande av drätselkammaren uppfördes å. tredje förslagsrummet.

Ihlenius, som är född 1906, är även han mycket väl meriterad för tjänsten. Efter fullgjord tingstjänstgöring och kortare tids anställning å advokatbyrå har Ihlenius alltsedan början av år 1937 ägnat sig åt kommunaljuristens arbete. Han har därvid tjänstgjort i Uppsala, Lidköping och Varberg, i de två senare städerna som ordinarie stadsombudsman. Under sin tjänstgöring torde Ihlenius haft tillfälle komma i beröring med olika sidor av kommunalförvaltningen och som ensam kommunaljurist i Lidköping och Varberg torde han ha förskaffat sig en god inblick i en stads allmänna förvaltning, bl. a. i budgetens uppgörande och tillämpning. Dessa omständigheter i förening med de goda vitsord, som lämnats Ihlenius, göra honom enligt drätselkammarens förmenande väl förtjänt av andra förslagsrummet.

Torkeli är med sin ålder av 42 år den äldste av de på förslagsrum uppförda. Efter avlagd fil. kand. och jur. kand. examen med goda betyg samt efter fullgjord tingstjänstgöring har han alltsedan oktober 1935 varit anställd vid Göteborgs stads drätselkammare. Han har därvid tjänstgjort å andra avdelningen, som handhaver stadens fastighetsförvaltning. Under sin tjänstgöring har Torkeli bl. a. företagit utredningar för samt förberett förvärv och försäljning av fastigheter, upprättat förslag till exploaterings- och andra avtal samt verkställt utredningar ang. inkorporering, gatukostnad m. m. Han har under sammanlagt mer än ett år tjänstgjort som sekreterare och stadsombudsman. De tjänstgöringsbetyg, som bifogats ansökningen samt de upplysningar, som införskaffats, giva vid handen att hans tjänstgöring är väl vitsordad. Torkelis gediga teoretiska utbildning och hans jämförelsevis långa kommunala tjänstgöring skulle i och för sig motivera ett bättre förslagsrum, men drätselkammaren har med hänsyn dels till hans ålder och dels till den omständigheten att i en stad av Göteborgs storlek den kommunala tjänstgöringen med nödvändighet måste bliva mer specialiserad än i en mindre stad icke ansett sig kunna lämna honom företräde framför de båda övriga å förslaget uppförda sökandena.

Västerås den 4 februari 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

N:o 15.

Drätselkammarens skrivelse ang. pensionering av kollektivanställd personal vid varmbadhuset samt tillägg till pensionsreglementet för stadens arbetare.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hos stadsfullmäktige har löne- och avtalsnämnden i bifogade skrivelse den 2 februari 1943 på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville antaga visst angivet tillägg till pensionsreglementet för stadens arbetare, vilket tillägg innehåller bestämmelser om pension till kollektivavtalsanställd badhuspersonal ävensom att stadsfullmäktige ville besluta att detta tillägg skall tillämpas från och med den 1 januari detta år.

Drätselkammaren, som förehaft ärendet till behandling och som intet har att erinra emot framställningen, hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens anhållan.

Västerås den 11 februari 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Efter därom från badhusstyrelsen gjord framställning har inom löne- och avtalsnämnden upptagits fråga angående pensionering av den vid varmbadhuset genom kollektivavtal anställda personalen, nämligen baderskor, bastu- och simhallsvakter samt tvätterskor. Nämnden får i ärendet anföra följande:

Nämnden anser det icke nödvändigt att här lämna någon mera ingående motivering för att det nu föreslås, att ifrågavarande personal tillförsäkras pension. Det synes ganska uppenbart, att denna, som fullgör heltidstjänst hos staden och som med undantag för semestern har arbete hos staden hela året, bör pensioneras i den mån anställningsåren det kan medgiva. Det kan knappast anses föreligga någon anledning, att denna persoal i sådant avseende skall intaga en annan och sämre ställning än övrig kollektivavtalsanställd och heltidsarbetande personal. Vid detta förhållande måste det också vara riktigast, att bestämmelser om pensionering av sagda personal införas i pensionsreglementet för stadens arbetare och bringas i så nära överensstämmelse som möj-

N:o 14.
Ang. pensionering av kollektivanställd personal vid varmbadhuset samt tillägg till pensionsreglementet.

ligt med detta reglementes regler, även om dessa i flera fall icke helt kunna tillämpas på badhuspersonalen.

I § 1 sista stycket av ifrågavarande pensionsreglemente stadgas, att kommunalarbetare för att kunna erhålla pension skall vara ordinarie och att ett villkor härför bland annat är, att arbetare, som anställts efter år 1929, skall hava erhållit stadigvarande anställning i stadens tjänst vid högst 35 års ålder. För badhuspersonalens vidkommande kan knappast en så låg anställningsålder av givna skäl endast i undantagsfall ifrågakomma. (Det bör påpekas, att tvätterskorna under stundom få vikariera för baderskorna och att dessa båda kategorier för den skull i berört hänseende böra jämställas.) Då det överhuvud kan vara svårt att fixera någon övre åldersgräns för den personal, som nyanställes, har nämnden ansett det lämpligt, att denna fråga överlåtes åt badhusstyrelsen och att till § 1 lägges den bestämmelsen, att 35-årsregeln icke gäller badhuspersonalen.

I § 3 av reglementet, som hittills endast avsett manliga arbetare, stadgas, att pensionsåldern skall vara 65 år. I motsvarande § av det för stadens befattningshavare gällande reglementet gives den regeln, att kvinnlig befattningshavare skall avgå vid uppnådda 60 år. Nämnden anser inga skäl föreligga för att här frångå denna sistnämnda ålder och föreslår för den skull, att i ett tillägg till § 3 pensionsåldern för badhuspersonalen bestämmes till 60 år.

Pensionsreglementet för arbetarna upprättades år 1930. De pensionsunderlag, som där angivits för olika arbetargrupper, är sålunda baserat på 1930 års genomsnittslöner och ha därefter icke ändrats. Med hänsyn härtill skulle det med visst fog kunna sägas, att de pensionsunderlag, som för badhuspersonalen nu skola införas, borde sättas lika med denna personals löner år 1930. Nämnden har emellertid stannat för att föreslå underlaget till respektive befattningshavares nu utgående slutlöner. Enligt gällande kollektivavtal har baderska en grundlön å 1.945 kronor samt tre ålderstillägg, ett vart om 100 kronor, efter 1,2 och 3 års tjänst. Simhalls- och bastuvakter ävensom tvätterskor hava i grundlön 1.600 kronor samt tre ålderstillägg, ett vart om 100 kronor, efter 1,2 och 3 års tjänst. Då denna personals löner, i motsats till annan kollektivavtalsanställd personals, är fixerad till vissa belopp per år, synes det nämnden knappast lyckligt, att vid beräknande av pension göra en nedskärning av slutlönen, detta desto mindre som lönerna icke torde kunna sägas vara alltför högt avvägda. Av vad som nedan sägs framgår, att nämnden tänkt sig, att 30 tjänsteår skola erfordras för full pension. Då såsom tidigare sagts en tjänstetid av denna längd endast undantagsvis kommer att förekomma och de utgående pensionerna sålunda i allmänhet komma att bliva avkortade, anser nämnden det däri föreligga ytterligare ett skäl för att pensionsunderlaget icke sänkes under nu utgående slutlöner. I sitt förslag har nämnden avrundat baderskornas slutlön från 2.245 till 2.250 kronor.

§ 8 i pensionsreglementet stadgar, att hel pension (= 65 % av pensionsunderlaget) skall utgå till arbetare, som vid avgång från sin tjänst uppnått 30 anställningsår. Det kan givetvis diskuteras, om icke denna tjänstetid för badhuspersonalen med hänsyn till dess nödtvunget ganska höga anställningsålder borde minskas. Nämnden har emellertid icke ansett sig böra föreslå ändring i denna §. Såsom skäl härför må anföras, att, då personalen anställes

vid relativt hög ålder, en stor del av dess bästa arbetsår förbrukats i annan arbetsgivares tjänst eller i vart fall utan att dessa års arbete kommit staden som arbetsgivare till godo. Ur denna synpunkt måste det anses både rätt och rimligt, att badhuspersonalen i detta hänseende behandlas på samma sätt som övrig kollektivavtalsanställd personal.

N:o 14. *Ang. pensionering av kollektivanställd personal vid varmbadhuset samt tillägg till pensionsreglementet.*

Då det däremot i reglementets § 10 stadgas, att avkortad pension skall utgå allenast om arbetare vid sin avgång på grund av uppnådd pensionsålder varit anställd i sin tjänst i minst 15 år, anser nämnden denna regel för badhuspersonalen vara alltför sträng. Nämnden föreslår i stället, att avkortad pension till här berörda arbetare skall utgå, därest hon vid avgång från sin tjänst varit anställd i minst 10 år.

Därest så som föreslagits reglementet kommer att omfatta jämväl kvinnliga arbetare, måste den nuvarande § 12 givas sådan lydelse, att det av denna framgår, att familjepension endast utgår till pensionsberättigad *manlig* arbetares barn under 18 år.

Nämnden föreslår sålunda, att det gällande pensionsreglementet för stadens arbetare med hänsyn till vad som ovan anförts gives denna utformning.

§ 1.

Till erhållande — — — ordinarie arbetare.

Pension — — — och barn.

För att — — — 35 års ålder. För baderskor, bastu- och simhallsvakter samt tvätterskor vid stadens varmbadhus stadgas ingen högsta ålder för anställning.

§ 2.

= § 2 i gällande reglemente.

§ 3.

Den i — — — 65 år. För baderskor, bastu- och simhallsvakter samt tvätterskor vid varmbadhuset utgör sagda pensionsålder 60 år.

Pensionsåldern — — — uppnåtts.

§ 4.

= § 4 i gällande reglemente.

§ 5.

= § 5 i gällande reglemente.

§ 6.

Såsom underlag — — — belopp.

Bastu- och simhallsvakter samt tvätterskor vid varmbadhuset	kr.	1.900: —
Vid stadens lantbruk anställda kördrängar och fördrängar samt med dem likställda lantarbetare	„	2.100: —
Baderskor	„	2.250: —
Vid stadens — — —	„	3.150: —

N:o 14.
Ang. pensionering av kollektivanställd personal vid varmbadhuset samt tillägg till pensionsreglementet.

§ 7.

= § 7 i gällande reglemente.

§ 8.

= § 8 i gällande reglemente.

§ 9.

= § 9 i gällande reglemente.

§ 10.

Avkortad — — — hel pension.

För erhållande — — — 10 år. För baderskor, bastu- och simhallsvakter samt tvätterskor vid varmbadhuset gäller dock, att avkortad pension utgår för båda de fall, som avses i denna § under punkterna a) och b), om vid uppnådd pensionsålder anställningstiden icke understiger 10 år.

För fall — — — sagts.

§ 11.

= § 11 i gällande reglemente.

§ 12.

Rätt till familjepension tillkommer manlig pensionsberättigad arbetares änka, så länge hon lever ogift, och — — — äktenskap.

Därest — — — åtnjutas.

§§ 13—22.

= §§ 13—22 i gällande reglemente.

Nämnden vill här slutligen meddela, att den vid sitt arbete med iordningställande av detta förslag icke varit främmande för den tanken, att nu berörda badhuspersonal skulle kunna föras över på ordinarie stat. Då emellertid av skilda skäl förutsättningar för en sådan lösning av frågan nu icke föreligga, har nämnden icke ansett det välbetänkt att framlägga förslag i angiven riktning.

På grund av vad som anförts hemställer nämnden, att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga ovan meddelade tillägg till pensionsreglementet för stadens arbetare samt

att detta tillägg skall tillämpas från och med den 1 januari 1943.

Västerås den 2 februari 1943.

För löne- och avtalsnämnden:

KARL ENGDAHL.

/*Sven Holmer.*

N:o 16.

Drätselkammarens skrivelse ang. anställande av ytterligare arbetskraft å stadsarkitekt- och mätningskontoren.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I bifogade skrivelse har byggnadsnämnden med utförlig motivering hemställt om anslag med 23.000 kronor för anställande under innevarande år av extra personal å stadsarkitekt- och mätningskontoren.

Drätselkammaren, som tagit del av framställningen, har för sin del intet att erinra emot bifall till denna, då, som byggnadsnämnden uttalat, man nu med all kraft måste söka få fram nya bebyggelseplaner. Det synes drätselkammaren också mycket väl betänkt, att en generalplan upprättas. På grund av vad som i ärendet anförts hemställer drätselkammaren sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att ställa 23.000 kronor till byggnadsnämndens förfogande för anställande under innevarande år av angiven personal å stadsarkitekt- och mätningskontoren samt

att detta anslag skall utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 11 februari 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Sven Holmer.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Inom byggnadskontoret har sedan ett flertal år arbete pågått med utredning angående rikshuvudvägens sträckning genom staden. Efter förhandlingar vid flera tillfällen med Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen har man därvid utgått från att vägen skulle förläggas söder om staden i ungefärlig sträckning Pilgatan, Södra Esplanaden, Hamngatan och med fortsättning västerut norr om järnvägen, varvid anslutning till Köpingsvägen skulle kunna ernås vid Fröklängningsanstalten. Vid det stadsplanearbete, som under tiden pågått, har tagits för givet, att i huvudsak denna sträckning skulle bliva den slutgiltiga. Vid detta förhållande har sålunda uppenbarligen hänsyn till rikshuvudväg icke tagits, då lov till uppförande av nybyggnader å styckningsplan

N:o 16.
Ang. anställande av ytterligare arbetskraft å stadsarkitekt- och mätningskontoren.

lämnats (t. ex. beträffande Iggebyområdet, Gideonsbergsområdet) eller då stadsplaneförslag färdigställts för stadens ytterområden (t. ex. beträffande småstugeområdet och Gideonsbergsområdet).

Vid sammanträde med representanter för Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen, Kungl. Byggnadsstyrelsen, länsstyrelsen och drätselkammaren den 30 nästlidne januari månad framkom emellertid, att rikshuvudvägens sträckning söder om staden icke ur alla synpunkter vore acceptabel och att den allmänna uppfattningen snarast vore, att vägen borde förläggas norr om staden. Såsom skäl för sin inställning angav Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen, att vid anläggande av rikshuvudvägen hänsyn numera måste tagas till militära önskemål, att militära myndigheter förklarat, att riksväg icke finge framdragas i omedelbar närhet av eller anslutning till viktiga industrier, järnvägar, hamnar eller andra eftertraktade bombmål och att det vid detta förhållande måste allvarligt övervägas att framdraga vägen norr om staden. Vid detta sammanträde enades man om, att drätselkammaren skulle låta verkställa utredning angående kostnaderna för rikshuvudvägens framdragande i alternativa sträckningar norr om staden. Det förutskickades därvid, att staden skulle erhålla statsbidrag för denna utredning. Byggnadsnämnden vill härmed meddela, att åt byggnads- och stadsarkitektkontoren uppdragits att snarast upprätta eller låta upprätta sådant kostnadsförslag beträffande vissa angivna sträckningar.

Genom sagda beslut har staden bragts i en högst prekär situation. Såsom av drätselkammarens skrivelse till stadsfullmäktige angående bostadsproduktionen torde framgå, föreligger nu färdigt ett förslag till stadsplan för hela Gideonsberg från Aseas nuvarande bebyggelse, över Kristiansborgsallén och fram till Iggebyområdet. Genom riksvägens ändrade sträckning föreligger risk, att stor del av detta stadsplanearbete kommer att bliva onyttigt. Även om så icke skulle visa sig bliva fallet, kan stadsplaneförslaget icke nu framläggas. Resultatet härav är, att staden för närvarande, då stor efterfrågan på tomter förefinnes och då bostadsproduktionen med alla medel måste vidmakthållas och helst ökas, icke har något annat bebyggelseområde tillgängligt än området omedelbart väster om Djuphamnsvägen. Det är för byggnadsnämnden uppenbart, att man i det iråkade läget måste med all kraft söka taga igen den tid, som sålunda förlorats genom att slutfört arbete icke kan komma till avsedd användning. Detta är som ovan sagts och som stadsfullmäktige hava sig väl bekant oundgängligt för bostadsproduktionen. Emellertid är det av nästan lika stor vikt att snabbt kunna ställa mark till förfogande för industriändamål. Efterfrågan på industritomter är stor och staden måste, för sin utvecklings skull, tillse, att behovet kan tillgodoses. Något avkall på detta krav synes byggnadsnämnden icke kunna göras. Den fråga, som byggnadsnämnden nu haft att snabbt taga ståndpunkt till, är sålunda denna: hur skall staden inom så kort tidrymd som möjligt kunna icke blott lägga upp riktlinjer för den kommande utvecklingen och därvid nödvändigtvis jämväl fixera rikshuvudvägens sträckning utan också skapa tillfälle till en fortsatt bebyggelse för olika ändamål.

Här lärer knappast behöva motiveras att arbetet med rikshuvudvägens förläggning är nödvändigt, ty omkring denna såsom axel skall ju stadens ytter-

N:o 16.
Ang. anställande av ytterligare arbetskraft å stadsarkitekt- och mätningskontoren.

områden planeras. I detta sammanhang då fråga är om riktlinjer för kommande bebyggelse är det angeläget för byggnadsnämnden att jämväl beröra frågan om generalplan för staden. Beträffande själva innebörden av begreppet generalplan vill nämnden här endast citera ett Byggnadsstyrelsens yttrande till Kungl. Maj:t angående betänkande och förslag till stadsbyggnadslag avgivet i november 1928: "— — — Generalplanerna av sistnämnda beskaffenhet närma sig rätt mycket stadsplaneskissen och dessa torde också bliva bäst ägnade att tjäna sitt ändamål, ty ju mer generalplanen underkastas förberedande detaljstudium, desto mera torde den innebära möjligheter att utan alltför stora ändringar ansluta sig till och ingå i den blivande stadsplanen. Liksom stadsplanen först och främst bör vara en plan för det blivande stadsbyggandet, och själva plankompositionen, om den rätt utföres, alltid måste vara resultat av intim växelverkan mellan gatunät och mellanvarande ytområdens avsedda användningssätt, mellan de enskilda byggnadskvarterens utformning och indelning samt omgivande gators sträckningar, så måste en god och mera fullständig generalplan vara grundad på ett mer eller mindre ingående förstudium av de olika områdenas disposition och användningssätt. Ju mera möjligheterna för bostadsområdenas lämpligaste indelning och huvudsakliga bebyggande närmare undersökas, desto mera kommer generalplanen i nämnda hänseende att bliva av bestående värde och ägnad att befordra en god och sund stadsbyggnadsutveckling.

Det kan förefalla, som om ett dylikt mera ingående utredningsarbete på ett så förberedande stadium vore onödigt, särskilt i sådana fall, då de i utredningsplanen instuderade och förmodade användningssätten framdeles skulle komma att ändras. Erfarenheten har dock bevisat motsatsen. Osäkerhetsmoment måste givetvis alltid räknas med, även då det gäller upprättandet av stadsplan. Men genom ett sakligt och ingående förstudium av de olika problemen kan i allmänhet mycket mera förutses än vad som till en början kan förefalla möjligt. Varje i ett stadsbyggnadsområde ingående del torde nämligen genom sin natur och belägenhet kunna sägas vara mer eller mindre disponerad för vissa framtida stadsbyggnadsändamål, och ju mer en stadsbyggnadsplan, av vad slag den vara må, är grundad på en saklig och förutseende utredning, desto mer sannolikhet förefinnes, att den utan alltför stora jämkningar skall kunna i stort sett följas och genomföras."

Byggnadsnämnden vill icke underlåta att här jämväl citera följande ur ett av särskilda sakkunniga inom Kungl. Kommunikationsdepartementet i juni 1933 avgivet betänkande om förbättrad utbildning i stadsplanekonst: "— — — Stadsplanen måste sålunda bereda lämplig plats för bostäder, för offentliga byggnader av olika slag, för industribyggnader och upplag, för affärsverksamhetens byggnader, för kommunikationslinjer, bangårdar och hamnar, för parker, lek- och idrottsplatser o. s. v. Alla dessa behov och intressen böra i stadsplanen tillgodoses på ett sådant sätt, att samhällsorganismen fungerar med minsta möjliga friktion. Det måste t. ex. vara hindrande för en medelstor eller större stads liv, om olika delar av densamma erhållit olämplig belägenhet i förhållande till varandra och till samhällets kommunikationscentra. Därigenom fördyras distributionen av förnödenheter, vilket bland annat inverkar på detaljpriserna, industrien nödgas arbeta med onödigt stora omkostnader

N:o 16.
Ang. anställande av ytterligare arbetskraft å stadsarkitekt- och mätningskontoren.

o. s. v. Likaledes blir byggnadsverksamheten fördyrad, om dess material icke kan på ett billigt sätt forslas till byggnadsplatserna eller om en viss typ av byggnader förlägges till områden, vilka exempelvis på grund av terrängförhållanden äro olämpliga. Betydande olägenheter och vantrevnad uppstå, om en stadsplan icke tillgodosett bostädernas hygieniska krav eller överhuvudtaget beaktat de möjligheter. vilka natur- och kulturförhållanden erbjuda. Betydelsen härav är uppenbar, vare sig fråga är om ett större eller mindre samhälle."

Under åberopande av dessa uttalanden synes det byggnadsnämnden lämpligt, om arbete med upprättande av en generalplan kunde få fortgå parallellt med det löpande stadsplanearbetet och utan att de nu mest trängande behoven tillbakasattes. Då en generalplan utan att fastställas dock under hand kan bliva godkänd av vederbörliga myndigheter skulle därmed vinnas, att staden i fortsättningen icke skulle kunna bringas i en situation som den, varom nu är fråga. Vidare skulle helt andra möjligheter givas för skapande av stadsplaner om själva grunden eller stommen vore given.

Med vad ovan sagts anser sig byggnadsnämnden hava konstaterat, att ett mera forcerat stadsplanearbete är av nöden. Såsom byggnadsnämnden tidigare i annat sammanhang framhållit, är grunden för stadsplanearbetet det fältarbete, som utföres av mätningstekniker och hantlangare samt det kartmaterial, som härigenom kan färdigställas. Härav framgår, att i första hand arbetet på mätningskontoret måste forceras. Huvudfrågans lösning blir således, såvitt byggnadsnämnden uppfattar saken, slutligen beroende av den tillgängliga personalens rationella utnyttjande och, därest denna personals produktionskapacitet icke kan ökas, av anställande av extra personal.

Byggnadsnämnden har för frågans allsidiga belysning infordrat och erhållit specificerade uppgifter angående den nu anställda personalen och dess arbete. Härom kan här meddelas följande. Å *stadsarkitektkontoret* finnes en stadsarkitekt, en biträdande stadsarkitekt på extra stat, en byggnadsinspektör likaledes på extra stat, ett tekniskt biträde samt en ordinarie och en extra ordinarie kartriterska. Av denna personal kunna endast arkitekterna ägna sig åt stadsplanearbetet, härvid något hjälpta av det tekniska biträdet. Då det åligger arkitektkontoret, att utöver handläggning av löpande ärenden jämväl göra större utredningar och förslag beträffande nybyggnader (läroverk, rådhus, församlingshem, varmbadhus, barnhem, upptagningshem, ny- och tillbyggnader till folkskolorna m. m.) är det, synes det byggnadsnämnden, uppenbart, att den kvalificerade arbetskraften icke är tillfyllest för de ovan nämnda nya arbetsuppgifterna. Nämnden föreslår för den skull, att ytterligare en biträdande arkitekt tillfälligt anställes. Om denne, vilket byggnadsnämnden anser lämpligt, jämväl skall ägna sig åt arbetet med utarbetande av en generalplan, torde hans anställning komma att fortfara en längre tid. Nämnden kan icke nu angiva hur lång tid det kan taga att upprätta en generalplan. I detta sammanhang kan emellertid nämnas, att en generalplan för Norrköping, som i dagarna slutförts, tagit tre år i anspråk. Kostnaderna för en tillfälligt anställd arkitekt torde uppgå till cirka 10.000 kronor per år inklusive dyrtidstillägg.

Å *mätningskontoret* finnas anställda en mätningsingenjör, ett tekniskt biträde, en ordinarie och tre extra ordinarie mätningstekniker, två ordinarie kartriterskor, en extra kartriterska, ett extra mätningsbiträde samt hant-

langare. Redan tidigare har nämnden konstaterat, att en ordinarie befattning såsom förste mätningstekniker erfordras och borde inrättas. Anledningen härtill är *dels* det oavvisliga fortsatta behovet av sådan arbetskraft, *dels ock* att man härigenom på ett säkrare sätt hos staden skulle kunna binda sådan arbetskraft, varå stor efterfrågan råder. Byggnadsnämnden är emellertid icke nu beredd att framlägga förslag till sådan befattnings inplacering i lönesystemet men vill förutskicka, att framställning härom kommer att göras inom den närmaste tiden.

N:o 16.
Ang. anställande av ytterligare arbetskraft å stadsarkitekt- och mätningskontoren.

För att kunna tillgodose stadsarkitektkontoret behöves tillfälligtvis ytterligare två mätlag, ett vart bestående av en mätningstekniker och två hantlangare. Mätningsteknikers lön uppgår till cirka 350 kronor i månaden och hantlangares till 150 kronor i månaden jämte dyrtidstillägg. Dessa två mätlag giva tillsammans en kartriterska full sysselsättning. Då de nu anställda kartriterskorna icke kunna belastas ytterligare, måste ännu en extra kartriterska tillfälligt anställas. Hennes lön kan beräknas till cirka 200 kronor i månaden exklusive dyrtidstillägg.

En sammanställning av de beräknade kostnaderna visar följande årliga utgifter, nämligen

för en biträdande stadsarkitekt	10.000:—
„ två mätningstekniker	10.200:—
„ fyra hantlangare	8.800:—
„ en kartriterska	3.000:—
eller tillhopa ..... kronor	32.000:—

Då arkitekt icke lämpligen bör eller kan anställas förrän till sommaren bör för avlöning till denne under detta år icke räknas med större belopp än cirka 6.000 kronor. För övrig personal, som bör kunna anställas snarast möjligt, kan beräknas ett anslag för detta år med cirka 17.000 kronor.

På grund av vad som här ovan anförts hemställer nämnden, att stadsfullmäktige ville besluta

att för anställande under detta år av extra personal å stadsarkitekt- och mätningskontoren i den utsträckning, som ovan sagts, ställa till byggnadsnämndens förfogande ett anslag av 23.000 kronor.

Västerås den 10 februari 1943.

För byggnadsnämnden:

OLOV RYLANDER.

/Sven Holmer.

N:o 17.

Drätselkammarens skrivelse ang. försäljning och inköp av mark samt framdragande av gata å området väster om Djuphamnsvägen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid sitt sammanträde den 21 december 1942 beslöto stadsfullmäktige bemyndiga drätselkammaren att för industriändamål försälja de omedelbart väster om Djuphamnsvägen belägna delarna av stadsägan 264 och 266. I den till grund för detta beslut liggande skrivelsen meddelade drätselkammaren, att arbete pågick med färdigställande av bebyggelseplan för hela dessa stadsägor ävensom för den av Skogsvårdsstyrelsen i länet ägda stadsägan 267, Fröklängningsanstalten.

Inom stadsarkitektkontoret har nu upprättats och av byggnadsnämnden och drätselkammaren godkänts härvid fogade förslag till stadsplan för ifrågavarande område. Av praktiska skäl är det avsett, att detta förslag nu skall följas såsom styckningsplan.

För områdets exploatering erfordras, att den bågformiga gatan utlägges och att ledningar framdragas. Drätselkammaren är icke nu beredd att meddela kostnaderna för ledningsanläggningen utan har för avsikt att vid nästkommande sammanträde göra framställning om anslag för sådant ändamål. Kostnaden för gatans iordningsställande har beräknats till 31.500 kronor. Av detta belopp åtgå 23.000 kronor för utläggande av den gatudel, som ligger inom det av staden ägda området.

Såsom av annan skrivelse till stadsfullmäktige denna dag framgår, är ifrågavarande område det enda i stadens ägo, som nu kan upplåtas för bebyggelse. Bland annat av detta skäl har det varit angeläget för drätselkammaren att av Skogsvårdsstyrelsen söka förvärva den av styrelsen ägda stadsägan eller del av denna. Styrelsen har ställt sig välvillig till sådan försäljning men kan icke nu avyttra mer än det sydöstra hörnet av stadsägan, innehållande i areal icke fullt 2.000 kvadratmeter. För denna mark har styrelsen betingat sig ett pris av 6 kronor per kvadratmeter. Då förvärv av sagda område medgiver uppförande av två större trevåningshus, har drätselkammaren träffat preliminär överenskommelse med styrelsen om förvärv av området.

På grund av vad som ovan anförts hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville besluta

att för framdragande av del av gata å området väster om Djuphamnsvägen anvisa 23.000 kronor att utgå av reserverade köpeskillingsmedelsfonden.

att bemyndiga drätselkammaren att av

N:o 17.
Ang. försäljning och inköp av mark samt framdragande av gata å området väster om Djuphamnsvägen.

Skogsvårdsstyrelsen i Västmanlands län för ett pris av 6 kronor per kvadratmeter förvärva cirka 2.000 kvadratmeter av den styrelsen tillhöriga stadsägan 267,

att denna köpeskilling skall täckas av medel ur reserverade köpeskillingsmedelsfonden samt

att vidare bemyndiga drätselkammaren att till pris och villkor, som drätselkammaren befinner vara för staden lämpliga, försälja mark från stadsägorna 264, 266 och 267.

Västerås den 11 februari 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Sven Holmer.*

N:o 18.

Drätselkammarens skrivelse ang. försäljning av mark från stadsägan 1530.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid sammanträden den 29 maj 1913 och den 28 augusti 1930 lämnade stadsfullmäktige drätselkammaren bemyndigande att försälja mark från stadsägan 1528, vilken bland annat omfattar Iggebyområdet. Enligt godkänd styckningsplan skall på detta områdes östra del, på gränsen mot skogen å Skallberget, uppföras tre trevåningshus. Preliminär överenskommelse om försäljning av dessa tomter har träffats. Det har nu framkommit, att den östligaste delen av dessa tomter utgöres av del av stadsägan 1530, Skallberget, från vilken drätselkammaren icke har bemyndigande att försälja mark.

Drätselkammaren får nu hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga drätselkammaren att till pris och på villkor, som av drätselkammaren befinnas vara för staden lämpliga, försälja

N:o 18.
Ang. försäljning av mark från stadsägan 1530.

den västligaste delen av stadsägan 1530, vilken del skall ingå i tomter å Iggebyområdet.

Västerås den 11 februari 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

N:o 19.

Drätselkammarens skrivelse med Kungl. Maj:ts beslut ang. statsbidrag till pensionärshem.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid sitt sammanträde den 26 november 1942 beslöto stadsfullmäktige anslå 380.000 kronor för uppförande av ett pensionärshem å stadsägan 1528 ET under förutsättning bland annat att statsbidrag för ändamålet erhölles med 95.000 kronor. Drätselkammaren får nu för kännedom överlämna här bifogade ämbetsskrivelse från Kungl. Socialdepartementet, innehållande Kungl. Maj:ts beslut i ärendet den 5 innevarande februari månad.

Västerås den 11 februari 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

Kungl. Socialdepartementet.

Till statens byggnadslånebyrå.

Med skrivelse den 11 januari 1943 har statens byggnadslånebyrå överlämnat ansökning av Västerås stad om statsbidrag till anordnande av ett pensionärshem i staden.

Kungl. Maj:t beviljar Västerås stad för ovan angivna ändamål statsbidrag

enligt kungörelsen den 22 juni 1939 (nr 462; jämför 1939 nr 941 och 1942 nr 573) om statsbidrag till anordnande av pensionärshem att utgå efter 25 procent å högst 380.000 kronor.

N:o 19. *Ang. statsbidrag till pensionärshem.*

Såsom villkor för statsbidrags utgående skall gälla, att pensionärshemmet anordnas i huvudsaklig överensstämmelse med i ärendet ingivna ritningar med därtill hörande beskrivning.

Kungl. Maj:t finner, med hänsyn till vad i ärendet blivit upplyst rörande läget å bostadsmarknaden i staden, skäl medgiva, att staden må, om så befinnes lämpligt, efter pensionärshemmets färdigställande tills vidare under en tid av 1 år från första därefter infallande laga fardag räknat uthyra lägenheter i pensionärshemmet jämväl till annan än i 3 § nämnda kungörelse avsedd hyresgäst, dock i första hand till nybildade familjer, under villkor att vid sådan uthyrning staden icke uttager hyror med högre belopp eller beräknade efter andra grunder än byggnadslånebyrån godkänner.

Tillika föreskriver Kungl. Maj:t att statsbidraget må till staden utbetalas först efter det pensionärshemmet, i enlighet med vad i 8 § berörda kungörelse sägs, helt tagits i användning för sitt med kungörelsen avsedda ändamål.

Detta får jag, på nådig befallning, meddela till kännedom och efterrättelse. Avskrifter av denna ämbetsskrivelse tillställas staden till kännedom och efterrättelse samt finansdepartementet, statens arbetsmarknadskommission, statskontoret, riksräkenskapsverket, länsarbetsnämnden i Västmanlands län och byggnadsberedningen till kännedom. Stockholm den 5 februari 1943.

GUSTAV MÖLLER.

/Sten-Eric Heinrici.

N:o 20.

Beredningsutskottets yttrande över besvär ang. stadsplaneändring för kv. Kerstin.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid sitt sammanträde den 29 oktober 1942 beslöto stadsfullmäktige antaga ett den 27 april 1942 upprättat förslag till ändring av stadsplanen för kvarteret Kerstin. Sedan Erik Sundström häröver anfört besvär, meddelade länsstyrelsen utslag den 18 december 1942, vari besvären lämnades utan avseende. Över detta beslut har samma klagande anfört besvär hos Kungl. Maj:t. Handlingarna i ärendet hava nu remitterats till stadsfullmäktige för yttrande.

Beredningsutskottet, som anmodats avgiva förberedande utlåtande, får nu meddela, att besvär i denna ordning icke torde kunna prövas i sak. Utskottet

N:o 20.
Ang. stadsplaneändring för kv. Kerstin.

föreslår för den skull, att stadsfullmäktige, under uttalande av att stadsfullmäktige vidhålla sitt tidigare godkännande av förslaget, ville besluta hemställa, att besvären icke måtte föranleda till någon Kungl. Maj:ts åtgärd.

Västerås den 10 februari 1943.

För beredningsutskottet:

GÖSTA SJÖBERG.

/*Sven Holmer.*

N:o 21.

Beredningsutskottets yttrande över besvär ang. stadsplaneändring för kv. Melker, Nestor, Nimrod, Njord, Oden och Olov m. fl.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid sitt sammanträde den 29 oktober 1942 beslöto stadsfullmäktige antaga ett den 10 juli 1942 upprättat förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Melker, Nestor, Nimrod, Njord, Oden, Olov samt för delar av kvarteren Martin och Mats. Sedan Erik Sundström häröver anfört besvär, meddelade länsstyrelsen utslag den 18 december 1942, vari besvären lämnades utan avseende. Över detta beslut har samma klagande anfört besvär hos Kungl. Maj:t. Handlingarna i ärendet har nu remitterats till stadsfullmäktige för yttrande.

Beredningsutskottet, som anmodats avgiva förberedande utlåtande, får nu meddela, att besvär i denna ordning icke torde kunna prövas i sak. Utskottet föreslår för den skull, att stadsfullmäktige, under uttalande av att stadsfullmäktige vidhålla sitt tidigare godkännande av förslaget, ville besluta hemställa, att besvären icke måtte föranleda till någon Kungl. Maj:ts åtgärd.

Västerås den 10 februari 1943.

För beredningsutskottet:

GÖSTA SJÖBERG.

/*Sven Holmer.*

Västerås 1943, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1943 Den 25 februari III

N:o 22.

Läroverkskommittén med yttrande ang. nybyggnad för högre allmänna läroverket.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid sitt sammanträde den 24 november 1938 beslöto stadsfullmäktige jämte annat att godkänna ett då av läroverkskommittén framlagt förslag till om- och tillbyggnad av högre allmänna läroverkets byggnader i huvudsaklig överensstämmelse med uppgjorda ritningar samt att åt kommittén uppdraga att underställa förslaget Kungl. Skolöverstyrelsen och Kungl. Byggnadsstyrelsen för granskning och godkännande. (Handl. nr 136). Sedan Kungl. Skolöverstyrelsen i skrivelse till stadsfullmäktige den 4 februari 1939 anhållit, att stadsfullmäktige ville taga under övervägande och avgiva yttrande rörande vissa synpunkter beträffande förslaget och stadsfullmäktige i samma månad beslutat remittera ärendet till kommittén och drätselkammaren för utlåtande, beslöto stadsfullmäktige vid sammanträde den 30 november 1939 att åt kommittén uppdraga att verkställa ytterligare utredning för framläggande av nytt eller nya alternativ för läroverkets om- och tillbyggnad. (Handl. nr 176). Inom kommittén har sedan dess arbete pågått med sådan utredning.

I den kommitténs skrivelse, som föranledde sistnämnda beslut, anförde kommittén bland annat: "Ovan har såsom ytterligare skäl för en alternativ utredning anförts det pågående arbetet med stadsplaneförslag för området omkring domkyrkan. — — — Härigenom skulle skapas ett helt kvarter begränsat av Västra Kyrkogatan, Skolgatan, Vasagatan samt Domkyrkoesplanaden och dess förlängning, ett kvarter avsett endast för byggnader för ecklesiastika och kulturella ändamål. Enligt detta förslag skulle för uppförande av läroverksbyggnader disponeras ej mindre det nuvarande av läroverket nyttjade området än även kvarteret Hake. Möjlighet skulle sålunda bjudas att i nära anslutning till de nuvarande skolhusen uppföra helt nya byggnader men att likväl bibehålla de gamla till större eller mindre del så länge som kan anses lämpligt. Utöver möjligheterna till en etappvis skeende nybyggnad skulle förslaget medföra dels att läroverkslokalerna skulle kunna göras större och med reservutrymmen jämväl för eventuellt kommande behov och dels att man skulle vinna ett större och friare område att disponeras av läroverkets lärjungar under fritid." Som stadsfullmäktige hava sig väl bekant har sedermera stadsplan för ifrågavarande område blivit av Kungl. Maj:t fastställd, varvid bland annat Östra Kyrkogatan igenlagts. Den gällande stadsplanen medgiver sålunda numera en sådan läroverksbebyggelse, som av kommittén skisserades.

N:o 22.
Ang. nybyggnad för högre allm. läroverket.

Kommittén har vid sitt fortsatta arbete väl undersökt möjligheterna av att förlägga ett nytt läroverk till annan del av staden men har, efter sedan ifrågavarande stadsplan av stadsfullmäktige antogs, ansett övervägande skäl tala för, att läroverkets nya byggnader uppföras på läroverkets nuvarande område och inom kvarteret Hake. Såsom huvudskäl för sitt ståndpunktstagande vill kommittén här endast anföra, att, enligt kommitténs uppfattning, läroverket om möjlighet därtill gives bör förläggas i stadens centrum. Då nu utredning har givit vid handen, att de till buds stående områdena väl förslå för ny skolbyggnad och för fritidsområde för lärjungarna, bör det knappast kunna anses lämpligt att uppföra nytt läroverk på annan plats, därmed flyttande en anrik institution från en traditionsbunden plats.

I annat sammanhang anförde kommittén till fullföljande av denna sin uppfattning följande: "— — — men att den principiella ståndpunkten intagits, att tillbyggnad av läroverket bör ske på det intill det nuvarande läroverket gränsande kvarteret Hake, att om- och tillbyggnaden bör ske successivt, att vid en första tillbyggnad det gamla annexet, om det visar sig lämpligt, bör tagas bort och att arbetena skola bedrivas så, att huvudbyggnaden och det nya annexet tills vidare skola kvarstå. Vidare har kommittén meddelat, att den utredning, som nu pågår, närmast avser upprättande av förslag till tillbyggnad av läroverket öster om huvudbyggnaden samt ombyggnaden av denna byggnad och det nya annexet, varvid i planen uppenbarligen skall ingå att möjliggöra en utökning av tillbyggnaden på den nuvarande huvudbyggnadens plats." (Stfms handl. n:r 91/1942.) Sedan sistnämnda skrivelse förelagts stadsfullmäktige, beslöto stadsfullmäktige anvisa medel för huvudbyggnadens och det nya annexets provisoriska förbättring. Det förslag, som kommittén nu framlägger, står i full överensstämmelse med kommitténs sålunda tidigare uttalade uppfattning.

Beträffande förslagets närmare innehåll och utformning hänvisar kommittén till stadsarkitektens här bifogade beskrivning i ärendet. (Bil. A.) I detta sammanhang vill kommittén endast erinra därom, att den för området gällande stadsplanen föreskriver, att gångväg genom läroverket i Östra Kyrkogatans förlängning skall finnas. Då i förslaget hänsyn icke tagits till denna bestämmelse, måste ett godkännande av förslaget medföra framställning till Kungl. Maj:t om stadsplaneändring i denna del. Kommittén har numera bland annat på de skäl, som läroverkskollegiet i sin här bifogade skrivelse anför, den uppfattningen, att det icke kan anses önskvärt eller lämpligt, att trafik, låt vara endast gångtrafik, ledes genom skolhuset. I stället för denna genomgång föreslås nu, att i Östra Kyrkogatans fond huvudentrén till läroverket förlägges.

Det framlagda förslaget grundar sig på en skriftlig promemoria från läroverkets lärare ang. erforderliga utrymmen. Denna promemoria har av kommittén granskats och kommittén vill här uttala, att förslaget endast omfattar de lokaler, som nu och för den närmaste utvecklingen måste anses oundgängligen erforderliga. Kommittén har därvid jämväl haft att taga hänsyn till den tillströmning till läroverket, som framdeles av olika anledningar kan förväntas. Från sakkunniga instanser har det uttalats, att läroverket, som nu har cirka 660 inskrivna lärjungar, icke bör göras större än att maximiantalet elever kan uppgå till 800—900. Skulle tillströmningen bliva större,

måste skolfrågan för de elever, som icke kunna vinna inträde, lösas i annan ordning.

N:o 22.
Ang. nybyggnad för högre allm. läroverket.

Förslaget har under dess utarbetande och efter dess färdigställande varit föremål för granskning av läroverkets lokalstyrelse och kollegium. I dess nuvarande skick har förslaget, med smärre anmärkningar, vunnit dessa myndigheters fulla gillande. I denna del av ärendet hänvisar kommittén till bifogade skrivelser från lokalstyrelsen och kollegiet. (Bil. B och C.) För förhandsgranskning har förslaget också framlagts för representanter för Kungl. Skolöverstyrelsen och Kungl. Byggnadsstyrelsen. Några väsentliga anmärkningar emot förslaget framställdes icke vid detta tillfälle.

Såsom av stadsarkitektens bifogade skrivelse framgår, kunna de totala kostnaderna för det föreliggande förslagets genomförande preliminärt beräknas till 3.000.000 kronor. Det år 1938 framlagda förslaget var kostnadsberäknat till cirka 1.400.000 kronor. Detta förslag innefattade emellertid avsevärt färre lokaler än det här framlagda förslaget. Sålunda innehöll sagda förslag fyra klassrum mindre. Vidare saknades vaktmästarebostad, gymnastiksal för flickor samt cykelstall. Slutligen voro utrymmena för aula, kollegium, bibliotek, skolkök, slöjdsalar och panncentral väsentligt mindre än enligt det nu framlagda förslaget. Nämnda skillnad kan enligt stadsarkitekten uppskattas motsvara en kostnad av för närvarande cirka 500.000 kronor. Kostnaderna för de jämförliga utrymmena äro för den skull 2.500.000 resp. 1.400.000 kronor. Då prisstegringen från år 1938 enligt uppgift kan beräknas till 40 % uppgår kostnadsskillnaden för de olika förslagen till cirka 500.000 kronor.

Sedan kommittén nu lämnat motivering för sitt förslag i vad detta innefattar nybyggnadens placering och utformning ävensom redogörelse för de åtgärder, som av kommittén i ärendet vidtagits samt för kostnaderna för förslagets genomförande, skall här slutligen i korthet påpekas, att behovet av dessa föreslagna, utökade lokaler är trängande. Lärjungeantalet växer för varje termin, varför antalet klassrum är otillräckligt. Oaktat de senaste reparationerna inom läroverket, vilka reparationer endast avsågo att avhjälpa de största bristerna, äro lokalerna i gemen omoderna och otillräckliga. Ur alla synpunkter fordras för den skull för undervisningsarbetets rationella handhavande, att förbättrade lokaler snarast ställas till förfogande. Ehuru det allmänna läget i flera avseenden icke möjliggör uppförandet av nybyggnaden inom den relativt korta tid, som av stadsarkitekten skisserats, vill kommittén dock allvarligt framhålla nödvändigheten av att det fortsatta arbetet med förslagets slutliga utformning, med upprättande av huvud- och detaljritningar och med vidtagande av åtgärder för förslagets godkännande av Kungl. Skolöverstyrelsen och Kungl. Byggnadsstyrelsen kan fullföljas. Det är därför synnerligen angeläget, att stadsfullmäktige nu i princip ville godkänna förslaget. Därigenom och endast därigenom möjliggöres, att arbetet med byggnadernas uppförande, framförallt då med den första etappen, kan påbörjas, då arbetsmarknadspolitiska och andra skäl det medgiva. Kommitténs avsikt är sålunda, att så snart de allmänna förutsättningarna därför givas, hos stadsfullmäktige anhålla om erforderligt anslag för utförande av de arbeten, som vid denna tidpunkt äro möjliga.

Under tidigare år har för läroverkets om- och tillbyggnad av uttaxerade

N:o 22. *Ang. nybyggnad för högre allm. läroverket.*

medel anvisats och fonderats tillhopa 400.000 kronor. Av detta belopp ha sammanlagt icke fullt 25.000 kronor disponerats för bestridande av kostnaderna för tidigare utredningar i ärendet. Denna åtgärd har av stadsfullmäktige godkänts i samband med bokslut, ehuru något formellt beslut om sådan täckning av kostnaderna icke fattats. För upprättande av de handlingar, som erfordras för förslagets godkännande av vederbörliga myndigheter och vilka handlingar sedermera vid byggnadernas uppförande uppenbarligen komma till användning, erfordras enligt kommitténs uppskattning cirka 50.000 kronor. Detta belopp är inräknat i den angivna totalkostnaden för förslagets genomförande.

På grund av vad som här ovan och i bifogade skrivelse anförts hemställer kommittén, att stadsfullmäktige ville besluta

att i princip godkänna det nu framlagda förslaget till nybyggnad för högre allmänna läroverkets lokalbehov i huvudsaklig överensstämmelse med föreliggande ritningar,

att uppdraga åt kommittén att låta i detalj utforma förslaget samt iordningställa de huvudritningar, som för förslagets godkännande av vederbörliga styrelser tarvas,

att av tidigare för ifrågavarande ändamål uttaxerade medel anvisa 75.000 kronor för täckande av kostnaderna dels för förut verkställda utredningar, dels ock för upprättande av de handlingar, som nu erfordras samt

att vidare åt kommittén uppdraga att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för godkännande.

Västerås den 8 februari 1943.

För läroverkskommittén:

ALB. LUNDKVIST.

/*Sven Holmer.*

N:o 22.
Ang. nybyggnad för högre allm. läroverket.

FÖRSLAG
till
nybyggnad för högre allmänt läroverk i Västerås.

Beskrivning jämte approximativ kostnadsberäkning.

Genom den i stadsplan år 1941 fastställda igenläggningen av Östra Kyrkogatan har utrymme beretts för uppförande av ett helt nytt läroverk dels inom kvarteret Hake, dels ock på de nuvarande läroverksbyggnadernas plats.

Det nu framlagda förslaget, som är att betrakta som ett principförslag, är utarbetat efter ett i samråd med representanter för läroverket upprättat program (se bil.).

Byggnaden är uppdelad i tre delar: klassrumsflygeln, institutionsbyggnaden och aulan.

Klassrumsflygeln, belägen utefter Skolgatan, är uppförd i tre våningar och innehåller utefter en enkelkorridor tillhopa 30 klassrum, orienterade mot söder och domkyrkan.

Institutionsbyggnadens lokaler äro i huvudsak grupperade mot öster och väster kring en mittkorridor. Den är uppförd i tre, delvis fyra, våningar och innehåller i *bottenvåningen* musiksal samt de geografiska och biologiska institutionerna. Den sistnämnda har via ett växtodlingsrum förbindelse med botaniska trädgården. *Våningen 1 trappa* innehåller lokaler för rektor och kollegium, lärjungebibliotek samt två teckningssalar. *Våningen 2 trappor* innehåller de kemiska och fysiska institutionerna. *Våningen 3 trappor* innehåller en skrivsal samt ett mindre astronomiskt observatorium. Såväl institutionsbyggnaden som klassrumsflygeln kunna vid eventuellt behov tillbyggas.

Aulan är inrymd i en en-vånings flygelbyggnad, vilken springer ut från institutionsbyggnadens östra sida och begränsar den botaniska trädgården mot norr. Den rymmer omkring 1.000 personer och har god förbindelse med läroverkets huvudentré. Då aulan är avsedd att bli en stadens konsertsal, har den måst givas en något annorlunda utformning än vad läroverkets egna behov ensamma skulle hava framtvingat. Sålunda har under podiet anordnats rum för uppträdande etc. Aulan har nära förbindelse med musiksalen.

I *klassrumsflygelns källarvåning* inredes rum för gosslöjd, skyddsrum samt "humanistiska rummet". I *institutionsbyggnadens källarvåning,* som på grund av markförhållandena erhåller fullgod belysning från öster, har inrymts lokaler för skolkök, ett frukost- och sammanträdesrum för eleverna, toiletter för gossar och flickor, förrådslokaler samt pannrum. Panncentralen föreslås utbyggd till sådan kapacitet, att man därifrån även kan uppvärma det projekterade biblioteket inom kvarteret Heimer. *Under aulan* inredes ett större cykelstall direkt tillgängligt från Skolgatan.

Bostäder för tvenne vaktmästare, (vardera bostaden innehållande två rum och kök), äro projekterade i en en-våningsbyggnad vid gamla biblioteksbyggnaden (se situationsplanen).

Gymnastiksal för flickor föreslås uppförd bredvid den befintliga gymnastiksalen för gossar. Befintlig panncentral, ävensom lärarerummet, kunna på

N:o 22. *Ang. nybyggnad för högre allm. läroverket.*

så sätt ev. vara gemensamma för de båda salarna. Den föreslagna sammanbyggnaden låter sig göra utan att belysningsförhållandena i den nuvarande gymnastiksalen äventyras.

Genom den föreslagna förläggningen av nybyggnaden i sin helhet, kommer läroverket att erhålla en samlad skolgård, dubbelt så stor som den nuvarande. Detta torde kunna anses vara tillräckligt med hänsyn till att idrottsplatsen, Arosvallen, ligger så pass nära.

Nybyggnaden är så planerad, att den kan utföras i etapper, utan att skolarbetet behöver störas. Såsom av här nedan intagna preliminära *tidplan* framgår, skulle den nya läroverksbyggnaden i sin helhet i bästa fall kunna uppföras på fem år.

Prel. tidtabell över uppförandet av ett nytt högre allmänt läroverk i V:ås.

G. A. = Gamla annexet.
N. A. = Nya annexet.
G. H. = Gamla huvudbyggnaden.

1943	1/1 —31/12	Utredningar, remisser, beslut, upprättande av ritningar och entreprenadhandlingar.
	15/10—15/12	Rivningsarbeten i kv. Hake.
1944	1/1 —	Nybyggnad för aula, institutioner m. m.
1945	—15/6	Tillbyggnad av gymnastiksal för flickor.
	15/6 —15/8	Överflyttning av inventarier från G. A. och N. A. Reparationer av N. A. och G. H.
	15/8 —15/11	Rivning av G. A.
1946	1/1 —15/7	Nybyggnad för 12 st klassrum.
	15/7 —15/8	Möblering av desamma.
	15/8 —15/12	Rivning av G. H.
1947	1/1 —15/7	Nybyggnad för resterande klassrum. Nybyggnad för vaktmästarebostäder.
	15/7 —15/8	Möblering av klassrummen.
	15/6—15/9	Rivning av N. A.

Under byggnadstiden äro klassrum disponibla på sätt nedanstående uppställning visar.

Tabell över tillgängliga klassrum under byggnadstiden.

	G. H.	G. A.	N. A.	Seminariet.	Nybyggnaden		Summa
					inst.-byggn.	klass-byggn.	
Höst termin 1942	11	4	7	2	—	—	24
1945	14	—	13	—	—	—	27
1946	—	—	13	—	2	12	27
1947	—	—	—	—	—	30	30

Material. Byggnaden tänkes uppförd i tegel med grund och bjälklag av betong. **N:o 22.** *Ang. nybyggnad för högre allm. läroverket.*

Kostnaderna för de olika arbetsenheterna hava approximativt beräknats till 3.000.000: — kronor enligt nedanstående sammanställning.

Rivningsarbeten i kvarteret Hake	2.000: —
Nybyggnad för aula och institutioner	1.650.000: —
Rivning av gamla annexet	8.000: —
Nybyggnad för 12 st klassrum	400.000: —
Rivning av gamla huvudbyggnaden	16.000: —
Nybyggnad för återstående klassrum	600.000: —
Rivning av nya annexet	8.000: —
Tillbyggnad av gymnastiksal för flickor	160.000: —
Nybyggnad för vaktmästarebostäder	50.000: —
Planeringar och områdets ordnande	50.000: —
Oförutsett	56.000: —
Summa	3.000.000: —

Västerås i augusti 1942.

Sven Ahlbom.
Stadsarkitekt.

Till Läroverkskommittén i Västerås.

Såsom infordrat yttrande över den av stadsarkitekten Sven Ahlbom, Västerås, utarbetade planlösning av Västerås högre allmänna läroverks byggnadsfråga får lokalstyrelsen vid läroverket anföra följande. I likhet med kollegiet noterar lokalstyrelsen till en början med verklig tillfredsställelse att det genom erforderlig tomtmarks ställande till förfogande för ändamålet blivit möjligt att bibehålla skolanläggningen på dess hävdvunna plats invid domkyrkan och i anslutning till biskops- och domkapitelhusen samt botaniska trädgården.

Förslaget är, såsom kollegiet påpekar, utarbetat efter den arkitekten förelagda förteckning å behov av utrymmen av olika slag för en läroanstalt av här ifrågavarande storleksordning.

Anläggningens planläggning i stort synes lokalstyrelsen praktisk och ändamålsenlig.

Fördelarna för läroverket av att en genomgång för allmänheten genom läroverksbyggnadens huvudparti icke anordnas äro tydligt klarlagda i kollegiets yttrande och understrykas här ytterligare av lokalstyrelsen.

Förslaget föreligger nu i ett sådant skick, att lokalstyrelsen med erkännsam tillfredsställelse uttalar sig för dess antagande i princip och läggande till grund för arbetets utförande.

Inrättande av en personhiss för lärarne vore emellertid ett önskemål.

Likaledes uttalades, att ett väntrum till rektorsexpeditionen syntes i den besökande allmänhetens intresse böra inrättas.

N:o 22.
Ang. nybyggnad för högre allm. läroverket.

Så att säga för ordningens skull vill lokalstyrelsen icke underlåta att här understryka en sak, varom väl nu eljes alla äro ense, nämligen att arbetet på den nya läroverksanläggningens utförande bör planenligt igångsättas så snart tidsförhållandena sådant medgiva.

Lokalstyrelsen vill till sist komma med en reflektion. Den framställes i anledning av att olust yppats på sina håll mot den skarpa kontrasten i arkitektoniskt avseende mellan den nya anläggningen och dess ärevördiga grannar, främst den gamla domen, och är den, att byggnadsmonument, sådana som vår gamla domkyrka, under århundradenas lopp få tålas vid att se sina grannar tid efter annan byta dräkt.

Lokalstyrelsen vill framhålla lämpligheten av att en av läroverkskollegiet tillsatt kommitté blir satt i tillfälle att samråda med den arkitekt, som kommer att slutgiltigt utforma förslaget, rörande detaljspörsmål.

Västerås den 3 november 1942.

För lokalstyrelsen:

AXEL RUDBERG.

Till Läroverkskommittén, Västerås.

Kollegiet vid Västerås H. Allm. Läroverk har tagit del av den av stadsarkitekt Ahlbom utarbetade och av läroverkskommittén tillstyrkta planlösningen för nybyggnad och får däröver avgiva följande yttrande.

Vid tidigare försök att lösa läroverkets byggnadsfråga har alltid framträtt en spänning mellan å ena sidan moderna krav på rymlighet och ändamålsenlighet och å den andra tillbörlig hänsyn till att läroverkets gamla och vördnadsbjudande traditioner äro knutna till den nuvarande platsen. Det är med stor tillfredsställelse kollegiet funnit, att dessa svårigheter i det föreliggande förslaget synas ha fått en god lösning. Att läroverket i Västerås bör ligga på sin nu klassiska plats intill Domkyrkan — såvida detta överhuvud låter sig förena med undervisningens krav — därom torde alla vara ense, som inse, att en läroanstalts väsen och karaktär växer fram ur dess föregående historia. Och så länge denna byggnadsfråga varit aktuell, har kollegiet hyst och uttalat den åsikten, att om även kvarteret Hake öster om läroverket ställdes till förfogande, skulle en rationell lösning kunna vinnas. Med stor glädje ser nu kollegiet, dels att stadens myndigheter ställt nämnda mark till disposition, dels att arkitekten lyckats på det så till buds stående tomtområdet förlägga en ändamålsenlig och tillräckligt rymlig byggnad, samtidigt som skolgården i önskvärd grad kunnat vidgas. Det senare gäller också den till läroverket hörande Botaniska trädgården, som ju har anor från Linnés tid och därigenom även den givetvis starkt talar emot en förflyttning av skolan. Detsamma gör — på ekonomiska grunder — läroverkets tämligen nybyggda gymnastikhus för gossar, som på detta sätt alltjämt kan göra tjänst.

Byggnadens uppdelande på en institutionsflygel, en klassrumsflygel och

N:o 22.
Ang. nybyggnad för högre allm. läroverket.

den öster därom mera fritt förlagda aulan, alla lätt tillgängliga från läroverkets huvudentré, förefaller kollegiet lycklig. Och denna senares förläggande så, att den igenlagda Östra Kyrkogatans gamla allé bildar uppfartsvägen till läroverket, synes icke blott verkningsfull utan även praktisk. Genom att avstå från den här tidigare tänkta allmänna gångtrafiken genom läroverksbyggnaden har skolgården kunnat få en mera sluten karaktär, vilket på ett helt annat sätt möjliggör dess utnyttjande för utomhusgymnastik och lekar liksom för värntjänstövningar. Icke minst har detta betydelse också för skolgårdens övervakande och ordningens upprätthållande även utom skoltiden. Uppenbart är dessutom, att en sådan allmänhetens fria passage genom läroverksbyggnadens kärna och omedelbart intill huvudingången måste försvåra och fördyra vakthållningen över dess ofta öppna lokaler och ej minst över aulans i bottenvåningen belägna kapprum. En sådan genomgång skulle dessutom beröva byggnaden viktiga centrala utrymmen. Då inga beaktansvärda olägenheter för stadens medborgare torde uppstå genom avstängande av denna gångväg, medan däremot fördelarna för läroverket äro många och stora, måste kollegiet på det livligaste instämma med läroverkskommitterade i denna fråga.

Kollegiet finner, att inom den skisserade byggnadskroppen kunnat inrymmas alla de för en rationell undervisning nödvändiga lokalerna, och att även i övrigt i allt väsentligt programmets önskemål blivit uppfyllda. Ev. framkommande mindre påpekanden torde vid detaljritningarnas utförande lätt kunna tillgodoses.

Byggnaden innehåller 30 klassrum, vilket motsvarar den nuvarande organisationens behov, sedan denna inom de närmaste åren blivit fullt utbyggd, även om — såsom kollegiet en gång begärt — den ena treåriga linjen på realgymnasiet gjordes fyraårig. Men därutöver finns ingen marginal, och skulle den nu av sparsamhetsskäl tillfälligt indragna treåriga latinlinjen återuppstå, finnes alltså utrymme endast om elevantalet, såsom hittills skett, tillåter samläsning med ena reallinjen. Emellertid är f. n. ogörligt att beräkna det framtida behovet, främst därför att hela skolorganisationen nu ligger i den stora skolkommitténs stöpslev. Och skulle en gång gymnasiet ytterligare växa, torde tiden redan vara inne för ännu en realskola i staden. Ett läroverk med över tusentalet elever måste anses vara en oformlighet, där kvalitén blir lidande.

Rektorsexpeditionens, kollegiets och bibliotekens lokaler, som tillsammans så att säga utgöra skolans hjärta, ha fått ett avskilt och lugnt, men ändå centralt läge med utsikt över skolgården.

Då frågan om inrättande av ett landsbibliotek ej är slutgiltigt avgjord, är det icke möjligt att nu fixera läroverkets behov av biblioteksslokaler. För den händelse landsbiblioteket blir verklighet, torde de av arkitekten reserverade lokalerna måhända kunna bli tillräckliga. Det som läroverksbibliotek utmärkta rummet kan samtidigt tjäna som tyst arbetsrum för lärarna. Lärjungebiblioteket har fått en välbelägen lokal med egen ingång, och utrymme är tilltaget så, att där även kan beredas arbetsplatser för ett mindre antal elever — om tillräckligt är svårt att nu bedöma, då skolans lokalförhållanden icke på mycket länge tillåtit något egentligt läsrum för eleverna.

Det humanistiska visningsrummets förläggande till jordvåningen medför inga allvarliga olägenheter, då belysningen ändå torde bli tillräcklig för studiet

N:o 22.
Ang. nybyggnad för högre allm. läroverket.

av samlingarnas montrar, liksom under de delar av lektionerna, då rummet icke är mörklagt för bildvisning. Dess grannskap till det historiska kartrummet är lämplig och kan i viss mån ersätta dess skilsmässa från biblioteket.

Ett sammanträdesrum för elevernas föreningsliv finns icke särskilt angivet; men arkitekten har genom en enkel estrad för ev. scen och för de uppträdande anpassat elevernas frukostrum även för detta ändamål, vilket synes tillfredsställande.

I övrigt kan kollegiet inskränka sig till att sammanfattande hänvisa till den motiverade behovsförteckningen, som legat till grund för arkitektens ritningar, och vars alla önskemål han på ett sällsynt skickligt och tacknämligt sätt kunnat uppfylla. Kollegiet vill därför med glädje uttala sig för detta förslags antagande i princip och anhåller hos byggnadskommitterade och stadsfullmäktige, att arkitekten Ahlbom måtte få i uppdrag att utarbeta detaljerade ritningar i större skala.

Samtidigt vill kollegiet uttrycka sin varma förhoppning, att denna för vår skolas arbetsuppgifter så lyckligt utformade byggnad skall kunna ges en yttre gestaltning, som på bästa sätt anpassar sig till den traditionsmättade miljö, vari läroverket under de gångna seklen levat och verkat. De traditioner, skolan har att vårda — de stamma icke endast från 1800-talet — hållas emellertid levande främst genom det arbetsliv, som utvecklas inom dess murar. En skolbyggnad är i högre grad än många andra byggnader ett instrument i arbetarnas händer, icke ett monument över svunna tider. Den gamla och för oss alla kära, nu föråldrade läroverksbyggnaden kan icke få bli ett självändamål. Det är alltid vemodigt, men icke ett egentligt sorgeämne, att en vördad åldring stiger i graven.

Och till sist — men därför icke minst — önskar kollegiet framhålla den utomordentliga vikten av att arbetet på de nya skollokalerna i möjligaste mån påskyndas. De svåra förhållanden, varunder läroverket sedan alltför lång tid arbetar, och vilka genom den nya realskolelinjens införande de närmaste fyra åren komma att än ytterligare förvärras, ställa skolans ledning och lärarkår inför helt olösliga uppgifter och återverka självfallet ogynnsamt på arbetets resultat.

Västerås den 22 oktober 1942.

Å kollegiets vid H. Allm. Läroverket i Västerås vägnar:

HELGE GRANFELT.

Västerås 1943, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar
1943 Den 26 mars IV

N:o 23.

Nykterhetsnämndens årsberättelse för 1942.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Västerås stads nykterhetsnämnd får härmed avgiva berättelse för år 1942 och i sådant avseende anföra följande.

Under år 1942 har nämnden avhållit 11 ordinarie sammanträden. Mellan de ordinarie sammanträdena ha på nämndens uppdrag en del ärenden handlagts av delegerade eller av ordföranden. Antalet in- och utgående expeditioner ha varit 491 (år 1941 var antalet 296), därav följande särskilda utlåtanden (siffrorna inom parentes äro jämförelsesiffror från föregående år).

Till stadsfullmäktige:

Angående försäljning till avhämtning eller utskänkning av pilsnerdricka	12	(9)

Till Polismästaren och Stadsfiskalen:

Angående nykterhetsintyg för körkort, där nämnden tillstyrkt	140	(75)
Angående nykterhetsintyg för körkort, där nämnden avstyrkt	3	(2)

Till Länsstyrelsen:

Angående yttrande beträffande ifrågasatt återkallelse av körkort, där nämnden förordat återkallelse	5	(10)
Angående yttrande beträffande ifrågasatt återkallelse av körkort, där nämnden förordat varning	8	(15)
Angående anmälan enligt 21 § 5 mom. motorfordonsförordningen, där nämnden förordat återkallande	4	(7)
Angående anmälan enligt 21 § 5 mom. motorfordonsförordningen, där nämnden förordat varning	26	(27)

Till A.-B. Vin- och Spritcentralen:

Angående detaljhandel med dubbeldetanurerad rödsprit	3	(2)

Nämndens övervakningsverksamhet framgår av nedanstående uppgifter:

Nämnden har under året handlagt 373 (400) ärenden angående alkoholmissbruk, varvid följande åtgärder beslutats:

I 54 (35) fall förordnades om övervakning.
I 355 (350) „ tilldelades varning.
I 4 (14) „ överlämnades ärendet till ungdomsnämnden.

N:o 23. *Nykterhetsnämndens årsberättelse för 1942.*

I	70	(46)	„ hemställes om avstängning från utminutering och utskänkning av rusdrycker och pilsnerdricka.
I	3	(3)	„ överlämnades ärendet till annan kommuns nykterhetsnämnd.
I	11	(2)	„ kallades vederbörande att personligen inställa sig inför nämnden och tilldelades varning.
I	13	(15)	„ begärde nämnden efter övervakning tvångsinternering, vilka framställningar i 12 fall biföllos och 1 bordlades. I 17 fall verkställdes icke interneringsförordnandet under året.
I	1	(2)	„ begärde nämnden internering utan föregående övervakning, vilken framställning bifölls.
I	1	(2)	„ ingick vederbörande frivilligt å anstalt.
I	4	(—)	„ vidtogos inga åtgärder.

Antalet under året övervakade eller på anstalt vårdade personer framgår av nedanstående tablå.

Övervakade personer:				
Från 1941 kvarstående			51	(49)
Tillkomna under året:				
a) genom nämndens beslut	54	(36)		
b) Genom alkoholistanstalts beslut	12	(11)	66	(47)
		Summa	117	(96)

Avförda under året:				
a) genom nämndens beslut	41	(34)		
b) genom internering	7	(8)		
c) genom återintagning på anstalt	7	(2)		
d) remitterat ärendet till annan nykterhetsnämnd	1	(—)	56	(44)
Kvarstående vid årets slut			61	(52)
		Summa	117	(96)

Under året har gjorts 210 hembesök jämte 510 förfrågningar ang. de övervakade. Därjämte ha 578 besök avlagts av de övervakade å exp.

På alkoholistanstalt vårdade personer:				
Vid årets början intagna	16	(10)		
Under året intagna	13	(13)	29	(23)
Under året utskrivna	12	(7)		
Vid årets slut kvarstående	17	(16)	29	(23)

Av de vid årets slut på anstalt kvarstående voro 3 vid årsskiftet försökspermitterade.

Kostnaderna för nämndens verskamhet under året hava uppgått till 7.181: 72 kronor, varav 2.600: — kronor till löner och arvoden, kronor 3.193: 14 avgifter för anstaltsvård samt kronor 790: — för eftervård. Diverse utgifter hava under året uppgått till kronor 598: 58. Nämnden har under året erhållit

statsbidrag med 750: — kronor för 1941 års verksamhet. Dessutom har influtit 144: 05 för reseersättning och kronor 70: — utgörande flitpengar till personer, som utskrivits från anstalt.

N:o 23. *Nykterhetsnämndens årsberättelse för 1942.*

Enligt uppgift från polismyndigheten i Västerås hava åtalats 472 (413) fylleriförseelser, därav kommer på västeråsbor 259 förseelser. Dessutom hava 2 personer, ej västeråsbor, åtalats för att vid förande av motofordon hava varit i straffbar grad påverkade av starka drycker samt 7 (18) pesoner, som åtalats för förseelser mot gällande förordningar angående tillverkning och försäljning av rusdrycker och pilsnerdricka.

Från systembolaget hava följande uppgifter erhållits:

Antalet motböcker, gällande för inköp i Västerås per den 31 december 1942, innehavda av män	20.677	(19.922)
Desamma innehavda av kvinnor	1.410	(1.357)
Antalet utskänkta liter spritdrycker under 1942	57.230	(43.393)
Antalet utskänkta liter vin under 1942	9.130	(8.242)
Antalet utminuterade liter spritdrycker under 1942	343.549	(327.727)
Antalet utminuterade liter vin under 1942	33.322	(26.347)

Nykterhetstillståndet i Västerås har under året ej varit gott.

Till nämnden ha inkommit 69 anmälningar om alkoholmissbruk. 315 västeråsbor ha i Västerås och på annan ort sakfällts för 346 fylleriförseelser. Det sammanlagda antalet uppdelat på åldersgrupper är följande: 45 personer äro födda före 1890, 136 födda under åren 1891—1911, 116 födda under åren 1912—1921 och 18 äro födda 1922 och senare. Nämnden har dock i flera fall kunnat förmärka en förbättring. Västerås stads folkmängd var vid årsskiftet 40.212.

Genom samarbete med Västerås Samhjälp har nämndens klientel under året erhållit värdefull hjälp i förebyggande och eftervårdande syfte.

Berättelseåret har varit det arbetssammaste under nämndens verksamhetstid. Resultatet av nämndens arbete kan betraktas som relativt tillfredsställande. Detta utesluter dock icke önskemålet om ett ännu bättre resultat.

Ökningen av ungdomsfylleriet har under året varit särskilt markant, varför nämnden ägnat denna sida av sin verksamhet särskild uppmärksamhet samt sökt att på ett så tidigt stadium som möjligt med lämpliga åtgärder, företrädesvis inkallelse inför nämnden eller eljest personlig påverkan, återföra från och förebygga fortsatt missbruk. För övrigt har nämnden sökt att inom ramen av gällande lagar och förordningar åstadkomma ett i nykterhetshänseende så gott resultat som möjligt, men detta har i viss grad motverkats av det delvis genom restaurantdansen förekommande ungdomsfylleriet, ävensom det förhållandet att samma person kan besöka samtliga restauranter i staden i följd.

Västerås den 15 februari 1943.

För Västerås stads nykterhetsnämnd:

AXEL NORÉN.

/K. A. Bergvall.

N:o 24.

Styrelsens för Västerås stads barnstugor årsberättelse för 1942.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för Västerås stads barnstugor får härmed överlämna berättelse rörande styrelsens verksamhet för år 1942.

Västerås den 19 februari 1943.

För Styrelsen för Västerås stads barnstugor:

PAUL W. FRITSCH.

VÄSTERÅS STADS BARNSTUGOR

Årsberättelse för 1942.

Styrelseledamöter:
Doktor P. W. Fritsch, ordförande
Fru Ebba Holmström, v. ordförande
Major G. Robsahm
Barnavårdssyster Svea Sandberg
Folkskollärare John Jacobsson.

Suppleanter:
Förrådsvaktmästare Ivar Engström
Personalkonsulent Inez Mallander
Fru Alice Boström.

Enligt styrelsebeslut den 13 januari 1942 har barnstugornas föreståndarinna varit styrelsens sekreterare.

Anställd personal:
Föreståndarinna för barnstugeverksamheten i sin helhet fröken Gertrud Olsson.
Herrgårdets barnträdgårdar 2 avd. ledarinna fröken Gertrud Olsson.
Korsängens barnträdgårdar 2 avd. ledarinna fröken Brita Bohlin.
Jakobsbergs barnträdgårdar 2 avd. ledarinna fröken Karin Benedicks, fru Märta Lindqvist (vikarie fru Else Eriksson).
Hallens barnträdgårdar 2 avd. ledarinna fröken Hillevi Erlandsson.

N:o 24.
Västerås stads barnstugor. Årsberättelse för 1942.

Herrgårdets eftermiddagshem:
Föreståndarinna: fröken Karin Benedicks.
Slöjdlärarinna: fru Märta Nilsson.
Slöjdlärare: herr Einar Gustafsson
Husmor: fru Signe Sundqvist.

Under den gemensamma beteckningen Västerås stads barnstugor har under 1942 bedrivits
1) barnträdgårdsverksamhet för 4—7-åringar,
2) dagkoloniverksamhet på Östra holmen under sommarmånaderna,
3) eftermiddagshem för skolbarn.

Barnträdgårdsverksamheten började vårterminen med 6 avdelningar för sammanlagt 140 barn. Vid höstterminens början tillkommo de av stadsfullmäktige beslutade 2 avdelningarna i Idrottshallen, de s. k. Hallens barnträdgårdar, för sammanlagt 50 barn. Samtidigt öppnades i staden en privat barnträdgård med c:a 50 platser. Trots dessa ökade platsmöjligheter måste vid inskrivningarna hösten 1942 c:a 145 anmälda barn avvisas. Förfrågningar angående platser göras dessutom så gott som dagligen vid de olika barnträdgårdarna.

Dessa siffror bestyrka om något att hemmen förstå värdet av att samhällsfostran börjar i den ålder, då barnen enligt den nyare psykologiska forskningen äro mest påverkbara. De av stadsfullmäktige för 1943 beslutade Gideonsbergs barnträdgårdar i Aseas hemgård komma givetvis att medföra någon lättnad. Värst är belastningen dock vid Herrgårdets barnträdgårdar beroende på de barnrika distrikten Kristiansborg, Vega och Iggeby. Vad Jakobsberg beträffar skulle denna barnstuga utan extra kostnader kunna bereda plats för ytterligare 10 barn, om den synnerligen otillfredsställande lokalen kunde ersättas med en lämpligare sådan.

Hälsotillståndet bland barnen har varit gott och har liksom föregående år övervakats av barnstugornas läkare doktor P. W. Fritsch.

Föräldramöten ha anordnats vid samtliga barnträdgårdar med syfte att diskutera uppfostringsfrågor och stärka samarbetet med hemmen, ett samarbete som är en grundförutsättning för ett gott resultat med barnen.

En vårfest och en julsoaré ha anordnats å Västerås teater då barnträdgårdsbarnen stått för programmet.

Föräldrarna ha liksom föregående år erlagt en avgift av 3: ——5: — eller 10: — per månad, beroende på familjens ekonomiska möjligheter. Full befrielse från avgiften förekommer givetvis också men endast i undantagsfall.

Statistiska uppgifter för barnträdgårdarna:

	Antal besök	Antal arb.-d.	Medeltal barn per dag	Avgifter
Herrgårdet	7613	151	50	2.163: 50
Korsängen	6178	151	41	1.526: 50
Jakobsberg	4611	151	31	1.765: —
Hallen	3115	69	45	663: —
Summa	21517			6.118: —

N:o 24. *Västerås stads barnstugor Årsberättelse för 1942.*

Dagkoloniverksamheten på Östra holmen pågick under tiden 25/6—20/8 1942. För att undvika den oerhörda anhopningen av barn som förekom föregående år, en anhopning som ställer ledarinnorna inför stora svårigheter och innebär risker för barnen, uppsköts starten 1942 till efter midsommar, då en del barn hunnit lämna staden. I stället förlängdes badtiden i augusti fram till skolornas början.

Genom välvilligt tillmötesgående från stadens myndigheter hade för sommaren 1942 avsevärda förbättringar utförts på barnens badplats. Så hade uppförts en stor, delvis inbyggd regnpaviljong med krokar för barnens kläder och en angränsande kiosk som möjliggör förvaring av lekmaterial, mjölkkannor etc. Dessutom hade iordningställts en stor sandlåda och klätterställningar. Vid badplatsen hade utlagts två långa bryggor ut i vattnet som hindrade trängsel och gyttjebildning vid själva stranden. Fristående bryggor och avgränsande stängsel ute i vattnet möjliggjorde effektivare övervakning och större säkerhet för barnen. Eftersom denna sommar var synnerligen regnig och kall, voro dessa anordningar om möjligt ännu mera välkomna än vad annars varit fallet.

Med hänsyn till väderleken var dagkolonien väl besökt, ehuru besökssiffrorna givetvis äro mycket lägre än de från föregående varma sommar. Kostnaderna per barn bli därför högre men bero också delvis på inköp av lekmaterial och en transportkärra för mjölken.

Liksom föregående år reste barnen ut med färjan kl. 10,30 och återvände kl. 3 e. m. Varje barn erhöll ⅓ l. mjölk.

Statistiska uppgifter för dagkolonien:

Antal baddagar: 34
Antal besök: 3862
Medeltal barn per dag: 113
Kostnad per barn och dag: 26,5 öre.

Badresorna måste helt inställas på grund av regn 6 dagar.

Herrgärdets eftermiddagshem har under 1942 fortsatt sin verksamhet enligt de linjer som skisserades upp i årsberättelsen för 1941. Omläggningsarbetet har förorsakat vissa svårigheter, som dock undan för undan övervinnas.

Icke heller i eftermiddagshemmet har alla anmälda barn kunnat mottagas. Små eftermiddagshem i stadens olika delar skulle ha en stor social uppgift att fylla. Lokalfrågorna höra dock till barnstugestyrelsens svåraste problem att lösa och det är styrelsens varma förhoppning att planerna på en institution för barnavårdande verksamhet på tomten invid Korsängsskolan måtte förverkligas inom en icke alltför avlägsen framtid.

Statistiska uppgifter för eftermiddagshemmet:

Antal besök: 6521
Antal arbetsdagar: 149
Medeltal barn per dag: 44
Avgifter 1.203: 80.

På inbjudan av Husmodersföreningen deltog barnstugorna i april 1942 i utställningen "Vi sätta bo". Barnarbeten, texter, statistik och fotografier belyste olika grenar av verksamheten.

Västerås den 25 februari 1943.

PAUL W. FRITSCH.

/Gertrud Olsson.

N:o 25.

Drätselkammarens skrivelse ang. godkännande av markbyte å Jakobsberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt den för Jakobsberg fastställda stadsplanen skall av stadsägan n:r 701 c:a 2.400 kvm. ingå i gatumark och har drätselkammaren med ägaren av nämnda stadsäga träffat preliminärt avtal om byte av denna mark mot c:a 2.450 kvm. av staden tillhöriga stadsägan n:r 1053 C. För bytet skola gälla följande villkor.

Markvärdet för stadsägan n:r 701 beräknas efter 6 kronor pr kvm. varjämte staden skall ersätta värdet av befintliga fruktträd och andra växter med 3 000 kronor, vilken summa icke nu skall utbetalas av staden utan avskrivas under vissa år, högst 10, varunder ägaren får bruka området i avbidan på gatans utläggning och lägst 1/10 av beloppet avräknas för varje brukningsår. Eventuellt resterande skall, då marken av staden tages i anspråk för gata, utbetalas till nuvarande ägaren.

Av staden överlåten mark av stadsägan 1053 C har åsatts ett värde av 9 kronor pr kvm. varjämte ersättning för värdet av detta område angränsande gatumark skall utgå med 6 kronor pr kvm.

Mellangiften till staden skall erläggas vid tillträdet.

Drätselkammaren, som anser, att det föreslagna markbytet kan ske på för staden antagbara villkor, hemställer att stadsfullmäktige måtte besluta

att godkänna härovan omförmälda mellan drätselkammaren och ägaren av stadsägan 701 träffade preliminära avtal angående markbyte å Jakobsberg.

Västerås den 4 mars 1943.

För drätselkammaren:

HENRIK WELIN-BERGER.

/*Gunnar Ekberg.*

N:o 26.

Drätselkammarens skrivelse ang. inköp av stålskåp för förvaring av läroverkets musikbibliotek.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan lokalstyrelsen vid Högre Allmänna Läroverket härstädes under förklaring, att läroverket saknade medel för ändamålet, anhållit att staden måtte medverka till anskaffande av lämpliga förvaringsskåp för läroverkets dyrbara, delvis unika musikbibliotek, får drätselkammaren anhålla att stadsfullmäktige måtte ställa medel till förfogande för inköp av dylika skåp.

Med hänsyn till bibliotekets stora värde finner drätselkammaren det angeläget, att detsamma förvaras på betryggande sätt i tvenne för ändamålet förfärdigade stålskåp, vilka böra inköpas av staden och hyresfritt utlånas till läroverket. Enligt inkommen offert betinga skåpen ett pris av sammanlagt 1.000 kronor.

Drätselkammaren får sålunda hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att för inköp av tvenne stålskåp, avsedda att för förvaring av befintligt musikbibliotek utlånas till högre allmänna läroverket, ställa ett belopp av 1 000 kronor till drätselkammarens förfogande, att utgå av innevarande års förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 4 mars 1943.

För drätselkammaren:

HENRIK WELIN-BERGER.

/Gunnar Ekberg.

N:o 27.

Drätselkammarens och kristidsnämndens yttranden över motion ang. viss kontroll över kristidsnämndens arbete.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med instämmande i kristidsnämndens närslutna yttrande beträffande herr Bertil Lunds i stadsfullmäktige väckta motion angående viss kontroll från stadsfullmäktiges sida beträffande kristidsnämndens verksamhet får drätselkammaren anföra, att denna verksamhet är av sådan statlig natur, att stadsfullmäktige torde sakna möjlighet och befogenhet att inverka på nämndens handläggning av ärenden eller utöva någon kontroll däröver.

Framställning om författningsändring för att möjliggöra den av herr Lund föreslagna kontrollen torde icke på något sätt vara av behovet påkallad.

Drätselkammaren får därför anhålla.

att den nu ifrågavarande av herr Lund väckta motionen icke måtte föranleda till någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Västerås den 4 mars 1943.

För drätselkammaren:

HENRIK WELIN-BERGER.

/Gunnar Ekberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Anmodad inkomma med yttrande rörande av herr Bertil Lund till stadsfullmäktige den 31 augusti 1942 ingiven motion med förslag att stadsfullmäktige skulle utfärda sådan instruktion för kristidsnämnden, att nämnden inför stadsfullmäktige avlämnade rapport över handlagda ärenden och arten av viktigare beslut, får kristidsnämnden härmed anföra.

Då instruktion för kristidsnämndens verksamhet utfärdats av statens livsmedelskommission samt kristidsnämnden såväl i kontroll- som övriga hänseenden är underställd livsmedelskommissionen, i första hand genom kristidsstyrelsen i länet, kan nämnden icke finna de av herr Lund föreslagna åtgärderna av behovet påkallade och hemställer därför att motionen icke måtte föranleda till någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Västerås den 18 februari 1943.

För kristidsnämnden:

GUSTAF OLSSON.

/Gunnar Ekberg.

N:o 27.

Ang. viss kontroll över kristidsnämndens arbete.

Till Stadsfullmäktige.

Förhållandena inom Västerås kristidsnämnd har tid efter annan varit föremål för offentlig kritik. Om dess berättigande eller ej må i detta sammanhang icke ytterligare ordas. Tydligt är dock att nämndens handhavande av sitt grannlaga uppdrag i flera avseenden lämnat en hel del i övrigt att önska. En bättre ordning skulle kanske kunna ernås om nämnden vore underkastad en viss kontroll från stadsfullmäktiges sida exempelvis därigenom att nämnden vore ålagd att minst en gång i kvartalet til stadsfullmäktige inlämna en redogörelse över antalet sammanträden och ärenden samt arten av viktigare beslut.

Skulle denna ordning medföra att nämndens ledamöter för att fullgöra sitt uppdrag måste eftersätta arbetstid och därigenom åsamkas ekonomisk förlust bör stadsfullmäktige besluta om anslag till lämplig ersättning för täckande av sådan förlust för kristidsnämndens ledamöter. Därest beslut om sådan ändring av gällande instruktion eller tillägg till densamma skulle ligga utanför stadsfullmäktiges befogenhet bör stadsfullmäktige besluta om att hos vederbörande organ som är beslutmässigt i frågan hemställa om sådan ändring eller tillägg.

Undertecknad hemställer därför att stadsfullmäktige måtte besluta

att utfärda eller hemställa om utfärdande av sådan instruktion för kristidsnämnden att denna ålägges att minst en gång i kvartalet avlägga rapport inför stadsfullmäktige;

att därest sådan ändring medför ekonomisk förlust för nämndens ledamöter besluta om anslag för lämplig ersättning härför.

Västerås den 31 augusti 1942.

BERTIL LUND.

N:o 28.

Beredningsutskottets m. fl. yttranden över utredning och förslag ang. socialvårdens organisation.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I december månad 1942 har en av chefen för socialdepartementet utsedd kommitté med uppdrag att verkställa en översyn av den svenska socialvården och framlägga därav föranledda förslag, Socialvårdskommittén, avgivit ett "Betänkande VI: Utredning och förslag angående socialvårdens organisation". Betänkandet, som utsänts på remiss till olika myndigheter, har av länsstyrelsen

i länet överlämnats till stadsfullmäktige för yttrande före den 1 instundande april månad. Vid sitt sammanträde den 25 februari detta år beslöto stadsfullmäktige remittera förslaget till beredningsutskottet för yttrande med uppdrag för utskottet att dessförinnan höra de nämnder och styrelser, som av förslaget berördes. Med överlämnande av infordrade yttranden från barnavårdsnämnden, fattigvårdsstyrelsen, pensionsnämnden, nykterhetsnämnden och familjebidragsnämnden får beredningsutskottet nu i ärendet anföra följande.

N:o 28. *Ang. socialvårdens organisation.*

Då ett referat av kommitténs betänkande finnes infört i Svenska Stadsförbundets Tidskrift, häfte 1 1943, sid. 19 och följande, och då en stor del av stadsfullmäktiges ledamöter jämväl eljest haft tillfälle att taga del av betänkandet, anser beredningsutskottet det icke erforderligt att här lämna någon ingående redogörelse för ärendet. Det har emellertid synts beredningsutskottet lämpligt att i korthet beröra betänkandets viktigaste punkter.

Inledningsvis har kommittén erinrat om, att ett av den moderna socialvårdens huvudsyfte måste vara att bidraga till skapandet av social trygghet för medborgaren och att detta förhållande måste leda därtill, att socialvården i högre grad än nu bör inriktas på förebyggande åtgärder. Kommittén anser det därvid uppenbart, att, i den mån ett system kan utformas och förverkligas, som medverkar till att skänka den enskilde medborgaren social trygghet, så ha vissa förutsättningar tillika skapats för en förbättring på lång sikt av vårt lands befolkningsförhållanden och att det heller icke får förbises, att dagens läge i sistnämnda avseende är sådant, att socialvården direkt och positivt måste taga sikte på de befolkningspolitiska synpunkterna.

I detta sammanhang har kommittén särskilt påpekat, att självförsörjningsplikten skall utgöra den grund, varpå socialvården skall vila. Vidare har kommittén meddelat, att den har för avsikt att under innevarande år framlägga förslag till lag om obligatorisk sjukförsäkring och obligatorisk arbetslöshetsförsäkring.

Beträffande den egentliga socialvården har kommittén, som på anförda skäl ansett, att beteckningen fattigvård bör utbytas mot benämningen socialhjälp, ingående diskuterat frågan om huvudmannaskapet. Kommittén har stannat vid att kommunen även i fortsättningen skall vara huvudman. Därvid har det angivits såsom en förutsättning, att större kommunala enheter skapas för socialhjälp och barnavård. Den kostnadsutjämning, som utgjort det huvudsakliga motivet för tidigare yrkanden om förändring av huvudmannaskapet, kan enligt kommitténs mening vinnas genom att betydande statsbidrag lämnas till kommunerna för socialhjälp och barnavård. Kommittén förutsätter därvid emellertid, att en höjning av den kommunala andelen av kostnaden för tilläggspensionerna bör komma till stånd. Vidare anser kommittén det icke uteslutet, att vid bestämmande av grunderna för statsbidrag hänsyn även bör tagas till kommunernas skattebelastning.

Kommittén har därefter ingående studerat frågan om sammanslagning av mindre primärkommuner till större och för socialvårdens rätta handhavande mera lämpade kommuner. Kommittén har väl beaktat, att det vore lyckligast, om en total nyindelning av kommuner skedde, varvid sålunda skulle skapas större primärkommuner. Då en sådan nyindelning icke inom rimlig tid torde kunna komma till stånd, har kommittén föreslagit bildande av socialvårdskommuner, vilka skulle helt övertaga den verksamhet, som hittills inrymts under

N:o 28.
Ang. socialvårdens organisation.

begreppen fattigvård, den samhälleliga barnavården, alkoholistvården, den primärkommunala verksamheten i samband med folkpensioneringen och arbetslösheten samt familjebidragsverksamheten för värnpliktiga. Därjämte har kommittén förordat, att den allmänna hälsovården i de primärkommuner, vilka ingå i socialvårdskommun, överföras till dessa.

Socialvårdskommun skulle inom sitt behörighetsområde fungera som en självständig kommunal samfällighet, utrustad med beslutande och verkställande organ, med beskattningsrätt m. m. Det beslutande organet skulle utgöras av socialvårdsfullmäktige, valda i samband med kyrkofullmäktigevalen. Det beslutande organet skulle vara socialnämnden, vilken inom sitt verksamhetsområde skulle erhålla samma kompetens som kommunalnämnd.

Kommittén har vidare ansett, att även i de primärkommuner, som icke skola ingå i socialvårdskommuner, socialnämnder böra inrättas för centralisering av medelsförvaltning och beslutanderätt. Den väsentligaste fördelen med denna centralisering har kommittén funnit vara att genom att prövningen av hjälpbehovet förlägges till ett centralt organ detta får en totalbild av det individuella hjälpfallet och samtidigt kan vidtaga de olika åtgärder, som finnas påkallade, antingen dessa falla inom området för den ena eller andra hjälpformen. Kommitténs förslag innebär sålunda, att ett centralt kommunalt organ, socialnämnden, skall övertaga de förvaltningsangelägenheter, som nu åvila fattigvårdsstyrelse, pensionsnämnd, kommunal nykterhetsnämnd, arbetslöshetskommitté och familjebidragsnämnd medan en särskild barnavårdsnämnd omhänderhar det omedelbara ansvaret för barna- och ungdomsvården. Emellertid skola principiella skäl, de må vara aldrig så väl grundade, icke få förhindra en fördelning av arbetsuppgifterna på olika organ, där detta med hänsyn till uppgifternas mångfald befinnes nödvändigt. Sålunda skall en kommun kunna besluta tillsätta särskild nämnd, där kommunens folkmängd, omfattningen av socialnämndens verksamhet eller andra liknande förhållanden därtill föranleda. Sådant beslut skall underställas länsstyrelsen för godkännande.

Enligt förslaget skola ledamöterna i nämnden utses till ett antal av minst sex. En av ledamöterna samt en suppleant för honom skall förordnas av länsstyrelsen, de övriga skola utses av kommunen. Nämnden skall tillerkännas uteslutande behörighet att företräda kommun i ekonomiska angelägenheter för socialvårdens (inklusive barnavårdens) område. De under socialnämnden sorterande nämnderna skola erhålla rätt att — var inom sitt verksamhetsområde — företräda kommunen i övriga avseenden, såvitt angår förvaltnings- och verkställighetsåtgärder. Beträffande barnavårdsnämnden skall denna enligt förslaget i allt vad som gäller ekonomi och förvaltning vara underställd socialnämnden, som i fråga om åtgärder av mera allmän natur skall ha att utöva en central ledning även på nu ifrågvarande område, i den mån dessa åtgärder sammanhänga med socialvården i övrigt.

Kommittén rekommenderar, att socialvårdsbyrå genom socialnämndens försorg inrättas, vilken byrå skall vara säte för det löpande förvaltningsarbetet, mottaga framställningar i socialvårdsangelägenheter, meddela råd och upplysningar i sådana ärenden etc. Enligt kommitténs mening är det angeläget, att förtroendemännen, även när tjänstemän anställas, praktiskt deltaga i arbetet och hålla kontakt med klientelet.

Över socialnämnden skall enligt förslaget inrättas länssocialnämnd, i vilken

landshövdingen är självskriven ordförande och vilken därutöver skall bestå av tre ledamöter, två förordnade av Kungl. Maj:t och en utsedd av landstinget. Länssocialnämnden skall i huvudsak ha samma ställning som länsstyrelsen för närvarande och skall sålunda såväl vara besvärsinstans som ett kontrollerande och rådgivande organ.

N:o 28. *Ang. socialvårdens organisation.*

Beredningsutskottet vill först meddela, att det i princip omfattar det föreliggande förslaget med tillfredsställelse. Det måste, såvitt utskottet kan finna, vara mycket väl betänkt, att åtgärder vidtagas för socialvårdens effektivisering och centralisering. Denna uppfattning lärer än mer styrkas, om den ses mot bakgrunden av socialvårdskommitténs uttalande om socialvården såsom medel för skapande av social trygghet, av förebyggande åtgärder till medborgarnas fromma och av möjlighet för en förbättring av landets befolkningsförhållanden, varvid självförsörjningspliktens princip icke sättes åsido. Det kan visserligen beklagas, att kommittén icke nu haft tillfälle att framlägga förslag till lösning av problemet i dess helhet med angivande av de faktiska ekonomiska konsekvenserna av förslagets genomförande m. m. Detta förhållande bör dock icke enligt utskottets mening inverka förhindrande på förslagets realisering i lämpliga delar. Härvid skall emellertid alldeles särskilt betonas vikten av, att de regler, som kunna komma att givas i ämnet, icke få göras alltför inskränkta och restriktiva och därmed omöjliggöra eller försvåra hithörande frågors rationella lösning. Ej heller få kommande lagbestämmelser givas en sådan utformning, att de inkräkta på den kommunala självbestämmanderätten.

Även om beredningsutskottet sålunda i princip anser sig böra tillstyrka det framlagda förslaget, givas uppenbarligen en hel del bestämmelser, som icke helt eller delvis kunna vinna utskottets bifall.

Den allvarligaste anmärkningen bör enligt utskottets uppfattning riktas emot det förslaget, att särskilda socialvårdskommuner skola tillskapas. Det synes utskottet ganska uppenbart, att man därigenom också skapar flerfaldiga tillfällen till tvistigheter mellan de i socialvårdskommun ingående primärkommunerna. Oavsett detta förhållande måste det anses mindre förtänksamt att föregripa en kommande nyindelning av småkommunerna genom att på lösliga grunder skapa kommuner enbart för socialvårdens rätta handhavande. Det kan knappast antagas annat än att, då nya och större primärkommuner en gång skola ordnas, man måste känna sig bunden av socialvårdskommunernas gränser. I detta sammanhang bör det också anmärkas, att de mindre landskommunernas fullmäktige hava sin huvudsakliga uppgift just i att fatta beslut i ärenden av hithörande natur. Följdes kommitténs förslag skulle kommunalfullmäktiges beslutanderätt bli mer eller mindre en rätt endast på papperet. Ehuru det ur många synpunkter skulle vara ytterst önskvärt, att kommitterades förslag även i denna del nu kunde genomföras, anser sig beredningsutskottet knappast kunna tillråda nyskapandet av kommuner enbart för socialvården. Endast under den förutsättning att det visar sig omöjligt att nu eller inom den allra närmaste tiden skapa nya och större primärkommuner kan beredningsutskottet, om ock med någon tvekan, uttala sig för ett tillskapande av provisoriska socialvårdskommuner. Beredningsutskottet avser därvid, att dessa kommuner snarast skola ersättas med större primärkommuner. I denna del av ärendet hänvisar beredningsutskottet jämväl till vad i bifogade yttranden uttalats. Utskottet finner icke anledning att vidare ingå i prövning av kommitténs förslag beträffande

N:o 28.
Ang. socialvårdens organisation

socialvårdskommun, då detta icke kommer att beröra Västerås stad. Utskottet vill emellertid icke underlåta att påpeka, att det ställer sig synnerligen tveksamt till den föreslagna likvidationen mellan primärkommuner vid bildande av socialvårdskommuner. Likaså kan utskottet icke dela kommitténs uppfattning, att socialvårdsfullmäktige skola väljas i samband med val av kyrkofullmäktige. Fastmer synes det utskottet ur alla synpunkter ytterst önskvärt att val av en så viktig institution som socialvårdsfullmäktige böra ske proportionellt och på sätt som för val av kommunalfullmäktige är stadgat. Beredningsutskottet sätter i detta sammanhang i fråga, huruvida det icke vore lämpligast, om socialvårdsfullmäktige valdes av stads- respektive kommunalfullmäktige.

Kommittén har, såsom ovan framhållits, uttalat, att vid bestämmandet av grunderna för utgivande av statsbidrag hänsyn borde tagas till kommunernas skattebelastning. Utskottet kan icke dela denna uppfattning. Fastmer synes det beredningsutskottet rätt och skäligt, att statsbidrag i regel utgår efter samma grunder helt och hållet oavsett skatteunderlag och skattebelastning och att statsbidrag med större belopp endast i undantagsfall skall utgå till notoriskt högt skattebelastade kommuner.

Av vad som ovan sagts torde framgå, att utskottet är väl införstått med förslaget, att socialnämnder obligatoriskt skola finnas. Det är alldeles uppenbart, att ifrågavarande arbete härigenom i hög grad rationaliseras. Utskottet delar därvid kommitténs mening, att socialvården i princip skall övertaga det arbete, som nu åvilar fattigvårdsstyrelsen, pensionsnämnden, arbetslöshetskommittén och familjebidragsnämnden. För en sådan åtgärd talar framför allt, att den ekonomiska hjälp, som i givna fall kan lämnas, rimligtvis måste bli bättre och lämpligare fördelad. Det förhållandet, att socialnämndens arbetsbörda därigenom kan bliva avsevärd, synes knappast böra inverka hindrande på förslagets genomförande. Det skall också påpekas, att, därest förhållandena det påkalla, särskilda nämnder för folkpensioneringen m. m. åter kunna inrättas efter länsstyrelsens hörande.

Utskottet delar barnavårdsnämndens och fattigvårdsstyrelsens uppfattning, att det icke bör stadgas rätt för vissa personer, såsom representanter för länsstyrelsen, ordföranden i barnavårdsnämnden, församlingens kyrkoherde m. fl. att närvara vid socialnämndens sammanträden, varvid dessa personer skulle utrustas med yttrande- men icke beslutanderätt. Däremot finner utskottet det väl påkallat, att skyldighet stadgas för tjänsteläkare att efter kallelse närvara vid nämndens sammanträden, ävensom att socialnämnden utrustas med rättighet att till sig kalla andra tjänstemän och personer, vars hörande kan tarvas.

I likhet med nykterhetsnämnden kan beredningsutskottet icke finna det lämpligt, att denna nämnds arbete sammanföres med socialnämndens. Såvitt utskottet kan finna måste en enbart för nykterhetens främjande tillsatt nämnd i långt högre grad kunna bidraga till främjande av folknykterheten än en med en mängd ärenden av skilda slag sysselsatt socialnämnd. Utskottets uppfattning är sålunda, att särskild nykterhetsnämnd i allmänhet skall finnas och att dispens härifrån skall kunna lämnas av länsstyrelsen.

Beredningsutskottet är icke helt övertygat om önskvärdheten och lämpligheten av att en ledamot och en suppleant i socialnämnden skall tillsättas av länsstyrelsen ävensom att denna ledamot och suppleant automatiskt skall deltaga i arbetslöshetskommitténs och pensionsnämndens arbete. Utskottet är väl

medvetet därom, att förslaget tillkommit för att medgiva statlig kontroll i nämndernas arbete. Utskottet vill emellerid ifrågasätta, huruvida icke denna kontroll tillräckligt effektivt handhaves av revisorerna och länsstyrelsen och huruvida icke det också kommer att visa sig, att denna länsstyrelsens ledamot knappast kan bli till den nytta, som kommitterade härmed avsett.

N:o 28. *Ang. socialvårdens organisation.*

Slutligen delar utskottet helt barnavårdsnämndens och fattigvårdsstyrelsens uppfattning beträffande länssocialnämndens sammansättning och arbetsuppgifter. Det måste anses vara uppenbart, att den folkvalda representationen i denna nämnd bör givas större utrymme. Den faktiska sakkunskapen lärer likväl vara väl företrädd genom de olika konsulenterna. Beredningsutskottet har sålunda den bestämda uppfattningen, att, därest en länssocialnämnd skall behöva tillskapas, länsstyrelsen jämväl i forsättningen skall fungera såsom besvärsinstans.

I övrigt har beredningsutskottet i huvudsak intet att erinra emot förslaget. Väl är det sant, att förslagets genomförande kommer att i vart fall till en början medföra en hel del svårigheter såsom kompetenskonflikter mellan socialnänmden och de underordnade nämnderna m. m. Utskottet finner dock icke anledning att här än vidare ingå på prövning av förslaget, detta desto mindre som man icke nu har möjligheter att bedöma den föreliggande frågan i hela dess vidd.

Beredningsutskottet hemställer till slut, att stadsfullmäktige ville besluta

att som eget yttrande över Socialvårdskommitténs "Betänkande VI: Utredning och förslag angående socialvårdens organisation m. m." åberopa vad beredningsutskottet här ovan anfört.

Västerås den 10 mars 1943.

För beredningsutskottet:

GÖSTA SJÖBERG,

/Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Såsom infordrat förberedande yttrande över socialvårdskommitténs betänkande med utredning och förslag angående socialvårdens organisation m. m., få fattigvårdsstyrelsen och barnavårdsnämnden anföra.

Anledning att lämna något referat av betänkandets innehåll torde icke föreligga, enär det huvudsakliga innehållet av detsamma tidigare torde vara känt.

Självfallet föreligga betydande svårigheter att taga definitiv ställning till ett reformförslag, som endast är partiellt utformat. I utformat skick avser betänkandet att giva den yttre ramen till en reformerad socialvård och dess organisation såväl kommunalt som interkommunalt, varemot de lagar, som

N:o 28.
Ang. socialvårdens organisation.

avse att reglera själva hjälpverksamheten, endast preliminärt behandlats.

I olika sammanhang har kommittén betonat nödvändigheten av, att huvudprincipen och grundvalen i socialvården måste alltfort vara självförsörjningsplikten ävensom att den samhälleliga hjälpverksamheten icke erhåller sådan utformning, att den enskildes ansvar för egen försörjning avtrubbas, utan fastmer syftar till, att bevara och i görligaste mån befordra den enskilde medborgarens självförsörjningsförmåga.

I sådant hänseende åsyftas en utbyggnad av socialförsäkringen i olika avseenden. Bl. a. omnämnes införande av obligatorisk sjukförsäkring, ävensom förbättring av en del andra försäkringsformer, såsom pensionsförsäkring och arbetslöshetsförsäkring. Ett på detta sätt utbyggt och förbättrat försäkringsväsende till stöd åt medborgarna i kritiska livslägen, bör vara ägnat att icke blott stärka den enskildes ansvarskänsla och självförsörjningsförmåga utan jämväl att skapa enskild och samhällelig trivsel och trygghet.

Beträffande förslaget att utbyta benämningen fattigvård mot socialhjälp synes en sådan förändring lämplig ur flera synpunkter. Främst torde de olika nya hjälpgrenar, som under senare tid tillkommit och som alla göra anspråk på, en förnämligare ställning än fattigvården, ha medverkat till att ge den nuvarande beteckningen en mindre tilltalande innebörd. Visserligen kan en hjälpforms namn icke förändra dess innehåll, men namnet torde dock ej sakna betydelse och beteckningen socialhjälp är numera rätt allmänt vedertagen och torde på ett bättre sätt ange den nya anda, som bör prägla samhällets hjälpverksamhet.

I fråga om huvudmannaskapet för socialvården skulle givetvis åtskilligt vara att vinna genom att staten eller landstinget bekostade densamma. Bl. a. skulle fattigvårdsprocesserna bortfalla eller minskas, en jämnare understödsstandard vinnas samt utjämning av fattigvårdsbördan åstadkommas. Men dessa obestridliga fördelar skulle knappast kunna uppvägas av de ofrånkomliga nackdelar, som skulle bli följden. Utan tvivel skulle en sådan anordning betyda ett djupt ingrepp i den kommunala självbestämmanderätten och handlingsfriheten, en byråkratisering och insnörning av hjälpverksamheten inom alltför snäva gränser, som icke skulle passa ihop med socialvårdens natur, samt först och sist en fördyring av verksamheten utan motsvarande förbättring av understödsstandarden. Därjämte skulle säkerligen den demokratiska grund på vilken förtroendemannaelementet vilar skjutas åt sidan eller i varje fall rubbas. Statens eller landstingets övertagande av socialvården synes därför icke kunna förordas.

Kommittémajoritetens förslag om primärkommunernas bibehållande som huvudman för en reformerad socialvård är därför att förorda. Därvid måste emellertid förutsättas, om det avsedda syftet skall kunna nås, att statsbidraget utgår till omfattning och form, som tryggar reformens innersta mening. Det är härvid också av vikt, att utformningen av bestämmelserna om bidrag av statsmedel få en sådan avfattning, att de icke ge upphov till ett alltför restriktivt, arbetskrävande och dyrbart återsökningsförfarande. Detta önskemål stödes företrädesvis av erfarenheter från en under senare år tillkommen statlig hjälpverksamhet av mera schematisk natur. Det är självfallet nödvändigt med en kontroll, som tryggar mot missbruk, men en sådan bör kunna bli effektiv genom relativt enkla medel.

Vad angår kommitténs förslag ifråga om anstaltsvårdens ordnande, är detsamma ägnat att leda utvecklingen på detta avsnitt av socialvården i önskvärd

N:o 28.
Ang. socialvårdens organisation.

inriktning. F. n. är det så, att sjukvården, som i princip är en statens och landstingens angelägenhet, i alltför hög grad innebär en materiell börda för primärkomunerna och särskilt ifråga om sinnessjukvården förrycker möjligheterna för en fullt tillfredsställande ålderdomsvård. Det är därför önskvärt, att kommunerna på ett mera betryggande sätt befrias från denna tunga.

Förslaget till lag om socialvårdskommuner är av genomgripande innebörd för de små landsbygdskommunerna. Därmed avses att sammanföra två eller flera sådana primärkommuner till en specialkommun, socialvårdskommun, för socialvårdens handhavande. I övriga avseenden skola dessa primärkommuner bestå.

Även om Västerås stads kommun icke direkt berörs av förslaget i denna del, kan detsamma dock icke helt förbigås. Var och en som är något initierad i fattigvårds- och barnavårdsarbetet har säkerligen erfarenhet av det s. k. småkommunsproblemets avigsidor ur såväl hjälpverksamhetens egen som förvaltningsteknisk synpunkt. Det torde därför icke råda någon som helst tvekan ifråga om behovet av större enheter för möjliggörandet av en mera effektiv och tillfredsställande socialvård med därtill hörande förvaltningsangelägenheter. Utvecklingen på socialvårdsområdet och den mångskiftande samt i flera avseenden invecklade lagstiftningen inom detsamma, nödvändiggör särskilt utbildade krafter för det löpande arbetets utförande. Även ur denna synpunkt äro större enheter på området påkallade.

Om sålunda förslaget om större primärkommuner för socialvårdens ordnande och handhavande är väl motiverat, kan dock starkt ifrågasättas lämpligheten av att bilda de av kommittén föreslagna specialkommunerna. Det är nämligen tänkbart, att gränskonflikter lätt kunna uppstå mellan socialvårdskommunens intressen å ena och de i densamma ingående småkommunernas kvarstående angelägenheter å andra sidan. Vid t. ex. anordnande av arbetslöshetshjälp i form av reservarbeten kunna säkerligen betydande gränssvårigheter uppstå av berörda slag. Man bör också ihågkomma, att det icke är enbart för socialvårdens del som större kommuner erfordras. Detsamma gäller exempelvis även för skolväsendet. Den av kommittéledamoten Bexelius reservationsvis förordade linjen om fullständig sammanslagning av småkommunerna till nya kommunala enheter, förordas därför i första hand. Skulle mot förmodan en sådan sammanslagning icke låta sig genomföra inom rimlig tid, synes alternativt i andra hand den av kommittén förordade partiella sammanslagningen böra ifrågakomma.

I syfte att åvägabringa centralisering av socialvården inom kommunerna, har föreslagits inrättandet av socialnämnder, som skola handha de arbetsuppgifter, vilka f. n. tillkomma fattigvårdsstyrelse, pensionsnämnd, nykterhetsnämnd, arbetslöshetskommitté och familjebidragsnämnd, varemot särskild med socialnämnden sidoordnad barnavårdsnämnd fortfarande skall finnas för handläggning av barnavårdsfrågor av uppfostrande och socialetisk natur. I socialvårdskommuner av mindre omfattning torde det låta sig göra, att inordna dessa skiftande arbetsuppgifter under socialnämnden, men för större samhällen blir det nödvändigt att regelmässigt begagna sig av förslagets möjlighet att tillsätta särskild nämnd för envar av nyssnämnda grenar av socialvården. För nykterhetsvårdens vidkommande, som i likhet med barnavården har uppfostrande och socialetisk karaktär, är jämväl särskild under socialnämnden inordnad obligatorisk nämnd att förorda. Erfarenheten ger nämligen stöd åt det faktum, att nykterhetsvården och dess syften befordras mest effektivt och ändamåls-

N:o 28.
Ang. socialvårdens organisation.

enligt i kommuner, där särskilda nykterhetsnämnder finnes. Nämndens ställning såsom sidoordnad till eller inordnad under socialnämnden är här ovidkommande. Beträffande barnavårdsnämnden är det angeläget att den i frågor av på en gång pedagogisk och ekonomisk natur, till exempel barns omhändertagande för samhällsvård eller skyddsuppfostran få hela och fulla beslutanderätten. Ärenden, som nu lyda under barnavårdsnämndens förvaltning och företrädesvis ha understödskaraktär synes i överensstämmelse med förslagets grundtanke böra överföras till socialnämnden.

I övrigt synes förslaget om att länsstyrelse skall utse en ledamot och suppleant för denne i socialnämnden böra utgå, enär länsstyrelsen i regel knappast har erforderlig personkännedom och förslaget i övrigt icke väl överensstämmer med den kommunala självstyrelsens grundsatser. Därjämte synes knappast rimligt att föreskriva, att ordföranden i socialnämnden jämväl skall vara ledamot av barnavårdsnämnden. Den individuella självskrivenheten är f. ö. icke att förorda. Ej heller bör stadgas rätt för vissa personer, att närvara vid nämndernas sammanträden utan annan funktion än yttranderätt. Däremot synes lämpligt, att skyldighet stadgas för tjänsteläkare att på kallelse närvara vid nämndernas sammanträden.

Vad i detta sammanhang beträffar socialnämndens ställning, så synes dennas funktioner i kommuner där särskilda nämnder för de olika socialvårdsgrenarna utsetts, i huvudsak omfatta socialhjälpverksamheten, socialvårdens medelsförvaltning, ledningen av socialvårdsarbetet, översyn av den sociala utvecklingen och initiativtagande i socialvårdsfrågor samt att utgöra styrelse för socialvårdens förvaltningsapparat. Ifråga om de särskilda nämnderna skola dessa alltfort självständigt utöva sin verksamhet i dess fundamentala grenar.

Med den omfattning socialvårdsarbetet numera nått, synes det välbetänkt att en centralisering av detsamma kommer till stånd i huvudsak efter de linjer, som i förslaget angivits. Detta bör kunna medföra en i de flesta fall behövlig rationalisering och effektivisering i förvaltningen.

Mot det i samband härmed avgivna förslaget om anordnandet av socialvårdsbyrå kan dock den erinran göras, att därest förslaget avser att dessa byråer regelmässigt böra förläggas till kommunal- eller drätselkontor, detta är möjligt endast på landsbygden och i mindre samhällen, men låter sig i regel icke förverkligas i samhällen av mera betydande storleksordning.

Den föreslagna ordningen för val till socialfullmäktige kan näppeligen anses tillfredsställande. I regel tilldraga sig kyrkofullmäktigeval knappast något större intresse och ett fristående socialfullmäktigeval skulle säkerligen icke heller i allmänhet medföra något ökat deltagande i valet. Under sådant förhållande kunna tillfälliga missnöjesstämningar och dylikt få ett ödesdigert inflytande på valutgången. Socialvårdsfullmäktige böra i stället utses efter proportionella grunder av kommunal- eller stadsfullmäktige i de särskilda delkommunerna.

Vad slutligen angår inrättandet av de föreslagna länssocialnämnderna kunna vissa principiella erinringar göras. Sålunda förefaller det knappast motiverat, att utbryta de till socialvården hörande ärendena i sin helhet från länsstyrelsernas handläggning och förlägga dem till en särskild nämnd, som visserligen är förankrad hos länsstyrelsen men dock skulle arbeta fullt självständigt. Någon olägenhet med ärendenas behandling hos länsstyrelserna har ej försports

och genom att knyta socialvårds- barnavårds- och nykterhetskonsulenterna samt socialvårdsrevisorn närmare till ärendenas handläggning hos länsstyrelsen, borde de sociala synpunkterna vara väl företrädda. Därest en sådan institution som länssocialnämnden ändock anses böra komma till stånd, kan ifrågasättas om icke endast frågor av mera markant social natur böra tilläggas densamma, under det att besvärs- och tvistefrågor av rättsligt innehåll fortfarande böra avgöras hos länsstyrelserna. Beträffande sammansättningen av länssocialnämnden synes det bättre att samtliga tre ledamöter, utom landshövdingen, väljas av landstinget än att två av dem skulle utses av Kungl. Maj:t.

N:o 28. *Ang. socialvårdens organisation.*

Med de jämkningar som i det föregående anförts tillstyrker fattigvårdsstyrelsen och barnavårdsnämnden förslaget i de delar, detsamma här behandlats.

Västerås den 23 februari 1943.

För Barnavårdsnämnden: EM. GRANÉR.

För Fattigvårdsstyrelsen: THEOFIL ÖBERG.

/*Axel Norén.*

Till Beredningsutskottet i Västerås.

I skrivelse den 13 februari 1943 har Beredningsutskottet anhållit att pensionsnämnden ville avgiva yttrande över socialvårdskommitténs betänkande angående socialvårdens organisation. Med anledning härav får pensionsnämnden med avseende å pensionsnämndens verksamhetsområde anföra följande.

Enligt betänkandet skulle de uppgifter, som nu tillkomma pensionsnämnd, regelmässigt handhavas av den föreslagna socialnämnden.

Kommittén har efter att hava berört den nuvarande spänningen mellan kommunens kostnader för fattigvård och tilläggspension samt frestelsen att utnyttja folkpensioneringen till lättande av kommunens socialvårdskostnader, förklarat att förslag komme att framläggas om att kommunandelen av kostnaderna för tilläggspensionerna skulle ökas och att kostnaderna för kommunernas socialhjälp skulle reduceras genom statsbidrag. Enligt kommittén skulle genomförandet av en ändrad kostnadsfördelning i nämnda avseende utgöra en förutsättning för kommitténs förslag om överlämnandet av pensionsnämndens uppgifter till socialnämnden. Huruvida en sådan ändrad kostnadsfördelning är möjlig att åstadkomma är alldeles lämnat öppet. Överhuvudtaget bygger betänkandet på vittgående ekonomiska reformer, som kommittén emellertid icke ansett sig i detta sammanhang kunna eller böra taga befattning med eller ställning till. Detta gör att enligt pensionsnämndens uppfattning kommitténs betänkande saknar det reella underlag, som erfordras, för att betänkandet icke skall bliva att betrakta som blott ett socialt önskeförslag. Pensionsnämnden ansluter sig i detta avseende i tillämpliga delar till kommittéledamoten Bexelius särskilda yttrande.

Det torde icke kunna förnekas, att den nuvarande organisationen av den

N:o 28.
Ang. socialvårdens organisation.

kommunala understödsverksamheten fördelad på ett flertal nämnder är förenad med vissa olägenheter. Så får bland annat anses vara fallet beträffande den av Kungl. Pensionsstyrelsen bedrivna sjukvårdande verksamheten och Pensionsstyrelsens verksamhet för yrkesutbildning. Dylika ärenden avgöras icke inom pensionsnämnden utan efter av pensionsnämndens ordförande insänd ansökan direkt av Pensionsstyrelsen. Dessa verksamhetsgrenar förutsätta emellertid i allmänhet ett bidrag av kommunen, d. v. s. av fattigvårdsstyrelsen.

Den föreslagna nämndorganisationen avser att undanröja bland annat de olägenheter, som äro förenade med att olika understödsärenden nu behandlas av olika nämnder, ofta utan att den ena nämnden vet om de beslut, som en annan nämnd fattat.

Fråga är emellertid om icke samma resultat kan vinnas på annat än nu föreslagna sätt. Den sociala nämnden förutsätter ett större kansli, som har att förbereda samtliga till nämnden hörande ärenden. Nämnden måste åtminstone här i staden göras så pass stor att arbetet fördelas å särskilda utskott. Varje beslut av utskott måste sedan underställas nämndens prövning. Härigenom kan ej undvikas en viss omgång vid ärendenas prövning, vilken icke synes lämplig.

En social nämnd, som här skulle komma ifråga, kan icke heller ifrågasätta att dess ledamöter såsom nu sker inom pensionsnämnden skola offra tid och arbete för undersökningar i hithörande frågor. Den sociala nämnden blir därför mer än behövligt beroende av de undersökningar, som måste verkställas av hos nämnden anställda tjänstemän. Allt undersökningsarbete i understödsfrågor kommer säkerligen att ombesörjas av tjänstemän å nämndens expedition och icke såsom nu av nämndsledamöter. Det personliga ansvar och den personliga kontakt, som nu förefinnes med underlydande klientel, kommer därigenom att avtrubbas till skada för understödsverksamheten. I pensionsfrågor är det av alldeles särskild betydelse att en personlig undersökning i ärendet företages i sökandens hem. Det är icke gärna tänkbart att utöka antalet ledamöter i socialnämnden i sådan grad att dessa skulle kunna ägna sig åt ifrågavarande uppgifter i samma utsträckning som ledamöterna enligt den nuvarande organisationen.

Pensionsnämnden ansluter sig i stort till fru Olivia Nordgrens särskilda yttrande i fråga om att folkpensioneringen bör undantagas från socialnämndens verksamhet.

Ehuruväl det föreliggande förslaget får anses vara ett steg i rätt riktning, lider det av så allvarliga brister ifråga om de bakomliggande ekonomiska förutsättningarna för detsammas genomförande, att pensionsnämnden för närvarande icke anser sig kunna ansluta sig till förslaget.

Västerås den 4 mars 1943.

För pensionsnämnden i Västerås stad:

MARTIN LINDHEIMER.
Ordförande.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 28.

Ang. socialvårdens organisation.

Västerås stads nykterhetsnämnd får härmed avgiva infordrat yttrande beträffande socialvårdskommitténs betänkande angående socialvårdens organisation. Nämnden, som anser sig sakna anledning, att ingå i ärendet i hela dess vidd, inskränker sig därför till att yttra sig i de delar som beröra nykterhetsvården.

För att vinna de större kommunala enheter, som äro önskvärda för socialvården, finner nämnden kommitténs förslag till upprättande av socialvårdskommuner vara ett steg i rätt riktning. Inom en större kommun kan nämligen nykterhets- och alkoholistvården ordnas mera effektivt, varjämte vissa nu existerande återhållande på arbetet menligt inverkande moment skulle bortfalla. En fullständig sammanslagning av små kommuner till nya kommunala enheter vore dock att föredraga.

Kommitténs förslag att nykterhetsnämndens arbetsuppgifter skola ingå i socialnämndens åliggande finner nämnden ej ändamålsenligt och föreslår därför att, i likhet med vad som föreslagits beträffande barnavårdsnämnd, särskilt organ för nykterhetsvården blir obligatoriskt. Det har nämligen visat sig att nykterhetsvården lätt eftersättes där särskild nykterhetsnämnd ej finnes. Under flera år har också från myndigheternas sida nedlagts arbete på att få till stånd särskilda nykterhetsnämnder i varje kommun. Det arbete, som nedlagts på detta område skulle säkerligen genom den föreslagna reformen lätt spolieras. För övrigt har nykterhetsnämndsarbetet till sitt syfte samma uppfostrande karaktär som barnavården.

I detta sammanhang kan ifrågasättas huruvida ej nykterhetsnämnden bör ha samma sammansättning som barnavårdsnämnd.

Beträffande kommitténs förslag till inrättande av en särskild länssocialnämnd, finner nämnden sådan förändring ej påkallad. Några påtagliga olägenheter av länsstyrelsens sätt att handlägga alkoholistvårdsärendena ha icke förekommit och genom att nykterhetskonsulenten, enligt förslaget, ställes till länsstyrelsens förfogande torde socialsynpunkterna vid behandlingen av hithörande frågor bliva ytterligare tillgodosedda. Därest länssocialnämnden ändock anses böra komma till stånd, synes densamma böra tilläggas frågor av mera markant social natur, varemot besvärs- och tvistefrågor av rättsligt innehåll böra kvarbliva hos länsstyrelsen.

Med vad sålunda i korthet anförts vill Nykterhetsnämnden tillstyrka förslaget i de delar detsamma berörts med de jämkningar, som ovan angivits.

Västerås den 1 mars 1943.

För Västerås stads nykterhetsnämnd:

AXEL NORÉN.

/*K. A. Bergvall.*

N:o 28.
Ang. socialvårdens organisation.

Till Stadsfullmäktiges i Västerås beredningsutskott.

Västerås stads familjebidragsnämnd får härmed avgiva begärt yttrande över Socialvårdskommitténs betänkande angående socialvårdens organisation.

Nämnden biträder i princip socialvårdskommitténs förslag att bilda större kommunala enheter för socialvårdens riktiga handhavande. Det kan dock ifrågasättas, om den riktiga vägen är att bilda särskilda socialvårdskommuner för socialvården, och om det icke vore riktigare att taga steget fullt ut och förfara i enlighet med byråchefen Ernst Bexelius' reservation eller att genomföra en kommunal nyindelning med större primärkommuner. Skulle detta emellertid ställa hela frågan på en obestämd framtid, torde bildandet av socialvårdskommuner vara att föredraga.

Vid en samordning av den kommunala socialvårdsorganisationen bör familjebidragsverksamheten inordnas i denna organisation.

Västerås den 1 mars 1943.

Västerås stads familjebidragsnämnd:

O. M. HELLBLOM.

/*B. Sjöstrand.*

N:o 29.

Drätselkammarens yttrande över betänkande med förslag ang. grunderna för den kommunala lånepolitiken.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan länsstyrelsen i länet infordrat stadsfullmäktiges yttrande över 1939 års kommunlånesakkunnigas betänkande med förslag angående grunderna för den kommunala lånepolitiken, får drätselkammaren, som förberedelsevis behandlat ärendet, anföra följande.

Beträffande förslagets innehåll tillåter sig drätselkammaren hänvisa till ett i Stadsförbundets Tidskrift häfte 1 årg. 1943 sid. 3 f. f. intaget referat av docenten Carsten Welinder, vilken tjänstgjort vid utredningen som särskilt tillkallad sakkunnig.

De sakkunnigas grundprincip har varit, att den kommunala lånepolitiken skall bedrivas så, att den kommunala förmögenheten icke minskas. Riktigheten av denna grundprincip kan icke bestridas och den verkställda utredningen visar även att kommunerna under år som gått fört en mycket försiktig politik och att den kommunala förmögenheten avsevärt ökat. I de sakkunnigas uppdrag har inrymts direktiv att söka skapa en sådan ordning för den kommunala investeringsverksamheten, att densamma i möjligaste mån anpassas efter konjunkturer-

N:o 29.
Ang. grunderna för den kommunala lånepolitiken.

na så att anläggningsarbeten av i varje fall större storleksordning komma till utförande under en lågkonjunktur. Det förslag de sakkunniga härvidlag framföra, är kärnpunkten i hela betänkandet. Övriga i betänkandet framförda synpunkter äro till övervägande delen sådana, som en omtänksam kommunalförvaltning redan accepterat såsom normgivande för sin verksamhet.

Drätselkammaren ansluter sig i det väsentliga till de sakkunnigas förslag. Då de sakkunniga i avsikt att stimulera anläggningsverksamheten under en lågkonjunktur föreslå, att amorteringstiderna beträffande de räntabla investeringarna må höjas från normalt 30 till 40 år och beträffande investeringar i den icke obligatoriska förvaltningsförmögenheten från normalt 20 till 30 år, tillåter sig drätselkammaren betvivla att en sådan åtgärd kommer att verka stimulerande. Däremot torde det av de sakkunniga förordade andra alternativet med amorteringsfrihet under fem år för lån till anläggningar, utförda under en lågkonjunktur, ha betydligt större utsikter att skapa intresse för att under lågkonjunktur utföra anläggningsarbeten. Hela spörsmålet om att söka koncentrera arbeten till en lågkonjunktur lider dock av vissa brister. Man kan lätt missräkna sig så att högkonjunkturen antingen låter vänta på sig eller bli av så kort varaktighet, att lånen icke kunna återbetalas innan en ny lågkonjunktur sätter in. I sista hand kommer det givetvis att bero på den enskilda kommunens vilja och intresse att så ordna sina arbeten, att de sakkunnigas önskemål icke bliva endast en utopi.

De sakkunnigas förslag, att Kungl. Maj:t skall kunna tillerkänna en kommun rätt till "fri gäldsförvaltning" synes drätselkammaren innebära ett steg i rätt riktning. Det härför oundgängliga villkoret att de mot den fastställda amorteringstiden svarande annuiteterna föras till en särskild fond, vilken sedermera svarar för annuiteterna då den fastställda lånetiden är förbi, har här i staden tillämpats beträffande tekniska verkens amorteringar och föranleder från drätselkammarens sida ingen erinran. I detta sammanhang vill drätselkammaren understryka de sakkunnigas framhållande av önskvärdheten att de olika förvaltningsgrenarna i likhet med vad som sker inom den statliga förvaltningen debiteras hyra för de fastigheter och anläggningar, som av förvaltningarna nyttjas.

Med hänvisning till ovanstående får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige som yttrande över det föreliggande betänkandet ville åberopa vad drätselkammaren här ovan anfört.

Västerås den 11 mars 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 30.

Drätselkammarens m. fl. yttranden över förslag ang. statsbidrag till daghem och lekskolor m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan länsstyrelsen i länet infordrat stadsfullmäktiges yttrande över 1941 års befolkningsutrednings förslag angående statsbidrag till daghem och lekskolor m. m., får drätselkammaren, som jämte styrelsen för Västerås stads barnstugor anmodats avgiva förberedande utlåtande i ärendet, anföra följande.

Drätselkammaren vill först lämna en summarisk redogörelse för förslagets innehåll. Befolkningsutredningen erinrar till en början om att Befolkningskommissionen år 1938 avlämnat ett betänkande angående barnkrubbor, sommarkolonier m. m. och i detta hävdat den meningen, att statsunderstöd till driften av institutioner för halvöppen barnavård samt till sommarkolonier vore motiverat. Kommissionen hade därvid i första hand ansett halvdagsvården vara förtjänt av samhällets stöd, varemot enligt kommissionens uppfattning å heldagsvården liksom även å gemensamhetsvården av spädbarn icke kunde läggas lika positiva synpunkter. Sedan statsrådet och chefen för socialdepartementet den 30 juni 1939 uppdragit åt undervisningsrådet J. Weijne att biträda vid utredningen inom departementet rörande statsbidrag till barnkrubbor och sommarkolonier m. m., överlämnade Weijne den 30 december 1939 en promemoria, innehållande vissa förslag i frågan, som refereras i befolkningsutredningens nu föreliggande utredning. Weijne hade i sin promemoria kommit till den uppfattningen, att statsbidrag till driftskostnaderna vid vissa barnavårdsinstitutioner med hänsyn till rådande påfrestning å statsfinanserna borde anstå till dess mera normala förhållanden inträtt. Under det fortsatta utredningsarbetet har Weijne i princip kommit till den slutsatsen, att statligt stöd åt den halvöppna barnavården finge anses motiverat endast såvida staten ansåge det vara ett intresse att stimulera verksamheten, varvid stödet emellertid borde avpassas så, att kommunerna finge bestrida en förhållandevis större utgift för ändamålet än staten. Statsbidraget till halvdagsvården borde därvid anknytas till personalens löner och fixeras till viss procent av utgående lön men samtidigt begränsas till visst maximibelopp. Beträffande heldagsvården ansågs bästa bidragsformen vara visst bidrag per år och plats. 1941 års befolkningsutredning framhåller i sin utredning till en början, att motiven för upprättande av institutioner för halvöppen barnavård kunna vara olika. Gäller det institutioner för barn i de senare förskolåren te sig de *pedagogiska* motiven starkast och för dessa barn är barnträdgården eller lekskolan, vilken benämning utredningen accepterat, den riktiga formen för barnavård. De *sociala* motiv, som tala för inrättande av institutioner för halvöppen barnavård, framträda starkast i fråga om förvärvsarbetande mödrars barn. Här komma daghemmen in som den lämpliga vårdformen, men även lekskolorna kunna komma i fråga och beträffande spädbarn de s. k. spädbarnskrubborna. Även *befolkningspolitiska* kunna tala

för understödjande av den halvöppna barnavården. Med tanke framför allt på den nuvarande krisen spela även *arbetsmarknadspolitiska* skäl in. Utredningen fastslår, att det får anses önskvärt, att såväl lekskolor som daghem inrättas i större utsträckning än hittills och utvecklingen bör principiellt stimuleras genom att staten lämnar ett icke alltför knappt stöd åt den halvöppna barnavården.

N:o 30.
Ang. statsbidrag till daghem och lekskolor m. m.

De institutioner, som erfordras för de olika vårdbehoven äro *dels* daghem, utrustade att omhändertaga barn under skolåldern för heldagsvård *dels* lekskolor, utrustade för att meddela lekskoleundervisning huvudsakligen åt barn i åldern 4—6 år, *dels ock* eftermiddagshem, utrustade för att emottaga barn i skolåldern, ge dem ro till läxläsning och att eljest sysselsätta dem. Befolkningsutredningen anser, att lekskolorna i första hand böra uppmuntras och påpekar att desamma lättast kunna inrättas utan alltför dryga anläggningskostnader. Utredningen vill emellertid icke förringa betydelsen av daghemmen och eftermiddagshemmen samt framhåller även betydelsen av spädbarnskrubborna, ehuru av olika anledningar de senare äro förknippade med vissa risker och svårigheter att på ett tillfredsställande sätt anordna och driva.

Då det gäller principerna för statsbidrag till den halvöppna barnavården ansluter sig utredningen till undervisningsrådet Weijnes förslag om att statsbidraget till halvdagsvården anknytes til personallönen och föreslår, att statsbidraget utgår med 1/3 av en i betänkandet som skälig ansedd, dyrortsgraderad lön till lekskolelärarinnorna. Beträffande daghemmen anses att kostbidrag dessutom bör utgå med 15 öre för barn och dag i anstalt, där en måltid lagad mat utspisas och med 30 öre, där två måltider dagligen äro anordnade.

Som villkor för statsbidraget till driftskostnaderna vid den halvöppna barnavården föreslås, att institutionen är inrymd i godkända lokaler och för vård emottager ett av den bidragsbeslutande myndigheten godkänt antal barn, att för institutionen finnes uppgjort godkänt reglemente och godkänd verksamhetsplan samt att personalen är kompetent, avgifterna utgå enligt fastställd taxa och att daghem står under kontinuerlig läkarkontroll.

Utredningen anser det även motiverat, att statsbidrag utgår till anläggningskostnaden för vissa institutioner för halvöppen barnavård och diskuterar olika möjligheter för avvägning av statsbidragets storlek. Med hänsyn till det statsfinansiella läget har utredningen emellertid avstått från att utforma bidragsgrunderna i ett författningsutkast och nöjt sig med att angiva vissa grunder för bidragssystemet i ett uppställt fredsprogram.

De nu refererade åtgärderna beträffande statsbidrag anser utredningen för närvarande icke kunna ifrågakomma men hemställer, att desamma i princip antagas som fredsprogram. Utredningen har emellertid även övervägt, vilka statliga åtgärder som under nuvarande förhållanden kunna anses motiverade och kommit till den uppfattningen, att under budgetåret 1943/1944 statsbidrag i vissa fall bör kunna utgå till driftskostnaderna för *nyinrättad* anstalt, nämligen om arbetsmarknadskommissionen med hänsyn till vederbörande orts behov av kvinnlig arbetskraft tillstyrkt dess inrättande. För ändamålet hemställes om anslag med förslagsvis 100 000 kronor.

N:o 30.
Ang. statsbidrag till daghem och lekskolor m. m.

Drätselkammaren delar befolkningsutredningens åsikt, att den halvöppna barnavården bör bliva föremål för statsbidrag. I princip är intet att invända emot sättet att beräkna statsbidraget å personallönerna. Det må dock framhållas, att särskilt i de större och medelstora städerna lokalkostnaden är en mycket dryg utgiftspost, till vilken det vore motiverat att statsbidrag utginge. Mot statsbidraget till anläggningskostnaden, vilket av utredningen förslagsvis satts till 50 %, är intet att erinra. Det förefaller vidare vara en klok åtgärd att med hänsyn till det statsfinansiella läget icke under nuvarande förhållanden belasta statsbudgeten med nu ifrågavarande statsbidrag utan spara med åtgärdens genomförande till normala tider. Den form av statsbidrag, som för nästkommande budgetår föreslås, synes icke komma att få någon större praktisk betydelse och det förefaller drätselkammaren därför lämpligast att spara med samtliga åtgärders genomförande till dess utredningens fredsprogram kan realiseras. I övrigt ansluter sig drätselkammaren till det yttrande, som avgivits av styrelsen för Västerås stads barnstugor.

Med hänvisning till det nu anförda får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige som yttrande över det föreliggande förslaget ville åberopa vad drätselkammaren och styrelsen för Västerås stads barnstugor i ärendet anfört.

Västerås den 11 mars 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Thjelvar Hedberg.*

Till Drätselkammaren i Västerås.

Sedan styrelsen för Västerås stads barnstugor tagit del av *Utredning och förslag angående statsbidrag till daghem och lekskola m. m., avgivna av 1941 års befolkningsutredning,* vill sagda styrelse anföra följande.

Styrelsen vill i princip ansluta sig till den av befolkningsutredningen anförda motiveringen för den halvöppna barnavården. När det gäller barnträdgårdarna i Västerås har man utgått från de av befolkningsutredningen uppdragna *pedagogiska* principerna och följaktligen vädjat till ett mycket stort klientel. På den korta tid som barnträdgårdarna varit i verksamhet (sedan den 15 sept. 1940) har intresset för desamma varit i ständigt stigande bland alla samhällsklasser, och trots att kommunen hösten 1942 underhöll 8 avd. om vardera 25 barn måste ändå c:a 150 barn avvisas. Den alltmera tillspetsade krissituationen har dock kommit de *sociala* och *befolkningspolitiska* synpunkterna att alltmera göra sig gällande. Tillika med behovet av flera halvdagsavdelningar (vilka givetvis böra vara de som under *alla* förhållanden skola uppmuntras) tillkommer nu på grund av bristen på kvinnlig arbetskraft även behovet av eftermiddagshem och heldagsavdelningar. Som befolkningsutredningen påpekar, äro lokaler för de senare svårare att uppbringa. Eftersom

N:o 30.
Ang. statsbidrag till daghem och lekskolor m. m.

stadsfullmäktige i Västerås i nuvarande krisläge icke ansett sig kunna tillstyrka byggandet av en dylik institution, skulle statsbidrag härför vara mer än välkommet.

Angående de föreslagna villkoren för statsbidrag vill barnstugestyrelsen erinra, att kontinuerlig *läkarkontroll* är av största vikt även för barnträdgårdarna och borde vara ett ofrånkomligt villkor för erhållandet av statsbidrag även för dessa. Då halvdagsvården har det största klientelet utgör denna läkarkontroll ett viktigt led i arbetet för höjande av folkhälsan.

En sakkunnig pedagogisk *konsulent* med praktisk erfarenhet inom den kollektiva barnavården, skulle givetvis vara till ovärderlig hjälp för såväl styrelser som personal.

Angående namnfrågan för halvdagsvården anser barnstugestyrelsen icke att det finnes skälig motivering att övergå från det allmänt antagna namnet *barnträdgård* till det av befolkningsutredningen föreslagna *lekskola*. Då barnträdgårdens pedagogiska idé har sitt ursprung i Tyskland och det tyska ordet Kindergarten eller respektive översättningar är den internationella benämningen på sådan verksamhet, synes det styrelsen omotiverat att vi i Sverige skulle avvika härifrån. Ordet lekskola torde i än högre grad än barnträdgård kunna hos allmänheten föranleda missuppfattning om verksamhetens art.

Vad beträffar utkastet till *Kungörelse angående statsbidrag till driften av halvöppen barnavård* anser barnstugestyrelsen att befolkningsutredningens förslag till statsunderstöd för anläggningskostnader borde medtagas redan i denna kungörelse.

Det är med stor tillfredsställelse barnstugestyrelsen tagit del av befolkningsutredningens förslag till en kvantitativ och kvalitativ förbättring av den halvöppna barnavården. Styrelsen anser dock att denna statliga hjälp *snarast möjligt* bör komma institutionerna tillgodo. Just krisförhållandena kräva att samhället försöker kompensera de missförhållanden, som världssituationen medfört även för barnen i vårt land.

Västerås den 4 mars 1943.

För styrelsen för Västerås stads barnstugor:

PAUL W. FRITSCH.

N:o 31.

Drätselkammarens skrivelse ang. uppförande av befattningen som bostadsinspektris på ordinarie stat.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I bifogade skrivelse till stadsfullmäktige har hälsovårdsnämnden hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att från och med den 1 april 1943 inrätta en ordinarie befattning såsom bostadsinspektris, placerad i 27. lönegruppen av stadens lönesystem samt att bemyndiga hälsovårdsnämnden att med ordinarie innehavare besätta befattningen.

Drätselkammaren har vid tidigare tillfällen, då fråga varit om inrättande av denna tjänst på ordinarie stat, uttalat, att man borde vänta därmed, till dess distriktssjuksköterskeorganisationen trätt i kraft, enär viss bostadsinspektion skulle åvila sådan sjuksköterska. Det har numera framkommit, att dessa sköterskor icke kunna handhava den centrala skötseln av denna inspektion. Under vakans å tjänsten som bostadsinspektris har med landstingets medgivande en distriktssköterska visserligen vikarierat. Därvid uttalades dock från landstinget, att en sådan anordning endast finge vara rent temporär. Då bostadsinspektionen sålunda icke kan skötas med eljest tillgänglig arbetskraft och då sådan inspektion enligt lag åligger staden, anser drätselkammaren hälsovårdsnämndens framställning numera väl befogad.

Drätselkammaren hemställer för den skull, att stadsfullmäktige ville besluta

att till alla delar bifalla hälsovårdsnämndens förevarande framställning.

Västerås den 11 februari 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hos stadsfullmäktige har hälsovårdsnämnden i bifogade skrivelse på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att från och med den 1 april 1943 inrätta en ordinarie befattning såsom bostadsinspektris uppförd i 27. lönegruppen i stadens lönestat, samt att bemyndiga hälsovårdsnämnden att med ordinarie innehavare besätta befattningen.

Löne- och avtalsnämnden, som förehaft ärendet till behandling, finner framställningen väl befogad och har intet att erinra emot den föreslagna lönen. Visserligen erhålla befattningshavare, tillhörande 1—32 lönegruppen av stadens lönesystem, efter ett års anställning 18 dygns och efter minst 10 års anställning 26 dygns semester för varje kalenderår, men med hänsyn till ifrågavarande befattnings natur har löne- och avtalsnämnden ej något att erinra mot den i instruktionen föreslagna semestern, tre veckor för varje kalenderår.

N:o 31. *Ang. uppförande av befattningen som bostadsinspektris på ordinarie stat.*

Löne- och avtalsnämnden hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla hälsovårdsnämndens föreliggande framställning samt

att fastställa instruktionen för bostadsinspektrisen i de delar där det ej tillkommer hälsovårdsnämnden att fatta beslut.

Västerås den 2 mars 1943.

För löne- och avtalsnämnden:

MATTIAS PERS.

/*Nils Tunel.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan sista ordinarie innehavaren av befattningen såsom bostadsinspektris år 1936 avgick, har denna befattning endast varit uppförd å extra stat och ej kunnat anses vara av annat än tillfällig natur, vilket medfört, att de tillförordnade innehavarna av befattningen, så fort tillfälle erbjudit sig, sökt befattningar i städer, som kunnat erbjuda mera stadigvarande tjänster. De täta ombytena av innehavarna av befattningen hava medfört stora olägenheter och varit till stort men för bostadsinspektionen. Redan vid distriktssjuksköterskeorganisationens genomförande stod det klart, att den befattning ,som distriktssjuksköterskorna skulle kunna taga med bostadsinspektionen, skulle inskränka sig till vissa besiktningar och avgivande av rapporter därom samt att för skötseln av expeditionen, registren, fortlöpande besiktningar och andra med bostadsinspektionen sammanhängande uppgifter kräves en befattningshavare, som helt ägnar sig åt bostadsinspektionen. Som befattningen sålunda är oundgängligen nödvändig och bostadsinspektionens riktiga utövande kräver att befattningen är besatt med ordinarie innehavare, har hälsovårdsnämnden funnit det synnerligen angeläget, att befattningen besättes med ordinarie innehavare.

Hälsovårdsnämnden vill meddela, att den nuvarande tillförordnade innehavaren hos nämnden begärt och erhållit entledigande från och med den 15 innevarande februari månad för tillträdande av annan anställning.

Det skall här erinras om att den nuvarande tillförordnade befattningshava-

N:o 31.
Ang. uppförande av befattningen som bostadsinspektris på ordinarie stat.

ren, som varit anställd från och med den 1 februari 1942, från och med den 1 april samma år åtnjutit en grundlön av 295 kronor per månad, vilket motsvarar begynnelselönen i 27. lönegruppen av stadens lönesystem.

På grund av vad som ovan anförts hemställer hälsovårdsnämnden, att stadsfullmäktige ville besluta

att från och med den 1 april 1943 inrätta en ordinarie befattning såsom bostadsinspektris, placerad i 27. lönegruppen av stadens lönesystem, samt

att bemyndiga hälsovårdsnämnden att med ordinarie innehavare besätta befattningen.

Västerås den 1 februari 1943.

För hälsovårdsnämnden:

GUSTAV ANDRÉN.

/*Nils Tunel.*

Förslag till instruktion för bostadsinspektrisen i Västerås.

§ 1.

Bostadsinspektrisen, som skall vara diplomerad från Socialinstitutet eller hava förvärvat däremot svarande kunskaper, antages av hälsovårdsnämnden med 3 månaders ömsesidig uppsägning och lyder närmast under förste stadsläkaren.

§ 2.

Bostadsinspektrisen skall biträda hälsovårdsnämnden vid den sanitära tillsynen av bostäder och samlingslokaler såsom hotell, pensionat, resanderum m. m. och för sådant ändamål dels verkställa undersökningar enligt av förste stadsläkaren uppgjord plan med viss omloppstid för de återkommande besiktningarna dels ock upptaga till behandling inkomna klagomål över sanitära missförhållanden rörande bostäder och samlingslokaler av ovannämnda slag.

På expeditionen skall hon föra nödiga journaler, register, diarier m. m.

§ 3.

Bostadsinspektrisen skall taga noggrann kännedom om hälsovårdsstadgans bestämmelser särskilt i vad de avse bostäder och samlingslokaler samt renhållning ävensom av Medicinalstyrelsen härutinnan utgivna råd och anvisningar.

Hon bör jämväl göra sig förtrogen med andra författningar och föreskrifter, som direkt eller indirekt beröra bostadshygieniska spörsmål.

§ 4.

N:o 31.
Ang. uppförande av befattningen som bostadsinspektris på ordinarie stat.

Bostadsinspektrisen skall tillse dels att bostäder med tillhörande biutrymmen och bekvämligheter fylla hälsovårdsstadgans föreskrifter såväl med avseende å bostadens beskaffenhet som det sätt, varpå den bebos, dels ock att samlingslokaler och andra under bostadsinspektrisens tillsyn stående lokaliteter befinna sig i hygieniskt tillfredsställande skick.

Bostadsinspektrisen skall utöva den kontroll över vattenklosetter, vilken enligt fastställda föreskrifter angående inrättande av vattenklosetter i Västerås åligger hälsovårdsnämnden. Tillsynen över damfriseringar skall jämväl utövas av bostadsinspektrisen.

Iakttagna missförhållanden skall hon söka undanröja genom råd och anvisningar. Genom förnyat besök skall inom erforderlig tid kontrolleras att åtgärder, som fastighetsägare eller annan anmanats eller förelagts att utföra, vidtagits. Vid fall av uraktlåtenhet att följa givna anvisningar eller tredska skall hon avgiva rapport i ärendet till förste stadsläkaren, vilken har att, därest han ej själv vidtager åtgärd med anledning av rapporten, med eget yttrande eller förslag ingiva densamma till hälsovårdsnämnden.

I fall av tveksamhet om sitt rätta handlande bör bostadsinspektrisen under hand inhämta förste stadsläkarens mening, innan anvisningar meddelas.

§ 5.

I utövning av sin verksamhet skall bostadsinspektrisen låta sig angeläget vara att uppträda med takt, urskiljning och oväld, söka vinna allmänhetens, husvärdars och hyresgästers förståelse för sin hälsovårdande verksamhet och undvika uttalanden och åtgärder, som kunna framkalla misstanke om annat syftemål med undersökningen än medborgarnas eget sanitära väl. Vid företagna undersökningar iakttages att före desammas avslutande de berörda parterna såvitt möjligt höras.

§ 6.

Bostadsinspektrisen åligger därjämte

1) att över varje i tjänsten företagen inspektion (helst på stället) anteckna gjorda iakttagelser, oavsett om missförhållanden iakttagits eller ej;

2) att då svårare missförhållanden konstaterats genast anmäla saken till förste stadsläkaren;

3) att med uppmärksamhet följa utvecklingen inom det bostadshygieniska området och de åtgärder, som vidtagas mot bekämpande av ohyra och andra sanitära missförhållanden, samt främja allmänhetens upplysning på detta område;

4) att deltaga i avsyningen av nyuppförda byggnader och större ombyggnader och därvid framställa de erinringar, som äro befogade ur bostadshygienisk synpunkt;

5) att mot ersättning, som tillfaller stadskassan, utfärda intyg angående företagen undersökning för utrönande av förekomsten av ohyra i bohag samt i

N:o 31.
Ang. uppförande av befattningen som bostadsinspektris på ordinarie stat.

hus, för vilka byggnadsnämndens tillstånd till rivning begärts;

6) att varje söckendag å tid, som av hälsovårdsnämnden bestämmes vara för allmänheten tillgänglig å sitt tjänsterum och därvid upptaga anmälningar, klagomål och förfrågningar rörande sanitära missförhållanden i bostäder och under hennes tillsyn stående samlingslokaler m. m.;

7) att varje år före februari månads utgång till förste stadsläkaren avgiva berättelse över sitt arbete under föregående år; samt

8) att i övrigt utföra de med bostadsövervakningen sammanhängande uppdrag, som lämnas henne av hälsovårdsnämnden eller förste stadsläkaren.

§ 7.

Bostadsinspektrisen får ej tillika utan hälsovårdsnämndens medgivande ägna sig åt annan verksamhet; ej heller äger hon för fullgörandet av vad henne enligt denna instruktion åligger mottaga särskild gottgörelse utöver den i lönestaten fastställda lönen.

§ 8.

Angående tjänstledighet för bostadsinspektrisen och tjänstens uppehållande under ledigheten bestämmer hälsovårdsnämnden.

Bostadsinspektrisen äger åtnjuta semester under tre veckor varje år å tid, som av hälsovårdsnämnden bestämmes.

§ 9.

Bostadsinspektrisen är underkastad de förändringar i denna instruktion som kunna bliva i vederbörlig ordning beslutade, ävensom de villkor och bestämmelser, som vid varje tid gälla i löne- och pensionsstaterna för stadens befattningshavare.

N:o 32.

Drätselkammarens yttrande över läroverkskommitténs förslag till nybyggnad för högre allmänna läroverket.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med skrivelse till stadsfullmäktige den 8 nästlidne februari månad överlämnade läroverkskommittén ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom upprättat förslag till nybyggnad för högre allmänna läroverkets lokalbehov och hemställde därvid, att stadsfullmäktige ville besluta *att* i princip godkänna det nu framlagda förslaget till nybyggnad för högre allmänna läroverkets lokalbehov i huvudsaklig överensstämmelse med föreliggande ritningar, *att* uppdraga åt kommittén att låta i detalj utforma förslaget samt iordningställa de huvudritningar, som för

förslagets godkännande av vederbörliga styrelser tarvas, *att* av tidigare för ifrågavarande ändamål uttaxerade medel anvisa 75.000 kronor för täckande av kostnaderna dels för förut verkställda utredningar, dels ock för upprättande av de handlingar, som nu erfordras samt *att* vidare åt kommittén uppdraga att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för godkännande. Vid sitt sammanträde den 25 samma månad beslöto stadsfullmäktige remittera ärendet till drätselkammaren för yttrande (Stfm. handl. n:r 22). Drätselkammaren får nu anföra följande.

N:o 32. *Ang. läroverkskommittens förslag till nybyggnad för högre allmänna läroverket.*

Drätselkammaren har tagit förslaget under omprövning och har därvid icke funnit anledning att rikta några anmärkningar vare sig emot förslaget eller emot kommitténs framställning. I detta sammanhang vill drätselkammaren påpeka, att ett principbeslut i ärendet erfordras för att Kungl. Byggnadsstyrelsen överhuvud skall detaljgranska förslaget.

Drätselkammaren anser sig här jämväl böra påpeka, att stadsfullmäktige vid sin behandling den 24 november 1938 av ett då framlagt förslag till om- och tillbyggnad av läroverket jämte annat beslöto att för ifrågavarande ändamål anslå förslagsvis 1.375.000 kronor att utgå med 1.000.000 kronor av lånemedel och återstoden av redan uttaxerade medel. Nämnda belopp om 1.000 000 kronor har på grund av ärendets vidare behandling icke upplånats. Därest stadsfullmäktige nu skulle bifalla läroverkskommitténs hemställan, bör givetvis refererade beslut upphävas.

Drätselkammaren hemställer nu, att stadsfullmäktige ville besluta

att till alla delar bifalla läroverkskommitténs här ifrågavarande framställning samt

att upphäva sitt den 24 november 1938 fattade beslut om anvisande av medel för om- och tillbyggnad av läroverket i enlighet med då framlagda ritningar.

Västerås den 11 mars 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Sven Holmer.*

N:o 33.

Drätselkammarens skrivelse ang. framdragande av vatten-, avlopps- och elektriska ledningar å området väster om Djuphamnsvägen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hos stadsfullmäktige har styrelsen för stadens tekniska verk i bifogade skrivelse på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för utförande av transformatorstation och elektriska ledningar inom den del av området väster om Djuphamnsvägen mellan järnvägen och Köpingsvägen, som nu äges av staden, anvisa 19.000 kronor att utgå av lånemedel, *att* för fördelningsledningar för vatten och avlopp inom den del av området väster om Djuphamnsvägen, som nu äges av staden, anvisa 42.000 kronor, att utgå av lånemedel samt *att* för huvudledningar för vatten och avlopp inom de delar av området väster om Djuphamnsvägen mellan järnvägen och Köpingsvägen, som äges av staden och som nu skall exploateras, anslå 40.000 kronor samt för provisorisk pumpstation och tryckledning anslå 23.000 kronor, att utgå av tomtmedel. Drätselkammaren, som tagit del av framställningen, får anföra.

Det skall först framhållas, att det är oundgängligen nödvändigt, att ledningar så snart sig göra låter framdragas till ifrågavarande område för att möjliggöra bostadsbebyggelse därstädes detta år. Beträffande kostnaderna för ledningarnas framdragande och sättet därför, har drätselkammaren ingen erinran.

Av framställningen framgår, att kostnaderna för ledningsanläggningarna i den mån de ej täckas av anslutningsavgifter, icke kunna förräntas och amorteras av förbrukningsavgifter, även sedan det område, som ledningarna betjäna, blivit helt bebyggt. Styrelsen har vid detta förhållande utgått ifrån, att de överskjutande kostnaderna skola bäras av den exploaterade tomtmarken. Såsom jämväl av skrivelsen framgår och som stadsfullmäktige torde hava sig bekant, innebär denna åtgärd en nyhet. Förslaget har för den skull varit föremål för drätselkammarens särskilda uppmärksamhet. Det har därvid synts drätselkammaren lämpligt, att man i vart fall beträffande det nu ifrågavarande området förfar på föreslaget sätt, då hela området ligger i stadens hand. Någon annan och mera lämplig fördelning av kostnaderna kan för närvarande ej föreslås.

På grund av vad som här ovan och i styrelsens skrivelse anförts hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville besluta

att för utförande av transformatorstation och elektriska ledningar inom den del av området väster om Djuphamnsvägen mellan järnvägen och Köpingsvägen, som nu äges av staden, anvisa 19.000 kronor att utgå av lånemedel,

att för framdragande av vatten- och avloppsledningar inom samma område anvisa 42.000 kronor att likaledes utgå av lånemedel,

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t ansöka om tillstånd att för ändamålet upptaga amorteringslån samt

att för huvudledningar för vatten och avlopp och för provisorisk pumpstation och tryckledning inom ovan berörda område, anslå 63.000 kronor att utgå av reserverade köpeskillingsmedel.

N:o 33. *Ang. framdragande av vatten-, avlopps- och elektriska ledningar å området väster om Djuphamnsvägen.*

Västerås den 11 mars 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan plan uppgjorts för bebyggelse av området väster om Djuphamnsvägen mellan järnvägen och Köpingsvägen har vid Tekniska verken utretts frågan om anordnande av ledningar för detta område.

Då någon efterfrågan på gas ej är att vänta inom området ifråga, behöva endast elledningar samt vatten- och avloppsledningar framdragas.

Vid vägskälet mellan Köpingsvägen och Djuphamnsvägen finnes en transformatorstation. Denna ligger nedsänkt i marken och är utrustad för 100 kVA. Av utrymmesskäl kan transformator för större effekt ej insättas i stationen. Då det nya området kommer att bebyggas med större två- och trevåningshus och elkokning installeras, blir denna effekt alldeles otillräcklig, varför en ny transformatorstation, utförd för en effekt av 300 kVA, måste anordnas. Denna station tänkes placerad i källaren till ett av husen längs Köpingsvägen och i stationen reserveras plats för utökning, så att densamma kan servera elkraft även för blivande bebyggelse på nuvarande Fröklängningsanstaltens mark samt även för bebyggelse på norra sidan av Köpingsvägen inom Hammarbyområdet. Från transformatorstationen utdrages jordkabelledningar till de planerade fastigheterna inom området.

Tills vidare har kalkylerats med ledningar för den del av området, där staden äger marken. Kostnaden för transformatorstation och ledningar har beräknats till 26.000 kronor. I anslutningsavgifter beräknas inflyta 7.000 kronor. I anslag erfordras sålunda 19.000 kronor. Anläggningen blir väl räntabel.

Vid planerandet av avloppsledningar för området ifråga måste hänsyn tagas till huru dessa ledningar skola ordnas för nedre delen av Hammarby, Gustavsviksområdet, området söder om järnvägen mellan Hyttan och Djuphamnen, enär markens lutningsförhållanden äro sådana, att hela ovannämnda område måste avvattnas genom en huvudavloppsledning från S:t Ursulagatan söderut

N:o 33.
Ang. framdragande av vatten-, avlopps- och elektriska ledningar å området väster om Djuphamnsvägen.

genom det område, som skall exploateras, över järnvägen och förbi Gustavsviksområdet samt därefter i en blivande gata förbi det av Ica förvärvade området vid Djuphamnen till nuvarande bräddavloppsledning mellan Skeppsvarvet och Hyttan. Här anordnas en pumpstation, varifrån spillvatten genom en tryckledning pumpas till den västra avskärande ledningen vid Hyttan under det att regnvatten avledes till Mälaren. Genom en dylik sträckning av ledningarna ernås möjlighet att även lösa frågan om vatten- och avloppsledningar för Djuphamnen, vilken fråga är aktuell.

Enär byggnadsplan för området mellan Djuphamnen och Hyttan icke är upprättad, kan ledningsnätet genom detta område icke omedelbart utbyggas. För att möjliggöra omedelbar bebyggelse måste därför en provisorisk pumpstation uppföras vid järnvägen norr om Gustavsviksområdet. Härifrån uppumpas spillvatten genom en provisorisk ledning till avloppsledningen i korsningen mellan Stohagsvägen och Djuphamnsvägen.

För att undvika förorening av det öppna diket förbi Gustavsvik, till vilket dike avloppsvatten vid stark nederbörd måste avledas, har det ansetts lämpligt att nedlägga särskilda ledningar för regn- och spillvatten. Härigenom vinnes den fördelen, förutom att onödiga vattenmängder ej uppumpas och avledes till stadens reningsverk, att ovannämnda öppna dike icke behöver igenläggas med slutna ledningar förrän Gustavsviksområdet i sin helhet skall planeras.

Vattenledningarna har i stort sett planerats följa samma sträckning som avloppsledningarna.

Kostnaden för första utbyggnaden inom området väster om Djuphamnsvägen mellan Köpingsvägen och järnvägen beräknas till för huvudledningen 40.000 kronor och för fördelningsledningar 72.000 kronor. Härtill kommer kostnaden för den provisoriska pumpstationen 23.000 kronor eller tillsammans 135.000 kronor.

I anslutningsavgifter beräknas inflyta 30.000 kronor.

Vinst av levererat vatten beräknas kunna ränta och amortera återstående anläggningskostnad för fördelningsledningarna eller 42.000 kronor.

Vid en framtida utbyggnad av ledningarna förbi Gustavsviksområdet, pumpstation vid Skeppsvarvet och tryckledningen till västra avskärande kulverten kan anslutningsavgifter och vinst av försålt vatten endast täcka kostnaderna för fördelningsledningar inom resp. områden, under det att huvudledningarna måste bekostas på annat sätt. Det har därför ansetts välbetänkt att redan nu vid första utbyggnaden preliminärt beräkna huru dessa kostnader vid en framtida utbyggnad komma att ställa sig.

Kostnaderna för huvudledningarna för hela nederbördsområdet beräknas till 209.000 kronor, fördelade på:

1) Tryckledningen, pumpstation och avloppsledningen fram till Djuphamnsvägen	102.000:—
2) Huvudledningen från Djuphamnsvägen förbi Gustavsviksområdet fram till järnvägen	52.000:—
3) Huvudledningarna genom området väster om Djuphamnsvägen fram till Hammarby	55.000:—
Kronor	209.000:—

De områden, som komma att betjänas av ovannämnda ledningar ha en areal av 427.000 m², fördelade på:

N:o 33.
Ang. framdragande av vatten-, avlopps- och elektriska ledningar å området väster om Djuphamnsvägen.

1) Området söder om järnvägen mellan Djuphamnsvägen och Hyttan 145.000 m²
2) Djuphamnen ..... 55.000 m²
3) Gustavsviksområdet ..... 32.000 m²
4) Området väster om Djuphamnsvägen ..... 85.000 m²
5) Hammarbyområdet ..... 100.000 m²

Bebyggelsen för ovan nämnda områden är ganska olikartad, sålunda kommer området söder om järnvägen fram till Djuphamnsvägen och Djuphamnen att användas för industriella anläggningar. Gustavsviksområdet är redan bebyggt med mindre bostadshus. Området norr om järnvägen kommer enligt planen att bebyggas med större bostadshus.

Användes vattenlagens betraktelsesätt i tillämpliga delar kan först konstateras, att hela det likartade bostadsområdet norr om järnvägen bör bidraga i lika grad till huvudledningarna för avlopp. För hamnområdet ställer sig saken något annorlunda. Båtnaden av ledningarna kan ej sägas vara densamma, som för bostadsområdet och belägenheten är sådan, att detta område ej kan anses böra deltaga i kostnaderna för huvudledningar norr om järnvägen. Ledningen från och med järnvägen norr ut bör med andra ord betraktas som en enskild ledning för detta område. Gustavsviksområdet intager en mellanställning och är för övrigt på grund av det ringa omfånget ej av så stor betydelse för det hela.

I den mån kostnaderna ej täckas av anslutningsavgifter och ej förräntas av vinst på försålt vatten, böra de bäras av den exploaterade tomtmarken.

I av stadsfullmäktige den 20/12 1916, den 29/6 1922 och den 27/5 1926 antagna villkor och bestämmelser angående utsträckning av stadens allmänna ledningar och anslutningar till desamma säges i punkt 2 d att "Anmälningar om anslutning till de ifrågasatta ledningarna skola hava skett eller inom närmaste framtiden kunna påräknas i så stor utsträckning, att stadens anläggningskostnad för ledningarna kan genom förbrukningsavgifterna från de anslutna abonnenterna förräntas och amorteras". I föreliggande fall kan förräntning och amortering av anläggningskostnaderna ej ske även om samtliga fastigheter anslutas. Detta beror på dels områdets belägenhet och dels framför allt på att priserna för ledningsarbeten har undergått en avsevärd stegring sedan nu tillämpade anslutningsavgifter bestämdes. I ovan citerade utdrag av gällande villkor och bestämmelser liksom även i detsammas punkt 7 synes otvetydigt framgå, att ledningarna skola anläggas endast i den utsträckning de bliva räntabla och tidigare har det systemet tillämpats i fall, där ledningsavgifterna och vatteninkomsterna ej räckt till, att markägaren måste erlägga därutöver erforderligt belopp.

Kostnaderna för hela huvudledningen sådan den planeras i utbyggt skick skulle uppgå till följande belopp:

N:o 33.
Ang. framdragande av vatten-, avlopps- och elektriska ledningar å området väster om Djuphamnsvägen.

1)	För området söder om järnvägen mellan Djuphamnsvägen och Hyttan	40.000:—
2)	För Djuphamnen	15.000:—
3)	För Gustavsviksområdet	15.000:—
4)	För området väster om Djuphamnsvägen upp till Köpingsvägen	64.000:—
5)	För Hammarbyområdet norr om Köpingsvägen (c:a 100.000 m²)	75.000:—
	Kronor	209.000:—

Härtill kommer för det område, som nu skall exploateras väster om Djuphamnsvägen, merkostnad för en provisorisk pumpstation och tryckledning, vilka kostnader enligt gällande bestämmelser skola bäras av det exploaterade området.

I ovan beräknade bidrag till huvudledning för området väster om Djuphamnsvägen, 64.000 kronor, kommer c:a 40.000 kronor på den del staden äger och nu skall exploatera. Denna summa är tillräcklig för bestridande av de delar av huvudledningen, som nu böra utföras.

Under åberopande av vad vi ovan anfört, hemställer styrelsen att stadsfullmäktige måtte besluta

att för utförande av transformatorstation och elledningar inom den del av området väster om Djuphamnsvägen mellan järnvägen och Köpingsvägen, som nu äges av staden, anvisa 19.000 kronor att utgå av lånemedel,

att för vatten- och avloppsledningar inom den del av området väster om Djuphamnsvägen, som nu äges av staden, anvisa 42.000 kronor, att utgå av lånemedel, samt

att för huvudledningar för vatten och avlopp inom de delar av området väster om Djuphamnsvägen mellan järnvägen och Köpingsvägen, som äges av staden och som nu skall exploateras, anslå 40.000 kronor samt för provisorisk pumpstation och tryckledning anslå 23.000 kronor, att utgå av tomtmedel.

Västerås den 23 februari 1943.

För styrelsen för Västerås stads tekniska verk:

GUSTAF OLSSON.

/Nils Tunel.

N:o 34.

Drätselkammarens skrivelse ang. ändrade bestämmelser för avlöning till tjänstemän och arbetare under militärtjänstgöring.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Inom löne- och avtalsnämnden har upprättats här bifogade förslag till nya bestämmelser för utgivande av ersättning till stadens befattningshavare och dess kollektivavtalsanställda personal under nu anbefalld förstärkt försvarsberedskap.

Drätselkammaren, som behandlat ärendet, finner nämndens förslag välbetänkt och har intet att erinra emot framställningen. Drätselkammaren vill här påpeka, vad nämnden i sin skrivelse uttalat, nämligen att de föreslagna bestämmelserna endast äro att anse som provisoriska under rådande tidsförhållanden. Med anledning härav anser drätselkammaren det lämpligt, att någon ändring i gällande allmänna villkor och bestämmelser för tillämpning av lönestaterna icke göres och att förslaget antages såsom ett ensidigt åtagande från staden. Därvid bör påpekas, att förslaget icke giver sämre villkor för befattningshavarna, än vad reglementet stadgar.

I enlighet med gällande instruktion är löne- ocvh avtalsnämnden behörig att utan stadsfullmäktiges hörande sluta kollektivavtal med stadens kommunalarbetare. Då ersättning till dessa arbetare vid militärtjänstgöring icke avtalsenligt skall utgå, har det från nämndens sida ansetts såsom en lämplighetsåtgärd att till stadsfullmäktige för besluts fattande överlämna jämväl förslag till bestämmelser för militäravlöning till denna personal, då nu nya statliga regler härför lämnats. Också bestämmelserna beträffande kommunalarbetarna skola erhålla formen av ett ensidigt åtagande.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förevarande framställning.

Västerås den 11 mars 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Sven Holmer.*

N:o 34.

Ang. ändrade bestämmelser för avlöning till tjänstemän och arbetare under militärtjänstgöring.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt gällande allmänna villkor och bestämmelser för tillämpningen av Västerås stads lönestater skall befattningshavare, som varit anställd i stadens tjänst under minst ett år, därest han åtnjuter tjänstledighet för fullgörande av första värnpliktstjänstgöring, vidkännas ett avdrag av 50 %, såvida han har laglig försörjningsplikt, men eljest 70 % av samtliga avlöningsförmåner. Vid ledighet för fullgörande av repetitionsövning eller reservtruppövning avdrages 50 % av avlöningsförmånerna och vid fullgörande av landstormsövning tjänstgöringspengarna, d. v. s. 30 % å begynnelseavlöningen.

Genom stadsfullmäktiges beslut den 26 oktober 1939 bestämdes, att de stadens befattningshavare, som innehade heltidstjänst och i anledning av den på hösten 1939 anbefallda förstärkta försvarsberedskapen åtnjöte tjänstledighet för fullgörande av militärtjänstgöring samt varit i stadens tjänst sedan minst ett år före inryckningsdagen, skulle under tjänstledigheten vidkännas avdrag med 50 %, om vederbörande vore familjeförsörjare, men eljest med 75 % av samtliga avlöningsförmåner. Bestämmelserna skulle gälla från den 1 september 1939 tillsvidare. Samtidigt antogs av stadsfullmäktige ett tillägg till ovannämnda allmänna villkor och bestämmelser, enligt vilket befattningshavare, som tillika antingen vore officer eller underofficer i aktiv tjänst, å reservstat, övergångsstat eller i reserven och som åtnjöte tjänstledighet för fullgörande av honom under fredstid åliggande sedvanlig eller särskilt anbefalld militär tjänstgöring, skulle vidkännas ett avdrag med 65 % av samtliga avlöningsförmåner, därest han vore familjeförsörjare, men eljest med 75 % av samma avlöningsförmåner. Detta tillägg var närmast avsett att gälla under de nu anbefallda inkallelserna.

Genom beslut den 29 februari 1940 ändrades ovannämnda den 26 oktober 1939 fastställda regel i så måtto, att föreskriften om tjänstgöring hos staden under ett år upphävdes, på grund varav för tiden därefter endast krävts heltidsanställning.

Sedan såväl beslutet om avlöning till inkallade värnpliktiga befattningshavare som beslutet om avlöning till reserveofficerare m. fl. underställts Kungl. Maj:ts prövning i vad besluten rörde de befattningshavare, vilkas lönestater fastställts av Kungl. Maj:t, bereddes stadsfullmäktige tillfälle yttra sig i ärendet med anledning av de erinringar, som framställts av Magistraten, Länsstyrelsen och Svea Hovrätt. Stadsfullmäktige beslöto därvid meddela, att stadsfullmäktige med hänsyn till vad i ärendet förekommit icke hade något att erinra emot att ärendet återremitterades till fullmäktige för förnyad omprövning. Med anledning härav återremitterades ärendet till stadsfullmäktige. Vid sammanträde den 27 februari 1941 beslöto härefter stadsfullmäktige vidhålla sina tidigare beslut i ärendet. Kungl. Maj:t beslöt härefter den 30 maj 1941 att icke fastställa besluten beträffande magistratens ledamöter, polismästaren och stadsfogden. Kungl. Maj:ts beslut lades vid stadsfullmäktiges sammanträde den 19 juni 1941 till handlingarna varjämte löne- och avtalsnämnden underrättades om beslutet "i och för eventuell på nämnden ankommande förberedande åtgärd". Efter sagda stadsfullmäktigebeslut har något nytt förslag icke framlagts av löne- och avtalsnämnden utan bestämmelserna hava de facto tillämpats.

N:o 34.
Ang. ändrade bestämmelser för avlöntng till tjänstemän och arbetare under militärtjänstgöring.

Beträffande kommunalarbetarna finnas i gällande kollektivavtal inga bestämmelser om avlöning under militärtjänstgöring. Staden är sålunda icke skyldig att vid ledighet för militärtjänstgöring lämna något bidrag. Emellertid har vid skilda tillfällen beslut fattats om bidrag. Sålunda beslöt drätselkammaren den 5 oktober 1939, att arbetare, som fullgjorde beredskapstjänst skulle, under förutsättning att han under de senaste två åren varit hos kommunen anställd sammanlagt minst sex månader, tills vidare äga uppbära 50 % av normal tidavlöning, om han vore familjeförsörjare, och 25 % av normal tidavlöning, om han icke vore familjeförsörjare. Sådan avlöning skulle dock utgå under högst sex veckor och i intet fall för längre tid än till dess anställningen på grund av före inryckningen verkställd uppsägning eller — för säsongarbetare och för arbetare, anställd för visst arbete — eljest skulle hava upphört. Det skulle vidare tillses, att bidraget från staden och vad vederbörande erhölle från staten som bidrag icke komme att överstiga vederbörandes normala tidavlöning.

Sedan drätselkammaren den 12 december 1940 uppdragit åt drätseldirektören att träffa överenskommelse med kommunalarbetareförbundet om nya bestämmelser för stadens bidrag under militärtjänstgöring godkände drätselkammaren den 16 januari 1941 en den 13 i samma månad uppgjord överenskommelse, varigenom försörjningspliktiga kommunalarbetare under hela militärtjänstgöringen tillerkändes bidrag från staden med ett belopp, som utgjorde skillnaden mellan å ena sidan, det bidrag som skulle utgått sammanlagt från kommunen och familjebidragsnämnden, därest detsamma beräknats efter drätselkammarens ovannämnda beslut av den 5 oktober 1939, och å andra sidan vad av familjebidragsnämnden komme att beviljas efter behovsprövning, därest intet bidrag från staden hade lämnats. Icke försörjningspliktig skulle erhålla bidrag med 25 % av ordinarie avlöning.

Vidare har genom drätselkammarens beslut den 12 juni 1941 bestämts att ersättningen skulle beräknas efter en genomsnittlig arbetstid av 200 timmar per månad.

Löne- och avtalsnämnden har slutligen den 4 augusti 1942 bestämt, att ersättning till kommunalarbetare vid militärinkallelse skulle från och med den 1 juli 1942, då den nya krigsfamiljebidragsförordningen trätt i kraft, beräknas å den i respektive tilläggsavtal beträffande dyrtidstillägg angivna genomsnittliga timlönen och att det därvid skulle räknas med ett månatligt timantal av 200 och att från nämnda dag intill dess ny överenskommelse i ärendet kunde träffas, ersättning skulle utgå i enlighet med tidigare träffad överenskommelse.Avdrag skulle dock ej ske med större belopp av vad som skett före den nya krigsfamiljebidragsförordningens partiella ikraftträdande. Vid bestämmandet av det kommunala bidraget skulle hänsyn ej tagas till den förhöjning av familjepenningen, som den nya krigsfamiljebidragsförordningen medfört.

I de första statliga bestämmelserna om familjebidrag kunde en del av familjebidraget utgå utan behovsprövning under det att en del utgick först efter behovsprövning. Några regler om hur stor inkomst från arbetsgivaren vederbörande kunde få ha utan att den inkräktade på familjebidragets storlek fanns icke. I krigsfamiljebidragsförordningen av den 17 april 1940 föreskrevs emeller-

N:o 34.
Ang. ändrade bestämmelser för avlöning till tjänstemän och arbetare under militärtjänstgöring.

tid, att vid bestämmande av bidragets storlek hänsyn skulle tagas dels till den värnpliktiges och dels hans familjemedlemmars inkomster. Genom Kungl. Maj:ts kungörelse den 16 maj 1941 stadgades, att vid behovsprövning för bestämmande av familjepenningen hänsyn icke skulle tagas till sådan inkomst av civil anställning, som den värnpliktige under tjänstgöringen ägde behålla, i den mån inkomsten eller understödet icke överstege en fjärdedel av den värnpliktiges avlöning eller motsvarande arbetsinkomst vid tiden omedelbart före inkallelsen och i intet fall skulle avseende fästas vid bibehållen inkomst till den del inkomsten icke överstege 50 kronor per månad. I den nya kungörelsen av den 31 december 1942 (krigsfamiljebidragskungörelsen) finnas i huvudsak enahanda bestämmelser. På grund härav måste det konstateras, att vad staden lämnar utöver 25 % av vederbörande befattningshavares lön frånräknas på statens familjebidrag och leder till att reducerat familjebidrag kommer att utgå. Familjebidraget utgår nu helt efter behovsprövning i form av familjepenning med visst i förordningen angivet högsta belopp per dag samt med bostadsbidrag. Dessutom må nämnas, att numera tillkommit ett prejudikat av innehåll, att även om vederbörande arbetsgivare "fyller ut" de statliga bidragen så att det sammanlagda bidraget från staten och arbetsgivaren kommer att uppgå till visst procenttal av lönen, familjebidragsnämnden är tvungen att avräkna arbetsgivarens bidrag vid bestämmande av familjebidragets storlek, i den mån arbetsgivarebidraget överstiger 25 % av lönen. De nu av Västerås stad tillämpade reglerna för bidrag till befattningshavare och kommunalarbetare under militärtjänstgöring medföra sålunda, att staden delvis tager på sig en staten eljest åvilande bidragsskyldighet. Det synes därför vara lämpligt att ändra de nu gällande reglerna så att statens bidrag till fullo kan utnyttjas, vilket även måste anses riktigt, då ju staten i princip bör svara för erforderlig försörjning till de inkallades familjer under den tid staten tager vederbörandes tjänster i anspråk för rikets försvar.

Under ovan angivna förhållanden synes det rimligt att de nu gällande bestämmelserna, som tillerkänna värnpliktig tjänsteman, som är familjeförsörjare, 50 % av lönen ändras så att staden i fortsättningen endast utbetalar 25 %. För familjeförsörjaren kommer reduktionen praktiskt taget icke att medföra försämrad sammanlagd avlöning, vilket visas av följande typexempel (räknat per månad).

	Lön av staden 50 %	familje-bidrag	Summa	Lön av staden 25 %	familje-bidrag	Summa
1) Gift med ett barn.						
Årslön 3600. Hyra 900	150	126	276	75	201	276
2) Gift med ett barn.						
Årslön 4800. Hyra 1200	200	126	326	100	226	326
3) Gift med ett barn.						
Årslön 7200. Hyra 1500	300	101	401	150	251	401
4) Gift med ett barn.						
Årslön 12000. Hyra 2400 ..	500	76	576	250	326	576

Av det nu anförda framgår att staden utan att försämra de inkallades

sammanlagda förmåner kan sänka sitt bidrag till 25 % av lönen och därvid själv inbespara hälften av det bidrag, som nu utbetalas till familjeförsörjare.

N:o 34.
Ang. ändrade bestämmelser för avlöning till tjänstemän och arbetare under militärtjänstgöring.

Beträffande reservofficerare och reservunderofficerare och med dem jämställda icke värnpliktiga gäller, att de icke äro berättigade till familjebidrag. De uppbära i stället månadslön jämte rörligt tillägg och kristillägg samt terminslön av sådan storleksordning, att deras försörjning i allmänhet kan anses tryggad. Med de bestämmelser, som staden för närvarande tillämpar beträffande denna kategori, kan det inträffa, att en reservofficer, reservunderofficer eller med dem jämnställd icke värnpliktig, vilken, om han är familjeförsörjare, får från staden behålla 35 % och om han är icke familjeförsörjare 25 % av lönen, i sammanlagd lön från staden och staten uppbär mer än vad hans normala lön från staden utgör. Staten har själv reglerat dessa förhållanden för de statliga tjänstemännen, som tillhöra denna kategori, så, att de skola avstå hela avlöningen för den civila befattningen; dock äger tjänstemannen, därest den militära månadslönen skulle understiga den avlöning för månad, som han vid tjänstgöring i den civila befattningen skulle hava åtnjutit, uppbära skillnaden. En liknande åtgärd synes böra vidtagas beträffande stadens befattningshavare. Då det tillägg till allmänna villkor och bestämmelser för tillämpningen av stadens lönestater, vilket antogs den 26 oktober 1939, icke blivit fastställt, och då bestämmelserna om lön under nu rådande militärtjänstgöring icke lämpligen böra hava sin plats i dessa allmänna villkor och bestämmelser, synes det nämnden lämpligt, att sagda tillägg utgår och ersättes med en provisorisk föreskrift.

Vad slutligen kommunalarbetarna beträffar, visar en utredning, att staden med nu gällande bestämmelser i genomsnitt utbetalat endast omkring 20 % av normal tidlön i beredskapsbidrag. En övergång till att i fortsättningen utbetala 25 % skulle sålunda bliva till nackdel för staden. Nämnden anser det emellertid nödvändigt att de nuvarande bestämmelserna ändras, enär, såsom ovan framhållits, en subsidiär utfyllnad måste tagas i betraktande av familjebidragsnämnden och minska det statliga familjebidraget. Nämnden har därför funnit det angeläget att för stadens del få regler för bestämmandet av stadens bidrag, vilka äro anpassade efter bestämmelserna för det statliga familjebidraget. Då det i praktiken visat sig synnerligen besvärligt att tillämpa de bestämmelser, som gällt beträffande kommunalarbetarna, synes det nämnden lämpligt att få enhetliga bestämmelser för kommunalarbetare och tjänstemän. Lönenämnden föreslår för sin del följande regler.

"Ordinarie tjänstemän, extra befattningshavare samt enligt kollektivavtal anställda arbetare hos staden erhålla vid tjänstledighet på grund av inkallelse till militär tjänstgöring enligt 28 och 36 §§ värnpliktslagen avlöning från staden i följande utsträckning:

Ordinarie befattningshavare ävensom extra befattningshavare, som innehar heltidstjänst och vid tidpunkten för inkallelsen varit hos staden anställd i minst sex månader, äger under tjänstledighet behålla 25 % av de vid tiden för inkallelsen utgående sammanlagda avlöningsförmånerna.

Kollektivt anställd arbetare, som vid tiden för inkallelsen är i arbete och under de senaste två kalenderåren varit anställd hos staden sammanlagt minst sex månader, äger under ovan omförmäld tjänstledighet behålla 25 % av den

N:o 34.
Ang. ändrade bestämmelser för avlöning till tjänstemän och arbetare under militärtjänstgöring.

normala tidlön, som skulle tillkommit honom, om han under tiden för den militära tjänstgöringen varit i arbete hos staden, dock icke för längre tid än till dess arbetsanställningen på grund av före inkallelsen verkställd uppsägning eller — för säsongarbetare eller arbetare anställd för visst arbete — eljest skulle hava upphört. Vid beräkning av ersättningen skall arbetstiden per månad anses utgöra 200 timmar.

Befattningshavare eller arbetare, som under militär tjänstgöring uppbär avlöning från staten i egenskap av officer eller underofficer i reserven, på reservstat eller övergångsstat, som väg- och vattenbyggnadsofficer eller som i fredstid konstituerad landstormsofficer äger under tjänstledighet av angiven orsak från staden uppbära högst 25 % av sammanlagda avlöningsförmånerna, dock icke i något fall mer än att den behållna delen av avlöningen från staden tillsammans med den militära avlöningen med därå belöpande dyrtids- och kristidstillägg eller däremot svarande tillägg icke överstiger vederbörandes avlöning från staden omedelbart före inkallelsen.

Därest fråga uppstår rörande tolkning eller tillämpning av dessa bestämmelser ankommer det på löne- och avtalsnämnden att meddela beslut samt utfärda de ytterligare föreskrifter, som kunna finnas erforderliga.

Bestämmelserna skola tillämpas från och med 1/4 1943 tillsvidare under 1943."

Med hänvisning till vad sålunda anförts får nämnden hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att antaga härovan föreslagna bestämmelser för utgivande av ersättning under fullgörande av nu anbefalld förstärkt försvarsberedskap samt

att upphäva sina i samma ämne den 5 oktober 1939 och 29 februari 1940 fattade beslut, varvid således tillägget till mom. 3 c) i gällande allmänna villkor och bestämmelser för tillämpning av stadens lönestater, avseende avlöning till officerare och underofficerare i aktiv tjänst, på reservstat, övergångsstat eller i reserven, skall utgå.

Västerås den 2 mars 1943.

För löne- och avtalsnämnden:

MATTIAS PERS.

/*Nils Tunel.*

N:o 35.

Drätselkammarens skrivelse ang. inköp av grävmaskin för tekniska verken.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hos stadsfullmäktige har styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige för inköp av en grävmaskin för tekniska verkens behov måtte anvisa 65.000 kronor att utgå av tillgängliga medel och slutligen täckas genom debitering av timkostnad på de arbeten, där maskinen användes.

Drätselkammaren, som förehaft ärendet till behandling och som därvid funnit starka skäl tala för bifall till framställningen, har endast den erinran att göra, att anslaget lämpligen bör täckas genom att under högst fem år upptagas i vattenverkets stat.

Drätselkammaren hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att för inköp av en grävmaskin för tekniska verkens behov anvisa 65.000 kronor samt

att anslaget skall förskotteras av tillgängliga medel och täckas genom att under loppet av högst fem år upptagas som utgift i vattenverkets stat med början år 1944.

Västerås den 11 mars 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Sven Holmer.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid tekniska verken hava grävningsarbeten vid schaktning för ledningar hitintills i stort sett utförts för hand. På senare tid hava för dylika grävningsarbeten lämpliga maskiner kommit i marknaden och erfarenheten har visat, att grävning med dylika maskiner ställer sig avsevärt billigare än grävning för hand. Tekniska verken hava haft tillfälle att konstatera detta i så måtto, att verken under de omfattande arbeten, som utfördes förliden höst, med en lånad grävmaskin utförde grävningar för en del ledningar, vilket visade sig förbilliga icke blott själva schaktningen, utan även arbetet i övrigt.

N:o 35.
Ang. inköp av grävmaskin för tekniska verken.

Under kommande sommar förestå stora nyanläggningsarbeten. Med användande av grävmaskin torde dessa arbeten förbilligas med 20.000 à 25.000 kronor. Härtill kommer, att på grund av den nu rådande knappheten på arbetskraft de betydande arbeten, som förestå innevarande år, svårligen kunna utföras i tid utan anlitande av maskinella hjälpmedel.

Inom landet tillverkas numera en för tekniska verkens behov lämplig typ av grävmaskiner till ett pris av 65.000 kronor.

Med hänvisning till vad sålunda anförts får styrelsen hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för inköp av en grävmaskin för tekniska verkens behov anvisa 65.000 kronor att utgå av tillgängliga medel och slutligen täckas genom debitering av timkostnad på de arbeten där maskinen användes.

Västerås den 23 februari 1943.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk:

GUSTAF OLSSON.

/*John Sintorn.*

N:o 36.

Drätselkammarens skrivelse ang. upplåtelse av tomt för barnrikehus inom området väster om Djuphamnsvägen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hos drätselkammaren har H. S. B:s i Västerås Stiftelse Solgårdar hemställt, att staden kostnadsfritt måtte ställa till Stiftelsens förfogande lämplig tomt å området väster om Djuphamnsvägen för uppförande under innevarande år av fastighet för mindre bemedlade, barnrika familjer. Stiftelsen har därvid föreslagit den tomt, som ligger omedelbart sydost om den fastighet, som enligt bebyggelseplanen skall uppföras i vinkel.

Den föreslagna tomten innehåller i areal cirka 2.100 kvadratmeter. Då den ligger i anslutning till den triangel inom området, som är tänkt såsom lekplats, anser drätselkammaren, att tomten väl lämpar sig för barnrikebebyggelse. Då det därtill i stor utsträckning erfordras lägenheter för barnrika familjer, anser drätselkammaren alla skäl tala för bifall till framställningen.

Drätselkammaren hemställer för den skull, att stadsfullmäktige ville besluta

att till H. S. B:s i Västerås Stiftelse Solgårdar utan avgift med äganderätt överlåta ett område om cirka 2.100 kvadratmeter, beläget omedelbart sydost om "vinkelhuset" å området väster om Djuphamnsvägen för uppförande av fastighet för mindre bemedlade, barnrika familjer.

N:o 36. *Ang. upplåtelse av tomt för barnrikehus inom området väster om Djuphamnsvägen.*

Västerås den 11 mars 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

N:o 37.

Drätselkammarens skrivelse ang. förslag till ändring av stadsplanen för kvarteret Lea.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I bifogade skrivelse har byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att antaga ett å stadsarkitektkontoret den 1 december 1942 upprättat förslag till ändring av stadsplanen för kvarteret Lea ävensom därvid fogade stadsplanebestämmelser samt uppdraga åt nämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Drätselkammaren, som haft tillfälle att taga del av förslaget och som för sin del intet har att erinra emot detsamma, hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att till alla delar bifalla byggnadsnämndens förevarande framställning.

Västerås den 11 mars 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

N:o 37.
Ang. förslag till ändring av stadsplanen för kv. Lea.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett å stadsarkitektkontoret den 1 december 1942 upprättat förslag till ändring av stadsplanen för kvarteret Lea. Nämnden vill därvid anföra följande.

Emot förslaget, som har varit i vederbörlig ordning utställt, har endast en anmärkning inkommit, nämligen från ägaren av tomten nr 3 i kvarteret Lea, dödsboet efter fru Anna Vilhelmina Lundgren, vilket ansett, att förslaget i vad det innebure utläggande av en cirka 6 meter bred förgårdsmark utmed Kungsgatan skulle innebära "en avsevärd och ganska obillig reduktion av fastighetens värde".

Sagda tomt har formen av ett L med den nedre stapeln belägen utmed Kungsgatan. Utnyttjningstalet för tomten, beräknat efter hela tomtens yta, blir för den skull med nödvändighet mindre än för de tomter, som ha en proportionellt mindre gräns mot denna gata. Utnyttjningen är emellertid densamma för ifrågavarande tomt som för de kringliggande. Beträffande den föreslagna bebyggelsen har nämnden den uppfattningen, att denna närmast bör jämföras med bebyggelsen på norra sidan av Kungsgatan.

Nämnden vill här även meddela, att den med den föreslagna successiva inryckningen av Kungsgatan icke avser att uträta denna gata utan skapa ett lämpligt avstånd mellan bebyggelsen å ömse sidor av Kungsgatan. Då gatan bildar en svag vinkel mot bebyggelsen å dess norra sida, har inryckningen från öster mot väster räknat stegvis måst ökas för bibehållande av husavstånden.

På anförda grunder anser nämnden, att avseende icke bör fästas vid nämnda anmärkning.

Nämnden hemställer för den skull, att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga bifogade den 1 december 1942 upprättade förslag till ändring av stadsplanen för kvarteret Lea ävensom därvid fogade stadsplanebestämmelser samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Västerås den 3 februari 1943.

För byggnadsnämnden:

OLOV RYLANDER.

/*Sven Holmer.*

FÖRSLAG TILL ÄNDRING AV STADSPLANEN FÖR KVARTERET LEA I VÄSTERÅS STAD.

Beskrivning.

År 1938 upprättades förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Kleopatra, Klio och Lea. På grund av mot förslaget framförda anmärkningar

beträffande kvarteret Lea uteslöt byggnadsnämnden detta ur förslaget, för att ej fördröja stadsplaneändringens fastställande i övriga delar. I detta förslag hade den genom de provisoriska byggnadsföreskrifterna medgivna rätten till två vånings bebyggelse utmed Kungsgatan slopats och endast gårdsöverbyggnad till c:a 1 vånings höjd för denna del av kvarteret medgivits.

N:o 37.
Ang. förslag till ändring av stadsplanen för kv. Lea

I föreliggande förslag har bebyggelsen dragits tillbaka från gatulinjen. På så sätt har det ökade avståndet till motliggande hus synts kunna motivera en tvåvåningsbebyggelse även mot Kungsgatan. För denna bebyggelse medgives dock endast rätt att inreda kontors- och lagerlokaler, vilket torde vara lämpligast med hänsyn till kvarterets centrala läge och höjden på husen utmed Stora gatan, vilka genom sin skuggverkan göra tvåvåningslängorna mindre lämpade för bostadsändamål.

Den för kvarteret gällande stadsplanen har fastställts genom Kungl. brev den 14 maj 1915 samt de provisoriska byggnadsföreskrifterna, som även innefatta detta kvarter, genom Kungl. brev den 25 januari 1935.

För kvarteret föreslås följande stadsplanebestämmelser gälla.

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

Med S betecknat område får användas endast för bostadsändamål.

Med k betecknat område får i undervåningen inredas för affärs- och liknande ändamål. Bostäder få i undervåningen ej inredas.

Med R betecknat område får användas endast för affärs-, kontors- eller liknande ändamål.

§ 2.

Byggnadssätt.

Med S betecknat område får bebyggas endast med hus, som med varandra sammanbyggas.

§ 3.

Byggnadsmaterial.

Inom stadsplaneområdet skall byggnad uppföras av sten.

§ 4.

Hushöjd.

Å med plus jämte siffra i romb betecknat område får byggnad uppföras till högst den höjd i meter över stadens nollplan (Stockholms slusströskel), som siffran angiver.

§ 5.

Våningsantal.

Å med II eller III betecknat område får byggnad uppföras med högst två och tre våningar.

Å med k betecknat område får utöver angivet våningsantal anordnas undervåning.

N:o 37.

Ang. förslag till ändring av stadsplanen för kv. Lea.

§ 6.

Fönster.

Byggnad, som förlägges i gräns mot område betecknat med punktprickning, får mot nämnda område förses med fönster.

Byggnad, som förlägges i gräns mot område betecknat med ringprickning, får mot nämnda område förses med fönster ovan den byggnadshöjd, som för samma område finnes föreskriven.

§ 7.

Takfall.

Tak får givas en lutning mot horisontalplanet av högst 30°.

§ 8.

Områden, som icke eller endast delvis få bebyggas.

Med punktprickning betecknat område får icke bebyggas.

Med ringprickning jämte siffra i romb betecknat område får icke bebyggas i vidare mån än att lokaler må anordnas under ett gårdsplan, som må förläggas på högst den höjd i meter över stadens nollplan (Stockholms slusströskel), som siffran i romben angiver.

§ 9.

Område tillgängligt för gångtrafik.

Med streckning betecknat område skall i höjd med angränsande gator vara tillgängligt för allmän gångtrafik, varvid den fria höjden under eventuellt utskjutande byggnadspartier ej får understiga 3,5 meter. Detta områdes inre begränsningslinje skall ha en längd av minst 3 meter och bilda lika stora vinklar mot vardera gatulinjen eller utgöra en böjd linje, där bågen får överskjuta nyssnämnda räta linje med högst 30 centimeter.

§ 10.

Undantag.

Inom område, som enligt § 1 är angivet för bostadsändamål, må även inredas lokaler för handel och hantverk.

Där byggnadsnämnden prövar sådant av arkitektoniska skäl eller eljest nödigt, må mindre avvikelser från bestämmelserna i §§ 3, 4, 7 och 8 samt beträffande gränser mellan olika bestämmelseområden kunna medgivas.

Västerås den 1 december 1942.

Sven Ahlbom.

N:o 38.

Drätselkammarens skrivelse ang. förslag till ändring av stadsplanen för kv. Råstenen, Flisan och Stenhuggaren.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Efter att i vederbörlig ordning hava utställt ett den 18 januari 1943 å stadsarkitektkontoret upprättat förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Råstenen, Flisan och Stenhuggaren har byggnadsnämnden i bifogade skrivelse till stadsfullmäktige hemställt om godkännande av förslaget och de därvid fogade stadsplanebestämmelserna ävensom om bemyndigande att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Drätselkammaren, som intet har att erinra emot förslaget, hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att till alla delar bifalla byggnadsnämndens framställning.

Västerås den 11 mars 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett å stadsarkitektkontoret den 18 januari 1943 upprättat förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Råstenen, Flisan och Stenhuggaren. Emot förslaget, som i vederbörlig ordning varit utställt under tiden 10 januari—18 februari 1943, har ingen anmärkning inkommit.

Nämnden hemställer för den skull, att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga bifogade den 18 januari 1943 upprättade förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Råstenen, Flisan och Stenhuggaren ävensom därvid fogade stadsplanebestämmelser samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att

N:o 38.
Ang. förslag till ändring av stadsplanen för kv. Råstenen, Flisan och Stenhuggaren

underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Västerås den 3 mars 1943.

För byggnadsnämnden:

OLOV RYLANDER.

/*Nils Tunel.*

FÖRSLAG TILL ÄNDRING I STADSPLANEN FÖR KVARTEREN RÅSTENEN, FLISAN OCH STENHUGGAREN I VÄSTERÅS STAD.

Beskrivning.

Med anledning av framställning från ägaren till stadsägorna n:ris 844 A och B föreslås vissa ändringar i stadsplanen i första hand för kvarteret Flisan men i samband därmed jämväl för kvarteren Råstenen och Stenhuggaren, för att möjliggöra ett högre utnyttjande av marken inom ifrågavarande områden.

Förslaget innebär, att den anordning av bebyggelsen utmed Kronvägen, som enligt gällande plan finnes angiven och i verkligheten genomförts från Hammarbygatan, skulle utsträckas ända upp till Götgatan på Kronvägens östra sida.

Med hänsyn till gällande ägoförhållanden och för att kunna erhålla största möjliga avstånd mellan husen flyttas den i gällande plan föreslagna byggnadskroppen i kvarteret Flisans nordligaste del 4 m åt norr och för att ytterligare accentuera platsbildningen i korsningen mellan Kronvägen och Götgatan föreslås en liknande byggnad förlagd på platsens motsatta sida i kv. Råstenen.

Den ökade byggnadsrätten torde med hänsyn till tomternas storlek och läge ej kunna anses oskälig.

För området gällande stadsplan fastställdes enl. Kungl. brev den 22 september 1939.

Följande stadsplanebestämmelser föreslås gälla.

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

Med B eller Ö betecknat område får användas endast för bostadsändamål.

§ 2.

Byggnadssätt.

Med Ö betecknat område får endast bebyggas med hus, som uppföras fristående.

N:o 38.
Ang. förslag till ändring av stadsplanen för kv. Råstenen, Flisan och Stenhuggaren.

§ 3.

Hushöjd och våningsantal.

Å med II betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd än 7,6 m och ej med fler än 2 våningar.

§ 4.

Vindsinredning.

Inom med B II betecknat område får utöver stadgat våningsantal vind inredas med bonings- och arbetsrum till högst en tredjedel av vindsbottnens yta.

Inom med B II 1 betecknat område får vind icke inredas med bonings- eller arbetsrum.

§ 5.

Antal bostadslägenheter.

Inom med Öa betecknat område får byggnad inrymma högst två bostadslägenheter.

§ 6.

Takfall.

Tak får givas en lutning mot horisontalplanet av högst 30°.

§ 7.

Områden som icke eller endast delvis få bebyggas.

Med punktprickning betecknat område får icke bebyggas.

Av tomt, som omfattar med Öa betecknat område, skola minst 4/5 lämnas obebyggda.

§ 8.

Undantag.

Inom område, som enligt § 1 är angivet för bostadsändamål, må även inredas lokaler för handel och hantverk.

Där byggnadsnämnden prövar sådant av arkitektoniska skäl eller eljest nödigt, må mindre avvikelser från höjdbestämmelserna i §§ 3 och 5 samt beträffande gränser mellan olika bestämmelseområden kunna medgivas.

Västerås den 18 januari 1943.

Sven Ahlbom.

N:o 39.

Drätselkammarens skrivelse ang. förslag till jämkning av stadsplanen för del av kv. Ida.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan byggnadsnämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 10 innevarande mars månad hemställt, att stadsfullmäktige ville godkänna framlagt förslag till jämkning av stadsplanen för del av kvarteret Ida ävensom vid förslaget fogade stadsplanebestämmelser samt bemyndiga nämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse, får drätselkammaren, som förehaft ärendet till behandling, för egen del tillstyrka bifall till förslaget samt föreslå stadsfullmäktige besluta

att helt bifalla byggnadsnämndens hemställan.

Västerås den 11 mars 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Sven Holmer.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett å stadsarkitektkontoret den 8 mars 1943 upprättat förslag till jämkning av stadsplanen för del av kvarteret Ida. Ändringsförslaget omfattar endast tomten nr 6 i kvarteret. Samtliga ägare till angränsande tomter ha genom påskrift av förslaget godkänt detta.

Nämnden hemställer för den skull, att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga bifogade den 8 mars 1943 upprättade förslag till jämkning av stadsplanen för del av kvarteret Ida ävensom därvid fogade stadsplanebestämmelser samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Västerås den 10 mars 1943.

För byggnadsnämnden:

OLOV RYLANDER.

/*Sven Holmer.*

FÖRSLAG TILL JÄMKNING AV STADSPLANEN FÖR DEL AV KVARTERET IDA I VÄSTERÅS STAD.

N:o 39.
Ang. förslag till jämkning av stadsplanen för del av kv. Ida.

Beskrivning.

Förslaget, som omfattar tomten nr 6 i kvarteret Ida, har upprättats på framställning av ägaren, bostadsrättsföreningen Berggården och innebär att den sydligaste av de två på tomten medgivna byggnadskropparna utökas med c:a 15 m. På grund av tomtens storlek och den nordliga längans, trots jämkningen, relativt fria belägenhet torde den ökade byggnadsrätten ej innebära någon olägenhet. Samtidigt har den nordliga längan ökats med 1 m. åt öster, för att kunna bebygga området med en standardiserad typ av 2-rums lägenheter.

För området gällande stadsplan är fastställd enligt Kungl. brev den 22 september 1939, följande förslag till stadsplanebestämmelser överensstämma i tillämpliga delar med gällande bestämmelser.

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

Med S betecknat område får användas endast för bostadsändamål.

§ 2.

Hushöjd och våningsantal.

Å med plus jämte siffra i romb betecknat område får byggnad uppföras till högst den höjd i meter över stadens nollplan (Stockholms slusströskel), som siffran angiver.

Å med III betecknat område får byggnad uppföras med högst tre våningar.

§ 3.

Takfall.

Tak får givas en lutning mot horisontalplanet av högst 30°.

§ 4.

Område som icke får bebyggas.

Med punktprickning betecknat område får icke bebyggas.

§ 5.

Undantag.

Inom område, som enl. § 1 är angivet för bostadsändamål, må även inredas lokaler för handel och hantverk.

Där byggnadsnämnden prövar sådant av arkitektoniska skäl eller eljest nödigt må mindre avvikelser från höjdbestämmelserna i § 2 samt beträffande gränser mellan olika bestämmelseområden kunna medgivas.

Västerås i stadsarkitektkontoret den 8 mars 1943.

Sven Ahlbom.
Stadsarkitekt.

N:o 40.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till vissa arbeten i Vasakällarens kök.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till drätselkammaren har Stockholmsdistriktets Allmänna Restaurangaktiebolag, Sara, meddelat, att stort behov av en diskmaskin i den av bolaget förhyrda Vasakällaren föreligger. Ett av huvudskälen härför är enligt bolaget att det ur hygienisk synpunkt är viktigt att kunna utföra diskning i vatten med högre temperatur än som är möjligt vid diskning för hand. På grund av vad som i ärendet anförts, har bolaget hemställt, att staden måtte låta utföra de för installation av en diskmaskin erfoderliga arbetena, varvid bolaget skulle svara för kostnaderna för diskmaskinen. Överenskommelse har sedermera träffats med bolaget, att staden och bolaget, därest arbetena komma till utförande, skola betala hälften var av ifrågavarande kostnader.

En inom byggnadskontoret verkställd kostnadsberäkning har givit vid handen, att de arbeten, som i detta sammanhang oundgängligen måste utföras och den materiel, som måste anskaffas, tillhopa draga en kostnad av 10.800 kronor.

Drätselkammaren hemställer nu, att stadsfullmäktige ville besluta

att för erforderliga arbeten för installation av en diskmaskin i Vasakällaren anvisa 5.400 kronor att utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 11 mars 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

N:o 41.

Drätselkammarens skrivelse ang. bidrag av nöjesskattemedel till skötsel av idrottsplatsen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till drätselkammaren har styrelsen för Föreningen Västerås Nya Idrottsplats u. p. a. hemställt om restitution av den kommunala delen av den nöjesskatt, som härflyter från idrottstävlingar å Arosvallen under år 1943 för att användas till idrottsplatsen och dess förvaltning. Såsom skäl för sin framställning har styrelsen anfört, att rörelsen under år 1942 givit underskott och att den kortvariga vintern detta år avsevärt nedbringat de beräknade inkomsterna.

Drätselkammaren vill erinra om att den kommunala delen av nöjesskatten, som härflyter från idrottstävlingar å Arosvallen, fonderas för att avbetala stadens lån och utlägg till föreningen i samband med idrottsplatsens iordningställande. Drätselkammaren har granskat föreningens räkenskaper för senaste året och anser sig kunna vitsorda, att föreningen har behov av det bidrag, som nu begäres. Det är även för staden såsom stor andelsdelägare i föreningen angeläget, att idrottsplatsen underhålles på ett tillfredsställande sätt. Enligt beslut av stadsfullmäktige den 28 augusti 1941 och den 31 augusti 1942 beviljades föreningen restitution med 50 procent av resp. års kommunala nöjesskattemedel för samma ändamål som här är fråga. Drätselkammaren vill för sin del tillstyrka, att motsvarande beslut fattas även beträffande 1943 års nöjesskatt.

Med hänvisning till det anförda får drätselkammaren hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att medgiva Föreningen Västerås Nya Idrottsplats u. p. a. rätt att av den nöjesskatt å idrottstillställningar, som under år 1943 inflyter och fonderas för idrottsändamål disponera 50 procent till den direkta rörelsen för idrottsplatsen.

Västerås den 11 mars 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Sven Holmer.*

N:o 42.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till tandvård åt medellösa vuxna personer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I bifogade skrivelse har fattigvårdsstyrelsen på anförda skäl hemställt om anslag med 900 kronor för bestridande av avgifter utan karaktär av fattigvård för tandvård åt medellösa vuxna personer, som äga hemortsrätt i Västerås stad.

Drätselkammaren, som förehaft ärendet till behandling och som intet har att erinra emot framställningen, hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att för bestridande av avgifter utan karaktär av fattigvård för tandvård åt medellösa, vuxna personer, som äga hemortsrätt i Västerås, för år 1943 anvisa 900 kronor att utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 11 mars 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Sven Holmer.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Jämlikt 1 § 1 mom. i Kungl. Maj:ts förordning om lindring av obemedlades och mindre bemedlades tandvårdskostnader m. m. den 3 juni 1938 kan kommun anvisa medel för bestridande av avgifter till folktandvård åt obemedlade vuxna. Därest för sådant ändamål anvisat anslag icke erhåller fattigvårdskaraktär, äger kommunen att av statsmedel erhålla ersättning med hälften av till sådan tandvård utgivna kostnader.

Den av Landstinget här i staden upprättade folktandvårdspolikliniken startade sin verksamhet den 15 sistlidne februari.

Fattigvårdsstyrelsen, som tidigare i viss begränsad omfattning beviljat hjälp till tandvård, har under de senaste åren haft en kostnad av i genomsnitt sammanlagt 900: — kr. pr år. Men då det är att förmoda, att tandvårdsklientelet kommer att öka i antal efter inrättandet av sagda poliklinik, torde man kunna räkna med, att kostnaden härför kommer att stiga till ungefär dubbelt denna summa, eller till omkring 1.800: — kr. Den del, som skulle belöpa på kommunen, kan sålunda beräknas till omkring 900: — kr.

Med vad sålunda anförts får fattigvårdsstyrelsen hemställa, om ett förslagsanslag på 900: — kr. till bestridande av avgifter utan karaktär av fattigvård för tandvård åt medellösa vuxna personer, som äga hemortsrätt i Västerås stad.

N:o 42.
Ang. anslag till tandvård åt medellösa vuxna personer.

Västerås den 4/3 1943.

För fattigvårdsstyrelsen

THEOFIL ÖBERG.

/*Axel Norén.*

Västerås 1943, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1943 Den 29 april V

N:o 43.

Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1942.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hälsovårdsnämnden får härmed för kännedom överlämna sin årsberättelse samt stadsläkarnes m. fl. årsberättelser för 1942.

Västerås den 5 april 1943.

För hälsovårdsnämnden:

GUSTAV ANDRÉN.

/*Nils Tunel.*

Årsberättelse rörande den allmänna hälsovården från Hälsovårdsnämnden i Västerås för år 1942.

HÄLSOVÅRDSNÄMNDEN.

Ledamöter: 1:ste stadsläkaren G. Andrén, ordförande. Polismästare H. Hellekant, v. ordf., Byggmästare F. Eklund, Kyrkoskrivare J. Sjöblom, Gjutare Axel Larsson, Fru K. Kjelldahl, Länsveterinär O. Hultén.

Suppleanter: Fru K. Ström, Posttjänsteman E. Östlund, Montör A. Lundell, Fru E. Ramqvist, Doktor N. Boström.

Sekreterare: Notarie S. Holmer.

I. *HÄLSOVÅRDSNÄMNDENS VERKSAMHET.*

1. Nämnden har sammanträtt 12 gånger under året. Ärendena protokollförda i 460 paragrafer.

2. Diarieförda ärenden 465.

3. Åtgärder beträffande oympade skolbarn: Föreläggande ha skett i 31 fall.

N:o 43
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1942.

II. *BEFOLKNINGSFÖRHÅLLANDENA INOM SAMHÄLLET.*

1. Kyrkoskrivna inv. vid årets början: m. 19.665, kv. 19.768, s:a 39.433
   Kyrkoskrivna inv. vid årets slut: m. 20.322, kv. 20.476, s:a 40.798
2. Antal under året levande födda: m. 399, kv. 377, s:a 776
3. Antal under året döda personer: m. 173, kv. 151, s:a 324
4. Antal döda barn under 1 års ålder: m. 9, kv. 6, s:a 15
5. Särskilt stor dödlighet inom viss stadsdel har ej förekommit.

Folkmängdens tillväxt under de senaste 15 åren framgår av nedanstående tabell.

År	Folkmängden vid årets början	Folkmängden vid årets slut	Ökning + Minskning −	Födda			Döda			Nativitets överskott + underskott −	Inflyttnings överskott + underskott −
				Män	Kv.	S:ma	Män	Kv.	S:ma		
1928	29,119	29,587	+ 459	166	189	355	150	155	305	+ 50	+ 409
1929	29,578	29,921	+ 343	164	166	330	158	178	336	— 6	+ 349
1930	29,921	30,378	+ 457	202	167	369	153	149	302	+ 67	+ 390
1931	30,378	30,648	+ 270	194	178	372	136	154	290	+ 82	+ 198
1932	30,648	30,913	+ 265	183	157	340	160	168	328	+ 12	+ 253
1933	30,913	31,229	+ 316	176	176	352	157	155	312	+ 40	+ 276
1934	31,229	31,294	+ 565	181	151	332	164	153	317	+ 15	+ 550
1935	31,794	32,570	+ 776	159	164	323	156	178	334	— 11	+ 787
1936	32,570	33,834	+1,264	229	195	424	158	176	334	+ 90	+1,174
1937	33,834	35,378	+1,544	247	244	491	162	183	345	+ 146	+1,398
1938	35,378	36,551	+1,173	278	271	549	156	164	320	+ 229	+ 944
1939	36,551	37,848	+1,297	286	279	565	140	195	335	+ 230	+1,067
1940	37,848	38,597	+ 749	284	288	572	171	157	328	+ 244	+ 505
1941	38,597	39,433	+ 836	352	336	688	161	148	309	+ 379	+ 457
1942	39,433	40,798	+1,365	399	377	776	173	151	324	+ 452	+ 913

III. *ALLMÄN HÄLSOVÅRD.*

A. *Vattentillgången.*

1) Behovet av hushållsvatten tillgodoses genom stadens vattenledning, vartill samtliga fastigheter inom staden äro anslutna utom de inom sydvästra delen av Jakobsbergsområdet.

2) Under året utfördes 3.371 m. nya vattenledningar och var ledningarnas sammanlagda längd 107.067 m.

3) Vatten inleddes under året i 90 fastigheter och var vid årets slut inlett i 2.891 fastigheter.

Vattenledningsvattnet utgöres av vatten taget ur brunnar i Badelundaåsen vid Hässlö. Vattnet består dels av i åsen från norr framrinnande grundvatten och dels till följd av grundvattenytans sänkning genom pumpning, infiltrerat vatten från den c:a 1.000 m. från vattenverket avlägsna Mälaren. Regelbundna undersökningar av vattenledningsvattnet hava under året utförts av Kemiska

N:o 43
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1942.

stationen i Örebro. Vattnets hårdhet var högst 11,6 och lägst 7,4 tyska grader. Manganhalten har varierat mellan 0,2—0,40 milligram per liter. Utfällningar av manganoxider i vattenledningsvattnet har tidvis förekommit. Undersökningar av vattnets bakteriehalt hava utförts en gång i månaden. Härom intet att anmärka.

Som resultat framgår, att vattenledningsvattnet är rent och av god beskaffenhet.

Vattentillgången var fullt tillräcklig. Förbrukningen var under året

För hushållsbehov, enl. mätare och kontrakt	1.489.750 m³	eller	44,4 %
„ industriella behov, enl. mätare	858.600 „	„	25,6 %
„ allmänna behov och läckage	1.001.650 „	„	30 %
Summa	3.350.000 m³		

Per person och dygn blev förbrukningen sålunda

För hushållsbehov	104 liter
„ industriella behov	60 „
„ allmänna behovet och läckage	72 „
Summa	236 liter

För vattenförbrukning enligt mätare har avgiften under året varit 20 öre per m³. För de bostadshus (184 st.), där vattenmätare ännu ej installerats, 5,5 % av hela antalet hus, har vattnet debiterats gårdsägarna enligt kontrakt med däri stipulerade avgifter, utgörande: för rum 6 kr., bad- eller duschrum 12 kr., vattenklosett 12 kr., vattenpost 8 kr. Tvättavgift per hushåll 5 kr.

Brunnsvatten har varit föremål för kemisk undersökning i 3 fall. I 1 fall var vattnet olämpligt för hushållsändamål. Föroreningen härledde sig från en närbelägen avloppsledning. Så snart felet avhjälpts, visade sig brunnsvattnet vara utan anmärkning.

Periodiska undersökningar av Mälarens vatten ha påbörjats under året. Proven ha tagits vid Östra holmen, Björnön, Reningsverket, Kallbadhuset, Svartåns mynning, Svartån vid Vallby, Andelsslakteriet, Johannisberg. Fekalbakteriehalten per liter vatten framgår å nedanstående tabell samt provställen å pl. 1.

Fekalbakteriehalten vid samtliga 8 provningsställena är så hög, att vattnet är olämpligt för friluftsbad.

Mälarvattnets bakteriehalt.

	1 Östra holmen	2 Björnön	3 Renings-verket Djup 4 m	3 a Renings-verket Djup 1 m	4 Kallbad-huset Djup 4 m.	4 a Kallbad-huset Djup 1 m	5 Svartåns mynning	6 Svartån vid Vallby	7 Andels-slakte-riet	8 Johan-nisberg
Juni 1942	0	—	3.000	6.000	11.000	25.000	17.000	—	24.000	—
Juli 1942	2.100	—	40.000	160.000	1.200	8.000	11.000	2.300	11.000	9.500
Augusti 1942	4.100	200	32.500	45.000	500	200	12.000	800	600	700
November 1942	16.000	23.000	560.000	330.000	2.300	5.500	22.000	17.000	2.600	1.700

N:o 43
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1942.

B. *Avledning av spill- och regnvatten.*

Vattenavloppet är anordnat enligt det kombinerade systemet, d. v. s. såväl spill- som regnvatten avledes i gemensamma ledningar.

Allt avloppsvatten undergår mekanisk rening innan det utsläppes i Mälaren eller Svartån. Huvudparten av avloppsvattnet renas vid reningsverket vid Kungsängen.

Avloppsvatten för de områden, som på grund av sitt läge ej kan avledas till reningsverket undergår mekanisk rening genom separat byggda emscherbrunnar. Dessa områden äro stadsdelen Kvarnbrovreten och en del av Aroslund. Hovdestalund—Åshagen-områdets avloppsvatten renas i en Fries-brunn.

Under året utfördes 3.371 m. nya underjordiska avloppsledningar och var huvudledningarnas sammanlagda längd vid årets slut 89.429 m.

Underjordiskt avlopp utfördes under året till 90 fastigheter.

RENINGSVERKET.

I reningsverket behandlades en avloppsvattenmängd av 4.949.000 m³. Dygnsvattenmängden utgjorde i medeltal 13.500 m³.

Det till rötkammaren uppumpade slammet, vilket avvattnats och uppmätts i en kontrollkammare, uppgick till 14.325 m³ eller i medeltal 39,3 m³ per dygn. Ur rötkammaren urtappades under året 2.525 m³ utrötat slam. Av detta slam har som jordförbättringsmedel försålts c:a 200 m³.

Den från rötkammaren erhållna metangasen, som under året uppgick till 209.750 m³ eller i medeltal 575 m³ per dygn, har till större delen komprimerats på stålflaskor och försålts som bränsle för motorfordon. Försäljningssumman av den komprimerade gasen har under året uppgått till 59.678.40 kronor.

Driftresultat.

Månad	Uppumpat vatten	Förbr. kWh	Uppfordr. sand	Rötk. temp.	Gasproduktion		pH-värde	Slam till	
					m³	v. e.		rötkam. m³	torkgård m³
Januari	363.300	22.990	27,1	27,1°	20.000	5.815	7,1	1.135	190
Februari	304.300	22.490	25,1	28,4°	20.000	5.725	7,1	1.060	194
Mars	400.800	25.840	39,9	28,2°	14.000	5.719	7,2	1.312	214
April	629.500	35.140	31,9	27,2°	13.500	5.560	7,1	1.018	139
Maj	488.200	27.620	23,1	28,1°	16.700	5.689	7,2	1.358	190
Juni	382.600	21.490	26,0	29,0°	19.500	5.728	7,2	1.324	236
Juli	397.600	18.350	23,7	30,0°	19 100	5.748	7,3	1.038	184
Augusti	383.600	18.260	26,6	29,3°	19.100	5.702	7,3	1.096	182
September	377.000	17.860	32,0	29,2°	18.200	5.768	7,3	1.223	261
Oktober	346.400	17.280	26,3	28,1°	18.000	5.687	7,2	1.307	184
November	380.200	20.710	29,4	26,8°	16.250	5.738	7,3	1.349	234
December	495.700	24.770	26,8	26,1°	15.400	5.744	7,2	1.105	317
Summa värde	4.949.200	272.800	337,9		209.750	5.719	7,2	14.325	2525
Medelv. pr dygn	13.560	748	0,92	28,1	575			39,3	6,9

Inom reningsverkets tomt finnes en förrådsbyggnad. Byggnaden, som är uppförd i en våning och har en storlek av 560 m², inrymmer garage, verkstad, rum för arbetsmaskiner, monteringshall m. m.

C. *Renhållning.*

a) Latrinrenhållning:

1. Genom stadens renhållningsverks försorg, förutom i 78 gårdar, belägna i stadens utkanter, där latrinrenhållningen ombesörjes av resp. gårdsägare.

2. Missförhållanden ang. renhållning ha anmärkts av tillsyningsmännen i 7 fall, som rättats efter tillsägelse.

3. Antal våningsklosetter: 10.402, varav 10.336 w. c. i c:a 2.030 fastigheter.

4. Se mom 1.

5. Upplagsplats för latrinen är en stadens torvpudrettfabrik, belägen inom staden vid hamnområdet. Frågan om nybyggnad och omplacering vilar sedan flera år av ekonomiska skäl. Sedan användande av pudrett till gödsling i trädgårdar inom stadsområdet förbjudits har torvpudrettberedning i det närmaste upphört.

6. Torvpudretten användes för stadens eget lantbruk.

b. Renhållning av gårdar och gator:

Tre-delningssystemet är föreskrivet inom det centralare stadsområdet.

1. Bortforslingen sker genom renhållningsverket (förutom i 222 gårdar belägna i ytteromr.).

2. Särskilda upplagsplatser finnas å stadens lantegendomar utanför det bebyggda stadsområdet. Tipp finnes å strandområdet väster om hamnen.

3. Svinmaten inom tredelningsområdet går till stadens svingård, belägen å en av stadens lantegendomar.

Soporna köras ut till hamnutfyllningar.

4. Av tillsyningsmännen ha gjorts anmärkningar beträffande renhållning å gårdar, avstjälpningsplatser och dyl. i 86 fall, varav flertalet grundar sig på bristande sophämtning, bristfälliga sopkärl etc.

Nämnden har beslutat att sopkärl av plåt, s. k. Norba-kärl, rymmande 125 liter, försett med avtagbart lock, skall användas.

Enl. stadsfullmäktiges beslut skall sophämtning enl. systemet "Dammfri tömning" införas i staden. Enhetliga sopkärl skulle överallt i staden vara anskaffade senast den 1/7 1942.

c) Antal inom staden befintliga:

1. Svinhus. 31 st. ansökningar för hållande av hushållsgris beviljade under året.

2. Fähus. Inga.

3. Stall 35, därav 19 inom och 16 utom stadsplanen.

4. Svinhållning förbjuden inom stadsplaneområdet.

N:o 43
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1942.

Missförhållanden och åtgärder beträffande dessa:

Beträffande	Anmärkta fall	Till nämndens åtgärd föranledda	Åtal
Gårdsrenhållning	18	2	—
Bristande hämtning av sopor	22	—	—
Avträden och urinkurar	7	—	—
Bristfälliga sopplatser och sopkärl	46	—	—
Stall	5	—	—
Kaniner (renhållning)	7	—	—

D. *Begravningsplatser.*

Tre begravningsplatser finnas. Å de båda äldre, inom själva staden, begraves endast i familjegravar. Nya begravningsplatsen, som är belägen omkring ett par kilometer utom den bebyggda staden, togs i bruk 1925. Anmärkta missförhållanden ha ej förekommit.

Utredning om uppförande av ett krematorium pågår.

E. *Fabriker och näringar.*

1. Anmälan om anläggande eller inrättande av nya fabriker enligt § 24 av hälsovårdsstadgan. Ingen.

2. Uppgift ang. minderåriga i industriellt yrke: 1:ste tillsyningsmannen förordnad som tillsyningsorgan. Han har till yrkesinspektionen insänt vederbörliga rapporter. Tillsynen omfattar 111 inspektioner fördelade på 82 dagar.

Arbetsställena: hantverk 18, handel 68, övrig verksamhet 25. Missförhållanden, som föranlett anmälan till yrkesinspektör i intet fall.

B. *Bostäder.*

1. Antal med boningshus bebyggda tomter, inom planlagt område vid årets slut: 2.795.

Under året ha av enskilda upförts 55 nya bostadshus med 662 lägenheter. Lägenheterna fördela sig på följande sätt: 20 enkelrum, 62 lägenheter å 1 rum och kokvrå, 26 lägenheter å 2 rum och kokvrå, 97 lägenheter å 1 rum och kök, 395 lägenheter å 2 rum och kök, 53 lägenheter å 3 rum och kök, 5 lägenheter å 4 rum och kök, 4 lägenheter å 5 rum och kök.

Rivna fastigheter: 3, därav 3 spisrum, 7 lägenheter å 1 rum och kök, 4 lägenheter å 2 rum och kök.

2. För barnrika familjer finnes 3 bostadshus rymmande tillsammans 16 lägenheter å 2 rum och kök. 1 april kunde inflyttning ske i ett nyuppfört barnrikehus med 3 lägenheter om 3 rum och kök och 9 lägenheter om 2 rum och kök. Vid inflyttningen fanns det 61 barn i huset.

Sedan i år ytterligare ett pensionärshem om 24 lägenheter å 1 rum och kokvrå uppförts finnas nu 4 sådana i staden samt 1 bostadshus för "pauvres honteux".

N:o 43
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1942.

Bostadsproduktionen har i år varit synnerligen livlig. Det oaktat är bl. a. på grund av betydlig inflyttning och ökad äktenskapsfrekvens bristen på bostäder fortfarande mycket stor. Enligt en företagen utredning föreligger behov av 200 lägenheter (osäker siffra). Det beräknas emellertid att den 1/6 1943 ytterligare c:a 300 lägenheter kunna vara färdigbyggda.

3. Särskilda bostäder för lungsiktiga finnas ej.

4. Inga härbärgen eller asyler hava tillkommit.

5. a. Bostadsinspektionen handhaves av en särskild inspektris.

b. Antal bostadsinspektioner under året: 1:sta besök 2.030, återbesök 471, summa 2.501. Åtgärdade anmälningar, förfrågningar och klagomål 2.116. Avhjälpta missförhållanden 223.

Barnförbjudna lägenheter: spisrum 2, rum och kök 1.

Av hälsovårdsnämnden utdömda bostäder: enkelrum 1, rum och kök 2.

Antal damfriseringar: 40. De flesta av dem äro små och primitiva.

G. *Samlingslokaler.*

Några anmärkningar ha ej inkommit.

H. *Bad och badanstalter, särskilt skol- och folkbad.*

I stadens varmbadhus har under året serverats 106.400 bad, varav för skolbarn: billighetsbad med simhall 3.435 och simundervisningsbad 6.521; folkbad: billighetsbastu 43.695.

Staden har dessutom ett kallbadhus vid hamnen och har även anordnat 2 friluftsbad å holmar i fjärden, dit regelbundna båt- och ångfärjeförbindelser finnas dagligen under sommaren. Sedan nu broförbindelse ordnats från fastlandet till Björnön har friluftsbadet här betydligt bättre kunnat utnyttjas. Ett mindre friluftsbadområde finnes även väster om djuphamnen. För en kostnad av 25.000 kr. iordningställdes ett friluftsbad vid Johannisberg, som flitigt frekventerades.

En kommunal badstuga vid Lundby kyrkby har inspekterats och godkänts. Antal bad för vuxna 1.848. Skolbad var fjortonde dag, s:a 494 bad.

I. *Födoämnen och njutningsmedel.*

1. Köttbesiktningstvång finnes. Västerås Andelsslakteri (N:o 74), började sin verksamhet i nov. 1934. En större privat saluhall finnes sedan 1931.

3. Se mom. 1.

4. Enskilda, mindre slakterier: 1 st. Intet under s. k. offentlig kontroll.

5. Mjölkkontrollen genom tillsyningsmännen. Mjölkundersökningarna utföras å det år 1939 inrättade mjölklaboratoriet (vid köttbesiktningsbyrån) och beträffande pasteuriseringsprov å Apoteket Bävern.

6. Matvaruberedning och matvaruhandel.

Rörelsens art	Antal			
	Vid årets början	Under året		Vid årets slut
		nedlagda	inrättade	
Slakterier	1	—	—	1
Korvfabriker	23	1	—	22
Charkuteributiker	38	1	2	39
Bagerier	38	—	—	38
Karamellfabriker	2	—	—	2
Brödbutiker	20	—	—	20
Mejerier	1	—	—	1
Mjölkbutiker	94	—	—	94
Smör-, ägg- och ostbutiker	2	1	1	2
Speceributiker	69	2	1	68
Fiskbutiker	7	—	—	7
Näringsställen	70	5	—	65
Rak- och frisérsalonger	27	1	3	29
Skrot- och hudupplag	10	—	—	10

I ovanstående är Saluhallen ej medräknad.

Missförhållanden och åtgärder beträffande dessa:

Beträffande	Anmärkta fall	Till nämndens åtgärd föranledda	Åtalade
Charkuterier	5	—	—
Charkuteributiker	4	2	—
Bagerier och konditorier	33	2	—
Mjölkbutiker	16	2	—
Speceriaffärer	7	1	—
Näringsställen	7	7	—

Av hälsovårdstillsyningsmännen ha under året beslagtagits 8 partier fisk (strömming, vitling och krabbor) om tillsammans 3.000 kg., som anlänt hit i förskämt tillstånd. Större delen av den beslagtagna fisken avyttrades till rävföda.

8. Ur beslagsrapporten från köttbesiktningsbyrån.

Översikt av under året beslagtagna födoämnen:

	Antal beslag	Kassationsorsak			
		tuberkulos	trikiner	andra sjukliga förändringar	förskämning
Kött av: nötkreatur	105	79	—	26	—
svin	18	10	—	8	—
får	1	—	—	—	1
älg	34	—	—	34	—
grävling	1	—	—	1	—

N:o 43
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1942.

9. Tillsyn av matserveringsställen:

162 inspektionsbesök av tillsyningsmännen, varvid i 7 fall anmärkningar, som föranlett nämndens ingripande, förekommit.

10. Livsmedelskontrollens anordning och kostnader:

Mjölk undersökes å mjölklaboratoriet med avseende på fetthalt, 300 mjölk- och 60 gräddprov ha därvid undersökts. Medelfetthalten för oskummad mjölk 2,96 %, för tunn grädde 13,49. På grund av ändrade försäljningsbestämmelser å tjock grädde i oktober 1940, har någon sådan inte varit föremål för undersökning under 1942. Jämlikt pasteuriseringslagen har tagits 44 prov, vilka alla voro utan anmärkning. Undersökningen utföres på Apoteket Bävern. Matvaruprov undersökes å kemiska stationen i Örebro. Årskostnaderna ha uppgått till 1.000 kronor.

11. Missförhållanden med avseende på försäljning eller förtäring av spritvaror eller andra berusnings- eller njutningsmedel ha ej varit föremål för nämndens handläggning.

12. Torghandeln: Saluförd svamp granskas av särskilt härför utsedd expert. Omkring 600 liter svamp kontrollerades, därav voro omkring 40 liter odugliga samt en mindre del tydliga giftsvampar. Dessutom ha ett stort antal husmödrar inställt sig för kontroll av plockad svamp.

K. *Åtgärder i anledning av lag ang. könssjukdomar av den 20 juni 1918.*

1. Poliklinik inrättad sedan 1 juli 1924. Besöksantalet under året 1.636. Medeltal per mottagning 5.

Den 15/11 1936 flyttades polikliniken till förste stadsläkarens mottagningslokaler.

2. Missförhållanden och i anledning därav vidtagna åtgärder ha ej förekommit.

L. *Åtgärder i anledning av lag den 14 sept. 1914 ang. vissa åtgärder mot utbredning av tuberkulos.*

1. Antal lägenheter, i vilka smittrening för tuberkulos ägt rum = 37.

2. Anslag från staden för den privata dispensärverksamheten (sommarbarnkolonien) = 4.000 kr. (Se 1:ste stadsläkarens ämbetsberättelse för år 1942, bil. 13.)

M. *Åtgärder i anledning av lag om skyddskoppympning av den 2 juni 1916.*

1. 1:ste stadsläkaren var under året förordnad som offentlig vaccinatör. D:r Lundblad för fall tillhörande Barnavårdscentralen.

2. Åtgärder beträffande oympade skolbarn: Förelägganden ha skett i 31 fall.

3. Anslag för den offentliga vaccinationen har utgått med 175 kronor.

N. *Kommunala vårdanstalter.*

1. Sjukavdelning finnes inrättad vid ålderdomshemmet Karlslund med 44 platser. På tuberkulosavdelningen finnas 19 platser och på sinnessjukavdelningen 16 platser. Försörjningsfall 110 platser.

N:o 43
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1942.

2. Barnhem.

	Platsantal	Stadens kostn., resp. bidrag
Västerås stads upptagningsanstalt för barn (Barnhemmet i Sommarro)	18	21.468: 23
Enskilda föreningars barnhem:		
Västerås Barnkrubba. I medeltal pr dag	26	3.500: —
Sparvboet	12	1.400: —
Flickbarnhemmet	12	1.000: —

Västerås stads barnhem i Sommarro.

Utdrag ur årsberättelsen 1942.
Läkare: 1:ste stadsläkare G. Andrén.
Föreståndarinna: Ewy Aspling.
Antal underhållsdagar: 5.081.
Antal kvarliggande barn från år 1941: 12 st.
Antal intagna barn under år 1942: 15 st.
Antal utskrivna barn under år 1942: 12 st.
Antal kvarliggande barn till år 1943: 15 st.
Barnens hälsotillstånd har varit gott. Antal sjukdagar 42. Antal sjukskrivna barn 6. Skyddskoppympning: 4 barn. Operation för öroninflammation: 2 trumhinnesnitt.

3. Barnkrubba.

Adress: Anderslundsgatan 6. 25 platser.
Öppet kl. 6.40—18. Lördagar till kl. 13.
För driftskostnaden svara närmast Föreningen Västerås Barnkrubba, Understödsförening.
Kommunalt bidrag.
Dagavgift 60 öre per barn och dag.
Läkare: K. Hallengren.

4. Sommarkoloniverksamhet.

Folkskolornas sommarkolonier vid Trummelsberg (15/6—15/8) ..... 90 platser
Frösåker (69 barn under 2 vårdperioder à 1 månad) ..... 138 „
Sommarkolonien vid sjön Usken (öppet 15/6—15/8) ..... 60 „
Röda korsets sommarkoloni vid Ramnäs (emottager barn från hela länet) ..... 32 „
Tuberkulosdispensärens sommarkoloni i Lindersnäs (Varberg) (öppet 15/1—23/8) ..... 50 „
Aseas sommarkoloni Bjällandsås, Bokenäs (Västkusten), 72 barn under 1 mån. i 2 perioder (öppet 20/6—20/8) ..... 144 „

N:o 43
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1942.

5. Barnträdgårdar:

"Västerås stads barnstugor"

Herrgärdsskolan	25 + 25 = 50	barn
Missionshemmet, Jakobsberg	20 + 20 = 40	„
Pensionärshemmet: Tenngatan 1 A.	25 + 25 = 50	„
Hallens barnträdgård	25 + 25 = 50	„

Å vardera barnträdgården emottagas c:a 25 barn å en förmiddagsavd. 3 tim. och c:a 25 barn å eftermiddagsavd. 3 tim. Alla dagar utom lördag e. m. och söndag.

Läkare: P. Fritsch.

Eftermiddagshem för skolbarn: Herrgärdsskolan.

Varje dag ½4—7 e. m. 55 barn.

Dagkoloni: 15/6—15/8 kl. 11.30—3.30 i form av badresor till Östra Holmen. 116 barn i genomsnitt per dag.

O 1. *Spädbarns- och fosterbarnsvård.*

Å barnavårdscentralen för meddelande av läkarråd ang. uppfödning och vård av barn under 1 års ålder ha under året varit inskrivna 1.136 st., därav 1942 nyinskrivna 659 st.

Läkaren har under året haft 104 mottagningar, varvid sammanlagt 1.531 barn undersökts. Medeltal per mottagning 14,7.

Sköterskan har avlagt 2.507 besök i hemmen. Å sköterskans mottagningsrum har avlagts 1.427 besök.

Läkare: D:r J. Lundblad.

O 2. *Mödravård.*

Å landstingets mödracentral vid Centrallasarettet emottages för undersökning och rådgivning mödrar från hela länet.

Vid 100 mottagningar besöktes centralen av 1.800 mödrar. Medeltal: 18 per gång.

Personal: 1 läkare, 1 barnmorska och 3 sköterskor.

P. *Hälso- och sjukvårdspersonal.*

1. Tjänstebefattningar: 2 stadsläkare, 1 veterinär såsom föreståndare vid köttbesiktningsbyrån, 2 vaktmästare vid samma byrå, 1 bostadsinspektris, 4 tillsyningsmän, som tillika äro desinfektörer, 5 stadsdistriktssjuksköterskor. Dessutom finnas 4 diakonissor, 1 distriktsbarnmorska.

N:o 43
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1942.

R. *Kvacksalveri och olaga medikamentförsäljning.*

I staden praktisera: 3 homeopater, 1 chiropraktor och 2 "naturläkare".

Sedan tidningarna i regel upphört med att införa kvacksalvares annonser hava de ambulerande kvacksalvarna kunnat hållas borta.

S. *Andra omständigheter, som kunnat menligt inverka på befolkningens hälsa.*

Intet att anföra.

T. *Ambulanser.*

2 ambulanser äro stationerade vid brandkåren.

1 ambulansbil är stationerad vid epidemisjukhuset.

U. *Observationsplats för besiktning av fartyg med avseende å förekomst av råttor.*

Inrättad 1 jan. 1938.

Besiktningsläkare: 1:e stadsläkaren G. Andrén med 2:dre stadsläkaren C. Idar såsom ersättare.

Under år 1942 ha 27 fartyg besiktigats och erhållit bevis om befrielse från råttutrotning.

V. *Sanitär kontroll över luftfarten.*

Inrättad 19 dec. 1938.

Läkare vid tullflygplatserna för landsflygplan Västerås—Hässlö samt för sjöflygplan Västerås—Centrala flygverkstaden är 1:e stadsläkaren G. Andrén med 2:dre stadsläkare C. Idar såsom ersättare.

Inspektioner ha ej förekommit.

X. *Civila luftskyddet.*

Gruppchef för sjukvårdstjänsten är 1:e stadsläkaren G. Andrén.

Utbildning och instruktion har meddelats.

Bilagor: 1) Översikt över dödsorsakerna enligt dödsbevisen.
2) Översikt över några av de viktigaste dödsorsakerna.
3) Årsberättelse rörande bostäder, samlingslokaler och bostadsinspektion.

Västerås den 6 mars 1943.

För hälsovårdsnämnden:

GUSTAV ANDRÉN.
Ordf., 1:ste stadsläkare.

/*Nils Tunel.*

Bilaga 1 se nästa sida.

Bilaga 2.

Översikt av några av de viktigaste dödsorsakerna i Västerås under år 1942.

Dödsorsak	Januari	Februari	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Augusti	September	Oktober	November	December	Summa
Ålderdomssjukdomar	2	—	1	2	1	—	1	2	1	—	1	—	11
Scharlakansfeber	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Difteri	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Akut barnförlamning	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Lungsot	1	—	1	1	6	1	2	2	—	1	—	2	17
Akut luftrörsinflammation och bronkopneumoni	—	—	2	2	—	—	—	1	—	1	—	2	8
Akut lobär lunginflammation	—	—	—	2	1	1	—	—	—	1	1	2	8
Mag- och tarmsår	1	1	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	5
Självmord	1	1	1	—	—	1	1	—	3	2	—	—	10
Summa	5	2	6	7	8	4	4	5	4	6	4	7	62

N:o 43
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1942.

Bilaga 1. *Översikt av dödsorsakerna i Västerås*

Dödsorsak (Enligt K. Med. styr:s cirk. den 2 jan. 1931)	Mankön: under 1 år	1—5 år	5—10 år	10—15 år	15—20 år	20—40 år	40—50 år	50—60 år	60—70 år	70 år och däröver	Summa mankön
Bildningsfel. Sjukdomar hos nyfödda	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
Ålderdomssjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3
Scharlakansfeber	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Difteri	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Varfeber	—	—	—	1	—	—	2	—	—	—	3
Akut barnförlamning	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Eurephalitreae	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lungsot	—	—	—	—	1	6	1	1	1	—	10
Annan tuberkulos	1	—	—	—	—	1	2	—	—	—	4
Perniciös anämi	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2
Andra sjukdomar i blodbildande organen och blodet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sockersjuka	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Hjärnblödning	—	—	—	—	—	—	—	3	5	6	14
Fallandesjuka	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Andra nervsystemets sjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Dementia paralytica	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kronisk sjukdom i hjärtats valver och muskulatur	—	—	—	—	—	2	3	2	2	16	25
Arterio-cardioscleros	—	—	—	—	—	—	—	—	3	18	21
Övriga cirkulationsorganens sjukdomar	—	—	—	1	—	—	2	2	5	4	14
Akut luftrörsinflammation och bronkopneumoni	3	—	—	—	—	—	1	—	—	2	6
Akut lobär lunginflammation	—	—	—	1	—	—	—	—	1	1	3
Mag- och tarmsår	—	—	—	—	—	—	—	1	2	1	4
Tarmbråck och tarmhinder	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sjukdom i lever och gallvägar	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	3
Övriga matsmältningsorganens sjukdomar	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Kronisk njurinflammation	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	4
Prostata hypertrofi	—	—	—	—	—	—	—	1	3	6	10
Övriga urinorganens sjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Magkräfta	—	—	—	—	—	—	1	3	3	6	13
Tarmkräfta	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Bröstkörtelkräfta	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kräfta i livmoder och äggstock	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kräfta i övriga organ	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	4
Sarkom	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Övriga svulster	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2
Kroniska förgiftningssjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Olyckshändelser: Fractur, Compressio	—	—	—	1	—	—	2	2	1	1	7
Olyckshändelser: Combrustio	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	2
Olyckshändelser: Lysgas	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Olyckshändelser: El. ström	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Olyckshändelser: Drunkning	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	2
Självmord: Hängning	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1	3
Självmord: Skott	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Självmord: Lysgas	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Självmord: Giftsjälvmord	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Självmord: Drunkning	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	8	—	—	4	1	16	15	21	37	72	173

under år 1942, enligt dödsbevisen.

N:o 43
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1942.

Kvinnkön											
under 1 år	1—5 år	5—10 år	10—15 år	15—20 år	20—40 år	40—50 år	50—60 år	60—70 år	70 år och däröver	Summa kvinnkön	Totalsumma
4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	8
—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	8	11
—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1
—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	1
—	1	—	—	—	2	—	—	—	—	3	6
—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
—	—	—	—	1	6	—	—	—	—	7	17
—	1	1	—	—	3	1	—	—	1	7	11
—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	3
—	—	—	—	—	2	—	2	—	—	4	4
—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	2
1	—	—	—	—	1	—	2	2	13	19	33
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	2	3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	1	1	—	6	13	21	46
—	—	—	—	—	—	—	1	2	11	14	35
—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	15
1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	8
—	—	—	—	—	—	—	—	2	3	5	8
—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	5
—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	2
1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	2	5
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	—	2	—	—	1	3	7
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10
—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	2
—	—	—	—	—	—	—	1	3	1	5	18
—	—	—	—	—	—	—	3	—	3	6	7
—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2	2
—	—	—	—	—	1	2	4	3	1	11	11
—	—	—	—	—	—	1	—	3	2	6	10
—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	2	3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	9
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	2
—	—	—	—	1	1	—	—	1	—	3	3
—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	1
8	3	2	1	2	18	8	17	26	66	151	324

N:o 43
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1942.

Bilaga 3.

Bilaga till årsberättelse för år 1942 från hälsovårdsnämnden i Västerås stad rörande bostäder, samlingslokaler och bostadsinspektion.

I. Antal under året av hälsovårdsnämnden prövade ärenden rörande bostäder 213. Antal under året tillkomna bostadslägenheter 662. Antal under året tillkomna bostadshus för barnrika familjer 1, antal sådana lägenheter 12.

II. Bostadsinspektion.

A. Organisation.

Närmaste förman för bostadsinspektionens personal: 1:ste stadsläkaren G. Andrén. Instruktion för personalen fastställd år 1920. Personal, (tjänst, namn) bostadsinspektris Ulla Sandin 1/2—31/12 1942. Beräknad omloppstid för den fortlöpande inspektionen c:a 3 år.

B. Verksamhet.

Antal under året prövade ärenden rörande bostäder 2.076, därav: antal ärenden, som prövats på grund av anmälan från allmänhet eller myndighet 1.836, antal ärenden, som prövats på grund av den fortlöpande inspektionen 240, antal under året utförda inspektioner 2.501, därav återbesök 471, antal under året inspekterade bostäder om: 1 rum (ej kök) 31, 1 kök 38, 1 rum och kök eller kokvrå 421, 2 rum och kök eller kokvrå 466, 3 rum och kök eller kokvrå 67, mer än 3 rum och kök eller kokvrå 36.

Vid inspektionerna hava missförhållanden iakttagits i följande antal fall beträffande:

1. Byggnadens anordning, inredning, underhåll och skötsel 32.

2. boningsrums, köks eller kokvrås storlek 13, fönster eller dagerbelysning 94, luftväxling 63, uppvärmning 57, skydd mot fukt 31, skydd mot olägenhet från grund 19, skydd mot angränsande utrymme 9, ohyra 11.

3. bostadslägenhetens biutrymmen och bekvämligheter: garderob 52, skafferi 107, vattenledning 19, avträde 9, tvättstuga 12, avloppsledning 11, (vattenklosett 15), torkrum 1, elektriskt ljus 7.

4. bostadslägenhetens skötsel 27.

5. trångboddhet i familj med intill två barn 17, trångboddhet i familj med mer än två barn 9.

Antal under året inspekterade samlingslokaler 6, därav: skolor 1; hotell och pensionat 5.

Vid inspektionerna hava missförhållanden iakttagits i följande fall: bekvämlighetsinrättningar 1.

Antal under året iakttagna missförhållanden, som avhjälpts genom ingripande av bostadsinspektionen (dess tjänstemän) 201, ingripande av hälsovårdsnämnden 22.

Antal under året iakttagna missförhållanden, som ej avhjälpts 21, antal under året utdömda lägenheter, som utrymts 2, antal fall under året, där uppskov med utrymningen av utdömd lägenhet medgivits 2, under året av hälso-

N:o 43
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1942.

vårdsnämnden meddelade föreläggandeen enl. 8 § 8 mom. resp. 43 § 7 mom. 42, enligt ovannämnda lagrum under året utfärdade förbud mot rums användande till bostadsändamål 4, antal enligt samma lagrum under året meddelade uppskov med föreläggande eller förbud 1, antal under året meddelade förordnanden om utrymmande av rum i samband med föreläggande 1, antal under året meddelade förbud mot lägenhets beboende av minderåriga 3, antal under året meddelade förbud mot lägenhets beboende under viss årstid 1.

Övriga anmärkningsvärda förhållanden rörande bostäder, samlingslokaler och bostadsinspektion: nybyggnadsverksamheten har trots kristiden varit omfattande och i synnerhet frambringat smålägenheter i bostadsrättsföreningar. Asea-koncernen bygger nya arbetarbostäder och många s. k. småstugor växa upp. Nyinflyttningen till staden är stor och likaså giftermålsfrekvensen. Bostadsbristen och trångboddheten är påtaglig och tidigare utdömda bostäder hava åter måst tagas i bruk.

Drätselkammaren i Västerås har i december månad mottagit uppgifter från bostadssökande och stadsfullmäktige utreda stödjande åtgärder för bostadsmarknaden. Hyresnämnden har förhindrat olagliga uppsägningar av hyreskontrakt och stävjat hyresocker.

Den reducerade bränsletillgången har försvårat bostädernas lämpliga uppvärmning.

Västerås den 12 febr. 1943.

Ulla Sandin.
Bostadsinspektris.

N:o 43
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1942.

Årsberättelse rörande epidemisjukvården från hälsovårdsnämnden i Västerås för år 1942.

1. I 2 § 1 mom. epidemilagen avsedda sjukdomars förekomst inom kommunen under året och i anledning därav enl. 2 § 1 och 2 mom.[1] vidtagna åtgärder (tillkallande av läkare, anmälan till tjänsteläkare eller länsstyrelse).	Scharlakansfeber .... 57 insjuknade Difteri ..... 12 „ Barnförlamning ..... 8 „ Paratyfus ..... 2 „ S:a 79 insjuknade
2. Från läkare till nämnden enl. 2 § 3 mom. inkomna anmälningar.	79 st.
3. Förekomst av spetälska och åtgärder däremot enl. 2 § 6 mom.	0.
4. Åtgärder enl. 3 § 1 och 2 mom. för beredande av isolering och vård åt personer, som äro eller misstänkas vara behäftade med sjukdom, som i 2 § 1 mom. sägs.	För observation å epidemisjukhuset hava varit intagna 17 personer. 2 bacillbärare.
5. Åtgärder enl. 3 § 3 mom. för anordnande av observation, isolering m. m. av personer, som utan att vara sjuka likväl av läkare misstänkas föra smitta av sjukdom, som säges i 2 § 1 mom.	De sjuka hava vårdats å epidemisjukhuset. Syskonen till de insjukna hava varit isolerade i hemmet under erforderlig tid.
6. Åtgärder för a) smittrening enl. 4 och 5 §§ och i samband därmed stående frågor enl. 6 och 7 §§.	Formalindesinfektion har utförts: 66 ggr efter fall av epidemisk sjukdom. 37 ggr efter fall av tuberkulos. Förutom de sjukas kläder m. m., som behandlats i smittade hem, hava 103 rum och 29 kök desinfekterats.
b) förgörande av ohyra (i bostäder, avlusningsanstalter).	Cyanvätegasbehandling har utförts i 21 rum. I 2 privata cyangaskammare hava utförts 33 gasbehandlingar av möbler, kläder m. m.
c) utbildning av härför erforderlig personal.	1:ste tillsyningsmannen är tidigare utbildad härför.

[1] Hänvisningar till §§ och mom. avse, där icke annorlunda säges, epidemilagen den 19 juni 1919.

Västerås den 28 februari 1943.

GUSTAV ANDRÉN.

/Nils Tunel.

Årsberättelse från 1:ste stadsläkaren i Västerås för år 1942.

N:o 43
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1942.

I.

Befolkningsförhållandena inom samhället.

1. Antal kyrkoskrivna innevånare vid redovisningsårets början:

i Domkyrkoförsamlingen	m.	17.177	kv.	17.269	s:a	34.446
i S:t Ilians församling	m.	1.364	kv.	1.399	s:a	2.763
i Lundby församling	m.	1.124	kv.	1.100	s:a	2.224
S:a	m.	19.665	kv.	19.768	s:a	39.433

Antal vid årets slut:

i Domkyrkoförsamlingen	m.	17.816	kv.	17.951	s:a	35.767
i S:t Ilians församling	m.	1.392	kv.	1.446	s:a	2.838
i Lundby församling	m.	1.114	kv.	1.079	s:a	2.193
S:a	m.	20.322	kv.	20.476	s:a	40.798

2. Under året levande födda:

i Domkyrkoförsamlingen	m.	348	kv.	325	s:a	673
i S:t Ilians församling	m.	28	kv.	32	s:a	60
i Lundby församling	m.	23	kv.	20	s:a	43
S:a	m.	399	kv.	377	s:a	776

3. Antal under året döda personer (kyrkoskrivna):

i Domkyrkoförsamlingen	m.	154	kv.	133	s:a	287
i S:t Ilians församling	m.	14	kv.	11	s:a	25
i Lundby församling	m.	5	kv.	7	s:a	12
S:a	m.	173	kv.	151	s:a	324

4. Därav antal döda barn under 1 års ålder:

i Domkyrkoförsamlingen	m.	8	kv.	5	s:a	13
i S:t Ilians församling	m.	1	kv.	—	s:a	1
i Lundby församling	m.	—	kv.	1	s:a	1
S:a	m.	9	kv.	6	s:a	15

5. Särskilt stor dödlighet inom viss del av samhället och särskilt stor dödlighet bland späda barn har ej förekommit.

6. Antalet under året födda har överstigit antalet under året döda med 452 (226 m., 226 kv.).

7. Ökning av befolkningssiffran genom inflyttning 913 (431 m., 482 kv.)

N:o 43
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1942.

II.

Allmänna sjukvården.

1. I 2 § och 6 mom. epidemilagen avsedda sjukdomars förekomst inom staden under året:

Scharlakansfeber	57	insjuknade
Difteri	12	„
Barnförlamning	8	„
Paratyfus	2	„
S:a	79	insjuknade

Beträffande sjukligheten i staden må blott anmärkas, att scharlakansfeberfall förekommit under årets samtliga månader, 1—8 fall, sammanlagt 56 fall. I augusti inträffade 2 fall av difteri samt 4 fall i september, 2 fall i oktober, 1 fall i november och 3 fall i december, sammanlagt 12 fall, därav 1 död. Under årets första månader inrapporterades 76 fall av påssjuka.

Beträffande dödsfallen under året må endast antecknas att det inträffade 17 dödsfall i lungsot och 11 i annan tuberkulos.

Av könssjukdomar hava inrapporterats 66 fall av gonorrhea (43 m. och 23 kv.) och 4 fall av syphilis (1 m. och 3 kv.) 49 av de insjuknade hava angivits såsom infekterade i Västerås. Av 20 anmälda smittokällor blevo 7 tagna under behandling här i staden, 3 kunde förete friskintyg, 8 anmäldes till sundhetsinspektör å annan ort. 2 ej anträffade.

Föredrag.

För civila luftskyddets sjukvårdspersonal:
Föredrag och instruktioner.

III.

1. *Apoteksväsendet.*

På apoteket Hjorten tjänstgöra vid årsskiftet förutom innehavaren 3 leg. apotekare, 2 pharm.-kandidater.

På apoteket Bäfvern tjänstgöra förutom innehavaren 2 leg. apotekare, 3 pharm.-kandidater.

2. *Barnmorskeväsendet.*

Västerås utgör numera endast 1 barnmorskedistrikt. Till distriktet höra även socknarna Dingtuna, Västerås-Barkarö och Lillhärad.

Distriktsbarnmorska: Fröken Bertha Karlsson.

Den 25/2 stationerades barnmorskan i Harakers distrikt, Fru Carola Pettersson i Västerås. De båda barnmorskorna skola förfånga varandra vid ledigheter.

Privatpraktiserande: 1.

N:o 43
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1942.

3. *Skyddskoppympning.*

1:ste stadsläkaren har under året varit förordnad såsom offentlig vaccinatör. D:r Lundblad för fall tillhörande Barnavårdscentralen.

Inalles hava 820 här kyrkoskrivna barn vaccinerats under året.

18 vuxna hava revaccinerats.

Föreläggande hava meddelats i 31 fall.

Av de skolpliktiga barnen som i år började sin skolgång hava enligt anmälan 24 barn icke inom föreskriven tid undergått ympning.

IV.

Ämbetsförrättningar på grund av vederbörligt förordnande:

1. För hälso- och sjukvård:
   Från Medicinalstyrelsen: Intet att anföra.
   Från Hälsovårdsnämnden: Utredningar och inspektioner i tjänsten.
   Förordnad som ympare enl. lag om skyddskoppympning.
2. För rättsmedicinskt ändamål: Förekommande rättsmedicinska obduktioner utföras av lasarettsläkaren å patol. avd. 7 st. yttre besiktningar av döda personer. Undersökning och utlåtande ang. 3 levande personer.

V.

Sinnesslöa och sinnessjuka.

Ingen anmälan har inkommit rörande icke tillfredsställande vård av sinnessjuk i ensk. hem. Ej heller har anledning funnits att hos länsstyrelsen anhålla om förordnande att få besöka sinnessjuk. Inspektion av i enskilt hem vårdade sinnessjuka och sinnesslöa utföres av hjälpverksamhetsläkaren och 1:e stadsläkaren.

Å pastorsämbetet journalförda:
Sinnessjuka 110 m., 116 kv.
Sinnesslöa 45 m., 31 kv.

VI och VII.

Spädbarnsvården.

Den år 1931 inrättade barnavårdscentralen för meddelande av läkareråd ang. uppfödning och vård av barn under 1 års ålder har även under det gångna året flitigt anlitats. Doktor J. Lundblad har varit föreståndare. Sköterska: Syster Svea Sandberg.

Årsberättelse: Se följande bilaga.

Mödravården.

Å landstingets mödracentral vid Centrallasarettet emottagas för undersökning och rådgivning mödrar från hela länet. Vid 100 mottagningar besöktes centralen av 1.800 mödrar.

Medeltal: 18 per gång.

Personal: 1 läkare, 1 barnmorska och 3 sköterskor.

N:o 43
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1942.

Årsberättelse för år 1942 av Västerås barnavårdscentral.

1. *Befolkningsrörelsen.*

Invånareantalet den 31 december 1941 39.433.
„ „ „ „ 1942 40.812.

Under år 1942: Inflyttade 4.250, utflyttade 3.257, födda barn 768 (18,82 per 1.000 inv.); döda i samtliga åldrar 319, döda i åldern 0—1 år 14 (1,78 per 100 av i kommunen under året födda barn).

2. *Verksamhetens omfattning.*

a) Personal:
Läkare: J. Lundblad.
Sköterska: Elisabet Holmkvist.
Svea Sandberg.

b) Antalet besök vid barnavårdscentralen: 1.531 barn.

c) Antalet samtliga besök hos sköterskan: 1.427.

d) Antalet samtliga hembesök av sköterskan: 2.507.

f) Antal barn 1.136, överförda från föregående år 477, nyinskrivna 658, återinskrivna 1, utskrivna 543, överförda till nästa år 511. Antalet inskrivna barn som avlidit samt dödsorsaken: 4 barn avlidna under diagnos Bronchitis capillaris, därav tre på härvarande centrallasarett.

g) Utskrivna barn:
Antalet utskrivna barn som varit inskrivna före fyllda 1 månad: 368.
Av 537 utskrivna barn (fosterbarn frånräknade) hava: A. 158 utskrivna fått bröstmjölk minst två månader, B. 243 utskrivna fått bröstmjölk minst sex månader, C. 169 utskrivna fått blandad mjölkuppfödning minst sex mån., D. 67 utskrivna fått blandad mjölkuppfödning minst två mån., E. 0 utskrivna fått enbart komjölk från födelsen, F. 21 utskrivna (övriga).

h) Erfarenheter och önskemål rörande verksamheten:
Under år 1942 har två sköterskor tjänstgjort vid barnavårdscentralen, staden har varit delad i två distrikt. Sköterskorna ha varje dag varit anträffbara ½9—½10 fm. per telefon och dessutom haft en timmes mottagning. Då det visat sig, att isynnerhet från den östra stadsdelen (som ligger långt från mottagningslokalen) sällan någon kommer till denna mottagning, föreslås att antalet sköterskemottagningar inskränkes till c:a två per vecka och att telefontiden får vara som förut. Med denna förändring skulle det bli mera tid över för hembesök, som har visat sig ha stor betydelse i detta arbete.

i) Redogörelse för särskild upplysningsverksamhet (kurser för blivande mödrar, för ungdom, undervisning åt elever, föreläsningar i samband med mottagningar eller i övrigt).

För blivande mödrar har varje helgfri måndagskväll demonstrerats spädbarnets vård och utrustning.

Från sköterskeskolan å härvarande centrallasarett har fyra st. elever under året hospiterat en tid av 2—3 veckor.

Västerås den 29/1 1943.

J. Lundblad,
leg. läkare.

N:o 43
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1942.

VIII.

Medicinalpersonalen i Västerås den 31/12 1942.

Läkare:

G. Ankarswärd, 1:ste provinsialläkare.
K. Nylén, bitr. 1:ste provinsialläkare, provinsialläkare, skolläkare vid läroverket.
G. Andrén, 1:ste stadsläkare, läkare vid Västmanlands läns epidemisjukhus, läkare vid könspolikliniken, dispensärläkare.
C. Idar, 2:dre stadsläkare, läkare vid ålderdomshemmet och folkskolorna.
J. Lundblad, fängelseläkare, läkare vid Västmanlands läns sjukhem, läkare vid barnavårdscentralen.
P. Fritsch, läkare vid Kungl. Västmanlands Flygflottilj, spec. invärtes och barnsjukdomar.

Privatpraktiserande;

Hilda Bauer.
N. Boström, spec. öronsjukdomar. Sedan den 15/8 extra läkare vid lasarettets öronavdelning.
Hjördis Lind-Campbell, läkare vid flickskolan.
G. Fjellander, f. d. 1:ste provinsialläkare.
K. Hallengren, spec. barnsjukdomar.
G. Helmer, järnvägsläkare.
F. Kugelberg, spec. ögonsjukdomar.
O. Ohlin, f. d. provinsialläkare.
G. Wingren, fältläkare.

Vid Centrallasarettet:

E. M. Bergenfeldt, lasarettsläkare vid kirurgiska avd. från den 15/8.
H. Lundberg, t. f. lasarettsläkare vid kirurgiska avd. från den 1/1—15/8.
„ „ 1:ste underläkare vid kirurgiska avd. från den 15/8.
L. Hallström, 2:dre underläkare vid kirurgiska avd.
O. Sjögren, „ „ „ „ „ från den 15/8.
K. Kjellberg, „ „ „ „ „ från den 1/9.
B. G. Nygren, „ „ „ „ „
A. Bjure, lasarettsläkare vid medicinska avd.
S. Mårtensson, 1:ste underläkare vid medicinska avd.
E. Sandler, 2:dre underläkare vid medicinska avd.
K. Vannfeldt, 2:dre underläkare vid medicinska avd.
K. B. Odkvist, lasarettsläkare vid ögonavd. från den 1 sept.
N. Boström, extra läkare vid öronavd. från den 15 aug.
A. Renander, lasarettsläkare vid röntgenavd.
S. Clausen, underläkare vid röntgenavd.
I. Behring, lasarettsläkare vid patologiska avd.

Vid länssanatoriet Skogsfjället:

G. Karth, sanatorieläkare, läkare vid Centraldispensären.
Tore Svanberg, underläkare.

N:o 43
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1942.

Tandläkare:

E. Adolphson, E. Berggren, A. Björk, O. Boberg, G. von Bothmer, Fru Gisela Rantzien-Cronholm, K. Edlund, H. Ehnberg, Brita Fjellander, G. Geijer, R. Hultström, G. Jonsson, Elsa Jönsson, E. Lagerkvist, H. Lybeck, E. Nyström, E. von Unge, F. Wahlund, O. Westermark.

Veterinärer:

Thor Henriksson, länsveterinär, Verner Snöborgs, distriktsveterinär, Osw. Hultén, chefsveterinär, Harald Sjölin, besiktningsveterinär vid Köttbesiktningsbyrån och Andelsslakteriet, E. Thunberg, praktiserande veterinär.

Sjukgymnaster:

Manliga: Legitimerade: Kapten O. Clarholm, Kapten A. Hammarfelt (gymnastiklärare), A. Tersmeden, Överstelöjtnant K. Wallenius.

Kvinnliga: Legitimerade: Fröken Karin Andersson, Fru Ebba Andersson, Fröken Elisabet Arvedson (gymnastiklärarinna), Fröken Karin Borggren (anställd vid Vårdhemmet för kroniskt sjuka), Fru Greta Ljungquist, Fröken Ursula af Klercker, Fröken Dagny Johansson, Fru Märtha Lindhé-Landqvist, Fru Morling, Fru Thora Wittbom.

Massörer:

Manliga: E. Johansson, Åke Norén, Arne Bergman.
Kvinnliga: Fröken Elsa Andersson, Fröken Greta Ehrstedt.

Barnmorskor:

a) Distriktsbarnmorskor: Fröken Bertha Karlsson, Fru Carola Pettersson.
b) Å Centrallasarettet anställda: Elna Löfgren, Hanna Gustafsson, Anna-Lisa Jansson, Hanna Ekberg till den 1/7, befattningen därefter vakant.
c) Kommunalt anställda: Se a).
d) Privatpraktiserande: Fröken Hilda Pihlgren.
e) Ej praktiserande: Fru Anna Ågren.

Sjuksköterskor:

a) Stadsdistriktssjuksköterskor:
Lilly Kallin, I distr. Området mellan Vasagatan och Jakobsbergsgatan.
Sigrid Sandén, II distr. Området mellan Vasagatan och Östra Ringvägen.
Helny Carlsson, III distr. Området väster om Jakobsbergsgatan, Lundby och Fredriksberg.
Aina Söderholm, IV distr. Området norr om Norra Ringvägen.
Birgit Neppelberg, V distr. Ängsgärdet, Haga, Hemdal, Vargbo.
Å ålderdomshemmet: Elin Ramqvist, Lisa Hedberg, Kerstin Pettersson, Margit Haga, Hillevi Larsson, Elny Björklund.
b) Skolsköterska: Rut Berggren-Nilsson.
c) Dispensärsköterska: Lisa Nilsson.

d) Barnavårdssköterskor: Lisa Holmkvist, Svea Sandberg.
e) Privatpraktiserande: Anna Eriksson, Edit Eriksson, Agnes Eklund, Anna Ekström, Ingeborg Jansson, alla godkända.
Gunhild Gustafsson, ej godkänd.

På länslasarettet finnes en sköterskebyrå inrättad från april 1935.

Församlingsdiakonissor: Astrid Aronsson, Elsa Bergstrand, Linnea Svensson, Anna Isaksson t. o. m. 30/9, Annie Hagberg fr. 1/10, vid flickbarnhemmet Greta Jonsson, vid barnkrubban Hilma Moberg.

Församlingssyster: Anna Karlsson.

Hemvårdarinnor: Elsa Andersson, anställd hos Asea, Astrid Nilsson, anställd hos Västerås Röda Kors-krets.

Denna berättelse åtföljes av följande bilagor:

1. Översikt över gängse sjukdomar.
3. Sammandrag av summariska utdrag ur barnmorskornas dagböcker.
4. Uppgifter över medicinalpersonalen i staden.
7. 2:dre stadsläkarens årsberättelse (med årsredogörelse från sjukhuset vid stadens ålderdomshem).
8. Årsredogörelse från polikliniken för könssjuka.
10. a. 1:ste tillsyningsmannens årsberättelse.
11. Bostadsinspektrisens årsberättelse.
12. Översikt över stadssjuksköterskornas arbete under året.
13. Årsberättelse från dispensären i Västerås stad.
14. Folkskoletandklinikverksamheten.

Västerås den 28 februari 1943.

GUSTAV ANDRÉN.
1:ste stadsläkare.

N:o 43
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1942.

Bilaga 1. *Översikt av gängse sjukdomar*

Sjukdomar	Januari		Febr.		Mars		April		Maj	
	Insjuknade	Döda	Insjuknade	Döda	Insjuknade	Döda	Insjuknade	Döda	Insjuknade	Döda
Scharlakansfeber	8	—	1	—	5	1	—	—	3	—
Difteri (och strypsjuka)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mässling	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Påssjuka	14	—	59	—	76	—	29	—	132	—
Kikhosta	6	—	10	—	9	—	9	—	—	—
Influensa	29	—	33	—	21	—	23	—	—	—
Nervfeber och Paratyfus	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
Akut barnförlamning	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Akut infl. i luftstrupe och luftrör	72	—	109	—	106	—	83	—	24	—
Bronkopneumoni. Kapillärbronkit	1	—	6	—	12	2	5	2	1	—
Akut lunginflammation	—	—	2	—	7	—	7	2	1	1
Lungsäcksinflammation	8	—	—	—	1	—	3	—	1	—
Akut mag- och tarminflammation	4	1	16	1	23	—	31	—	8	—
Röda hund	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vattenkoppor	19	—	17	—	3	—	5	—	—	—
Gulsot	—	—	—	—	2	—	—	—	1	—
Appendicitis	2	—	1	—	1	—	1	—	1	—
Summa	173	1	254	1	267	3	197	4	172	1

Bilaga 3. *Sammandrag av utdrag ur årsberättelser och av summariska utdrag*

Antal barnmorskor, från vilka uppgifter inkommit	Barnaföderskor						Barnsängskvinnan var 3 veckor efter förlossningen			Vid förlossningen använda operationer							
	Antal	Gifta	Ogifta	Änkor o. frånskilda	Förstföderskor	Omföderskor	frisk	sängliggande sjuk	död	Inre lösn. av efterbörden verkst. av		Inre vändning verkställd av		Tång anlagd av		Trubbig hake anlagd av läkare	Skarpa instrument använda av läkare
										barnmorska	läkare	barnmorska	läkare	barnmorska	läkare		
3	66	61	4	1	25	41	66	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—

N:o 43
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1942.

Västerås år 1942.

Juni		Juli		Augusti		September		Oktober		November		December		Summa	
Insjuknade	Döda	Insjuknade	Döda	Insjuknade	Döda	Insjuknade	Döda	Insjuknade	Döda	Insjuknade	Döda	Insjuknade	Döda	Insjuknade	Döda
6	—	4	—	4	—	4	—	11	—	7	—	5	—	58	1
—	—	—	—	2	—	4	—	2	—	1	—	3	1	12	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	—
2	—	3	—	2	—	—	—	10	—	8	—	13	—	348	—
—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	36	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—	109	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
1	1	—	—	—	—	3	—	—	—	3	—	1	—	8	1
20	—	9	—	11	—	21	—	26	—	34	—	32	—	547	—
—	—	—	—	1	1	1	—	—	—	1	1	2	2	30	8
1	1	—	—	—	—	—	—	1	1	1	1	4	2	24	8
3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16	—
5	—	4	—	5	—	6	—	11	1	16	2	9	—	138	5
—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—
3	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	51	—
—	—	—	—	2	—	4	—	—	—	—	—	—	—	9	—
2	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	3	—	13	—
43	2	25	—	32	1	43	—	60	2	73	4	73	5	1413	24

ur dagböcker, förda av barnmorskor i Västerås stad under år 1942.

Fall av				Barnaföderskor förlösta och vårdade i barnmorskans eget hem (Regl. § 24 mom. 1)	Barnaföderskor förlösta och vårdade i förlossningshem (Regl. § 24 mom. 2 och 4)	Antal börder					Födda barn									
						med livsd. foster								Levande födda				Dödfödda			
														Fullgångna		Ofullgångna		Fullgångna		Ofullgångna	
eklampsi	trångt bäcken	föreligg. moderkaka	livmoderbristning			Enkelbörder	Tvillingbörder	Trillingbörder	Summa	Missfall	Antal	Gossar	Flickor	Gossar	Flickor	Gossar	Flickor	Gossar	Flickor	Gossar	Flickor
—	—	—	—	—	—	63	1	—	64	2	65	34	31	33	30	1	—	—	1	—	—

N:o 43
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1942.

Bilaga 4. *Uppgifter den 31 dec. 1942 angående läkare och*

Provinsialläkardistrikt, e. provinsialläkardistrikt, stad, köping och municipalsamhälle, som ej tillhör provinsialläkaredistrikt	Antal legitimerade läkare						Antal tandläkare, praktiserande	
	Civila läkare med tjänsteårsrätt	Enskilt praktiserande	Icke praktiserande	Manliga	Kvinnliga	Summa	m.	kv.
Västerås stad	20	8	1	27	2	29	18	2

tandläkare samt sjukgymnaster, barnmorskor och sjuksköterskor.

Antal sjukgymnaster, legitimerade		Antal barnmorskor				Antal sjuksköterskor					Anmärkningar
						Distr. sköterskor anst. av					
m.	kv.	Distriktsbarnmorskor	Anställda av kommun	Anställda å förlossningsanstalt	Enskilt praktiserande	landsting	kommun	Dispensärsköterskor	Andra av kommun, församling, bruk m. m fast anst. sjuksköterskor	I ensk. sjukvårdstjänst (privatvård)	
4	7	2	—	—	1	*6	1 **4	1	1 **3	4 **1	20 { 13 läkare vid lasarettet 2 läkare vid sanatoriet 1 1:ste provinsialläk. 1 provinsialläkare 2 stadsläkare 1 fängelseläkare 1 militärläkare

* Sköterskor vid barnavårdscentralen. ** Diakonissor.

N:o 43
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1942.

Bilaga 7.

Ämbetsberättelse från andre stadsläkaren i Västerås för år 1942.

I. *Distriktet.*

1. Andre stadsläkarens distrikt har omfattat samma område som under föregående år.

2. Invånarantalet torde något överstiga hälften av hela stadens folkmängd, som den 31 dec. 1941 utgjorde 39.421 personer.

II. *Allmänna sjukvården.*

1. Angående de epidemiska sjukdomarnas förekomst hänvisas till förste stadsläkarens ämbetsberättelse.

Beträffande övriga sjukdomar hänvisas till bilagda översikt av gängse sjukdomar i Västerås under år 1942.

Något särskilt anmärkningsvärt inom distriktet har ej förekommit.

III. *Ämbetsförrättningar.*

1. Den offentliga skyddskoppympningen har verkställts av förste stadsläkaren.

2. Yttre likbesiktning har företagits i två fall på polisens begäran.

IV. *Sinnesslöa och sinnessjuka.*

Angående dessa hänvisas till förste stadsläkarens ämbetsberättelse.

V. *Behovet av ökat antal vårdplatser*

å Ålderdomshemmet är fortfarande stort. Genom indragningen av tbc-avdelningen å anstaltens sjukhus har platsantalet för andra kroppssjuka blivit något så när tillfredsställande. Men en utökning av ålderdomsavdelningarna torde bliva ofrånkomlig inom snar framtid. Ett nytt hem för betalande åldringar med eller utan anslutning till Ålderdomshemmet är fortfarande ett trängande önskemål.

VI. *Intet av vikt att anföra.*

Denna berättelse åtföljes av följande bilagor:

1. Årsberättelse från sjukhuset vid stadens Ålderdomshem jämte Bil. C och C 1.

2. Översikt av gängse sjukdomar i Västerås stad under år 1942.

Västerås den 31 jan. 1943.

C. Idar,
2:e stadsläkare.

N:o 43
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1942.

Årsberättelse från Västerås ålderdomshems sjukhus för år 1942.

Sjukhuset (sjukstugan) tillhör Västerås stad.

Under året hava följande åtgärder vidtagits beträffande byggnader och deras omgivning: Inga åtgärder av betydelse.

Mathållning: Endast sådana förändringar, som betingats av kristiden.

Inventarier, utredningspersedlar och instrument: Komplettering.

Ordningsstadgar och bestämmelser för patienters intagning: Inga förändringar.

Följande förändringar hava inträffat beträffande personalen: Den manlige vårdaren har ersatts med ett kvinnligt vårdbiträde.

Följande viktiga åtgärder hava hos direktionen blivit föreslagna: Intet att anmärka.

Övriga anmärkningsvärda förhållanden: Den manliga tbc-avdelningen har fr. o. m. den 1/10 1942 upphört och belagts med andra kroppssjuka.

I. *Intagna, avlidna, underhållsdagar, utrymme samt avgifter.*

Antal patienter		Underhålls-dagar för samtliga vårdade	Antal sängar	Medeltal vårdade pr dag	Högsta	Lägsta	Medellängd av sjukhus-vistelsen
intagna	avlidna				antal vårdade någon dag under året		
95	37	29894	80	82	88	73	315

II. *Inkomster.*

Sjukhusets räkenskaper föras gemensamt med anstaltens i dess helhet.

III. *Utgifter.*

Se ovan!

IV. *Personalens storlek och löneförmåner.*

Befattningshavare	Lön, inkl. dyrtidstillägg Kr. pr år	Andra förmåner
2 sjuksköterskor	2,269: —	+ fritt vivre
1 d:o	2,043: —	+ „ „
1 d:o	1,903: —	+ „ „
1 d:o	1,857: —	+ „ „
2 vårdbiträden	1,109: —	+ „ „
1 d:o	1,067: —	+ „ „
1 d:o	918: —	+ „ „
1 d:o	863: —	+ „ „
4 d:o	809: —	+ „ „

N:o 43
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1942.

Anm. Övrig personal (kontors-, köks- och tvättpersonal) ingår i hemmets gemensamma förvaltning.

Västerås den 31 jan. 1943.

C. Idar,
2:e stadsläkare.

Bilaga 8.

N:o 43
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1942.

Årsberättelse från Västerås poliklinik för kostnadsfri behandling av könssjuka enligt lagen den 20 juni 1918, 5 §, för år 1942.

I. a) Läkare och hans vikarier för den manliga avdelningen: 1,
„ „ kvinnliga „ 1, samma läkare för båda avd.
b) Sköterskor, antal 1.

	Behäftade med eller misstänkta för könssjukdom i smittsamt skede	Lidande av könssjukdom i icke smittsamt skede, hudsjukdomar o. s. v.
II. Antal under året undersökta eller behandlade patienter		
a) manliga	140	
därav nytillkomna under året	128	
b) kvinnliga	98	
därav nytillkomna under året	84	
III. Antal under året vid polikliniken avlagda besök:		
a) av manliga patienter	746	
medeltal per mottagning	2,5	
b) av kvinnliga patienter	891	
medeltal per mottagning	3	

IV. Poliklinikmottagningarna ha under året varit förlagda till följande tider och veckodagar:
a) för manliga patienter: lika som förra året måndag, tisdag, torsdag, fredag 17.00—17.30, onsdag, lördag 13.00—13.30.
b) för kvinnliga patienter: lika som förra året måndag, tisdag, torsdag, fredag 17.30—18.00, onsdag, lördag 13.30—14.00.

V. Anmärkningar: (Polikliniklokal m. m.) lika som förra året.

/*Gustav Andrén.*
Poliklinikföreståndare.

N:o 43
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1942.

Bilaga 10 a.

Sammandrag av hälsovårdstillsyningsmännens i Västerås arbeten under år 1942.

Tillsynen har omfattat:	Gårdar och avträden	19.005	besök
	Stall	413	„
	Svinhus	116	„
	Lump-, skrot- och hudupplag	73	„
	Avstjälpningsplatser	41	„
	Avlopp och diken	234	„
	Godsmagasin	11	„
	Salubodar för födoämnen	4.916	„
	Salutorg	110	„
	Bagerier och karamellfabriker	432	„
	Mjölkförsäljningsställen	1.105	„
	Slakterier och korvfabriker	1.153	„
	Näringsställen	162	„
	Rak- och frisérsalonger	29	„
	Arbetsställen för minderåriga	111	„
	Desinfektioner	102	st.
	Provtagning av livsmedel	21	„
	Expeditionstjänst	302	„
	Diverse arbeten	309	„

Västerås i januari 1943.

Ernst Berggren.

Bilaga 11.

N:o 43
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1942.

Redogörelse för bostadsinspektrisens arbete under år 1942.

Inspektioner:	Antal 1:sta besök	2.030
	Antal återbesök	471
Anmälningar, systematiska besiktn., förfrågn.		2.116
Avhjälpta missförhållanden		223
Utdömda lägenheter:	spisrum	1
	1 rum och kök	2
Barnförbjudna lägenheter:	spisrum	2
	1 rum och kokvrå	1

Förutom ovannämnda uppgifter ha förekommit andra med inspektionen förenade arbeten såsom bokföring, skriftliga och muntliga förhandlingar med hyresvärdar och hyresgäster m. fl. samt utfärdande av intyg för erhållande av licensbelagda målningsmaterialier och bränsle.

Arbetet har i det stora hela fortgått efter samma riktlinjer som förut.

Genom stadsfullmäktige i Västerås har anslagits 1.800 kr. till anskaffande av ett Acme-kortregister att uppläggas å samtliga inom Västerås belägna bostadslägenheter.

Antal damfriseringar:		Herr- & Damfriseringar:	
December 1930	8	December 1941	5
„ 1940	38	„ 1942	7
„ 1941	40		
„ 1942	40		

Under året hava 5 st. damfriseringar upphört och 5 st. tillkommit.

Västerås den 12 februari 1943.

Ulla Sandin.
Bostadsinspektris.

N:o 43
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1942.

Bilaga 12.

Sammanställning och översikt över distriktssköterskornas i Västerås verksamhet under år 1942.

I. distriktet: Lilly Kallin, Vallingatan 5 A.
II. „ Sigrid Sandin, Munkgatan 7.
III. „ Helny Carlsson, Stadshagsvägen 9.
IV. „ Aina Söderholm, Skultunavägen 18 D.
V. „ Birgit Neppelberg, Frejahöjden 3.
Dispensären: Elisabeth Nilsson, Vallingatan 5 B.

1) Spädbarns- och småbarnsvården: Handhaves av barnavårdscentralens sköterskor.
2) Skolbarnsvården: Handhaves av skolsköterska, anställd av Västerås stad.
3) Dispensärarbetet:
a) Biträtt vid dispensärmottagning, antal mottagningsdagar: 7.
Anm. Från dispensärsköterskan särskild årsrapport.
Sköterskan i distr. I har tjänstgjort såsom vikarie för disp.-sköterskan tiden 27/7—17/8 och 21/11—7/12.
4) Bostadstillsyn:
a) Biträtt vid inspektion, antal gånger ..... se nedan.
b) Företagit hembesök för bostadsvård av annan anledning, antal gånger ..... 24.
Sköterskorna hava gjort en del besök i hem bebodda av pat. med reumatism.
5) Sjukvård:
a) Antal hela dagar, som distr.-sköterskan tjänstgjort i patientens hem 2
b) Antal vaknätter 41
c) Företagit hembesök:
1) om dagen, antal ggr 9.523
2) nattetid, antal ggr 35
d) Sjukvård m. m. lämnad å egen mottagning antal ggr 1.752
e) Resor med patienter till sjukhus m. m. antal ggr 33
6) Sköterskan i distrikt II avlönas helt av staden. Tjänstgör dagl. 1—2 tim. på polikliniken för könssjukdomar.
Sköterskan i distrikt III har tjänstgjort 30 dagar på Könspolikliniken.
Sköterskan i distr. IV har tjänstgjort 16/9—31/12 såsom avd.-sköterska å epidemisjukhuset.

Västerås den 1 februari 1943.

Gustav Andrén.
1:ste stadsläkare.

Bilaga 13.

N:o 43
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1942.

Årsberättelse för år 1942 från Västerås stads distriktsdispensär typ II i Västmanlands län.

1. Dispensären anordnad av Västmanlands läns landsting.
2. Dispensärdistrikt: Västerås stad, inkl. Lundby och S:t Ilians församlingar. Folkmängd 40.798.
3. Personal: a) distriktsdispensärläkare 1:ste stadsläkaren, Doktor G. Andrén. b) dispensärsköterska: Elisabeth Nilsson.
4. Lokal för dispensärläkarens mottagningar: särskild.
5. Mottagningar: 1 gång i veckan.
6. Antal rådfrågningar hos dispensär-distriktssköterskorna (utom i anslutning till läkarmottagningarna): 451.
7. Antal undersökningar utförda vid distriktsdispensären:
   a) av dispensärläkaren undersökta personer 396, därav nytillkomna 152;
   b) av dispensärläkaren utförda läkarundersökningar 538;
   c) tuberkulinundersökningar (av dispensärklientel) 847, därav positiva 229. därav negativa för 1 mg. Mantoux 98;
   ev. tuberkulinundersökningar i skolor m. m. och finska barn: 883;
   d) sputumundersökningar 6.
8. Åtgärder vidtagna av distriktsdispensären:
   a) antal till centraldispensären (eller för röntgenundersökning) remitterade personer: 115.
   b) antal genom dispensärens förmedling på tuberkulossjukvårdsanstalter intagna personer: 28;
   c) till kustsjukhus: 8;
   d) antal BCG-vaccinationer (av dispensärklientel) 64, därav barn 59, vuxna 5;
   ev. BCG-vaccinationer i skolor utförda på 154 barn och på 7 finska barn;
   e) antal hembesök av dispensär-distriktssköterskorna i dispensärens tjänst: 1.298;
   f) övriga besök och resor i dispensärens tjänst: 6 resor;
   g) i fosterhem eller på barnhem omhändertagna friska barn från tuberkulösa familjer: under 2 år 4 barn, över 2 år 7 barn.
9. Under året i registret nyinförda personer behäftade med tuberkulos: (som barn räknas personer under 16 år). Endast inom distriktet mantals- eller kyrkskrivna personer införas.

	Lungtuberkulos					Enbart annan tuberkulos				
	Män	Kv.	G.	Fl.	S:a	Män	Kv.	G.	Fl.	S:a
a) konstaterade av central- eller distriktsdispensärläkaren	11	18		3	32	6	5	3	7	21
b) anmälda av annan läkare	21	12	1	1	35	10	15	1	5	31
c) inflyttade	6	3	1		10		4		1	5
Summa	38	33	2	4	77	16	24	4	13	57

N:o 43
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1942.

10. Från dispensärens register under året avförda personer:

	Lung-tuberkulos	Enbart annan tuberkulos
a) tillfrisknade		2
b) dödsfall i tuberkulos*) ...	17	2
c) dödsfall i annan sjukdom		
d) avflyttade	4	
e) okända		
Summa	21	4

*) Endast *före* döden registrerade personer medräknas.

11. I dispensärens register kvarstående den 31/12:

Lung-tuberkulos	därav med öppen tbc	Enbart annan tuberkulos
217	40	164

Bland enbart annan tuberkulos medräknas hiluslymfom, pleurit och knölrostall av tuberkulös art utan tydligt påvisbara lunghärdar. Till öppen tbc räknas fall med kaverner eller TB i direktprep. (ej *enbart* vid odling el. marsvinsprov).

Anmärkningar: Dispensärsköterskan har tjänstgjort 50 gånger på Centraldispensären. Av dispensärsköterskan gjorda hembesök utom distriktet: 18. Utförda decinfektioner 14. Sänkningsreaktioner 291. Utfärdade intyg och recept: 89.

Västerås den 10 febr. 1943.

Gustav Andrén.
Distriktsdispensärläkare.

Bilaga 14.

N:o 43
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1942.

Redogörelse för verksamheten vid Västerås stads folkskoletandklinik läsåret 1941—1942.

Vid skoltandkliniken ha under läsåret tjänstgjort tandläkarna Karl Edlund och Elsa Jönsson samt sköterskan fröken Eivor Jonsson.

Arbetstiden för de anställda är 6 timmar per dag under 37 veckor. Alla klasser ha under året behandlats och antalet barn var 2.466. Klasserna I, II och VII ha genomgåtts två gånger och dessutom ha 82 elever i Högre folkskolans tre klasser fått sina tänder översedda. 12 finska barn ha erhållit tandvård.

Utförda arbeten:

Beständiga tänder:

Fyllningar	4.870
Tanduttagningar	33
Pulpabehandlingar	45
Rotfyllningar	15
Tanduttagning för reglering	122
Tandreglering	22

Mjölktänder:

Fyllningar	816
Tanduttagningar	776
Pulpabehandlingar	37
Slipning och lapisering	508

Västerås den 10 juni 1942.

Karl Edlund.

Västerås 1943, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar
1943 Den 29 april VI

N:o 44.

Badhusstyrelsens årsberättelse för 1942.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Badhusstyrelsen får över förvaltningen vid stadens badhus under år 1942 avgiva följande

Berättelse.

A. Kallbadhuset.

Badhuset öppnades den 18 juni och stängdes den 31 augusti. Antal baddagar har varit 75.

De badandes antal har varit:

Betalande	4.946	personer
Fribad för ungdom	802	d:o
Summa badande	5.748	personer

Under år 1941 voro de betalande 9.411 och de fria ungdomsbaden 1.425. Antalet badande har alltså minskat med 5.088, vilket främst torde få tillskrivas det ur badsynpunkt mindre tjänliga vädret under sommaren. 1940 var antalet badande 2.637.

N:o 44.
Badhusstyrelsens årsberättelse för 1942.

Beräknad utgifts- och inkomststat för år 1942 jämte verkliga utgifter och inkomster.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:	Verkliga	Beräknade
Biljettförsäljerska och bitr. simlärare	757: —	650: —
Kontrollant	200: —	200: —
Olycksfallsförsäkring	3: 84	10: —
Annonser och trycksaker	39: 60	75: —
Underhåll av badhusbyggnaden, isväckning o. div. arbeten	631: 17	2.000: —
Brandförsäkring	61: 03	65: —
Oförutsedda utgifter	28: 33	50: —
Summa utgifter	1.720: 97	3.050: —

Löpande inkomster.

Badavgifter	844: 10	1.600: —
Uthyrning till tävlingar	62: 32	
Summa inkomster	906: 42	1.600: —

B. Varmbadhuset.

Badhuset har hållits öppet alla vardagar under året med undantag för två veckor under sommaren, då det hölls stängt för reparation och rengöring av pannor och ledningar. Antalet baddagar har varit 290 och antalet serverade bad är 106.400. Motsvarande siffror föregående år voro 291 baddagar och 95.025 bad.

Antalet bad har alltså ökat 11.375. Hur baden fördela sig på olika avdelningar och badformer framgår av följande tabell:

Under sommaren företogs förbättrings- och ombyggnadsarbeten för vinnande av större utrymme i avdelningen för billighetsbastun. Väsentligt ökade tvagningsmöjligheter och en del nya klädskåp blev resultatet, men trängseln på denna avdelning är ändå stor. Arbetet har hittills dragit en kostnad av 8.611: 56 kr., vilket är något mer än som beräknats.

N:o 44.
Badhusstyrelsens årsberättelse för 1942.

Antalet serverade bad

vid varmbadhuset under år 1942 med parallellsiffror för 1941.

	1942			1941		
	Herrar	Damer	Summa	Herrar	Damer	Summa
I kl. karbad	1.539	1.736	3.275	1.410	1.399	2.809
D:o med massage	69	302	371	91	260	351
I kl. halvbad		18	18	2	14	16
II kl. karbad	1.939	2.568	4.507	1.526	2.326	3.852
D:o med massage	304	229	533	319	221	540
II kl. sittbad		1	1			—
II kl. halvbad	3	16	19	4	6	10
I kl. bastu	7.493	338	7.831	6.011	153	6.164
D:o med borstning	2.334	69	2.403	2.265	60	2.325
D:o med massage	7	—	7	8	1	9
Simhall med värmestuga	13.060	10.004	23.064	12.879	9.013	21.892
Simhall för skolungdom	1.786	1.649	3.435	1.476	1.422	2.898
Elektriskt ljusbad	2	—	2	8	—	8
D:o med borstning	—	1	1	5	1	6
Ljusbad med massage	36	13	49	36	20	56
Bågljus med dusch	105	44	149	71	33	104
Bågljus med halvbad	2	—	2	3	—	3
Bågljus med karbad	23	17	40	32	12	44
Kolsyrebad	13	—	13	5	—	5
Billighetsbastu	32.624	11.071	43.695	31.020	9.316	40.336
Kvartslampa	471	141	612	374	97	471
Militärbad	352	26	378	324	13	337
Simsällskapet	307	166	473	394	143	537
Simsällskapets juniorer	1.023	373	1.396	895	399	1.294
Skolbastu	1.907	720	2.627	1.569	525	2.094
Bad på träningskort	934	—	934	917	9	926
Militärbad på räkning	4.905	—	4.905	1.805	15	1.820
Hundbad			39			47
Summa bet. bad	71.238	28.602	99.879	63.451	25.457	88.955
Bad för simundervisningen	3.934	2.587	6.521	3.580	2.490	6.070
Summa bad	75.172	31.189	106.400	67.031	27.947	95.025

N:o 44. *Badhusstyrelsens årsberättelse för 1942.*

Utgifter och inkomster under 1942 jämfört med beräknade utgifter och inkomster ha varit:

Löpande utgifter.

			Verkliga	Beräknade
Personalkostnader:				
111.	Löner enl. lönestat	26.716: 91		
112.	Dyrtidstillägg	6.059: 73		
113.	Övriga löner och arvoden	3.593: 81		
121.	Pensioner enl. pensionsstat	3.528: —		
122.	Dyrtidstillägg	538: 76		
191.	Olycksfallsförsäkring	51: 49		
192.	Sjukvård	208: 73		
193.	Bostadsförmåner	2.580: —	43.277: 43	42.124: —
Administrationskostnader:				
211.	Kontorskostnader	59: 35		
221.	Annonsering och trycksaker	1.082: 93		
241.	Telefon	178: —	1.320: 28	1.140: —
Driftskostnader:				
321.	Förbrukningsmaterial	6.257: 25		
331.	Kraftström	549: 18		
332.	Bränsle	38.806: 21		
333.	Tvätt, extra hjälp	968: 02		
351.	Lyse, städning, renhållning	1.862: 35	48.443: 01	39.150: —
Underhållskostnader:				
411.	Badhusbyggnaden	1.740: 18		
412.	Pannor och ledningar	3.497: 37		
421.	Inventarier	510: 16		
422.	Linne	394: 99		
491.	Brandförsäkring	192: 82	6.335: 52	7.910: —
Räntor och amorteringar:				
531.	Andel i stadens låneräntor	3.821: 07		
532.	Ränta å av finansförvaltningen förskotterade medel, 3 % å kr. 4.059: 72	121: 79		
541.	Andel i stadens låneamorteringar	9.344: 56		
542.	Andel i finansförvaltningens amortering å förskotterade medel	4.059: 72	17.347: 14	17.347: 14
Diverse utgifter:				
721.	Utskylder	421: 25		
791.	Oförutsedda utgifter	58: 87	480: 12	828: 86
	Summa utgifter		117.203: 50	108.500: —

N:o 44.
Badhusstyrelsens årsberättelse för 1942.

Löpande inkomster.

		Verkliga	Beräknade
931.	Personalens bostadsförmåner	2.580: —	2.580: —
951.	Badavgifter	100.677: 34	85.000: —
952.	Simundervisningsbad	5.062: 50	5.062: 50
953.	Handdukar till kallbadhuset	30: 60	
954.	Riksförsäkringsanstalten	156: —	
	Summa inkomster	108.506: 44	92.642: 50

Utgifterna ha alltså med 8.703: 50 kr. överstigit de beräknade. Kostnaden för bränsle har varit 8.806: 21 kr. större än beräknat, vilket dock till stor del beror på att antalet bad under året ökat mer än beräknat.

Tack vare den ökade badfrekvensen har också inkomsterna stigit samt med 15.863: 94 överstigit de beräknade. Detta trots att badavgifterna hållits i stort sett oförändrade.

Det ekonomiska resultatet av årets verksamhet har alltså med kr. 7.160: 44 överträffat det i inkomst- och utgiftsstaten beräknade.

Västerås den 29 mars 1942.

Å Badhusstyrelsens vägnar:

THEOFIL ÖBERG.

/*Tord Söderqvist.*

N:o 45.

Drätselkammarens skrivelse ang. borgen å byggnadskreditiv för Riksbyggen, H. S. B. och stiftelsen Solgårdar.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till drätselkammaren har Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförening i Västerås u. p. a. (H. S. B.) hemställt om viss medverkan från stadens sida för nyproduktion av bostäder, vilka skola vara färdiga för inflyttning den 1 oktober detta år. Av staden har föreningen förvärvat stadsägan 1528 EY å Tunbyområdet. Vidare har föreningen förvärvat stadsägan 2459 vid Norra Ringvägen (invid den snart färdiga fastigheten i hörnet av Norra Ringvägen och Kristiansborgsallén). De fastigheter, som sålunda skola uppföras, skola innehålla tillhopa 48 lägenheter. Kostnaderna för dessa fastigheters anskaffande hava beräknats till 628.000 kronor resp. 371.000 kronor. Föreningen har nu hemställt att staden under byggnadstiden ville teckna borgen

N:o 45.
Ang. borgen å byggnadskreditiv för Riksbyggen, HSB och stiftelsen Solgårdar.

å byggnadskreditiv för byggnadernas uppförande mot säkerhet av inteckningar med bästa rätt i fastigheterna. Stadens borgen skulle för fastigheten å stadsägan 1528 EY uppgå till 533.000 kronor och för fastigheten å stadsägan 2459 till 315.000 kronor. Föreningen har meddelat, att den har för avsikt att allteftter byggnadsarbetenas fortskridande upptaga slutliga lån och därmed minska byggnadskreditivet och stadens borgen för detta.

Vidare har Riksbyggens Bostadsrättsförening Västeråshus nr 4, som av staden förvärvat stadsägan 2464 å Tunbyområdet och som har för avsikt att å denna stadsäga uppföra tre fastigheter, innehållande tillhopa 86 lägenheter, gjort motsvarande hemställan. Anskaffningskostnaderna för fastigheterna hava beräknats till 1.550.000 kronor. Föreningen har nu hemställt, att staden, mot inteckningssäkerhet, ville teckna borgen å byggnadskreditiv till ett sammanlagt belopp per gång av högst 600.000 kronor, varvid inteckningssäkerheten icke skulle få ligga högre än 1.350.000 kronor. Föreningen har sålunda för avsikt, att till staden överlämna inteckningar å tillhopa 1.350.000 kronor. Då föreningen utnyttjat stadens borgen intill exempelvis 500.000 kronor, kommer den att med säkerhet av botteninteckningarna taga slutligt lån å del av sagda belopp och med detta minska stadens borgensåtagande. Stadens borgen skall på sådant sätt hela byggnadstiden hålla sig innanför ramen av 600.000 kronor men säkerheten för denna kommer, allt efter byggnadernas färdigställande, successivt att förskjutas uppåt intill 1.350.000 kronor. Fördelen med detta förfaringssätt är att stadens underställningsfria lånerätt icke i alltför stor utsträckning utnyttjas.

Slutligen har H. S. B:s i Västerås Stiftelse Solgårdar, som enligt stadsfullmäktiges beslut den 28 januari detta år fått på sig kostnadsfritt överlåtna stadsägorna n:ris 1528 EP och 1922 B för uppförande av fastigheter för mindre bemedlade, barnrika familjer, hemställt om borgen för byggnadskreditiv. De fastigheter, som skola uppföras å dessa stadsägor, skola innehålla tillhopa 21 lägenheter. Anskaffningskostnaderna hava beräknats till 260.000 kronor resp. 183.000 kronor. Statligt bostadsanskaffningslån och tilläggslån beräknas täcka 95 % av dessa kostnader. Enligt stadsfullmäktiges nyss berörda beslut skall staden på vissa villkor utlåna resterande 5 %. Stiftelsen hemställer, att staden mot inteckningssäkerhet ville teckna borgen å byggnadskreditiv för stadsägan 1528 EP intill 234.000 kronor och för stadsägan 1922 B intill 164.000 kronor.

I anslutning härtill vill drätselkammaren hava erinrat därom, att staden vid ett flertal tidigare tillfällen tecknat motsvarande borgen och att staden utan undantag lösgjorts från dessa sina åtaganden inom föreskriven tid.

Då det är av stort intresse, att ifrågavarande fastigheter komma till stånd och då stadens borgen medgiver en billigare kredit hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga drätselkammaren att teckna stadens borgen å byggnadskreditiv åt Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförening i Västerås u. p. a. för uppförande av nybyggnader å stadsägan 1528 EY och stadsägan 2459 intill ett högsta belopp av 533.000 resp. 315.000 kronor,

N:o 46.

Ang. borgen å byggnadskreditiv för Riksbyggen, HSB och stiftelsen Solgårdar.

att bemyndiga drätselkammaren att teckna stadens borgen för byggnadskreditiv åt H. S. B:s i Västerås Stiftelse Solgårdar för nybyggnader å stadsägan 1528 EP och stadsägan 1922 B intill ett högsta belopp av 234.000 resp. 164.000 kronor,

att som säkerhet för dessa borgensåtaganden skola överlämnas inteckningar med bästa förmånsrätt i resp. fastigheter, motsvarande vid varje tillfälle i anspråk tagna kreditivmedel,

att vidare bemyndiga drätselkammaren att teckna stadens borgen å byggnadskreditiv åt Riksbyggens Bostadsrättsförening Västeråshus nr 4 för nybyggnader å stadsägan 2464 intill ett högsta sammanlagt belopp för varje gång av 600.000 kronor mot säkerhet av inteckningar, till en början liggande med bästa förmånsrätt och alltefter byggnadsarbetenas fortskridande successivt förskjutande sig upp till en högsta gräns av 1.350.000 kronor samt

att samtliga ovan nämnda borgensåtaganden skola gälla under högst ett år från det kreditivmedel börja tagas i bruk.

Västerås den 1 april 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

N:o 46.

Drätselkammarens skrivelse ang. inköp av skrivmaskin och räknemaskin till exekutorskontoret.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Till drätselkammaren har magistraten med tillstyrkan överlämnat här bifogade skrivelse från stadsfogden, vari hemställes om anslag med tillhopa 1.220 kronor för inköp av en skrivmaskin och en räknemaskin.

Drätselkammaren, som förehaft ärendet till behandling, och som har sig bekant, att behov av sagda maskiner föreligger, hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att för inköp av en skrivmaskin och en räknemaskin för exekutorskontorets behov anvisa tillhopa 1.220 kronor att utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 1 april 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

Res.

Överlämnas med tillstyrkan till drätselkammaren. Behovet av maskinerna ifråga synes magistraten vara väl motiverat. Västerås rådhus den 12 mars 1943.

På magistratens vägnar:

OLOV RYLANDER.

/Martin Lindheimer.

Till Magistraten i Västerås.

Ang. ny skrivmaskin och utbyte av äldre additionsmaskin å exekutorernas kontor.

Å exekutorernas kontor finnes en skrivmaskin av märket "Halda" men har behov yppat sig av ytterligare en maskin. Priset därför torde enligt vad som inhämtats från drätselkammaren, röra sig om cirka 630 kronor.

Vidare finnes å exekutorernas kontor två additionsmaskiner, av vilka den ena är fullt tillfredsställande. Den andra, vilken tidigare torde hava kasserats hos drätselkammaren, är sedan en längre tid ur bruk och kan inte utan vittgående reparation användas. Den är därjämte av en modell, som icke svarar mot det ändamål, vartill en additionsmaskin å exekutorernas kontor är avsedd. Enligt bilagda offert är priset för en additionsmaskin av samma modell, som den tillförlitliga maskinen å exekutorkontoret, 798 kronor eller vid utbyte med den icke tillfredsställande maskinen 598 kronor.

N:o 46. *Ang. inköp av skrivmaskin o. räknemaskin till exekutorskontoret.*

Jag får härmed vördsamt hemställa, att Magistraten måtte föreslå drätselkammaren att bevilja extra anslag för anskaffande av

1) en skrivmaskin av märket "Halda" med 630 kronor och
2) en additionsmaskin enligt bilagda offert med *antingen* 798 kronor, därvid den gamla räknemaskinen återtages av drätselkammaren, *eller* med 598 kronor, i vilket fall den gamla maskinen, värderad till 200 kronor, överlämnas till leverantören.

Det totala extra anslaget skulle således belöpa sig till 1.420 kronor i det fall den gamla räknemaskinen övertages av drätselkammaren och till 1.220 kronor därest den gamla räknemaskinen går i utbyte till leverantören.

Västerås i stadsfogdekontoret den 11 mars 1943.

OLOF BERGLIND.

N:o 47.

Beredningsutskottets skrivelse med förslag till kvarters- och gatunamn för Gåsmyrevreten, Apalbyområdet m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I bifogade skrivelse till stadsfullmäktige har gatunamnsberedningen på anförda skäl hemställt om fastställelse av angivna namn å kvarter å Gåsmyrevreten, å kvarter och vägar inom Apalbyområdet samt å ett kvarter och en gata inom staden. Skrivelsen har remitterats till beredningsutskottet för yttrande.

Beredningsutskottet får nu meddela, att det efter noggrant övervägande icke funnit skäl att föreslå ändring av kvartersnamnen å Gåsmyrevreten. Utskottet vill emellertid meddela, att det har den uppfattningen, att det varit lyckligt, om något eller några kvarter inom detta område fått namn, som alluderade på gurkodlingen, då Gåsmyrevreten torde vara det sista område inom staden, som stadsplanelägges och som tidigare varit platsen för gurkodling. Därvid skulle exempelvis namnen Edvard, Elias, Eberhard och Danilo kunnat utgå och ersättas med andra. Då detta av praktiska skäl icke lämpligen låter sig göra,

Nio 47. *Ang. förslag till kvarters- och gatunamn för Gåsmyrevreten, Apalbyområdet m. m.*

vill beredningsutskottet här endast påpeka, att stadsplaneförslaget för Gåsmyrevreten icke fastställts i vad det berörde triangeln söder om Kristiansborgs gård. Vid en framtida namnsättning av detta område, torde hänsyn böra tagas till, vad beredningsutskottet här ovan anfört.

Emot de föreslagna kvartersnamnen inom Apalbyområdet finnes enligt beredningsutskottets uppfattning ingen anledning till erinran. Beträffande gatunamnen inom detta område däremot, vill utskottet uttala den åsikten, att det knappast kan vara sakligt väl betänkt, att inom ett område, beläget utanför den egentliga staden, använda ordet gata på där befintliga eller tänkta trafikleder. Beredningsutskottet anser för den skull, att namnen Ladugatan och Gärdesgatan böra ersättas med *Laduvägen* och *Gärdesvägen*. Då namnet Stallgatan lärer vara en vedertagen och ofta använd benämning på vägen till eller förbi ett stall, anser sig utskottet icke böra föreslå namnet Stallvägen. Emot det föreslagna namnets bibehållande talar, att förväxling kan uppkomma mellan Stallgatan och Stallhagsgatan. Vid detta förhållande och då vägen jämväl passerar kvarteret Visthuset, föreslår beredningsutskottet, att vägen kallas *Visthusvägen*. Beträffande de övriga vägnamnen har utskottet endast den erinran, att Tegvägen trots sin korthet är ett på sitt sätt tungt namn. Beredningsutskottet föreslår, att denna väg i analogi med andra föreslagna namn kallas *Vetevägen*.

Emot de övriga föreslagna namnen har beredningsutskottet ingen erinran.

Beredningsutskottet hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att fastställa de av gatunamnsberedningen föreslagna namnen med de ändringar, som ovan föreslagits.

Västerås den 14 april 1943.

För beredningsutskottet:

GÖSTA SJÖBERG.

/*Sven Holmer.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsplan numera fastställts för Gåsmyrevreten och Apalbyområdet, skola inom förstnämnda område kvartersnamn och inom sistnämnda område kvarters- och gatunamn fastställas.

Gåsmyrevreten.

För kvarteren inom Gåsmyrevreten föreslår beredningen följande namn, vilkas utplacering framgår av bifogad karta: *Rosenhill, Solberga, Eriksborg, Ryttersborg, Gustavsborg, Anderslund, Lindsborg, Gåsmyran, Valsborg, Edvard, Elias, Eberhard och Danilo.* Samtliga dessa namn utom Gåsmyran äro gamla vedertagna namn på byggnadsområden och andra bestämda delar av området,

vilka ungefärligen motsvaras av namn för de nya kvarteren och beredningen anser det lämpligt, att dessa namn bibehållas såsom kvartersnamn. Namnet Gåsmyran har föreslagits för ett av kvarteren för att för framtiden bevara hela områdets namn.

N:o 47.
Ang, förslag till kvarters- och gatunamn för Gåsmyrevreten, Apalbyområdet m. m.

Apalbyområdet.

Beredningen har tidigare såsom allmän regel utgått ifrån, att ett visst bestämt område i möjligaste mån bör förses med enhetliga kvarters- och gatunamn, anknytande till områdets struktur eller andra vid detsamma knutna förhållanden. Enär hela ifrågavarande område är beläget inom Apalby gårds ägor, har gatunamnsberedningen funnit det lämpligt, att vid namnsättningen anknyta till inom lantbruk förekommande yrken samt till byggnader, jordbruksprodukter och annat, som sammanhänger med lantbruk. Ett av kvarteren bör få namnet Apalby efter gårdsnamnet liksom den nuvarande Apalbyvägen i hela sin sträckning genom området bör bibehålla sistnämnda namn.

Beredningen föreslår sålunda, att följande namn åsättas kvarteren och gatorna på sätt bifogade karta utvisar: *Rättaren, Lantmannen, Stalldrängen, Stataren, Förvaltaren, Torparen, Kusken, Fördrängen, Vallpojken, Körkarlen, Fodermarsken, Dagakarlen, Arrendatorn, Logen, Ladan, Visthuset, Stallet, Ladugården, Loftboden, Lidret* och *Apalby;* 1) *Stallgatan,* 2) *Ladugatan,* 3) *Gärdesgatan,* 4) *Åkervägen,* 5) *Skördevägen,* 6) *Slåttervägen,* 7) *Klövervägen,* 8) *Havrevägen,* 9) *Rågvägen,* 10) *Tegvägen* och 11) *Apalbyvägen.*

Genom Klockaregatans borttagande och gatumarkens läggande till kvartersmark har av kvarteren Idolf och Isidor bildats ett kvarter, vilket begränsas i söder av Smedjegatan, i väster av Östra Kyrkogatan, i norr av Domkyrkoesplanaden och i öster av Vasagatan. För detta kvarter skall nu fastställas namn. För underlättande av fastighetsregistrets förande bör detta kvarter åsättas helt nytt namn och föreslår beredningen för sin del *Igor.*

Trafikleden mellan Katrinelundsvägen och Tegelvretsgatan åsattes genom stadsfullmäktiges beslut den 26 maj 1932 namnet Lagmansgatan. Numera har Allégatan, till vilken Lagmansgatan direkt ansluter, framdragits och numrerats till Katrinelundsvägen. Gatunamnsberedningen finner det lämpligt, att gatan i hela sin sträckning fram till Tegelvretsgatan får samma namn och föreslår således, att Lagmansgatans namn ändras till *Allégatan.*

Med anledning av vad sålunda förekommit får gatunamnsberedningen hemställa

att stadsfullmäktige måtte fastställa ovan föreslagna kvarters- och gatunamn.

Västerås den 9 april 1943.

För gatunamnsberedningen:

FRITZ EKLUND.

/*Nils Tunel.*

N:o 48.

Drätselkammarens skrivelse ang. framdragande av vatten- och avloppsledningar till Apalbyområdet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti här bifogade skrivelse har styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att, under förutsättning att ägarna till Apalbyområdet inbetala 106.000 kronor, för utbyggande av vatten- och avloppsledningar till och inom södra delen av sagda område anvisa 7.000 kronor samt att detta belopp skall utgå av tillgängliga medel i form av i 1942 års bokslut reserverade anslutningsavgifter.

Drätselkammaren, som förehaft ärendet till behandling, har för sin del intet att erinra emot framställningen. Drätselkammaren vill i detta sammanhang meddela, att områdets exploatering icke är förenat med några som helst kostnader för staden, då markägarna själva jämväl skola svara för utläggande av gator och vägar inom området och då överenskommelse träffats mellan staden och markägarna om överlämnande till staden utan ersättning av den mark inom området, som icke är tomtmark.

Drätselkammaren hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta *att* till alla delar bifalla verksstyrelsens föreliggande framställning.

Västerås den 15 april 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Efter framställning från ägarna av Apalbyområdet har inom tekniska verken uppgjorts kostnadsförslag för vatten- och avloppsledningar till och inom nämnda område. Markägarna hava för avsikt att exploatera området i tre olika omgångar och skall utbyggnaden av ifrågavarande ledningar ske i tre motsvarande etapper.

För att undvika att belasta avloppsnätet med regnvatten skola regnvatten- och spillvattenledningar utföras separat och regnvattnet avledas till Persbobäcken.

Kostnaderna för hela området hava beräknats till 395.000 kronor. I anslutningsavgifter beräknas inflyta 138.000 kronor. Vinst å levererat vatten beräk-

nas kunna förränta och amortera ett belopp av 21.000 kronor. Återstående delen av kostnaderna, 236.000 kronor, skall jämlikt gällande bestämmelser erläggas av markägarna.

N:o 48. *Ang. framdragande av vatten- och avloppsledningar till Apalbyområdet.*

Kostnaderna för den första utbyggnaden, som omfattar den södra delen av området, innehållande cirka 45 tomter, hava beräknats till 153.000 kronor. I anslutningsavgifter beräknas här inflyta 40.000 kronor. Vinst å försålt vatten beräknas kunna förränta och amortera ett belopp av 7.000 kronor. Resterande belopp, 106.000 kronor, skall enligt vad ovan sagts betalas av markägarna.

Med hänvisning till vad här ovan anförts hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att under förutsättning att markägarna inbetala 106.000 kronor för utbyggande av vatten- och avloppsledningar till och inom södra delen av Apalbyområdet anvisa 7.000 kronor samt

att detta belopp skall utgå av tillgängliga medel i form av i 1942 års bokslut reserverade anslutningsavgifter.

Västerås den 30 mars 1943.

För styrelsen för Västerås stads tekniska verk:

GUSTAF OLSSON.

/*Nils Tunel.*

N:o 49.

Drätselkammarens yttrande över remiss från länsstyrelsen ang. effektivare inhägnad av djuphamnen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom resolution den 6 februari detta år har länsstyrelsen i länet till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat ärende angående eventuellt utförande av effektivare inhägnad av härvarande djuphamn. För ärendet, som tidigare varit föremål för hamnstyrelsens och drätselkammarens handläggning, lämnas i hamnstyrelsens här bifogade skrivelse ingående redogörelse.

Drätselkammaren, som tagit noggrann del av ärendet i dess helhet och som delar de av hamnstyrelsen anförda synpunkterna, hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

N:o 49.
Ang. effektivare inhägnad av djuphamnen.

att såsom eget yttrande i ärendet åberopa vad hamnstyrelsen i sin skrivelse den 2 april 1943 anfört.

Västerås den 15 april 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Sven Holmer.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan länsstyrelsen i länet anmodat polischefen i Västerås att tillse, att de fridlysta områdena vid Västerås djuphamn bleve på i görligaste mån effektivt sätt inhägnade, framlade hamnstyrelsen, sedan den å sitt sammanträde den 19 augusti 1942 förehaft ärendet till behandling, förslag till länsstyrelsen. Hamnstyrelsen framlade tre olika förslag, vilka samtliga hade samma sträckning men vore olika i utförandet. Kostnaderna för de olika förslagen stannade å 22.000, 16.200 och 12.900 kronor. Hamnstyrelsen förordade det billigaste förslaget. Hamnstyrelsen framhöll även för länsstyrelsen att den vore villig att åtaga sig att låta utföra berörda arbete under förutsättning att hamnstyrelsen erhölle garanti för, att arbetet till alla delar komme att bekostas av statsverket.

Länsstyrelsen remitterade ärendet med i detsamma av t. f. polischefen i Västerås och t. f. landsfogden i länet avgivna yttranden till hamnstyrelsen med anmodan, att efter det samråd med stadens övriga myndigheter, som kunde befinnas erforderligt, inkomma med yttrande i anledning av vad t. f. polischefen och t. f. landsfogden anfört. T. f. polischefen hade i sitt yttrande till länsstyrelsen föreslagit dels en annan sträckning än den av hamnstyrelsen föreslagna, vilket skulle medföra en förlängning av stängslet med omkring 60 m. dels ock ett dyrbarare utförande än det av hamnstyrelsen förordade. T. f. polischefen påpekade, att man vid valet av stängslets konstruktion borde taga hänsyn till att inhägnaden ej endast vore nödvändig under nuvarande oroliga tider utan även till fördel under fredliga tider samt framhöll de fördelar, som vore förknippade med en inhägnad av området. T. f. landsfogden yttrade med anledning av, att hamnstyrelsen såsom villkor för arbetets utförande uppställt, att styrelsen ville hava garantier för att stängslet skulle bekostas av statsverket, att det icke syntes honom oskäligt, att staden själv bekostade stängslet med hänsyn till de icke obetydliga fördelar, som stängslets förefintlighet måste anses medföra även i andra hänseenden än med krigsförhållandena sammanhängande. Vidare utgjorde det en icke obetydlig fördel för staden, att avlöning till bevakningspersonalen bekostades av statsverket.

Efter förnyad behandling av ärendet överlämnade hamnstyrelsen detsamma till drätselkammaren med hemställan om dess yttrande. Hamnstyrelsen med-

N:o 49.
Ang. effektivare inhägnad av djuphamnen.

delade därvid drätselkammaren, att det vore hamnstyrelsens bestämda uppfattning, att det ej ur någon synpunkt kunde anses vara ett stadens önskemål att få hamnen inhägnad och att staden för den skull ej till någon del borde bidraga till täckande av kostnaderna för den ifrågasatta inhägnaden, vilken, därest den komme till stånd, skulle helt bekostas av statsverket och borde få det utförande och den huvudsakliga sträckning, som hamnstyrelsen förut förordat. Drätselkammaren biträdde till alla delar hamnstyrelsens uppfattning i ärendet.

Ärendet överlämnades därefter ånyo till länsstyrelsen, som efter att hava inhämtat yttrande från bevakningsinspektören samt från landsfogden i länet, överlämnat ärendet till stadsfullmäktige, varvid hamnstyrelsen ånyo beretts tillfälle att yttra sig i detsamma. Bevakningsinspektören yttrade, att, därest djuphamnen med hänsyn till betydelsen av bedriven in- och utskeppning krävde fridlysning och under seglationstiden ständig bevakning, borde hamnområdet för bevakningens underlättande vara på ett effektivt sätt inhägnad. Någon annan stängseltyp än den, som det dyraste av de tre av hamnstyrelsen framlagda förslagen innebure, borde icke ifrågakomma. Landsfogden framhöll med skärpa i sitt yttrande, att det måste anses vara en stadens angelägenhet att genom en inhägnad av djuphamnsområdet söka förhindra sabotage mot djuphamnens anläggningar och i hamnen liggande fartyg. Den nuvarande bevakningen kunde ej anses utgöra en tillräcklig garanti häremot. Sjöfolkets säkerhet krävde att åtminstone de faromoment, som föreligga, då fartygen ligga i svensk hamn, i möjligaste mån undanröjdes. Det måste anses vara av synnerlig vikt att skydda människor och anläggningar, som äro av största betydelse för vår folkförsörjning. Det torde enligt landsfogden nu föreligga ett tillfälle för staden att erhålla statsbidrag till uppförande av ett ordentligt stängsel kring djuphamnen. Statsverket hade på andra orter bidragit till uppförande av inhägnader av ifrågavarande slag av icke permanent karaktär. Med hänsyn till de kostnader, som i varje fall vore förenade med byggandet av ett enklare staket, syntes det vara ekonomiskt fördelaktigt, om staden tillsköte de medel, som erfordrades för att göra inhägnaden permanent.

Mot det av landsfogden anförda vill hamnstyrelsen framhålla, att staden förvisso icke står likgiltig inför de faror, som kunna hota såväl sjöfolket som hamnanläggningarna. Ett om än aldrig så effektivt stängsel lärer dock icke i den omfattning, som landsfogden gör gällande kunna innebära ett skydd mot sabotagehandlingar mot hamnens anläggningar och i densamma liggande fartyg. Det torde nämligen ingalunda vara nödvändigt för en person, som har för avsikt att utföra sabotage mot hamnanläggningarna eller i hamnen liggande fartyg, att komma i närheten av den egendom, mot vilken sabotagehandlingar skola begås. De övriga fördelar, som enligt de i ärendet hörda polismyndigheterna skulle vara förknippade med ett stängsel kring djuphamnen, anser hamnstyrelsen för sin del ej i någon mån motsvara kostnaderna för ett dylikt stängsel.

Hamnstyrelsen hyser sålunda fortfarande den uppfattningen, att det icke kan vara ett stadens önskemål att få hamnen inhägnad och att staden för den skull ej till någon del bör bidraga till täckande av kostnaderna för den ifrågasatta inhägnaden. Därest en inhägnad skulle komma till stånd skall den helt bekostas av staten och bör den få den sträckning och det utförande som hamn-

N:o 49.
Ang. effektivare inhägnad av djuphamnen.

styrelsen förut föreslagit. Vad den ekonomiska sidan av saken beträffar, så visar den av länsstyrelsen senast förebragta utredningen, att exempelvis Malmö stad, som ursprungligen av länsstyrelsen i Malmöhus län ålagts att på egen bekostnad uppföra stängselanordningar kring vissa delar av sitt hamnområde men vägrat att bekosta utförandet av dylika anläggningar, erhållit anslag från staten till täckande av samtliga sina kostnader för utförande av inhägnaden.

Västerås den 2 april 1943.

För hamnstyrelsen:

CARL HELLSTRÖM.

/*Nils Tunel.*

N:o 50.

Drätselkammarens skrivelse ang. inköp av möbler till hamnkontoret.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I bifogade skrivelse till stadsfullmäktige har hamnstyrelsen på anförda skäl hemställt om anslag med tillhopa 2.341 kronor för inköp av vissa angivna möbler till hamnkaptenens rum å hamnkontoret. Drätselkammaren får i ärendet anföra följande.

Den av styrelsen gjorda framställningen synes vara i och för sig befogad, då möblerna å hamnkaptenens rum äro otillräckliga och jämväl mindre praktiska. Genom stadens inköpsorganisation har drätselkammaren emellertid gjort sig övertygad därom, att de begärda möblerna, utförda i gängse använd standardtyp, finnas att tillgå för sammanlagt 1.240 kronor jämte omsättningsskatt.

Drätselkammaren hemställer för den skull att stadsfullmäktige ville besluta

att för inköp av möbler till hamnkaptenens rum å hamnkontoret anvisa 1.350 kronor samt

att detta anslag skall utgå av tillgängliga medel och täckas i hamnarnas stat för år 1944.

Västerås den 15 april 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Sven Holmer.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 50.

Ang. inköp av möbler till hamnkontoret.

Möblerna i hamnkaptenens rum å hamnkontoret äro gamla och för sitt bruk mindre lämpliga. Hamnstyrelsen anser det därför vara nödvändigt, att rummet förses med nya möbler. Lämpligen böra följande möbler anskaffas, nämligen 1 skrivbord, 2 skåp, 1 skrivbordsstol, 1 karmstol, 2 kontorsstolar samt 1 runt bord. Enligt infordrad offert uppgår kostnaden härför till 2.341 kronor.

Hamnstyrelsen hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att för inköp av 1 skrivbord, 2 skåp, 1 skrivbordsstol, 1 karmstol, 2 kontorsstolar samt 1 runt bord till hamnkaptenens rum å hamnkontoret anvisa 2.341 kronor.

Västerås den 2 april 1943.

För hamnstyrelsen:

CARL HELLSTRÖM.

/*Nils Tunel.*

N:o 51.

Drätselkammarens skrivelse ang. tilläggsanslag för anställande av extra lärarpersonal vid folkskolan m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hos stadsfullmäktige har folkskolestyrelsen i bifogade skrivelse efter utförlig motivering hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att anvisa 666 kronor såsom hyresbidrag till två icke ordinarie småskollärarinnetjänster för instundande hösttermin samt att befullmäktiga folkskolestyrelsen att i brådskande fall gå i författning om inrättande av ny lärartjänst utan stadsfullmäktiges hörande.

Drätselkammaren, som förehaft ärendet till behandling, har för sin del intet att erinra emot framställningen. Drätselkammaren vill dock här påpeka att stadsfullmäktiges bemyndigande för folkskolestyrelsen att i angivna fall inrätta ny lärartjänst givetvis måste avse en *icke ordinarie* sådan tjänst.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att till alla delar bifalla folkskolestyrelsens framställning samt

N:o 51.
Ang. tilläggsanslag för anställande av extra lärarpersonal vid folkskolan m. m.

att anslaget skall utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 15 april 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Sven Holmer.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På grund av födelsetalets stegring, som fr. o. m. instundande läsår gör sig märkbar, beslöt stadsfullmäktige i samband med fastställandet av budget för innevarande år anvisa hyresbidrag till fyra nyinrättade icke ordinarie småskollärarinnetjänster. Vid den nyligen avslutade inskrivningen i skolpliktigeförteckningen av kyrkoböckernas barn, födda 1936, vilka skola börja sin skolgång vid nästa höstermins början, visade det sig, att antalet barn vida översteg födelsetalet. Skillnaden uppgående till 64 barn utgör det antal, varmed inflyttningen för ovannämnda årsklass överstiger utflyttningen. Vid den tidpunkt, då budgeten gjordes upp, var detta överskott ej känt, ehuruväl att en viss marginal beräknades för nytillkomna. Då antalet av dessa visar sig överraskande stort, blir det nödvändigt att inrätta ytterligare tvenne småskollärarinnetjänster fr. o. m. höstterminen 1943. Då staden till deras avlöning har att bidraga med hyresersättningen erfordras för ovan angivna ändamål kr. 666, avseende senare halvåret 1943.

I samband härmed önskar styrelsen erinra om de fluktuationer, som med avseende på lärjungeantalet ge sig tillkänna beroende på den starka inflyttningen. Denna omständighet gör, att det kan bli nödvändigt att vidtaga åtgärder mycket skyndsamt. Det är sålunda ej uteslutet, att det vid höstterminens början kan yppa sig behov av ännu en tjänst.

I sådana brådskande, oförutsedda fall anser sig styrelsen böra få inrätta ny tjänst utan att i förväg ha fått stadsfullmäktiges medgivande härtill. Något missbruk av denna rätt kan det ej bli fråga om, alldenstund staten uppställt mycket stränga villkor för inrättande av nya lärartjänster.

Med hänvisning till vad härovan anförts får folkskolestyrelsen hemställa

att stadsfullmäktige behagade anvisa 666 kr. i hyresbidrag till tvenne icke ordinarie småskollärarinnetjänster för instundande höstermin samt att befullmäktiga folkskolestyrelsen att i brådskande fall gå i författning

om inrättande av ny lärartjänst utan stadsfullmäktiges hörande.

N:o 51.
Ang. tilläggsanslag för anställande av extra lärarpersonal för folkskolan m. m.

Västerås den 7 april 1943.

På folkskolestyrelsens vägnar:

RICH. SÖDERQUIST.
Ordförande.

/*Em. Granér.*
Folkskoleinspektör.

N:o 52.

Drätselkammarens skrivelse ang. stadens medverkan för utbildning av hjälpbrandmän.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I bifogade skrivelse till stadsfullmäktige har brandstyrelsen på anförda skäl hemställt om anslag med 2.000 kronor för avlöning av två vikarier för brandmän, avsedda att under fyra månader tjänstgöra som instruktörer vid utbildning i brandtjänst av samvetsömma värnpliktiga.

Drätselkammaren vill erinra om att stadsfullmäktige genom beslut den 24 september 1942 (Handl. nr 135) för likartat ändamål anvisade 1.000 kronor. Vidare vill drätselkammaren meddela, att ifrågavarande personal efter utbildning kommer att krigsplaceras i Västerås och att staden sålunda med säkerhet vet, att den i fall av behov kommer att kunna utnyttja ifrågavarande kraft. Slutligen vill drätselkammaren jämväl meddela, att motsvarande utbildning på enahanda villkor ägt och äger rum i ett stort antal svenska städer.

På grund av vad som i ärendet förekommit hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla brandstyrelsens föreliggande framställning samt

att anslaget skall utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 15 april 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Sven Holmer.*

N:o 52.
Ang. stadens medverkan för utbildning av hjälpbrandmän.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan luftskyddsinspektionen i skrivelse till brandstyrelsen hemställt om besked, huruvida möjligheter finnas att på i skrivelsen närmare angivna villkor vid härvarande brandkår utbilda ett antal vapenfria (samvetsömma) värnpliktiga till hjälpbrandmän vid luftskyddet, får brandstyrelsen anföra.

De värnpliktiga, som äro avsedda att utbildas härstädes utgöra enligt telefonmeddelande från luftskyddsinspektionen 30 st. samt komma efter utbildningen att ställas till förfogande för luftskyddet i staden vid luftskyddstillstånd. Staden skulle vid utbildningen tillhandahålla instruktörer samt erforderlig övningsmateriel medan alla kostnader i övrigt bestridas av statsmedel.

Utbildningen, som beräknas till 60 dagar, bör lämpligen ske i två omgångar med 15 man i varje grupp samt är avsedd att börja, för första omgången den 17 maj och för andra omgången den 19 juli eller 20 september innevarande år. För utbildningen erfordras att tvenne av stadens brandmän ställas till förfogande för att under brandchefens ledning handhava utbildningen av de värnpliktiga. För dessa instruktörer erfordras vikarier vid brandkåren och kostnaden härför uppgår till 250 kronor pr man och månad, eller tillhopa för tvenne kurser om 60 dagar vardera, 2.000 kronor.

Föregående år anordnades härstädes en liknande kurs varvid 20 st. värnpliktiga utbildades i brandtjänst och då det är av synnerligen stort värde för staden att vid luftskyddstillstånd hava tillgång till dylika hjälpbrandmän får brandstyrelsen tillstyrka att den föreslagna utbildningen kommer till stånd. Enligt av brandchefen verkställd utredning torde minst 50 hjälpbrandmän erfordras för att tillgodose luftskyddets ovanberörda behov.

Brandstyrelsen får sålunda hemställa att stadsfullmäktige ville besluta,

att för avlöning av tvenne vikarier för brandmän, avsedda att under fyra månader tjänstgöra som instruktörer vid utbildning av värnpliktiga i brandtjänst, bevilja ett anslag å 2.000 kronor.

Västerås den 27 mars 1943.

För brandstyrelsen:

JOHAN SVENSSON.

/Gunnar Ekberg.

N:o 53.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag för vissa gatuarbeten.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På uppdrag av drätselkammaren har byggnadschefen framlagt plan för de nyanläggningar av gator, som under innevarande år böra komma till utförande och för vilka anslag icke tidigare beviljats. Sedan nu drätselkammarens gatudelegerade och därefter drätselkammaren förehaft planen för granskning, får drätselkammaren anföra följande.

Från Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen har meddelats, att statsbidrag med 34.000 kronor under året kommer att utlämnas för stensättning av Köpingsvägen mellan Djuphamnsvägen och Fröklängningen. Stadens kostnader för detta arbete beräknas till 6.000 kronor. Vidare har från Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen meddelats, att styrelsen, därest Kungl. Maj:t beviljar anslag för ändamålet, kommer att tillhandahålla staden gatsten för stensättning av Norra Ringvägen mellan Vasagatan och Tessingatan ävensom av Engelbrektsplan. Statsbidrag kommer för sådant ändamål att utgå med 34.100 kronor för Norra Ringvägen och med 17.000 kronor för Engelbrektsplan. Stadens kostnader för dessa arbeten uppgå till 27.900 resp. 23.300 kronor.

Byggnadschefen har vidare föreslagit stensättning av Malmabergsgatan från Runebergsgatan och fram till Sandgärdesbebyggelsens slut i norr och av Skepparbacken mellan Hållgatan och Källgatan. För det förstnämnda arbetet, som är i hög grad påkallat, erhålles sten på fördelaktiga villkor från Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen. Stensättning av Skepparbacken är mycket önskvärd, då denna gata på grund av sin starka lutning icke kan hållas i gott stånd vid regnflöden, snösmältningar o. dyl. Kostnaderna hava beräknats till för Malmabergsgatan 14.300 kronor och för Skepparbacken 15.000 kronor.

Slutligen har byggnadschefen beträffande sådana gatuarbeten för vilka särskilda anslag måste beviljas, föreslagit läggning av kantsten vid Arosvägen mellan Agnegatan och Arosvägen 46 samt vid Lidmansvägen mellan Västermalmsgatan och Kristinagatan. Förstnämnda arbete är staden såsom tomtförsäljare och gatumarksägare nu skyldig att utföra sedan marken vid den angivna sträckan blivit bebyggd. Kostnaderna uppgå till 18.000 kronor. Kostnaden för arbetena vid Lidmansvägen hava beräknats till 9.000 kronor.

I budgeten för år 1940 anvisade stadsfullmäktige ett anslag av 331.500 kronor för täckande av kostnader för nyanläggningar av gator och vägar enligt en till Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen insänd behovsplan. I den mån detta anslag icke förbrukats, har det år från år reserverats. Till innevarande år hava reserverats 56.700 kronor. Drätselkammaren föreslår att stadens kostnad för Köpingsvägens stensättning, 6.000 kronor, debiteras detta anslag ävensom att samma kostnader för stensättning av Norra Ringvägen, 27.900 kronor, i den mån statsbidrag erhålles, jämväl debiteras sagda anslag.

I årets stat finnes anslagna 82.400 kronor för nyanläggningar. Drätselkammaren föreslår, att detta konto debiteras kostnaderna för arbetena vid Malma-

N:o 53. *Ang. anslag för vissa gatuarbeten.*

bergsgatan, 14.300 kronor, Arosvägen, 18.000 kronor, Lidmansvägen, 9.000 kronor samt Skepparbacken, 15.000 kronor, ävensom stadens kostnader för stensättning av Engelbrektsplan, 23.300 kronor, i den mån statsbidrag för arbetet erhålles.

Drätselkammaren hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att för stensättning av Köpingsvägen mellan Djuphamnsvägen och Fröklängningen anvisa 6.000 kronor att utgå av reserverade medel för nyanläggningar enligt behovsplan,

att för stensättning av Malmabergsgatan från Runebergsgatan och fram till Sandgärdesbebyggelsens slut i norr ävensom för stensättning av Skepparbacken mellan Hållgatan och Källgatan anvisa tillhopa 29.300 kronor att utgå av årets anslag för övriga nyanläggningar,

att för läggande av kantsten vid Arosvägen mellan Agnegatan och Arosvägen 46 samt vid Lidmansvägen mellan Västermalmsgatan och Kristinagatan anvisa tillhopa 27.000 kronor att utgå av årets anslag för övriga nyanläggningar.

att, under förutsättning att statsbidrag erhålles, för stensättning av Norra Ringvägen mellan Vasagatan och Tessingatan anvisa 27.900 kronor och för stensättning av Engelbrektsplan 23.300 kronor samt

att anslaget å 27.900 kronor skall utgå av reserverade medel för nyanläggningar enligt behovsplan och anslaget å 23.300 kronor av årets anslag för övriga nyanläggningar.

Västerås den 15 april 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Sven Holmer.*

N:o 54.

Drätselkammarens skrivelse ang. återbesättande av befattning som kanslinotarie.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan kanslinotarien hos drätselkammaren Sven Holmer utsetts till bitr. sekreterare och stadsombudsman i Örebro med tillträde av befattningen i mitten av instundande maj månad, har fråga uppkommit angående återbesättande av kanslinotarietjänsten med ordinarie innehavare. Drätselkammaren vill meddela, att den är av den bestämda uppfattningen, att befattningen är oundgängligen nödvändig och att den sålunda bör återbesättas. Då drätselkammaren nu hemställer om sådant bemyndigande, vill drätselkammaren meddela, att den har för avsikt, att ny befattningshavare först skall provtjänstgöra under viss tid.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga drätselkammaren att i vederbörlig ordning med ordinarie innehavare återbesätta den ledigblivna befattningen såsom kanslinotarie.

Västerås den 15 april 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Sven Holmer.*

N:o 55.

Drätselkammarens skrivelse ang. utförande av vissa arbeten å Björnön.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid besök som drätselkammaren företagit å Norra Björnö ha vissa önskemål framkommit angående förbättringar för den efter Björnöbrons tillkomst starkt ökade publiken vid öns badstrand. Sålunda har det visat sig önskvärt, att ett regnskydd uppföres så som skett å Östra Holmen. Kostnaderna härför hava beräknats till 1.700 kronor. Vidare har det framkommit, att de träterrasser, som äro upplagda framför kaffestugan, äro murkna och måste ersättas. Drätselkammaren har därvid tänkt, att terrassering skulle ske med tillhjälp av betongkantstöd. Kostnaderna för sådana terrasser hava beräknats till 2.800 kronor.

N:o 55.
Ang. utförande av vissa arbeten å Björnön.

På grund härav hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville besluta

att anvisa tillhopa 4.500 kronor för uppförande av regnskydd vid badplatsen å Björnö och för planering framför kaffestugan å ön samt

att anslaget skall utgå av årets anslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 15 april 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Sven Holmer.*

N:o 56.

Drätselkammarens skrivelse ang. inköp och montering av en släpskopa vid Malma grusgrop.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till drätselkammaren har byggnadschefen föreslagit, att grusgropen i Malma måtte förses med ett elektriskt drivet släpskopespel, enär arbetet därigenom skulle rationaliseras. Det har därvid meddelats, att arbetsstyrkan i hög grad skulle kunna inskränkas. Från hamnstyrelsen har drätselkammaren erhållit protokollsutdrag utvisande, att styrelsen är villig försälja ett den tillhörigt och obetydligt begagnat spel för inköpspris, 5.850 kronor. Verkställd utredning har givit vid handen, att kostnaderna för monteringsarbete och annat arbete i samband med spelets placering vid grusgropen uppgå till 2.250 kronor.

Drätselkammaren, som funnit förslaget vara väl betänkt, hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att för inköp och montering av ett släpskopespel i grusgropen vid Malma anvisa tillhopa 8.100 kronor att utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 15 april 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Sven Holmer.*

N:o 57.

Drätselkammarens skrivelse ang. inköp av nya gatuskyltar.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid företagen översyn av stadens gatunamnsskyltar har det framkommit, att många skyltar behöva ersättas, dels enär de, då de äro av äldre typ, numera äro mer eller mindre oläsliga, dels ock på grund av åverkan. Vidare har det visat sig, att antalet skyltar på vissa platser måste utökas för att full klarhet skall råda om gatas namn. För angivna ändamål erfordras cirka 100 nya skyltar, varjämte tarvas möjlighet för vidare utbyten under den närmaste tiden. Kostnaderna för skyltarna hava beräknats till 1.800 kronor.

Drätselkammaren hemställer nu, att stadsfullmäktige ville besluta

att för anskaffande av nya gatuskyltar anvisa 1.800 kronor att utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 15 april 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

N:o 58.

Drätselkammarens skrivelse ang. höjning av pensionsåldern för kranmaskinistförmannen samt biträdande vaktmästaren vid ålderdomshemmet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I bifogade skrivelse har löne- och avtalsnämnden på anförda skäl hemställt om stadsfullmäktiges beslut, att pensionsåldern för befattningarna såsom kranmaskinistförman och såsom biträdande vaktmästare vid ålderdomshemmet måtte höjas från 60 till 65 år.

Drätselkammaren, som tagit del av framställningen och som funnit denna väl motiverad, anhåller att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens föreliggande hemställan.

Västerås den 15 april 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

N:o 58.

Ang. höjning av pensionsåldern för kranmaskinistförmannen samt biträdande vaktmästaren vid ålderdomshemmet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 6 mars 1942 hemställde hamnstyrelsen om viss reglering av lönen samt höjning av pensionsåldern från 60 till 65 år för kranmaskinistförmansbefattningen.

Löne- och avtalsnämnden, som hade tillfälle att yttra sig i ärendet, tillstyrkte bifall till löneregleringen men ansåg, att frågan om höjning av pensionsåldern borde tagas upp i ett större sammanhang. Stadsfullmäktige biföllo den 24 september 1942 hamnstyrelsens framställning på sätt löne- och avtalsnämnden föreslagit. Nämnden vill nu meddela, att i den grupp av befattningshavare, för vilka pensionsåldern är 60 år, numera, sedan gasmästarebefattningen genom stadsfullmäktiges beslut den 21 december 1942 avförts ur stadens lönesystem och befattningen såsom maskinmästare vid elektricitetsverket indragits, förutom kranmaskinistförmansbefattningen och den till en befattning såsom biträdande vaktmästare omändrade sjukvårdarebefattningen vid ålderdomshemmet endast kvarstå vissa befattningar inom polis- och brandkårerna samt befattningarna såsom gasverkseldare. För dessa tre sistnämnda kategorier av befattningshavare har nämnden ej funnit det lämpligt att företaga någon höjning av pensionsåldern. Däremot synes det nämnden uppenbart, att kranmaskinistförmannen bör kunna kvarstå i tjänst lika länge som de honom underställda arbetarna, vilka pensioneras vid 65 års ålder. Starka skäl tala även för, att pensionsåldern för biträdande vaktmästaren vid ålderdomshemmet bör vara densamma som för vaktmästaren vid samma inrättning, nämligen 65 år. Fattigvårdsstyrelsen, som beretts tillfälle att yttra sig i frågan, i vad den rör befattningen såsom biträdande vaktmästare vid ålderdomshemmet, har tillstyrkt en höjning av pensionsåldern för sistnämnda befattningshavare till 65 år.

På grund av vad härovan anförts hemställer löne- och avtalsnämnden, att stadsfullmäktige ville besluta

att höja pensionsåldern för kranmaskinistförmansbefattningen samt befattningen såsom biträdande vaktmästare vid ålderdomshemmet från 60 till 65 år.

Västerås den 6 april 1943.

För löne- och avtalsnämnden:

KARL ENGDAHL.

/*Nils Tunel.*

N:o 59.

Drätselkammarens skrivelse ang. mottagande av testamentarisk donation av makarna Johan och Augusta Högstedt.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom här i avskrift bifogade testamente hava förre vaktmästaren vid Västerås högre elementarläroverk för flickor Johan Högstedt och dennes hustru Augusta Högstedt testamenterat all sin kvarlåtenskap till sagda läroverk samt förklarat, att, därest flickläroverkets verksamhet skulle upphöra, kvarlåtenskapen skulle tillkomma Västerås stad för att efter beslut av stadsfullmäktige användas till något annat kulturellt ändamål. Sedan båda makarna nu avlidit, har bouppteckning upprättats efter den av dem sist avlidna, vilken uppteckning utvisar en beräknad behållning av 2.334 kronor 37 öre.

Då elementarläroverkets verksamhet numera upphört och övertagits av den kommunala flickskolan, är staden makarnas universelle testamentstagare. Stadsfullmäktige skola vid detta förhållande besluta om kvarlåtenskapens disponering. Drätselkammaren har funnit det lämpligast, om hela behållningen avsattes till en stipendiefond med makarnas namn, av vilken fond den årliga räntan utdelades enligt beslut av flickskolans kollegium. Detta förslag torde stå i god överensstämmelse med makarnas önskan sådan denna funnit sig uttryck under moment 2 a) i testamentet.

Drätselkammaren hemställer för den skull, att stadsfullmäktige ville besluta

att med tacksamhet emottaga den donation, som genom testamente av makarna Johan och Augusta Högstedt överlämnats till staden,

att medlen skola avsättas till en stipendiefond med makarna Högstedts namn samt

att uppdraga åt kollegiet vid Kommunala flickskolan i Västerås att av den årliga räntan å fonden utdela stipendium.

Västerås den 15 april 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

N:o 59. *Ang. mottagande av testamentarisk donation av makarna Johan och Augusta Högstedt.*

Avskrift.

INBÖRDES TESTAMENTE.

Undertecknade äkta makar, förordna härmed såsom vår yttersta vilja och testamente följande.

1:o) Vid den först aflidnes död skall vår kvarlåtenskap med full äganderätt tillkomma den efterlevande.

2:o) Efter bådas vår död skall hela kvarlåtenskapen tillfalla Västerås högre elementarläroverk för flickor enligt följande huvudsakliga bestämmelser:

a) Ettusen kronor afsättas till en stipendiefond, hvaraf den årliga räntan utdelas enligt beslut af läroverkets kollegium.

b) Återstoden bildar en särskild fond till främjande af läroverkets verksamhet. Kapitalet förblifver oförminskat. Den årliga räntan må efter förslag af kollegiet och beslut af läroverkets styrelse användas särskilt till kostnader för inköp af undervisningsmaterial, skolinredning m. fl. dylika ändamål.

c) Samtliga flickläroverket sålunda tillkommande medel förvaltas af Västerås stads drätselkammare.

3:o) Skulle det nuvarande flickläroverkets verksamhet upphöra, skola de genom detta testamente donerade medel, antingen de redan tillfallit läroverket eller ej, tillkomma Västerås stad för att efter beslut af stadsfullmäktige användas till något annat kulturellt ändamål.

Västerås den 31 augusti 1932.

Johan Högstedt. *Augusta Högstedt.*

Att förre vaktmästaren Johan Högstedt och hans hustru Augusta Högstedt, hvilka vi personligen känna, ofvanskrifna dag vid fullt och sundt förstånd och af fri vilja förklarat förestående af dem vid tillfället egenhändigt undertecknade handling utgöra deras yttersta vilja och testamente, intyga undertecknade på en gång närvarande och för ändamålet tillkallade vittnen.

Hjalmar Thyresson. *Theofil Öberg.*

§ 252 År 1932 den 12 september vid rådhusrätten i Västerås hördes rektorn Viktor Hjalmar Thyresson och drätseldirektören Theofil Öberg för dödsfalls skull på ed angående tillkomsten av detta testamente; betygar

På rådhusrättens vägnar:

J. W. Ödman.

§ 79 År 1934 den 19 mars ingavs detta testamente till rådhusrätten i Västerås för bevakning efter avlidne förre vaktmästaren Johan Högstedt och meddelade rådhusrätten följande

BESLUT.

Den som vill begagna sig av testamentet, skall låta detsamma delgivas arvinge

genom överlämnande av testamentshandlingen i bestyrkt avskrift. Vill arvinge göra gällande, att testamentet är ogillt enligt 5 kap. lagen om testamente, skall han därom föra klandertalan inom sex månader från delfåendet. Vill bröstarvinge endast påkalla jämkning i testamentet för utfående av laglott, har han att inom samma tid anhängiggöra talan mot testamentstagaren eller eljest giva honom sitt anspråk tillkänna. Försittes tid, som nu är sagd, vare rätt till talan förlorad.

N:o 59. *Ang. mottagande av testamentarisk donation av makarna Johan och Augusta Högstedt.*

Västerås rådhus som ovan

J. W. Ödman.

§ 26 År 1943 den 15 mars ingavs detta testamente till rådhusrätten i Västerås för bevakning efter avlidna änkan Ingrid Augusta Högstedt och meddelade rådhusrätten följande

BESLUT.

Den som vill begagna sig av testamentet, skall låta detsamma delgivas arvinge genom överlämnande av testamentshandlingen i bestyrkt avskrift. Vill arvinge göra gällande att testamentet är ogillt enligt 5 kap. lagen om testamente skall han därom föra klandertalan inom sex månader från delfåendet. Vill bröstarvinge endast påkalla jämkning i testamentet för utfående av laglott, har han att inom samma tid anhängiggöra talan mot testamentstagaren eller eljest giva honom sitt anspråk tillkänna. Försittes tid, som nu är sagd, vare rätt till talan förlorad.

Som ovan.

På rådhusrättens vägnar:

Folke Höijer.

Västerås 1943, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1943 Den 27 maj VII

N:o 60.

Styrelsens för Tekniska verken årsberättelse för 1942.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed överlämna den av styrelsen för Västerås stads tekniska verk avgivna förvaltningsberättelsen för år 1942 jämte därvid fogade skrivelse. Beträffande sitt yttrande över berättelsen vill drätselkammaren hänvisa till sin denna dag till stadsfullmäktige avlåtna skrivelse med överlämnande av stadens bokslut för år 1942.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att till alla delar bifalla verksstyrelsens förevarande framställning.

Västerås den 15 april 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Sven Holmer.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för stadens tekniska verk får härmed överlämna sin styrelseberättelse för år 1942 och därvid anföra följande.

Vidfogade sammanställning utvisar de beräknade och de verkliga resultaten under redogörelseåret.

Bokslutet för år 1942.

Inkomster.

	Beräknade	Verkliga
Vattenverket	424.800: —	429.448: 28
Gasverket	1.017.945: —	1.084.003: 18
Elverket	1.410.225: —	1.604.018: 95
	2.852.970: —	3.117.470: 41

N:o 60

Styrelsens för Tekniska verken årsberättelse för 1942.

Utgifter.		
Vattenverket	604.315: —	618.248: 25
Gasverket	954.685: —	963.236: 07
Elverket	1.098.146: —	1.211.560: 04
	2.657.146: —	2.793.044: 36
Över- och underskott.		
Gasverket	63.260: —	120.767: 11
Elverket	312.079: —	392.458: 91
	375.339: —	513.226: 02
Vattenverket	— 179.515: —	— 188.799: 97
Nettovinst kronor	195.824: —	324.426: 05
Skillnad mellan beräknade och verkliga resultat.		
Gasverket	57.507: 11	
Elverket	80.379: 91	
	137.887: 02	
Vattenverket	— 9.284: 97	
Kronor	128.602: 05	

Kostnaderna för driften hava i stort sett följt den uppgjorda staten. I ett par fall hava dock de verkliga kostnaderna överskridit de beräknade. Sålunda har den myckna snön medfört ökade kostnader för snökörning, särskilt vid gasverket, där under vintern dagligen snö måst bortskaffas för att möjliggöra transport av kol och koks. Kostnaderna för snökörningen hava debiterats kontot för renhållning. Den djupa tjälen har medfört en viss fördyring av reparationsarbetena för samtliga ledningar.

Beträffande underhållskostnaderna för vattenverkets ledningsnät samt verktyg och inventarier kan anmärkas, att enligt styrelsens beslut en slamtank med tillhörande ställning anskaffats för bortförande av slam.

För gasverket hava underhållskostnaderna blivit högre än som beräknats. Anledningen härtill är, att en rad arbeten måst utföras. På grund av svårigheten med naftalinutfällning i huvudledningen till gasklockan under den kallaste perioden måste ledningen förses med en nedstigningsbrunn. Sexkammarugnen har tätats i samband med ommurning av bredvidliggande ugnsblock. Gasklockan har skrapats och målats. Kokssorteringsverket har måst förses med ny bunkertratt. Nya lager och krossringar hava måst insättas i kokskrossen. Därjämte har en ny gripskopa anskaffats, varjämte båda traverserna efter åläggande från Yrkesinspektionen reparerats och justerats. Nytt friktionsspel för transport av kokskorgen har insatts och fyra fack i högbanan hava renskrapats från rost och sprutlackerats med rostskyddsfärg.

På gemensamma förvaltningen har kontot för verktyg och inventarier för kontoret överskridits genom att ett par kontorsmaskiner måst reparerats, var-

N:o 60
Styrelsens för Tekniska verken årsberättelse för 1942.

jämte inventarier för nyanställd personal måst anskaffas. Vidare har ransoneringen av den elektriska strömmen nödvändiggjort inköp av blanketter och pärmar m. m., vilket medfört, att kontot för kontorsmaterial och trycksaker överskridits.

Ränta på rörelsemedel för gemensamma förvaltningen hade i staten beräknats till 19.500 kronor. På grund av lagerminskning och avslutande av bland annat arbetet med reningsverket hava i anspråk tagna rörelsemedel minskat betydligt. Dessutom har detta konto krediterats erhållna rabatter, vilket har ändrats från och med den 1 januari innevarande år. Vidare har detta konto krediterats influtna räntor på utestående ledningsavgifter. Den verkliga räntan på rörelsemedel har uppgått till 13.065 kronor 89 öre.

Slutligen kan påpekas, att 1942 års stat uppgjorts efter nya riktlinjer, varvid föregående erfarenhet av kostnaderna på varje konto ej förefanns. I ett par fall hava anslagen därvid blivit felberäknade, vilket även framgår vid jämförelse med 1943 års stat.

Årets vinst uppgår till 324.426 kronor 5 öre, vilket belopp med 128.602 kronor 5 öre överstiger den beräknade nettovinsten för 1942 för tekniska verken.

På kontot omläggning till växelström kvarstår vid årsskiftet ett under tidigare år övertrasserat belopp om 149.141 kronor 24 öre. I årets stat har för omläggning till växelström upptagits ett belopp av 70.000 kronor. Styrelsen finner lämpligt att av årets vinst från elverket tages i anspråk 79.141 kronor 24 öre, varigenom detta konto kommer att utjämnas vid innevarande års slut.

Gasverkets kollager är nu upptaget till 53 kronor per ton. I 1942 års stat har anslagits 50.000 kronor att överföras på motkonto för avskrivning av kollagret, och samma belopp har för detta ändamål upptagits i staten för 1943. Styrelsen föreslår att av årets vinstmedel ytterligare 50.000 kronor reserveras för detta ändamål.

Såsom av sammanställningen rörande under år 1942 fullbordade nyanläggningar framgår, har på lånemedels anslag uppstått ett överskott på 4.075 kronor 76 öre, vilket belopp ingår i det på utgående balansräkningens skuldsida under huvudrubriken reserverade medel uppförda reserverade anslag av lånemedel.

Vidare märkes, att ledningsavgifter till ett belopp av 45.555 kronor 95 öre, vilket belopp influtit från tomter, där ledningar förut funnits utförda, balanserats till år 1943. Detta belopp återfinnes å utgående balanskontots skuldsida under rubriken reserverat överskott på anslutningsavgifter.

Styrelsen hemställer, att stadsfullmäktige måtte besluta

att av årets vinstmedel 79.141 kronor 24 öre anvisas för utjämning av det övertrasserade kontot omläggning till växelström,

att av årets vinstmedel vidare 50.000 kronor reserveras till motkonto för nedskrivning av kollagret samt

N:o 60
Styrelsens för Tekniska verken årsberättelse för 1942.

att det vid 1942 års utgång befintliga överskottet å anslutningsavgifterna, 45.555 kronor 95 öre, reserveras till 1943 och efter stadsfullmäktiges beslut tages i anspråk för nyanläggningar under år 1943 eller senare.

Västerås den 23 februari 1943.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk:

GUSTAF OLSSON.

/*Nils Tunel.*

N:o 60
Styrelsens för Tekniska verken årsberättelse för 1942.

REDOGÖRELSE

över

Västerås stads Tekniska Verks räkenskaper för 1942.

VATTENLEDNINGSVERK.

Löpande utgifter: Förvaltning.

Personalkostnader:			
111 Löner till personal på stat:			
Löner enligt lönestat	14.262: 75		
Dyrtidstillägg	2.935: 50		
	17.198: 25		
Överföres gasverkets andel i gemensamma löner	5.730: —	11.468: 25	
112 Löner till extra personal:			
Bitr. ingenjörer		10.594: 74	
110 Andel i gemensamma kostnader		46.350: —	68.412: 99
Lokalkostnader:			
120 Andel i gemensamma kostnader			2.995: —
Underhållskostnader:			
130 Andel i gemensamma kostnader			3.178: —
Materialkostnader:			
140 Andel i gemensamma kostnader			3.572: —
Allmänna kostnader:			
154 Resor och representation		764: 10	
158 Utskylder		5.543: 75	
150 Andel i gemensamma kostnader		2.949: —	9.256: 85
Räntor och avskrivningar:			
184 Avskrivning på rörelsetillgångar:			
Kundförluster		8: 60	
180 Andel i gemensamma kostnader		4.786: —	4.794: 60
			92.209: 44

N:o 60
Styrelsens för Tekniska verken årsberättelse för 1942.

Löpande utgifter: Tillverkning.

Personalkostnader:				
211 Löner till personal på stat:				
Löner enligt lönestat	1.265: 50			
Dyrtidstillägg	235: 62	1.501: 12		
212 Löner till extra personal		6.146: 19	7.647: 31	
Lokalkostnader:				
221 Hyror och arrenden		375: —		
222 Uppvärmning		476: 37		
223 Belysning		284: 21		
224 Städning och renhållning		839: 40	1.974: 98	
Underhållskostnader:				
231 Byggnader		3.963: 40		
234 Maskiner och instrument		978: 65		
235 Verktyg och inventarier		930: 77	5.872: 82	
Materialkostnader:				
241 Oljor		484: 25		
242 Förbrukningsmaterial		66: —	550: 25	
Allmänna kostnader:				
257 Laboratoriekostnader			646: 55	
Kraftinköp:				
272 Kraftström			35.843: 66	
Räntor och avskrivningar:				
281 Ränta på anläggningsmedel		8.642: 13		
282 Avskrivning på anläggningstillgångar		14.354: 78	22.996: 91	75.532: 48

Löpande utgifter: Distribution.

Personalkostnader:				
311 Löner till personal på stat:				
Löner enligt lönestat	10.040: 51			
Dyrtidstillägg	2.047: 72			
	12.088: 23			
Överföres gasverkets del i förmanslöner	2.750: —	9.338: 23		
312 Löner till extra personal		16.712: 14	26.050: 37	

N:o 60
Styrelsens för Tekniska verken årsberättelse för 1942.

Lokalkostnader:				
321 Hyror och arrenden		3.000: —		
322 Uppvärmning		5.759: 55		
323 Belysning		163: 34		
324 Städning och renhållning		831: 57	9.754: 46	
Underhållskostnader:				
331 Byggnader		4.016: 70		
332 Ledningsnät				
Vattenledningar	65.255: 25			
Avloppsledningar	42.899: 54	108.154: 79		
334 Maskiner och instrument		2.470: 04		
335 Verktyg och inventarier		12.591: 61	127.233: 14	
Materialkostnader:				
341 Oljor		733: 02		
342 Förbrukningsmaterial		397: 20		
343 Arbetskläder		145: 77	1.275: 99	
Allmänna kostnader:				
357 Laboratoriekostnader			886: 65	
Mätningskostnader:				
361 Ombyte av mätare		1.273: 17		
362 Underhåll av mätare		3.291: 20		
363 Anskaffning av mätare		6.557: 75	11.122: 12	
Kraftinköp:				
372 Kraftström			12.215: 07	
Räntor och avskrivningar:				
381 Ränta på anläggningsmedel		113.644: 20		
382 Avskrivning på anläggningstillgångar		148.324: 33	261.968: 53	450.506: 33
			Summa utgifter	618.248: 25

Löpande inkomster.

Förbrukningsavgifter:			
511 Vattenavgifter			401.951: 90
Försäljningsinkomster:			
Komprimeringsanläggningen		1.687: 27	
521 Metangas		20.975: —	
529 Slam		691: 60	23.353: 87

N:o 60
Styrelsens för Tekniska verken årsberättelse för 1942.

Hyresinkomster:			
531 Från utomstående		543: 84	
533 Från befattningshavare		641: 67	1.185: 51
Utförda arbeten:			
921 Nettoinkomst av installationsarbeten			2.957: —
		Summa inkomster	429.448: 28

GASVERK.

Löpande utgifter: Förvaltning.

Personalkostnader:			
111 Löner till personal på stat:			
Andel i vattenverkets lön till driftingenjören	5.730: —		
110 Andel i gemensamma kostnader	57.385: —	63.115: —	
Lokalkostnader:			
120 Andel i gemensamma kostnader		3.709: —	
Underhållskostnader:			
130 Andel i gemensamma kostnader		3.934: —	
Materialkostnader:			
140 Andel i gemensamma kostnader		4.422: —	
Allmänna kostnader:			
154 Resor och representation	614: 45		
158 Utskylder	9.459: 38		
159 Övriga allmänna omkostnader:			
Föreningsavgifter	767: 40		
150 Andel i gemensamma kostnader	3.652: —	14.493: 23	
Räntor och avskrivningar:			
184 Avskrivning på rörelsetillgångar:			
Kundförluster	26: 28		
180 Andel i gemensamma kostnader	5.926: —	5.952: 28	95.625: 51

Löpande utgifter: Tillverkning.

Personalkostnader:			
211 Löner till personal på stat:			
Löner enligt lönestat	24.932: 73		
Dyrtidstillägg	5.136: 37	30.069: 10	

N:o 60
Styrelsens för Tekniska verken årsberättelse för 1942.

212 Löner till extra personal:				
Extra kontorsbiträde	2.276: 90			
Ersättningspersonal	15.141: 37	17.418: 27	47.487: 37	
Lokalkostnader:				
221 Hyror och arrenden		2.800: —		
222 Uppvärmning		896: 59		
223 Belysning		1.285: 46		
224 Städning och renhållning		6.458: 23	11.440: 28	
Underhållskostnader:				
231 Byggnader (ugnar)	25.984: 31			
Ommurning av ugnar	15.000: —	40.984: 31		
233 Övriga fasta anläggningar (transport-)		20.401: 10		
234 Maskiner och apparater		8.524: 23		
235 Verktyg och inventarier		2.441: 33	72.350: 97	
Materialkostnader:				
241 Oljor		1.946: 75		
242 Förbrukningsmaterial		1.683: 46		
243 Gaskol		467.023: 78		
244 Nedskrivning av inventarievärdet å kollagret		50.000: —		
245 Reningsmassa		2.218: 10		
246 Vatten		4.336: 45		
248 Gas från reningsverket		20.975: —	548.183: 54	
Allmänna kostnader:				
257 Laboratoriekostnader			871: 38	
Kraftinköp:				
272 Elström			4.900: 54	
Räntor och avskrivningar:				
281 Ränta på anläggningsmedel		19.824: 53		
282 Avskrivning på anläggningstillgångar		54.361: 71	74.186: 24	759.420: 32

Löpande utgifter: Distribution.

Personalkostnader:				
311 Löner till personal på stat:				
Löner enligt lönestat	4.437: —			
Dyrtidstillägg	915: 18			
Andel i vattenverkets lön till förmän	2.750: —	8.102: 18		
312 Löner till extra personal		125: 90	8.228: 08	

N:o 60
Styrelsens för Tekniska verken årsberättelse för 1942.

Underhållskostnader:			
332 Ledningsnät	31.713: 89		
335 Verktyg och inventarier	1.099: 77		
336 Fordon	373: 80	33.187: 46	
Allmänna kostnader:			
353 Annonser och reklam		328: 70	
Mätningskostnader:			
361 Ombyte av mätare	1.857: 45		
362 Underhåll av mätare	5.521: 72		
363 Anskaffning av mätare	7.308: 55		
364 Gaspolletter	3.611: 67	18.299: 39	
Räntor och avskrivningar:			
381 Ränta på anläggningsmedel	20.576: 75		
382 Avskrivning på anläggningstillgångar	27.569: 86	48.146: 61	108.190: 24
		Summa utgifter	963.236: 07

Löpande inkomster:

Förbrukningsavgifter:	
511 Gasavgifter från enskilda	683.440: 93
Försäljningsinkomster:	
521 Egen tillverkning:	
Koks, tjära och ved	396.659: 25
Hyresinkomster:	
533 Från befattningshavare	945: —
Utförda arbeten:	
991 Nettoinkomst av installationsarbeten	2.958: —
Summa inkomster	1.084.003: 18

ELEKTRICITETSVERK.

Löpande utgifter: Förvaltning.

Personalkostnader:			
111 Löner till personal på stat:			
Löner enligt lönestat	8.256: —		
Dyrtidstillägg	1.702: 80	9.958: 80	
112 Löner till extra personal		5.092: 26	
110 Andel i gemensamma kostnader		116.978: 08	132.029: 14

N:o 60
Styrelsens för Tekniska verken årsberättelse för 1942.

Lokalkostnader:			
120 Andel i gemensamma kostnader		7.559: 88	
Underhållskostnader:			
130 Andel i gemensamma kostnader		8.020: 57	
Materialkostnader:			
140 Andel i gemensamma kostnader		9.013: 14	
Allmänna kostnader:			
154 Resor och representation	1.090: 60		
158 Utskylder	16.074: 20		
159 Övriga allmänna kostnader:			
Föreningsavgifter	889: 15		
150 Andel i gemensamma kostnader	7.444: 46	25.498: 41	
Räntor och avskrivningar:			
184 Avskrivning på rörelsetillgångar:			
Kundförluster	460: 12		
180 Andel i gemensamma kostnader	12.078: 67	12.538: 79	194.659: 93

Löpande utgifter: Tillverkning.

Personalkostnader:				
211 Löner till personal på stat:				
Löner enligt lönestat	15.161: 90			
Dyrtidstillägg	3.099: 21	18.261: 11		
212 Löner till extra personal		6.536: 65	24.797: 76	
Lokalkostnader:				
221 Hyror och arrenden		4.937: 50		
222 Uppvärmning		2.419: 54		
223 Belysning		501: 87		
224 Städning och renhållning		1.824: 97	9.683: 88	
Underhållskostnader:				
231 Byggnader		2.554: 66		
234 Maskiner och instrument		794: 48		
235 Verktyg och inventarier		2.571: 74	5.920: 88	
Materialkostnader:				
241 Oljor		445: 50		
242 Förbrukningsmaterial		164: 92		
243 Arbetskläder		4: 50		
244 Dest. vatten		729: 32	1.344: 24	

N:o 60
Styrelsens för Tekniska verken årsberättelse för 1942.

Kraftinköp:				
272 Kraftström			567.773: 86	
Räntor och avskrivningar:				
281 Ränta på anläggningsmedel		3.571: 02		
282 Avskrivning på anläggningstillgångar		10.899: 33	14.470: 35	623.990: 97

Löpande utgifter: Distribution.

Personalkostnader:				
311 Löner till personal på stat:				
Löner enligt lönestat	21.031: 73			
Dyrtidstillägg	4.340: 94	25.372: 67		
312 Löner till extra personal		5.066: 25	30.438: 92	
Underhållskostnader:				
331 Byggnader		1.581: 28		
332 Ledningsnät	88.315: 62			
Omläggning till växelström	70.000: —	158.315: 62		
333 Övriga fasta anläggningar:				
Ställverk		4.151: 97		
334 Maskiner och instrument		3.794: 55		
335 Verktyg och inventarier		7.095: 67		
336 Fordon		4.278: 97		
337 Gatubelysning		26.569: 32	205.787: 38	
Materialkostnader:				
341 Oljor		127: 50		
343 Arbetskläder		15: 85	143: 35	
Allmänna kostnader:				
353 Annonser och reklam			4.547: 66	
Mätningskostnader:				
361 Ombyte av mätare		4.585: 32		
362 Underhåll av mätare		13.019: 10		
363 Anskaffning av mätare		44.627: 80	62.232: 22	
Räntor och avskrivningar:				
381 Ränta på anläggningsmedel		32.120: 75		
382 Avskrivning på anläggningstillgångar		57.638: 86	89.759: 61	392.909: 14
			Summa utgifter	1.211.560: 04

N:o 60
Styrelsens för Tekniska verken årsberättelse för 1942.

Löpande inkomster.

Förbrukningsavgifter:		
511 Enskild strömförbrukning	1.522.453: 01	
512 Allmänna belysningen	64.978: 96	1.587.431: 97
Dest. vatten		2.154: 38
Hyresinkomster:		
531 Från utomstående		425: 04
Utförda arbeten:		
9211 Nettoinkomst av installationsarbeten	2.958: 16	
9212 Inkomst av på ord. stat uppförda montörers arbete	11.049: 40	14.007: 56
Summa inkomster		1.604.018: 95

TEKNISKA VERKENS GEMENSAMMA FÖRVALTNING.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:			
11 Löner till personal på stat:			
Löner enligt lönestat	78.746: 77		
Dyrtidstillägg	15.648: 04	94.394: 81	
12 Löner till extra personal:			
Extra kontorspersonal	16.970: 70		
„ avläsning	8.598: 13		
Springpojkar	2.885: 86	28.454: 69	
13 Sjukavlöningar		11.354: 26	
14 Läkare, sjukvård och medicin		4.549: 93	
15 Olycksfallsförsäkring		8.425: 42	
16 Pensioner:			
Pensioner	56.441: 42		
Dyrtidstillägg	11.592: 55	68.033: 97	
17 Arvode till styrelse och revisorer:			
Ordförandearvode	500: —		
Andel i revisionsarvode	5.000: —	5.500: —	220.713: 08
Lokalkostnader:			
22 Uppvärmning och vatten		5.317: 85	
23 Belysning		796: 22	
24 Städning och renhållning		8.149: 81	14.263: 88
Underhållskostnader:			
31 Byggnader		6.730: 72	
34 Maskiner:			
För kontoret		1.511: 19	

N:o 60
Styrelsens för Tekniska verken årsberättelse för 1942.

35	Verktyg och inventarier:		
	För kontoret	2.817: 42	
	I övrigt	4.073: 24	6.890: 66	15.132: 57
	Materialkostnader:		
47	Kontorsmaterial och trycksaker			17.007: 14
	Allmänna kostnader:		
51	Post		1.471: 60	
52	Telefon och telegram		5.397: 08	
53	Annonser		715: 22	
54	Resor och representation		3.054: 07	
55	Tidningar och tidskrifter		202: 79	
56	Omläggning av verkens kontoplan		1.954: 90	
58	Patriotiska Sällskapets medalj		1.249: 80	14.045: 46
	Räntor och avskrivningar:		
81	Ränta på anläggningsmedel		4.403: 08	
82	Avskrivning på anläggningstillgångar		3.403: 78	
83	Ränta på rörelsemedel		33: 81	
84	Ränta å av finansförvaltningen förskotterade medel		1.950: —	
85	Andel av finansförvaltningens amortering å förskotterade medel		13.000: —	22.790: 67
			Summa utgifter	303.952: 80

Löpande inkomster:

Fördelning av gemensamma utgifter:

81	**Personalkostnader:**		
	Vattenverket	46.350: —	
	Gasverket	57.385: —	
	Elverket	116.978: 08	220.713: 08
82	**Lokalkostnader:**		
	Vattenverket	2.995: —	
	Gasverket	3.709: —	
	Elverket	7.559: 88	14.263: 88
83	**Underhållskostnader:**		
	Vattenverket	3.178: —	
	Gasverket	3.934: —	
	Elverket	8.020: 57	15.132: 57
84	**Materialkostnader:**		
	Vattenverket	3.572: —	

N:o 60
Styrelsens för Tekniska verken årsberättelse för 1942.

Gasverket	4.422: —	
Elverket	9.013: 14	17.007: 14
85 **Allmänna kostnader:**		
Vattenverket	2.949: —	
Gasverket	3.652: —	
Elverket	7.444: 46	14.045: 46
88 **Räntor och avskrivningar:**		
Vattenverket	4.786: —	
Gasverket	5.926: —	
Elverket	12.078: 67	22.790: 67
	Summa inkomster	303.952: 80

SAMMANSTÄLLNING

av verkens anläggnings- och bokförda värden år 1942 samt amortering under åren 1912—1942.

	Anläggnings-värde Kr.	Amortering Kr.	Bokfört värde Kr.
Vattenledningsverk	2.378.980: 32	1.040.206: 85	1.338.773: 47
Gasverk	2.201.694: 25	1.192.857: 56	1.008.836: 69
Elverk	2.578.286: 63	1.556.022: 30	1.022.264: 33
Avloppsledningar	2.641.446: 83	808.590: 24	1.832.856: 59
Kontors- och förrådsbyggnader	219.026: 41	103.553: 99	115.472: 42
Kronor	10.019.434: 44	4.701.230: 94	5.318.203: 50

N:o 60
Styrelsens för Tekniska verken årsberättelse för 1942.

Nyanläggningar, fullbordade år 1942.

	Anslag beviljat den	Brutto-kostnad kr.	Anslutnings-avgifter kr.	Stadens k stnad kr.
Vatten- och avloppsledningar:				
Lekgatan				
Anslagskalkyl	1942 29/1	14.500: —	3.500: —	11.000: —
Verklig kostnad		10.425: 45	6 107: 88	4.317: 57
Kungsängen				
Anslagskalkyl	1942 31/8	65.000: —	2.400: —	62.600: —
Verklig kostnad		58.513: 78	2.446: 39	56.067: 39
Jordkablar:				
Bomansgatan				
Anslagskalkyl	1941 29/5	19.000: —		19.000: —
Verklig kostnad		22.916: 65	3.964: 93	18.951: 72
Kraftverket—Jakobsberg				
Anslagskalkyl	1941 29/5	77.000: —		77.000: —
Verklig kostnad		86.187: 56		86.187: 56
Sammandrag:				
Summa anslag		175.500: —	5.900: —	169.600: —
Summa kostnad		178.043: 44	12.519: 20	165.524: 24
Transformatorstation Telegrafverket				
Anslagskalkyl	1942 27/3	32.893: 47	32.893: 47	0: —
Verklig kostnad		37.638: 95	32.893: 47	4.745: 48
Serviser och mindre ledningsutsträckningar år 1942				
Anslagskalkyl	1941 18/12			40.000: —
Verklig kostnad		86.944: 20	51.689: 68	35.254: 52
Sammandrag:				
Summa anslag				209.600: —
Summa kostnad				205.524: 24
Överskott på lånemedels anslag				4.075: 76

N:o 60
Styrelsens för Tekniska verken årsberättelse för 1942.

Tekniska uppgifter.

VATTENVERKET.

Fördelning av det förbrukade vattnet.

	Av årsförbrukningen				Jämförelse mellan åren 1941 och 1942
	1941		1942		Ökning resp. minskning
	m³	%	m³	%	m³
För hushållsbehov	1.543.247	48,1	1.489.750	44,4	— 53.497
För industriella behov	840.453	25,9	858.600	25,6	18.147
För allmänna behov såsom vattenkastare, urinoarer, dricks- och spolposter, vattning av gräsmattor, spolning av gator, brandsläckning, läckage m. m.	840.820	26,0	1.001.650	30,0	164.830
Summa	3.224.520	100,0	3.350.000	100,0	125.450

Elektriska kraftförbrukningen har uppgått till 1.244.650 kWh, motsvarande 371,5 kWh per 1000 m³ uppfordrat vatten.

Dygnsförbrukningen utgjorde högst (26/3) 11.740 m³, i medeltal 9.180 m³ och lägst (25/5) 5.450 m³, motsvarande en specifik förbrukning inom förbrukningsområdet med 38.800 invånare av 303 resp. 236 och 140 l. per person och dygn.

Undersökning av vattnets bakteriehalt har verkställts en gång per månad. Av dessa undersökningar har framgått, att vattnet i bakteriologiskt hänseende är fullgott.

Vattnets hårdhet och manganhalt har undersökts c:a 2 ggr per månad. Hårdheten har varit högst 11,6 och lägst 7,4 tyska grader. Manganhalten har varierat mellan 0,20—0,40 milligram per liter.

För att öka vattenverkets kapacitet har under året påbörjats utbyggnad av verket, omfattande 4 st. nya rörbrunnar jämte ny huvudvattenledning till staden.

N:o 60
Styrelsens för Tekniska verken årsberättelse för 1942.

Vattenledningarna.

	Meter	Summa meter
Stadens:		
Gjutjärnsledningar:		
Sammanlagda längden den 31 december 1941		100.848
Under året lagda ledningar	3.283	
Under året kasserade ledningar	590	2.693
Sammanlagda längden den 31 december 1942		103.541
Smidesjärnsledningar:		
Sammanlagda längden den 31 december 1941		2.254
Under året lagda ledningar	28	
Under året kasserade ledningar	170	— 142
Sammanlagda längden den 31 december 1942		2.112
Ledningarnas sammanlagda längd den 31 december 1942		105.653
Enskildas:		
Gjutjärnsledningar ej under 4″ diam.	1.211	
Smidesjärnsledningar, ej servisledningar	143	1.354
Vattenledningsnätets sammanlagda längd den 31 december 1942		107.007

N:o 60

Styrelsens för Tekniska verken årsberättelse för 1942.

År 1942 lagda vattenledningar.

	Meter							S:ma meter
	350	300	250	200	150	100	25 mm.	
Starvägen från Tunbyvägen samt söderut mot Domherrvägen	—	—	—	—	110	62	—	172
Vegagatan från Polhemsgatan söderut	—	—	98	—	287	—	—	385
Lekgatan från Götgatan norrut	—	—	—	—	150	—	—	150
Aseas bostadsområde Gideonsberg	—	—	—	498	377	120	—	995
Kronvägen mellan Thuregatan och Garpgatan	—	—	—	220	—	—	—	220
Kronvägen från Garpgatan söderut	—	—	—	—	23	—	—	23
Garpgatan från Kronvägen västerut	—	—	—	—	—	60	—	60
Thuregatan från Kronvägen söderut	—	—	—	—	—	—	28	28
Anderslundsgatan från Gurksaltargatan österut	—	—	—	—	—	107	—	107
Eriksborgsgatan, förlängning av ledningen österut	—	—	—	—	—	26	—	26
Edmansgatan från Bergmarksgatan söderut	—	—	—	—	148	—	—	148
Kungsängen från vattenhuvudledningen vid Regementsvägen till Pilgatan	—	—	—	227	—	—	—	227
Vinkelgatan från Lustigkullagatan	—	—	—	—	40	—	—	40
Skrågatan, förlängning av ledningen norrut	—	—	—	—	—	40	—	40
Bomansgatan från Skrågatan västerut	—	—	—	—	—	101	—	101
Vattenverket Hässlö	158	114	65	70	—	—	—	407
Tvärgata vid Drottninggatans norra del	—	—	—	—	—	59	—	59
Borgmästarvreten, väg mellan Skultunavägen och Gränsgatan	—	—	—	—	—	79	—	79
Skogsvägen mellan S:t Örjansgatan och Lundagatan	—	—	—	—	—	44	—	44
Summa	158	114	163	1.015	1.135	698	28	3.311

N:o 60
Styrelsens för Tekniska verken årsberättelse för 1942.

År 1942 kasserade vattenledningar.

Ledningssträckor	Meter 100 mm	Meter 38 mm	Meter 32 mm	Summa meter
Anderslundsgatan från Gurksaltargatan österut	—	75	—	75
Skultunavägen från Norra Ringvägen norrut	—	143	170	313
Stora gatan från Kopparbergsvägen österut	500	—	—	500
Genom kvarteret Guttorm mellan Allégatan och Karlsgatan	90	—	—	90
Summa	590	218	170	978

Antal vattenmätare den 31 december 1941 2642 st.
Ökning under året 84 „
Antal vattenmätare den 31 december 1942 2726 „
Antal brandposter den 31 december 1941 .. 554 „
Ökning under året 21 „
Antal brandposter den 31 december 1942 .. 575 ,
Vattenserviser: Under året anlades 90 „

Vatten utlämnades under år 1942 till Hamre gård, Hässlö gård och Hässlö Flygfält, belägna utanför staden.

AVLOPPSVERKET.

Avloppsledningarna.

	Meter	S:ma meter
Stadens:		
Sammanlagda längden den 31 december 1941		86.366
Under året lagda ledningar	2.917	
Under året kasserade ledningar	165	2.752
Sammanlagda längden den 31 december 1942		89.118
Enskildas:		
Sammanlagda längden den 31 december 1941		394
Under året lagda ledningar	—	
Under året kasserade ledningar	143	— 143
Sammanlagda längden den 31 december 1942		251
Avloppsnätets totala längd den 31 december 1942		89.369

N:o 60

Styrelsens för Tekniska verken årsberättelse för 1942.

År 1942 lagda avloppsledningar.

Ledningssträckor	Meter 1,6 m	1,2 m	450 mm.	375 mm.	225 mm.	S:ma meter
Bräddavlopp från Kraftverksvägen genom Gasverkets område	60	—	—	—	—	60
Starvägen från Tunbyvägen samt söderut mot Domherrvägen	—	—	—	—	152	152
Vegagatan från Polhemsgatan söderut	—	—	98	—	202	300
Lekgatan från Götgatan norrut	—	—	—	150	—	150
Aseas bostadsområde, Gideonsberg	—	—	203	90	652	945
Kronvägen mellan Thuregatan och Garpgatan	—	—	—	—	220	220
Garpgatan från Kronvägen västerut	—	—	—	—	60	60
Thuregatan från Kronvägen söderut	—	—	—	—	28	28
Anderslundsgatan från Gurksaltargatan österut	—	—	—	—	107	107
Eriksborgsgatan, förlängning av ledning österut	—	—	—	—	26	26
Edmansgatan från Bergmarksgatan söderut	—	—	—	—	148	148
Kungsängen från Pilgatan söderut	—	400	—	—	—	400
Vinkelgatan från Lustigkullagatan	—	—	—	—	40	40
Skrågatan, förlängning av ledn. norrut	—	—	—	—	40	40
Bomansgatan från Skrågatan västerut	—	—	—	—	101	101
Tvärgata vid Drottninggatans norra del	—	—	—	—	59	59
Borgmästarvreten, väg mellan Skultunavägen och Gränsgatan	—	—	—	—	37	37
Skogsvägen mellan S:t Örjansgatan och Lundagatan	—	—	—	—	44	44
Summa	60	400	301	240	1.916	2.917

År 1942 kasserade avloppsledningar.

Ledningssträckor	Meter 225 mm.	150 mm.	S:ma meter
Skultunavägen från Norra Ringvägen norrut	—	143	143
Anderslundsgatan från Gurksaltargatan österut	—	75	75
Genom kvarteret Guttorm mellan Allégatan och Karlsgatan	90	—	90
Summa	90	218	308

Avloppsserviser: Under året anlades ..... 90 st.
Antal vattenklosetter den 31 december 1941 9.390 „
Ökning under året ..... 946 „
Antal vattenklosetter den 31 december 1942 10.336 „

N:o 60

Styrelsens för Tekniska verken årsberättelse för 1942.

RENINGSVERKET.

I reningsverket behandlades en avloppsvattenmängd av 4.949.000 m³. Dygnsvattenmängden utgjorde i medeltal 13.500 m³.

Det till rötkammaren uppumpade slammet, vilket avvattnats och uppmätts i en kontroll-kammare, uppgick till 14.325 m³ eller i medeltal 39,3 m³ per dygn. Ur rötkammaren urtappades under året 2.525 m³ utrötat slam. Av detta slam har som jordförbättringsmedel försålts c:a 200 m³.

Den från rötkammaren erhållna metangasen, som under året uppgick till 209.750 m³ eller i medeltal 575 m³ per dygn, har till större delen komprimerats på stålflaskor och försålts som bränsle för motorfordon. Försäljningssumman av den komprimerade gasen har under året uppgått till 59.678: 40 kronor.

Driftsresultat.

Månad	Uppump. vatten	Förbr. kWh	Upp-fordr. sand	Rötkam. temp.	Gasproduktion		pH värde	Slam till	
					m³	v. e.		Rötkammare m³	Torkgård m³
Januari	363.300	22.990	27,1	27,1	20.000	5815	7,1	1.135	190
Februari	304.300	22.490	25,1	28,4	20.000	5725	7.1	1.060	194
Mars	400.800	25.840	39,9	28,2	14.000	5719	7,2	1.312	214
April	629.500	35.140	31,9	27,2	13.500	5560	7,1	1.018	139
Maj	488.200	27.620	23,1	28,1	16.700	5689	7,2	1.358	190
Juni	382.600	21.490	26,0	29,0	19.500	5728	7,2	1.324	236
Juli	397.600	18.350	23,7	30,0	19.100	5748	7,3	1.038	184
Augusti	383.600	18.260	26,6	29,3	19.100	5702	7,3	1.096	182
September	377.000	17.860	32,0	29,2	18.200	5768	7,3	1.223	261
Oktober	346.400	17.280	26,3	28,1	18.000	5687	7,2	1.307	184
November	380.200	20.710	29,4	26,8	16.250	5738	7,3	1.349	234
December	495.700	24.770	26,8	26,1	15.400	5744	7,2	1.105	317
Summa	4.949.200	272.800	337,9		209.750	5719	7,2	14.325	2.525
Medelvärde pr dygn	13.560	748	0,92	28,1	575			39,3	6,9

Periodiska undersökningar av Mälarens vatten ha påbörjats under året. Proven ha tagits vid Östra holmen, Björnön, Reningsverket, Kallbadhuset, Svartåns mynning, Svartån vid Vallby, Andelsslakteriet, Johannisberg.

N:o 60
Styrelsens för Tekniska verken årsberättelse för 1942.

GASVERKET.

Driftsresultat.

		År		Jämförelse mellan åren 1941 o. 1942
		1941	1942	+ —
Förgasade kol	ton	8.384	8.898	514
Tillverkad gas	m³	3.138.418	3.789.050	650.632
Gasutbyte per 1000 kg. kol	„	374,3	426,0	51,7
Koks från ugnarna	hl	138.119	140.222	2.103
Koks till försäljning	„	106.872	101.552	— 5.320
Koks till försäljning/1000 kg. kol	„	12,7	11,4	— 1,3
Koks till undereldning	„	31.247	38.670	7.423
Till undereldning använd koks i % av förgasade kol	%	18,6	19,6	1,0
Erhållen tjära	kg.	262.368	262.000	— 368
Erhållen tjära/1000 kg. kol	„	31,3	29,4	— 1,9
Antal laddningar	st.	4.791	5.395	604
Kol per laddning	kg.	1.749,5	1.631	— 117,5
Erhållen metangas från reningsverket	m³	222.727	209.750	— 12.977
Gasförbrukning per år och invånare	„	85,3	98,0	12,7

Fördelning av den tillverkade gasen.

	Av årsförbrukningen				Jämförelse mellan åren 1941 o. 1942
	1941		1942		Ökn., resp. minskn.
	m³	%	m³	%	m³
Offentlig belysning	2.126	0,1	0	0,0	— 2.125
Enskild värme- och lysgas	2.765.117	82,2	3.156.843	78,9	391.726
Komprimerad gas	63.831	2,0	145.545	3,6	68.483
Gasverkets eget behov	23.710	0,7	21.407	0,6	— 2 303
Felmätningar och förluster	506.361	15,0	675.005	16,9	168.644
	3.361.145	100,0	3.998.800	100,0	637.655

Gastillverkning per dygn: största 15.020 m³ den 23/12
medel 10.955 „
minsta 6.450 „ den 24/6

Under året ha tvenne 3-kammarugnar ombyggts av Firma Dr. C. Otto & Comp., Bochum. De tvenne 3-kammarugnar, som ombyggdes 1939, sattes i drift i mars månad.

N:o 60
Styrelsens för Tekniska verken årsberättelse för 1942.

Gasledningarna.

	Meter	Summa meter
Gjutjärnsledningar:		
Sammanlagda längden den 31 december 1941		78.437
Under året lagda ledningar	—	
Under året kasserade ledningar	180	— 180
Sammanlagda längden den 31 december 1942		78.257
Smidesjärnsledningar:		
Sammanlagda längden den 31 december 1941		4.614
Under året lagda ledningar	—	
Under året kasserade ledningar	—	—
Sammanlagda längden den 31 december 1942		4.614
Gasledningsnätets sammanlagda längd den 31 december 1942		82.871

Inga nya gasledningar anlades under år 1942.

År 1942 kasserade gasledningar.

Ledningssträckor	Meter 225 mm.	Meter 100 mm.	Summa meter
Pilgatan från järnvägsövergången västerut		80	80
Munkgatan från Kopparbergsvägen västerut till intaget vid gamla gasverket	100		100
Summa	100	80	180

Antal gasmätare den 31 december 1941 10.149 st.
Ökning under året 29 „
Antal gasmätare den 31 december 1942 10.178 „
Gasserviser: Under året anlades 2 st.

N:o 60

Styrelsens för Tekniska verken årsberättelse för 1942.

ELEKTRICITETSVERK.

	År		Jämförelse mellan åren 1941—1942	
	1941	1942	Ökn. resp. minskn.	
	kWh	kWh	kWh	%
Likström:				
Dieselmotorerna exkl. förluster	—	—	—	—
Turbinhusgeneratorerna exkl. förluster	158.416	173.013	14 597	9,2
Motorgeneratorerna exkl. förluster	1.595.484	1.174.069	— 421.415	— 26,4
Totalt exkl. förluster	1.753.900	1.347.082	— 406.818	— 23,2
Växelström:				
Från dieselmotorerna	—	—	—	—
Från Älvkarleby direkt distribuerad	15.055.589	18.324.887	3.269.298	21,7
Från Älvkarleby till omformning	2.141.467	1.468.009	— 673.458	— 31,4
Från Älvkarleby totalt	17.197.056	19.792.896	2.595.840	15,1
Totalt inköpt och alstrad energi	17.355.472	19.965.909	2.610.437	15.0
Batteri, urladdning	38.147	24.516	— 13.631	— 35,8
Batteri, förluster	12.500	8.172	— 4.328	— 34,6
Förluster vid omformning	344.822	242.721	— 102.101	— 29,7
Förluster vid utjämning	31.576	23.358	— 8.218	— 26,0
Magnetiseringsström	34.595	27.861	— 6.734	— 19,5
Summa förluster totalt inkl. nätförluster	1.557.227	1.845.059	287.832	18,5
Förluster i % av omsättningen	9	9,2		

Levererad ström.

	År		Jämförelse mellan åren 1941—1942	
	1941	1942	Ökning resp. minskn.	
	kWh	kWh	kWh	%
Till offentlig gatubelysning	866.153	747.729	— 118.424	— 13,7
Till enskild belysning				
Likström	1.204.286	650.647	— 553.639	— 45,8
Växelström	5.587.841	6.623.055	1.035.214	18,5
Till kraft:				
Likström	503.369	383.135	— 120.234	— 23,8
Växelström	7.576.507	9.654.766	2.078.259	27,5
Egen förbrukning:				
Belysning	12.618	13.015	397	3,1
Kraft och värme	47.471	48.503	1.032	2,2
Totalt	15.798.245	18.120.850	2.322.605	14,7

N:o 60

Styrelsens för Tekniska verken årsberättelse för 1942.

Total anslutning.

		Anslutning 31/12 1941	Ökning resp. minskn. 1942	Anslutning 31/12 1942 st.	Anslutning 31/12 1942 kW
Belysning:					
Gatubelysning:					
Likström: Glödlampor	st.	42	0	42	
	kW	8,4	0		8,4
Växelström: „	st.	1.257	15	1.272	
	kW	306,96	4,1		311,06
	Summa kW	315,36			319,46
Enskild belysning:					
Likström: Glödlampor	st.	29 500	8,585	20.915	
	kW	800	— 343,4		456,6
Båglampor	st.	14	—	14	
	kW	34	—		34,0
Växelström: Glödlampor	st.	145.000	22.966	167.966	
	kW	6.100	918,6		7.018,6
Båglampor	st.	12	—	12	
	kW	16	—		16
	Summa kW	6.950			7.525,2
Kraft:					
Likström: Motorer	st.	950	— 60	890	
	kW	1.350	— 110		1.240
Växelström: „	st.	3.900	340	4.240	
	kW	5.767	893		6.660
	Summa kW	7.114			7.900
Diverse apparater:					
Likström	st.	1.900	— 900	1.000	
	kW	1.600	— 800		800
Växelström	st.	13.300	1.800	15.100	
	kW	9.200	4.500		13.700
	Summa kW	10.800			14.500

Den 31 december 1942 utgjorde hela anslutningen ..... 30.000 kW
varav likström ..... 2.000 „
och växelström ..... 28.000 „

Transformatorer:
Från 3—500 kVA, 6400 V, 157 st. om tillsammans 14.565 kVA.

Mätare:	Likström	Växelström
Den 31 december 1941	2.590	13.810
Minskning resp. ökning under året	— 1.083	2.071
Den 31 december 1942	1.507	15.881
	Summa:	17.388

N:o 60
Styrelsens för Tekniska verken årsberättelse för 1942.

Under året utförda elektriska servisledningar:

Jordkabel	88	serviser
Luftledning	4	„
Summa	92	serviser

Antal abonnenter fördelade på olika taxor:

	År 1942
Taxa I	22
„ II	284
„ III	528
„ IV	4934
„ V	106
„ VI	15
„ VII	48
„ VIII	10747
„ IX	166
„ X	2
„ XI	229
„ XII	1
Specialkontrakt	77
Avkopplingsbar nattkraft	31
Summa	17190

Utförda ledningsarbeten m. m.

Högspänningsjordkablar nedlades:

från transformatorstation Pensionärshemmet Jakobsberg till transformatorstation Drottninggatan, area 3×50 mm²,
från Kopparbergsvägen till Allégatan 6, area 2 st. 3×50 mm²,
från Åshagen till Billsta, area 3×10 mm² (ersätter luftlinjen vid Iggeby),
vid Johannisbergs flygfält, 600 m. area 3×10 mm², ersätter förutvarande luftledning, för Kungl. Flygförvaltningens räkning,
kabel n:r 3 från kraftverket indrogs till A.-B. Nordiska Syrgasverken, area 3×50 mm²,
från transformatorstation Loviseberg till provisorisk transformatorstation vid Asea:s bostäder vid Gideonsberg, area 3×50 mm².

Nya transformatorstationer och ändring av äldre:

vid Enbacken förstärkning	från 3 till	20	kVA
vid Pensionärshemmet Jakobsberg		100	„
vid Allégatan 6		2×250	„
vid Vega (provisorisk)		135	„
vid Hovdestalunds gård	från 30 till	40	„
vid Nordanby gård	„ 5 „	30	„

N:o 60
Styrelsens för Tekniska verken årsberättelse för 1942.

vid Keijsers ..... 100 kVA
vid Asea:s bostäder Gideonsberg (provisorisk) ..... 200 „
vid Bomansgatan 1 st. à 200 kVA + 1 st. à 100 kVA = ... 300 „
Förstärkning av transformatorstation i gamla stadshuset
från 2×250 kVA till 2×400 „
vid Herrgärdsskolan förstärkning från 200 kVA till ..... 300 „
vid Djuphamnen. Ny transformatorstation har byggts vid västra änden av kajen. En 500 kVA transformator har flyttats från gamla till nya stationen.

Lågspänningsjordkablar för växelström nedlades:

i Snickargatan,
i Vinkelgatan från Lustigkulla,
till Paul Andersons bygge vid Kungsängen, 380 V,
från transformatorstation Karlslund till Borgmästarvreten,
från provisorisk transformatorstation till 10 av Asea:s bostadsbyggen vid Gideonsberg,
i Västermalmsgatan från Floragatan till Jakobsbergsgatan,
i Floragatan från Västermalmsgatan till Kristinagatan,
inom en del av småstugeområdet vid nedre Vega.

Luftledningar för lågspänning framdrogos:

från ny transformatorstation till Andersslätt och Gustavsberg,
från Alfsta till Ersbo,
i östligaste delen av Bomansgatan,
från Gränsta n:r 7 till Gränsta n:r 8.

Diverse arbeten:

Installationerna i ett stort antal fastigheter hava omändrats och överförts från likström till växelström, omfattande 1.083 abonnenter.

Genom minskad belastning på likströmsnätet har ackumulatorbatteriet blivit överflödigt, varför detsamma försålts.

Enligt stadsfullmäktiges beslut skola de lediga lokalerna i elverksbyggnaden tagas i anspråk för Tekniska verkens kontor och arbetet med byggnadens förändring har påbörjats.

Västerås den 30 mars 1943.

På styrelsens för Västerås stads tekniska verk vägnar:

GUSTAF OLSSON.

/John Sintorn.

Västerås 1943, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar
1943 Den 27 maj VIII

N:o 61.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed överlämna räkenskapsberättelsen för 1942 och i samband därmed anföra följande.

Såsom av berättelsen framgår har 1942 års budget lämnat överskott å 292.751 kronor 87 öre. Drätselkammaren har emellertid funnit anledning föreligga att av detta överskott begära täckning för en del utgifter, vilket medför att det överskott som kan disponeras för 1944 års stat i stället utgör 102.847 kronor 95 öre. Närmare redogörelse för nyssnämnda utgifter samt förslag till beslut ang. desammas täckning återfinnes i slutet av denna skrivelse. Vad beträffar budgetutfallet må följande kompletterande förklaring lämnas.

Under titeln *finansförvaltning* ha låneräntor enligt plan minskat beroende på under året verkställd konvertering. Däremot ha låneamorteringar enligt plan ökat, beroende på extra amortering i samband med konvertering av ett lån. Inkomsten av nöjesskatt har blivit avsevärt högre än beräknat. Ävenså ha under året influtna kommunalutskylder jämte restantier från tidigare år givit ett betydligt bättre resultat än som räknats med i budgeten.

Fattigvårdens stat har lämnat överskott utöver budgeten med c:a 103.000 kronor beroende på huvudsakligen minskade utgifter för understöd samt större inkomster än som i budgeten beräknats.

Beträffande *folkskolans* stat märkes, att löneutgifterna avsevärt stegrats under det att statsbidraget till löner icke ökat i motsvarande mån. Anledningen är huvudsakligen att söka i under sista halvåret 1942 höjda dyrtidstillägg samt den omständigheten, att statsbidraget härför utbetalas först 1943 och att numera någon fordran å statsbidrag icke i staten beräknas.

Titeln *gatu- och vägförvaltning* utvisar en del överskridanden särskilt beträffande underhållskostnaderna. Häri ingår bl. a. en rätt dyrbar ombyggnad av Skerikesbron. Anslaget till nyanläggning av gator och vägar har i den mån arbetena icke slutförts reserverats och i bokslutet sålunda utförts med i staten beräknade belopp. Såsom i samband med uppgörande av 1943 års budget meddelats har på grund av omläggning av det statliga bidragssystemet inkomsten av automobilskattemedel avsevärt nedgått.

I fråga om *hamnarnas* stat må anmärkas, att resultatet blivit bättre än beräknat i det att bristen endast uppgår till något över 92.000 kronor mot beräknade 158.000 kronor. Hamnarnas totala underskott t. o. m. 1942 uppgår till 205.113 kronor 42 öre.

Beträffande *tekniska verkens* bokslut hänvisas till verksstyrelsens särskilda skrivelse.

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

Beträffande *brandväsendets* stat märkes, att avgifterna för beklädnad avsevärt överskridits. Samma är förhållandet med beklädnadskontot å polisverkets stat. I bägge fallen bero överskridandena därå, att stora nyanskaffningar skett under året, på grund varav personalen rätteligen häftar i skuld till staden, enär årets beklädnadskonto icke förmått bära dessa utgifter. Drätselkammaren har emellertid icke ansett påkallat att minska överskridandena genom att upptaga fordran å personalen. Värmekostnaden för nya brandstationen har uppgått till över 17.000 kronor mot beräknade 5.000 kronor. Delvis beror överskridandet på att man vid statens uppgörande icke hade erfarenhet av vad kostnaderna skulle belöpa till, men till en del måste överskridandet anses hänförligt till den omständigheten, att brandverkets egen personal icke själva utfört sågning och kapning av ved utan härför anlitats utomstående personal. Drätselkammaren vill i detta sammanhang icke underlåta att framhålla, att drätselkammaren förutsätter, att dessa arbeten liksom även gaturenhållningen utanför brandstationen i fortsättningen ombesörjes av brandverkets egen personal.

På *fastighetsförvaltningens* stat märkes överskridande av anslagen för underhåll av Stadspaviljongen samt för vissa inre förbättringsarbeten. Dessa kostnader hänföra sig till den grundliga översyn och delvis ombyggnad som verkställts under 1942.

Lantegendomar och skogar hava under 1943 lämnat en nettovinst, som överstiger den i staten beräknade. Drätselkammaren har förvissat sig om att det inneliggande lagret är värderat till betryggande lågt värde.

Beträffande *stadskansli och stadskamrerarekontor* må anmärkas, att utgifterna för kontorskostnader samt annonsering och trycksaker överskridits, huvudsakligen beroende på höjda priser.

I *byggnadsnämndens* stat märkes, att kostnaden för hantlangning och material blivit avsevärt högre än beräknat. Utgiftsökningen får emellertid ses i jämförelse med de ökade inkomsterna, vilka utvisa, att förrättningarnas antal under 1942 varit många. Det må här anmärkas, att bland inkomsterna icke inräknats den kostnad, som fastighetsförvaltningen borde debiteras för förrättningar å stadens egen mark. I fortsättningen komma emellertid dessa kostnader att särskilt bokföras och sålunda öka inkomsterna för byggnadsnämnden.

Under rubriken *anslag till allmännyttiga ändamål* har upptagits kostnaden för drivande av Rädda barnens sjukhem för finska barn. Motsvarande inkomstpost ingår bland fastighetsförvaltningens inkomster.

Pensionärshemmens stat har överskridits på den grund att det nya Jakobsbergshemmet, som ej fanns upptaget i budgeten, under 1942 tagits i bruk.

Utöver vad nu anförts torde räkenskapsberättelsen i vad den avser att lämna en redogörelse för skattebudgetens utfall icke tarva närmare förklaringar.

Vad beträffar balansräkningen må anmärkas, att i enlighet med stadsfullmäktiges beslut aktierna i Byggnadsaktiebolaget Mimer nedskrivits från 800.000 kronor till 499.800 kronor.

I särskilda bilagor lämnas som vanligt specifikation å förskotterade och reserverade medel.

Såsom drätselkammaren i början av denna skrivelse meddelade, har kam-

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

maren ansett sig böra föreslå att redan i samband med bokslutet vissa anslagsförfoganden göras med anlitande av bokslutsöverskottet.

Under rubriken kostnader, för vilka täckning ej beslutats, återfinnes en utgift å kronor 2.484: 42, avseende *utredningskostnad för ny väg till Hässlö.* Under rubriken förskotterade anslag att amorteras av skatte- och vinstmedel under flera år är upptagen en utgiftspost å kronor 4.286: 40, avseende kostnader för *arbeten vid Malma grustag.* Under rubriken underskott å anslag av skattemedel märkes vidare tre *underskott å gatuarbeten* å resp. kr. 13.244: 38, kronor 2.511: 81 samt kronor 627: 67. Samtliga nu nämnda underskott, sammanlagt kronor 23.154: 68, föreslås av drätselkammaren täckta genom ianspråktagande av överskottsmedel i bokslutet.

I enlighet med revisorernas önskemål vid granskningen av 1941 års bokslut föreslås vidare att ett belopp av 37.608 kronor användes för *nedskrivning av inneliggande lager av makadam, stenskärv och gammal räls,* varigenom makadamen nedskrives till 10 kronor och stenskärven till 5 kronor per m^3 samt rälsen till 25 öre pr kg. varjämte ett svinn om 600 m^3 stenskärv blir täckt.

I särskild skrivelse till stadsfullmäktige har styrelsen för tekniska verken i samband med överlämnande av styrelseberättelsen hemställt, att av överskottsmedel i bokslutet få täcka *dels* den efter frånräknande av anslag i 1942 och 1943 års stater kvarstående bristen å kontot övergång till växelström kronor 79.141: 24, *dels ock* en ytterligare nedskrivning av kollagret med 50.000 kronor, varigenom kollagret vid 1942 års utgång kommer att vara upptaget till 120.321 kronor motsvarande c:a 29 kronor per ton. Med anlitande av i 1943 års stat upptaget anslag å 50.000 kronor kommer kollagret vid 1943 års utgång sålunda att vara upptaget i c:a 17 kronor per ton, vilket får anses fullt betryggande. Drätselkammaren har för sin del intet att erinra emot verksstyrelsens förslag utan tillstyrker stadsfullmäktige att bifalla detsamma. Drätselkammaren vill slutligen påpeka, att under rubriken förskotterade kostnader att täckas av anslag i 1944 års stat upptagits vissa förskotterade kostnader för tillbyggnad av djuphamnen med sammanlagt kronor 117.078: 44. Drätselkammaren avser att senare under året inkomma med hemställan att få upptaga amorteringslån för dessa kostnader, varvid emellertid lånebeloppet torde komma att sättas något högre med hänsyn till att bl. a. vågbrytaren icke är fullt färdig.

Med åberopande av det anförda får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att lägga räkenskapsberättelsen till handlingarna samt

att av tillgängligt överskott i 1942 års stat anvisa ett belopp av 189.903 kronor 92 öre till täckning av härovan särskilt omförmälda utgifter, varigenom sålunda det för 1944 års budget tillgängliga överskottet kommer att utgöra 102.847 kronor 95 öre.

Västerås den 15 april 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

REDOGÖRELSE
över Västerås stads räkenskaper för år 1942.

Huvudräkning.

DEBET.

Tillgångar vid årets början.

Fasta tillgångar:

Fastigheter	24.300.030: 86		
Inventarier	1.252.940: 02		
Investeringar: aktier och fordringar	5.070.456: 09	30.623.426: 97	
Rörelsetillgångar:			
Kassamedel, kontant	9.076: 96		
„ bankräkningar	165.156: 11		
Diverse fordringar	2.713.497: 98		
Lager och förråd	1.063.686: 17	3.951.417: 22	
Förskotterade medel		5.958.046: 40	40.532.890: 59
Inkomster under året.			
Enligt redogörelse			13.573.696: 14
Värdeökningar under året.			
Fastigheter och anläggningar		2.780.138: 80	
Inventarier		257.517: 44	
Kapitalavbetalningar å lån		919.007: 33	
Överföring av lån till rörelseskuld		132.000: —	4.088.663: 57
Skulder vid årets slut.			
Fasta skulder: Lån		16.929.234: 86	
Rörelseskulder		3.002.147: 63	
Reserverade medel		3.156.597: 01	
Reserverade överskott av skattemedel		407.339: 16	
Dito i flera års skattestater		1.022: 05	
Reserverade överskott av lånemedel		4.075: 76	
Reserverade inkomstmedel		977.569: 35	
Fondmedel		1.649.900: 32	26.127.886: 14
		Kronor	84.323.136: 44

KREDIT.

Skulder vid årets början.

Fasta skulder: Lån	16.421.442: 19
Rörelseskulder	3.248.658: 79

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

Reserverade medel	3.871.623: 22	
Reserverade överskott av skattemedel	233.801: 08	
Reserverade överskott av fondmedel	16: 37	
Reserverade inkomstmedel	958.415: 06	
Fondmedel	1.596.949: 10	26.330.905: 81
Utgifter under året.		
Enligt redogörelse		13.280.944: 27
Värdeminskningar under året.		
Fastigheter	1.005.951: 16	
Inventarier	124.984: 84	
Amortering å utlämnade lån	27.097: 43	
Inbetalda bostadslån	3.381: 07	
Upptagna lån	1.558.800: —	
Avskrivning å aktier i Byggnads A/B Mimer	300.000: —	3.020.214: 50
Inkomster utöver utgifter i årets stat.		
Överskott i årets stat		292.751: 87
Tillgångar vid årets slut.		
Fasta tillgångar:		
Fastigheter	26.074.218: 50	
Inventarier	1.385.472: 62	
Investeringar: aktier och fordringar	4.739.977: 59	32.199.668: 71
Rörelsetillgångar:		
Kassamedel, kontant	6.128: 60	
„ bankräkningar	313.375: 62	
Diverse fordringar	2.576.826: 18	
Lager och förråd	1.017.391: 70	3.913.722: 10
Förskotterade medel		5.284.929: 18
	Kronor	84.323.136: 44

Fond- och lånestatens utgifter och inkomster 1942.

DEBET.

Utgifter.

Lån och investeringar.

Lån upptagna år 1941 från Kungl. Pensionsstyrelsen	700.000: —	
Dito från Svenska Personal-Pensionskassan	858.800: —	1.558.800: —

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

Skillnadsbelopp mellan verkställd av Kungl. Majt. den 20/6 1941 beviljad upplåning och av Stfm. beslutade lånemedelsanslag, som skola gäldas av ifrågavarande lån (Stfm. 27/2 1941)	61: 12	1.558.861: 12
Avsättning till egna fonder.		
Till reserverade köpeskillingsmedelsfonden:		
Diverse fastighetsförsäljningar 1/10—30/9 1941		84.706: 07
Anslag ur lånemedel.		
Folkskola:		
Nytt folkskolehus å Jakobsberg	200.000: —	
Allmänt läroverk:		
Om- och tillbyggnad av läroverksbyggnaden (Stfm. 24/11 1938)	1.000.000: —	
Gatu- och väghållning:		
Del av anslag för anläggning av en bräddavloppsledning vid reningsverket (Stfm. 25/9 1941)	8.000: —	
Hamnar:		
Tilläggsanslag för i samband med uppförande av vipparmskranen m. m. vid djuphamnen utförda anläggningsarbeten (Stfm. 28/8 1941)	36.552: 83	
Vattenverk:		
Anläggning av avloppsledning från statens kraftverk och gasverket, del av anslag (Stfm. 19/12 1940)	17.200: —	
Anläggning av avloppsledning vid Lillån, tilläggsanslag (Stfm. 27/3 1941)	8.800: —	
Omläggning av vatten- och avloppsledningar i del av Bondegatan (Stfm. 28/8 1941)	9.000: —	
Anläggning av vatten- och avloppsledningar i del av Tunbyvägen (Stfm. 25/9 1941)	4.265: —	
Del av anslag för anläggning av en bräddavloppsledning vid reningsverket (Stfm. 25/9 1941)	47.000: —	86.265: —
Elektricitetsverk:		
Anläggning av en transformatorstation vid Bomansgatan (Stfm. 29/5 1941)	19.000: —	

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

Ny elektrisk kabel mellan kraftverket och Jakobsberg (Stfm. 29/5 1941) ..	77.000: —		
Anläggning av elektriska ledningar i delar av Sturegatan, Munkgatan, Stora gatan och Kopparbergsvägen (Stfm. 28/8 1941)	11.500: —	107.500: —	
Tekniska verkens gemensamma förvaltning:			
Anläggning av serviser och mindre ledningsutsträckningar under år 1942 (Stfm. 18/12 1941)		40.000: —	
Allmän fastighetsförvaltning:			
Del av kostnad för uppförande av ny brandstationsbyggnad (Stfm. 19/12 1940).....		350.000: —	
Underskott och överskott från tidigare år:			
Diverse ledningsanläggningar fullbordade av Tekniska verken år 1940, tilläggsanslag (Stfm. 18/12 1941)	43.943: 95		
Utbyggnad av gasverket jämte uppförande av personallokaler m. m., tilläggsanslag (Stfm. 24/4 1941)	17.637: 13	61.581: 08	1.889.898: 91
Anslag att förskotteras och sedermera amorteras i kommande års skattestater.			
Hamnar:			
Utbyggnad av kübelvagnsspåret och betongbarriären vid djuphamnen (Stfm. 27/2 1941)	14.000: —		
Tilläggsanslag för utbyggnad av kübelvagnsspåret och betongbarriären vid djuphamnen (Stfm. 18/12 1941)	4.165: 03	18.165: 03	
Drätselkammarens förråd:			
Inköp av väghyvel m. m. för byggnadskontorets arbeten (Stfm. 25/9 1941) amorteras 1942—1944		31.775: —	
Allmän fastighetsförvaltning:			
Köp av fastigheten Stora Fridnäs, halva köpeskillingen (Stfm. 28/8 1941 och 18/12 1941), amorteras 1942—1946 ..	150.000: —		
Uppförande av pensionärshem å Jakobsberg (Stfm. 28/11 och 18/12 1941)	215.000: —	365.000: —	

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

Lantegendomar under eget bruk:			
Inköp av jordbrukstraktor (Stfm. 27/3 och 18/12 1941) amorteras 1942—1945	10.500: —		
Inköp av ett tröskverk (Stfm. 27/3 och 18/12 1941), amorteras 1942—1945..	8.000: —		
Vatten- och avloppsledningar vid Johannisberg (Stfm. 18/12 1941), amorteras 1942—1945	17.500: —	36.000: —	
Underskott å anslag.			
Hamnar:			
Anskaffning av skärmar för malmupplagen, malmskopa och bilvåg	6.119: 95		
Kajbyggnad vid Lillån	16.648: 73		
Inköp av ny bogserbåt	444: —		
Köp av två oljemagasinsbyggnader....	1.694: 09	24.906: 77	475.846: 80

Anslag ur Reserverade köpeskillingsmedelsfonden:

Allmän fastighetsförvaltning:		
Köp av stadsägan nr 843 A å Jakobsberg för utläggning av Lekgatan m. fl. gator	177: 50	
Köp av stadsägorna n:ris 2355 A och 2355 B utgörande tomt-, park- och gatumark av förutvarande stadsägan nr 849 å Jakobsberg	4.839: 90	
Köp av stadsägan nr 848 å Jakobsberg för reglering av Götgatan m. m. (Stfm. 18/12 1939)	12.544: 40	
Köp av stadsägan nr 844 å Jakobsberg för reglering av Götgatan m. m. (Stfm. 18/12 1939)	4.477: —	
Köp av stadsägan 845—846, Jakobsbergs gård och en intilliggande fastighet (Stfm. 27/3 1941)	52.500: —	
Köp av fastigheten nr 4 i kvarteret Laura (Stfm. 29/5 1941)	42.000: —	

Utförande av vissa gatuarbeten inom Kristiansborgsområdet (Stfm. 28/8 1941)	22.400: —		
Köp av fastigheten Stora Fridnäs, halva köpeskillingen (Stfm. 28/8 1941)	150.000: —		
Köp av stadsägan nr 761 för reglering av Götgatan (Stfm. 28/8 1941)	35.000: —		
Förvärv av stadsägan nr 2415 och 2415 A utgörande gatumark i Skomakaregatan	7.908: —		
Ombyggnad av stadens förråd (Stfm. 18/12 1941)	10.269: 30	342.116: 10	
Gatuarbeten		5.595: 46	
Utgifter för lagfart, gravationsbevis o. d.		10.520: 49	
Arrende för jord å Iggebyområdet		37: —	358.269: 05
		Kronor	4.367.581: 95

KREDIT.

Inkomster.

Lån och investeringar.

I 1941 års lån ingående belopp		367.200: —	
Förskotterade medel att täckas av nytt lån		322.698: 91	
Förskotterade medel att amorteras i flera års skattestater		475.846: 80	
Ifrågasatta nya anslag av lånemedel		1.200.000: —	2.365.745: 71

I verkställd upplåning ingående anslag.

Hamnar:			
Ny brokran i djuphamnen	572.000: —		
vartill tidigare upplånats (Stfm. 28/3 o. 25/4 1940)	190.000: —	382.000: —	
Tilläggsanslag för anläggning av en oljehamn vid djuphamnen (Stfm. 19/12 1940)		91.238: 65	473.238: 65

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

Tekniska verkens gemensamma förvaltning:			
Anläggning av ledningar för vatten, avlopp och elektricitet i och för exploaterande av småstugeområde vid Vega (Stfm. 25/4 1941)	99.900: —		
Tilläggsanslag för under år 1939 fullbordade nyanläggningsarbeten för tekniska verken (Stfm. 29/8 och 19/12 1940)	23.122: 47		
Anläggning av vatten-, avloppsoch gasledningar i del av Katrinelundsvägen, del av kostnaden (Stfm. 26/9 1940)	8.600: —		
Anläggning av ny vattenledning i del av Engelbrektsgatan och gasledning i Kaplansgatan (Stfm. 26/9 1940)	6.800: —		
Anläggning av vatten- och avloppsledningar i Lekgatan och del av Götgatan (Stfm. 26/9 1940)	11.500: —		
Anläggning av gasledning i del av Östra Ringvägen (Stfm. 26/9 1940)	19.200: —		
Anläggning av avloppsledning i del av Tunbyvägen (Stfm. 28/11 1940)	9.300: —		
Anläggning av avloppsledning från Statens kraftverk och gasverket, del av kostnaden (Stfm. 19/12 1940)	17.200: —		
Anläggning av serviser och mindre ledningsutsträckningar under år 1941 (Stfm. 19/12 1940)	40.000: —	235.622: 47	
Allmän fastighetsförvaltning:			
Nybyggnad för tandpoliklinik, arbetsförmedling m. m. (Stfm. 25/4 1940) ..	500.000: —		
Uppförande av ny brandstation, del av kostnader (Stfm. 19/12 1940)	350.000: —	850.000: —	1.558.861: 12

N:o 61

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

Disposition ur Reserverade köpeskillingsmedelsfonden.

Anslag enligt Stfms beslut för inköp av diverse fastigheter	342.116: 10	
Diverse fastighetsutgifter 1/10 1940—30/9 1941	16.152: 95	358.269: 05

Inkomster av försålda fastigheter att tillföras egna fonder.

Reserverade köpeskillingsmedelsfonden:		
Diverse fastighetsförsäljningar 1/10 1940—30/9 1941	84.689: 70	
Överskott att tillföras Reserverade köpeskillingsmedelsfonden:		
Överskott å anslag för köp och byte av mark för anläggande av flygfält vid Johannisberg (Stfm. 29/8 1940)	16:37	84.706: 07
	Kronor	4.367.581: 95

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

Specialstater.

1. FINANSFÖRVALTNING.

1 A. Lån och investeringar.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Löpande utgifter.		
	Låneräntor:		
511	Låneräntor enligt plan	602.268: 38	593.465: —
512	Övriga låneräntor	34.793: 70	29.833: 82
513	Ränta å tillfälliga lån		6.001: 86
		637.062: 08	629.300: 68
	Kapitalökningar.		
831	Låneamorteringar enligt plan	872.131: 09	903.457: 64
831 A	Extra amortering å bostadslån		3.381: 07
832	Övriga låneamorteringar	151: 30	168: 67
833	Amorteringar å förskotterade medel för anslag att gäldas under flera år	262.505: 07	262.505: 07
834	4:de årets amortering å del av köpeskilling för Björnön	12.000: —	12.000: —
835	Skillnad i verkställd och beslutad upplåning	85: 58	85: 58
836	Brist i Tekniska verkens amorteringsfond den 31/12 1940	38.365: 71	38.365: 71
	Summa utgifter kronor	1.822.300: 83	1.849.264: 42

		Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
	Löpande inkomster.		
	Räntor och utdelningar:		
971	Andelar i stadens låneräntor	359.091: 46	359.091: 44
972	Räntor å utlämnade bostadslån	25.651: 91	25.605: 94
973	Räntor å oguldna köpeskillingar	4.116: 43	10.175: 32
974	Räntor å övriga utlämnade lån	3.376: 58	3.376: 58
975	Räntor å till stadens förvaltningar förskotterade medel	21.713: 56	23.561: 42
976	Räntor å rörliga medel	58.269: 54	47.045: 02
977	Utdelningar å aktier	182.934: —	182.934: —
		655.153: 48	651.789: 72
	Kapitalminskningar.		
981	Andelar i stadens låneamorteringar	533.530: 49	533.873: 16
982	Andelar i amorteringar å förskotterade medel	262.505: 07	262.505: 07
983	Amorteringar å utlämnade bostadslån	23.097: 43	23.097: 43

Skattestatens utgifter och inkomster för år 1942 jämförda med i stat upptagna belopp.

	Beräknade utgifter	Verkliga utgifter		Summa verkliga löpande utgifter och kapitalökningar:	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster		Summa verkliga löpande inkomster och kapitalminskningar:	I förhållande till budgeten uppkomna	
		Löpande utgifter:	Kapitalökningar:			Löpande inkomster:	Kapitalminskningar:		Överskott:	Underskott:
1. Finansförvaltning.										
1 A. Lån och investeringar	1.822.300: 83	629.300: 68	1.219.963: 74	1.849.264: 42	1.476.286: 47	651.789: 72	824.856: 73	1.476.646: 45		26.603: 61
1 B. Egna fonder	23.534: 65		24.229: 22	24.229: 22						694: 57
1 C. Skatter och liknande avgifter	37.500: —	297.251: 02		297.251: 02	4.152.895: 59	4.676 395: 40		4.676.395: 40	263.748: 79	
2. Fattigvård.										
2 A. Ålderdomshem	331.059: 17	347.048: 43		347.048: 43	177.778: —	225.098: 64		225.098: 64	31.331: 38	
2 B. Yttre fattigvård	431.258: —	392.028: 68		392.028: 68	101.159: —	133.834: 89		133.834: 89	71.905: 21	
3. Barnavård.										
3 A. Barnhem	20.664: —	24.918: 70		24.918: 70	2.500: —	3.449: 47		3.449: 47		3.305: 23
3 B. Yttre barnavård	121.028: —	108.890: 45		108.890: 45	58.500: —	56.084: 32		56.084: 32	9.721: 87	
4. Alkoholistvård.										
4 A. Nykterhetsnämnd	5.900: —	7.644: 86		7.644: 86	1.200: —	964: 05		964: 05		1.980: 81
5. Undervisnings- och bildningsanstalter.										
5 A. Folkskola	1.146.476: 70	1.187.426: 02		1.187.426: 02	622.594: 48	656.099: 73		656.099: 73		7.444: 07
5 B. Fortsättningsskola	16.900: —	15.050: 84		15.050: 84	8.100: —	7.271: —		7.271: —	1.020: 16	
5 C. Högre folkskola	44.030: —	44.534: 99	1.897: 70	46.432: 69	27.210: —	24.009: 90		24.009: 90		5.602: 79
5 D. Yrkesskola	133.568: —	124.002: 58	609: 80	124.612: 38	78.846: 47	76.770: 30		76.770: 30	6.879: 45	
5 E. Allmänt läroverk	8.857: —	6.798: 54		6.798: 54					2.058: 46	
5 F. Kommunal Flickskola	169.625: 38	184.420: 12	1.317: 48	185.737: 60	121.610: 59	125.657: 74		125.657: 74		12.065: 07
5 G. Andra undervisnings- och bildningsanstalter	36.300: —	36.300: —		36.300: —						
6. Hälso- och sjukvård.										
6 A. Allmän hälso- och sjukvård	75.805: 08	79.801: 74		79.801: 74	3.650: —	3.789: 82		3.789: 82		3.856: 84
6 B. Bostadsinspektion	4.670: —	4.037: 31		4.037: 31					632: 69	
6 C. Köttbesiktningsbyrå	19.985: —	20.100: 92		20.100: 92	12.169: —	9.453: 73		9.453: 73		2.831: 19
6 D. Poliklinik	4.400: —	4.400: —		4.400: —	3.000: —	3.000: —		3.000: —		
7. Gator, vägar, planteringar o. d.										
7 A. Gatu- och väghållning	635.779: 58	677.530: 76		677.530: 76	369.619: 24	338.547: 24		338.547: 24		72.823: 18
7 C. Planteringar	141.256: —	147.624: 63		147.624: 63	15.328: 59	28.972: 08		28.972: 08	7.274: 86	
7 D. Gatubelysning	77.800: —	65.127: 18		65.127: 18	840: —	840: —		840: —	12.672: 82	
7 E. Gaturenhållning	64.368: —	66.688: 26		66.688: 26	2.800: —	2.800: —		2.800: —		2.320: 26
9. Hamnar	540.332: 11	582.694: 21		582.694: 21	540.332: 11	582.694: 21		582.694: 21		
10. Renhållningsverk och svingård.										
10 A. Renhållningsverk	179.658: 90	196.431: 64		196.431: 64	101.041: —	100.993: 18		100.993: 18		16.820: 56
10 B. Svingård	41.000: —	44.503: 14		44.503: 14	41.000: —	34.998: 11		34.998: 11		9.505: 03
11. Vattenverk	604.315: —	618.248: 25		618.248: 25	424.800: —	429.448: 28		429.448: 28		9.284: 97
12. Gasverk	954.685: —	963.236: 07		963.236: 07	1.017.945: —	1.084.003: 18		1.084.003: 18	57.507: 11	
13. Elektricitetsverk	1.098.146: —	1.211.560: 04		1.211.560: 04	1.410.225: —	1.604.018: 95		1.604.018: 95	80.379: 91	
Transport	8.791.202: 40	8.087.600: 06	1.248.017: 94	9.335.618: —	10.771.430: 54	10.860.983: 94	824.856: 73	11.685.840: 67	545.132: 71	175.138: 18

	Beräknade utgifter	Verkliga utgifter		Summa verkliga löpande utgifter och kapitalökningar:	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster		Summa verkliga löpande inkomster och kapitalminskningar:	I förhållande till budgeten uppkomna	
		Löpande utgifter:	Kapitalökningar:			Löpande inkomster:	Kapitalminskningar:		Överskott:	Underskott:
Transport	8.791.202: 40	8.087.600: 06	1.248.017: 94	9.335.618: —	10.771.430: 54	10.860.983: 94	824.856: 73	11.685.840: 67	545.132: 71	175.138: 18
14. Tekniska verkens gemensamma förvaltning	279.368: —	303.952: 80		303.952: 80	279.368: —	303.952: 80		303.952: 80		
18. Andra kommunens affärsföretag.										
18 A. Kallbadhus	3.050: —	1.750: 49		1.750: 49	1.600: —	906: 42		906: 42	605: 93	
18 B. Varmbadhus	108.500: —	117.256: 70		117.256: 70	92.642: 50	108.725: 64		108.725: 64	7.326: 44	
18 C. Bekvämlighetsinrättningar	4.030: —	3.949: 82		3.949: 82	1.400: —	1.340: 87		1.340: 87	21: 05	
18 D. Båttrafik	28.452: —	33.027: 92		33.027: 92	25.150: —	20.906: 65		20.906: 65		8.819: 27
18 E. Automobiler	12.570: —	13.873: 27		13.873: 27	16.000: —	18.109: 69		18.109: 69	806: 42	
18 F. Grustag	35.606: 40	45.568: 38		45.568: 38	35.606: 40	39.651: 94		39.651: 94		5.916: 44
18 G. Drätselkammarens förråd	209.398: 47	185.705: 44		185.705: 44	209.398: 47	187.000: 42		187.000: 42	1.294: 98	
19. Brandväsen	220.881: 05	228.135: 42	22.017: 54	250.152: 96	23.406: —	33.724: 71		33.724: 71		18.953: 20
21. Fastighetsförvaltning.										
21 A. Allmän fastighetsförvaltning	632.143: 52	610.862: 91	80.909: 41	691.772: 32	474.058: 82	513.193: 35		513.193: 35		20.494: 27
21 B. Lantegendomar under eget bruk	228.039: 75	239.299: 74	12.900: —	252.199: 74	231.400: 78	311.400: 53		311.400: 53	55.839: 76	
21 C. Skogar	12.800: —	21.468: 20		21.468: 20	16.400: —	25.196: 54		25.196: 54	128: 34	
22. Magistrat och rådhusrätt	108.016: 05	109.230: 14	392: 93	109.623: 07	26.000: —	35.693: 16		35.693: 16	8.086: 14	
23. Kronouppbörds- och exekutionsväsen	86.209: 45	96.629: 73	394: 17	97.023: 90	28.507: —	29.499: 01		29.499: 01		9.822: 44
24. Polisväsen och fångvård	411.779: 55	442.457: 49	4.585: 17	447.042: 66	46.520: 51	51.586: 97		51.586: 97		30.196: 65
27. Allmän pensionsförsäkring	186.965: —	188.425: 73		188.425: 73						1.460: 73
28. Övrig förvaltning.										
28 A. Stadsfullmäktige, drätselkammare och stadsrevision	16.290: —	23.132: 30		23.132: 30	7.550: —	7.550: —		7.550: —		6.842: 30
28 B. Stadskansli	109.639: —	123.633: 19	1.317: 90	124.951: 09						15.312: 09
28 C. Stadskamrerarekontor	60.686: 75	69.113: 53	1.008: 25	70.121: 78	6.600: —	6.600: —		6.600: —		9.435: 03
28 D. Byggnadschefs- och arbetskontor	142.138: —	147.233: 86	2.213: 58	149.447: 44	50.410: —	50.828: —		50.828: —		6.891: 44
28 E. Byggnadsnämnd	109.710: 60	121.574: 44	3.758: 05	125.332: 49	10.000: —	32.762: 05		32.762: 05	7.140: 16	
29. Diverse utgifter och inkomster.										
29 A. Anslag till allmännyttiga ändamål	94.475: —	106.113: 28		106.113: 28						11.638: 28
29 Aa. Barnstugor	29.707: —	27.757: 17	445: 54	28.202: 71	8.100: —	8.486: 10		8.486: 10	1.890: 39	
29 Ab. Pensionärshem	22.300: —	26.575: 78	2.642: —	29.217: 78	13.250: —	16.052: 50		16.052: 50		4.115: 28
29 B. Skattetaxering	3.450: —	4.359: 45		4.359: 45						909: 45
29 C. Medel till oförutsedda utgifter	163.971: 19	157.216: 57		157.216: 57					6.754: 62	
29 D. Ofördelade utgifter och inkomster	36.348: 30	46.790: 38		46.790: 38	6.359: 89	10.909: 99		10.909: 99		5.891: 98
29 E. Allmänt luftskydd	130.637: 50	68.300: 55	66.459: 41	134.759: 96						4.122: 46
29 F. Kristidsnämnd	25.350: —	36.843: 26	103: 88	36.947: 14						11.597: 14
29 G. Familjebidragsnämnd	104.100: —	144.898: 42	1.042: 08	145.940: 50		40.000: —		40.000: —		1.840: 50
30. Underskott och överskott från tidigare år.										
30 A. Allmänt överskott i 1940 års stat					26.656: 07	26.656: 07		26.656: 07		
Överskott av vedförsäljningsrörelsen						7.122: 06		7.122: 06	7.122: 06	
	12.407.814: 98	11.832.736: 42	1.448.207: 85	13.280.944: 27	12.407.814: 98	12.748.839: 41	824.856: 73	13.573.696: 14	642.149: —	349.397: 13
30 A. Överskott i årets stat				292.751: 87						292.751: 87
Summa kronor	12.407.814: 98	11.832.736: 42	1.448.207: 85	13.573.696: 14	12.407.814: 98	12.748.839: 41	824.856: 73	13.573.696: 14	642.149: —	642.149: —

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
983 A Extra amortering å bostadslån		3.381: 07
984 Amorteringar å övriga utlämnade lån	2.000: —	2.000: —
Summa inkomster kronor	1.476.286: 47	1.476.646: 45

1 B. Egna fonder.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Kapitalökningar.		
841 Avsättning till fonder	23.534: 65	24.229: 22
Summa utgifter kronor	23.534: 65	24.229: 22

1 C. Skatter och liknande avgifter.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
Diverse utgifter:		
711 Restitution av kommunalutskylder	10.000: —	3.694: 91
711 A Restitution av kommunalutskylder till Asea		268.666: 99
712 Restitution av nöjesskatt	25.000: —	22.335: 97
713 Kostnader för nöjesskattekontroll	2.500: —	2.553: 15
Summa utgifter kronor	37.500: —	297.251: 02

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Löpande inkomster.		
961 Hundskatt	15.000: —	18.690: —
962 Bevillningsavgifter för offentliga föreställningar	200: —	674: 60
963 Skogsaccis	1.000: —	1.123: 19
964 Tomtören för bebyggda och obebyggda tomter å stadens grund för all framtid	73: 62	73: 62
965 Nöjesskatt	100.000: —	147.235: 73
966 Ersättning av Statsverket för mistad kommunal progressivskatt	51.823: —	51.824: —
967 Statsbidrag för restituerade utskylder för främmande trosbekännare		323: —
967 Restantier från tidigare år		293.197: 79
969 Allmän kommunalskatt	3.984.798: 97	3.894.586: 48
969 A Asea, efterdebitering av 1936 års kommunalutskylder		58.599: 88
969 B I anspråk tagna reserverade kommunalskattemedel för gäldande av till Asea utbetald restitution av 1937 års kommunalutskylder		210.067: 11
Summa inkomster kronor	4.152.895: 59	4.676.395: 40

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

2. FATTIGVÅRD.

2 A. Ålderdomshem.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter:		
Personalkostnader:		
111 Löner enligt lönestat	50.482: —	50.082: 82
112 Dyrtidstillägg	7.595: —	10.589: 77
113 Vikarier och extrahjälp	5.600: —	9.366: 88
114 Kostpengar under semester	2.366: —	2.406: 20
115 Diverse arvoden	600: —	600: —
121 Pensioner enligt pensionsstat	3.713: —	4.234: 60
122 Dyrtidstillägg	870: —	708: 20
191 Olycksfallsförsäkring	130: —	176: 83
192 Personalens sjukvård	500: —	215: 13
193 Personalens bostadsförmåner enligt lönestat	3.818: —	3.891: 35
Administrationskostnader:		
211 Kontorskostnader	300: —	346: 82
241 Telefon	622: —	511: 90
291 Övriga administrationskostnader	225: —	29: 25
Driftskostnader:		
311 Värdet av pensionärernas arbeten	7.300: —	7.998: —
321 Tvättmedel för tvättinrättningen	6.000: —	4.964: 05
322 Extra hjälp i tvättinrättningen	1.200: —	684: —
323 Utsäde och gödningsämnen för trädgården	250: —	318: 65
331 Kraftström för tvättinrättningen	800: —	650: 10
332 Vattenavgifter för tvättinrättningen	1.000: —	1.000: —
341 Driftskostnader för bil	1.200: —	2.853: 99
351 Arrende för trädgårdsjord	200: —	42: 12
391 Övriga kostnader för tvättinrättningen	200: —	2.135: 53
392 Övriga kostnader för trädgård	500: —	280: 60
393 Övriga kostnader för stall	800: —	1.168: 01
Underhåll av byggnader:		
411 Reparationer	11.300: —	9.563: 91
419 Brandförsäkring	585: —	438: 80
Underhåll av maskiner och inventarier:		
421 Maskinrummet	300: —	1.154: 19
422 Maskiner i tvättinrättningen	480: —	216: 37
423 Linne och sängkläder	1.500: —	3.379: 53
424 Möbler	800: —	1.921: 42
425 Glas, porslin och köksattiralj	1.000: —	1.135: 74

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
426	Värdet av pensionärernas arbeten	500: —	1.216: 80
429	Brandförsäkring	300: —	293: 64
	Räntor och amorteringar:		
531	Andel i stadens låneräntor enligt plan	21.972: 44	21.972: 44
541	Andel i stadens låneamorteringar enligt plan	37.943: 73	37.943: 73
	Sjukvård och begravningskostnader:		
631	Sjukvård	5.100: —	6.038: 35
632	Begravningskostnader	2.000: —	916: 89
633	Ej godkänd fordran hos Landstinget för vårdavgifter		3.803: 52
	Hushåll, tvätt och beklädnad:		
641	Hushåll	75.000: —	76.612: 75
642	Tvätt och rengöring	10.700: —	11.431: 64
643	Beklädnad	5.500: —	3.580: 74
	Lokalkostnader:		
651	Renhållning	2.200: —	3.888: 11
652	Bränsle, lyse och vatten	45.000: —	45.275: 72
	Diverse utgifter:		
711	Diverse förbrukningsartiklar	1.400: —	8: 92
712	Flitpengar	3.500: —	3.658: 50
713	Del av folkpensioner till pensionärerna	5.200: —	5.896: 07
714	Böcker och tidningar	300: —	228: 50
721	Utskylder	207: —	198: 12
791	Oförutsedda utgifter	2.000: —	1.019: 23
	Summa utgifter kronor	331.059: 17	347.048: 43

		Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
	Löpande inkomster.		
	Försäljning och utförda arbeten:		
911	Produkter från trädgården	6.760: —	7.381: 70
913	Tvättinrättningen	30.000: —	46.419: 94
914	Pensionärernas arbeten	19.800: —	25.150: 56
	Hyror:		
931	Hyra av polisväsendet för bårhus	300: —	300: —
932	Personalens bostadsförmåner	3.818: —	3.891: 35
	Bidrag och ersättningar:		
941	Vårdavgifter, ersatta av främmande kommuner	16.000: —	7.590: —
942	Vårdavgifter, ersatta av enskilda	30.000: —	47.463: 28
943	Vårdavgifter, ersatta av landstinget enligt 41 § i fattigvårdslagen	1.500: —	2.958: 93
944	Vårdavgifter, ersatta av landstinget för tuberkulosavdelningen tiden 1/1—30/9 1942	900: —	30: 81

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

		Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
945	Vårdavgifter, ersatta av staten för tuberkulosavdelningen tiden 1/1—30/9 1942	2.500: —	3.640: 50
946	Vårdavgifter, ersatta av staten för vissa personer	3.000: —	3.350: 12
947	Vårdavgifter, ersatta av pensioner	63.000: —	76.865: 55
	Övriga inkomster:		
991	Diverse inkomster	200: —	55: 90
	Summa inkomster kronor	177.778: —	225.098: 64

2 B. Yttre fattigvård.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Löpande utgifter:		
	Personalkostnader:		
111	Löner enligt lönestat	30.228: —	30.410: 65
112	Dyrtidstillägg	4.535: —	6.283: 33
113	Diverse arvoden	2.850: —	3.340: —
121	Pensioner enligt pensionsstat	1.347: —	1.347: —
122	Dyrtidstillägg	203: —	277: 85
191	Olycksfallsförsäkring och sjukvårdskostnader för personal	100: —	123: 85
	Administrationskostnader:		
211	Kontorskostnader	1.500: —	1.646: 27
221	Annonsering och trycksaker	1.200: —	1.062: 95
231	Resor och transporter	400: —	111: —
241	Post och telefon	1.400: —	1.803: 95
251	Hyror	4.225: —	4.200: —
252	Städning, bränsle och lyse	2.350: —	2.541: 25
291	Övriga administrationskostnader	950: —	568: 83
	Underhållskostnader:		
421	Underhåll av inventarier	800: —	336: 85
422	Brandförsäkring av inventarier	170: —	88: 45
423	Omkostnader för fastigheten Drottninggatan 22		157: 26
	Understöd med karaktär av fattigvård:		
611	Ordinarie understöd	75.000: —	57.682: 48
612	Tillfälliga understöd	45.000: —	29.384: 05
613	Understöd in natura	50.000: —	58.710: 07
614	Ersättning till främmande kommuner för utgiven fattigvård	45.000: —	43.560: 95
	Understöd utan karaktär av fattigvård:		
615	Bidrag till yrkesutbildning	3.000: —	1.684: 75

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
616 Kommunalt pensionstillskott	40.000: —	28.539: 60
Anstaltsvård:		
621 Hospitalsvård	60.000: —	67.741: 58
622 Lasarettsvård	8.000: —	6.467: 85
623 Sanatorievård	7.000: —	4.663: 43
624 Ej godkänt landstingsbidrag för anstaltsvård		5.772: 71
Sjukvård och begravningskostnader:		
631 Sjukvård	25.000: —	15.165: 59
632 Medicin	5.000: —	3.116: 47
633 Begravningskostnader	1.500: —	1.291: —
Övriga sociala utgifter:		
691 Diakoniverksamhet	12.000: —	11.475: —
692 Bidrag till Västerås Samhjälp	1.500: —	1.500: —
Diverse utgifter:		
791 Oförutsedda utgifter	1.000: —	973: 66
Summa utgifter kronor	431.258: —	392.028: 68

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Löpande inkomster.		
Bidrag och ersättningar:		
931 Hyror		1.500: —
941 Statsbidrag	6.000: —	9.306: 31
942 Landstingsbidrag	31.500: —	23.999: 91
943 Ersättning av enskilda	12.000: —	26.825: 77
944 Ersättning av pensioner och sjukkassor	45.000: —	68.002: 31
Övriga inkomster:		
991 Barnavårdsnämndens andel i personal- och administrationskostnader	4.159: —	4.159: —
992 Diverse inkomster	2.500: —	41: 59
Summa inkomster kronor	101.159: —	133.834: 89

3. BARNAVÅRD.

3 A. Barnhem.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter:		
Personalkostnader:		
111 Löner enligt lönestat	3.054: —	3.260: 09
112 Dyrtidstillägg	575: —	629: 21

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
113	Vikarieersättning och extra löner	400: —	979: 66
191	Sjukvård		33: 60
	Administrationskostnader:		
241	Telefon	135: —	135: 90
	Underhållskostnader:		
421	Underhåll av inventarier	2.000: —	1.532: 31
	Sjukvård:		
631	Tandvård och medicin	100: —	407: 32
	Hushåll, tvätt och beklädnad:		
641	Hushåll	5.500: —	7.116: 16
642	Tvätt	600: —	886: 20
643	Beklädnad	2.500: —	3.778: 72
	Lokalkostnader:		
651	Hyra	2.500: —	2.500: —
652	Bränsle, lyse och vatten	2.300: —	2.328: 34
	Diverse utgifter:		
711	Förbrukningsartiklar och diverse kostnader	1.000: —	1.331: 19
	Summa utgifter kronor	20.664: —	24.918: 70

		Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
	Löpande inkomster.		
	Avgifter.		
951	Vårdavgifter av staten, främmande kommuner och enskilda	2.500: —	3.449: 47
	Summa inkomster kronor	2.500: —	3.449: 47

3 B. Yttre barnavård.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Löpande utgifter.		
	Personalkostnader:		
111	Löner enligt lönestat	12.342: —	13.165: 33
112	Dyrtidstillägg	1.851: —	2.627: 74
113	Övriga löner och arvoden	5.479: —	3.679: —
121	Pensioner enligt pensionsstat	1.150: —	1.322: 52
191	Olycksfallsförsäkring och sjukvårdskostnader	200: —	46: 83

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Administrationskostnader:		
221 Annonsering och trycksaker	1.150: —	683: 22
231 Resor och transporter	400: —	55: 40
241 Telefon och post	615: —	1.081: 90
251 Lokalkostnader	2.180: —	2.202: 84
291 Övriga administrationskostnader	661: —	360: 95
Utackorderingskostnader:		
611 Utackordering i enskilda hem	20.000: —	20.103: 71
612 Skyddsuppfostran i enskilda hem	5.000: —	3.385: 77
613 Utackordering i skyddshem	4.000: —	4.466: 37
Övriga bidrag:		
614 Bidragsförskott	44.000: —	29.818: 80
615 Ersättning till främmande kommuner för omhändertagna barn	14.000: —	17.278: 61
Anstaltsvård:		
621 Lasarettsvård	300: —	621: 50
622 Sanatorievård	1.000: —	
623 Vanföre- och sinnesslövård	4.000: —	5.697: 60
624 Vård å anstalter för svårfostrade barn	1.400: —	110: 70
625 Ej godkänt landstingsbidrag för anstaltsvård		621: 94
Sjukvård och begravningskostnader:		
631 Sjukvård	600: —	740: 60
632 Medicin	100: —	73: 32
633 Begravningskostnader	100: —	86: —
Diverse utgifter:		
791 Oförutsedda utgifter	500: —	659: 80
Summa utgifter kronor	121.028: —	108.890: 45

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Löpande inkomster.		
Bidrag och ersättningar:		
941 Ersättning av staten och enskilda för bidragsförskott	33.000: —	25.055: 19
942 Statsbidrag enligt 67 § i barnavårdslagen	3.000: —	2.255: 06
943 Landstingsbidrag	2.500: —	5.277: 80
944 Ersättning av enskilda för uppfostringsbidrag	20.000: —	23.476: 35
945 Diverse inkomster		19: 92
Summa inkomster kronor	58.500: —	56.084: 32

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

4. ALKOHOLISTVÅRD.

4 A. Nykterhetsnämnd.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Löpande utgifter.		
111	Löner och arvoden	2.600: —	2.600: —
242	Postavgifter		120: 20
621	Anstaltsvård	2.200: —	3.505: 34
622	Eftervård	800: —	790: —
701	Diverse utgifter	300: —	629: 32
	Summa utgifter kronor	5.900: —	7.644: 86

		Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
	Löpande inkomster.		
941	Flitpengar	200: —	70: —
942	Statsbidrag	1.000: —	894: 05
	Summa inkomster kronor	1.200: —	964: 05

5. UNDERVISNINGS- OCH BILDNINGSANSTALTER.

5 A. Folkskola.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Löpande utgifter.		
	Personalkostnader:		
111	Löner till lärare i läs- och skrivämnen enligt lönestat	649.432: 62	702.154: 16
112	Löner till lärare i övningsämnen enligt lönestat	80.680: —	82.378: —
113	Andra löner enligt lönestat	26.004: —	24.762: 57
114	Dyrtidstillägg	4.077: —	5.488: 49
115	Övriga arvoden	19.120: —	17.257: 29
121	Pensioner enligt pensionsstat	21.334: 52	22.528: 55
122	Dyrtidstillägg	4.580: —	4.785: 88
191	Olycksfallsförsäkring	700: —	784: 53
192	Personalens sjukvård	300: —	377: 19
193	Hyra för en vaktmästarebostad	1.123: —	1.314: 23
	Administrationskostnader:		
221	Annonsering och trycksaker	2.700: —	2.189: 19
241	Post	240: —	302: 85
242	Telefon	2.097: —	2.001: 66
411	Underhåll av byggnader	25.000: —	43.347: 47
421	Underhåll av inventarier	10.000: —	12.268: 97
491	Brandförsäkring	1.100: —	1.367: 60

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Räntor och amorteringar:		
531 Andel i stadens låneräntor enligt plan	20.134: 92	20.134: 90
541 Andel i stadens låneamorteringar enligt plan	45.315: 39	45.315: 41
Sjukvård:		
631 Diverse arvoden	6.500: —	6.998: 80
Tandvård:		
636 Lokalkostnader för tandklinik	1.225: —	1.164: 96
636 A Dyrtidstillägg		140: 08
637 Arvoden	18.600: —	14.491: 94
638 Dyrtidstillägg	2.820: —	2.966: 41
639 Förbrukningsartiklar	3.000: —	1.195: 78
Lokalkostnader:		
651 Lokalhyra	2.000: —	2.000: —
652 Arvoden till vaktmästare och städerskor jämte semesterersättning	15.155: —	15.866: 51
653 Dyrtidstillägg	2.273: 25	2.954: 26
654 Skurning och rengöring	10.000: —	9.333: 07
655 Renhållning	2.300: —	1.939: 75
656 Sotning	500: —	618: 95
657 Uppvärmning	65.000: —	44.437: 89
658 Belysning	6.000: —	4.863: 12
659 Vatten	2.500: —	3.001: 55
Fri undervisningsmaterial till skolbarnen:		
661 Material i läs- och skrivämnen	22.000: —	20.419: 77
662 Slöjdmaterial för gossar	5.000: —	5.583: 50
663 Slöjdmaterial för flickor	6.000: —	5.787: 34
664 Material i skolköken	4.000: —	3.100: 30
Övrig undervisningsmaterial:		
666 Material till skolornas förråd	4.500: —	4.384: 39
667 Lärarepersonalens bibliotek	400: —	409: 62
668 Lärjungebiblioteket	1.150: —	1.154: 97
669 Skomakerislöjd	3.500: —	1.915: 76
Skolträdgårdar:		
671 Västgötegatan	2.250: —	2.297: 07
672 Herrgärdsskolan	2.400: —	2.302: 42
673 Korsängsskolan	2.550: —	2.513: 02
674 Hammarbyskolan	650: —	644: 29
675 Jakobsbergsskolan	150: —	91: 87
676 Lundby skola	150: —	320: 12
677 Rosenlunds skola	150: —	87: 70

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Simundervisning:		
681	Arvoden	4.850: —	4.229: 94
682	Dyrtidstillägg	727: 50	692: 85
683	Övriga kostnader	5.437: 50	4.870: 34
	Bidrag till diverse ändamål:		
691	Bidrag till lärarnas studieresor och fortbildningskurser	500: —	410: 60
692	Bidrag till lärjungarnas skolresor	1.000: —	1.000: —
693	Bidrag till barnbespisning	18.000: —	16.444: 53
694	Bidrag till bekostnad av lärjungarnas skolgång	7.000: —	5.764: 24
	Diverse utgifter:		
721	Utskylder	800: —	510: 47
791	Oförutsedda utgifter	1.500: —	1.758: 90
	Summa utgifter kronor	1.146.476: 70	1.187.426: 02

		Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
	Löpande inkomster.		
	Försäljnings- och hyresinkomster:		
911	Slöjdmaterial för flickor	1.700: —	2.407: 72
912	Skomakerislöjd	1.000: —	1.199: 50
931	Hyror och arrenden	7.922: —	8.549: 92
	Statsbidrag:		
941	Bidrag till lärarlöner	561.081: 48	589.116: 46
942	Bidrag till andra löner	32.210: —	33.352: 23
943	Bidrag till lärjungebiblioteket	600: —	608: —
944	Byggnadsbidrag för redan befintliga undervisningslokaler	750: —	750: —
945	Hyresbidrag	600: —	400: —
946	Underhålls- och materialbidrag	2.911: —	2.886: —
947	Tjänstebostadsbidrag	11.120: —	11.420: 21
	Övriga bidrag:		
948	Anslag från Wahlbeckska fonden till barnbespisning	2.000: —	2.000: —
	Avgifter:		
951	Terminsavgifter	400: —	527: 50
952	Avgifter för tennisspelning m. m.	300: —	630: 41
953	Riksförsäkringsanstalten		148: 50
954	Återbetalda löner		2.103: 28
	Summa inkomster kronor	622.594: 48	656.099: 73

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

5 B. Fortsättningsskola.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
111 Löner och arvoden	12.600: —	10.800: —
221 Annonsering och trycksaker	100: —	
651 Lokalkostnader	500: —	408: 30
Undervisningskostnader:		
661 Fri undervisningsmaterial	2.700: —	3.164: 86
662 Material till förråden	400: —	327: 68
671 Understöd till behövande lärjungar	600: —	350: —
Summa utgifter kronor	16.900: —	15.050: 84

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Löpande inkomster.		
941 Statsbidrag	8.100: —	7.271: —
Summa inkomster kronor	8.100: —	7.271: —

5 C. Högre folkskola.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
Personalkostnader:		
111 Lärarelöner enligt lönestat	31.228: —	31.369: 41
112 Övriga arvoden	5.245: —	7.852: 07
121 Pensioner enligt pensionsstat	1.380: —	1.380: —
122 Dyrtidstillägg	207: —	284: 64
Administrationskostnader:		
211 Kontorskostnader	100: —	76: 40
221 Annonsering och trycksaker	500: —	521: 14
241 Post och telefon	100: —	118: 20
251 Lokalkostnader	600: —	556: 95
Underhållskostnader:		
421 Inventarier	500: —	191: 16
491 Brandförsäkring	20: —	27: 53
Övriga utgifter:		
631 Skolläkare	150: —	150: —
661 Undervisningsmaterial	1.500: —	1.366: 90

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
662	Bibliotek	400: —	482: 47
791	Diverse oförutsedda utgifter	200: —	158: 12
		42.130: —	44.534: 99
	Kapitalökningar.		
821	Anskaffning av inventarier	1.900: —	1.897: 70
	Summa utgifter kronor	44.030: —	46.432: 69

		Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
	Löpande inkomster.		
	Statsbidrag:		
941	Bidrag till avlöningar	22.590: —	18.558: 47
942	Bidrag till rörligt tillägg	4.420: —	3.024: 79
943	Bidrag till bibliotek	200: —	285: —
944	Bidrag till kristillägg		2.141: 64
	Summa inkomster kronor	27.210: —	24.009: 90

5 D. Yrkesskola.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Löpande utgifter.		
	Personalkostnader:		
111	Lärarearvoden	69.000: —	66.611: 20
112	Dyrtidstillägg	9.522: —	11.808: 10
113	Övriga arvoden	9.262: —	9.490: 44
121	Pensioner	1.625: —	1.625: 52
122	Dyrtidstillägg	244: —	335: —
191	Olycksfallsförsäkring	350: —	514: 36
	Administrationskostnader:		
211	Kontorskostnader	200: —	211: 97
221	Annonsering och trycksaker	1.700: —	1.348: 52
241	Post och telefon	450: —	679: 90
291	Övriga administrationskostnader	150: —	61: 32
	Underhållskostnader:		
411	Byggnader och fast inredning	1.300: —	1.360: 69
412	Brandförsäkring	225: —	205: 28
421	Inventarier	750: —	804: 36
	Lokalkostnader:		
651	Bränsle, lyse och vatten	12.000: —	9.515: —
652	Övriga lokalkostnader	1.300: —	1.935: 41

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Undervisningsmaterial:		
661 Stadigvarande undervisningsmaterial	1.000: —	67: 80
662 Förbrukningsmaterial	3.750: —	3.438: 61
663 Bibliotek	640: —	503: 04
664 Produktionsmaterial	13.000: —	7.024: 13
Premier och stipendier:		
671 Arbetspremier	750: —	648: 90
672 Övriga premier och stipendier (inklusive statsstipendier)	6.200: —	5.813: 03
691 Bidrag till lärares studieresor och fortbildningskurser	150: —	
	133.568: —	124.002: 58
Kapitalökningar.		
821 Inköp av inventarier		609: 80
Summa utgifter kronor	133.568: —	124.612: 38

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Löpande inkomster.		
Försäljning:		
911 Försäljning av elevernas produkter	13.750: —	8.046: 12
Bidrag:		
941 Statsbidrag	38.070: —	35.549: 08
942 Landstingsbidrag	4.000: —	4.000: —
943 Bidrag av föreningar och enskilda	1.000: —	1.000: —
944 Bidrag av donationer och fonder för premier och stipendier	200: —	262: 89
Avgifter:		
951 Lärjungeavgifter	14.000: —	20.945: 28
952 Ersättning av Elektrotekniska Fackskolan m. fl. för gemensamma kostnader och diverse inkomster	5.600: —	4.740: 46
Överskott å anslag:		
991 Inredning av ytterligare lokaler i Tekniska skolan	2.226: 47	2.226: 47
Summa inkomster kronor	78.846: 47	76.770: 30

5 E. Allmänt läroverk.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
411 Underhåll av fastighet	4.000: —	1.950: 92
651 Hyra för gymnastiksal	200: —	200: —

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
671	Skolbad	562: 50	562: 50
681	Arvode för simundervisning	430: —	409: 37
682	Dyrtidstillägg	64: 50	75: 75
691	Hyresbidrag för rektor	2.400: —	2.400: —
692	Bidrag till avlöning åt vaktmästare vid f. d. seminariebyggnaden	1.200: —	1.200: —
	Summa utgifter kronor	8.857: —	6.798: 54

5 F. Kommunal Flickskola.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Löpande utgifter.		
	Personalkostnader:		
111	Lärarelöner enligt lönestat	89.888: 15	114.254: 29
112	Andra löner enligt lönestat	24.639: 33	18.891: 71
113	Dyrtidstillägg	544: 05	624: 19
114	Övriga arvoden	17.445: 75	19.083: 29
115	Huvudmansavgift för pensionering av lärare	4.493: 10	4.082: 58
121	Pensioner enligt pensionsstat	2.450: —	1.175: —
122	Dyrtidstillägg	112: 50	154: 69
191	Olycksfallsförsäkring	170: —	112: 13
192	Sjukvård	10: —	13: 20
193	Hyra för vaktmästarebostad		816: 90
	Administrationskostnader:		
221	Annonsering och trycksaker	1.900: —	1.592: 24
241	Post	150: —	41: 80
242	Telefon	400: —	407: 40
291	Övriga administrationskostnader	250: —	542: 72
	Underhållskostnader:		
411	Underhåll av byggnader	5.800: —	5.800: —
421	Underhåll av inventarier	1.500: —	1.030: —
491	Brandförsäkring	245: —	222: 54
	Sjukvård:		
631	Sjukgymnastik	200: —	176: —
	Lokalkostnader:		
652	Städning	2.900: —	2.694: —
653	Dyrtidstillägg	435: —	521: 25
654	Skurning och rengöring	2.400: —	1.282: 76
655	Renhållning	200: —	13: 50

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
656	Sotning	150: —	89: 56
657	Uppvärmning	7.000: —	6.002: 92
658	Belysning	700: —	541: 11
659	Vatten	150: —	112: 59
	Undervisningsmaterial:		
661	Material i läs- och skrivämnen	1.000: —	842: 66
662	Slöjdmaterial	200: —	171: 36
663	Material i skolköket	1.600: —	1.707: 66
664	Material i övriga övningsämnen	200: —	99: 21
668	Biblioteket	200: —	203: 56
	Övriga undervisningskostnader:		
671	Skolbad	562: 50	562: 50
672	Föredrag	100: —	110: 60
	Diverse utgifter:		
791	Oförutsedda utgifter	400: —	61: 85
792	Karlsbrödrafonden och Västmanlands regementes stipendiefond		115: —
793	Kostnader för värntjänst		267: 35
		168.395: 38	184.420: 12
	Kapitalökningar.		
821	Anskaffning av inventarier	1.230: —	1.317: 48
	Summa utgifter kronor	169.625: 38	185.737: 60

		Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
	Löpande inkomster.		
	Försäljnings- och hyresinkomster:		
	Elevavgifter:		
912	Terminsavgifter	19.000: —	21.075: —
913	Skolköksavgifter	1.000: —	1.168: 26
931	Hyra för lokaler	200: —	202: 50
	Statsbidrag:		
941	Bidrag till lärarelöner	99.410: 59	100.912: 98
	Övriga bidrag:		
942	Landstingsbidrag	2.000: —	2.000: —
943	Premiemedel		115: —
944	Värntjänstutbildning		184: —
	Summa inkomster kronor	121.610: 59	125.657: 74

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

5 G. Andra undervisnings- och bildningsanstalter.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Löpande utgifter.		
	Diverse bildningsanstalter:		
691	Arbetareinstitutet	23.000: —	23.000: —
692	Elektrotekniska fackskolan	2.300: —	2.300: —
693	Arosgården	3.000: —	3.000: —
694	Arbetarnas bildningsförbunds biblioteksverksamhet	3.500: —	3.500: —
695	Västerås Konstförening	3.000: —	3.000: —
696	Kristliga föreningens för unge män studie- och sociala verksamhet	1.000: —	1.000: —
697	Västerås Bildningsorganisationers samarbetskommitté för musikundervisning	500: —	500: —
	Summa utgifter kronor	36.300: —	36.300: —

6. HÄLSO- OCH SJUKVÅRD.

6 A. Allmän hälso- och sjukvård.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Löpande utgifter.		
	Personalkostnader:		
111	Löner enligt lönestat	31.002: —	31.002: —
112	Dyrtidstillägg	4.700: —	6.688: 34
113	Övriga löner och arvoden	14.519: —	14.186: 53
121	Pensioner enligt pensionsstat	3.410: —	4.084: 95
122	Dyrtidstillägg	624: 08	431: 09
191	Olycksfallsförsäkring	100: —	83: 33
192	Läkare och sjukvård	100: —	37: —
	Administrationskostnader:		
221	Annonsering och trycksaker	500: —	789: 62
231	Resor och transporter	650: —	896: 15
241	Telefon	990: —	997: 75
242	Postavgifter		19: 45
251	Lokalkostnader	900: —	1.135: 54
	Driftskostnader för ambulansbilen:		
391	Ersättning till brandkåren för skötsel och underhåll	4.000: —	4.000: —
392	Övriga driftskostnader	1.200: —	2.068: 77
	Underhållskostnader:		
491	Brandförsäkring	23: —	2: 30

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Övriga utgifter:		
691 Skyddskoppsympning	175: —	168: —
692 Desinfektion	300: —	447: 94
693 Analyser	1.200: —	1.350: 98
694 Bidrag till Centrallasarettets barnbördsavdelning	11.412: —	11.412: —
Summa utgifter kronor	75.805: 08	79.801: 74

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Löpande inkomster.		
Bidrag:		
941 Statsbidrag för sundhetsinspektören	600: —	300: —
942 Bidrag från Ekelundska sjukvårdsfonden	950: —	840: 02
943 Bidrag från landstinget för bostäder till distriktssjuksköterskorna	500: —	400: —
Avgifter:		
951 Ambulansutryckningar	1.300: —	1.658: 80
952 Protokollslösen	300: —	591: —
Summa inkomster kronor	3.650: —	3.789: 82

6 B. Bostadsinspektion.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
111 Löner och arvoden	3.540: —	3.205: —
112 Dyrtidstillägg	550: —	324: 50
221 Annonsering och trycksaker	50: —	69: 27
231 Resor och transporter	150: —	90: —
244 Telefon	180: —	157: 93
251 Eldning och städning	200: —	190: 61
Summa utgifter kronor	4.670: —	4.037: 31

6 C. Köttbesiktningsbyrå.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
Personalkostnader:		
111 Löner enligt lönestat	4.269: —	4.269: —
112 Dyrtidstillägg	650: —	880: 53
113 Övriga löner och arvoden	5.850: —	5.605: 50
121 Pensioner enligt pensionsstat	4.461: —	4.461: —
122 Dyrtidstillägg	700: —	742: 50
191 Olycksfallsförsäkring	75: —	57: 62

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Administrationskostnader:		
211	Kontorskostnader	75: —	98: 09
241	Telefon	200: —	180: —
251	Bränsle, lyse, kraftström och vatten	420: —	520: 13
252	Övriga lokalkostnader	3.150: —	3.043: 19
291	Övriga administrationskostnader	100: —	207: 74
	Underhållskostnader:		
491	Brandförsäkringar	35: —	35: 62
	Summa utgifter kronor	19.985: —	20.100: 92

		Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
	Löpande inkomster.		
941	Ersättning för lokal för mjölkkontroll	250: —	250: —
951	Besiktningsavgifter	8.000: —	5.535: 25
991	Allmänna hälsovårdens andel i vaktmästarens lön	3.419: —	3.419: —
999	Diverse inkomster	500: —	249: 48
	Summa inkomster kronor	12.169: —	9.453: 73

6 D. Poliklinik

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Löpande utgifter.		
112	Lön till läkare	3.000: —	3.000: —
651	Lokalkostnader	1.200: —	1.200: —
691	Övriga utgifter	200: —	200: —
	Summa utgifter kronor	4.400: —	4.400: —

		Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
	Löpande inkomster.		
941	Medicinalstyrelsen, lön till läkare	3.000: —	3.000: —
	Summa inkomster kronor	3.000: —	3.000: —

7, GATOR, VÄGAR, PLANTERINGAR O. D.

7 A. Gatu- och väghållning.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Löpande utgifter.		
	Administrationskostnader:		
201	Andel i byggnadschefs- och arbetskontorets löner och övriga administrationskostnader	40.000: —	40.000: —

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Underhållskostnader:		
431 Underhåll och mindre förbättringar av gator och vägar	125.000: —	160.587: 21
Nyanläggning av gator och vägar:		
461 Omläggning och stenläggning av Bondegatan enl. Stfm. beslut den 29/5 1941, del av kostnaden	32.700: —	32.700: —
462 Stensättning av Norra Ringvägen mellan Engelbrektsgatan och Tegnérgatan, Stfm. beslut den 25/9 1941, kr. 14 800: —, del av kostnaden	9.894: 05	9.894: 05
463 Stensättning av Norra Ringvägen mellan Tessingatan och Engelbrektsgatan, Kristiansborgsallén samt Bergslagsvägen mellan Eriksberg och stadsgränsen	286.800: —	286.800: —
464 Övriga nyanläggningar	57.405: 95	57.405: 95
465 Anslag till nyanläggningar, att disponeras av Drätselkammaren	25.000: —	31.163: 97
Tilläggsanslag:		
466 Iordningställande av del av Åsgatan	4.444: 67	4.444: 67
Iordningställande av Vasagatan mellan Norra Ringvägen och Persbovägen	5.477: 59	5.477: 59
Omläggning och breddning av Kristiansborgsallén mellan Norra Ringvägen och Persbovägen	32.900: 53	32.900: 53
Underskott å anslag:		
467 Asfaltering av Vasagatan mellan Skolgatan och Norra Ringvägen	2.381: 73	2.381: 73
Asfaltering av Rudbecksgatan mellan Tessingatan och Vasagatan	361: 87	361: 87
Asfaltering av Domkyrkoesplanadens gångbanor	466: 91	466: 91
Överbyggnad av Lillåmynningen	12.946: 28	12.946: 28
Summa utgifter kronor	635.779: 58	677.530: 76

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Löpande inkomster.		
Bidrag av automobilskattemedel:		
941 Ordinarie andel	65.000: —	38.000: —
Bidrag av statsmedel:		
942 För stensättning i Norra Ringvägen, Kristiansborgsallén och Bergslagsvägen	243.780: —	243.780: —
943 Av 1940 års reserverade medel till nyanläggning enligt behovsplan	33.000: —	33.000: —

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

		Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
944	Gatukostnadsbidrag	4.000: —	204: —
945	Bidrag av omnibustrafiken	4.000: —	4.000: —
	Avgifter:		
951	Torgplatsavgifter	4.000: —	3.724: —
	Överskott å anslag:		
991	Asfaltering av Linnégatan och dess gångbanor	521: 45	521: 45
	Asfaltering av Brahegatan	3.483: 25	3.483: 25
	Asfaltering av Vallingatan	1.885: 92	1.885: 92
	Asfaltering av Stallhagsgatan	1.096: 63	1.096: 63
	Asfaltering av trottoarer å Fiskartorget	1.375: 24	1.375: 24
	Asfaltering av Tessingatan	5.500: —	5.500: —
	Iordningställande av delar av Bondegatan, Rudbecksgatan och Zimmermansgatan	517: 44	517: 44
	Anordnande av kälkbackar	1.459: 31	1.459: 31
	Summa inkomster kronor	369.619: 24	338.547: 24

7 C. Planteringar.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Löpande utgifter.		
	Personalkostnader:		
111	Löner enligt lönestat	14.778: —	14.075: 27
112	Dyrtidstillägg	2.220: —	2.914: 38
113	Övriga löner och arvoden	12.550: —	16.721: 75
121	Pensioner enligt pensionsstat	6.333: —	6.333: —
122	Dyrtidstillägg	950: —	1.306: 29
191	Olycksfallsförsäkring	350: —	471: 71
192	Personalens sjukvård	1.500: —	1.493: 85
	Administrationskostnader:		
241	Telefon	300: —	278: —
291	Övriga administrationskostnader	100: —	60: 40
	Underhåll av inventarier:		
421	Anskaffning av redskap	800: —	663: 07
422	Underhåll av redskap	1.600: —	1.121: 04
423	Målning av soffor	850: —	611: 60
429	Brandförsäkring	250: —	98: 62
	Underhåll av planteringar, gemensamma kostnader:		
431	Gräsfrö och lökväxter	4.000: —	2.462: 51
432	Grus	2.500: —	1.038: 95

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
433	Bränsle	5.000: —	4.438: 62
434	Växthus och drivbänkar	3.500: —	4.593: 03
435	Plantskola	2.000: —	2.214: 64
436	Körslor	12.000: —	11.626: 99
437	Parkvakter	1.000: —	1.007: 43
438	Lekplatser	2.000: —	2.532: 22
439	Semesterersättning till timavlönade arbetare	4.000: —	3.585: 37
	Underhåll av planteringar, särskilda kostnader:		
441	Vasaparken inkl. parken vid Aseas kontor	11.500: —	11.286: 67
442	Stadsparken	2.500: —	3.268: 96
443	Kyrkogårdarna samt planteringarna vid Domkyrkan	6.100: —	8.946: 75
444	Planteringar utmed Hamngatan, esplanader, H. allm. läroverket, Tekniska skolan, Utanbygatan, Skarpskyttebron, Åstigen, Hammarby torg samt div. mindre platser	17.600: —	16.094: 94
445	Rudbecksparken	1.250: —	1.753: 33
446	Djäkneberget	6.000: —	6.998: 20
447	Stallhagen, Mariaberget, Käringberget och Ragvaldsbacke	5.000: —	4.696: 65
448	Elba, Ö. och V. holmarna samt Kattskär	6.325: —	7.019: 82
449	Botaniska trädgården	1.400: —	1.732: 18
451	Slottsparken	1.000: —	660: 44
452	Tillsyn av fåglar i Svartån	1.500: —	3.110: 88
	Nyanläggningar:		
461	Plantering av området utmed Kristiansborgsallén	500: —	500: —
462	Plantering av området norr om Övre Rosenhill och utmed Persbobäcken vid Iggebyområdet	1.500: —	1.500: —
	Diverse utgifter:		
791	Oförutsedda utgifter	500: —	407: 07
	Summa utgifter kronor	141.256: —	147.624: 63

		Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
	Löpande inkomster.		
	Försäljning:		
911	Blommor och dekorationer	7.000: —	10.385: 12
912	Diverse arbeten	250: —	908: 37
	Ersättning för skötsel och vård:		
941	Kyrkogårdarna och planteringarna vid domkyrkan	6.100: —	6.100: —
942	Slottsparken	250: —	250: —
943	Planteringen framför Aseas kontorsbyggnad	575: —	575: —

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
991 Överskott å anslag från år 1940 för nyanläggning av stadsträdgården	1.153: 59	1.153: 59
Inneliggande lager av förrådsartiklar		9.600: —
Summa inkomster kronor	15.328: 59	28.972: 08

7 D. Gatubelysning.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
391 Elektrisk belysning	77.800: —	65.127: 18
Summa utgifter kronor	77.800: —	65.127: 18

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Löpande inkomster.		
991 Hamnars andel i elektrisk gatubelysning	840: —	840: —
Summa inkomster kronor	840: —	840: —

7 E. Gaturenhållning.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
391 Sopning å allmänna platser	4.368: —	4.368: —
392 Övriga renhållningskostnader (därav för snöskottning kr. 33.098: 13)	60.000: —	62.320: 26
Summa utgifter kronor	64.368: —	66.688: 26

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Löpande inkomster.		
951 Avgifter för renhållning	2.800: —	2.800: —
Summa inkomster kronor	2.800: —	2.800: —

9. HAMNAR.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
Personalkostnader:		
111 Löner enligt lönestat	28.065: —	26.400: 59
112 Dyrtidstillägg	4.200: —	5.396: 83

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
113 Övriga löner och arvoden	7.200: —	8.001: 69
191 Olycksfallsförsäkring	900: —	938: 47
192 Olycksfallsersättning	48: —	48: —
193 Sjukvård	350: —	281: 63
194 Beklädnadsersättning		900: —
Administrationskostnader:		
211 Kontorskostnader	400: —	567: 41
221 Annonsering och trycksaker	400: —	489: 10
231 Resor och transporter	800: —	778: 95
241 Telefoner	1.200: —	1.227: 15
242 Postavgifter		81: 90
251 Lokalkostnader	3.300: —	3.711: 57
291 Andel i stadens allmänna förvaltningskostnader	4.000: —	4.000: —
292 Provision å hamnavgiftsuppbörden	950: —	876: 44
293 Övriga administrationskostnader	875: —	898: 23
Driftskostnader:		
311 Kranskötare, äldre hamnen	7.300: —	9.290: 60
312 Kranskötare, djuphamnen	29.300: —	33.969: 32
313 Besättningsmän, bogserbåten	5.800: —	6.430: 39
314 Kranreparatör	3.720: —	3.720: —
315 Dyrtidstillägg	1.000: —	1.442: 85
351 Belysning	5.340: —	4.262: —
352 Renhållning	1.800: —	1.867: 70
391 Övriga driftskostnader, kranar i äldre hamnen	4.800: —	5.342: 85
392 Övriga driftskostnader, kranar i djuphamnen	15.000: —	22.658: 88
393 Driftskostnader för bogserbåten	10.000: —	9.420: 47
394 Driftskostnader för motorbåten	750: —	1.343: 71
Underhåll av hamnanläggningarna:		
411 Byggnader, kajer, bryggor, fyrar och sjömärken	10.000: —	18.854: 62
412 Hamnskjul	200: —	422: 81
413 Järnvägsspår	4.600: —	7.570: 38
414 Grustag	500: —	1.146: 83
Underhåll av maskiner och inventarier:		
421 Hamnmaskiner, äldre hamnen	2.600: —	3.156: 16
422 Hamnmaskiner, djuphamnen	18.000: —	20.197: 50
423 Övriga inventarier	200: —	468: 49
424 Ommålning av brokran, underskott från år 1941	3.241: 05	3.514: 76
425 Reparation av bogserbåten	2.500: —	331: 93
426 Bilvågen	500: —	493: 26

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

		Beräknade utgifter	Verkliga utgifter
	Övriga underhållskostnader:		
491	Brandförsäkring	150: —	155: 35
492	Sjöförsäkring	2.450: —	3.937: 50
	Räntor och amorteringar:		
531	Andel i stadens låneräntor enligt plan	109.696: 57	109.696: 57
532	Ränta å av finansförvaltningen förskotterade medel	12.029: 81	14.552: 27
541	Andel i stadens låneamortering	122.716: 81	122.716: 81
542	Andel i finansförvaltningens amortering å förskotterade medel	73.703: 44	73.703: 44
	Diverse utgifter:		
721	Utskylder		371: 49
791	Isbrytning	15.000: —	15.938: 40
792	Oförutsedda utgifter	2.000: —	3.372: 48
793	Plan och väg vid oljekajen	9.359: 78	9.359: 78
794	Djuphamnskaféet	375: 78	375: 78
795	Isbrytning åren 1940 och 1941	13.010: 87	18.010: 87
	Summa utgifter kronor	540.332: 11	582.694: 21

		Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
	Löpande inkomster.		
	Hyror:		
931	Båtplatser	4.600: —	4.279: —
932	Upplagsplatser	24.500: —	27.127: 60
933	Varuskjul	2.155: —	2.355: —
934	Markhyror för fasta upplag	21.300: —	12.136: —
935	Kranhyror, äldre hamnen	21.000: —	21.291: 56
936	Kranhyror, djuphamnen	132.500: —	175.277: 11
937	Övriga hyror	1.850: —	2.336: 54
	Hamnavgifter för varor:		
951	Ångfartyg i regelbunden trafik	13.500: —	12.520: 45
952	Andra fartyg	75.000: —	99.028: 99
	Hamnavgifter för fartyg:		
953	Ångfartyg	60.000: —	82.103: 95
954	Segelfartyg	1.500: —	785: 78
955	Pråmar	2.000: —	2.057: 92
	Andra avgifter:		
956	Bogsering	19.500: —	36.761: 75
957	Motorbåtstransporter	1.000: —	2.752: 12
958	Bilvåg	800: —	989: 75

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Övriga inkomster:		
991 Diverse inkomster	800: —	1.643: 84
992 Utjämning att förskotteras av finansförvaltningen	158.327: 11	92.811: 85
993 Isbrytarassistens		6.435: —
Summa inkomster kronor	540.332: 11	582.694: 21

10. RENHÅLLNINGSVERK OCH SVINGÅRD.

10 A. Renhållningsverk.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
Personalkostnader:		
111 Löner enligt lönestat	57.118: —	46.561: 61
112 Dyrtidstillägg	8.937: 70	10.137: 82
113 Övriga löner och arvoden	8.650: —	9.370: 88
121 Pensioner enligt pensionsstat	21.965: —	23.550: 98
122 Dyrtidstillägg	2.563: 20	4.387: 59
191 Olycksfallsförsäkring	900: —	815: 18
192 Personalens sjukvård	400: —	899: 54
Administrationskostnader:		
211 Kontorskostnader	500: —	519: 27
241 Telefon	500: —	549: 67
251 Lokalkostnader	1.900: —	1.715: 58
Driftskostnader:		
311 Extra arbetare och gatusopning	45.000: —	59.433: 93
321 Torvmull	4.000: —	3.690: 90
331 Kraftström	600: —	487: 69
351 Lokalkostnader	1.500: —	1.785: 09
391 Bensin och smörjoljor för bilar	9.000: —	10.166: 69
392 Utfodring av hästar	3.500: —	4.904: 06
Underhållskostnader:		
411 Fabriksbyggnad	800: —	784: 21
421 Hästar och fordon	1.200: —	1.109: 74
422 Automobiler	6.000: —	8.302: 71
423 Kärl	1.000: —	1.986: 40
424 Beklädnadspersedlar	1.500: —	1.705: 30
425 Övriga inventarier	1.200: —	2.090: 81
491 Brandförsäkring	150: —	176: 68
492 Hästförsäkring	75: —	75: —

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Diverse utgifter:		
791	Oförutsedda utgifter	700: —	1.224: 31
	Summa utgifter kronor	179.658: 90	196.431: 64

		Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
	Löpande inkomster.		
	Försäljning:		
911	Stallströ och sopor	1.800: —	1.928: 45
912	Torvmullspudrett	2.000: —	2.287: —
913	Torvmull	400: —	100: 75
	Utförda arbeten:		
921	Uppsamling och transport av svinmat	6.500: —	6.500: —
	Avgifter:		
951	Hämtningsavgifter	80.000: —	76.981: 42
	Övriga inkomster:		
991	Lantbrukets andel i löner och pensioner, förslagsvis	10.141: —	9.277: 42
992	Diverse inkomster	200: —	3.918: 14
	Summa inkomster kronor	101.041: —	100.993: 18

10 B. Svingård.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Löpande utgifter.		
	Driftskostnader:		
311	Arbetareavlöningar	3.500: —	4,030: 57
321	Inköp av grisar	2.500: —	375: —
322	Kraftfoder	18.000: —	22.261: 96
323	Uppsamling och transport av svinmat	6.500: —	7.279: 77
341	Körningar	1.500: —	1.271: 72
351	Hyra	6.000: —	6.000: —
352	Bränsle och lyse	1.500: —	1.320: —
	Underhållskostnader:		
421	Underhåll av inventarier och hus	1.500: —	1.964: 12
	Summa utgifter kronor	41.000: —	44.503: 14

		Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
	Löpande inkomster.		
911	Försäljning av fläsk	41.000: —	34.998: 11
	Summa inkomster kronor	41.000: —	34.998: 11

11. VATTENVERK.

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
1. Löpande utgifter: Förvaltning.		
Personalkostnader:		
111 Löner till personal på stat	10.750: —	11.468: 25
112 Löner till extra personal	10.530: —	10.594: 74
110 Andel i gemensamma kostnader	42.500: —	46.350: —
Lokalkostnader:		
120 Andel i gemensamma kostnader	1.620: —	2.995: —
Underhållskostnader:		
130 Andel i gemensamma kostnader	2.580: —	3.178: —
Materialkostnader:		
140 Andel i gemensamma kostnader	1.780: —	3.572: —
Allmänna kostnader:		
154 Resor och representation	1.100: —	764: 10
158 Utskylder	6.540: —	5.543: 75
150 Andel i gemensamma kostnader	2.330: —	2.949: —
Räntor och avskrivningar:		
184 Avskrivning på rörelsetillgångar	600: —	8: 60
180 Andel i gemensamma kostnader	7.580: —	4.786: —
2. Löpande utgifter: Tillverkning.		
Personalkostnader:		
211 Löner till personal på stat	4.365: —	1.501: 12
212 Löner till extra personal	2.715: —	6.146: 19
Lokalkostnader:		
221 Hyror och arrenden	375: —	375: —
222 Uppvärmning	900: —	476: 37
223 Belysning	100: —	284: 21
224 Städning och renhållning	100: —	839: 40
Underhållskostnader:		
231 Byggnader	3.000: —	3.963: 40
234 Maskiner och instrument	1.200: —	978: 65
235 Verktyg och inventarier	100: —	930: 77
Materialkostnader:		
241 Oljor	50: —	484: 25
242 Förbrukningsmaterial	50: —	66: —

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Allmänna kostnader:		
257	Laboratoriekostnader	1.000: —	646: 55
	Kraftinköp:		
272	Kraftström	38.000: —	35.843: 66
	Räntor och avskrivningar:		
281	Ränta å anläggningsmedel	10.880: —	8.642: 13
282	Avskrivning på anläggningstillgångar	13.600: —	14.354: 78
	3. Löpande utgifter: Distribution.		
	Personalkostnader:		
311	Löner till personal på stat	11.466: —	9.338: 23
312	Löner till extra personal	15.904: —	16.712: 14
	Lokalkostnader:		
321	Hyror och arrenden	3.000: —	3.000: —
322	Uppvärmning	3.800: —	5.759: 55
323	Belysning	600: —	163: 34
324	Städning och renhållning	100: —	831: 57
	Underhållskostnader:		
331	Byggnader	1.900: —	4.016: 70
332	Ledningsnät	97.000: —	108.154: 79
334	Maskiner och instrument	3.000: —	2.470: 04
335	Verktyg och inventarier	8.000: —	12.591: 61
	Materialkostnader:		
341	Oljor	500: —	733: 02
342	Förbrukningsmaterial	100: —	397: 20
343	Arbetskläder	100: —	145: 77
	Allmänna kostnader:		
357	Laboratoriekostnader	500: —	886: 65
	Mätningskostnader:		
361	Ombyte av mätare	1.800: —	1.273: 17
362	Underhåll av mätare	7.000: —	3.291: 20
363	Anskaffning av mätare	5.000: —	6.557: 75
	Kraftinköp:		
372	Kraftström	16.000: —	12.215: 07
	Räntor och avskrivningar:		
381	Ränta på anläggningsmedel	120.600: —	113.644: 20
382	Avskrivning på anläggningstillgångar	143.600: —	148.324: 33
	Summa utgifter kronor	604.315: —	618.248: 25

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
5. Löpande inkomster.		
Förbrukningsavgifter:		
511 Vattenavgifter	395.000: —	401.951: 90
Försäljningsinkomster:		
521 Metangas	26.660: —	22.662: 27
528 Slam		691: 60
Hyresinkomster:		
531 Från utomstående	440: —	543: 84
533 Från befattningshavare	700: —	641: 67
Utförda arbeten:		
921 Nettoinkomst av installationsarbeten	2.000: —	2.957: —
Summa inkomster kronor	424.800: —	429.448: 28

12. GASVERK.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
1. Löpande utgifter: Förvaltning.		
Personalkostnader:		
111 Löner till personal på stat	5.380: —	5.730: —
110 Andel i gemensamma kostnader	53.100: —	57.385: —
Lokalkostnader:		
120 Andel i gemensamma kostnader	2.000: —	3.709: —
Underhållskostnader:		
130 Andel i gemensamma kostnader	3.200: —	3.934: —
Materialkostnader:		
140 Andel i gemensamma kostnader	2.230: —	4.422: —
Allmänna kostnader:		
154 Resor och representation	1.200: —	614: 45
158 Utskylder	9.400: —	9.459: 38
159 Övriga allmänna omkostnader:		
Föreningsavgifter	800: —	767: 40
150 Andel i gemensamma kostnader	2.890: —	3.652: —
Räntor och avskrivningar:		
184 Avskrivningar på rörelsetillgångar:		
Kundförluster	2.000: —	26: 28
180 Andel i gemensamma kostnader	9.390: —	5.926: —

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
2. Löpande utgifter: Tillverkning.		
Personalkostnader:		
211 Löner till personal på stat	34.038: —	30.069: 10
212 Löner till extra personal	11.927: —	17.418: 27
Lokalkostnader:		
221 Hyror och arrenden	2.800: —	2.800: —
222 Uppvärmning	3.500: —	896: 59
223 Belysning	1.000: —	1.285: 46
224 Städning och renhållning	500: —	6.458: 23
Underhållskostnader:		
231 Byggnader	23.600: —	40.984: 31
233 Övriga fasta anläggningar	13.000: —	20.401: 10
234 Maskiner och apparater	6.000: —	8.524: 23
235 Verktyg och inventarier	1.000: —	2.441: 33
Materialkostnader:		
241 Oljor	500: —	1.946: 75
242 Förbrukningsmaterial	400: —	1.683: 46
243 Gaskol	495.000: —	467.023: 78
244 Nedskrivning av inventarievärdet å kollagret	50.000: —	50.000: —
245 Reningsmassa	2.000: —	2.218: 10
246 Vatten	1.000: —	4.336: 45
248 Gas från reningsverket	26.660: —	20.975: —
Allmänna kostnader:		
257 Laboratoriekostnader	900: —	871: 38
Kraftinköp:		
272 Kraftström	8.000: —	4.900: 54
Räntor och avskrivningar:		
281 Ränta på anläggningsmedel	29.000: —	19.824: 53
282 Avskrivningar på anläggningstillgångar	53.800: —	54.361: 71
3. Löpande utgifter: Distribution.		
Personalkostnader:		
311 Löner till personal på stat	8.470: —	8.102: 18
312 Löner till extra personal	1.900: —	125: 90
Underhållskostnader:		
332 Ledningsnät	22.000: —	31.713: 89
335 Verktyg och inventarier	4.000: —	1.099: 77
336 Fordon	200: —	373: 80

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Allmänna kostnader:		
353 Annonser och reklam	1.000: —	328: 70
Mätningskostnader:		
361 Ombyte av mätare	3.500: —	1.857: 45
362 Underhåll av mätare	7.500: —	5.521: 72
363 Anskaffning av mätare	5.000: —	7.308: 55
364 Gaspolletter	3.000: —	3.611: 67
Räntor och avskrivningar:		
381 Ränta å anläggningsmedel	14.700: —	20.576: 75
382 Avskrivning på anläggningstillgångar	27.200: —	27.569: 86
Summa utgifter kronor	954.685: —	963.236: 07

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
5. Löpande inkomster.		
Förbrukningsavgifter:		
511 Gasavgifter från enskilda	660.000: —	683.440: 93
Försäljningsinkomster:		
521 Egen tillverkning: koks, tjära och ved	355.000: —	396.659: 25
Hyresinkomster:		
533 Från befattningshavare	945: —	945: —
Utförda arbeten:		
991 Nettoinkomst av installationsarbeten	2.000: —	2.958: —
Summa inkomster kronor	1.017.945: —	1.084.003: 18

13. ELEKTRICITETSVERK.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
1. Löpande utgifter: Förvaltning.		
Personalkostnader:		
111 Löner till personal på stat	9.488: —	9.958: 80
112 Löner till extra personal	5.000: —	5.092: 26
110 Andel i gemensamma kostnader	108.078: —	116.978: 08
Lokalkostnader:		
120 Andel i gemensamma kostnader	4.080: —	7.559: 88
Underhållskostnader:		
130 Andel i gemensamma kostnader	6.520: —	8.020: 57

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Materialkostnader:		
140	Andel i gemensamma kostnader	4.490: —	9.013: 14
	Allmänna kostnader:		
154	Resor och representation	3.000: —	1.090: 60
158	Utskylder	16.600: —	16.074: 20
159	Övriga allmänna kostnader: föreningsavgifter	800: —	889: 15
150	Andel i gemensamma kostnader	5.880: —	7.444: 46
	Räntor och avskrivningar:		
184	Avskrivning på rörelsetillgångar: Kundförluster	3.000: —	460: 12
180	Andel i gemensamma kostnader	19.120: —	12.078: 67
	2. Löpande utgifter: Tillverkning.		
	Personalkostnader:		
211	Löner till personal på stat	19.784: —	18.261: 11
212	Löner till extra personal	5.076: —	6.536: 65
	Lokalkostnader:		
221	Hyror och arrenden	5.000: —	4.937: 50
222	Uppvärmning	2.500: —	2.419: 54
223	Belysning	500: —	501: 87
224	Städning och renhållning	1.700: —	1.824: 97
	Underhållskostnader:		
231	Byggnader	4.500: —	2.554: 66
234	Maskiner och instrument	3.500: —	794: 48
235	Verktyg och inventarier	1.200: —	2.571: 74
	Materialkostnader:		
241	Oljor	350: —	445: 50
242	Förbrukningsmaterial	100: —	164: 92
243	Arbetskläder	50: —	4: 50
244	Destillerat vatten		729: 32
	Kraftinköp:		
272	Kraftström	480.000: —	567.773: 86
	Räntor och avskrivningar:		
281.	Ränta å anläggningsmedel	6.100: —	3.571: 02
282	Avskrivning på anläggningstillgångar	10.900: —	10.899: 33
	3. Löpande utgifter: Distribution.		
	Personalkostnader:		
311	Löner till personal på stat	22.070: —	25.372: 67
312	Löner till extra personal	4.830: —	5.066: 25

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Underhållskostnader:		
331 Byggnader	1.000: —	1.581: 28
332 Ledningsnät	143.330: —	158.315: 62
333 Övriga fasta anläggningar	1.000: —	4.151: 97
334 Maskiner och instrument	1.000: —	3.794: 55
335 Verktyg och inventarier	4.300: —	7.095: 67
336 Fordon	4.200: —	4.278: 97
337 Gatubelysning	33.000: —	26.569: 32
Materialkostnader:		
341 Oljor	100: —	127: 50
343 Arbetskläder	300: —	15: 85
Allmänna kostnader:		
353 Annonser och reklam	3.000: —	4.547: 66
Mätningskostnader:		
361 Ombyte av mätare	5.000: —	4.585: 32
362 Underhåll av mätare	19.000: —	13.019: 10
363 Anskaffning av mätare	25.000: —	44.627: 80
Räntor och avskrivningar:		
381 Ränta å anläggningsmedel	37.200: —	32.120: 75
382 Avskrivning på anläggningstillgångar	66.500: —	57.638: 86
Summa utgifter kronor	1.098.146: —	1.211.560: 04

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
5. Löpande inkomster		
Förbrukningsavgifter:		
511 Enskild strömförbrukning	1.330.000: —	1.522.453: 01
512 Allmänna belysningen	77.800: —	64.978: 96
Destillerat vatten		2.154: 38
Hyresinkomster:		
531 Från utomstående	425: —	425: 04
Utförda arbeten:		
921 Nettoinkomsten av installationsarbeten	2.000: —	2.958: 16
Inkomst av på ordinarie stat uppförda montörers arbete		11.049: 40
Summa inkomster kronor	1.410.225: —	1.604.018: 95

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

14. TEKNISKA VERKENS GEMENSAMMA FÖRVALTNING.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
Personalkostnader:		
11 Löner till personal på stat	96.084: —	94.394: 81
12 Löner till extra personal	20.710: —	28.454: 69
13 Sjukavlöningar	12.000: —	11.354: 26
14 Läkare, sjukvård och medicin	4.800: —	4.549: 93
15 Olycksfallsförsäkring	6.000: —	8.425: 42
16 Pensioner	58.484: —	68.033: 97
17 Arvode till styrelse och revisorer	5.600: —	5.500: —
Lokalkostnader:		
22 Uppvärmning av vatten	2.100: —	5.317: 85
23 Belysning	700: —	796: 22
24 Städning och renhållning	4.900: —	8.149: 81
Underhållskostnader:		
31 Byggnader	5.300: —	6.730: 72
34 Maskiner för kontoret	2.000: —	1.511: 19
35 Verktyg och inventarier	5.000: —	6.890: 66
Materialkostnader:		
47 Kontorsmaterial och trycksaker	8.500: —	17.007: 14
Allmänna kostnader:		
51 Post	1.400: —	1.471: 60
52 Telefon och telegram	5.800: —	5.397: 08
53 Annonser	1.000: —	715: 22
54 Resor och representation	2.400: —	3.054: 07
55 Tidningar och tidskrifter	500: —	202: 79
56 Omläggning av verkens kontoplan		1.954: 90
58 Patriotiska sällskapets medalj		1.249: 80
Räntor och avskrivningar:		
81 Ränta å anläggningsmedel	1.030: —	4.403: 08
82 Avskrivning på anläggningsmedel	610: —	3.403: 78
83 Ränta på rörelsemedel	19.500: —	33: 81
84 Ränta å av finansförvaltningen förskotterade medel	1.950: —	1.950: —
85 Andel av finansförvaltningens amortering å förskotterade medel	13.000: —	13.000: —
Summa utgifter kronor	279.368: —	303.952: 80

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Löpande inkomster.		
Fördelning av gemensamma utgifter:		
81 Andelar i personalkostnader	203.678: —	220.713: 08
82 Andelar i lokalkostnader	7.700: —	14.263: 88
83 Andelar i underhållskostnader	12.300: —	15.132: 57
84 Andelar i materialkostnader	8.500: —	17.007: 14
85 Andelar i allmänna kostnader	11.100: —	14.045: 46
88 Andelar i räntor och avskrivningar	36.090: —	22.790: 67
Summa inkomster kronor	279.368: —	303.952: 80

18. ANDRA KOMMUNENS AFFÄRSFÖRETAG.

18 A. Kallbadhus.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
Personalkostnader:		
111 Löner och arvoden	850: —	957: —
191 Olycksfallsförsäkring	10: —	3: 84
Administrationskostnader:		
221 Annonsering och trycksaker	75: —	39: 60
Underhållskostnader:		
411 Underhåll av badhusbyggnaden, isväckning och diverse arbeten	2.000: —	656: 29
491 Brandförsäkring	65: —	61: 03
791 Oförutsedda utgifter	50: —	32: 73
Summa utgifter kronor	3.050: —	1.750: 49

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Löpande inkomster.		
951 Badavgifter	1.600: —	906: 42
Summa inkomster kronor	1.600: —	906: 42

18 B. Varmbadhus.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
Personalkostnader:		
111 Löner enligt lönestat	27.152: —	26.716: 91
112 Dyrtidstillägg	4.459: 80	6.059: 73
113 Övriga löner och arvoden. vikarier och extra hjälp	3.500: —	3.593: 81
121 Pensioner enligt pensionsstat	3.528: —	3.528: —

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

		Beräknade utgifter	Verkliga utgifter
122	Dyrtidstillägg	529: 20	538: 76
191	Olycksfallsförsäkring	175: —	51: 49
192	Sjukvård	200: —	208: 73
193	Bostadsförmåner	2.580: —	2.580: —
	Administrationskostnader:		
211	Kontorskostnader	100: —	59: 35
221	Annonsering och trycksaker	800: —	1.082: 93
241	Telefon	240: —	178: —
	Driftskostnader:		
321	Förbrukningsmaterial	6.750: —	6.257: 25
331	Kraftström	700: —	549: 18
332	Bränsle	30.000: —	38.806: 21
333	Tvätt, extra hjälp	700: —	968: 02
351.	Lyse, städning och renhållning	1.000: —	1.915: 55
	Underhållskostnader:		
411	Badhusbyggnaden	4.000: —	1.740: 18
412	Pannor och ledningar	3.000: —	3.497: 37
421	Inventarier	500: —	510: 16
422	Linne	200: —	394: 99
491	Brandförsäkring	210: —	192: 82
	Räntor och amorteringar:		
531	Andel i stadens låneräntor	3.821: 07	3.821: 07
532	Ränta å av finansförvaltningen förskotterade medel, 3 % å kr. 4.059: 72	121: 79	121: 79
541	Andel i stadens låneamorteringar	9.344: 56	9.344: 56
542	Andel i finansförvaltningens amorteringar å förskotterade medel	4.059: 72	4.059: 72
	Diverse utgifter:		
721	Utskylder	500: —	421: 25
791	Oförutsedda utgifter	328: 86	58: 87
	Summa utgifter kronor	108.500: —	117.256: 70

		Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
	Löpande inkomster.		
931	Personalens bostadsförmåner	2.580: —	2.580: —
951	Badavgifter	85.000: —	100.896: 54
952	Simundervisningsbad	5.062: 50	5.062: 50
953	Handdukar till kallbadhuset		30: 60
954	Riksförsäkringsanstalten		156: —
	Summa inkomster kronor	92.642: 50	108.725: 64

18 C. Bekvämlighetsinrättningar.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
111 Löner och arvoden	3.000: —	2.969: 09
192 Sjukvård		32: —
351 Lokalkostnader	800: —	845: 48
391 Vattenavgift	50: —	22:80
411 Underhåll av kabinettet	150: —	54: 56
491 Brandförsäkring	30: —	25: 89
Summa utgifter kronor	4.030: —	3.949: 82

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Löpande inkomster.		
951 Avgifter	1.400: —	1.340: 87
Summa inkomster kronor	1.400: —	1.340: 87

18 D. Båttrafik.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
Personal- och administrationskostnader:		
111 Löner enligt lönestat	7.827: —	7.553: 02
112 Dyrtidstillägg	1.175: —	1.900: 05
113 Övriga löner	6.700: —	9.232: 33
191 Olycksfallsförsäkring	200: —	240: 62
192 Sjukvård		38: 20
221 Annonsering och trycksaker	150: —	116: 14
Driftskostnader:		
331 Bränsle	7.000: —	5.922: 04
332 Smörjoljor, fotogen och diverse	500: —	1.410: 93
Underhållskostnader:		
421 Underhåll av fartyg	2.500: —	3.803: 19
422 Underhåll av inventarier	300: —	144: 71
491 Försäkring	1.500: —	2.000: —
Diverse utgifter:		
711 Diverse kostnader	600: —	666: 69
Summa utgifter kronor	28.452: —	33.027: 92

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Löpande inkomster.		
Avgifter:		
951 Persontrafik	25.000: —	20.684: 27
952 Godstrafik	150: —	108: 25
953 Riksförsäkringsanstalten		114: 13
Summa inkomster kronor	25.150: —	20.906: 65

18 E. Automobiler.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
111 Löner och arvoden	4.500: —	6.173: 73
241 Telefon	70: —	70: —
331 Drivmedel och smörjoljor	5.000: —	3.883: 99
421 Underhåll av automobiler	2.000: —	2.884: 95
491 Bilskatt och försäkring	1.000: —	860: 60
Summa utgifter kronor	12.570: —	13.873: 27

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Löpande inkomster.		
921 Körningar	16.000: —	18.109: 69
Summa inkomster kronor	16.000: —	18.109: 69

18 F. Grustag.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
Personalkostnader:		
111 Löner enligt lönestat	3.627: —	3.627: —
112 Dyrtidstillägg	545: —	748: 11
192 Sjukvård	30: —	13: 20
Driftskostnader:		
311 Arbetareavlöningar	20.000: —	21.836: 64
331 Elektrisk ström	2.000: —	1.428: —
332 Avgäld för grustäkt	500: —	500: —
391 Övriga driftskostnader	1.000: —	4.758: 40
Underhållskostnader:		
421 Underhåll av maskiner	2.000: —	5.687: 10
431 Underhåll av väg till grustaget	1.000: —	2.065: 53

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Räntor och amorteringar:		
531 Ränta å av finansförvaltningen förskotterade medel, 3 % å kr. 34.979: 86	1.049: 40	1.049: 40
541 Andel i finansförvaltningens amorteringar å förskotterade medel	3.855: —	3.855: —
Summa utgifter kronor	35.606: 40	45.568: 38

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Löpande inkomster.		
911 Försäljning av grus	35.606: 40	39.651: 94
Summa inkomster kronor	35.606: 40	39.651: 94

18 G. Drätselkammarens förråd.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
Personalkostnader:		
111 Löner enligt lönestat	4.269: —	4.269: —
112 Dyrtidstillägg	640: —	880: 53
113 Övriga löner	12.000: —	9.360: 36
192 Sjukvård	30: —	24: 61
Driftskostnader:		
311 Arbetareavlöningar (motorskötare)	14.000: —	15.016: 92
321 Materialier	150.000: —	115.167: 23
321 A. Stenslagning		11.181: 85
331 Elektrisk ström	600: —	811: 12
332 Smörjoljor, drivmedel m. m.	6.000: —	5.046: 26
Underhållskostnader:		
421 Underhåll av maskiner och övriga inventarier	9.000: —	11.046: 73
491 Brandförsäkring	300: —	366: 32
Räntor och amorteringar:		
531 Ränta å av finansförvaltningen förskotterade medel för inköp av maskiner	982: 56	957: 60
541 Andel i finansförvaltningens amortering å förskotterade medel för inköp av maskiner, tidigare års inköp	11.576: 91	11.576: 91
Summa utgifter kronor	209.398: 47	185.705: 44

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

		Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
	Löpande inkomster.		
911	Inkomst av rörelsen	209.398: 47	187.000: 42
	Summa inkomster kronor	209.398: 47	187.000: 42

19. BRANDVÄSEN.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Löpande utgifter.		
	Personalkostnader:		
111	Löner enligt lönestat	123.915: —	121.242: 46
112	Dyrtidstillägg	18.542: 25	24.769: 98
113	Övriga löner och arvoden	8.675: —	9.346: 34
121	Pensioner enligt pensionsstat	16.152: —	15.131: 67
122	Dyrtidstillägg	2.422: 80	3.097: 81
191	Olycksfallsförsäkring	900: —	1.292: 13
192	Sjukvård	700: —	581: 60
193	Beklädnad	7.545: —	13.379: 64
194	Teknisk utbildning	300: —	372: 40
	Administrationskostnader:		
211	Kontorskostnader	200: —	306: 81
221	Annonsering och trycksaker	250: —	275: 98
241	Telefon	900: —	1.392: 74
	Material för verkstäderna:		
321	Smidesverkstaden	2.500: —	1.141: 60
322	Snickareverkstaden	1.200: —	573: 94
323	Skräddareverkstaden	100: —	82: 92
325	Arbeten för brandverket	500: —	349: 49
	Övriga driftskostnader:		
326	Bensin och smörjoljor	2.000: —	2.867: 31
327	Skumsläckningsmaterial	400: —	421: 20
328	Rökskyddsmaterial	1.000: —	830: 35
331.	Kraftström	250: —	773: 30
352	Värme	5.000: —	17.754: 88
353	Lyse	1.500: —	2.217: 80
354	Tvätt och städning	1.500: —	2.383: 34
355	Tidningar, tidskrifter och facklitteratur för manskapsmässen	200: —	124: —
391	Verkstadsarbeten för brandkårens behov	1.800: —	1.161: 85
392	Brandsynekostnader	100: —	49: 88
393	Borgarbrandkårens övningar och eldsvådor	1.200: —	887: 25

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Underhållskostnader:		
411 Brandtelegraf och ringledningar	500: —	635: 08
421 Brandredskap	2.000: —	2.747: 61
422 Övriga inventarier	600: —	900: 03
491 Försäkringsavgifter	300: —	150: 12
Diverse utgifter:		
791 Oförutsedda utgifter	500: —	893: 91
	203.652: 05	228.135: 42
Kapitalökningar.		
821 Anskaffning av diverse inventarier	17.229: —	22.017: 54
Summa utgifter kronor	220.881: 05	250.152: 96

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Löpande inkomster.		
Verkstadsarbeten:		
921 Smidesverkstaden	3.500: —	3.898: 97
922 Snickareverkstaden	2.500: —	555: 40
923 Skräddareverkstaden	100: —	7: —
925 Diverse arbeten	2.500: —	1.808: 86
Övriga arbeten:		
926 Skötsel och körning av ambulansautomobiler	8.000: —	8.000: —
928 Skötsel av brandalarmanläggningar	225: —	249: 90
Hyror:		
931 Personalens bostadsförmåner	6.581: —	7.197: 98
932 Riksförsäkringsanstalten		260: 50
Inneliggande lager av förrådsartiklar		11.746: 10
Summa inkomster kronor	23.406: —	33.724: 71

21. FASTIGHETSFÖRVALTNING.

21 A. Allmän fastighetsförvaltning.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
a) Diverse fastigheter:		
112 Löner och arvoden		1.100: 82
121 Pension enligt pensionsstat	2.946: —	2.946: —
122 Dyrtidstillägg	442: —	607: 62

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
351	Renhållning	10.000: —	14.699: 62
352	Sotning	2.000: —	2.257: 26
353	Vatten, värme och belysning	12.000: —	17.989: 70
354	Arrenden och avgälder	3.000: —	2.846: 49
411	Underhåll av byggnader	58.000: —	58.512: 30
411 A.	„ „ „ Stadskamrerarekontoret		1.369: 48
411 B.	„ „ „ Fridnäs Skyddsrum		895: 98
411 C.	„ „ „ Arbetskontoret		560: 38
411 D.	„ „ „ Gude 5		208: 10
411 E.	„ „ „ Fattigvårdsbyrån		6.300: —
412	Ombyggnad inom fastigheten Nestor 4 för stadsförvaltningen	27.412: 17	27.412: 17
413	Ränta och amortering å av finansförvaltningen förskotterade medel för inköp av fastigheten Stora Fridnäs enligt Stfm. beslut den 28/8 1941 och 18/12 1941, del av köpeskillingen kr. 150.000: —	34.500: —	34.500: —
414	Del av anslag för uppförande av pensionärshem å Jakobsberg (Stfm. 28/11 och 18/12 1941)	117.310: —	117.310: —
415	Underhåll av kreaturstorg och tivoliplats	1.000: —	540: 63
416	Underhåll av avstjälpningsplatser	15.000: —	15.242: 15
417	Underskott å anslag: för uppförande av nytt pensionärshem, Stfm. 27/5 1938	704: 47	704: 47
491	Brandförsäkring	4.000: —	4.338: 46
721	Utskylder	17.000: —	16.611: —
791	Oförutsedda utgifter	600: —	179: —
	b) Rådhus:		
411	Underhåll av byggnaden	2.000: —	2.229: 19
421	Underhåll av inventarier	1.000: —	61: 28
491	Brandförsäkring	175: —	128: 07
	bb) Byggnad i kvart. Njord nr 1:		
113	Löner		768: 21
351	Renhållning		26: 71
352	Sotning		53: 10
353	Vatten och belysning		348: 75
354	Värme		3.480: 76
411	Underhåll av byggnaden		1.112: 63
821	Inventarier		74: 16
	c) Polisstation:		
351	Renhållning	600: —	922: 13
352	Sotning	100: —	
353	Vatten	600: —	1.509: 90
354	Värme		4.079: 85

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

	Beräknade utgifter	Verkliga utgifter
411 Underhåll av byggnader	1.000: —	1.673: 56
491 Brandförsäkring	200: —	165: 64
cc) Brandstation:		
351 Renhållning	500: —	1.709: 82
352 Sotning	100: —	177: —
353 Vatten	500: —	622: 40
411 Underhåll av byggnader	500: —	2.438: 66
491 Brandförsäkring	400: —	247: 86
721 Utskylder		155: 59
d) Stadshotell:		
121 Pension enligt pensionsstat	2.109: —	2.109: —
122 Dyrtidstillägg	316: —	435: 03
351 Renhållning	1.800: —	3.484: 11
352 Sotning	500: —	421: 08
353 Vatten	2.500: —	2.790: 59
354. Värme (inklusive lön och bostad för eldare)	35.000: —	31.088: 18
411 Underhåll av byggnaden	25.000: —	25.000: —
412 Särskilda inre förbättringsarbeten	62.000: —	62.000: —
421 Underhåll av inventarier	1.000: —	360: 79
491 Brandförsäkring	1.000: —	757: 03
721 Utskylder	4.500: —	4.455: 50
e) Sundinska huset:		
351 Renhållning	650: —	703: 81
352 Sotning	50: —	68: 24
353 Vatten	200: —	333: 69
355 Hyra till Sundinska fonden	8.000: —	8.000: —
411 Underhåll av byggnaden	2.500: —	1.476: 46
491 Brandförsäkring	200: —	171: 60
721 Utskylder	300: —	297: 50
f) Tullhus:		
241 Telefon		70: —
351 Renhållning		7: 50
352 Sotning	50: —	29: 50
353 Vatten	100: —	82: 80
411 Underhåll av byggnader	500: —	560: 22
421 Underhåll av inventarier	100: —	87: 43
491 Brandförsäkring	100: —	80: 01
g) Paviljong i Stadsparken:		
351 Renhållning	150: —	497: 50
352 Sotning	100: —	86: 14

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

		Beräknade utgifter	Verkliga utgifter
354	Värme	1.200: —	1.617: 83
411	Underhåll av byggnaden	2.000: —	12.734: 37
412	Särskilda inre förbättringsarbeten	5.200: —	10.158: 66
491	Brand- och glasförsäkring	400: —	316: 80
721	Utskylder	1.000: —	680: 52
	h) Hamnfastigheter:		
351	Renhållning		36: 75
352	Sotning	50: —	54: 31
353	Vatten	100: —	159: 58
411	Underhåll av byggnader	2.400: —	2.505: 65
412	Underhåll av järnvägsspår	4.000: —	4.411: 56
431	Underhåll av magasinsgator	500: —	1.193: 74
491	Brandförsäkring	700: —	377: 18
721	Utskylder	2.000: —	2.237: 86
	i) Omnibustrafikstation:		
411	Underhåll av byggnaden	200: —	609: 87
491	Brandförsäkring	50: —	45: 68
721	Utskylder	350: —	347: —
	j) Omnibusgaraget:		
411	Underhåll	1.000: —	585: 50
491	Brandförsäkring	100: —	80: —
721	Utskylder	1.000: —	990: 50
	k) Carlsberg, Stensborg, Bjärby, Emaus, Lundby, Gideonsberg och Johannisberg:		
353	Vatten och sotning	100: —	141: 85
354	Skogsprodukter till gårdar och arrendatorer		3.565: 38
411	Underhåll av byggnader vid:	10.000: —	
	Stensborg		2.558: 22
	Stensborgs tvättstuga		1.904: 68
	Emaus		927: 07
	Lundby		1.339: 77
	Gideonsberg		19: 15
	Johannisberg		2.880: 64
412	Underhåll av byggnader vid Lundby (Stfm. 29/5 1941)	7.153: 88	7.153: 88
413	Anslag till ombyggnad och reparation av lantarbetarebostäder vid Lundby (Stfm. 27/11 1941)	15.500: —	15.912: 52
414	Täckdikning		319: 08
491	Brandförsäkring	400: —	284: 79
711	Bidrag till anläggande av flygfält vid Johannisberg, 3:dje året	10.000: —	10.000: —
721	Utskylder	3.000: —	4.474: 85

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	l) Björnön:		
111	Avlöning till ordningsman	3.450: —	3.618: 75
241	Telefon	175: —	140: —
411	Underhåll av byggnader	1.500: —	2.454: 38
491	Brandförsäkring	200: —	214: 72
711	Avverkningskostnad	1.000: —	1.066: 62
721	Utskylder	500: —	172: 63
	m) Hästholmarna:		
111	Arvode till ordningsmän	2.000: —	2.448: —
351	Lokalkostnader	100: —	
411	Underhåll av byggnader	3.500: —	9.950: 38
412	Underhåll av badplatser	4.000: —	1.748: 85
412	A. Underhåll av badplatsen för barn		2.880: 71
491	Brandförsäkring	400: —	409: 57
721	Utskylder	600: —	562: 45
		548.143: 52	610.862: 91
	Kapitalökningar.		
811	För uppförande av biblioteksbyggnad	25.000: —	25.000: —
812	För uppförande av hangarbyggnad vid Johannisberg, Stfm. 19/6 1941	34.000: —	31.596: 11
813	Anordnande av verkstadslokal i f. d. Skeppsvarvet, Stfm. 28/8 1941	25.000: —	24.313: 30
	Summa utgifter kronor	632.143: 52	691.772: 32

		Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
	Löpande inkomster.		
	a) Diverse fastigheter:		
931	Hyror och arrenden	177.505: 11	194.180: 61
941	Statsbidrag till uppförande av pensionärshem	67.310: —	67.310: —
942	Ersättning för skadad byggnad vid eldsvåda		3.340: —
	bb) Byggnad i kvart. Njord nr 1:		
931	Hyror		11.864: 38
	c) Polisstation:		
931	Hyror		4.369: 92
932	Gas och elektricitet		219: 09
	d) Stadshotell:		
931	Hyror	53.747: 60	55.697: 60
932	Avgifter för vatten och värme	30.000: —	26.514: 17

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
e) Sundinska huset:		
931 Hyror	12.248: —	11.093: —
f) Tullhus:		
931 Bostadshyror	720: —	720: —
g) Paviljong i Stadsparken:		
931 Hyror	15.000: —	15.000: —
h) Hamnfastigheter:		
931 Hyror och arrenden	52.789: 50	54.112: 20
i) Omnibustrafikstation:		
931 Hyror	3.280: —	3.280: —
j) Omnibusgaraget:		
931 Hyra	10.000: —	10.000: —
k) Carlsberg, Stensborg, Bjärby, Emaus, Lundby, Gideonsberg, Johannisberg, Nordanby, Kristiansborg och Malma:		
931 Hyror och arrenden	37.755: —	38.805: —
l) Björnön:		
932 Arrenden	4.590: —	4.914: 99
933 Skogsprodukter	4.000: —	7.002: 25
m) Hästholmarna:		
931 Hyror	4.175: —	3.831: 53
n) Överskott å anslag:		
991 Uppförande av nytt tullhus	938: 61	938: 61
Summa inkomster kronor	474.058: 82	513.193: 35

21 B. Lantegendomar under eget bruk.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
Personalkostnader:		
101 Andel i renhållningsverkets kostnader	10.141: —	9.277: 42
102 Direkta kostnader	7.918: 75	6.324: 29
Administrationskostnader:		
241 Telefon	300: —	363: 95

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Driftskostnader:		
311 Arbetareavlöningar	87.000: —	104.929: 83
321 Utsäde	10.000: —	9.990: 12
322 Fodervaror till ladugården	8.500: —	10.389: 92
323 Gödsel	6.500: —	9.522: 36
324 Förbrukningsmaterial och div.	6.000: —	7.777: —
331 Elektrisk ström	3.200: —	3.893: 48
332 Ved, avverkningskostnad	1.800: —	1.734: —
333 Driftskostnad för traktorer	3.000: —	2.305: 45
351 Arrenden	17.700: —	17.700: —
391 Utfodring av hästar, svin och får	21.700: —	19.779: 31
392 Potatislotter		649: —
Underhållskostnader:		
411 Byggnader	5.000: —	9.595: 24
412 Hägnader	700: —	176: 01
413 Grundförbättringar	1.500: —	587: 39
415 Huggning av ved		111: 50
421 Hästar	1.800: —	1.917: 93
422 Seldon	1.200: —	1.187: 63
423 Fordon och redskap	5.500: —	5.400: 47
424 Övriga inventarier	3.800: —	2.042: 30
491 Brand- och hästförsäkring	1.700: —	1.872: 17
Räntor och amorteringar:		
531 Ränta å av finansförvaltningen förskotterade medel	1.080: —	430: 36
541 Andel i finansförvaltningens amortering å förskotterade medel	9.000: —	9.000: —
Diverse utgifter:		
721 Utskylder	3.000: —	2.342: 61
	218.039: 75	239.299: 74
Kapitalökningar.		
821 Inköp av får (Stfm. 27/3 1941)	10.000: —	10.000: —
821 Inköp av tjur		2.900: —
Summa utgifter kronor	228.039: 75	252.199: 74

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Löpande inkomster.		
Försäljning:		
911 Försäljning av boss		1.862: 35
912 Jordbruksprodukter, Malma	55.218: 50	62.244: 15
913 Jordbruksprodukter, Nordanby, Kristiansborg, Emaus, Gideonsberg och Johannisberg	87.421: 25	127.823: 88

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

		Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
914	Mejeriprodukter	26.000: —	31.527: 78
915	Djur	20.000: —	20.989: 34
916	Trädgårdarna Malma och Johannisberg	2.800: —	2.800: —
	Utförda arbeten:		
921	Körningar och div. arbeten	22.000: —	24.607: 57
	Hyror och arrenden:		
931	Hyror	10.020: —	19.923: 52
932	Arrenden	3.500: —	9.192: 65
	n) Överskott å anslag:		
991	Förbättringsarbeten vid Bjärby	2.630: 96	2.630: 96
	Nybyggnad och reparation av lantarbetarebostäder	545: 31	545: 31
	Anordnande av svinhus och vedbodar för lantarbetarebostäder	531: —	531: —
	Upptagande av ny brunn vid Nordanby	733: 76	733: 76
	Diverse inkomster:		
992	Diverse inkomster		2.627: 36
	Skillnad i in- och utgående lager av jordbruksprodukter		3.360: 90
	Summa inkomster kronor	231.400: 78	311.400: 53

21 C. Skogar.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Löpande utgifter.		
	Personalkostnader:		
111	Löner och arvoden	1.050: —	1.063: 97
121	Pension enligt pensionsstat	2.472: —	2.472: —
122	Beräknade dyrtidstillägg	370: 80	509: 85
	Underhållskostnader:		
411	Hägnader	100: —	
412	Dikning	300: —	32: 60
413	Diverse underhåll	507: 20	315: 31
414	Skogsodling	1.500: —	2.408: 80
415	Avverkningskostnad	5.500: —	4.088: 33
416	Jaktvård	200: —	98: 55
491	Försäkringar		89: 25
	Diverse utgifter:		
721	Utskylder	800: —	809: 66
	Skillnad i in- och utgående lager av skogsprodukter		9.579: 88
	Summa utgifter kronor	12.800: —	21.468: 20

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Löpande inkomster.		
911 Skogsprodukter	16.300: —	25.096: 54
931 Hyra för benupplag	50: —	50: —
932 Hyra för upplag av explosiv vara	50: —	50: —
Summa inkomster kronor	16.400: —	25.196: 54

22. MAGISTRAT OCH RÅDHUSRÄTT.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
Personalkostnader:		
111 Löner enligt lönestat	69.261: —	64.307: 95
111 A. Vikarier för ord. befattningshavare		2.382: 50
112 Beräknade dyrtidstillägg	7.909: 65	10.275: 31
113 Övriga löner och arvoden	3.950: —	6.531: 82
121 Pensioner enl. pensionsstat	9.867: —	8.653: 50
122 Beräknade dyrtidstillägg	968: 40	1.252: 23
191 Olycksfallsförsäkring	60: —	53: 03
192 Sjukvård	150: —	57: 96
Administrationskostnader:		
211 Kontorskostnader	1.500: —	2.238: 12
221 Annonsering och trycksaker	2.000: —	752: 82
241 Telefon	1.000: —	959: 95
251 Värme	2.000: —	2.070: 69
252 Lyse	600: —	553: 90
253 Renhållning	2.100: —	2.353: 32
Underhållskostnader:		
421 Inventarier	1.000: —	237: 21
Diverse utgifter:		
791 Oförutsedda utgifter	150: —	148: 57
792 Uppläggande av fastighetsböcker	1.500: —	1.500: —
793 Omkostnader för valförrättning	4.000: —	4.901: 26
	108.016: 05	109.230: 14
Kapitalökningar.		
821 Inköp av inventarier		392: 93
Summa utgifter kronor	108.016: 05	109.623: 07

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

		Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
	Löpande inkomster.		
951	Sportler från:	26.000: —	
	Borgmästaren		20.663: 97
	Civilrådmannen		7.587: 49
	Brottmålsrådmannen		1.002: —
	Magistratsrådmannen		2.404: 70
952	Auktionsprovision		4.035: —
	Summa inkomster kronor	26.000: —	35.693: 16

23. KRONOUPPBÖRDS- OCH EXEKUTIONSVÄSEN.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Löpande utgifter.		
	Personalkostnader:		
111	Löner enl. lönestat	45.888: —	43.012: 05
112	Beräknade dyrtidstillägg	6.883: 20	9.994: 64
113	Löner och arvoden	18.415: —	20.286: 57
121	Pensioner enl. pensionsstat	1.755: —	3.139: 50
122	Dyrtidstillägg	263: 25	666: 63
191	Olycksfallsförsäkring	75: —	92: 41
192	Sjukvård	100: —	81: 50
	Administrationskostnader:		
211	Kontorskostnader	1.000: —	3.227: 54
221	Annonsering och trycksaker	1.800: —	3.817: 99
231	Kostnader för resor i tjänsten	780: —	726: 26
241	Telefon	1.000: —	1.404: 07
251	Lokalhyra	4.650: —	5.975: —
252	Värme	300: —	486: 57
253	Lyse	350: —	438: 18
254	Städning och renhållning	1.450: —	1.384: 57
291	Distribution av debetsedlar	950: —	982: 68
292	Kollektivförsäkring av uppbördsmedel	150: —	197: 25
	Underhållskostnader:		
421	Inventarier	300: —	398: 24
491	Försäkringar		18: 90
	Diverse utgifter:		
791	Oförutsedda utgifter	100: —	299: 18
		86.209: 45	96.629: 73
	Kapitalökningar.		
821	Inköp av inventarier		394: 17
	Summa utgifter kronor	86.209: 45	97.023: 90

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Löpande inkomster.		
Avgifter:		
951 Debetsedelslösen, ersättning för värnskattedebitering och provision å landstingsmedel	20.000: —	20.572: 25
952 Stadsfogdens sportler	8.507: —	8.926: 76
Summa inkomster kronor	28.507: —	29.499: 01

24. POLISVÄSEN OCH FÅNGVÅRD.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
Personalkostnader:		
111 Löner enligt lönestat	259.050: —	251.573: 84
112 Dyrtidstillägg	38.655: —	53.313: 02
113 Övriga löner och arvoden	16.588: —	14.829: 52
121 Pensioner enligt pensionsstat	40.154: 25	46.743: 75
122 Dyrtidstillägg	5.570: 30	8.912: 41
191 Olycksfallsförsäkring	800: —	1.153: 19
192 Sjukvård och gymnastik	2.000: —	1.775: 59
193 Beklädnad och slitningsersättning	17.700: —	27.179: 66
194 Stipendium	312: —	312: —
Administrationskostnader:		
211 Kontorskostnader	1.500: —	3.748: 43
221 Annonsering och trycksaker	1.200: —	1.287: 72
231 Biltransporter	2.000: —	3.193: 77
241 Telefon	3.500: —	4.612: 79
251 Lokalhyror	6.750: —	6.765: 59
252 Värme	3.000: —	4.588: 02
253 Lyse	1.600: —	1.036: 02
254 Städning	3.000: —	3.624: 28
291 Föreningsavgifter	190: —	190: —
Underhållskostnader:		
421 Inventarier	3.500: —	3.725: 79
491 Brand- och bilförsäkring	310: —	406: 37
Kostnader för vård och förplägnad:		
691 Fångar å straffängelset	100: —	604: 62
692 Anhållna	300: —	1.536: 68

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Diverse utgifter:		
791	Oförutsedda utgifter	1.000: —	1.316: 23
792	Kostnader för ammunition		28: 20
		408.779: 55	442.457: 49
	Kapitalökningar.		
821	Möbler för ordningspolisen	3.000: —	3.975: 37
821	Inventarier		609: 80
	Summa utgifter kronor	411.779: 55	447.042: 66

		Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
	Löpande inkomster.		
	Statsbidrag för stats- och reservpolisen:		
941	Avlöning av statspolis	32.785: 35	34.281: 50
942	Avlöning av reservpolis	1.475: —	4.124: 90
943	Pensioneringskostnader	4.760: 16	4.760: 16
944	Beklädnad och diverse	2.100: —	2.100: —
945	Olycksfallsförsäkring och sjukvård	200: —	252: 68
946	Lokalkostnader, telefon och diverse	3.200: —	3.319: 53
	Avgifter:		
951	Polismästarens och stadsfiskalens sportler	2.000: —	2.295: 25
952	Olycksfallsersättning från Riksförsäkringsanstalten		396: 75
953	Diverse inkomster		3: —
954	Inkomster av ammunition		53: 20
	Summa inkomster kronor	46.520: 51	51.586: 97

27. ALLMÄN PENSIONSFÖRSÄKRING.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Löpande utgifter.		
111	Löner och arvoden	4.700: —	4.450: 50
112	Dyrtidstillägg	450: —	618: 75
221	Annonser och kungörelser	140: —	89: 28
222	Trycksaker och diverse	400: —	376: 09
241	Telefon	125: —	150: 80
251	Lokalhyra	850: —	910: 95
291	Läkarundersökningar	300: —	138: 20
611	Tilläggspensioner och barnbidrag	180.000: —	181.691: 16
	Summa utgifter kronor	186.965: —	188.425: 73

28. ÖVRIG FÖRVALTNING.

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

28 A. Stadsfullmäktige, Drätselkammare och Stadsrevision.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
Personalkostnader:		
111 Löner och arvoden	10.650: —	10.794: 50
Administrationskostnader:		
231 Resor och mindre utredningar	2.500: —	4.562: 65
232 Representation	3.000: —	7.611: 40
241 Telefon	140: —	163: 75
Summa utgifter kronor	16.290: —	23.132: 30

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Löpande inkomster.		
991 Andelar i revisionsarvoden	7.550: —	7.550: —
Summa inkomster kronor	7.550: —	7.550: —

28 B. Stadskansli.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
Personalkostnader:		
111 Löner enligt lönestat	47.910: —	50.846: 08
112 Dyrtidstillägg	5.790: —	10.182: 23
113 Övriga löner och arvoden	14.000: —	15.584: 22
121 Pensioner enligt pensionsstat	13.879: —	13.879: —
122 Dyrtidstillägg	1.540: —	2.114: 48
191 Olycksfallsförsäkring	50: —	40: 21
192 Sjukvård (för vaktmästare och skrivbiträden)	120: —	66: 42
Administrationskostnader:		
211 Kontorskostnader	1.000: —	2.238: 58
212 Böcker och tidskrifter	500: —	510: 60
221 Annonsering och trycksaker	14.000: —	18.660: 75
241 Telefon	1.800: —	1.929: —
242 Post	1.000: —	765: 48
251 Värme	2.500: —	2.098: 07
252 Lyse	650: —	553: 90
253 Städning	2.700: —	2.855: 17
Underhållskostnader:		
421 Inventarier	500: —	468: 95

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Diverse utgifter:		
791 Oförutsedda utgifter	200: —	840: 05
	108.139: —	123.633: 19
Kapitalökningar.		
821 Inköp av inventarier	1.500: —	1.317: 90
Summa utgifter kronor	109.639: —	124.951: 09

28 C. Stadskamrerarekontor.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
Personalkostnader:		
111 Löner enligt lönestat	30.693: —	30.216: 60
112 Dyrtidstillägg	4.490: —	7.458: 58
113 Övriga löner och arvoden	8.000: —	9.035: 98
191 Olycksfallsförsäkring	50: —	40: 21
192 Sjukvård (för skrivbiträden)	100: —	52: 90
Administrationskostnader:		
211 Kontorskostnader	1.500: —	2.056: 11
221 Annonsering och trycksaker	1.500: —	3.999: 22
241 Telefon	350: —	491: 05
242 Post	1.000: —	768: 49
251 Lokalhyra	5.400: —	6.360: —
252 Värme	2.400: —	3.170: 36
253 Lyse	300: —	427: 02
254 Städning	2.100: —	3.323: 16
291 Inbrotts- och garantiförsäkring	203: 75	153: 75
292 Distribuering av debetsedlar	900: —	867: 12
Underhållskostnader:		
421 Inventarier	500: —	600: 01
491 Brandförsäkring	100: —	62: 28
Diverse utgifter:		
791 Oförutsedda utgifter	100: —	30: 69
	59.686: 75	69.113: 53
Kapitalökningar.		
821 Inventarier	1.000: —	1.008: 25
Summa utgifter kronor	60.686: 75	70.121: 78

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Löpande inkomster.		
991 Byggnadschefs- och arbetskontorets samt byggnadsnämndens andel i lokalkostnader	6.600: —	6.600: —
Summa inkomster kronor	6.600: —	6.600: —

28 D. Byggnadschefs- och arbetskontor.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
Personalkostnader:		
111 Löner enligt lönestat	62.017: —	60.800: 25
112 Dyrtidstillägg	8.531: —	12.590: 31
113 Övriga löner och arvoden	16.180: —	11.558: 69
121 Pensioner enligt pensionsstat	33.262: —	35.864: 53
122 Dyrtidstillägg	4.633: —	6.451: 02
191 Olycksfallsförsäkring	100: —	79: 47
192 Sjukvård	100: —	426: 13
Administrationskostnader:		
211 Kontorskostnader	500: —	784: 01
221 Annonsering och trycksaker	500: —	771: 18
231 Bilskjutsar	1.500: —	3.916: 90
241 Telefon	800: —	1.612: 16
242 Postavgifter		254: 45
251 Andel i stadskamrerarekontorets lokalkostnader	3.300: —	3.300: —
Underhållskostnader:		
421 Inventarier	200: —	128: 43
422 Hästar	7.000: —	6.989: 59
423 Körredskap	800: —	458: 54
491 Brandförsäkringar	15: —	165: 75
Diverse utgifter:		
791 Oförutsedda utgifter:	500: —	1.082: 45
	139.938: —	147.233: 86
Kapitalökningar.		
821 Inköp av inventarier	2.200: —	2.213: 58
Summa utgifter kronor	142.138: —	149.447: 44

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Löpande inkomster.		
991 Andel av administrationskostnader från gatu- och väghållning	40.000: —	40.000: —

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

		Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
992	Byggnadsnämndens andel i löner	10.410: —	10.410: —
993	Riksförsäkringsanstalten, olycksfallsersättning		418: —
	Summa inkomster kronor	50.410: —	50.828: —

28 E. Byggnadsnämnd.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Löpande utgifter.		
	Personalkostnader:		
111	Löner enligt lönestat	30.633: —	29.323: 46
112	Dyrtidstillägg	4.490: —	5.679: 68
113	Övriga löner och arvoden	36.110: —	35.253: 05
114	Dyrtidstillägg	3.840: —	6.026: 65
121	Pensioner enligt pensionsstat	7.704: —	7.704: —
122	Dyrtidstillägg	990: —	1.361: 25
191	Olycksfallsförsäkringar	100: —	86: 63
192	Sjukvård	50: —	6: 60
	Administrationskostnader:		
211	Rit- och skrivmaterial	2.500: —	5.945: 46
212	Stadsplanemodeller	1.000: —	356: 37
213	Facklitteratur	250: —	317: 33
221	Annonser	500: —	822: 59
231	Bilskjutsar	500: —	849: 70
241	Telefon	600: —	739: 83
242	Postavgifter		199: 05
251	Andel i stadskamrerarekontorets lokalkostnader	3.300: —	3.300: —
262	Hantlangning med material	12.000: —	21.285: 23
291	Resolutioner	500: —	942: 25
	Underhållskostnader:		
421	Inventarier	500: —	508: 66
	Diverse utgifter:		
791	Oförutsedda utgifter	250: —	866: 65
		105.817: —	121.574: 44
	Kapitalökningar.		
821	Nyanskaffning av inventarier	500: —	364: 45
822	Resterande kostnad för nyanskaffning av inventarier under 1941	3.393: 60	3.393: 60
	Summa utgifter kronor	109.710: 60	125.332: 49

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Löpande inkomster.		
951 Förrättningar och protokollslösen	10.000: —	32.762: 05
Summa inkomster kronor	10.000: —	32.762: 05

29. DIVERSE UTGIFTER OCH INKOMSTER.

29 A. Anslag till allmännyttiga ändamål.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter:		
691 Fasta anslag:		
Barnkrubban	6.000: —	6.000: —
För tillbyggnad av Barnkrubbans fastighet	8.950: —	8.950: —
Barnhemmet för flickor	1.500: —	1.500: —
Natthärbärget	1.000: —	1.000: —
Västmanlands läns Arbetsförmedling	3.000: —	4.000: —
Barnhemmet "Sparvboet"	2.000: —	2.000: —
Frälsningsarméns slumverksamhet	1.200: —	1.200: —
Västerås Gymnastikförening	1.800: —	1.800: —
Västmanlands Fornminnesförening	4.000: —	4.000: —
Västerås stads förening mot tuberkulos	2.000: —	2.000: —
Föreningen Västerås Skollovskolonier	26.500: —	26.500: —
Föreningen Västerås Skollovskolonier, del av anslag för uppförande av byggnader vid sjön Usken	22.750: —	22.750: —
Västerås stads andel i hyra för distriktstandpoliklinik i kvart. Njord 1		2.357: 27
692 Bidrag till nykterhetskurs i Sala	250: —	250: —
693 Frilufts- och folkkonserter	3.200: —	3.200: —
694 Erkända sjukkassor i Västerås	10.125: —	10.125: —
695 Bidrag till Västerås nykterhetsvänners Centralförsamling, tillfälligt anslag	200: —	200: —
696 Kostnader för Rädda Barnens finlandshem Stora Fridnäs		8.281: 01
Summa utgifter kronor	94.475: —	106.113: 28

29 Aa. Barnstugor.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
Personalkostnader:		
111 Löner och arvoden	11.200: —	10.646: 77
112 Dyrtidstillägg	1.444: —	2.051: 28
121 Pensioner enligt pensionsstat	875: —	875: —

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Administrationskostnader:		
221	Annonser och trycksaker	160: —	140: 15
241	Telefon	210: —	135: —
242	Post	100: —	85: —
	Underhållskostnader:		
421	Underhåll av inventarier	200: —	193: 57
	Sjukvård:		
631	Sjukvårdsartiklar	55: —	53: 44
	Lokalkostnader:		
651	Lokalhyra	1.100: —	1.100: —
652	Uppvärmning, vatten och belysning	320: —	216: 26
653	Städning och tvätt	2.193: —	2.186: 01
	Undervisningsmaterial:		
661	Lek- och arbetsmaterial	2.000: —	1.994: 50
	Diverse utgifter:		
691	Bespisning	7.350: —	6.537: 38
792	Dagkoloniverksamhet å Östra holmen	1.400: —	1.008: 30
793	Oförutsedda utgifter	650: —	534: 51
		29.257: —	27.757: 17
	Kapitalökningar.		
821	Inköp av inventarier	450: —	445: 54
	Summa utgifter kronor	29.707: —	28.202: 71

		Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
	Löpande inkomster.		
911	Försäljning	500: —	500: —
941	Bidrag från fonder	500: —	464: 30
942	Bidrag från enskilda	200: —	200: —
951	Avgifter	6.900: —	7.321: 80
	Summa inkomster kronor	8.100: —	8.486: 10

29 Ab. Pensionärshem.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Löpande utgifter.		
	a) Tenngatan:		
111	Arvode till gårdskarl och eldare	600: —	540: —
112	Arvode till vice värd	250: —	250: —
241	Telefon	70: —	90: —

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
351	Renhållning	100: —	93: —
352	Sotning	80: —	79: 25
353	Lyse och vatten	300: —	776: 55
354	Värme	3.500: —	4.595: 89
355	Hyra till drätselkammaren	3.525: —	3.525: —
411	Underhåll av byggnader	1.150: —	2.084: 93
491	Försäkring	267: —	267: 75
791	Oförutsedda utgifter	158: —	164: 60
	b) Föreningsgatan:		
111	Arvode till gårdskarl och eldare	300: —	300: —
112	Arvode till vice värd	125: —	125: —
241	Telefon	70: —	70: —
351	Renhållning	50: —	97: 62
352	Sotning	40: —	46: 43
353	Lyse och vatten	125: —	119: 09
354	Värme	1.300: —	1.329: 92
355	Hyra till drätselkammaren	1.450: —	1.450: —
411	Underhåll av byggnader	475: —	966: —
491	Försäkring	82: —	82: 62
791	Oförutsedda utgifter	183: —	67: 87
	c) Malmabergsgatan:		
111	Arvode till gårdskarl och eldare	300: —	300: —
112	Arvode till vice värd	125: —	125: —
241	Telefon	70: —	70: —
351	Renhållning	50: —	51: —
352	Sotning	40: —	35: 24
353	Lyse och vatten	150: —	238: 69
354	Värme	1.700: —	2.300: 62
355	Hyra till drätselkammaren	1.840: —	1.840: —
411	Underhåll av byggnader	600: —	131: 24
491	Försäkring	78: —	78: 03
791	Oförutsedda utgifter	147: —	
	d) Jakobsberg:		
111	Arvode till gårdskarl och eldare		404: 32
112	Arvode till vice värd		100: —
241	Telefon		124: 69
351	Renhållning		173: 29
352	Sotning		15: —
353	Lyse och vatten		86: 83
354	Värme		2.228: 25
355	Hyra till drätselkammaren		793: 75
411	Underhåll av byggnader		314: 61
791	Oförutsedda utgifter		43: 70
		19.300: —	26.575: 78

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Kapitalökningar.		
821 Anskaffning av nya separata mätare för gas och elektricitet	3.000: —	2.642: —
Summa utgifter kronor	22.300: —	29.217: 78

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Löpande inkomster.		
931 Hyror	13.250: —	16.052: 50
Summa inkomster kronor	13.250: —	16.052: 50

29 B. Skattetaxering.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
111 Löner och arvoden	1.000: —	1.678: 60
191 Olycksfallsförsäkring		5: 81
211 Kontorskostnader	250: —	405: 68
221 Annonser	100: —	133: 20
231 Traktamentsersättning	2.000: —	2.063: 60
251 Lokalkostnader	100: —	72: 56
Summa utgifter kronor	3.450: —	4.359: 45

29 C. Medel till oförutsedda utgifter.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
791 Förslagsanslag till oförutsedda utgifter:		
Lönereglering för vissa befattningshavare vid Ålderdomshemmet, Stfm. 31/8 1942	271: —	270: 85
Reglering av pensionsunderlaget för sjuksköterska och husmoder vid ålderdomshemmet, Stfm. 26/3 1942	2.311: 59	2.311: 59
Inventarier till nykterhetsnämnden, Drkn 16/4 1942	337: 59	330: 84
Bidrag till folkskolans 100-årsjubileum, Drkn 12/3 1942	500: —	500: —
Anordnande av skyddsrum i stadens skolor, Stfm. 30/4 1942	25.000: —	25.000: —
Lönetillägg till biträdet vid skoltandkliniken, Stfm. 18/12 1941	200: —	166: 70
Folkskolan, material i läs- och skrivämnen, Stfm. 18/12 1941	2.000: —	2.000: —

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:	N:o 61 *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.*
Inrättande av en teknisk linje vid Högre folkskolan:			
a) Iordningställande av lokaler, Stfm. 26/3 1942	7.000: —	7.000: —	
b) Anskaffande av inventarier, Stfm. 26/3 1942	5.000: —	5.000: —	
c) Driftskostnader höstterminen 1942, Stfm. 26/3 1942	2.000: —	2.091: 63	
Reglering av pensionsunderlaget för en stadssjuksköterska, Stfm. 26/3 1942	125: —	125: —	
Tilläggspension till redan pensionerade sjuksköterskor, Stfm. 26/3 1942	650: —	650: —	
Anskaffande av register för bostadsinspektionen, Stfm. 31/8 1942	1.800: —	1.804: 40	
Statens Elektrotekniska fackskola, hyra för gymnastiklokal, Drkn 15/10 1942	300: —	300: —	
Inköp av inventarier till kommunala flickskolan samt för utförande av vissa inredningsarbeten, Stfm. 31/8 1942	11.500: —	11.500: —	
Västerås Bildningsorganisationers samarbetskommitté för musikundervisning, Stfm. 18/12 1941	500: —	500: —	
Speciell revision av hamnens räkenskaper för tiden 1/1 1938—12/4 1942, Drkn 14/1 1943	650: —	650: —	
Tekniska verken, avförande ur lönestaten av befattningen som kvinnligt kontorsbiträde av III kl., Stfm. 28/5 1942	340: —	329: 40	
Avlöning till vikarier och utdelande av stipendier till brandmän under vistelse vid statens brandskola, Stfm. 29/1 1942	1.500: —	1.610: 32	
Stadens medverkan vid anordnande av viss utbildning i brandtjänst, Stfm. 24/9 1942	1.000: —	823: 16	
Avlöning m. m. till brandman under utbildning vid statens brandskola, Stfm. 21/12 1942	950: —	950: —	
Avlöning m. m. till brandförmän vid genomgång av statens brandskolas brandmästarkurs, Stfm. 31/8 1942	950: —	703: 16	
Inköp av laddningslikriktare för brandstationen, Stfm. 31/8 1942	700: —	682: 50	
Omändring och reparation av lokaler i Sundinska huset, Stfm. 31/8 1942	13.400: —	13.400: —	
Inrättande av bekvämlighetsinrättning i Sundinska huset, Stfm. 30/4 1942	9.000: —	9.000: —	
Uppförande av serveringskiosk m. m. å badplatsen vid Johannisberg, Stfm. 28/5 1942	5.000: —	5.000: —	
Anställande av två extra exekutorer och ett kvinnligt skrivbiträde å exekutorernas kontor, Drkn 6/8 1942	500: —	500: —	

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Anställande av kvinnlig skrivhjälp hos ordonnans- och ordningspolisen, Stfm. 26/3 1942....	1.350: —	1.202: 85
Anslag till avlöning av vikarier för polispersonal under vistelse vid statens polisskola, Stfm. 31/8 1942	3.072: —	
Tilläggsanslag för stadsrevisionens verksamhet, Stfm. 29/10 1942	2.500: —	2.500: —
Lönereglering för stadsbokhållaren och stadskassörskan, Stfm. 26/3 1942	891: —	891: —
Gratifikation till kandidat Sven Jansson, Drkn 17/12 1942	300: —	300: —
Avförande ur lönestaten av befattningen som kvinnligt kontorsbiträde av III klass, Stfm. 28/5 1942	515: —	423: —
Anställande av två extra mätningstekniker, Stfm. 30/4 1942	3.500: —	3.951: 37
Inköp av diverse instrument för byggnadskontoret, Stfm. 26/11 1942	1.100: —	991: 40
Anställande av extra ritningspersonal å stadsarkitektkontoret. Stfm. 28/5 1942	4.000: —	3.465: 60
Tilläggsanslag för arvode åt läkare vid barnstugorna, Stfm. 30/4 1942	555: —	555: —
Kostnader för taxeringskurs, Drkn 15/1 1942....	440: 55	440: 55
Tilläggsanslag för anställande av byggnadstekniskt biträde å luftskyddsbyrån, Stfm. 29/10 1942	840: —	630: —
Anordnande av lokaler för kristidsnämnden, Stfm. 29/10 1942	3.100: —	2.843: 52
Anslag till hyresnämnden, Stfm. 29/10 1942	5.000: —	4.571: 08
Kvinnoföreningarnas Beredskapskommitté. Drkn 16/4 och 15/10 1942	350: —	350: —
Bidrag till Röda korsets hemsysterverksamhet, Stfm. 29/1 1942	1.800: —	1.800: —
Anslag till hemsysterverksamhet, Stfm. 21/12 1942	9.500: —	9.500: —
Avskrivning av vattenavgifter för Föreningen Västerås Nya Idrottsplats u. p. a., Stfm. 28/5 1942	960: —	960: —
Anslag till Föreningen Västerås Skollovskolonier för inköp av inventarier till det nya kolonihemmet i Mårdshyttan, Drkn 26/3 1942	10.000: —	10.000: —
Anslag till Västerås bärkommitté, Drkn 13/8 1942	300: —	300: —
Anslag till trafikräkning inom staden, Drkn 10/9 1942	500: —	768: 21
Anslag till hemvärnet, Stfm. 31/8 1942	2.500: —	2.500: —

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Anslag för inköp av varor till Lahti, Drkn 11/6 1942	171: 05	171: 05
Arvode till kommunala förtroendemän, Stfm. 18/6 1942	1.300: —	1.300: —
Riksteaterns publikorganisation, Stfm. 28/8 1941, 29/10 1942	488: 44	488: 44
Anslag till Föreningen Västerås Samhjälp, Drkn 17/12 1942	300: —	300: —
Västerås Frivilliga Skarpskytteförening, bidrag till ordnande av pistolskyttebanan vid Malmaberg, Stfm. 31/8 1942	2.400: —	2.400: —
Arbetslöshetskommittén, arvode till biträde, lokalkostnader m. m.	203: 70	203: 70
Arbeten vid Klinta backe: skillnad mellan debiterade och influtna belopp	810: 25	810: 25
Tilläggsanslag för arkivutrymme i Mariaberget, Stfm. 30/4 1942	9.000: —	9.000: —
Anslag till väg till kanothuset, Drkn 2/7 1942	150: —	150: —
Bertil Alsed, ersättning för skada å bil förorsakad genom översvämning	250: —	250: —
Anslagna medel utöver särskilda beslut	2.339: 02	
Summa utgifter kronor	163.971: 19	157.216: 57

29 D. Ofördelade utgifter och inkomster.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Löpande utgifter.		
	Personalkostnader:		
111	Kostnad för utsättning av bord på salutorg	500: —	
112	Arvode till vägare	540: —	540: —
121	Pension enligt pensionsstat	1.497: —	1.497: —
122	Dyrtidstillägg	225: —	308: 79
191	Olycksfallsförsäkring av drätselkammarens arbetare	4.500: —	9.840: 03
192	Sjukvård och sjukavlöning till drätselkammarens arbetare	7.000: —	6.629: 35
	Administrationskostnader:		
291	Föreningsavgifter	4.318: 30	4.318: 30
292	Övriga administrationskostnader	768: —	780: —
	Diverse utgifter:		
731	Försvarsberedskapsbidrag till kommunalarbetare	5.000: —	10.285: 74
732	Handelsregistret	500: —	926: 42
733	För inköp av konstverk	1.500: —	1.500: —

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
734	För utarbetande av Västerås stads kommunala historia	10.000: —	10.000: —
735	Inköp av biljetter till nöjestillställningar		164: 75
	Summa utgifter kronor	36.348: 30	46.790: 38

		Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
	Löpande inkomster.		
	Bidrag:		
941	Källarfrihetsmedel	349: 89	349: 89
	Avgifter:		
951	Registreringsavgifter för handelsfirmor	500: —	648: —
952	Vågavgifter från köttbesiktningsbyrån	1.000: —	294: 40
	Övriga inkomster:		
991	Bötesmedel	500: —	1.854: 35
992	Hamnens andel i stadens allmänna förvaltningskostnader	4.000: —	4.000: —
999	Diverse inkomster	10: —	231: 25
1000	Riksförsäkringsanstalten, olycksfallsersättning		3.532: 10
	Summa inkomster kronor	6.359: 89	10.909: 99

29 E. Allmänt luftskydd.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Löpande utgifter.		
	a) Luftskyddsbyrån och utrymningsbyrån:		
111	Löner och arvoden	18.230: —	18.438: 42
221	Trycksaker och skrivmaterial	500: —	2.614: 37
222	Tidskrift och litteratur	100: —	131: 15
231	Transportkostnader	300: —	513: 03
241	Telefon (inkl. förest. för luftskyddsbyrån)	275: —	426: 96
251	Hyra för expeditionslokaler och förrådslokaler	3.000: —	2.428: 75
252	Städning och belysning i expeditionslokalen	270: —	279: 71
491	Brandförsäkring	150: —	62: 25
	b) Utbildning:		
111	Utbildning av beredskapsavdelningar, anordnande av instruktionskurser m. m.	500: —	659: 86
231	Utbildning av två tjänstegrenschefer för det allmänna luftskyddet samt studiebesök vid luftskyddsövningar å andra orter	800: —	737: 40

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

30. UNDERSKOTT OCH ÖVERSKOTT FRÅN TIDIGARE ÅR

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Löpande inkomster.		
A. Allmänt överskott från år 1940	26.656: 07	26.656: 07
Överskott av vedförsäljningsrörelsen		7.122: 06
Summa inkomster kronor	26.656: 07	33.778: 13

Balansräkning per den 31 december 1942.

Tillgångar.

Fastigheter:			
Under drätselkammarens omedelbara förvaltning		13.413.319: —	
Hamnbyggnad		3.724.700: —	
Folkskolans fastigheter		2.398.000: —	
Fattigvårdens fastigheter		1.220.000: —	
Tekniska verkens fastigheter		5.318.199: 50	26.074.218: 50
Inventarier:			
Under drätselkammarens omedelbara förvaltning		970.053: 41	
Hamnens inventarier		195.099: 12	
Folkskolans inventarier		136.402: 72	
Fattigvårdens inventarier		77.359: 18	
Barnavårdens inventarier		6.554: 19	
Tekniska verkens inventarier		4: —	1.385.472: 62
Investeringar:			
Aktier och andelar:			
Aktiebolaget Arbetarebostäder	300.000: —		
Aktiebolaget Västeråsbanans intressenter	1.000.000: —		
Byggnads A.-B. Mimer	499.800: —		
S. W. B:s Nya Järnvägs A.-B.	1.942.160: —		
Västerås Teater A.-B.	2: —		
Västerås Omnibus A.-B.	195.100: —		
	3.937.062: —		
Föreningen Västerås Nya Idrottsplats u. p. a. 74.800: —			
Västerås Idrottshall Förening u. p. a. 65.000: —	139.800: —	4.076.862: —	
Reversfordringar mot säkerhet i aktier		80.638: —	

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

Reversfordringar mot säkerhet i inteckningar		545.477: 59	
Kyrkorådets andel i stadens lån		37.000: —	4.739.977: 59
Summa kapitaltillgångar			32.199.668: 71
Rörelsetillgångar:			
Kassamedel, kontant:			
Drätselkammaren	1.731: 41		
Fattigvården	3.148: 09		
Tekniska verken	1.249: 10	6.128: 60	
Kassamedel, bankräkningar:			
Drätselkammaren	292.047: —		
Fattigvården	16.701: 17		
Tekniska verken	4.627: 45	313.375: 62	
Diverse fordringar:			
Fordringar mot säkerhet i inteckningar	346.658: 16		
Aktiebolaget Arbetarebostäder	244.950: —		
Föreningen Västerås Nya Idrottsplats u. p. a.	125.714: 72		
H. S. B:s Riksförbund, kontant lån för egnahemsrörelsen	156.825: 32		
Västerås Trädgårdskoloniförening	3.000: —		
Fordran av statsbidrag för:			
Köpingsvägens omläggning	177.500: —		
Stensättning i Norra Ringvägen, Kristiansborgsallén och Bergslagsvägen	48.756: —		
Bevakning av hamnarna	2.658: 30		
Skyddsrum i stadens skolor	55.400: —		
Allmänna skyddsrum	18.264: —		
Polisen	14.486: 67		
Högre folkskolans tekniska linje	3.267: 20		
Fordran för gatukostnadsbidrag	21.141: 14		
Inkomstrester	288.709: 96		
Drätselkammarens fordringar	70.748: 43		
I förskott utbetalda kostnader	2.154: 70		
Fattigvårdens fordringar	102.164: 38		
Barnavårdsnämndens fordringar	62.681: 91		
Renhållningsverkets fordringar	1.528: 95		
Tekniska verkens fordringar	830.216: 34	2.576.826: 18	
Lager och förråd		1.017.391: 70	3.913.722: 10
Förskotterade medel:			
Balanserade kostnader för ofullbordade arbeten att täckas av anslag i:			
1942 eller tidigare års stater		1.672.427: 93	
1943 års stat		508.711: 03	

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

1944 års stat	118.078: 44	
Balanserade kostnader för arbeten för vilka täckning ej beslutats	2.484: 42	
Tekniska verkens balanserade kostnader	641.341: 64	
Förskotterade anslag att täckas av skatte- och vinstmedel under flera år i 1943 års stat	13.500: —	
Förskotterade anslag att täckas av fondmedelsanslag	493.174: 73	
Förskotterade anslag att täckas av lånemedel	417.298: 91	
Förskotterade medel att amorteras av skatte- och vinstmedel under flera år	971.354: 51	
Underskott å anslag av skattemedel	345.221: 34	
Underskott å anslag att amorteras av skatte- och vinstmedel under flera år	625: 65	
Underskott å anslag av fondmedel	12.286: 51	
Underskott å anslag av lånemedel	88.424: 07	5.284.929: 18
Summa tillgångar kronor		41.398.319: 99

Skulder och kapital.

Lån:		
Av drätselkammaren upptagna amorteringslån	15.052.786: 19	
Av folkskolestyrelsen upptagna amorteringslån	8.850: 13	
Lån hos A.-B. Västeråsbanans intressenter mot säkerhet i aktier	1.843.160: —	
Lån hos Rotehållarnas i Västmanlands län besparingsfond mot säkerhet i inteckningar	24.438: 54	16.929.234: 86
Kapitalbehållning		15.270.433: 85
Rörelseskulder:		
Aktiebolaget Västeråsbanans intressenter	5.875: 18	
Västerås stads Kyrkokassa	40.546: 28	
Sundinska beklädnadsfonden, tillfälligt lån	5.000: —	
Amanda Petterssons donationsfond, lån	20.000: —	
Folkskolans förvaltade fonder	12.000: —	
Drätselkammarens förvaltade fonder	3.217: 20	
Greve Knut Lewenhaupt, resterande köpeskilling för Björnön	132.000: —	
Västerås m. fl. städers hypoteksförening, inteckningslån i fastigheten Heimer 1	59.884: 27	
Västra Svealands Bostadskreditförening, inteckningslån i fastigheten Heimer 1	22.730: 04	
Aktiebolaget Svenska Handelsbanken, lån enligt revers för omnibusgaraget	117.000: —	
Kungl. Maj:t och Kronan, resterande köpeskilling för Johannisbergs gård	330.000: —	
Kungl. Flygförvaltningen, bidrag till anordnande av flygfält	70.000: —	
Aktiebolaget Göteborgs Bank, inteckningslån i fastigheten Laura 4	26.950: —	

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

Västmanlands läns Sparbank, inteckningslån i fastigheten Stora Fridnäs	65.000: —	
Västmanlands läns Sparbank, inteckningslån i fastigheten stadsägan nr 2009	22.140: —	
Västerås stads Sparbank, inteckningslån i fastigheten Stora Fridnäs	27.000: —	
Elin Svensson, del av köpeskilling för stadsägan 2009	5.800: —	
Fastighetsföreningen Karl u. p. a., köpeskilling för stadsägan 761	35.000: —	
Försäkrings Aktiebolaget Skandia, lån enligt revers	972.000: —	
Aktiebolaget Jordbrukarbanken, lån enligt revers	255.465: —	
Statens Pensionsanstalt, pensionsavgifter för:		
lärarepersonalen vid folkskolan	14.847: 14	
„ „ yrkesskolan	1.489: 50	
„ „ kommunala flickskolan	2.773: 59	
Deponerade belopp för ritningar till:		
kajbyggnad vid djuphamnen	300: —	
utbyggnad vid djuphamnen	400: —	
stensättning av Kristiansborgsallén och del av Kopparbergsvägen	60: —	
pensionärshem å Jakobsberg	25: —	
ny brandstation	50: —	
Eric V. Berglund, förskotterade rättegångskostnader	13: 60	
Diverse projekterade arbeten för uppförande av pensionärshem å Jakobsberg	736: 91	
Familjebidragsnämnden	18: 53	
Aktiebolaget Aros Rörcentral, innestående entreprenadlikvid för sanitära arbeten i pensionärshemmet å Jakobsberg	1.560: —	
Aktiebolaget Knut Lundquist, innestående entreprenadlikvid för sanitära arbeten i Njordhuset	4.000: —	
Byggnadsfirman Gottfrid Lindgren, innestående entreprenadbelopp	36.660: 60	
Kurt G. Lundgren, resterande del av 1942 års revisionsarvode	700: —	
I förskott inbetalda hundskatter	90: —	
I förskott inbetalda hyror för år 1943	18.255: 94	
Utgiftsrester	258.619: 53	
Kungl. Statskontoret, restituerad ränta å bostadsanskaffningslån för mindre bemedlade barnrika familjer	255: 94	
Kungl. Statskontoret, förskottsränta å tertiärlån	2.387: 62	
Fattigvårdens skulder:		
Utgiftsrester för år 1942	55.822: 25	
Statens Pensionsanstalt	122: 09	
Renhållningsverket, försålda sopkärl i kommission	1.112: 90	
Tekniska verkens skulder	374.238: 52	3.002.147: 63

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

Reserverade medel:		
Reserverade skatteanslag för pågående arbeten	2.318.397: 01	
Reserverade låneanslag	728.200: —	
Reserverade fondanslag	110.000: —	3.156.597: 01
Reserverade överskott av skattemedel:		
Allmänt överskott i 1941 års stat	93.592: 57	
„ „ „ 1942 „ „	292.751: 87	
Överskott å anslag upptaget i 1943 års stat:		
Omläggning av gångbanorna i Stora gatan mellan Källgatan och Kopparbergsvägen	2.165: 80	
Uppförande av nytt pensionärshem vid Tenngatan	6.211: 55	
Överskott å anslag att upptagas i 1944 års stat:		
Stensättning av Knutsgatan m. m.	9.908: 28	
Inköp av vägvält	1.386: 85	
Material för civila luftskyddet samt iordningställande av skyddsrum	1.322: 24	407.339: 16
Reserverade överskott å anslag att amorteras i flera års skattestater:		
Inköp av väghyvel m. m.	831: 90	
Anskaffning av malmskärmar för djuphamnen	12: 10	
Inköp av jordbrukstraktor	178: 05	1.022: 05
Reserverat överskott å anslag av lånemedel:		
Överskott å anslag av lånemedel för Tekniska verkens nyanläggningar, fullbordade år 1942		4.075: 76
Reserverade inkomstmedel:		
Reserverade medel att tillföras Reserverade köpeskillingsmedelsfonden för fastighetsförsäljningar 1/10 1941—30/9 1942	469.654: 91	
d:o 1/10 1942—30/9 1943	92.100: 40	
Tomträttsavgälder 1/10 1942—31/12 1942	527: 14	
Inkomster av försålda fastigheter att tillföras donationsjordsfonden	82.880: —	
Reserverad del av köpeskilling för ett garage inom det till Asea överlåtna området å hamnplan	36.845: 50	
Reserverat bidrag från Städernas Allmänna Brandstodsbolag	21.000: —	
Reserverad del av köpeskilling för försåld lastbil	10.100: —	

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

Reserverat bidrag från Städernas Ömsesidiga Lösöreförsäkringsbolag Svitjod	7.000: —		
Efterdebiterade kommunalutskylder, reserveras i avvaktan på Kungl. Maj:ts prövning	202.061: 40		
Reserverat statsbidrag för anordnande av skyddsrum i stadens skolor	55.400: —	977.569: 35	4.546.603: 33
Fondmedel:			
Västerås stads Pensionsfond		428.036: 62	
Donationsjordsfonden		123.554: 38	
Skatteutjämningsfonden		700.000: —	
Järnvägsmedelsfonden		398.309: 32	1.649.900: 32
Summa skulder och kapital kronor			41.398.319: 99

Västerås den 31 mars 1943.

På drätselkammarens vägnar:

FRITZ EKLUND.

/Oscar Arnstorp.

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

SPECIFIKATIONER TILL BALANSRÄKNING.

Specifikation å förskotterade och reserverade medel den 31/12 1942.

Förskotterade medel.

Balanserade kostnader för ofullbordade arbeten:

	Balanserade kostnader den 31/12 1942	Reserverade medel härför	Reserverade medel utöver balanserade kostnader (överskott)	Balanserade kostnader utöver reserverade medel (underskott)
Kostnader att täckas av anslag i 1942 eller tidigare års stater.				
Inrättande av en teknisk linje vid Högre folkskolan (Stfm. 26/3 1942). Av 1942 års förslagsanslag till oförutsedda utgifter:				
a) Iordningställande av lokaler	4.235: 81	7.000: —	2.764: 19	
b) Anskaffande av inventarier	3.818: 82	5.000: —	1.181: 18	
Anordnande av skyddsrum i stadens skolor (Stfm. 30/4 1942). Av 1942 års förslagsanslag till oförutsedda utgifter ..... 25.000: — Att utgå av statsbidrag ..... 55.400: —	51.123: 70	80.400: —	29.276: 30	
Om- och tillbyggnad av läroverksbyggnaden (Stfm. 24/11 1938). Reserverat av skattemedel t. o. m. 1938 kronor 400.000: —	24.060: 84	400.000: —	375.939: 16	
Reparationer i Kommunala flickskolans fastighet samt inköp av inventarier och utförande av vissa inredningsarbeten inom skolan (Stfm.31/8 1942). Reserverat av 1940—1942 års skatteanslag .... 50.097: 27 Av 1942 års förslagsanslag till oförutsedda utgifter ..... 11.500: —	54.474: 95	61.597: 27	7.122: 32	
Anordnande av inhägnad kring flickskolans område (Stfm. 28/8 1941). Av 1941 års förslagsanslag till oförutsedda utgifter	1.159: 86	2.300: —	1.140: 14	

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

	Balanserade kostnader den 31/12 1942	Reserverade medel härför	Reserverade medel utöver balanserade kostnader (överskott)	Balanserade kostnader utöver reserverade medel (underskott)
Omläggning av Köpingsvägen mellan Djuphamnsvägen och stadsgränsen (Stfm. 25/5 1939). Anslag i 1940 års skattestat å kr. 355.000: —	366.759: 69	355.000: —		11.759: 69
Breddning och omläggning av Tunbyvägen i samband med ordnandet av Småstugeområdet (Stfm. 25/4 1940). Halva kostnaden täckes av anslaget kr. 110.000: — av Rk-medel. Av 1939 års skatteanslag till gatuanläggningsarbete å kr. 318.200: —	9.560: 80	12.500: —	2.939: 20	
Stensättning av Norra Ringvägen mellan Tessingatan och Engelbrektsgatan, Kristiansborgsallén samt Bergslagsvägen mellan Eriksberg och stadsgränsen. Anslag i 1942 års skattestat kr. 286.800: —	300.604: 05	286.800: —		13.804: 05
Omläggning och stensättning av Bondegatan mellan Lidmansvägen och Hållgatan (Stfm. 29/5 1941). Av 1941 års skatteanslag till nyanläggning av gator ..... 22.000: — Anslag i 1942 års skattestat ..... 32.700: —	53.672: 06	54.700: —	1.027: 94	
Iordningställande av Bomansgatan mellan Sundinsgatan och Mobergsgatan (Stfm. 18/6 1942). Av 1942 års skatteanslag till övriga nyanläggningar (7 a — 464) ..	7.497: —	15.000: —	7.503: —	
Iordningställande av Mileniigatan (Stfm. 26/11 1942). Av 1942 års skatteanslag till övriga nyanläggningar (7 A — 464)	3.777: 54	18.700: —	14.922: 46	
Beläggning med cementplattor å gångbanorna i Bondegatan utanför tomten nr 2 i kvart.				

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

	Balanserade kostnader den 31/12 1942	Reserverade medel härför	Reserverade medel utöver balanserade kostnader (överskott)	Balanserade kostnader utöver reserverade medel (underskott)
Karolina (Dk. 3/9 1942). Av 1942 års skatteanslag till nyanläggningar att disponeras av drätselkammaren	832: 62	1.700: —	867: 38	
Underhåll av gator å Ängsgärdet (Stfm. 26/11 1942). Av 1942 års skatteanslag för gatuunderhållskostnader (7 A — 431x)	1.822: 26	5.000: —	3.177: 74	
Utökning och förbättring av lekplatser (Stfm. 25/8 1938). Av skatteanslag i 1939 års stat ..... 10.000: — d:o i 1940 års stat 2.500: — 12.500: — Avgår anslag till dricksfontän i Rudbecksparken 475: —	2.267: 52	12.025: —	9.757: 48	
Anskaffande av ytterligare belysningsanläggningar. Av skatteanslag i 1940 års stat	1.180: —	16.430: —	15.250: —	
Anskaffande och uppmontering av en 12-tons brokran vid Djuphamnen jämte el. kabeltrumma (Stfm. 28/3 och 25/4 1940). (Anslag av lånemedel i 1941 års fond- och lånestat)	593.265: 54	572.000: —		21.265: 54
Anordnande av bekvämlighetsinrättningar (Stfm. 27/10 1938). Av skatteanslag i 1938 års stat ..... 5.000: — D:o i 1939 års stat 23.000: — D:o i 1942 års stat 9.000: —	711: 12	37.000: —	36.288: 88	
Iordningställande av nya exp.-lokaler för fattigvårdsstyrelsen i fastigheten Nestor 2 (Dk. 12/11 1942). Av 1942 års skatteanslag till underhåll av fastigheter	754: 52	6.300: —	5.545: 48	
Vatten- och avloppsledningar vid Johannisberg (Stfm. 18/12 1941). Anslag i 1942 års fond- och lånestat att amorteras i flera års skattestater	15.661: 58	17.500: —	1.838: 42	

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

	Balanserade kostnader den 31/12 1942	Reserverade medel härför	Reserverade medel utöver balanserade kostnader (överskott)	Balanserade kostnader utöver reserverade medel (underskott)
Uppläggning av ny fastighetsbok för rådhusrätten (Stfm. 31/10 1940). Av 1940 års förslagsanslag till oförutsedda utgifter ..... 4.500: — Av skatteanslag i 1942 års stat ..... 1.500: —	4.963: 29	6.000: —	1.036: 71	
Rådhuskommitténs utredningskostnader. Av skatteanslag i 1937 års stat .. 15.000: — d:o i 1939 års stat 10.000: —	18.722: 39	25.000: —	6.277: 61	
Bibliotekskommitténs utredningskostnader. Av skatteanslag i 1939 års stat	4.778: 25	5.000: —	221: 75	
Upprättande av triangel- och polygonnät (Stfm. 29/4 1937). Reserverat av skattemedel t. o. m. år 1940	97.480: 14	100.000: —	2.519: 86	
Anordnande av skyddsrum i stadens hyresfastigheter (Stfm. 31/8 1942). Av det från 1941 reserverade till stadsfullmäktiges förfogande stående anslaget om kr. 200.000: — ..	16.701: 73	30.000: —	13.298: 27	
Omändring och reparation av lokaler i Sundinska huset (Stfm. 31/8 1942). Av 1942 års förslagsanslag till oförutsedda utgifter	3.419: 05	13.400: —	9.980: 95	
Inredning av arkivutrymme i Mariaberget (Stfm. 30/4 1942). Av 1942 års förslagsanslag till oförutsedda utgifter	3.425: 83	9.000: —	5.574: 17	
För utarbetande av Västerås stads kommunala historia. Av skatteanslag i 1942 års stat	3.600: —	10.000: —	6.400: —	
Iordningställande av 3 st. branddammar. Av skatteanslag i 1942 års stat	21.696: 97	26.200: —	4.503: 03	
Stipendier till polismän, som genomgått Statens polisskolas överkonstapelskurs. Av skat-				

		Balanserade kostnader den 31/12 1942	Reserverade medel härför	Reserverade medel utöver balanserade kostnader (överskott)	Balanserade kostnader utöver reserverade medel (underskott)
teanslag i 1941 års stat	624: —				
d:o i 1942 års stat	312: —	400: —	936: —	536: —	
Kronor		1.672.427: 93	2.192.488: 27	566.889: 62	46.829: 28

	Balanserade kostnader den 31/12 1942	Anslag i 1943 års stat	Anslagna medel utöver balans. kostnader (överskott)	Balans.kostnader utöver anslagna medel (underskott)
Kostnader att täckas av anslag i 1943 års stat.				
Uppförande av folkskolebyggnad å Jakobsberg (Stfm. 31/8 1942) att täckas av lånemedel i 1943 års fond- och lånestat	10.811: 26	750.000: —	739.188: 74	
Reparation och omändringsarbeten inom Högre Allmänna läroverkets huvudbyggnad och nya annex (Stfm. 18/6 1942). Litt. 5 E-412	58.533: 83	83.000: —	24.466: 17	
Reparationsarbeten i läroverkets biblioteksbyggnader (Stfm. 24/9 1942). Litt. 5 E-413	176: 65	6.500: —	6.323: 35	
Anordnande av kulvert i Persbobäcken vid Gåsmyrevreten (Stfm. 18/6 1942). Litt. 7 A-461	17.222: 28	18.000: —	777: 72	
Stensättning av Norra Ringvägen mellan Lovisebergsvägen och Kopparbergsvägen. Litt. 7 A-462	10.886: 56	25.000: —	14.113: 44	
Arosvägens förlängning österut till Vasagatan. Litt. 7 A-464	4.452: 49	20.600: —	16.147: 51	
Framdragande av Arosvägen mellan Vasagatan och Tunbyvägen. Litt. 7 A-465	2.070: 21	24.000: —	21.929: 79	
Anskaffande av diverse säkerhetsanordningar för en del av hamnarnas kranar (Stfm. 29/1 1942). Litt 9-424	425: —	5.090: —	4.665: —	
Förbättringsarbeten i varmbadhusets billighetsbastu (Stfm. 28/5 1942). Litt. 18 B-411 a	7.410: 18	5.500: —		1.910: 18
Inköp av rotationskross för				

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

	Balanserade kostnader den 31/12 1942	Anslag i 1943 års stat	Anslagna medel utöver balans. kostnader (överskott)	Balans.kostnader utöver anslagna medel (underskott)
Malma grustag samt div. maskiner för stadens förråd (Stfm. 30/4 1942) Litt. 18 F-821 .... 7.650: — „ 18 G-821 .... 1.500: —	9.132: 53	9.150: —	17: 47	
Inköp av arbetsmaskiner för byggnadskontoret (Stfm.26/11 1942). Litt. 18 G-821	4.838: 40	9.000: —	4.161: 60	
Anordnande av cykelställ vid brandstationen (Dk. 3/9 1942). Litt. 21 A-816	467: 95	1.150: —	682: 05	
Ny brandtelegrafanläggning för brandkåren (Stfm. 31/8 1942) Anslag i 1943 års fond- och lånestat att amorteras under flera år ..... 54.200: — Reserv. bidrag från St. Allm. Brandst.-b. 21.000: —	24.000: —	75.200: —	51.200: —	
Inköp av mark av kvarteret Inge. Litt. 7 A-470	77.000: —	77.000: —		
Expropriationskostnader för mark i kvarteret Inge. Litt. 7 A-470	3.652: 75	3.652: 75		
Iordningställande av gamla brandstationen för polisens behov (Stfm. 31/8 1942). Litt. 21 Ac-412	10.649: 08	40.000: —	29.350: 92	
Inköp av fastigheten stadsäg. 2009 (Lägerhyddan) (Stfm. 26/3 1942). Litt. 21 A-811 ..	32.000: —	32.000: —		
Reparations- och omändringsarbeten i Stadshotellet (Stfm. 28/5 1942). Litt. 21 Ad-412..	58.766: 18	85.000: —	26.233: 82	
Ändringsarbeten i Bussgaraget (Stfm. 26/3 1942). Litt. 21 Aj-412	4.709: 06	15.000: —	10.290: 94	
Brobyggnad med tillfartsväg till Björnön (Stfm. 29/1 1942). Litt. 21 Al-723	52.267: 55	57.500: —	5.232: 45	
Uppförande av lantarbetareboställen vid Lundby gård (Stfm. 18/6 1942). Litt. 21 A-814 ..	31.632: 39	32.000: —	367: 61	
Iordningställande av badplats vid Johannisberg (Stfm. 26/3				

	Balanserade kostnader den 31/12 1942	Anslag i 1943 års stat	Anslagna medel utöver balans. kostnader (överskott)	Balans.kostnader utöver anslagna medel (underskott)
1942). Litt. 21 Ak-412 ..... 22.000: —				
Av det från 1941 reserverade till Stfm:s förfogande stående anslaget om kronor 250.000: — ..... 10.000: —	31.923: 24	32.000: —	76: 76	
Anordnande av nya offentliga skyddsrum i staden (Stfm. 28/5 1942). Litt. 29 Eh-411..	21.285: 41	37.502: —	16.216: 59	
Inköp av inventarier till kommunala expeditioner i nämndhuset (Stfm. 31/8 1942). Litt 23 A-821 m. fl.	6.617: 54	8.000: —	1.382: 46	
Anskaffande av motorer och arbetsmaskiner (Stfm. 28/5 1942). Litt. 19-822	3.081: 74	2.934: 50		147: 24
Gratifikation till varmbadhusets f. kontrollant B. Falk (Stfm. 26/2 1942). Litt. 18 B-113..	2.000: —	2.000: —		
Ommålning av rådhusets yttre fasader (Dk. 13/8 1942). Litt. 21 Ab-411	4.346: 18	3.500: —		846: 18
Tyg till polisuniformer. Litt. 24-193	4.492: 57	4.492: 57		
Porträtt av drätseldirektör Th. Öberg. Litt 29 D-733	1.500: —	1.500: —		
Inköp av bostadslägenhet för distriktssjuksköterska (Stfm. 29/10 1942). Litt. 21 A-812 ..	3.760: —	3.760: —		
Flyttning av Ing. Paul Anderssons förrådsbyggnad (Stfm. 26/3 1942). Litt. 21 Aa-414	8.000: —	8.000: —		
Inköp av 1 st. skrivmaskin och 1 st. räknemaskin. Litt. 29 F-821	600: —	600: —		
Kronor	508.711: 03	1.478.631: 82	972.824: 39	2.903: 60

Kostnader att täckas av anslag i 1944 års stat.

Uppförande av pensionärshem vid Bomansgatan (Stfm. 26/11 1942)		
Anslag av lånemedel	285.000: —	
Av beräknat statsbidrag	95.000: —	
	380.000: —	1.000: —

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

Tillbyggnad av djuphamnen:		
röjningsarbeten	5.566: 47	
kaj	5.867: 33	
vågbrytare	105.644: 64	117.078: 44
	Kronor	118.078: 44

Kostnader för vilka täckning ej beslutats.

Ny väg till Hässlö		2.484: 42
	Kronor	2.484: 42

Balanserade kostnader för Tekniska verken.

Tekniska verkens balanserade kostnader för ofullbordade arbeten m. m. enligt specifikation		641.341: 64
	Kronor	641.341: 64

Förskotterade anslag att täckas av skatte- och vinstmedel under flera år i 1943 års stat.

Anskaffning av malmskärmar för djuphamnen (Stfm. 26/3 1942), amorteras 1943—1945		13.500: —
	Kronor	13.500: —

Förskotterade anslag att täckas av fondmedel.

Förskotterade medel för fastighetsutgifter 1/10 1941—30/9 1942 upptagna i 1943 års stat:		
Inköpta fastigheter	35.751: 15	
Gatuarbeten å tomtindelat område av Lundby egendom	163: 75	
Utgifter för lagfart, gravationsbevis o. d.	4.787: 50	
Arrende för jord å Iggebygärdet	37: —	40.739: 40
Förskotterade medel för fastighetsutgifter 1/10—31/12 1942 att upptagas i 1944 års stat:		
Inköpta fastigheter	2.150: —	
Iordningställande av provisorisk infartsväg till stadsäg. 1275 B, Borgmästarvreten	1.515: 36	
Borttagning av stenmuren i Oxbacken	1.247: 87	
Ersättning för förstörd skörd på grund av nybebyggelse	162: 80	
Utgifter för lagfart, gravationsbevis o. d.	703: 88	5.779: 91
Anläggningar av gator inom småstugeområdet vid Vega (Stfm. 25/4 1940) reserverat av Rk-medel kr. 110.000: —		29.626: 29
Framdragande av Bomansgatan väster om Kristiansborgsallén (Stfm. 31/8 1942) att täckas av Rk-medel kr. 19.600:— i 1943 års stat		6.017: 95
Framdragande av Vegagatan inom området öster om Tunbyvägen (Stfm. 24/9 1942) att täckas av Rk-medel kr. 27.600: — i 1944 års stat		440: 30
Reserverade köpeskillingsmedelsfonden, disposition ur fonden utöver reserverade medel pr 30/9 1941		410.570: 88
	Kronor	493.174: 73

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

Förskotterade anslag att täckas av lånemedel:

Förskotterade anslag att täckas av lånemedel upptagna i 1942 års fond- och lånestat: Tilläggsanslag för i samband med uppförande av vipparmskranen m. m. vid djuphamnen utförda anläggningsarbeten (Stfm. 25/9 1941)		36.552: 83	
Anläggning av avloppsledning vid Lillån, tilläggsanslag (Stfm. 27/3 1941)		8.800: —	
Omläggning av vatten- och avloppsledningar i del av Bondegatan (Stfm. 28/8 1941)		9.000: —	
Anläggning av vatten- och avloppsledningar i en del av Tunbyvägen (Stfm. 25/9 1941)		4.265: —	
Anläggning av en bräddavloppsledning vid reningsverket (Stfm. 25/9 1941) att påföras:			
Gatu- och väghållning	8.000: —		
Vattenverk	47.000: —	55.000: —	
Anläggning av en transformatorstation vid Bomansgatan (Stfm. 29/5 1941)		19.000: —	
Ny elektrisk kabel mellan Kraftverket och Jakobsberg (Stfm. 29/5 1941)		77.000: —	
Anläggning av el. ledningar i delar av Sturegatan, Munkgatan, Stora gatan och Kopparbergsvägen (Stfm. 28/8 1941)		11.500: —	
Anläggning av serviser och mindre ledningsutsträckningar under år 1942 (Stfm. 18/12 1941)		40.000: —	
Diverse ledningsanläggningar fullbordade av Tekniska verken år 1940 (Stfm. 18/12 1941) tilläggsanslag		43.943: 95	
Utbyggnad av gasverket jämte uppförande av personallokaler m. m. (Stfm. 24/4 1941) tilläggsanslag		17.637: 13	322.698: 91
Förskotterade anslag till nyanläggningar, fullbordade år 1942, att täckas av lånemedel i 1943 års fond- och lånestat:			
Ny transformatorstation med tillhörande ledningar vid djuphamnen (Stfm. 29/1 1942)		21.000: —	
Anläggning av vatten- och avloppsledningar i Lekgatan (Stfm. 29/1 1942)		11.000: —	
Vatten- och avloppsledningar i Kungsängen (Stfm. 31/8 1942)		62.600: —	94.600: —
		Kronor	417.298: 91

Förskotterade anslag att amorteras av skatte- och vinstmedel under flera år:

Rälsspår för kranmaskiner vid östra kajen, amorteras av hamnens inkomster, ursprungligt belopp kr. 44.638: 71	44.638: 71
Utbyggnad av östra kajen, amorteras av hamnens inkomster, ursprungligt belopp kr. 63.515: 57	42.889: 70
Muddring för hamnens räkning i Lillån m. m. (Stfm. 25/4 1935) kr. 26.300: —, amorteras med kr. 2.630: — pr år, ursprungligt belopp kr. 32.099: 30, varav avloppsledningar gäldat kr. 8.700: —	4.989: 30

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

Förbättringsarbeten i äldre hamnen, amorteras på 10 år, ursprungligt belopp kr. 187.884: 11	93.942: 06
Ökad kranutrustning för äldre hamnen (Stfm. 30/8 1934) kr. 190.000: —, amorteras med kr. 19.000: — pr år, ursprungligt belopp kr. 195.427: 67	24.307: 62
Anskaffning av skärmar för malmupplagen, malmskopa och bilvåg (Stfm. 27/1, 30/6 och 25/8 1938) kr. 63.085: —, amorteras på 10 år	16.676: 63
Kajbyggnad vid Lillån (Stfm. 23/2 1939) kr. 27.500: —, amorteras på 5 år	27.648: 73
Inköp av ny bogserbåt (Stfm. 30/3 1939) kr. 45.000: —, amorteras på 5 år	18.444: —
Anskaffning av en polypgripskopa (Stfm. 21/6 1939) kr. 6.850: —, amorteras på 5 år	2.740: —
Inlösen och iordningställande av två oljemagasinsbyggnader (Stfm. 28/9 1939) kr. 9.400: —, amorteras på 5 år	5.454: 09
Anskaffning av skärmar för delning av malmupplag (Stfm. 18/12 1939) kr. 2.850: —, amorteras på 5 år	1.140: —
Utbyggnad av kübelvagnsspåret och betongbarriären vid djuphamnen (Stfm. 27/2 och 18/12 1941) amorteras åren 1942—1951	16.200: —
Ny förrådsbyggnad vid Tekniska verken (Stfm. 31/8 1939 och 28/11 1940) kr. 88.000: —, amorteras på 7 år	52.000: —
Anläggningskostnader för Malma grustag att gäldas av grustagets inkomster	25.433: 02
Grussorteringsverk vid Malma grustag, amorteras på 10 år med kr. 2.355: — årligen, ursprungligt belopp kr. 23.545: 44	1.405: 44
Kostnader för arbeten vid Malma grustag att gäldas av grustagets inkomster	4.286: 40
Inköp av väghyvel m. m. för byggnadskontorets arbeten (Stfm. 25/9 1941) amorteras 1942—1944	21.175: —
Köp av fastigheten Stora Fridnäs, halva köpeskillingen (Stfm. 28/8 1941 och 18/12 1941) amorteras 1942—1946	120.000: —
Uppförande av pensionärshem å Jakobsberg (Stfm. 28/11 och 18/12 1941)	97.690: —
Inköp av jordbrukstraktor (Stfm. 27/3 och 18/12 1941) amorteras 1942—1945	7.875: —
Inköp av tröskverk (Stfm. 27/3 och 18/12 1941) amorteras 1942—1945	6.000: —
Vatten- och avloppsledningar vid Johannisberg (Stfm. 18/12 1941) amorteras 1942—1945	13.125: —
Andelsteckning i Västerås Idrottshall kr. 65.000: —, att gäldas av nöjesskattemedel	53.043: 81
Resterande del av köpeskilling för Björnön (Stfm. 20/12 1937 kronor 180.000: — att amorteras på 15 år)	132.000: —
Bidrag till anordnande av flygfält vid Johannisberg kr. 100.000: —, amorteras på 10 år	70.000: —
Västerås Skollovskoloniförening, anslag för uppförande av byggnader vid sjön Usken (Stfm. 28/11 1940) kr. 113.750: —, amorteras på 5 år	68.250: —
Kronor	971.354: 51

Underskott å anslag av skattemedel:

Underskott å hamnens stat, regleras med taxor	205.113: 42
Underskott i köttbesiktningsbyråns stat, regleras mot taxor	6.106: 12

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

Att gäldas i 1943 års skattestat:		
Om- och tillbyggnad av hamnpaviljongen (Stfm. 29/8 1940)	7.342: 78	
Anordnande av permanent luftskyddscentral (Stfm. 28/9 1939)	10.614: 47	
Tilläggsanslag för arkivbyggnad i Mariaberget (Stfm. 30/4 1942)	9.689: 97	
Uppförande av ny brandstationsbyggnad	87.904: 90	
Tilläggsanslag till förrådsbyggnad vid reningsverket (Stfm. 30/4 1942)	2.065: 82	117.617: 94
Iordningställande av stensättning av Norra Ringvägen mellan Engelbrektsgatan och Tegnérgatan	13.244: 38	
Iordningställande av Norra Ringvägen mellan Lovisebergsvägen och Kopparbergsvägen	2.511: 81	
Beläggning av cementplattor av södra gångbanan vid stora torget	627: 67	16.383: 86
	Kronor	345.221: 34

Underskott å anslag att amorteras av skatte- och vinstmedel under flera år:

Underskott å anslag upptaget i 1943 års fond- och lånestat:	
Inköp av ett tröskverk	125: 65
Underskott å anslag att upptagas i 1944 års fond- och lånestat:	
Uppförande av pensionärshem å Jakobsberg	500: —
Kronor	625: 65

Underskott å anslag av fondmedel:

Utförande av vissa gatuarbeten inom Kristiansborgsområdet (Stfm. 28/8 1941) att gäldas av anslag ur Reserverade köpeskillingsmedelsfonden	12.286: 51
Kronor	12.286: 51

Underskott å anslag av lånemedel:

Att gäldas i 1943 års fond- och lånestat:	
Diverse ledningsanläggningar fullbordade av Tekniska verken 1941 (Stfm. 30/4 1942) tilläggsanslag	23.571: 54
Att gäldas i 1944 års fond- och lånestat:	
Ny transformatorstation med tillhörande ledningar vid djuphamnen (Stfm. 29/1 1942)	1.766: 43
Uppförande av byggnad i kvart. Njord nr 1 för tandpoliklinik och arbetsförmedling (Stfm. 25/4 1940)	63.086: 10
Kronor	88.424: 07

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

Reserverade medel.

Reserverade skatteanslag för pågående arbeten.

Inrättande av en teknisk linje vid Högre folkskolan:			
Iordningställande av lokaler		7.000: —	
Anskaffande av inventarier		5.000: —	12.000: —
Anordnande av skyddsrum i stadens skolor			25.000: —
Restaurering och tillbyggnad av läroverksbyggnaden			400.000: —
Underhåll av kommunala flickskolans byggnader:			
Reserverade skatteanslag	1940 4.326: 90		
„ „	1941 42.899: 32		
„ „	1942 2.871: 05	50.097: 27	
Inköp av inventarier till kommunala flickskolan samt för utförande av vissa inredningsarbeten inom skolan (Stfm. 31/8 1942)		11.500: —	61.597: 27
Anordnande av inhägnad kring flickskolans område (Stfm. 28/8 1941)			2.300: —
Omläggning av Köpingsvägen mellan Djuphamnsvägen och stadsgränsen (Stfm. 25/5 1939). Anslag i 1940 års skattestat			355.000: —
Del av kostnad för breddning av Tunbyvägen i samband med ordnandet av småstugeområdet (Stfm. 25/4 1940)			12.500: —
Stensättning av Norra Ringvägen mellan Tessingatan och Engelbrektsgatan, Kristiansborgsallén samt Bergslagsvägen mellan Eriksberg och stadsgränsen. Anslag i 1942 års skattestat			286.800: —
Omläggning och stensättning av Bondegatan mellan Lidmansvägen och Hållgatan (Stfm. 29/5 1941)			54.700: —
Iordningställande av Bomansgatan mellan Sundinsgatan och Mobergsgatan (Stfm. 18/6 1942)			15.000: —
Utökning och förbättring av lekplatser (Stfm. 25/8 1938)			12.025: —
Anskaffande av ytterligare belysningsanläggningar			16.430: —
Anordnande av bekvämlighetsinrättningar (Stfm. 27/10 1938 och 30/4 1942)			37.000: —
Vatten- och avloppsledningar vid Johannisberg (Stfm. 18/12 1941)			17.500: —
Uppläggande av ny fastighetsbok:			
1940 års förslagsanslag till oförutsedda utgifter		4.500: —	
Av skatteanslag i 1942 års stat		1.500: —	6.000: —
Rådhuskommitténs utredningskostnader			25.000: —

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

Bibliotekskommitténs utredningskostnader		5.000: —	
Upprättande av triangel- och polygonnät		100.000: —	
Iordningställande av badplats vid Johannisberg (Stfm. 26/3 1942)		10.000: —	
Anordnande av skyddsrum i stadens hyresfastigheter (Stfm. 31/8 1942)		30.000: —	
Omändring och reparation av lokaler i Sundinska huset (Stfm. 31/8 1942)		13.400: —	
Inredning av arkivutrymme i Mariaberget (Stfm. 30/4 1942)		9.000: —	
För utarbetande av Västerås Kommunala historia		10.000: —	
Iordningställande av 3 st. branddammar, 1942 års skatteanslag		26.200: —	
Stipendium för polisen:			
Av skatteanslag i 1941 års stat	624: —		
„ „ „ 1942 „ „	312: —	936: —	
Iordningställande av Mileniigatan (Stfm. 26/11 1942)		18.700: —	
Beläggning av cementplattor å gångbanorna i Bondegatan utanför tomten nr 2 i kvart. Karolina (Dk. 3/9 1942)		1.700: —	
Underhåll av gator å Ängsgärdet, 1942 års skatteanslag		5.000: —	
Iordningställande av nya expeditionslokaler för fattigvårdsstyrelsen i fastigheten kvart. Nestor nr 2		6.300: —	
Tekniska verkens reserverade anslag		116.771: 20	1.691.859: 47

Reserverade skatteanslag för ännu ej påbörjade arbeten.

Reglering av pensionsunderlaget för sjuksköterska och husmoder vid Ålderdomshemmet m. m. (Stfm. 26/3 1942)	2.311: 59
Reglering av pensionsunderlaget för en stadssjuksköterska m. m. (Stfm. 26/3 1942)	125: —
Utredning angående inrättande av kommunal desinfektionsanstalt	200: —
Beläggning av gångbanorna i Köpmangatan mellan Stora torget och Stora gatan	5.400: —
Förbättring av stensättningen i delar av Stora gatan	75.000: —
Nyanläggning av gator enligt behovsplan, 1940 års skatteanslag	56.700: —
Bidrag till utredningskostnader för järnvägskorsningen vid Pilgatan	2.000: —
Resterande del av det i 1942 års skattestat upptagna anslaget kr. 57.405: 95 för övriga nyanläggningar av gator (Stfm. 26/11 1942)	14.894: 76
Omläggning av planteringar vid stadshotellet	1.200: —
Plantering av området utmed Kristiansborgsallén, 1942 års skatteanslag	500: —

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

Plantering av området norr om övre Rosenhill utmed Persbobäcken vid Iggebyområdet, 1942 års skatteanslag	1.500: —	
Anordnande av dricksfontän i Rudbecksparken (Dk. 4/6 1942). Av anslaget till utökning och förbättring av lekplatser	475: —	
Oreglerade w. c.-avgifter	15.354: 75	
Avlöning m. m. till brandmän under utbildning vid statens brandskola (Stfm. 21/12 1942)	950: —	
Uppförande av biblioteksbyggnad	275.000: —	
Resterande del av 1942 års underhållsanslag för stadshotellet	15.985: 38	
Iordningställande av skyddsrum i barnhemmet Sparvboet och i barnhemmet Högbergsgatan	900: —	
Uppförande av serveringskiosk m. m. å badplatsen vid Johannisberg (Stfm. 28/5 1942)	5.000: —	
Bidrag till undersökning av ortsnamn inom staden	600: —	
Resterande del av fotografi- och filmkommitténs anslag	800: —	
Anslag till omkostnaderna under år 1943 för 2 hemsystrar (Stfm. 21/12 1942)	6.000: —	
Anslag för inköp av inventarier m. m. för hemsysterverksamheten (Stfm. 21/12 1942)	3.500: —	
Av det under 29 C 792 år 1941 till Stfm:s förfogande ställda anslaget å kr. 250.000: — skall kr. 120.000: — reserveras till år 1943	120.000: —	
Reservbelysning i 30 skyddsrum för allmänheten, 1942 års skatteanslag	4.500: —	
Reservbelysning i skyddsrum för aktiv personal, 1942 års skatteanslag	1.302: —	
Resterande del av 1942 års skatteanslag för utrustning av blockgrupperna	16.339: 06	626.537: 54
Reserverade låneanslag för pågående arbeten.		
Anskaffning och uppmontering av en 12-tons brokran vid djuphamnen (Stfm. 28/3 och 25/4 1940)	572.000: —	
Tekniska verkens reserverade anslag	156.200: —	728.200: —
Reserverade fondanslag för pågående arbeten.		
Anläggning av gator inom småstugeområdet vid Vega (Stfm. 25/4 1940) att gäldas av Reserverade köpeskillingsmedelsfonden		110.000: —
	Kronor	3.156.597: 01

Västerås stads Tekniska verk.

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

Ofullbordade arbeten 31/12 1942:

Elmätare, inköpta ej tagna i bruk	2.730: —
Lastbil	5.870: 43
Drivgasutrustning, till ny lastbil	855: —
Hyror och arrenden	8.912: 50
Gummitransportrem	2.283: —
Ved	1.050: —
Inventarier för kontoret	888: —
Sjövattenledning vid gasverket	1.994: 90
Elektriska ledningar för småstugeområdet	50.885: 12
Ombyggnad av elverksbyggnaden	125: 74
Bräddavloppsledning, reningsverket	18.264: 17
Avloppsledning till gasverket	2.925: —
Vattenledningar för småstugeområdet	72.253: 83
„ „ Aseas bostadsområde	72.381: 90
Nya Brandstationen, reservbelysning	1.410: 41
Ombyggnad av vattenverket	101.460: 70
„ „ maskinistbostaden vid vattenverket	10.052: 38
Vattenledning, Hovdestalund	25.311: 31
Vattenledningar i Kronvägen, Schenströmsgatan	26.474: 68
„ „ Anderslundsgatan	6.043: 76
„ „ Bomansgatan	9.419: 56
„ „ Iggebyområdet	22.236: 88
Elektriska ledningar till Aseas bostadsområde	19.176: 57
Transformatorstation Allégatan 6	22.690: 82
Nedtagning av gamla batteriet	— 4.810: 79
Transformatorstation i Elverket	1.665: 59
Omläggning till växelström (lånemedel)	84.523: 07
Uppgrävning av kablar	— 669: 74
Gatubelysning	— 4.396: 49
	562.008: 30
Avgår anslutningsavgifter för ledningar	69.807: 90
	492.200: 40
Omläggning till växelström (vinstmedel)	149.141: 24
Kronor	641.341: 64

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

Specifikation å stadens låneskuld den 31 december 1942.

Lån nr	Långivare	Lånebelopp
	Kungl. Pensionsstyrelsen (Pensionsförsäkringsfonden)	
3	År 1916	141.568: 96
4	„ 1917	148.585: 35
5	„ 1918	217.397: 21
6	„ 1918	224.664: 01
7	„ 1920	151.120: 08
	Kungl. Statskontoret (Bostadslånefonden)	
8	År 1920	59.932: 57
9	„ 1921	25.722: 80
10	„ 1925	18.826: 14
11	„ 1926	24.870: 01
12	„ 1927	12.256: 92
13	„ 1928	32.450: 10
14	„ 1929	18.773: 05
15	„ 1930	29.893: 60
16	„ 1931	10.260: 91
	Svenska Arbetarnas Allmänna Sjuk- och Begravningskassa	
17	År 1937 (År 1926)	123.848: 84
	Sveriges Allmänna Understödsförening	
18	År 1937 (År 1926)	123.848: 84
	Städernas Allmänna Brandstodsbolag	
19	År 1926	205.840: 49
	Kungl. Postsparbanken	
29	År 1931	534.836: 63
	Västmanlands läns Landsting	
31	År 1932	184.123: 28
33—	Försäkringsaktiebolaget Skandia	
38	År 1933	405.942: 70
	Livförsäkringsbolaget Framtiden	
39	År 1933	81.188: 54
	Svenska Lifförsäkringsbolaget	
40	År 1933	405.942: 60
41—	Svenska Personal-Pensionskassan	
42	År 1933	162.377: 08
43—	Brand- och Lifförsäkrings Aktiebolaget Skåne	
44	År 1933	162.377: 08
	Kinda Härads Sparbank	
45	År 1933	40.594: 27
	Livränte- och Kapitalförsäkringsanstalten för Östergötlands län och stift	
46	År 1933	40.594: 27
47—	Stockholms sjukhem	
49	År 1933	133.961: 07

N:o 61

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

Lån nr	Långivare	Lånebelopp
	Kungl. Pensionsstyrelsen (Pensionsförsäkringsfonden)	
50	År 1934	556.441: 74
	Städernas Allmänna Brandstodsbolag	
51	År 1934	1.058.536: 85
	Städernas Allmänna Brandstodsbolag	
52	År 1935	466.518: 19
	Kungl. Postsparbanken	
53	År 1935	471.294: 54
	Kungl. Postsparbanken	
59	År 1936	1.384.101: 21
	Riksförsäkringsanstalten	
60	År 1937	931.245: 81
	Kopparbergs läns Sparbank	
61	År 1938	195.126: 72
	Svenska Lifförsäkringsbolaget	
62	År 1938	55.557: 92
	Bollnäs Sparbank	
63	År 1938	9.748: 65
	Gävle stads Sparbank	
64	År 1938	39.132: 75
	Kungl. Postsparbanken	
65	År 1938	194.975: 19
66	Prästerskapets Änke- och Pupillkassa	1.256: 66
67—		
68	Västmanlands läns Sparbank	7.593: 47
	Kungl. Postsparbanken	
72	År 1939	2.013.000: —
	Understödsföreningen Stockholm—Västerås—Bergslagens Nya Järnvägs- A.-B:s Pensions- samt Änke- och Pupillkassa	
74	År 1940	334.459: 90
	Västerås stads fonder	
75	År 1940	396.908: 36
	Sörmland Västmanlands erkända Centralsjukkassa	
76	År 1940	280.441: 62
	Västmanlands läns Landsting	
77	År 1940	114.513: 66
	Västerås stads Fattigvårdsstyrelse	
78	År 1940	116.850: 68
	Kungl. Pensionsstyrelsen	
81	År 1941	683.191: 63
	Svenska Personal-Pensionskassan	
82	År 1941	837.900: —
	Kungl. Postsparbanken	
84	År 1942 (År 1932)	473.424: 62

N:o 61	Lån nr	Långivare	Lånebelopp
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.		Fonder under Drätselkammarens förvaltning	
	85	År 1942 (År 1932)	717.618: 75
		Aktiebolaget Västeråsbanans Intressenter mot säkerhet i aktier	1.843.160: —
		Rotehållarnas i Västmanlands läns besparingsfond mot säkerhet i inteckningar	24.438: 54
		Kronor	16.929.234: 86

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

REDOGÖRELSE

över förvaltningen av stadens donationsfonder år 1942.

Under Drätselkammarens förvaltning.

DEBET.

Tillgångar vid årets början.

Enligt föregående års balansräkning		1.780.414: 26

Inkomster under året.

Influtna räntor	63.995: 23	
Utdelning å aktier	9.302: 50	
Hyresmedel	8.000: —	
Inbetalda pensionsavgifter	1.314: —	
Donerade medel	20.000: —	102.611: 73

Skulder vid årets slut.

Fonder enligt specifikation		1.809.316: 11
	Kronor	3.692.342: 10

KREDIT.

Skulder vid årets början.

Fonder enligt specifikation		1.780.414: 26

Utgifter under året.

Pensioner och understöd åt enskilda		44.138: 53	
Premier till skolbarn		124: —	
Anslag och bidrag till sociala inrättningar:			
Fattiga skolbarns beklädnad	4.591: 45		
Fattiga skolbarns bespisning	2.000: —		
Barnhemmet för flickor	466: 87		
Natthärbärget	167: 63		
Västerås Arbetsstuga	464: 30		
Västerås Frivilliga Skarpskyttеförening	23: 35		
Västmanlands läns Landsting, sjukhemmet	15.000: —		
Föreningen Västerås Skollovskolonier	935: 55		
Ålderdomshemmet	2.310: 35		
Västerås stads Förening mot tuberkulos	41: 90		
Sällskapet Västerås Jultomtar	41: 91		
Församlingsdiakonissorna	196: 81		
Västerås Arbetareförening	466: 70	26.706: 82	

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

Annonskostnader	54: 72		
Administrationskostnader	159: 90		
Avskrivning å aktier	26: —		
Skötsel av gravar	40: 25		
Underhåll av fastighet	2.459: 66	73.709: 88	
Inkomster utöver utgifter, som tillförts fonderna		28.901: 85	102.611: 73

Tillgångar vid årets slut.

Fastigheter		74.900: —	
Aktier:			
61 st. aktier i S. V. B:s Nya Järnvägs A/B	4.546: —		
336 „ „ „ A. S. E. A.	38.748: —		
541 „ „ „ A/B Svenska Handelsbanken	128.664: —		
1 „ „ „ Byggnads A/B Westmannia	700: —		
9 „ „ „ A/B Svenska Metallverken	585: —		
2 „ „ „ Västerås Teater A/B	2: —		
43 „ „ „ Skandinaviska Kredit A/B	8.600: —	181.845: —	
Obligationer:			
57 st. Teaterobligationer	535: —		
5 „ 1933 års premieobligationer	250: —		
4 „ 1933 års andra 4 % statsräntelån	4.150: —	4.935: —	
På kapitalräkning insatta medel		329.326: 20	
På sparkasseräkning insatta medel		80.564: 36	
Utlånade medel:			
Västerås stad			
Andel i 1942 (1932) års lån 717.618: 75			
„ „ 1940 års lån 390.081: 54			
Lån från Sundinska fonden 5.000: —			
„ „ Amanda Pettersons donationsfond 20.000: —	1.132.700: 29		
Diverse personer	2.040: —	1.134.740: 29	
Andel i fondernas gemensamma behållning		3.005: 26	1.809.316: 11
		Kronor	3.692.342: 10

Under Folkskolestyrelsens förvaltning.

DEBET:

Tillgångar vid årets början:

Enligt föregående års balansräkning	40.640: 43

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

Inkomster under året.			
Influtna räntor		6.341: 41	
Donerade medel		1.000: —	7.341: 41
Skulder vid årets slut.			
Fonder enligt specifikation			41.792: 50
		Kronor	89.774: 34
KREDIT:			
Skulder vid årets början.			
Fonder enligt specifikation			40.640: 43
Utgifter under året.			
Stipendier till skolbarn	764: —		
Understöd till skolbarn	5.413: 09		
Skötsel av grav	12: 25	6.189: 34	
Inkomster utöver utgifter, som tillförts fonderna		1.152: 07	7.341: 41
Tillgångar vid årets slut.			
På depositionsräkning insatta medel		7.126: 50	
På kapitalräkning insatta medel		3.082: 41	
På sparkasseräkning insatta medel		12.688: 50	
Utlånade medel:			
Västerås stad, andel i 1940 års lån	6.826: 82		
Lån från Sundinska premiefonden	10.000: —		
„ „ Lindqvists testamentsfond	2.000: —	18.826: 82	
Andel i fondernas gemensamma behållning		68: 27	41.792: 50
		Kronor	89.774: 34

Under styrelsens för Västerås stads skolor för yrkesundervisning förvaltning.

DEBET.

Tillgångar vid årets början.			
Enligt föregående års balansräkning			9.305: 39
Inkomster under året.			
Influtna räntor		259: 26	
Donerade medel		100: —	359: 26
Skulder vid årets slut.			
Fonder enligt specifikation			9.401: 76
		Kronor	19.066: 41
KREDIT.			
Skulder vid årets början.			
Fonder enligt specifikation			9.305: 39

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

Utgifter under året.			
Utbetalda premier till elever		262: 89	
Inkomster utöver utgifter, som tillförts fonderna		96: 37	359: 26
Tillgångar vid årets slut.			
På kapitalräkning insatta medel		4.146: 11	
På sparkasseräkning insatta medel		5.255: 65	9.401: 76
		Kronor	19.066: 41

Under Kommunala flickskolans förvaltning.

DEBET.

Tillgångar vid årets början.			
Enligt föregående års balansräkning			21.432: 19
Inkomster under året.			
Influtna räntor	688: 16		
Utdelning å aktier	50: —	738: 16	
Utgifter utöver inkomster		101: 34	839: 50
Skulder vid årets slut.			
Fonder enligt specifikation			21.330: 85
		Kronor	43.602: 54

KREDIT.

Skulder vid årets början.				
Fonder enligt specifikation				21.432: 19
Utgifter under året.				
Utbetalda premier till elever				839: 50
Tillgångar vid årets slut.				
Aktier:				
5 st. aktier i A. S. E. A.		500: —		
Obligationer:				
2 st. Svenska Statens 3½ % obligationer av år 1941..	600: —			
3 st. Svenska Statens 2¾ % obligationer av år 1939..	2.500: —			
Konungariket Sveriges Stadshypotekskassas 3½ % obligationer	7.000: —	10.100: —		
På kapitalräkning insatta medel		3.841: 46		
På sparkasseräkning insatta medel		6.745: 72	21.187: 18	
Andel i fondernas gemensamma behållning			143: 67	21.330: 85
			Kronor	43.602: 54

Under Arbetsstugans förvaltning.

DEBET.

Tillgångar vid årets början.	
Enligt föregående års balansräkning	11.428: 81

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

Inkomster under året.		
Influtna räntor		342: 83
Skulder vid årets slut.		
Fonder enligt specifikation		11.771: 64
	Kronor	23.543: 28

KREDIT.

Skulder vid årets början.		
Fonder enligt specifikation		11.428: 81
Utgifter under året.		
Inkomster utöver utgifter, som tillförts fonderna		342: 83
Tillgångar vid årets slut.		
På sparkasseräkning insatta medel		11.771: 64
	Kronor	23.543: 28

Under Fattigvårdens förvaltning.

DEBET.

Tillgångar vid årets början.		
Enligt föregående års balansräkning		214.400: 37
Inkomster under året.		
Influtna räntor		8.658: 93
Skulder vid årets slut.		
Fonder enligt specifikation	214.754: 32	
Förskotterat av Fattigvården	332: 30	215.086: 62
	Kronor	438.145: 92

KREDIT.

Skulder vid årets början.		
Fonder enligt specifikation		214.400: 37
Utgifter under året.		
Utbetalda understöd	8.304: 98	
Inkomster utöver utgifter, som tillförts fonderna	353: 95	8.658: 93
Tillgångar vid årets slut.		
Utlånade medel till Västerås stad mot 4½ % ränta	116.850: 68	
Alma Linds sterbhus, Äppelviken, mot inteckning i fastigheten kvart. Klara nr 4	10.000: —	
Birger Rollins sterbhus, Västerås, mot inteckning i fastigheten Lustigkulla nr 9	6.000: —	
På kapitalräkning insatta medel	2.362: 94	
På sparkasseräkning insatta medel	79.873: —	215.086: 62
	Kronor	438.145: 92

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

SPECIFIKATION

å av Västerås stad förvaltade donationsfonder år 1942.

	Behållning 1/1 1942	Inkomster	Utgifter	Behållning 31/12 1942
Under Drätselkammarens förvaltning:				
Sundinska fonden för pauvres honteux m. m.	45.173: 17	1.890: 32	1.950: —	45.113: 49
Sundinska beklädnadsfonden	5.000: —	250: —	250: —	5.000: —
Curry Treffenbergs fond	2.000: —	82: 93	82: 93	2.000: —
Gustaf Vahlbecks gåva	3.017: 72	125: 73	144: —	2.999: 45
Västerås Gilles donationsfond	1.000: —	46: 66	46: 66	1.000: —
Magistratens Ämbets- och Tjänstemäns reservfond	96.735: 94	5.394: 16	6.191: 73	95.938: 37
Engvallska donationsfonden	32.209: 71	1.325: 11	1.600: —	31.934: 82
Altinska fonden	4.001: 14	165: 84	165: 25	4.001: 73
Sundinska donationsfonden för Barnhemmet	10.000: —	466: 87	466: 87	10.000: —
Ol. Norelii testamentsfond	31.561: 65	1.337: 79	1.337: 79	31.561: 65
A. Engströms donationsfond	10.000: —	412: 46	412: 46	10.000: —
Zimmermanska slöjdskolefonden	70.206: 17	2.861: 31	1.538: 91	71.528: 57
Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål	181.048: 33	13.237: 02	14.611: 20	179.674: 15
Sundinska donationsfonden för Skarpskytteföreningen	500: —	23: 35	23: 35	500: —
Bilschierska testamentsfonden	1.179: 44	51: 17		1.230: 61
Natalia Anderssons stipendiefond	1.047: 27	46: 66	47: —	1.046: 93
Vahlbeckska välgörenhetsfonden	193.945: 33	7.791: 89	8.020: 70	193.716: 52
Bergmanska donationsfonden för Arbetareföreningen	11.000: —	466: 70	466: 70	11.000: —
Bergmanska donationsfonden för Natthärbärget	3.000: —	125: 72	125: 72	3.000: —
Torngrenska fonden	459.326: 34	20.180: 75	16.200: —	463.307: 09
Ålderdomshemmets Kapitalmedel	46.451: 76	3.650: 75	2.459: 66	47.642: 85
Carolina Hygrells donationsfond	58.434: 28	2.449: 62		60.883: 90
Mark Modins minne	579: 95	23: 34		603: 29
Doktor P. O. Linds fond	10.000: —	420: 01	420: 01	10.000: —
Katarina Molls fond	4.439: 07	190: 02		4.629: 09
Mobergska guldbröllopsfonden	37.889: 30	1.604: 40	1.500: —	37.993: 70
Johanna Fryklunds donationsfond	10.305: 72	433: 99	432: —	10.307: 71
Orströms donationsfond	8.886: 23	373: 10	200: —	9.059: 33
J. G. Berglunds testamentsfond	15.000: —	629: 54	629: 54	15.000: —
Systrarna Sundvalls pensionsfond	32.918: 31	1.393: 18	1.218: —	33.093: 49
Abraham Hülphers testamentsfond	5.758: 07	244: 44		6.002: 51

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

	Behållning 1/1 1942	Inkomster	Utgifter	Behållning 31/12 1942
Vretmanska donationsfonden	1.109: 76	51: 24	51: 24	1.109: 76
Anna Norbergs stipendiefond	1.811: 02	86: 67	77: —	1.820: 69
Ekelundska sjukvårdsfonden	20.000: —	840: 02	840: 02	20.000: —
Lotten Ekelunds donationsfond ..	50.000: —	2.099: 99	2.099: 99	50.000: —
G. R. Lagerqvists donationsfond..	29.539: 96	1.248: 10	1.245: —	29.543: 06
Västerås Planteringssällskaps donationsfond	3.589: 96	89: 70		3.679: 66
Major Meurlings fond	4.716: 75	200: 91	200: 91	4.716: 75
G. Sällings donationsfond	3.000: —	125: 72	125: 72	3.000: —
Karin Möllers donationsfond	4.914: 17	210: 36	210: 36	4.914: 17
Emelie Bergströms donationsfond	18.013: 52	1.080: —	1.080: —	18.013: 52
Bernhard Carlsons donationsfond	51.557: 09	1.925: 15	1.951: 15	51.531: 09
Theresia Möllers donationsfond ..	4.625: —	196: 81	196: 81	4.625: —
Hanna och P. W. Werkelins donationsfond	22.000: —	928: 60	928: 60	22.000: —
Augusta Berglunds vängåva	25.312: 38	752: 36	800: —	25.264: 74
Maria Hallanders donationsfond ..	147.609: 75	4.824: 05	3.100: —	149.333: 80
Amanda Petterssons donationsfond		20.257: 22	262: 60	19.994: 62
Kronor	1.780.414: 26	102.611: 73	73.709: 88	1.809.316: 11

Under Folkskolestyrelsens förvaltning:

Fabriks- och Hantverksföreningens premiefond	1.053: 67	31: 56	30: —	1.055: 23
Hammarby skoltomt	2.568: 25	77: 04		2.645: 29
Funkerska donationsfonden	140: 04	4: 20		144: 24
Hygrellska donationsfonden för Skollovskolonier	3.612: 46	108: 37		3.720: 83
Änkan Sjöbergs testamentsfond ..	500: —	12: 50	12: 50	500: —
Lindqvists testamentsfond	4.000: —	150: —	150: —	4.000: —
Änkan Scherdins testamentsfond	500: —	12: 50	12: 50	500: —
Änkan Ströms donationsfond	200: —	5: —	5: —	200: —
Änkan Nordgrens donationsfond..	2.200: —	55: —	55: —	2.200: —
Menlöska donationsfonden	693: 57	16: 90		710: 47
J. G. Wahlströms donationsfond ..	52: 90	1: 28	1: —	53: 18
Johanna Redins donationsfond....	1.027: 51	25: 02	27: —	1.025: 53
Domprost och domprostinnan Fåhræus stipendiefond	3.773: 77	94: 25	100: —	3.768: 02
Sundinska premiefonden	10.000: —	500: —	500: —	10.000: —
Johannisbergs gårds donationsfond	206: 56	5: 03	6: —	205: 59
Folkskolans premiefond	326: 76	9: 80		336: 56
Fattiga skolbarns beklädnads Konto	9.562: 41	5.209: 03	5.190: 34	9.581: 10

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

	Behållning 1/1 1942	Inkomster	Utgifter	Behållning 31/12 1942
Gertrud Wahlströms minnesgåva..	222: 53	5: 60	100: —	128: 13
A/B Svenska Metallverkens Minnesfond		1.018: 33		1.018: 33
Kronor	40.640: 43	7.341: 41	6.189: 34	41.792: 50
Under styrelsens för Västerås stads skolor för yrkesundervisning förvaltning:				
Sundinska premiefonden	5.168: 25	154: 87	167: 89	5.155: 23
Wilhelmsstipendiet, Lantbruksing. A. W. Nordins stipendiefond ..	1.299: 22	32: 65	25: —	1.306: 87
Karlsbrödernas premiefond	2.837: 92	71: 32	70: —	2.839: 24
Yrkesskollärarnas stipendiefond..		100: 42		100: 42
Kronor	9.305: 39	359: 26	262: 89	9.401: 76
Under Kommunala flickskolans förvaltning:				
Sundinska fonden	5.112: 50	225: —	225: —	5.112: 50
21-septemberfonden	1.230: 27	68: 23	70: —	1.228: 50
Th. af Billbergs fond.....	2.025: 05	62: 01	71: —	2.016: 06
Karlsbrödrafonden n:r 1	3.174: 89	90: 72	86: —	3.179: 61
Karlsbrödrafonden n:r 2	2.913: 56	87: 32	90: —	2.910: 88
Wilhelmsstipendiet	1.281: 98	32: 19	36: —	1.278: 17
Eric och Mathilda Anderssons fond	1.020: —	36: 67	40: —	1.016: 67
Lina Gröndahls fond	2.045: 17	70: —	90: —	2.025: 17
Elsa Andréns minnesfond	446: 57	11: 22	20: 95	436: 84
Premiefonden	2.182: 20	54: 80	110: 55	2.126: 45
Kronor	21.432: 19	738: 16	839: 50	21.330: 85
Under Arbetsstugans förvaltning:				
Knyppelsällskapets i Västerås gåva	735: 86	22: 05		757: 91
Otto Oests gåva	600: 98	18: 03		619: 01
L. M. Ströms gåva	6.421: 81	192: 65		6.614: 46
Besparade medel till byggnadsfond	3.670: 16	110: 10		3.780: 26
Kronor	11.428: 81	342: 83		11.771: 64
Under Fattigvårdens förvaltning:				
Malmströmska fonden	10.015: 94	400: 60	350: —	10.066: 54
Beate Voughts fond	10.060: 50	402: 40	233: 32	10.229: 58
Anders Nordlöfs fond.....	612: 63	24: 50		637: 13

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

	Behållning 1/1 1942	Inkomster	Utgifter	Behållning 31/12 1942
P. Bilschiers fond	1.128: 02	45: —		1.173: 02
Hedda Hoffmans fond	813: 47	32: 50	21: 66	824: 31
Sofia Elisabet Sjöbergs fond	4.541: 71	181: 60	157: 50	4.565: 81
Anna Sofia Sjöbergs fond	371: 10	14: 85		385: 95
Alexander Mossbergs fond	618: 33	24: 70	10: —	633: 03
Ulrika Godenius fond	2.025: 49	81: —	66: —	2.040: 49
Johanna Hellströms fond	2.515: 05	100: 60	77: 50	2.538: 15
Anna Helena Almströms fond	4.020: 80	160: 80	154: 16	4.027: 44
Regina Möllers fond	5.052: 68	202: 10	153: 66	5.101: 12
Ulrika Katarina Anderssons fond	500: —	20: —	20: —	500: —
E. G. Vretmans och hans hustrus fond	4.241: 82	169: —	100: —	4.310: 82
Joh. Gust. Berglunds fond	119.029: 26	4.845: 87	5.029: 16	118.845: 97
Fanny Johanssons fond	5.050: —	200: —	50: —	5.200: —
Johanna Mat. Johanssons fond	544: 86	21: 75	20: —	546: 61
Systrarna Fanny och Olivia Kolméns fond	43.227: 29	1.700: —	1.830: 60	43.096: 69
Hedda Hoffmans m. fl. räntebehållning	31: 42	31: 66	31: 42	31: 66
Kronor	2.077.621: 45	120.052: 32	89.306: 59	2.108.367: 18

Sammandrag:

Under Drätselkammarens förvaltning	1.780.414: 26	102.611: 73	73.709: 88	1.809.316: 11
Under Folkskolestyrelsens förvaltning	40.640: 43	7.341: 41	6.189: 34	41.792: 50
Under Styrelsens för Västerås stads skolor för yrkesundervisning förvaltning	9.305: 39	359: 26	262: 89	9.401: 76
Under Kommunala flickskolans förvaltning	21.432: 19	738: 16	839: 50	21.330: 85
Under Arbetsstugans förvaltning	11.428: 81	342: 83		11.771: 64
Under Fattigvårdens förvaltning	214.400: 37	8.658: 93	8.304: 98	214.754: 32
Kronor	2.077.621: 45	120.052: 32	89.306: 59	2.108.367: 18

Västerås den 31 mars 1943.

På drätselkammarens vägnar:

FRITZ EKLUND.

/Oscar Arnstorp.

N:o 61
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1942.

Av staden tecknade borgensförbindelser.

Stadsfullmäktiges beslut	Kungl. Maj:ts stadsfästelse	Låntagare	Ursprungl. belopp	Belopp vid senaste årsskifte
28/11 1918, § 280	31/1 1919	Aktiebolaget Arbetarebostäder i Västerås	300.000: —	217.397: 21
26/4 1934, § 65	22/6 1934	Stockholm—Västerås—Bergslagens Nya Järnvägsaktiebolag	6.500.000: —	4.968.554: 84
20/12 1937, § 283	29/4 1938	Aktiebolaget Västeråsbanans Intressenter	8.300.000: —	7.367.410: 10
25/8 1938, § 132	—	Västerås Teateraktiebolag	125.000: —	40.000: —
21/6 1939, § 163	—	Västerås Idrottshall Förening u. p. a.	75.000: —	75.000: —
18/12 1939, § 326	—	Västerås Kommunaltjänstemäns Intresseförening	15.000: —	628: 88
30/5 1940, § 95	—	Västerås Omnibus Aktiebolag	300.000: —	275.000: —
24/4 1941, § 68	30/10 1941	Riksbyggens Bostadsrättsförening Västeråshus nr 1	156.000: —	149.760: —
26/2 1942, § 29	—	Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförening för kv. Kerstin nr 18	255.000: —	110.000: —
26/3 1942, § 67	—	Riksbyggens Bostadsrättsförening Västeråshus nr 2	350.000: —	69.600: —
29/10 1942, § 207	—	Intressekontorsverksamhet för stadens arbetare i Västerås stads Sparbank	10.000: —	—
26/11 1942, § 292	—	Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförening i Västerås u. p. a. för stadsägorna 1528 EI och 1528 EJ	850.000: —	170.000: —
26/11 1942, § 292	—	D:o stadsägan 2461	237.000: —	107.950: —
26/11 1942, § 292	—	H. S. B:s i Västerås stiftelse solgårdar, för stadsägan 1665 BR	155.000: —	108.500: —
26/11 1942, § 292	—	Riksbyggens Bostadsrättsförening Västeråshus nr 3, för stadsägorna 1528 ER och 1528 ES	740.000: —	175.000: —

Västerås den 31 december 1942.

På drätselkammarens vägnar:

FRITZ EKLUND.

/*Oscar Arnstorp.*

REGISTER

	Sid.
Huvudräkning	220
Fond- och lånestatens utgifter och inkomster	221
Sammandrag av skattestatens utgifter och inkomster	221
Specifikation av skattestatens utgifter och inkomster	228
Balansräkning	301
Specifikation å förskotterade och reserverade medel	312
Specifikation å Tekniska verkens ofullbordade arbeten	315
Specifikation å stadens låneskuld den 31 december 1942	316
Redogörelse över förvaltningen av stadens donationsfonder	319
Specifikation å av Västerås stad förvaltade donationsfonder	324
Förteckning å av staden tecknade borgensförbindelser	328

Västerås 1943. Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1943 Den 27 maj IX

N:o 62.

Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse

för 1942.

I enlighet med 2 § i reglemente för Västerås stads fattigvård, får fattigvårdsstyrelsen härmed avgiva berättelse över sin verksamhet för år 1942.

Under året har styrelsen haft 11 sammanträden, varvid handlagts sammanlagt 593 protokollförda ärenden, distriktsråden, 11 till antalet, ha vardera haft 12 sammanträden, eller inalles 132, och förvaltningsutskottet 11 sammanträden med 111 protokollförda ärenden.

Sammanlagda antalet understödstagare utgjorde under året 1.771 mot 1.720 år 1941. Häri ingå 110 personer, som åtnjutit kommunalt pensionstillskott utan karaktär av fattigvård. Hemunderstöd har utgått under 5.446 kalendermånader. Av de understödda ha 780 personer åtnjutit tilläggspension, 68 barn barnbidrag och 59 barn bidragsförskott.

De genom distriktsråden beviljade s. k. ordinarie understöden ha minskat från i genomsnitt 5.306: — kr. pr distrikt under år 1941 till 5.057 kronor år 1942, vilket fördelat pr hushåll respektive person utgör en minskning från 470: — kr. och 404: — kr. år 1941 till 465: — kr. och 379: — kr. år 1942, vilken minskning är beroende av höjning av tilläggspensionsbeloppen.

Bruttokostnaden för såväl den yttre som slutna fattigvården utgjorde sammanlagt 739.967: 86 kr. år 1941 och 739.077: 11 kr. år 1942. Nettokostnaden uppgick år 1942 till 380.143: 58 kr. mot 429.490: 50 kr. år 1941. Fördelad på innevånare och skattekronor utgör nettokostnaden respektive 9: 33 och 0: 52 kr. mot 10: 90 och 0: 64 år 1941.

Under året ha de bestämmelser, som tjäna till ledning för beviljande av hemunderstöd justerats till närmare överensstämmelse med levnadskostnaderna, vars fluktuationer ifråga om fattigvårdsunderstöden regleras genom ett rörligt tillägg, som grundar sig på de å tilläggspensionerna utgående dyrtidstilläggen.

Bidrag till utbildning i olika yrken har under året lämnats 7 personer, som på grund av sjuklighet eller lyte antingen sakna möjlighet att inträda i vanligt förvärvsarbete eller att fortsätta i sitt tidigare arbete eller yrke. I övrigt har fattigvårdens verksamhet bedrivits efter samma grunder som tidigare.

Ålderdomshemmet.

Genomsnittliga antalet pr dag intagna vårdtagare utgör 189. Antalet vårddagar utgör 70.033. Bruttovårdkostnaden pr person och år utgör 1.836: 23

N:o 62.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1942.

kronor mot 1.752: 95 under närmast föregående år. Dagkostnaden har ökat från 4: 83 under år 1941 till 4: 95 kr. under berättelseåret. Orsaken till kostnadsökningen är huvudsakligen att söka i prisökning, företrädesvis på bränsle.

Under året har den vid ålderdomshemmets sjukhus bedrivna tuberkulosavdelningen helt nedlagts. Avdelningen har i sin helhet apterats för vård av andra kroppssjuka.

Beträffande fattigvårdsstyrelsens verksamhet i övrigt hänvisas till efterföljande tabeller och huvudsakligen siffermässiga uppgifter.

Västerås i april 1943.

För fattigvårdsstyrelsen:

THEOFIL ÖBERG.

/*Axel Norén.*

Fattigvårdsstyrelsen.

Fattigvårdsstyrelsen har under år 1942 utgjorts av:

Förre Drätseldirektören Th. Öberg, ordförande.

Kyrkoskrivare John Sjöblom, vice ordförande och distriktschef.

Ledamöter och distriktschefer: Komminister Nils Berge, Apparatmontören Alvar Johansson, Fru Hilda Bergsten, Verkstadsarbetaren Gunnar Jacobsson, Skomakaremästaren Ernfrid Carlsson, Folkskollärarinnan Elsa Pettersson, Förman Hugo Svensson, Tjänsteman Hugo Lindgren, Fru Helga Hall och Lagerarbetaren Oskar F. Löfkvist.

Fattigvårdsstyrelsens befattningshavare.

Vid Fattigvårds- och barnavårdsbyrån:

Axel Norén, syssloman, sekreterare och ombudsman sedan 1 jan. 1920.
Eric Johansson, tillsyningsman sedan 1 nov. 1930.
Karl Österberg, tillsyningsman sedan 1 maj 1933, ordinarie från 1/7 1939.
Fru Anna-Lisa Adamsson, kassörska fr. o. m. 1 jan. 1940, dessförinnan kont.-bitr. sedan 1 april 1922, ordinarie sedan 1 jan. 1929.
Fröken Gurli Ahlström, kontorsbiträde sedan 1 febr. 1929, ordinarie från 1 mars 1940.
Fröken Karin Bjelke, kontorsbiträde sedan 1 febr. 1937, ordinarie från 1 jan. 1941.
Fröken Gertrud Næslund, extra skrivbiträde sedan 5 okt. 1938.
Fröken Maj-Britt Pettersson, extra skrivbiträde sedan 9 febr. 1940.
Fröken Britta Jonsson, extra skrivbiträde sedan 1 juli 1940.

N:o 62.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1942.

Vid Ålderdomshemmet:

Gustav Severin Pihl, föreståndare sedan 1 jan. 1924 (vik. sedan 1 april 1923).
Johan Viktor Eriksson, vaktmästare sedan 24 oktober 1921.
Henrik Forslund, maskinist sedan 1 mars 1920.
Olga Lundberg, husmoder sedan 4 jan. 1917.
Elin Ramkvist, sjuksköterska sedan 1 jan. 1922.
Helga Elisabet Hedberg, sjuksköterska sedan 1 juli 1936.
Kerstin Pettersson, sjuksköterska sedan 1 jan. 1937.
Margit Berglund, sjuksköterska sedan 1 jan. 1940 t. o. m. 31 dec. 1942.
Hillevi Larsson, sjuksköterska sedan 1 jan. 1940 t. o. m. 15 mars 1942.
Elny Björklund, sjuksköterska sedan 15 sept. 1941.
Frideborg Hellåsen, sjuksköterska sedan 15 mars 1942.
Anna Lundkvist. kokerska sedan 1 febr. 1935.
Ester Westberg, tvättföreståndarinna sedan 1 mars 1929.
Annie Winterkvist, sömmerska sedan 1 jan. 1940.
Ruben Sand, vårdare sedan 1 juli 1923, bitr. vaktmästare sedan 31 aug. 1942.
Holger Larsson, eldare sedan 16 juni 1930, bitr. maskinist sedan 31 aug. 1942.
Lizzie Svensson, skrivbiträde sedan 1 juni 1936.
19 köks-, tvätt- och sjukbiträden.
Predikant: Komminister Manne Eriksson.
Läkare: 2:dre stadsläkare Carl Idar, läkare vid Ålderdomshemmet och för norra stadsdelens understödstagare;
1:ste stadsläkare G. Andrén, läkare för södra och västra stadsdelarna samt f. d. S:t Ilian och Lundby socknar.

Familjer och personer, som under åren 1939—1942 åtnjutit understöd av fattigvården.

FAMILJETYP.	1939	1940	1941	1942
Ensam man utan barn	177	272	274	284
„ „ med barn	76	—	4	5
Ensam kvinna utan barn	183	408	416	426
„ „ med barn	309	72	58	82
Gift par eller samboende utan barn	64	286	280	282
„ „ „ „ med barn	458	264	274	252
Ensamma barn	3	2	1	2
Antal hemmavarande barn under 16 år	364	419	413	438
Summa antal personer	1.634	1.723	1.720	1.771

UNDERSTÖDETS BESKAFFENHET.				
Understöd enligt fattigvårdslagen	1.570	1.621	1.616	1.661
Understöd enligt lagen om kommunalt pensionstillskott m. m.	64	102	104	110
Summa antal personer	1.634	1.723	1.720	1.771

N:o 62.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1942.

Vård å fattigvårdsanstalt.

	1939	1940	1941	1942
Antal vårdtagare: män	127	124	165	134
„ „ kvinnor	119	111	135	108
„ „ under 16 år	—	—	—	14
Summa antal personer	246	235	300	256

	1939	1940	1941	1942
Antal vårddagar	63.230	68.445	68.754	66.683
Vårdens värde i jämna kronor	254.380: —	276.838: —	331.978: —	274.189: —

Vård å sjukvårdsanstalt helt eller delvis på kommunens bekostnad.

	1939	1940	1941	1942
Antal vårdtagare: män	100	117	107	119
„ „ kvinnor	127	139	121	139
„ „ barn	—	—	8	14
Summa antal personer	227	256	236	272

	1939	1940	1941	1942
Antal vårddagar	50.221	52.207	54.165	56.693
Vårdens värde i jämna kronor	71.503: —	78.692: —	85.047: —	95.301: —

Hemunderstöd.

Understödets värde i jämna kronor	160.337: —	175.089: —	212.917: —	206.467: —
Antal kalendermånader, under vilka hjälp lämnats	4.827	4.921	5.354	5.446

Annan av fattigvårdsstyrelsen lämnad hjälp.

Värde i jämna kronor	4.957: —	5.825: —	8.244: —	5.280: —

Därjämte har utgått till följande antal barn:

tilläggspension	—	—	—	780
barnbidrag	41	64	56	68
bidragsförskott	35	56	44	59
Antal	76	120	100	907

Tabell över inlagor i fattigvårdsmål.

A) Till främmande kommuner avlåtna anmaningar, svar å anmaningsskrivelser och annan skriftväxling.

	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938	1939	1940	1941	1942
Anmaningsskrivelser	200	221	150	199	147	189	176	154	162	159	165
Svar å anmaningsskrivelser	238	245	195	196	165	168	207	180	193	180	186
Annan skriftväxling	1787	2099	1991	2130	2507	2492	2716	1848	2012	2221	2390
Summa	2225	2565	2336	2525	2819	2849	3099	2182	2367	2560	2741

N:o 62.

Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1942.

B) Till Konungens befallningshavande i länet:

	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938	1939	1940	1941	1942
Ansökningar	68	51	31	45	40	51	71	84	71	47	34	53	33	43	48
Påminnelser	127	105	45	111	86	92	97	129	159	188	70	61	73	62	72
Förklaringar	67	110	94	72	111	161	146	141	81	77	128	71	92	85	79
Summa	262	266	170	228	237	304	314	354	311	312	232	185	198	190	199
Mantalsskrivningsmål:															
Ansökningar	—	—	313	364	355	164	98	60	121	101	144	115	81	62	119
Påminnelser	—	—	190	283	234	102	62	29	87	57	81	116	76	27	54
Förklaringar	—	—	32	21	41	53	38	46	40	55	50	47	38	41	32
Summa	—	—	535	668	630	319	198	135	248	213	275	278	195	130	205

Vård har under året lämnats.

	Antal personer											
	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938	1939	1940	1941	1942
Å lasarett och därmed likställda vårdanstalter	211	216	274	189	132	118	90	78	88	113	99	96
Å Sanatorium	20	30	28	23	15	17	33	37	29	33	25	36
Å Sinnesslöanstalter	16	19	19	20	19	21	19	18	21	21	27	24
Å Hospital	73	79	91	93	91	99	101	107	117	114	127	129
Å Epileptikerhem	4	2	2	4	6	6	4	4	4	5	6	5
Å Eugeniahemmet	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—
Å Västm. läns sjukhem	—	22	35	41	34	32	27	30	16	19	18	23
Å Kuranstalter	—	49	51	57	40	40	24	25	18	20	15	14
Å andra vårdanstalter	25	20	29	28	25	22	24	15	19	28	45	40
Summa	349	437	529	455	362	355	322	316	312	353	362	367

Ålderdomshemmet Karlslund.

De intagna pensionärernas antal under år 1942:

Kvarvarande sedan år 1941	193	
Under året intagna	89	282
Under året avgångna genom döden	39	
Under året avgångna genom utskrivning	59	98
Vid årets slut kvarvarande		184

därav 100 män och 84 kvinnor.

Av under året intagna personer tillhöra 11 män och 6 kvinnor främmande fattigvårdssamhälle.

N:o 62.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1942.

De å hemmet intagna pensionärerna voro till ålder och civilstånd:

	Män			Kvinnor			Summa
	Ogifta	Gifta	Änkl.	Ogifta	Gifta	Änkor	
Barn under 16 år	5	—	—	—	—	—	5
Pensionärer mellan 16—20 år	—	—	—	1	—	—	1
„ 20—30 „	3	—	—	4	—	—	7
„ 30—40 „	3	—	—	5	—	—	8
„ 40—50 „	13	2	—	9	1	—	25
„ 50—60 „	13	—	2	7	2	2	26
„ 60—70 „	24	4	5	10	2	6	51
„ 70—80 „	20	13	24	8	7	18	90
„ 80—90 „	6	1	19	10	4	26	66
„ över 90 år	—	—	2	—	—	1	3
Summa	87	20	52	54	16	53	282

Dessa 282 pensionärer hava åtnjutit vård under sammanlagt 70.033 underhållsdagar, varå 29.894 belöpa sig å 86 män och 86 kvinnor, som vårdats å hemmets sjukavdelning.

Av de å ålderdomshemmet vårdade pensionärerna åtnjöto 187 folkpension.

Den äldste av under året vårdade män var änkl. Lars Albert Larsson, född år 1851, och bland kvinnor änkan Tekla Eriksson, född år 1849.

Med avseende å hälsotillstånd och arbetsförmåga:

	Män	Kvinnor	Summa
Icke arbetsföra:			
Sinnessjuka och sinnesslöa	19	14	33
Blinda och litet seende	2	1	3
Lama och ofärdiga	6	4	10
Ständigt sängliggande	53	50	103
Lungsjuka	11	1	12
Ålderstigna och sjukliga	45	30	75
Minderåriga barn	5	—	5
Mindre arbetsföra:			
Sinnessjuka och sinnesslöa	7	13	20
Arbetsföra	11	10	21
Summa	159	123	282

Pensionärernas sysselsättning har bestått i:

dels i arbeten för hemmets behov såsom vävnad, sömnad, stickning, tvätt och skurning, skomakeri, måleri, snickeri och div. trädgårdsarbeten m. m., samt

dels i arbeten för andra personer såsom fjäderspritning, mangling, vedsågning, div. arbeten i tvättinrättningen m. m.

I tvättinrättningen har under året avverkats 75.286 kg. tvätt, därav privat tvätt 50.779 kg.

N:o 62.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1942.

Tablå över leveranspris å de för fattigvårdens behov inköpta större artiklarna under åren 1932—1942.

	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938	1939	1940	1941	1942
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Rågmjöl ...	17: 75	17: 50	17: 25	18: 75	18: 25	21: 25	22: 50	20: 63	23: 50	26: 44	28: 80
Rågsikt.....	26: 50	25: 50	24: 50	25: 75	25: —	29: 25	30: 75	28: 63	31: —	32: 78	34: 75
Vetemjöl ...	30: 35	29: 25	26: 50	30: 75	33: 75	33: 82	32: —	34: 50	39: 13	37: 48	39: 60
Korngryn ...	19: 38	18: 25	19: 88	21: —	21: 50	28: —	27: 75	23: —	32: 25	46: 75	44: 22
Ärter.....	20: 50	23: 38	29: 38	35: 88	28: —	28: 12	28: 25	29: 67	—	67: 67	69: 50
Fläsk	89: 88	89: 13	79: 75	112: 75	134: 75	133: 50	148: 12	151: 63	179: 75	246: 38	265: —
Sill	19: 94	20: 38	28: —	31: 88	48: 50	30: 75	29: 50	25: 83	68: 47	119: 38	—
Havregryn	26: 50	21: —	24: —	26: 63	26: —	31: 12	33: 50	33: 38	43: 38	53: —	53: —
Risgryn.....	38: 83	30: 63	28: 46	30: 50	36: —	36: —	36: 75	30: 25	47: —	79: 75	124: —
Kaffe.....	237: 50	217: 50	198: 12	205: —	193: 75	204: 50	172: 50	172: 50	282: 75	341: 25	425: —
Socker	35: 38	35: 94	36: —	36: —	36: 75	37: 55	37: 94	38: 38	41: 69	47: 06	56: 81
Bruna bönor	30: 75	29: 75	35: —	46: 25	44: —	37: 50	40: 50	73: 67	85: —	104: 17	—
Margarin ...	72: 50	72: 63	88: 87	96: 13	91: 75	116: 25	128: 38	127: 33	145: —	270: —	255: —
Farrin	30: 50	28: 75	27: 75	27: 33	29: —	30: 25	31: —	31: 75	35: —	40: 67	—

Ordinarie understöd i kontanter och in natura under åren 1940, 1941 och 1942, fördelat distriktsvis.

Distr. n:o	År 1940			År 1941			År 1942		
	Understödskostnad pr distriktsvis under året	Understödskostnad pr hushåll	Understödskostnad pr person	Understödskostnad pr distriktsvis under året	Understödskostnad pr hushåll	Understödskostnad pr person	Understödskostnad pr distriktsvis under året	Understödskostnad pr hushåll	Understödskostnad pr person
N:o 1	6,821: 56	401: 27	359: 03	7,703: 07	481: 44	385: 15	7,325: 58	488: 37	385: 53
„ 2	5,311: 51	408: 58	354: 10	6,262: 30	481: 72	417: 49	5,810: 24	505: 24	264: 10
„ 3	6,919: 92	384: 44	364: 21	7,464: 68	466: 54	439: 10	6,882: 98	461: 33	458: 20
„ 4	7,488: 45	440: 50	374: 42	6,316: 31	526: 36	421: 09	6,706: 76	536: 54	447: 11
„ 5	2,550: 16	425: 03	425: 03	3,114: 44	444: 92	444: 92	3,329: 03	429: 55	416: 13
„ 6	4,357: 03	396: 09	311: 22	4,946: 86	449: 71	380: 52	4,970: 67	455: 19	382: 36
„ 7	3,027: 92	378: 49	333: 10	3,601: 18	450: 15	400: 13	3,334: 78	439: 94	370: 53
„ 8	7,252: 65	426: 63	329: 67	7,087: 95	506: 28	373: 05	5,816: 97	465: 36	342: 17
„ 9	3,538: 90	393: 21	353: 39	3,651: 06	456: 38	405: 67	3,303: 54	435: 82	367: 06
„ 10	2,959: 28	328: 81	269: 63	3,420: 64	425: 08	342: 06	3,590: 90	448: 86	359: 09
„ 11	4,492: 40	449: 24	374: 37	4,804: 42	480: 44	436: 77	4,554: 83	455: 03	379: 57
Genomsnittskostnad	4,974: 53	402: 94	349: 88	5,306: 63	469: 91	404: 18	5,056: 93	465: 56	379: 25

N:o 62. *Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1942.*

Tabell, utvisande sammanlagda kostnaden av såväl inre som yttre fattigvården åren 1915—1942.

Åren	Bruttokostnad		Summa Kr.	Nettokostnad		Summa Kr.
	Inre fattigvården Kr.	Yttre fattigvården Kr.		Inre fattigvården Kr.	Yttre fattigvården Kr.	
1915—1919	48,887: 82	185,845: 02	234,532: 78	46,371: 23	180,364: 47	228,736: 05
1920—1924	122,516: 25	452,688: 92	575,205: 17	78,473: 75	413,524: 36	511,998: 11
1925—1929	198,691: 50	460,036: 37	658,727: 87	89,216: 91	407,143: 75	496,360: 66
1930—1934	249,991: 55	449,927: 54	659,919: 08	117,880: 78	364,434: 88	482,315: 67
1935	251,958: 68	420,642: 59	672,601: 27	127,761: 08	321,236: 79	448,997: 87
1936	280,894: 30	415,156: 87	696,051: 17	150,173: 69	311,797: 94	461,971: 63
1937	284,939: 54	363,386: 25	648,325: 79	126,793: 24	253,194: 46	379,987: 70
1938	280,910: 49	321,551: 53	602,462: 02	123,582: 02	186,104: 44	309,686: 46
1939	289,674: 58	319,695: 96	609,370: 54	114,258: 49	211,886: 68	326,145: 17
1940	318,069: 31	361,170: 01	679,239: 32	139,306: 45	232,857: 18	372,163: 63
1941	331,978: 78	407,989: 08	739,967: 81	138,634: 95	290,855: 55	429,490: 50
1942	347,048: 43	392,026: 68	739,077: 11	121,949: 79	258,193: 79	380,143: 58

Tabell, som utvisar hur kostnadssummorna fördelas på invånare och skattekronor m. m.

År	Antal skattekronor	Nettokostnaden för hela fattigvården		Nettokostnaden för yttre fattigvården		Underhållskostnad på Ålderdomshemmet		Understödstagare på Ålderdomshemmet		
		fördelad på antal invånare	fördelad på antal skattekronor	fördelad på antal invånare	fördelad på antal skattekronor	Understödstagare pr år Kr.	Understödstagare pr dag Kr.	Antal underhållsdagar	Antal	Medeltal pr dag
1915—1919	254,294	8: 98	1: 10	7: 10	0: 72	514: 73	1: 41	32,466	156	89
1920—1924	351,984	17: 86	1: 74	14: 05	1: 42	1,051: 48	2: 81	41,775	270	114
1925—1929	284,882	16: 89	1: 77	13: 88	1: 48	1,067: 31	3: 03	60,798	377	164
1930—1934	352,579	15: 57	1: 37	11: 77	1: 03	1,377: 48	3: 77	66,410	362	181
1935	379,313	13: 77	1: 18	9: 85	0: 85	1,460: —	4: —	69,935	367	172
1936	450,777	13: 64	1: 02	9: 20	0: 69	1,470: 95	4: 03	69,746	321	191
1937	541,956	10: 74	0: 70	7: 16	0: 46	1,522: 05	4: 17	68,349	327	187
1938	544,015	8: 47	0: 57	5: 09	0: 34	1,518: 40	4: 16	67,483	310	185
1939	571,393	8: 62	0: 57	5: 60	0: 37	1,474: 60	4: 04	71,659	305	196
1940	649,176	9: 61	0: 57	6: 01	0: 35	1,701: 90	4: 65	68,445	295	187
1941	674,405	10: 90	0: 64	7: 40	0: 43	1,752: 95	4: 83	68,754	300	192
1942	744,256	9: 33	0: 52	6: 33	0: 33	1,836: 23	4: 95	70,033	282	189

Tablå över understödstagarnas procenttal av Västerås stads folkmängd.

N:o 62. *Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1942.*

År	Antal kyrkoskrivna invånare vid årets slut	Antal understödstagare	Yttre fattigvården	Inre fattigvården	Hela fattigvården
År 1920—1924	30,322	2,720	7,61 %	0,89 %	8,50 %
År 1925—1929	29,387	2,476	7,04 %	1,11 %	8,15 %
År 1930	30,394	2,156	5,79 %	1,04 %	6,83 %
År 1931	30,649	2,304	5,83 %	1,18 %	7,01 %
År 1932	30,914	2,577	6,7 %	1,3 %	8 %
År 1933	31,229	2,787	7,1 %	0,94 %	8,04 %
År 1934	31,794	2,396	5,77 %	1 %	6,77 %
År 1935	32,616	2,213	5,5 %	0,98 %	6,48 %
År 1936	33,879	2,017	4,97 %	0,70 %	5,67 %
År 1937	35,378	1,818	4,89 %	0,68 %	5,57 %
År 1938	36,551	1,699	3,76 %	0,7 %	4,46 %
År 1939	37,848	1,634	3,59 %	0,73 %	4,32 %
År 1940	38,729	1,723	3,79 %	0,66 %	4,45 %
År 1941	39,421	1,720	3,6 %	0,76 %	4,36 %
År 1942	40,797	1,771	3,69 %	0,62 %	4,31 %

Under året har i 3 fall försörjningspliktig ålagts arbete enligt 71 § fattigvårdslagen, vilket åläggande i 1 fall lett till inställande i arbete.

Tablå över Fattigvårdsstyrelsens inkomster och utgifter för år 1942.

DEBET:

Inkomster:

Yttre fattigvården:

Bidrag och ersättningar:		
Hyror, statsbidrag, landstingsbidrag, ersättning av enskilda samt av pensioner och sjukkassor....	129.634: 30	
Övriga inkomster	4.200: 59	133.834: 89
Uttaxerade medel från Drätselkammaren		380.143: 58

Ålderdomshemmet:

Försäljning och utförda arbeten	78.952: 20	
Hyror	3.891: 35	
„	300: —	
Bidrag och ersättningar: (vårdavg. av främmande kommuner, enskilda, landstinget, staten samt av pensioner)	141.899: 19	
Övriga inkomster	55: 90	225.098: 64
	Summa Kronor	739.077: 11

N:o 62.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1942.

KREDIT:

Utgifter:

Yttre fattigvården:

Personalkostnader	41.782: 68	
Adminstrationskostnader	11.934: 25	
Underhållskostnader	582: 56	
Understöd med karaktär av fattigvård	189.337: 55	
Understöd utan karaktär av fattigvård	30.224: 35	
Anstaltsvård	84.645: 57	
Sjukvård och begravningskostnader	19.573: 06	
Övriga sociala utgifter	12.975: —	
Diverse utgifter	973: 66	392.028: 68

Ålderdomshemmet:

Personalkostnader	82.271: 78	
Administrationskostnader	887: 97	
Driftskostnader	22.095: 05	
Underhåll av byggnader	10.002: 71	
Underhåll av maskiner och inventarier	9.317: 69	
Räntor och amorteringar	59.916: 17	
Sjukvård och begravningskostnader	10.758: 76	
Hushåll, tvätt och beklädnad	91.625: 13	
Lokalkostnader	49.163: 83	
Diverse utgifter	11.009: 34	347.048: 43
	Summa Kronor	739.077: 11

I övrigt hänvisas till tablå, intagen i Drätselkammarens förvaltningsberättelse.

Fonder

under fattigvårdens förvaltning under år 1942.

DEBET:

Tillgångar vid årets början:

Fordringar:

Lån till Västerås stad mot revers	19.475: 97	
Lån till Västerås stad, 4½ % amorteringslån	121.015: —	
Alma Linds Sterbhus, Äppelviken	10.000: —	
Birger Rollins Sterbhus, Västerås	6.000: —	156.490: 97

N:o 62.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1942.

På Kapitalräkning insatta medel	2.304: 97		
På Sparkasseräkning	55.133: 17	213.929: 11	
Västerås stad, förskotterat av fattigvårdens fonder		471: 26	214.400: 37
Inkomster under året:			
Influtna räntor			8.658: 93
Skulder vid årets slut:			
Fonder enl. specifikation		214.754: 32	
Förskotterat av fattigvårdsstyrelsen		332.30	215.086: 62
		Kronor	438.145: 92

KREDIT:

Skulder vid årets början:		
Fonder enligt specifikation		214.400: 37
Utgifter under året:		
Utbetalda fondmedel	8.304: 98	
Inkomster utöver utgifter, som tillförts fonderna	353: 95	8.658: 93
Tillgångar vid årets slut:		
Lån till Västerås stad 4½ % amorteringslån	116.850: 68	
Fru Alma Linds Sterbhus	10.000: —	
Birger Rollins Sterbhus	6.000: —	
På kapitalräkning insatta medel	2.362: 94	
På Sparkasseräkning insatta medel	79.873: —	215.086: 62
	Kronor	438.145: 92

N:o 62.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1942.

Tablå över fonder, stående under fattigvårdens förvaltning.

	Behållning vid årets början Kr.	Under året Inkomster Kr.	Under året Utgifter Kr.	Behållning den 31/12 1942 Kr.
Malmströmska fonden	10,015: 94	400: 60	350: —	10,066: 54
Beate Louise Vougts fond	10,060: 50	402: 40	233: 32	10,229: 58
Anders Nordlövs fond	612: 63	24: 50	—: —	637: 13
P. Bilchiers fond	1,128: 02	45: —	—: —	1,173: 02
Hedda Hoffmans fond	813: 47	32: 50	21: 66	824: 31
Sofia Elisabet Sjöbergs fond	4,541: 71	181: 60	157: 50	4,565: 81
Anna Sofia Sjöbergs fond	371: 10	14: 85	—: —	385: 95
Alexander Mossbergs fond	618: 33	24: 70	10: —	633: 03
Ulrika Godenius fond	2,025: 49	81: —	66: —	2,040: 49
Johanna Hallströms fond	2,515: 05	100: 60	77: 50	2,538: 15
Anna Helena Almströms fond	4,020: 80	160: 80	154: 16	4,027: 44
Regina Möllers fond	5,052: 68	202: 10	153: 66	5,101: 12
Ulrika Katarina Anderssons fond	500: —	20: —	20: —	500: —
E. G. Vretmans o. h. h. fond	4,241: 82	169: —	100: —	4,310: 82
Joh. Gustav Berglunds fond	119,029: 26	4,845: 87	5,029: 16	118,845: 97
Fanny Johanssons fond	5,050: —	200: —	50: —	5,200: —
Johanna Mat. Janssons fond	544: 86	21: 75	20: —	546: 61
Systrarna Fanny o. Olivia Kolméns fond	43,227: 29	1,700: —	1,830: 60	43,096: 69
Hedda Hoffmans m. fl. räntebehålln.	31: 42	31: 66	31: 42	31: 66
Summa kronor	214,400: 37	8,658: 93	8,304: 98	214,754: 32

Västerås 1943, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1943 Den 27 maj X

N:o 63.

Barnavårdsnämndens och Ungdomsnämndens årsberättelse för år 1942.

Barnavårdsnämnden har under året haft 12 samt i sin egenskap av ungdomsnämnd 9 sammanträden. Nämndernas delegation har dessutom haft 14 sammanträden.

Nämndens verksamhet har fortgått efter samma linjer och i samma omfattning som under föregående år. Av nämnden inom staden utackorderade barn ävensom samtliga fosterbarn ha inspekterats minst en gång under året. Utackorderingskostnaderna utgöra numera i regel 30: — kr. pr månad. De utom staden utackorderade barnen ha på grund av rådande förhållanden inom trafikväsendet ej heller under berättelseåret kunnat inspekteras, varför inspektionen verkställts enbart genom vederbörande vistelsekommuners barnavårdsnämnder.

I 16 adoptivärenden och 3 äktenskapsskillnadsärenden har nämnden avgivit yttranden.

Arbetsföreläggande mot försumliga försörjningspliktiga har meddelats i 13 fall, varav ett lett till intagning å arbetshem. I övriga fall ha de försörjningspliktiga antingen icke kunnat anträffas för handräckning eller ock ha de iakttagit sin försörjningsplikt, varför med beslutens verkställande fått anstå.

Bruttokostnaden för barnavården utgör 133.809: — kr. mot 132.482: — under år 1941 och nettokostnaden 74.275: — kr. mot 71.543: — under år 1941, vilken senare kostnad fördelad på antal innevånare och bevillningskronor i staden utgör respektive 1: 82 och 0: 09 kronor.

Beträffande nämndernas verksamhet i övrigt hänvisas till efterföljande huvudsakligen siffermässiga uppgifter.

Västerås i april 1943.

För barnavårdsnämnden:

EM. GRANÉR.

/*Axel Norén.*

N:o 63.
Barnavårdsnämndens årsberättelse för 1942.

Barnavårdsnämnden har under året utgjorts av:

Folkskoleinspektören Em. Granér, ordförande.
Ombudsmannen Gösta Sjöberg, vice ordförande.
Ledamöter: Komministern Nils Berge, Doktor Josef Lundblad, Fru Anna Vestberg, Barnavårdsombudet Fru Karin Ström och Kyrkoskrivare John Sjöblom.

Fattigvårds- och barnavårdsbyrån:

Befattningshavare.

Avd. för samhällsvård och skyddsuppfostran.

Sekreterare och ombudsman m. m.: Fattigvårdssysslomannen Axel Norén.
Kassörska och bokförerska m. m.: Kassörskan Anna-Lisa Adamsson.
Extra befattningshavare: Fru Doris Berndt.
Övriga arbetsuppgifter utföras av på fattigvårdens stat upptagen, vid byrån anställd personal.

Barnavårdsnämndens avdelning:

Föreståndare och barnavårdsman: Carl E. Scott, barnavårdsman: Fröken Elsa Hultgren.

Barnhemmet:

Föreståndarinna: Fröken Evy Aspling.

Avd. I.

Samhällsvård och skyddsuppfostran samt därmed sammanhängande åtgärder.

Barn, vilka nämnden omhändertagit eller eljest haft befattning med under åren 1936—1942, fördela sig sålunda:

År	i äkt.		u. äkt.		Tillhör annan kom.	Förebyggande åtgärder enl. 23 §					Skyddsuppfostran enl. 22 §				Samhällsvård enl. 29 §		
	m.	kv.	m.	kv.		1 m. a)	1 m. b)	1 m. c)	1 m. d)	2 m.	a)	b)	c)	d)	1 m.	2 m.	3 m.
1936	92	69	61	62	56	20	55	—	3	19	2	22	14	3	26	18	114
1937	56	50	59	59	55	14	12	1	—	2	4	22	21	3	30	20	104
1938	72	47	52	56	52	4	37	—	5	5	7	20	27	3	25	18	89
1939	96	43	52	49	44	9	21	—	6	10	7	20	36	3	21	18	81
1940	74	33	44	40	41	9	24	—	3	7	5	21	38	4	17	11	69
1941	125	49	53	45	44	7	46	—	2	15	5	15	40	3	20	18	79
1942	85	49	51	46	48	4	35	—	1	28	5	14	35	4	21	13	82

N:o 63.
Barnavårdsnämndens årsberättelse för 1942.

De av nämnden omhändertagna barnen fördela sig sålunda:

År	Från föreg. år	Nytillkomna	Avgångna	Till nästa år	Antal underhållsmånader	Överlämnad till ensk. person inom kommun	Överlämnad till ensk. person utom kommun	Överlämnad till barnhem inom kommun	Överlämnad till barnhem utom kommun	Skyddshem	Annan anstalt	Förhållande till stadens folkm. i %
1936	172	24	26	170	2,004	62	104	15	8	12	21	0,66
1937	171	30	34	167	1,967	58	65	18	20	20	20	0,66
1938	167	18	30	155	1,975	50	61	23	16	22	14	0,51
1939	155	25	42	138	1,713	47	99	26	7	35	8	0,59
1940	138	32	17	153	1,955	47	55	16	2	19	14	0,40
1941	146	30	35	141	1,685	64	45	16	6	27	18	0,36
1942	141	30	26	145	1,795	53	46	20	8	27	17	0,41

Tabell över inlagor i barnavårdsmål samt annan skriftväxling.

	1933	1934	1935	1936	1937	1938	1939	1940	1941	1942
Anmaningsskrivelser	45	38	52	35	44	66	51	29	35	61
Svar å anmaningsskrivelser	26	41	17	38	27	60	26	31	52	42
Ansökningar hos länsstyrelsen	25	25	31	25	18	31	28	23	14	15
Påminnelser hos länsstyrelse	75	81	92	94	98	96	94	77	74	62
Förklaringar hos länsstyrelsen	41	54	22	61	89	84	86	76	53	37
Andra skrivelser	599	670	680	637	604	1329	1247	1788	1297	1752
Summa	811	909	894	890	880	1666	1532	2024	1525	1969

I 3 mål ha besvär anförts hos Kungl. Kammarrätten.

N:o 63. *Barnavårdsnämndens årsberättelse för 1942.*

Tabell, utvisande kostnaden för barnavården åren 1928—1942 och dess fördelning på mantalsskriven innevånare och bevillningskrona.

År	Kostnad		Antal invånare	Antal skattekronor	Nettokostnad fördelad på	
	Brutto	Netto			invånare	bev.-kr.
1928	81,543: —	67,892: —	29,180	294,721: —	2: 33	0: 23
1929	87,804: —	73,113: —	29,892	324,948: —	2: 45	0: 22
1930	92,072: —	69,399: —	30,320	362,516: —	2: 29	0: 19
1931	99,066: —	73,900: —	30,525	375,128: —	2: 42	0: 20
1932	99,930: —	77,097: —	30,627	356,952: —	2: 52	0: 22
1933	96,081: —	69,034: —	30,842	348,096: —	2: 24	0: 20
1934	94,255: —	67,485: —	31,794	320,206: —	2: 12	0: 21
1935	97,032: —	65,649: —	32,616	379,313: —	2: 01	0: 19
1936	97,132: —	66,897: —	33,879	450,777: —	1: 90	0: 15
1937	101,155: —	66,636: —	35,378	541,956: —	1: 87	0: 12
1938	95,089: —	64,007: —	36,551	544,015: —	1: 75	0: 11
1939	132,956: —	65,952: —	37,848	571,393: —	1: 74	0: 12
1940	120,527: —	69,640: —	38,729	649,176: —	1: 79	0: 10
1941	132,482: —	71,543: —	39,421	674,405: —	1: 81	0: 10
1942	133,899: —	74,275: —	40,797	744,256: —	1: 82	0: 09

Tabell, utvisande under åren 1938—1942 utgivet bidragsförskott och beviljad mödrahjälp:

År	Bidragsförskott till			Kronor	Mödrahjälp till			Kronor
	Hela	Antal barn			Hela	Antal mödrar		
		u. ä.	i. ä.			ogifta	gifta	
1938	189	98	91	38,863: 35	102	37	65	17,175: —
1939	212	114	98	45,554: 73	184	46	138	18,572: 34
1940	203	116	87	39,866: —	140	47	93	24,817: —
1941	152	81	71	36,091: 70	160	49	111	28,752: 85
1942	123	61	62	29,818: 80	145	42	103	21,130: —

Utav behandlade 180 mödrahjälpsärenden ha 145 tillstyrkts och 45 avstyrkts.

Barnhemmet Sommarro 8.

Å barnhemmet har följande antal barn intagits och utskrivits m. m.:

Kvarvarande från år 1941	12	
Intagna under året	15	27
Utskrivna under året	12	
Kvarvarande till år 1943	15	27

N:o 63.
Barnavårdsnämndens årsberättelse för 1942.

Av de intagna barnen voro 12 gossar och 3 flickor.
Hälsotillståndet vid hemmet har varit gott.
Hela årskostnaden för barnhemmet utgör 24.918: 70 kr., vilken summa fördelad på 5.081 underhållsdagar utgör 4: 90 kr. pr dag och barn.
Vid hemmet äro anställda en föreståndarinna och två biträden.

Avd. II.

Verksamheten på grund av lagen om barn utom äktenskap.

Antal barnavårdsmän:

I likhet med föregående år ha samtliga förordnanden varit uppdelade på två fast anställda barnavårdsmän, föreståndaren för byrån och en kvinnlig barnavårdsman.

Antal barnavårdsmannaförordnanden:

Kvarstående från föregående år		494
Under året utfärdade:		
För inom kommunen kyrkoskrivna	77	
För inflyttade från annan kommun	26	103
Summa förordnanden		597

Under året upphörda förordnanden:

Enär barnet fyllt 16 resp. 18 år	34	
Föräldrarnas giftermål med varandra	49	
Överflyttning till annan kommun	23	
Adoption av barnen	8	
Barnens död	3	
Annan orsak	2	119
Kvarvarande vid årets slut		478

Fastställande av faderskap:

Frivilligt genom avtal	70	
Rättegång om faderskapet pågår	6	
Utredning om faderskap pågår	1	77
För de inflyttade var faderskapet fastställt för	24	
och kan ej fastställas för	2	26
Summa		103

För de inom kommunen födda har trolovning mellan barnens föräldrar konstaterats och barnens egenskap av trolovningsbarn fastställts i 46 fall.

N:o 63.
Barnavårdsnämndens årsberättelse för 1942.

Verksamheten på grund av lagen om barn inom äktenskap.

Antal barnavårdsmannaförordnanden:

Kvar från föregående år	66 fall med tillsammans	118 barn
Under året utfärdade:		
På grund av moderns begäran	17 fall med tillsammans	20 barn
Summa	83 fall med tillsammans	138 barn

Under året upphörda förordnanden:

Enär barnen fyllt 16 resp. 18 år	14	
Enär föräldrarna återupptagit sammanlevnaden	1	
Överflyttning till annan kommun	6	
Andra orsaker	3	
Summa		24 barn
Kvarvarande vid årets slut	73 fall med tillsammans	114 barn

Mot barnens föräldrar vidtagna åtgärder:

Beslut om arbetsföreläggelse i		13 fall
Därav inställda å arbetshem i	0	
Uppskov med inställelse på grund av uppgörelse	9	
Delgivna men handräckning ej begärd under året	2	
Ej anträffade med delgivning	2	

Underhållsbidrag:

I underhållsbidrag har under året till byråns kassa inbetalts kronor 93.668: 10, vilken summa, jämförd med föregående års, utvisar en ökning med kronor 9.117: 65. Härav har till fattigvårdsstyrelsens och barnavårdsnämndens kassor inlevererats kronor 24.547: 45 i avräkning med samhällsvård och bidragsförskott. Denna summa utvisar en höjning av från näst föregående år med kronor 2.556: 35.

Granskning:

Föreskriven granskning av barnavårdsnämndens förda anteckningar och räkenskaper har, i likhet med föregående år, enligt Nämndens förordnande verkställts av Nämndens ombudsman, syssloman Axel Norén och föreståndaren för byrån, Carl E. Scott.

Tabell, utvisande nya barnavårdsmannaförordnanden pr år samt den utomäktenskapliga procenten av under året inom kommunen födda barn:

N:o 63. *Barnavårdsnämndens årsberättelse för 1942.*

År	Förordnanden för		Summa förordnanden	Procent av inom kommunen födda
	inom kommunen födda	från annan kommun inflyttade		
1931	70	29	99	19,07
1932	60	32	92	17
1933	58	30	88	14,92
1934	53	15	68	15,96
1935	47	19	66	14,6
1936	64	28	92	15,17
1937	61	38	99	12,45
1938	71	42	113	12,96
1939	83	26	109	10,48
1940	79	31	110	13,96
1941	85	27	112	12,43
1942	77	26	103	10,03

Avd. III.

Fosterbarn under barnavårdsnämndens tillsyn.

Under barnavårdsnämndens tillsyn har under år 1942 stått 144 barn enligt bestämmelserna i § 49 mom. 1 i lagen om samhällets barnavård. Av dessa ha 55 varit födda inom äktenskap samt 89 utom äktenskap.

Barnen under ett års ålder inskrivas i barnavårdscentralen och stå under barnavårdssystrarnas tillsyn. Dessa ha till antalet varit 6.

Antal barn vid årets början	90
Därav i fosterhem	77
Därav på barnhem	13
Under året tillkomna	54
Därav i fosterhem	33
Därav på barnhem	21
Under året avgångna	49
Därav enär barnet flyttat från staden	6
Därav enär barnet omhändertagits av föräldrarna	16
Därav enär barnet omhändertagits av modern	8
Därav enär barnet omhändertagits för samhällsvård	6
Därav enär barnet omhändertagits för skyddsuppfostran	1
Därav enär särskild tillsyn sker	1
Därav enär barnet fyllt 16 år	10
Därav enär barnet adopterats	1
Antal barn vid årets slut	95
Därav i fosterhem	83
Därav på barnhem	12

Antal besök under året 216.

N:o 63.
Barnavårdsnämndens årsberättelse för 1942.

Tablå över Barnavårdsnämndens inkomster och utgifter för år 1942.

DEBET:

Inkomster:

Yttre barnavården:

Bidrag och ersättningar:		
Ersättning av staten och ensk. för bidragsförskott, statsbidrag, landstingsbidrag, ersättning av enskilda för uppfostringsbidrag	56.064: 40	
Diverse inkomster	19: 92	56.084: 32

Inre barnavården:

Vårdavgifter av staten, främmande kommuner och enskilda	3.449: 47
Uttaxerade medel från Drätselkammaren	74.275: 36
Summa Kronor	133.809: 15

KREDIT:

Utgifter:

Yttre barnavården:

Personalkostnader	20.841: 42	
Administrationskostnader	4.384: 31	
Utackorderingskostnader	27.955: 85	
Övriga bidrag	47.097: 41	
Anstaltsvård	7.051: 74	
Sjukvård och begravningskostnader	899: 92	
Diverse utgifter	659: 80	108.890: 45

Barnhemmet, Sommarro 8:

Personalkostnader	4.902: 56	
Administrationskostnader	135: 90	
Underhållskostnader	1.532: 31	
Sjukvård	407: 32	
Hushåll, tvätt och beklädnad	11.781: 08	
Lokalkostnader	4.828: 34	
Diverse utgifter	1.331: 19	24.918: 70
Summa Kronor		133.809: 15

Beträffande detaljsiffrorna hänvisas till tablå, intagen i Drätselkammarens förvaltningsberättelse.

Västerås 1943. Vestmanlands Läns Tidnings AB:s tryckeri

N:o 64.

Drätselkammarens skrivelse ang. inredning av skyddsrum i pensionärshemmen vid Malmabergsgatan och Tenngatan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid sammanträden den 27 maj 1938 och den 27 april 1939 beviljade stadsfullmäktige anslag för uppförande av pensionärshem vid respektive Malmabergsgatan och Tenngatan här i staden. (Stadsfullmäktiges handl. 1938/62 och 1939/73.)

Vid tiden för pensionärshemmens uppförande förelåg icke någon anledning att i dessa pensionärshem inreda luftskyddsrum.

Emellertid föreligger numera jämlikt av länsstyrelsen utfärdad kungörelse (A 16/42) skyldighet för varje ägare av bostadsfastighet, för vilken enligt luftskyddschefs bestämmande hemskyddsplan skall finnas, att bereda i fastigheten boende eller normalt vistande personer skyddsrum inom egen eller närliggande fastighet.

Enligt vad från luftskyddsbyrån inhämtats föreligga sådana förhållanden, att denna kungörelse är tillämplig å ovan angivna pensionärshem. Framställning har även under hand gjorts från luftskyddsbyråns sida, att skyddsrum måtte inredas i pensinonärshemmen.

Enligt verkställda kostnadsberäkningar skulle kostnaden för skyddsrummen belöpa sig till för skyddsrummet i pensionärshemmet vid Malmabergsgatan 520 kronor och för skyddsrummet i pensionärshemmet vid Tenngatan till 1.850 kronor. Ritningarna beträffande skyddsrummen ha granskats av luftskyddsbyrån utan erinran.

Medel finnas ej tillgängliga för ändamålet i pensionärshemmens stat.

Med anledning av vad ovan anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att för inredande av skyddsrum i pensionärshemmen vid Malmabergsgatan 43 och Tenngatan 1 anvisa ett anslag å sammanlagt 2.370 kronor att utgå av det i årets stat upptagna till stadsfullmäktiges förfogande stående förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 6 maj 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Per Siösteen.*

N:o 65.

Drätselkammarens skrivelse ang. uppläggande av beredskapslager av ved.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid sammanträde den 18 juni 1942 beslöto stadsfullmäktige bemyndiga drätselkammaren att för uppläggande av ett beredskapslager av ved för bränslesäsongen 1942—1943 intill en kvantitet av 20.000 kubikmeter disponera tillgängliga medel ävensom att vidtaga övriga åtgärder, som vore erforderliga för att på lämpligaste sätt hålla detta lager.

Avsikten med detta beredskapslager var att i händelse av exceptionella förhållanden ved skulle kunna anvisas av lagret för tillgodoseende av hushållsförbrukningen inom staden. Lagerhållningen har i överensstämmelse härmed ombesörjts av tekniska verken, som auktoriserats såsom vedförsäljare, på så sätt, att tekniska verken till gällande normalpriser utlämnat ved till vederbörande vedförsäljare mot anvisningar, utställda av bränslekontoret, medan drätselkammarens befattning med saken inskränkts till tillhandahållande av erforderliga förlagsmedel. I princip beräknades härvid försäljningsmedlen skola förslå till täckande av stadens utgifter för verksamheten. Vissa kostnader, förorsakade av själva lagerhållningen, ränteförluster, svinn och dylikt förutsattes emellertid skola bestridas av staden, vilken därjämte finge ikläda sig risken av förlust vid eventuellt prisfall å det inneliggande lagret.

Med hänsyn till betydelsen av en jämn och riklig tillförsel av ved, avpassad så smidigt som möjligt efter förhållandenas krav i olika situationer, har Statens bränslekommission för Kungl. Maj:t framlagt vissa riktlinjer i fråga om ordnandet av vedförsörjningen för nästkommande bränslesäsong. Kommissionen har därvid utgått från att inom vissa tätorter, dit bland annat även Västerås stad hör, genom kommunal medverkan upplägges centrallager av ved motsvarande 10—15 procent av den vedkvantitet, som motsvarar årliga vedbehovet för hushållsförbrukningen. Kostnaden för lagerhållningen, i den mån denna ej täcktes av försäljningspriserna, skulle härvid bestridas av kommunala medel.

Kungl. Maj:t har sedermera i princip givit sin anslutning till kommissionens sålunda avgivna förslag och har genom departementschefen uttalat en förväntan, att vederbörande kommuner frivilligt åtaga sig de av lagerhållningen föranledda utgifterna under erinran, att i varje fall kommun även mot sitt bestridande med stöd av lagen den 15 juni 1939 (nr 254) om skyldighet för kommun att fullgöra vissa av krig m. m. föranledda arbetsuppgifter torde av Kungl. Maj:t kunna åläggas nyssnämnda skyldighet.

Enligt vad som inhämtats av kristidsnämnden skulle för Västerås stads vidkommande stadens medverkan hållas inom ramen av 10.000 kubikmeter ved, varför skulle krävas ett förlagsbelopp av högst 200.000 kronor.

Försäljningen av ved ifrån detta beredskapslager skulle enligt drätselkammarens förmenande lämpligen kunna försiggå huvudsakligen i den ordning tidigare skett.

Med anledning av vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

N:o 65. *Ang. uppläggning av beredskapslager av ved.*

att bemyndiga drätselkammaren att för uppläggande av beredskapslager av ved för bränslesäsongen 1943—1944 intill en kvantitet av 10.000 kubikmeter av tillgängliga medel disponera ett belopp intill 200.000 kronor ävensom att i övrigt vidtaga de åtgärder, som kunna finnas erforderliga för lagerhållningens genomförande.

Västerås den 6 maj 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Per Siösteen.*

N:o 66.

Drätselkammarens skrivelse ang. anordnande av lekplats vid Korsängsskolan m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti här bifogade, den 27 april 1943 dagtecknade framställning har styrelsen för Västerås stads barnstugor på anförda skäl hemställt om ett anslag å 1.660 kronor för anordnande av lekplats intill Korsängsskolan ävensom ett förslagsanslag å 200 kronor till driftkostnader för lekplatsen för sommaren 1943.

Anordningen, som motiveras av önskemålet att bereda barnen i de barnrika familjerna å Ängsgärdet tillgång till lekplats i bebyggelseområdets närhet, innebär uppförande av en mindre byggnad till förvaring av leksaker samt för sjukvård, anbringande av ett provisoriskt staket kring lekplatsen, framdragande av provisorisk vattenledning från källaren i Korsängsskolan till nyssnämnda byggnad samt anskaffande av diverse lekanordningar och redskap.

Då drätselkammaren finner framställningen vara i hög grad behjärtansvärd, får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att bevilja ett engångsanslag av 1.660 kronor för anordnande av lekplats invid Korsängsskolan ävensom ett förslagsanslag på 200

N:o 66.
Ang. anordnande av lekplats vid Korsängsskolan m. m.

kronor för bestridande av driftskostnader för lekplatsen under sommaren 1943;

samt att härav föranledda utgifter skola täckas av i årets stat upptaget förslagsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Västerås den 6 maj 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Per Siösteen.*

Till Drätselkammaren i Västerås.

Under tre somrar har dagkoloniverksamhet på Östra holmen bedrivits under ledning av styrelsen för Västerås stads barnstugor. En stor del av stadens barn har också begagnat sig av denna möjlighet. Det stora avståndet från hamnen till östra stadsdelen har dock gjort att i synnerhet de mindre barnen därifrån icke orkat gå den långa vägen fram och åter till färjan. Detta är mycket beklagligt, då de barnrika familjerna med Ängsgärdets dåliga bostadsförhållanden äro i särskilt hög grad i behov av denna hjälp. Styrelsen har därför sökt finna en lösning på detta problem genom att föreslå anordnandet av s. k. parklek inom det område invid Korsängsskolan som tidigare av stadsfullmäktige reserverats för byggandet av en barn- och ungdomsinstitution.

Då barnstugestyrelsen redan genom barnträdgårdsverksamheten disponerar över en ledarinna för sådan parkverksamhet skulle de årliga driftskostnaderna för denna bli ytterst små. Däremot måste under första året en del anläggningar göras på området vilka således äro en engångskostnad. Enligt bifogade kostnadsberäkning skulle denna uppgå till 1.660 kronor. De årliga driftskostnaderna (städning av toiletter, hjälpflicka till ledarinnan, lekmaterial etc.) torde icke komma att överstiga 200 kronor.

Med stöd av ovanstående vill styrelsen för Västerås stads barnstugor härmed hemställa att drätselkammaren måtte besluta

att bevilja ett extra anslag på 1.660 kronor för anordnandet av en lekplats intill Korsängsskolan, samt ett förslagsanslag på 200 kronor till driftskostnader för sommaren 1943.

Västerås den 27 april 1943.

För Styrelsen för Västerås stads barnstugor:

PAUL W. FRITSCH.

N:o 67.

Drätselkammarens skrivelse ang. inköp av ackumulatorer till Elbarestauranten.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Byggnadschefen har till drätselkammaren gjort framställning om ett anslag av 1.100 kronor för inköp av ackumulatorer till belysningsanläggningen vid Elbarestauranten, vilken framställning motiverats på följande sätt:

Vid Elbarestauranten finnes en generator med kolgasaggregat, varigenom alstras erforderlig ström för belysning och drift av befintliga pumpar. Det har emellertid visat sig, att anläggningen vid olika tillfällen mankerat, till följd av spänningsvariationen, i följd varav strömavbrott tidvis kunnat förekomma. En annan olägenhet har förorsakats därigenom, att kolgasaggregatet tid efter annan måst slaggas. För att avhjälpa dessa olägenheter har byggnadschefen planerat anskaffande av 20 stycken ackumulatorer, varigenom spänningsvariationerna kunna utjämnas samt möjlighet beredes till reservbelysning under tid, då slaggning sker.

Drätselkammaren får med åberopande av vad ovan anförts och då framställningen synes drätselkammaren väl motiverad, tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att anvisa ett anslag av 1.100 kronor för inköp av ackumulatorer till Elbarestauranten, vilket anslag skall förskotteras av tillgängliga medel samt slutligen täckas av i årets stat upptaget förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 13 maj 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Per Siösteen.*

N:o 68.

Drätselkammarens skrivelse ang. inköp av borrutrustning för markundersökningar.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Byggnadschefen har hos drätselkammaren gjort framställning om att medel ställes till förfogande för inköp av bättre utrustning för de markundersökningar, vilka för olika byggnadsändamål verkställas av byggnadskontoret. I förevarande avseende föreligger sålunda behov av dels en nykonstruerad hejarborr, vilken genom sin konstruktion är ägnad att på ett ändamålsenligare sätt effektivisera arbetet, dels av komplettering av tidigare utrustning med kolvborr och spadborr för provtagning och markslagning. Förenämnda inköp ha kostnadsberäknats till cirka 2.000 kronor.

Som medel för ändamålet icke annorledes finnas tillgängliga, får drätselkammaren med biträdande av byggnadschefens framställning hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för inköp av hejarborr samt komplettering av förefintlig utrustning för provtagning av markslag med kolvborr och spadborr anvisa ett anslag av 2.000 kronor

samt att anslaget skall förskotteras av tillgängliga medel ävensom slutligen täckas i förrådets stat i nästa års budget.

Västerås den 13 maj 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Per Siösteen.

N:o 69.

Drätselkammarens skrivelse ang. rörligt tillägg till stadens befattningshavare och pensionärer under 1943.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse den 4 maj 1943 har löne- och avtalsnämnden hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, att under år 1943 dyrtidstillägg till stadens befattningshavare skall utgå i enlighet med en mellan löne- och avtalsnämnden å ena, samt befattningshavarnas organisationer å andra sidan träffad överenskommelse. Denna överenskommelse innebär i huvudsak, att nuvarande rörliga tillägg om 22 procent under de i lönenämndens skrivelse närmare angivna villkor i övrigt fortfarande skall utgå, intill dess indextalet uppgår till lägst 249, varefter rörligt tillägg skall utgå med 27 procent, därvid befattningshavareorganisationerna förbehållits rätt att, därest indextalet under året stiger till lägst 257, begära förhandlingar angående ytterligare tillägg, dock tidigast från och med ingången av det kvartal, då indextalet uppnått nyssnämnda gräns.

Jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 26 februari 1942 (Stfm. handl. nr 25) har under år 1942 jämväl å befattningshavares och arbetares pensioner, pensionsunderstöd och pensionstillägg, ävensom å övriga från stadskassan utgående pensionsbelopp utgått ett rörligt tillägg enligt samma grunder som ifråga om befattningshavares löner, dock endast å pension eller del av pension, som icke överstiger 300 kronor per månad. Drätselkammaren, som i allo biträder löne- och avtalsnämndens förslag, såvitt angår rörligt tillägg å befattningshavarnas löner, finner emellertid, att i förevarande sammanhang beslut torde böra fattas jämväl angående grunderna för dylika tillägg under år 1943 beträffande befattningshavarnas och arbetarnas pensioner och därmed jämförliga understöd, i vilket avseende drätselkammaren vill förorda, att i tillämpliga delar samma bestämmelser som de för befattningshavarna föreslagna antagas att gälla för år 1943 med förut nämnd begränsning ifråga om pensioner av det belopp, varå det rörliga tillägget skall beräknas.

Drätselkammaren vill i detta sammanhang för ordningens skull anmärka, att frågan om rörliga tillägg till stadens arbetare som bekant regleras kollektivavtalsmässigt, varför underställning av denna fråga ej ifrågakommer.

Med åberopande av vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att de regler angående rörligt tillägg ifråga om stadens befattningshavare, vilka hittills gällt, fortfarande skola tillämpas beträffande de tillägg, som för närvarande utgå, men en ytterligare höjning av dessa tillägg enligt nämnda regler icke äga rum;

att sålunda det rörliga tillägget å stadens

N:o 69.
Ang. rörligt tillägg till stadens befattningshavare och pensionärer under 1943.

befattningshavares löner skall utgå med 22 procent, så länge indextalet ej uppgår till 249,

att från och med ingången av det kvartal, varunder index uppgår till lägst 249, det rörliga tillägget skall utgå med ytterligare 5 procent eller sålunda med 27 procent,

att, därest tillägg skulle komma att utgå jämlikt föregående stycke och index därefter vid ingången av något kvartal faller till eller under 237, det angivna tillägget skall bortfalla från och med sagda kvartalsskifte,

att såväl tidigare utgående som nu ifrågavarande tillägg skola utgå till stadens i lönestaten upptagna befattningshavare samt befattningshavare, som, ehuru icke upptagna i staten, fullgöra heltidstjänst,

att tilläggen skola utgå å det belopp, varmed respektive avlöningar icke överstiga 800 kronor per månad och utbetalas månadsvis,

att tilläggen icke skola inräknas i befattningshavarnas pensionsunderlag,

att förevarande bestämmelser skola gälla ytterligare under år 1943 med befattningshavarna förbehållen rätt, att, därest index under året skulle komma att uppgå till lägst 257, begära förhandlingar om ytterligare tillägg, dock tidigast från och med ingången av det kvartal, då indextalet uppnått sistnämnda gräns,

samt att jämväl rörligt tillägg å stadens befattningshavares och arbetares pensioner ävensom å samtliga av staden beviljade pensioner, pensionsunderstöd och pensionstillägg skall utgå i tillämpliga delar efter här ovan angivna grunder, dock att rörligt tillägg endast skall utgå å pension eller del av pension, som icke överstiger ett belopp av 300 kronor per månad.

Västerås den 13 maj 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Per Siösteen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 69.

Ang. rörligt tillägg till stadens befattningshavare och pensionärer under 1943.

Mellan Svenska Arbetsgivareföreningen och Landsorganisationen träffades den 19 december 1942 ny överenskommelse angående rörligt lönetillägg, enligt vilken de hittills gällande reglerna fortfarande skola tillämpas för det nu utgående tillägget, vilket sedan augusti 1942 utgjort 20,7 %. Någon ytterligare höjning av tillägget enligt nämnda regler skall däremot icke äga rum. Skulle indextalet under avtalstiden stiga till lägst 249, skall ett ytterligare tillägg med 5 % utgå från och med den 1 i andra månaden av det kvartal, under vilket indextalet uppnått nämnda gräns. Därest sistnämnda tillägg skulle komma att utgå och index därefter vid ingången av något kvartal skulle falla till eller under 237, skall angivna tillägg bortfalla från och med den andra månaden i kvartalet. För den händelse indextalet skulle stiga till lägst 257, äga parterna rätt att uppsäga överenskommelsen att upphöra tidigast från och med ingången av den kalendermånad, som följer efter den, då indextalet uppnått sistnämnda gräns.

Överenskommelse har sedermera träffats med samtliga kollektivavtalsanställda arbetares organisationer om att rörligt lönetillägg under år 1943 skall utgå enligt tidigare överenskommelse med 21,3 % ävensom enligt ovan angivna mellan Svenska Arbetsgivareföreningen och Landsorganisationen överenskomna regler.

I anslutning till sistnämnda överenskommelse har mellan löne- och avtalsnämnden och befattningshavarnas förhandlingsberättigade organisationer under hand träffats överenskommelse i ämnet. Överenskommelsen, som är avsedd att gälla under år 1943, är av följande lydelse:

"1. De regler angående rörligt tillägg, vilka hittills gällt, skola fortfarande tillämpas å de tillägg, som för närvarande utgå, men skola ytterligare höjningar av dessa tillägg enligt nämnda regler icke äga rum.

2. Därest Socialstyrelsens allmänna levnadskostnadsindex med 1914 som basår under året skulle stiga till lägst 249, skall ett ytterligare tillägg med 5 % utgå. Detta tillägg utgår från och med det kvartalsskifte, vid vilket indextalet uppnått nämnda gräns.

Därest tillägg skulle komma att utgå jämlikt föregående stycke och index därefter vid ingången av något kvartal faller till eller under 237, skall det angivna tillägget bortfalla från och med sagda kvartalsskifte.

3. Tidigare utgående och nu avtalade tillägg skall utgå till stadens i lönestaten upptagna befattningshavare samt befattningshavare, som ehuru icke upptagna i staten fullgöra heltidstjänst.

4. De ovan angivna procentuella tilläggen skall utgå å det belopp, varmed respektive avlöningar icke överstiga 800 kronor i månaden och utbetalas månadsvis.

5. Angivna tillägg skall icke inräknas i befattningshavares pensionsunderlag.

6. Därest index under året stiger till lägst 257, äga befattningshavareorganisationerna rätt att begära förhandlingar angående ytterligare tillägg, dock tidigast från och med ingången av det kvartal, då indextalet uppnått nyssnämnda gräns."

N:o 69.
Ang. rörligt tillägg till stadens befattningshavare och pensionärer under 1943

På grund av vad som sålunda anförts hemställer nämnden, att stadsfullmäktige ville besluta

att under år 1943 dyrtidstillägg till stadens befattningshavare skall utgå i enlighet med ovanintagna mellan löne- och avtalsnämnden, å ena, samt stadens befattningshavares organisationer, å andra sidan, träffade överenskommelse.

Västerås den 4 maj 1943.

För löne- och avtalsnämnden:

KARL ENGDAHL.

/Nils Tunel.

N:o 70.

Drätselkammarens skrivelse ang. inköp av åkmotor till kübelvagnen i djuphamnen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse den 7 maj 1943 har hamnstyrelsen på anförda skäl hemställt om anslag för inköp av en reservåkmotor till kübelvagnen i djuphamnen med ett belopp av 1.850 kronor.

Med överlämnande av framställningen får drätselkammaren, som för egen del finner sig böra förorda bifall till framställningen, på de skäl, vilka av hamnstyrelsen anförts, tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att till alla delar bifalla hamnstyrelsens förslag

samt att härav föranledd utgift skall förskotteras av tillgängliga medel samt täckas i hamnstyrelsens stat för år 1944.

Västerås den 13 maj 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Per Siösteen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 70.

Ang. inköp av åkmotor till kübelvagnen i djuphamnen.

Under sistlidne april månad skadades åkmotorn till kübelvagnen i djuphamnen på grund av att ett kullager gått sönder i densamma. Under den tid reparationen pågick, cirka 14 dagar, ställde Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget en ny motor av samma typ som den skadade till förfogande, varför driften kunde fortgå med endast ett kort avbrott. Ett långvarigt driftsavbrott skulle under nuvarande förhållanden medföra mycket stora olägenheter för såväl hamnen som gruvorna och järnvägen samtidigt som det skulle innebära en avsevärd ekonomisk förlust för hamnen. Styrelsen har funnit det lämpligt att för undvikande av driftsavbrott anskaffa en reservåkmotor till kübelvagnen och har därför infordrat anbud på den till låns bekomna motorn, som är en släpringad asynkronmotor på 30 hästkrafter. Det ingivna anbudet stannar å 1.850 kronor.

Med hänvisning till vad sålunda anförts hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att för inköp av en reservåkmotor till kübelvagnen i djuphamnen anvisa 1.850 kronor.

Västerås den 7 maj 1943.

För hamnstyrelsen:

CARL HELLSTRÖM.

/*Nils Tunel.*

N:o 71.

Drätselkammarens skrivelse ang. anskaffande av div. belysningsanordningar m. m. för luftskyddsändamål i hamnarna.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti här bifogade skrivelse den 7 maj 1943 har hamnstyrelsen på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige för installation av elektrisk belysning i skyddsrummet vid östra kajen i gamla hamnen, reservbelysning till gamla hamnens skyddsrum ävensom djuphamnens skyddsrum, anordnande av torrklosett i ett skyddsrum vid djuphamnen samt uppsättande av mörkläggningslampor vid djuphamnen, måtte anvisa ett anslag av 1.215 kronor.

Nio 71.
Ang. anskaffande av div. belysningsanordningar m. m. för luftskyddsändamål i hamnarna.

Då de föreslagna anordningarna enligt drätselkammarens åsikt äro nödvändiga, finner sig drätselkammaren böra tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att bifalla vad hamnstyrelsen i ärendet föreslagit

samt att utgiften skall förskotteras av tillgängliga medel och slutligt täckas i hamnstyrelsens stat för år 1944.

Västerås den 13 maj 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Per Siösteen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Staden har tidigare ålagts att uppsätta mörkläggningslampor på östra kajen i gamla hamnen ävensom anskaffa en sjukbår till vardera hamnen. Efter företagen inspektion av skyddsrummen i gamla hamnen har luftskyddschefen nu framhållit lämpligheten av att elektrisk belysning installerades i skyddsrummet på östra kajen samt att båda skyddsrummen försåges med reservbelysning. Även i djuphamnen böra mörkläggningslampor uppsättas. Därjämte bör reservbelysning anordnas i båda skyddsrummen därstädes. Slutligen bör i ett av sistnämnda skyddsrum en torrklosett anordnas. Kostnaderna för samtliga förenämnda anordningar har beräknats till 1.215 kronor.

På grund av vad sålunda anförts hemställer hamnstyrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att för anskaffande av ovan omförmälda anordningar för luftskyddsändamål i stadens hamnar anvisa 1.215 kronor.

Västerås den 7 maj 1943.

För hamnstyrelsen:

CARL HELLSTRÖM.

/Nils Tunel.

N:o 72.

Drätselkammarens skrivelse ang. utförande av transformatoranläggning vid Vegagatan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti framställning den 27 april 1943 har styrelsen för tekniska verken på anförda skäl hemställt om ett anslag å 18.000 kronor för utförande av en transformatoranläggning invid Vegagatan.

Drätselkammaren, som efter remiss behandlat framställningen, får med biträdande av styrelsens förslag tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att för utförande av transformatoranläggning vid Vegagatan anvisa ett anslag å 18.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel samt slutligen täckas av lånemedel.

samt att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om medgivande att mot obligationer eller vanliga skuldförbindelser upptaga lån för utgiften ifråga.

Västerås den 13 maj 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Per Siösteen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I samband med planerandet av distributionsledningar för småstugeområdet vid Iggeby beviljades anslag för transformatorstation för detta område. Denna transformatorstation utfördes som en plåtkiosk med en 100 kVA transformator. Den var dock att betrakta såsom en provisorisk anordning. Sedan bebyggelsen på Iggebyområdet öster om Tunbyvägen kommit i gång stod det nämligen klart, att den kalkylerade transformatorn om 100 kVA, som var avsedd att betjäna 100 hushåll, skulle bliva alldeles otillräcklig, sedan det nya området tillkommit. I området öster om Tunbyvägen torde till hösten ytterligare cirka 250 lägenheter stå färdiga, samtliga utrustade för elektrisk kokning. Med den utformning, byggnadsplanen för ifrågavarande område nu erhållit, böra lämpligen även en del kringliggande områden serveras från en och samma transfor-

N:o 72.
Ang. utförande av transformatoranläggning vid Vegagatan.

matorstation och bör denna därför utföras i sådan storlek, att den räcker för kommande behov.

Det är emellertid ej möjligt att inrymma en transformatorstation av den storlek, varom här är fråga i plåtkiosk, varför ett nytt transformatorhus måste uppföras. Preliminärt avtal har träffats med Svenska Riksbyggens Bostadsrättsförening Västeråshus nr 3 om utbyggande av källarvåningen i det sydligaste huset vid Vegagatans västra sida för erhållande av ett transformatorhus. Kostnaden härför beräknas till 6.500 kronor. Transformatorstationen förses med en transformator för 400 kVA, men utföres så, att ytterligare en transformator för ungefär samma effekt kan inrymmas. Kostnaden för transformatorn med instrumentering beräknas till 11.500 kronor, varför sammanlagda kostnaden sålunda blir 18.000 kronor.

Med hänvisning till vad sålunda anförts, hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att för utförande av transformatorstation vid Vegagatan anvisa ett anslag å 18.000 kronor att täckas av lånemedel.

Västerås den 27 april 1943.

För styrelsen för Västerås stads tekniska verk:

GUSTAF OLSSON.

/Nils Tunel.

N:o 73.

Drätselkammarens skrivelse ang. inköp av möbler till fattigvårds- och barnavårdsbyrån.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse den 30 april 1943 har fattigvårdsstyrelsen hemställt om ett anslag av 4.000 kronor för inköp av diverse möbler till fattigvårds- och barnavårdsbyråns lokaler.

Behovet av nyanskaffning har aktualiserats genom den utvidgning, som skett beträffande förutvarande lokaler. Som bekant har byrån tidigare varit synnerligen torftigt tillgodosedd med kontorsmöbler, i det att i viss utsträckning saknas såväl skriv- och arbetsbord för personalen som dokumentskåp och förvaringsutrymmen för handlingar.

Några medel för dessa inköp finnas icke upptagna i årets stat.

Då behovet av nya kontorsmöbler är obestridligt, får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta,

N:o 73.
Ang. inköp av möbler till fattigvårds- och barnavårdsbyrån.

att för inköp av diverse kontorsmöbler till fattigvårds- och barnavårdsbyråns lokaler anvisa ett anslag av 4.000 kronor att utgå av i årets stat upptagna förslagsanslag till oförutsedda utgifter.

Västerås den 13 maj 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Per Siösteen.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom utvidgning av Fattigvårds- och barnavårdsbyråns lokaler har behov av ytterligare möbler för byrån uppstått.

Ehuru personalen ökat sedan år 1926 ha behövliga möbler ändock icke kunnat anskaffas på grund av för trånga lokalutrymmen, som gjort, att arbetet måst fullgöras under primitiva förhållanden.

Kostnaden för erforderliga möbler uppgår till omkring 4.000 kronor, varför fattigvårdsstyrelsen hemställer om ett förslagsanslag på fyratusen kronor till ifrågavarande ändamål.

Västerås den 30 april 1943.

För fattigvårdsstyrelsen

THEOFIL ÖBERG.

Axel Norén.

N:o 74.

Drätselkammarens skrivelse med Kungl. Maj:ts tillstånd för Västerås stad att teckna borgen å amorteringslån för H. S. B. och Riksbyggen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed till stadsfullmäktige för kännedom överlämna här bilagda Kungl. Maj:ts nådiga beslut den 30 april 1943, innefattande medgivande för Västerås stad att teckna borgen för dels ett på 15 års amortering ställt lån å 51.705 kronor 60 öre till Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförening i Västerås u. p. a., dels ock för ett 10-årigt amorteringslån å högst 18.600 kronor till Riksbyggens Bostadsrättsförening Västeråshus nr 2.

Västerås den 13 maj 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Per Siösteen.

Till länsstyrelsen i Västmanlands län.

I en till Kungl. Maj:t ställd, av länsstyrelsen i Västmanlands län med utlåtande den 10 september 1942 jämte magistratens i Västerås yttrande överlämnad skrift har drätselkammaren i nämnda stad, under åberopande av stadsfullmäktiges å sammanträden den 26 februari och den 26 mars 1942 fattade beslut, anhållit om tillstånd för staden att teckna borgen *dels* för ett på femton års amortering ställt lån å femtioettusensjuhundrafem kronor 60 öre åt Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförening i Västerås u. p. a., *dels ock* för ett tioårigt amorteringslån å högst adertontusensexhundra kronor åt Riksbyggens Bostadsrättsförening Västeråshus nr 2.

Efter anmodan har svenska stadsförbundets finansråd den 26 september 1942 yttrat sig i ärendet, varjämte statens byggnadslånebyrå den 5 april 1943 avgivit infordrat utlåtande.

Kungl. Maj:t medgiver, att staden Västerås må ikläda sig omförmälda borgensansvar.

Detta får jag, på nådig befallning, meddela till kännedom.

Stockholm den 30 april 1943.

ERNST WIGFORSS.

/P. J. Arrhenius.

Bestyrkes å tjänstens vägnar:

P. J. Arrhenius.

N:o 75.

Drätselkammarens skrivelse ang. anstånd med omläggning av sophämtningssystemet i staden till den 1 juli 1944.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse den 13 mars 1943 har lantegendomsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige med hänsyn till rådande tidsläge ville besluta att omläggning av sophämtningssystemet i staden finge anstå till den 1 juli 1944.

Med överlämnande av framställning får drätselkammaren härmed anföra följande.

Såsom bekant beslöto stadsfullmäktige under hösten 1940 att i princip uttala sig för s. k. dammfri tömning vid bortforsling av sopor inom staden ävensom i samband därmed uttala sin anslutning till ifrågasatt åläggande för fastighetsägarna att senast den 1 juni 1941 anskaffa för systemets genomförande erforderliga kärl, varjämte stadsfullmäktige beslöto uppdraga åt lantegendomsnämnden att fullfölja ärendet och i sinom tid inkomma med detaljerade förslag. I statförslaget för 1942 upptogs sedermera ett anslag å 61.000 kronor för inköp av automobiler m. m. i syfte att från och med den 1 juli 1942 genomföra det planerade sophämtningssystemet. Med hänsyn till tidsläget och därav beroende materialbrist och prisfördyringar, beslöto stadsfullmäktige emellertid den 27 november 1941 medgiva uppskov med omläggningen under ytterligare ett år till den 1 juli 1943.

Då de skäl, som föranlett tidigare uppskov, allt fortfarande äro gällande, får drätselkammaren med åberopande av vad lantegendomsnämnden anfört tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla lantegendomsnämndens förslag.

Västerås den 13 maj 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Per Siösteen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Lantegendomsnämnden, som förlidet år av stadsfullmäktige erhöll uppskov till den 1 juli 1943 med genomförande av den av stadsfullmäktige beslutade omläggningen av sättet för sophämtningen i staden, får härmed anhålla att stadsfullmäktige med hänsyn till rådande tidsläge ville besluta

N:o 75.
Ang. anstånd med omläggning av sophämtningssystemet i staden till den 1 juli 1944.

att omläggningen av sophämtningssystemet i staden får anstå till den 1 juli 1944.

Västerås den 13 maj 1943.

För lantegendomsnämnden:

HENRIK WELIN-BERGER.

/*Gunnar Ekberg.*

N:o 76.

Drätselkammarens skrivelse ang. iordningställande av lekplats i Rudbecksparken m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom t. f. stadsträdgårdsmästaren I. Blomqvists försorg har utarbetats förslag till iordningställande av Rudbecksparken, vilket förslag syftar till parkens iordningställande i två etapper. Den första etappen omfattar huvudsakligen den del av parken, vilken för närvarande genomkorsas av den numera ej trafikerade Kassörsgatan. Iordningställandet avser i denna del närmast avplanering av området samt i ordningställande av lekområde i parkens nordöstra hörn. Kostnaderna för dessa anordningar, vilka innefatta bland annat diverse schaktnings-, fyllnings- och planteringsarbeten, ordnande av ytavlopp samt dricksvatten, sandlekplats, nyanskaffning och montage av diverse lekredskap, justering av plaskdamm å yttersidan samt uppsättande av skyddsräck kring lekplatsen, skulle belöpa sig på en sammanlagd kostnad av 5.400 kronor.

Den andra etappen avses skola komma till utförande först under år 1944. Anslag härför kommer att senare begäras.

Av skatteanslag i 1939 års stat finnes upptaget ett belopp av 10.000 kronor för utökning och förbättring av lekplatser samt i 1940 års stat ett belopp av 2.500 kronor för samma ändamål, tillhopa 12.500 kronor, varifrån dock avgår anslag å 475 kronor till dricksfontän i Rudbecksparken. Netto har reserverats ett belopp av 12.025 kronor, av vilket belopp kronor 2.267:52 förbrukats för olika ändamål. Å anslagen finnes därför numera reserverat ett belopp av cirka 9.750 kronor, vilket synes drätselkammaren med fördel kunna i anspråk tagas för nu ifrågavarande ändamål, enär medel icke finnas annorledes tillgängliga därför.

Då drätselkammaren finner starka skäl tala för att nu avsedd del av Rudbecksparken iordningställes snarast möjligt såväl med hänsyn till parkens skönhetsvärde som nödvändigheten att anordna tillfredsställande lekplats för stads-

delens barn, får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

N:o 76.

Ang. iordningställande av lekplats i Rudbecksparken m. m.

att bemyndiga drätselkammaren att för iordningställande av lekområde inom Rudbecksparkens nordöstra del i huvudsaklig överensstämmelse med ovan angivna förslag utav reserverade medel å skatteanslag i 1939 och 1940 års stater för utökning och förbättring av lekplatser, utgörande numera cirka 9.750 kronor få disponera ett belopp av 5.400 kronor.

Västerås den 13 maj 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Per Siösteen.*

Västerås 1943. Vestmanlands Läns Tidnings AB:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1943 Den 18 juni XII

N:o 77.

Brandstyrelsens skrivelse med överlämnande av brandchefens årsberättelse för 1942.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Brandstyrelsen får härmed överlämna Brandchefens berättelse för brandkårens verksamhet under år 1942.

Västerås den 8 juni 1943.

För brandstyrelsen:

JOH. SVENSSON.

/*Gunnar Ekberg.*

Till Brandstyrelsen i Västerås.

Över brandkårens verksamhet och därmed sammanhängande förhållanden under det förflutna året får jag härmed vördsamt avgiva följande berättelse:

Västerås stad.

Stadens invånareantal (kyrkoskrivna folkmängden) var den 31 december 1941 39.421 personer och den 31 december 1942 40.797.

Stadens hela ytinnehåll uppgår till 7.600 har, varav 260 har inom det planlagda området.

Antalet registerförda fastigheter är 3.725, därav 1.070 inom och 2.655 utom stadsplanen.

Organisation och personal.

I samband med överflyttningen till nya brandstationen ha tjänstgöringsförhållandena ändrats så, att brandmännen äro förlagda på brandstationen 2 dygn i sträck och sedan ha ett fridygn. Med anledning härav har personalstyrkan ökats med en brandmästare, två brandförmän och en brandman.

Brandstyrkan består av brandchef, vice brandchef och
yrkesbrandkåren: 3 brandmästare, 5 brandförmän och 19 brandmän,
borgarbrandkåren: 1 chef, 3 förmän och 36 man,
brandberedskap från Västmanlands Flygflottilj.

N:o 77.
Brandchefens årsberättelse för år 1942.

Från den 1 januari 1942 befordrades brandförmannen Oskar Thorgren till brandmästare och brandmännen A. B. Junggren, K. M. Reimitz samt E. Hj. Andersson till brandförmän. Den 30 september avgick brandmästaren G. T. Medin, efter över 37 års tjänst vid kåren. Till brandmästare befordrades den 1 oktober brandförmannen Ernst Johansson och till brandförman brandmannen G. H. Hjorth. Under året har en brandförman genomgått Statens Brandskolas brandmästarekurs kat. I. och två brandmän samma skolas brandförmanskurs kat. I.

Under året har brandchefen Olof Clarholm erhållit Städernas Allmänna Brandstodsbolags guldmedalj, och brandmästaren Oskar Thorgren samma bolags medalj i silver.

Brandredskap.

Följande fordon ha stått utrustade på brandstationen för utryckning:
1 automobil med 1.200 min.-lit. centrifugalpump med utdragsstege,
1 automobil med 1.250 min.-lit. R. A. G.-pump och mek. stege,
1 automobil med 800 min.-lit. centrifugalpump och utdragsstege,
1 automobil med Magirusstege (motordriven),
1 manskapsautomobil (även användbar som lastbil),
1 personbil,
1 motorspruta med 1.600 min.-lit. centrifugalpump,
3 motorsprutor med 1.000 min.-lit. centrifugalpump.
Luftskyddsmaterialen har ytterligare utökats.

Brandtelegrafen.

Stadsfullmäktige ha under året beviljat medel till ny brandtelegrafanläggning med centralt manöverbord.

Vattenledningen.

Å vattenledningsnätet ha tillkommit 21 brandposter i stadens ytterområden. Hela antalet brandposter utgjorde vid årets slut 584, därav 48 enskilda.

Antalet brandbrunnar ha utökats och arbeten för iordningställande av ytterligare vattentillgångar pågå.

Bokföringsvärdet av brandväsendets materiel och inventarier är efter gjorda avskrivningar kronor 107.573: 50.

Ambulansväsendet.

Med hälsovårdsnämndens ambulansautomobil hava utförts 562 transporter, därav vid sjukdomsfall 441 och vid olycksfall 121. Med Landstingets ambulansautomobil hava utförts 438 transporter, därav vid sjukdomsfall 394 och vid olycksfall 44.

Brandsyn har förrättats i enlighet med bestämmelserna i stadens brandordning varvid eldstadsbesiktning utförts av vederbörande skorstensfejare.

Övningar och arbeten.

N:o 77.
Brandchefens årsberättelse för år 1942.

Dagordning för yrkesbrandkåren:

8.00— 9.00 gymnastik och övningar,
9.00— 9.30 frukost,
9.30—14.00 arbetstjänst.

Å kårens verkstäder hava utom för brandkårens egen räkning utförts arbeten för drätselkammaren, renhållningsverket, hälsovårdsnämnden m. fl. stadens institutioner i smide, bil- och cykelreparation, skrivmaskinsreparation, snickeri, skrädderi och måleri.

Sammanlagda värdet av de i verkstäderna utförda arbetena är kronor 7.004: 24 enligt följande fördelning:

Smidesverkstaden	4.566: 23
Snickareverkstaden	1.282: 20
Skräddareverkstaden	206: —
Diverse arbeten	949: 81
Summa kronor	7.004: 24

I arbetssumman äro de för brandkårens egen räkning utförda arbetena å beklädnaden, brandredskapen, brandtelegrafen m. m. upptagna till ett värde av kronor 1.161: 85 varå en vinst av kronor 870: 15 uppstått.

Brandkårens hjälp har även tagits i bruk för länspumpning, fyllning av vattentankar å ångare, räddning av djur i fara m. m.

Vakthållning vid teater- och cirkusföreställningar m. m. har av kåren utförts 33 gånger.

Utryckning och eldsvådor.

Antalet utryckningar har varit:

För eldsvåda	70
„ trängrök och förmodad eldfara	19
„ soteld	178
„ kontakt i ledningar till aut. brandalarm m. m.	19
Summa	286

Vid släckning av eldsvådorna har i ett fall använts 13, i ett fall 4, i två fall 3, i fem fall 2 och i sjutton fall 1 slangledning från brandposter eller motorsprutor. Övriga eldsvådor hava släckts med mindre redskap. Sammanlagda längden av vid eldsvådor använd slang utgör 4.991 meter.

Alarmering har 8 gånger skett genom brandskåp, 19 gånger genom automatisk brandalarm, i övriga fall genom telefon eller bud.

Brandstationen.

Stadens nya brandstation vid Kopparbergsvägen 41 togs i bruk i februari och invigdes av statsrådet Bergqvist den 29 mars. Stationen fyller högt ställda

N:o 77.
Brandchefens årsberättelse för år 1942.

krav på utrymme och är inredd efter senaste erfarenheter. Den inrymmer familjebostäder för befälet och varje man, som ligger på vakt har sitt eget lilla rum — vilket ej torde finnas vid någon annan brandkår. För manskapets trevnad är väl sörjt med kök, matsal, samlingsrum och biblioteksrum. Förutom garage, slangtorknings- och övningstorn, gymnastiksal, lektionssal m. m. finnas rymliga verkstadslokaler och skyddsrum.

Bland eldsvådor av större betydenhet kunna nämnas följande:

Den 23 jan. kl. 10.47 alarmerades brandkåren till Stora gatan 78. Vid brandkårens ankomst var vinden i ett tvåvånings bostadshus av trä övertänd. Elden släcktes med två slangledningar från brandpost och skadorna inskränkte sig till den eldhärjade vinden och yttertaket. Vissa spår tydde på att elden sannolikt var anlagd.

Den 28 febr. kl. 18.55 kallades brandkåren till Arosbygdens sädesmagasin vid Lillån. Genom minderårigas lek med gengaständstickor, hade ett upplag av vass intill sädesmagasinets ena vägg antänts. Då brandkåren anlände hade elden fått fäste i väggen samt genom ett fönster och under taket dragit sig in i magasinet. Två slangledningar från brandpost utlades varefter elden släcktes innan större skador anställdes på byggnaden. Endast en mindre del av det inneliggande spannmålslagret skadades.

Å ångaren Fredborg av Västervik uppstod den 21 juli, under uppehåll i gamla hamnen, eld i lasten av kolbriketter. Genom lämpning och vattenbegjutning släcktes elden.

Den 26 aug. alarmerades brandkåren till Stockholmsvägen 3, där eld utbrutit i en bostadslägenhet. Elden hade vid brandkårens ankomst trängt ut genom ett fönster och även antänt taket å fastigheten. Elden släcktes med två strålar från en grenad slangledning, sedan en del av taket brutits upp.

Post- och telegrafhuset eldhärjades natten till den 22 september. Brandkåren alarmerades kl. 4.00 av vakthavande rikstelefonisterna. Vid brandkårens ankomst till platsen slogo lågorna ut genom yttertaket och vinden över byggnadens mittparti var helt övertänd. Genom ett kraftigt släckningsingripande med sammanlagt 13 strålar, kunde emellertid elden begränsas till telefonsalen 2 tr. samt vinden. Förutom yrkesbrandkåren och borgarbrandkåren deltog ett antal vpl. civilarbetare i släckningsarbetet. Omkring kl. 4.45 förorsakade branden flyglarm på grund av skador på alarmeringscentralen, varvid en del luftskyddspersonal infann sig på brandplatsen. Brandkårens huvudstyrka kunde återvända till stationen efter c:a 2 timmars arbete. Eftersläckning och bevakning pågick till kl. 17.20 samma dag.

Genom gnistor från ett gengasaggregat uppstod den 23 nov. eld i ett garage på Kopparbergsvägen 24. Eldhärden, som bestod av säckar med träull, bildäck, trävirke m. m., släcktes med två slangledningar från brandpost.

Västerås den 1 april 1943.

OLOF CLARHOLM.
Brandchef.

N:o 78.

Berättelse över Västerås stads familjebidragsnämnds verksamhet under år 1942.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Västerås stads familjebidragsnämnd inkommit med berättelse över nämndens verksamhet under år 1942, får drätselkammaren härmed till stadsfullmäktige överlämna sagda berättelse.

Västerås den 4 juni 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Per Sjösteen.*

Ledamöter i nämnden ha varit:
Muraren O. M. Hellblom, ordförande,
Barnavårdsmannen Elsa Hultgren, vice ordförande,
Lagerarbetaren Oskar Löfquist,
Kontoristen Lilly Andersson,
Fabrikören Carl Holmquist,

med suppleanterna:
Järnvägstjänstemannen Ture Bergqvist,
Byggmästaren K. A. Darnell,
Montören S. A. Strand,
Apparatprovaren Ragnar Kragge,
Fru Karin Kjelldahl.

I skrivelse den 12 oktober 1942 till stadsfullmäktige med förslag till stat för år 1943 redogjorde nämnden för inträffade förändringar i de författningar, som reglera verksamheten, samt utvecklingen i organisatoriskt avseende. Sedan den 1 mars 1943 äro de nya författningarna i kraft i det närmaste i full utsträckning. Den ökade arbetsbördan och den därav ökade personalen har nödvändiggjort, att lokalerna i Stadshuset måst utbytas mot större lokaler i Munkgatan 20, Stora Westmannia, från april 1943.

N:o 78. *Familjebidragsnämndens berättelse över verksamheten under år 1942.*

Under år 1942 har utbetalats familjebidrag och hemortslön med 1.721.740: 81 kronor, varav 1.618.917: 20 kronor utgöra statsbidrag och kommunandelen utgör kronor 102.823: 61

Huru beloppen fördela sig på de olika månaderna och bidragsformerna framgår av särskild bilaga. Övriga utgifter ha varit:

Porton och telefon	11.144: 42
Löner, arvoden, inklusive ett belopp om 244 kronor i reseersättningar	26.781: 57
Inventarier	2.011: 55
Trycksaker och annonser	1.206: 76
Kontorsmaterial	1.222: 88
Lyse och städning	749: 71
Kronor	145.940: 50

Den av stadsfullmäktige för år 1942 fastställda staten för nämndens verksamhet upptog:

Kommunandel	70.000: —
Övriga utgifter	34.100: —
Kronor	104.100: —

På framställning av nämnden beviljade stadsfullmäktige den 26 november 1942 ett tilläggsanslag å	40.000: —
Kronor	144.100: —

Sammanlagda förslagsanslagen å 144.100 kronor ha alltså överskridits med 1.840: 50 kronor.

Antalet utsända postgiroutbetalningskort för familjepenning har, då det varit som högst, uppgått till 1.278 per vecka och för bostadsbidrag 1.400 per månad, och då det varit som lägst 527 per vecka i familjepenning och 593 per månad i bostadsbidrag. Sammanlagda antalet postgiroutbetalningskort för år 1942 utgjorde 55.060, varav 49.924 i familjebidrag och 5.136 i hemortslön, mot 37.172 under år 1941.

Angående verksamheten i övrigt kan nämnas:

Nämnden har under året hållit 61 sammanträden.

T. o. m. utgången av år 1942 registrerade akter utgjorde 5.304, varav under år 1942 tillkomma 1.708 mot 1.564 under år 1941.

Antalet under år 1942 inkomna ansökningar i familjebidragsärenden voro 4.530 mot 3.580 under år 1941 och antalet fattade beslut i sådana ärenden 5.806 mot 3.649 under år 1941.

3.024 beslut ha fattats om retroaktiv hemortslön och 1.430 om fortlöpande hemortslön.

Besökande per dag på nämndens expedition uppgick i medeltal till 50 st.

Nämnden har under året yttrat sig över 25 besvär till länsstyrelsen över nämndens beslut i familjebidragsärenden.

Yttrande ha avgivits till värnpliktslånenämnden över 41 ansökningar om värnpliktslån och till länskommitténs understödsnämnd över cirka 450 ansökningar om bidrag av de av denna nämnd handhavda medlen.

N:o 78. *Familjebidragsnämndens berättelse över verksamheten under år 1942.*

Nämndens ordförande och sekreterare samt expeditionsföreståndaren ha i november 1942 i Stockholm bevistat sammanträde mellan Statens arbetsmarknadskommission och familjebidragsnämnder för överläggning om tillämpningen av den nya krigsfamiljebidragsförordningen.

Västerås den 8 maj 1943.

O. M. HELLBLOM.

/B. Sjöstrand.

N:o 78. *Familjebidragsnämndens berättelse över verksamheten under år 1942.*

År 1942 Månad	Familjepenning			Bostadsbidrag			Näringsbidrag		
	Summa	grundbelopp och statsbidrag	kommunandel	Summa	statsbidrag	kommunandel	Summa	statsbidrag	kommunandel
Januari	47.515: 50	45.202: 01	2.313: 49	34.491: 50	31.042: 35	3.449: 15	645: —	594: 54	50: 46
Februari	61.265: 45	58.319: 98	2.945: 47	39.442: 81	35.498: 53	3.944: 28	1.690: —	1.565: 26	124: 74
Mars	145.539: 17	138.671: 79	6.867: 38	73.925: 50	66.532: 95	7.392: 55	2.432: 50	2.262: 32	170: 18
April	70.615: 12	67.258: 53	3.356: 59	73.530: 41	66.177: 37	7.353: 04	2.100: —	1.945: 72	154: 28
Maj	89.467: 01	85.114: 85	4.352: 16	59.972: 55	53.975: 30	5.997: 25	952: —	.886: 22	65: 78
Juni	55.517: —	52.816: 54	2.700: 46	40.281: 43	36.253: 29	4.028: 14	707:	655: 98	51: 02
Juli	62.815: 70	59.178: 60	3.637: 10	27.632: 92	24.869: 63	2.763: 29	1.185: —	1.101: 98	83: 02
Augusti	75.675: 15	71.189: 94	4.485: 21	27.248: 82	24.523: 94	2.724: 88	995: —	924: 23	70: 77
September	65.217: 38	61.307: 01	3.910: 37	31.071: 19	27.964: 07	3.107: 12	1.050: —	962: 59	87: 41
Oktober	72.957: 78	68.642: 86	4.314: 92	38.533: 25	34.679: 93	3.853: 32	615: —	567: 69	47: 31
November	84.661: 55	79.617: —	5.044: 55	41.344: 05	37.209: 65	4.134: 40	370: —	339: 48	30: 52
December	63.152: 55	59.388: 07	3.764: 48	40.386: 72	36.348: 05	4.038: 67	390: —	358: 88	31: 12
Kronor	894.399: 36	846.707: 18	47.692: 18	527.861: 15	475.075: 06	52.786: 09	13.131: 50	12.164: 89	966: 61

År 1942 Månad	Sjukbidrag			Hemortslön	Summa		Summa
	Summa	statsbidrag	kommunandel	statsbidrag	statsbidrag	kommunandel	familjebidrag och hemortslön
Januari	1.103: 73	993: 36	110: 37	—	77.832: 26	5.923: 47	83.755: 73
Februari	753: 46	678: 12	75: 34	—	96.061: 89	7.089: 83	103.151: 72
Mars	1.596: 47	1.436: 83	159: 64	—	208.903: 89	14.589: 75	223.493: 64
April	2.535: 92	2.282: 33	253: 59	—	137.663: 95	11.117: 50	148.781: 45
Maj	1.281: 17	1.153: 06	128: 11	—	141.129: 43	10.543: 30	151.672: 73
Juni	814: 14	732: 73	81: 41	—	90.458: 54	6.861: 03	97.319: 57
Juli	1.411: 94	1.270: 75	141: 19	—	86.420: 96	6.624: 60	93.045: 56
Augusti	435: 15	391: 64	43: 51	9.680: 50	106.710: 25	7.324: 37	114.034: 62
September	1.002: 59	902: 33	100: 26	91.626: —	182.762: —	7.205: 16	189.967: 16
Oktober	793: 74	714: 37	79: 37	80.085: —	184.689: 85	8.294: 92	192.984: 77
November	1.279: 85	1.151: 87	127: 98	47.818: —	166.136: —	9.337: 45	175.473: 45
December	779: 64	701: 68	77: 96	43.351: 50	140.148: 18	7.912: 23	148.060: 41
Kronor	13.787: 80	12.409: 07	1.378: 73	272.561: —	1.618.917: 20	102.823: 61	1.721.740: 81

N:o 79.

Drätselkammarens skrivelse med överlämnande av byggnadskontorets årsberättelse för 1942.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

För stadsfullmäktiges kännedom får drätselkammaren härmed överlämna till kammaren inkommen berättelse rörande byggnadskontorets verksamhet under år 1942.

Västerås den 4 juni 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Per Siösteen.*

Byggnadskontorets årsberättelse för 1942.

7 A. Gatu- och väghållning.

I. UNDERHÅLLSARBETEN.

Anslag enligt stat 125.000: —.

På grund av pågående stensättningsarbeten på Kopparbergsvägen har underhållskostnaden för denna minskats. Till vanligt underhåll av Skerikesvägen har den däri ingående Skerikesbron undergått omfattande reparationsarbeten. För de gator och vägar, som blivit föremål för specificerad bokföring utgöra underhållskostnaderna:

Apalbyvägen		895: 68
Kopparbergsvägen		5.907: 02
Köpingsvägen		7.378: 20
Lundbyvägen		2.646: 20
Pilgatan		1.893: 79
Skerikesvägen	1.401: 80	
Skerikesbron	5.947: 12	7.348: 92
Skultunavägen		8.137: 64
Stockholmsvägen		1.006: 58
Södra landsvägen		2.848: 54

N:o 79. *Byggnadskontorets årsberättelse för 1942.*

Tegnérgatan	1.704: 49	
Vallby—Skälbyvägen	2.174: 51	41.941: 57
Nya dagvattenbrunnar		2.507: 22
Förbättring av gator på Ängsgärdet enl. Stfm:s beslut den 26/11 1942		5.000: —
Underhåll och mindre förbättr. av övriga gator		111.138: 42
Summa kronor		160.587: 21

7 A. INKOMSTER.

	Verkl.	Beräknat
Statsbidrag för vägunderhåll	38.000: —	65.000: —
Gatukostnadsbidrag	204: —	4.000: —
Omnibustrafiken	4.000: —	4.000: —
Torgplatsavgifter	3.724: —	4.000: —
Summa kronor	45.928: —	77.000: —

II. NYANLÄGGNINGAR OCH FÖRBÄTTRINGSARBETEN.

a) *Inom stadsplanelagt område.*

Bondegatan (Lidmansvägen—Hållgatan) samt

Hållgatan (Bondegatan—Kungsgatan).

Anslag kr. 54.700: — bev. av Stfm. den 29/5 1941.

Körbanans stensättning har utförts under året samt gångbanans beläggning med cementplattor utanför H. S. B:s nybyggnad i kv. Kerstin. Med hänsyn till planerad nybebyggelse har den återstående gångbanebeläggningen uppskjutits.

Kostnad under året 22.197: 87.

Totalkostnad hittills 53.672: 06.

Bondegatan (Djäknebergsgatan—Lidmansvägen).

Anslag kr. 1.700: — bev. av Drk den 3/9 1942 för beläggning av gångbanorna med cementplattor. Norra gångbanan har färdigställts under året.

Kostnad under året 832: 62.

Drottninggatan (utanför stadsägorna n:r 746 och n:r 746 A).

Anslag kr. 5.100: — bev. av Drk den 16/4 1942 för breddning och stödmur av betong.

Genom felberäkning av sprängningsmassorna och mera påkostat utförande av muren ha kostnaderna avsevärt ökats.

Arbetet har slutförts under året.

Slutkostnad 12.408: 08.

Knutsgatan.

Anslag kr. 52.000: — bev. av Stfm. den 19/6 1941 för stensättning med smågatsten.

Arbetet har utförts under året med fri smågatsten från statens förråd. Slutkostnad 42.091: 72.

Lidmansvägen (Bondegatan—Västermalmsgatan).

Anslag kr. 2.500: — bev. av Drk den 13/8 1942 för utläggning av kantsten med erforderliga justeringar av kör- och gångbanor.

Arbetet har utförts under året.

Slutkostnad 2.096: 09.

Mileniigatan.

Anslag kr. 18.700: — bev. av Stfm. den 26/11 1942 för ordnande av ny sträckning av gatan föranledd av nybyggnad för Jakobsbergs folkskola.

Arbetena ha påbörjats.

Kostnad under året 3.777: 54.

Norra Ringvägen (Engelbrektsgatan—Tegnérgatan).

Anslag kr. 7.000: — bev. av Stfm. den 19/6 1941 för justering och kantsten.

Anslag kr. 14.800: — bev. av Stfm. den 25/9 1941 för sättning med smågatsten.

Utöver ursprungligen beräknade arbeten har större ändring av profilen vidtagits för bättre anslutning till Engelbrektsgatan, vilken ändring medfört ändringsarbeten för angränsande fastigheter och omläggning av planteringen.

Arbetet har slutförts under året.

Kostnad under året 21.023: 63.

Slutkostnad 35.044: 38.

Norra Ringvägen (Lovisebergsvägen—Kopparbergsvägen).

Anslag kr. 23.000: — bev. av Stfm. den 19/6 1941 för förberedande arbeten för stensättning.

Arbetet har avslutats under året.

Slutkostnad 25.511: 81.

I staten för 1943 har upptagits 25.000: — kr. för stensättning av samma sträcka. För detta arbete har mottagits smågatsten från statens förråd, varför åtgått till frakt och transport inom staden 10.886: 56.

Norra Ringvägen (Brahegatan—Tessingatan).

Anslag kr. 4.500: — bev. av Drk den 13/8 1942 för utläggning av kantsten i södra körfilen med erforderliga justeringar.

Arbetet har slutförts under året.

Slutkostnad 3.948: 52.

Stortorget.

Anslag kr. 2.600: — bev. av Stfm. den 31/8 1939 för beläggning med cementplattor av södra gångbanan.

Arbetet har utförts under året.

Slutkostnad 3.227: 67.

N:o 79.
Byggnadskontorets årsberättelse för 1942.

Småstugeområdet.

Anslag kr. 110.000: —, varav 12.500: — för del i Tunbyvägen bev. av Stfm. den 25/4 1940.

Örnvägen har färdigställts med kantsten. Falkvägen och Talgoxvägen ha underhållits för under året pågående nybyggen.

Kostnad under året 3.757: 20.

Totalkostnad hittills 29.626: 29.

b) *Utom stadsplanelagt område.*

Arosvägen (förlängning till Vasagatan).

Anslag kr. 20.600: — upptaget i 1943 års stat för nyanläggning.

Förberedande arbeten utförda under året.

Kostnad under året 4.452: 49.

Arosvägen (Vasagatan—Tunbyvägen).

Anslag kr. 24.000: — upptaget i 1943 års stat för nyanläggning.

Fyllningsarbeten utförda under året.

Kostnad under året 2.070: 21.

Bomansgatan (Sundinsgatan—Mobergsgatan).

Anslag kr. 15.000: — bev. av Stfm. den 18/6 1942 för ordnande av ny gata i samband med markförsäljning för bostadsbebyggelse.

Terraseringsarbeten och förberedande hårdgöring av körbanan ha utförts under året.

Kostnader under året 7.497: —.

Bomansgatan (västerut mot Kullen).

Anslag kr. 19.600: — bev. av Stfm. den 31/8 1942 för ordnande av ny gata i samband med markförsäljning för bostadsbebyggelse.

Terrasseringsarbeten ha utförts under året.

Kostnader under året 6.017: 95.

Emausgatan (norrut till Kopparbergsvägen).

Utföres på uppdrag av Asea och avser ordnande av ny gata i samband med Aseas bostadsbebyggelse.

Kostnader under året 7.961: 43.

Köpingsvägens omläggning mellan Djuphamnsvägen och Långängskrogen.

Av entreprenadarbetet, som utförts av A.-B. Vägförbättringar, återstå mindre justeringsarbeten. Den nya vägen uppläts i hela dess sträckning för trafik den 5 oktober.

Anslag kr. 88.800: — bev. av Stfm. den 25/5 1939.

Anslag kr. 266.200: — bev. av automobilskattemedel.

Kostnad under året 185.484: 47.

Totalkostnad hittills 366.759: 69.

Malmabergsgatan (Runebergsgatan—Nybomsgatan).

Anslag kr. 8.700: — bev. av Stfm. den 18/6 1942 för utläggning av kantsten och ordnande för plantering på västra sidan.

Arbetet har utförts under året.

Slutkostnad 8.811: 19.

N. Ringvägen—Kristiansborgsallén—Kopparbergsvägen—stadsgränsen.

Anslag kr. 43.020: — upptaget i 1942 års stat.

Beviljat statsbidrag 243.780: — för statlig stensättning. Arbetet har i Norra Ringvägen och mindre del av Kristiansborgsallén utförts av staden och i övrigt av A.-B. Skånska Cementgjuteriet. Arbetet är slutfört men slutuppgörelse har ej skett med entreprenören. Utöver beräknade arbeten har grundförstärkning utförts dels i del av Norra Ringvägen, dels vid vägtrummorna på Kopparbergsvägen.

Kostnad under året 176.391: 99.

Kostnad hittills 300.604: 05.

Väg till reningsverket.

Anslag kr. 7.500: — bev. av Drk den 4/6 1942 för ordnande av ny tillfartsväg i samband med markförsäljning.

Arbetet har utförts under året.

Slutkostnad 6.612: 24.

Vegagatan (Polhemsgatan—Tunbyvägen).

Anslag kr. 27.600: — bev. av Stfm. den 24/9 1942 för ordnande av ny gata i samband med markförsäljning för bostadsbebyggelse.

Förberedande arbeten utförda under året.

Kostnad under året 440: 30.

Gångbro med tillfart till Björnön.

Anslag kr. 57.500: — bev. av Stfm. den 29/1 1942 för utförande av en 3 m. bred gångbro jämte nedfart samt förbättring av befintlig cykelstig över Hamre.

Broarbetet utfördes såsom övningsarbete av ingenjörstrupper från Svea ingenjörskår och bron invigdes den 20 juni.

Återstår förbättring av cykelstigen och nedfarten.

Kostnad under året 52.267: 55.

Persbobäcken (Gustavsborgsgatan—Persbovägen).

Anslag kr. 18.000: — bev. av Stfm. den 18/6 1942 för igenläggning med kulvert.

Arbetet har utförts under året.

Slutkostnad 17.222: 28.

Persbobäcken (söder om småstugeområdet).

Anslag kr. 8.000: —, bev. av Drk den 13/8 1942 för igenläggning med kulvert.

N:o 79.
Byggnadskontorets årsberättelse för 1942.

Arbetet har utförts under året.
Slutkostnad 8.149: 04.

c) RESERVARBETEN.

Johannisbergs badplats.

Anslag kr. 25.000: — bev. av Stfm. den 26/3 1942 för fortsatt iordningställande av den som reservarbete år 1941 påbörjade badplatsen.

De beräknade grustransporterna över isen från Björnön måste under den gynnsamma istiden inställas på grund av bristande tillgång till lastbilar förorsakad av militärinkallelser. Arbetena ha härigenom ej kunnat genomföras enligt den uppgjorda planen och ha fördyrats därav att fyllnadsmassor måst tagas på annat sätt.

Kostnad under året 31.923: 24.

7 E. Gaturenhållning.

Anslag enligt stat	64.368: —
Vinterrenhållning	33.098: 13
Övrig renhållning	33.590: 13
Total kostnad	66.688: 26

9. Hamnar.

För hamnen har byggnadskontoret utöver vanligt underhåll utfört följande nya anläggningsarbeten.

Kabeltrumma i djuphamnen.

Arbetet har utförts i samband med byggande av nya brokranen. Arbetet, som påbörjades under 1941, har avslutats under året.

Kostnad under året 3.292: 46.

Slutkostnad 26.634: 30.

Transformatorstation i djuphamnen.

Anslag kr. 11.000: — bev. av Stfm. den 29/1 1942 för uppförande av ny transformatorstation.

Arbetet, som påbörjades under 1941, har fullbordats under året.

Kostnad under året 3.318: 29.

Slutkostnad 12.722: 69.

Tillbyggnad av djuphamnen.

Förberedande arbeten med röjning, fyllning samt utredningar ha verkställts.

Kostnad under året 5.867: 33.

Totalkostnad hittills 11.433: 80.

Vågbrytaren vid djuphamnen. N:o 79.

Anslag kr. 125.000: — bev. av Stfm. den 29/1 1942 för förlängning av vågbrytaren 300 m. *Byggnadskontorets årsberättelse för 1942.*

Arbetet utfördes från isen under våren, varvid medhanns 250 m. Material har inköpts för hela längden.

Kostnad under året 105.644: 64.

18 B. Varmbadhus.

Billighetsbastun.

Anslag kr. 3.500: — bev. av Stfm. den 28/5 1942.

Anslag kr. 2.000: — bev. av Stfm. den 21/12 1942 för ombyggnad av tvättrum och omklädningsrum.

Arbetet har utförts under året.

Kostnad 7.410: 18.

18 E. Automobilen.

Bilens gångtid under året har varit 2.586 timmar.

Utgifter	13.873: 27
Inkomster	18.109: 69

18 F. Malma grustag.

Under året har sorteringsverket ombyggts. En rotationskross har inköpts samt stålband och stålbandstranportör för retur av krossat material till sorteringsverket. Med montagekostnaden uppgår kostnaden för denna omändring till kr. 10.200: —. Ävenså har uppförts en 120 m. lång transportbana från sorteringsverket till upplag. Kostnaden för denna är kr. 800: —.

Under året har den med vissa års mellanrum återkommande förflyttningen av sorteringsverket skett, vilket medfört ökning av utgifterna under underhållskontot.

Utgående material från Malma grustag år 1942.

Före sorteringsverkets ombyggnad.

1/1—30/9 1942.

Kross	403,2 m³
Singel	1.941,6 „
Sand	6.747,9 „
Grus	1.057,9 „
Lermo	46,4 „
Fyllning	621,3 „
Makadam	119,2 „

N:o 79.
Byggnadskontorets årsberättelse för 1942.

Efter sorteringsverkets ombyggnad.
1/10—31/12 1942.

Sort. 1 Sand	686,7	m³
„ 2 Sand och stenmjöl	298,9	„
„ 3 Krossgrus	1.092,6	„
„ 4 Finsingel	165,2	„
„ 5 Grovsingel	677,7	„
Makadam	197,4	„
Fyllning	33,0	„
Lermo	32,5	„
Grus	381,8	„
Summa under hela året	14.503,3	m³

Kostnaderna för utgående material fördelas enligt nedanstående:
Gator och vägar:

Underhåll	13.446: 10	
Nyanläggningar	6.985: 55	
Sandning vintertid	1.959: 15	
Renhållning	458: 70	
Hamnar	659: 05	
Fastigheter	2.356: 65	
Övriga arbeten och platser	518: 10	
Försålt	13.268: 64	39.651: 94

Lager vid Malma av material, som passerat sorteringsverket eller i övrigt bearbetats:

Stenskärv	75	m³	à 4: 50	337: 50
Fältsten	220	„	à 1: 50	330: —
Sort. 1	7,7	„	à 1: 50	11: 55
„ 2	5,4	„	à 2: 50	13: 50
„ 3	59,5	„	à 4: 50	267: 75
„ 4	27	„	à 5: —	135: —
„ 5	198	„	à 5: —	990: — 2.085: 30
			Summa kr.	41.737: 24

18 G. Drätselkammarens förråd

Utgående material från förrådet under år 1942 har fördelas enligt nedanstående:

Gator, vägar, torg:

Underhåll och reparationer	22.241: 37
Nyanläggningar	54.115: 29

N:o 79.
Byggnadskontorets årsberättelse för 1942.

Renhållning	4.770: 95
Hamnar	12.610: 75
Båttrafiken	297: 35
Kallbadhus och badplatser	2.520: 52
Grustaget	4.493: 97
Automobilen	302: 06
Fastigheter	34.082: 14
Allmänna luftskyddet	5.063: 61
Diverse	5.274: 04
Försålt	10.732: 37
	156.504: 42

MASKINER OCH REDSKAP.

Inköp.

Den under år 1941 beställda motorvälten för vedgasdrift har levererats under våren. Kostnad 31.018: 10.

Snöstaket	4.838: 40
Grussträngspridare till väghyvel	663: —
Lastficka	795: —
Förplog och sidoplog	2.703: —

De olika maskinerna ha körts följande tider:

Kompressorn	491 tim.
Stenstötningsmaskin (2 st.)	1.652½ „
Väghyvlar (2 st.)	2.218½ „
Vägvält	1.078 „
Gångbanevält	—

PERSONALUPPGIFTER.

Under året ha sammanlagt 219 arbetare varit anställda enl. nedanstående:

3 st. motorskötare
1 st. chaufför
2 st. reparatörer
9 st. träarbetare (ord.)
24 st. „ (extra)
14 st. extra och ord. stensättare
112 st. extra och ord. grovarbetare
30 st. extra snöskottare
23 st. reservarbetare
1 st. eldare (extra)

N:o 79.

Byggnadskontorets årsberättelse för 1942.

	ord.: ex. ord.	reservarb.	Summa
Arbetstimmar:			
Tidlön: (60 %)	113.930	2.110	116.040
Ackord: (40 %)	75.836	2.938	78.774
	189.766	5.048	194.814
Dagsverken	23.720	631	24.351
Arbetsveckor	3.953	105	4.058

Arbetstiden under året har varit för de ord. och extra ord.: 8 månader med 48 timmars arbetsvecka och 4 månader med 45½ timmars arbetsvecka. Reservarbetena ha pågått 3 månader.

I avlöningar och andra ersättningar har utbetalats kronor 434.221: —, fördelade sålunda:

		ord.: ex. ord.	reservarb.
För timtidsarbete	113.930 tim.	143.501: —	2.110 tim. 2.595: —
För ackordsarbete	75.836 „	181.698: —	2.938 „ 5.283: —
Övertidsprocent	6.560 „	6.428: —	
Dyrtidstillägg		57.351: —	1.287: —
Dagtraktamente	73 st. arb.	4.867: —	
Beredskapsavl.	38 st. „	8.039: —	
Olycksfallsavl.	15 st. „	2.675: —	
Sjukavlöning	22 st. „	2.073: —	
Semesteravlöning	89 st. „	15.783: —	
Medicin och läkare	22 st. „	716: —	
Övriga ersättningar	30 st. „	1.925: —	
		Kronor 425.056: —	9.165: —

21 A. Allmän fastighetsförvaltning.

I. Underhåll

	Ber. utg.	Verkl. kostn.
a) Diverse fastigheter	58.000: —	62.300: 76
b) Rådhuset	2.000: —	2.229: 19
bb) Tomten nr 1 i kv. Njord	—	1.112: 63
c) Polisstationen	1.000: —	1.673: 56
cc) Brandstationen	500: —	2.438: 66
d) Stadshotellet	25.000: —	9.014: 62
e) Sundinska huset	2.500: —	1.476: 46
f) Tullhuset	500: —	560: 22
g) Stadspaviljongen	2.000: —	12.734: 37
h) Hamnfastigheterna	2.400: —	2.505: 65
i) Omnibusstationen	200: —	609: 87
j) Omnibusgaraget	1.000: —	585: 50

k) Carlsberg m. fl.	10.000: —	9.629: 53	N:o 79.
l) Björnön	1.500: —	2.454: 38	*Byggnadskontorets årsberättelse för 1942.*
m) Hästholmarna	3.500: —	9.950: 38	
Summa kronor	110.100: —	119.275: 78	

För iordningställande av nya expeditionslokaler för fattigvårdsstyrelsen i fastigheten Nestor nr 2 har av underhållsanslaget anslagits 6.300: — kr.
Kostnaden under året 754: 52.

Rådhuset.

Anslag kr. 3.500: — bev. av Drk den 13/8 1942 att täckas i 1943 års stat, för ommålning av rådhuset. Arbetet har utförts.
Kostnad kr. 4.346: 18.

II. NYBYGGNAD OCH FÖRBÄTTRING.

Verkstadslokal vid skeppsvarvet.

Anslag kr. 25.000: — bev. av Stfm. den 28/8 1941.
Arbetena ha avslutats under året.
Kostnaden under året 8.258: 11.
Slutkostnad 24.313: 30.

Stadshotellet—Stadspaviljongen.

Anslag kr. 67.200: — upptaget i 1942 års stat för under 1941 påbörjade arbeten.
Anslag kr. 85.000: — bev. av Stfm. den 28/5 1942.

Stadspaviljongen.

Inre arbeten: förutom allmän inre reparation ha inretts tre toalettrum och ett personalrum samt upptagits en ny förbindelse med trädgården från källaren i södra gaveln.

Yttre arbeten: en inhägnad köksgård har anlagts och i samband därmed ha gångarna och planteringen i parken delvis omlagts norr och öster om paviljongen.

Serveringspergolan har inklätts mot parken och en inre restaurantgård avskilts från kaféserveringen, som uppdelats i två plan genom uppläggande av en terrass.

Stadshotellet.

Matsalen har utvidgats och ändrats genom borttagande av väggen mellan stora och lilla matsalen. Vid alla fönstren ha inmonterats aeroventapparater, för vilka omläggning och utvidgning av värmerören utförts. Musikestraden och matsalens västra vägg ha försetts med målningar av konstnärinnan Brita Nordencreutz.

N:o 79.
Byggnadskontorets årsberättelse för 1942.

Köksavdelningen har försetts med kylrum, renseri och personalkontroll, samt själva köket med imkupa med ventilationsanordningar för utsugning och inblåsning av förvärmd luft.

Stora festsalen har försetts med fläktventilation med utsugning och inblåsning av förvärmd luft. För denna anläggning har utvidgning och omläggning skett av värmerören.

Hotellavdelningen har försetts med varuhiss, moderna lås och värmeelement i trapphallen.

Kostnad under året 96.522: 33.

Kostnad hittills 130.924: 84.

Flyghangar vid Johannisberg.

Anslag kr. 34.000: — bev. av Stfm. den 19/6 1941.

Slutkostnad 31.596: 11.

Omnibusgaraget.

Anslag kr. 15.000: — bev. av Stfm. den 26/3 1942 för anordnande av fläktventilation och bättre uppvärmningsanordningar.

Arbetet är i huvudsak färdigt.

Kostnad under året 4.709: 06.

Arkivinredning i Mariaberget.

Anslag kr. 9.000: — bev. av Stfm. den 30/4 1942.

Arbetet är i huvudsak färdigt.

Kostnad under året 3.425: 83.

Polisstationen.

Anslag kr. 40.000: — bev. av Stfm. den 31/8 1942 för reparations- och ändringsarbeten avseende omändring av brandkårens förutvarande tjänste- och bostadslokaler för polisen samt ny inredning och förbättring av cellavdelningen.

Arbetena pågå.

Kostnad under året 10.649: 08.

Brandstationen.

Anslag kr. 1.150: — bev. av Drk den 3/9 1942 för uppförande av cykelgarage.

Kostnad under året 467: 95.

Sundinska huset.

Anslag kr. 13.400: — bev. av Stfm. den 31/8 1942 för reparationer och ombyggnad av arbetsförmedlingens och pastorsexpeditionens lokaler.

Kostnad under året 3.419: 05.

Högre allmänna läroverket.

Anslag kr. 83.000: — bev. av Stfm. den 18/6 1942 för reparations- och förbättringsarbeten.

Utöver reparationsarbeten har i huvudbyggnaden samtliga fönster försetts med kopplade bågar, aulan och musiksalen ha försetts med podium och gradiner. I nya annexet har värmesystemet översetts och returledningarna utbytts, ny vedpanna installerats och takfönstren försetts med isoflexisolation. Två toalettrum ha inretts. Nischerna kring värmeelementen ha borttagits.

Kostnad under året 58.533: 83.

N:o 79. *Byggnadskontorets årsberättelse för 1942.*

Läroverkets biblioteksbyggnad.

Anslag kr. 6.500: — bev. av Stfm. den 24/9 1942 för förbättring av värmeledningssystemet.

Arbetet påbörjades under jullovet.

Kostnad under året 176: 65.

Kommunala flickskolan.

Reserverade skatteanslag för 1940—1941 kr. 2.972: 88.

Anslag i 1942 år stat 5.800: —.

Anslag kr. 11.500: — bev. av Stfm. den 31/8 1942 för inventarier och inredning. Under året har bl. a. ny biologisal inretts samt tjänsterum för vaktmästaren. Högtidssalen har renoverats och försetts med ny armatur och nya bänkar.

Kostnad under året 10.221: 61.

Luftskyddet.

Branddammar.

Anslag kr. 26.200: — i 1942 års stat för byggande av 3 st. branddammar. I planteringen söder om Hammarby skola och öster om köttbesiktningsbyrån ha genom entreprenör utförts två branddammar. En tredje har påbörjats i stadens regi söder om Kristiansborgs gård.

Kostnad under året 21.696: 97.

Offentliga skyddsrum.

Anslag kr. 37.502: — bev. av Stfm. den 28/5 1942 för anordnande av nio offentliga skyddsrum utöver dem, för vilka anslag beviljats 1940.

Arbetena äro i huvudsak utförda.

Kostnad under året 21.285: 41.

Skyddsrum i stadens skolor.

Anslag kr. 25.000: — bev. av Stfm. den 30/4 1942.

Beräknat statsbidrag kr. 55.400: —

Arbetena äro i huvudsak utförda. Vissa arbeten, som skulle hindra skolarbetet, ha fått anstå tillsvidare.

Kostnad under året 51.123: 70.

Skyddsrum i stadens hyresfastigheter.

Anslag kr. 30.000: — bev. av Stfm. den 31/8 1942.

N:o 79.
Byggnadskontorets årsberättelse för 1942.

Arbetet, som i stor utsträckning avser friliggande splitterskydd av betongrör, där fastigheterna sakna källare, ha delvis utförts under året.

Kostnad under året 16.701: 73.

Västerås i maj 1943.

F. Schiött.

N:o 80.

Drätselkammarens skrivelse ang. iordningställande av den öppna platsen mellan Stora gatan och Bondegatan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse den 31 maj 1943 har planteringsnämnden på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att för iordningställande av den öppna platsen mellan Storagatan och Bondegatan norr om Oxbacken anvisa ett anslag å 2.400 kronor.

Drätselkammaren, som efter remiss förehaft ärendet, får i anledning härav anföra följande.

Enligt av t. f. stadsträdgårdsmästaren uppgjort förslag till områdets ordnande skulle utföras diverse schaktnings- och transportarbeten beträffande befintlig fyllning, planering av matjord, utläggande av gradängsteg, plattläggning av sittplatserna samt sättning av kalksten för springbrunn och rännsten. Vidare skulle utföras diverse planteringsarbeten samt renovering av äldre stenparti för en kostnad av 600 kronor, medan förut angivna arbeten beräknas kosta 2.300 kronor. Totalkostnaden utgör sålunda 2.900 kronor. Byggnadsfirman Anders Diös, som tidigare disponerat området, har utfäst sig att bidraga till kostnaderna med 500 kronor såsom en ersättning för det intrång, som genom firmans disponerande över området uppkommit. Anslag skulle sålunda icke erfordras med högre belopp än 2.400 kronor.

Med hänsyn till vad planteringsnämnden i ärendet anfört får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att för iordningställande av den öppna platsen mellan Stora gatan och Bondegatan bevilja ett anslag å 2.400 kronor,

samt att utgiften skall förskotteras av tillgängliga medel och slutligen täckas av i årets stat upptaget anslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 4 juni 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Per Siösteen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 80.

Ang. iordningställande av den öppna platsen mellan Stora gatan och Bondegatan.

Planteringsnämnden får härmed anhålla om anslag för iordningsställande av den öppna platsen mellan Stora gatan och Bondegatan.

Ifrågavarande arbeten äro kostnadsberäknade till 2.900 kronor, varav 500 kronor enligt därom träffad överenskommelse skola erläggas av ägaren till platsen angränsande fastigheten Laura n:r 9.

Då områdets iordningställande med hänsyn till dess läge vid en av stadens större infartsvägar är oundgängligen nödvändigt, får planteringsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för iordningställande av den öppna platsen mellan Stora gatan och Bondegatan bevilja ett anslag å 2.400 kronor.

Västerås den 31 maj 1943.

För planteringsnämnden:

GÖSTA LUNDBERG.

/*Gunnar Ekberg.*

N:o 81.

Drätselkammarens skrivelse ang. förstärkning av elektriska ledningar till Hässlö.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse den 29 maj 1943 har styrelsen för Västerås stads tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att anvisa ett anslag av 15.000 kronor för förstärkning av de elektriska 6 kV-ledningarna till Hesslö att utgå av lånemedel.

Drätselkammaren har efter remiss handlagt ärendet och finner sig till alla delar kunna biträda vad styrelsen för tekniska verken sålunda föreslagit.

Drätselkammaren får i anledning härav tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att för förstärkning av ifrågavarande elektriska 6 kV-ledningar till Hesslö anvisa ett anslag av 15.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel samt slutligen täckas av lånemedel;

N:o 81.
Ang. förstärkning av elektriska ledningar till Hässlö.

samt att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd att mot obligationer eller vanliga skuldförbindelser upptaga lån för utgiften ifråga.

Västerås den 4 juni 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Per Siösteen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Från 6 kV ställverket vid Västerås Kraftverk utgår för närvarande tvenne ledningar till Hässlö. Den ena ledningen utgöres av en jordkabel, vilken på första sträckan fram till kasernerna vid Viksäng har arean 3×25 mm² och från Viksäng ut till Hässlö 3×50 mm². Den andra ledningen består av en jordkabel med arean 3×25 mm² förbi Kraftverkets kolupplag, varefter den fortsätter som luftledning med arean 3×16 mm² ut till Hässlö. Ledningarna äro avsedda att mata den förstnämnda samtliga Flygets anläggningar vid Viksäng, Centrala Flygverkstaden och Hässlö och den sistnämnda vattenverket vid Hässlö samt en del mindre transformatorstationer på vägen ut till Hässlö. Dessutom skall den ena linjen fungera som reserv för den andra.

Belastningen såväl på Flygets som på vattenverkets egna anläggningar har nu blivit så stor, att de äldre delarna av jordkabelledningarna med arean 3×25 mm² ej längre har tillräcklig överföringsförmåga och detsamma gäller luftledningen på sträckan mellan Kraftverkets kolupplag och Centrala Flygverkstaden. Därtill kommer, att de planerade nybyggnaderna för Flyget vid Hässlö väntas komma att medföra ytterligare ökad kraftförbrukning. Dessa delar av ledningarna måste förstärkas så att de erhålla minst samma area som jordkabelledningen i övrigt, d. v. s. 3×50 mm². Detta innebär att en ny jordkabel med arean 3×50 mm² måste läggas mellan fördelningsställverket vid Kraftverket och kasernerna vid Viksäng, samt att luftledningen på sträckan från Kraftverkets kolupplag till Centrala Flygverkstaden måste ombyggas till 3×50 mm² koppararea. Kostnaderna härför beräknas uppgå till 15.000 kronor.

Under åberopande av vad ovan anförts får styrelsen hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta

att för förstärkning av elektriska 6 kV ledningarna till Hässlö anvisa 15.000 kronor, att utgå av lånemedel.

Västerås den 29 maj 1943.

För styrelsen för Västerås stads tekniska verk:

GUSTAF OLSSON.

/John Sintorn.

N:o 82.

Drätselkammarens skrivelse ang. återkallande av förslag till stadsplan för kv. Melker, Nestor m. fl.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse den 25 maj 1943 har byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att hos Kungl. Maj:t återkalla det av stadsfullmäktige den 29 oktober 1942 antagna förslag till stadsplan för kvarteren Melker, Nestor, Nimrod, Njord, Oden, Olov samt för delar av kvarteren Martin och Mats inom Västerås stad samt att bemyndiga byggnadsnämnden att, därest så skulle påfordras, hos Konungens befallningshavande göra framställning om nybyggnadsförbud inom förevarande områden, intill dess stadsfullmäktige antagit nytt förslag till stadsplan för desamma.

Drätselkammaren, som efter remiss förehaft ärendet, får med instämmande i vad byggnadsnämnden anfört, tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att till alla delar bifalla vad byggnadsnämnden i ärendet föreslagit.

Västerås den 4 juni 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND

/*Per Siösteen.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 29 oktober 1942 beslöto stadsfullmäktige antaga ett av byggnadsnämnden upprättat förslag till stadsplan för kvarteren Melker, Nestor, Nimrod, Njord, Oden, Olov, samt för delar av kvarteren Martin och Mats ävensom att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse. Förslaget har underställts Kungl. Maj:t men har ännu icke fastställts.

I byggnadsnämnden hava vissa jämkningar i den av stadsfullmäktige antagna stadsplanen för ovannämnda kvarter och kvartersdelar diskuterats. Byggnadsnämnden har med anledning därav uppdragit åt stadsarkitekten att uppgöra ett nytt, i vissa delar jämkat förslag till stadsplan för ifrågavarande område.

Nämnden hemställer för den skull, att stadsfullmäktige ville besluta

att hos Kungl. Maj:t återkalla det av stadsfullmäktige den 29 oktober 1942 antagna

N:o 82.
Ang. återkallande av förslag till stadsplan för kv. Melker, Nestor m. fl.

förslaget till stadsplan för ifrågavarande område samt

att bemyndiga byggnadsnämnden att, därest så skulle påfordras, hos Konungens befallningshavande göra framställning om nybyggnadsförbud inom förevarande område, intill dess stadsfullmäktige antagit nytt förslag till stadsplan för detsamma.

Västerås den 25 maj 1943.

För byggnadsnämnden:

OLOV RYLANDER.

/Nils Tunel.

N:o 83.

Drätselkammarens skrivelse ang. inrättande av befattningar som kamrersassistent och kvinnligt kontorsbiträde av I klass vid tekniska verken.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan styrelsen för Västerås stads tekniska verk uti skrivelse den 27 april 1943 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för anställande från och med den 1 juli 1943 av kassören E. Wennberg vid tekniska verken såsom kamrersassistent på extra stat därstädes för år 1943 anvisa 720 kronor såsom personligt lönetillägg samt *att* från och med den 1 januari 1944 inrätta en ordinarie befattning som kvinnligt kontorsbiträde av I. klass vid tekniska verken, har löne- och avtalsnämnden i ett den 1 juni 1943 dagtecknat, över styrelsens framställning avgivet yttrande hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att till alla delar bifalla styrelsens förslag.

Drätselkammaren, som jämväl förehaft ärendet till behandling får med biträdande av styrelsens för tekniska verken samt löne- och avtalsnämndens förslag tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att till alla delar bifalla vad styrelsen för tekniska verken och löne- och avtalsnämnden i ärendet föreslagit.

Västerås den 4 juni 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Per Siösteen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 83.

Ang. inrättande av befattningar som kamrersassistent och kvinnligt kontorsbiträde av I klass vid tekniska verken.

Uti skrivelse den 27 april 1943 har styrelsen för Västerås stads tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för anställande från och med den 1 juli 1943 av kassören E. Wennberg vid tekniska verken såsom kamrersassistent å extra stat därstädes för år 1943 anvisa 720 kronor såsom personligt lönetillägg samt att från och med den 1 januari 1944 inrätta en ordinarie befattning såsom kvinnligt kontorsbiträde av I klass vid tekniska verken.

Löne- och avtalsnämnden får efter handläggning av ärendet tillfullo uttala sin anslutning till de av styrelsen för tekniska verken framlagda synpunkter rörande den föreslagna omorganisationen och får nämnden i anledning därav hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att till alla delar bifalla vad styrelsen för tekniska verken i ärendet föreslagit.

Västerås den 1 juni 1943.

För löne- och avtalsnämnden:

KARL ENGDAHL.

/*Per Siösteen.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På uppdrag av tekniska verken har auktoriserade revisorn Ingemar Aae genomgått organisationen och redovisningssystemet vid tekniska verken samt framlagt förslag till viss omorganisation. Förslaget, som styrelsen beslutat följa, innebär icke några större förändringar utan huvudsakligast en fördelning av arbetsuppgifterna, vilken förut icke tillämpats.

I samband med omorganisationen har det framstått som nödvändigt att en kamrersassistentbefattning samt en befattning såsom kvinnligt kontorsbiträde av I klass inrättas å tekniska verken. Med hänsyn dels till tidsläget och dels till att organisationen är oprövad har styrelsen funnit det lämpligt, att kamrersassistentbefattningen tillsvidare endast inrättas på extra stat. Däremot bör befattningen såsom kvinnligt kontorsbiträde av I klass inrättas såsom ordinarie tjänst.

Styrelsen finner det lämpligt, att nuvarande kassören vid tekniska verken, E. Wennberg, förordnas att uppehålla befattningen såsom kamrersassistent och att han därvid utöver sin lön såsom kassör erhåller ett personligt lönetillägg med 1.179 kronor om året jämte dyrtidstillägg, varvid hans sammanlagda löneförmåner närmast komma att motsvara avlöningen i 36. lönegruppen, i vilken befattningen såsom ordinarie lämpligen borde placeras.

Det kan anföras att de ökade arbetsuppgifterna redan sedan omkring fyra år tillbaka nödvändiggjort att kassören Wennberg tagits i anspråk för i stort sett

N:o 83.
Ang. inrättande av befattningar som kamrersassistent och kvinnligt kontorsbiträde av I klass vid tekniska verken.

samma uppgifter som nu avses, varför han tidvis även uppburit särskilt arvode, så att sammanlagda lönen blivit i det närmaste samma som den här föreslagna.

Med hänvisning till vad sålunda anförts hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att för anställande från och med den 1 juli 1943 av kassören E. Wennberg vid tekniska verken såsom kamrersassistent å extra stat därstädes för år 1943 anvisa 720 kronor såsom personligt lönetillägg samt

att från och med den 1 januari 1944 inrätta en ordinarie befattning såsom kvinnligt kontorsbiträde av I klass vid tekniska verken.

Västerås den 27 april 1943.

För styrelsen för Västerås stads tekniska verk:

GUSTAF OLSSON.

/Nils Tunel.

N:o 84.

Drätselkammarens skrivelse ang. pensionsunderstöd till f. kördrängen V. Danielsson.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse den 13 mars 1943 har lantegendomsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att från och med den 1 februari 1943 tillerkänna förre kördrängen vid Nordanby gård V. Danielsson ett årligt pensionsunderstöd å 350 kronor.

I ett den 1 juni 1943 avgivet yttrande har löne- och avtalsnämnden tillstyrkt bifall till lantegendomsnämndens framställning med den ändringen, att pensionsunderstödet föreslagits skola utgå från och med den 1 juli 1943.

Drätselkammaren, som förehaft ärendet till behandling får med biträdande av löne- och avtalsnämndens förslag tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att bifalla vad lönenämnden i ärendet föreslagit.

Västerås den 4 juni 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Per Siösteen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 84.

Ang. pensionsunderstöd till f. kördrängen V. Danielsson.

Uti skrivelse den 13 mars 1943 har lantegendomsnämnden på anförda skäl i anledning av en av förre kördrängen V. Danielsson gjord framställning om pensionsunderstöd hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att från och med den 1 februari 1943 tillerkänna Danielsson ett årligt pensionsunderstöd å 350 kronor.

I anledning av nämndens skrivelse får löne- och avtalsnämnden på av lantegendomsnämnden angivna skäl tillstyrka bifall till Danielssons hemställan, dock att pensionsunderstödet lämpligen synes böra utgå från och med 1 juli 1943.

Löne- och avtalsnämnden får sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att från och med den 1 juli 1943 bevilja förre kördrängen V. Danielsson ett årligt pensionsunderstöd å 350 kronor att utgå tills vidare under Danielssons återstående livstid.

Västerås den 1 juni 1943.

För löne- och avtalsnämnden:

KARL ENGDAHL.

/Per Siösteen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan f. kördrängen V. Danielsson i skrivelse till lantegendomsnämnden anhållit att bliva tillerkänd pension får lantegendomsnämnden anföra.

Danielsson, som är född den 18 juni 1869 har under tiden 1 maj 1918 till den 21 september 1931 varit anställd såsom kördräng vid Nordanby gård, varför han icke utfört arbete vid lantegendomarna under sådan tid och sådana omständigheter att han kan anses berättigad erhålla pension på grund av denna anställning. Med hänsyn till Danielssons anställningstid, anser lantegendomsnämnden det skäligt, att Danielsson, som nu icke har annan inkomst än sin och hustruns folkpension, tillhopa 70 kronor i månaden samt fri bostad i ovannämnda pensionsnärshem, tillerkännes ett årligt pensionsunderstöd med 350 kronor pr år.

Lantegendomsnämnden får sålunda hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att från och med den 1 februari 1943 tillerkänna f. kördrängen V. Danielsson ett årligt pensionsunderstöd å 350 kronor.

Västerås den 13 mars 1943.

För lantegendomsnämnden:

HENRIK WELIN-BERGER.

/Gunnar Ekberg.

N:o 85.

Drätselkammarens skrivelse ang. åtgärder för bostadshjälp åt mindre bemedlade barnrika familjer (E. Keijsers motion).

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid sammanträde den 26 mars 1943 beslutade stadsfullmäktige att till drätselkammaren för yttrande remittera en av stadsfullmäktigeledamoten herr Keijser ingiven motion, varigenom på anförda skäl hemställes att stadsfullmäktige ville uppdraga åt drätselkammaren att utreda och till fullmäktige inkomma med förslag till bostadshjälp åt mindre bemedlade, barnrika familjer i den form, att på försök staden eller med stadens hjälp Stiftelsen Solgårdar förvärvade bostadsrätt till ett antal lägenheter och därefter uthyrde dessa till lämpliga familjer.

I anledning av stadsfullmäktiges remiss får drätselkammaren i ärendet anföra följande.

Sedan drätselkammaren i sin tur remitterat ärendet till bostadskommittén för närmare utredning, har kommittén till drätselkammaren avgivit här bifogade yttrande, varigenom kommittén med framhållande av att de för närvarande gällande bestämmelserna om familjebidrag icke medgåve, att dylika bidrag finge utgå till familjer, vilka på förut angivet sätt erhöll lägenhet i bostadsrättshus, hemställt, att drätselkammaren som yttrande över den föreliggande motionen ville uttala att i avbidan på ändrade författningsbestämmelser systemet med uthyrning av bostadsrättslägenheter till barnrika familjer för närvarande icke borde komma i tillämpning utan att i stället vid fortsatt uppförande av hyreshus för barnrika familjer det borde övervägas, huruvida icke en uppdelning av hyresgästklientelet i huset mellan barnrika och icke barnrika familjer borde företagas.

Drätselkammaren, som efter granskning av kommitténs förslag funnit sig kunna helt och hållet biträda kommitténs synpunkter på frågan, får med åberopande av vad kommittén i sitt utlåtande anfört hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att i princip uttala sig för att vid uppförande av hyreshus för barnrika familjer i fortsättningen en lämplig uppdelning i enlighet med av kommittén föreslagna riktlinjer sker av lägenheterna i dylikt hus mellan barnrika och icke barnrika familjer,

att uppdraga åt drätselkammaren att vidtaga de åtgärder, vilka för genomförande av detta projekt kunna bliva erforderliga,

samt att föreliggande, av herr Keijser ingivna motion härmed skall anses besvarad.

N:o 85.
Ang. åtgärder för bostadshjälp åt mindre bemedlade barnrika familjer (E. Keijsers motion).

Västerås den 4 juni 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Per Siösteen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Under nuvarande tider, då tillgången på bostäder är knapp, ställer det sig givetvis svårare än vanligt för de barnrika familjerna att uppbringa en ändamålsenlig bostad till ett överkomligt pris. Från Västerås stads sida har, särskilt på de senaste åren, mycket gjorts för att hjälpa de mindre bemedlade, barnrika familjerna att lösa bostadsfrågan. Staden har sålunda överlåtit tomter till Stiftelsen Solgårdar samt utlämnat räntefria topplån för uppförande av hyreshus för barnrika familjer ävensom ställt sin borgen till förfogande för åstadkommande av billigt byggnadskreditiv. Än vidare har uppförandet av småstugor för barnrika familjer i tämligen stor utsträckning underlättats. Det torde dock kunna fastslås, att ännu åtskilliga barnrika familjer bo under sådana förhållanden, att det är ett allmänt önskemål att för dem skapa bättre bostadsförhållanden. Till hösten väntas ytterligare hyreshus för barnrika familjer bliva färdiga och därigenom beredas förvisso en hel del familjer möjlighet att erhålla drägligare bostadsförhållanden. Formerna för bostadsförsörjningen synas emellertid sakna önskvärd variation. Det är sannolikt ej alltid så lyckat att i ett större hus sammanföra ett flertal barnrikefamiljer. Ur flera synpunkter skulle det vara bättre att kunna placera ut familjerna på olika ställen. Enfamiljshuset i form av småstugan är ur denna synpunkten god, om än icke fullgod lösning. Å andra sidan måste medges, att den här i staden rådande stora efterfrågan på statssubventionerade lägenheter för barnrika familjer nödvändiggjort en produktion i form av hyreshus och säkerligen kommer ännu en tid framåt en dylik produktion att visa sig erfoderlig. Som en variation härtill skulle man dock kunna tänka sig att antingen staden eller med stadens hjälp i en eller annan form Stiftelsen Solgårdar förvärvade bostadsrätt till lägenheter i nyuppförda eller äldre bostadsrättshus samt uthyrde dessa lägenheter till barnrika familjer. Man skulle härigenom vinna att barnrika familjer så att säga blandades upp med andra hyresgäster utan att sammanföras alltför många på en plats. I Malmö stad har ett liknande förslag framkommit och vunnit stadsfullmäktiges bifall. Enligt uppgift lär Statens Byggnadslånebyrå medgiva, att statsbidrag till hyran i form av familjebidrag utgår till barnrik familj, som förhyr en lägenhet av staden i ett bostadsrättshus. Anordningen torde till en början endast böra omfatta lägenheter i fastigheter, ägda av bostadsrättsföreningar, som av Byggnadslånebyrån blivit med kommun jämställda. Viss möjlighet bör även lämnas familjen att sedermera förvärva bostadsrätten till

N:o 85.
Ang. åtgärder för bostadshjälp åt mindre bemedlade barnrika familjer (E. Keijsers motion),

lägenheten. Då man ännu icke prövat en bostadssubvention av nu antydd art torde, därest stadsfullmäktige i princip icke ha något att erinra mot saken, ett försök kunna göras snarast möjligt. Det förutsättes därvid att för närvarande endast ett fåtal lägenheter anskaffas och att systemet någon tid prövas innan fortsättning sker.

Med hänvisning till ovanstående får undertecknad föreslå, att stadsfullmäktige ville besluta

att uppdraga åt drätselkammaren att utreda och till stadsfullmäktige inkomma med förslag till bostadshjälp åt mindre bemedlade, barnrika familjer i den form att på försök ett antal lägenheter anskaffas med bostadsrätt och uthyras till lämpliga familjer.

Västerås den 23 mars 1943.

EINAR KEIJSER.

Till Drätselkammaren.

I en till stadsfullmäktige ingiven den 23 mars 1943 dagtecknad motion har ledamoten av stadsfullmäktige herr Einar Keijser på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville uppdraga åt drätselkammaren att utreda och till stadsfullmäktige inkomma med förslag till bostadshjälp åt mindre bemedlade barnrika familjer i den form att på försök ett antal lägenheter anskaffades med bostadsrätt och uthyrdes till lämpliga familjer.

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 26 mars 1943 remitterat motionen till drätselkammaren för yttrande har drätselkammaren genom beslut den 1 april 1943 uppdragit åt kammarens bostadskommitté att verkställa utredning i ärendet.

Med anledning härav får bostadskommittén anföra följande.

Kommittén delar motionärens uppfattning, att åtgärder om möjligt böra vidtagas för att hindra anhopning av barnrika familjer i en fastighet. Motionären har hänvisat till ett beslut av stadsfullmäktige i Malmö, varigenom möjlighet skulle beredas för barnrika familjer att erhålla bostad i lägenheter i vanliga bostadsrättshus. Kommittén har tagit del av stadsfullmäktiges i Malmö handlingar ang. detta ärende och vitsordar, att ett beslut av angivet innehåll fattades. Kommittén har emellertid även varit i förbindelse med statens byggnadslånebyrå och därifrån erhållit den upplysningen att med nuvarande bestämmelser familjebidrag icke kunna utbetalas till familjer, som på nyss omförmält sätt erhålla lägenhet i bostadsrättshus. Frågan om ändring av gällande bestämmelser har emellertid tagits upp till behandling och torde enligt uppgift komma att föreläggas innevarande års riksdag. Under sådana förhållanden anser bostadskommittén att man för närvarande icke kan fatta beslut om att anskaffa lägenheter i bostadsrättshus och uthyra desamma till barnrika familjer då ju någon garanti för att bostadsanskaffningslån och familjebidrag erhålles ännu icke förefinnes.

N:o 85. *Ang. åtgärder för bostadshjälp åt mindre bemedlade barnrika familjer (E. Keijsers motion).*

Kommittén har emellertid gjort sig underrättad om att andra möjligheter finnas att tillgodose det av motionären angivna syftet. Bortsett från småstugorna har ju här i staden endast tillämpats det systemet ifråga om bostadsförsörjning för barnrika familjer, att H. S. B:s stiftelse Solgårdar å av staden upplåten tomt uppfört hyreshus, vars lägenheter uteslutande besatts med mindre bemedlade barnrika familjer. Den möjligheten förefinnes emellertid att i dylikt hyreshus även antaga andra hyresgäster, varigenom en uppdelning av hyresgästklientelet åstadkommes och en icke önskvärd anhopning av barnrika familjer undvikes. För stadens del innebär detta, att tomt fortfarande måste utan kostnad ställas till förfogande. Beträffande finansieringen av dylika hus inträder den skillnaden, att statligt bostadsanskaffningslån icke enbart skall användas för fastigheternas uppförande. I stället måste 50 % av byggnadskostnaden anskaffas i öppna marknaden och vad därutöver erfordras upp till 95 % av fastighetsvärdet erhålles i bostadsanskaffningslån. För överkostnaden kan på vissa villkor statligt tilläggslån erhållas. Då det statliga bostadsanskaffningslånet löper med endast 3,25 % ränta innebär den ändrade finansieringen en ökad räntekostnad å primärlånet. Vidkommande hyressättningen tillämpas för de familjer, som äro barnrika, den av Statens byggnadslånebyrå fastställda standardhyran, varå sedan familjebidrag erhålles till växlande belopp beroende på antalet barn. För de hyresgäster, som icke äro barnrika tillämpas en hyra, som fastställes av Statens byggnadslånebyrå och som ungefärligen motsvarar hyran i öppna marknaden.

Kommittén anser, att denna typ av barnrikehus lämpligen bör komma till användning här i staden. Man borde därvid kunna tänka sig, att halva antalet lägenheter i fastigheten besattes med barnrika familjer och den andra hälften med vanliga hyresfamiljer. Andra proportioner mellan de båda hyresgästklientelen kunna givetvis även tänkas.

Med hänvisning till det anförda får kommittén hemställa, att drätselkammaren som yttrande över herr Keijsers föreliggande motion ville uttala

att i avbidan på ändrade författningsbestämmelser systemet med uthyrning av bostadsrättslägenheter till barnrika familjer för närvarande icke må komma i tillämpning, samt

att vid fortsatt uppförande av hyreshus för barnrika familjer det bör övervägas om icke i enlighet med ovan intagna riktlinjer en lämplig uppdelning av lägenheterna mellan barnrika och icke barnrika familjer bör företagas.

Västerås den 20 maj 1943.

För bostadskommittén:

GUSTAF OLSSON.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 86.

Drätselkammarens skrivelse ang. tillhandahållande av tomt till Högre Allmänna Läroverket för uppförande av skolhem.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Rektor för Högre Allmänna Läroverket i Västerås har hos drätselkammaren gjort framställning, att drätselkammaren ville hos stadsfullmäktige förorda att för uppförande av skolhem vid läroverket reservera tomterna Fingal nr 3 (Mästermans källa) och Finn nr 2 ävensom att fullmäktige i blivande styrelse för skolhemsstiftelse ville utse två ledamöter och suppleanter.

I framställningen har framhållits fördelarna av ett dylikt skolhem såväl med hänsyn till rådande bostadsbrist som ock den möjlighet, som härigenom skapades att öva uppsikt över elever, som icke hade sina föräldrahem i staden. Vidare påpekas, att i riksdagen motionerats angående utredning om inrättande av skolhem i läroverksstäderna för medellösa begåvade barn från landsbygden och orter, som sakna läroverk, men att lång tid kunde dröja innan utredningen gåve något resultat. På andra håll ha försök gjorts att erhålla statsbidrag för dylika skolhem, t. ex. i Växiö men har skolöverstyrelsen förklarat sig icke kunna tillstyrka statsbidrag såvida icke jämväl landstinget och vederbörande kommun åtoge sig att med visst minimibelopp understödja företaget.

Kostnaderna för ett skolhem med en areal av 400 kvadratmeter och plats för 20 elever har beräknats till cirka 150.000 kronor med inredning. Avsikten vore att söka av enskilda givare hopbringa så stor del som möjligt av kostnaderna. Emellertid förklaras vidare i framställningen, att om staden ville tillhandahålla förut omnämnda tomter eller eventuellt andra tomter för skolhemsbygget, detta vore ett stöd för hemställan om anslag från landstinget, kommuner, allmänna arvsfonden ävensom enskilda personer och företag.

Drätselkammaren har efter övervägande av framställningen med hänsyn till önskvärdheten av att inackordering på föreslaget sätt kan beredas vid läroverket studerande ungdom, som icke hava sina hem här i staden, funnit, att det föreslagna skolhemsprojektet måste anses väl förtjänt av stadens stöd i den form, att lämplig tomt för ändamålet reserveras. Vidkommande de av rektor föreslagna tomterna Fingal nr 3 och Finn nr 2 är emellertid att märka, att ifråga om den förra planer finnas att göra området till parkanläggning och beträffande den sistnämnda, att tomten med hänsyn till sin ringa storlek icke synes lämpad för ändamålet. Drätselkammaren håller vidare före, att staden i nuvarande läge, innan klara finansieringsplaner föreligga och förslaget tagit fastare form, icke bör binda sig vid någon eller några namngivna tomter utan inskränka sig till att förklara, att staden kommer att bidraga med anskaffande av erforderlig tomt för skolhemsbygget. Drätselkammaren har ej heller funnit lämpligt, att staden, i varje fall icke för närvarande, engagerar sig i den tilltänkta styrelsen för skolhemsstiftelsen.

Med åberopande av vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

N:o 86.
Ang. tillhandahållande av tomt till högre allmänna läroverket för uppförande av skolhem.

att under förutsättning att här ovan angivna planerade uppförande av skolhem kommer till stånd utan kostnad tillhandahålla för ändamålet lämpad tomt.

Västerås den 4 juni 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Per Siösteen.*

N:o 87.

Drätselkammarens skrivelse ang. förvärv av fastigheterna stadsägorna nris 1956, 1957 och 1958.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt föreliggande förslag till stadsplan skola de invid Malmabergsgatan belägna stadsägorna 1956, 1957 och 1958 här i staden ingå i kvartersmark men även till mindre del utläggas till gatumark. Staden är för närvarande ägare av mark, belägen väster om stadsägorna.

Då staden har intresse av att förvärva jämväl äganderätten till ovannämnda stadsägor, har drätselkammaren efter förhandlingar med markägarna uppgjort preliminära avtal om köp av stadsägorna.

Stadsägan 1956 har därvid erbjudits staden mot en köpeskilling av 24.000 kronor att tillträdas den 1 juli 1943 och på villkor i övrigt, att en å stadsägan befintlig kiosk, som ej skulle ingå i köpet, får kvarligga å fastigheten till dess området behöver tagas i bruk av staden för något stadens ändamål, då kiosken en månad efter tillsägelse på ägarens bekostnad skall flyttas från fastigheten. Staden skall vidare förklara sig beredd medverka till anvisande av annan plats i närheten för kioskens uppställning. Under den tid kiosken sålunda kvarligger skola säljarna ha rätt att disponera ett mindre rum å nedre botten i boningshuset samt i huset beläget källarutrymme. Under samma tid berättigas säljarna tillvarataga den fruktskörd, som kan utvinnas ur fastighetens trädgård, såsom ersättning varför säljarna åtaga sig att ombesörja gaturenhållningen för fastigheten. Ägaren av stadsägan 1957 har hembjudit sagda fastighet till staden mot en köpeskilling av kr. 14.635: 50 att tillträdas den 1 juli 1943 och på villkor

N:o 87. *Ang. förvärv av fastigheterna stadsägorna nris 1956, 1957 och 1958.*

i övrigt att å stadsägan befintlig kolonistuga, vilken icke ingår i köpet, av ägaren borttages då marken av staden tages i anspråk, samt att säljaren intill dess så sker, skall äga att utan avgift bruka jorden mot skyldighet att ombesörja fastigheten åvilande gaturenhållningen.

Beträffande stadsägan nr 1958 har i köpeskilling begärts 26.600 kronor och har preliminärt överenskommits om följande köpevillkor i övrigt: Fastigheten tillträdes den 1 juli 1943. I köpeskillingen ingår ersättning förutom för säljarens lagfartskostnader för de av säljaren under innevarande år utförda reparationer i fastigheten. Staden skulle därjämte förbinda sig, att, därest säljaren påföres realisationsvinst på grund av fastighetens försäljning, gälda sålunda debiterad skatt.

Stadsägorna hålla i areal, nr 1956 1.190 kvadratmeter, nr 1957 1.774 kvadratmeter och nr 1958 1.740 kvadratmeter.

Taxeringsvärdet utgör för stadsägan nr 1956 20.000 kronor, varav 2.500 kronor markvärde och 17.500 kronor byggnadsvärde, för stadsägan nr 1957 3.500 kronor, vilket uteslutande utgöres av markvärde, samt för stadsägan nr 1958 15.000 kronor, varav 3.500 kronor markvärde och 11.500 kronor byggnadsvärde. Sistnämnda fastighet har senast försålts år 1937 för ett pris av 19.000 kronor.

I betraktande av det höga tomtpriset, som för stadsägorna begärts och som icke trots gjorda försök kunnat nedpressas, har drätselkammaren som naturligt är känt en viss tvekan inför förvärvet. Då emellertid staden ändock förr eller senare måste förvärva äganderätten till stadsägorna, har drätselkammaren ansett sig böra förorda, att förvärv nu kommer till stånd på de preliminärt uppgjorda villkoren.

Åberopande vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga drätselkammaren att med ägarna av stadsägorna n:ris 1956, 1957 och 1958 här i staden träffa slutliga avtal om förvärv av stadsägorna till de priser och i huvudsak de villkor i övrigt, som här ovan angivits, ävensom att vidtaga alla för förvärvens genomförande erforderliga åtgärder;

samt att köpeskillingarna skola utgå av reserverade köpeskillingsmedelsfonden.

Västerås den 4 juni 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Per Siösteen.*

N:o 88.

Drätselkammarens skrivelse ang. förvärv av fastigheterna stadsägorna nris 1440 och 1441.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med ägarna av stadsägorna 1440 och 1441 här i staden har drätselkammaren efter förhandlingar träffat preliminära avtal om förvärv för stadens räkning av nämnda stadsägor.

Stadsägorna äro belägna omedelbart väster om Tunbyvägen och deras nordliga gräns mot Lärkvägen löper i nästan rak linje med norra gränsen av det markområde, varå Arosvallen är belägen. Staden är tidigare ägare till söder om stadsägorna belägna områden.

Stadsägornas belägenhet göra, att det måste anses ligga i stadens intresse att förvärva dem för möjliggörande av framtida utvidgning av idrottsplatsområdet.

Enligt de preliminära avtalsvillkoren skulle staden för stadsägan nr 1440 erlägga 12.000 kronor och för stadsägan nr 1441 25.000 kronor. Tillträdet skulle äga rum den 1 oktober 1943 och kontant vid tillträdet erläggas för stadsägan nr 1440 9.600 kronor och för stadsägan nr 1441 15.000 kronor medan staden för resterande delar av köpeskillingarna skulle övertaga i fastigheterna befintliga lån. Säljarna av stadsägan nr 1440 ha förbehållit sig rätt att under sin återstående livstid fritt disponera av dem för närvarande bebodd lägenhet i bostadshuset å fastigheten ävensom att under samma tid förhyra en liknande lägenhet i fastighetens övre våning mot en årshyra av 200 kronor. Säljarna åtaga sig vidare att under upplåtelsetiden ombesörja mindre reparationer å fastigheten ävensom att under samma tid sköta trädgården och ombesörja fastigheten åvilande gaturenhållning.

Det må anmärkas att säljarna till stadsägan nr 1440 uppnått synnerligen hög ålder.

Stadsägan nr 1440 håller i areal 1.163 kvadratmeter och är taxerad till 10.000 kronor, varav 3.000 kronor markvärde och 7.000 kronor byggnadsvärde medan stadsägan nr 1441 innehåller en areal av 922 kvadratmeter och är taxerad till 16.500 kronor, varav markvärde 3.500 kronor och byggnadsvärde 13.000 kronor. Bostadshuset å sistnämnda stadsäga, som är uppfört av brädfodrat timmer, innehåller en lägenhet om tre rum och kök samt en lägenhet om ett rum och kök, källarlokal till skomakarverkstad samt en mindre verkstadslokal. Fastigheten är försedd med vatten, avlopp och gas men ej värmeledning. Hyresinkomsterna av fastigheten kunna beräknas till 2.140 kronor.

Åberopande vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga drätselkammaren att till ovan angivna priser och i huvudsak de villkor i övrigt, vilka i det föregående angivits, träf-

N:o 88.
Ang. förvärv av fastigheterna stadsägorna nris 1440 och 1441.

fa slutligt avtal med ägarna till stadsägorna n:ris 1440 och 1441 om förvärv av stadsägorna ävensom att vidtaga alla för förvärvens genomförande erforderliga åtgärder;

samt att köpeskillingarna skola utgå av reserverade köpeskillingsmedelsfonden.

Västerås den 4 juni 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Per Siösteen.*

Västerås 1943, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1943 Den 18 juni XIII

N:o 89.

Beredningsutskottets yttrande över socialstyrelsens utredning och förslag rörande åtgärder för borttagande eller minskande av pantlånerörelsens sociala nackdelar.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom resolution den 27 april 1943 har poliskammaren i Västerås efter anmodan av länsstyrelsen till bland annat stadsfullmäktige för yttrande remitterat Kungl. Socialstyrelsens utredning och förslag rörande åtgärder för borttagande eller minskande av pantlånerörelsens sociala nackdelar.

Sedan stadsfullmäktiges sekreterare överlämnat handlingarna till beredningsutskottet för utlåtande, får beredningsutskottet härmed anföra följande.

Den av socialstyrelsen framlagda utredningen utmynnar i ett förslag till ny förordning om idkande av pantlånerörelse, i vilken införts bestämmelser, syftande till ett undanröjande av pantlånerörelsens sociala och privatekonomiska nackdelar genom dels en koncentration av verksamheten till större rörelser, dels begränsande av det enskilda vinstintresset och dels utvidgande av nuvarande bristfälliga kontroll, bland annat även i hygieniskt avseende. Bestämmelserna innebära i huvudsak följande.

Liksom hittills förutsättes länsstyrelsens tillstånd till pantlånerörelse ävensom behovsprövning av dylika ansökningar. Tillstånd beviljas emellertid endast kommun, allmännyttigt bolag eller aktiebolag med en vinstutdelning begränsad till högst 5 %. I ansökan skall lämnas uppgift förutom beträffande ort och lokal, där rörelsen är avsedd att bedrivas, angående de låneavgifter, som sökande ämnar betinga sig, ävensom avlöningsförmånerna för rörelsens föreståndare och övrig personal. Över ansökningen inhämtar länsstyrelsen yttrande i stad av poliskammare, där sådan finnes, eller i annat fall av magistrat eller kommunalborgmästare ävensom av fattigvårdsstyrelse och hälsovårdsnämnd. Däremot skulle yttrande såsom nu sker icke vidare infordras av stadsfullmäktige. Varje pantlånerörelse skall drivas genom en av länsstyrelsen godkänd föreståndare, vilken är ansvarig för rörelsens behöriga utövande. Meddelat godkännande kan av länsstyrelsen återkallas, när omständigheterna därtill föranleda. För kommunal pantlånerörelse skall dessutom finnas en för rörelsens drivande ansvarig styrelse, vars ledamöter utses av kommunen. Länsstyrelsens kontroll i övrigt hänför sig dels till lokalen, där rörelsen må bedrivas, dels ock till låneavgifternas storlek samt dispositionen av rörelsevinsten. Ifråga om lokalen äger länsstyrelsen meddela bestämmelser angående dess beskaffenhet och inredning, tid för öppethållande samt i övrigt giva de närmare

N:o 89.
Ang. åtgärder för borttagande eller minskande av pantlånerörelsens sociala nackdelar.

föreskrifter, som erfordras för att rörelsen skall bedrivas på ett tillfredsställande sätt. I förordningen uppställas vissa fordringar på beskaffenheten av dylik lokal, avseende tillgodoseende av hygieniska och sanitära krav. I sistnämnda hänseende föreskrives särskilt, att lämpliga anordningar till förekommande av smittfara skola vara vidtagna inom lokalen.

Länsstyrelsens tillsyn med avseende å själva rörelsen omfattar kontroll av låneavgiftens storlek, därvid må anmärkas, att låneavgiften skall innefatta all gottgörelse för lånet, sålunda förutom ränta även avgift för vård av det pantsatta godset, försäkringsavgifter och dylikt, ävensom bestämmande av avlöningsförmåner till rörelsens personal, varjämte länsstyrelsen genom därtill utsedd lämplig person deltager i den årliga revisionen av pantlånerörelsens räkenskaper och förvaltning. På grundval av revisionen skall länsstyrelsen dels godkänna eller föreskriva ändring i förslaget till vinstens disposition, dels tillse att låneavgifterna icke äro högre än som erfordras för skälig förräntning av i rörelsen investerat kapital, dels ock föreskriva de omläggningar av rörelsens ekonomiska skötsel, som kunna betingas av omständigheterna. Sistnämnda bestämmelse har uppenbarligen givits i avsikt att i görligaste mån tillvarataga klientelets ekonomiska intressen genom att så långt möjligt begränsa rörelseidkarens profit.

I låntagarnas intresse har vidare stadgats skyldighet för pantlånerörelse att väl vårda inlämnad pant, och att i inländskt försäkringsbolag med vederbörlig fastställd bolagsordning hålla panterna försäkrade mot brand, vattenskada samt stöld till ett belopp, motsvarande minst summan av utlämnade lån, ökad med 25 %. Panthavarnas intresse har vidare kringgärdats med bestämmelser, stadgande förbud för långivaren att betinga sig annan ersättning för pantlånet än den förut omnämnda låneavgiften samt att utom panten mottaga skuldförbindelse å lånebeloppet. Pantlånaren har sålunda beskurits möjligheten att, om pants värde vid realisation icke skulle täcka lånesumman, avfordra låntagaren det resterande beloppet. För att låntagaren skall vinna full klarhet angående låneavtalets ekonomiska konsekvenser, föreskrives, att låneavgiften skall beräknas efter visst belopp för etthundra kronor av lånebeloppet. Lånetiden har vidare fixerats till minst fyra månader efter lånets utgivande med rätt för pantsättaren att, oavsett den avtalade lånetidens längd, när helst han önskar, inlösa panten. Försäljning av förfallen pant må icke äga rum tidigare än två månader efter lånets förfallodag och har låntagaren intill försäljningsdagen möjlighet att inlösa panten. Försäljning må med undantag för värdepapper, noterade å fondbörs, endast äga rum å offentlig auktion, som ej får äga rum å annan ort än den, där pantsättningen skett. Kungörelse om auktionen skall införas i ortstidning med angivande av vederbörlig pantsedels nummer. Tidigare förekom understundom, att pantlånare i pantavtalet betingade sig rätt att tillgodogöra sig överskott utöver lånesumman och förfallna låneavgifter. Ehuru dylika avtal redan enligt gällande lagstiftning äro ogiltiga, har i förslaget införts uttrycklig bestämmelse, att överskott vid försäljning skall bokföras särskilt samt tillhandahållas pantsedelsinnehavare under tio år efter försäljningsdagen, därest han inom samma tid givit sig tillkänna. Först därefter tillfaller beloppet pantlåneinrättningen i enlighet med de allmänna preskriptionsbestämmelserna.

N:o 89.
Ang. åtgärder för borttagande eller minskande av pantlånerörelsens sociala nackdelar.

Pantlånerörelse skall jämväl vara underkastad viss kontroll genom polismyndighet och hälsovårdsnämnd, varjämte fattigvårdsstyrelse i orten skall vara berättigad att taga del av inrättningens pantbok. I pantlånerörelsen må ej mottagas föremål som pant av den som ej fyllt 18 år eller som är berusad, även om föremålet utbjudits för annans räkning. Härjämte äger polismyndighet under vissa förhållanden meddela pantlånerörelse i orten förbud att för pantsättning mottaga föremål från viss angiven person. Såsom pant må ej heller mottagas vissa klädespersedlar, som kunna antagas vara smittfarliga, ej heller föremål, som kunna antagas vara erhållna genom fattigvård, annan offentlig understödsverksamhet eller genom enskild välgörenhet. Vissa kontrollbestämmelser hava även givits i syfte att underlätta polismyndighetens utredningsarbete beträffande olovligen tillgripet pantsatt gods.

Överträdelse av bestämmelserna medföra straffansvar enligt närmare regler. Ett ännu verksammare korrektiv mot överträdelser av förordningens föreskrifter ligger i länsstyrelsens rätt att återkalla beviljade tillstånd, när anledning därtill förekommer. Till sist finnas vissa övergångsföreskrifter, innebärande medgivande för bolag eller kommun, som på grund av tillstånd enligt äldre författning idkar pantlånerörelse, att fortsätta denna rörelse under iakttagande av föreskrifterna i förordningen, därvid förutsättes, att anmälan om rörelsen med uppgift om föreståndare skett hos länsstyrelse före nya förordningens ikraftträdande. Beträffande enskild person, som vid förordningens ikraftträdande i behörig ordning idkar pantlånerörelse gäller, att dylik rörelse i fortsättningen må bedrivas endast efter länsstyrelses tillstånd, som gives för högst ett år i sänder. Under alla förhållanden skola dylika rörelser vara avvecklade den 1 januari 1953. Under avvecklingsperioden skall rörelsen stå under tillsyn av en av länsstyrelsen särskilt förordnad tillsyningsman och skola i dylik rörelse i övrigt bestämmelserna i förordningen vara tillämpliga.

Enligt vad socialstyrelsens utredning givit vid handen företer pantlånerörelsen i Sverige en förhållandevis betydande omfattning. Under åren 1936—1940 ha sålunda årligen i medeltal 1,5 miljoner olika pantföremål belånats till belopp mellan 44—50 miljoner kronor. I landet finnas för närvarande 75 pantlånekontor varav över hälften eller 46 i rikets tre största städer. Av samtliga kontor drivas 33 av enskilda, 29 av aktiebolag, 2 av allmännyttiga bolag samt 11 av kommuner.

Pantlånerörelsens existensberättigande har varit föremål för tämligen skilda uppfattningar. Å ena sidan ha åtskilliga skäl framförts för ett förbjudande av hela rörelsen. Därvid har framhållits särskilt, att rörelsens hela karaktär måste anses osund, särskilt med hänsyn tagen till att den begagnar sig av företrädesvis den fattigare befolkningens ekonomiska trångmål för utlämnande av kortare lån mot oskäligt höga räntor. Vidare har man framhållit de sociala vådorna av att särskilt ungdom och dessutom vissa asociala element frestas att bereda sig ekonomisk vinst av olovligen tillgripna föremål. Å andra sidan har man till pantlånerörelsens försvar framhållit, att pantsättning under nuvarande förhållanden för sämre lottade befolkningsskikt utgör enda möjliga formen för erhållande av kortfristiga lån, särskilt som möjlighet att erhålla vanliga banklån i regel står öppen endast för de ekonomiskt mera bärkraftiga samhällsmedlemmarna.

N:o 89.
Ang. åtgärder för borttagande eller minskande av pantlånerörelsens sociala nackdelar.

Ehuru det icke torde kunna bestridas, att pantlånerörelsen i sin nuvarande form innebär allvarliga sociala olägenheter, synes dock kunna ifrågasättas, huruvida under nuvarande förhållanden ett förbjudande av hela rörelsen kan vara motiverat. Särskilt må härvidlag tagas i betraktande, att ett förbud mot all pantlånerörelse överhuvudtaget sannolikt endast skulle medföra, att vid fall av nödställd belägenhet de ekonomiskt sämre lottade i samhället skulle begagna sig av den verksamhet, som innefattas under beteckningen handel med begagnade föremål. Fara föreligger även att på smygvägar pantlånerörelse kunde komma att uppstå under sken av dylik verksamhet.

Under sådana förhållanden torde ej annat återstå än att genom lagstiftningens ingripande söka såvitt möjligt undanröja eller åtminstone minska de nackdelar, som äro förknippade med rörelsen. Det av socialstyrelsen framlagda förslaget synes i stort sett vara ägnat att befrämja detta syftemål.

Såsom torde framgå av förestående redogörelse för förslaget, har utredningen syftat huvudsakligen till åtgärder för att avkoppla det enskilda vinstintresset samt effektivisera kontrollen över rörelsen. De bestämmelser, som härutinnan av utredningen föreslagits, synas i huvudsak vara ägnade att leda till önskat resultat.

Beträffande frågan om monopoliserande av pantbanksrörelsen till kommuner, aktiebolag och vissa allmännyttiga bolag synes det ingrepp, som härigenom göres i den fria näringsutövningen väl uppvägas av de fördelar, monopolet ur andra synpunkter obestridligen måste anses medföra. Det torde utan vidare vara givet, att omkostnaderna i en på detta sätt driven pantlånerörelse på ett helt annat sätt kunna begränsas än i de fall, då rörelsen utövas av privat person. Härigenom möjliggöres även nedbringande av låneavgifterna.

Emellertid synes det som om socialstyrelsens förslag i några detaljer skulle kunna bliva föremål för tvekan. Såsom redan antytts skulle den stadsfullmäktige i stad tillkommande rätt att avgiva yttrande över ansökningar om tillstånd till pantlånerörelse enligt förslaget indragas, medan å andra sidan förslaget förutsätter hälsovårdsnämnds och fattigvårdsstyrelses hörande. Socialstyrelsen motiverar förslaget i denna del med att hörande av kommunens beslutande organ skulle vara en onödig omgång. Beredningsutskottet finner sig icke kunna dela denna synpunkt. Inrättandet av nya pantlånekontor i en stad synes medföra sådana konsekvenser, att kommunens beslutande organ icke bör undandragas tillfälle att i dylikt ärende avgiva yttrande. I sådana fall, där ansökan ingives av enskilt aktiebolag, kan understundom kommunen anse sig ha anledning att själv utöva rörelsen, eller i varje fall att tillförsäkra sig ett kommunalt medinflytande över verksamheten. Den omgång, som hörande av kommunens beslutande myndighet skulle kunna medföra synes av så underordnad betydelse, att den icke bör få uppväga kommunens obestridliga intresse att göra sin stämma hörd i sådana fall.

Förslaget upptager vidare bestämmelse om inrättande av särskilt ansvarig styrelse för varje kommunal pantlånerörelse. I de fall, där pantlånekontoret såsom i en del städer står direkt under drätselkammarens vård och förvaltning genom en för inrättningen utsedd föreståndare, synes emellertid inrättandet av en dylik särskild styrelse innebära en viss överorganisation, varför beredningsutskottet anser, att kommun icke bör betagas möjligheten att direkt

genom redan befintligt kommunalt organ, t. ex. drätselkammaren, och ansvarig föreståndare driva dylik rörelse.

N:o 89. *Ang. åtgärder för borttagande eller minskande av pantlånerörelsens socilala nackdar,*

I förslaget har som nämnts upptagits bestämmelse om bemyndigande för polismyndighet att meddela pantlånerörelse i orten förbud att för pantsättning mottaga föremål från viss angiven person. Grunden härtill har uppenbarligen varit den, att man velat förhindra bland annat ungdom, alkoholister och även viss del av fattigvårdsklientelet att pantsätta föremål. Emellertid har man anledning göra klart för sig att ett dylikt förbud väl ej alltid kan göras effektivt, då ju alltid möjlighet till pantsättning genom bulvan föreligger samt kontroll huruvida ett föremål pantsättes för egen eller annans räkning i praktiken många gånger torde visa sig vara ogenomförbar. Med hänsyn härtill vill beredningsutskottet understryka önskvärdheten av att bestämmelse stadgas om skyldighet för pantlånare att särskilt uppmärksamma fall, då utlåning genom bulvan kan misstänkas.

Åberopande vad sålunda anförts får beredningsutskottet tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att såsom eget yttrande över föreliggande förslag rörande åtgärder för borttagande eller minskande av pantlånerörelsens sociala nackdelar åberopa vad beredningsutskottet här ovan anfört.

Västerås den 9 juni 1943.

För beredningsutskottet:

GÖSTA SJÖBERG.

/*Per Siösteen.*

N:o 90.

Drätselkammarens skrivelse ang. understöd till Västerås Teateraktiebolag.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till drätselkammaren den 7 innevarande juni har Västerås Teateraktiebolag hemställt, att drätselkammaren ville föreslå stadsfullmäktige att för år 1943 bevilja bolaget ett understöd motsvarande under samma år till stadskassan influtna medel för nöjesskatt från föreställningar å teatern.

Med överlämnande av framställningen får drätselkammaren i anledning därav anföra följande.

Bolaget har alltsedan år 1929 erhållit kommunalt understöd för verksamheten, vilket under de två första åren utgått i form av kontant bidrag och därefter i form av restitution av de till staden från teatern inbetalade nöjesskattemedlen.

N:o 90.
Ang. understöd till Västerås Teateraktiebolag.

Av bolagets styrelseberättelse samt vinst- och förlusträkning framgår, att de under 1942 influtna och till bolaget restituerade nöjesskattemedlen uppgått till 8.374 kronor 32 öre, att avskrivningar skett å inventarier med 500 kronor och å kostnaden för fastighetens restaurering med ytterligare 12.000 kronor, varigenom återstående del av restaureringskostnaderna utgör 86.000 kronor, vilket sistnämnda belopp ingår i fastighetens i balansräkningen upptagna värde, 306.000 kronor samt att styrelsen har för avsikt att successivt ytterligare söka nedbringa fastighetsvärdet, vilket emellertid anses möjligt endast under förutsättning, att staden även framgent lämnar understöd åt teaterbolaget.

Därest bolagets framställning bifalles, erfordras icke särskilt anslag, enär i årets budget under litt. 1 C 712 finnes upptaget en utgiftspost å 20.000 kronor för restitution av nöjesskatt, i vilken post även ingår beräknad restitution till teaterbolaget.

Under åberopande av vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att för år 1943 bevilja Västerås Teateraktiebolag ett understöd, uppgående till beloppet av under samma år vid föreställningar å teatern influtna och till staden inlevererade kommunala nöjesskattemedel att i form av restitution av sålunda inlevererad nöjesskatt påföras härför i årets stat upptaget anslag,

samt att vad bolaget sålunda erhåller i understöd till fullo skall återgäldas, innan utdelning till aktieägarna i bolaget må ske.

Västerås den 10 juni 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Per Siösteen.*

Till Drätselkammaren i Västerås.

Under åberopande av tidigare gjorda framställningar och av drätselkammaren och stadsfullmäktige fattade beslut samt av bifogade styrelseberättelse får Västerås Teateraktiebolag härmed vördsamt anhålla, att drätselkammaren ville föreslå stadsfullmäktige att för år 1943 bevilja bolaget ett understöd motsvarande under samma år till stadskassan inflytande nöjesskatt från föreställningar å teatern.

Västerås den 7 juni 1943.

Västerås Teateraktiebolag:

THEOFIL ÖBERG.

N:o 91.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till gatunamnsberedningen för inventering och översyn av namn å gator, kvarter m. m. (S. Turéns motion).

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti en den 27 maj 1943 dagtecknad skrivelse har stadsfullmäktigeledamoten, herr Turén, framlagt motion med förslag *dels* att stadsfullmäktige ville uppdraga åt gatunamnsberedningen att föranstalta om en inventering av namn, förekommande i Västerås stads och bygds äldre historia och lämpliga att användas såsom namn å kvarter och andra stadsområden, gator och andra allmänna platser samt att verkställa en översyn av redan fastställda eller eljest brukade namn å sådana områden och platser och till stadsfullmäktige inkomma med de förslag, vartill inventeringen och översynen kan föranleda, *dels ock* att stadsfullmäktige ville för täckande av de med dessa uppdrag förenade kostnaderna ställa till gatunamnsberedningens förfogande ett belopp av 500 kronor.

Drätselkammaren har efter remiss handlagt ärendet och därvid funnit sig böra biträda det i motionen framförda förslaget.

Med åberopande härav får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att med bifall till föreliggande förslag uppdraga åt gatunamnsberedningen att föranstalta om ifrågavarande inventering och översyn av namn å kvarter, andra stadsområden, gator och andra allmänna platser samt till stadsfullmäktige inkomma med de förslag, vartill inventeringen och översynen kan föranleda, ävensom att för täckande av härav föranledda kostnader ställa till gatunamnsberedningens förfogande ett belopp av 500 kronor,

samt att beloppet skall förskotteras av tillgängliga medel och täckas av förslagsanslaget i årets stat för oförutsedda utgifter.

Västerås den 10 juni 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Per Siösteen.*

N:o 91.

Ang. anslag till gatunamnsberedningen för inventering och översyn av namn å gator, kvarter m. m. (S. Turéns motion).

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Under hänvisning till bilagda*, av ledamoten av Gatunamnsberedningen fil. dr. Ragnar Jirlow författade tidningsartikel med rubriken: "Stryk Filip för Domprostens kålgård!" får jag härmed föreslå:

dels att stadsfullmäktige ville uppdraga åt Gatunamnsberedningen att föranstalta om en inventering av namn, förekommande i Västerås stads och bygds äldre historia och lämpliga att användas såsom namn å kvarter och andra stadsområden, gator och andra allmänna platser, samt att verkställa en översyn av redan fastställda eller eljest brukade namn å sådana områden och platser och till stadsfullmäktige inkomma med de förslag, vartill inventeringen och översynen kan föranleda,

dels ock att stadsfullmäktige ville för täckande av de med dessa uppdrag förenade kostnaderna ställa till Gatunamnsberedningens förfogande ett belopp av 500 kronor.

Västerås den 27 maj 1943.

SVEN TURÉN.

*) Ej tryckt, finnes tillgänglig å stadskansliet.

Västerås 1943, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1943 Den 26 augusti XIV

N:o 92.

Drätselkammarens skrivelse ang. ändrad organisation av poliskåren.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 31 augusti 1942 tillsatt en kommitté för utredning av frågan om ändrad organisation för poliskåren i staden, har nämnda kommitté, som antagit namnet "1942 års poliskommitté", i skrivelse till stadsfullmäktige den 22 februari 1943 framlagt förslag i ärendet. Förslaget har av stadsfullmäktige den 25 februari 1943 remitterats till polisnämnden, löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren för yttrande. Sedan yttranden numera avgivits av de två förstnämnda, får drätselkammaren i ärendet anföra följande.

Som olika meningar gjort sig gällande i de instanser, som haft att behandla ärendet, torde en kort sammanfattning av de olika yttrandena och förslagen vara på sin plats.

Poliskommittén har föreslagit en nettoökning av polispersonalen med 12 polisutbildade personer och ett kvinnligt kontorsbiträde av I. klass. De nya tjänsterna fördela sig sålunda: 1 polisassistent på ordinarie stat i 42. lönegruppen, 2 polisöverkonstaplar, därav en vid ordonnansavdelningen och en vid bevakningsavdelningen, 1 poliskonstapel i 29. lönegruppen vid poliskammaren, 6 poliskonstaplar, 1 extra poliskonstapel, 1 biträdande kriminalöverkonstapel, 1 kriminalkonstapel och 1 kvinnligt kontorsbiträde av I. klass. En befattning som biträdande polisöverkonstapel föreslogs indragen.

Polisnämndens majoritet har anslutit sig till kommitténs förslag med den huvudsakliga ändringen att den av kommittén föreslagna poliskonstapeln i 29. lönegruppen borde benämnas kanslikonstapel.

Två reservanter inom polisnämnden ha tillstyrkt en nettoökning med endast 7 polisutbildade personer och ett kvinnligt kontorsbiträde av I. klass enligt följande fördelning: 1 kriminalkommissarie, 1 överkonstapel å ordannansavdelningen, 1 kanslikonstapel, 3 poliskonstaplar, 1 extra poliskonstapel, 1 biträdande kriminalöverkonstapel samt ett kvinnligt kontorsbiträde av I. klass. En befattning som biträdande polisöverkonstapel föreslogs indragen.

Löne- och avtalsnämndens majoritet har tillstyrkt bifall till kommitténs förslag med den ändringen, att den föreslagna befattningen som polisassistent icke inrättas utan i stället en tjänst som kriminalkommissarie.

Löne- och avtalsnämndens ordförande har slutligen som reservant helt anslutit sig till kommittéförslaget.

N:o 92.
Ang, ändrad organisation av poliskåren.

Drätselkammaren, som ägnat den föreliggande frågan stor uppmärksamhet och grundligt diskuterat förslaget, har för sin del funnit, att en viss utökning av polispersonalen måhända är av behovet påkallad. Det måste i detta sammanhang betonas, att det är ytterst svårt för de kommunala myndigheterna både att taga ställning till frågan om i vilken utsträckning poliskåren verkligen behöver utökas och att bedöma verkningarna av en eventuell utökning. För drätselkammarens vidkommande har därjämte kanske mer än för andra remissinstanser framstått angelägenheten av att under nu rådande tider icke låsa fast sig vid en organisation som för all framtid kommer att för staden medföra icke oväsentliga årliga utgiftsökningar. Allt detta har gjort, att drätselkammaren icke kan i oförändrat skick tillstyrka det föreliggande förslaget. Drätselkammaren har ansett, att poliskommitténs förslag — såframt utvecklingen icke till annat kommer att föranleda — bör kunna i princip godkännas som en organisationsform att framdeles så småningom genomföras. Däremot är drätselkammaren icke beredd att tillstyrka, att organisationen omedelbart träder i kraft i full omfattning. För de motiv, drätselkammaren i ena och andra fallet haft, lämnas redogörelse här nedan.

Vad då först beträffar poliskammaren och särskilt då frågan om inrättande av en tjänst som *polisassistent* anser drätselkammaren visserligen tvekan kunna råda därom huruvida icke i stället en tjänst som kriminalkommissarie bör inrättas. Poliskommittén har emellertid enligt drätselkammarens uppfattning anfört sådana skäl, att man i valet mellan nyssnämnda två befattningar torde böra stanna för en assistent. Drätselkammaren anser emellertid, att skälen för en dylik tjänsts inrättande i icke ringa mån sammanhänga med av nuvarande tidsläge betingade förhållanden och att det därför vid åter inträffade normala förhållanden bör finnas möjlighet att indraga befattningen. Tjänsten bör därför icke göras ordinarie utan endast *extra* med en årlig avlöning av förslagsvis 6.600 kronor jämte därå utgående dyrtidstillägg. Nu anförda synpunkter tala även mot anställande av en kriminalkommissarie, enär en dylik befattning knappast kan bliva annat än ordinarie.

De båda tjänsterna som *kanslikonstapel* i 29. lönegruppen och *kvinnligt kontorsbiträde av I klass* tillstyrkes.

Beträffande *ordonnansavdelningen* tillstyrkes kommitténs förslag om inrättande av en *överkonstapelstjänst* i stället för den nuvarande bitr. överkonstapeln samt *ökning av antalet konstaplar* från 5 till 6.

Förslaget om slopande av *utredningsavdelningen* tillstyrkes. Vidkommande sedan *bevakningsavdelningen och radioavdelningen* vill drätselkammaren i princip uttala sin anslutning till det av kommittén framlagda förslaget såsom ett mål att framdeles uppnå. Då, såsom tidigare framhållits, det rådande tidsläget gör det angeläget att icke omedelbart skapa en organisation, som under med sannolikhet snart stundande tider med sjunkande skatteunderlag, tilltagande arbetslöshet och andra påfrestningar beträffande stadens finanser medför vissa fasta årliga utgiftsökningar, föreslår drätselkammaren emellertid att den av kommittén skisserade organisationen för närvarande endast delvis genomföres. Härför talar även den omständigheten att en etappvis skeende utökning ger möjlighet att pröva den nya organisationen, särskilt beträffande de ännu icke här i staden praktiserade radiobilarna. Drätselkammaren tillstyrker därför att

för närvarande en utökning sker enligt följande riktlinjer och att genomförande av kommitténs förslag i dess helhet beträffande bevaknings- och radioavdelningarna får anstå till dess erfarenhet vunnits ang. den nya organisationens effektivitet och till dess förhållandena så stabiliserats att det ur stadsfinansiell synpunkt anses opportunt.

N:o 92. *Ang. ändrad organisation av poliskåren.*

Beträffande *bevakningsavdelningen* tillstyrkes att ytterligare en befattning som *bitr. överkonstapel* inrättas samt att antalet *ordinarie konstaplar* ökas från 25 till 28 och antalet *extra konstaplar* från 3 till 4. Däremot finner drätselkammaren icke övertygande skäl hava anförts för en ökning av antalet överkonstaplar från 4 till 5 utan föreslår att någon ökning här ej sker. Genom att på detta sätt — bortsett från överkonstapelstjänsten — bifalla kommitténs förslag kan även den i kommitténs handlingar intagna turlistan utan jämkning genomföras och bevakningen i stadens centrala delar icke oväsentligt förbättras.

Vad sedan beträffar *radioavdelningen* är denna form av bevakning ännu icke prövad. Det har även påpekats att hela Västerås stad till ytvidden motsvarar ungefär ett radiobildistrikt i storstäderna. Under dessa förhållanden torde man för närvarande böra inskränka sig till att endast anskaffa en radiobil samt förse den nuvarande bilen med radioutrustning. Härigenom kan även antalet konstaplar minskas från av kommittén föreslagna 6 till 3.

Vidkommande slutligen *kriminalavdelningen* förordas förslaget om inrättande av en ny tjänst som bitr. *kriminalöverkonstapel.* Däremot anser drätselkammaren icke befogat att inrätta ytterligare en tjänst som kriminalkonstapel, särskilt som denne enligt förslaget till stor del skulle sysselsättas som spritpolis, en arbetsuppgift, som det torde tillkomma polischefen att på lämpligt sätt fördela mellan kriminalavdelningens personal. Det kan även påpekas, att kriminalavdelningen, utöver den bitr. överkonstapeln, erhåller en faktisk förstärkning i assistenten, som ju huvudsakligen skall ägna sitt arbete åt denna avdelning.

Enligt drätselkammarens sålunda skisserade förslag skulle poliskåren ökas med 1 assistent, 1 polisöverkonstapel, 1 kanslikonstapel, 3 poliskonstaplar, 1 extra poliskonstapel, 1 bitr. kriminalöverkonstapel och 1 kvinnligt kontorsbiträde av I. klass samt minskas med 1 bitr. polisöverkonstapel. Nettoökningen skulle således utgöra 7 polisutbildade och ett kvinnligt biträde mot av kommittén föreslagna 12 polisutbildade och ett kvinnligt biträde.

Den årliga kostnadsökningen skulle bliva följande:

Personalkostnader	39.110: —
Fasta stationens drift	300: —
Två bilars drift (radio)	600: —
En bils drift (drivmedel m. m.)	6.000: —
Telefonväxel	700: —
Utomhustelefoner	200: —
Kronor	46.910: —

Engångskostnaderna torde belöpa sig på c:a 39.000 kronor mot av kommittén efter polisnämndens justering upptagna 51.000 kronor.

N:o 92.
Ang. ändrad organisation av poliskåren.

Som synes av ovanstående kommer vid bifall till drätselkammarens förslag de årliga utgifterna att bliva cirka 28.000 kronor lägre än enligt poliskommitténs förslag och engångskostnaden cirka 12.000 kronor lägre.

Drätselkammaren vill slutligen beröra en annan sak i detta sammanhang. I poliskommitténs skrivelse säges beträffande luftskyddsbyråns personal att de till byrån kommenderade polismännen böra även i fortsättningen tjänstgöra där. Kommittén säger vidare, att kommittén icke ansett, att personalen "om och när luftskyddsbyrån icke längre behövs, skall föras över till att öka exempelvis bevakningspersonalen". Av detta och följande uttalanden torde man få draga den slutsatsen, att de till luftskyddsbyrån kommenderade polismännens tjänster vid poliskåren icke såsom hittills varit fallet skola uppehållas av vikarier utan återbesättas med ordinarie innehavare. Detta skulle innebära att vid luftskyddsbyråns upphörande polisstyrkan faktiskt kommer att vara större än vad den antagna organisationsplanen angiver. Ett sådant förhållande kan icke anses rimligt. Drätselkammaren får därför föreslå, att de tjänster vid poliskåren, som bliva vakanta genom att personal kommenderas till luftskyddsbyrån, uppehållas av vikarier och att, då luftskyddsbyrån upphör med sin verksamhet, den dit kommenderade personalen automatiskt återgår till sina befattningar vid poliskåren, varvid den vikarierande personalen indrages.

Med hänvisning till det nu anförda får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att — under uttalande av sin anslutning i princip till poliskommitténs förslag som en organisation att i händelse av behov framdeles efter utredning och särskilt beslut genomföras — från och med den 1 januari 1944 inrätta *dels* en extra befattning som polisassistent med årslön av 6.600 kronor *dels ock* på ordinarie stat en tjänst som polisöverkonstapel å ordonnansavdelningen i 31. lönegruppen, en tjänst som kanslikonstapel i 29. lönegruppen, tre tjänster som poliskonstapel i 27. lönegruppen, en tjänst som extra poliskonstapel i 24. lönegruppen, en tjänst som biträdande kriminalöverkonstapel i 30. lönegruppen samt en tjänst som kvinnligt kontorsbiträde av I. klass å poliskammaren i 21. lönegruppen,

att från och med den 1 januari 1944 indraga en tjänst som biträdande polisöverkonstapel,

att bemyndiga polisnämnden att i vederbörlig ordning föreslå till besättande respektive besätta de nya tjänsterna med ordinarie innehavare,

N:o 92.
Ang. ändrad organisation av poliskåren.

att uppdraga åt polisnämnden att hos vederbörlig myndighet söka fastställelse å föreslagen instruktion för polisassistenten,

att godkänna kommitténs förslag till anskaffande av teknisk utrustning m. m. med den ändring, att utöver den av poliskåren redan disponerade bilen endast en bil inköpes och förses med radioutrustning,

att föreskriva, att de tjänster vid poliskåren, som bliva vakanta genom att personal eventuellt kommenderas till luftskyddsbyrån, skola uppehållas av vikarier i avbidan på att den till luftskyddbyrån kommenderade personalen återgår till tjänstgöring vid poliskåren, samt

att för inköp av teknisk utrustning m. m. enligt poliskommitténs förslag med däri av stadsfullmäktige vidtagen ändring lämna ett förslagsanslag av 39.000 kronor att täckas av uttaxerade medel i 1944 års budget.

Mot detta beslut har ledamoten av drätselkammaren herr Keijser reserverat sig samt yrkar bifall till 1942 års poliskommittés förslag i ärendet.

Västerås den 5 augusti 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid sammanträde den 31 augusti 1942 tillsatte stadsfullmäktige efter därom från polisnämnden och polismästaren gjord framställning och på förslag av beredningsutskottet en kommitté för utredning av frågan om ändrad organisation för poliskåren i staden. Till ledamöter i kommittén utsågos herrar kontorschefen Einar Keijser, landssekreteraren Ernst Holmqvist, förmannen Karl Engdahl, riksdagsmannen David Hall och landsfogden Mårten Stiernström med herr Keijser såsom sammankallande.

Kommittén har under utförlig motivering uti skrivelse den 22 februari 1943 framlagt ett förslag till omorganisation av poliskåren, innebärande in-

N:o 92. *Ang. ändrad organisation av poliskåren.*

rättande av nya befattningar såsom juridiskt utbildad assistent i 42. lönegruppen och med tjänstgöring dels vid poliskammaren dels såsom chef för kriminalavdelningen, 2 polisöverskonstaplar, varav 1 vid ordonnansavdelningen och 1 vid bevakningsavdelningen, 1 poliskonstapel i 29. lönegruppen vid poliskammaren, 6 poliskonstaplar, 1 extra poliskonstapel, 1 biträdande kriminalöverkonstapel, 1 kriminalkonstapel och 1 kvinnligt kontorsbiträde av I. klass vid poliskammaren, varemot en tjänst som biträdande polisöverkonstapel föreslagits till indragning, ävensom anskaffande av viss teknisk utrustning för poliskåren. Kommittérade hava hemställt, *att* stadsfullmäktige ville besluta att godkänna sålunda angivet förslag, *att* befattningarna som polisassistent och biträdande kriminalöverkonstapel måtte inrättas redan från och med den 1 juli 1943 och placeras, polisassistenten i 42. och biträdande kriminalöverkonstapeln i 30. lönegruppen av stadens lönesystem, *att* uppdraga åt polisnämnden att hos vederbörlig myndighet söka fastställelse å föreslagen instruktion för polisassistenten, *att* bemyndiga polisnämnden att i vederbörlig ordning föreslå till besättande, respektive besätta angivna befattningar med ordinarie innehavare, *att* för sådant ändamål ställa till polisnämndens förfogande ett förslagsanslag av 6.675 kronor samt *att* organisationen i övrigt skulle träda i kraft den 1 januari 1944.

Polisnämnden har i här bifogade skrivelse den 3 maj 1943 avgivit yttrande över kommitténs förslag och därvid i huvudsak tillstyrkt bifall till detsamma, varutöver polisnämnden på anförda skäl föreslagit, att det ifrågasatta manliga biträdet på poliskammaren borde benämnas kanslikonstapel i stället för poliskonstapel, att icke någon särskild kriminalkonstapel avdelades som spritpolis samt att beslut fattades angående skyldighet för luftskyddsbyråns från poliskåren rekryterade personal att vid eventuellt upphörande av luftskyddet återgå till sedvanlig tjänstgöring i sina befattningar inom polisen.

Två av ledamöterna i polisnämnden, herrar Theofil Öberg och John Lundgren, ha emellertid genom skrivelse den 3 maj 1943 avgivit reservation emot polisnämndens yttrande, därvid reservanterna med biträdande av kommitténs förslag i övrigt föreslagit nyinrättande endast av en kriminalkommissarietjänst, 1 överkonstapelstjänst, 1 kanslikonstapelstjänst vid poliskammaren, 3 poliskonstapelstjänster, 1 extra poliskonstapelstjänst, 1 biträdande kriminalöverkonstapelstjänst och 1 kvinnlig kontorsbiträdestjänst av I klass samt indragning av en befattning som biträdande polisöverkonstapel.

Med överlämnande av kommitténs, polisnämndens och reservanternas yttranden får löne- och avtalsnämnden i ärendet för egen del anföra följande.

Enligt löne- och avtalsnämndens förmenande lärer icke kunna bestridas, att den ökade folkmängden i staden och därav föranledd ökning av polisens arbetsuppgifter nödvändiggör en viss utvidgning av organisationen av stadens poliskår. Löne- och avtalsnämnden har i anledning härav ur de synpunkter, nämnden har att företräda, ansett sig kunna i huvudsak biträda kommitténs förslag.

På en punkt finner sig emellertid löne- och avtalsnämnden icke kunna dela kommitténs uppfattning. Nämnden har sålunda icke undgått att känna en viss tvekan angående lämpligheten av att den föreslagna befattningen som polisassistent inrättas. Enligt löne- och avtalsnämndens förmenande finnes anled-

ning hysa farhågor för att en dylik befattning endast bleve en passagebefattning och att en blivande innehavare sannolikt icke komme att stanna så länge å befattningen, att han hunne uppnå den ålder och förvärva den erfarenhet, som måste anses krävas för befälsskap över kriminalpolisen. Nämnden har med tanke härpå och i anslutning till vad som av reservanterna härutinnan anförts kommit till den uppfattningen, att i stället för assistentbefattningen borde inrättas en ny befattning såsom kriminalkommissarie, vilken hade att närmast under polismästaren utöva chefskapet för kriminalpolisen. En dylik kriminalkommissariebefattning synes löne- och avtalsnämnden med hänsyn till det med arbetet förknippade ansvar skäligen icke böra placeras lägre än i 42. lönegruppen av stadens lönesystem.

N:o 92. *Ang. ändrad organisation av poliskåren*

Lika med polisnämnden anser löne- och avtalsnämnden, att det föreslagna manliga biträdet å poliskammaren bör erhålla benämningen kanslikonstapel i 29. lönegruppen.

Ifråga om tiden för ikraftträdandet av ifrågasatta bestämmelser anser löne- och avtalsnämnden, att organisationen i sin helhet bör träda i kraft vid samma tidpunkt och förslagsvis från och med den 1 januari 1944.

Med åberopande av vad sålunda anförts får löne- och avtalsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att i stället för den föreslagna befattningen som polisassistent skall inrättas en befattning såsom kriminalkommissarie med placering i 42. lönegruppen av stadens lönesystem,

att godkänna kommitténs förslag i vad det avser inrättande av övriga, av kommittén föreslagna befattningar, samt anskaffande av föreslagen teknisk utrustning, dock med den ändring, att det föreslagna manliga biträdet å poliskammaren benämnes kanslikonstapel i 29. lönegruppen,

att bemyndiga polisnämnden att i vederbörlig ordning föreslå till besättande respektive besätta dessa befattningar med ordinarie innehavare,

att uppdraga åt polisnämnden att upprätta förslag till vederbörlig instruktion för kriminalkommissarien samt underställa förslaget vederbörande myndighet för fastställelse

samt *att* organisationen i dess helhet skall träda i kraft den 1 januari 1944.

Emot förestående beslut har reservation avgivits av lönenämndens ordförande, herr Engdahl, under uttalande, att lönenämnden bort föreslå stads-

N:o 92.
Ang. ändrad organisation av poliskåren.

fullmäktige inrättande av en befattning som polisassistent vid poliskammaren på sätt kommittén föreslagit.

Västerås den 1 juni 1943.

För löne- och avtalsnämnden:

KARL ENGDAHL.

/Per Siösteen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Polisnämnden, som anmodats inkomma med yttrande rörande av 1942 års poliskommitté upprättat förslag till ändrad organisation för poliskåren härstädes får härmed anföra.

Vid detaljgranskning av förslaget har polisnämnden beslutat föreslå följande ändringar av detsamma.

Titeln å det för poliskammarens expedition avsedda manliga biträdet med polisutbildning bör för undvikande av konflikter i lönehänseende vara kanslikonstapel i stället för poliskonstapel i 29. lönegruppen.

I tidigare yttrande i fråga om inrättande av särskild befattning vid kriminalpolisen för rusdryckshanteringens övervakning har polisnämnden framhållit, att detta arbete icke bör åvila någon speciell konstapel utan handhavas av den som därtill beordras av befälet; och då enligt nämndens förmenande något förhållande icke nu inträffat som motiverar ändring härutinnan, vill nämnden föreslå att förslaget om en kriminalkonstapels avdelande som spritpolis icke bifalles.

Polisnämnden vill vidare föreslå, att beslut fattas om skyldighet för luftskyddsbyråns från poliskåren rekryterade personal att vid eventuellt upphörande av luftskyddet återgå till sedvanlig tjänstgöring i sina befattningar inom polisverket.

Vid granskning av de ifrågasatta engångskostnaderna för förslagets genomförande har polisnämnden funnit, att felräkning torde föreligga beträffande de till 25.000 kronor beräknade utgifterna för inköp av radioanläggningar och bilar, vilka utgifter torde uppgå till bortåt 38.000 kronor, därav 26.000 kronor enbart för radioanläggningarna.

Vad slutligen beträffar förslaget i övrigt vill polisnämndens majoritet, som med hänsyn till uppgjorda turlistor och av kommissarien framförda synpunkter i övrigt finner den föreslagna personalökningen och materialanskaffningen behövlig och lämplig, tillstyrka att detsamma antages i oförändrat skick.

Mot polisnämndens i föregående stycke fattade beslut reserverade sig herrar Öberg och Lundgren, vilka inlämnat följande "Reservation". (Se bil.)

Västerås den 3 maj 1943.

För polisnämnden:

THEOFIL ÖBERG.

/Gunnar Ekberg.

RESERVATION.

N:o 92.

Ang. ändrad organisation av poliskåren.

Undertecknade, som ej kunnat dela flertalets i polisnämnden uppfattning ifråga om vidgad organisation för stadens polisväsen utan reserverat oss mot nämndens beslut, få härutinnan för vår del anföra följande.

Allmänt sett äro vi väl liksom utredningskommittén och polisnämndens majoritet övertygade om att en förstärkning av stadens polismän den närmaste tiden är av nöden. Men det är beträffande sättet för och omfattningen av den vidgade organisationen som vi hava en från utredningskommittén skiljaktig uppfattning.

Innan vi närmare gå in på dessa frågor kunna vi ej undgå att framhålla angelägenheten av att i nuvarande tidsläge, då framtiden både i ekonomiskt och i andra avseenden ter sig mer oviss och vansklig än någonsin tillförne i modern tid, med största försiktighet taga ställning till förslag, vilkas genomförande för lång tid framåt medföra årligen återkommande oundvikliga utgifter av betydande storlek. De bittra erfarenheterna från efterkrigstiden i början av 1920-talet, då stadens ekonomi pressades under trycket av stor arbetslöshet, våldsamt fallande skatteunderlag och bristande betalningsförmåga hos de skattskyldiga, tala härutinnan sitt varnande språk.

Ur synpunkten av det senast anförda vilja vi framhålla lämpligheten av att de anslagskrävande verksamhetsutvidgningar, som under nuvarande tid under alla förhållanden måste genomföras i största möjliga utsträckning givas sådan form — anställning på extra stat eller vakansförordnanden — att möjlighet förefinnes för indragningar eller återgång om och i den mån sådant finnes bliva av omständigheterna påkallat. Sådana anordningar kunna också vara av värde, om det efter någon tids erfarenhet befinnes, att en genomförd organisation i något hänseende behöver ändras.

Beträffande det nu föreliggande organisationsförslaget vilja vi uttala, att även om det skulle anses, att kommittéförslaget bör läggas till grund för omorganisationen, försiktigheten borde bjuda, att reformen genomföres etappvis, så att åtminstone till en början anställningen av nya befattningshavare inskränkes till exempelvis den mindre omfattning, som vi här nedan vilja föreslå.

I detta sistberörda avseende taga vi frågorna i den ordning vari de förekomma i förslagstablån i kommittébetänkandet.

Såsom förstärkning av poliskammarens arbetskrafter har kommittén i första rummet föreslagit inrättandet av en befattning som assistent åt polismästaren. Vi hava ej blivit övertygande om behövligheten av denna tjänst. Ingen annan svensk stad, med vilken jämförelse lämpligen kan anställas — eller i storleksordning från Örebro och Borås till Karlskrona — har heller någon motsvarighet till den föreslagna befattningen. Härtill kommer att poliskammaren i Västerås varit i verksamhet så kort tid, sedan den inrättades efter mycket omsorgsfull utredning, att redan från denna synpunkt det måste kunna framläggas utomordentligt starka skäl för den nya befattningens behövlighet. Och sådana föreligga enligt vår mening ej. Den ökning av polisärendena och särskilt brottmålsutredningarna, som otvivelaktigt är för handen, är en typisk krisföreteelse, vartill full motsvarighet fanns mot slutet och efter förra världskriget. Men en sådan mer eller mindre tillfällig ansvällning av arbetsuppgifterna bör icke föranleda en utvidgning av organisationen av det slag som här före-

N:o 92. *Ang. ändrad organisation av poliskåren.*

slås. Då är det bättre att lägga förstärkningen där den bäst behövs nämligen till kriminalavdelningen, i vilket avseende vi vilja, på sätt nedan närmare angives föreslå inrättandet av en kriminalkommissarietjänst. Sådana finnas också i flera av de medelstora svenska städerna, vilket torde kunna tjäna som ett gott föredöme. Vi avstyrka sålunda för vår del inrättandet av den föreslagna assistentbefattningen.

Vad ordningspolisen beträffar, så har denna genom anordningar av polischefen efter hand uppdelats i olika avdelningar. Att märka är, att de kommunala myndigheterna, således varken stadsfullmäktige eller polisnämnden, icke hava något att besluta om denna inre organisation. I kommittéutlåtandet talas på flera ställen och i olika sammanhang om att knapphet på personal för den del av ordningspolisen, som sköter bevakningen, uppstått genom att personal måst tagas från bevakningsavdelningen till andra avdelningar. Detta är i viss mån missvisande. Ordningspolisen har sedan många år, fastän särskilda avdelningar ej uttryckligen upprättats, dock haft ungefär samma uppgifter som nu, om också ej alltid i samma myckenhet, så att en stor del av dess personal sysslat med annat än bevakning.

Vi hava intet för vår del att erinra emot, att den nuvarande utredningsavdelningen slopas och ordonnansavdelningen förstärkes enligt kommittéförslaget med en överkonstapel i stället för en biträdande överkonstapel samt med en poliskonstapel.

Vad bevakningsavdelningen däremot angår finna vi till en början inrättandet av den nya överkonstapelstjänsten ej tillräckligt motiverad i synnerhet som vi ej vilja motsätta oss den nya biträdande överkonstapelstjänstens inrättande. Vi anse, att den nuvarande fotpatrulleringsstyrkan, 25 ordinarie och 3 extra poliskonstaplar, bör kunna bibehållas med den tillökning i reserven, som kan åstadkommas genom inrättande av ytterligare en extra poliskonstapelstjänst. Denna vår uppfattning grunda vi på två huvudskäl. Det ena är införandet av radiobilar, som vi i likhet med polisnämndens majoritet förorda. Med två kontinuerligt verksamma sådana bilar (den tredje skall enligt förslaget stå i reserv) måste en betydande och effektiv förstärkning av bevakningen ej blott i utkanterna utan även i stora delar av den centrala staden kunna åstadkommas, särskilt om man besinnar att hela Västerås stad ungefär motsvarar distriktet för en radiobil i våra storstäder. Det andra motivet är att den fot- eventuellt cykelpatrullering, som allt fortfarande måste finnas, kan avsevärt förbättras, om det vid flerfaldiga tillfällen både i stadsfullmäktige och i polisnämnden under de senaste årtiondena uttalade önskemålet om införande av distrikt- eller traktpatrullering i stället för linjepatrullering kunde genomföras. Den schematiska och metodiska inspektionen av patrullerna borde också övergivas och bevakningsuppgiften mera bliva en förtroendesak. I detta sammanhang vilja vi uttala lämpligheten av att arbetet inom polisstationen organiseras så, att poliser, som under sin patrulleringstid uppehålla sig å stationen — sådant förekommer i synnerhet under svårare väderleksförhållanden — där beredas lämplig sysselsättning med polisgöromål, vilket för närvarande ej är fallet.

Vad slutligen beträffar kriminalpolisen föreslå vi för vår del, såsom ovan antytts, inrättande av en kriminalkommissarietjänst. Befattningshavaren skulle närmast under polismästaren vara chef för kriminalpolisen, men naturligtvis

N:o 92.
Ang. ändrad organisation av poliskåren.

också själv deltaga i denna avdelnings direkta arbete, då själva chefskapet ej som sådant lär kunna bereda honom på långt när full sysselsättning. Genom denna anordning åstadkommes en mycket god förstärkning av kriminalpolisen och även lättnad för poliskammaren, särskilt dess chef.

Genom tillkomsten av den nya arbetskraft, som inrättandet av kommissarietjänsten innebär, göres en av de två av kommittén föreslagna nya tjänsterna — en biträdande kriminalöverkonstapel och en kriminalkonstapel — överflödig. Då vi anse inrättandet av den biträdande kriminalöverkonstapelstjänsten väl motiverat, avstyrka vi förslaget om en ny kriminalkonstapelstjänst.

Sammanfattande det anförda få vi för vår del föreslå sådan förstärkning av polisens personal, att det kommer att nyinrättas en kriminalkommissarietjänst, en överkonstapelstjänst, en kanslikonstapelstjänst, tre poliskonstapelstjänster, en extra poliskonstapelstjänst, en biträdande kriminalöverkonstapelstjänst och en kvinnlig kontorsbiträdestjänst av I. klass samt att, såsom kommittén föreslagit, en biträdande polisöverkonstapelstjänst indrages. Enligt detta förslag utgör nettoökningen 7 polisutbildade och ett kvinnligt biträde.

Västerås den 3 maj 1943.

Theofil Öberg. *John Lundgren.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Efter därom från polismästaren och polisnämnden gjord framställning och på förslag av beredningsutskottet tillsatte stadsfullmäktige vid sitt sammanträde den 31 augusti 1942 en kommitté för utredning av fråga om ändrad organisation för poliskåren i staden. Till ledamöter i kommittén utsågos herrar kontorschefen Einar Keijser, landssekreteraren Ernst Holmqvist, förmannen Karl Engdahl, riksdagsmannen David Hall och landsfogden Mårten Stiernström med herr Keijser såsom sammankallande. Kommittén, som antagit namnet 1942 års poliskommitté, har inom sig till ordförande utsett herr Keijser. Enligt lämnat uppdrag får kommittén nu avgiva detta yttrande och förslag.

Poliskårens nuvarande sammansättning och organisation framgår av denna tablå:

Poliskammaren:	1 polismästare
	2 poliskonstaplar
	1 ord. kvinnligt kontorsbiträde.
Ordningspolisen:	1 poliskommissarie
	1 extra, kvinnligt kontorsbiträde
a) ordonnansavdelningen	1 bitr. polisöverkonstapel
	5 poliskonstaplar
b) utredningsavdelningen	1 bitr. polisöverkonstapel
	2 poliskonstaplar
c) bevakningsavdelningen	4 polisöverkonstaplar
	1 bitr. polisöverkonstapel
	25 poliskonstaplar
	3 extra poliskonstaplar.

N:o 92.
Ang. ändrad organisation av poliskåren.

Kriminalpolisen:

1 kriminalöverkonstapel
5 kriminalkonstaplar
1 t. f. kriminalkonstapel
1 polissyster på extra stat, tillika skrivbiträde.

Statspolisen:

1 polisöverkonstapel
1 kriminalkonstapel
5 poliskonstaplar.

Då personalen å statspolisen, vilken här nedan icke vidare beröres, enligt därom gällande regler i första hand tjänstgör utanför staden, är polisens faktiska styrka en polismästare, en poliskommissarie, 4 polisöverkonstaplar, en kriminalöverkonstapel, 3 biträdande polisöverkonstaplar, 5 kriminalkonstaplar, 35 poliskonstaplar, 3 extra poliskonstaplar, en polissyster på extra stat, ett ordinarie kvinnligt kontorsbiträde samt ett extra, kvinnligt kontorsbiträde.

Till *luftskyddsbyrån* har kommenderats en polisöverkonstapel och 2 poliskonstaplar, vilka alla ersatts av vikarier å bevakningsavdelningen. Den fungerande bevakningsavdelningen består sålunda, inklusive vikarier, av en poliskommissarie, 4 polisöverkonstaplar, en biträdande polisöverkonstapel, 25 poliskonstaplar och 3 extra poliskonstaplar.

Arbetets huvudsakliga fördelning.

Poliskammaren.

Genom den år 1939 verkställda omorganisationen av polisledningen har en del av magistratens samt alla borgmästaren-polischefens och stadsfiskalens ärenden sammanförts till en institution, poliskammaren, under ledning av polismästaren, vilken tillika är föreståndare för kriminalpolisavdelningen. På poliskammaren diarieföras alla ärenden för att sedan remitteras till den avdelning inom polisen, där ärendet på grund av sin art skall behandlas, varefter poliskammaren beslutar i ärendet. På poliskammaren utskrivas alla stämningar, vilket arbete tidigare utfördes å kriminalavdelningen. Vidare föras här en mångfald diarier, såsom över bötesförvandlingar, ansökningar och anmälningar, olycksfall, ärenden rörande landstormspolisen m. m. På grund av den stora arbetsbelastningen på poliskammaren har det visat sig nödvändigt att hit från bevakningsavdelningen kommendera två poliskonstaplar, varav en med befälsutbildning. Vikarier för dessa å bevakningsavdelningen ha icke kunnat insättas.

Ordningspolisen.

Ordonnansavdelningen.

Denna avdelning åligger bland annat att delgiva alla stämningar, allmänna kungörelser, myndigheters beslut och föreläggande samt att efter poliskammarens order införpassa och inställa bötesfångar, till tvångsarbete dömda, till alkoholistvård hänvisade, till rättegångstillfällen kallade eller till sinnessjukhus remitterade personer. Vidare skall på denna avdelning yttranden avgivas i ett flertal ärenden och utredningar göras beträffande ärenden angående mantalsskrivning, kyrkoskrivning, underhållsbidrag, försummade trafikförsäkringar, ifrågasatt indragning av körkort m. m.

N:o 92.
Ang. ändrad organisation av poliskåren.

Utredningsavdelningen.

Här verkställas utredningar av trafikolyckor, eldsvådor, olycksfall i arbete, självmord, drunkningsolyckor och andra hastiga dödsfall, som icke uppenbarligen föranletts av brottsligt förfarande.

Bevakningsavdelningen.

Överkonstaplarna skola i tur och ordning tjänstgöra såsom jourhavande befäl å polisstationen samt verkställa inspektioner ute i staden i enlighet med upprättad turlista. Enligt denna skall hela dygnet å polisstationen finnas en överkonstapel, varjämte inspekterande överkonstapel skall finnas i tjänstgöring ute i staden vissa tider av dygnet. Överkonstaplarna skola under den tid de tjänstgöra såsom jourhavande befäl verkställa utredningar och uppsätta rapporter i alla ordningsärenden, som anmälas under den tid de tjänstgöra eller sålunda i alla enklare ärenden angående förseelser emot vägtrafikstadgan, angående fylleri m. m.

Personalen å denna avdelning åligger det att enligt uppgjord turlista till fots eller på cykel patrullera på angivna sträckor eller inom angivna områden inom staden och att mellan patrulleringarna göra vakttjänst å polisstationen.

Kriminalpolisen.

Inom kriminalpolisen handhaves den mångfald av ärenden, som äro föranledda eller misstänkas vara föranledda av brottslig handling. Vidare sker genom kriminalpolisen spaning efter brottslingar och rymlingar, efter för brott misstänkta personer, efter förkommen egendom m. m. I alla på avdelningen ankommande ärenden föras protokoll, som skola ligga till grund för eventuella stämningar eller andra åtgärder. Ärendena överlämnas därefter för besluts fattande till poliskammaren (stadsfiskalen).

Luftskyddsbyrån.

Här handläggas under polismästaren-luftskyddschefen såsom chef alla ärenden rörande luftskydd och utrymning.

Granskning av den nuvarande organisationen.

Sedan år 1922 har stadens folkmängd ökat från cirka 30.000 till 40.000 personer eller med mer än 30 %. Den allmänna samfärdseln och rörelsen inom staden har ökat. Med den ökade folkmängden har följt ökad brottslighet, större spritmissbruk och därav föranledda ordningstörande företeelser. Arealen av det område inom staden, som måste vara kontinuerligt bevakat, har på de sista tjugo åren avsevärt ökat. Den utvecklade turisttrafiken och de många idrottstävlingarna ställa numera allt större krav på polisen. Den allt livligare sjöfarten har fört med sig, att ett stort antal sjömän nu vistas kortare eller längre tid i staden, vilket förhållande medför ökning i ordningspolisens arbetsuppgifter. Den utvecklade motortrafiken har fört med sig, att omnibuslinjer inom staden och framför allt ett stort antal linjer från den omgivande landsbygden tillkommit. Bland annat på dessa skäl har allt mera arbete måst krävas från polisens sida.

På grund av här påtalade förhållanden har jämväl en ökning skett i expeditionsarbetet, framför allt i ökad diarieföring, upptagande av flera anmäl-

N:o 92.
Ang. ändrad organisation av poliskåren.

ningar, verkställande av härav föranledda utredningar samt utskrivning av flera rapporter och stämningar. För utförande av detta expeditionsarbete har personal icke funnits utan sådan har måst avdelas från bevakningsstyrkan.

Under det att, som ovan sagts, stadens innevånareantal under de senaste tjugo åren ökat med mer än 30 %, är summan av ordningspolisens personal fortfarande densamma eller 46 man, polismästaren ej medräknad. Under dessa år har endast den förändringen skett, att en poliskonstapelsbefattning omändrats till befälsbefattning. Det synes kommittén tämligen uppenbart, att endast detta förhållande visar behovet av en utökning av poliskåren.

På de skäl som ovan anförts har emellertid ordningspolisstyrkan, som förr i största utsträckning kunde användas för bevakning, nu i hög grad måst användas för andra ändamål. Sålunda har till poliskammaren kommenderats 2 poliskonstaplar, till ordonnansavdelningen en biträdande polisöverkonstapel och 4 poliskonstaplar, till utredningsavdelningen en biträdande polisöverkonstapel och 2 poliskonstaplar och till kriminalpolisen en poliskonstapel. Emot förut 38 poliskonstaplar finnas nu sålunda 28 kvar för stadens bevakning. Härav har uppenbarligen följden blivit, att stora brister uppstått beträffande bevakningen, vilket också poliskonstaplarnas turlistor giva vid handen. Ett godtyckligt valt exempel visar följande. Torsdagen den 1 oktober 1942 *skulle tjänstgöra* mellan klockan 9 och 17 *11* man, varav 7 man fotpatrullerande, 2 man cykelpatrullerande och 2 man å polisvaktkontoret, mellan klockan 17 och 1 *13* man, varav 7 mat fotpatrullerande, 4 man cykelpatrullerande och 2 man i vakt samt mellan klockan 1 och 9 *6* man, varav 2 man cykelpatrullerande och 4 man i vakt. På grund av kommenderingar, sjukdom och fridagar var den *faktiska styrkan* denna. Mellan klockan 9 och 17 *6* man, varav 4 man fotpatrullerande och 2 man i vakt, mellan klockan 17 och 1 *5* man, varav 4 man fotpatrullerande och en man i vakt samt mellan klockan 1 och 9 *3* man, varav 2 man cykelpatrullerande och en man i vakt. Utredningen har givit vid handen, att refererade förhållande är regel. Det torde knappast vara nödvändigt att här påpeka, att en sådan bevakning icke kan anses vara tillfyllest. Här skall vidare erinras därom, att år 1922 inom staden funnos 11 bevakningslinjer, som till största delen voro besatta och att det nu finnes endast 7, som, vilket framgår av nyss givna exempel, i regel äro blott till drygt hälften besatta.

Här har ännu endast påpekats bristen av poliskonstaplar i bevakningsavdelningen. Brist föreligger emellertid även beträffande befälet. Den turlista varefter överkonstaplarna tjänstgöra utvisar, att dessa synas hava en ganska sträng tjänstgöring. Sålunda måste en överkonstapel, som från klockan 9 exempelvis en tisdag varit jourhavande till klockan 9 påföljande onsdag ånyo träda i tjänst klockan 16 på onsdag, ehuru han förut varit i tjänst ett helt dygn och under natten måhända ej kunnat erhålla någon vila. Vidare förekommer det i alltför stor utsträckning, att poliskonstaplar måste kommenderas såsom befäl under sjukvakanser o. dyl., vilket uppenbarligen icke kan anses lämpligt.

I denna del av granskningen skall här slutligen sägas, att genom indragning av personal till expeditionsarbete och genom en år 1931 vidtagen omläggning av turlistan den totala bevakningen å gatan vid varje tillfälle sommartid uppgår till 60 % och vintertid till 42,75 % av motsvarande styrka år 1922. Vid denna beräkning har hänsyn icke tagits till den ökade folkmängden. Om

så sker har utomhusbevakningen nedgått till sommartid 42 % och vintertid ej fullt 30 % av bevakningen år 1922. Detta procentuella förhållande försämras ytterligare om hänsyn jämväl skulle tagas till den ökade bebyggelsen, den starkare trafiken m. m.

N:o 92. *Ang. ändrad organisation av poliskåren.*

Såsom av den ovan lämnade redogörelsen för de olika avdelningarnas arbete framgår, föreligger det mellan ordonnansavdelningen, utredningsavdelningen och kriminalpolisen vissa kompetenskonflikter. Såväl ordonnans- som utredningsavdelningarna hava sålunda utredningar i motorfordonsärenden. Sistnämnda avdelning handhar utredningar beträffande eldsvådor och självmord, så länge det icke misstänkes, att brott föreligger. Om sådan misstanke uppstår, skall ärendets vidare behandling övertagas av kriminalpolisen. Kommittén anser denna arbetsfördelning mindre ändamålsenlig.

Det har tidigare sagts, att till poliskammaren ha förts de arbetsuppgifter, som tidigare helt eller delvis ålegat borgmästaren i dennes egenskap av polischef, magistraten och stadsfiskalen. Då poliskammaren utgöres av polismästaren ensam och då denne jämväl är chef för kriminalavdelningen ävensom luftskyddschef, måste kommittén här göra den anmärkningen, att personalen å poliskammaren och då i all synnerhet den kvalificerade personalen synes väl fåtalig.

Med den omfattning kriminalpolisens arbete numera fått, torde om ock i mindre utsträckning, samma anmärkning kunna göras beträffande kriminalavdelningen.

Kommittén vill också här påtala, att den tekniska utrustningen för stationärt och annat bruk synes vara bristfällig.

I detta sammanhang vill kommittén erinra därom, att staden är skyldig att i fall av behov mot viss ersättning tillhandahålla för närvarande tre och från och med år 1944 med all sannolikhet fyra reservpoliser.

Slutligen vill kommittén icke underlåta att här citera vad polismästaren i sin skrivelse i ärendet anfört beträffande polisens löner: "— — — Beträffande personalens rekrytering är denna i yttersta hand beroende på de löner, som kunna erbjudas. Av stor betydelse är i detta avseende de ekonomiska villkoren för nyanställda och särskilt möjligheten för dem, att utan avsevärd skuldsättning kunna genomgå Statens Polisskolas konstapelsklass, vars genomgång kräves för ordinarie anställning. En del av landets städer avlöna konstaplarna under den tid de undergå sagda utbildning. Denna förmån åtnjuta icke konstaplarna vid Västerås poliskår. På denna grund ha också flera av de bästa konstaplarna sökt sig över till städer med angiven förmån. Extra konstaplar, som på grund av sin anställning härstädes förordats till och vunnit inträde i skolan, ha, enär de ej åtnjuta löneförmåner från Västerås och alltså under skoltiden ej varit anställda här, känt sig obundna att efter skolans slut söka tjänst i annan kommun, där polispersonalen avlönas bättre. Jämväl härvid har skett ett för Västerås ofördelaktigt urval på grund av att konstaplar med de bästa vitsorden från skolan haft lättare att vinna dylik anställning i annan kommun. — — —"

Av kommittén vidtagna åtgärder för uppdragets fullföljande.

För att bilda sig en så vidsträckt uppfattning som möjligt av det före-

N:o 92.
Ang. ändrad organisation av poliskåren.

liggande arbetet, har kommittén införskaffat en mängd utredningsmaterial. Sålunda har från Svenska Stadsförbundet begärts och erhållits utredning angående löne- och anställningsförhållanden för och organisationen hos ett flertal av landets poliskårer. Vidare har utredning begärts och erhållits direkt från en del polischefer, varvid dessas personliga uppfattning i hithörande frågor också inhämtats. Efter därom gjord framställning ha polismästaren, poliskommissarien och polisföreningen "Kamraterna" i Västerås ingivit skilda skrivelser med framhållande av olika önskemål, som i ärendet borde beaktas. Vid dessa skrivelser har funnits fogat ett rikhaltigt utredningsmaterial. På begäran har polismästaren jämväl närvarit vid kommitténs sammanträden för lämnande av erforderliga upplysningar. Slutligen har kommittén vid särskilt sammanträde med utsedda representanter för polisföreningen "Kamraterna" diskuterat det förslag, som nedan återgives.

Allmän motivering för kommitténs förslag.

Vid sitt arbete har kommittén utgått ifrån, att polisens organisation är avhängig, för kommitténs vidkommande, personalstyrkans storlek, sammansättning, tjänstgöringstid och arbetsfördelning samt den tekniska utrustning, som kan ställas till polisens förfogande. Det har å andra sidan synts kommittén uppenbart, att det förslag, som nu bör av kommittén framläggas, måste, med hänsyn till såväl engångs- som årskostnader, hållas inom så begränsad ram som möjligt, utan att därmed de mest påtagliga behoven av en förbättrad organisation eftersättas. För den skull ha väsentliga nedskärningar på de från polishåll framlagda förslagen måst göras. Då fråga här är om omorganisationens ekonomiska sida, vill kommittén meddela, att till kommittén för yttrande överlämnats den av herr Gustafsson hos stadsfullmäktige väckta motionen om löneregler för polispersonalen. Kommittén har emellertid icke ansett sig böra avgiva yttrande i detta ärende. Kommittén inskränker sig till att vitsorda riktigheten av polismästarens här ovan citerade påpekande, att frågan om nyrekrytering av polispersonalen och om dess behållande i stadens tjänst uppenbarligen är avhängig lönefrågan.

Av vad som i denna skrivelse förut sagts torde otvetydigt framgå, att den egentliga bevakningsstyrkan är för liten och att detta förhållande beror på kommenderingar till andra avdelningar, vilka i sin tur haft oavvisligt behov av den dem tilldelade arbetskraften. Vid detta förhållande måste man enligt kommitténs förmenande vid den blivande omorganisationen tillse att bevakningsavdelningen icke endast bibehålles vid sin ursprungliga numerär utan även erhåller ytterligare förstärkning för att avdelningen må bliva i stånd att fullgöra de ökade uppgifter, som med stadens tillväxt m. m. åvilar densamma. Det måste ock framstå som ofrånkomligt, att detta ökade tillgodoseende av bevakningsavdelningens personalbehov i sin tur medför kravet på nyanställning av personal för de övriga avdelningar, vilka alltjämt måste bibehållas, men som för närvarande "lånat" personal från bevakningsavdelningen. Under utredningens gång har det kommit att stå alltmera klart för kommittén, att staden knappast torde vara beredd att anställa så stor bevakningspersonal, att denna skulle förslå för genomförande av en kontinuerlig tillsyn av jämväl de nu obevakade ytterområdena eller stadens tillfartsvägar medelst fot-

N:o 92.
Ang. ändrad organisation av poliskåren.

patruller. Det har då visat sig att den utan jämförelse mest ekonomiska utvägen är, att till polisens förfogande ställa tekniska hjälpmedel, radiobilar och telefoner. Ehuru införandet av radiobilar visserligen icke helt kan ersätta patrullering till fots och särskilt icke då det är fråga om ingripande från polismakten för ordningens upprätthållande, är emellertid radiobilen ett synnerligen värdefullt tekniskt hjälpmedel för åstadkommande av en regelbunden övervakning av ordningen i de glesare bebyggda delarna av staden, varför enligt kommitténs mening anskaffande av radiobilar kompletterat med ett system av polistelefoner i olika delar av staden skulle innebära en icke oväsentlig förstärkning av effektiviteten hos stadens ordningsmakt.

Slutligen har kommittén också ansett, att en faktisk besparing göres, om kvinnlig kontorspersonal anställes för maskinskrivning, diarieföring o. dyl. i stället för att såsom nu poliskonstaplar i stor utsträckning därtill användes. Kommittén har vidare utgått ifrån, att den kvinnliga arbetskraften, vars tjänstgöring för närvarande i genomsnitt torde vara för kort, kommer att bättre utnyttjas genom arbetstidens utsträckning till vad i andra statliga och enskilda verk för närvarande i genomsnitt gäller, i vilket sammanhang kommittén ock vill förorda, att, för bästa utnyttjande av den kvinnliga arbetskraften, genom polisledningen undersökes möjligheterna av att, där i övrigt förutsättningarna för en sådan anordning förefinnas, gemensam skrivcentral inrättas för polisverket.

Kommittén vill ock framhålla önskvärdheten av att tillsynen över torghandeln, som för närvarande utövas av en polisman, överflyttas på annan myndighet.

Kommitténs förslag

framgår av denna tablå. (Inom parentes angives det nuvarande antalet.)

Poliskammaren:	Polismästare	1	(1)		
	Assistent	1	(0)		
	Poliskonstapel i 29. lönegruppen	1	(0)		
	Poliskonstaplar	0	(2)		
	Kvinnligt kontorsbiträde av I. klass			1	(0)
	Kvinnligt kontorsbiträde av II. klass			1	(1)
ORDNINGSPOLISEN:	Poliskommissarie	1	(1)		
Ordonnansavdelningen:	Polisöverkonstapel	1	(0)		
	Bitr. polisöverkonstapel	0	(1)		
	Poliskonstaplar	6	(5)		
	Kvinnligt kontorsbiträde å extra stat			1	(1)
Utredningsavdelningen:	Bitr. polisöverkonstapel	0	(1)		
	Poliskonstaplar	0	(2)		

N:o 92.
Ang. ändrad organisation av poliskåren.

Bevakningsavdelningen:	Polisöverkonstaplar	5		(4)	
	Bitr. polisöverkonstaplar	2		(1)	
	Poliskonstaplar	28		(25)	
	Extra poliskonstaplar	4		(3)	
Radioavdelningen:	Poliskonstaplar	6		(0)	
KRIMINALPOLISEN:	Kriminalöverkonstapel	1		(1)	
	Bitr. kriminalöverkonstapel	1		(0)	
	Kriminalkonstaplar (varav 1 spritpolis)	6		(5)	
	t. f. kriminalkonstaplar	1		(1)	
	Polissyster å extra stat		1		(1)
		65	4	(53)	(3)

Förslaget innebär sålunda en ökning med en assistent, två polisöverkonstaplar, en poliskonstapel i 29. lönegruppen, sex poliskonstaplar, en extra poliskonstapel, en biträdande kriminalöverkonstapel, en kriminalkonstapel och ett kvinnligt kontorsbiträde av I. klass samt en minskning med en biträdande polisöverkonstapel. Nettoökningen utgöres alltså av tolv polisutbildade och ett kvinnligt kontorsbiträde av I. klass.

Beträffande *luftskyddsbyråns* personal föreslås ingen ändring. Kommittén förutsätter att denna personal jämväl i fortsättningen skall utgöras av ordinarie polismän. Då den till byrån kommenderade personalen är ordinarie skall här meddelas följande. Det är icke nödvändigt, att denna personal är polisutbildad, ehuru det åligger polis att emottaga kommendering till byrån. Utredning har givit vid handen, att kvalificerad personal för ifrågavarande ändamål icke torde stå att erhålla på fördelaktigare villkor, då hänsyn skall tagas därtill, att extra anställd personal oftast måste betalas mer än den ordinarie. Då kommittén nu föreslår, att ifrågavarande personal skall vara ordinarie, har kommittén icke ansett, att den, om och när luftskyddsbyrån icke längre behöves, skall föras över till och öka exempelvis bevakningspersonalen. Avgången av poliskonstaplar är så stor, att redan inom loppet av ungefär ett halvt år ordinarie och i tablån upptagna poliskonstapelsbefattningar vid ordningspolisen bliva lediga. Befattning såsom polisöverkonstapel blir ledig i genomsnitt vart annat år. Vid detta förhållande kan polisöverkonstapeln vid luftskyddsbyrån endast under en kortare tid bli övertalig. Under denna tid torde hans tjänster behövas för byråns avveckling. Förslaget innebär sålunda i denna del knappast någon fördyring. Kommittén förutsätter därvid, att polismästaren vid förefallande nybesättningar beaktar det vid varje särskilt tillfälle rådande tidsläget ävensom att den personal som anställes vid luftskyddsbyrån göres underrättad om sin skyldighet att helt eller delvis inträda i tjänst hos polisen.

Speciell motivering för förslaget.

Poliskammaren.

Först skall anmärkas, att bristen på personal på denna polisens centrala avdelning är för kommittén uppenbar. Om icke kommenderingar skett från

bevakningsavdelningen, skulle polismästaren ensam med tillhjälp av ett ordinarie, kvinnligt kontorsbiträde fått sköta allt det kammaren åliggande arbetet.

N:o 92. *Ang. ändrad organisation av poliskåren*

Enär polismästaren tillika är chef för kriminalavdelningen, äger frågan om poliskammarens organisation nära samband med spörsmålet om befälsförhållandena å kriminalavdelningen. Utgår man ifrån att polismästaren bibehålles vid det omedelbara chefskapet för kriminalavdelningen, kunna olika möjligheter tänkas för lösning av det föreliggande personalproblemet. Antingen skulle två ordinarie kriminalöverkonstapelstjänster kunna inrättas med åliggande för den ene befattningshavaren att i huvudsak handhava chefskapet för de inre göromålen å avdelningen och för den andre att tjänstgöra som spaningschef. En annan lösning vore att inrätta en ordinarie tjänst som kriminalkommissarie, vilken skulle vara chef för kriminalavdelningen. I båda fallen måste emellertid annan ordinarie tjänst som konstapel eller överkonstapel inrättas å poliskammaren. Enligt kommitténs uppfattning utgör ingen av dessa möjligheter en fullgod lösning. Det bör, synes det kommittén, väl beaktas, att polismästarens personliga arbetsbörda och ansvar såsom både polischef och — för närvarande — luftskyddschef genom omorganisationen om möjligt bör nedskäras. Genom en sådan åtgärd skulle polismästaren i någon mån kunna frigöras och givas tid till personlig kontroll av polisväsendets funktionering. Tvivelsutan skulle härigenom en effektivisering av organisationen bliva följden.

Vid detta förhållande föreslår kommittén inrättande av en ordinarie befattning såsom assistent åt polismästaren, vars innehavare skulle vara en polisutbildad jurist. Denne skulle det åligga att tillhandagå polismästaren i hans ämbete och att vid förfall eller ledighet för honom förestå ämbetet, när annan person icke vore därtill förordnad. Assistenten skulle i poliskammaren, i den omfattning polismästaren bestämde, handlägga mål och ärenden, med vilka polismästaren ej själv toge befattning. Vidare skulle assistenten närmast under polismästaren vara chef för kriminalavdelningen. (Förslag till instruktion för assistenten bifogas såsom bilaga 1.)

Enligt vad kommittén inhämtat skulle en sådan befattning kunna placeras i förslagsvis 42. lönegruppen med en begynnelselön av 6.840 kronor. Kostnaderna skulle sålunda bliva ungefär desamma som för en kriminalkommissarie. Hänsyn bör här också tagas till det förhållandet, att inbesparing sker av vikariatsarvoden vid polismästarens semester eller annan dennes kortare tjänstledighet. Kommittén förutsätter därvid, att vikarie för assistenten under dennes motsvarande tjänstledighet icke skall behöva hållas.

De två poliskonstaplar, placerade i 27. lönegruppen, som nu äro kommenderade till poliskammaren, har kommittén tänkt ersatta, den ena av en poliskonstapel i 29. lönegruppen och den andra av ett ordinarie, kvinnligt kontorsbiträde av I. klass. Även om, som kommittén förordar, en assistenttjänst inrättas, kommer behov likväl att kvarstå av en poliskonstapel med befälsutbildning. Med hänsyn till denne befattningshavares ställning och kvalificerade arbete anser kommittén, att han bör erhålla lön såsom kriminalkonstapel, varför befattningen placerats i 29. lönegruppen.

Någon särskild motivering för kontorsbiträdesbefattningen synes knappast tarvas, då en sådan förbilligar och effektiviserar arbetet.

N:o 92. *Ang. ändrad organisation av poliskåren.*

Ordningspolisen.

Ordonnansavdelningen.

Såsom ovan sagts föreligger en viss kompetenskonflikt mellan ordningspolisens ordonnans- och utredningsavdelningar samt kriminalpolisen. För att undanröja denna olägenhet föreslår kommittén, att de två förstnämnda avdelningarna sammanslås till en, ordonnansavdelningen. Vidare har kommittén räknat med, att utredningar angående eldsvådor och självmord, även om det icke är uppenbart, att brottslig handling föreligger, skola överföras till kriminalavdelningen. För närvarande finnes inom envar av ordonnans- och utredningsavdelningarna en biträdande polisöverkonstapel. Kommittén föreslår, att en av dessa befattningar överföres till bevakningsavdelningen och att den andra bibehålles vid ordonnansavdelningen och samtidigt ombildas till en polisöverkonstapelsbefattning, vars innehavare blir chef för denna avdelning. De alltmer ökande förvaltnings- och utredningsärendena, som hänföras till denna avdelning, fordra enligt kommitténs uppfattning, att en kvalificerad kraft sättes till chef för avdelningen. Med hänsyn härtill torde inrättande av en polisöverkonstapelsbefattning vara ofrånkomligt. Genom den föreslagna sammanslagningen av ordonnans- och utredningsavdelningarna göres en besparing med två polismän på denna avdelning.

I övrigt föreslås ingen ändring i personalstyrkan för denna avdelning.

Bevakningsavdelningen.

Tidigare har talats om bristande antal befäl å denna avdelning, vilken brist i viss mån uppstått på grund av kommenderingar till andra avdelningar. Så vitt kommittén har kunnat finna givas här inga andra möjligheter än att öka befälsstyrkan för att kunna effektivisera arbetet inom och utom polisstationen, för att förbättra överkonstaplarnas tjänstgöringsförhållanden och för att undvika nu rådande olämpliga förhållande, att kommenderingar av poliskonstaplar till befäl i alltför stor utsträckning sker. Sålunda föreslår kommittén inrättandet av ytterligare en polisöverkonstapelsbefattning och en biträdande polisöverkonstapelsbefattning, vars innehavare skall utgöra en förstärkning av bevakningen. Därvid är att märka, att befattningen såsom biträdande polisöverkonstapel erhålles besatt genom ovan föreslagna överflyttning från den till indragning föreslagna utredningsavdelningen.

Vad som ovan vid granskning av den nuvarande organisationen sagts beträffande bevakningsstyrkan torde vara tillfyllest för att motivera en utökning av antalet poliskonstaplar och extra poliskonstaplar. Sålunda föreslår kommittén en ökning med 3 poliskonstaplar och en extra poliskonstapel. Härigenom erhålles en sammanlagd styrka av 32 man, varav 30 man regelmässigt kunna kommenderas till bevakning samt 2 man utgöra reserv. Såsom av bifogade bilaga 2 framgår, erhålles då för varje dag mellan klockan 9 och 17 7 man, varav 2 på polisstationen, mellan klockan 17 och 1 *12* man, varav 3 man på polisstationen samt mellan klockan 1 och 9 *6* man, varav 2 på polisstationen. Detta antal lärer med hänsyn till inträffade sjukdomsfall m. m. icke vara tillfyllest för att turlistan vid alla tillfällen skall kunna följas. Till en rubbning av turlistan kan också, såsom tidigare anmärkts, medverka kommenderingar av polismän till reservpolisen. Dock föreligga på det föreslagna sättet större

utsikter än tidigare, att bevakningen skall bliva tillfredsställande. (Till förklaring av bifogade turlista skall meddelas följande. Siffrorna i vänstra kolumnen motsvara konstaplarnas nummer. Sålunda tjänstgöra mellan klockan 9 och 17 konstaplarna 5, 11, 16, 17, 22, 23 och 29, varvid nris 16 och 29 hava vakten (V), å polisstationen och de övriga patrullera (P). Styrkan vid varje klockslag erhålles genom att addera vederbörande lodräta kolumn. Listan utvisar också varje konstapels tjänstgöring under 30 dagar. Nr 1 börjar första dagen klockan 1 och går av klockan 9, tjänstgör påföljande dag under samma tid, tredje och fjärde dagarna tjänstgör han mellan klockan 17 och 1, o. s. v. Nr 30 börjar med fridag och fortsätter den andra dagen med tjänstgöring mellan klockan 1 och 9 (= den första vågräta kolumnen). Det är avsett, att patrulleringen under onsdagar och lördagskvällarna skall utökas genom en kommendering från ordonnansavdelningen.

N:o 92. *Ang. ändrad organisation av poliskåren.*

Den bevakning, som här angivits, kommer endast att omfatta stadens centrala delar, varemot de perifera delarna måste lämnas helt utan patrullering. Det är kommitténs bestämda uppfattning, att bevakningspersonalens storlek icke kan göras mindre än den nu föreslagna, därest bevakningen skall kunna givas någon skärpa.

Radioavdelningen.

De stadens ytterområden, som sålunda komma att sakna fotpatrullering, måste enligt kommitténs uppfattning likväl på något sätt skaffas bevakning. Tidigare har sagts att patrullering med radiobilar är den billigaste och mest effektiva metoden. Då denna metod är ny för staden, anser kommittén det lämpligt, att här lämna en sammanfattning av de fördelar som vinnas medelst radiobilar. Därvid lämnas under denna rubrik en allmän och speciell redogörelse för dessa bilars organisatoriska fördelar och en allmän redogörelse för de ekonomiska fördelarna. Om de faktiska kostnaderna för bilarna skall redogörelse lämnas nedan under "Sammanställning av samtliga engångskostnader och årliga merkostnader för den föreslagna anskaffningen och utökningen".

Sin betydelse ur *organisatorisk* synpunkt har radion främst därigenom, att den i hög grad vidgar möjligheterna att praktiskt utnyttja bilen i polisens tjänst. Genom radion kan förbindelse upprätthållas mellan polisledningen och bilpatrullerna; å ena sidan kunna dessa omedelbart inrapportera sådana iakttagelser och händelser, som äro av beskaffenhet att böra komma till polisledningens kännedom, och å andra sidan kan polisledningen följa och övervaka patrullernas arbete samt meddela de förhållningsorder och vidtaga de dispositioner som kunna visa sig vara erforderliga alltefter förhållandenas olika gestaltning. Dessa fördelar ur kommuniceringssynpunkt medför en ökad användning av bilen för patrulleringsändamål. Av kostnadsskäl kan en tillfredsställande fotpatrullering icke upprätthållas över stadens hela område. Genom anskaffande av radiobilar möjliggöres en fortlöpande polisövervakning även för de yttre områdena. Även om, såsom tidigare framhållits, radiobilen icke kan helt ersätta fotpatrullen, innebär radiobilen dock en värdefull tillgång även för stadens centrala delar till utfyllnad av fotpatrulleringen. Denna patrullering kan dock vad dessa sistnämnda stadsdelar beträffar endast användas i mindre utsträckning, då förhållandena här påkalla den mera ingående och stadigvarande tillsyn, som kan utövas endast vid patrullering till fots.

N:o 92.
Ang. ändrad organisation av poliskåren.

En av de stora fördelarna med radiobilarna är den, att ett polisingripande kan ske mycket snabbt, efter det rapport eller meddelande om en inträffad händelse inkommit, då bilarna ständigt äro i gång eller färdiga för utryckning.

Även för trafikövervakningen är polisradion av stor betydelse. Genom radion kunna patrullerna från polisstationen erhålla erforderliga uppgifter ur automobilregister och andra handlingar. Det har också visat sig, att radiobilarna ha stor mission att fylla vid bekämpande av rattfyllerister.

Vad kriminalpolisens verksamhet beträffar är radion av synnerlig nytta främst för spanings- och efterforskningsarbete, då denna tjänst i alldeles särskilt hög grad kräver, att arbetet kan ledas centralt och att större områden snabbt kunna genomsökas.

Ur *ekonomisk* synpunkt ligger radiobilarnas fördel däri, att man genom deras begagnande kan spara in den personal, som eljest skulle visa sig nödvändig för fotpatrullering i stadens ytterområden.

Här skall slutligen erinras om, att särskilda inom socialdepartementet tillkallade sakkunniga den 5 november 1942 framlagt betänkande med förslag till samordning av polisradioväsendet inom riket. I denna utredning har påpekats den stora önskvärdheten och nyttan av ett över hela riket fungerande och samordnat polisradioväsen, framför allt ur statspolisens synpunkt. I detta sammanhang vill kommittén citera följande uttalande: "— — — Sin största betydelse kommer riksnätet emellertid att äga för statspolisens regelbundna verksamhet. Statspolisavdelningarnas föreståndare kunna med radions hjälp stå i förbindelse med de till avdelningarna hörande bilpatrullerna under deras arbete. Detta gäller icke enbart så länge patrullerna befinna sig inom räckviddsområdet för de fasta stationer, vartill avdelningarnas radioförbindelse i första hand är knuten, utan kommunikationen kan även med tillhjälp av förmedlande stationer upprätthållas på längre avstånd. Statspolisen i Stockholm kan sålunda exempelvis med begagnande av stationen i Uppsala såsom övergångsstation nå en bilpatrull, som befinner sig i norra Uppland, och på samma sätt kan från statspolisavdelningen i Göteborg över olika mellanstationer kontakt nås med patruller, som befinna sig på skilda platser inom de yttre delarna av avdelningens verksamhetsområde. Omvänt kunna patrullerna i enahanda ordning sätta sig i förbindelse med vederbörande avdelningar. På grund av riksnätets enhetliga organisation förefinnes sålunda även i förhållandet mellan de fasta stationerna och radiobilarna förbindelsemöjlighet, som sträcker sig utöver de fasta stationernas egna räckviddsområden." Kommittén vill också i detta sammanhang meddela, att viss förutsättning för erhållande av statsbidrag för viss del av radioanläggningen möjligen kan komma att erhållas. De sakkunniga skriva härom i sin sammanfattning: "— — — Anläggningskostnaderna för de fasta stationerna inom samorganisationen böra i princip lika fördelas mellan staten och kommunerna. Avsteg från denna regel kan emellertid befinnas påkallat av omständigheterna i det särskilda fallet. Statens del av kostnaderna skall utgå i form av statsbidrag. Säranordningar, som kunna tarvas för statspolisens eller lokalpolisens behov, skola bekostas av den för vilkens räkning de utföras. Såsom villkor för åtnjutande av statsbidrag skall föreskrivas *dels* att statspolisen skall äga rätt att för sitt behov begagna sig av den anläggning som avses, *dels* att kommunen skall vidkännas de av an-

läggningen betingade underhålls- och driftkostnaderna och *dels* att staten skall vara berättigad att efter vissa grunder inlösa anläggningen, därest kommunen skulle vilja nedlägga densamma. — För anläggningar, som kunna betjäna såväl polisväsendet som luftskyddet, skall statsbidraget utgå med det förhöjda belopp, vartill fog kan förefinnas." (De sifferuppgifter, som senare i denna skrivelse lämnas angående kostnaderna för radiobilar, äro delvis hämtade ur detta sakkunnigebetänkande.)

N:o 92. *Ang. ändrad organisation av poliskåren.*

Kommittén föreslår nu, att två bilar inköpas för polisens behov och att dessa jämte den nu av polisen disponerade förses med radioanläggning. Av dessa bilar skola en eller två ständigt vara i bruk och en stå i reserv. Denna senare bil kommer då att användas även för andra polisens behov. För dessa bilars handhavande fordras sex poliskonstaplar. Kommittén har utgått därifrån, att endast dessa polismän skola få utnyttjas för radiobilföring, då bilarnas skötsel helst bör anförtros åt därvid van personal. Av bifogade bilaga 3 framgår radiobilarnas patrulleringstider.

Det bör här påpekas att det givetvis icke är avsett, att dessa bilar skola vara i gång dygnet runt utan att de skola patrullera vid lämpliga tidpunkter. Härigenom vinnes, att radiobilpersonal kan kommenderas till tjänstgöring vid ordonnanspolisen, då polismän därifrån avdelats till bevakning.

Slutligen skall i detta sammanhang framhållas, att anskaffandet av radiobilar och anställandet av personal för dessa är en absolut betingelse för, att personalen vid bevakningsavdelningen skall kunna bestämmas till angivet antal.

Kriminalpolisen.

Såsom tidigare uttalats är denna avdelning mycket överhopad med arbete. Genom den av kommittén föreslagna ändringen i arbetsfördelningen, varigenom kriminalpolisen skall handhava all utredning angående eldsvådor, självmord o. dyl., kommer arbetet att än mer ökas. Denna ökning kompenseras i viss mån av anställandet av en polisassistent, vilken ju skall bl. a. vara chef för avdelningen. Emellertid kan denna befattningshavare icke beräknas utföra mera arbete inom avdelningen än vad som tidigare åvilat polismästaren. Kommittén anser det för den skull nödvändigt, att kriminalpolisen utökas med en kriminalkonstapel med befälsutbildning. Inom kriminalpolisen är det viktigare än inom andra avdelningar, att personalen kan stanna och specialisera sig. Det är uppenbart, att det fordras lång tids övning och en ingående kännedom om trakt och folk för att bli exempelvis en god spanare eller en god förhörsledare. Det synes kommittén för den skull högeligen önskvärt, att sagda kriminalkonstapel placeras i en ny befattning såsom biträdande kriminalöverkonstapel med lön enligt 30. lönegruppen. Meningen vore att denna befattningshavare skulle tjänstgöra som chef för spaningsarbetet. Genom ett sådant arrangemang skulle vinnas, att personalen i större utsträckning skulle kunna hava möjlighet att avancera inom kriminalpolisen. Bortsett från denna synpunkt måste enligt kommitterades uppfattning det arbete, som skall åvila denne befattningshavare, berättiga honom till föreslagen löneställning. Kommittén föreslår vidare, att ytterligare en kriminalkonstapel anställes, som huvudsakligen kan få sysselsättas såsom spritpolis. Uppenbarligen skulle denne befattningshavare vid behov kunna användas till andra arbeten. Denna del av polisens

N:o 92. *Ang. ändrad organisation av poliskåren.*

åligganden har under senare tiden på grund av personalbrist i stor utsträckning måst eftersättas.

Kommittén förutsätter att, ehuru vissa göromål överflyttas till kriminalavdelningen från andra avdelningar, erforderligt biträde för handräckningsgöromål i förekommande fall ställes till kriminalavdelningens förfogande ävensom att den hjälpsökande allmänheten lämnas varje erforderligt bistånd å andra avdelningar även i kriminalpolisärenden under den tid, då kriminalpolisavdelningen hålles stängd och innan kriminalpolis där så påkallas hunnit tillkallas.

Anskaffande av teknisk utrustning samt kostnaderna för denna.

Ovan har kommittén som sin uppfattning uttalat, att ytterligare två bilar borde anskaffas för polisens behov och att dessa ävensom den nu av polisen disponerade bilen utrustas med radioanläggning. En anläggning för polisradio består dels av en fast station, huvudstation, och dels av särskilda i bilar installerade stationer, rörliga stationer. I ett fullt utbyggt system består apparaturen vid de skilda stationerna av såväl sändare som mottagare. Dubbelsidig kommunikation kan därför upprätthållas mellan huvudstationen och de rörliga stationerna. Även dessa kunna i viss utsträckning inbördes stå i omedelbar förbindelse med varandra. Förbindelsen mellan stationerna sker numera huvudsakligen per telefon. För att få en så stor räckvidd som möjligt, böra de fasta stationerna uppmonteras på en högt belägen plats. Om så icke kan ske, placeras en antenn på den mest effektiva platsen och förbindes genom en två-trådig telefonledning med den fasta stationen på polisstationen. Anordningen benämnes fjärrmanövrering. Hela systemet av fasta och rörliga stationer anknytes till det vanliga telefonnätet. Härigenom kunna bilarna, via den fasta stationen, nås från vilken telefon som helst. Till och med interurbansamtal kunna på detta sätt utväxlas.

Kommittén har räknat med en fjärrmanövrerad fast station i polishuset, en antenn å stadshuset eller vattentornet, samt sändare och mottagare i varje bil. De radiotekniska kostnaderna härför torde enligt vad infordrade offerter giva vid handen uppgå till sammanlagt cirka 17.000 kronor. För hela anläggningen inklusive bilar kunna anskaffningskostnaderna beräknas till 25.000 kronor. Till anskaffningskostnaderna torde böra läggas kostnaderna för de två nya bilarnas ombyggnad för metangasdrift, cirka 1.500 kronor.

De årliga driftskostnaderna för radiosystemet kunna svårligen fixeras. Enligt verkställd utredning torde kostnaderna för den fasta stationen uppgå till cirka 250—300 kronor och för envar av de rörliga stationerna 250—350 kronor. Driftskostnaderna per bil och år beror uppenbarligen helt på antalet körda mil. Med metangas som drivmedel torde varje bil knappast draga större driftskostnad än cirka 5.000 kronor.

I ett tidigare sammanhang har påpekats, att härvarande poliskår har en mycket underhaltig teknisk utrustning. Genom hänvändelse till Statens Kriminaltekniska anstalt har kommittén fått en skriftlig uppställning på den kriminaltekniska utrustning, som rimligtvis bör finnas tillgänglig för polisen. Kostnaderna för denna, som avser material att användas vid utryckningar och för stationärt bruk, ha uppskattats till 3.000 kronor.

Hittills har polisverket endast haft direkta telefonledningar till sitt för-

fogande. Detta har medfört, att allmänheten ofta besvärats och besvärat med att ringa mer än en gång för att komma till rätt person eller avdelning. Kostnaderna för införande av telefonväxel hava tidigare varit för stora, då polisens avdelningar voro förlagda på olika ställen i staden. När nu polisens samtliga avdelningar komma att få sina lokaler i en fastighet, synes det kommittén mycket lämpligt, att telefonväxel installeras. Härigenom vinnes också den tidsbesparande fördelen, att alla tjänstemän, som ha telefon i sina rum, kunna använda denna som lokaltelefon. Kostnaderna för anläggande av telefonväxel beräknas till cirka 7.500 kronor. De årliga merutgifterna uppgå till 600—800 kronor.

N:o 92. *Ang. ändrad organisation av poliskåren.*

Slutligen vill kommittén förorda att å Stora gatan eller i dess omedelbara närhet uppsättas ett antal telefonapparater för polisen, förslagsvis fyra stycken, vilka i fall av behov skola kunna anlitas av den patrullerande polisen exempelvis för tillkallande av radiopatrull. Anläggningskostnaden härför torde icke överstiga 1.000 kronor och den årliga kostnaden icke 200 kronor.

Sammanställning av samtliga engångskostnader och årliga merkostnader för den föreslagna anskaffningen och utökningen.

Engångskostnader.

2 bilar samt radioanläggning med en fast och 3 rörliga stationer	25.000: —
2 bilars ombyggnad för metangasdrift	1.500: —
Kriminalteknisk utrustning	3.000: —
Telefonväxel	7.500: —
4 utomhustelefoner	1.000: —
Summa kronor	38.000: —

Årliga merkostnader.

1 polisassistent		6.840: —
2 polisöverkonstaplar		8.400: —
1 poliskonstapel i 29. lönegruppen		3.840: —
6 poliskonstaplar à 3.540: —		21.240: —
1 extra poliskonstapel		3.120: —
1 bitr. kriminalöverkonstapel		3.990: —
1 kriminalkonstapel		3.840: —
1 kvinnligt kontorsbiträde av I. klass	+	2.760: —
		54.030: —
Avgår 1 bitr. polisöverkonstapel	—	3.840: —
		50.190: —
25 % dyrtidstillägg (enligt budgeten)	+	12.550: —
		62.740: —
Fasta stationens drift		300: —
3 bilars drift à 300: — (radio)		900: —
2 bilars drift à 5.000: — (drivmedel m. m.)		10.000: —
Telefonväxel		700: —
4 utomhustelefoner		200: —
Summa kronor		74.840: —

N:o 92.
Ang. ändrad organisation av poliskåren.

Tid för organisationens ikraftträdande.

Kommittén har tänkt sig att organisationen i dess helhet skall genomföras från och med den 1 januari 1944, varvid polisnämnden redan nu skulle bemyndigas att beställa radiomaterielen, för vilken leveranstiden uppgår till cirka 10 månader. Samtliga utgifter för förslagets effektuering skulle sålunda komma att belasta 1944 och kommande års stater. Då arbetsbelastningen å poliskammaren och kriminalavdelningen bland annat på grund av den rådande tiden är mycket stor, anser kommittén att från vad ovan sagts bör göras det undantaget, att assistent och biträdande kriminalöverkonstapel må få anställas från och med den 1 juli 1943.

Allmänna önskemål i samband med omorganisationen.

Det skick i vilket belysningen å gator och allmänna platser befinner sig är av stor betydelse för ordningens upprätthållande. Från krismyndigheternas sida har anbefallts en nedskärning av tidigare gatubelysningen med minst 50 %. Då denna belysning redan under normala förhållanden i polisbevakningshänseende icke varit tillfredsställande, är den rådande belysningen icke tillfyllest. Det är kommitténs uppfattning, att såväl den nuvarande som den normala gatubelysningen i mån av möjlighet bör förbättras. Detta önskemål gäller framför allt Djäkneberget och stadens ytterområden.

Kommittén har sig bekant, att arbete pågår med ordnande av en tillfredsställande genomfartstrafik. Då dess ordnande är av största betydelse ur polisteknisk synpunkt, uttalar kommittén den förhoppningen, att utredningen i berört hänseende bedrives med stor skyndsamhet och att i detta sammanhang uppmärksamhet ägnas åt trafiken norrut från järnvägsstationen och äldre hamnen.

Slutligen vill kommittén också erinra om de svårigheter ur såväl trafikteknisk som ur ordningssynpunkt, som vållas därav, att den nuvarande omnibusstationen icke kan anses tillfredsställande ordnad och att det förty ur många synpunkter vore högst önskvärt, om busstationen finge en mera permanent och på gatutrafiken mindre inkräktande utformning.

På grund av vad som här ovan anförts hemställer kommittén, att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna det av kommittén här framlagda förslaget i dess helhet,

att från och med den 1 juli 1943 inrätta en befattning såsom polisassistent, placerad i 42. lönegruppen, och en befattning såsom biträdande kriminalöverkonstapel, placerad i 30. lönegruppen av stadens lönesystem,

att för sådant ändamål ställa till polisnämndens förfogande ett förslagsanslag av 6.675 kronor,

N:o 92.
Ang. ändrad organisation av poliskåren.

att organisationen eljest i dess helhet skall träda i kraft den 1 januari 1944 samt

att uppdraga åt polisnämnden att hos vederbörlig myndighet söka fastställelse av föreslagen instruktion för polisassistenten.

Västerås den 22 februari 1943.

För 1942 års poliskommitté:

EINAR KEIJSER.

/*Sven Holmer.*

Bilaga 1.

Instruktion för polisassistenten i Västerås.

§ 1.

Polisassistenten har att tillhandagå polismästaren i hans ämbete och att vid förfall eller ledighet för honom förestå ämbetet, när annan person icke är därtill förordnad. För sådan tjänstgöring utgår, även om polisassistenten samtidigt uppehåller egen tjänst, icke särskild ersättning.

§ 2.

Polisassistenten skall i poliskammaren, i den omfattning polismästaren bestämmer, handlägga mål och ärenden, med vilka polismästaren ej själv tager befattning.

§ 3.

I avseende å kriminalpolisavdelningen har polisassistenten närmast under polismästaren

att leda och övervaka där förekommande arbeten;

att tillse, att personalen med omsorg och insikt fullgör sina åligganden, samt att till polismästaren anmäla, såväl då någon begått fel eller förseelse eller visat sig försumlig eller olämplig i tjänsten, som ock då någon utmärkt sig genom nit eller duglighet;

att övervaka, att gällande reglementen, instruktioner och order noggrant efterlevas; samt

att kontrollera, att föreskrivna böcker, journaler och anteckningar med noggrannhet föras.

§ 4.

Polisassistenten skall öva tillsyn däröver, att kriminalpolisavdelningens lokaler hållas i gott skick och att där befintliga inventarier väl vårdas och underhållas.

N:o 92.
Ang. ändrad organisation av poliskåren.

§ 5.

Polisassistenten skall till polismästaren dagligen avlämna rapport från kriminalpolisavdelningen.

§ 6.

I avseende å ordningspolisavdelningen har polisassistenten närmast under polismästaren att, i den mån så finnes lämpligt och erforderligt och annat arbete det medgiver, utöva kontroll över bevakningen och arbetet i övrigt samt vid särskilda tillfällen själv taga befälet över polisstyrka eller ledningen över visst utredningsarbete.

§ 7.

Efter de anvisningar, polismästaren meddelar, skall polisassistenten deltaga i poliskårens undervisande och utbildning.

§ 8.

Polisassistenten tillsättes efter förslag av poliskammare och polisnämnd av länsstyrelsen. Han skall hava fullgjort vad författningarna föreskriva om dem som uti domarämbete må nyttjas, samt dessutom hava förvärvat erfarenhet i polisgöromål genom tjänstgöring i olika grenar av sådan verksamhet.

Tjänstledighet för polisassistenten under annan tid än då han åtnjuter semester, sökes hos länsstyrelsen.

§ 9.

Polisassistenten är underkastad den förändrade eller vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller jämkning i åligganden, som framdeles kan bliva i vederbörlig ordning bestämd. Tillfälliga eller mindre tillägg till polisassistentens åligganden må beslutas av poliskammaren eller av polisnämnden efter poliskammarens hörande.

§ 10.

Beträffande polisassistentens rätt att innehava annan befattning eller uppdrag eller utöva annan verksamhet beslutar länsstyrelsen efter hörande av poliskammaren och polisnämnden.

Bilaga 2.

N:o 92.

Ang. ändrad organisation av poliskåren.

N:r	Tjänstgöring enligt turlistan																					
	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	1	2	3	4	5	6	7	8
	Tjänstgöringslista för patrullerande konstaplar																							
1																	P	P	V	V	P	P	V	P
2																	P	V	P	P	P	V	P	P
3									P	P	V	P	P	P	V	P								
4									P	V	P	P	P	V	P	P								
5	P	P	V	P	P	P	V	P																
6	Fridag																							
7																	V	P	P	P	V	P	P	V
8									V	P	P	P	V	P	P	V								
9									P	P	P	V	P	P	V	P								
10									P	P	V	P	P	V	P	P								
11	P	V	P	P	P	V	P	P																
12	Fridag																							
13																	V	P	P	V	P	P	V	P
14									P	V	P	P	V	P	P	P								
15									V	P	P	V	P	P	P	V								
16	V	P	P	P	V	P	P	V																
17	P	P	P	V	P	P	V	P																
18	Fridag																							
19																	P	P	V	P	P	V	P	P
20									P	P	V	P	P	P	V	P								
21									P	V	P	P	P	V	P	P								
22	P	P	V	P	P	V	P	P																
23	P	V	P	P	V	P	P	P																
24	Fridag																							
25																	P	V	P	P	V	P	P	V
26									V	P	P	P	V	P	P	V								
27									P	P	P	V	P	P	V	P								
28									P	P	V	P	P	V	P	P								
29	V	P	P	V	P	P	P	V																
30	Fridag																							
	Tjänstgöringslista för bilförare																							
31																			Tjänstgöring					
32											Tjänstgöring													
33											Tjänstgöring													
34											Tjänstgöring													
35			Tjänstgöring																					
36	Fridag																							
37		Reserv																						
38		Reserv																						

N:o 92.

Ang. ändrad organisation av poliskåren.

Bilaga 3.

	Söndag			Måndag			Tisdag			Onsdag			Torsdag			Fredag			Lördag		
	9	17	1	9	17	1	9	17	1	9	17	1	9	17	1	9	17	1	9	17	1
1						1		1			1			1		1					
2			1		1			1			P		1								1
3		1		0			0			1								1		1	
4		1		0			1								1		1			1	
5		P		1								1		1			1			P	
6	1								1		1		0				P		1		

Västerås 1943, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1943 Den 26 augusti XV

N:o 93.

Drätselkammarens skrivelse ang. utövande av statlig egnahemsverksamhet ifråga om bostadsegnahem inom Västerås stad.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Från olika håll hava förfrågningar verkställts angående möjligheten av åstadkommande av statlig egnahemsverksamhet inom Västerås stad, och har framställning under hand gjorts, att drätselkammaren ville föreslå stadsfullmäktige att ingå till Kungl. Maj:t med underdånig framställning, att Kungl. Maj:t täcktes medgiva bestämmelser om utövande av statlig egnahemsverksamhet inom Västerås stad.

Formerna för egnahemsverksamheten regleras av Kungl. Maj:ts kungörelse den 7 juni 1940 med däri den 30 juni 1942 beslutade ändringar (S. F. S. n:r 589/1940 och 578/1942).

Bestämmelserna om egnahemsverksamheten innebära huvudsakligen följande:

Den statliga egnahemsverksamheten har till ändamål bl. a. att främja möjligheterna för mindre bemedlade och obemedlade att förvärva bostadsegnahem ävensom att företaga ny-, om- eller tillbyggnad eller förbättring av byggnader, vilka uppförts med egnahemslån.

Egnahemsverksamheten må i nu ifrågavarande del ej utövas inom stad, där ej Kungl. Maj:t efter framställning av staden meddelat bestämmelser härom.

Verksamheten står under ledning och tillsyn av en central myndighet, egnahemsstyrelsen, och utövas inom varje hushållningssällskaps område av en egnahemsnämnd. Nämnden utser för varje kommun ett egnahemsombud.

Vid sidan av dessa statliga egnahemsorgan kunna även finnas kommunala organ. Kommunen *må* — men är ej skyldig — att genom det organ som utövar kommunens beslutanderätt, utse två representanter att jämte det statliga egnahemsombudet utgöra en egnahemskommitté med uppgift att biträda egnahemsnämnden och verka för egnahemsverksamhetens ändamålsenliga bedrivande och utveckling inom kommunen. I stället för att utse representanter i egnahemskommitté kunna i stad stadsfullmäktige uppdraga åt drätselkammaren att jämte egnahemsombudet handhava nyssnämnda uppgift.

Till förmedlare av egnahemslånen kan egnahemsstyrelsen antaga kommun under villkor, att kommunen antagit av egnahemsstyrelsen godkänd instruktion med reglementariska föreskrifter rörande verksamheten.

Jämväl aktiebolag eller ekonomisk förening kan under vissa villkor antagas till förmedlare av egnahemslån.

N:o 93.
Ang. utövande av statlig egnahemsverksamhet ifråga om bostadsegnahem inom Västerås stad.

Författningen innehåller därjämte regler angående formerna för lånen, säkerhet och därmed sammanhängande bestämmelser. I detta avseende må här endast anmärkas, att bostadslån i regel endast beviljas i fall, där sökande åsyfta att genom nybyggnad bilda ett nytt eget hem och att bostadslån i vissa fall även kunna beviljas, där det ej är fråga om nybyggnad. Lån må ej beviljas till förvärv av fastighet, vars värde överstiger 15 000 kronor eller till belopp överstigande 75 % av fastighetens värde. I en del fall kan även utöver bostadslånen beviljas tilläggslån inom vissa, i författningen angivna gränser. Bostadslånet utgöres av en stående del, motsvarande 50 % av det fastighetsvärde, som legat till grund för lånets beräknande, samt en amorteringsdel utgörande återstoden av lånet. Å stående delen erlägges ränta men ej amortering. Amorteringsskyldigheten ifråga om bostadslån inträder regelmässigt med fjärde kalenderåret efter det, då lånet beviljats. Intill tidpunkten för amorteringens början erlägger låntagarna endast ränta, därefter sker återbetalningen genom lika annuiteter, innefattande amortering och ränta. Annuiteterna utgöra i regel 7 % av amorteringsdelen.

Med hänsyn till det relativt lågt fastställda maximivärdet för de fastigheter, som kunna komma ifråga för dessa lån, kommer det företrädesvis att röra sig om smärre fastigheter, belägna i de mera perifera delarna av stadsområdet. Emellertid torde någon efterfrågan även efter sådana egnahemsbostäder, varom här är fråga, förekomma. Under sådana förhållanden har det synts drätselkammaren lämpligt, att statlig egnahemsverksamhet även får utövas inom Västerås stad.

Några kostnader för staden i anledning av verksamheten ifrågakommer ej. Såsom förmedlingsorgan för lånen kommer, därest ej annat önskemål framställes, egnahemsnämnden att fungera. Det synes ej erforderligt, att staden begagnar sig av sin rätt att utse representanter i egnahemskommitté.

Med åberopande av vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att uppdraga åt drätselkammaren att å stadens vägnar ingå till Kungl. Maj:t med underdånig hemställan, att Kungl. Maj:t ville jämlikt därom gällande föreskrifter meddela bestämmelser om att statlig egnahemsverksamhet ifråga om bostadsegnahem må utövas inom Västerås stad.

Västerås den 10 juni 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Per Siösteen.*

N:o 94.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag för iordningställande av varmvattenberedare i yrkesskolan samt reparation av skolans vaktmästarebostad.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse den 15 juni 1943 till drätselkammaren har styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning på anförda skäl hemställt om ett anslag å 1.900 kronor, varav 1.200 kronor för reparation av skolans varmvattenberedare och 700 kronor för uppsnyggning av vaktmästarebostaden.

Det har visat sig, att skolans varmvattenberedare under de senaste åren varit svår att hålla tät, i det att trots upprepade svetsningar läckor gång efter annan uppstått. Byggnadskontoret har efter företagen syn funnit beredarens yttermantel vara omöjlig att reparera, varför en ny mantel till en kostnad av 1.200 kronor måste anskaffas.

Vidkommande vaktmästarebostaden har företagen syn givit vid handen, att en tämligen genomgripande reparation är erforderlig. Kostnaden härför har av byggnadskontoret beräknats till 700 kronor.

Medel för dessa utgifter finnas ej tillgängliga i årets stat.

Då behovet torde påkalla, att dessa arbeten utföras redan innevarande år, synes erforderligt belopp böra förskotteras av tillgängliga medel och därefter slutlig täckning ske i samband med fastställande av yrkesskolans stat för nästa år.

Åberopande vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att för iordningställande av yrkesskolans varmvattenberedare samt reparation av skolans vaktmästarebostad anvisa anslag å respektive 1.200 och 700 kronor att förskotteras av tillgängliga medel samt slutligen täckas i nästa års stat för yrkesskolan.

Västerås den 1 juli 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Per Siösteen.*

N:o 95.

Anslag för täckande av genom Kungl. Maj:ts dom utdömt ersättningsbelopp i mål mellan Kronan och Västerås stad.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt avtal av den 4 och 14 januari 1939 träffade domänstyrelsen för Kronan med Dagmar Lindqvist överenskommelse angående förlängning intill den 14 mars 1940 av arrendekontrakt, varigenom styrelsen på arrende upplåtit kronoegendomen 7 mantal Johannisbergs Kungsladugård nr 1—7 med 2 mantal Gränsta nr 1 och 2 i Västerås stad med skyldighet för arrendatorn att vid arrendets frånträde hava å egendomen utfört visst trädesbruk samt viss sådd och höstplöjning men med rätt för arrendatorn att för vad i sådant avseende verkställts under året före avträdandet undfå ersättning av tillträde.

Enligt avtal den 29 februari och den 4 mars 1940 har styrelsen och Dagmar Lindqvist överenskommit, att, därest den arrenderade egendomen komme att försäljas till staden med tillträde den 14 mars 1940, de ersättningsbelopp, som på grund av arrendekontraktet komme att utgå å ena sidan till Kronan för husröta och å andra sidan till Dagmar Lindqvist för höstplöjning, trädesberedning och sådd skulle kvittas mot varandra.

Genom köpekontrakt den 6 och 7 november 1940 har länsstyrelsen i Västmanlands län å Kronans vägnar med tillträdesrätt från den 14 mars 1940 till staden försålt kronoegendomen Johannisbergs Kungsladugård mot en köpeskilling av 550 000 kronor och under villkor i övrigt, att egendomen bibehålles i befintligt skick, att Kronan skulle äga uppbära den ersättning för brister, som egendomens arrendator vid arrendets frånträdande kunde befinnas skyldig utgiva, samt att, därest Kronan eventuellt skulle nödgas till arrendatorn utgiva ersättning för av arrendatorn verkställd höstplöjning, trädesbruk och sådd, köparen skulle gottgöra Kronan för vad Kronan i sådant hänseende erlagt.

Sedan domänstyrelsen med åberopande av dessa handlingar i stämning å staden yrkat förpliktande för staden att till Kronan utgiva ersättning med ett belopp av 4 874 kronor 25 öre, utgörande ersättning för trädesbruk, höstsådd, gräsfrösådd och höstplöjning under året före den 14 mars 1940, jämte ränta, har rådhusrätten i staden genom dom den 3 juni 1941 på anförda skäl funnit Kronans talan icke kunna bifallas, därvid rådhusrätten emellertid förordnat, att staden själv skulle vidkännas sina kostnader å målet.

Hovrätten har i dom den 27 januari 1942 fastställt rådhusrättens dom.

Sedan målet fullföljts hos Kungl. Maj:t, har emellertid nu Kungl. Maj:t prövat rättvist att med upphävande av hovrättens dom förplikta staden att till Kronan utgiva förenämnda belopp, 4 874 kronor 25 öre jämte 5 % ränta därå från stämningsdagen den 21 februari 1941 ävensom att ersätta Kronan dess utgifter å målet vid rådhusrätten med 350 kronor.

Då ju sålunda numera lagakraftägande dom föreligger och det utdömda beloppet skall förräntas efter 5 procent från den 21 februari 1941 till dess be-

talning sker, har beloppet jämte ränta och expenser utbetalats till Kronan. Emellertid uppkommer frågan, på vad sätt beloppet skall täckas.

Då den utdömda ersättningen kan sägas i realiteten innebära en förhöjning av den ursprungligen stipulerade köpeskillingen, har det synts drätselkammaren riktigast, att hela beloppet täckes ur reserverade köpeskillingsmedelsfonden.

Med åberopande av vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att för slutligt bestridande av ifrågavarande ersättning, kronor 4 874:25, jämte ränta efter 5 % från den 21 februari 1941 till betalningsdagen ävensom rättegångskostnader, kronor 350:—, anvisa ett anslag av häremot svarande belopp ävensom att anslaget skall utgå ur reserverade köpeskillingsmedelsfonden.

N:o 95.
Ang. anslag för täckande av genom Kungl. Maj:ts dom utdömt ersättningsbelopp i mål mellan Kronan och Västerås stad.

Västerås den 1 juli 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Per Siösteen.

N:o 96.

Drätselkammarens skrivelse ang. överlåtande av tomt för uppförande av pensionärshem för medlemmarna i Västerås hantverks- och industriförening.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Till drätselkammaren har ingivits en framställning av Västerås Hantverks- och Industriförening att till föreningen kostnadsfritt och med äganderätt överlätes en tomt, lämplig för uppförande av ett pensionärshem för föreningens medlemmar.

Enligt vad som upplysts disponerar föreningen över en fond, för närvarande uppgående till 3 300 kronor, avsedd att utgöra en grundval för pensionärshemmets uppförande. Därutöver har föreningen erhållit skriftligen avgivna löften angående donationer å betydande belopp från tvenne föreningsmedlemmar, varigenom planerna på pensionärshemmet kommit att närma sig sin fullbordan. Emellertid har föreningen uttalat ett önskemål att jämväl

N:o 96.
Ang. överlåtande av tomt för uppförande av pensionärshem för medlemmarna i Västerås hantverks- och industriförening.

staden lämnade sitt stöd till företaget genom överlåtande av passande tomt, varigenom föreningsmedlemmarnas intresse för projektet skulle ytterligare stimuleras med ökade insatser såsom följd.

Pensionärshemmet skulle omfatta 10 à 12 lägenheter och vara av ungefärligen samma typ som pensionärshemmet på Jakobsberg. Byggnadens planlösning skulle givas en sådan utformning, att möjligheter till en eventuell utvidgning av pensionärshemmet föreligger.

Drätselkammaren har efter handläggning av framställningen ansett, att det planerade företaget borde av staden på lämpligt sätt understödjas och att detta stöd närmast borde ske i den ordning, att, på sätt föreningen föreslagit, staden uppläte för pensionärshemmets uppförande erforderlig mark. Av principiella skäl synes emellertid kunna ifrågasättas, huruvida marken skall helt kostnadsfritt överlåtas till föreningen. Drätselkammaren håller nämligen före, att stadens understöd bör erhålla den formen, att tomtmarken försäljes till föreningen för ett lägre, rent formellt pris.

Såsom för syftemålet mest lämpad mark har drätselkammaren tänkt sig en invid Arosvägen omedelbart norr om befintlig nybyggnad på Borgmästarevreten belägen tomt. Föreningen har även förklarat sig införstådd härmed.

Under åberopande av vad ovan anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att bemyndiga drätselkammaren att till Västerås Hantverks -och Industriförening för uppförande av pensionärshem för föreningens medlemmar med äganderätt överlåta ifrågavarande markområde till det rent formella pris och på de villkor i övrigt, drätselkammaren kan finna lämpligt.

Västerås den 10 juni 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Per Siösteen.*

N:o 97.

Drätselkammarens skrivelse ang. inköp av ny lastautomobil för renhållningsverket.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I bifogade skrivelse till stadsfullmäktige har lantegendomsnämnden på anförda skäl hemställt om anslag med 13.000 kronor till inköp av en ny lastautomobil för renhållningsverkets behov. Drätselkammaren, som förehaft ärendet till behandling, har intet att erinra mot framställningen utan hemställer att stadsfullmäktige ville besluta

att för inköp av en ny lastautomobil för renhållningsverkets behov anvisa ett anslag på 13.000 kronor, samt

att anslaget skall förskotteras av tillgängliga medel och slutligt täckas i renhållningsverkets stat för år 1944.

Västerås den 5 augusti 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Lantegendomsnämnden får härmed anhålla att stadsfullmäktige för inköp av en ny lastautomobil för renhållningsverkets behov måtte av nedan angivna skäl bevilja ett anslag å 13.000 kronor.

Den automobil, som genom nyanskaffningen är avsedd att ersättas har inköpts för c:a 16 år sedan och var då av märket Tidaholm. Genom utbyte av motor samt andra delar återstår nu emellertid av den ursprungliga bilen endast karosseriet medan övriga anordningar äro av vitt skilda märken. Genom så gott som daglig användning har automobilen blivit så försliten, att densamma icke kan repareras utan måste nedskrotas och då renhållningsverket för sin verksamhet är i oundgängligt behov av ersättning för den sålunda oanvändbara automobilen, får lantegendomsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för inköp av en ny lastautomobil för renhållningsverket bevilja ett anslag å 13.000 kronor.

Västerås den 22 juli 1943.

För lantegendomsnämnden:

HENRIK WELIN-BERGER.

/Gunnar Ekberg.

N:o 98.

Drätselkammarens skrivelse ang. inköp av kontorsmöbler till lantegendomsnämndens kontor.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande av bifogade framställning från lantegendomsnämnden får drätselkammaren härmed tillstyrka att stadsfullmäktige ville besluta

att för inköp av nya kontorsmöbler och annan kontorsinredning å lantegendomsnämndens kontor bevilja ett anslag av 2.250 kronor att gäldas av innevarande års förslagsanslag till oförutsedda utgifter.

Västerås den 5 augusti 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Då kontorsinredningen å lantbrukets och renhållningsverkets kontor är gammal och otidsenlig samt befinner sig i ganska bristfälligt skick får lantegendomsnämnden anhålla

att stadsfullmäktige för inköp av nya kontorsmöbler och annan kontorsinredning för lantegendomsnämndens kontor måtte bevilja ett anslag å 2.250 kronor.

Västerås den 22 juli 1943.

För lantegendomsnämnden:

HENRIK WELIN-BERGER.

/Gunnar Ekberg.

N:o 99.

Drätselkammarens skrivelse ang. fortsatt stensättning av Malmabergsgatan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 29 april 1943 ha stadsfullmäktige bland annat anslagit 14.300 kronor för stensättning av Malmabergsgatan från Runebergsgatan till Nybomsgatan. Arbetet har nu slutförts och fråga har uppkommit om att fullfölja det sålunda påbörjade arbetet med stensättning å Malmabergsgatan genom att verkställa stensättning ända fram till Släggargatan. Genom förmedling av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har drätselkammaren erhållit fri gatsten för sättning av hela nu nämnda gatusträckning. Staden har endast att betala frakten för den tilldelade stenen. Sedan Västerås stad numera förvärvat tre fastigheter väster om Malmabergsgatan, vilka tidigare utgjort hinder för gatans breddning, äro alla hinder undanröjda för att fullborda stensättningen av Malmabergsgatan. Därest arbetet nu påbörjas kan detsamma fullbordas före hösten. Kostnaden för den fortsatta stensättningen av gatan från Nybomsgatan till Släggargatan, en sträcka på 605 meter, har av byggnadschefen beräknats till 81.000 kronor, i vilket belopp jämväl ingår av staden redan förskotterad kostnad för transport av gatstenen. I årets stat upptagna anslag för nyanläggningsarbeten hava till större delen redan tagits i anspråk. Sålunda kvarstår av anslaget till övriga nyanläggningsarbeten endast cirka 15.000 kronor och av det till drätselkammarens förfogande stående anslaget cirka 5.000 kronor. Därest ifrågavarande anslagsrester tagas i anspråk erfordras ytterligare anslag med cirka 60.000 kronor.

Drätselkammaren, som ansett angeläget att fullfölja det redan påbörjade arbetet med Malmabergsgatans stensättning, får sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för fortsatt stensättning av Malmabergsgatan mellan Nybomsgatan och Släggargatan anvisa ett förslagsanslag av 81.000 kronor,

att ifrågavarande anslag täckes genom ianspråktagande av i årets stat kvarstående medel å anslagen under 7 A 466 övriga nyanläggningar och 7 A 467 till drätselkammarens förfogande stående medel, samt genom att återstående belopp, cirka 60.000 kronor, uttaxeras under titeln gatu- och vägförvaltning i 1944 års stat.

Västerås den 5 augusti 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Thjelvar Hedberg.*

N:o 100.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till avlöning av vaktmästare vid nya Jakobsbergsskolan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I bifogade skrivelse till stadsfullmäktige har folkskolestyrelsen på anförda skäl hemställt om anslag med 1.050 kronor till avlöning av vaktmästare under höstterminen 1943 vid den nya folkskolan å Jakobsberg. Med överlämnande av ifrågavarande skrivelse får drätselkammaren, som för egen del icke har något att erinra mot det sätt på vilket styrelsen har för avsikt att lösa vaktmästarefrågan, hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att för avlönande av en vaktmästare vid nya Jakobsbergsskolan under hösten 1943 ställa till folkskolestyrelsens förfogande ett anslag å 1.050 kronor att utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 5 augusti 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med anledning av att den nya folkskolebyggnaden i Jakobsberg aktualiserat frågan om anställande av en manlig vaktmästare vid densamma, har det uppslaget framförts, att nämnda tjänst lämpligen borde — åtminstone tills den gamla skolan ävenledes måste tagas i bruk — förenas med gårdskarlstjänsten vid det intill skolan belägna pensionärshemmet. Därigenom skulle frågan om bostad till vaktmästaren lösas samt full sysselsättning kunna beredas vaktmästaren.

Frågan om den föreslagna tjänsteföreningen hade diskuterats vid ett möte mellan byggnadskommitterade för Jakobsbergsskolan samt styrelsen för pensionärshemmet, varvid den sistnämnda vitsordade gårdskarlen B. Petterssons duglighet och pålitlighet samt gav förslaget sin enhälliga anslutning. Folkskolestyrelsen, som senare behandlat ärendet, har ävenledes — om ock med en viss tvekan — tillstyrkt den ifrågasatta tjänsteföreningen. Tjänsten borde dock

ej föras på ordinarie stat, förrän anordningen med tjänsteföreningen finge noggrant prövas.

N:o 100.
Ang. anslag till avlöning av vaktmästare vid nya Jakobsbergsskolan.

Beträffande avlöningen beslöt styrelsen föreslå, att denna för båda tjänsterna tillsammans sättes lika med ord. vaktmästares i första lönegraden, alltså enl. lönegrupp 26I. Skolans bidrag komme då att utgöra skillnaden mellan ovan angivna avlöning och arvodet som gårdskarl å pensionärshemmet, vilket arvode f. n. enligt uppgift uppgår till något över 1.000 kronor pr år. Bostadshyran i pensionärshemmet borde tjänsteinnehavaren, så länge han ej är på ord. stat, själv svara för. Tjänsten beräknas kunna tillträdas omkring den 1 ininstundande september. För den återstående delen av året erfordras ett arvodebelopp av i runt tal 1.050 kronor.

Med åberopande av vad härovan anförts får folkskolestyrelsen hemställa, att stadsfullmäktige med godkännande av den föreslagna tjänsteföreningen samt grunderna för arvodet till vaktmästaren behagade anvisa ovan angivna belopp kr. 1.050: —.

Västerås den 28/6 1943.

På folkskolestyrelsens vägnar:

RICH. SÖDERQUIST.
Ordförande.

Em. Granér.
Folkskolinspektör.

N:o 101.

Drätselkammarens skrivelse ang. upphävande av särbestämmelser om indrivning av utskylder hos skattskyldiga anslutna till Aseapersonalens intresseförening m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 31 december 1940, vilken förelåg till behandling vid stadsfullmäktiges sammanträde den 27 februari 1941, hade magistraten hemställt om drätselkammarens medverkan för genomförande av en planerad intresseverksamhet för Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolagets tjänstemän och arbetare. Den anordnade intresseverksamheten avsåg att en person, som anslöt sig till verksamheten och som häftade för restförda utskylder, skulle erhålla möjlighet att samtidigt som han betalade löpande utskylder även avbetala restförda utskylder. Detta möjliggjordes genom att vissa avsteg från vad i gällande författningar stadgades om indrivning av utskylder tolererades. Med hänsyn till möjligheten av att stadsfogdens och exekutorernas in-

N:o 101.
Ang. upphävande av särbestämmelser om indrivning av utskylder hos skattskyldiga anslutna till Aseapersonalens intresseförening m. m.

komst av indrivningsprovision genom ifrågavarande anordning skulle minska, hade magistraten ifrågasatt att staden åtoge sig att garantera stadsfogden och exekutorerna en viss minimiinkomst av indrivningsavgifter. På förslag av drätselkammaren och efter inhämtande av yttrande från löne- och avtalsnämnden beslöto stadsfullmäktige den 24 april 1941 att, under förutsättning att en intresseverksamhet för Aseas tjänstemän och arbetare komme till stånd med indrivning av restförda utskylder och inbetalning av löpande utskylder, anordnad i huvudsaklig överensstämmelse med riktlinjerna i en vid magistratens ovanberörda skrivelse fogad promemoria, tillförbinda staden att tills vidare från och med början av år 1941 garantera en årlig inkomst av indrivningssportler, för nuvarande stadsfogden med 12.079 kronor, inberäknat vad som han skulle inleverera till stadskassan, samt för envar av de nuvarande ordinarie exekutorerna med på honom belöpande andel av samma belopp, uträknat med hänsyn till antalet av vid varje tillfälle anställda, sportelberättigade exekutorer.

Den 1 juli 1943 har Kungl. Maj:ts förordningar av den 30 april 1943 om erkända skatteförmedlingskassor samt om utskyldsbetalning genom erkända skatteförmedlingskassor trätt i kraft. Genom denna nya lagstiftning hava de missförhållanden, som den ovan omförmälda intressekontorsverksamheten för Aseas tjänstemän och arbetare avsåg att råda bot för, undanröjts och de särbestämmelser, som av magistraten i Västerås utfärdats angående indrivning av restförda utskylder å skattskyldiga, anslutna till nyssnämnda intresseverksamhet, blivit överflödiga. Magistraten har därför i bifogade skrivelse till stadsfullmäktige meddelat, att magistraten återkallat ifrågavarande särbestämmelser.

Det är givet att då nu på laglig väg förhållandena reglerats och de av magistraten utfärdade särbestämmelserna upphävts någon skyldighet längre icke föreligger för staden att garantera stadsfogden och exekutorerna viss minimiinkomst av sportler. Garantin lämnades också endast tillsvidare. För undanröjande av all tveksamhet torde det emellertid vara på sin plats att stadsfullmäktige uttryckligen förklara, att garantin numera upphört att gälla.

Med hänvisning till vad nu anförts får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att lägga magistratens ovanberörda skrivelse till handlingarna, samt

att förklara att det av stadsfullmäktige genom beslut den 24 april 1941 gjorda åtagandet att tillsvidare från och med början av år 1941 garantera stadsfogden och de ordinarie exekutorerna viss årlig inkomst av indrivningssportler från och med den 1 juli 1943 skall upphöra att gälla.

Västerås den 5 augusti 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 101.

Ang. upphävande av särbestämmelser om indrivning av utskylder hos skattskyldiga anslutna till Aseapersonalens intresseförening m. m.

Sedan lagstiftning om skatteförmedlingskassor med mera från och med denna dag trätt i kraft, får magistraten härmed meddela, att magistraten i anledning därav återkallar de bestämmelser, som utfärdats angående indrivningen av restförda utskylder hos skattskyldiga, anslutna till Aseapersonalens intresseförening eller Aseas tjänstemannaförenings intresseverksamhet. (promemoria till stadsfullmäktiges handlingar nr 21/1941.) Västerås rådhus den 1 juli 1943.

På magistratens vägnar:

FOLKE HÖIJER.

/*Martin Lindheimer.*

N:o 102.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till verkställd utredning för omläggning av inventarieredovisningen m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På uppdrag av drätselkammaren har numera avlidne revisorn Ingemar Aae i Stockholm under åren 1940 och 1941 verkställt viss utredning för omläggning av inventarieredovisningen och fastighetsbokföringen inom staden. Drätselkammaren har icke förrän nu blivit debiterad arvode härför, vilket uppgår till 1.254 kronor. Som medel för ändamålet icke finnas upptagna i årets stat får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att ställa till drätselkammarens förfogande ett belopp av 1.254 kronor att gäldas av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter, som ersättning för ovan omförmälda av revisor Aae utförda arbete.

Västerås den 5 augusti 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Thjelvar Hedberg.*

N:o 103.

Drätselkammarens skrivelse ang. räntefritt lån till H. S. B:s stiftelse Solgårdar för uppförande av fastigheter för barnrika familjer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till drätselkammaren har HSB:s Stiftelse Solgårdar hemställt, att drätselkammaren ville utverka att stiftelsen för uppförande av fastighet för barnrika familjer å stadsägan 266 E av staden beviljades ett räntefritt 15-årigt amorteringslån å högst 17.500 kronor. Stiftelsen har vidare, med hänvisning till att stadsfullmäktige den 30 oktober 1941 beslutat teckna stadens borgen å ett lån om högst 11.000 kronor för uppförande av fastighet för barnrika familjer å stadsägan 1528 DR samt lämnat anslag för täckande av räntekostnaden å detta lån, hemställt, att i stället direkt från staden erhålla lånet, vilket skulle löpa på 15 år och vara räntefritt. Lånebehovet i detta fall uppgår till 9.150 kronor i stället för ursprungligen beräknade 11.000 kronor. Med anledning härav får drätselkammaren anföra följande.

Liknande framställningar ha tidigare av stiftelsen Solgårdar gjorts och av stadsfullmäktige bifallits. Drätselkammaren får i detta sammanhang hänvisa till stadsfullmäktiges beslut den 26 november 1942 och den 28 januari 1943 beträffande fastigheter för barnrika familjer å stadsägorna 1665 BR, 1528 EP och 1922 B. Såsom vid dessa tillfällen framhölls åligger det vederbörande kommun att utan kostnad ställa tomt till förfogande. Finansieringen av fastigheter för barnrika familjer sker genom lån av statsmedel intill 95 procent av de faktiska kostnaderna. Återstående 5 procent åligger det kommunen att tillhandahålla i den mån denna del av fastighetskapitalet icke kan på annat sätt anskaffas. Drätselkammaren har anledning att nu liksom tidigare tillstyrka den av stiftelsen gjorda framställningen beträffande kommunalt lån till nybyggnad å stadsägan 266 E. Likaledes finner drätselkammaren skäl föreligga att stadsfullmäktige på sätt stiftelsen föreslagit ändra sitt tidigare beslut beträffande borgen å lån för fastighet å stadsägan 1528 DR. På grund härav får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att med upphävande av sitt beslut den 30 oktober 1941, § 195, bemyndiga drätselkammaren att till HSB:s i Västerås Stiftelse Solgårdar utlåna de delar av de för uppförande av fastigheter för mindre bemedlade, barnrika familjer å stadsägorna 266 E och 1528 DR erforderliga kapitalbeloppen, som överskjuta de genom lån av statsmedel erhållna beloppen, eller för stadsägan 266 E högst 17.500

kronor och för stadsägan 1528 DR 9.150 kronor, samt

att dessa lån skola löpa utan ränta och vara slutamorterade 15 år efter det lånen erhållits.

N:o 103. *Ang. räntefritt lån till H.S.B:s stiftelse Solgårdar för uppförande av fastigheter för barnrika familjer.*

Västerås den 5 augusti 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Thjelvar Hedberg.*

N:o 104.

Drätselkammarens skrivelse med Kungl. Maj:ts beslut med anledning av Västerås stads ansökan om lån för utbyggnad av djuphamnen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsfullmäktige den 9 juni 1942 anslagit 2.600.000 kronor av lånemedel för utbyggnad av djuphamnen i staden har drätselkammaren i skrivelse till Kungl. Maj:t den 11 juni 1942 hemställt om tillstånd att upptaga amorteringslån å nyssnämnda belopp. Genom beslut den 23 oktober 1942 har Kungl. Maj:t lämnat ansökningen utan bifall. För att om möjligt kunna igångsätta arbetet med djuphamnens utbyggnad under sommaren 1943 förnyade drätselkammaren i skrivelse till Kungl. Maj:t den 28 maj 1943 sin ansökan om lånetillstånd, varvid drätselkammaren alternativt hemställde att för utförande av muddringsarbeten till en början allenast få upplåna ett belopp av 800.000 kronor. Kungl. Maj:t har emellertid genom beslut den 23 juli 1943 lämnat låneansökningen utan bifall.

Om vad sålunda förekommit har drätselkammaren härmed velat lämna stadsfullmäktige underrättelse.

Västerås den 5 augusti 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

N:o 104.

Ang. ansökan om lån för utbyggnad av djuphamnen.

Till länsstyrelsen i Västmanlands län.

I en till Kungl. Maj:t ställd, av länsstyrelsen i Västmanlands län med utlåtande den 2 juni 1943 jämte magistratens i Västerås yttrande överlämnad skrift har drätselkammaren i nämnda stad, under åberopande av stadsfullmäktiges å sammanträde den 9 juni 1942 fattade beslut, anhållit om tillstånd för staden att till bestridande av kostnader för utbyggnad av stadens djuphamn upptaga ett på 25 års amortering ställt lån å 2.600.000 kronor. Därest lånetillstånd för hela detta belopp för närvarande icke kunde lämnas, har drätselkammaren hemställt om medgivande för staden att för utförande av första etappen av utbyggnaden — omfattande vissa muddrings- och sprängningsarbeten — upplåna 800.000 kronor.

I ärendet hava infordrade utlåtanden avgivits av svenska stadsförbundets finansråd den 21 juni 1943 och av kommerskollegium den 3 juli 1943.

Kungl. Maj:t, som icke finner skäl förklara ovan angivna företag såsom företrädesberättigat enligt 3 § kungörelsen den 11 december 1942 (nr 925) om arbetsförmedlingstvång för byggnadsverksamhet m. m., lämnar låneansökningen utan bifall.

Detta får jag, på nådig befallning, meddela till kännedom.

Stockholm den 23 juli 1943.

BERNT NILSSON.

Bestyrkes å tjänstens vägnar:

Rolf Arfwedson.

Västerås 1943, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1943 Den 26 augusti XVI

N:o 105.

Drätselkammarens yttrande över betänkande med förslag till lag om folkskyddsväsendet m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom resolution den 30 juni 1943 har länsstyrelsen i länet infordrat stadsfullmäktiges yttrande över ett av 1941 års hemortsförsvarssakkunniga utarbetat betänkande med förslag till lag om folkskyddsväsendet m. m. Drätselkammaren, som förehaft ärendet till beredning, får med anledning därav anföra följande:

De sakkunniga ha haft till uppdrag att söka samordna de olika och sinsemellan självständiga grenarna av det betydande hemortsförsvar, som till följd av krigsteknikens utveckling vuxit fram, såsom luftskydd, hemvärn, brandväsende, utrymningsorganisation och polisväsende, samt att söka lösa de konkurrensproblem, som förefinnas mellan å ena sidan arbetsmarknaden och å andra sidan hemortsförsvarets olika grenar ävensom mellan de sistnämnda inbördes. Hemortsförsvaret, eller såsom de sakkunniga benämna detsamma, *lokalförsvaret*, omfattar både det *militära* avvärjande försvaret genom hemvärnsförband och den *civila* av olika organisationer utövade verksamheten med uppgift att under civil myndighets ledning i krig försvåra fientliga anfall, särskilt från luften, begränsa verkningarna av dylika anfall samt förhindra sabotage och annan skadegörelse m. m. Att här lämna en fullständig redogörelse för innehållet i de sakkunnigas mycket omfattande betänkande låter sig icke göra. Endast en mycket summarisk redogörelse för förslagets huvudpunkter kommer att lämnas.

De sakkunniga lämna först en redogörelse för det militära och det civila lokalförsvarets nuvarande organisation, grunddragen av dess personalrekrytering, vissa frivilliga försvarssammanslutningars uppgifter och organisation, ombesörjande av utbildning av personal vid hemvärnet, luftskyddet och skogsbrandväsendet samt kostnaderna för hemvärnet och vissa grenar av det civila lokalförsvaret.

I betänkandet konstaterades att den nuvarande organisationen av både det militära och det civila lokalförsvaret lider av vissa brister. Beträffande först luftskyddet anses detsamma vara i alltför hög grad lokalt bundet och sakna en rationellt ordnad operativ ledning. Skogsbrandväsendets fredsmässiga organisation anses icke komma att fylla måttet i händelse av krig. Den hittillsvarande planläggningen av utrymningen har icke i alla avseenden tagit sikte på att avsevärda omkastningar kunna bliva erforderliga med hänsyn till växlingarna i det militära läget. En effektiv underrättelse- och ordertjänst för

N:o 105.
Ang. lag om folkskyddsväsendet m. m.

lokalförsvaret saknas i viss mån. Dessa omständigheter hava föranlett de sakkunniga att i princip föreslå en enhetlig operativ ledning av det civila och militära lokalförsvaret, varvid denna ledning yttersst skulle tillkomma militära chefer. Till fullföljande av detta syfte förordas upprättande av en ny lokalförsvarsorganisation, i princip byggd på att hemvärnet, luftskyddet, skogsbrandväsendet för krig och utrymningsorganisationen med vad därtill hör sammanslås till en organisation, vilken även skall handhava vissa uppgifter rörande undanförsel och förstöring av egendom. Denna nya lokalförsvarsorganisation bör enligt de sakkunnigas mening lämpligen benämnas *folkskyddet*. Enligt de sakkunnigas förslag bör folkskyddet erhålla följande allmänna struktur.

Hemvärnet bibehålles jämväl inom folkskyddet fullt ut vid sin militära karaktär under militär ledning. På motsvarande sätt bibehålla de i folkskyddet ingående civila grenarna sin civila karaktär och sammanföres till *civilskyddet*. Folkskyddet kommer alltså att bestå av två huvuddelar, nämligen hemvärnet och civilskyddet. Då folkskyddet i sin helhet i princip blir att anse som en försvarsorganisation måste det på lämpligt sätt sammanknytas med det egentliga militära försvaret och föreslås därför i princip underställt överbefälhavaren. I den mån vissa av folkskyddets uppgifter bliva av övervägande social karaktär eller eljest få ringa samband med den rent militära verksamheten bör det icke lyda under överbefälhavaren utan vara direkt underställt Kungl. Maj:t. Närmast under överbefälhavaren — i antydda avseenden Kungl. Maj:t — föreslå de sakkunniga att i spetsen för folkskyddet skall stå en *riksfolkskyddschef* som till sitt biträde skall erhålla en *riksfolkskyddsstab*.

Den lokala organisationen av folkskyddet anknytes enligt de sakkunnigas förslag så nära som möjligt till den militärterritoriella indelningen i militärområden och försvarsområden. Beträffande ledningen inom dessa områden göres dock en skillnad mellan hemvärnet och civilskyddet. Hemvärnet inom varje militärområde föreslås sålunda underställt militärbefälhavaren under det att ledningen inom varje försvarsområde utövas av försvarsområdesbefälhavaren. Däremot skall enligt förslaget ledningen under fred av civilskyddet inom varje försvarsområde utövas av en *civilskyddschef*. Under krigsförhållanden bör emellertid försvarsområdesbefälhavaren utöva den operativa ledningen av jämväl civilskyddet inom försvarsområdet.

Beträffande folkskyddets lokala territoriella indelning föreslås, att varje försvarsområde indelas i *folkskyddsdistrikt*, bestående av en eller flera kommuner. Inom varje folkskyddsdistrikt skall finnas *distriktsfolkskydd*, bestående av *allmänt folkskydd, verkskydd* och *hemskydd*. Den omedelbara ledningen av distriktsfolkskydd föreslås skola utövas av en *folkskyddschef* med biträde av *biträdande folkskyddschefen, tjänstegrenschefer, verkskyddsledare och hemskyddsledare*. Den särskilde tjänstegrenschefen för hemvärnet benämnes *hemvärnschef*.

Folkskyddsväsendet avses komma till stora delar vila på kommunal grund och kommunernas medverkan inom folkskyddsväsendet anses nödvändig i väsentlig utsträckning. För det förvaltningsmässiga handhavandet av distrikten åvilande uppgifter föreslås obligatoriska *folkskyddsnämnder*, vilka i princip skola få samma ställning inom sitt område som andra förvaltande nämnder och styrelser inom en kommun.

De sakkunniga hava även diskuterat frågan om polisväsendet eller någon del därav under krigsförhållanden bör vara formligen inordnad i den nya folkskyddsorganisationen men anse sig av olika skäl ej kunna tillstyrka ett dylikt inordnande utan föreslå, att polisväsendet såsom sådant lämnas utanför folkskyddet.

Beträffande personalrekryteringen till folkskyddet anse de sakkunniga, att denna i första hand bör äga rum på frivillighetens väg. Enbart på frivillighetens väg torde dock icke erforderlig personal kunna erhållas. På grund härav föreslås införande av en skyldighet att fullgöra tjänstgöring inom folkskyddet, benämnd *folkskyddsplikt*. Folkskyddsplikten föreslås omfatta personer mellan 15 och 65 år. En nyhet av mycket stor principiell betydelse i detta sammanhang är att de sakkunniga ansett nödvändigt, att folkskyddsplikten bör gälla även hemvärnet, som hittills rekryterats fullt på frivillighetens väg. I fråga om vapentjänst föreslås emellertid folkskyddsplikten endast omfatta män mellan 17 och 51 år. Uttagning av personal, som avses skola tjänstgöra inom folkskyddet, föreslås ske genom inskrivning i den ordning Kungl. Maj:t bestämmer. En inskriven person föreslås vara pliktig fullgöra tjänstgöring inom folkskyddet i den omfattning, som är nödig under krigstid. Under fredstid har man tänkt sig skyldighet att fullgöra visst antal timmar per år i form av utbildning och övning. På grund av att svårigheter under de närmast förflutna åren visat sig att erhålla icke militär personal till vissa arbeten inom det militära, som mycket väl och i många fall med större fördel skulle kunna skötas av icke krigstjänstskyldig personal, ha de sakkunniga föreslagit ett stadgande av innehåll, att i den mån Kungl. Maj:t så förordnar, bestämmelserna om skyldighet att fullgöra tjänstgöring inom folkskyddet skola äga motsvarande tillämpning i fråga om annan tjänstgöring vid armén, marinen och flygvapnet av icke krigstjänstskyldiga än vapentjänst.

Uttagningen av personal för tjänstgöring i folkskyddet skall, som ovan framhållits, ske genom *inskrivning*. En organisationsplan skall enligt de sakkunnigas förslag av Kungl. Maj:t fastställas för varje folkskyddsdistrikt. Inskrivning av personal skall förrättas av folkskyddschefen med biträde av en särskild *rekryteringsnämnd*. Som ovan framhållits hava de sakkunniga föreslagit, att icke krigstjänstskyldig personal kan uttagas jämväl till vissa uppgifter inom armén, marinen och flygvapnet, som icke hava samband med vapentjänst. Jämväl denna uttagning föreslås ske genom folkskyddschefen med biträde av rekryteringsnämnden. De vapenfria värnpliktiga, de s. k. samvetsömma, föreslås efter folkskyddets tillkomst kunna uttagas till tjänstgöring inom civilskyddet.

Under hänvisning till att inom vårt land ett flertal frivilliga försvarsorganisationer arbeta men att en effektiv samordning dem emellan saknas hava de sakkunniga föreslagit, att en särskild samorganisation mellan de frivilliga försvarssammanslutningarna bildas för handhavande av sådana angelägenheter, som med fördel kunna skötas gemensamt. Denna samorganisations organ i högsta instans föreslås benämnd "centralrådet för frivilligt försvarsarbete". Inom de olika försvarsområdena föreslås bildande av försvarsområdeskommittéer för frivilligt försvarsarbete och inom folkskyddsdistrikten särskilda distriktskommittéer.

N:o 105.
Ang. lag om folkskyddsväsendet m. m.

I ett särskilt avsnitt av betänkandet avhandlas frågan om folkskyddsväsendets upprätthållande och det utsäges där att en avsevärd medverkan från kommuners och enskildas sida kräves. De sakkunniga hänvisa först till att det sedan gammalt ansetts, att det med militära maktmedel besörjda försvaret varit uteslutande en statens angelägenhet som i följd härav bekostats med statsmedel. Avsteg från denna princip hava emellertid på senare år gjorts t. ex. i fråga om luftskyddet. De sakkunniga erinra om att krigets alltmer totala karaktär gjort det allt svårare för staten att direkt tillgodose uppkommande skyddsbehov. Trots att folkskyddet som ett led i det totala försvaret sålunda är ett statsintresse anse de sakkunniga med hänsyn till att vissa av folkskyddsuppgifterna få anses vara identiska med eller lika uppgifter, som under normala förhållanden åvila kommunerna, att det får anses naturligt, att kommunerna starkt engageras i verksamheten för folkskyddsväsendets upprätthållande. De sakkunniga hava med utgångspunkt härifrån föreslagit i huvudsak följande principer för bestämmande av statens och kommunernas skyldigheter i fråga om upprätthållande av folkskyddsväsendet.

1) För folkskyddets centrala ledning bör staten vara helt ansvarig.

2) Beträffande folkskyddsväsendet inom folkskyddsdistrikten böra kommunerna i princip vara skyldiga att i första hand sörja för de ekonomiska och materiella betingelserna för allmänna folkskyddets verksamhet ävensom anordningar och åtgärder i övrigt, som hava mera allmän karaktär. Viss slags utrustning och materiel bör dock ställas till förfogande av statsverket, såsom vapen, ammunition, uniformer, gasskyddsmateriel, viss sjukvårdsutrustning m. m. Vidare bör staten helt svara för hemvärnets militära utbildning.

Vad de sakkunniga sålunda föreslagit innebär en avsevärd utvidgning av kommunernas skyldigheter och kan även komma att drabba mycket ojämnt. Staten bör därför i vissa fall ekonomiskt träda till och det föreslås därför att kommunerna skola erhålla statsbidrag till vissa kostnader.

Statsbidrag med ⅔ av kostnaden föreslås utgå till kommunerna för avlöning och annan ersättning till folkskyddschef, anskaffande av materiel, utrustning och andra förnödenheter för det allmänna folkskyddets verksamhet, inrättande och utrustande av allmänna skyddsrum och ledningscentraler för allmänna folkskyddets personal samt understöd — kontant eller in natura — som folkskyddet har att utgiva.

Full ersättning av statsmedel föreslås till kostnaden för avlöning under folkskyddsberedskap av folkskyddschef samt till inkvartering och andra sociala åtgärder i vad angår personer från annat folkskyddsdistrikt.

Ingen ersättning av statsmedel avses till utgifterna för folkskyddsväsendets administration, folkskyddsutbildningen samt vård, förvaring, underhåll och kontroll av folkskyddsmateriel. Ej heller bör ersättning av statsmedel utgå för ianspråktagande inom folkskyddet av kommunalanställd personal och sådan egendom, som kommun innehar för sin vanliga verksamhet.

Beträffande utbildningen och övningen av personal för folkskyddets uppgifter föreslås en *central utbildning* av folkskyddschefer och annat befäl vid statens folkskyddsskola samt vid kurser inom försvarsområdena, helt bekostad av statsmedel. *Distriktsutbildningen,* som indelas i den elementära folkskyddsutbildningen och tilläggsutbildningen, förutsättes skola ske under folkskydds-

chefens ledning och ansvar och folkskyddsdistrikten förutsättas skola svara för kostnaden härför.

N:o 105.
Ang. lag om folkskyddsväsendet m. m.

En av de sakkunniga, polisintendenten A. Zetterquist, har reserverat sig mot kommittémajoritetens förslag i ett särskilt yttrande. Reservanten anser icke lämpligt inlemma hemvärnet i folkskyddet. Ej heller anser han det nödvändigt att ställa det lokala civilförsvaret eller stora delar därav under militär ledning i operativt avseende. Ett friktionsfritt och effektivt samarbete med militära myndigheter anses av reservanten ändock möjligt. Vidare anser han det vara en brist att polisen lämnats utanför folkskyddet och hävdar, att den föreslagna omorganisationen av framför allt luftskyddet och dess ledning mitt under pågående världskrig kommer att ställa luftskyddet mer eller mindre försvarslöst.

Då det gäller att taga ställning till de sakkunnigas mycket omfattande och genomgripande förslag föreligga stora svårigheter för den, som icke är fullt insatt i den nuvarande organisationen och dess verkningar i olika avseenden. Beträffande de rent organisatoriska problemen anser sig drätselkammaren därför icke kunna uttala annan mening än att den föreslagna organisationen i den mån den kan medverka till att samordna och effektivisera lokalförsvaret givetvis måste anses välbetänkt. Därest organisationen är avsedd att genomföras under nu rådande världskrig måste emellertid drätselkammaren i viss mån dela reservantens uppfattning om att övergången från den gamla till den nya organisationen kan komma att minska bl. a. luftskyddets beredskap och effektivitet. I detta sammanhang vill drätselkammaren även uttrycka den förhoppningen att i den mån så blir möjligt organisationen under fredstid förenklas.

Vad beträffar den av de sakkunniga föreslagna avsevärt utvidgade skyldigheten för kommunerna att bidraga och i vissa fall helt stå för kostnaderna för folkskyddet måste drätselkammaren avgiva en bestämd gensaga. Det är givet, att kommunerna varken böra eller vilja undandraga sig sitt ansvar i dessa hänseenden men tendensen under senare år har alltmer gått i riktning mot att överflytta rent statliga uppgifter på kommunerna, i varje fall kostnaden för dessa uppgifters handhavande. Denna tendens, modifierad genom tillskapande av statsbidrag för allt flera verksamhetsområden, innebär en allvarlig fara för kommunerna och suddar alltmer ut hävdvunna gränser mellan statlig och kommunal verksamhet. På grund härav måste en sådan tendens möta kraftiga invändningar från kommunernas sida. Det föreliggande förslaget har gått mycket långt i detta hänseende och drätselkammaren nödgas därför för sin del avstyrka i princip alla fordringar på ekonomisk medverkan från kommunens sida som syfta längre än vad man redan i detta avseende hunnit, vilket redan detta i många fall är för långt.

Med hänvisning till den av drätselkammaren härovan lämnade redogörelsen för förslagets innehåll och till de synpunkter kammaren däråa anlagt får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att såsom yttrande över 1941 års hemortsförsvarssakkunnigas betänkande med för-

N:o 105.
Ang. lag om folkskyddsväsendet m. m.

slag till lag om folkskyddsväsendet åberopa vad drätselkammaren i ärendet anfört.

Västerås den 12 augusti 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 106.

Stadsrevisorernas berättelse för 1942 samt häröver angivna förklaringar.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Bilagda revisionsberättelse får magistraten överlämna för infordrande av erforderliga förklaringar och därefter besluts fattande. Västerås rådhus den 10 juli 1943.

På magistratens vägnar:

FOLKE HÖIJER.

/Martin Lindheimer.

Till Magistraten i Västerås.

Undertecknade, som i enlighet med gällande reglemente för Västerås stads revision, utsetts att granska stadens räkenskaper och förvaltning för år 1942, få härmed vördsamt avgiva följande

REVISIONSBERÄTTELSE.

Till stadsrevisionen har med magistratens skrivelse av den 21 april 1943 överlämnats redogörelse för Västerås stads räkenskaper för år 1942. Dessutom har stadsrevisionen haft tillgängliga de särskilda styrelsernas och nämndernas protokoll och till stadsfullmäktige ställda berättelser.

Med ledning av dessa handlingar och av stadsfullmäktiges protokoll har det till granskning anmälda eller eljest tillgängliga räkenskapsmaterialet genomgåtts; och har stadsrevisionen därvid i enlighet med bemyndigande i reglementets § 3 anlitat biträde av auktoriserade revisorn Kurt G. Lundgren, vilken tillika tjänstgjort såsom stadsrevisionens sekreterare.

Räkenskaperna hava under det löpande året varit föremål för siffer-

granskning, vilken omhänderhafts av auktoriserade revisorn Kurt G. Lundgren, och har stadsrevisionen tagit del av granskningens resultat.

N:o 106. *Ang. Stadsrevisorernas berättelse för 1942.*

Kassa- och banktillgodohavandena hava vid upprepade tillfällen inventerats.

Stadens innehav av obligationer, aktier, reverser och andra värdehandlingar hava i samband med bokslutsgranskningen genomgåtts.

Stadens försäkringshandlingar hava särskilt granskats.

Drätselkammarens redogörelse för stadens ekonomiska ställning per 31/12 1942 vitsordas såsom överensstämmande med räkenskaperna.

I tidigare revisionsberättelser har uttalats önskemål om en mera ändamålsenlig inventarieredovisning än den, som hittills tillämpats. Nuvarande oenhetliga principer medföra bl. a., att brandförsäkringsvärdenas skälighet endast med svårighet kan bedömas. Stadsrevisionen hemställer för den skull ånyo, att inventarieredovisningen snarast bringas i sådant skick, att åtminstone tillgångarnas anskaffningsvärden direkt kunna utläsas.

Vid granskningen av brandförsäkringsvärdena för luftskyddsnämndens lösöre har observerats, att brand- och luftskyddsmaterielens anskaffnings- och i ännu högre grad nuvärden väsentligt överstiga brandförsäkringsvärdena. Nu gällande försäkringar synas ej heller avse de aktuella förvaringsplatserna för materielen. Vidare synes organisationen av förvaring och utlämning av röjningstjänstens och sjukvårdstjänstens utrustning icke vara ändamålsenligt ordnad.

Granskningen av inventarieredovisningen har även givit vid handen, att Elbarestaurangens lösöre icke alls blivit föremål för bokföring.

Beträffande stadens fordringar önskar stadsrevisionen fästa stadsfullmäktiges uppmärksamhet på att Föreningen Västerås Nya Idrottsplats häftar i skuld till staden med kr. 125.714: 72, varav kr. 18.089: 03 avse upplupna räntor. Stadens andelar i föreningen äro bokförda till sitt nominella värde kr. 74.800: —.

Bland drätselkammarens fordringar återfinnas ett stort antal äldre, osäkra fordringar — företrädesvis avseende obetalda hyror och vedleveranser —, vilka icke borde upptagas som tillgång utan efter drätselkammarens hörande avskrivas i bokföringen. Sådana osäkra fordringar böra därefter lämpligen införas i en särskild liggare, där jämväl anteckningar om företagna inkassoåtgärder verkställas. I den i bokslutet såsom drätselkammarens fordringar redovisade posten kr. 70.748: 43 märkas vidare renhållningsverkets fordringar för hämtningsavgifter med kr. 40.116: —, ehuru samtidigt renhållningsverkets övriga fordringar redovisats särskilt med kr. 1.528: 95.

Vid redovisningen av lager och förråd har i årets bokslut såsom inkomst upptagits planteringsnämndens förråd med kr. 9.600: — och brandstyrelsens med kr. 11.746: 10. Ifrågavarande förråd, som tidigare år icke blivit föremål för bokföring i skattestaten, hava enligt inhämtade uppgifter icke varit onormalt stora vid årsskiftet, och då de anskaffats genom sedvanliga skatteanslag och icke äro avsedda för försäljning, anser stadsrevisionen det felaktigt att på detta sätt förbättra årets budgetutfall.

Värderingsprinciperna för drätselkammarens och tekniska verkens förråd, som i stort sett äro av samma natur, uppvisa stora skiljaktigheter. Drätselkammarens förråd är sålunda bokfört till inköpspris plus cirka 15 % omkost-

N:o 106.
Ang. Stadsrevisorernas berättelse för 1942.

nadspålägg, efter det hänsyn tagits till den av drätselkammaren förordade nedskrivningen, medan tekniska verkens förråd upptagits till ungefär förkrigspris. Såsom önskvärd värderingsnorm för det normala lagerbeståndet vill stadsrevisionen förorda 1939 års prisnivå. Vad bokföringen av drätselkammarens förråd beträffar har den icke omhänderhafts tillfredsställande; dels hava ändringar gjorts på lagerkorten utan tillbörliga förklaringar, dels hava införingar under året i viss utsträckning underlåtits. Vidare synes förvaringen av förrådsartiklarna lämna en del övrigt att önska, något som till en del torde bero på de bristfälliga lagerlokalerna. I fråga om Stadshotellets bränsleförråd har det felaktigt bokförts med kr. 5.670: — utgörande samma värde som i föregående års bokslut, ehuru värdet enligt inventeringen vid årsskiftet endast uppgår till kr. 2.635: 95.

Granskningen av tekniska verkens skulder har givit vid handen, att de av verkstyrelsen bokförda leverantörsskulderna per 31/12, kr. 64.524: 50, endast avse räkningar, som betalats före den 20 januari 1943. De efter denna tidpunkt likviderade räkningarna, som avse räkenskapsåret 1942 och som tillsammans uppgå till cirka kr. 35.000: —, hava icke bokförts såsom skuld utan direkt debiterats innevarande år. Vad beträffar räntan å tekniska verkens av drätselkammaren tillhandahållna förlagsmedel har den utgått med 2 %, vilken räntesats synes vara alltför låg med hänsyn till att drätselkammaren för sina egna lån måste betala en ränta av cirka 3,5 %.

I redovisningen av tekniska verkens förskotterade medel för ofullbordade arbeten ingå felaktigt även poster, som avse lager och förråd, t. ex. mätare och ved, samt förskottsbetalda hyror och arrenden. Av övriga såsom "ofullbordade" betecknade arbeten voro en del vid bokslutet redan avslutade, t. ex. sjövatten- och avloppsledningarna vid gasverket. Ledningsarbeten vid Bomansgatan och Iggebyområdet, som påbörjats under året och som beräknats draga en nettokostnad av kr. 13.380: — resp. kr. 14.780: —, skulle enligt verkstyrelsens beslut den 25 aug. 1942 hava täckts av årets allmänna anslag för mindre anläggningar. De vid bokslutet upplupna kostnaderna härför hava emellertid balanserats, utan att ifrågavarande anslag bokförts. Stadsrevisionen anser, att årets reserverade överskott av anslutningsavgifter bör tagas i anspråk för anslagens täckning.

Beträffande stadens jordegendomar har stadsrevisionen uppmärksammat, att inägomätning saknas för dessa med undantag för Johannisberg. För att möjliggöra en fullt effektiv planläggning av jordbruket torde det vara önskvärt, att sådan förrättning verkställes för samtliga egendomar.

Vid granskningen av fattigvårdsstyrelsens årsberättelse har observerats, att kostnaderna för tvättinrättningen medtagits vid uträknandet av ålderdomshemmets vårdkostnader per person och dag. Den på detta sätt framräknade vårdkostnaden blir givetvis högre än den verkliga, samtidigt som vårdkostnaden vid en jämförelse med tidigare års tenderar att stiga eller sjunka, beroende på sysselsättningsgraden vid tvättinrättningen. Fattigvårdsstyrelsens uppgift att årets ökning i kostnaden per vårddag företrädesvis skulle hava berott på prisökning för bränsle, torde icke överensstämma med verkliga förhållandet, dels emedan de bokförda bränslekostnaderna åren 1941 och 1942 varit ungefär lika stora, dels emedan tvättinrättningen avverkat cirka 20 % mera tvätt år

N:o 106.
Ang. Stadsrevisorernas berättelse för 1942.

1942 i förhållande till år 1941 och därmed också förbrukat mera bränsle. Då det är av stort intresse, att en mera rättvisande och klar bild erhålles över ålderdomshemmets inkomster och utgifter, hemställer stadsrevisionen, att tvättinrättningsrörelsen i staten redovisas särskilt.

Beträffande budgetutfallet hava väsentliga anslagsöverskridanden i ett flertal fall kunnat konstateras. Speciellt hava anslagen för underhåll av byggnader kraftigt överskridits, vilket framgår av efterföljande exempel:

Konto:	Anslag:	Kostnad:	Underskott:
5 A — 411 Folkskolan	25.000: —	43.347: 47	18.347: 47
12 — 231 Gasverket	23.600: —	40.984: 31	17.384: 31
12 — 233 Dito	13.000: —	20.401: 10	7.401: 10
21 B — 411 Lantegendomar	5.000: —	9.595: 24	4.595: 24
21 Ag — 411 Paviljong i stadsparken	2.000: —	12.734: 37	10.734: 37
21 Ag — 412 „ „ „	5.200: —	10.158: 66	4.958: 66
21 Am — 411 Hästholmarna	3.500: —	9.950: 38	6.450: 38

Stadsrevisionen är av den uppfattningen, att en hemställan till stadsfullmäktige om tilläggsanslag bort göras åtminstone i fråga om en del av ovan angivna underhållsanslag.

Liksom föregående år förekomma flera fall av felkonteringar bland skattestatens inkomster och utgifter. Exempelvis hava de arbeten, som utförts av brandkåren för egen räkning i smides-, snickare- och skräddareverkstäderna i bokslutet krediterats "diverse arbeten" i stället för resp. verkstäder. Bland lantegendomarnas redovisade inkomster märkas försäljning av boss (konto 21 B — 911) med kr. 1.862: 35, i vilket belopp emellertid inkomster av ullförsäljning ingå med kr. 1.818: —. Bossinkomsterna hava för övrigt i regel krediterats inkomstkontot jordbruksprodukter. Som ett ytterligare exempel på felkontering kan nämnas, att flera inventarieköp för familjebidragsnämnden återfinnas redovisade i posten för oförutsedda utgifter, ehuru särskilt konto för inventarier är upplagt.

Till sist vill stadsrevisionen erinra om de vid siffergranskningen upptäckta oegentligheterna, som f. stadsträdgårdsmästaren gjort sig skyldig till och vilka meddelats planteringsnämnden och drätselkammaren för åtgärd. Stadsrevisionen, som tagit del av utredningen, måste på det kraftigaste framhålla vikten av att stadsfullmäktiges bestämmelser om tjänstemännens privata uppdrag övervakas och undantagslöst följas. Det är även anledning förvåna, att den fordran på f. stadsträdgårdsmästaren, som enligt rådhusrättens utslag i november 1940 tillerkändes staden med kr. 1.188: 50, icke blivit föremål för indrivningsåtgärder.

Stadsrevisionen tillstyrker hos stadsfullmäktige, att ansvarsfrihet beviljas drätselkammaren och stadens övriga förvaltningar för år 1942.

Vid granskningen av löne- och avtalsnämndens förvaltning hava undertecknade Engdahl och Holmberg på grund av ledamotskap i nämnden icke deltagit.

Västerås den 9 juli 1943.

Karl Engdahl

Einar Jonsson *Martin Holmberg* *Gösta Holmér*

Gust. Lindén *E. Nyblom* *Anna Carlsson*

N:o 106.
Ang. Stadsrevisorernas berättelse för 1942.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan revisorerna avgivit berättelse över granskningen av stadens räkenskaper och förvaltning för år 1942 får drätselkammaren, med bifogande av från andra förvaltningar infordrade förklaringar, med anledning av de erinringar som gjorts anföra följande.

Revisorerna hava uttalat önskemål om en mera ändamålsenlig inventarieredovisning än den, som hittills tillämpats. Tanken på en omläggning av inventarieredovisningen och införande av enhetliga normer för avskrivning har tid efter annan varit på tal inom drätselkammaren och en förberedande utredning genom sakkunnig person har verkställts. Av olika skäl, bl. a. därför att frågan varit sammankopplad med spörsmålet om en bättre fastighetsbokföring och regler för förräntning och avskrivning av stadens kapitaltillgångar över huvud taget, ha nya principer ännu icke blivit genomförda. Med nuvarande system beträffande inventarieredovisningen kan man dock, i varje fall beträffande de å stadskamrerarekontoret förda inventarielistorna, särskilja äldre och under året nyinköpta inventarier och de nyas anskaffningsvärden.

Vad beträffar anmärkningen om otillräcklig brandförsäkring för luftskyddsnämndens lösöre får drätselkammaren — med förmälan att luftskyddsnämnden icke har ansvaret för luftskyddsmaterielens försäkring och förvaring — hänvisa till bifogade skrivelse från luftskyddschefen. Då luftskyddschefen synes förutsätta, att materielen endast skall vara brandförsäkrad till bokfört värde är drätselkammaren angelägen betona, att kammaren icke delar denna uppfattning utan kommer att tillse, att materielen brandförsäkras till beräknat återanskaffningsvärde.

Att Elbarestaurantens lösöre icke blivit föremål för bokföring beror på ett misstag. Förteckning över inventarierna i restauranten finnes och rättelse kommer att vidtagas.

Vidkommande revisorernas påpekande av stadens stora fordran å föreningen Västerås Nya Idrottsplats har drätselkammaren länge haft sin uppmärksamhet riktad härå. En inom drätselkammaren tillsatt kommitté utreder för närvarande frågan om idrottsplatsen och drätselkammaren anser att man bör avvakta denna utredning innan någon åtgärd vidtages med avseende å omförmälda skuld.

Revisorernas förslag beträffande bokföring och redovisning av äldre, osäkra fordringar kommer att av drätselkammaren övervägas.

Revisorerna hava anmärkt på att i årets bokslut som inkomst upptagits planteringsnämndens förråd med kronor 9.600: — och brandstyrelsens med kronor 11.746: 10. Anledningen till att så skett är, att ifrågavarande förrådsartiklar tidigare icke inventerats och bokförts, varför de i konsekvens härmed första gången torde böra upptagas som en inkomst. Med hänsyn till att blivande ändringar i dessa förråd måste som utgifter eller inkomster komma att påverka kommande års skattestater kan det emellertid finnas fog för att för enkelhetens skull endast bokföra nu ifrågavarande förråd som tillgång utan att låta dem påverka skattestaten. På grund härav har drätselkammaren för sin del intet att erinra emot att ett belopp av kronor 21.346: 10 anvisas av 1942 års bokslutsöverskott för att bortföra nu ifrågavarande inkomstposter ur budgeten. Förslag till sådant beslut framställes i särskild skrivelse.

N:o 106.
Ang. Stadsrevisorernas berättelse för 1942.

Ifråga om värderingsprinciperna för drätselkammarens och tekniska verkens förråd har redan av stadsdirektören direktiv lämnats för ernående av i möjligaste mån likformighet härutinnan. Drätselkammaren delar revisorernas uppfattning att det normala lagerbeståndet värderas till förkrigspris. I detta sammanhang har anmärkts att stadshotellets bränsleförråd felaktigt bokförts till samma värde som i 1941 års bokslut. Anmärkningen är riktig och åtgärden beror på misstag från vederbörande bokförares sida.

De anmärkningar, som hänföra sig till tekniska verkens skulder och förskotterade medel m. m. behandlas i verkstyrelsens förklaring, till vilken i detta sammanhang hänvisas. Härutöver vill drätselkammaren tillägga, att tekniska verken från och med innevarande år erlägga 3,5 procent ränta å de förlagsmedel, som drätselkammaren tillhandahåller.

Vad beträffar revisorernas önskemål om att tvättinrättningen vid ålderdomshemmet redovisas särskilt i staten delar drätselkammaren denna uppfattning. I övrigt hänvisas till fattigvårdsstyrelsens förklaring.

Revisorerna hava vidare påtalat vissa anslagsöverskridanden. Överskridandet å folkskolans anslag till underhåll av byggnader beror till stor del på omändringsarbeten vid Lundby skola samt anskaffande av ny gymnastikinredning. För överskridandena i tekniska verkens stat lämnas redogörelse i verkstyrelsens skrivelse. Anslaget för underhåll av byggnader å lantegendomsnämndens stat har överskridits huvudsakligen på grund av under år 1942 verkställd genomgripande renovering av bostadsvåningen å Kristiansborgs gård. Anslagen till underhåll av stadspaviljongen ha tyvärr avsevärt överskridits. Orsaken härtill är dels att rätt omfattande arbeten under våren 1942 måste utföras, vilka blevo dyrbarare än vad drätselkammaren från början räknade med, dels ock att redan år 1941 diskmaskin med tillbehör inköpts, som bokförts å detta konto. Vad beträffar underhållsanslaget för byggnader å Hästholmarna har överskridandet av detta anslag sin förklaring i upprepade och kostbara reparationer å gengasaggregat och motor för vattenledning och belysning på Elba. Drätselkammaren vill slutligen i detta sammanhang meddela, att kammaren givetvis är angelägen att i de fall då anslagsöverskridanden kunna förutses ingå till stadsfullmäktige med begäran om tilläggsanslag. I flertalet av påtalade fall har emellertid den slutliga kostnaden först sent under året blivit klar och en begäran om tilläggsanslag har sålunda varit tämligen meningslös.

Vad beträffar anmärkningarna om felkontering må anföras, att dylik aldrig helt kan undvikas. Genom kontroll vid utanordning och genom upprepade hänvändelser till de tjänstemän inom staden som hava attesträtt söker dock drätselkammaren genom stadsdirektören och stadskamreraren i görligaste mån inskränka felkonteringarnas antal till ett minimum.

Vad slutligen beträffar stadens domfästa fordran å stadsträdgårdsmästaren Follmer har visserligen någon indrivningsåtgärd i form av utmätning ej vidtagits beroende på att införsel för skatter belastat Follmers avlöning. Follmer har dock upprepade gånger krävts på betalning men icke infriat de löften om skuldens ordnande, som lämnats.

Västerås den 12 augusti 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 106.
Ang. Stadsrevisorernas berättelse för 1942.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med anledning av skrivelse från Stadsfullmäktiges sekreterare den 15 juli 1943 jämte avskrift av revisionsberättelse med däri anförda vissa erinringar rörande brandförsäkring av luftskyddsmaterielen samt organisationen av röjnings- och sjukvårdsmaterielens förvaring och utlämning, får jag härmed anföra följande.

Allmänna luftskyddets brandmateriel, vars värde för närvarande torde uppgå till omkring 45.000 kronor, är överlämnad till och disponeras av brandchefen. Enligt praxis är stadens brandmateriel på grund av sin karaktär och avsedda användning icke brandförsäkrad, varför ej heller ifrågavarande materiel anses böra brandförsäkras.

Skyddsrumsmaterielen, bestående av luftreningsaggregat, splittersäkra dörrar, järnluckor, övertrycksventiler etc. till ett värde av omkring 20 000 kronor, är icke brandförsäkrad genom luftskyddschefens försorg, enär densamma inmonterats i dels stadens och dels enskilda personers fastigheter och därmed åtminstone till huvudsaklig del ingått i den fasta egendom, där materielen placerats. Försäkring av viss del av fast egendom torde vara utesluten.

För övrig luftskyddsmateriel, såsom redskap, handverktyg, klädespersedlar, sjukhusmateriel m. m., tecknades den 19 september 1940 brandförsäkringar å sammanlagt 20.500 kronor. Under åren 1941 och 1942 anskaffades ytterligare dylik materiel till ett värde av omkring 7.000 kronor. Efter vederbörlig avskrivning uppgick värdet å luftskyddsmaterielen, med undantag av ovannämnda brand- och skyddsrumsmateriel, den 1 januari 1943 till 24.382 kronor. Årliga avskrivningen uppgår till 10 %, varför brandförsäkringarna för närvarande icke böra höjas eller endast höjas med c:a 1.500 kronor.

Viss materiel, för vilken brandförsäkring tecknats, har sedermera flyttats till annan plats, varför framställning kommer att göras att ändra de å försäkringsbreven angivna förvaringslokalerna att avse de nu aktuella.

Förvaringen av viss röjnings- och sjukvårdsmateriel är icke ändamålsenlig, enär den av staden tillhandahållna förvaringslokalen visat sig vara fuktig och för sitt ändamål olämplig. Framställning om annan lokal har gjorts, men har dylik ännu icke erhållits. Först då sådan ställes till förfogande torde förvaringen av ifrågavarande materiel kunna ändamålsenligt ordnas. Förbättringar för materielens skyddande har i görligaste mån vidtagits.

Upplysningsvis ber jag få meddela, att sättet för materielens utlämnande i viss mån är beroende av förvaringslokalens beskaffenhet.

Västerås i luftskyddschefens expedition den 6 augusti 1943.

Helge Hellekant.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med anledning av stadsrevisionens revisionsberättelse får styrelsen för Västerås Stads Tekniska Verk avgiva följande förklaring över de delar av berättelsen, som beröra styrelsens förvaltning.

N:o 106. *Ang. Stadsrevisorernas berättelse för 1942.*

Stadsrevisionen har påpekat, att de bokförda leverantörsskulderna per 31/12, kronor 64.524: 50, endast avser räkningar som betalats före 20/1 1943 och att efter denna tidpunkt likviderade räkningar, c:a kronor 35.000: —, direkt debiterats innevarande år. Detta har i likhet med tidigare år skett för att arbetet med bokslutet ej skall bli allt för mycket försenat. En del räkningar avseende år 1942 ha ej inkommit förrän i februari och till och med under mars månader. Dock har givetvis sådana debiteringar, som avser 1942 års driftkostnader och sålunda skulle kunna påverka vinstutfallet, samtliga debiterats räkenskapsåret 1942, även om de betalats efter den 20/1 1943.

I redovisningen över förskotterade medel för ofullbordade arbeten har medtagits även poster, som ej avse direkta arbeten, detta för att göra förteckningen fullständigare. Rubriken "ofullbordade arbeten" blir därvid något missvisande och borde ha hetat "ofullbordade arbeten m. m."

Beträffande ledningsarbetena vid Bomansgatan och Iggebyområdet, vilka enligt styrelsens beslut den 25/8 1942 skulle ha täckts av årets allmänna anslag för mindre anläggningar, är förhållandet det, att det ej visade sig nödvändigt att utföra arbetena under år 1942, vilket man först utgått ifrån. Någon anledning att reservera medel för arbetena i fråga synes ej föreligga, då desamma lika väl kunna täckas av motsvarande anslag för det år arbetena avslutas, eller 1943. Det kan emellertid ifrågasättas lämpligheten att härför använda reserverade överskott av anslutningsavgifter. Nämnda arbeten äro räntabla nyanläggningar, till stor del för elverket. Reserverade överskott av anläggningsavgifter avser praktiskt taget enbart vattenverket och det synes lämpligast att dessa användas för sådana vattenverkets anläggningar, som måste utföras men ej bli räntabla. I de flesta fall förhåller det sig så, att vattenverket tidigare upplånat medel för utförande av ledningar inom områden, där anslutningsavgifterna nu influtit.

Slutligen vill styrelsen beträffande konto 12-231 och 12-233, underhåll av byggnader och fasta anläggningar vid gasverket, hänvisa till sin skrivelse till stadsfullmäktige den 23/2 1943, vilken bifogades styrelseberättelsen för 1942, där en redogörelse lämnades för berörda förhållande. Samtidigt framhålles att de anläggningar, som vid gasverket äro betecknade som byggnader, i själva verket äro driftanläggningar och omkostnaderna för desamma betingas av nödvändigheten att upprätthålla driften. Anslagen ifråga äro förslagsanslag och någon garanti för att desamma ej överskridas om driftens upprätthållande skulle kräva det, kan knappast ges. I de flesta fall medger tiden ej någon framställning till stadsfullmäktige om tilläggsanslag, om vid slutet av året driften kräver utförande av arbeten sedan anslaget förbrukats.

Västerås den 9 augusti 1943.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk:

GUSTAF OLSSON.

/John Sintorn.

N:o 106.
Ang. Stadsrevisorernas berättelse för 1942.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Såsom infordrad förklaring över stadsrevisionens berättelse i den del densamma berör fattigvårdsstyrelsens verksamhet, får styrelsen anföra.

Stadsrevisionen har erinrat däremot att kostnaderna för tvättinrättningen medtagits vid uträknandet av ålderdomshemmets vårdkostnader per person och dag. Fattigvårdsstyrelsen medgiver det principiellt riktiga i erinran, men vill framhålla att ett visst internt intresse föranlett den påtalade åtgärden. Självfallet påverkas vårdkostnaden av att dessa kostnader medräknas, men då sysselsättningsgraden och kapaciteten vid tvättinrättningen har relativt konstant karaktär, torde därav icke föranledas några nämnvärda fluktuationer i dagkostnaden vid jämförelse de skilda verksamhetsåren emellan. Rätteligen borde värdet av skälig hyra i ålderdomshemmets fastigheter uppdebiteras och slås ut på vårdkostnaden för erhållande av en rättvisande dagkostnad.

Beträffande erinran emot fattigvårdsstyrelsens uppgift till årsberättelsen att ökningen av dagkostnaderna huvudsakligen vore att söka i stegrade varupriser, företrädesvis på bränsle, så är det riktigt att de bokförda bränslekostnaderna för år 1942 icke nämnvärt överstiga samma kostnader för år 1941, men fattigvårdsstyrelsen har haft den omständigheten i tankarna, att en rätt stor kvantitet bränsle från år 1941 förbrukades under år 1942.

Västerås den 5 augusti 1943.

För fattigvårdsstyrelsen:

THEOFIL ÖBERG.

/*Axel Norén.*

N:o 107.

Drätselkammarens skrivelse ang. disposition av överskott i 1942 års bokslut.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I samband med avgivande av förklaring över stadsrevisorernas berättelse har drätselkammaren anslutit sig till revisorernas uttalade mening att de såsom inkomst upptagna förråden vid stadsträdgården och brandkåren, tillhopa 21.346: 10 kronor, lämpligen kunna bortföras genom att för ändamålet av bokslutsöverskottet taga i anspråk ett motsvarande belopp. Med hänvisning till vad drätselkammaren härutinnan anfört i sin förklaring över revisionsberättelsen får kammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för bortförande från inkomstsidan av dels 9.600 kronor utgörande värdet av förråd

vid stadsträdgården, dels ock 11.746 kronor 10 öre, utgörande värdet av inneliggande lager och förråd vid brandkårens verkstäder anvisa tillhopa 21. 346 kronor 10 öre att utgå av 1942 års tillgängliga bokslutsöverskott, varefter det för 1944 års budget disponibla överskottet kommer att uppgå till 81.501 kronor 85 öre.

N:o 107. *Ang. disposition av överskott i 1942 års bokslut.*

Västerås den 12 augusti 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 108.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till konservering av äldre stadskartor.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande av bifogade skrivelse från byggnadsnämnden angående anslag till konservering av tvenne äldre stadskartor med beskrivningar får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för angivet ändamål ställa till byggnadsnämndens förfogande ett anslag av 1.000 kronor att gäldas av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 12 augusti 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Drätselkammaren i Västerås.

I stadsingenjörskontorets arkiv förvaras tvenne äldre kartor över Västerås, betitlade "Cartor över Västerås stad" och "Kartor över Västerås stad och dess

N:o 108.
Ang. anslag till konserverings av äldre stadskartor.

ägor". Därjämte finnas å samma ställe förvarade fyra stycken beskrivningar av vilka två hänföra sig till förenämnda två kartor. Dessa kartor och beskrivningar, vilka äro mycket värdefulla, befinna sig i sådant skick, att en konservering av desamma är av nöden.

Enligt från riksarkivet avgivet anbud belöpa sig kostnaderna för konservering till ett belopp av 1.000 kronor.

Byggnadsnämnden hemställer sålunda, att drätselkammaren ville ställa till förfogande ett anslag av 1.000 kronor för ifrågavarande konserveringsarbete.

Västerås den 4 augusti 1943.

För byggnadsnämnden:

OLOV RYLANDER.

/Nils Tunel.

N:o 109.

Drätselkammarens skrivelse ang. inrättande av en ordinarie befattning som kranreparatör.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 5 juni 1943 har hamnstyrelsen på anförda skäl hemställt om inrättande från och med den 1 januari 1944 av en ordinarie befattning som kranreparatör placerad i 28. lönegruppen av stadens lönestat.

I häröver den 3 innevarande augusti avgivet yttrande har löne- och avtalsnämnden tillstyrkt befattningens inrättande men på anförda skäl föreslagit tjänstens inplacering i 26. lönegruppen.

Drätselkammaren, som ansluter sig till löne- och avtalsnämndens uppfattning i ärendet, hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att till alla delar bifalla vad löne- och avtalsnämnden i ärendet föreslagit.

Västerås den 12 augusti 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 109.

Ang. inrättande av en ordinarie befattning som kranreparatör.

I bifogade skrivelse till stadsfullmäktige har hamnstyrelsen på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att från och med den 1 januari 1944 inrätta en ordinarie befattning som kranreparatör, placerad i 28. lönegruppen av stadens lönestat. Löne- och avtalsnämnden, som anmodats avgiva yttrande i ärendet, får anföra följande.

I likhet med hamnstyrelsen finner nämnden att behov ådagalagts av en ordinarie befattning som kranreparatör. Beträffande lönesättningen för befattningen delar nämnden däremot icke hamnstyrelsens uppfattning. Hamnstyrelsen har föreslagit kranreparatörens inplacering i 28. lönegruppen, i vilken lönegrupp bland annat förmännen vid drätselkammaren och tekniska verken äro inplacerade. Då befattningen som kranreparatör icke är avsedd att vara en direkt förmansbefattning utan mera en yrkeskunnig ordinarie kranmaskinist med viss befälsrätt över annan personal i samband med kranreparationer, anser löne- och avtalsnämnden befattningen närmast böra jämställas med t. ex. maskinist vid elektricitetsverket och inplaceras i 26. lönegruppen, där begynnelselönen är 3.390 kronor och slutlönen 4.101 kronor. Om den nuvarande innehavaren av den extra befattningen som kranreparatör skulle komma att utses till ordinarie och vid inplacering i lönegrad icke erhålla så hög avlöning som han för närvarande åtnjuter, föreligger möjlighet att på framställning av hamnstyrelsen tilldela befattningshavaren ålderstillägg i sådan utsträckning att löneminskning icke sker.

Löne- och avtalsnämnden får med hänvisning till det anförda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att från och med den 1 januari 1944 inrätta en ordinarie befattning som kranreparatör, placerad i 26. lönegruppen av stadens lönestat, samt

att bemyndiga hamnstyrelsen att besätta befattningen med ordinarie innehavare.

Västerås den 3 augusti 1943.

För löne- och avtalsnämnden:

KARL ENGDAHL.

/*Thjelvar Hedberg.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 5 juni 1939 beslöt hamnstyrelsen anställa en motorkunnig och elektrotekniskt utbildad kranreparatör. Befattningshavaren skulle i de fall, då reparation av kranarna behövdes, vara överordnad kranmaskinisterna men eljest ar-

N:o 109.
Ang. inrättande av en ordinarie befattning som kranreparatör.

beta såsom kranmaskinist. Befattningen tillsattes den 21 augusti 1939. Under den tid befattningen funnits till har den visat sig vara av utomordentligt stort gagn för kranarnas skötsel och underhåll och hamnstyrelsen finner den numera vara oundgängligen nödvändig. Hamnarnas, speciellt djuphamnens, maskinella utrustning har nämligen ökats år från år och som en följd därav har antalet kranmaskinister jämväl utökats. Eftersom kranarna äro fördelade på två hamnar erfordras en man i förmansställning som någorlunda självständigt kan övervaka skötseln av djuphamnens dyrbara kranbestånd. Därtill kommer, att en del av kranarna varit i drift under lång tid och därför börja bliva slitna, vilket gör att de kräva ökad tillsyn och behöva repareras oftare än förut.

Kranreparatörens lön har utgått med 310 kronor per månad. Hamnstyrelsen anser, att befattningen såsom ordinarie bör placeras i 28. lönegruppen av stadens lönesystem.

Med hänvisning till vad sålunda anförts hemställer hamnstyrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att från och med den 1 januari 1944 inrätta en ordinarie befattning såsom kranreparatör, placerad i 28. lönegruppen av stadens lönesystem samt

att bemyndiga hamnstyrelsen att besätta befattningen med ordinarie innehavare.

Västerås den 5 juni 1943.

För hamnstyrelsen:

CARL HELLSTRÖM.

/Nils Tunel.

N:o 110.

Drätselkammarens skrivelse ang. löneregler för brandchefen och vice brandchefen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 18 september 1942 har brandstyrelsen på anförda skäl tillstyrkt uppflyttning av befattningarna som brandchef och vice brandchef vardera fyra lönegrupper ävensom hemställt, att ifrågavarande befattningshavare måtte tillerkännas beklädnadsbidrag med 300 kronor pr år.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 3 innevarande augusti avgivet yttrande föreslagit uppflyttning av befattningen som brandchef från 44. till 45. lönegruppen och av befattningen som vice brandchef från 37. till 38. löne-

gruppen, räknat från den 1 januari 1943 ävensom tillstyrkt brandstyrelsens förslag att ifrågavarande befattningshavare skulle tillerkännas beklädnadsbidrag med vardera 300 kronor om året, likaledes från 1 januari 1943.

N:o 110. *Ang. löneregleringför brandchefen och vice brandchefen.*

Drätselkammaren, som förehaft ärendet till behandling, vill till en början som sin mening deklarera, att löneregleringar under nuvarande tidsläge endast i undantagsfall kunna tänkas förekomma. I det föreliggande fallet har emellertid löne- och avtalsnämnden anfört sådana skäl att ett avsteg från principen om lönestopp kan anses motiverat. På grund härav är drätselkammaren för sin del beredd tillstyrka förslaget om löneregleringen och tilldelande av beklädnadsbidrag i enlighet med löne- och avtalsnämndens yttrande. Drätselkammaren får därför tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att till alla delar bifalla vad löne- och avtalsnämnden i ärendet föreslagit.

Västerås den 12 augusti 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Thjelvar Hedberg.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 18 september 1942 har brandstyrelsen på anförda skäl hemställt, att befattningarna som brandchef och vice brandchef från och med den 1 januari 1943 måtte uppflyttas, beträffande brandchefen från 44. till 48. lönegruppen och beträffande vice brandchefen från 37. till 41. lönegruppen samt att båda befattningshavarna från samma dag måtte tillerkännas beklädnadsbidrag med 300 kronor per år. Ärendet har remitterats till löne- och avtalsnämnden för yttrande. Nämnden får med anledning härav anföra följande.

Med ledning av den utredning om avlöningsförhållanden för brandchefer och vice brandchefer i andra städer, som av brandstyrelsen överlämnats och med ledning av de uppgifter löne- och avtalsnämnden själv införskaffat kan konstateras, att avlöningen till nu ifrågavarande befattningshavare här i staden i allmänhet är lägre än i andra städer av ungefär samma storleksordning som Västerås. Utredningen visar även, att dessa befattningshavare i andra städer i allmänhet åtnjuta beklädnadsbidrag. I samband med omorganisationen av brandkåren och inflyttningen i den nya brandstationen höjdes lönerna för brandmän, brandförmän och brandmästare med en lönegrupp varjämte beviljades tätare fridygn än tidigare. Brandchefens och vice brandchefens avlöningsförmåner undergingo i det sammanhanget ingen ändring. Motivet för i varje fall brandmännens och brandförmännens uppflyttning var den levnadskostnadsökning för ifrågavarande personal, som blev en följd av brandkårens nya orga-

N:o 110.
Ang. löneregleringen för brandchefen och vice brandchefen.

nisation och de ändrade tjänstgöringsförhållandena. För brandmästarnas vidkommande torde detta motiv icke ha varit bärande, enär dessa befattningshavare liksom tidigare erhöllo bostad inom brandstationen. Emellertid innebar överflyttningen till den nya brandstationen såväl för brandmästarna som för de båda brandcheferna en höjning av hyran för deras tjänstebostäder, låt vara att hyreshöjningen med hänsyn till de nya bostädernas bättre kvalitet måste anses vara mycket skälig. Löne- och avtalsnämnden har emellertid ansett, att den omständigheten att befattningshavarna, som icke hava möjlighet att fritt välja bostad, faktiskt drabbats av en minskning i de kontanta löneförmånerna, kan åberopas som skäl för en måttlig löneförhöjning även under nuvarande tider. Detta motiv torde säkerligen även ha legat bakom beslutet om löneförhöjning för brandmästarna. På denna grund har löne- och avtalsnämnden ansett sig kunna förorda, att brandchefens befattning uppflyttas från 44. till 45. lönegruppen och vice brandchefens befattning från 37. till 38. lönegruppen. Skillnaden i slutlön mellan 45. och 44. lönegrupperna utgör 436 kronor och skillnaden i slutlön mellan 38. och 37. lönegrupperna utgör 267 kronor. Då ärendet på grund av olika omständigheter icke kunnat företagas till slutlig behandling av löne- och avtalsnämnden förrän denna dag, får löne- och avtalsnämnden jämväl tillstyrka. att löneuppflyttningarna beräknas från den 1 januari 1943.

Vidkommande frågan om beklädnadsbidrag måste erkännas att såväl brandchef som vice brandchef äro utsatta för samma risker att få kläderna förstörda som övrig brandpersonal. Med hänsyn härtill och i betraktande av att städerna i allmänhet synas lämna sina brandchefer beklädnadsbidrag får löne- och avtalsnämnden tillstyrka, att dylikt bidrag från och med den 1 januari 1943 tillerkännes brandchefen och vice brandchefen med 300 kronor per år.

Löne- och avtalsnämnden får sålunda hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att befattningen som brandchef uppflyttas från 44. till 45. lönegruppen och befattningen som vice brandchef från 37. till 38. lönegruppen av stadens lönestat, räknat från den 1 januari 1943, samt

att brandchefen och vice brandchefen från och med samma dag tillerkännas ett beklädnadsbidrag med 300 kronor till envar av dem.

Västerås den 3 augusti 1943.

För löne- och avtalsnämnden:

KARL ENGDAHL.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 110.
Ang. löneregleringförbrandchefen och vice brandchefen.

Brandstyrelsen får härmed överlämna från brandchefen O. Clarholm och vice brandchefen O. Werngren inkommen framställning om löneförbättring och därvid anföra.

Som framgår av bifogade utredning rörande motsvarande befattningshavares löner i jämförliga städer äro löneförmånerna i Västerås betydligt lägre än i de flesta övriga och då arbetet är att betrakta såsom fullständigt likartat i samtliga åberopade städer, finner brandstyrelsen en löneökning väl motiverad.

Befattningarna ifråga äro nu placerade i 44. (begynnelselön 7.440 kronor slutlön 8.592 kronor) respektive 37. (begynnelselön 5.520 kronor slutlön 6.447 kronor) lönegrupperna i den för staden gällande lönestaten och anser brandstyrelsen skäligt att uppflyttning sker till 48. (begynnelselön 9.000 kronor slutlön 10.368 kronor) respektive 41. (begynnelselön 6.540 kronor slutlön 7.584 kronor) lönegrupperna.

Då så gott som alla stadens uniformerade befattningshavare i en eller annan form åtnjuta beklädnadsersättning samt den åberopade utredningen visar, att brandchefen och vice brandchefen i ett flertal andra städer erhålla dylik ersättning, anser brandstyrelsen det skäligt, att styrelsens nu ifrågavarande befattningshavare för ändamålet tillerkännas ett årligt bidrag med 300 kronor vardera.

Under åberopande av utredningen samt vad ovan anförts får brandstyrelsen hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att avlöningen från och med den 1 januari 1943 skall utgå till brandchefen enligt 48. lönegruppen, samt till vice brandchefen enligt 41. lönegruppen samt

att ovannämnda befattningshavare från samma dag tillerkännas beklädnadsbidrag med 300 kronor pr år.

Västerås den 18 september 1942.

För brandstyrelsen:

JOHAN SVENSSON.

/Gunnar Ekberg.

N:o 111.

Drätselkammarens skrivelse ang. borgensåtagande jämlikt kungörelsen om tertiärlån och tilläggslån.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut av Kungl. Maj:t den 22 januari 1943, anmält till stadsfullmäktige den 25 februari 1943, har Kungl. Maj:t medgivit Västerås stad att intill den 1 juli 1943 teckna ansvarsförbindelse enligt bestämmelserna i kungörelsen den 30 juni 1942 om tertiärlån och tilläggslån, *dels* enligt 12 § 2 mom. för högst 50.000 kronor och *dels* enligt 14 § sista stycket för högst 150.000 kronor. Genom kungörelse den 30 juni 1943, vilken trätt i kraft den 1 juli 1943, har viss ändring företagits i 12 § 2 mom. innebärande, att ett borgensåtagande som lämnas enligt författningsrummets nya lydelse endast avser så stort belopp, som motsvaras av den räntefria stående delen av ett tertiärlån för enfamiljs- eller tvåfamiljshus, d. v. s. 10 % av fastställt byggnadsvärde. Borgensåtagandet enligt 14 § 2 mom. avser liksom förut det fall att tilläggslån beviljas ett företag, som i lånehänseende icke jämställes med kommun, till sådant belopp, att tilläggslånet faller utöver fastighetens godkända avkastningsvärde. Det må anmärkas, att staden hittills endast i ett par fall tecknat borgensförbindelse enligt 12 § och i intet fall jämlikt 14 §. Emellertid förväntas att i samband med slutliga beslut om lån till bl. a. småstugorna staden får åtaga sig ansvarsförbindelse enligt 12 § tertiärlånekungörelsen. Ävenledes torde bliva nödvändigt att i några fall teckna borgen enligt 14 § samma kungörelse. Då Kungl. Maj:ts bemyndigande var tidsbegränsat, erfordras nu att stadsfullmäktige hemställa om förnyat medgivande till borgensteckning.

På grund härav får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att åtaga sig i 12 § 2 mom. och 14 § sista stycket Kungl. Kungörelsen den 9 juli 1942 om teritärlån och tilläggslån i dess lydelse enligt kungörelsen den 30 juni 1943 omförmält borgensansvar intill ett högsta belopp av 100.000 kronor enligt 12 § och 100.000 kronor enligt 14 §, samt

att uppdraga åt drätselkammaren att underställa beslutet härom Kungl. Maj:t för fastställelse.

Västerås den 12 augusti 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Thjelvar Hedberg.*

N:o 112.

Drätselkammarens skrivelse ang. inköp av bostadsrättslägenheter.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hos Västerås stad har under innevarande sommar anställts en del nya tjänstemän, vilka nyligen tillträtt sina befattningar. Tre av dessa tjänstemän, nämligen kanslinotarien, en byggnadsförman och en mätningstekniker, hava kommit från annan ort och trots energiska försök icke lyckats anskaffa familjebostad till den 1 oktober. På grund härav har drätselkammaren ansett nödvändigt att staden träder emellan för att åt ifrågavarande tjänstemän tillhandahålla lämpliga familjebostäder. Drätselkammaren är angelägen betona, att en dylik åtgärd uteslutande är beroende på det nu rådande läget på bostadsmarknaden och icke får tagas som intäkt för att staden i fortsättningen i större eller mindre utsträckning skall tillhandahålla sina tjänstemän bostäder. Drätselkammaren har därvid tänkt sig att inköpa tre bostadsrättslägenheter och uthyra desamma till ifrågavarande tjänstemän, ett förfaringssätt som på sista tiden i tämligen stor utsträckning praktiserats även av de större industrierna här i staden. De lägenheter, som behöva inköpas, äro dels en lägenhet om 3 rum och kök och en lägenhet om 1 rum och kök i bostadsrättsföreningen Berggården dels ock en lägenhet om 2 rum och kök i H. S. B:s nybyggnad å stadsägan 1528 EY. Beloppet av erforderliga insatser torde uppgå till cirka 11.000 kronor. Med hänvisning till det anförda får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga drätselkammaren att inköpa 3 lägenheter med bostadsrätt samt uthyra desamma till nyanställda befattningshavare i stadens tjänst samt

att för ändamålet anvisa ett förslagsanslag av 11.000 kronor att gäldas av reserverade köpeskillingsmedel.

Västerås den 12 augusti 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Thjelvar Hedberg.*

N:o 113.

Drätselkammarens skrivelse ang. tilläggsanslag till Västerås Arbetareinstituts förening.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I bifogade skrivelse till stadsfullmäktige har styrelsen för Västerås Arbetareinstituts förening anhållit om tilläggsanslag för kostnadsökningar i samband med förutvarande bibliotekariens avgång.

Löne- och avtalsnämnden har i yttrande häröver den 3 innevarande augusti på anförda skäl hemställt, att styrelsen för innevarande år måtte beviljas ett tilläggsanslag med 1.000 kronor.

För egen del får drätselkammaren meddela, att kammaren — ehuru med stor tvekan — tillstyrker ett tilläggsanslag för innevarande år om 1.000 kronor.

Drätselkammaren får sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för bestridande av de i samband med förutvarande bibliotekariens avgång ökade personalkostnaderna vid Västerås Arbetareinstitut lämna institutets styrelse ett tilläggsanslag för innevarande år om 1.000 kronor att utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 12 aug. 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I bifogade skrivelse till stadsfullmäktige har styrelsen för Västerås Arbetareinstitut på anförda skäl hemställt om anslag till pension åt bibliotekarien Oscar Hallberg, som avgått från sin befattning vid institutets bibliotek från och med den 1 juni 1943. Löne- och avtalsnämnden, som anmodats avgiva yttrande över ansökningen, får i ärendet anföra följande.

Av handlingarna i ärendet och av inhämtade upplysningar framgår att Hallberg är född den 12 juni 1880. Han har sedan den 1 januari 1922 varit anställd hos styrelsen för Västerås Arbetareinstitut. Västerås Arbetareinstituts

förening är en privat förening utan offentlig auktorisation. Stadsfullmäktige utse emellertid två ledamöter i institutets styrelse. Västerås stad har även sedan flera år tillbaka lämnat föreningen årligt anslag till bibliotekets verksamhet. Innevarande år uppgår sålunda det kommunala bidraget till 22.000 kronor varjämte föreningen åtnjuter statsbidrag med 6.000 kronor. Någon skyldighet för staden att bidraga på ett eller annat sätt till den avgående bibliotekariens pensionering föreligger sålunda icke. Löne- och avtalsnämnden har också varit mycket tveksam när det gällt att taga ställning till kommunens medverkan härvidlag men har funnit att vissa skäl tala härför. Det måste sålunda till en början konstateras, att staden, därest icke arbetareinstitutet drivit ett bibliotek, sannolikt nödgats på ett eller annat sätt hålla ett stadsbibliotek och där avlöna och pensionera personal. Nämnden vill även hänvisa till ett fall, där omständigheterna varit i viss mån likartade och där staden iklätt sig vissa kostnader för en befattningshavares pensionering. Det gäller föreståndarinnan vid arbetsstugan, Hanna Andersson, vilken genom stadsfullmäktiges beslut den 28 augusti 1941 beviljades viss kommunal pension. Vid sitt tillstyrkande av denna pension uttalade löne- och avtalsnämnden bland annat att nämnden tillstyrkte framställningen emedan staden "under en lång följd av år så verksamt bidragit till ekonomiseringen av arbetsstugans verksamhet att man kan säga att den huvudsakligen drivits med kommunala medel". Löne- och avtalsnämnden anser sig sålunda, ehuru med viss tvekan, kunna tillstyrka ett kommunalt bidrag till bibliotekarien Hallbergs pensionering.

N:o 113. *Ang. tilläggsanslag till Västerås Arbetareinstituts förening.*

Då det gäller att fastställa det kommunala bidragets belopp torde en viss jämförelse med vad en stadens tjänsteman i motsvarande löneläge skulle erhållit i pension vara av intresse. En befattningshavare, som åtnjuter en avlöning motsvarande Hallbergs, erhåller i förtidspension efter 21 tjänsteår omkring 2.380 kronor jämte dyrtidstillägg. Löne- och avtalsnämnden vill för sin del tillstyrka att arbetareinstitutets styrelse erhåller ett årligt anslag med 2.000 kronor till pensionering av den avgående bibliotekarien Oscar Hallberg. För innevarande år erfordras sålunda 1.000 kronor, vilket belopp löne- och avtalsnämnden hemställer, att stadsfullmäktige ville ställa till förfogande.

Med hänvisning till vad nu anförts får löne- och avtalsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att lämna styrelsen för Västerås Arbetareinstituts förening anslag med 1.000 kronor för pensionering genom styrelsens försorg under återstoden av innevarande år av förre bibliotekarien vid Västerås Arbetareinstitut Oscar Hallberg.

Västerås den 3 augusti 1943.

För löne- och avtalsnämnden:

KARL ENGDAHL.

Thjelvar Hedberg.

N:o 113.
Ang. tilläggsanslag till Västerås Arbetareinstituts förening.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med hänvisning till bifogade protokollsutdrag får Västerås arbetareinstituts styrelse härmed vördsamt anhålla om anslag till pension åt bibliotekarien Oscar Hallberg från och med den 1 juni 1943.

Herr Hallberg har tjänstgjort som bibliotekarie vid institutets bibliotek sedan den 1 januari 1922. Han har hela denna tid med största intresse och plikttrohet skött sin tjänst. Vid frånträdandet av sin tjänst hade han en avlöning av 5.250 kronor jämte dyrtidstillägg.

Västerås den 14 maj 1943.

Å Västerås arbetarinstituts styrelses vägnar:

IVAR ANDRÉN,
vice ordförande.

/Georg Leontein.

N:o 114.

Drätselkammarens skrivelse ang. borgen å byggnadskreditiv för H. S. B:s i Västerås stiftelse Solgårdar m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till drätselkammaren har *dels* H. S. B:s i Västerås stiftelse Solgårdar hemställt om stadens borgen å byggnadskreditiv för uppförande av fastighet för mindre bemedlade barnrika familjer å stadsägan 266 E intill ett belopp av 315.000 kronor *dels ock* Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförening i Västerås u. p. a. hemställt om stadens borgen å byggnadskreditiv för uppförande av nybyggnader å stadsägan 266 M intill ett belopp av 478.000 kronor och å tomten nr 2 i kvarteret Inge intill ett belopp av 680.000 kronor.

Med hänsyn till att staden redan förut genom tecknande av borgen å byggnadskreditiv i mycket stor utsträckning tagit den underställningsfria lånerätten i anspråk har drätselkammaren underhandlat med sökandena om minskning i tidigare gjorda borgensåtaganden innan nya sådana åtaganden göras. Underhandlingarna ha resulterat i att sökandena förklarat sig beredda att genom inbetalning och omplacering av lån avlyfta stadens hittillsvarande tillfälliga borgensansvar med ett belopp av 1.405.200 kronor. Det har vidare överenskommits att beträffande de nya byggnadskreditiven staden endast skall teckna borgen intill halva det belopp sökandena begärt men i stället, sedan kreditiven till fullo utnyttjats och banklån upptagits mot säkerhet av primärinteckningar, tillåta sökandena att mot säkerhet av inteckningar ovanför primärlånet mot stadens borgen fortsätta att upptaga byggnadskreditiv intill dess fastigheterna

bliva färdigställda. Drätselkammaren vill erinra om att en liknande anordning vidtagits beträffande borgen å byggnadskreditiv för Riksbyggens Bostadsrättsförening Västeråshus nr 4. Stadens borgen skulle sålunda inskränkas att vid varje tillfälle avse beträffande stadsägan 266 E högst 157.500 kronor, beträffande stadsägan 266 M högst 239.000 kronor och beträffande kvarteret Inge nr 2 högst 340.000 kronor, eller sålunda sammanlagt vid varje tillfälle högst 736.500 kronor.

N:o 114. *Ang. borgen å byggnadskreditiv för H.S.B:s i Västerås stiftelse Solgårdar m. m.*

Med hänvisning till det anförda får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att bemyndiga drätselkammaren att teckna stadens borgen å byggnadskreditiv åt *dels* H. S. B:s i Västerås stiftelse Solgårdar för nybyggnad å stadsägan 266 E intill ett högsta belopp av 157.500 kronor, *dels ock* Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförening i Västerås u. p. a. för nybyggnader å stadsägan 266 M intill ett högsta belopp av 239.000 kronor och å kvarteret Inge nr 2 intill ett högsta belopp av 340.000 kronor, allt mot säkerhet i inteckningar, till en början liggande med bästa förmånsrätt och allt efter byggnadsarbetenas fortskridande successivt förskjutande sig upp till en högsta gräns av beträffande stadsägan 266 E 315.000 kronor, beträffande stadsägan 266 M 478.000 kronor och beträffande kvarteret Inge nr 2 680.000 kronor samt

att samtliga ovan nämnda borgensåtaganden skola gälla under högst 1 år från det kreditivmedel börjat tagas i bruk.

Västerås den 12 augusti 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

Västerås 1943, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1943 Den 30 september XVII

N:o 115.

Drätselkammarens skrivelse ang. inköp av diverse kontorsmaskiner.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Från stadskamrerarekontoret har kristidsnämnden vid olika tillfällen fått låna räknemaskin. Då kristidsnämnden numera ständigt är i behov av denna maskin, har det uppstått svårigheter för stadskamrerarekontoret. Då det är klart att behov av ytterligare en maskin föreligger under längre tid framåt är det nödvändigt att anskaffa ytterligare en dylik. Det torde då vara lämpligast att inköpa en ny maskin för stadskamrerarekontoret och låta kristidsnämnden få övertaga den äldre. En ny maskin betingar för närvarande ett pris av c:a 950 kronor.

I åtskilliga stadsförvaltningar och enskilda företag finnes numera s. k. checkprotectografer d. v. s. maskiner varmed å checker, postgirokort, kassaverifikationer och dylikt belopp jämte firmanamn på ett oförfalskbart sätt inperforeras. Enligt drätselkammarens uppfattning skulle en dylik maskin medföra ökad säkerhet och föreslås därför anskaffandet av en dylik. Kostnaden kan beräknas till c:a 850 kronor.

På grund av vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att för inköp av en räknemaskin och en checkprotectograf bevilja anslag å 1.800 kronor att utgå av årets förslagsanslag till oförutsedda utgifter.

Västerås den 2 september 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Arne Nilsson.

N:o 116.

Drätselkammarens skrivelse ang. tilläggsanslag för iordningställande av Rudbecksparken.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 27 maj 1943 antecknat under § 115 i protokollet, hava stadsfullmäktige bemyndigat drätselkammaren att för iordningställande av lekområdet inom Rudbecksparkens nordöstra del av vissa reserverade medel få disponera 5.400 kronor.

Den till grund för drätselkammarens framställning om anslag å 5.400 kronor liggande kostnadsberäkningen uppgjordes med hänsyn till antagliga, normala förhållanden dels beträffande de på platsen befintliga mängderna av fyllningsmaterial och matjord, som beräknades till största delen täcka behovet av dessa materialslag för de nyanlagda gräs- och grusytorna, dels ifråga om lekområdets besöksfrekvens.

Under arbetets gång har dock djupet på befintliga matjords- och fyllningslager befunnits vara mindre än beräknat. En stor mängd jord och fyllning har därför måst transporteras till platsen. Därjämte beräknades att den del av gamla lekplanen, som med c:a 200 m^2 ingår i det nya lekplanområdet, skulle kunna användas i befintligt skick. Detta har icke låtit sig göra utan omfattande arbeten har måst vidtagas.

De planerade sandlådorna har även gjorts av bättre kvalitet än förut avsetts. För utförande av återstående del av lekplanen, entrévägar och utförande av vissa arbeten i parken i övrigt erfordras ett ytterligare anslag å 4.000 kronor.

Då drätselkammaren anser det angeläget att arbetet utföres i den omfattning som planerats får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för ovan angivna ändamål bevilja anslag å 4.000 kronor, att utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 2 september 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Arne Nilsson.*

N:o 117.

Drätselkammarens skrivelse ang. framställning till länsstyrelsen om byggnadsförbud för viss del av Apalby egendom.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige har byggnadsnämnden hemställt om bemyndigande att hos Konungens Befallningshavande göra framställning om förbud att verkställa nybyggnad inom Apalbyområdet utan tillstånd av Konungens Befallningshavande.

Drätselkammaren, som tagit del av framställningen, får hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att bifalla byggnadsnämndens förevarande framställning.

Västerås den 2 september 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Arne Nilsson.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid den undersökning, som före upprättandet av stadsplan för Apalbyområdet verkställdes beträffande de huvudvägar, som i en framtid skulle komma att beröra detta område, inriktade staden för sin del undersökningen beträffande riksvägen på den sträckning utefter järnvägens norra sida i anslutning till Köpingsvägen och Stockholmsvägen, som anvisats av länsstyrelsen och väginspektören vid sammanträde å slottet i Västerås.

Sedan stadsplanen för Apalby fastställts har emellertid frågan om riksvägens sträckning blivit föremål för ny utredning. Såvitt för närvarande kan bedömas erfordras under alla omständigheter en omarbetning av stadsplanen för Apalbyområdet. Med hänsyn härtill måste det anses olämpligt att bebyggelse får ske enligt den nuvarande stadsplanen. Byggnadsnämnden ämnar därför utarbeta förslag till ändring av stadsplanen. För att under tiden hindra bebyggelse erfordras emellertid byggnadsförbud.

På grund av vad sålunda anförts får byggnadsnämnden hemställa att stadsfullmäktige måtte besluta

att bemyndiga byggnadsnämnden att hos Konungens befallningshavande göra fram-

N:o 117.
Ang. byggnadsförbud för viss del av Apalby egendom.

ställning om förbud att verkställa nybyggnad inom Apalbyområdet utan tillstånd av Konungens Befallningshavande.

Västerås den 18 augusti 1943.

För byggnadsnämnden:

OLOV RYLANDER.

/*Arne Nilsson.*

N:o 118.

Drätselkammarens skrivelse ang. förslag till ändring av stadsplanen för kv. Knut, Kol och Lennart.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Byggnadsnämnden har i skrivelse till stadsfullmäktige den 18 augusti 1943 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville godkänna ett av stadsarkitekten uppgjort förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Knut, Kol och Lennart samt uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa vederbörande beslutet därom för fastställelse.

Efter granskning av förslaget får drätselkammaren för sin del föreslå, att stadsfullmäktige måtte besluta

att till alla delar bifalla byggnadsnämndens framställning.

Västerås den 2 september 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Arne Nilsson.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom den 4 maj 1943 dagtecknat förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Knut, Kol och Lennart i Västerås.

Beträffande stadsplanens utformning hänvisas till närslutna beskrivning.

N:o 118.

Ang. förslag till ändring av stadsplanen för kv. Knut, Kol och Lennart.

Emot förslaget, som varit vederbörligen utställt, har inkommit anmärkning från ägarna till tomt nr 3 i kvarteret Lennart vilka vänt sig mot att ett område om c:a 108 kvadratmeter i tomtens nordöstra hörn icke får bebyggas på grund av att här växer en ask. Klagandena förmena att de härigenom tillfogas en avsevärd ekonomisk förlust.

Då genom det nu föreliggande förslaget hushöjden ökas till 4 våningar kommer den totala våningsytan att minskas med c:a 20 kvadratmeter jämfört med gällande stadsplan. Denna minskning torde dock kompenseras genom möjligheten till rationellare planlösning samt ökat trevnadsvärde. Enligt verkställd undersökning föreligger ingen risk för trädets fortsatta växtmöjlighet vid genomförandet av den föreslagna bebyggelsen.

Enligt byggnadsnämndens uppfattning förtjänar vad klaganden anfört icke avseende.

Härutinnan hava ledamöterna Clarholm och Broberg anfört avvikande mening under framhållande av att de anse att förslaget bör omarbetas så att bebyggelse får ske utan hinder av ifrågavarande träd.

Byggnadsnämnden får under åberopande av vad den ovan anfört hemställa att stadsfullmäktige måtte besluta

att antaga föreliggande förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Knut, Kol och Lennart samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Västerås den 18 augusti 1943.

För byggnadsnämnden:

OLOV RYLANDER.

/*Arne Nilsson.*

Förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Knut, Kol och Lennart i Västerås stad.

Beskrivning.

Sedan skrivelser inkommit från ägare till tomt nr 2 i Kol och tomterna n:ris 4 och 5 i kvarteret Knut har undertecknad på uppdrag av byggnadsnämnden upprättat förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Knut och Kol samt i samband därmed jämväl för kvarteret Lennart.

För kvarteret Kol innebär förslaget att gårdsöverbyggnad medgives i sin

N:o 118. *Ang. förslag till ändring av stadsplanen för kv. Knut, Kol och Lennart.*

helhet för de inre delarna av tomterna n:ris 1, 2, 3 och 9, samtidigt justeras — sänkes — hushöjden för byggnaderna utmed Smedjegatan.

I kvarteret Knut vidgas rätten till gårdsöverbyggnad att omfatta hela kvarteret. Vid upprättande av den nu gällande planen hade kvarterets inre utformats med den förhoppningen att för samtliga tomter en gemensam utfart skulle kunna anordnas genom öppningen mot Hantverkargatan. Denna avsikt har ej kunnat genomföras, varför den nu föreslagna totala gårdsöverbyggnaden synes kunna medgiva ett friare och effektivare utnyttjande av de bakom gathusen liggande utrymmena i detta kvarter, som redan nu är ett typiskt hantverkskvarter. Öppningen mot Hanverkargatan har flyttats åt väster, så att ett av de slutna mot norr vettande hörnen undvikes. Med hänsyn till denna gatas bredd och centrala läge föreslås att fyra våningar medgivas för de utmed gatan belägna byggnadskropparna. Den södra av dessa förkortas, så att en kastanj i hörnet av Sturegatan kan bevaras. Den tidigare föreslagna envåningsutbyggnaden mot gatan slopas och utlägges som förgårdsmark. Genom indragning av byggnadslinjen mot Sturegatan erhålles där en motsvarande anordning. Gården föreslås utbyggd i sin helhet. Det rundade hörnet i sydvästra delen av kvarteret utformas i stället i anslutning till förslaget för motliggande hörn i kvarteret Klas.

Gällande stadsplan för kvarteret Kol har fastställts enligt Kungl. brev den 2 september 1938 och för kvarteren Knut och Lennart den 7 juli 1939. Följande stadsplanebestämmelser föreslås gälla, och ansluta sig i huvudsak till tidigare fastställelse.

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

Med S betecknat område får användas endast för bostadsändamål.

Med k betecknat område får i undervåningen inredas för affärs- och liknande ändamål. Bostäder få i undervåningen här ej inredas.

§ 2.

Byggnadssätt.

Med S betecknat område, som omfattar mer än en tomt, får bebyggas endast med hus, som med varandra sammanbyggas.

§ 3.

Byggnadsmaterial.

Inom stadsplaneområdet skall byggnad uppföras av sten.

§ 4.

Hushöjd.

Å med plus jämte siffra i romb betecknat område får byggnad uppföras till högst den höjd i meter över stadens nollplan (Stockholms slusströskel), som siffran angiver.

N:o 118.
Ang. förslag till ändring av stadsplanen för kv. Knut, Kol och Lennart.

§ 5.

Våningsantal.

Å med II eller III betecknat område får byggnad uppföras med högst två eller tre våningar.

Å med k betecknat område får utöver angivet våningsantal anordnas undervåning.

§ 6.

Takfall.

Tak får givas en lutning mot horisontalplanet av högst 30°.

§ 7.

Fönster.

Byggnad, som förlägges i gräns mot område betecknat med punktprickning, får mot nämnda område förses med fönster.

Byggnad, som förlägges i gräns mot område med ringprickning, får mot nämnda område förses med fönster ovan den byggnadshöjd, som för samma område finnes föreskriven.

§ 8.

Områden, som icke eller endast delvis få bebyggas.

Med punktprickning betecknat område får icke bebyggas.

Med ringprickning jämte siffra i romb betecknat område får icke bebyggas i vidare mån än att lokaler må anordnas under ett gårdsplan, förlagt på högst den höjd i meter över stadens nollplan (Stockholms slusströskel), som siffran i romben angiver.

§ 9.

Område tillgängligt för gångtrafik.

Med streckning betecknat område skall i höjd med angränsande gator vara tillgängligt för allmän gångtrafik, varvid den fria höjden under eventuellt utskjutande byggnadspartier ej får understiga 3,5 meter. Detta områdes inre begränsningslinje skall hava en längd av minst 3 meter och bilda lika stora vinklar mot vardera gatulinjen eller utgöra en böjd linje, där bågen får överskjuta nyssnämnda räta linje med högst 30 centimeter.

§ 10.

Undantag.

Inom område, som enligt § 1 är angivet för bostadsändamål, må även inredas lokaler för handel och hantverk.

Där byggnadsnämnden prövar sådant av arkitektoniska skäl eller eljest nödigt, må mindre avvikelser från höjdbestämmelserna i §§ 4, 6 och 8 samt beträffande gränser mellan olika bestämmelseområden kunna medgivas.

Västerås den 4 maj 1943.

Sven Ahlbom.
Stadsarkitekt.

N:o 119.

Drätselkammarens skrivelse ang. förvärv av tomten nr 3 i kv. Kata.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt stadsplanen skall Jakobsbergsgatan erhålla ett annat läge än den för närvarande i verkligheten har. Genom väntad bebyggelse i denna stadsdel blir en utläggning av Jakobsbergsgatan i enlighet med stadsplanen ofrånkomlig. För genomförandet härav erfordras förvärv av viss mark bl. a. tomt n:r 3 i kvarteret Kata. Av ifrågavarande tomt, vilken har en areal av 881 kvadratmeter, skall 744 kvadratmeter tagas i anspråk för gatuändamål. Genom förflyttning av Jakobsbergsgatan erhålles emellertid av den förutvarande gatumarken 322 kvadratmeter tomtmark. Ökningen i gatumark blir sålunda 422 kvadratmeter.

Å ifrågavarande tomt är uppfört ett hus av trä inrymmande på nedre botten ett rum och kök, på övre botten ett rum och vind. Fastighetens taxeringsvärde är 15.000 kronor varav markvärde 9.000 kronor och byggnadsvärde 6.000 kronor.

Fastighetsägaren har efter underhandlingar förklarat sig villig att sälja fastigheten för 25.000 kronor.

Ehuruväl drätselkammaren anser det begärda priset i högsta laget vill drätselkammaren dock med hänsyn till föreliggande förhållanden föreslå inköp av fastigheten till nämnda pris.

På grund av vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att bemyndiga drätselkammaren att för en köpeskilling av 25.000 kronor och på de villkor i övrigt varom överenskommelse kan träffas förvärva tomt n:r 3 i kvarteret Kata i Västerås samt

att för ändamålet anslå 25.000 kronor att utgå av tillgängliga medel och täckas i den ordning, som kommer att bliva bestämd vid antagandet av budgeten för år 1944.

Västerås den 2 september 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Arne Nilsson.

N:o 120.

Beredningsutskottets skrivelse med förslag till ny valdistriktsindelning i staden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande av magistratens i Västerås förslag till ny valdistriktsindelning för staden får beredningsutskottet anföra.

Vid de senare årens val har på grund av valdistriktens olika folkmängd röstningen icke kunnat försiggå på önskat sätt utan följden har blivit att köbildning och därav följande olägenheter uppstått vid de folkrikaste distriktens vallokaler, varför den av magistraten föreslagna nya indelningen är av behovet påkallad. Visserligen medför förslaget en kostnadsökning för riksdagsmanna- och stadsfullmäktigeval men beredningsutskottet anser att denna utgift är väl motiverad, då den nya indelningen genom bättre fördelning i fråga om folkmängden medför ökade möjligheter för allmänheten att utan ovanberörda olägenheter avlämna sina röstsedlar.

Beredningsutskottet har ej heller något att erinra mot att benämningen å stadens valkretsar ändras från Norra och Södra till Östra och Västra med som förut 22 respektive 26 stadsfullmäktigeledamöter i vardera kretsen utan föreslår, att stadsfullmäktige måtte hos länsstyrelsen anhålla om det av magistraten framlagda förslagets antagande i oförändrat skick.

Västerås den 15 september 1943.

För beredningsutskottet:

GÖSTA SJÖBERG.

/*Gunnar Ekberg.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På grund av att väsentliga förändringar skett i fråga om bebyggelse och folkmängd, sedan år 1934 indelning av staden i valdistrikt ägde rum, kan indelningen icke längre anses tillfredsställande. Magistraten har med anledning därav under nästlidna år föranstaltat om utredning genom kronouppbördskassörens och stadsingenjörens försorg angående en med hänsyn till de ändrade förhållandena och den utveckling, som under de närmaste åren kan förväntas, lämpligare valdistriktsindelning. Enär det redan i början av denna utredning visade sig, att för åvägabringande av en fullt lämplig indelning, ändring var behövlig beträffande så gott som samtliga valdistrikt och magistraten då icke var i tillfälle att uppdraga riktlinjerna för en så genomgripande ändring

N:o 120. *Ang. förslag till ny valdistriktsindelning i staden.*

av indelningen, framlade magistraten, för att till 1942 års val få de värsta olägenheterna med den gällande indelningen undanröjda, i maj 1942 förslag till en provisorisk ändring i valdistriktsindelningen genom delning av fjärde distriktet i två distrikt A och B, vilket förslag tillstyrktes av Stadsfullmäktige (Stadsfullmäktiges protokoll 1942, § 118), varefter ändringen fastställdes av länsstyrelsen genom resolution den 22 juni 1942.

Berörda utredning angående lämplig indelning av staden i valdistrikt har nu avslutats och har magistraten på grundval därav funnit, att staden lämpligen bör indelas i 13 valdistrikt på sätt närmare framgår av följande tablå:

Valdistrikt	Område	Antal personer, upptagna i röstlängden för år 1943:
1:sta distriktet	Ett område, som med början i norr begränsas av Apotekarbron, Kungsgatan, Stora torget, Smedjegatan, Kopparbergsvägen, Utanbygatan, Östra Ringvägen, Pilgatan, Järnvägsområdet, Lillån, gatan öster om kvarteret Silon, Mälaren och Svartån samt omfattar jämväl Holmarna i Mälaren;	2971 (därav med obestämd bostad 405)
2:dra distriktet	Ett område, som med början i norr begränsas av Tegnergatan, Stockholmsvägen, stadsgränsen mot Badelunda, Mälaren, gatan öster om kvarteret Silon och Järnvägsområdet;	2252
3:dje distriktet	Ett område, som med början i norr begränsas av stadsgränsen mot Badelunda socken, Stockholmsvägen, Tegnérgatan, Malmabergsgatan och Lugna gatan;	1983
4:de distriktet	Ett område, som med början i norr begränsas av stadsgränsen mot Badelunda socken, Lugna gatan, Malmabergsgatan, Tegnérgatan, Järnvägsområdet, Pilgatan, Östra Ringvägen, Kopparbergsvägen, Krutkällarbacken, östra gränserna av stadsägorna nr 1528 ED, 1528 EC, 1528 EB, 1528 EA, 1528 DÖ, 1528 DM, 1528 DR och 1528 DS, Kristiansborgsallén och Bergslagsvägen;	2165
5:te distriktet	Ett område, som med början i norr begränsas av östra gränserna av stadsägorna nr 1528 DS, 1528 DR, 1528 DM, 1528 DÖ, 1528 EA, 1528 EB, 1528 EC och 1528 ED, Krutkällarbacken, Kopparbergsvägen, Norra Ringvägen och Kristiansborgsallén;	2318

6:te distriktet	Ett område, som med början i norr begränsas av Norra Ringvägen, Östra Ringvägen, Utanbygatan, Kopparbergsvägen, Smedjegatan, Vasagatan och Engelbrektsgatan;	2544
7:de distriktet	Ett område, som med början i norr begränsas av Norra Ringvägen, Engelbrektsgatan, Vasagatan, Smedjegatan, Stora torget, Kungsgatan, Apotekarbron, Svartån till Skarpskyttebron och vägen från denna bro till Skultunavägen;	2607
8:de distriktet	Ett område, som med början i norr begränsas av gränsen mot Hubbo socken, Bergslagsvägen, Kristiansborgsallén, Norra Ringvägen, Vasagatan förbi Iggebygatan, Persbobäcken, Tunby och Apalby;	2352
9:de distriktet	Dels ett område av domkyrkoförsamlingen, som med början i norr begränsas av Rocklunda, Persbobäcken, Vasagatan, Norra Ringvägen, Skarpskyttebron och Svartån dels ock den del av S:t Ilians församling, som är belägen öster om Svartån;	2820
10:de distriktet	Ett område, som med början i norr begränsas av Svartån, Järnvägsområdet, Stallhagsparkens östra sida, Hållgatan, Stora gatan, Djäknebergsgatan och östra gränsen av S:t Ilians församling;	2514
11:te distriktet	Ett område, som med början i norr begränsas av Djäknebergsgatan, Stora gatan, Hållgatan, Stallhagsparkens östra sida, Järnvägsområdet, Svartån, Mälaren, östra sidan av Stensborg, Gästgivarevägens förlängning till järnvägen, Gästgivarevägen, Sveavägen, Fullerövägen, Kronvägen, södra sidan av stadsägan nr 462, Solvägen, Hammarbygatan och östra gränsen för S:t Ilians församling;	2568
12:te distriktet	Dels ett område av domkyrkoförsamlingen, som med början i norr begränsas av Gästgivarevägen, dess förlängning till järnvägen, östra sidan av Stensborg, Mälaren, östra gränsen för Lundby församling samt gamla och nya Köpingsvägen dels ock Lundby församling;	2281
13:de distriktet	Den del av S:t Ilians församling, som är belägen väster om Svartån.	1744

N:o 120.
Ang. förslag till ny valdistriktsindelning i staden.

N:o 120.
Ang. förslag till ny valdistriktsindelning i staden.

Beträffande de sålunda angivna valdistrikten torde folkmängden i 1:sta, 5:te, 6:te, 7:de och 10:de distrikten icke inom de närmaste åren komma att nämnvärt förändras. Däremot är vid en fortsatt utveckling av staden en ökning av folkmängden att förvänta beträffande de övriga distrikten. Om storleken av denna ökning är det givetvis svårt att nu bilda sig någon bestämd uppfattning. En överslagsberäkning, som på magistratens begäran gjorts av stadsarkitekten och stadsingenjören, giver vid handen, att antalet personer i den ålder, att de skola upptagas i röstlängd, under de närmaste fem åren kan komma att ökas med beträffande ettvart av 2:dra, 3:dje, 9:de, 11:te och 13:de distrikten 500, beträffande 12:te distriktet 700, beträffande 8:de distriktet 1000 och beträffande 4:de distriktet 2000 personer. En sådan ökning torde icke behöva föranleda någon ändring av distrikten i vidare mån än att det kan bliva nödvändigt att dela det tilltänka 4:de distriktet. Sagda distrikt kan i så fall också lätt delas på det sätt, att de på ömse sidor om järnvägen belägna delarna därav få utgöra särskilda distrikt.

I detta sammanhang kan nämnas, att i städer, jämförbara med Västerås, antalet valdistrikt är större än här i staden. Sålunda är antalet valdistrikt i Uppsala 14, i Jönköping 11 samt i Lund, Karlstad och Halmstad 12.

Såsom lämpliga valställen för de föreslagna valdistrikten kunna nämnas för 1:sta distriktet Rådhuset, för 2:dra och 3:dje distrikten Korsängsskolan, för 4:de distriktet Tekniska skolan, för 5:te och 8:de distrikten Herrgårdsskolan, för 6:te och 7:de distrikten Högre allmänna läroverket, för 9:de distriktet Högre allmänna läroverkets gymnastikhus, för 10:de distriktet Godtemplarlokalen, för 11:te distriktet Flickläroverket, för 12:te distriktet Hammarbyskolan och för 13:de distriktet Jakobsbergsskolan.

En ökning av antalet valdistrikt till 13 kommer visserligen att medföra en kostnadsökning, som, bortsett från engångskostnaden för anskaffande av valskärmar o. dyl., kan beräknas till c:a 700 kronor för varje stadsfullmäktig- och riksdagsmannaval. I detta sammanhang må emellertid erinras om att en motsvarande minskning av utgifterna för allmänna val skett genom att magistraten i samband med ovanberörda utredning föranstaltat om minskning av antalet valställen vid kyrkofullmäktigeval till 6, och minskning av antalet deputerade vid sådana val, vilket kunnat ske utan olägenhet. En ökning av antalet valdistrikt vid val av stadsfullmäktige och val till riksdagen torde icke behöva medföra någon ökning av antalet valdistrikt och valställen vid val av kyrkofullmäktige utan har magistraten för avsikt att i sinom tid föreslå ny indelning av staden i valdistrikt vid val av kyrkofullmäktige, därvid en del av de ovan angivna distrikten sammanslås, så att antalet valställen vid sådana val fortfarande blir detsamma som förut.

Vid val av stadsfullmäktige utgöra de nuvarande 1:sta, 7:de, 8:de och 9:de distrikten en valkrets, "Södra valkretsen", och de övriga distrikten en valkrets, "Norra valkretsen". För förstnämnda valkrets utses 22 och för sistnämnda valkrets 26 stadsfullmäktige. Det har visat sig, att jämväl i fråga om indelning i valkretsar och antalet stadsfullmäktige för varje valkrets, en ändring är önskvärd. Enligt stadgandet i 15 § lagen om kommunalstyrelse i stad skall vid valkretsindelning bl. a. iakttagas, att antalet fullmäktige för hela staden, i den mån det utan olägenhet kan ske, fördelas lika på de särskilda val-

kretsarna. Den södra valkretsen, vars folkmängd på grund av förändrade förhållanden kommit att avsevärt understiga 22/48 av hela stadens folkmängd, har sålunda blivit oproportionerligt gynnad vid utseende av stadsfullmäktige.

N:o 120. *Ang. förslag till ny valdistriktsindelning i staden.*

Vid en indelning av staden i 13 valdistrikt på sätt här ovan närmare angivits skulle en lämplig indelning i valkretsar för val av stadsfullmäktige erhållas, om 1:sta—6:te valdistrikten finge utgöra en och de övriga distrikten en valkrets, Enligt årets mantalslängd skulle folkmängden i förstnämnda valkrets, som lämpligen kunde betecknas "Östra valkretsen", utgöra 18766 personer och folkmängden i sistnämnda valkrets, "Västra valkretsen", 22154 personer. Med tillämpning av bestämmelserna i ovan omförmälda lagrum skulle sålunda för Östra valkretsen utses 22 och för Västra valkretsen 26 stadsfullmäktige.

Enligt förslaget kommer sålunda fortfarande en viss skillnad att föreligga mellan de båda valkretsarnas invånarantal och det antal stadsfullmäktige, som skall utses för valkretsarna. Att för närvarande ernå större likhet härutinnan skulle emellertid medföra stora olägenheter med avseende å indelningen i valdistrikt. Den skillnad, som enligt förslaget föreligger, kommer vid en eventuell inkorporering med staden av Badelunda socken att utjämnas, då socknen för sådant fall torde komma att tilläggas Östra valkretsen.

På grund av vad sålunda anförts får magistraten härmed hemställa, att Stadsfullmäktige måtte hos länsstyrelsen göra framställning om

dels indelning, på sätt ovan angivits, av staden i 13 valdistrikt vid val av stadsfullmäktige och val till riksdagen,

dels stadens indelning på sätt ovan angivits i två valkretsar för val av stadsfullmäktige,

vilka indelningsändringar skola träda i tillämpning beträffande val, som förrättas enligt den under nästpåföljande år upprättade röstlängden,

dels ock fastställande av antalet stadsfullmäktige till 22 för Östra valkretsen och 26 för Västra valkretsen.

Västerås rådhus den 5 september 1943.

På magistratens vägnar:

OLOV RYLANDER.

/*James Ouchterlony.*

N:o 121.

Beredningsutskottets skrivelse med yttrande över stadsplaneutredningens 1942 förslag till vissa ändringar i byggnadsstadgan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsfullmäktige den 24 sistlidne juli till beredningsutskottet för yttrande överlämnat Stadsplaneutredningens 1942 förslag till vissa ändringar i byggnadslagstiftningen får beredningsutskottet med remisshandlingarnas återställande anföra.

Utredningens förslag till nya bestämmelser för vinnande av enhetlighet ifråga om byggnadstekniska detaljer och därav följande fördelar för av byggnadsärenden berörda myndigheter och enskilda vill beredningsutskottet på det livligaste tillstyrka. Då emellertid de föreslagna ändringarna och tilläggen i byggnadsstadgan äro av partiell natur och ytterligare dylika kunna förväntas i utredningens slutbetänkande, finner beredningsutskottet det lämpligast, att bestämmelsernas antagande uppskjutes till dess slutligt förslag föreligger.

Upprepade ändringar i byggnadslagstiftningen komma enligt utskottets förmenande att medföra olägenheter för av desamma berörda parter samt draga med sig såväl besvär som kostnader för kommunerna och då det nuvarande läget på bostadsmarknaden knappast kan anses vara sådant, att de föreslagna förenklings- och besparingsåtgärderna omedelbart behöva lagfästas, vill utskottet föreslå stadsfullmäktige avstyrka förslagets antagande i befintligt skick.

De i alternativet föreslagna ändringarna till gagn för den offentliga byggnadsverksamheten finner utskottet i likhet med byggnadsnämnden böra tillstyrkas.

Beredningsutskottet hemställer sålunda, att stadsfullmäktige i sitt yttrande till länsstyrelsen måtte föreslå att förslaget icke antages förrän detsamma framlagts i slutgiltigt skick samt tillstyrka att alternativet beträffande bestämmelser för den offentliga byggnadsverksamheten nu genomföres.

Västerås den 15 september 1943.

För beredningsutskottet:

GÖSTA SJÖBERG,

/Gunnar Ekberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom remiss den 24 juli 1943 har till byggnadsnämnden för yttrande över-

lämnats Stadsplaneutredningens 1942 förslag till vissa ändringar i byggnadsstadgan.

N:o 121. *Ang. förslag till vissa ändringar i byggnadsstadgan.*

Med återställande av remisshandlingarna får byggnadsnämnden anföra följande:

Beträffande förslagets innehåll ber byggnadsnämnden få hänvisa till en i Svenska Stadsförbundets Tidskrifts augustinummer å sid. 303—307 införd artikel av utredningens sekreterare hovrättsassessor Allan Nordenstam.

Utredningens syfte att åstadkomma mera rationella och enhetliga byggnadstekniska bestämmelser och därmed ett billigare byggnadssätt har byggnadsnämndens fulla gillande. Att under nuvarande exceptionella förhållanden tillskapa nya bestämmelser vilka omöjligen kunna undgå att i någon mån påverkas av de nuvarande förhållandena synes dock knappast lämpligt. Med hänsyn till att först på allra senaste tiden mera vetenskapliga undersökningar igångsatts för utredande av olika med bostadsbyggandet förenade problem synes det lämpligt att till dess att resultat av forskningarna föreligga ställa sig avvaktande. Byggnadsnämnden har däremot intet emot att de ändringar vidtagas, som kunna vara till gagn för den offentliga byggnadsverksamheten.

Byggnadsnämnden får sålunda för sin del uttala sig för att det av Stadsplaneutredningen 1942 såsom alternativ framlagda förslaget genomföres.

Västerås den 1 september 1943.

För byggnadsnämnden:

OLOV RYLANDER.

/*Arne Nilsson.*

N:o 122.

Drätselkammarens skrivelse ang. inrättande av nya befattningar som kvinnligt kontorsbiträde å stadskansliet och stadskamrerarekontoret.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed hos stadsfullmäktige hemställa om inrättande av två nya befattningar som kvinnligt kontorsbiträde av II. klass, en å stadskamrerarekontoret och en å stadskansliet, samt omändring av en av de nuvarande befattningarna som II. klass kvinnligt kontorsbiträde å stadskansliet till en liknande befattning av I. klass.

Å stadskamrerarekontoret finnas för närvarande anställda ett manligt kon-

N:o 122. *Ang. inrättande av nya befattningar som kvinnligt kontorsbiträde å stadskansliet och stadskamrerarekontoret.*

torsbiträde av I. klass, ett kvinnligt kontorsbiträde av I. klass och två kvinnliga kontorsbiträden av II. klass. Sedan flera år tillbaka har emellertid utöver denna personal minst två kvinnliga kontorsbiträden på extra stat varit anställda året om och göromålens art och omfattning tyda på att behovet av dylik extra arbetskraft snarare ökar än minskar. Under sådana förhållanden anser drätselkammaren riktigt att i varje fall en utav de nuvarande kontinuerliga tjänsterna som extra kvinnligt kontorsbiträde göres ordinarie och att sålunda ytterligare en tjänst som kvinnligt kontorsbiträde av II. klass inrättas från och med den 1 januari 1944.

Beträffande stadskansliet utgöres den ordinarie personalen av ett kvinnligt kontorsbiträde av I. klass och två kvinnliga kontorsbiträden av II. klass. Alltsedan 1938 har ytterligare ett kvinnligt kontorsbiträde varit anställd på extra stat hela året och under senaste åren har tidvis ytterligare arbetskraft tillfälligt måst anlitas. Det nuvarande biträdet av I. klass tjänstgör hos stadsdirektören och de båda biträdena av II. klass tjänstgöra hos stadsombudsmannen och kanslinotarien. Av dessa utför stadsombudsmannens biträde i hög grad kvalificerat arbete och i tjänstens natur ligger att arbetet ofta måste utföras självständigt. Så kan t. ex. meddelas, att denna befattningshavare åligger att, förutom protokollskrivning, diarieföring och registrering för drätselkammare med flera nämnder självständigt föra inkassodiariet och byggnadsnämndens mycket omfattande diarieföring och registrering. Drätselkammaren är av den uppfattnnigen, att tjänstgöringens art motiverar en omändring av denna tjänst till en befattning som kvinnligt kontorsbiträde av I. klass.

Beträffande det å extra stat anställda biträdet har detta närmast tjänstgjort hos drätselassistenten men även utfört annat på kansliet förekommande arbete. Då behov av befattningen allt framgent kommer att finnas, har drätselkammaren funnit motiverat att göra befattningen ordinarie som en biträdestjänst av II. klass. Om stadsfullmäktige godtaga detta drätselkammarens förslag, kommer sålunda kvinnliga biträdespersonalen å stadskansliet att utgöras av två kvinnliga kontorbiträden av I. klass och två av II. klass.

Med hänvisning till vad nu anförts får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att från och med den 1 januari 1944 inrätta två nya befattningar som kvinnligt kontorsbiträde av II. klass i 18. lönegruppen, den ena å stadskamrerarekontoret och den andra å stadskansliet,

att omändra en befattning som kvinnligt kontorsbiträde av II. klass å stadskansliet till en befattning som kvinnligt kontorsbiträde av I. klass från och med den 1 januari 1944, samt

att bemyndiga drätselkammaren att i vederbörlig ordning tillsätta de nyinrättade

tjänsterna som kvinnligt kontorsbiträde av II. klass.

N:o 122.
Ang. inrättande av nya befattningar som kvinnligt kontorsbiträde å stadskansliet och stadskamrerarekontoret.

Västerås den 5 augusti 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I bifogade skrivelse till stadsfullmäktige den 5 augusti 1943 har drätselkammaren på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta *dels* att från och med den 1 januari 1944 inrätta två nya befattningar som kvinnligt kontorsbiträde av II. klass i 18. lönegruppen, den ena å stadskamrerarekontoret, den andra å stadskansliet, *dels* att omändra en befattning som kvinnligt kontorsbiträde av II. klass å stadskansliet till en befattning som kvinnligt kontorsbiträde av I. klass från och med den 1 januari 1944, *dels* slutligen att bemyndiga drätselkammaren att i vederbörlig ordning tillsätta de nyinrättade tjänsterna som kvinnligt kontorsbiträde av II. klass.

Löne- och avtalsnämnden, till vilken ärendet för yttrande remitterats, har för sin del intet att erinra mot drätselkammarens förslag utan hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att till alla delar bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Västerås den 8 september 1943.

För löne- och avtalsnämnden:

KARL ENGDAHL.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 123.

Drätselkammarens skrivelse ang. träffande av avtal om vattenleverans med Kungl. Flygförvaltningen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I bifogade skrivelse till stadsfullmäktige har styrelsen för stadens tekniska verk hemställt om bemyndigande för styrelsen att på de villkor styrelsen finner skäliga med Kungl. Flygförvaltningen träffa avtal om vattenleverans till dess anläggningar.

Drätselkammaren, som förehaft ärendet till behandling, hemställer, att stadsfullmäktige måtte besluta

att bifalla styrelsens förevarande framställning.

Västerås den 16 september 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Arne Nilsson.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Från Kungl. Flygförvaltningen har gjorts framställning om särskilt avtal angående leverans av vatten till dess anläggningar.

Då flygförvaltningen själv bestrider alla kostnader för distributionsledningar och då vattenleveransen sker i omedelbart närhet av vattentäkten, varigenom stadens kostnader nedbringas, anser styrelsen särskilda skäl föreligga för slutande av separatavtal med flygförvaltningen.

På grund härav får styrelsen anhålla att stadsfullmäktige måtte besluta

att bemyndiga styrelsen att på de villkor styrelsen finner skäliga med Kungl. Flygförvaltningen träffa avtal om vattenleverans.

Västerås den 24 augusti 1943.

För styrelsen för Västerås stads tekniska verk:

GUSTAF OLSSON.

/*Arne Nilsson.*

N:o 124.

Drätselkammarens skrivelse ang. vidtagande av vissa reparationsarbeten i den s. k. gasmästarebostaden vid nya gasverket.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I bifogade skrivelse till Stadsfullmäktige har styrelsen för stadens tekniska verk hemställt om anslag med 9.500 kronor för vidtagande av vissa reparationsarbeten i den s. k. gasmästarebostaden vid nya gasverket.

Drätselkammaren, som förehaft ärendet till behandling hemställer, att Stadsfullmäktige med bifall till styrelsens framställning ville besluta

att för reparations- och omändringsarbeten vid den s. k. gasmästarebostaden vid nya gasverket anvisa 9.500 kronor att utgå av tillgängliga medel samt upptagas till uttaxering i 1944 års stat.

Västerås den 16 september 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Arne Nilsson.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 1 november 1943 skall enligt stadsfullmäktiges beslut den 21 december 1942, § 296, befattningen såsom gasmästare indragas för att ersättas av en befattning såsom driftsingenjör vid gas- och reningsverken. Den av gasmästaren disponerade bostaden skall i fortsättningen innehavas av ovannämnda driftsingenjör. Då gasmästarebostaden på lång tid icke varit föremål för reparation erfordras nu en ganska genomgripande sådan. I detta sammanhang vore det lämpligt att vidtaga vissa förändringsarbeten.

Det i byggnaden inrymda laboratoriet kan numera, då ett bättre dylikt finnes i reningsverket, slopas och lokalen inredas till kontorsrum för driftsingenjören. Den nuvarande bostadslägenheten innehåller två små rum och kök samt en mindre kammare på vinden. Det synes rimligt att i samband med reparationen inrymma en jungfrukammare på vinden och vidtaga vissa omändringsarbeten på vinden. De föreslagna arbetena hava i sin helhet kostnadsberäknats till 9.500 kronor.

På grund av vad sålunda anförts får styrelsen hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

N:o 124.
Ang. vidtagande av vissa reparationsarbeten i den s. k. gasmästarebostaden vid nya gasverket.

att för ovan angivna ändamål bevilja ett anslag å 9.500 kronor samt

att anslaget skall utgå av tillgängliga medel och täckas i den ordning som kan bliva bestämd vid antagandet av budgeten för år 1944.

Västerås den 24 augusti 1943.

För styrelsen för Västerås stads tekniska verk:

GUSTAF OLSSON.

/*Arne Nilsson.*

N:o 125.

Drätselkammarens skrivelse ang. inredande av transformatorstation i elektricitetsverkets källare.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I bifogade skrivelse till stadsfullmäktige har styrelsen för stadens tekniska verk hemställt om anslag med 28.000 kronor för inredande av en fullständig transformatorstation i elektricitetsverkets källare.

Drätselkammaren, som förehaft ärendet till behandling, hemställer att stadsfullmäktige måtte besluta

att för inredande av transformatorstation i elektricitetsverkets källare anvisa ett anslag av 28.000 kronor,

att anslaget skall föreskotteras av tillgängliga medel och slutligen täckas av lånemedel samt

att bemyndiga drätselkammaren att hos

Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd att upptaga amorteringslån å nämnda belopp.

N:o 125.
Ang. inredande av transformatorstation i elektricitetsverkets källare.

Västerås den 16 september 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Arne Nilsson.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan ett tiotal år tillbaka har i elverkets källare varit inrymd en provisoriskt ansluten transformator för lokala behov med en effekt av på senare år 100 kVA. Belastningen på växelströmsnätet inom centrala staden har nu stegrats, så att det blir nödvändigt att inreda en fullständig transformatorstation att placeras i elverkets källare, utrustad på samma sätt som övriga stationer inom centrala staden, alltså med dubbla transformatorer. Transformatoreffekten bör med hänsyn till framtida behov vara 400 kVA på vardera transformatorn.

Kostnaderna för transformatorstationen beräknas till 28.000 kronor.

På grund av vad sålunda anförts får styrelsen hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att för ovan angivna ändamål bevilja anslag å 28.000 kronor att utgå av lånemedel.

Västerås den 24 augusti 1943.

För styrelsen för Västerås stads tekniska verk:

GUSTAF OLSSON.

/Arne Nilsson.

N:o 126.

Drätselkammarens skrivelse ang. reparation av en 12-tons malmgripskopa i djuphamnen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I bifogade skrivelse till stadsfullmäktige har hamnstyrelsen hemställt om anslag med 6.175 kronor för reparation av en 12 tons malmgripskopa i djuphamnen.

Drätselkammaren, som förehaft ärendet till behandling, hemställer att stadsfullmäktige ville besluta

att för täckande av kostnaderna för reparation av en 12 tons malmgripskopa i djuphamnen anvisa ett anslag av 6.175 kronor att utgå av tillgängliga medel samt täckas i hamnens budget för år 1944.

Västerås den 16 september 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Arne Nilsson.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

De bägge 12 tons malmgripskoporna i djuphamnen hava på grund av stark förslitning måst repareras. Den äldsta av skoporna, som var i synnerligen dåligt skick har nu för en kostnad av 6.175 kronor reparerats å Aseas mekaniska verkstad. Den andra har reparerats av hamnens personal.

Då det i årets stat upptagna anslaget för reparationer inte är beräknat med hänsyn till så stora engångsutgifter ser sig hamnstyrelsen nödsakad att begära anslag å ovannämnda belopp.

På grund av vad sålunda anförts får hamnstyrelsen hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att för ovan angivna ändamål bevilja anslag å 6.175 kronor att utgå av tillgängliga medel och täckas i den ordning, som kan bliva bestämd vid antagandet av budgeten för år 1944.

Västerås den 3 september 1943.

För hamnstyrelsen:

CARL HELLSTRÖM.

/*Arne Nilsson.*

N:o 127.

Drätselkammarens skrivelse ang. bidrag till anordnande av väg till Hässlö och Björnön.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan beslut fattats om anläggande av nya kaserner för Västmanlands flygflottilj vid Hässlö i Badelunda socken har Kungl. Flygförvaltningen till behandling upptagit frågan om anordnande av tillfartsväg till det blivande kasernområdet. Flygförvaltningen har därvid sökt kontakt med Västerås stads drätselkammare för att undersöka möjligheten av en sådan sträckning å vägen, att densamma kunde tjäna såväl flygförvaltningens intresse av väg till kasernerna som stadens intresse att erhålla en ordnad tillfartsväg till Björnön. Efter åtskilliga utredningar har flygförvaltningen stannat för en sträckning av vägen som i stort sett följer nuvarande Regementsallén från Pilgatan förbi de nuvarande kasernerna och vidare i huvudsak ansluter till den befintliga enskilda vägen förbi centrala flygverkstaden och ut till Hamre tegelbruk. Därifrån skulle vägen fortsätta på Hamre handelsträdgårds mark och väster om Hamre gård fram till en punkt c:a 300 m. söder om Hamre gårds huvudbyggnad där vägen delar sig och en östlig gren leder till det blivande kasernetablissementet under det att en sydlig gren för fram till den nuvarande provisoriska cykelvägen ned till Björnöbron. Vägen, som göres 6 m. bred samt med 2 m. breda dikesbanketter på ömse sidor, har av flygförvaltningen inkl. marklösen kostnadsberäknats till cirka 250.000 kronor för den gemensamma sträckningen mellan Pilgatan och fram till förgreningspunkten. Efter åtskilliga förhandlingar mellan drätselkammaren och flygförvaltningen har man enats om att stadens intresse i den gemensamma vägsträckningen torde kunna uppskattas till c:a 20 % av kostnaden. Staden har givetvis intresse av att erhålla en körbar och någorlunda bred väg ut till Björnön i stället för den nuvarande mycket provisoriska förbindelsevägen. Preliminärt har sålunda med flygförvaltningen avtalats att staden skulle åtaga sig gälda 20 % av den verkliga kostnaden för väganläggningen dock högst 50.000 kronor. Flygförvaltningen utför arbetet genom entreprenör och fullföljer hela vägbygget på en gång. Stadens bidrag utbetalas först sedan vägen är färdig och avsynad. Kostnaden för vägens fortsatta framdragande från förgreningspunkten och ända fram till Björnöbron har preliminärt beräknats till 65.000 kronor. Emellertid torde det måhända för tillfället icke erfordras att framdraga vägen längre än till dess densamma träffar den nuvarande nedfartsvägen till bron, enär någon biltrafik under nuvarande förhållanden knappast torde förekomma. Kostnaden för denna delsträcka kan därför beräknas till 30.000 à 35.000 kronor. Drätselkammaren avser att i samband med framläggande av budgeten för 1944 begära erforderliga anslag för den del av vägen som staden ensam skall bekosta.

Med hänvisning till det anförda får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

N:o 127.
Ang. bidrag till anordnande av väg till Hässlö och Björnön.

att godkänna den mellan drätselkammaren och Kungl. Flygförvaltningen preliminärt träffade överenskommelsen ang. Västerås stads bidrag till anläggande av väg från Pilgatan ut till Hässlö samt

att för bestridande av stadens andel av kostnaderna anvisa ett belopp av 50.000 kronor att täckas av uttaxerade medel i 1944 års budget.

Västerås den 16 september 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Thjelvar Hedberg.*

N:o 128.

Drätselkammarens skrivelse ang. inköp av vissa byggnader å hamnområdet samt upplåtelse av mark med tomträtt.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 27 april 1939 hava stadsfullmäktige godkänt ett mellan drätselkammaren och Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget upprättat köpe- och bytesavtal varigenom bl. a. till bolaget överlåtits viss mark å hamnplanen söder om bolagets mekaniska verkstad.

Inom det område som sålunda överlåtits till Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget har staden tidigare upplåtit mark för magasin, upplag m. m. Sålunda har bl. a. till G. Laurell genom kontrakt den 1 oktober 1915 upplåtits en tomt i kv. Sune om 1.650 m². Kontraktet har sedermera överlåtits på direktör Herbert Nordenhaag. Kontraktet är så avfattat att en ömsesidig uppsägningstid av ett år stadgats, varvid dock drätselkammaren förbundit sig att icke uppsäga kontraktet under de 24 första åren samt att, därest tomten bebyggdes med större magasinsbyggnad för en tid av högst 49 år från och med det byggnaden toges i bruk, upplåta tomten med tomträtt. Tvister i anledning av kontraktet skola behandlas av skiljenämnd. Å tomten har uppförts en hyvleribyggnad av stolpar och bräder med tak av tegel, ett magasin för snickerier och trävaror i två våningar av stolpar och bräder med tak av papp, ett virkesskjul av stolpar

med tak av papp och tegel samt ett brädgårdskontor av trä med tak av papp och tegel. I byggnaderna finnas installerade en hel del snickerimaskiner. Taxeringsvärdet å byggnaderna uppgå till 30.000 kronor, i vilken summa ingår särskilt maskinvärde med 3.000 kronor.

N:o 128.
Ang. inköp av vissa byggnader å hamnområdet samt upplåtelse av mark med tomträtt.

Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget, som genom ovan omförmälda avtal förvärvat större delen av den mark varå nu omnämnda byggnader äro belägna, har påkallat byggnadernas bortförande eller i varje fall verksamhetens upphörande på tomten i kv. Sune. Med anledning härav har drätselkammaren uppsagt arrendatorn till avflyttning från tomten. Emellertid har från arrendatorns sida gjorts gällande, att han genom att uppföra byggnader å tomten i enlighet med arrendekontraktets bestämmelser erhållit rätt att påfordra upplåtelse av marken med tomträtt. Kontraktets avfattning giver icke bestämda hållpunkter för att stadens uppsägning inför en skiljenämnd kommer att stå sig. På grund härav har förhandlingar inletts med arrendatorn i avsikt att träffa en uppgörelse i godo. Ytterligare en anledning för staden att icke pressa ordalagen i kontraktet är den att Nordenhaag, därest staden icke försålt marken till Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget hade kunnat räkna med att i fortsättningen bedriva sin verksamhet på den förhyrda marken i kv. Sune. Genom stadens försäljningsåtgärd har denna möjlighet försvunnit. Drätselkammaren har därför ansett sig förpliktad att med Nordenhaag söka träffa en skälig uppgörelse samt bereda honom mark på annat håll, dit anläggningarna i kv. Sune kunna överflyttas. Efter åtskilliga förhandlingar har mellan drätselkammaren och Nordenhaag överenskommelse träffats av i huvudsak följande innehåll.

Drätselkammaren övertager Nordenhaags byggnader i kv. Sune till ett pris av 40 000 kronor från och med den 1 oktober 1943. Nordenhaag behåller själv och bortför samtliga maskiner med utrustning. Drätselkammaren erlägger vidare till Nordenhaag ett belopp av 5.000 kronor som ersättning för kostnader i samband med flyttningen. Kontraktet av den 1 oktober 1915 ang. marken i kv. Sune ävensom ett kontrakt av liknande innehåll beträffande mark i kv. Stefan, belägen söder om marken i kv. Sune, upphör att gälla den 1 oktober 1943, varvid parterna å ömse sidor avsäga sig sina rättigheter och anspråk på grund av kontrakten. Likaledes upphör den 1 oktober 1943 ett kontrakt ang. viss mark i kv. Simon att gälla.

I stället för den förlorade marken i kv. Sune upplåter drätselkammaren till Nordenhaag gasverkets gamla förrådstomt på hamnområdet med en areal av cirka 2.100 kvm. Denna förrådstomt ävensom de av Nordenhaag för närvarande arrenderade tomterna i kv. Stefan och kv. Simon upplåtas med tomträtt under lägst 50 och högst 60 års tid. Tomträttsavgälden bestämmes till en början till 50 öre per kvm. I blivande tomträttskontrakt intages erforderliga bestämmelser ang. höjning av tomträttsavgälden under tomträttstiden. Möjligheten till förlängning av tomträttstiden samt övriga frågor som i detta sammanhang böra mellan parterna regleras. Intill dess stadsplan, vilket är förutsättning för tomträttsupplåtelse, antagits för området, skall Nordenhaag äga rätt att arrendera nyss omförmälda markområde. Nordenhaag förbinder sig att omedelbart påbörja uppförande av nya byggnader på gasverkets gamla förrådstomt och att senast den 1 maj 1944 bortflytta från marken i kv. Sune. Därest vederbörligt

N:o 128. *Ang. inköp av vissa byggnader å hamnområdet samt upplåtelse av mark med tomträtt.*

tillstånd av statliga myndigheter icke erhålles till byggnadsarbeten erhålles skälig förlängning av tiden för bortflyttningen.

Drätselkammaren har funnit att den sålunda träffade överenskommelsen bör kunna tillgodose såväl Nordenhaags som stadens intressen och vill för sin del tillstyrka, att densamma av stadsfullmäktige godkännes.

Med hänvisning till det anförda får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för inköp av vissa direktören Herbert Nordenhaag tillhöriga byggnader å mark i kv. Sune inom hamnområdet ställa till drätselkammarens förfogande en summa av 40.000 kronor,

att för gäldande av ersättning till Nordenhaag i samband med bortflyttningen från nyssnämnda mark ställa till drätselkammarens förfogande ett belopp av 5.000 kronor,

att ifrågavarande båda anslag, sammanlagt 45.000 kronor, må utgå av tillgängliga medel och täckas i budgeten för år 1944,

att bemyndiga drätselkammaren att, sedan stadsplan fastställts för hamnområdet, till Nordenhaag eller hans rättsinnehavare med tomträtt under lägst 50 och högst 60 år upplåta ovan närmare omförmälda markområden inom hamnområdet samt

att bemyndiga drätselkammaren att med tomträttshavaren träffa uppgörelse ang. den närmare utformningen av blivande tomträttskontrakt.

Västerås den 16 september 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Thjelvar Hedberg.*

N:o 129.

Drätselkammarens skrivelse ang. försäljning av mark till Kungl. Vattenfallsstyrelsen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hos drätselkammaren har Västerås Kraftverk hemställt att för Vattenfallsstyrelsens räkning få förvärva i första hand den staden tillhöriga vägen förbi kraftverkets område mellan gasverket och vägen ned till Notudden jämte en smal markremsa därinvid, som för närvarande förhyres av kraftverket, och i andra hand dessutom större delen av vägen ned till Notudden samt ett staden tillhörigt triangelformigt område söder om sagda väg. Arealen av det förstnämnda området utgör cirka 11.100 kvadratmeter. Därest även sistnämnda område medräknas utgör sammanlagda arealen cirka 16.100 kvadratmeter. Anledningen till att denna framställning gjorts är att kraftverket, som redan nu har anläggningar på båda sidor om vägen, gärna vill sammanföra de spridda områdena till en enhet. Tidigare har detta icke låtit sig göra, enär vägen utmed kraftverkets område behövts för trafiken till Notudden och delvis ut till Björnön. Därest emellertid stadsfullmäktige bifalla en i annat sammanhang gjord framställning från drätselkammaren om bidrag till ordnande av väg till Hässlö och Björnön kommer vägen utefter kraftverket att bliva utan betydelse. I det avtal, som kommer att träffas med flygförvaltningen, kommer nämligen mark att reserveras för en förbindelseväg till Notudden enligt olika alternativ. Västerås stad har ju tidigare i olika sammanhang försålt markområden till kraftverket och det bör, enligt drätselkammarens förmenande, vara staden angeläget att i mån av möjlighet tillgodose kraftverkets fortsatta behov av mark. Drätselkammaren är sålunda för sin del beredd tillstyrka en överlåtelse av mark till kraftverket enligt det större alternativet, nämligen cirka 16.100 kvadratmeter, att av kraftverket tagas i anspråk då den nya vägen till Hässlö är färdig.

Med åberopande av det anförda får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga drätselkammaren att till pris och på villkor som drätselkammaren kan finna vara för staden antagbara till Vattenfallsstyrelsen försälja staden tillhörig vägmark och annan mark enligt ovanstående beskrivning till en sammanlagd areal av cirka 16.100 kvadratmeter.

Västerås den 16 september 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Thjelvar Hedberg.*

N:o 130.

Drätselkammarens skrivelse ang. försäljning av del av stadsägan 2239 B.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Söder om Stockholmsvägen och öster om Sommarro äger Västerås stad ett markbälte, benämnt stadsägan 2239 B, som i söder gränsar intill Kronan tillhörig, av Västerås stad i samband med hitflyttningen av Västmanlands regemente till staten överlämnad mark. Stadsägan 2239 B återställdes av Kronan till staden som ersättning för förlusten av Västmanlands regemente genom överenskommelse 1930. Staden har sökt förvärva i varje fall del av Kronans område för att få ett större sammanhängande område för bebyggelseändamål. Hittills hava emellertid försöken ej lyckats, men underhandlingarna ha ännu icke slutförts. På stadsarkitektkontoret har upprättats förslag till stadsplan för stadens område och del av Kronans område, vilken inom närmaste tiden kommer att utställas. I detta stadsplaneförslag har helt på stadens mark förlagts ett område, avsett för radhusbebyggelse, i areal innehållande cirka 19.000 kvadratmeter. Sedan en tid tillbaka hava underhandlingar pågått med Asea, som hemställt att själv eller för en blivande bostadsrättsförening få förvärva ifrågavarande område. Avsikten är att här skall uppföras 55 stycken radhus, avsedda som tjänstemannabostäder. Stadsarkitekten har meddelat, att hinder icke möter att, även om stadsplanen för det större området icke går igenom, här uppföra sådana byggnader, som Asea har för avsikt att göra. Under sådana förhållanden har drätselkammaren ansett sig böra tillstyrka en försäljning av området till Asea eller en genom Aseas förmedling bildad bostadsrättsförening, allrahelst som man är beredd att tämligen omedelbart igångsätta uppförandet av byggnaderna.

Drätselkammaren hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga drätselkammaren att till Asea eller en av Asea bildad bostadsrättsförening försälja ett område om cirka 19.000 kvadratmeter av stadsägan 2239 B till pris och på villkor, som drätselkammaren kan finna vara för staden antagbara.

Västerås den 16 september 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

N:o 131.

Drätselkammarens skrivelse ang. försäljning av upplagstomter å stadsägan 1525, 1526.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Inom staden har sedan länge ett behov av upplagstomter för byggnadsfirmor gjort sig gällande. Då för sådana upplagstomter åtgår rätt stora arealer har man inom drätselkammaren icke varit benägen att upplåta mark på de för egentlig industri avsedda områdena utan har sökt att finna mark på annan plats i staden, där industri i egentlig mening icke gärna kan förläggas. Enligt ett av stadsarkitekten upprättat förslag kan omedelbart norr om Övre Vega och Öster om Tunbyvägen ordnas tre större upplagstomter, vardera om cirka 6.500 kvadratmeter. Dessa tomter komma att ligga å del av Tunby stadsgärde, eller stadsägan 1525, 1526.

Drätselkammaren, som för egen del anser, att platsen är lämplig för ändamålet, får hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga drätselkammaren att till pris och på villkor, som drätselkammaren kan finna vara för staden antagbara försälja upplagstomter å den omedelbart norr om Övre Vega belägna delen av Tunby stadsgärde eller stadsägan 1525, 1526.

Västerås den 16 september 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 132.

Drätselkammarens skrivelse ang. försäljning av mark i kv. Flisan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Inom kvarteret Flisan å Jakobsberg äger staden de delar av stadsägorna 845 och 846 samt gamla Götgatan, vilka ingå i kvarteret. Förslag till tomtindel-

N:o 132. *Ang. försäljning av mark i kv. Flisan.*

ning för kvarteret har uppgjorts, enligt vilket den staden tillhöriga marken jämte del av stadsägan 844 A skall bilda en tomt, belägen i hörnet av Götgatan och Kronvägen. Som drätselkammaren tidigare icke har försäljningsbemyndigande får drätselkammaren nu hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga drätselkammaren att till pris och på villkor, som drätselkammaren kan finna vara för staden antagbara försälja staden tillhörig mark inom kvarteret Flisan.

Västerås den 16 september 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

N:o 133.

Drätselkammarens skrivelse ang. försäljning av mark från stadsägorna nris 1169 A och 1134.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På norra sidan om Arosvägen och öster om Lundagatan äger staden ett mindre markområde, som ännu icke är bebyggt. Området utgöres av stadsägan 1169 A och del av stadsägan 1134. Enligt upprättad plan kunna här bildas tre byggnadstomter. Med hänsyn till rådande brist på byggnadsmark synes det drätselkammaren lämpligt om dessa tomter kunde ställas till förfogande. Drätselkammaren hemställer på grund härav att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga drätselkammaren att till pris och på villkor, som drätselkammaren kan finna vara för staden antagbara försälja byggnadstomter från staden tillhöriga stadsägan 1169 A och 1134.

Västerås den 16 september 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

N:o 134.

Drätselkammarens skrivelse ang. inrättande av en tjänst som 1. mätningstekniker.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige har byggnadsnämnden på anförda skäl anhållit, att stadsfullmäktige måtte besluta att från och med den 1 januari 1944 skall inrättas en ordinarie befattning såsom förste mätningstekniker placerad i 35. lönegruppen i stadens lönesystem samt att uppdraga åt byggnadsnämnden att i vederbörlig ordning besätta denna befattning med ordinarie innehavare.

Löne- och avtalsnämnden har i infordrat yttrande förklarat sig i princip icke hava något att erinra mot byggnadsnämndens förslag. Löne- och avtalsnämnden har emellertid på anförda skäl ansett, att befattningen bör benämnas tekniskt biträde.

Drätselkammaren, som anser att den av byggnadsnämnden föreslagna benämningen å befattningen är att föredraga, får hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att till alla delar bifalla vad byggnadsnämnden föreslagit.

Västerås den 16 september 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Arne Nilsson.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I bifogade skrivelse till stadsfullmäktige den 18 augusti 1943 har byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att från och med den 1 januari 1944 inrätta en ordinarie befattning som förste mätningstekniker, placerad i 35. lönegruppen av stadens lönesystem, samt att uppdraga åt byggnadsnämnden att i vederbörlig ordning tillsätta befattningen.

Löne- och avtalsnämnden, till vilken ärendet remitterats för yttrande, har för sin del icke något att i princip erinra mot byggnadsnämndens förslag. Nämnden anser emellertid att befattningen bör benämnas *tekniskt biträde* med hänsyn till att redan tidigare i lönestaten finnes upptagen en befattning som tekniskt biträde i samma lönegrupp, vilkens innehavare med hänsyn till kvalifikationer och arbetsuppgifter i stort sett torde kunna jämställas med den nu föreslagne förste mätningsteknikern. På grund härav får löne- och avtalsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

N:o 134.
Ang. inrättande av en tjänst som 1. mätningstekniker.

att från och med den 1 januari 1944 inrätta en befattning som tekniskt biträde å mätningskontoret, placerad i 35. lönegruppen av stadens lönesystem samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att i vederbörlig ordning tillsätta befattningen.

Västerås den 8 september 1943.

För löne- och avtalsnämnden:

KARL ENGDAHL.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 10 februari 1943 angående anställande av ytterligare arbetskraft å stadsarkitekts- och mätningskontoren framhöll byggnadsnämnden att en ordinarie befattning såsom förste mätningstekniker erfordrades. Såsom skäl härför angavs dels det oavvisliga fortsatta behovet av sådan arbetskraft dels ock att man härigenom på ett säkrare sätt hos staden skulle kunna binda sådan arbetskraft, varå stor efterfrågan råder. Byggnadsnämnden förklarade sig ämna återkomma med närmare förslag angående befattningens placering i lönesystemet.

Såsom kompetenskrav för en dylik befattning bör uppställas avlagd examen vid teknisk skola och praktisk tjänstgöring.

Genom Svenska Stadsförbundet har erhållits uppgifter beträffande avlöningsförmånerna för liknande befattningar i 13 svenska städer.

Efter jämförelse härmed och med för befattningen såsom ordinarie mätningstekniker i Västerås för vilken begynnelselönen är 4.410 kronor och slutlönen 5.229 kronor och med för befattningarna såsom tekniskt biträde på stadsarkitekt- och stadsingenjörskontoren för vilka begynnelselönen är 5.040 kronor och slutlönen 5.913 kronor utgående löner anser byggnadsnämnden lämpligt att begynnelselönen för den föreslagna befattningen såsom förste mätningstekniker bestämmes till 5.040 kronor och slutlönen till 5.913 kronor (lönegrupp 35).

Då vad byggnadsnämnden i sin skrivelse den 10 februari 1943 anfört angående behovet av en dylik befattning alltjämt är gällande får byggnadsnämnden under åberopande av vad ovan anförts hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att från och med den 1 januari 1944 skall inrättas en ordinarie befattning såsom förste mätningstekniker placerad i 35. lönegruppen i stadens lönesystem samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att i vederbörlig ordning besätta denna befattning med ordinarie innehavare.

N:o 134. *Ang. inrättande av en tjänst som 1. mätningstekniker.*

Västerås den 18 augusti 1943.

För byggnadsnämnden:

OLOV RYLANDER.

/*Arne Nilsson.*

N:o 135.

Drätselkammarens skrivelse ang. löneförbättring för föreståndarinnan vid Västerås stads barnstugor samt inrättande av en extra befattning som barnträdgårdsledarinna.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige har styrelsen för Västerås stads barnstugor på anförda skäl hemställt att tjänsten som föreståndarinna vid barnstugorna från och med den 1 januari 1944 måtte placeras i lönegrupp 26, att nuvarande föreståndarinnan måtte få tillstånd att räkna tjänsteår för erhållande av ålderstillägg från och med den 1 september 1940 samt att från och med den 1 januari 1944 få sammanslå de två halvtidstjänsterna vid barnstugorna till en heltidstjänst med helårsanställning och samma lönegruppering som övriga liknande tjänster vid barnstugorna.

Löne- och avtalsnämnden har i infordrat yttrande under framhållande av att nämnden ensam ägde bestämma angående nuvarande föreståndarinnans rätt att tillgodoräkna sig tjänsteår tillstyrkt bifall till styrelsens förslag i övriga delar och framlagt förslag till beslut i ärendet.

Drätselkammaren, som behandlat ärendet, får hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med vad löne- och avtalsnämnden föreslagit.

Västerås den 16 september 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Arne Nilsson.*

N:o 135.

Ang. löneförbättring för föreståndarinnan vid Västerås stads barnstugor samt inrättande av en extra befattning som barnträdgårdsledarinna.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I bifogade skrivelse till stadsfullmäktige den 19 augusti 1943 har styrelsen för Västerås stads barnstugor på anförda skäl hemställt *att* tjänsten som föreståndarinna vid barnstugorna från och med den 1 januari 1944 måtte placeras i lönegrupp 26, *att* nuvarande föreståndarinnan måtte få tillstånd att räkna tjänsteår för erhållande av ålderstillägg från och med den 1 september 1940 samt *att* från och med den 1 januari 1944 få sammanslå de två halvtidstjänsterna vid barnstugorna till en heltidstjänst med helårsanställning och samma lönegruppering som övriga liknande tjänster vid barnstugorna.

Löne- och avtalsnämnden, till vilken ärendet remitterats för yttrande, får anföra följande.

Vad beträffar frågan om nuvarande föreståndarinnans rätt att tillgodoräkna tjänsteår är detta en fråga, som löne- och avtalsnämnden enligt gällande bestämmelser ensam har att besluta om. Nämnden saknar därför anledning att i detta sammanhang yttra sig däröver.

Vad beträffar förslaget om placering av föreståndarinnetjänsten i lönegrupp 26 vill löne- och avtalsnämnden erinra därom, att tjänsten för närvarande är placerad i lönegrupp 23 med en begynnelselön av 3.000 kronor per år. Föreståndarinnan har, såsom av barnstugestyrelsens skrivelse framgår, till uppgift att leda och övervaka arbetet vid samtliga barnträdgårdsavdelningar, eftermiddagshem och sommarkolonier samt att dessutom fullgöra viss undervisning. De på extra stat anställda ledarinnorna för de särskilda barnträdgårdsavdelningarna åtnjuta en årslön av 2.700 kronor. I likhet med styrelsen för barnstugorna finner löne- och avtalsnämnden skillnaden mellan föreståndarinnans lön och ledarinnornas löner vara för liten med hänsyn till det ansvar och de arbetsuppgifter som åvila föreståndarinnan. Även om under nuvarande förhållanden med hänsyn till pris- och lönestopp en höjning av utgående löner endast undantagsvis kan förekomma, anser dock nämnden att i detta fall skäl tala för en löneförbättring. Emot den av styrelsen för barnstugorna föreslagna nya lönegruppen har löne- och avtalsnämnden för sin del intet att erinra.

Vad slutligen beträffar frågan om sammanslagning av två halvtidstjänster till en heltidstjänst anser löne- och avtalsnämnden en sådan åtgärd vara motiverad och tillstyrker för sin del barnstugestyrelsens förslag härutinnan.

Under åberopande av det anförda får löne- och avtalsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att från och med den 1 januari 1944 tjänsten som föreståndarinna vid stadens barnstugor placeras i lönegrupp 26 i stadens lönesystem samt

att bemyndiga styrelsen för stadens barnstugor att från och med den 1 januari 1944 anställa ytterligare en barnträdgårdsledarinna med heltidstjänstgöring och avlöning enligt samma villkor som övriga le-

darinnor i stället för två för närvarande anställda ledarinnor.

Västerås den 8 september 1943.

För löne- och avtalsnämnden:

KARL ENGDAHL.

Thjelvar Hedberg.

N:o 135.

Ang. löneförbättring för föreståndarinnan vid Västerås stads barnstugor samt inrättande av en extra befattning som barnträdgårdsledarinna.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för Västerås stads barnstugor vill härmed göra en framställan om vissa ändringar i barnstugornas lönestat för 1944.

Verksamheten vid Västerås stads barnstugor har från att hösten 1940 omfatta 2 barnträdgårdar om vardera 25 barn vuxit ut till att omfatta 10 barnträdgårdar om vardera 25 barn, ett eftermiddagshem för skolbarn för c:a 50 barn och dessutom sommartid dagkoloni på Östra holmen och en lekplats för barn vid Korsängsskolan. Den snabba utvecklingen har kommit att ställa allt större krav på den föreståndarinna som har överinseendet av hela verksamheten på sin lott, utövar pedagogisk inspektion av barnstugorna, handhar de gemensamma uppköpen och skall fungera som såväl styrelsens som personalens sakkunniga rådgivare. Då det för verksamhetens vidare utveckling är av stor vikt att vid denna befattning knyta en väl kvalificerad arbetskraft, är det nödvändigt att förena denna med en lön som står i rimlig proportion till arbetsuppgiften. F. n. är grundlönen 3.000 kronor per år (lönegrupp 23). Styrelsen skulle finna det rimligt med en placering i lönegrupp 26.

Vidare skulle styrelsen vilja hemställa att den nuvarande föreståndarinnan som varit anställd sedan den 1 sept. 1940 och ordinarie anställd sedan den 1 jan. 1942, skulle få räkna tjänsteår fr. o. m. sin anställning vid barnstugorna och alltså fr. o. m. 1 jan. 1944 överflyttas till lönegrad 2.

Angående de övriga tjänsterna vid barnstugorna vill styrelsen anföra följande.

På grund av att styrelsen fr. o. m. hösten 1941 övertog förvaltningen av Västerås arbetsstuga (nuvarande Herrgärdets eftermiddagshem) har vid barnstugorna funnits en halvtidstjänst då eftermiddagshemmet ensamt icke anses som full tjänstgöring. Det senare har därför kombinerats med en barnträdgårdsavdelning, vilket i sin tur medfört att som ledarinna för en barnträdgårdsavdelning en extra kraft måst anställas. Denna ledarinna har tjänstgjort 8 månader på året mot en lön av 100 kronor per månad.

Då barnstugornas föreståndarinna förutom sitt övriga arbete även haft heltidstjänstgöring som ledarinna för 2 barnträdgårdsgrupper begärde styrelsen i sitt statförslag för 1943 och erhöll även tillåtelse att få anställa en extra ledarinna till hjälp åt föreståndarinnan, alltså ännu en halvtidstjänst med samma lönevillkor som ovannämnda.

N:o 135.
Ang. löneförbättring för föreståndarinnan vid Västerås stads barnstugor samt inrättande av en extra befattning som barnträdgårdsledarinna.

Då det visat sig medföra stora svårigheter att inom Västerås stad kunna uppbringa 2 lämpliga ledarinnor som kunna åtaga sig halvtidstjänst, har styrelsen fr. o. m. 1 sept. 1943 lyckats anställa en ledarinna, som förklarat sig vara villig att under 1943 åtaga sig de förenade tjänsterna mot de sammanslagna lönerna, alltså 200 kronor per månad och dyrtidstillägg. Då denna ledarinna är lika kvalificerad som de övriga anser styrelsen det vara nödvändigt att fr. o. m. 1 jan. 1944 tillförsäkra henne samma löneförmåner som de övriga ledarinnorna. Barnstugornas sommarverksamhet är stadd i ständig utveckling, och det är därför ett önskemål från styrelsens sida att få helårsanställa även denna ledarinna mot en årslön av 2.700 kronor jämte dyrtidstillägg.

Med stöd av ovanstående vill styrelsen för Västerås stads barnstugor hemställa

att föreståndarinnetjänsten för Västerås stads barnstugor placeras i lönegrupp 26,

att nuvarande föreståndarinnan får räkna tjänsteår fr. o. m. sin anställningstid 1 sept. 1940,

att fr. o. m. jan. 1944 få sammanslå de två halvtidstjänsterna vid barnstugorna till en heltidstjänst med helårsanställning och samma lönegruppering som övriga liknande tjänster vid barnstugorna.

Västerås den 19 aug. 1943.

För Styrelsen för Västerås stads barnstugor:

PAUL W. FRITSCH.

N:o 136.

Drätselkammarens skrivelse ang. höjning av arvoden och timpenning för Västerås Borgarbrandkår.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Löne- och avtalsnämnden, till vilken en av brandstyrelsen till stadsfullmäktige med tillstyrkan i viss del överlämnad framställning från Västerås

Borgarbrandkårs kamratförening om bättre avlöning och utrustning remitterats, har i skrivelse till stadsfullmäktige på anförda skäl föreslagit stadsfullmäktige att i vissa delar bifalla framställningen.

N:o 136. *Ang. höjning av arvoden och timpenning för Västerås Borgarbrandkår.*

Drätselkammaren, som haft ärendet till behandling, får hemställa att stadsfullmäktige måtte besluta

att till alla delar bifalla vad löne- och avtalsnämnden föreslagit.

Västerås den 16 september 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Arne Nilsson.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till brandstyrelsen den 9 augusti 1943 har Västerås Borgarbrandkårs Kamratförening gjort framställning dels om viss höjning å årsarvodena till kårens personal dels om höjning av timpenningen vid eldsvåda, vakthållning och övning, dels ock om viss utökning i den personliga utrustningen. Brandstyrelsen har efter företagen utredning på sätt av bifogade skrivelse framgår tillstyrkt framställningen med viss inskränkning beträffande tillhandahållande av personlig utrustning.

Löne- och avtalsnämnden, till vilken ärendet remitterats för yttrande, får anföra följande.

Borgarbrandkåren i staden består av en chef, tre förmän och 36 man. Brandkåren utgör en reserv för yrkesbrandkåren som av brandchefen tillkallas då förhållandena så påkalla. Personalen bor privat men alarmledning finnes anordnad mellan brandstationen och vederbörandes bostäder. Likaså finnas alarmledningar anordnade mellan brandstationen och de båda större industrierna, där de flesta av borgarbrandmännen ha sitt dagliga arbete. Enligt stadens brandordning har borgarbrandkåren skyldighet att deltaga i övning 6 gånger årligen. Vakthållning å brandstationen förekommer mycket sällan i praktiken och endast i de fall, då hela yrkesbrandkåren eller större delen därav tjänstgör vid eldsvåda. I ersättning till borgarbrandkåren utgår för närvarande till chefen 300 kronor, till förman 200 kronor och till borgarbrandman 75 kronor, allt per år räknat. För arbete vid eldsvåda erhåller medlem av borgarbrandkåren 2 kronor per timme, för vakthållning och för övning betalas 1 krona 50 öre per timme. Vad beträffar den personliga utrustningen tillhandahåller brandstyrelsen till varje man hjälm och eldrock samt för en del av personalen skärp med säkerhetshake.

Vidkommande den nu föreliggande framställningen om förbättrade förmåner är löne- och avtalsnämnden av den uppfattningen, att borgarbrandkårens

N:o 136. *Ang. höjning av arvoden och timpenning för Västerås Borgarbrandkår.*

önskemål i huvudsak få anses motiverade. Nämnden kan emellertid icke anse det principiellt riktigt, att ålderstillägg utbetalas på arvoden utan föreslår i stället att följande fasta arvoden bestämmas att från och med den 1 januari 1944 tills vidare utgå:

till chefen för borgarbrandkåren	400 kr.	per år
till förman för grupp	250 „	„ „
till borgarbrandman	125 „	„ „

Personalens framställning om höjda timlöner anser sig löne- och avtalsnämnden kunna tillstyrka och föreslår sålunda följande belopp:

för arbete vid eldsvåda	3 kr.	per timme
för vakthållning på brandstationen och för övning	2 „	„ „

Vid beräkning av timpenning för eldsvåda och vakthållning skall vidare gälla, att om dylikt arbete infaller under personalens ordinarie arbetstid, vederbörande skall äga rätt att åtnjuta ersättning för en timme utöver den tid han tages i anspråk som borgarbrandman som kompensation för förlorad arbetsförtjänst under tid, som åtgår för färd till och från ordinarie arbetsplats, omklädsel m. m. Vad slutligen beträffar frågan om tillhandahållande av ytterligare personlig utrustning har löne- och avtalsnämnden intet att erinra mot brandstyrelsens förslag härutinnan.

Med hänvisning till det nu anförda får löne- och avtalsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att från och med den 1 januari 1944 tillerkänna chefen för borgarbrandkåren årsarvode med 400 kronor, förman för grupp inom borgarbrandkåren årsarvode med 250 kronor samt borgarbrandman årsarvode med 125 kronor,

att timpenning till borgarbrandkårens medlemmar skall utgå med 3 kronor för arbete vid eldsvåda och med 2 kronor för vakthållning och övning, varvid personalen skall äga rätt att i samband med inställelse till eldsvåda och vakthållning tillgodoräkna sig en timme för färd till och från den ordinarie arbetsplatsen samt

att tillhandahålla borgarbrandkårens personal utöver den utrustning som nu tillhandahålles överdragsbyxor och vintermössor.

Västerås den 8 september 1943.

För löne- och avtalsnämnden:

KARL ENGDAHL.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 136.

Ang. höjning av arvoden och timpenning för Västerås Borgarbrandkår.

Brandstyrelsen får härmed översända en framställning från Västerås Borgarbrandkårs kamratförening angående förbättrad avlöning och utrustning.

Styrelsen har förut haft sin uppmärksamhet riktad på denna fråga och införskaffat här bilagd utredning från Svenska Stadsförbundet.

Framställningen om höjning av arvoden och timpenning anser brandstyrelsen sig kunna tillstyrka.

Av de begärda utrustningspersedlarna torde överdragsbyxor och vintermössor (av krimmer) kunna anskaffas. Skärp behöver ej tilldelas varje man. Vad gummistövlar angår torde på grund av anskaffningssvårigheter dessa ställas på framtiden. Skodonsfrågan kan tillsvidare lösas genom att brandstyrelsen ersätter vederbörande för vid eldsläckning förstörda skor eller stövlar.

Västerås den 11 augusti 1943.

På brandstyrelsens vägnar:

JOHAN SVENSSON.

/Olof Clarholm.

Till Brandstyrelsen i Västerås.

Den 8 juli innevarande år bildades av medlemmarna inom Västerås borgarbrandkår en kamratförening avsedd att främja medlemmarnas anställnings-, arvodes- och övriga intressen i deras egenskap av borgarbrandmän hos Västerås stad.

Då det sedan länge bland borgarbrandkårens medlemmar ansetts, att de gällande arvodes- och timpenningsbeloppen äro alltför låga samt att den personliga utrustning, som erhålles är otillfredsställande, får kamratföreningen till brandstyrelsen framlämna följande förslag till förbättringar:

Arvoden.

Chefen för borgarbrandkåren	400: —	kronor per år
Förman för grupp	250: —	„
Borgarbrandman	100: —	„

Till borgarbrandman skall dessutom utgå två ålderstillägg efter 3 och 6 års tjänst med vardera 50: — kronor per år. (Alltså högsta arvode efter 6 års tjänst = 200: — kr.)

Vi anse ålderstilläggen vara starkt berättigade, enär givetvis ej alla borgarbrandmän kunna bliva befordrade, men en kommande uppmuntran i form av ålderstillägg säkerligen skulle höja intresset för tjänsten i hög grad och därigenom skapa dugligare brandmän.

För den nu i tjänst varande personalen bör tiden för beräkning av ålders-

N:o 136. *Ang. höjning av arvoden och timpenning för Västerås Borgarbrandkår.*

tillägg räknas från första anställningsdato inom kåren, i följd varav alla som därtill äro berättigade omedelbart erhålla ålderstillägg.

Timpenning.

a) För arbete vid eldsvåda 3: — kronor per timme.
b) För vakthållning på brandstationen 2: — kr. per timme.
c) För övning 2: — kronor per timme.

Vid bestämmande av tid för de under punkterna a och b i detta stycke angivna fallen skall under personalens *arbetstid* tilläggas en timme utöver den tid den varit inkallad. Denna timme avser ersättning för förlorad arbetsförtjänst under tid, som åtgår för färd m. m. från och till ordinarie arbetsplats.

Personlig utrustning.

Utöver den utrustning, som f. n. erhålles (hjälm, eldrock och för några man skärp) bör till varje man anskaffas följande persedlar:

1 par gummistövlar,
1 par överdragsbyxor,
1 st. vintermössa,
1 st. skärp med säkerhetshake.

Då arbete vid eldsvådor i allmänhet är mycket smutsigt och ofta klädförstörande samt måste utföras under vilka väderleksförhållanden som helst, och då borgarbrandkårens personal icke lämpligen kan antagas äga eller i sitt vanliga arbete är iförd för eldsläckning och därmed sammanhängande arbeten lämpad klädedräkt, anse vi mycket starka skäl tala för, att ovanstående persedlar anskaffas och förvaras på brandstationen tillsammans med övrig utrustning.

Efter granskning av erhållna uppgifter från borgarbrandkårer i städer jämställda med Västerås hava vi funnit att dessa borgarbrandkårers personal i allmänhet åtnjuta betydligt bättre förmåner än de, som hittills erhållits i Västerås.

Med hänvisning till detta samt till de skäl vi i övrigt i denna skrivelse anfört, är det vår förhoppning att brandstyrelsen bifaller vår begäran samt snarast möjligt vidtager erforderliga åtgärder för frågornas vidare behandling hos vederbörande myndigheter.

Västerås den 9 aug. 1943.

Högaktningsfullt

För Västerås Borgarbrandkårs Kamratförening

JOHN ERIKSSON,
ordf., Karlsgat. 14 — U. 4.

Sven Carlsson,
v. ordf.

Olov Dahlberg,
v. sekr.

N:o 137.

Drätselkammarens skrivelse ang. förbättring av skyddsrum i fastigheten Munkgatan nr 7.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till drätselkammaren har den lokala luftskyddsmyndigheten meddelat att skyddsrummet i fastigheten tomt nr 1 i kvarteret Njord (Munkgatan 7) vore otillräckligt varför vissa förändrings- och tilläggsarbeten erfordrades, bl. a. inmonterande av ett luftreningsaggregat och anordnande av torrklosetter. Kostnaderna för de föreslagna anordningarna hava beräknats till 2.400 kronor.

Drätselkammaren får hemställa att stadsfullmäktige måtte besluta

att för utförande av ändrings- och kompletteringsarbeten betr. skyddsrummet i huset nr 7 vid Munkgatan anvisa ett belopp av 2.400 kronor att utgå av årets förslagsanslag till oförutsedda utgifter.

Västerås den 16 september 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Arne Nilsson.*

N:o 138.

Drätselkammarens skrivelse ang. förbättrings- och reparationsarbeten i svinhuset vid Malma.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige har lantegendomsnämnden anhållit om anslag å 15.000 kronor för reparation av svinhuset m. m. vid Malma svingård.

Drätselkammaren, som verkställt kostnadsberäkning av de föreslagna anordningarna, och därvid kommit till en kostnad av 16.000 kronor får hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

N:o 138.
Ang. förbättrings- och reparationsarbeten i svinhuset vid Malma.

att för reparation av svinhuset å Malma ställa till lantegendomsnämndens förfogande ett anslag å 16.000 kronor att utgå av tillgängliga medel och upptagas till täckning i 1944 års stat.

Västerås den 16 september 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Arne Nilsson.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Lantegendomsnämnden får härmed anhålla om ett anslag å 15.000 kronor för reparation av svinhuset m. m. vid Malma svingård samt såsom skäl härför anföra.

Svinhuset å Malma, vilket på många år icke undergått någon större reparation, har i vissa avseenden visat sig otidsenligt med påföljd att avkastningen av svingården icke lämnat det resultat man tänkt sig. En bidragande orsak härtill har varit den bristfälliga värmeledningen, vilken måste undergå en genomgripande reparation för att under den kalla årstiden kunna uppvärma svinhuset på ett tillfredsställande sätt. Särskilt för smågris- och gödsvinsuppfödningen är det av vikt att jämn värme hålles så att svinhuset tidvis icke blir utkylt. Vidare måste för hindrande av fuktbildning och därmed sammanhängande olägenheter för djur och material fullgott ventilationssystem anordnas, vilken åtgärd bland annat nödvändiggör omläggning och sänkning av innertaket.

Förutom vissa målningsarbeten samt omläggning av elektriska ledningar erfordras dessutom, att ett kylkar anskaffas och anslutes till kokinrättningen så att svinmaten kan avkylas på ett lämpligare sätt än nu sker, då avkylningen verkställes genom svinmatens utspädning med vatten, vilket förfarande dels försvårar svinskötarens arbete och dels i viss mån försämrar fodervärdet.

Då det dessutom under nuvarande förhållanden är av vikt att på alla sätt bidraga till höjande av landets fläskproduktion får lantegendomsnämnden med stöd av vad ovan anförts hemställa att stadsfullmäktige måtte besluta

att för reparation av svinhuset å Malma bevilja ett anslag å 15.000 kronor.

Västerås den 22 juli 1943.

För lantegendomsnämnden:

HENRIK WELIN-BERGER.

/*Gunnar Ekberg.*

N:o 139.

Drätselkammarens skrivelse ang. fortsatt ombyggnad av elektricitetsverksbyggnaden till kontor.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige har styrelsen för Västerås stads tekniska verk anhållit om anslag å 70.000 kronor för fortsatt ombyggnad av elektricitetsverkets byggnad till kontorslokaler.

Drätselkammaren, som behandlat ärendet, får tillstyrka bifall till framställningen men vill samtidigt framhålla att drätselkammarens tillstyrkan icke får anses innebära att planerna på en för alla delförvaltningar gemensam byggnad därmed sättas åt sidan. Med det centrala läge elektricitetsverksbyggnaden har torde det icke möta svårigheter att när en ny förvaltningsbyggnad blir färdig uthyra de lokaler som nu planeras iordningställas.

Drätselkammaren får hemställa att stadsfullmäktige måtte besluta

att för fortsatt ombyggnad av elektricitetsverkets byggnad till kontorslokaler anvisa 70.000 kronor att täckas i 1944 och 1945 års stater.

Västerås den 16 september 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Arne Nilsson.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 26 november 1942 antecknat under § 283 i protokollet hava stadsfullmäktige för ombyggnad av elektricitetsverkets byggnad till kontorslokaler m. m. beviljat ett anslag å 105.000 kronor. Ifrågavarande ombyggnad berörde i huvudsak endast den mot gården liggande delen av byggnaden. Under arbetets gång har emellertid konstaterats att en ombyggnad jämväl av den mot Trädgårdsgatan vettande delen skulle medföra stora fördelar. Även ur arkitektonisk synpunkt skulle ett utsträckande av ombyggnaden till denna del vara synnerligen fördelaktigt. Arbetena med ombyggnaden hava därför avbrutits och förslag uppgjorts av stadsarkitekten för den fortsatta ombyggnaden. Genom denna ombyggnad skulle man erhålla en hel del ytterligare kontorsutrymmen, vilket, med hänsyn till den stora lokalbrist, som råder inom stadens förvaltningar, måste anses synnerligen önskvärt.

N:o 139.
Ang. fortsatt ombyggnad av elektricitetsverksbyggnaden till kontor

Kostnaderna för den fortsatta ombyggnaden beräknas till c:a 100.000 kronor. Då av det tidigare beviljade anslaget återstår 30.000 kronor skulle ytterligare erfordras 70.000 kronor.

På grund av vad sålunda anförts får styrelsen hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att för ovan angivna ändamål bevilja anslag å 70.000 kronor,

att anslaget skall utgå av tillgängliga medel och täckas i den ordning som kan bliva beslutad vid antagande av budgeten för år 1944.

Västerås den 24 augusti 1943.

För styrelsen för Västerås stads tekniska verk:

GUSTAF OLSSON.

/*Arne Nilsson.*

N:o 140.

Drätselkammarens skrivelse ang. tilläggsanslag för anskaffande av ny brokran.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige har hamnstyrelsen på anförda skäl anhållit att stadsfullmäktige för täckande av de slutliga kostnaderna för anskaffande och uppmontering av en 12-tons brokran med tillbehör i stadens djuphamn måtte anvisa ett tilläggsanslag å 157.700 kronor att utgå av lånemedel.

Drätselkammaren, som haft ärendet till behandling, får anhålla att stadsfullmäktige måtte besluta

att för täckande av ökade kostnader för anskaffande och montering av en 12-tons brokran med tillbehör i stadens djuphamn anvisa ytterligare 157.700 kronor.

att anslaget skall utgå av lånemedel samt

att bemyndiga drätselkammaren att hos

Kungl. Maj:t göra framställning om rätt att för ändamålet upptaga amorteringslån.

N:o 140.
Ang. tilläggsanslag för anskaffande av ny brokran.

Västerås den 16 september 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Arne Nilsson.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Efter därom från hamnstyrelsen gjord framställning beslöto stadsfullmäktige vid sitt sammanträde den 28 mars 1940 att för anskaffande och uppmontering av en 12-tons brokran med tillbehör vid stadens djuphamn anslå ett förslagsanslag å 572.000 kr. (Stadsfullm. handl. n:r 48). I sin till grund för detta beslut liggande skrivelse förutskickade hamnstyrelsen, att till nämnda summa skulle komma kostnader för ändrade elektriska anläggningar i de övriga djuphamnskranarna, vilken kostnad då icke hade kunnat fixeras. Sedan kranen numera levererats och de slutliga kostnaderna för hela arbetet kunnat fastställas, får hamnstyrelsen anföra följande:

Till fullföljande av stadsfullmäktiges beslut tecknade hamnstyrelsen den 31 maj 1940 kontrakt med Demag. A. G. i Duisburg, Tyskland, angående leverans av omförmälda kran. Leveranssumman bestämdes till 556.740 kronor. Kranen jämte tillbehör skulle levereras i driftfärdigt skick senast den 15 dec. 1941.

Hamnstyrelsen hade ursprungligen den uppfattningen, att skillnaden mellan anslaget och kontraktssumman skulle täcka kostnaderna för kranens elektrifiering under det att tilläggsanslag skulle begäras för de äldre kranarnas ändrade elektrifiering. Under de förhandlingar som föregick kontraktsteckningen framgick emellertid att vissa stadens krav beträffande kranen måste medföra en höjning av kontraktsumman utöver anbudet.

Här skall beträffande kranarnas driftsätt meddelas, att den äldre brokranen tillföres elektricitet genom luftledning på kranens norra sida samt de övriga kranarna genom jordledning vid kajen. Den nya kranen skulle förslagsvis få sin elektriska energi från samma luftledning som den äldre brokranen, men då kranens konstruktion omöjliggjorde denna anordning och då ur utrymmes- och arbetssynpunkt samt jämväl av andra skäl jordledning avsevärt vore att föredraga beslöt hamnstyrelsen, att en kontaktledningskanal skulle nedläggas i kajen, genom vilken kanal alla kranarna skulle erhålla energi. Anbudssumman för denna kanal var 35.000 kronor. Schaktningsarbeten m. m. härför skulle därvid utföras i stadens egen regi. Kostnaderna för dessa ingingo icke i nämnda anbud. Sedan numera arbetet slutförts, har hamnstyrelsen kunnat fastställa arbetskostnaderna till drygt 28.200 kronor. Vid angivna förhållanden har anslaget enbart på grund av kostnaderna för kontaktledningskanalen överskridits med cirka 47.900 kronor.

N:o 140.
Ang. tilläggsanslag för anskaffande av ny brokran.

Under hela den tid som arbetet med beställningen och sedermera med leveransen av kranen pågått ha dess olika delar varit under noggrann teknisk kontroll av särskild av hamnstyrelsen anställd sakkunnig. Detta har varit nödvändigt, icke minst av den anledningen att kranen är den första av sitt slag i världen. Det har vid detta förhållande varit såväl hamnstyrelsens som leverantörens önskan att erhålla en på samma gång både stabil och effektiv kran.

För att tillgodose det tidigare kravet har styrelsen efter kontraktsteckningen beställt sex extra hjul till kranen för en kostnad av cirka 11.600 kronor.

Vidare har styrelsen föreskrivit, att all svetsning skulle ske på sådant sätt, att fogarna för kontroll kunde röntgas. Kostnaderna för denna åtgärd uppgick till 1.250 kronor.

Slutligen har styrelsen beslutat ersätta leverantören med 840 kronor för blymönja till kranen, ehuru sådan icke ingick i beställningen. Styrelsen har ansett det böra ses med tillfredsställelse, att blymönja överhuvud kunnat erhållas för ändamålet.

För att tillgodose kravet på effektivitet har styrelsen inköpt och låtit montera en central fettsmörjningsapparat för bär- och svänghjul för cirka 1.050 kronor och en automatisk smörjningsanordning för de flesta av kranens övriga rörliga delar. Kostnaden härför har bestämts till 2.450 kronor, ehuru den faktiska kostnaden för apparaten enligt leverantörens offert uppgick till cirka 6.000 kronor.

För kranens belysning infordrades anbud och träffades avtal med en västeråsleverantör. Kostnaden härför har uppgått till cirka 8.150 kronor.

Enligt kontrakt med leverantören skulle hamnstyrelsen svara för tullkostnaderna, vilka hava uppgått till omkring 47.560 kr.

Vidare skulle enligt kontraktet leverantören svara för fraktkostnaderna. Det ansågs därvid, att all material skulle gå pr båt direkt till djuphamnen. I aug. 1941 meddelade leverantören, att han på grund av minspärren i Östersjön såg sig tvingad att transportera materialen över Danmark och till Västerås med järnväg, och att den svenska järnvägstaxan från och med den 1 juli 1940 (alltså efter kontraktsteckningen) ökat med 10 %. Leverantören hemställde att hamnstyrelsen ville medgiva en prisförhöjning motsvarande fraktfördyringen eller med 17.000 kronor. Vid den slutliga uppgörelse som nu träffats med leverantören har styrelsen av skilda skäl ansett det skäligt att deltaga i dessa kostnader med ett belopp motsvarande hälften av den del av transportmerkostnaden, som belöpte sig på Sverige eller hälften av 40% av 17.000 kronor eller 3.400 kr.

Styrelsen har ansett att kranarna i djuphamnen böra vara försedda med komplett reservutrustning för de viktigaste motorerna. På grund härav har en reservmotor för Demagkranen beställts och levererats, varjämte en del viktiga reservdelar anskaffats. Kostnaderna härför jämte ersättning för kontrollantskap, speditionskostnader m. m., vilket här av utrymmesskäl icke kunna specificeras har uppgått till cirka 33.450 kronor.

De slutliga kostnaderna för kranen i enlighet med vad som ovan sagts framgå till sina exakta belopp av denna uppställning:

N:o 140.
Ang. tilläggsanslag för anskaffande av ny brokran.

brokran med tillbehör enligt anbud	556.740: —
kabeltrumma enligt anbud	35.030: 10
arbeten i samband därmed	28.212: 80
sex hjul	11.592: 69
svetsning för röntgning	1.250: —
blymönja	840: —
centralfettsmörjningsanordning	1.050: 06
automatisk smörjningsanordning	2.450: —
elektrisk belysning	8.150: 04
tull	47.560: 26
fraktförhöjning	3.400: —
diverse	33.449: 25
	729.725: 20

Det av stadsfullmäktige anvisade anslaget har sålunda överskridits med 157.725: 20 kr.

Det är hamnstyrelsen angeläget att i detta sammanhang till förekommande av eventuella missförstånd lämna ytterligare ett par uppgifter om kontraktets innehåll.

I kontraktet stadgades dels att överenskommelse om fördelning av merkostnaderna skulle träffas därest montagearbetet utan någondera partens skuld måste utföras vintertid, dels ock att leverantören till beställaren vid leveransförsening skulle avstå viss del av leveranssumman.

På grund av minspärren i Östersjön samt den av svenska myndigheter påbjudna trafikspärren till Tyskland ävensom på grund av både svensk och tysk tonnage- och vagnsbrist försenades leveransen cirka fem månader. Fråga om leveransförseningsplikt har sålunda uppkommit och synnerligen ingående studerats och diskuterats vid flerfaldiga tillfällen. Oavsett om laglig möjlighet för utbekommande av sådan plikt förelegat, har styrelsen ansett sig på skilda grunder kunna fixera plikten till 20.000 kronor.

Uppenbarligen har också krav uppstått på ersättning till leverantören för den på grund av den svåra vintern 1941—1942 uppkomna montagekostnadsersättningen. Denna har enligt företedda bestyrkta kontoutdrag uppgått till i svenska pengar cirka 44.000 kronor. Denna kostnadsersättning har också på andra sätt styrkts.

Hamnstyrelsen och leverantören hava efter långvariga förhandlingar enats därom, att styrelsen avstår från sina krav på leveransförseningsplikt mot det att leverantören själv helt svarar för de ökade montagekostnaderna. Styrelsen har den uppfattningen, att den genom nämnda uppgörelse väl tillgodosett stadens intresse.

Slutligen är det styrelsen också angeläget att här meddela, att kranen från leverantörens sida och utan kostnader för styrelsen erhållit ett avsevärt mycket mera påkostat utförande än vad kontraktet bestämde ävensom att kranen nu uppfyller långt gående krav på en fullt modern kranmaskin.

På grund av vad sålunda anförts hemställer hamnstyrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att för täckande av de slutliga kostnader-

N:o 140.
Ang. tilläggsanslag för anskaffande av ny brokran.

na för anskaffande och uppmontering av en 12-tons brokran med tillbehör i stadens djuphamn anvisa ett tilläggsanslag av 157.700 kr. att utgå av lånemedel.

Västerås den 9 aug. 1943.

För hamnstyrelsen:

CARL HELLSTRÖM.

N:o 141.

Drätselkammarens skrivelse ang. konservering av en del staden tillhöriga tavlor.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Å stadshotellet finnas en del staden tillhöriga tavlor, vilka äro i starkt behov av konservering. För att desamma icke fullständigt skola förstöras är det angeläget att dylik verkställes snarast möjligt. Drätselkammaren har verkställt undersökning betr. kostnaderna härför. Kostnaderna komma enligt införskaffat anbud att uppgå till 1.200 kronor. Den relativt höga kostnaden beror på att arbetet är synnerligen tidsödande och kräver stor försiktighet.

Drätselkammaren får hemställa att stadsfullmäktige måtte besluta

att för konservering av staden tillhöriga tavlor å stadshotellet anvisa ett belopp om 1.200 kronor att utgå av årets förslagsanslag till oförutsedda utgifter.

Västerås den 16 september 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Arne Nilsson.*

N:o 142.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till hemvärnet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till drätselkammaren har hemvärnsområdesbefälhavaren i Västerås hemvärnsområde anhållit om anslag dels med 3.000 kronor för skjututbildning och dels med 3.500 kronor för utförande av vissa beredskapsarbeten.

I skrivelsen meddelas att det anslag som under föregående år erhölls från kommunen eller 2.500 kronor använts för bestridande av kostnaderna för avlöning till markörer från Västerås Skarpskytteförening, vars skjutbana och målmaterial utnyttjats, för anordnande av fältskjutningar till vilka material i stor utsträckning inköpts, för annonser, transporter m. m. samt för arvode till ammunitionsförvaltaren. Kostnaderna hava dock överstigit det erhållna anslaget varför man nu anhåller att detsamma måtte höjas till 3.000 kronor.

Vidare meddelas att hemvärnet på grund av ändrade planer för Västerås försvar nödgas skaffa en betydande mängd material för utförande av erforderliga arbeten inom stadens bebyggda områden och i samband därmed stående andra brådskande beredskapsarbeten tillhopa betingande en kostnad av minst 3.500 kronor.

Drätselkammaren får hemställa att stadsfullmäktige måtte besluta

> *att* dels för bestridande av kostnaderna för hemvärnsmännens skjututbildning och dels för utförande av vissa beredskapsarbeten till Västerås hemvärns förfogande ställa anslag å resp. 3.000 kronor och 3.500 kronor att utgå av årets förslagsanslag till oförutsedda utgifter.

Västerås den 16 september 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Arne Nilsson.*

N:o 143.

Drätselkammarens skrivelse ang. iordningställande av lokal för barnträdgård inom gamla Jakobsbergsskolan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige har styrelsen för Västerås stads barnstugor på anförda skäl anhållit om ett anslag å 700 kronor för inredandet av en toalett med tvättställ för en barnträdgårdslokal i gamla Jakobsbergsskolan.

Drätselkammaren, som haft ärendet till behandling, har inhämtat att ifrågavarande lokal med säkerhet kan få disponeras för barnträdgårdsverksamhet under minst två år. Då de gamla utomhustoaletterna komma att rivas synes det vara önskvärt även ur skolsynpunkt att en inomhustoalett anordnas därest lokalerna i denna byggnad åter skola tagas i anspråk för skoländamål. Innan toaletten anordnas måste givetvis arbetsmarknadsmyndighetens medgivande inhämtas.

På grund av vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att för inredande av en toalett med tvättställ i gamla Jakobsbergsskolan bevilja anslag å 700 kronor att utgå av årets förslagsanslag till oförutsedda utgifter.

Västerås den 16 september 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Arne Nilsson.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan september 1941 har styrelsen för Västerås stads barnstugor för Jakobsbergs barnträdgårdar förhyrt en lokal i Missionsförsamlingens sommarhem mot en årshyra av 500 kronor. Då lokalen varit mycket otillfredsställande och dessutom Missionsförsamlingen önskar disponera lokalen för egen räkning, har styrelsen av folkskolestyrelsen erhållit tillstånd att få disponera en lokal i gamla Jakobsbergsskolan, så snart denna utrymts. Lokalen tillhandahålles hyresfritt mot att barnstugestyrelsen håller arbetskraft för husets uppvärmning.

För att lokalen skall kunna användas för småbarn är det dock nödvändigt att inreda en toilette med tvättställ. Kostnaderna härför komma att åläggas

barnstugestyrelsen och belöpa sig enligt bifogat kostnadsförslag till 700 kronor. Denna engångskostnad kommer dock att mer än väl uppvägas av minskade hyresomkostnader och ökade barnavgifter, då i denna större lokal kan beredas plats för ytterligare 10 barn.

N:o 143. *Ang. iordningställande av lokal för barnträdgård inom gamla Jakobsbergsskolan.*

Med stöd av ovanstående vill barnstugestyrelsen härmed hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att anslå 700 kronor till inredandet av en toilette med tvättställ för en barnträdgårdslokal i gamla Jakobsbergsskolan.

Västerås den 19 aug. 1943.

För Styrelsen för Västerås stads barnstugor:

PAUL W. FRITSCH.

Västerås 1943, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1943 Den 28 oktober XVIII

N:o 144.

Drätselkammarens skrivelse ang. försäljning av elektricitetsverkets dieselmotorer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse den 28 september 1943 har styrelsen för Västerås stads tekniska verk på anförda skäl hemställt om stadsfullmäktiges bemyndigande att försälja elektricitetsverkets dieselmotorer.

Drätselkammaren finner sig till alla delar kunna biträda styrelsens förslag i ärendet. Beträffande användningen av de vid försäljningen influtna medel synes drätselkammaren böra föreskrivas, att desamma fonderas ävensom att stadsfullmäktige efter närmare framställning av styrelsen lämna medgivande till fondens disponerande.

Åberopande vad som sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att bemyndiga styrelsen för stadens tekniska verk att försälja elektricitetsverkets dieselmotorer på de villkor, styrelsen kan finna för staden antagbara,

att inflytande försäljningsmedel skola fonderas samt

att fondens medel må disponeras på sätt stadsfullmäktige efter särskild framställning av styrelsen medgiva.

Västerås den 7 oktober 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Per Siösteen.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Elverkets två stycken dieselmotorer om sammanlagt 480 kW anskaffades omkring år 1910 och äro helt avskrivna. Motorerna äro försedda med genera-

N:o 144.
Ang. försäljning av elektricitetsverkets dieselmotorer.

torer för såväl likström som växelström, vilka kunna köras som omformare från växelström till likström.

Ursprungligen voro dieselmotorerna avsedda för kontinuerlig drift, men sedan kraft från staten erhölls ha de endast tjänstgjort som reserv. Under tiden har emellertid belastningen på nätet vuxit så att de de senare åren ej haft någon som helst betydelse som reserv annat än för likströmsnätet. Då likströmmen nu håller på att försvinna, belastningen är för närvarande endast 150 kW, och kvarvarande belastningsobjekt är av mindre betydelse, finnes ingen som helst anledning att av denna orsak behålla motorerna. Inte heller behövas generatorerna som omformare.

Det enda ändamål där reservfrågan skulle ha någon betydelse är för driften av vattenverkets pumpstation vid Hässlö. Som högspänningsnätet är anordnat kan detta ej köras från elverket, utan måste dieselmotorerna i så fall flyttas ut till Hässlö. Utredning härom har verkställts och har givit vid handen, att det blir orimligt dyra kostnader att bygga maskinhus för dessa stora långsamt gående maskiner jämfört med vad kostnaderna skulle bli för anskaffning av snabbgående små dieselmotorer för reserv eller ordnande av reservfrågan genom en särskild linje från statens 20 kV-nät. Förhandlingar om reservkraft till flygets anläggningar vid Hässlö pågå och torde vattenverkets reservkraftfråga kunna lösas i samband därmed. Det enda avseende där dieselmotorerna har haft någon betydelse har sålunda under de sista 10 åren varit som reserv för ett abonnemang av avkopplingsbar toppkraft från vattenfallsstyrelsen, omfattande 480 kW, varigenom ett förbilligande med 6 200 kronor ernås. Detta abonnemang är emellertid ej kontraktsbundet utan har erhållits från år till år och det är föga troligt, att som kraftsituationen torde komma att ställa sig efter kriget, något dylikt abonnemang då kan erhållas. Emellertid har vattenfallsstyrelsen medgivit en rabattering om 12 400 kronor, fördelade på 2 år, om dieselmotorerna försäljas under förutsättning, att den olja tekniska verken nu har i lager, ställes till Bränslekommissionens disposition, varigenom tekniska verken alltså under dessa 2 år kunna åtnjuta de fördelar innehavet av dieselmotorerna medfört fastän de försålts. Motivet är att dieselmotorerna ändock nu ej få köras eftersom staten lagt beslag på oljan.

Oavsett hur abonnemanget av avkopplingsbar toppkraft kommer att ställa sig, lönar det sig likväl icke att underhålla dieselmotorerna och hålla maskinister till desamma för en årlig vinst av 6 200 kronor.

Styrelsen anser därför lämpligt att omedelbart försälja dem då priserna på skrot för närvarande äro goda.

Styrelsen får därför hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att bemyndiga styrelsen för tekniska verken att försälja elverkets dieselmotorer.

Västerås den 28 september 1943.

För styrelsen för Västerås stads tekniska verk:

GUSTAF OLSSON.

/*Arne Nilsson.*

N:o 145.

Drätselkammarens skrivelse ang. inköp av skolmateriel och skolmöbler till nya folkskolan å Jakobsberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse den 30 september 1943 har byggnadskommittén för skolhusbygget å Jakobsberg hemställt, att stadsfullmäktige måtte bevilja ett anslag av 50 000 kronor för anskaffande av skolmateriel, skolmöbler och en del andra inventarier.

Drätselkammaren får med påpekande, att inventariernas anskaffande icke torde kunna bestridas av lånemedel, efter granskning av framställningen med tillstyrkande av densamma förorda, att beloppet upptages till täckning i nästa års budget.

Med åberopande härav får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

> *att* för anskaffande av skolmateriel, skolmöbler och övriga erforderliga inventarier till den nya folkskolebyggnaden å Jakobsberg bevilja ett anslag av 50 000 kronor att utgå av tillgängliga medel och slutligen täckas i 1944 års budget.

Västerås den 7 oktober 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Per Siösteen.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Byggnadskommittén för skolhusbygget å Jakobsberg vill härmed meddela, att den nya folkskolebyggnaden på Jakobsberg nu är färdig att tagas i bruk. Efter allt att döma torde de verkliga kostnaderna för skolhusbygget understiga de beräknade, varför en del av redan beviljat anslag icke kommer att gå åt för byggnadens uppförande. Lånemedel, som förut beviljats för skolhusbygget, utgör 694 500 kronor. Statsbidrag enligt gällande grunder har beviljats. Statsbidrag kan däremot icke påräknas för skolmateriel, skolmöbler och övriga inventarier. Enligt gjorda beräkningar blir kostnadssumman för dylika inventarier Femtiotusen (50 000: —) kronor enligt nedanstående specifikation.

N:o 145.
Ang. inköp av skolmateriel och skolmöbler till nya folkskolan å Jakobsberg.

Skolmöbler m. m.	37.500: —
Elektrisk armatur	4.000: —
Undervisningsmateriel	8.500: —
Kronor	50.000: —

Då Stadsfullmäktige förut icke beviljat något anslag för inköp av inventarier till den nya folkskolan å Jakobsberg, får Byggnadskommittén härmed vördsamt hemställa, att Stadsfullmäktige måtte bevilja ett anslag av 50.000 kronor för ovan angivet ändamål.

Västerås den 30 september 1943.

För Byggnadskommittén:

RICH. SÖDERQUIST.
Ordförande.

HELMER GUSTAFSSON.
Sekreterare.

N:o 146.

Drätselkammarens skrivelse ang. inrättande av två nya befattningar som kvinnligt kontorsbiträde å kronouppbördskontoret.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan magistraten med överlämnande av en av kronokassören ingiven framställning uti ett den 7 september 1943 avgivet utlåtande hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta, att från och med den 1 januari 1944 å kronouppbördskontoret skola inrättas ytterligare två ordinarie befattningar som kvinnligt kontorsbiträde av II. klass, medan magistraten icke ansett tidpunkten lämplig för inrättande av tjänster i högre löneställning än kontorsbiträden av nämnda klass, så har löne- och avtalsnämnden den 5 oktober 1943 avgivit yttrande i ärendet och därvid på i skrivelsen närmare anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta att från och med den 1 januari 1944 å kronouppbördskontoret inrätta två ordinarie befattningar, den ena som kvinnligt kontorsbiträde av I. klass med placering i 21. lönegruppen och den andra som kvinnligt kontorsbiträde av II. klass med placering i 18. lönegruppen.

Drätselkammaren, som jämväl förehaft ärendet till behandling, får med åberopande av vad löne- och avtalsnämnden i ärendet anfört hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Västerås den 7 oktober 1943.

N:o 146.

Ang. inrättande av två nya befattningar som kvinnligt kontorsbiträde å kronouppbördskontoret.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Per Siösteen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti en den 11 juni 1943 till magistraten ingiven skrivelse har kronokassören under framhållande av den under de senaste åren kontinuerligt stegrade arbetsbördan å kronouppbördskontoret samt svårigheten att vid nuvarande mindre goda befordringsmöjligheter få den extra personalen att kvarstanna i tjänsten under någon längre tid hemställt, att till nästkommande år finge inrättas dels en befattning såsom kronobokhållare i lönegrupp 26, dels ock ytterligare en ordinarie befattning som kvinnligt kontorsbiträde av I. klass och en ordinarie befattning som kvinnligt kontorsbiträde av II. klass.

Med överlämnande av kronokassörens skrivelse har magistraten uti ett den 7 september 1943 avgivet utlåtande på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta att från och med den 1 januari 1944 å kronouppbördskontoret skola inrättas ytterligare två ordinarie befattningar såsom kvinnligt kontorsbiträde av II. klass, varemot magistraten med hänsyn till pågående utredningar om uppbördsreform och omläggning av folkbokföringen icke ansett tidpunkten lämplig för inrättande av tjänster i högre löneställning än kontorsbiträde av II. klass.

Löne- och avtalsnämnden har förehaft framställningen till behandling och finner sig för egen del kunna biträda de av magistraten åberopade skälen mot inrättande av den föreslagna befattningen som kronobokhållare.

Vad åter beträffar kontorsbiträdestjänsterna av I. och II. klass lärer man enligt nämndens förmenande icke kunna förbise de onekligen tämligen svåra rekryteringsförhållanden, kronouppbördskontoret vid nuvarande organisation har att dragas med. Nämnden hyser för sin del den uppfattningen, att dessa svårigheter i icke ringa grad skulle avhjälpas genom de båda kontorsbiträdestjänsternas inrättande. Med hänsyn härtill och då all anledning finnes att antaga, att de antydda reformerna av uppbördsväsendet och folkbokföringen icke komma att medgiva någon personalminskning utan snarare ställa krav på ytterligare arbetskraft i form av flera kontorsbiträden, finner nämnden sig böra tillstyrka inrättande av en ordinarie kontorsbiträdesbefattning av I. klass och en dylik befattning av II. klass.

Med åberopande av vad sålunda anförts får nämnden hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

N:o 146.
Ang. inrättande av två nya befattningar som kvinnligt kontorsbiträde å kronouppbördskontoret.

att från och med den 1 januari 1944 å kronouppbördskontoret skola nyinrättas dels en ordinarie befattning som kvinnligt kontorsbiträde av I. klass med placering i 21. lönegruppen, dels ock en ordinarie befattning som kvinnligt kontorsbiträde av II. klass med placering i 18. lönegruppen.

Västerås den 5 oktober 1943.

För löne- och avtalsnämnden:

KARL ENGDAHL.

/*Per Siösteen.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Å stadens kronouppbördskontor finnas enligt den sedan år 1937 gällande organisationen, förutom kronouppbördskassören, anställda ett kvinnligt kontorsbiträde av I. klass och två kvinnliga kontorsbiträden av II. klass. Därjämte hava stadigvarande funnits anställda extra biträden, vilkas antal utgjort under tiden från 1937 till och med 1939 tre, 1940—1942 fyra och från och med den 1 januari 1943 fem. Utöver dessa biträden har i och för debiteringsarbetet under vissa tider måst tillfälligt anställas ytterligare extra personal.

I en från kronouppbördskassören den 11 juni 1943 till magistraten inkommen skrivelse har kronouppbördskassören hemställt om utökning av den ordinarie personalen å kontoret. Sålunda har föreslagits inrättande av en befattning såsom kronobokhållare med placering i exempelvis lönegrupp 26 samt anställande av ytterligare ett kvinnligt kontorsbiträde av I. klass och ett sådant biträde av II. klass. Det nya biträdet av I. klass skulle hava skyldighet att handhava mantalsskrivningsarbetet. Såsom skäl för framställningen har anförts bland annat, dels att den ordinarie personalen å kontoret vore avsevärt mindre än i andra jämförliga städer, och dels att på grund av det ringa antalet ordinarie befattningshavare och därav följande dåliga befordringsutsikter det visat sig svårt att någon längre tid få behålla den extra personalen, vilket medfört betydande svårigheter vid arbetets bedrivande.

Med hänsyn till omfattningen och vikten av de arbetsuppgifter, som för närvarande åvila kronouppbördskontoret, finner magistraten det i och för sig motiverat att i likhet med vad som skett i åtskilliga andra städer å kontoret inrätta ytterligare någon tjänst med högre löneställning än kontorsbiträde av II. klass. Då arbetet med en uppbördsreform nyligen återupptagits och resultat därav kan förväntas i en nära framtid samt även å folkbokföringens område reformarbete pågår, synes emellertid tidpunkten nu icke lämplig för inrättande av nya ordinarie tjänster i dylik löneställning. Däremot synes det för avhjälpande av de stora olägenheter, som de täta ombytena av personal medfört, och förbättrande av den extra personalens ställning, vilken magistraten länge funnit otillfredsställande, vara nödvändigt att å kronouppbördskontoret

inrätta ytterligare åtminstone två kontorsbiträdestjänster av II. klass. Behovet härav framgår otvetydigt av att sedan 1937 tre och efter hand flera extra biträden stadigvarande varit anställda å kontoret. Behovet bestyrkes också till fullo av införskaffade uppgifter angående organisationen i andra städer. Några betänkligheter mot utökande av den ordinarie personalen med två nya dylika tjänster torde icke behöva möta på grund av de pågående reformarbetena. Magistraten får på grund härav hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta att från och med den 1 januari 1944 å kronouppbördskontoret skola inrättas ytterligare två ordinarie befattningar såsom kvinnligt kontorsbiträde av II. klass.

N:o 146. *Ang. inrättande av två nya befattningar som kvinnligt kontorsbiträde å kronouppbördskontoret.*

Västerås rådhus den 7 september 1943.

På magistratens vägnar:

OLOV RYLANDER.

/*Folke Höijer.*

Till Magistraten i Västerås.

Enär det visat sig att arbetet å härvarande kronouppbördskontor de senare åren ökat så väsentligt genom såväl den årligen uppkomna folkökningen i staden som de olika arbetsuppgifter, som numera åligger kronouppbördskontoret att fullgöra och å kontoret endast finnes 3 ordinarie fast anställda biträden bör en utökning av nämnda personal vidtagas för att de extra biträden, som ständigt finnas å kontoret skola inom rimlig tid erhålla bättre befordringsutsikter. Som nu är förhållandet måste dessa efter några år söka sig annan anställning för att komma i åtnjutande av bättre avlöningsförhållanden. Av de ordinarie biträdena har det kvinnliga kontorsbiträdet av klass 1 (lönegrupp 21 lönegrad IV) Greta Skog varit anställd å kontoret sedan den 18 december 1911 varefter hon i mars 1916 utnämndes till den befattning hon för närvarande innehar. Av de tvenne kvinnliga biträdena av klass II, som finnas anställda, har Ingrid Andersson (lönegrupp 18 lönegrad IV) varit anställd å kontoret sedan i augusti månad 1927 och förordnad den 6 september 1928 av magistraten till sin nuvarande anställning från den 1 oktober 1928 samt Edit Hultgren (lönegrupp 18 lönegrad III) anställdes den 1 augusti 1928 såsom extra biträde, varefter hon från och med den 1 april 1937 förordnats till sin nuvarande befattning. Av nämnda framgår den långa tjänstetid dessa personer har å detta kontor. En förbättring av dessas tjänsteställning synes mig därför jämväl böra vidtagas och bliver därigenom befordringsutsikterna för de ständigt anställda extra biträdena större. Under den korta tid, som gått av innevarande år, har fyra av de extra biträden lämnat sin anställning härstädes, i vissa fall på grund av erbjudna ökade löneinkomster. Det bliver i längden mycket svårt att fullgöra den arbetsbörda, som nu åvilar kontoret att utföra, då man bara tänker på den ökning i folkmängdsavseende staden för närvarande genomgår samt därav uppkomna ökningen i debiterings-, uppbörds- och indrivningsarbetet. Mantalsskrivningsarbetet har jämväl på grund av stadens nybyggnadsförhållanden ökat till den grad, att detsamma är svårt att fullgöra under den

N:o 146.
Ang. inrättande av två nya befattningar som kvinnligt kontorsbiträde å kronouppbördskontoret.

tid, som därtill finnes anslagen, och får man därtill anlita extra personal, som aldrig förr sysslat med dylikt arbete, kan man lätt tänka sig hur arbetsbördan bliver. Dessutom har från och med i år arbetet med det å kontoret befintliga mantalsregistret betydligt utökats, som vi nu blivit ålagda att komplettera detta med förändringarna under året beträffande in- och utflyttningarna i staden. Detta register är till stor nytta för olika myndigheter inom staden, vilket den mängd av telefonpåringningar, som kontoret har att dagligen besvara, visar.

Jag har från olika städer i ungefärlig storlek med Västerås införskaffat uppgifter å därstädes anställd personal å kronouppbördskontoren. Dessa visa, att personalförhållandena å andra kontor är betydligt bättre ordnad för att möta de olika ökade arbetsuppgifterna. De anställningar, som finnas i Linköping, synes mig mycket tilltalande, då därigenom de mest krävande arbetsuppgifterna tilldelats en mantalsskrivare och en kronobokhållare varjämte finnas fyra ordinarie kvinnliga skrivbiträden och dessutom extra anställda biträden.

För att förbättra arbetsförhållandena å detta kontor bör därför till kommande år inrättas en befattning såsom kronobokhållare med placering i exempelvis lönegrupp 26 samt dessutom till nuvarande befattningar ett ytterligare kvinnligt kontorsbiträde av I. klass med skyldighet att handhava mantalsskrivningsarbetet och debiteringsgöromålen samt ytterligare 1 ordinarie kvinnligt biträde av II. klass.

Västerås i kronouppbördskontoret den 11 juni 1943.

OSCAR KARLSSON.

N:o 147.

Drätselkammarens skrivelse ang. indragning av två maskinistbefattningar vid elektricitetsverket samt inrättande av två nya befattningar som 1. montör vid elektricitetsverket och två nya befattningar som maskinist vid reningsverket.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse den 28 september 1943 har styrelsen för Västerås stads tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta, *att* från och med den 1 januari 1944 tvenne befattningar såsom maskinist vid elektricitetsverket i 26. lönegruppen skola indragas och i stället två befattningar som förste montörer vid elektricitetsverket med placering i samma lönegrupp skola inrättas, *att* från och med den 1 januari 1944 tvenne ordinarie befattningar såsom maskinist vid reningsverket, med placering i 26. lönegruppen skola inrättas,

att maskinisten vid elektricitetsverket, Bernt Andersson, som på egen hand uppehåller befattningen såsom maskinist vid vattenverket, placeras i 24. lönegruppen, skall erhålla den avlöning, som utgår till befattningshavare i 26. lönegruppen samt *att* bemyndiga styrelsen att besätta ovan angivna befattningar såsom förste montör vid elektricitetsverket och maskinist vid vattenverket med ordinarie innehavare.

N:o 147. *Ang. indragning av två maskinistbefattningar vid elektricitetsverket samt inrättande av två nya befattningar som 1. montör vid elektricitetsverket och två nya befattningar som maskinist vid reningsverket.*

Löne- och avtalsnämnden har uti ett den 5 oktober 1943 dagtecknat utlåtande hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta att till alla delar bifalla vad styrelsen för Västerås stads tekniska verk i ärendet företagit.

Drätselkammaren får med åberopande av vad styrelsen samt löne- och avtalsnämnden i ärendet anfört tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att till alla delar bifalla styrelsens förslag.

Västerås den 7 oktober 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Per Siösteen.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan likströmsdistributionen reducerats till c:a 150 kW och en mindre omformare anskaffats för denna förbrukning under en övergångsperiod, är det ej längre nödvändigt att hålla maskinister kontinuerligt vid elverket. För närvarande finnes å stat upptagna 3 stycken maskinistbefattningar i 26. lönegruppen. Det är lämpligt att 2 stycken av dessa i stället överföras till befattningar som 1. montörer i samma lönegrupp. Den tredje befattningen däremot bör kvarstå, varvid innehavaren bör få arbetsuppgifter enligt följande plan:

Elverkets maskinister ha utom skötseln av omformare och dieselmotorer även övat tillsyn över driften vid vattenverket. I elverket har sålunda funnits visare för vattenståndet i vattentornet samt manöverdon för start och stopp av pumpmotorer vid Hässlö. Maskinisterna ha vidare dygnet om mottagit anmälningar om fel på verkens anläggningar. Vattenverkets pumpar komma framdeles att styras automatiskt från vattennivån i tornet. Det vore likväl önskvärt om ständig tillsyn över driften kunde ernås. Då endast en maskinist finnes i vattenverket kan denne ej öva någon ständig tillsyn. Likaså vore önskvärt att även framdeles dygnet om telefonvakt funnes för mottagande av felanmälningar från allmänheten.

Detta kan lättast ernås om maskinpersonalen vid reningsverket, för närvarande 2 stycken, utökas till 3 stycken, varigenom passning dygnet om erhålles. Vattenverkets instrument flyttas därvid ner till reningsverket där även instrument för avläsning av elverkets från staten uttagna effekt anbringas. Förutom de 2 maskinister vattenverket sålunda håller vid reningsverket skulle komma en maskinist som elverket håller vid reningsverket.

N:o 147.
Ang. indragning av två maskinistbefattningar vid elektricitetsverket samt inrättande av två nya befattningar som 1. montör vid elektricitetsverket och två nya befattningar som maskinist vid reningsverket.

I samband härmed bör tjänsteförhållandena för maskinisterna vid reningsverket ordnas. Det har sedan reningsverket togs i drift för 5 år sedan visat sig nödvändigt med 2 maskinister. Den ene är en på ordinarie stat anställd eldare vid gasverket, som av hälsoskäl ej kunnat fortsätta med sitt förutvarande arbete. Den andre är skiftavlönad med samma avlöning som skiftavlönade eldare vid gasverket. Eldarna äro placerade i 26. lönegruppen, alltså samma som maskinisterna vid elverket. Det synes lämpligt att nu 2 ordinarie befattningar som maskinister vid reningsverket inrättas och att de besättas med de nu tjänstgörande maskinisterna, nämligen den på ordinarie stat anställda gasverkseldaren Gunnar Johansson och den nu skiftavlönade maskinisten Ture Andersson.

Av elverkets nuvarande 3 maskinister, Elis Jansson, Bernt Andersson och Ernst Larsson har Elis Janson tidigare varit montör och kan utan vidare övergå till befattningen som 1. montör. De övriga 2 har däremot ingen montörsutbildning. Den ene av dem, Ernst Larsson, kan lämpligen kvarstå som elverksmaskinist med placering som ovan anförts vid reningsverket. Den andre, Bernt Andersson, föreslås överflyttad till pumpstationen vid Hässlö som ordinarie maskinist. Denna befattning är vakant och upprätthålles tillfälligtvis av en rörarbetare, J. V. Johansson. Befattningen är och bör även i fortsättningen vara placerad i 24. lönegruppen. Om maskinist Andersson placeras här bör han dock få åtnjuta lön enligt lönegrupp 26.

På grund av vad sålunda anförts får styrelsen hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att från och med den 1 januari 1944 tvenne befattningar såsom maskinist vid elverket i 26. lönegruppen skola indragas och i stället två befattningar såsom 1. montörer vid elverket, med placering i samma lönegrupp skola inrättas,

att från och med den 1 januari 1944 tvenne ordinarie befattningar såsom maskinist vid reningsverket, med placering i 26. lönegruppen skola inrättas,

att maskinisten vid elverket, Bernt Andersson, så länge han uppehåller befattningen såsom maskinist vid vattenverket, placerad i 24. lönegruppen, skall erhålla den avlöning, som utgår till befattningshavare i 26. lönegruppen samt

att bemyndiga styrelsen att besätta ovan angivna befattningar såsom 1. montör vid elverket och maskinist vid vattenverket med ordinarie innehavare.

Västerås den 28 september 1943.

För styrelsen för Västerås stads tekniska verk:

GUSTAF OLSSON.

/*Arne Nilsson.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 147.

Ang. indragning av två maskinistbefattningar vid elektricitetsverket samt inrättande av två nya befattningar som 1. montör vid elektricitetsverket och två nya befattningar som maskinist vid reningsverket.

Uti skrivelse den 28 september 1943 har styrelsen för Västerås stads tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta, *att* från och med den 1 januari 1944 två befattningar såsom maskinist vid elverket i 26. lönegruppen skola indragas och i stället två befattningar som förste montörer vid elverket med placering i samma lönegrupp skola inrättas, *att* från och med den 1 januari 1944 tvenne ordinarie befattningar såsom maskinist vid reningsverket med placering i 26. lönegruppen, skola inrättas, *att* maskinisten vid elverket, Bernt Andersson, så länge han uppehåller befattningen som maskinist vid vattenverket, placerad i 24. lönegruppen, skall erhålla den avlöning, som utgår till befattningshavare i 26. lönegruppen samt *att* bemyndiga styrelsen att besätta ovan angivna befattningar såsom förste montör vid elverket och maskinist vid vattenverket med ordinarie innehavare.

Löne- och avtalsnämnden, som efter remiss behandlat ärendet, får med biträdande av den motivering, styrelsen anfört, och med understrykande, att maskinistbefattningen vid vattenverket såsom sådan givetvis fortfarande avses böra vara placerad i 24. lönegruppen, hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att till alla delar bifalla vad styrelsen för Västerås stads tekniska verk i ärendet föreslagit.

Västerås den 5 oktober 1943.

För löne- och avtalsnämnden:

KARL ENGDAHL.

/*Per Siösteen.*

N:o 148.

Drätselkammarens skrivelse ang. ombyggnad av portalkran vid djuphamnen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse den 1 oktober 1943 har hamnstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta att för ombyggnad av en 5 tons portalkran i djuphamnen ställa ett anslag å 40.000 kronor till hamnstyrelsens förfogande att förskotteras av tillgängliga medel och upptagas till täckning i hamnstyrelsens stater med en femtedel under vart och ett av åren 1944 till och med 1948.

N:o 148.
Ang. ombyggnad av portalkran vid djuphamnen.

Drätselkammaren, som handlagt ärendet, får på de av hamnstyrelsen anförda skälen tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att till alla delar bifalla hamnstyrelsens förslag i ärendet.

Västerås den 7 oktober 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Per Siösteen.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den av Asea år 1926 byggda 5 tons portalkranen i djuphamnen är genom sin konstruktion olämplig för snabb lossning av fartyg. Kranen, som i allmänhet måste stå mittför luckan då krankroken är i rummet, måste vid svängning köras tillbaka för att kranlinor och last skall gå klara för rigg eller överbyggnad. Denna ständigt återkommande åkning med hela kranen gör dels att lossningen går långsamt och dels att kranen brytes sönder och slits upp i lager och bärhjul, varjämte hela portalen blir uppglappad och ostadig, vilket dessutom medför att den inom ett par år måste byggas om eller skrotas ned.

För att förekomma detta ämnar styrelsen låta ombygga kranen så att den fasta armen förändras till vipparm, vilket möjliggör snabbare arbete varjämte åkningen med portalen bortfaller, men nuvarande utliggning och lyftkraft bibehålles.

Kostnaderna härför hava beräknats till 40.000 kronor.

På grund av vad sålunda anförts får hamnstyrelsen hemställa att stadsfullmäktige måtte besluta

att för ombyggnad av en 5 tons portalkran i djuphamnen ställa ett anslag å 40.000 kronor till hamnstyrelsens förfogande att förskotteras av tillgängliga medel och upptagas till täckning i hamnstyrelsens stater med en femtedel under vart och ett av åren 1944 till och med 1948.

Västerås den 1 oktober 1943.

För hamnstyrelsen:

CARL HELLSTRÖM.

/*Arne Nilsson.*

N:o 149.

Drätselkammarens skrivelse ang. framdragande av vatten-, avlopps- och elektriska ledningar till och inom Hagaområdet, iordningställande av gator inom samma område samt bemyndigande för drätselkammaren att försälja mark inom samma område.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Som bekant har förslag till stadsplan upprättats för delar av det s. k. Hagaområdet, vilka delar äro belägna söder, väster och norr om den nuvarande bebyggelsen på området.

I och för exploatering av området har styrelsen för tekniska verken uppgjort och kostnadsberäknat förslag till elektriska ledningar samt vatten- och avloppsledningar för området.

Uti skrivelse den 28 september 1943 hemställer sålunda styrelsen, att stadsfullmäktige måtte besluta att för utbyggnad av vatten- och avloppsledningar inom Hagaområdet söder, väster och norr om den nuvarande bebyggelsen samt förstärkning av avloppsledningen i Malmabergsgatan dels från Urgatan till Tegnérgatan samt dels från Tegnérgatan öster om järnvägen till Pilgatan, anvisa 120.000 kronor att utgå av lånemedel och 75.000 kronor att utgå av tomtmedel samt resterande, 25.000 kronor, må tagas i anspråk av tillgängliga medel i form av reserverade anslutningsavgifter samt att för utbyggande av transformatorstation och elektriska ledningar anvisa 60.000 kronor att utgå av lånemedel.

Exploateringsområdet har till stor del donationsjords karaktär, men äger staden jämlikt Kungl. Maj:ts beslut rätt att på sedvanliga villkor försälja marken.

Enligt av byggnadschefen verkställd exploateringsplan utgör hela området cirka 219.000 kvadratmeter, och fördelas med 110.400 kvadratmeter eller drygt 50 % å kvartersmark, med 21.170 kvadratmeter å gator och 87.430 kvadratmeter å parker.

Av kvartersmarkens fördelning framgår, att sammanlagda byggnadsytan utgör 20.701 kvadratmeter och våningsytan brutto 58.861 kvadratmeter. Byggnadsytan upptages övervägande av bostadshus i tre våningar.

Av parkmarken utgör cirka 4.430 kvadratmeter gångvägar med plantering och mindre planteringsytor och cirka 23.500 kvadratmeter ordnade parkområden, medan övervägande delen, 59.500 kvm., av området tänkts böra iordningställas till naturpark.

Sammanlagda exploateringskostnaden för området uppgår enligt byggnadschefens beräkningar till 930.300 kronor, varav för avlopp 110.400 kronor, därvid räknats med ett pris av 1 krona per kvadratmeter, gator 320.000 kronor. varav 307.700 kronor nu skulle behöva begäras i anslag, mätningskostnader

N:o 149.
Ang. framdragande av vatten-, avloppsoch elektriska ledningar till och inom Haga-området, iordningställande av gator inom samma område samt bemyndigande för drätselkammaren att försälja mark inom samma område.

8.000 kronor, markkostnader 263.000 kronor (råmarkspris), varjämte även kostnaden för parker och planteringar medräknats med 228.900 kronor.

Med iakttagande av dessa beräkningsgrunder har byggnadschefen kommit fram till den prissättning å marken, som måste äga rum, om exploateringskostnaderna skola täckas av försäljningspriserna. Marken till kvarteret 18 och 19, vilka utgöra komplettering av tidigare villabebyggelse, har härvid prissatts till ett medelpris av cirka 8: 10 kr. per kvadratmeter och kvarteret n:r 16 vid Malmabergsgatan till ett medelpris av 12 kr. per kvadratmeter. För det återstående området skulle tillämpas ett grundpris per kvadratmeter bruttovåningsyta, graderat med hänsyn till läget jämte ett tilläggspris per kvadratmeter oberoende av läget, varjämte vissa avdrag skulle verkställas för sprängning. Priset per kvadratmeter brutto våningsyta skulle med tillämpning härav utgöra kr. 15: 80.

Åberopande vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för anläggande av gator å ifrågavarande bebyggelseområde anvisa ett belopp av 307.700 kronor att efter hand som utbyggnaden fortskrider utgå av tillgängliga medel samt i den mån anslaget sålunda behöver tagas i anspråk slutligen bestridas av reserverade köpeskillingsmedel,

att för utbyggnad av vatten- och avloppsledningar inom området samt förstärkning av avloppsledningen i Malmabergsgatan dels från Urgatan till Tegnérgatan samt dels från Tegnérgatan öster om järnvägen till Pilgatan anvisa 120.000 kronor att utgå av lånemedel och 75.000 kronor att utgå av reserverade köpeskillingsmedel samt att resterande, 25.000 kronor, må tagas i anspråk av tillgängliga medel i form av reserverade anslutningsavgifter,

att för utbyggande av transformatorstation och elektriska ledningar anvisa 60.000 kronor att utgå av lånemedel,

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t ansöka om tillstånd till upptagande av amorteringslån för de delar av förenämnda anslag, vilka enligt vad ovan sagts skola utgå av lånemedel samt

att bemyndiga drätselkammaren att till det pris och de villkor, drätselkammaren med

hänsyn till i huvudsak förut angivna grunder kan finna för staden antagbara, å området försälja mark till bebyggelseändamål.

Västerås den 7 oktober 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Per Siösteen.*

N:o 149.

Ang. framdragande av vatten-, avlopps- och elektriska ledningar till och inom Haga-området, iordningställande av gator inom samma område samt bemyndigande för drätselkammaren att försälja mark inom samma område.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan förslag till stadsplan upprättats för delar av Hagaområdet, belägna söder, väster och norr om den nuvarande bebyggelsen på området, har vid Tekniska verken uppgjorts och kostnadsberäknats förslag till elektriska ledningar samt vatten- och avloppsledningar för området ifråga.

För att tillgodose den rätt avsevärda kraftförbrukning, som beräknas uppkomma, måste en ny transformatorstation anordnas. Den beräknas bli placerad i källaren till en av byggnaderna vid Urgatans förlängning åt väster, ungefär i centrum av det nybebyggda området. Högspänningskabeln framdrages till transformatorstationen med avgrening från befintlig kabel i Malmabergsgatan. Transformatorstationens effekt beräknas i en första utbyggnad till 500 kWA, men plats har beräknats för ytterligare en transformator om 500 kWA för att kunna tillgodose hela det effektbehov, som beräknas uppkomma då området blir tillfullo bebyggt och samtliga lägenheter utrustats med elektriska spisar. Från transformatorstationen utdrages lågspänningsledningar till berörda fastigheter. Sammanlagda kostnaden beräknas till 80.000 kronor. I anslutningsavgifter beräknas inflyta 20.000 kronor, varför anslagsbehovet blir 60.000 kronor. Anläggningen beräknas bli räntabel.

Vattenledningarna kunna utbyggas från befintliga ledningar i Malmabergsgatan. Avloppsledningen i Malmabergsgatan har endast 300 mm. diam. och är alldeles för liten för att kunna mottaga den ökade vattenmängden. Från Urgatan och söderut rinner för närvarande ytvattnet i ett öppet dike väster om Malmabergsgatan. Detta dike måste läggas igen och vattnet intagas i avloppsledningen. Härför blir det nödvändigt att lägga en ny kulvert med en diam. av 800 mm. i västra delen av Malmabergsgatan till Tegnérgatan där den anslutes till befintlig kulvert. Kulverten i Tegnérgatan för emellertid vattnet fram till Kopparbergsvägen. Ledningen ner genom Kopparbergsvägen är emellertid förut överbelastad och det är inte möjligt att föra några ökade vattenmängder denna väg. Det blir därför nödvändigt att åstadkomma en förbindelse mellan Tegnérgatan och den nylagda kulverten över Kungsängen fram till Pilgatan, varefter avloppsfrågan för hela östra området blir slutgiltigt ordnad. Denna kulvert kan läggas i Malmabergsgatan mellan Tegnérgatan och Pilgatan. Denna gata är emellertid trång och där finnes förut vattenledningar, vilka i så fall måste helt läggas om,

N:o 149.
Ang. framdragande av vatten, avloppsoch elektriska ledningar till och inom Hagaområdet, iordningställande av gator inom samma område samt bemyndigande för drätselkammaren att försälja mark inom samma område.

varför kostnaderna för en dylik kulvert kommer att bli mycket stora. Fördelaktigare är att förlägga kulverten längs järnvägen på en remsa av staden ägd mark, mellan järnvägens område och tomterna i kvarteret Eriksholm. Enligt stadsplanen skall denna markremsa ej bebyggas. Ledningen kommer då att längst i norr invid Tegnérgatan samt i söder invid Pilgatan att även beröra privat tomtmark, men endast sådan som ej är bebyggd och som enligt gällande stadsplan ej får bebyggas.

Anläggningskostnaderna för vatten- och avloppsledningar enligt ovan skisserade förslag belöper sig till 300.000 kronor. Anslutningsavgifter för det nybebyggda området beräknas uppgå till 80.000 kronor. Vinst av vattenförsäljningen beräknas kunna ränta och amortera ett belopp av 120.000 kronor. Då den nya anläggningen ej blott kommer att betjäna det planerade nya området, utan även i viss mån betyder en slutgiltig lösning av förhållandena för det förut bebyggda området inom stadsdelen, synes det rimligt att restkostnaden, 100.000 kronor, fördelas så att 75.000 kronor anslås av tomtmedel och 25.000 kronor tagas i anspråk av tillgängliga medel i form av reserverade anslutningsavgifter. Beräknat per m² tomtarea kommer den delen av restkostnaden, som därvid utgår av tomtmedel att uppgå till 75 öre per m².

Under hänvisning till vad ovan anförts får styrelsen hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att för utbyggnad av vatten- och avloppsledningar inom Hagaområdet söder, väster och norr om den nuvarande bebyggelsen samt förstärkning av avloppsledningen i Malmabergsgatan dels från Urgatan till Tegnérgatan samt dels från Tegnérgatan öster om järnvägen till Pilgatan, anvisa 120.000 kronor att utgå av lånemedel och 75.000 kronor att utgå av tomtmedel samt att resterande, 25.000 kronor, må tagas i anspråk av tillgängliga medel i form av reserverade anslutningsavgifter,

samt att för utbyggande av transformatorstation och elektriska ledningar anvisa 60.000 kronor att utgå av lånemedel.

Västerås den 28 september 1943.

För styrelsen för Västerås stads tekniska verk:

GUSTAF OLSSON.

/John Sintorn.

N:o 150.

Drätselkammarens skrivelse ang. ändring av elektricitetsverkets grundavgiftstariff för jordbruksfastigheter.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse den 28 september 1943 har styrelsen för Västerås stads tekniska verk hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta att med upphävande av nu gällande taxa nr 11 för landsbygden antaga i skrivelsen angivet förslag till ny taxa för leverans av elektrisk energi till de delar av elektricitetsverkets distributionsområde, som omfatta landsbygden, att tillämpas från och med avläsningen för första kvartalet 1944.

Drätselkammaren, som efter remiss behandlat framställningen, får med biträdande av styrelsens i framställningen åberopade skäl tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att bifalla styrelsens förslag i ärendet samt

att uppdraga åt styrelsen att, i den mån så kan finnas erforderligt, underställa taxeförslaget priskontrollnämnden för fastställelse.

Västerås den 7 oktober 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Per Siösteen.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom stadsfullmäktigebeslut den 25/11 1937 och den 25/5 1939 fastställdes taxor för leverans av elektrisk energi från elverket och däribland även taxa nr 11, "Grundavgiftstariff, eventuellt med effektgräns, för landsbygden. Högspänd ström, c:a 6.400 V". Sedan nu åtskilliga års erfarenhet av denna taxa vunnits finner styrelsen lämpligt föreslå vissa justeringar av densamma, i huvudsak avsedda att underlätta dess tillämpande. Däremot avses ej någon höjning eller sänkning av genomsnittliga kraftpriset.

Ändringar föreslås sålunda böra vidtagas beträffande följande punkter:

1) Bestämmelsen att tariffen gäller för högspänd ström, c:a 6400 V, utgår.

N:o 150. *Ang. ändring av elektricitetsverkets grundavgiftstariff för jordbruksfastigheter.*

Det har i praktiken visat sig att all uppmätning sker vid lågspänning, då uppmätningen av de små energibelopp det här rör sig om vid 6400 V, ställer sig alltför dyrbart. Att på rättvist sätt fördela tomgångsförlusterna mellan de ganska små abonnenterna låter sig knappast göra och då det rör sig om ganska obetydliga energibelopp är det lämpligare att låta taxan gälla för uppmätning vid lågspänning.

2) Energiavgiften har utgått med 7 öre per kWh under månaderna september—april intill 10 kWh per tariffenhet och 5 öre per kWh för därutöver under samma tid uttagen energi samt 3,5 öre per kWh under månaderna maj—augusti. En utredning har nu givit vid handen, att dessa olika energipris ge praktiskt taget samma resultat, som om energipriset hela tiden vore 5 öre per kWh. Prisskillnaderna mellan sommar och vinter äro för små för att nämnvärt påverka energiuttagningen under respektive årstider. Då de olika energipriserna vålla avsevärt merarbete vid avläsning och debitering synes det lämpligt att energipriset hela tiden sättes till 5 öre per kWh.

3) I taxan finnes infört en bestämmelse om rätt att abonnera på viss effekt med en avgift av 200 kronor per kW. Denna taxeform har ej visat sig lämplig, den tillämpas för närvarande ej av någon enda abonnent och bör utgå ur taxan.

4) För bostäder, samlings- och affärslokaler, hantverk, industri m. m. finnes särskilda tariffenhetsnormer upptagna i taxan. Dessa avvika från de motsvarande taxebestämmelser, som gälla för stadsområdet. Då stadsbebyggelsen alltmer växer ut över området, där tidigare landsbygdstaxan tillämpats, uppstår svårigheter var taxegränsen skall förläggas. Det synes även ur andra synpunkter ej motiverat att tillämpa olika taxor för samma art av förbrukning, varför dessa bestämmelser böra utgå. Därvid kommer sålunda för all energiförbrukning, som ej avser jordbruk, inom hela distributionsområdet att tillämpas samma taxor. Detta medför även att vid bestämmande av tariffenheter för mindre jordbruk, avgifterna för förbrukarens bostad beräknas efter stadens hushållstaxa (taxa nr 8) i stället för bostadsnorm II.

Samtidigt bör även den förändringen vidtagas beträffande beräkning av tariffenhet för jordbruk, att grundavgift erlägges även för s. k. statarbostäder eller liknande. Det har nämligen visat sig att dessa i närheten av staden uthyras till andra än de som arbeta vid gården och i många fall arbetar statarbostadens innehavare tidvis på gården och tidvis i staden. De förhållanden, som tidigare föranlett nuvarande bestämmelses införande, föreligga i stadens omgivningar knappast längre.

Med ovan anförda ändringar får taxa 11 sålunda följande formulering:

"Grundavgiftstariff för jordbruksfastigheter.

För förbrukningen under ett kalenderår hos samma abonnent inom samma egendom betalas:

Grundavgift: 3.50 kronor per tariffenhet.

Energiavgift: 5 öre per kWh.

1. *Tariffenheter för jordbruk.*

För varje hektar odlad jord beräknas 1 tariffenhet. För varje jordbrukslägenhet beräknas dock minst den fasta avgift, som förbrukarens bostad

erhållit enligt taxa 8 (hushållstariff), med tillägg av ½ tariffenhet per hektar odlad jord.

N:o 150.
Ang. ändring av elektricitetsverkets grundavgiftstariff för jordbruksfastigheter.

Trädgårdar, gårdsplaner, bebyggda tomter samt åkervägar och diken genom den odlade arealen skola ingå i den areal, efter vilken tariffenheter beräknas. Fullt antal tariffenheter beräknas även om den elektriska kraften utnyttjas för ett fåtal ändamål, exempelvis endast belysning.

Tariffenheter beräknas ej för permanenta betesvallar, ej heller för sådan del av en gårds odlade areal — såsom torp eller arrendegård — som är undantagen gårdens eget bruk och ej erhåller ström från distributionsföretagets ledningsnät. För särskilt mindervärdig mark, exempelvis sådan, som vissa år ej kan brukas på grund av översvämning etc., vilken medgives reduktion vid andelsteckningen, kan, efter bedömande i varje fall, en motsvarande lägre norm tillämpas vid beräkning av tariffenhetstalet.

För jordbrukets och hushållets behov erforderliga motorer och värmeapparater föranleda ingen tilläggsberäkning.

För bostadslägenhet, som icke användes av gårdens brukare, såsom statare- eller arbetarbostäder o. dyl., skall avgift erläggas enligt taxa 8 (hushållstariff) eller taxa 4. Om förbrukningen till statare- eller arbetarbostäder uppmätes på samma mätare, som gårdens övriga förbrukning, skall gårdens brukare svara för såväl fasta avgifter som förbrukningsavgifter för dessa bostäder. Debiterar gårdens brukare de sålunda erlagda avgifterna på bostädernas innehavare skall detta ske enligt taxa 8."

Med denna formulering av taxan beräknas inkomsterna för försåld energi bli ungefär desamma som tidigare.

Styrelsen får sålunda under åberopande av vad ovan anförts hemställa att stadsfullmäktige måtte besluta

att med upphävande av nu gällande taxa nr 11 för landsbygden antaga ovan uppställda förslag till ny taxa för leverans av elektrisk energi till de delar av elverkets distributionsområde, som omfattar landsbygden, att tillämpas från och med avläsningen för 1:sta kvartalet 1944.

Västerås den 28 september 1943.

För Styrelsen för Västerås Stads Tekniska Verk:

GUSTAF OLSSON.

/*John Sintorn.*

N:o 151.

Drätselkammarens skrivelse ang. framdragande av vatten- och avloppsledningar inom Sommarroområdet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse den 28 september 1943 har styrelsen för Västerås stads tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta att för utförande av vatten- och avloppsledningar inom Sommarroområdet i Klockartorpsgatans förlängning öster om den nuvarande bebyggelsen anvisa 3.000 kronor att utgå av lånemedel och 6.800 kronor att utgå av reserverade köpeskillingsmedel samt att för resterande kostnader 13.200 kronor, må tagas i anspråk tillgängliga medel av reserverade anslutningsavgifter.

Drätselkammaren, som efter remiss handlagt framställningen, får med åberopande av vad styrelsen i skrivelsen anfört tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla styrelsens förslag i ärendet samt

att bemyndiga drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd till upplåning av ovan angivna, av lånemedel utgående belopp.

Västerås den 7 oktober 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Per Siösteen.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan förslag till stadsplan upprättats för en del av Sommarroområdet väster om den nuvarande bebyggelsen och söder om Stockholmsvägen, har förslag till vatten- och avloppsledningar för detta område upprättats vid Tekniska verken. Ledningarna anslutas till befintliga ledningar i Klockartorpsgatan och utbyggas i denna gatas nya sträckning öster ut c:a 200 m. Kostnaderna för ledningarna ha beräknats till 38.000 kronor. Anslutningsavgifterna för det område som ledningarna komma att betjäna och vars areal är c:a 30.600 m^2, beräknas uppgå till 24.000 kronor. Vinst av vattenförsäljning beräknas kunna

ränta och amortera ett belopp av 3.000 kronor. Restkostnaden, kronor 11.000: —, bör betalas av respektive markägare och uppgår till kronor 0: 36 per m². Av den berörda markarealen äger staden c:a 19.000 m². På denna areal belöpande andel av restkostnaden uppgår till 6.800 kronor, vilken sålunda bör utgå av tomtmedel. Resterande tomtmark, c:a 11.600 m², äges av enskilda. Vid blivande bebyggelse bör för denna tomtmark betalas en avgift utöver nu gällande ledningsavgift av kronor 0: 36 per m² eller sammanlagt 4.200 kronor. Då bebyggelsen ej kan beräknas komma till stånd omedelbart, föreslås att denna kostnad jämte normal ledningsavgift för ifrågavarande tomter tills vidare täckes av Tekniska verkens reserverade anslutningsavgifter.

N:o 151. *Ang. framdragande av vatten och avloppsledningar inom Sommarroområdet.*

Under hänvisning till vad ovan anförts får styrelsen hemställa att stadsfullmäktige måtte besluta

att för utförande av vatten- och avloppsledningar inom Sommarroområdet i Klockartorpsgatans förlängning öster om den nuvarande bebyggelsen anvisa 3.000 kronor att utgå av lånemedel och 6.800 kronor att utgå av tomtmedel samt att för resterande kostnad, 13.200 kronor, må tagas i anspråk tillgängliga medel av reserverade anslutningsavgifter.

Västerås den 28 september 1943.

För Styrelsen för Västerås Stads Tekniska Verk:

GUSTAF OLSSON.

/*John Sintorn.*

N:o 152.

Drätselkammarens skrivelse ang. ombyggnad av en väghyvel och en vägvält till gengasdrift.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid byggnadskontoret finnas en vägvält och en väghyvel, vilka de senaste åren på grund av rådande knapphet å oljor icke kunnat användas och på grund av sin konstruktion hittills ej kunnat apteras för gengasdrift.

Numera har emellertid enligt vad byggnadskontoret upplyst yppat sig möjligheter att verkställa dylik aptering på fullt betryggande sätt. Kostnaderna för sådan ombyggnad till gengasdrift skulle enligt infordrat anbud belöpa sig till

N:o 152. *Ang. ombyggnad av en väghyvel och en vägvält till gengasdrift.*

för vägvälten cirka 4.400 kronor och för väghyveln cirka 10.000 kronor, i vilka belopp även medräknats viss marginal för i samband med ombyggnad tillkommande justeringar.

Då denna omkonstruktion är för staden fördelaktig får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för aptering av en vägvält och en väghyvel å byggnadskontoret till gengasdrift anvisa ett anslag av 14.400 kronor att utgå av tillgängliga medel samt slutligen bestridas av i årets stat upptaget förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 7 oktober 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Per Siösteen.

N:o 153.

Drätselkammarens skrivelse ang. iordningställande av planerna väster om Flickskolan och å Djäknebergsslätten.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Inom gatudelegationen och planteringsnämnden har på senaste tiden diskuterats frågan angående omläggning av planerna vid flickskolan och Djäknebergsslätten till skridskobanor och för skolidrott.

Dylik omläggning kan lämpligen verkställas med planeringsmaskin, varigenom uppnås de fördelar, att dels priset avsevärt kan nedbringas, dels mindre arbetsstyrka användas, innebärande, att arbetstillstånd icke behöver sökas. För tillfället finnes dylik planeringsmaskin tillgänglig vid flygfältet, vilken omedelbart skulle kunna verkställa erforderliga avplaneringar. Staden skulle härigenom undgå att betala hyra under transporttiden, vilket bleve förhållandet för det fall, maskinen skulle förhyras från annat håll.

Byggnadschefen har utarbetat och kostnadsberäknat förslag till arbetenas utförande, utvisande att kostnaderna skulle uppgå till för iordningställande av planen vid flickskolan 6.000 kronor och för Djäknebergsslätten 10.000 kronor.

Härtill skulle komma kostnader för framdragning av vattenledning till planen å Djäknebergsslätten för spolning vintertid, vilken sistnämnda kostnad

skulle uppgå till cirka 8.000 kronor. Detta arbete behöver dock icke utföras nu i samband med planeringen.

N:o 153. *Ang. iordningställande av planerna väster om Flickskolan och å Djäknebergsslätten.*

Anslag för nu ifrågasatta arbeten ha upptagits i planteringsnämndens statförslag för år 1944.

Då drätselkammaren anser, att staden lämpligen bör begagna sig av det tillfälle, som nu yppat sig, att för reducerade kostnader utföra dessa arbeten, får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga drätselkammaren att för en beräknad kostnad av 16.000 kronor låta iordningställa planer för skolidrott och skridskobanor vid flickskolan och å Djäknebergsslätten samt

att härav föranledda utgifter skola bestridas av tillgängliga medel och slutligt täckas i planteringsnämndens stat för år 1944.

Västerås den 7 oktober 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Per Siösteen.

N:o 154.

Drätselkammarens skrivelse ang. understöd till ingenjör J. W. Hallander.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till drätselkammaren den 18 september 1943 har ingenjören J. W. Hallander hemställt att för år 1944 komma i åtnjutande av fortsatt understöd ur fröken Maria Hallanders donationsfond.

Stadsfullmäktige hava tidigare beviljat sökanden understöd ur fonden med 400 kronor för sista halvåret 1936 samt med 800 kronor för vart och ett av åren 1937—1943. Såsom skäl härför har anförts, att sökanden vore brorson och närmaste arvinge till donator, att han vore i behov av ekonomisk hjälp och att stadsfullmäktige tidigare i sådana fall, där nära släktingar till donator varit i behov av hjälp, plägat bevilja understöd.

Med hänsyn härtill och då av drätselkammaren verkställd undersökning

N:o 154. *Ang. understöd till ingenjör J. W. Hallander.*

givit vid handen, att sökanden måste anses vara i behov av fortsatt ekonomiskt bistånd, får drätselkammaren hemställa, att stadfullmäkige ville besluta

att bemyndiga drätselkammaren att av avkastningen av Maria Hallanders donationsfond tilldela ingenjören J. W. Hallander ett understöd för år 1944 å 800 kronor att utbetalas kvartalsvis två månader i efterskott.

Västerås den 7 oktober 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Per Siösteen.

N:o 155.

Drätselkammarens skrivelse ang. pensionstillägg till gasmästare Ernst Widén.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse den 24 augusti 1943 har styrelsen för Västerås stads tekniska verk på anförda skäl hemställt, att ett lönetillägg å 900 kronor per år, vilket gasmästaren Ernst Widén sedan den 1 januari 1939 åtnjutit som ersättning för Widéns arbete med tillsyn av reningsverket, skall upptagas i pensionsstaten och sålunda inräknas i pensionsunderlaget vid bestämmande av pension till Widén.

Löne- och avtalsnämnden, till vilken ärendet remitterats för yttrande, har genom utlåtande den 8 september 1943 på närmare angivna skäl för sin del hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att tillerkänna gasmästaren Ernst Widén ett årligt pensionstillägg å 300 kronor att utgå från och med den 1 november 1943 tills vidare under Widéns återstående levnad samt att detta pensionstillägg icke inräknades i eller medförde höjning av den eventuella familjepension som kunde komma att utgå till Widéns efterlevande.

Inom drätselkammaren, som jämväl efter remiss handlagt ärendet, ha skiljaktiga meningar i ärendet yppat sig. Å ena sidan ha sålunda ett par ledamöter utttalat sig för direkt avslag å framställningen under framhävande av de principiella konsekvenser ett bifall till framställningen skulle kunna medföra. Å andra sidan ha några ledamöter yrkat bifall till verksstyrelsens förslag och därvid framhållit, att förenämnda arvode rätteligen borde ha tillgodoräknats Widén såsom en vanlig löneförmån, ehuru av någon anledning omreglering av gasmästartjänstens lönevillkor ej ägt rum.

Drätselkammarens majoritet har emellertid stannat för den medelväg, som löne- och avtalsnämndens förslag innebär.

Emot den av drätselkammarens majoritet sålunda angivna ståndpunkten har en ledamot, herr Olsson, anfört reservation under yrkande om bifall till verksstyrelsens förslag.

Drätselkammaren får sålunda på de av löne- och avtalsnämnden anförda skäl tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att bifalla vad löne- och avtalsnämnden i ärendet föreslagit.

Västerås den 14 oktober 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Per Siösteen.*

N:o 155.

Ang. pensionstillägg till gasmästare Ernst Widén.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I bifogade skrivelse till stadsfullmäktige har styrelsen för tekniska verken hemställt att det lönetillägg å 900 kronor, som sedan den 1 januari 1939 åtnjutits av gasmästaren Ernst Widén, måtte upptagas i pensionsstaten och inräknas i pensionsunderlaget vid bestämmandet av pension till Widén.

Löne- och avtalsnämnden, till vilken ärendet för yttrande remitterats, får anföra följande.

Det lönetillägg å 900 kronor, varom här är fråga, har tilldelats gasmästare Widén genom beslut av styrelsen för tekniska verken såsom ersättning för Widéns arbete med tillsyn av reningsverket. Enligt 6 § i stadens pensionsreglemente skall i pensionsunderlaget ingå, bland annat, icke tillfälliga lönetillägg. För att kunna bliva pensionsgrundande måste ett sådant tillägg vara godkänt av stadsfullmäktige och uttryckligen angivet skola medräknas i pensionsunderlaget. Så har i detta fall icke skett. Ett lönetillägg, som ingår i pensionsunderlaget, medför skyldighet för vederbörande befattningshavare att erlägga den pensionsavgift, som å tillägget belöper. Någon sådan pensionsavgift har Widén icke erlagt. Det må vidare anmärkas, att Widén endast under knappa 5 år åtnjutit nu ifrågavarande tillägg å 900 kronor. Slutligen kan ifrågasättas om icke tillägget närmast är att betrakta som ett arvode för utförande av ett i tjänsten icke ingående arbete. Då emellertid å andra sidan vissa skäl tala för att styrelsen för tekniska verken i stället för att bevilja Widén ett extra arvode kunde ha begärt omreglering av gasmästartjänsten och i denna inlagt uppgift att förestå reningsverket samt vid sådant förhållande en viss löneförhöjning måhända hade av stadsfullmäktige bifallits, anser löne- och avtalsnämnden att en lämpligt avvägd tilläggspension bör kunna tillerkännas Widén. Det må anmärkas att Widén av löne- och avtalsnämnden beviljats pension från och med den 1 november 1943, vilken i enlighet med pensionsreglementets bestämmelser upp-

N:o 155. *Ang. pensionstillägg till gasmästare Ernst Widén.*

går till 3.252 kronor per år. Därest tillägget å 900 kronor hade ingått i pensionsunderlaget skulle pension i stället ha utgjort 3.832 kronor per år. Vid sådant förhållande har löne- och avtalsnämnden stannat för att tillstyrka att gasmästare Widén från den 1 november 1943 tillerkännes ett årligt pensionstillägg å 300 kronor. Detta pensionstillägg bör dock icke inverka höjande på den eventuella familjepension, som kan komma att utgå.

Löne- och avtalsnämnden hemställer sålunda att stadsfullmäktige ville besluta

att tillerkänna gasmästaren Ernst Widén ett årligt pensionstillägg å 300 kronor att utgå från och med den 1 november 1943 tills vidare under Widéns återstående levnad samt

att detta pensionstillägg icke inräknas i eller medför höjning i den eventuella familjepension som kan komma att utgå till Widéns efterlevande.

Västerås den 8 september 1943.

För löne- och avtalsnämnden:

KARL ENGDAHL.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I en till löne- och avtalsnämnden ställd skrivelse har gasmästare Ernst Widén, som skall pensioneras från den 1 november 1943, under hänvisning till § 6 i pensionsreglementet hemställt att det lönetillägg å 900 kronor, som han sedan fem år tillbaka åtnjutit måtte inräknas i pensionsunderlaget.

Av styrelsens ledamöter har upplysts att vid beslutet om lönetillägget avsikten varit att beloppet skulle inräknas i pensionsunderlaget. Då beloppet emellertid icke upptagits i pensionsstaten har löne- och avtalsnämnden vid sitt fastställande av pension för Widén icke kunnat taga hänsyn härtill.

Då enligt styrelsens uppfattning beloppet bör inräknas i pensionsunderlaget får styrelsen hemställa att stadsfullmäktige måtte besluta

att det lönetillägg å 900 kronor per år som gasmästare Ernst Widén sedan den 1 januari 1939 åtnjutit skall upptagas i pensionsstaten och sålunda inräknas i pensionsunderlaget.

Västerås den 24 augusti 1943.

För styrelsen för Västerås stads tekniska verk:

GUSTAF OLSSON.

/Arne Nilsson.

N:o 156.

Drätselkammarens skrivelse ang. testamentarisk donation av fröken Anna Fredrika Hedman.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti ett den 12 mars 1937 upprättat testamente har fröken Anna Fredrika Hedman här i staden, vilken avlidit den 9 mars 1943, förordnat, att, sedan vissa legat utgått, återstoden av hennes kvarlåtenskap skulle överlämnas till Västerås stad att under drätselkammarens förvaltning bilda en fond benämnd "Systrarna Hedmans Understödsfond" under villkor, att ränteavkastningen av fonden årligen skulle lika fördelas mellan två av den avlidnas bröder, samt efter den ene broderns död till hela beloppet tillfalla den överlevande av dem.

Efter bådas död skall i enlighet med av stadsfullmäktige meddelade närmare bestämmelser hälften av ränteavkastningen årligen utdelas till behövande tjänarinnor i Västerås, vilka icke åtnjuta understöd av allmänna fattigvården och med företräde för dem, som längre tid varit bosatta i Västerås samt den andra hälften till behövande änkor och barn efter hantverkare eller köpmän i Västerås, vilka icke åtnjuta understöd av allmänna fattigvården och med företräde för den, som själv eller vilkens man eller föräldrar längre tid varit bosatta i Västerås. Utdelningen skall ske på sådant sätt, att envar erhåller ett årligt understöd av 500 kronor samt att det belopp, som på detta sätt kommer att återstå av årliga nettoinkomsten skall läggas till kapitalet.

Det kan här anmärkas, att ovannämnda båda bröder till fröken Hedman avlidit före hennes frånfälle, varför sålunda numera ränteavkastningen står till disposition för utdelning till angivet ändamål.

Enligt bouppteckningen efter den avlidna uppgår behållningen till i runt tal 116.100 kronor. Legaten utgöra sammanlagt i runt tal 4.000 kronor.

Med åberopande av vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att med tacksamhet emottaga förevarande av fröken Anna Fredrika Hedman lämnade donation, att på sätt den avlidnas testamente föreskriver förvaltas av drätselkammaren såsom en fond benämnd "Systrarna Hedmans Understödsfond",

samt att uppdraga åt drätselkammaren att till stadsfullmäktige inkomma med förslag till närmare bestämmelser angående fondens förvaltning.

Västerås den 14 oktober 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Per Siösteen.

N:o 156.

Ang. testamentarisk donation av fröken Anna Fredrika Hedman.

Till Västerås stads drätselkammare.

Undertecknade utredningsmän i boet efter fröken Anna Fredrika Hedman få härmed meddela, att fröken Hedman i testamente förordnat, att hennes kvarlåtenskap efter utbetalning av vissa legat skall överlämnas till Västerås stad att förvaltas av drätselkammaren och bilda en fond, som skall kallas systrarna Hedmans understödsfond, med villkor att hälften av ränteavkastningen i enlighet med av stadsfullmäktige meddelade närmare bestämmelser årligen skall utdelas till behövande tjänarinnor i Västerås samt den andra hälften till behövande änkor och barn efter hantverkare och köpmän i Västerås samt att utdelningen skall ske på sådant sätt, att envar erhåller ett årligt understöd av 500 kronor, samt att det belopp, som på så sätt kommer att återstå av den årliga ränteavkastningen skall läggas till kapitalet. Vi hemställa, att stadsfullmäktige lämnas tillfälle avgiva förklaring att staden är villig att mottaga donationen samt förvalta den i enlighet med testamentets bestämmelser. Transumt av bouppteckningen innehållande testamentet bifogas. Den slutliga behållningen i boet beräknas uppgå till cirka 125.000 kronor.

Västerås den 7 oktober 1943.

O. Carlsson. *K. J. Boström.*

"TESTAMENTE.

Jag Anna Fredrika Hedman förklarar härmed såsom min yttersta vilja och testamente, att, sedan all min kvarlåtenskap blivit försåld och förvandlad i penningar, dessa skola fördelas på följande sätt:

1) Sexhundra (600) kronor överlämnas till kyrkorådet i Västerås för framtida vård och underhåll av min och mina syskons grav å Östra kyrkogården i Västerås.

2) Min svägerska fru Hilma Hedman i Hallsberg erhåller ettusen (1.000) kronor med villkor att det skall vara hennes enskilda egendom.

3) Min förutnämnda svägerskas syster fru Hanna Lindahl i Hallsberg erhåller ettusen (1.000) kronor.

4) Min kusin fröken Karin Larsson, Birger Jarlsgatan 6, Stockholm erhåller ettusen (1.000) kronor.

5) Änkefru Alma Norling, Kristinagatan 6, Västerås, erhåller ettusen (1.000) kronor.

6) Hushållerskan Dina Johansson, som tidigare varit anställd hos källarmästaren Gustaf Viktor Johansson i Kvicksund och som för närvarande är bosatt i Västerås, erhåller ettusen (1.000) kronor.

7) Min gårdskarl Karl Oskar Andersson, Köpingsvägen 23, Västerås, erhåller ettusen (1.000) kronor.

8) Återstoden av kvarlåtenskapen skall överlämnas till Västerås stad att förvaltas av drätselkammaren och bilda en fond, som skall kallas systrarna Hedmans understödsfond, med villkor, att ränteavkastningen av densamma årligen skall lika fördelas mellan mina båda bröder Ernst Gustaf Julius Hed-

man, Hallsberg, och Karl Alvar Isidor Hedman, c/o Justus Mozart, Wilton Ave., 3213, Chicago, samt efter den enes död till hela beloppet tillfalla den överlevande av dem. Efter bådas död skall i enlighet med av stadsfullmäktige meddelade närmare bestämmelser hälften av ränteavkastningen årligen utdelas till behövande tjänarinnor i Västerås, vilka icke åtnjuta understöd av allmänna fattigvården och med företräde för dem, som längre tid varit bosatta i Västerås, och den andra hälften till behövande änkor och barn efter hantverkare eller köpmän i Västerås, vilka icke åtnjuta understöd av allmänna fattigvården och med företräde för den, som själv eller vilkens man eller föräldrar längre tid varit bosatta i Västerås, och skall utdelningen ske på sådant sätt, att en var erhåller ett årligt understöd av 500 kronor. Det belopp, som på så sätt kan komma att återstå av den årliga ränteinkomsten, skall läggas till kapitalet.

N:o 156. *Ang. testamentarisk donation av fröken Anna Fredrika Hedman.*

Å förutnämnda penninglegat, för vilka arvskatten betalas av sterbhuset, skall 5 % ränta utgå, sedan åtta månader förflutit från mitt frånfälle.

Till att omhändertaga boet, realisera boets tillgångar och i övrigt verkställa detta testamente förordnar jag bankkamreraren Otto Carlsson och advokaten K. J. Boström i Västerås, vilka därför skola uppbära skäligt arvode.

Västerås den 12 mars 1937.

Anna Fredrika Hedman.

Att fröken Anna Fredrika Hedman, vilken vi personligen känna, vid fullt och sunt förstånd och av fri vilja förklarat förestående förordnande innefatta hennes yttersta vilja och testamente samt att hon denna dag egenhändigt undertecknat detsamma, intyga undertecknade, särskilt anmodade och på en gång närvarande vittnen.

Västerås den 12 mars 1937.

Otto Carlsson
Bankkamrer.
Västerås.

K. J. Boström
Advokat.
Västerås."

N:o 157.

Drätselkammarens skrivelse ang. bidrag från Städernas Allmänna Brandstodsbolag.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till stadsfullmäktige den 5 oktober 1943, vilken överlämnats till drätselkammaren för yttrande, hava Städernas Allmänna Brandstodsbolag och Städernas Ömsesidiga Lösöreförsäkringsbolag Svitjod meddelat, att bolagens styrelser i enlighet med bemyndigande av respektive bolagsstämmor beslutat lämna Västerås stad ett bidrag för år 1943 å tillhopa 16.600 kronor att användas till bestridande av kostnaderna för brandförsvaret inom staden.

Som bekant ha dessa bolag under en följd av år beviljat staden dylika bidrag, vilka sedan år 1939 uppgått till 7 000 kronor per år. Såsom framgår av bifogade skrivelse är anledningen till det nu väsentligt förhöjda bidraget den, att hänsyn tagits dels till under år 1943 uttaxerat fyllnadsanslag för brandstationen kr. 82.574: 23, dels 1942—1943 års annuiteter å för brandstationen upplånat kapital om respektive kr. 22.404: 19, dels ock reserverade skattemedel för uppförande av nya brandstationen å kr. 500.000: —, vilka samtliga belopp undgått bolagens uppmärksamhet.

Med anmälan härom får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att med tacksamhet emottaga det i skrivelsen omförmälda bidraget för år 1943 om 16.600 kronor,

samt att beloppet ifråga skall tillsvidare reserveras för att, på sätt stadsfullmäktige framdeles kunna bestämma, disponeras för ändamål, som kan vara ägnat att främja utvecklingen av stadens brandväsende.

Västerås den 14 oktober 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Per Siösteen.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt beslut av Städernas Allmänna Brandstodsbolags bolagsstämma år 1931 och Städernas ömsesidiga lösöreförsäkringsbolag Svitjods bolagsstämma

N:o 157.
Ang. bidrag från Städernas Allmänna Brandstodsbolag.

år 1939 har bolagens styrelse bemyndigats att tillsvidare för varje år lämna bidrag till bestridandet av kostnaderna för brandförsvaret i de orter, där bolagen i någon större omfattning driva rörelse och vilka efter styrelsens beprövande äro därtill berättigade.

Styrelsen för Städernas Allmänna Brandstodsbolag och Städernas ömsesidiga lösöreförsäkringsbolag Svitjod har nu på grundval av bolagets sammanlagda ansvarssumma i Edert samhälle vid utgången av nästföregående år samt inhämtade uppgifter angående samhällets egna utgifter för brandväsendet under innevarande år fastställt det Edert samhälle tillkommande bidraget

från Städernas Allmänna Brandstodsbolag till	15.900 kronor,
„ Städernas ömsesidiga lösöreförsäkringsbolag Svitjod till...	700 „
tillsammans	16.600 kronor.

Härom har styrelsen nu velat lämna Eder meddelande, på det att omförmälda bidrag må kunna upptagas i eller tagas i beräkning vid uppgörande av inkomst- och utgiftsstaten för nästkommande år.

Bolagen räkna med att de samhällen, vilka komma i åtnjutande av ifrågavarande bidrag, skola låta sig angeläget vara att beträffande sättet för ordnande av sitt brandförsvar i största möjliga omfattning tillmötesgå de önskemål och anvisningar, som meddelas av Kommittén för brandsläckningsväsendets ordnande i Sveriges städer och köpingar.

Styrelsen har icke velat föreskriva, på vad sätt samhällena skola handhava de lämnade bidragen, men har utgått från att de skola komma till användning för stärkande av brandförsvaret och att bidragen antingen skola upptagas såsom inkomst i brandstyrelsens stat eller fonderas för någon större nyanskaffning eller nyanläggning för brandkårens eller vattenledningens behov eller användas till bestridande av annuitet å för sådant ändamål upptaget lån.

I sinom tid vore styrelsen tacksam erhålla meddelande om det sätt, varpå ifrågavarande bidrag disponerats, ävensom utdrag av utgifts- och inkomststaten för nästkommande år, avseende brandväsendet.

Stockholm den 5 oktober 1943.

Städernas Allmänna Brandstodsbolag
Städernas Ömsesidiga Lösöreförsäkringsbolag Svitjod

C. O. SJÖBERG.

Vid beräkningen av brandförsvarsbidraget för år 1943 har hänsyn tagits även till följande:

För det löpande året: (förutom kostnaderna enligt brandväsendets stat) det under år 1943 uttaxerade fyllnadsanslaget för brandstationen med	Kr. 82.574: 23
1943 års annuitet å för brandstationen upplånat kapital....	„ 22.404: 19
Retroaktivt: 1942 års annuitet å för brandstationen upplånat kapital	„ 22.404: 19
Under ett flertal år reserverade skattemedel använda för uppförandet av ny brandstation	„ 500.000: —

Vi bedja få påpeka, att dessa belopp icke varit upptagna i brandväsendets stat och av den anledningen hittills undgått vår uppmärksamhet.

N:o 158.

Drätselkammarens skrivelse ang. reparation av kontorslokalerna i Kristiansborgs huvudbyggnad.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse den 22 september 1943 har lantegendomsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, att för reparation samt anordnande av värmeledning och w. c. i kontorslokalerna å Kristiansborg bevilja ett anslag å 9.000 kronor.

Drätselkammaren, som efter remiss förehaft framställningen, får med biträdande av de av lantegendomsnämnden anförda skäl tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att för reparation samt anordnande av värmeledning och w. c. i kontorslokalerna å Kristiansborg bevilja ett anslag å 9.000 kronor att utgå av tillgängliga medel och slutligt täckas av i årets stat upptaget förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 14 oktober 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Per Siösteen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Lantegendomsnämnden får härmed anhålla om anslag för reparation samt anordnande av w. c. och värmeledning i kontorslokalerna å Kristiansborg samt med anledning därav anföra.

De nuvarande kontorsutrymmena, bestående av tre rum, äro ganska bristfälliga samt vintertid nästan omöjliga att använda på grund av svårigheterna att med befintliga kakelugnar och kaminer erhålla tillfredsställande värme. En omläggning av uppvärmningssystemet är därför oundgängligen nödvändig och då anordnande av partiell värmeledning kan ske på ett sådant sätt, att denna del kan anslutas till ett eventuellt blivande värmeledningsnät för hela huset, har lantegendomsnämnden funnit det angeläget, att snarast möjligt ordna uppvärmningsfrågan för nu ifrågavarande lokaler. I samband härmed är det ett ofrånkomligt krav att för kontorspersonalens behov anordnas w. c. med tvättrum, då dylika bekvämligheter nu saknas såväl i dessa lokaler som i förvaltarens bostad.

Före ovanberörda anordningars vidtagande tarvas en tämligen grundlig reparation av lokalerna, då desamma icke undergått någon dylik på många år

med påföljd att en del av innerklädseln å väggarna nu behöver utbytas varjämte erfordras nytapetsering samt ommålning och bättring av de målade ytorna.

N:o 158.
Ang. reparation av kontorslokalerna i Kristiansborgs huvudbyggnad.

Ovanberörda arbeten hava kostnadsberäknats till 9.000 kronor.

Lantegendomsnämnden får sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för reparation samt anordnande av värmeledning m. m. å Kristiansborg bevilja ett anslag å 9.000 kronor.

Västerås den 22 september 1943.

För lantegendomsnämnden:

HENRIK WELIN-BERGER.

/Gunnar Ekberg.

N:o 159.

Drätselkammarens skrivelse ang. inköp av vissa inventarier till polisstationen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid sammanträde den 27 september 1943 har polisnämnden beslutat att för inköp av vissa sängar, sängkläder och annan utrustning till polisstationen måtte anslås ett belopp av 680 kronor.

Angivna inventarier äro erforderliga på grund av arrestlokalernas utökning samt för nyinredning av avvisiteringsrum i polishuset.

Enligt vad polisnämnden meddelat kan inköpet icke uppskjutas till nästkommande år, varför icke kan anstå med anslagsframställningen till uppgörande av nästa års stat. Nämnden har därför begärt att redan nu erhålla anslag.

Med åberopande av vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för inköp av vissa inventarier till polishuset anvisa ett anslag av 680 kronor,

samt att beloppet skall utgå av tillgängliga medel och täckas av förslagsanslaget till oförutsedda utgifter i innevarande års stat.

Västerås den 14 oktober 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Per Siösteen.

N:o 160.

Drätselkammarens skrivelse ang. återbesättande av tjänsten som 2. stadsläkare.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse den 27 september 1943 har magistraten med förmälan, att 2. stadsläkaren Carl Idar den 1 februari 1944 avginge med pension, hemställt, att sålunda ledigblivna tjänsten som 2. stadsläkare måtte få återbesättas med ny ordinarie innehavare.

I ärendet hava hälsovårdsnämnden samt löne- och avtalsnämnden, till vilka framställningen remitterats, genom särskilda utlåtanden den 5 oktober 1943 tillstyrkt bifall till magistratens hemställan.

Drätselkammaren, som jämväl efter remiss handlagt ärendet, får med biträdande av vad hälsovårdsnämnden samt löne- och avtalsnämnden anfört, tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att bifalla magistratens hemställan i ärendet.

Västerås den 14 oktober 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Per Siösteen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse den 27 september 1943 har magistraten med förmälan, att andre stadsläkaren Carl Idar den 1 februari 1944 avgår med pension, hemställt, att den sålunda ledigblivna tjänsten måtte få återbesättas med ny ordinarie innehavare.

Hälsovårdsnämnden har uti ett den 5 oktober dagtecknat utlåtande biträtt magistratens hemställan.

Löne- och avtalsnämnden, som jämlikt remiss handlagt ärendet, får med åberopande av vad av magistraten och hälsovårdsnämnden i ärendet anförts hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla magistratens hemställan i ärendet.

Västerås den 5 oktober 1943.

För löne- och avtalsnämnden:

KARL ENGDAHL.

/Per Siösteen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 160.
Ang. återbesättande av tjänsten som 2. stadsläkare.

I skrivelse den 27 september 1943 har magistraten anhållit att efter andre stadsläkaren doktor Carl Idars avgång med pension den 1 februari 1944 få återbesätta befattningen med ordinarie innehavare.

Enligt hälsovårdsnämndens uppfattning föreligger alltjämt behov av en dylik befattning.

Hälsovårdsnämnden får därför hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta att bifalla magistratens hemställan.

Västerås den 5 oktober 1943.

För hälsovårdsnämnden:

HELGE HELLEKANT.

/Arne Nilsson.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med anledning av att andre stadsläkaren Carl Idar den 1 februari 1944 avgår med pension får magistraten härmed hemställa att den sålunda ledigbliva tjänsten måtte få återbesättas med ny ordinarie innehavare.

Västerås rådhus den 27 september 1943.

På magistratens vägnar:

OLOV RYLANDER.

/Martin Lindheimer.

N:o 161.

Drätselkammarens skrivelse ang. markbyte med byggnadsfirma A. Diös vid Tunbyvägen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse den 16 september 1943 hemställde drätselkammaren om stadsfullmäktiges bemyndigande att få försälja upplagstomter å den omedelbart norr om Övre Vega belägna delen av Tunby stadsgärde, stadsägan nr 1525, 1526. Såsom skäl för framställningen anförde drätselkammaren de svårigheter, som yppat sig att tillgodose från olika håll framställda förfrågningar efter upplagstomter, särskilt för byggnadsindustriens vidkommande.

N:o 161.
Ang. markbyte med byggnadsfirma A. Diös vid Tunbyvägen.

Å sammanträde den 30 september 1943 beslöto stadsfullmäktige emellertid att avslå framställningen.

Stadsfullmäktiges beslut torde hava förestavats av betänkligheter att genom försäljning av mark till upplagsplatser avskära möjligheten att bebygga sålunda överlåten mark för bostadsändamål.

Karaktären och belägenheten av ifrågavarande områden kring Tunbyvägen torde även medföra att dessa och kringliggande områden böra användas för småstugebebyggelse.

Å andra sidan torde det icke kunna förnekas, att åtskilliga industriföretag ha behov av sådan mark, som upplåtits till företagen under mera permanenta och betryggande förhållanden än dem, ett vanligt hyresavtal kan erbjuda.

Byggnadsfirman Anders Diös äger för närvarande stadsägorna nris 1522 och 1525 A om tillsammans 5.148 kvadratmeter, sträckande sig ungefär 170 meter utmed Tunbyvägen. Firman har emellertid hemställt att genom markbyte med staden få förvärva ett annat område, beläget mellan Tunbyvägen och Vegagatan, till upplagsplats.

Med hänsyn till vad ovan anförts kan uppenbarligen firmans hemställan icke på föreslaget sätt tillmötesgås.

Emellertid finnes ett område, beläget omedelbart norr om Emaus gård och väster om järnvägslinjen Västerås—Tillberga, som genom sin belägenhet kan anses lämpligt att upplåtas med äganderätt för upplagsplatser, smärre industrianläggningar och dylikt. Det kan härvid anmärkas, att detta område är mindre väl lämpat för bebyggelse genom de klimatförhållanden, som förefinnas inom området.

Då staden emellertid har intresse av att förvärva det Byggnadsfirman Anders Diös tillhöriga området invid Tunbyvägen, erbjuder sig ett lämpligt tillfälle att genom markbyte förvärva sistnämnda område samtidigt med att firmans önskemål skulle kunna tillgodoses genom överlåtande till firman av mark å Emaus' område.

Med åberopande av vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att bemyndiga drätselkammaren att med Byggnadsfirman Anders Diös till pris och på villkor drätselkammaren kan finna för staden antagbara, träffa avtal om förvärv för staden av firman tillhörig mark vid Tunbyvägen i utbyte mot för firman lämplig upplagsplats å området vid Emaus.

Västerås den 14 oktober 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Per Siösteen.

N:o 162.

Drätselkammarens skrivelse ang. bemyndigande för drätselkammaren att försälja mark söder om Stohagsvägen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Såsom allmänt känt råder inom staden för närvarande synnerligen stor brist å mark, som kan omedelbart utnyttjas för bostadsbebyggelse.

Inom stadsarkitektkontoret har utarbetats ett förslag till bebyggelse av område, beläget norr om järnvägen Köping—Västerås mellan Djuphamnsviadukten i väster och Nedre Hyttvägen.

Den västligaste delen av detta område eller området mellan Djuphamnsviadukten och Gästgivarvägen, varom här närmast är fråga, är avsett för bebyggelse med radhus i två våningar, medan östra delen av området mellan Gästgivarvägen och Nedre Hyttvägen tänkts skola inrymma småstugebebyggelse. Av olika anledningar torde emellertid tiden nu icke vara inne att taga ställning till frågan om sistnämnda områdes lämplighet för småstugebebyggelse.

Den västliga delen av området utgöres av stadsägan nr 218 om 2.215 kvadratmeter samt till återstående del av ett område om cirka 20.000 kvadratmeter av stadsägan nr 2277. Marken tillhör staden.

Till nu ifrågavarande område, varå radhusbebyggelse skulle äga rum, finnas erforderliga ledningar redan framdragna. Å området skulle kunna uppföras ett tiotal tvåvåningshus.

Utefter större delen av området sträcker sig ett skyddsbälte mot järnvägen med en varierande bredd från cirka 15 till cirka 60 meter.

Då det föreslagna området synes drätselkammaren lämpligt för ifrågavarande bebyggelse samt bebyggandet därav möjliggöra ett välbehövligt tillskott av bostadslägenheter, får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

> *att* bemyndiga drätselkammaren att till pris och villkor, vilka drätselkammaren kan finna antagbara, försälja mark å område mellan Djuphamnsviadukten i väster, Stohagsvägen i norr, Gästgivarvägen i öster och järnvägen Köping—Västerås i söder, motsvarande stadsägan nr 218 samt del av stadsägan 2277, i enlighet med ovan angivna bebyggelseplan,
>
> *samt att* uppdraga åt drätselkammaren att vidtaga samtliga de åtgärder, som erfordras för försäljningarnas genomförande.

Västerås den 14 oktober 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Per Siösteen.*

N:o 163.

Beredningsutskottets skrivelse ang. förslag till ny valdistriktsindelning i staden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 30 september 1943 till beredningsutskottet återremitterat ett av magistraten den 5 september 1943 uppgjort förslag till indelning av staden i valdistrikt och valkretsar (Stadsfullmäktiges handlingar nr 120), vilket förslag beredningsutskottet genom utlåtande den 15 september 1943 till alla delar biträtt, får beredningsutskottet efter förnyad behandling av ärendet härmed anföra följande.

Stadsfullmäktiges återremiss av ärendet grundar sig i huvudsak på vissa av stadsfullmäktigeledamoten Einar Jonsson vid ärendets behandling i stadsfullmäktige mot förslaget framförda erinringar.

På begäran av beredningsutskottet har herr Jonsson skriftligen avfattat ett motförslag till det av magistraten avgivna, vilket motförslag huvudsakligen är av följande innebörd.

I stället för de av magistraten föreslagna 13 valdistrikten föreslår herr Jonsson stadsområdets indelande i 14 valdistrikt. Med utgångspunkt från de av magistraten föreslagna distrikten, i fortsättningen för enkelhetens skull kallade magistratens distrikt, skulle den ändrade distriktsindelningen bliva följande.

Magistratens 1. distrikt.

Detta sammanfaller till gränserna med 1. distriktet enligt den nya indelningen med undantag av att ett område, beläget mellan Utanbygatan i norr och Östermalmsgatan i söder samt begränsat av Kopparbergsvägen i väster och Östra Ringvägen i öster, utbrutits ur magistratens 1. distrikt och hänförts till motförslagets 7. distrikt. Ändringen motiveras av förslagsställaren med att härigenom 1. och 6. distrikten enligt motförslaget bleve ungefärligen lika stora, särskilt om hänsyn toges till den byggnadsverksamhet, som pågår eller planeras kring Timmermansgatan, Sturegatan och Hantverkargatan.

Magistratens 2. distrikt.

Enligt motförslaget skulle detta distrikt i huvudsak sammanfalla med motförslagets 2. distrikt, dock med det undantag, att områdena Karlsäng, Hermansdal, Hagalund och Josefsdal i motförslaget utbrutits från magistratens 4. distrikt och tillagts motförslagets 2. distrikt. Såsom skäl för denna ändring anför förslagsställaren, att de valställen, förslagsställaren för sitt 2. distrikt angivit, nämligen Eriksholms kyrksal, Kafé Lägerhyddan eller Folkets parks servering, ligga närmare för väljarna än Korsängsskolan.

Magistratens 3. distrikt.

N:o 163.

Ang. förslag till ny valdistriktsindelning.

Detta distrikt sammanfaller delvis med motförslagets 3. valdistrikt, dock med det undantag, att områdena norr om Tråddragargatan skulle tillföras den del av magistratens 4. distrikt, som ligger öster om järnvägen. Denna öster om järnvägen liggande del föreslås sålunda böra bilda eget distrikt, enligt vad nedan sägs, med röstställe i Korsängsskolan.

Magistratens 4. distrikt har enligt motförslaget uppdelats i två distrikt, ett omfattande området väster om järnvägen Västerås—Tillberga med undantag av Karlsäng, Hermansdal, Hagalund och Josefsdal, av förslagsställaren benämnt 5. valdistriktet och ett öster om samma järnväg, som ovan nämnts, omfattande även områdena norr om Tråddragargatan, vilket sistnämnda distrikt enligt motförslaget erhåller beteckningen 4. valdistriktet. Den sålunda föreslagna omdelningen av magistratens 4. distrikt motiverar förslagsställaren bland annat med att sistnämnda distrikt skulle bliva för stort, särskilt om hänsyn toges till att antalet röstberättigade inom magistratens 4. distrikt inom 5 år komme att uppgå till cirka 4.200. Härjämte har förslagsställaren framhållit, att vallokalen för magistratens 4. distrikt, Tekniska skolan, låge obekvämt till för de röstande, varför röstande från motförslagets 4. valdistrikt borde hänvisas till Korsängsskolan och röstande från motförslagets 5. distrikt till samlingslokalen vid Aseastaden. Alternativet med sistnämnda valställe har förslagsställaren föreslagit Herrgärdsskolan.

Magistratens 5. distrikt sammanfaller till alla delar med motförslagets 6. distrikt.

Magistratens 6. distrikt är detsamma som motförslagets 7. distrikt med undantag av förut omnämnda område mellan Utanbygatan och Östermalmsgatan, vilket sistnämnda område utbrutits från 1. distriktet.

Magistratens 7., 8. och 9. distrikt motsvara resp. 8., 9. och 10. valdistrikten i motförslaget.

Magistratens 10. distrikt.

Enligt motförslaget hänföres den del av magistratens 10. distrikt, som är belägen norr om Kristina- och Biskopsgatorna till motförslagets 14. distrikt. Den söder om nämnda gator belägna delen av magistratens 10. distrikt utgöres av motförslagets 11. distrikt. Härigenom kommer 14. distriktet att omfatta delar av såväl S:t Ilians församling som domkyrkoförsamlingen.

Magistratens 11. distrikt.

Detta svarar i huvudsak mot förslagsställarens 12. distrikt. Emellertid har förslagsställaren till sitt 12. distrikt även hänfört ett område, begränsat av Kronvägen och Solvägen i resp. väster och öster, Hammarbygatan i norr och södra gränsen av stadsägan nr 462 i söder. Härigenom skulle till motförslagets 12. distrikt läggas även en del av Lundby församling, medan distriktet i övrigt skulle tillhöra domkyrkoförsamlingen.

N:o 163.
Ang. förslag till ny valdistriktsindelning.

Magistratens 12. distrikt.

Detta distrikt motsvarar förslagsställarens 13. distrikt, jämte nyssnämnda område mellan Kronvägen och Solvägen, vilket som sagt hänförts till motförslagets 12. distrikt.

Magistratens 13. distrikt motsvarar den del av förslagsställarens 14. distrikt som är belägen inom S:t Ilians församling. Som förut nämnts hänföres till förslagsställarens 14. distrikt även ett område av domkyrkoförsamlingen (norra delen av magistratens 10. distrikt).

Beträffande valkretsindelningen föreslår förslagsställaren att till östra valkretsen föras 1—7 och 9 distrikten och till västra valkretsen de övriga. Härigenom finge östra valkretsen med 21.118 röstberättigade välja 25 stadsfullmäktige och den västra valkretsen med 19.802 röstberättigade 23 stadsfullmäktige.

Vid sammanträde med beredningsutskottet ha såväl magistratens representanter som förslagsställaren haft tillfälle att närmare utveckla sina synpunkter på de olika förslagen.

Beredningsutskottet vill, efter förnyad granskning av ärendet, för sin del anföra följande.

Förslagsställaren har vid utarbetande av motförslaget velat i största möjliga utsträckning taga hänsyn till valmanskårens berättigade önskemål att få avlämna sina röster å valställe, beläget så nära som möjligt i förhållande till de röstberättigades bostäder. Emellertid tillkommer avgörandet beträffande vallokalernas belägenhet uteslutande magistraten och kan därför i denna ordning icke komma under närmare bedömande. Frågan om vallokalerna kan alltså ej sammankopplas med valdistriktsindelningen. Beredningsutskottet, som för sin del vill kraftigt understryka det berättigade i sålunda av förslagsställaren framställda önskemål, har erfarit, att magistraten ämnar taga all möjlig hänsyn till de rimliga önskemål, som i detta hänseende kunna framställas.

Vidkommande därefter indelningen i valdistrikt, kan beredningsutskottet icke finna annat, än att magistratens förslag innebär en ändamålsenlig och riktig avvägning mellan de olika av magistraten föreslagna distrikten med hänsyn tagen till den inom samma distrikt rådande eller inom närmaste framtiden förväntade bebyggelsen. Gentemot den av förslagsställaren förordade distriktsindelningen kunna enligt utskottets mening anföras i synnerhet följande erinringar.

Magistratens 3. distrikt omfattar 1.983 röstberättigade. Därest områdena norr om Tråddragargatan borttoges från distriktet, kommer antalet röstberättigade att stanna vid c:a 1.700, innebärande en väl kraftig minskning. Dessutom skulle en dylik indelning sönderdela en fastighet, stadsägan nr 2641, i två delar, vardera hänförlig till olika valdistrikt.

Emot den föreslagna uppdelningen av magistratens 4. distrikt i en del väster och en del öster om järnvägen kan anföras, att området väster om järnvägen, motförslagets 5. distrikt, omfattande i huvudsak Aseas och Metallverkens industriområden, icke skulle komma att omfatta mer än 500 röstberättigade och sålunda förete allt för stor avvikelse från övriga distrikt. Vad beträffar slutligen de delar, vari motförslaget enligt vad ovan framhållits skulle komma att spränga församlingsgränserna sålunda, att skilda delar av samma

valdistrikt skulle komma att hänföras till olika församlingar, har redan vid förra stadsfullmäktigesammanträdet från magistratens sida framhållits, att en dylik anordning skulle medföra, att jämlikt gällande bestämmelser varje sådan mindre del av församlingen skulle vid kyrkofullmäktigeval utgöra särskilt valdistrikt. Sålunda skulle t. ex. förut omförmälda område mellan Kronvägen och Solvägen, omfattande 75 à 100 röstberättigade, utgöra ett eget valdistrikt vid kyrkofullmäktigeval. Beredningsutskottet måste för sin del biträda magistratens uppfattning om olämpligheten av en dylik anordning.

N:o 163. *Ang. förslag till ny valdistriktsindelning.*

Beredningsutskottet anser därför, att magistratens av beredningsutskottet tillstyrkta förslag om indelning i valdistrikt bör oförändrat antagas av stadsfullmäktige med allenast nedan angivna ändringar.

Från magistratens egen sida har framförts förslag till en omdelning av magistratens 10. distrikt sålunda, att gränsen mellan 10. och 11. distrikten komme att gå i en huvudsakligen rak linje efter Stora gatan väster ut till Hammarbygatan. Därvid skulle sålunda den söder om Stora gatan belägna delen av 10. distriktet i stället hänföras till 11. distriktet, medan 10. distriktet komme att omfatta dels områdena norr om Stora gatan, dels ock den del av 11. distriktet, som är belägen mellan S:t Ilians församlingsgräns och Djäknebergsgatan.

Härigenom skulle 10. distriktet erhålla följande gränser, nämligen ett område, som med början i norr begränsas av Svartån, Stora gatan, Hammarbygatan och östra gränsen av S:t Ilians församling.

11. distriktet skulle åter erhålla följande gränser, nämligen det område, som med början i norr begränsas av Svartån, Mälaren, östra sidan av Stensborg, Gästgivarvägens förlängning till järnvägen, Gästgivarvägen, Sveavägen, Fullerövägen, Kronvägen, södra sidan av stadsägan nr 462, Solvägen, Hammarbygatan och Stora gatan. Lämpliga vallokaler bleve då för 10. distriktet Djäknebergsskolan och för 11. distriktet Flickskolan.

Enligt av kronokassören verkställd uträkning skulle härigenom det nya 10. distriktet komma att innehålla 2.442 röstberättigade och det nya 11. distriktet 2.640 röstberättigade i stället för tidigare resp. 2.514 och 2.568 röstberättigade.

Beredningsutskottet håller före, att sålunda föreslagen omdelning av 10. och 11. distrikten innebär påtagliga fördelar i förhållande till det tidigare förslaget utan att allt för mycket förrycka proportionen mellan valdistrikten. Enligt vad beredningsutskottet erfarit delas denna uppfattning jämväl av motförslagets författare.

Vid nu angivna förhållanden och då föreslagen omdelning av 10. och 11. valdistrikten ej inverkar på relationen mellan de båda av magistraten föreslagna valkretsarna har beredningsutskottet icke heller funnit skäl frångå sin tidigare ståndpunkt beträffande magistratens förslag till indelning av staden i valkretsar.

Åberopande vad sålunda anförts får beredningsutskottet hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att till alla delar bifalla magistratens, av utskottet tidigare tillstyrkta förslag till indelning av staden i valdistrikt och val-

N:o 168.
Ang. förslag till ny valdistriktsindelning.

kretsar med allenast den ändringen ifråga om 10. och 11. valdistrikten, som här ovan föreslagits.

Västerås den 13 oktober 1943.

För beredningsutskottet:

GÖSTA SJÖBERG.

/*Per Siösteen.*

Västerås 1943. Vestmanlands Läns Tidnings AB:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1943 Den 25 november XIX

N:o 164.

Utredning angående införlivning med Västerås stad av Badelunda socken m. m.

RESOLUTION.

Närlagda utredning angående införlivning med Västerås stad av Badelunda socken m. m. överlämnas till stadsfullmäktige i Västerås, som anmodas att snarast möjligt däröver avgiva yttrande.

Övriga till ärendet hörande handlingar finnas tillgängliga å landskansliet och kunna erhållas efter rekvisition.

Västerås slott i landskansliet den 23 oktober 1943.

På tjänstens vägnar:

E. HOLMQVIST.

Ärendets uppkomst.

I skrivelse till kungl. kammarkollegiet den 3 december 1942 väckte länsstyrelsen i Västmanlands län, med stöd av 24 § i lagen den 13 juni 1919 om ordning och villkor för ändring i kommunal och ecklesiastik indelning, hos kollegiet fråga om införlivning med Västerås stad av vissa delar av Badelunda socken, eventuellt hela socknen samt hemställde, att utredning i ärendet måtte verkställas genom kollegiets försorg. Vid skrivelsen funnos fogade yttranden av stadsfullmäktige i staden och kommunalfullmäktige i socknen ävensom ett kartblad, därå biträdande länsarkitekten inlagt vissa bebyggelseområden i socknen.

Med anledning härav uppdrog kollegiet genom beslut den 1 februari 1943 åt undertecknad att såsom särskild utredningsman verkställa utredning i ärendet.

Allmän orientering.

Västerås stad ligger kring Svartåns nedersta lopp och mynning i Västerås-fjärden i Mälaren. Den största näringsgrenen i staden är industrien, därvid särskilt märkes den elektrotekniska industrien. Befolkningens fördelning på olika yrkesgrupper var år 1940: industri och hantverk 64,2 procent, handel 15,0 procent, allmän förvaltningstjänst och fria yrken 9,2 procent, samfärdsel 6,1 procent, husligt arbete 2,7 procent, jordbruk med binäringar 2,4 procent och ospecifi-

N:o 164.
Ang. införlivning med Västerås stad av Badelunda socken m.m.

cerad verksamhet 0,4 procent. Den 1 januari 1918 införlivades med staden S:t Ilians och Lundby socknar. Staden har en areal av 63,59 kvadratkilometer, därav 63,30 kvadratkilometer i land. Av arealen belöper på Domkyrkoförsamligen 17,27, på S:t Ilians församling 25,96 och på Lundby församling 20,36 kvadratkilometer.

Badelunda socken begränsar Västerås stad i öster. Socknen har en areal av 44,64 kvadratkilometer, därav 44,59 kvadratkilometer i land. Av landarealen utgör 21,72 kvadratkilometer odlad jord och 21,50 kvadratkilometer skogs- och hagmark.

Folkmängden i staden och socknen.

Folkmängden i staden och socknen har utvecklat sig på följande sätt:

Den 1 januari år	Västerås stad	Badelunda socken
1920	29.530	1.050
1925	29.920	1.028
1930	29.921	1.046
1935	31.794	1.246
1936	32.569	1.434
1937	33.834	1.549
1938	35.378	1.568
1939	36.551	1.621
1940	37.848	1.776
1941	38.729	1.845
1942	39.433	1.900
1943	40.797	1.935

Förutsättningar för en inkorporering.

Inom Badelunda socken har invid gränsen till Västerås stad sedan flera år tillbaka vissa områden varit föremål för en livlig byggnadsverksamhet. Huvudsakligen är det fråga om bostadsbebyggelse men även en del industri förekommer. Bebyggelsen är särskilt omfattande invid rikshuvudvägen Stockholm —Västerås. Det förnämsta bebyggelseområdet, som ligger omedelbart intill stadsgränsen, benämnes Skiljebo och är å ovannämnda av biträdande länsarkitekten upprättade karta betecknat med I. För dessa områden erfordras givetvis en reglering av byggnadsverksamheten. I detta syfte har länsstyrelsen stegvis fastställt avstyckningsplaner för områdena. Dessa avstyckningsplaner finnas utmärkta med gul färg å sagda karta. Bebyggelsen har numera nått en sådan omfattning, att en bättre och fastare reglering av byggnadsverksamheten är erforderlig. Länsstyrelsen har emellertid låtit det bero med upprättande av byggnadsplan och det av två skäl. Frågan om fastställande av stadsplan för de angränsande delarna av Västerås stad har nämligen varit aktuell på senare tid, och vidare har spörsmålet om ordnandet av trafikledernа för såväl genomfarts- som lokaltrafiken stått på dagordningen. Dessa frågor böra givetvis lösas i samband med frågan om byggnadsplan inom socknen. Numera har stadsplan färdigställts och av Kungl. Maj:t fastställts för det område av ifrå-

N:o 164.
Ang. införlivning med Västerås stad av Badelunda socken m.m.

gavarande del av staden, som är beläget norr om Stockholmsvägen. För området söder om Stockholmsvägen har uppgjorts ett förslag till stadsplan, som för närvarande är föremål för myndigheternas prövning. I och härmed har frågan om byggnadsplan för det angränsande sockenområdet ävensom frågan om rikshuvudvägens sträckning österifrån fram till staden blivit aktuella. Den kommande planläggningen av Skiljeboområdet och den alltjämt växande bebyggelsen på båda sidor om stadsgränsen kan med sannolikhet förväntas medföra, att detta område snart nog kommer att helt sammanväxa med staden och sålunda bliva närmare förbundet med staden än med socknen i övrigt. Ett ytterligare skäl att förmoda en sådan utveckling ligger i den omständigheten, att befolkningen inom Skiljeboområdet så gott som uteslutande har sin sysselsättning i staden. Någon ändring i detta förhållande lärer icke vara att förvänta. Med hänsyn härtill har länsstyrelsen ansett, att, innan man tager definitiv ställning till frågan om byggnadsväsendets ordnande inom Skiljeboområdet, det bör tagas under övervägande, om icke området bör inkorporeras med staden.

Vid bedömningen av inkorporeringsfrågan bör ännu en omständighet beaktas, nämligen de nuvarande och planerade anläggningarna för flygvapnet. Inom socknen ligger för närvarande Västmanlands flygflottiljs flygstation vid Hässlö med flera anläggningar. Flottiljens kaserner och centrala flygverkstaden äro däremot belägna inom staden i omedelbar närhet av sockengränsen. Enligt statsmakternas beslut kommer emellertid flygflottiljen i dess helhet att förläggas till Hässlö. I proposition till 1942 års lagtima riksdag föreslog nämligen Kungl. Maj:t bland annat uppförande av ett nytt kasernetablissement vid Hässlö och detta förslag bifölls av riksdagen. De nya kasernbyggnaderna äro nu under uppförande och äro avsedda att tagas i bruk under år 1944.

De nuvarande kasernerna i staden skola efter färdigställandet av de nya kasernerna i socknen tagas i anspråk för underofficers-, signal- och tekniska skolor samt för flygförvaltningens centralförråd för intendenturmaterial.

Vidare föreslog Kungl. Maj:t i proposition till 1943 års lagtima riksdag bland annat uppförande av bostäder för personal jämte erforderliga markförvärv beträffande flygflottiljen och centrala flygverkstadens filial i Hässlö.

I propositionen anfördes i huvudsak följande:

"Intresse för egnahemsbildning ansåges icke föreligga bland officerare och knappast heller bland underofficerare. Däremot kunde sådant intresse i någon mån påräknas bland de kollektivanställda. Kronan ägde icke någon för bostadsändamål lämplig tomtmark vid Hässlö. Mark kunde emellertid förvärvas genom avstyckning från Hamre och Hälla gårdar.

Ej heller beträffande de för centrala flygverkstadens personal avsedda bostäderna kunde någon kommunal eller enskild byggnadsverksamhet väntas komma i fråga. Invid huvudverkstaden ägde kronan lämplig tomtmark. Detta vore, som förut nämnts, icke förhållandet vid Hässlö. Markfrågan borde där sammankopplas med motsvarande fråga för flygflottiljen. Vid huvudverkstaden, där egnahem relativt lätt torde kunna försäljas, borde enfamiljshusbebyggelse eftersträvas. — — — — — — — — — — — — — — — —

Rörande bostadssituationen i Västerås hade stadens myndigheter uttalat som sin uppfattning, att det synes bliva svårt att inom ramen av de lägenhetsbestånd, som beräknades tillkomma intill den 1 oktober 1943, inrymma de för

N:o 164. *Ang. införlivning med Västerås stad av Badelunda socken m.m.*

försvarsväsendets personal erforderliga lägenheterna. Efterfrågan på bostäder hade nämligen de senaste åren varit så stor, att bostadsproduktionen icke kunnat hålla jämna steg med densamma. Man föresloge därför från stadens sida, att kronan skulle underlätta vidare bostadsproduktion genom att exploatera ett densamma tillhörigt område söder om Stockholmsvägen och i anslutning till befintlig bebyggelse. Området, som låge lämpligt till, vore icke stadsplanerat, men det ansåges icke uteslutet, att där kunde byggas på avstyckningsplan, och staden vore icke främmande för tanken att främja bebyggelsen genom framdragande av gator och ledningar."

Propositionen bifölls av riksdagen.

Vid förfrågan hos försvarets bostadsanskaffningsnämnd har upplysts, att arbetet med genomförandet av dessa projekt kommer att påbörjas under våren 1944.

Några stadsmässiga anordningar finnas inom socknen huvudsakligen endast i Skiljeboområdet.

Avloppsfrågan inom detta område är relativt välordnad. Täckta underjordiska ledningar finnas å flertalet av de bebyggda tomterna. Anordningar för avloppsvattnets oskadliggörande finnes däremot icke. Visserligen undergår vattnet viss rening i s. k. emscherbrunnar, men sedan vattnet lämnat dessa, avledes det genom öppna diken till Mälaren. En sådan anordning är icke i längden tillfredsställande.

Några vattenledningar har icke ordnats av kommunen utan vattenförsörjningen sker genom enskilda brunnar.

Den elektriska belysningen inom socknen omhänderhaves av en distributionsförening.

Inom socknen finnes en frivillig brandkår.

Ifrågavarande bebyggelse inom socknen vid stadsgränsen, särskilt i Skiljeboområdet, är utan tvivel av den omfattning, att en fullt tillfredsställande ordning icke står att ernå med tillhjälp av de rättsinstitut, som äro avsedda för landsbygdsförhållanden. Även om socknen, såsom ovan framhållits, i viss utsträckning ordnat med avlopp inom dessa områden, återstår dock viktiga uppgifter, som vänta på sin rationella lösning. Dessa uppgifter böra givetvis lösas genom inkorporering, enär staden med sina större resurser bättre än socknen kan tillgodose de samhälleliga behoven inom områdena.

Även ur byggnadssynpunkt är det angeläget, att staden och den i socknen uppkomna tätbebyggelsen underkastas en enhetlig förvaltning genom en inkorporering. Därigenom skulle staden även erhålla möjlighet att utöva kontroll över bebyggelsens framtida utveckling härstädes, något som är särskilt önskvärt med hänsyn till den nu planerade byggnadsverksamheten för flygvapnets räkning.

Jämväl för stadsplaneväsendets del är det av fördel, om en inkorporering kommer till stånd. Visserligen kunna stadsplan och byggnadsplan i gränsområdet samordnas, men en dylik samordning löser icke de spörsmål, som äro förbundna med planernas genomförande. Exempelvis följer med byggnadsplan ej möjlighet att få åläggande för markägare att bidraga till gatukostnad. Ej heller medför byggnadsplan rätt till legalexpropriation, vilket är fallet med stadsplan.

N:o 164.
Ang. införlivning med Västerås stad av Badelunda socken m.m.

Att en fördelning — på sätt ovan angivits — inom två kommuner av flygvapnets anläggningar med den därtill knutna personalen lätt kan medföra olägenheter av olika slag ur kommunal synpunkt är uppenbart. Det bästa sättet att undvika dessa olägenheter synes mig vara att samtliga anläggningar jämte personal hänföras till en kommun genom inkorporering med staden.

Av vad sålunda anförts är enligt min mening ådagalagt, att flera förutsättningar för en inkorporering föreligga.

Inkorporeringens omfattning.

Fråga uppstår nu, huru stor del av socknen, som bör införlivas med staden.

Först och främst bör inkorporeringen omfatta de områden, för vilka länsstyrelsen fastställt avstyckningsplaner, d. v. s. Skiljeboområdet, beläget på hemmanen Lundby, Gryta och Högby samt vissa delar av hemmanen Hamre och Hälla. Med hänsyn till den alltjämt växande bebyggelsen härstädes bör emellertid vid en inkorporering stadens område givas en sådan omfattning, att förortsbildningen kan helt förläggas inom stadens gränser. Detta ligger även i stadens intresse, enär kostnaderna för att taga hand om en uppväxande bebyggelse med iordningställande av gator och avlopp m. m. bliva mycket större än kostnaderna för ett stadsmässigt ordnande av ett redan från början till staden hörande område. På grund härav bör i inkorporeringsområdet ingå jämväl mark, som medgiver gott utrymme för bebyggelsens väntade tillväxt.

Vidare bör, såsom ovan nämnts, till staden överföras flygvapnets anläggningar vid Hässlö.

Slutligen bör vid denna områdesbestämning iakttagas, dels att för undvikande av fastighetsdelning områdets gräns om möjligt sammanfaller med bestående fastighetgränser, dels ock att området erhåller en lämplig arrondering.

Med beaktande av ovan angivna synpunkter har vid sammanträde med representanter för staden och socknen såsom lämpligt område för inkorporering föreslagits hemmanen Bjurhovda, Gryta, Högby, Lundby, Hälla, Hamre, Hässlö och norra delen av Björnö. Detta område har närmare angivits å en av stadsingenjören F. Schiött den 25 februari 1943 upprättad karta.

De ekonomiska konsekvenserna för socknen av delinkorporering.

Sedan nu frågan, huru stor del av socknen, som bör införlivas med staden, besvarats, skall här undersökas, vilka de ekonomiska konsekvenserna för socknen komma att bliva av en dylik indelningsändring.

De uppgifter, som ligga till grund för de följande beräkningarna, hava lämnats av ordföranden i socknens kommunalnämnd.

Folkmängden inom inkorporeringsområdet uppgick den 1 januari 1943 till 938 personer. Då hela socknen vid samma tidpunkt hade 1.935 invånare, utgör områdets invånarantal 48,5 procent eller inemot hälften av hela socknens.

Skatteunderlaget i socknen och i området under ett vart av åren 1940, 1941 och 1942 (på grundval av 1939, 1940 och 1941 års taxeringar) utgjorde:

N:o 164.
Ang. införlivning med Västerås stad av Badelunda socken m.m.

	1940	1941	1942	Medeltal	Procent av socknens skatteunderlag	Återstående skatteunderlag i socknen
Hela socknen	15.360	16.733	19.002	17.031		
Området	11.703	12.814	14.446	12.987	76,3	4.044

Utdebiteringen per skattekrona för allmän kommunalskatt (alltså ej inräknat vägskatt, landstingsskatt och tingshusmedel) utgjorde inom socknen för ett vart av åren 1940, 1941 och 1942 (enligt beslut under åren 1939, 1940 och 1941) respektive 7: 10, 7 och 7 kronor, därav för den kyrkliga kommunen respektive 1: 15, 1: 10 och 1: 10 kronor.

Influten allmän kommunalskatt utgjorde under ett vart av åren 1940, 1941 och 1942:

	1940	1941	1942	Medeltal	Procent av hela socknens skatteinkomst
Hela socknen	80.947	93.354	97.252	90.517	
Området	59.455	70.334	73.480	67.756	74,9

Socknens till området lokaliserade utgifter för skolväsen, fattigvård, barnavård och folkpensionering m. m. utgjorde under ett vart av åren 1940, 1941 och 1942:

	Skolväsen	Fattigvård	Barnavård	Folkpensionering m. m.	Summa
1940	4.225	3.426	1.820	3.781	13.252
1941	4.400	5.324	1.440	4.743	15.907
1942	4.625	4.999	1.750	5.176	16.550
Medeltal					15.236

På området är Hamre folk- och småskola belägen. Skolan är taxerad till 20.000 kronor. Vidare ligger på området — vid Gryta — en föreningslokal, som ännu ej taxerats, enär byggnaden blev färdig först i januari 1943. Tomten är inköpt för 3.000 kronor. I denna fastighet har kommunen tecknat andelar för 5.000 kronor och gått i borgen för inteckningslån på 20.000 kronor.

Genom att från beloppet för influten kommunalskatt från området draga beloppet för kommunala utgifter för området erhålles den årliga nettoförlust, som en införlivning av området skulle medföra för socknen. Om denna nettoförlust divideras med antalet i socknen efter införlivningen återstående skattekronor, kommer man fram till den ökning i den kommunala utdebiteringen, som en införlivning skulle förorsaka.

N:o 164. *Ang. införlivning med Västerås stad av Badelunda socken m.m.*

Med utgångspunkt från ovanstående beräkningar skulle sålunda en införlivning av området för socknen medföra en årlig nettoförlust av (67.756 — 15.236 =) i runt tal 52.500 kronor, innebärande en ökning av utdebiteringen av allmän kommunalskatt i socknen med (52.500 : 4.044 =) cirka 12 kronor 98 öre per skattekrona. Genom en dylik indelningsändring skulle socknen berövas 48,5 procent av sin folkmängd och 74,9 procent av sitt skatteunderlag, varefter återstoden av socknen skulle få en folkmängd av 997 personer och ett skatteunderlag av 4.044 skattekronor.

Det synes mig alldeles uppenbart, att återstoden av socknen icke kan bestå såsom självständig kommun. Detta har också under utredningens gång framhållits av socknens representanter.

Härav följer, att vid en indelningsändring av den omfattning, som ovan angivits, återstoden av socknen måste antingen även den införlivas med staden eller också läggas till en eller flera angränsande kommuner.

Totalinkorporering eller uppdelning av socknen?

Badelunda socken begränsas i norr, öster och söder av Hubbo, Tillberga, Björksta, Kungsåra och Irsta socknar. Av dessa är det, såsom en blick på kartan giver vid handen, egentligen endast Hubbo och Irsta socknar, som skulle kunna ifrågakomma för inkorporering av dem angränsande delar av Badelunda socken. Emellertid har Badelunda sockens representanter uttalat såsom sin bestämda mening, att i händelse av inkorporering socknen icke bör splittras på flera kommuner utan helt införlivas med staden. Att mot socknens bestridande uppdela densamma för att överflytta vissa områden till angränsande socknar anser jag icke böra ifrågakomma. Följaktligen återstår för indelningsändringens genomförande endast den utvägen, att socknen i sin helhet införlivas med staden.

Då staden till folkmängden är cirka 20 gånger större än socknen, kommer givetvis i den med socknen utvidgade staden befolkningen i de stadsmässigt bebyggda delarna att erhålla kvalificerad majoritet i förhållande till befolkningen i stadens landsbygdsbetonade delar.

Nackdelar av att områden av landsbygdskaraktär tillhöra stad.

Mot en införlivning med staden av hela socknen talar givetvis att en stad i regel icke kan hava behov av att inom sitt område hava vare sig rena jordbruksfastigheter eller vidlyftiga skogs- och ödemarker.

Här nedan skall i korthet lämnas en redogörelse för de förändringar på kommunalförvaltningens och näringslivets områden, som en införlivning till följd av gällande lagstiftning kommer att medföra för socknen.

Lagen om kommunalstyrelse för stad kommer att gälla för det införlivade området i stället för lagen om kommunalstyrelse på landet. Därav följer som bekant, att kommunalfullmäktige och kommunalnämnd komma att ersättas av stadsfullmäktige och drätselkammare.

Stadsplanelagen förutsätter, att endast en del av stads område skall stadsplaneläggas. Även stomplan kan avse endast del av stadens område. Detsamma är förhållandet med utomplansbestämmelser. Ytterområdena kunna alltså förbli oberörda.

N:o 164.
Ang. införlivning med Västerås stad av Badelunda socken m.m.

Jämlikt lagen om fastighetsbildning i stad skall för varje stad finnas ett fastighetsregister, bestående av tomtbok för tomterna och stadsägobok för övriga fastigheter. Registret skall uppläggas och föras på stadens bekostnad. Enligt övergångsbestämmelserna till lagen kan för område, som införlivats med stad, med Kungl. Maj:ts medgivande under viss tid, dock högst 10 år, föras fastighetsregister enligt de för landsbygden gällande föreskrifter. Fastighetsbildningslagen medgiver, till skillnad från jorddelningslagen, att avstyckning från jordbruks- eller skogsfastighet kan ske utan hänsyn till denna fastighets karaktär, d. v. s. även så att fastighetens lämplighet för jordbruks- eller skogsändamål äventyras. Enligt fastighetsbildningslagen kan avstyckning under villkor om sammanläggning ej ske. Fastighetsgräns i stad kan bestämmas antingen i den ordning, som gäller för tomtmätning, eller, om sakägare det påfordrar, enligt jorddelningslagens föreskrifter.

Byggnadsstadgans i dess 80 § intagna föreskrifter om byggande utom stadsplan bli tillämpliga på alla de delar av staden, som ej äro belagda med stomplanebestämmelser eller utomplansbestämmelser. Detta kan naturligtvis vara till olägenhet inom områden med ren landsbygdskaraktär. Emellertid föreskrives i 7 mom. av paragrafen, att dennas bestämmelser icke skola tillämpas med avseende å ekonomibyggnader till jordbruksfastighet, och vidare stadgas i 81 §, att i byggnadsordningen må i fråga om byggande utom stadsplan stadgas undantag från föreskrifterna i kapitlet om byggande, i den mån sådant betingas av ortsförhållandena eller eljest finns påkallat. Genom föreskrift av sistnämnda slag kan område i stad alltså i allo likställas med landsbygd.

Bestämmelserna i ordningsstadgan för rikets städer äro enligt § 19 gällande för "stads område" endast där sådant särskilt finnes utsatt. Med "stads område" förstås enligt samma paragraf de utom den egentliga staden belägna men ändock till staden lydande och inom dess rågång befintliga ägor. Hit höra tydligen områden med landsbygdskaraktär.

Föreskrifter angående "stads område" förekomma i §§ 6—8, 10, 11, 13 och 18.

I en del av dessa föreskrifter är det endast fråga om att stadsstyrelsen skall kunna utfärda förbud eller reglementariska föreskrifter i något avseende för viss plats eller visst område. Att sådan möjlighet beredes, kan icke rimligen anses medföra någon olägenhet, då möjligheten naturligtvis icke är avsedd att utnyttjas annat än där behov av förbud eller föreskrifter yppats. I andra fall är det fråga om särskilda straffbestämmelser för vårdslöshet med eld, hindrande av vattenhämtning vid allmän brunn o. d. Icke heller dessa bestämmelser torde medföra någon olägenhet för ytterområdena.

De inom "stads område" tillämpliga föreskrifter, som kunna anses innefatta inskränkning i rörelsefriheten inom ytterområdena, äro egentligen endast två:

Verkställer någon å sin enskilda mark eller tillåter annan att där verkställa grävning, så att skada för annan eller flera därav uppstått eller uppkomma kan, äger polismyndighet att förbjuda vidare grävning å stället eller föreskriva, hur den må fortsättas, ävensom förordna vad därutöver bör till skadans eller farans undanröjande göras eller iakttagas (§ 8).

I § 13 meddelas vidare de bekanta bestämmelserna om tillstånd till och anmälningsplikt i fråga om allmänna möten och andra tillställningar.

Möjligheten att ingripa mot den som gräver på ett för grannarna farligt

N:o 164.
Ang. införlivning med Västerås stad av Badelunda socken m.m.

sätt är uppenbarligen av mycket ringa praktisk betydelse inom de icke tättbebyggda delarna i en stad. Inskränkningarna i mötesfriheten åter kunna vara av större betydelse. I viss utsträckning äro de emellertid redan enligt kungl. kungörelse och förordning den 10 juni 1932 tillämpliga på landsbygden.

I 50 § brandstadgan föreskrives, att de i stadgan för stad meddelade bestämmelserna skola gälla jämväl stadens icke planlagda område, dock att länsstyrelsen må för sådant område medge de avvikelser från bestämmelserna, som kunna anses vara av behovet påkallade. Bestämmelserna för stad innefatta en noggrannare reglementering än bestämmelserna för landet, men detta kompenseras i regel av förmånligare ställning i avseende å taxor för brandförsäkringspremier.

Enligt 32 § i hälsovårdsstadgan skola de hälsovårdsföreskrifter, som finnas meddelade i stadgans 1 kapitel (om allmänna hälsovården i stad) gälla endast för stads planlagda område. För övriga delar av staden tillämpas hälsovårdsföreskrifterna i 2 kapitlet (om allmänna hälsovården på landet), därest ej i särskild ordning annat beslutits. I hälsovårdshänseende är det alltså icke någon skillnad mellan stads icke planlagda område och verklig landsbygd.

Enligt tryckfrihetsförordningens § 1 mom. 5 får tryckeri icke anläggas på rena landsbygden utan endast i stad eller inom ½ mil därifrån samt i köping avensom i municipalsamhälle, där Kungl. Maj:t finner, att tryckfrihetsombud kunna förordnas.

I 9 § av kungl. förordningen den 18 maj 1928 angående explosiva varor stadgas förbud mot tillverkning av vissa explosiva varor inom stad, köping eller byggnadsmunicipium, och enligt 9 § 2:o) i kungl. förordningen den 7 oktober 1921 angående eldfarliga oljor gälla för tillverkning av vissa dylika oljor vissa särbestämmelser för stad, köping och byggnadsmunicipium.

Enligt kungl. förordningen den 24 juli 1903 angående förvaltningen av städernas skogar äro dessa ställda under kungl. domänstyrelsens vård och inseende.

Av det anförda framgår, att det finns möjlighet att i stad undantaga ytterområden av landsbygdskaraktär från de flesta av de särskilda föreskrifter, som i lag och författning äro meddelade för stad.

Visserligen kan det synas egendomligt att först förordna, att ett område skall tillhöra stad och sedan omintetgöra flertalet av förordnandets rättsverkningar genom att undantaga området från de för stad gällande reglerna. Förfarandet har dock sitt berättigande, då, som i ett fall som detta, området icke kan bestå såsom självständig kommun och det möter svårigheter att föra området till någon annan kommun än staden.

Stadens och socknens ekonomiska ställning.

Innan jag går in på frågan om de ekonomiska verkningarna för staden av socknens införlivning med densamma, skall jag här lämna en redogörelse för de båda kommunernas ekonomiska ställning.

Beträffande det kommunala skatteunderlaget och utdebiteringen per skattekrona av allmän kommunalskatt i socknen har uppgifter därom lämnats redan tidigare, men för jämförelse antecknas här nedan dessa uppgifter ånyo jämsides med motsvarande för staden.

N:o 164.
Ang. införlivning med Västerås stad av Badelunda socken m.m.

Skatteunderlaget.

År	Västerås stad	Badelunda socken
1940	571.393	15.360
1941	649.176	16.733
1942	674.405	19.002

Utdebiteringen per skattekrona.

År	Västerås stad	Badelunda socken
1940	7: 10	7: 10
1941	7: 10	7: —
1942	7: 30	7: —

Kommunernas inkomst- och utgiftsstater för år 1943 balansera:

i staden på 13.532.576: 90 kronor (varav likvider mellan stadens förvaltningar 1.864.911: 89 kronor),

i socknen på 80.546: — kronor.

Kommunernas förmögenhetsställning framgår av följande tablåer över deras tillgångar och skulder vid 1942 års utgång:

Västerås stad:

Tillgångar:

Fasta tillgångar:

Fastigheter	26.074.218: 50	
Inventarier	1.385.472: 62	
Investeringar: aktier och fordringar	4.739.977: 59	32.199.668: 71

Rörelsetillgångar:

Kassamedel, kontant	6.128: 60	
Kassamedel, bankräkningar	313.375: 62	
Diverse fordringar	2.576.826: 18	
Lager och förråd	1.017.391: 70	3.913.722: 10
Förskotterade medel		5.284.929: 18

Skulder:

Fasta skulder: Lån	16.929.234: 86	
Rörelseskulder	3.002.147: 63	
Reserverade medel	3.156.597: 01	
Reserverade överskott av skattemedel	407.339: 16	
Dito i flera års skattestater	1.022: 05	
Reserverade överskott av lånemedel	4.075: 76	
Reserverade inkomstmedel	977.569: 35	
Fondmedel	1.649.900: 32	26.127.886: 14

N:o 164.
Ang. införlivning med Västerås stad av Badelunda socken m.m.

Badelunda socken:

Tillgångar:

Kassabehållning	17.527: 64	
Fastigheter tax.-v.	34.600: —	
Skolstyr. fastigh.-tax.	55.000: —	
Aktier och obligationer	8.991: —	116.118: 64

Fondvalutor:

Kommunalnämnden:

Skogsfondens konto	11.265: 04	
Viktor o. Greta Anderssons fond	4.630: 36	
Magasinsfonden	4.846: 05	
Skogsaccisfond	6.600: 91	
Kassaförlagsfond	4.063: 67	
Reservfond	3.574: 25	34.980: 28

Skolstyrelsen:

Berglundska fonden	4.396: 86	4.396: 86

Fattigvårdsstyrelsen:

Törnblomska fonden	4.178: 86	
Engstedts och Kjellbergs fond	701: 19	4.880: 05
	Kronor	160.375: 83

Skulder:

Barnavårdsnämnden, kassörens förskott	31: 04
Fattigvårdsstyrelsen, kassörens förskott	2.996: 30
Skolstyrelsen, kassörens förskott	983: 69

Låne-Konto:

Västm. Läns Sparb., lån för ålderdomshem	8.645: 90	
Lån i Skogsfonden	9.468: 35	
Lån i Magasinsfonden	4.846: 05	
Inteckning i fastigheten Hejarne	5.000: —	
Skolkassans amorteringslån	11.133: 98	39.094: 28

Fondkapital:

Kommunalnämnden:

Motstående valutor	34.980: 28

N:o 164.
Ang. införlivning med Västerås stad av Badelunda socken m.m.

Skolstyrelsen:

Motstående valutor	4.880: 05
Kapital Konto	73.013: 33
Kronor	160.375: 83

Såsom framgår av ovanstående tablåer, utgör den bokförda nettoförmögenheten:

i staden 15.270.433: 85 kronor,
i socknen 73.013: 33 kronor.

De bokförda nettoförmögenheterna utgöra:

per skattekrona:
i staden 22: 64 kronor,
i socknen 3: 84 kronor,

per invånare:
i staden 374: 30 kronor,
i socknen 37: 73 kronor.

Båda kommunernas ställning kan alltså betecknas som god.

De ekonomiska konsekvenserna för staden av totalinkorporering.

På min begäran har staden låtit verkställa en beräkning av de ökade kostnader, som socknens införlivning med staden skulle förorsaka denna. Med anledning härav har från vissa av stadens delförvaltningar införskaffats uppgifter i frågan, varefter av drätselkammaren delegerade personer gjort en sammanställning av dessa uppgifter.

Stadens fattigvårdssyssloman har anfört följande:

"Såsom infordrad preliminär uppgift å de kostnadsökningar, som omedelbart skulle komma att inträda för fattigvård och barnavård vid en inkorporering av Badelunda socken, kan härmed meddelas, att, enligt erhållna uppgifter, utgöra kostnaderna under de sistförflutna 5 åren i genomsnitt pr år 19.700: — kr. för fattigvården, varav cirka 5.700: — belöper å Ålderdomshemmet, samt för barnavården i genomsnitt 3.200: — kr. pr år. De kostnadsökningar, som sålunda kunna beräknas inträda, torde motsvaras av ungefär sagda summor.

Det kan i detta sammanhang meddelas, att Björksta och Tortuna fattigvårdsstyrelser äga andelar i Ålderdomshemmet, som är beläget i Badelunda socken och är beräknat att kunna för vård mottaga 16 personer."

I sammanställningen har uttalats den meningen, att sammanlagda beloppet för fattigvård och barnavård, 22.900: — kronor, vore beräknat i lägsta laget, varför här utfördes en kostnad av 25.000:— kronor.

För det för Badelunda, Björksta och Tortuna socknar gemensamma ålderdomshemmet, däri Badelunda äger del med 11/30, upptogs år 1930 ett 20-årigt amorteringslån, varav den 31 december 1942 för Badelundas del återstod ett belopp av 8.645: 90 kronor. Hos kommunalnämnderna i Björksta och Tortuna socknar har jag gjort förfrågan, huruvida socknarna önskade inlösa Badelundas andel i ålderdomshemmet. Från Björksta har svar ännu icke inkommit. Tortuna kommunalnämnd har svarat, att så icke vore fallet för

N:o 164.
Ang. införlivning med Västerås stad av Badelunda socken m. m.

Tortunas del. Vid sådant förhållande bör staden vid en införlivning övertaga Badelundas andel i ålderdomshemmet, varmed även följer ansvaret för Badelundas andel i lånet.

Stadens folkskolinspektör har anfört:

"Badelunda sockens utgifter för folkskoleväsendet för år 1943 utgöra enl. fastställd stat ..... kr. 70.995: 40
De sammanlagda inkomsterna har beräknats till ..... „ 41.045: —
Det belopp, som skall uttaxeras utgör alltså ..... „ 29.950: 40

Sannolikt kommer detta belopp att något förskjutas uppåt efter en ev. inkorporering, särskilt på grund av att skolans socialpedagogiska anordningar äro vida mer utvecklade i staden. Härtill kommer, att socknen har mycket dåligt ställt med skollokaler. Kostnadsförslag och ritningar till ett nytt skolhus i Lundby, Badelunda, uppgjordes redan 1938. Redan då beräknades kostnaderna till 214.300: — kr. Vid nuvarande prisläge komma de att ställa sig mycket högre. Skollokalerna torde få betecknas som undermåliga och otillräckliga. I Skiljebo förhyr man lokaler, men anordningen är att betrakta som ett provisorium.

Förutom de årliga kostnader räntor, amortering, lön till vaktm., bränsle m. m., som ett nytt skolhus av här ifrågasatt storleksordning kan komma att kräva, torde i runt tal 35.000: — kr. behöva uttaxeras för folkskoleväsendet."

Kostnaderna för amortering å ny skola har i sammanställningen beräknats till 13.000 kronor samt årliga kostnaderna för driften av denna skola till 12.000 kronor, varför — förutom det av folkskolinspektören angivna beloppet *35.000 kronor* — här utförts ytterligare *25.000 kronor*.

Brandchefen har anfört:

"Med anledning av förfrågan angående eventuellt ökade omkostnader för brandväsendet vid ifrågasatt inkorporering av Badelunda kommun får jag härmed meddela, att jag icke anser någon omedelbar ökning av brandstyrkan eller brandmaterielen erforderlig av denna anledning.

Då vatten för eldsläckning så gott som saknas i de tättbebyggda områdena anser jag, att vattenledning med brandposter bör utdragas till Skiljebo och Årbylund, vilket torde ankomma på Tekniska verken att kostnadsberäkna.

Brandtelegrafen bör även utdragas till områdena ifråga. Detta skall ske successivt i samband med planerad utökning av brandtelegrafen inom de närmaste åren och föranleder ej kostnadsökning omedelbart vid inkorporering."

Någon omedelbar kostnadsökning för brandväsendet har därför icke beräknats.

Magistraten har anfört:

"Vid en inkorporering uppkomma kostnader i nedan nämnda hänseenden:

Fastighetsregisterväsendet: Kostnaderna härför har av stadsingenjören efter samråd med Kungl. Lantmäteristyrelsen beräknats för varje fastighet utgöra för arvode för förrättningsman för registerkarta och formulär 3, 6—13, inklusive erforderlig skrivhjälp 5: 50, för uppläggande av registret 2: —, för skrivhjälp därtill 0: 50 och för tryck och bindning 0: 50 kronor eller tillhopa 8 kronor 50 öre. I Badelunda socken finnas enligt vad magistraten inhämtat för närvarande 529 fastigheter. Då i förevarande hänseende med fastighet avses varje registrerad enhet, alltså även vägar, gemensamma undantag o. dyl.,

N:o 164. *Ang. införlivning med Västerås stad av Badelunda socken m.m.*

torde emellertid få räknas med ytterligare ett antal fastigheter. Kostnaden för uppläggande av fastighetsregister för socknen torde därför kunna beräknas uppgå till 5.000 kronor.

Fastighetsbok: Vid häradsrätten är, enligt vad magistraten inhämtat, beträffande samtliga fastigheter i socknen ny fastighetsbok upplagd, utgörande tillhopa fyra skruvliggarband. Därest dessa band få överlämnas till rådhusrätten, uppkommer ingen annan kostnad än för komplettering av fastighetsboken med stadsägobeteckningar, vilken kostnad kan beräknas till 200 kronor. Om den nuvarande fastighetsboken för Badelunda socken icke får överlämnas till rådhusrätten utan måste kvarbliva i häradsrättens arkiv, måste ny fastighetsbok uppläggas vid rådhusrätten. Kostnaden härför torde böra beräknas till minst 1.000 kronor.

Magistratens och rådhusrättens kansli: På grund av den arbetsökning, som föranledes av inkorporeringen, torde erfordras ökning av arbetskrafterna vid magistraten och rådhusrätten antingen genom anställande av ytterligare ett biträde eller genom anlitande av extra skrivhjälp. Kostnaden härför torde emellertid i stort sett täckas av ökade sportler.

Mantalsskrivnings- och kronouppbördsväsendet: Kronouppbördskassören har uppgivit att inkorporeringen torde föranleda ökning av antalet skrivbiträden å hans kontor med ytterligare ett biträde. Kostnaden härför kan beräknas till 2.400 kronor om året jämte dyrtidstillägg. Därjämte tillkommer kostnader för längder m. m., beräknade till 1.000 kronor om året.

Exekutionsväsendet: För närvarande finnes en fjärdingsman anställd för Badelunda, Irsta och Kärrbo socknar. Vederbörande landsfiskal har uppgivit, att denne företrädesvis sysslar med indrivning av utskylder och endast i ringa omfattning anlitas för arbetsuppgifter såsom polisman samt att indrivningsarbetet till övervägande del är att hänföra till Badelunda socken. Genom inkorporeringen uppkommer även ökad arbetsbörda å stadsfogdekontoret. Kostnaden för ökade arbetskrafter å stadsfogde- och exekutionskontoren torde sammanlagt kunna beräknas uppgå till det belopp, som åtgår för avlönande av en exekutor eller 3.000 kronor om året jämte dyrtidstillägg, vartill kommer kostnad för skrivmateriel, som ej kan närmare angivas.

Val: Vid en inkorporering torde tillkomma ytterligare ett valdistrikt. Då som regel 3 val hållas under varje period om 4 år, torde kostnaden för valdeputerade och andra valomkostnader kunna beräknas till 200 kronor om året."

Vad först angår kostnaden för uppläggande av fastighetsregister för socknen, torde detta knappast medhinnas under första året efter införlivningen. Staden synes med stöd av de här förut berörda övergångsbestämmelserna till lagen om fastighetbildning i stad böra inhämta Kungl. Maj:ts tillstånd att under exempelvis fem års tid efter införlivningen för socknen må föras fastighetsregister enligt de för landsbygden gällande föreskrifter. Med anledning härav bör den beräknade kostnaden för registrets uppläggande utslås på en tid av fem år med 1.000 kronor om året.

Vidkommande fastighetsboken för socknen torde intet hinder möta mot, att den nu hos inskrivningsdomaren i domsagan befintliga boken överlämnas till staden. Därför bör i denna beräkning endast upptagas en kostnad av 200 kronor för fastighetsbokens komplettering.

N:o 164.
Ang. införlivning med Västerås stad av Badelunda socken m. m.

Till magistratens kostnadsberäkning rörande exekutionsväsendet må endast fogas, att den för Badelunda, Irsta och Kärrbo socknar anställde fjärdingsmannen, som vid en införlivning lämpligen kan anställas som exekutor i staden, för närvarande har en lön av cirka 4.000 kronor, inklusive 22 procent dyrtidstillägg.

Magistratens kostnadsberäkningar synas mig sålunda böra upptagas till 1.000 kronor för fastighetsregister, 200 kronor för fastighetsbok, 3.400 kronor för mantalsskrivnings- och kronouppbördsväsen, 3.000 kronor för exekutionsväsen samt 200 kronor för val, eller tillhopa *7.800 kronor*.

Polismästaren har beräknat kostnadsökningen för polisväsendet i anledning av en inkorporering till 38.060 kronor. Härvid har räknats med en ökning av stadens polisstyrka av 6 poliskonstaplar. En dylik utökning av polisstyrkan torde emellertid icke vara behövlig.

Drätselkammarens delegerade hava också i sin sammanställning nedsatt beloppet till *12.000 kronor*. I detta belopp ingår kostnad för förstärkt bevakning ävensom kostnad för en radiobil. Beträffande radiobilen må anmärkas, att staden beslutat anskaffa en sådan — alltså avsedd för det nuvarande stadsområdet — och att vid en införlivning behov av ännu en dylik bil eventuellt kan uppkomma.

Den inom Irsta polisdistrikt anställde fjärdingsmannen bör som ovan framhållits, anställas som exekutor i staden. Enligt vad landsfiskalen i Västerås distrikt meddelat giver enbart restindrivningsverksamheten i Badelunda nästan full sysselsättning åt en person.

Rörande utbrytningen av Badelunda socken ur Irsta polisdistrikt har landsfiskalen meddelat följande:

"I vad ärendet avser fråga om polisverksamheten i Irsta polisdistrikt, därest Badelunda socken helt inkorporeras med Västerås, får jag framhålla, att någon olägenhet icke kan anses uppkomma vare sig ur statlig eller kommunal synpunkt. Både i fråga om egentlig polisverksamhet och indrivningsverksamhet synas i stället starka skäl tala för att Badelunda socken i sin helhet införlivas med staden. Irsta och Kärrbo socknar torde under sådant förhållande utan olägenhet kunna ingå i närgränsande polisdistrikt — antingen i Björksta polisdistrikt, omfattande Ängsö, Björksta och Kungsåra socknar, eller ock i Tillberga polisdistrikt, innefattande Tillberga, Hubbo, Tortuna samt Sevalla socknar.

Även ur den synpunkten, att Irsta polisdistrikt icke har några som helst byggnader eller förhyrda lokaler för arrestlokal eller annan särskild anordning för polisverksamheten eller indrivningsverksamheten torde Badelunda kommun kunna utgå från polisdistriktet."

Byggnadskontoret har beträffande gator och vägar anfört:

"Enligt för Västerås stad gällande gatukostnadsbestämmelser åligger det fastighetsägaren att bekosta anläggandet av gata utanför hans fastighet till halva den bredd, som täckes av den tillåtna hushöjden ökad med en fjärdedel.

De gator, som finnes inom Högby, Gryta och Lundby, för delar av vilka avstyckningsplaner fastställts under åren 1930—1939, äro av sådan bredd, att enligt stadens gatukostnadsbestämmelser gatukostnaden helt kommer att

N:o 164. *Ang. införlivning med Västerås stad av Badelunda socken m.m.*

vila på fastighetsägaren, därest bestämmelserna skola tillämpas för dessa områden.

Gatorna äro endast delvis utlagda. De äro så smala, att kantstenar ej i allmänhet kunna ifrågakomma. Avloppsbrunnar för dagvatten finnas ej. En komplettering med brunnar och översyn av körbanorna, som nu äro grusade, synas i allmänhet nödvändig innan gatorna skulle kunna överlämnas till allmänt underhåll. Dessa kostnader böra åvila fastighetsägarna.

Stockholmsvägen, som passerar genom dessa tätare bebyggda områden, är huvudinfart till staden österifrån och kommer möjligen att i denna del ingå i rikshuvudvägen Stockholm—Västerås—Örebro.

Med de höga krav, som måste ställas på denna kan man förutsätta, att nämnda bebyggelseområden vid en byggnads- eller stadsplans upprättande komma att bli föremål för genomgripande ändring av gatusystemet med avsikt att frilägga Stockholmsvägen från direkta utfarter från fastigheter och sidogator.

Hur denna omläggning kan komma att gestaltas och vilka kostnader för omläggningens genomförande komma att åvila, är för närvarande omöjligt att bedöma.

I den omfattning Stockholmsvägen kan bli föremål för omläggning med skilda cykelbanor m. m. torde 95 % statsbidrag kunna påräknas varför 5 % kommer att åvila staden. Denna omläggnings omfattning kan ej nu bedömas.

Samma kostnadsfördelning torde komma att gälla för de framtida beläggningsarbeten för allmänna vägsystemet inom Badelunda, som kan komma att erfordras.

Underhållet av vägdistriktet tillhörande 6 vägar inom Badelunda socken drog år 1942 en kostnad av 25.000:— kronor, vilken vid inkorporering skulle åvila staden.

Av denna kostnad beräknas 5.000:— kronor belasta de vägar, som falla inom det för delinkorporering föreslagna området. Som en sammanfattning kunna följande kostnader från Badelunda socken beräknas komma att belasta staden vid en inkorporering.

1. Stadens andel (c:a 5 % av anläggningskostnaderna + viss marklösen) för utbyggande av rikshuvudvägen med därmed sammanhängande omläggningar.

2. Stadens andel (c:a 5 % av anläggningskostnaderna) för framtida beläggningar av inkorporerade allmänna vägar.

3. Underhållet av allmänna vägar.

4. Underhållet av inom framtida stadsplan belägna nu befintliga gator, sedan dessa iordningställts på fastighetsägarens bekostnad:

Utökning i årliga statförslaget för byggnadskontoret och Vägar och gator för 25-årsperiod.

Byggnadskontoret	2.000:—
Gator, vägar:	
Underhåll och mindre förbättring av allmänna vägar högst 85 % statsbidrag c:a 15 % av 25.000:— minst	4.000:—
D:o inom tättbebyggt samhälle	5.000:—."

N:o 164.
Ang. införlivning med Västerås stad av Badelunda socken m.m.

Byggnadskontoret har alltså räknat med en årlig kostnadsökning av 11.000 kronor. Drätselkammarens delegerade hava i sammanställningen ansett denna kostnad för lågt beräknad och preliminärt upptagit den till *15.000 kronor*. Vid sammanträde med representanter för staden och socknen uttalade stadens representanter den åsikten att även sistnämnda belopp vore lågt beräknat.

Mätningskontoret har anfört:

"Västerås stads triangelnät omfattar den västligaste delen av Badelunda socken och behöver endast i mindre omfattning kompletteras därest socknen delvis inkorporeras i den mindre omfattning, som preliminärt föreslagits.

Vid fullständig inkorporering erfordras en utsträckning av triangelnätet varvid erfordras c:a 8 st. tornbyggnader och ett flertal markpunkter.

För nymätning och kartläggning erfordras i båda fallen utläggning av polygonpunkter.

All mätning till och med tomtindelning kommer efter inkorporering att åvila staden. Ehuru initiativrätt till tomtindelning tillkommer markägaren kunna arbetet och kostnaderna härför vad beträffar de nu tätare bebyggda områdena Gryta och Lundby beräknas bliva fördelade över de närmaste åren efter inkorporeringen, ehuru det givetvis icke är osannolikt att denna kostnad kan komma att fördelas över en längre tidsperiod.

Kostnaderna för staden enligt den föreslagna inkorporeringen av västra, mindre delen av Badelunda socken kunna beräknas bliva 88.000: — kr. enligt nedanstående:

Komplettering av triangelnätet, punkter, 8 st. à 250: —	2.000: —
Tillkommer för tornbyggnader 2 st. à 500: —	1.000: —
Nymätning och kartläggning, öppen terräng 700 har à 50: —	35.000: —
Nymätning och kartläggning, betäckt terräng 600 har à 60: —	36.000: —
Tomtindelning av tättbebyggt område 30 har à 250: —	7.500: —
Engångskostnad för instrument m. m.	5.000: —
Transportkostnader	1.500: —
	88.000: —

Denna kostnad beräknas fördela sig enligt följande:

Årskostnad för personal och material:		
Ett mätlag för fältarbeten, 3 personer, årslön	11.000: —	
Kontorspersonal, 2 personer, årslön	8.000: —	
Materialkostnad	3.500: —	
Transporter	500: —	23.000: —
Engångskostnader:		
Instrument m. m.	5.000: —	
Tornbyggnader	1.000: —	6.000: —

Kostnad 1:a året 19.000: — kr.
2:dra—4:de året 23.000: —.

Vid inkorporering av hela Badelunda socken ha kostnaderna preliminärt beräknats till:

N:o 164. *Ang. införlivning med Västerås stad av Badelunda socken m.m.*

Komplettering och utbyggnad av triangelnätet, punkter 24 st. à 250: —	6.000: —
Tillägg för tornbyggnader, 8 st. à 500: —	4.000: —
Nymätn. och kartläggning, öppen terräng 2.000 har à 50: —	100.000: —
Nymätn. och kartläggning, betäckt terräng 2.450 har à 60: —	147.000: —
Tomtindelning av tättbebyggt område c:a 30 har à 250: —	7.500: —
Engångskostnad för instrument m. m.	5.000: —
Transportkostnader	5.500: —
Summa kr.	275.000: —

Dessa arbeten beräknas kunna utföras med samma personal som angivits för det mindre alternativet. Kostnaderna beräknas fördela sig enligt nedanstående:

1:a året 22.000: —,
2:dra—12:te året 23.000: —.

Ovanstående beräkning är gjord under förutsättning att fullständig kartläggning är erforderlig för hela socknen. Medtages fullständig kartläggning endast för de viktigaste delarna av socknen medan återstoden endast triangulera kunna kostnaderna i stället beräknas bliva:

Komplettering av triangelnätet 24 pkter à 250: —	6.000: —
Tillägg för tornbyggnader 8 st. à 500: —	4.000: —
Nymätning och kartläggning, öppen terräng, 1.200 har à 50: —	60.000: —
Nymätning och kartläggning, betäckt terräng, 1.300 har à 60: —	78.000: —
Tomtindelning av tättbebyggt område, 30 har à 250: —	7.500: —
Engångskostnad för instrument m. m.	5.000: —
Transportkostnader	2.500: —
Summa kr.	163.000: —

Kostnad 1:a året 19.000: —,
2:dra—7:de året 23.000: —,
8:de året 6.000: —.

I förestående utredning lämnade kostnadsuppgifter hava uppskattats av undertecknad efter jämförelse med av Kungl. Lantmäteristyrelsen under hand lämnade uppgifter.

Kostnaderna för fastighetsregisters uppläggande för ifrågavarande områden ingår ej i ovan nämnda kostnader."

Då stora delar av socknen under överskådlig framtid komma att förbliva av landsbygdskaraktär, torde anledning saknas att kartlägga mer än de viktigaste delarna av socknen. Enligt mätningskontorets alternativa beräkning skulle kostnaderna i så fall belöpa sig till 163.000 kronor. Enär huvudparten av dessa kostnader belöper sig på nymätning och kartläggning synes mig intet hinder möta mot att — liksom vid huvudkalkylen — fördela kostnaderna på 12 år. Årskostnaden upptages därför till *14.000 kronor.*

Stadens tekniska verk hava anfört:

"Den mera tätbebyggda delen av området som beröres av inkorporeringen är Skiljebo, som har en areal av c:a 25 har.

Spillvattenavrinningen inom detta område är relativt välordnad. Täckta underjordiska ledningar, vars förslag och utbyggnad utförts under sakkunnig

N:o 164.
Ang. införlivning med Västerås stad av Badelunda socken m. m.

ledning, finnas förlagda till flertalet av de bebyggda tomterna. Anordningar för oskadliggörande av avloppsvattnet finnes däremot icke, visserligen undergår avloppsvätskan långgradig rening i mindre emscherbrunnar, men sedan det lämnat dessa avledes det renade avloppsvattnet genom öppna diken till Mälaren. En sådan anordning är icke i längden tillfredsställande, utan anordningar måste i en framtid utföras, för att avleda avloppsvattnet i täckta ledningar till stadens reningsverk.

För närvarande är under utarbetande ett förslag till stadsplan för Sommarroområdet alltså området söder om Stockholmsvägen fram till stadens gräns vid Skiljebo. Enligt detta förslag skola avloppsledningar framdragas med bebyggelsen fram till Skiljebo. Markens lutningsförhållanden äro sådana att avloppsvattnet från västra delen av Skiljebo utan vidare kan bortföras genom denna ledning. Man torde kunna räkna med att de nuvarande anordningar för avledande av avloppsvattnet skola kunna funktionera tillfredsställande tills bebyggelsen på Sommarroområdet når fram till Skiljebo. Några extra kostnader för avledande av avloppsvattnet från västra delen av Skiljeboområdet behöva då ej uppkomma.

Östra delen av Skiljeboområdet kan på grund av lutningsförhållanden ej utan vidare få sitt avloppsvatten bortfört genom ledningen förbi Sommarro. Härför skulle erfordras en pumpanläggning vilken jämte tillhörande anslutningsledningen beräknas kosta högst 50.000: — kronor. Det är emellertid möjligt att de nuvarande anordningarna för detta område kunna funktionera tills avloppsledningen framdragits i området söder om Skiljebo och öster om kasernerna, då avloppsvattnet kan avledas denna väg. I så fall kan ovannämnda utgift högst 50.000: — kronor helt eller delvis undvikas.

För övriga delar av Badelunda är några åtgärder för avledande av avloppsvatten ej behövliga som följd av inkorporeringen.

Vattenförsörjningen är ordnad genom enskilda brunnar. Någon undersökning av brunnsvattnets kvalitet har icke utförts men då området ligger omedelbart intill Badelundaåsen som framför grundvatten av god beskaffenhet föreligger skäl att antaga att brunnarna ge tillräckligt vatten av god beskaffenhet för hushållsändamål. Det kan förtjäna anmärkas att stadens huvudvattenledning passerar genom Badelunda på cirka 500 meters avstånd från Mälarstranden bort till Hässlö alltså genom det område som närmast ifrågakommer för tätare bebyggelse. Några framtida större svårigheter med vattenförsörjningen behöver sålunda ej befaras. Vid inkorporering torde dock frågan om vatten för brandsläckning för Skiljeboområdet bliva aktuell. Så snart Sommarroområdet blivit bebyggt fram till stadsgränsen vid Skiljebo kan brandposter för Skiljebo anordnas med anslutning till stadens vattenledning. Kostnaderna härför torde röra sig om högst 10.000: — kr. Måste vatten för brandsläckningsändamål anskaffas innan Sommarroledningen blivit framdragen kan detta ske genom att anordna vattentankar, vilket torde kuna ske för en kostnad av c:a 10.000: — kronor eller genom framdragande av en vattenledning med anslutning till stadens vattenledningsnät vid Sanatoriet, varvid kostnaderna torde uppgå till c:a 20.000: — kr.

Elförsörjningen inom Badelunda är ordnad genom en distributionsförening. Staden har dock även ledningar ut till vattenverket vid Hässlö och från denna

N:o 164. *Ang. införlivning med Västerås stad av Badelunda socken m. m.*

ledning sker distributionen av ström till bebyggelsen inom kustområdet längs Mälaren. Vid en inkorporering torde staden komma att övertaga distributionen inom hela Badelunda. Några direkta kostnader härav beräknas ej uppkomma."

Drätselkammarens delegerade hava med fördelning av ovan angivna mycket preliminära siffror på flera år räknat med en årlig kostnadsökning med minst *5.000 kronor*.

Förutom ovan angivna kostnadsökningar upptaga drätselkammarens delegerade i sammanställningen ökade kostnader för stadsrevision och stadskansli, stadsarkitektkontor med stadsplanearbete, hälso- och sjukvård, renhållningsverk, nykterhetsvård, arbetslöshet, pensionsförsäkringar samt allmänna förvaltningskostnader, ej närmare specificerade. Dessa kostnadsökningar hava ej närmare beräknats, men hava delegerade förmodat dem komma att uppgå till mellan 25.000—50.000 kronor. För min del håller jag före att ett belopp av *25.000 kronor* väl torde förslå till dessa kostnadsökningar.

Vid delegerades ovanstående beräkningar har hänsyn icke tagits till socknens utgifter för dels pensionstillägg och barnbidrag m. m. *6.400 kronor*, dels familjebidragsnämnd och kristidsnämnd, tillhopa *9.000 kronor*. Sistnämnda utgifter torde visserligen vara av övergående natur, men då det är omöjligt att bedöma, huru länge de komma att kvarstå synas de för säkerhets skull böra medräknas i detta sammanhang.

Enligt ovanstående beräkningar skulle kostnadsökningen alltså bliva för

fattigvård och barnavård	25.000: —
folkskolorna	60.000: —
magistraten	7.800: —
polisen	12.000: —
gator och vägar	15.000: —
mätningsväsendet	14.000: —
vatten, avlopp m. m.	5.000: —
stadskansli m. m.	25.000: —
pensionstillägg m. m.	6.400: —
krisorgan	9.000: —
	179.200: —

Socknens inkomster enligt 1943 års stat utgjorde — förutom uttaxering — arrenden och hyror 1.900 kronor, utdelning å aktier 400 kronor, ersättning för mistad kommunal progressivskatt 200 kronor, hundskatt 600 kronor och nöjesskatt 700 kronor. Ersättningen för mistad kommunal progressivskatt utgår för sista gången under budgetåret 1942/1943. Övriga inkomster, tillhopa 3.600 kronor, kunna beräknas inflyta oförändrade även efter en införlivning.

Staden skulle sålunda efter en införlivning behöva öka utdebiteringen med (179.200 — 3.600 = 175.600) i runt tal 175.000 kronor.

Skatteunderlaget för år 1943 utgör för staden cirka 744.000 skattekronor och för socknen cirka 22.000 skattekronor eller sålunda tillhopa omkring 766.000 skattekronor. Staden har i sin budget räknat med en avkortning av ungefär 10 procent. Räknas här med en liknande avkortning, skulle för den utvidgade staden uppstå ett ökat utdebiteringsbehov av omkring 192.500 kronor. Staden

N:o 164.
Ang. införlivning med Västerås stad av Badelunda socken m.m.

skulle sålunda i anledning av inkorporeringen behöva öka sin utdebitering med (192.500 : 766.000 = 0,251) cirka 25 öre per skattekrona.

Det är emellertid att märka, att flera av de åtgärder, för vilka här ovan utgifter beräknats, äro av den art, att staden har möjlighet att inom en ganska vid ram reglera tidpunkten för respektive åtgärders vidtagande.

Socknens införlivning med staden kan följaktligen icke sägas komma att medföra avsevärd olägenhet för staden.

Indelningsändring jämväl i ecklesiastikt hänseende?

Genom resolution den 13 september 1940 fastställde Kungl. Maj:t löneregler för prästerskapet i Västerås, S:t Ilians och Lundby församlingars pastorat att gälla för tiden 1 januari 1941—31 december 1960, och genom resolution den 21 mars 1941 fastställdes lönereglering för prästerskapet i Irsta och Badelunda församlingars pastorat att gälla för tiden 1 januari 1942—31 december 1961. I båda resolutionerna stadgades bland annat att där ett beslut angående ändring av respektive pastorats kyrkliga indelning meddelades under den sålunda bestämda giltighetstiden, lönereglerings icke skulle gälla längre än till dess sådant beslut ginge i verkställighet. Anledningen till löneregleringarnas provisoriska karaktär är frågan om Badelunda sockens införlivning med staden.

De tre församlingarna i Västerås pastorat utgöra från och med år 1932 i ekonomiskt hänseende en kyrklig samfällighet för vården om de angelägenheter, som avses i 2 § a)—j) samt q) och r) lagen om församlingsstyrelse den 6 juni 1930.

I Västerås pastorat äro anställda kyrkoherde och tre komministrar i domkyrkoförsamlingen, en komminister i Lundby församling och två kyrkoadjunkter såsom biträde åt kyrkoherden, varav den ene är domkyrkosyssloman.

I Irsta pastorat är endast anställd kyrkoherde.

Vid en införlivning i kommunalt hänseende av Badelunda socken med Västerås stad är det givetvis önskvärt, att även Badelunda församling i pastoratshänseende hänföres till Västerås pastorat och ingår i den kyrkliga samfällighet, som nu består mellan stadens tre församlingar. Därigenom skulle vinnas, dels att Badelunda skulle erhålla gemensam utdebitering för kyrkliga ändamål med stadens övriga församlingar, och dels att invånarna i Badelunda, vilka till övervägande antalet hava kortare väg till staden än till Irsta, skulle få avsevärt lättare än nu är fallet att komma till pastorsexpedition.

Badelunda församling skulle i så fall utbrytas ur Irsta pastorat för att ingå i Västerås pastorat. Det utökade Västerås pastorat skulle erhålla en folkmängd av 42.732 personer och en areal i land av 107,89 kvadratkilometer.

Fråga uppstår då, huru därvid skall förfaras med Irsta församling.

Det synes uppenbart att Irsta församling, som har en folkmängd den 31 december 1942 av 914 invånare och en areal i land av 47,28 kvadratkilometer, icke kan få bestå som eget pastorat. Följaktligen återstår endast den utvägen, att sammanslå Irsta församling med något angränsande pastorat.

En blick på kartan giver vid handen, att därvidlag endast kan ifrågakomma, Kärrbo, Kungsåra och Ängsö församlingars pastorat. Löneregleringen för prästerskapet i Kärrbo pastorat är av provisorisk karaktär. Anled-

N:o 164. *Ang. införlivning med Västerås stad av Badelunda socken m.m.*

ningen härtill är, att pastoratet är avsett att sammanslås med Björksta församlings pastorat till ett fyrförsamlingspastorat.

Folkmängd och areal i Kärrbo och Björksta pastorat utgör:

	Folkmängd den 31/12 1942	Areal i land
Kärrbo	351 personer	34,20 kvadratkilom.
Kungsåra	327 „	30,30 „
Ängsö	305 „	23,48 „
Björksta	919 „	58,63 „
	1.902 „	146,61 „

En möjlighet skulle då vara, att förena Irsta församling med Kärrbo och Björksta pastorat till ett femförsamlingspastorat med en folkmängd av 2.816 personer och en areal i land av 193,89 kvadratkilometer. Detta låter sig emellertid icke för närvarande göra med hänsyn till den kyrkliga organisationen i pastoraten. I Irsta pastorat finnes nämligen en ordinarie kyrkoherde och i Kärrbo pastorat två ordinarie prästmän, kyrkoherde och en komminister. I Björksta pastorat finnes endast kyrkoherdetjänst, som för närvarande uppehålles genom vikarie. En sammanslagning av Irsta församling med Kärrbo och Björksta pastorat till ett pastorat kan följaktligen icke ske, förrän någondera av kyrkoherdetjänsterna i Irsta och Kärrbo pastorat blir ledig. Intill dess synes ingen annan möjlighet finnas än att för närvarande låta bero vid den bestående kyrkliga indelningen av pastoraten. Detta har för Irsta pastorat den följden, att pastoratet kommer att bestå av en landsförsamling, Irsta, och en stadsförsamling, Badelunda. Något hinder för en sådan anordning finnes icke.

Det må här påpekas, att enligt nu gällande löneregler för prästerskapet i Irsta pastorat särskild pastorsexpedition skall hållas öppen i Badelunda församling en gång i veckan.

Enklavreglering.

Inom Badelunda socken finnas inga enklaver, d. v. s. områden, som helt omslutas av Badelunda socken men tillhöra en annan socken.

Däremot finnes inom Tärna sockens gränser ett område, benämnt Gåsmyran, som delvis tillhör Badelunda socken. Området har närmare angivits å ett å länets lantmäterikontor upprättat utdrag av ekonomiska kartverkets karta. Den del av Gåsmyran, som tillhör Badelunda socken, utgör del av hemmanet Tuna nr 1 och är i jorderegistret betecknad Tuna 1^2 och 1^3.

Denna oregelbundenhet i indelningen bör lämpligen regleras i samband med införlivningen av Badelunda socken med Västerås stad på så sätt, att Tuna 1^2 och 1^3 överflyttas från Badelunda socken till Tärna socken.

Ifrågavarande fastigheter Tuna 1^2 och 1^3 voro ej taxerade år 1939. Vid 1940 och 1941 års taxeringar representerade de 6,35 skattekronor och vid 1942 års taxering 19,75 skattekronor, därav 13,40 skattekronor för inkomst.

N:o 164.
Ang. införlivning med Västerås stad av Badelunda socken m.m.

För fastigheterna har utdebiterats allmän kommunalskatt med 44: 45 kronor för ett vart av åren 1941 och 1942 och med 138: 25 kronor för år 1943. Någon skatt har emellertid icke erlagts.

Några till fastigheterna lokaliserade kommunala utgifter finnas icke.

Å fastigheterna finnas icke mantalsskrivna några personer.

Den ifrågasatta indelningsändringen skulle sålunda för Badelunda socken medföra en förlust av cirka 20 skattekronor, motsvarande en inkomstminskning med omkring 140 kronor. Med socknens nuvarande skatteunderlag på i runt tal 19.000 skattekronor, skulle en dylik förlust matematiskt sett medföra en ökning av utdebiteringen för allmän kommunalskatt i socknen med mindre än ett öre, d. v. s. i realiteten bliva betydelselös.

Någon ekonomisk uppgörelse i anledning av indelningsändringen bör därför icke komma till stånd.

Såsom framgår av ovannämnda kartutdrag består återstoden av området Gåsmyran inom Tärna socken av en till Tillberga socken hörande fastighet, i jordregistret betecknad Gåsmyran 1[1], och lydande under Hedensbergs gods i sistnämnda socken. En överflyttning av fastigheten Gåsmyran 1[1] från Tillberga socken till Tärna socken skulle visserligen undanröja den bestående oregelbundenheten i indelningen, men även medföra, att ägaren av Hedensbergs gods finge sitt fastighetsinnehav splittrat på två socknar. På grund härav och då frågan om indelningen av denna fastighet faller utanför mitt uppdrag, anser jag skäl saknas att upptaga frågan till vidare diskussion i detta sammanhang.

Den nuvarande indelningen.

Beträffande den nuvarande indelningen av Västerås stad samt Badelunda och Tärna socknar märkes följande.

Västerås stad har egen jurisdiktion med magistrat. I ecklesiastikt hänseende är den som förut nämnts delad i tre församlingar, Västerås domkyrkoförsamling, S:t Ilians församling och Lundby församling, vilka bilda ett pastorat och tillsammans utgöra en kyrklig samfällighet. Envar av församlingarna utgör eget pensionsdistrikt.

Badelunda och Tärna socknar utgöra envar egen landskommun och egen församling.

Badelunda socken tillhör Siende härad, Siende och Norrbo tingslag, Västmanlands mellersta domsaga, Västerås landsfiskalsdistrikt och Västerås fögderi. Socknen ingår, jämte Irsta och Kärrbo socknar, i Irsta polisdistrikt.

Tärna socken tillhör Simtuna härad, Västmanlands östra tingslag och domsaga, Sala landsfiskalsdistrikt och Salbergs-Väsby fögderi.

En inkorporering av Badelunda socken med Västerås stad skulle sålunda beröra den kommunala, administrativa och judiciella indelningen samt fastighetsredovisningen. En enklavreglering mellan Tärna socken och Badelunda socken skulle avse den kommunala, ecklesiastika, administrativa och judiciella indelningen samt fastighetsredovisningen.

Ändring i tingslagsindelningen.

Genom socknens införlivning med staden kommer socknen att utbrytas ur Siende och Norrbo tingslag. De ekonomiska konsekvenserna härav för tingslaget skola nu undersökas.

N:o 164.
Ang. införlivning med Västerås stad av Badelunda socken m.m.

De följande uppgifterna hava dels lämnats av de tingshusbyggnadsskyldiges ordförande, dels hämtats ur den officiella statistiken.

Antalet skattekronor inom tingslaget under ett vart av åren 1940, 1941 och 1942 (på grund av 1939, 1940 och 1941 års taxeringar) utgjorde 107.492, 117.997 och 131.182 eller sålunda i medeltal för dessa år 118.890. Medeltalet av antalet skattekronor inom socknen för samma år uppgick, såsom ovan angivits, till 17.031. Socknens skatteunderlag utgör alltså 14,3 procent av tingslagets.

Utdebiteringen per skattekrona har alltsedan år 1939 i tingslaget utgjort 30 öre.

Influtna tingshusmedel under ett vart av åren 1940, 1941 och 1942 utgjorde från hela tingslaget 32.237, 35.291 och 39.300 kronor eller i medeltal 35.609 kronor samt från socknen 3.843, 4.608 och 5.019 kronor eller i medeltal 4.490 kronor.

Någon utgiftsminskning för tingslaget kan icke förväntas i anledning av socknens utbrytning ur detsamma. Sistnämnda belopp eller i runt tal 4.500 kronor kan alltså beräknas utgöra tingslagets förlust vid en indelningsändring. Utslaget på tingslagets efter utbrytningen återstående 101.859 skattekronor, skulle detta innebära en ökning av utdebiteringen per skattekrona i tingslaget med omkring 4 öre. En dylik förlust synes icke motivera någon skatteersättning.

Tingslagets tillgångar och skulder vid 1942 års utgång utgjorde:

Tillgångar:

Tingshusbyggnaden	87.000: —
Inventarier	1: —
Kassabehållning	1.491: 14
	88.492: 14

Skulder:

Lån i Västmanlands läns sparbank	87.000: —
Kapitalkonto	1.492: 14
	88.492: 14

Beträffande fördelningen av tingslagets tillgångar och skulder vid socknens utbrytning ur detsamma bör givetvis det minskade tingslaget behålla det odelade tingslagets tillgångar. Skulden utgöres av två lån för tingshuset. Å lånen återstå efter 1943 års amorteringar 56.000 kronor respektive 6.000 kronor. Det sistnämnda lånet, som amorterats raskare än enligt planen, beräknas bliva helt återbetalt under år 1944. Det förstnämnda lånet, som enligt planen amorteras med 4.000 kronor om året, skall vara slutbetalt år 1957. Med hänsyn till att det minskade tingslaget får behålla alla tillgångarna, synes det också böra övertaga ansvaret för skulden.

Vid en överflyttning av fastigheterna Tuna 1^2 och 1^3 från Badelunda socken till Tärna socken komma dessa att förläggas från Siende och Norrbo tingslag till Västmanlands östra tingslag. Här är det uppenbarligen fråga om en till sina ekonomiska verkningar så obetydlig indelningsändring, att någon ekonomisk uppgörelse mellan de båda tingslagen i anledning av indelningsändringen icke bör komma till stånd.

Stadens och socknens donationer.

N:o 164.
Ang. införlivning med Västerås stad av Badelunda socken m.m.

Här nedan lämnas en i tabellform uppställd redogörelse för donationer i staden. De uppgifter som upptagas under grupperna a)—h) äro direkt hämtade ur en år 1899 tryckt "Redogörelse för Fromma stiftelser och Välgörenhetsinrättningar i Vesterås stad." Efter gruppen h) har upptagits de donationer i staden, som tillkommit efter år 1899.

N:o 164.
Ang. införlivning med Västerås stad av Badelunda socken m. m.

1	2	3	4	5	6	7
No inom hvarje med särskild litt. här nedan angifven grupp	Stiftelsens namn	Stiftelsens ändamål	Stiftarens namn och yrke	Stiftelsens år och dag	Stiftelsens storlek, med utelemnande af öretal, vid 1896 års början eller annan i kol. 8 angifven tid.	Stiftelsen förvaltas av
	a. *Stiftelser för egentlig fattigvård, för s. k. pauvres honteaux eller likartadt ändamål.*					
1	Hülpherska fonden	Understöd åt fattiga fruntimmer i Vesterås	Abraham Hülphers, rådman	1765 20/4	3.750: —	Kyrkorådet o. Magistraten
2	Abraham Hülphers Abrahamssons testamentsfond	Understöd åt fattiga i Vesterås	A. Hülphers Abrahamsson, bergmästare	1781 24/2	1.500: —	Fattigvårdsstyrelsen
3	P. Billschiers testamentsfond	Understöd åt fattiga barn och enkor i Vesterås	P. Billschier, landtmätare	1785 8/4	150: —	D:o
4	Billschierska testamentsfonden	Faddergåfvor samt hjelp åt brandvaktsenkor	P. Billschier, landtmätare	1785 8/4	275: —	Drätselkammaren
5	Ulrika Godenii testamentsfond	Understöd åt fattiga i Vesterås	U. Godenius, enkefru	1850 24/6	1.500: —	Fattigvårdsstyrelsen
6	Sofia Elisabeth Sjöbergs testamentsfond	Understöd åt fattiga i Vesterås	S. E. Sjöberg, mamsell	1863 31/8	4.000: —	D:o
7	Anna Sofia Sjöbergs testamentsfond	Understöd åt fattiga i Vesterås	A. S. Sjöberg, enkefru	1866 21/6	100: —	D:o
8	Enkefru Sjöbergs gratifikationsfond	Gratifikationer till 2 i nöd stadda enkor eller jungfrur i Vesterås	Anna Sofia Sjöberg, enkefru	1866 21/6	1.375: —	Domkyrkokommissionen
9	Alexander Mossbergs testamentsfond	Understöd åt fattiga i Vesterås	A. Mossberg, regementsskrifvare	1873 19/4	250: —	Fattigvårdsstyrelsen

1	2	3	4	5	6	7
10	Dalmanska fonden	Julgåfvor åt nödställde arbetare, deras enkor och barn	O. L. Dalman, fabrikör	1874 5/9	6.371: —	Styrelsen för Vesterås Borgerliga pensionsförening
11	Johanna Hallströms testamentsfond	Understöd åt 2 fattiga i Vesterås	Johanna Hallström, mamsell	1878 23/7	2.500: —	Fattigvårdsstyrelsen
12	Gustaf Wahlbecks gåfva	Hyreshjelp åt behöfvande handlande eller handtverkare i Vesterås eller deras barn under 16 år	Lars Gustaf Wahlbeck, grosshandlare	1880 1/12	3.000: —	Drätselkammaren
13	A. T. Sundins Donationsfond	Understöd åt behöfvande af pauvres honteaux eller medelklassen i Vesterås	A. T. Sundin, fabrikör	1881 19/5	30.000: —	D:o
14	A. T. Sundins donationsfond	Understöd för behöfvande av arbetsklassen i Vesterås	A. T. Sundin, fabrikör	1881 19/5	15.000: —	D:o
15	Enkefru Wilhelmina Erikssons donationsfond	Upprättande af ett hem för enkor och äldre, ogifta fruntimmer, tillhörande de s. k. pauvres honteaux	W. Eriksson, enkefru	1895 26/4	10.184: —	Stadsfullmäktige och Drätselkammaren
16	Wahlbeckska välgörenhetsfonden	Tillfälligt afhjelpande eller lindrande af nöd för fattiga qvinnor och barn samt möjliggörande af de senares skolgång	L. G. Wahlbeck, grosshandlare	1895 5/6	88.678: —[1]	D:o d:o

[1] 1896 4/12.

N:o 164.
Ang. införlivning med Västerås stad av Badelunda socken m. m.

N:o 164.
Ang. införlivning med Västerås stad av Badelunda socken m. m.

1	2	3	4	5	6	7
17	Hedda Hoffmans testamentsfond	Understöd åt fattiga i Vesterås	H. Hoffman, mamsell		500: —	Fattigvårdsstyrelsen
18	Anders Nordlöfs testamentsfond	D:o d:o	And. Nordlöf, skräddare		75: —	D:o
	b. *Stiftelser och inrättningar för barnavård och barnaundervisning.*					
1	Nauclérska fonden	Premier åt 2 barn i folkskolan	Simon Nauclér, prost	1750 24/9	83: —	Domprosten
2	Schenströmska barnhusfonden	Understöd åt medellösa barn inom Vesterås stad samt Ramnäs och Sura socknar	Magnus Schenström, brukspatron	1776 19/8	66.875: —	En särskild direktion
3	Sofia Elisabet Sjöbergs testamentsfond	Bidrag till flickskolan i Vesterås	S. E. Sjöberg, mamsell	1863 31/8	500: —	Skolrådet
4	Ströms enkas donationsfond	Bidrag åt behöfvande flickebarn i Vesterås folkskola	Margareta Ström, enka	1864 23/5	200: —	D:o
5	A. T. Sundins fond till minne af Sveriges och Norges 50-åriga förening	Beklädnad af fattiga skolbarn i Vesterås	A. T. Sundin, fabrikör	1864 4/11	5.000: —	Drätselkammaren och skolrådet
6	Fabriks- och handtverksföreningens premiefond	Premier åt folkskolebarn i Vesterås	Föreningen vid sin upplösning	1865	500: —	Skolrådet
7	Vesterås gilles donationsfond	Beklädnad af fattiga skolbarn i Vesterås	Vesterås gilles direktion	1866 26/5	1.000: —	Drätselkammaren och skolrådet
8	Anna Maria Scherdins donationsfond	Beklädnad af fattiga skolbarn i Vesterås	A. M. Scherdin, enka	1872 24/3	500: —	Skolrådet

N:o 164.
Ang. införlivning med Västerås stad av Badelunda socken m. m.

1	2	3	4	5	6	7
9	Barnhemmet i Vesterås	Uppfostran af fattiga värnlösa eller vanvårdade flickor i Vesterås	En förening av fruntimmer	1875	20.842: —	Särskild styrelse
10	Olof Norelii testamentsfond	Befordran af fattiga barns ordentliga skolgång genom beklädnad, bespisning eller på annat sätt	Olof Norelius, vågmästare	1876 7/2	30.000: —	Drätselkammaren
11	Nordgrens enkas donationsfond	Beklädnad af fattiga skolbarn i Vesterås	Byggmästaren Nordgrens enka	1877 8/1	2.200: —	Skolrådet
12	Kristina Katarina Lindqvists donationsfond	Beklädnad af fattiga skolbarn i Vesterås	K. K. Lindqvist, jungfru	1878 19/11	4.000: —	D:o
13	A. T. Sundins premiefond	Premier och insatser i ränte- och kapitalförsäkringsanstalt för fattiga och flitiga skolbarn	A. T. Sundin, fabrikör	1881 19/5	10.000: —	D:o
14	A. Engströms donationsfond	Befordran af fattiga barns skolgång genom beklädnad, bespisning eller på annat sätt	A. Engström, länsveterinär	1884 27/3	10.000: —	Skolrådet och Drätselkammaren
15	Vesterås barnkrubba	Vård om inlemnade mindre barn af mödrar, som af arbete utomhus ej kunna samma barn tillse	En fruntimmersförening	1888 18/10	2.171: —	Särskild styrelse

N:o 164.
Ang. införlivning med Västerås stad av Badelunda socken m. m.

1	2	3	4	5	6	7
		c. *Stipendiifonder och andra stiftelser för undervisning.*				
1	Franzeliiska fonden	Understöd för studerande vid Vesterås gymnasium och trivialskola	A. Franzelius, kyrkoherde.	1740 14/11	888: —	Domkapitlet
2	Nesseniska fonden	D:o åt d:o vid Vesterås trivialskola	E. Nessenius, collega scholæ.	1748 25/8	835: —	D:o
3	Ahllöfska fonden	D:o åt d:o vid Vesterås gymnasium	P. Ahllöf, assessor.	1748 10/10	2.500: —	D:o
4	Herdmanska fonden	D:o d:o	G. Herdman, doktor.	1756 30/6	500: —	D:o
5	Sernsköldska fonden	Understöd åt 2 ynglingar vid gymnasium och skolan i Vesterås	A. Sernsköld, landshöfding	1795 7/7	2.250: —	D:o
6	Gagnero-Stambergska fonden	Ett stipendium vid Vesterås gymnasium	T. Gagnerus, prost och A. H. Stamberg, lektor	1800 1806	354: —	D:o
7	Troilska fonden	Understöd för 2 från Västerås gymnasium till akademien afflyttande ynglingar	F. U. von Troil, revisionssekreterare	1809 2/2	1.504: —	D:o
8	Hallenstjernska fonden	Understöd i penningar och böcker åt studerande vid Vesterås och Falu läroverk	G. Hallenstjerna, regeringsråd	1810 25/11	3.000: —	D:o
9	Fahlcrantzska fonden	Understöd åt ynglingar, som beflita sig om teologiska studier	A. Fahlcrantz, prost och hans fru	1814 10/3	1.000: —	D:o

1	2	3	4	5	6	7
10	Brunnmarkska fonden	Stipendier vid Vesterås gymnasium	G. Brunnmark, doktor	1814 15/6	78: —	Domkapitlet
11	Wallinska fonden	D:o d:o	J. O. Wallin, erkebiskop, och hans fru	1832 7/6	3.144: —	D:o
12	Mauzeliska fonden	Understöd åt 2 studerande i Västerås	J. Mauzelius, rektor scholæ	1834 15/1	1.536: —	D:o
13	Janseska stipendiifonden	Understöd och uppfostran åt landsstatstjenstemäns i Vestmanlands län barn	Olof Janse, assessor och hans fru	1835 4/11 1859 26/2	6.488: —	3 landsstatstjenstemän
14	Bohmanska testamentsfonden	Understöd för medellösa studerande, tillhörande Vesterås stad	G. M. Bohman, v. pastor	1850 21/7	27.029: —	Landshöfdingen, biskopen, domprosten och borgmästaren
15	Borgska stipendiet[1]	Två stipendier, det ena vid högre allmänna läroverket i Vesterås och det andra vid högre allmänna läroverket i Falun	Borg, Johanna Gustafva, demoiselle	1858 19/4	8.000: —	Domkapitlet i Vesterås
16	Klerckerska stipendiifonden	Stipendiifond vid högre allmänna läroverket i Vesterås	Fredrik af Klercker, generalmajor	1858 9/6	1.500: —	Läroverkskollegium
17	Hallanderska d:o	Stipendiifond vid högre allmänna läroverket i Vesterås	A. R. Hallander, komminister	1859 10/3	1.000: —	D:o

[1] Till fonden ursprungligen anslagne en fjerdepart i Falu grufva är utbytt mot 8 aktier i Stora Kopparbergs A. B.

N:o 164.
Ang. införlivning med Västerås stad av Badelunda socken m. m.

N:o 164.
Ang. införlivning med Västerås stad av Badelunda socken m. m.

1	2	3	4	5	6	7
18	Björlingska stipendiifonden	Stipendiifond vid högre allmänna läroverket i Vesterås	Lärjungar vid läroverket	1862 24/11	1.300: —	Läroverkskollegium
19	Mossbergska d:o	D:o d:o	Medlemmar af stadsfullmägtige	1865 2/1	1.000: —	D:o
20	Nohrborgska d:o	Understöd åt medellösa teologie studerande i Upsala	Prester i Vesterås stift genom G. F. Iverus, prost, J. J. Svederus, kyrkoherde, Carolina Forsberg, prostinna	1865 9/1 1875 17—23/4 1887 5/7	14.135: —	Domkapitlet
21	Edmanska stipendiifonden	Stipendiifond vid läroverket i Vesterås	V. Edman, öfverstelöjtnant	1865 8/12	4.000: —	Läroverkskollegium
22	Sundinska sednare d:o af år 1867	D:o d:o	A. T. Sundin, fabrikör	1867 8/11	5.000: —	D:o
23	Nereliska fonden	Understöd åt en yngling vid d:o	Johanna Redin, jungfru	1868 20/12	1.500: —	Domkapitlet
24	Öbergska stipendiifonden	Stipendiifond d:o	Elise Öberg, enkefru	1876 31/10	1.000: —	Läroverkskollegium
25	Doktor Altins d:o	D:o d:o	L. M. Altin, stadsläkare	1877 20/9	3.000: —	D:o
26	Conrad Fredbergs d:o	D:o d:o	C. Fredberg, auditör	1880 14/3	1.000: —	D:o

1	2	3	4	5	6	7
27	Carl Wilhelm Böttigers stipendiifond	Stipendier åt två lärjungar vid läroverket i Vesterås vid aflagd mogenhetsexamen	Fredrika Böttiger, mamsell	1880 1/10	4.000: —	Domkapitlet
28	Karlsbrödernas stipendiifond	Stipendiifond vid läroverket i Vesterås	Sällskapet Karlsbröderna	1881 20/1	2.000: —	Läroverkskollegium
29	Herman Fredrik Casparssons d:o	D:o d:o	H. F. Casparsson, kapten	1881 2/4	10.000: —	D:o
30	Sundinska stipendiifonden af år 1881	D:o d:o	A. T. Sundin, fabrikör	1881 19/5	10.000: —	D:o
31	Sundinska premiefonden vid Vesterås slöjdskola	Premier till behöfvande och förtjenta elever vid nämnda skola	Densamme	1881 19/5	5.000: —	Styrelsen för slöjd- och tekniska skolan
32	Sundinska understödsoch premiefonden vid Vesterås Elementarläroverk för flickor	Fem premier till behöfvande och välförtjenta elever, företrädesvis från Vesterås	Densamme	1881 19/5	5.000: —	Styrelsen för läroverket
33	Sundinska premiefonden vid Vesterås Praktiska Hushållsskola	Premier till välförtjenta elever	Densamme	1881 19/5	5.000: —	Hushållsskolestyrelsen
34	Löfbergska fonden	Understöd åt två lärjungar på klassiska linien vid läroverket i Vesterås, hvilka äro födda inom Vestmanmanland eller Dalarne	J. S. Löfberg, lektor	1881 27/6	10.240: —	Domkapitlet
35	August Forsbergs stipendiifond	Stipendiifond vid läroverket i Vesterås	A. Forsberg, fil. doktor	1885 2/3	2.000: —	Läroverkskollegium

N:o 164.
Ang. införlivning med Västerås stad av Badelunda socken m. m.

N:o 164. *Ang. införlivning med Västerås stad av Badelunda socken m. m.*

1	2	3	4	5	6	7
36	Karolina Forsbergs stipendiefond	Stipendiefond vid läroverket i Vesterås	C. Forsberg, prostinna	1887 5/7	2.000: —	Läroverkskollegium
37	Natalia Anderssons d:o	Stipendium till någon medellös och välförtjent flicka vid något af Vesterås läroverk	N. Andersson, mamsell	1888 5/10	1.000: —	Drätselkammaren
38	Lektor Löfbergs testamentsfond	Understöd åt en student af Vestmanland-Dala nation i Upsala	J. S. Löfberg, lektor, genom C. H. Johansson, lektor	1890 16/5	11.100: —	Domkapitlet
39	Zimmermanska slöjdskolefonden	Anordnande af en slöjdskola i Vesterås	C. M. Zimmerman, brukspatron	1865 7/7	184.440: —	Stadsfullmäktige och drätselkammaren
40	Vesterås Praktiska Hushållsskolefond	Utbildande af tjenarinnor	Landshöfdingskan Ebba Charpentier m. fl. fruntimmer	1873 29/4	22.969: —	Styrelse af 8 personer
		d. *Stiftelser för sjukvård.*				
1	Jungfru Johanna Redins donationsfond	En frisäng å Vesterås lasarett för medellösa sjuka från Vestmanland	Johanna Redin, jungfru	1870 1/8	11.206: —	Lasarettsdirektionen
2	Fröken Ulla Palmstruchs frisäng	D:o för d:o	Ulla Palmstruch, fröken	1879 6/12	8.267: —	D:o

1	2	3	4	5	6	7
3	v. Knorringska frisängen	En frisäng å Vesterås lasarett för medellösa sjuka från Målhammars gods eller från Björksta eller eljest från Vestmanland	Emilie v. Knorring, fröken	1889 26/9	5.722: —	Lasarettsdirektionen
4	Ahlborgska frisängen	En frisäng å Vesterås lasarett	Richard Ahlborg, v. häradshövding	1892 2/4	5.176: —	D:o
5	Torngrens fond för konvalescenter och obotligt sjuka	Åstadkommande af särskildt hem (asyl) för medellösa samhällsmedlemmar, som vid tillfrisknande efter sjukdom äro i behof af någon tids hvila för krafters återhemtande samt om och när omständigheterna eljes så medgifva, äfven för vård af obotligt sjuka samhällsmedlemmar, medellösa, fattigvård, ej eljes åtnjutande, utan afgift men äfven andra mot skälig ersättning	J. W. Torngren, bankkassör	1896 10/4	120.380: —[1]	Vesterås Kommunalstyrelse
6	Doktor Fredrik Claréi frisäng	Beredande af det antal frisängsplatser å Vesterås lasarett, hvartill fonden lemnar tillgång	C. Boman, grosshandlare m. fl.	1897 14/4	1.500: —[2]	Lasarettsdirektionen

[1] 1897 15/12. [2] 1897 14/4.

N:o 164.
Ang. införlivning med Västerås stad av Badelunda socken m. m.

1	2	3	4	5	6	7
7	Adolf Mobergs frisäng	En frisäng å Vesterås lasarett för sjuk från Gideonsberg eller Siggesborg men eljes annan behöfvande sjuk, företrädesvis från Vesterås	Carin Moberg, enkefru	1897 15/5	5.000: —[3]	Lasarettsdirektionen

[3] 1897 15/5.

e. *Sjuk- och begrafningskassor.*

För hvarje af dessa kassor finnes hos kassans styrelse tryckt exemplar att tillgå, hvarjemte för hvarje af de under N:ris 2—10 upptagne, hos Magistraten i Vesterås registrerade kassor ett exemplar af kassans dervid godkända stadgar förvaras i Magistratens arkiv.

1	Vesterås allmänna sjuk- och begrafningskassa	Sjuk- och begrafningshjelp	30 arbetare	1862 31/8	5.779: —	Styrelse af 5 delägare
2	Skräddarnes d:o d:o	D:o d:o	Skräddare i Vesterås	1867 23/4	1.989: —	D:o af 4 d:o
3	Vesterås Arbetareförenings sjuk- och begrafningskassa	D:o d:o	Medlemmar af föreningen	1876 9/4	302: —	D:o af 5 d:o
4	Viktoriaföreningens i Vesterås d:o d:o	D:o d:o	Handtverkare och arbetare	1879 11/7	361: —	D:o af 7 d:o
5	Templarföreningens sjuk- och begrafningskassa	D:o d:o	J. A. Boberg m. fl.	1886 16/3	78: —	D:o af 7 d:o
6	Vesterås kristliga sjukkasseförening	D:o d:o	Åtskilliga arbetare	1890 4/8	—	D:o af 7 d:o

1	2	3	4	5	6	7
7	Vesterås Mek. Verkstads Aktiebolags tjenste- och arbetspersonals sjuk- och begrafningskassa	Sjuk- och begrafningshjelp	Aktiebolaget	1891 1/1	8.124: —	Styrelse af 7 delegare
8	Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolagets d:o d:o	D:o d:o	Aktiebolaget	1893 30/12	2.718: —	D:o af 5 d:o
9	Stockholm—Vesterås—Bergslagens jernvägs Maskinverkstads sjuk- och begrafningskassa	D:o d:o	Arbetare vid nämnde maskinafdelning	1897 1/3	—	D:o af 5 d:o
10	Vesterås Handtverksförenings sjuk- och begrafningskassa	D:o d:o	Handtverkare i Vesterås stad	1897 13/9	—	D:o af 5 d:o
		f. *Pensionsfonder (utan afgifter af delegare).*				
1	Papegojvretsmedlen	Understöd åt fattiga och behöfvande prestenkor i stiftet	Kungl. Maj:t	1637 o. 1686	1.136: —	Domkapitlet
2	Barkarömedlen	D:o d:o	D:o	1653 18/12	992: —	Kungl. Maj:ts Bef:de och domkapitlet
3	Domprostmedlen	D:o d:o	D:o	1773 1/3	1.324: —	Domkapitlet
4	Schenströmska enkepensionsfonden	Pensioner till fattiga enkor	Gustafva Katarina Schenström, fru	1777 14/5	8.333: —	Landshöfding, biskop och redogörare

N:o 164.
Ang. införlivning med Västerås stad av Badelunda socken m. m.

N:o 164.
Ang. införlivning med Västerås stad av Badelunda socken m. m.

1	2	3	4	5	6	7
5	Carlschiöldska fonden	Fattiga enkors pensionering	Karil. Eleon. Carlschiöld, fröken	1785 14/1	3.551: —	Domkyrkokommissionen
6	Billschierska pensionsfonden	Understöd åt Stiftarens slägtingar eller åt enkor och barn efter landtmätare eller ofrälse civile tjenstemän inom länet	Per Billschier, förste landtmätare	1785 8/4	1.275: —	En styrelse af fem ofrälse civile tjenstemän
7	Benzelstiernska pensionsfonden	Understöd åt fattiga prestenkor i stiftet	L. Benzelstierna, biskop, och hans fru	1798 22/9	628: —	Domkapitlet
8	Prestkassan	Understöd åt behöfvande prester eller deras sterbhus	Stiftets Prester	1804	15.910: —	D:o
9	Sagströmska pensionsfonden	Pensionering af 1 underofficer och 8 korporaler eller soldater vid Vestmanlands regemente	Olof Jansson Sagström, bonde	1807 27/11	1.520: —	Direktionen för regementets knektelegomedelskassa
10	Näfska d:o	Pensionering af från d:o regemente afskedade underofficerare, korpraler och soldater eller deras enkor	L. F. Näf, landskamrerare	1812 26/2	45.250: —	Särskild direktion
11	Magistratens embets- och tjenstemäns reservfond	Pensionering af magistratens i Vesterås embets- och tjenstemän eller deras enkor och barn	Kungl. Maj:t	1850 11/1 1868 21/2	20.123: —	Drätselkammaren

1	2	3	4	5	6	7
12	Jeanette af Klerckers pensionsfond	Pensionering af enkor efter officerare med vederlikar vid Kungl. Vestmanlands regemente	F. af Klercker, öfverste	1855 25/5	4.092: —	Direktionen för Näfska pensionsfonden
13	Langenbergska guldbröllopsfonden	Understöd till sjukliga eller ålderstigna medellösa personer i Vesterås	F. Langenberg, brukspatron	1856 9/12	15.000: —	Domkyrkokommissionen
14	Zimmermanska fonden	Understöd åt testators slägtingar eller andra behöfvande	C. M. Zimmerman, brukspatron	1865 7/7	21.035: —	Domkapitlet
15	Beate Vougts pensionsfond	Pensionering af pauvres honteaux i Vesterås	B. L. Vougt, enkefru	1865 17/6	10.000: —	Fattigvårdsstyrelsen
16	Karin Hellströms fond	Pensionering af tjenstefolk i Vesterås	Karin Hellström, jungfru	1869 /1	12.297: —	Domkyrkokommissionen
17	Anna Helena Almströms fond	Pensionering af fattiga borgareenkor eller barn af borgerliga föräldrar i Vesterås	Anna Helena Almström, mamsell	1873 24/8	4.000: —	Kommunalstyrelsen
18	Engvallska pensionsfonden	Pensionering af behöfvande inom borgerliga yrkena eller illiterata tjenstemannaklassen i Vesterås	Albert Engvall, handlande	1876 14/6	30.000: —	Drätselkammaren
19	Småskolelärarinnornas i Vesterås pensionsfond	Pensionering af lärarinnor vid Vesterås stads småskolor	Åtskilliga samhällsmedlemmar		1.998: —	Skolrådet

N:o 164.
Ang. införlivning med Västerås stad av Badelunda socken m. m.

N:o 164.
Ang. införlivning med Västerås stad av Badelunda socken m. m.

1	2	3	4	5	6	7
20	Mobergska guldbröllopsfonden	Pensioner åt dels pauvres honteaux, dels behöfvande qvinnor af arbetsklassen i Vesterås	Adolf Moberg, brukspatron, och hans fru	1885 2/6	15.000: —	Kommunalstyrelsen
21	Forsbergska donationen	Understöd åt prestenkor i Vesterås stift	A. Forsberg, prost och hans fru	1889 5/7 1888 18/4	2.000: —	Domkapitlet
22	W. E. Svedelii fond	Pensionering af fattiga prestenkor i Vesterås stift	W. E. Svedelius, professor	1888 28/1	20.000: —	D:o
23	Löfbergska donationsfonden	Pensionering af obemedlade, ålderstigna män och qvinnor i Vesterås	J. S. Löfberg, lektor	1888 15/3	52.753: —	Västerås arbetareförening
24	Regina Möllers testamentsfond	Pensionering af behöfvande personer i Vesterås	Regina Möller, mamsell	1889 30/5	5.000: —	Fattigvårdsstyrelsen
25	Altinska fonden	Pensionering af gamla tjenarinnor i Vesterås	Maria Hallström, fru	1892 /12	4.000: —	Drätselkammaren
26	Casparssonska fonden	Pensionering af sjukskötterskor vid Vesterås lasarett eller sjukhus	H. T. Casparsson, kapten	1893 26/3	5.000: —	Lasarettsdirektionen

1	2	3	4	5	6	7
27	Bergmanska testamentsfonden	Pensionering af arbetsklassen i Vesterås tillhörande nödställda personer	Bergman, Brita Christina, enkefru	1895 15/12	10.822: —[1]	Under Vesterås kommunalstyses vård och förvaltning af kapitalet med rätt för Vesterås arbetareförening att disponera Årsafkomsten
		g. Pensionskassor (med afgifter af delegare).				
1	Kongl. Vestmanlands regementes musik-kårs enskilda pensionsinrättning	Pensionering af medlemmar af nämnda kår jemte deras enkor	Musik-kåren	1836 5/12	38.463: —	Särskild direktion
2	Treprocentsfonden och enkekassan för presterskapet i Vesterås stift	Pensionering af prestenkor och prestdöttrar	Stiftets prester och läroverkslärare	—	23.600: —	Domkapitlet
3	Vesterås borgerliga pensionsförening	Pensionering af fattiga delegare samt deras enkor och barn	Åtskilliga borgare i Vesterås	1845 1/12	49.429: —	Direktion af 7 delägare
4	Vesterås borgerliga pensionsförening	Pensionering af fattiga delägare samt deras enkor och barn; tillägg enligt testamente af	L. G. Wahlbeck, grosshandlare	1893 5/6	10.000: —[2]	D:o
5	D:o d:o	D:o; tillägg enligt testamente af	Bergman, Brita Christina, enkefru	1895 15/12	4.500: —[3]	D:o

[1] 1897 2/7. [2] 1896 4/12. [3] 1897 2/7.

N:o 164.
Ang. införlivning med Västerås stad av Badelunda socken m. m.

N:o 164. *Ang. införlivning med Västerås stad av Badelunda socken m. m.*

1	2	3	4	5	6	7
		h. *Andra stiftelser och inrättningar.*				
1	Menlöska donationsfonden	Årlig tilldelning af 25 kr. till andre kommministern i Vesterås och ränteöfverskottet till skolan i Vesterås	Landskamrerskan Menlös	1750	675: —	Skolrådet
2	Rudbeckska fonden	Uppförande af ett monument öfver biskop Johannes Rudbeck	Deltagare i 1862 års prestmöte	1862 20/6	4.817: —	Domkapitlet
3	A. T. Sundins donationsfond till minne af Sveriges och Norges 50-åriga förening	Bidrag till Vesterås skarpskytteförenings utgifter	A. T. Sundin, fabrikör	1864 4/11	500: —	Drätselkammaren
4	Curry Treffenbergs fond	Beredande af lifränta åt den vid Stockholm—Vesterås—Bergslagens jernväg inom Vestmanlands län anställda betjenings barn	Curry Treffenberg, landshöfding	1876 6/12	2.000: —	Under Vesterås Drätselkammares förvaltning af kapitalet, med rätt för någon af jernvägsstyrelsen utsedd tjensteman att disponera fondens årsafkomst

1	2	3	4	5	6	7
5	Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål	1:o) Vård af obotligt sjuka m. m.; 2:o) Utdelning af ved till behöfvande utan fattigvård; 3:o) Bidrag till nödiga och nyttiga inrättningars åstadkommande	A. T. Sundin, Fabrikör	1881 19/5	60.000: —	Drätselkammaren
6	Sundinska byggnadsfonden för Vesterås arbetare	Åstadkommande af ett föreningshus så ock af tidsenliga arbetarebostäder	Densamme	1881 19/5	15.000: —	Vesterås arbetareförening
7	Sundinska fonden till Karlsbrödernas disposition	Välgörande ändamål enligt förbundets beslut	Densamme	1881 19/5	2.000: —	Karlsbrödraförbundet
8	Bergmanska arbetsfonden för nattherberget i Vesterås	Beredande af arbete för herberget anlitande personer	Bergman, Brita Christina, enkefru	1895 15/12	3.000: —[1]	Under Vesterås kommunalstyrelses vård och förvaltning med rätt för styrelsen för nattherberget att disponera årsräntan

[1] 1897 2/7.

N:o 164.
Ang. införlivning med Västerås stad av Badelunda socken m. m.

N:o 164. *Ang. införlivning med Västerås stad av Badelunda socken m. m.*

1	2	3	4	5	6	7
		Stiftelser tillkomna efter år 1899.				
1	Orströms donationsfond	Understöd åt två nödställda personer ur arbetarklassen i Vesterås	Maria och J. E. Orström	1887 19/2	6.000: —	Drätselkammaren
2	Caroline Hygrells fond	Hem för ålderstigna personer	Caroline och Axel Hygrell	1899 1/5	10.000: —	D:o
3	Doktor P. O. Linds fond	Skollovskolonier åt barn i Västerås	P. O. Lind	1900 26/11	10.000: —	D:o
4	Mark Modins minne	Julgåva åt fattig gumma i Vesterås	Elisabeth Modin	1904 22/5	500: —	D:o
5	Katarina Molls fond	Barnhem för gossar i Vesterås	Katarina Moll	1892 27/8	1.000: —	D:o
6	Johanna Fryklunds donationsfond	Julgåva åt fattiga familjer eller änkor i Västerås	Johanna Fryklund	1904 28/7	10.000: —	D:o
7	Wahlbeckska välgörenhetsfonden	Understöd åt fattiga kvinnor och barn i Västerås	Lars Gustaf Wahlbeck	1893 5/6	88.678: —	D:o
8	J. G. Berglunds testamentsfond	Understöd åt fattiga skolbarn i Västerås m. m.	Johan Gustaf Berglund	1904 24/6	10.000: —	D:o
9	Systrarna Lundvalls pensionsfond	Pensioner åt fattiga fruntimmer i Vesterås	Eleonora Lundvall	1903 22/9	"återstoden av boet"	D:o
10	Vretmanska donationsfonden	Understöd åt fattiga i Västerås	E. G. Wretman och hans hustru	1905 8/1	3.000: —	Fattigvårdsstyrelsen

1	2	3	4	5	6	7
11	Anna Norbergs stipendiefond	Stipendium åt lärjunge vid Västerås högre elementarläroverk	Sven Norberg	1917 9/5	1.500: —	Drätselkammaren
12	Ekelundska sjukvårdsfonden	Sjukvård åt mindre bemedlade i Västerås	Charlotta Lovisa Ekelund	1917 10/9	20.000: —	D:o
13	Lotten Ekelunds donationsfond	Bidrag till ett ålderdomshem	Densamma	1917 10/9	50.000: —	D:o
14	G. R. Lagerquists donationsfond	Gåvor till fattiga hjälpgummor i Västerås	Gustaf Robert Lagerquist	1908 23/5	10.000: —	D:o
15	Major Meurlings fond	Understöd åt behövande f. d. tjänarinnor i Västerås	Wilhelm och Richard Meurling	1905 11/4	5.000: —	D:o
16	Altinska fonden	Understöd åt behövande tjänarinnor i Västerås	Maria Hallström	Kontantgåva	4.000: —	D:o
17	G. Sällings donationsfond	Till Västerås stads natthärbärge m. fl.	G. Sälling	1911 27/1	3.000: —	D:o
18	Karin Möllers donationsfond	Till ålderdomshemmet i Västerås	Karin Möller	1918 23/8	5.000: —	Hemmets styrelse
19	Stadskamrer B. Carlsons donationsfond	Understöd åt fattiga barn vid Västerås stads skolor	Bernh. Carlson	1922 1/4	"Återstoden av kvarlåtenskapen"	Drätselkammaren
20	Emelie Bergströms donationsfond	Till hem för pauvres honteux vid Källgatan samt till barnhem	Emelie Bergström	1921 3/1	30.000: —	D:o

N:o 164.
Ang. införlivning med Västerås stad av Badelunda socken m. m.

N:o 164.
Ang. införlivning med Västerås stad av Badelunda socken m. m.

1	2	3	4	5	6	7
21	Katharina Möllers donationsfond	Understöd åt stadens fattiga	Katharina Möller	1923 28/9	5.000: —	Drätselkammaren
22	Augusta Berglunds vängåva	Understöd åt fattiga i Västerås	Augusta Berglund	1911 4/4		D:o
23	Hanna och P. W. Werkelins donationsfond	Till Västerås stads skollovskolonier och Västerås Arbetsstuga	P. W. Werkelin	1924 7/5	12.000: —	D:o
24	Maria Hallanders donationsfond	Understöd åt fattiga sjuka personer i Västerås	Maria Hallander	1923 15/12	"återstoden av kvarlåtenskapen"	D:o
25	Systrarna Fanny och Olivia Kolméns fond	Understöd åt behövande änkor eller ogifta kvinnor i Västerås	Olivia Birk	1937 10/6	D:o	Fattigvårdsstyrelsen
26	Amanda Petterssons donationsfond	Julgåvor åt fattiga, sjuka kvinnopersoner	Amanda Pettersson	1942 13/4	20.000: —	Drätselkammaren

N:o 164.
Ang. införlivning med Västerås stad av Badelunda socken m.m.

Av kyrkokassan i Västerås förvaltas — förutom den under a: 1) här ovan upptagna Hülpherska fonden — följande donationer, nämligen:

1) fru Louise Åhfeldts donationsfond å 5.000 kronor för äldre behövande tjänarinnor,

2) byggmästare K. J. Karlssons testaments- och gravfond å 4.826: 94 kronor för underhåll av grav samt utdelning av penninggåvor till fattiga vid julhögtiden,

3) fru Lotten Ekelunds gravfond å 10.298: 59 kronor för underhåll av grav samt understöd åt fattiga,

4) lektor C. H. Johanssons gravfond å 8.540: 90 kronor för underhåll av grav samt understöd åt fattiga,

5) Alma och Rikard Lundahls donationsfond å 10.050 kronor för understöd åt fattiga inom församlingen (= domkyrkoförsamlingen) en gång om året helst vid jultid.

Av olika kommunala organ i Badelunda socken förvaltas följande donationer, nämligen:

1) Viktor och Greta Anderssons fond å 4.630: 36 kronor att disponeras efter gottfinnande,

2) Berglundska fonden å 4.396: 86 kronor för skor åt fattiga och mindre bemedlade skolbarn,

3) och 4) Engstedtska fonden och Kjellbergska fonden å sammanlagt 701: 19 kronor för utdelning varje jul åt fattiga inom socknen, som ej åtnjuta fattigvård,

5) Törnblomska fonden å 4.178: 86 kronor för utdelning varje jul åt fattiga inom socknen, som ej åtnjuta fattigvård,

6) skogsfonden å 11.265: 04 kronor för inköp av skogsmark för kommunens behov,

Av kyrkorådet i Badelunda församling förvaltas — förutom gravfonder, avsedda till underhåll av respektive gravar — följande donationer, nämligen:

1) Törnblomska pensionsfonden å 3.672: 91 kronor för behövande, pensionerade lärarinnor i församlingen,

2) Adelaidfonden å 2.119: 48 kronor för behövande barn,

3) kyrkans värmeledningsfond å 6.226: 81 kronor för uppvärmning av kyrkan,

4) Stina Björkmans fond å 149: 43 kronor för välgörande ändamål inom församlingen,

5) Jäderblomska gravfonden å 3.828: 66 kronor för behövande gamla och skolbarn.

Vid införlivningen år 1918 av Lundby och S:t Ilians församlingar med Västerås stad stadgades, att invånarna i staden och de införlivade församlingarna skulle ömesidigt äga åtnjuta de förmåner, som donations- och stiftelseurkunder tillade dem, dock med undantag för donationer och stiftelser till församlingarna.

Det synes mig lämpligt, att även vid denna inkorporering gives liknande bestämmelser.

N:o 164.
Ang. införlivning med Västerås stad av Badelunda socken m.m.

Särskilda villkorsbestämmelser.

Beträffande socknens införlivning med staden må anföras följande:

Inom staden finnes auktionsmonopol. Enligt uppgift tillämpas detta icke i praktiken. Vid en införlivning bör dock föreskrivas, att för staden gällande bestämmelser angående auktionsmonopol skola gälla för det införlivade området. Det står sedan staden fritt att begagna sig därav eller icke.

Bouppteckningsmonopol gäller icke för staden.

Innan de för staden med tillämpning av brandstadgan, ordningsstadgan för rikets städer, byggnadsstadgan och hälsovårdsstadgan fastställda särskilda föreskrifter tillämpas inom socknen, böra dessa föreskrifter undergå granskning. Skulle därvid befinnas, att med avseende å förhållandena inom socknen eller viss del därav särskilda stadganden finnas erforderliga eller lämpliga, böra sådana stadganden intagas i dessa föreskrifter.

Bland villkorsbestämmelserna bör lämpligen intagas ett stadgande, att åtgärder för socknens förseende med vatten- och avloppsledningar och belysning skola efter införlivningen vidtagas i erforderlig utsträckning i överensstämmelse med av stadsfullmäktige för staden i övrigt meddelade föreskrifter eller vad stadsfullmäktige eljest beträffande socknen eller del därav må komma att bestämma.

Enligt 10 § indelningslagen gäller vid en kommuns införlivning med en annan, såvitt ej annorlunda stadgas, att den införlivade kommunens tillgångar och ansvarigheten för dess förbindelser tillkommer den ökade kommunen. Då så givetvis bör bliva fallet vid socknens införlivning med staden, kommer någon bestämmelse härom icke att intagas i villkorsbestämmelserna. Det förbehållet bör likväl därvid uppställas, att därest vid tiden för indelningsändringen kapital- eller räntebetalning, som skolat vara verkställd dessförinnan, kvarstår ogulden eller underskott uppstått, som skäligen bort täckas av uttaxerade medel, ansvaret därför skall åvila de skattskyldiga inom de nu bestående kommunerna, i den mån ansvaret före indelningsändringen åvilat dem.

Socknens folkmängd utgör ej fullt fem procent av stadens. Någon anledning att jämlikt 14 § indelningslagen föreskriva nyval av stadsfullmäktige för den utökade staden synes därför icke föreligga.

Beträffande överflyttningen av fastigheterna Tuna 1^2 och 1^3 från Badelunda socken till Tärna socken märkes följande.

Jämlikt 10 § indelningslagen gäller vid minskning av en kommuns område, såvitt ej annorlunda stadgas, att den odelade kommunens tillgångar och ansvarigheten för dess förbindelser tillkomma den minskade kommunen och detsamma gäller jämlikt 36 § indelningslagen även vid ändring i församlingsindelningen. Så bör lämpligen ske vid här ifrågavarande överflyttning, varför någon särskild bestämmelse härom ej är behövlig. Beträffande restantier innebär detta, att eventuella restantier för Tuna 1^2 och 1^3 för tiden före indelningsändringens ikraftträdande komma att uppbäras av staden (med vilken den minskade Badelunda kommun införlivas). Detta är också befogat med hänsyn till att Tärna socken icke ålägges utgiva någon skatteersättning för fastigheterna.

Jämlikt 15 § indelningslagen gäller, att de utskylder till ändrad kommun, vilka året innan indelningsändringens ikraftträdande beviljas att utgå, skola till utgörande fördelas å dem, som skulle varit under detta år till kommunen skatt-

N:o 164.
Ang. införlivning med Västerås stad av Badelunda socken m.m.

skyldiga, om den nya indelningen redan då varit i kraft. Detta behöver sålunda icke särskilt uttalas i villkorsbestämmelserna.

Å Tuna 1^2 och 1^3 äro visserligen enligt uppgift från vederbörande häradsskrivare icke mantalsskrivna några personer för år 1943, men då fastigheterna enligt kommunalnämndsordförandens uppgift för år 1942 representera icke blott fastighets- utan även inkomstskattekronor, och alltså synas vara bebodda, bör för säkerhets skull sedvanliga bestämmelser rörande fattigvård, barnavård, folkpensionering och dylikt meddelas.

Vidkommande överflyttningen av Tuna 1^2 och 1^3 från Siende och Norrbo tingslag till Västmanlands östra tingslag bör gälla, att det minskade tingslaget behåller det odelade tingslagets tillgångar och rättigheter och ansvarigheten för dess skulder och förbindelser. Då indelningslagen icke är tillämplig å förhållandet mellan tingslaget och staden såsom judiciell enhet, måste uttryckligt stadgande härom intagas bland villkorsbestämmelserna.

Ovan har uttalats, att vid Badelunda sockens utbrytning ur Siende och Norrbo tingslag det minskade tingslaget bör behålla tingslagets alla tillgångar och övertaga ansvaret för dess skulder.

Ovan angivna bestämmelser rörande fördelningen av Siende och Norrbo tingslags tillgångar och skulder hava bland annat till följd, att det minskade tingslaget bibehåller rätten till restantier å tingshusmedel från såväl Badelunda socken som Tuna 1^2 och 1^3, vilka belöpa å tiden före inkorporeringen. Detta synes befogat med hänsyn till att varken staden eller Västmanlands östra tingslag åläggas utgiva någon skatteersättning till det minskade tingslaget i anledning av indelningsändringarna.

I enlighet med vad som i indelningslagen är stadgat beträffande kommunalskatt, bör vid debitering av tingshusmedel enligt beslut, fattat under året före indelningsändringens ikraftträdande, iakttagas att desamma skola fördelas till utgörande å dem, som under nämnda år skulle hava varit skattskyldiga till tingslaget om indelningsändringen redan då varit gällande.

Då vägväsendet kommer att förstatligas från och med den 1 januari 1944, kan någon uppgörelse med vägdistriktet i anledning av socknens inkorporering med staden icke ifrågakomma.

Eventuella tvister mellan olika indelningsenheter rörande deras inbördes ekonomiska förhållanden i anledning av indelningsändringen böra avgöras av skiljemän.

I 12 § indelningslagen regleras tidpunkten för indelningsändrings ikraftträdande. Sådan ändring skall gälla från och med det år Kungl. Maj:t bestämmer, dock icke tidigare än fyra eller, där kommun delas, nio månader efter det förordnandet om ändringen meddelats. Kungl. Maj:ts beslut skall alltså hava meddelats, vid partiell införlivning senast under mars månad och vid total införlivning senast under augusti månad, för att indelningsändringen skall kunna träda i kraft nästa 1 januari. I detta fall är det formellt sett fråga om partiell inkorporering, eftersom socknen är avsedd att uppdelas sålunda att enklaverna Tuna 1^2 och 1^3 utbrytas ur socknen för att överföras till Tärna socken medan återstoden av socknen införlivas med Västerås. För att införlivningen skall kunna ske den 1 januari 1945, måste alltså Kungl. Maj:ts beslut därom hava meddelats senast under mars månad 1944. Om tiden skulle visa sig bliva för

N:o 164. *Ang. införlivning med Västerås stad av Badelunda socken m.m.*

knapp för att detta skall medhinnas, finnes den möjligheten, att med verkan från och med den 1 januari 1945 först inkorporera hela socknen med staden — varvid Kungl. Maj:ts beslut icke behöver hava meddelats förrän senast under augusti månad 1944 — samt att därefter från och med den 1 januari 1946 överflytta enklaverna till Tärna socken.

Förslag.

A. Den 1 januari 1945 skall Badelunda socken med undantag av fastigheterna Tuna 1^2 och 1^3 i kommunalt, administrativt och judiciellt hänseende ävensom i avseende å fastighetsredovisningen införlivas med Västerås stad; dock att i sistnämnda avseende Kungl. Maj:t vill på därom av vederbörande före den 1 december 1944 gjord anmälan taga under övervägande, i vad mån fatighetsregister för socknen efter de för landsbygden gällande föreskrifter fortfarande må för viss tid och på villkor i övrigt, som Kungl. Maj:t vill närmare meddela, föras av överlantmätaren. Till följd av vad sålunda förordnats skall det införlivade området den 1 januari 1944 upphöra att tillhöra Västerås landfiskalsdistrikt, Västerås fögderi, Siende härad, Siende och Norrbo tingslag samt Västmanlands mellersta domsaga.

För indelningsändringens genomförande skola gälla följande särskilda bestämmelser:

1. För staden gällande bestämmelser rörande auktionsmonopol skola gälla även för det införlivade området.

2. Avkastningen av de donationer och stiftelser, som förvaltas av respektive församlingar, skall endast tillkomma personer, tillhörande samma församling, samt ändamål, knutna till denna församling. I övrigt skola det införlivade områdets invånare och stadens övriga invånare ömsesidigt vara berättigade att, i den mån donations- eller stiftelseurkunder icke lägga hinder i vägen, tillgodonjuta de förmåner, som allmänna stiftelser bestämma åt områdets och stadens invånare eller särskilda grupper av dem.

3. Innan de för staden med tillämpning av brandstadgan, ordningsstadgan för rikets städer, byggnadsstadgan och hälsovårdsstadgan fastställda särskilda föreskrifter tillämpas inom det införlivade området, böra dessa föreskrifter granskas, varvid, om med avseende å förhållandena inom området eller del därav särskilda stadganden finnas erforderliga eller lämpliga, sådana stadganden böra i nämnda föreskrifter intagas.

4. Åtgärder för det införlivade områdets förseende med vatten- och avloppsledningar samt belysning skola efter införlivningen vidtagas i erforderlig utsträckning i överensstämmelse med av stadsfullmäktige för staden i övrigt meddelade föreskrifter eller vad stadsfullmäktige eljest beträffande området eller del därav må komma att bestämma.

5. Därest vid tiden för indelningsändringen kapital- eller räntebetalning, som skolat vara verkställd dessförinnan, kvarstår ogulden eller underskott uppstått, som skäligen bort täckas av uttaxerade medel, skall ansvaret därför åvila de skattskyldiga inom de nu bestående kommunerna, i den mån ansvaret före införlivningen åvilat dem.

6. Siende och Norrbo tingslags samtliga tillgångar och rättigheter be-

N:o 164.
Ang. införlivning med Västerås stad av Badelunda socken m.m.

hållas av det minskade tingslaget, vilket ock ansvarar för det odelade tingslagets alla skulder och förbindelser.

7. Tingshusmedel, som under år 1944 beviljats att utgå, skola till utgörande fördelas å dem, som skulle under nämnda år varit till tingslaget skattskyldiga, om den nya indelningen då varit gällande.

8. Uppstår tvist mellan vederbörande indelningsenheter rörande tolkningen av vad här ovan föreskrivits angående deras inbördes ekonomiska förhållanden, skall tvisten avgöras av skiljemän, utsedda enligt gällande lag om skiljemän.

B. Den 1 januari 1945 skola fastigheterna Tuna 1^2 och 1^3 i kommunalt, ecklesiastikt, administrativt och judiciellt hänseende ävensom i avseende å fastighetsredovisningen överflyttas från Badelunda socken till Tärna socken samt förty förläggas från Badelunda kommun och församling, Västerås landsfiskalsdistrikt, Västerås fögderi, Siende härad, Siende och Norrbo tingslag samt Västmanlands mellersta domsaga till Tärna kommun och församling, Sala landsfiskalsdistrikt, Salbergs-Väsby fögderi, Simtuna härad samt Västmanlands östra tingslag och domsaga.

För indelningsändringens genomförande skola gälla följande särskilda bestämmelser:

1. De personer från de överflyttade fastigheterna, vilka vid indelningsändringens ikraftträdande äro berättigade till fattigvård, i vilken form det vara må, liksom ock de fattigvårdsbehövande, vilka äro eller varit mantalsskrivna å fastigheterna å sådan tid och under sådana förhållanden, att de på grund därav vid sagda tidpunkt äga hemortsrätt inom Badelunda socken, skola övertagas till underhåll av Tärna socken utan ersättning från Badelunda socken.

Motsvarande bestämmelser skola gälla beträffande barnavården.

2. De förpliktelser, som enligt bestämmelserna om folkpensionering och invalidunderstöd samt om barnbidrag och förskottering av underhållsbidrag åt barn åligga Badelunda socken beträffande personer, vilka vid indelningsändringens ikraftträdande äro mantalsskrivna å fastigheterna, skola från nämnda tidpunkt övertagas av Tärna socken.

3. Siende och Norrbo tingslags samtliga tillgångar och rättigheter behållas av det minskade tingslaget, vilket också ansvarar för det odelade tingslagets alla skulder och förbindelser.

4. Tingshusmedel, som under år 1944 beviljas att utgå, skola till utgörande fördelas å dem, som skulle under nämnda år varit till tingslaget skattskyldiga, om den nya indelningen då varit gällande.

5. Uppstår tvist mellan vederbörande indelningsenheter rörande tolkningen av vad här ovan föreskrivits rörande deras inbördes ekonomiska förhållanden, skall tvisten avgöras av skiljemän, utsedda enligt gällande lag om skiljemän.

Stockholm den 14 oktober 1943.

AGNAR ARFVIDSON.

Västerås 1943. Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar
1943 Den 25 november XX

N:o 165.

Drätselkammarens skrivelse ang. nytt reglemente för drätselkammaren.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Som bekant är drätselkammarens nuvarande reglemente i hög grad föråldrat. Reglementet, vilket fastställdes av Konungens befallningshavande den 28 november 1903, föreskriver bland annat, att drätselkammaren skall utöva sin verksamhet dels såsom samfälld, dels ock på tvenne avdelningar, varav den ena handlägger i huvudsak rättsliga och finansiella frågor, och den andra avdelningen ärenden av teknisk natur, medan frågor av större och allmän vikt enligt nuvarande reglemente skola behandlas och avgöras av samfällda drätselkammaren. I praktiken har emellertid sedan många år tillbaka sistnämnda föreskrift om drätselkammarens uppdelning på avdelningar icke tillämpats och även i övrigt innehåller gällande drätselkammarereglemente bestämmelser av föråldrad natur.

Sedan någon tid tillbaka har en inom drätselkammaren tillsatt särskild delegation efter uppdrag av drätselkammaren haft under utredning frågan angående nytt reglemente med bestämmelser, bättre avpassade efter nutidens förhållanden och krav.

Såsom ett resultat av kommitténs utredningsarbete har framlagts bifogade, av drätselkammaren godkända förslag till nytt reglemente för drätselkammaren.

Med överlämnande av förslaget får drätselkammaren närmare anföra följande.

I fråga om reglementets utformning kan i allmänhet framhållas, att förslaget tager sikte på de krav, som enligt nutida betraktelsesätt böra kunna ställas på ett drätselkammarereglemente. Särskilt har hänsyn därvid tagits till det förhållandet, att under drätselkammaren numera sorterar en betydligt mera omfattande och mera specialiserad tjänstemannastab, än vid den tid, då det nu gällande reglementet blev till. Vad beträffar frågan om drätselkammarens organisation på en eller flera avdelningar kunna visserligen ur vissa synpunkter skäl tala för en decentralisering av drätselkammarearbetet, därvid kommer närmast i betraktande den under de senaste årtiondena alltmera genomdrivna specialiseringen inom den kommunala förvaltningsapparaten. Tungt vägande skäl tala emellertid enligt drätselkammarens förmenande under nuvarande förhållanden emot en dylik decentralisering. I första hand kan emot tvåkammaresystemet invändas, att en på dylikt sätt uppdelad drätselkammare

N:o 165.
Ang. nytt reglemente för drätselkammaren.

ofta nog icke torde kunna åstadkomma det samarbete, som genom systemet med odelad drätselkammare möjliggöres. Härtill kommer, att vid tvåkammarsystemet de olika avdelningarna säkerligen ofta komma att bliva självständiga organ och att den önskvärda överblicken av drätselkammarens olika göromål för den samfällda kammarens ledamöter försvåras. Med hänsyn härtill har drätselkammaren icke för närvarande ansett, att en uppdelning av drätselkammaren på två avdelningar bör komma till stånd.

Vidare har diskuterats frågan angående lämpligheten av att införa suppleanter för drätselkammareledamöterna. Då emellertid det nuvarande systemet med enbart ledamöter i praktiken slagit väl ut, har drätselkammaren i likhet med kommittérade ansett sig böra stanna vid den nuvarande ordningen utan suppleanter.

I det följande lämnas för varje paragraf i reglementet en kortfattad kommentar. Skiljaktigheterna mellan bestämmelserna i det gällande och det föreslagna reglementet torde framgå av kommentaren.

En avskrift av det hittills gällande reglementet, ej intaget i trycket, har bifogats handlingarna i ärendet.

---

§ 1.

Denna paragraf innehåller dels ett allmänt stadgande angående drätselkammarens behörighet, dels vissa speciella, i detalj utförda regler härom. Genom punkt 7 har drätselkammaren tillagts befogenhet att inom ramen av den underställningsfria lånerätten upptaga tillfälliga lån. Av praktiska skäl har det nämligen ansetts önskvärt, att drätselkammaren utan att varje gång behöva begära bemyndigande av stadsfullmäktige får möjlighet att upptaga sådana lån, som äro av rent tillfällig beskaffenhet.

§ 2.

Motsvarande föreskrift saknas i gällande reglemente. Den torde icke tarva någon närmare motivering.

§ 3.

I gällande reglemente finnes föreskrift om att första avdelningen äger att å kammarens vägnar utse ombud vid rättegångar eller eljest. Emellertid torde detta stadgande få anses ha en väl inskränkt omfattning, varför i förslaget upptagits en mera utförlig regel. Av praktiska skäl har vidare införts en bestämmelse om rätt för drätselkammaren att besluta om avskrivning av fordringar för att härigenom undvika att i varje särskilt fall behöva hos stadsfullmäktige begära rätt härtill. Att märka är dock att avkortning och avskrivning av kommunalutskylder under alla förhållanden endast får ske i den ordning gällande lag stadgar.

§ 4.

Denna paragraf avser att inskärpa drätselkammarens ställning såsom centralt utredande och granskande organ i alla frågor av ekonomisk innebörd.

§ 5.

Antalet ledamöter har bibehållits vid 10. I motsats till vad som enligt nuvarande reglemente gäller föreskrives här, att samtliga ledamöter skola väljas för samma valperiod. Hittills har gällt att halva antalet drätselkammareledamöter omväljas vart annat år. Ändringen betingas därav att jämlikt kommunallagen proportionellt val av ledamöter i drätselkammare kan förekomma. Ett proportionellt val måste nämligen omfatta samtliga ledamöter i den styrelse, som valet avser. Om ledamöter och suppleanter icke utses för samma mandattid utan mandaten utgå vid olika tidpunkter, kan ett dylikt val icke genomföras. I övergångsbestämmelsen har även införts ett stadgande av innebörd, att de ledamöter, som stå under omval vid årsskiftet, skola väljas endast på två år.

Drätselkammaren har även varit inne på tanken att i reglementet införa en bestämmelse, varigenom befattningshavare hos kammaren eller annan stadens befattningshavare, som är för sin befattning redovisningsskyldig, utestänges från möjligheten att vara ledamot av drätselkammaren. Då kommunallagen emellertid icke innehåller någon föreskrift om obehörighet på denna grund, har drätselkammaren likväl icke ansett, att reglementets bestämmelser i detta avseende böra sträcka sig utöver lagens. Det torde dock få uppställas såsom ett allmänt önskemål, att till ledamot av drätselkammaren icke utses person, som är anställd hos drätselkammaren eller hos drätselkammaren underlydande organ.

§§ 6—8.

Motsvarighet till bestämmelserna i dessa paragrafer finnes i gällande reglemente.

§ 9.

Bestämmelserna i denna paragraf överensstämma i huvudsak med nu gällande regler. De ha kompletterats med föreskrift om sluten omröstning vid val och tjänstetillsättning samt med föreskrifter om minoritetsbordläggning.

§ 10.

Gällande reglemente saknar helt och hållet bestämmelser om jäv. Det torde strida mot rådande rättsuppfattning, att ledamot deltager i behandling av ärende, av vars utgång han eller person till vilken han står i visst skyddskapsförhållande eller företag, vari han är anställd eller intresserad, kan hava nytta eller skada. Bestämmelser om jäv ha även intagits i alla drätselkammareregelementen från senare tid.

§ 11.

Paragrafen motsvarar ungefär nu gällande regler.

§ 12.

I motsats till vad tidigare gällt har icke i reglementet gjorts någon uppräkning av samtliga under drätselkammaren sorterande tjänstemän, utan har man nöjt sig med en allmän hänvisning.

N:o 165.
Ang. nytt reglemente för drätselkammaren.

Enligt nu gällande instruktioner för stadsdirektören och stadsombudsmannen utses dessa tjänstemän av stadfullmäktige, medan övriga under drätselkammaren sorterande befattningshavare utses av kammaren. Med hänsyn till att drätselkammaren inför stadsfullmäktige är ansvarig för sina göranden och låtanden, har drätselkammaren ansett riktigast, att drätselkammaren själv får utse samtliga sina tjänstemän. I denna paragraf har därför införts en bestämmelse av innehåll, att samtliga under drätselkammaren lydande tjänstemän utses av kammaren. I samband härmed torde även motsvarande ändring i stadsdirektörens och stadsombudsmannens instruktioner böra företagas. Då emellertid nuvarande innehavare av dessa tjänster tillsatts av stadsfullmäktige och vissa särskilda garantier mot entledigande finnas införda i dessa instruktioner, har drätselkammaren ansett lämpligt, att i såväl övergångsbestämmelserna till drätselkammarreglementet som i vederbörande instruktioner föreskrives, att gällande bestämmelser om entledigande av stadsdirektören och stadsombudsmannen fortfarande skola gälla beträffande nuvarande innehavare av dessa befattningar.

§ 13.

Motsvarande bestämmelser återfinnas i gällande reglemente.

§ 14.

För att möjliggöra för stadsdirektören att hålla sig underrättad om vad som händer och sker inom stadskansliets olika avdelningar har i denna paragraf intagits en föreskrift, innebärande att från drätselkammaren utgående skrivelser och brev under alla förhållanden skola vara försedda med stadsdirektörens signum. Åt drätselkammaren har av praktiska skäl inrymts befogenhet att besluta om och i vilken utsträckning det må uppdragas åt stadsdirektören att å kammarens vägnar underteckna olika handlingar.

§ 15.

Motsvarande bestämmelse, som återfinnes i § 18 av nuvarande reglemente, är synnerligen otidsenlig och har ersatts av ett nytt stadgande, överensstämmande med tillämpad praxis.

§ 16.

Motsvarande bestämmelse återfinnes i gällande reglemente. Till följd av penningvärdets fall har beloppet höjts från 500 till 1.000 kronor.

§ 17.

Bestämmelser om drätselkammareledamöternas personliga ansvar återfinnas i § 11 av gällande reglemente. Då dessa bestämmelser emellertid äro oklart avfattade och kunna lämna rum för olika tolkningar, ha mera preciserade föreskrifter införts.

§ 18.

För närvarande saknas regler om överklagande av drätselkammarens beslut. I den mån bestämmelse i drätselkammarereglemente angående överkla-

gande ej finnes, och ej heller föreskrift i särskild författning härom gives, skall enligt ett regeringsrättsprejudikat klagan över drätselkammarens beslut föras hos magistraten. I förslaget har intagits regler om huru överklagande må ske.

N:o 165.
Ang. nytt reglemente för drätselkammaren.

Med åberopande av vad ovan anförts får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att antaga föreliggande förslag till drätselkammarereglemente för staden,

att § 1 i instruktionen för stadsdirektören skall erhålla följande ändrade lydelse: "Stadsdirektören, som skall besitta insikt och erfarenhet i administrativa, kommunala och ekonomiska värv, samt ha ledareförmåga, tillsättes av drätselkammaren på obestämd tid med 6 månaders ömsesidig uppsägning. Nuvarande innehavare av tjänsten, som tillsatts av stadsfullmäktige, kan icke från stadens sida uppsägas med mindre stadsfullmäktige, på framställning av drätselkammaren, därom fatta beslut med minst ⅔ av de avgivna rösterna",

att § 1 i instruktionen för stadsombudsmannen skall erhålla följande ändrade lydelse: "Stadsombudsmannen, som skall hava avlagt juris kandidatexamen, tillsättes av drätselkammaren på obestämd tid med 6 månaders ömsesidig uppsägning. Nuvarande innehavare av tjänsten, som tillsatts av stadsfullmäktige, kan icke från stadens sida uppsägas med mindre stadsfullmäktige, på framställning av drätselkammaren, därom fatta beslut med minst ⅔ av de avgivna rösterna",

samt att uppdraga åt drätselkammaren att i vederbörlig ordning underställa reglementet länsstyrelsens prövning för fastställelse.

Västerås den 4 november 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Per Siösteen.*

N:o 165.
Ang. nytt reglemente för drätselkammaren.

FÖRSLAG TILL REGLEMENTE
för drätselkammaren i Västerås.

§ 1.

Västerås stads drätselkammare är det centrala förvaltande organet för stadens hushållning och handhaver för stadens räkning de uppgifter, som enligt gällande allmänna författningar åligga drätselkammare, i den mån de icke åt annan myndighet eller åt särskild styrelse anförtrotts. Härjämte åligger det drätselkammaren att ombesörja de allmänna uppdrag för stadens räkning, vilka enligt detta reglemente tillhöra dess befattning.

I anslutning härtill ankommer det på drätselkammaren,

1) att handhava stadens penningväsen, uppbära dess inkomster, bestrida dess i vederbörlig ordning beslutade utgifter samt föra stadens räkenskaper,

2) att tillse och ombesörja, att staden som sådan tillvaratager sina intressen, utkräver sina rättigheter och fullgör sina förbindelser, härvid dock undantagen den förvaltning, som blivit eller kan bliva åt annan myndighet eller åt annat särskilt organ anförtrodd,

3) att vårda och förvalta stadens fasta och lösa egendom med undantag av den egendom, vars vård och förvaltning blivit eller kan bliva överlämnad åt annan myndighet eller särskilt organ,

4) att ombesörja debitering, uppbörd och redovisning av utskylder för kommunala och kyrkliga ändamål,

5) att handhava förvaltningen av under drätselkammaren lydande donationer och fonder,

6) att handhava stadens låneväsen och i följd härav utan särskilt bemyndigande å stadens vägnar upptaga behörigen beslutade lån samt utfärda härför erforderliga skuldförbindelser,

7) att, då för behörigen beslutade utgifter anvisade medel tillfälligtvis icke äro tillgängliga, för stadens räkning upptaga lån eller annorledes anskaffa nödiga medel, allt inom den i lag fastställda gränsen för stadens underställningsfria lånerätt,

8) att upprätta förslag till utgifts- och inkomststat för staden och därvid granska från stadens styrelser och nämnder inkomna budgetförslag samt hos stadsfullmäktige göra de erinringar i fråga om styrelsernas och nämndernas förvaltning, vartill drätselkammaren med hänsyn till stadens ekonomi i sin helhet kan finna sig föranlåten.

9) att, såvitt på drätselkammaren kan ankomma, övervaka efterlevnaden av den fastställda budgeten samt inom ramen för drätselkammarens finansvårdande verksamhet befrämja en sund och framsynt hushållning med stadens medel,

10) att tillse att av staden för särskilda förvaltningsbestyr tillsatta styrelser, nämnder och personer inom den i lag bestämda tiden till drätselkammaren inkomma med redovisning för de medel, de under nästföregående kalenderår omhänderhaft,

11) att anlägga samt ägna vård och tillsyn åt stadens under drätselkammaren lydande byggnader samt gator, vägar, broar, parker, torg och allmänna platser,

N:o 165.
Ang. nytt reglemente för drätselkammaren.

12) att bereda frågor om samt verkställa beslut om köp, byte och försäljning av fast egendom ävensom besluta om uthyrning, utarrendering eller annan upplåtelse av under drätselkammarens förvaltning stående fast och lös egendom,

13) att med uppmärksamhet följa allt, som äger sammanhang med stadens fastighets- och bostadspolitik samt vidtaga de åtgärder i hithörande frågor, som av omständigheterna kunna påkallas,

14) att vårda stadens handlingar och arkiv, som åt drätselkammaren anförtrotts, samt

15) att i övrigt ägna uppmärksamhet åt stadens finansiella, ekonomiska och rättsliga förhållanden.

§ 2.

Drätselkammaren äger att vid exekutiv auktion å fastighet, i vilken staden äger intecknad fordran eller rättighet, inropa fastigheten för stadens räkning, därest detta är erforderligt för tillvaratagande av stadens intressen.

§ 3.

Drätselkammaren äger utse ombud att vid bolagsstämmor och övriga sammanträden inom företag, däri staden är delägare eller har intresse, bevaka stadens rätt. Drätselkammaren äger vidare att själv eller genom ombud anhängiggöra, utföra och bevaka stadens talan vid samtliga över- och underdomstolar, exekutiva och andra myndigheter i alla mål och ärenden, som falla inom drätselkammarens förvaltningsområde ävensom att ingå förlikning, träffa överenskommelse om betalning av fordran samt antaga ackord.

I mål och ärenden, som beröra andra stadens styrelser eller nämnder, men beträffande vilka dessa enligt lag och författning, gällande stadganden eller särskilda beslut av stadsfullmäktige icke äro bemyndigade att företräda staden, är drätselkammaren befogad att efter framställning från vederbörande styrelse eller nämnd själv eller genom ombud anhängiggöra, utföra och bevaka stadens talan.

Drätselkammaren äger att, med den begränsning i fråga om kommunalutskylder, som i lag stadgas, besluta om avskrivning av sådan stadens fordran, som hänför sig till kammarens förvaltningsområde.

§ 4.

Såsom förvaltare av stadens penningväsen skall drätselkammaren bereda och avgiva yttrande i alla till stadsfullmäktiges behandling hörande ärenden av ekonomisk innebörd.

Därjämte har drätselkammaren att efter anmodan av magistraten eller stadsfullmäktige verkställa utredning och avgiva yttrande i förekommande ärenden.

Drätselkammaren äger, när den finner sådant för fullgörande av sina åligganden nödigt, att från övriga under stadsfullmäktige lydande nämnder, styrelser och andra förvaltningsorgan infordra upplysningar och yttranden.

N:o 165.
Ang. nytt reglemente för drätselkammaren.

§ 5.

Drätselkammaren består av tio ledamöter, vilka för fyra år i sänder väljas av stadsfullmäktige.

Om valbarhet och behörighet att inneha uppdrag som ledamot stadgas i lagen om kommunalstyrelse i stad.

Angående rätt att avsäga sig dylika uppdrag skola gälla samma bestämmelser, som i fråga om stadsfullmäktige. Ledamotskap i drätselkammaren medför enahanda rätt till avsägelse som tjänstgöring såsom stadsfullmäktig.

Avgår ledamot under den tid, för vilken han valts, eller inträffar därunder förhållande, som gör honom icke längre behörig att innehava sitt uppdrag, anställa stadsfullmäktige efter anmälan av drätselkammaren fyllnadsval för den tid, som för den avgångne återstår.

§ 6.

Drätselkammaren sammanträder under ordförandeskap av den till tjänsteåldern äldste ledamoten årets första helgfria dag till konstituerande sammanträde och utser därvid inom sig ordförande och vice ordförande för året.

Därest både ordföranden och vice ordföranden äro förhindrade att närvara vid sammanträde, utses bland de närvarande ordförande för tillfället.

§ 7.

Drätselkammaren sammanträder minst en gång i månaden å förut bestämd och kungjord tid. Sammanträde skall därjämte hållas när magistraten eller stadsfullmäktige det äskar eller drätselkammarens ordförande prövar så nödigt eller minst tre av kammarens ledamöter det begära.

Kallelse till sammanträde utfärdas skriftligen och delgives ledamöterna om möjligt minst två dagar före sammanträdet. Kallelsen skall upptaga de ärenden, som skola förekomma till behandling.

Ledamot, som är förhindrad att bevista sammanträde, skall därom göra skyndsam anmälan.

§ 8.

Ärende må icke hos drätselkammaren företagas till avgörande där icke minst sex ledamöter äro tillstädes.

§ 9.

Vid val så ock, där så äskas, vid tillsättande av tjänstebefattning sker omröstning med slutna sedlar; och skilje lotten mellan dem, som erhållit lika röstetal.

I övriga frågor sker omröstning till beslut öppet och bliver, där ej annorlunda särskilt stadgas, den mening gällande, varom de flesta förenat sig. Vid lika röstetal gäller den mening ordföranden biträder.

Begäres bordläggning av ärende och förena sig minst tre ledamöter därom, skall ärendet uppskjutas till ett följande sammanträde. För fortsatt bordläggning av samma ärende erfordras att flertalet av närvarande ledamöter sig därom förena.

N:o 165.
Ang. nytt reglemente för drätselkammaren.

§ 10.

Förekommer ärende, vars utgång kan medföra nytta eller skada för ledamot eller för någon, som till ledamot står i sådant skyldskaps- eller svågerlagsförhållande, att detsamma grundlägger domarejäv, äger sådan ledamot icke i ärendets avgörande deltaga.

Ledamot äger ej heller deltaga i avgörandet av ärende, vars utgång kan medföra nytta eller skada för bolag, förening eller annan sammanslutning, vari ledamoten är anställd i ansvarig ställning eller i vars styrelse ledamoten är medlem.

§ 11.

Vid drätselkammarens sammanträden föres protokoll, upptagande närvarande ledamöter, ärenden, som förekommit till behandling, olika yrkanden, som framställts, samt fattade beslut.

Den, som deltagit i ärendets avgörande, äger vid sammanträdet anmäla reservation mot det fattade beslutet med rätt för reservant, som närmare vill utveckla sin reservation, att senast vid protokollets justering avlämna skriftligt yttrande, vilket bilägges protokollet.

Protokollet justeras genast eller vid nästa ordinarie sammanträde. Om så befinnes lämpligt må dock uppdragas åt ordföranden jämte två ledamöter att dessförinnan verkställa justeringen.

§ 12.

Omedelbart under drätselkammaren lyda stadskansliet, drätselkontoret och byggnadskontoret med där anställda tjänstemän.

Om tjänstemännens åligganden gäller vad i de för dem utfärdade instruktionerna är stadgat.

Stadskansliets, drätselkontorets och byggnadskontorets tjänstemän tillsättas och entledigas av drätelkammaren.

Stadskansliets, drätselkontorets och byggnadskontorets expeditioner och kassa hållas öppna för allmänheten å tider, som drätselkammaren bestämmer.

§ 13.

Till drätselkammaren inkomna handlingar skola antecknas i diarium. Över beslut, som drätselkammaren fattat, skall föras register.

§ 14.

Från drätselkammaren utgående skrivelser och brev skola, försedda med stadsdirektörens signum och med kontrasignation av vederbörande tjänsteman, undertecknas av ordföranden eller vice ordföranden eller, vid förfall för dem, av den ledamot, drätselkammaren därtill utser.

På samma sätt undertecknas och kontrasigneras kontrakt, låneförbindelser, fullmakter och andra handlingar, som av drätselkammaren utfärdas.

Drätselkammaren må uppdraga åt stadsdirektören att enligt av kamma-

N:o 165.
Ang. nytt reglemente för drätselkammaren.

ren lämnade närmare direktiv underteckna handlingar å drätselkammarens vägnar.

Av drätselkammarens skrivelser och brev skola tagas kopior, vilka på lämpligt sätt förvaras.

§ 15.

Staden tillhöriga, under drätselkammarens vård stående värdehandlingar skola förvaras i brandfritt valv eller kassaskåp under två olika lås, till vilka stadsdirektören och stadskamreraren hava var sin nyckel.

§ 16.

Utan stadsfullmäktiges hörande äger drätselkammaren, där ej anslag i det löpande årets stat finnes för ändamålet tillgängligt att av drätselkammaren disponeras, verkställa nödiga reparationer samt andra tillfälliga arbeten, inköp för stadens räkning ävensom besluta om utgifter i övrigt, som med drätselkammarens förvaltning stå i sammanhang, allt under villkor att kostnaden för varje särskilt fall icke överstiga 1.000 kronor.

§ 17.

I den mån strafflagens bestämmelser ej föranleda till strängare ansvar, äro drätselkammarens ledamöter gemensamt ansvariga för skada, som de vid utövningen av sitt uppdrag uppsåtligen eller genom vårdslöshet eller försummelse orsaka staden; dock vare ledamot, som icke deltagit i ett ärendes slutliga avgörande eller som låtit anteckna reservation mot beslutet i behörig ordning, fri från ansvarighet för beslutet.

§ 18.

Besvär över drätselkammarens beslut, må där icke i särskild författning annorlunda stadgas, anföras hos magistraten senast före klockan 12 å tjugonde dagen efter det beslutet justerats.

Vid besvären skall klaganden, vid äventyr av talans förlust, foga utdrag av protokoll angående det överklagade beslutet samt bevis om dagen, då beslutet justerats.

Övergångsbestämmelser.

Detta reglemente, genom vilket upphäves det av länsstyrelsen den 28 november 1903, den 12 juni 1907 och den 30 november 1914 fastställda reglementet för drätselkammaren i Västerås skall träda i kraft den 1 januari 1944. Ledamöter till mandat, som utgå den 31 december 1943, skola väljas endast på två år. Från och med den 1 januari 1946 och allt framgent skola samtliga ledamöter väljas på fyra år. Nu gällande bestämmelser om entledigande av stadsdirektör och stadsombudsman skola tillämpas beträffande nuvarande innehavare av dessa tjänster.

N:o 166.

Drätselkammarens skrivelse ang. borgen å byggnadskreditiv för H. S. B. och Riksbyggen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till drätselkammaren hava dels Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförening i Västerås u. p. a. hemställt om stadens borgen å byggnadskreditiv för uppförande av bostadshus å stadsägorna 2469 samt 266 G och 266 H intill belopp av respektive 345.000 och 277.000 kronor, dels Hyresgästföreningens i Västerås Bostadsrättsförening Vågen om stadens borgen å byggnadskreditiv för uppförande av bostadshus å stadsägan 266 F intill belopp av 154.000 kronor, dels ock Riksbyggens Västerås-avdelning hemställt om dylik borgen för uppförande av bostadshus å stadsägan 266 I intill ett belopp av 255.000 kronor.

Genom de planerade nybyggena skulle den 1 juni 1944 bliva färdigställda 73 lägenheter i fastigheterna å stadsägorna 2469 samt 266 G och 266 H samt den 1 juli samma år 24 lägenheter å stadsägan 266 F och 36 lägenheter å stadsägan 266 I eller sålunda sammanlagt 133 lägenheter.

Byggnadskostnaderna för nu nämnda fastigheter ha beräknats till respektive 813.000 kronor för byggnad å stadsägan 2469, 654.000 kronor för byggnad å stadsägorna 266 G och 266 H, 363.000 kronor för byggnad å stadsägan 266 F samt 600.000 kronor för byggnad å stadsägan 266 I.

Med hänsyn till att staden genom tidigare ingångna borgensåtaganden i stor utsträckning anlitat sin underställningsfria lånerätt har överenskommelse träffats med såväl Riksbyggen som H. S. B. av innehåll, att dessa företag genom inbetalning och omplacering av lån avlyfta ett sammanlagt belopp av 695.000 kronor av stadens hittillsvarande tillfälliga borgensansvar.

Liksom hittills skulle sökandena, sedan kreditiven helt utnyttjats och banklån upptagits mot säkerhet av primärinteckningar, äga att mot säkerhet av inteckningar ovanför primärlånet mot stadens borgen fortsätta att upptaga byggnadskreditiv, intill dess fastigheterna blivit färdigställda. Övre gränsen för inteckningarnas läge skulle sålunda utgöras av 85 % av de beräknade byggnadskostnaderna. Stadens borgensåtagande motsvarar vid varje tillfälle 42,5 % av byggnadskostnaderna.

Åberopande vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga drätselkammaren att teckna stadens borgen å byggnadskreditiv åt *dels* Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförening i Västerås u. p. a. för nybyggnader å stadsägorna 2469 samt 266 G och 266 H intill högsta belopp av respektive 345.000 och 277.000 kronor, *dels* Hyresgästföreningens i Västerås Bostadsrättsförening Vågen för ny-

N:o 166.
Ang. borgen å byggnadskreditiv för H. S. B. och Riksbyggen.

byggnad å stadsägan 266 F intill ett högsta belopp av 154.000 kronor, *dels ock* Riksbyggens Bostadsrättsförening Västeråshus n:r 5 för nybyggnad å stadsägan 266 I intill ett högsta belopp av 255.000 kronor, allt mot säkerhet av inteckningar, till en början liggande med bästa förmånsrätt och allt efter byggnadsarbetenas fortskridande successivt förskjutande sig upp till en högsta gräns av beträffande stadsägan 2469 691.000 kronor, beträffande stadsägorna 266 G och 266 H 555.900 kronor, beträffande stadsägan 266 F 308.500 kronor och beträffande stadsägan 266 I 510.000 kronor samt att samtliga ovannämnda borgensåtaganden skola gälla under högst ett år från det kreditivmedel börjat tagas i bruk.

Västerås den 4 november 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Per Siösteen.

N:o 167.

Drätselkammarens skrivelse ang. fastställande av skogsaccis för 1943.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Jämlikt lagen den 28 september 1928 om skogsaccis utgår vid avverkning av skog med visst i lagen omförmält undantag, till den kommun, inom vilken skogen är belägen, för det avverkade virket skogsaccis i förhållande till virkets genom taxering fastställa rotvärde.

Skattesatsen fastställes som bekant i stad av stadsfullmäktige. Accisen utgår å det taxerade rotvärdet efter en skattesats, vilken för 100 kronor utgör en fjärdedel av det belopp, som på en skattekrona i medeltal under de senast förflutna fem åren utdebiterats inom kommunen, därvid emellertid nämnda skattesats jämkas till närmast högre 5-tal ören.

Utdebiteringen inom kommunen för de fem sista åren har i medeltal med fyra uträknade decimaler uppgått till kronor 6,5980 och en fjärdedel härav uppgår till kronor 1,6495. Efter förut omförmäld jämkning till närmaste högre 5-tal ören skall skogsaccisen för år 1943 sålunda utgöra kronor 1: 65 per 100 kronors rotvärde, eller samma som för år 1942.

N:o 167. *Ang. fastställande av skogsaccis för 1943.*

Åberopande vad ovan anförts får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att fastställa skattesatsen för 1943 års skogsaccis till 1 krona 65 öre per 100 kronors rotvärde.

Väterås den 4 november 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Per Siösteen.

N:o 168.

Drätselkammarens skrivelse ang. avräknande av semester å tjänstledighet för genomgång av statens brand- och polisskolors kurser.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan polisnämnden genom skrivelse den 27 september 1943 hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta sådan ändring av gällande bestämmelser om skyldighet för polisman att vid genomgång av statens polisskolas överkonstapelsklass uttaga semester under skoltiden, att poliskonstapel i nämnda skoltid behövde inräkna endast så stor del av semestern som svarade mot den tid, han är tjänstledig för bevistande av dylik utbildningskurs, så har löne- och avtalsnämnden uti skrivelse den 9 november 1943 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta sådan ändring uti gällande bestämmelser om semester för polis- och brandkårspersonal, som bevista utbildningskurs, att poliskonstapel vid genomgång av statens polisskolas överkonstapelsklass ävensom brandman och brandförman vid bevistande av kurs i statens brandskola endast skulle vidkännas avdrag med så stor del av semestern, som svarade mot den tid han är tjänstledig för bevistande av dylik utbildningskurs.

N:o 168.
Ang. avräknande av semester å tjänstledighet för genomgång av statens brand- och polisskolors kurser.

Drätselkammaren, som jämväl förehaft ärendet till behandling, får med instämmande i vad polisnämnden samt löne- och avtalsnämnden i ärendet anfört, tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att till alla delar bifalla vad löne- och avtalsnämnden i ärendet föreslagit.

Västerås den 11 november 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Per Siösteen.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom skrivelse den 27 september 1943 har polisnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta angående sådan ändring av gällande bestämmelser om skyldighet för polisman att vid genomgång av statens polisskolas överkonstapelsklass uttaga semester under skoltiden, att poliskonstapel i nämnda skoltid behöver inräkna endast så stor del av semester, som svarade mot den tid, han är tjänstledig för bevistande av dylik utbildningskurs.

Med överlämnande av polisnämndens skrivelse får löne- och avtalsnämnden härmed anföra följande.

Löne -och avtalsnämnden finner i likhet med polisnämnden skäligt, att beräkning av avdraget å semestertiden vid genomgång av statens polisskolas överkonstapelsklass får ske på sätt som föreslagits.

Löne- och avtalsnämnden vill härjämte erinra om, att stadsfullmäktige den 29 januari, den 31 augusti och den 21 december 1942 antagit bestämmelser angående avlöning till brandmän och brandförmän vid genomgång av statens brandskola och därvid bland annat beslutat, att brandman och brandförman i dylikt fall på samma sätt som polisman äro skyldiga att under skoltiden uttaga semester för året. Nämnden anser för sin del följdriktigheten bjuda, att även brandpersonalen vid genomgång av statens brandskola får tillgodoräkna sig semester i samma omfattning och efter samma grunder som polispersonalen.

Åberopande vad sålunda anförts får löne- och avtalsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta sådan ändring i gällande bestämmelser om semester för polis- och brandkårspersonal, som bevista utbildningskurs,

att poliskonstapel vid genomgång av statens polisskolas överkonstapelsklass samt brandman och brandförman vid bevistande av kurs vid statens brandskola endast skola vidkännas avdrag med så stor del av semes-

tern, som svarar mot den tid, vederbörande är tjänstledig för bevistande av dylik utbildningskurs.

N:o 168.
Ang. avräknande av semester å tjänstledighet för genomgång av statens brand- och polisskolors kurser.

Västerås den 9 november 1943.

För löne- och avtalsnämnden:

KARL ENGDAHL.

/*Per Siösteen.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 18 december 1933 är polisman vid genomgång av statens polisskolas överkonstapelsklass skyldig uttaga årets semester under skoltiden. Detta förfarande har även tillämpats och utan anmärkning fortgått så länge kursen, som intill 1 januari 1939 pågick 5½ månad, var förlagd till samma kalenderår. Efter nämnda datum har skoltiden utsträckts till 7 månader och omfattar numera tiden fr. o. m. september det ena året t. o. m. mars påföljande år, vilket medfört att konstapel vid bevistande av skolan gått miste om största delen av honom under 2 år tillkommande semester.

Detta förhållande har även i skrivelse påtalats av polisföreningen Kamraterna, som anhållit om sådan ändring i bestämmelser, att semesteravdrag endast skall göras för den tid konstapel genomgår polisskolans överkonstapelsklass.

Polismästaren har, som framgår av bilagda yttrande tillstyrkt den av föreningen begärda ändringen.

Då nu gällande bestämmelser tillkommit under förhållanden, som genom kursens förlängning och därav följande utsträckning över delar av två kalenderår, väsentligt ändrats, finner polisnämnden de framställda önskemålen berättigade och hemställer därför att stadsfullmäktige måtte besluta om sådan ändring av ovanberörda bestämmelser

att poliskonstapel vid genomgång av statens polisskolas överkonstapelsklass i skoltiden endast skall inräkna så stor del av semestern, som svarar mot den tid han är tjänstledig för bevistande av nämnda utbildningskurs.

Västerås den 27 september 1943.

För polisnämnden:

THEOFIL ÖBERG.

/*Gunnar Ekberg.*

N:o 169.

Beredningsutskottets skrivelse ang. namnsättning av gata söder om Stohagsvägen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse den 18 oktober 1943 har gatunamnsberedningen med framhållande av, att Valhallagatan för närvarande icke är fullt utlagd mellan Eriksgatan och Stohagsvägen ävensom att byggnadsnämnden i anledning härav hos gatunamnsberedningen förordat att den södra delen av Valhallagatan måtte erhålla nytt namn föreslagit, att nämnda del av Valhallagatan skall erhålla namnet Fridnäsgatan.

Sedan skrivelsen överlämnats till beredningsutskottet för yttrande, får utskottet i ärendet anföra följande.

Enligt vad beredningsutskottet inhämtat, har inom byggnadsnämnden behandlats en framställning från ägare av mark vid Valhallagatan att Valhallagatan måtte utläggas till sin fulla bredd å hela sträckan mellan Eriksgatan och Stohagsvägen. Byggnadsnämnden har därvid beslutat, att gatan icke skulle utläggas utan att de olika delarna av Valhallagatan skulle förenas endast genom en gångstig. Till undanröjande av missförstånd, som kunde uppkomma därigenom att körtrafik mellan Valhallagatans norra och södra delar icke funnes, beslutade nämnden att hos gatunamnsberedningen föreslå att den söder om Stohagsvägen liggande delen av Valhallagatan erhölle annat namn.

Beredningsutskottet anser för sin del, att praktiska olägenheter uppkomma, om delar av en och samma gata erhålla olika namn. Dessa olägenheter äro enligt utskottets förmenande särskilt kännbara, när det gäller fastighetsägarna och i fastigheterna boende personer. I synnerhet för chaufförer och postbud men även andra besökare i fastigheterna kunna lätt uppstå förväxlingar, om samma gata i olika delar bär skilda namn.

Utskottet håller därför före, att gatan såväl å norra som södra sidan av Stohagsvägen bör bibehålla sitt nuvarande namn men att, så snart möjlighet därtill föreligger, gatan i hela sin sträckning utlägges till full bredd, så att genomgående körtrafik kan erhållas från Eriksgatan till Stohagsvägen.

Åberopande vad sålunda anförts får beredningsutskottet hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att icke bifalla gatunamsberedningens i ärendet framlagda förslag.

Västerås den 10 november 1943.

För beredningsutskottet:

GÖSTA SJÖBERG.

/Per Siösteen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 169.

Ang. namnsättning av gata söder om Stohagsvägen.

Valhallagatan är för närvarande icke fullt utlagd mellan Eriksgatan och Stohagsvägen utan endast i södra delen. Förbindelse mellan den norr om Stohagsvägen belägna delen av Valhallavägen och den södra delen av densamma finnes således icke. Byggnadsnämnden har fäst beredningens uppmärksamhet på detta förhållande och förordat att den södra delen av Valhallagatan måtte erhålla nytt namn. Gatunamnsberedningen får föreslå att ifrågavarande gatudel erhåller namnet Fridnäsgatan.

På grund av vad sålunda anförts får gatunamnsberedningen anhålla, att stadsfullmäktige måtte besluta

att den söder om Stohagsvägen för körtrafik utlagda delen av Valhallagatan skall erhålla namnet Fridnäsgatan.

Västerås den 18 oktober 1943.

För gatunamnsberedningen:

FRITZ EKLUND.

/*Arne Nilsson.*

N:o 170.

Beredningsutskottets skrivelse rörande utredning av fråga om stadens ungdomsvård.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På sammanträde den 28 oktober 1943 ha stadsfullmäktige till beredningsutskottet för utlåtande remitterat en av byggmästaren Fritz Eklund ingiven motion angående utredning av frågan om ungdomsvården inom staden.

Motionen utmynnar i ett förslag, att en särskild kommitté tillsättes med uppdrag att utreda frågan om och i vilken utsträckning samt under vilka former staden bör vidtaga anstalter för att omhändertaga ungdom i olika åldrar, därvid en sålunda tillsatt kommitté även skulle övertaga det utredningsuppdrag, drätselkammaren genom stadfullmäktiges beslut den 26 mars 1942, § 64, erhållit beträffande samma fråga.

I anledning av remissen får beredningsutskottet härmed anföra följande.

Beredningsutskottet hälsar med största tillfredsställelse det initiativ, som genom motionen framförts i den för samhället synnerligen betydelsefulla frågan om ungdomens fritidssysselsättning och därmed sammanhängande spörs-

N:o 170. *Ang. utredning av fråga om stadens ungdomsvård.*

mål. Utskottet biträder därför till alla delar motionärens uppfattning angående önskvärdheten av att en utredning i denna fråga snarast möjligt kommer till stånd genom en därför utsedd kommitté.

Vid sitt ställningstagande till spörsmålet angående storleken av en dylik kommitté har beredningsutskottet velat sträva efter att tillgodose två olika synpunkter. Å ena sidan har beredningsutskottet ansett sig böra utgå från att så långt möjligt inom kommittén representeras den mångfald olika organisationer och sammanslutningar, vilka syssla med ungdomens speciella problem. Å andra sidan har beredningsutskottet icke heller velat bortse från det kända förhållandet, att arbetet inom en allt för stor utredningskommitté gärna vill präglas av en viss tungroddhet. Emellertid finnes alltid inom en större kommitté möjligheten att uppdraga åt ett arbetsutskott eller en subkommitté att utreda de specialfrågor, vilka kunna uppkomma, varigenom kan åstadkommas en rationell arbetsfördelning. Med hänsyn härtill och då en allsidig och förutsättningslös utredning enligt beredningsutskottets förmenande synes kräva, att kontakt uppnås mellan kommittén, å ena, och så många ungdomsvårdande sammanslutningar som möjligt, å andra sidan, har beredningsutskottet icke velat föreslå en alltför liten kommitté. Utskottet har efter övervägande stannat vid att förorda en kommitté om nio personer.

Till ledamöter i kommittén föreslår beredningsutskottet byggmästaren Fritz Eklund, sammankallande, tjänstemannen Gösta Sjöberg, journalisten Rune Blomkvist, kontoristen Inge Jonsson, barnstugeföreståndarinnan Gertrud Olsson, direktören Karl Erik Eriksson, Asea, rektorn K. Carlfors, ingenjören A. V. Thorsén och komministern Simon Forshem, varigenom nykterhetsrörelsen, arbetarnas bildningsrörelse, ungdomsklubbarna, barnstugerörelsen, industriernas socialvård, skolorna samt de kyrkliga och religiösa sammanslutningarna skulle bliva representerade.

Åberopande vad sålunda anförts får beredningsutskottet tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att uppdraga åt en kommitté, bestående av nio ledamöter att verkställa en allsidig och förutsättningslös utredning av frågan angående åtgärder för omhändertagande av ungdom i alla åldrar och därmed sammanhängande spörsmål och därvid övertaga drätselkammaren genom tidigare beslut lämnat uppdrag i samma ärende samt efter verkställd utredning till stadsfullmäktige inkomma med det förslag, vartill utredningen kan föranleda ävensom

att till ledamöter i nämnda kommitté utse byggmästaren Fritz Eklund, tjänstemannen Gösta Sjöberg, journalisten Rune Blomkvist, kontoristen Inge Jonsson, fröken Gertrud Olsson, direktören Karl Erik Eriksson,

rektorn K. Carlfors, ingenjör A. V. Thorsén samt komministern Simon Forshem med byggmästaren Fritz Eklund som sammankallande.

N:o 170.
Ang. utredning av fråga om stadens ungdomsvård.

Västerås den 10 november 1943.

För beredningsutskottet:

GÖSTA SJÖBERG.

/*Per Siösteen.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 11 mars 1940 framlade "Utredningskommittén för barnavårdande institutioner" ett förslag till inrättande av barnträdgårdar, daghem och eftermiddagshem, vilket förslag givit upphov till den nu inom staden av styrelsen för stadens barnstugor bedrivna verksamheten, innefattande fem barnträdgårdar, ett eftermiddagshem samt dagkoloniverksamhet på sommaren. Utredningskommittén uttalade sig emellertid även för en utökad framtida verksamhet samt framhöll önskemålet att i stadens centrum samt i den östra och den västra stadsdelen kunna tillskapa särskilda byggnader för barn- och ungdomsvård. Dessa önskemål hava ännu icke kunnat infrias. Den sålunda bedrivna verksamheten tager emellertid sikte i stor utsträckning på barn i förskoleåldern samt vad beträffar eftermiddagshemmen även barn i skolåldern. Däremot hava ännu icke här i staden åtgärder vidtagits för att i större utsträckning bereda något äldre ungdom sysselsättning på fritid om man undantager vad som härvidlag åstadkommits genom vissa ideella sammanslutningar. Det kan vidare konstateras, att den enda i staden befintliga barnkrubban, som drives av en enskild förening med kommunalt anslag, icke förmår fylla behovet.

Vid olika tillfällen har inom kommunalförvaltningen diskuterats en lämplig användning av Kristiansborgs herrgårdsbyggnad med tillhörande tomtområde. Det torde vara en allmän önskan att reservera denna förnämliga plats för något allmänt ändamål och att sålunda icke upplåta marken där för bebyggelse. Även om byggnaden i en framtid måhända icke kommer att bibehållas torde den dock under åtskilliga år kunna tjäna något allmänt ändamål. För närvarande användes byggnaden till kontor för lantegendomsnämnden samt som bostad åt jordbruksförvaltaren. Det torde dock för lantbrukets vidkommande vara bättre med en annan placering av kontoret, varför den nuvarande användningsformen icke behöver lägga hinder i vägen för att — om så skulle anses önskvärt — utnyttja byggnaden för annat kommunalt behov. Tanken ligger då nära tillhands att av Kristiansborgs gård skapa ett hemvist för ungdomsvårdande institutioner. Där skulle sålunda kunna inrymmas barnträdgård, barnkrubba, lokaler för fritidssysselsättning för ungdom, läsesalar m. m. Det av utredningskommittén för barnavårdande institutioner uttalade önskemål om en central byggnad för dylika ändamål skulle därmed kunna

N:o 170.
Ang. utredning av fråga om stadens ungdomsvård.

i varje fall för åtskilliga år framåt vinna sin lösning. Bebyggelsen i denna del av staden har även under de senaste åren ökat i mycket stor omfattning så att redan på grund härav ett behov av lokaler av nyss antydd art måste finnas. Utan att närmare ingå på frågan om hur och i vilken omfattning hithörande problem böra lösas av kommunen har undertecknad dock velat för stadsfullmäktige framlägga ovan anförda synpunkter för att desamma må närmare utredas. Frågan har enligt min mening aktualiserats därigenom att lantegendomsnämnden begärt anslag till reparation av Kristiansborgs gård, en reparation som säkerligen är välbehövlig och som i och för sig torde kunna göras på ett sådant sätt att en annan användning av byggnaden icke därigenom försvåras. I detta sammanhang må även erinras om att stadsfullmäktige den 26 mars 1942, § 64, med anledning av en begäran från K. F. U. M. om bidrag till ett av föreningen drivet ungdomshem uppdragit åt drätselkammaren att i hela dess vidd utreda frågan om kommunalt bidrag till organisationer med ungdomsvårdande syfte. Det synes mig som om denna utredning borde kunna sammankopplas med den av mig här ovan förordade utredningen.

Med åberopande av det nu anförda får jag sålunda föreslå, att stadsfullmäktige ville tillsätta en särskild kommitté med uppdrag att utreda frågan om och i vilken utsträckning samt under vilka former Västerås stad bör vidtaga anstalter för att omhändertaga ungdom i olika åldrar, varvid kommittén även bör fullgöra det drätselkammaren genom stadsfullmäktiges beslut den 26 mars 1942 givna utredningsuppdraget samt inkomma till stadsfullmäktige med härav föranlett förslag.

Västerås den 26 oktober 1943.

FRITZ EKLUND.

N:o 171.

Drätselkammarens skrivelse ang. värdering av naturaförmåner under 1944.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom skrivelse den 9 november 1943 har löne- och avtalsnämnden med åberopande av bestämmelserna i gällande allmänna villkor för stadens lönestater framlagt förslag till värdering av de vissa befattningshavare tillkommande naturaförmåner m. m.

Drätselkammaren har efter granskning av förslaget icke funnit anledning till erinran mot detsamma.

Drätselkammaren får sålunda hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

N:o 171.
Ang. värdering av naturaförmåner under 1944.

Västerås den 11 november 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Per Siösteen.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Jämlikt gällande allmänna villkor och bestämmelser för tillämpning av stadens lönestater skall löne- och avtalsnämnden för varje år förelägga stadsfullmäktige förslag till värdering av de naturaförmåner, vilka tillkomma en del befattningshavare.

På sammanträde den 24 september 1942 ha stadsfullmäktige fastställt följande värden och ersättningar i fråga om naturaförmåner, nämligen

Bostäder.

För ett rum och kök	425: —
för två rum och kök	700: —
för tre rum och kök	1.000: —
för fyra rum och kök	1.250: —
för brandchefens bostad	1.450: —
för v. brandchefens bostad	1.100: —
för brandmästarnas bostäder	870: —

Värmekostnader.

För ett rum och kök	175: —
för två rum och kök	245: —
för tre rum och kök	308: —
för fyra rum och kök	378: —

Beklädnadsersättninger.

För brandpersonalen	260: —
för polispersonalen	330: —
för renhållningsarbetarna	85: —

På sammanträde den 31 augusti 1942 beslöto stadsfullmäktige vidare fastställa hyran för vaktmästarebostaden vid ålderdomshemmet till 325 kronor ävensom att värmekostnaden för nämnda bostad, ehuru inrymmande två rum och kök, dock skulle utgå med det av stadsfullmäktige vid varje särskilt tillfälle fastställda värmekostnadsbeloppet för ett rum och kök.

Slutligen ha stadsfullmäktige den 26 augusti innevarande år beslutat, att

N:o 171. *Ang. värdering av naturaförmåner under 1944.*

till brandchefen och vice brandchefen skulle utgå ett årligt beklädnadsbidrag med 300 kronor till en var av dem från och med den 1 januari 1943. Dessa belopp utgöra emellertid kontanta till vederbörande utbetalda bidrag och komma här ej under bedömande.

Löne- och avtalsnämnden har underkastat de sålunda företagna värderingarna och prissättningarna översyn och därvid funnit, att skäl icke förekommit, som kunna motivera någon ändring i sålunda gällande bestämmelser.

Med åberopande av vad sålunda anförts får löne- och avtalsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för år 1944 fastställa följande ersättningar och värdebelopp ifråga om till stadens befattningshavare utgående naturaförmåner, nämligen

i fråga om bostäder

för ett rum och kök	425: —
för två rum och kök	700: —
för tre rum och kök	1.000: —
för fyra rum och kök	1.250: —
för brandchefens bostad	1.450: —
för v. brandchefens bostad	1.100: —
för brandmästarnas bostäder	870: —
för vaktmästarbostaden vid ålderdomshemmet	325: —

i fråga om värmekostnader

för ett rum och kök	175: —
för två rum och kök	245: —
för tre rum och kök	308: —
för fyra rum och kök	378: —

dock att värmekostnaden för vaktmästarbostaden vid ålderdomshemmet, ehuru denna bostad inrymmer två rum och kök, skall anses utgöra kronor 175: —.

ifråga om beklädnadsersättningar

för brandpersonalen	260: —
för polispersonalen	330: —
för renhållningsarbetarna	85: —

Västerås den 9 november 1943.

För löne- och avtalsnämnden:

KARL ENGDAHL.

/*Per Siösteen.*

N:o 172.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till biblioteks-kommittén för utredningskostnader.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse den 19 oktober 1943 har bibliotekskommitténs arbetsutskott på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte bevilja kommittén ett anslag å 2.500 kronor för bestridande av ytterligare utredningskostnader.

Sedan skrivelsen överlämnats till drätselkammaren för utlåtande, får drätselkammaren anföra följande.

De ytterligare utredningskostnader, varom nu är fråga, utgöras enligt vad drätselkammaren inhämtat av åtskilliga konsultationer, utlägg för resor och dylikt, vilka nödvändiggjorts under utredningsarbetets fortskridande och varför medel icke finnas tillgängliga för kommittén.

Då drätselkammaren icke funnit anledning till erinran mot framställningen, får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta,

att för bestridande av ytterligare utredningskostnader anvisa bibliotekskommittén ett anslag av 2.500 kronor

samt att utgiften skall i första hand bestridas av tillgängliga medel och slutligen täckas av förslagsanslaget i årets stat för oförutsedda utgifter.

Västerås den 11 november 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Per Siösteen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Då de medel, vilka stått till bibliotekskommitténs förfogande för bestridande av utredningskostnader nu äro praktiskt taget slut ser sig kommittén, då utredningen ännu icke är slutförd och således kommer att draga ytterligare kostnader nödsakad att anhålla om anslag å 2 500 kronor.

På grund av vad sålunda anförts får bibliotekskommittén anhålla, att stadsfullmäktige måtte besluta

att bevilja bibliotekskommittén anslag å 2.500 kronor för bestridande av kommitténs utredningskostnader.

Västerås den 19 oktober 1943.

För bibliotekskommittén dess arbetsutskott:

FRITZ EKLUND.

/Arne Nilsson.

N:o 173.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till iordningställande av trädgård vid brandstationen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse den 2 november 1943 har stadens brandstyrelse på anförda skäl hemställt, att vissa av brandstationskommittén förutsatta, men ännu icke färdigställda arbeten för iståndsättande av trädgården vid brandstationen finge av brandstyrelsen utföras samt att stadsfullmäktige ville härför bevilja ett anslag av 1.300 kronor.

Sedan skrivelsen överlämnats till drätselkammaren för utlåtande, får drätselkammaren, som icke funnit sig hava anledning till erinran mot framställningen, med instämmande i vad brandstyrelsen anfört hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för iordningställande av trädgården vid brandstationen bevilja ett anslag å 1.300 kronor,

samt att härav föranledd utgift skall bestridas av tillgängliga medel och slutligen täckas av förslagsanslaget i årets stat för oförutsedda utgifter.

Västerås den 11 november 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Per Siösteen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I samband med uppförande av nya brandstationen förutsattes att den å tomten belägna trädgården skulle iordningställas genom kommitténs försorg men då så icke låtit sig göra och nämnda kommitté numera upphört, får brandstyrelsen anhålla, att stadsfullmäktige måtte ställa för ändamålet erforderligt anslag till brandstyrelsens förfogande.

Hitintills utförda och för trädgårdens slutliga färdigställande erforderliga arbeten hava av t. f. stadsträdgårdsmästaren beräknats till sammanlagt 1.300 kronor och får brandstyrelsen anhålla, att stadsfullmäktige ville besluta

att för iordningställande av trädgården vid brandstationen bevilja ett anslag å 1.300 kronor.

Västerås den 2 november 1943.

För brandstyrelsen:

JOH. SVENSSON.

/Gunnar Ekberg.

N:o 174.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till utbildning av vapenfria värnpliktiga i brandtjänst.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse den 2 november 1943 har brandstyrelsen på närmare utvecklade skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för avlöning av tvenne vikarier för brandmän, avsedda att under fyra månader tjänstgöra som instruktörer vid utbildning av vapenfria värnpliktiga vid brandkåren, bevilja ett anslag av 2.000 kronor.

Sedan skrivelsen remitterats till drätselkammaren för utlåtande, får drätselkammaren efter handläggning av ärendet förklara sig icke hava någon erinran mot framställningen.

Drätselkammaren hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla brandstyrelsens framställning i ärendet

samt att härav föranledd utgift skall i första hand bestridas av tillgängliga medel samt slutligen täckas av förslagsanslaget i årets stat för oförutsedda utgifter.

Västerås den 11 november 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Per Siösteen.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan luftskyddsinspektionen i skrivelse till brandstyrelsen hemställt om besked, huruvida möjligheter finnas att på i skrivelsen närmare angivna villkor vid härvarande brandkår utbilda ytterligare ett antal vapenfria (samvetsömma) värnpliktiga till hjälpbrandmän vid luftskyddet, får brandstyrelsen anföra.

De värnpliktiga, som äro avsedda att utbildas härstädes utgöra enligt skrivelse från luftskyddsinspektionen 40 st. samt komma efter utbildningen att ställas till förfogande för luftskyddet i staden vid luftskyddstillstånd. Staden skulle vid utbildningen tillhandahålla instruktörer samt erforderlig övningsmateriel medan alla kostnader i övrigt bestridas av statsmedel.

N:o 174.
Ang. anslag till utbildning av vapenfria värnpliktiga i brandtjänst.

Utbildningen, som beräknas till 60 dagar, bör lämpligen ske i två omgångar med 20 man i varje grupp samt är avsedd att börja, för första omgången den 10 januari och för andra omgången den 14 mars 1944. För utbildningen erfordras att tvenne av stadens brandmän ställas till förfogande för att under brandchefens ledning handhava utbildningen av de värnpliktiga. För dessa instruktörer erfordras vikarier vid brandkåren och kostnaden härför uppgår till 250 kronor pr man och månad, eller tillhopa för tvenne kurser om 60 dagar vardera, 2.000 kronor.

Vid härstädes tidigare anordnade utbildningskurser av nu ifrågavarande slag har utbildats 42 st. värnpliktiga och då det är av synnerligen stort värde för staden att vid luftskyddstillstånd hava tillgång till dylika hjälpbrandmän får brandstyrelsen tillstyrka att även den nu föreslagna utbildningen kommer till stånd. Enligt från luftskyddsinspektionen i dagarna erhållet meddelande skola minst 65 sådana hjälpbrandmän tilldelas stadens luftskyddsorganisation varjämte eventuellt ytterligare på detta sätt utbildade brandmän kunna ersätta äldre män och pojkar inom luftskyddets underavdelningar.

Brandstyrelsen vill i detta sammanhang meddela, att enahanda utbildning av värnpliktiga enligt från luftskyddsinspektionen översänd förteckning förekommer vid rikets samtliga brandkårer.

Brandstyrelsen får sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för avlöning av tvenne vikarier för brandmän, avsedda att under fyra månader tjänstgöra som instruktörer vid utbildning av värnpliktiga i brandtjänst, bevilja ett anslag å 2.000 kronor.

Västerås den 2 november 1943.

För brandstyrelsen:

JOHAN SVENSSON.

/Gunnar Ekberg.

N:o 175.

Beredningsutskottets skrivelse ang. val av kommunala förtroendemän.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Beredningsutskottet får härmed överlämna följande förslag till val av kommunala förtroendemän, vilkas uppdrag upphöra med årsskiftet eller av annan anledning blivit vakanta.

DRÄTSELKAMMAREN.

N:o 175.
Ang. val av kommunala förtroendemän.

För tiden intill utgången av år 1947 föreslås omval av ledamöterna byggmästaren Fritz Eklund, lantbruksingenjören Henrik Welin-Berger, kontorschefen Einar Keijser, kamreraren Carl T. Ericson och ekonomichefen Gösta Lundberg.

Enligt nu gällande bestämmelser utses drätselkammareledamöterna på en tid av fyra år och omväljes halva antalet vartannat år. Uti förslag till nytt drätselkammarereglemente, vilket samtidigt med denna skrivelse förelägges stadsfullmäktige, har till möjliggörande av proportionellt val av drätselkammareledamöter stadgats, att samtliga ledamöter skola väljas för samma valperiod. I övergångsbestämmelserna till förslaget har även införts ett stadgande av innebörd, att de ledamöter, som stå under omval vid årsskiftet, skola väljas endast på två år. Ovanstående förslag i vad detsamma avser mandattiden torde därför framläggas med förbehåll, att, därest förslaget till nytt drätselkammarereglemente av stadsfullmäktige antages och i vederbörlig ordning fastställes, valet skall avse allenast tiden intill 1945 års utgång.

STYRELSEN FÖR VÄSTERÅS STADS TEKNISKA VERK.

Beredningsutskottet föreslår, att till ledamöter för tiden intill utgången av år 1947 omväljas föreståndaren Gustaf Olsson, kraftverksdirektören Thure Strand och lantbruksingenjören Henrik Welin-Berger ävensom att såsom suppleant för samma tid omväljes ingenjören Linus Jansson.

HAMNSTYRELSEN.

Till suppleant för tiden intill utgången av år 1946 föreslås omval av nuvarande suppleanten, ingenjören Fritz Granath.

HÄLSOVÅRDSNÄMNDEN.

Beredningsutskottet föreslår, att till ledamöter och suppleanter för tiden intill 1947 års utgång utses:

Ledamöter: kyrkoskrivaren John Sjöblom, posttjänstemannen Erik Östlund och distriktsveterinären V. Snöborgs.

Suppleanter: verkmästaren Fritz Johansson, fru Greta Schörling och metallarbetaren Anton Berglund.

Vidare föreslår beredningsutskottet, att suppleanterna förklaras vara personliga för ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter nu blivit nämnda.

Förslaget innebär sålunda *att* av ledamöterna kyrkoskrivaren John Sjöblom och distriktsveterinären V. Snöborgs föreslås till omval, *att* till ledamot i stället för gjutaren Axel Larsson, som avsagt sig uppdraget, föreslås posttjänstemannen Erik Östlund, *att* till suppleanter i stället för fru Karin Ström och montören Arthur Lundell, vilka båda avsagt sig uppdragen, skulle utses respektive verkmästaren Fritz Johansson och montören Anton Berglund samt *att* fru Greta Schörling skulle utses såsom suppleant i stället för posttjänstemannen Erik Östlund, vilken enligt ovan föreslagits till ordinarie ledamot.

N:o 175.
Ang. val av kommunala förtroendemän.

SAKKUNNIGA VID BRANDSYN.

Till sakkunniga vid brandsyn för år 1944 föreslås omval av byggmästaren J. Alb. Fredriksson och muraren Martin Hellblom. Till suppleanter för samma tid föreslås omval av byggnadssnickaren A. N. Vretholm och byggmästaren Verner Johansson.

POLISNÄMNDEN.

Till ledamot i stället för civilingenjören John Lundgren, vilken avsagt sig uppdraget, föreslås för tiden intill 1945 års utgång häradsskrivaren Oscar Lewrö och till suppleant efter häradsskrivaren Lewrö för samma tid landskanslisten Axel Jäder.

BRANDSTYRELSEN.

Till ledamot i brandstyrelsen efter fabrikören Joh. Svensson, vilken avsagt sig uppdraget från och med 1943 års utgång, föreslås för tiden till 1944 års utgång ingenjören John Jansson.

STYRELSEN FÖR VÄSTERÅS STADS BARNSTUGOR.

Till ledamöter för tiden intill 1947 års utgång föreslås omvalda legitimerade läkaren Paul Fritsch, fru Ebba Holmström, majoren G. Robsahm och folkskolläraren John Jacobsson. Till ledamot i stället för barnavårdssystern Svea Sandberg, vilken avsagt sig uppdraget, föreslås för samma tid fru Anna Larsson, Tråddragarplan 5.

Till suppleanter för tiden intill 1947 års utgång föreslås omval av förrådsvaktmästaren Ivar Engström, fröken Inez Mallander och fru Alice Boström.

NYKTERHETSNÄMNDEN.

Till ledamöter för tiden intill 1947 års utgång föreslås till omval fattigvårdssysslomannen A. Norén, förste stadsläkaren Gustav Andrén och fru Helga Hall. Sysslomannen Norén föreslås jämväl till omval såsom ordförande för samma tid. I stället för byggnadssnickaren Eric Pettersson, vilken avsagt sig uppdraget, föreslås för samma tid folkskolläraren Nils Stenvall.

Till suppleant efter civilingenjören Alb. Andersson, vilken undanbett sig återval, föreslås för tiden intill 1947 års utgång fru Karin Kjelldahl. Till suppleanter för samma tid föreslås därjämte omvalda direktören Algot Bergstrand och köpmannen Roland Forsberg.

BARNAVÅRDSNÄMNDEN.

I stället för den för kommunen i övrigt valda ledamoten fru Karin Ström, vilken på grund av avflyttning från staden avsagt sig uppdraget, föreslås för tiden intill 1945 års utgång fru Lydia Billgren.

I barnavårdsnämnden utgår för övrigt vid årsskiftet mandattiden för fru Anna Vestberg, vald för kommunen i övrigt, samt för suppleanterna, folkskolläraren G. Leontein, vald för lärarkåren, och lagerarbetaren Oskar F. Löfkvist, vald för fattigvårdsstyrelsen. Till ledamot för tiden intill 1947 års utgång före-

slås till omval fru Anna Vestberg samt till suppleant för samma tid folkskolläraren G. Leontein. I stället för lagerarbetaren Oskar F. Löfkvist, vilken avsagt sig uppdraget som ledamot i fattigvårdsstyrelsen, föreslås såsom suppleant för samma tid vald för fattigvårdsstyrelsen filaren Viktor Persson.

N:o 175. *Ang. val av kommunala förtroendemän.*

FATTIGVÅRDSSTYRELSEN.

3:dje distriktet.

Till distriktschef föreslår beredningsutskottet för tiden intill 1947 års utgång omval av fru Hilda Bergsten. Till vice distriktschef i stället för handelsföreståndaren Axel Andersson, vilken avsagt sig uppdraget, föreslås för samma tid nuvarande vårdaren i distriktet, fru Ellen Björk.

Till vårdare i stället för fru Ellen Björk föreslås för tiden intill 1945 års utgång fru Elin Andersson, Tråddragargatan 4 här i staden.

4:de distriktet.

Till distriktschef i stället för verkstadsarbetaren Gunnar Jacobsson, vilken avsagt sig uppdraget, föreslås eldaren E. A. Lindstedt. Till vice distriktschef i stället för förmannen Josef Brunnsberg, vilken avsagt sig uppdraget, föreslås för tiden intill 1947 års utgång nuvarande vårdaren inom distriktet, fru Edit Axner.

Till vårdare efter fru Edit Axner föreslås för tiden intill 1945 års utgång fru Anna Larsson, Tråddragareplan 5 här i staden.

7:de distriktet.

Beredningsutskottet föreslår till distriktschef för tiden intill 1947 års utgång omval av folkskollärarinnan Elsa Pettersson. Till vice distriktschef i stället för filaren C. W. Juhlin, vilken avsagt sig, föreslår beredningsutskottet för tiden intill 1947 års utgång nuvarande vårdaren filialföreståndaren Hugo Karlsson och till ny vårdare för tiden intill 1945 års utgång föreslås kranmaskinisten Henry Österberg, Annedalsgatan 14.

8:de distriktet.

Till distriktschef för tiden intill 1947 års utgång föreslås till omval snickeriförmannen Hugo Svensson.

9:de distriktet.

Till vice distriktschef för tiden intill 1947 års utgång föreslås till omval muraren Ludvig Gräns.

11:te distriktet.

Till distriktschef i stället för lagerarbetaren Oskar F. Löfkvist, vilken avsagt sig uppdraget, föreslås filaren Viktor Persson för tiden intill 1947 års utgång.

FOLKSKOLESTYRELSEN.

Till ledamöter för tiden intill 1947 års utgång föreslås till omval bokföraren R. Söderquist, studieledaren G. Sund, rektorn Folke Ericsson, verkmästaren David Johansson, till ledamot i stället för muraren Martin Hellblom,

N:o 175.
Ang. val av kommunala förtroendemän.

vilken avsagt sig, nuvarande suppleanten, redaktionssekreteraren Bengt Dahlander för tiden till 1947 års utgång, till ledamot för samma tid i stället för fru Agnes Söderquist, som avsagt sig, fru Greta Schörling. Till ledamot för nämnda tid föreslås vidare omval av 1. stationsskrivaren Thure Bergquist. I stället för redaktören Anders Pers, vilken avsagt sig, föreslås för tiden intill 1947 års utgång redaktören Anders Yngve Pers. Slutligen föreslås till omval för nu nämnda tid domprosten Ernst Enochsson, fru Ebba Berg, folkskolläraren G. Leontein och bokhandlaren Ivar Wennberg.

I folkskolestyrelsen utgår vidare mandattiden för samtliga suppleanter, nämligen snickaren J. A. Grönberg, förmannen Gunnar Pettersson, ingenjören Birger Falk, brandmästaren Ernst Johansson, redaktionssekreteraren Bengt Dahlander, verkstadsarbetaren Ivar Andersson, verkmästaren Gustav Karlsson, byggmästaren K. A. Darnell, domkyrkosysslomannen Hugo Berggren, fru Ebba Holmström, handelsträdgårdsmästaren Erik Billert och häradsskrivaren Oscar Lewrö.

Beredningsutskottet föreslår för tiden intill 1947 års utgång i stället för snickaren J. A. Grönberg, som avsagt sig uppdraget, fru Margit Pettersson, Frihetsvägen 12, omval av förmannen Gunnar Pettersson, i stället för ingenjören Birger Falk, vilken avsagt sig uppdraget, fru Elsa Engberg, omval av brandmästaren Ernst Johansson, i stället för redaktionssekreteraren Bengt Dahlander, vilken enligt ovan föreslagits till ordinarie ledamot, verkmästaren Fritz Johansson, omval av verkstadsarbetaren Ivar Andersson och verkmästaren Gustav Karlsson, i stället för byggmästaren K. A. Darnell, vilken avböjt återval, fröken Elsa Hultgren samt slutligen omval av domkyrkosysslomannen Hugo Berggren, fru Ebba Holmström, handelsträdgårdsmästaren Erik Billert och häradsskrivaren Oscar Lewrö.

STYRELSEN FÖR STATENS ELEKTROTEKNISKA FACKSKOLA I VÄSTERÅS.

Till ledamöter för tiden intill 1945 års utgång föreslås till omval teknologie doktorn John Wennerberg och kraftverksdirektören Thure Strand.

STYRELSEN FÖR KOMMUNALA FLICKSKOLAN I VÄSTERÅS.

Beredningsutskottet föreslår till ledamöter för tiden intill 1947 års utgång omvalda fru Agnes Söderquist, brandmästaren Ernst Johansson, folkskolläraren David Sjöholm, förrådsvaktmästaren Ivar Engström och lektorn Olof Stenström. I stället för fru Karin Ström, vilken som förut nämnts, avsagt sig sina kommunala uppdrag på grund av avflyttning från staden, föreslås till ledamot fru Greta Sjödahl för samma tid.

Till suppleant i fru Greta Sjödahls ställe för tiden intill 1947 års utgång föreslås fru Anna Larsson ävensom omvalda till suppleanter för samma tid folkskolläraren John Jacobsson, teknologie doktorn John Wennerberg och fru Dagmar Zachrisson.

REVISORER.

1) *Av stadens räkenskaper.*

1944 års räkenskaper. Till ordinarie revisorer föreslås samma som detta år, nämligen förmannen Karl Engdahl, kontoristen Einar Jonsson, avsynaren

Martin Holmberg, tjänstemannen Gösta Holmén, ingenjören Gust. Lindén, länsjägmästaren Edvin Nyblom och kassörskan Anna Karlsson.

N:o 175. *Ang. val av kommunala förtroendemän.*

Till suppleanter föreslås kontoristen Göte Magnusson, i stället för lokomotiveldaren Gust. Nilsson, som avböjt återval, folkskolläraren John Jacobsson, kommunalarbetaren Sven Vestling och driftsingenjören Anders Larsson, samma som detta år, i stället för kamreraren Martin Hansjö, vilken avsagt sig, direktören Edvard Johansson, Köpmangatan 8, samt ingenjören G. Dahlby och föreståndaren Rudmar Thunell.

2) *Av Arbetareinstitutets räkenskaper.*

Beredningsutskottet föreslår omval för år 1944 av ingenjören F. O. Berling och ekonomichefen Gösta Lundberg såsom resp. ordinarie revisor och suppleant.

3) *Av Högre Allmänna Läroverkets byggnadsfonds räkenskaper.*

Beredningsutskottet föreslår omval för år 1944 av ordinarie revisorerna verkmästaren Gustav Karlsson och majoren G. Robsahm. Till suppleant i stället för järnvägstjänstemannen Hugo Svanlind, vilken avböjt återval, föreslås för år 1944 föreståndaren Rudmar Thunell.

4) *Av Arbetarnas Bildningsförbunds biblioteksverksamhet.*

Beredningsutskottet föreslår omval för år 1944 av ordinarie revisorn posttjänstemannen Erik Östlund och av suppleanten majoren G. Robsahm.

5) *Av Baptistkyrkans ungdomsförenings biblioteksverksamhet, Västerås.*

Beredningsutskottet föreslår omval för 1944 av ordinarie revisorn posttjänstemannen Erik Östlund och suppleanten majoren G. Robsahm.

6) *Av I. O. G. T:s studiecirkelbiblioteks räkenskaper.*

Beredningsutskottet föreslår omval för år 1944 av 1. stationsskrivaren Thure Bergquist.

IDROTTSPLATSSTYRELSEN.

Till ledamot för tiden intill 1944 års utgång i stället för ingenjören Birger Falk, vilken på grund av avflyttning från staden avsagt sig uppdraget, föreslår beredningsutskottet nuvarande suppleanten, häradsskrivaren Oscar Lewrö. Till suppleant för samma tid i stället för häradsskrivaren Lewrö föreslår beredningsutskottet distriktsveterinären V. Snöborgs.

STYRELSEN FÖR VÄSTERÅS IDROTTSHALL FÖRENING U. P. A.

Till ledamot för tiden intill 1945 års utgång föreslås omval av journalisten Stig Löfstrand ävensom till suppleant för samma tid omval av ingenjören Ernst Karlsson.

Till revisor av 1943 års räkenskaper föreslås omval av ingenjören Gust. Lindén och till suppleant kontoristen Einar Jonsson.

STYRELSEN FÖR FÖRENINGEN VÄSTERÅS SKOLLOVSKOLONIER.

Till ledamot för tiden intill 1944 års utgång föreslås omval av verkmästaren Gustav Karlsson och till suppleant för samma tid omval av häradshövdingen Sven Turén.

N:o 175. *Ang. val av kommunala förtroendemän.*

Till revisor för 1943 års räkenskaper föreslås omval av förmannen Karl Engdahl med ingenjören Gust. Lindén såsom suppleant.

VÄSTERÅS KAFÉAKTIEBOLAG.

Till ledamöter för år 1944 föreslås omvalda stuveriförmannen Carl Hellström, skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson och ekonomichefen Gösta Lundberg. Till suppleanter för samma tid föreslår beredningsutskottet verkmästaren David Johansson och förrådsförvaltaren John Beckman omvalda.

Till revisorer för 1943 års räkenskaper föreslås omval av bokförlagsföreståndaren R. V. Hult samt till suppleant för honom köpmannen Oscar Kihlgren.

ENGVALLSKA PENSIONSFONDENS TILLSÄTTNINGSNÄMND.

Till ledamöter för tiden intill 1945 års utgång föreslås omval av fabrikören Johan Svensson, fabrikören Carl Holmquist, f. guldsmeden C. E. Tengström och fru Ebba Berg samt till ledamot för samma tid i stället för svarvaren B. A. Lundvall, vilken avsagt sig uppdraget, verkmästaren Gustav Karlsson.

NÄMNDEN ÖVER SUNDINSKA UNDERSTÖDSFONDEN FÖR PAUVRES HONTEUX OCH MEDELKLASSEN SAMT ARBETSKLASSEN.

Beredningsutskottet föreslår omval för tiden intill 1945 års utgång till ledamöter av måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, majoren G. Robsahm, fru Ebba Berg, kontorschefen Einar Keijser, folkskolläraren G. Leontein, verkmästaren Gustav Karlsson och skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson.

NÄMNDEN ÖVER SUNDINSKA DONATIONSFONDEN FÖR VÄLGÖRANDE OCH ALLMÄNNYTTIGA ÄNDAMÅL.

Beredningsutskottet föreslår omval för åren 1944—1945 av ledamöterna måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, fru Ebba Berg, verkmästaren Gustav Karlsson och skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson.

NÄMNDEN ÖVER ADOLF MOBERGS OCH HANS HUSTRUS GULDBRÖLLOPSFOND.

Till ledamöter för tiden intill 1945 års utgång föreslås omval av fröken Hilda Pihlgren, domprosten Ernst Enochsson och förmannen Gunnar Pettersson,

NÄMNDEN ÖVER FRU JOHANNA FRYKLUNDS DONATIONSFOND.

Beredningsutskottet föreslår omval för tiden intill 1945 års utgång av följande ledamöter, nämligen från tjänstemannaklassen stadsdirektören Thjelvar Hedberg, från handlande- och hantverkarklassen fabrikören Otto Petersson och från arbetsklassen verkmästaren Gust. Karlsson.

DELEGERADE FÖR UTDELNING UR NORELISKA FONDEN.

Till ledamot för tiden intill utgången av år 1947 föreslås omval av domprosten Ernst Enochsson.

NÄMNDEN ÖVER WAHLBECKSKA VÄLGÖRENHETSFONDEN.

N:o 175.
Ang. val av kommunala förtroendemän.

Beredningsutskottet föreslår till ledamot för tiden intill 1945 års utgång omval av fru Agnes Söderquist samt till ledamot i stället för direktören A. Sundström, som avböjt återval, för samma tid köpmannen Erik Sjöquist, Blåsbovägen 10 här i staden.

NÄMNDEN ÖVER LAGERQUISTSKA DONATIONSFONDEN.

Beredningsutskottet föreslår till ledamöter för tiden intill 1947 års utgång omval av kontorschefen Einar Keijser och fattigvårdssysslomannen A. Norén. I stället för fru Ida Grönberg, som avböjt återval, föreslås till ledamot för samma tid doktorinnan Ingrid Andrén.

ARBETSLÖSHETSKOMMITTÉN.

Till ledamöter för tiden intill 1944 års utgång föreslår beredningsutskottet omval av studieledaren G. Sund, direktören K. R. Liljeblad, civilingenjören Axel Andberger, förrådsförvaltaren John Beckman, hyvlaren K. H. Thorén, förmannen Gunnar Larsson, filaren Viktor Persson och ingenjören G. H. Zanders. I stället för muraren Martin Hellblom, som avsagt sig uppdraget, föreslås till ledamot för samma tid kopplingsarbetaren Erik Andersson, nuvarande suppleant.

Till suppleanter för tiden intill 1944 års utgång föreslås omval av redaktören Ernst Berg, civilingenjören John Lundgren, förmannen Vilhelm Berg och byggnadssnickaren Erik Pettersson. I stället för Erik Andersson, som enligt ovan föreslagits till ordinarie ledamot, föreslås till suppleant för samma tid modellsnickaren Hjalmar Karlsson.

Beredningsutskottet föreslår vidare till revisorer för tiden intill 1944 års utgång omval av ekonomichefen Gösta Lundberg och kamreraren Harald Ivarsson samt till revisorssuppleant för samma tid omval av kassören Harry Öjve.

FAMILJEBIDRAGSNÄMNDEN.

Till ledamöter för tiden intill 1947 års utgång föreslås omval av muraren Martin Hellblom, barnavårdsmannen Elsa Hultgren, kontoristen Lilly Andersson och fabrikören Carl Holmquist. Till ledamot i stället för lagerarbetaren Oskar F. Löfkvist, som avböjt återval, föreslås nuvarande suppleanten, avsynaren Ragnar Kragge.

Till suppleanter för tiden intill 1947 års utgång föreslår beredningsutskottet omval av 1. stationsskrivaren Thure Bergquist, montören S. A. Strand och fru Karin Kjelldahl. I stället för byggmästaren K. A. Darnell, som avböjt återval, föreslås till suppleant för samma tid tjänstemannen Edvard Nordin, samt i stället för avsynaren Ragnar Kragge, vilken enligt ovan föreslagits till ordinarie ledamot, såsom suppleant för samma tid fru Greta Sjödahl.

KRISTIDSNÄMNDEN.

Till ledamöter i nämnden för år 1944 föreslås omval av tjänstemannen Gösta Sjöberg, avdelningschefen Filip Dahlström, metallarbetaren Elis Larsson, fru Helga Hall, blomsterhandlaren Karl Pettersson, lantbrukaren Fabian Rörick och disponenten H. Green. I stället för civilingenjören John Lundgren,

N:o 175. *Ang. val av kommunala förtroendemän.*

vilken avsagt sig uppdraget, föreslås till ledamot för år 1944 köpmannen Oscar Kihlgren.

Beredningsutskottet föreslår till suppleanter för år 1944 omval av fru Greta Sjödahl, verkmästaren Gustav Karlsson och ingenjören Gust. Lindén. I stället för kamreraren Carl T. Ericson, vilken avsagt sig uppdraget, föreslås till suppleant för år 1944 kamreraren Verner Johansson och till suppleant för samma tid efter lanbrukaren C. H. Falk, vilken numera avlidit, lantbrukaren Jakob Pettersson, Önsta.

Beredningsutskottet hemställer tillika, att stadsfullmäktige hos kristidsstyrelsen ville förorda att till ordförande i nämnden för år 1944 förordnas föreståndaren Gustaf Olsson och till vice ordförande för samma tid tjänstemannen Gösta Sjöberg.

HYRESNÄMNDEN.

Beredningsutskottet föreslår,

att till ledamot i hyresnämnden, vilken äger eller förvaltar till uthyrning avsedd fastighet, måtte återväljas häradsskrivaren Oscar Lewrö samt till suppleanter direktören Mattias Pers och blomsterhandlaren Karl Pettersson,

att till ledamot, som ej äger eller förvaltar till uthyrning avsedd fastighet omväljas ombudsmannen Eric Lindgren med borraren A. Zetterkvist och föreståndaren Gustaf Olsson till suppleanter,

samt *att* till ledamot, som driver förvärvsverksamhet i förhyrd lägenhet, omväljes köpmannen Oscar Kihlgren med handlanden Otto Jansson såsom suppleant.

Beredningsutskottet föreslår, att uppdragen skola avse tiden till och med den 30 september 1944, eller om hyresregleringslagen skulle förlängas, tiden intill utgången av år 1944.

VÄGSYNENÄMND.

Jämlikt tidigare lag om allmänna vägar skulle för varje stad, där allmän väg finnes, utses en *vägnämnd,* bestående av ordförande och två ledamöter. Ordföranden och ena ledamoten förordnades av länsstyrelsen jämte suppleanter, under det att en ledamot jämte suppleant för honom utsågs av stadsfullmäktige. I överensstämmelse härmed ha stadsfullmäktige för tiden intill 1944 års utgång utsett en ledamot och en suppleant i denna vägnämnd.

Enligt lagen den 30 juni 1943 om allmänna vägar, vilken träder i kraft den 1 januari 1944, skall för stad, där väg finnes, utses en särskild *vägsynenämnd.* Vägsynenämnd skall bestå av ordförande och två ledamöter. Ordföranden och en ledamot i vägsynenämnden jämte suppleant för en var av dem förordnas av länsstyrelsen för fyra år, räknat från utgången av det år, då förordnandet meddelades. En ledamot jämte suppleant utses för samma tid av stadsfullmäktige. De två ledamöterna och suppleanterna för dem skola vara mantalsskrivna och boende inom vägsynenämndens område. Beträffande vägnämnd, skall sådan i fortsättningen finnas endast i de städer, där kronan är väghållare. Då Västerås stad själv är väghållare, skall alltså någon *vägnämnd* icke vidare finnas i staden. Mandaten för ledamot och suppleant i den hittillsvarande vägnämnden torde därför upphöra med årets utgång.

Till ledamot i *vägsynenämnden,* vid vars tillsättande författningsenligt skall iakttagas, att kunskap och erfarenhet beträffande såväl väghållning som jordbruk och skogsskötsel, såvitt möjligt företrädas inom nämnden, vill beredningsutskottet för tiden intill 1947 års utgång föreslå länsjägmästaren E. Nyblom och såsom suppleant för samma tid sekreteraren K. Sjöfält. **N:o 175.** *Ang. val av kommunala förtroendemän.*

BRANDSTODSKOMMITTÉN FÖR FAST EGENDOM.

Till ledamöter för tiden intill 1944 års utgång föreslår beredningsutskottet omval av byggmästaren Edvard Karlsson, byggmästaren J. Alb. Fredriksson, verkmästaren David Johansson och muraren Martin Hellblom. Till suppleanter för samma tid föreslås omvalda byggmästaren Fritz Eklund och civilingenjören Arne Mattsson.

OMBUD VID MANTALSSKRIVNINGEN.

Till ledamöter för år 1944 föreslås omvalda skrivaren Axel L. Andersson, snickeriförmannen Hugo Svensson, f. guldsmeden C. E. Tengström, fattigvårdstillsyningsmannen Erik Johansson, verkmästaren J. A. Sillén, lägenhetsägaren Vilhelm Johansson, fru Agnes Söderquist och ombudsmannen Carl Ölander.

HUVUDMÄN I VÄSTERÅS STADS SPARBANK.

Intill utgången av år 1948 föreslås omval av måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, köpmannen Erik Sundström och byggmästaren Fritz Eklund.

SAKKUNNIGA ATT GÅ RÅDHUSRÄTTEN TILLHANDA VID UPPTAGANDE AV SJÖFÖRKLARING OCH SJÖFÖRHÖR.

Dylika sakkunniga väljas av rådhusrätten bland fem av stadsfullmäktige föreslagna personer. Beredningsutskottet föreslår, att hamnkaptenen Carl Filip Carlsson, sjökaptenen Erik Laurentius Eriksson, ångbåtsbefälhavaren Nils Sander, maskiningenjören G. Wallenius och hamnfogden William Arleman uppföras på förslag till sakkunniga för år 1944.

ORTSOMBUD ENLIGT KUNGL. KUNGÖRELSEN OM STATLIGA BOSÄTTNINGSLÅN.

Til ortsombud för tiden intill utgången av år 1945 föreslås omval av diakonen K. Bergvall med kamreraren J. Häggström som suppleant.

TAXERINGSNÄMNDERNA.

Beredningsutskottet föreslår, att antalet av stadsfullmäktige valda ledamöter i en var av 1944 års taxeringsnämnder skall vara tre med lika antal suppleanter med undantag för 2:dra och 11:te distriktet, där antalet sådana ledamöter bestämmes till fem med lika antal suppleanter.

Till ledamöter och suppleanter i de olika taxeringsnämnderna för år 1944 föreslås följande personer, och hemställes tillika, att suppleanterna bliva personliga för ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här nedan nämnas.

N:o 175.
Ang. val av kommunala förtroendemän.

1:sta distriktet.

Ledamöter: direktören Elow Eriksson, överpostiljonen J. E. Wirén och fabrikören Otto Petersson.

Suppleanter: direktören O. Maunsbach, montören Erik V. Larsson och tapetseraren Gust. Lindström.

2:dra distriktet.

Ledamöter: ingenjören Erik Kjörning, bokförlagsföreståndaren R. V. Hult, bokföraren R. Söderquist, avdelningschefen Filip Dahlström och skomakaremästaren Ernfrid Karlsson.

Suppleanter: köpmannen Sigfrid Holm, journalisten Stig Löfstrand, linjeförmannen V. R. Brännström, föreståndaren Rudmar Thunell och snickarmästaren August Karlsson.

3:dje distriktet.

Ledamöter: ingenjören G. H. Zanders, byggnadssnickaren Fritz Nyberg och verkstadsarbetaren Georg Karlsson.

Suppleanter: kassören Oskar Rudén, ombudsmannen Åke Nilsson och målaren Knut Jäderén.

4:de distriktet.

Ledamöter: handlanden Otto Jansson, förvaltaren David Hallborg och byggnadssnickaren Karl Viktorsson.

Suppleanter: förrådsvaktmästaren Ivar Engström, fanjunkaren S. B. Knutsson och avsynaren Ragnar Kragge.

5:te distriktet.

Ledamöter: majoren G. Robsahm, järnarbetaren Karl A. Fröbom och hyvlaren K. H. Thorén.

Suppleanter: fabrikören Carl Holmqvist, civilingenjören Axel Andberger och portvakten Karl Abrahamsson.

6:te distriktet.

Ledamöter: sekreteraren K. Sjöfält, skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson och 1. stationsskrivaren Thure Bergquist.

Suppleanter: köpmannen G. Wågberg, kamreraren S. Holmblad och avsynaren Martin Holmberg.

7:de distriktet.

Ledamöter: maskinisten Erik Karlsson, byggnadssnickaren Erik Lindström och vedhandlaren J. Aug. Andersson.

Suppleanter: folkskolläraren Edvin Sigroth, modellsnickaren Hjalmar Karlsson och ingenjören Harald Tuninger.

8:de distriktet.

Ledamöter: matvaruhandlaren F. H. Berglind, arkitekten V. Segerstedt och apparatmontören Alvar Johansson.

Suppleanter: köpmannen K. Torstenson, stationskarlen K. G. Johansson och verktygsarbetaren Helmer Törnblom.

N:o 175.
Ang. val av kommunala förtroendemän.

9:de distriktet.

Ledamöter: ingenjören G. Dahlby, plåtarbetaren Emil Johansson och f. guldsmeden C. E. Tengström.

Suppleanter: folkskolläraren Elis Hedberg, maskinmontören Erik Berglind och direktören Ragnar Bosten.

10:de distriktet.

Ledamöter: ingenjören Ferdinand Wahlberg, förmannen C. F. Larsson och ingenjören Knut Westerlund.

Suppleanter: målaremästaaren O. Hansson, metallarbetaren Åke Larsson och ingenjören Axel Lindkvist.

11:te distriktet.

Ledamöter: lokomotivföraren Ernst Larsson, byggnadssnickaren Edvard Eriksson, snickaren J. A. Grönberg, lantbrukaren Jakob Pettersson och bankkamreraren Curt Möller.

Suppleanter: ingenjören Erland Gustavsson, linjearbetaren Hugo Andersson, lantbrukaren C. P. Carlstedt, lantbrukaren John Eriksson, Tönsta, och köpmannen Gösta Dahlgren.

Härjämte hemställer beredningsutskottet, att åt nämnden i detta distrikt och närmast åt ledamoten herr Pettersson skall givas uppdraget att taga den befattning med virkestaxering, som omförmäles i 81 § taxeringsförordningen med herr John Eriksson såsom suppleant i detta särskilda uppdrag.

PENSIONSNÄMNDERNA.

I distriktet för äldre stadsområdet:

Beredningsutskottet föreslår, att till ledamöter för tiden intill 1947 års utgång omväljas kyrkoskrivaren John Sjöblom, fru Blanche Daun och bokförlagsföreståndaren R. V. Hult. I stället för kontoristen Lilly Andersson, vilken avsagt sig uppdraget, föreslås till suppleant för tiden intill 1947 års utgång fru Elin Andersson, Tråddragaregatan 4 här i staden, varjämte till omval för samma tid föreslås fattigvårdssysslomannen A. Norén och fru Märta Johansson.

I distriktet för S:t Ilians socken.

Beredningsutskottet föreslår, att till ledamöter för tiden intill 1947 års utgång omväljas snickaren J. A. Grönberg och trädgårdskonsulenten Gunnar Larsson. Till suppleanter för samma tid föreslås omvalda lantbrukaren J. V. Lundkvist och lokomotivföraren Ernst Larsson.

I distriktet för f. Lundby socken.

I stället för lindaren Fredrik Wetter, vilken avsagt sig uppdraget, föreslås till ledamot för tiden intill 1947 års utgång nuvarande suppleanten fru Greta Schörling. I stället för lantbrukaren C. H. Falk, vilken avlidit, föreslås suppleanten lantbrukaren Jakob Pettersson till ledamot för samma tid.

Till suppleanter för samma tid föreslår beredningsutskottet till omval posttjänstemannen C. A. Litzén samt i stället för lantbrukaren Jakob Pettersson, vilken enligt ovan föreslagits till ordinarie ledamot, lantbrukaren John Eriksson, Tönsta.

N:o 175.
Ang. val av kommunala förtroendemän.

I stället för suppleanten fru Greta Schörling, som föreslagits till ordinarie ledamot, vill beredningsutskottet för tiden intill 1945 års utgång föreslå fru Edit Gustafsson, Kronvägen 29 A, här i staden.

Västerås den 10 november 1943.

För beredningsutskottet:

GÖSTA SJÖBERG.

/*Per Siösteen.*

N:o 176.

Drätselkammarens skrivelse ang. inrättande av nya befattningar som stadsingenjör och fastighetsförvaltare, ändrade instruktioner för byggnadskontor och stadsingenjörskontor m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan i våras har inom drätselkammaren pågått en utredning, syftande till en undersökning av möjligheten att på ett rationellt sätt organisera stadens fastighetsförvaltning. Den organisation, som hittills funnits, har i vissa avseenden varit behäftad med brister. Särskilt har organisationen varit väl splittrad för att i alla avseenden motsvara nutidens krav. Med hänsyn till de stora värden, som stå på spel när det gäller en stads fastighetsförvaltning, måste det anses synnerligen betydelsefullt, att fastighetsförvaltningen ordnas på ett så effektivt sätt som möjligt.

Fastighetsförvaltningen är för närvarande organiserad på följande i korthet angivna grunder.

Enligt gällande bestämmelser är drätselkammaren den myndighet, som ansvarar för förvaltningen av stadens fasta och lösa egendom. Förutom uthyrande av jord och lägenheter samt verkställande av stadsfullmäktiges beslut om förvärv och överlåtelse av fast egendom, har drätselkammaren att svara för underhåll och reparationer av fastigheter, tillse, att egendomen är försäkrad och att överhuvudtaget ansvara för och utöva tillsyn över stadens fastighetsförvaltning. Undantagna från drätselkammarens direkta förvaltning äro för närvarande hamnanläggningarna, folkskolans fastigheter, tekniska verkens fastigheter samt verkens anläggningar och ledningssystem för vatten, avlopp, gas och elektricitet, ålderdomshemmet och barnhemmet, stadens lantegendomar, pensionärshemmen samt stadens skogar.

Drätselkammarens fastighetsförvaltning är emellertid för närvarande upp-

N:o 176. *Ang. inrättande av nya befattningar som stadsingeniör och fastighetsförvaltare, ändrade instruktioner för byggnadskontor och stadsingeniörskontor m. m.*

delad på ett flertal tjänstemän. Stadsdirektören är enligt sin instruktion vice värd för stadens fastigheter och åligger honom härutinnan att handhava tillsynen av fastigheterna samt övervaka försäkringen av stadens egendom. *Stadsdirektören* har vidare en allmän tillsyn över att hyres- och arrendefordringar inflyta samt över vården av stadens värdehandlingar. Till sitt biträde har stadsdirektören för en del av uppgifterna en biträdande vice värd. Efter att under åren 1932—1941 ha varit en heltidstjänst, beredande lämplig sysselsättning åt föreståndaren för den nedlagda vedgårdsrörelsen, har befattningen från och med år 1942 utgjort en deltidstjänst och uppehålles av bokhållaren å byggnadskontoret mot ett årligt arvode av 500 kronor. Denne befattningshavare har att förmedla kontakten med hyresgästerna, uthyr efter konferens med stadsdirektören lediga lägenheter och verkställer uppsägning, anmäler behov av reparationer och upprättar hyreskontrakt m. m. *Byggnadskontoret* handhar närmast genom byggnadsingenjören underhållet av de under drätselkammarens förvaltning stående hyresfastigheter och förvaltningsbyggnader. Byggnadschefen har vidare enligt sin instruktion att låta upprätta förslag och kostnadsberäkningar samt leda eller kontrollera stadens husbyggnadsarbeten. *Stadskamrerarekontoret* inkasserar hyror och arrenden samt utsänder kravbrev till försumliga hyresgäster. Här föres även förteckning över samtliga hyresgäster och arrendatorer samt förvaras arrendekontrakten och viktigare hyreskontrakt. De vanliga hyreskontrakten beträffande lägenheter förvaras hos biträdande vice värden. Hos stadskamrerarekontoret förvaras vidare samtliga försäkringshandlingar beträffande fast och lös egendom. Å stadskansliet, närmast hos stadsombudsmannen, förvaras samtliga åtkomst- och försäljningshandlingar beträffande fast egendom och föres register häröver. Vidare förvaras här inteckningar och andra säkerhetshandlingar. *Stadsombudsmannen* verkställer med biträde av kanslinotarien ansökningar om lagfart och inteckningar samt vidtager i övrigt alla sådana legala åtgärder, som avse fullföljande av köp och försäljning. Samtliga säkerheter, ställda för gatukostnad, förvaras av stadsombudsmannen. Å stadskansliet sker vidare underhandlingar om inköp och försäljning av mark och verkställes med biträde av byggnadskontoret utredningar angående gatumarks- och gatukostnadsskyldighet. Direkta underhandlingar, särskilt beträffande förvärv av gatumark, föras ofta av drätselassistenten. Å stadskansliet utövas den bostadssociala expeditionsverksamheten genom *kanslinotarien*. Denna del av kansliets arbete tager för närvarande mycken tid i anspråk. Byggnadsnämnden har sedan gammalt i uppdrag av stadsfullmäktige att upplägga det i 7 § byggnadsstadgan föreskrivna registret över gatumark och gatukostnad. Detta arbete ävensom uppläggandet av en äganderättskarta för staden har till följd av arbetsanhopningen å byggnadskontoret och stadsarkitektkontoret icke kunnat utföras, ehuru behovet därav alltmera gör sig gällande.

Sedan stadsdirektören och byggnadschefen i våras företagit en studieresa till vissa städer i syfte att där göra iakttagelser och inhämta uppslag för omorganisation av fastighetsförvaltningen i staden, utarbetades ett förslag till dylik omorganisation. Detta ursprungliga förslag innebar huvudsakligen, att ett särskilt fastighetskontor skulle inrättas, till vilket överflyttades alla de fastighetsgöromål, som för närvarande ombesörjdes av stadsdirektören, biträdande vice värden, byggnadskontoret, stadskamrerarekontoret, stadskansliet

N:o 176.
Ang. inrättande av nya befattningar som stadsingeniör och fastighetsförvaltare, ändrade instruktioner för byggnadskontor och stadsingeniörskontor m. m.

och dess tjänstemän samt byggnadsnämnden. Såsom chef för fastighetskontoret skulle anställas en särskild fastighetsintendent samt dessutom en vice värd eller förvaltare ävensom erforderlig teknisk personal och kontorspersonal.

Vid drätselkammarens sammanträde den 13 maj 1943 tillsattes en särskild delegation, bestående av drätselkammarens ordförande, vice ordförande, stadsfullmäktiges ordförande och stadsdirektören med uppdrag att vidare utreda ärendet och framkomma med slutligt förslag.

Under ärendets fortsatta utredning funno delegerade emellertid, att den nyss angivna oganisationen med ett särskilt fastighetskontor för närvarande vore alltför omfattande och medförde allt för stora kostnader. Svårigheter förelåge även att på nuvarande stadium överblicka verkningarna av en dylik organisation. Delegerade enades därför om att utredningen skulle inriktas på en organisation av mindre omfattande karaktär och av sådan beskaffenhet, att den läte sig inordnas i en större organisation, därest en sådan längre fram skulle visa sig erforderlig.

Med ledning av de synpunkter, som under diskussionen framkommit, utarbetades ett förslag, som gick ut på att en särskild tjänst såsom fastighetsförvaltare inrättades och att vissa delar av fastighetsförvaltningen uppdroges åt denne befattningshavare under byggnadschefens ledning.

I samband härmed upptogs till övervägande jämväl frågan om organisationen av byggnads- och stadsingenjörskontoren. Enligt nu gällande gemensamma instruktion för byggnads- och stadsingenjörskontoren är byggnadschefen gemensam chef för de båda kontoren och utövar såsom chef för stadsingenjörskontoret även tillsynen över mätningsväsendet. Denna anordning har vid flera tillfällen utsatts för mycket stark kritik framförallt från lantmäteristyrelsens stadsbyrå. Det har därifrån hävdats, att mäningsmannens uppgifter äro av den vikt och omfattning, att den därför ansvarige bör ha eget kontor och egen personal utan sammanblandning med byggnadskontoret. Det har även framhållits och med rätta, att mätningsmannen i en stad ensam bär det lagliga ansvaret för de mätningar och andra fastighetsbildande åtgärder, som vidtagas. Det torde sålunda icke kunna anses riktigt, att över mätningsmannen som kontrollerande eller övervakande organ sätta byggnadschefen. De synpunkter, som sålunda anförts, ha föranlett delegerade att föreslå en uppdelning av befattningen såsom byggnadschef-stadsingenjör i två befattningar, en byggnadschefs- och en stadsingenjörsbefattning samt att byggnadschefen utövar chefskapet över byggnadskontoret och stadsingenjören över stadsingenjörskontoret. För denna åtgärd talar även det faktum, att byggnadschefen och byggnadskontoret genom de nya göromål, som dit hänföras, knappast får tid att hinna med även ledningen och kontrollen av mätningsväsendet. I praktiken innebär denna anordning ingen egentlig ändring i förhållande till vad som tidigare förevarit, då byggnadschefen till följd av sin alltmera krävande tjänstgöring såsom chef för byggnadskontoret icke hunnit ägna större tid åt själva mätningsväsendet, vilket mätningsingenjören tämligen självständigt fått sköta.

Delegerade hava dessutom utarbetat förslag till särskilda instruktioner för byggnadskontoret och stadsingenjörskontoret.

Efter granskning av dessa instruktioner ävensom delegerades förslag i

N:o 176.

Ang. inrättande av nya befattningar som stadsingeniör och fastighetsförvaltare, ändrade instruktioner för byggnadskontor och stadsingeniörskontor m. m.

övrigt har drätselkammaren med godkännande i allt väsentligt av förslaget, företagit vissa smärre ändringar i instruktionsförslagen.

Drätselkammaren föreslår sålunda i likhet med delegerade, att byggnads- och stadsingenjörskontoren uppdelas i ett byggnadskontor med byggnadschefen såsom ansvarig chef och ett stadsingenjörskontor med en stadsingenjör såsom chef ävensom att särskilda instruktioner för kontoren upprättas i enlighet med de förslag, som finnas bifogade denna skrivelse. Vidare föreslår drätselkammaren, att en särskild befattning inrättas såsom fastighetsförvaltare med de göromål, som angivas i § 14 i instruktionen för byggnadskontoret samt att nuvarande befattning som mätningsingenjör omändras till befattning såsom stadsingenjör.

Vad först angår de föreslagna instruktionerna bygga dessa i huvudsak på den nu gällande instruktionen för det gemensamma byggnads- och stadsingenjörskontoret med de huvudsakliga ändringar, som föranledas av den föreslagna omorganisationen. Skiljaktigheterna äro i huvudsak följande.

Byggnadskontorets instruktion.

I § 3 förekommer en uppräkning av vid byggnadskontoret anställda tjänstemän. Den företer inga andra avvikelser från motsvarande § i den nu gällande instruktionen än att dels beteckningen förste assistent å byggnadschefens ställföreträdare utbytts mot beteckningen förste ingenjör, vilken benämning bättre torde uttrycka befattningshavarens tekniska sysselsättning samt därjämte i uppräkningen medtagits befattningen såsom fastighetsförvaltare.

I § 4 har angivits kompetensfordringarna på fastighetsförvaltaren. Denne skall vara väl förtrogen med fastigheters skötsel och förvaltning. Beträffande fastighetsförvaltningen har vidare i förslaget till byggnadskontorets instruktion intagits bestämmelser, avseende att reglera byggnadskontorets nya arbetsområde.

I instruktionens 7 § har sålunda såsom punkterna 2, 7, 8, 9 och 10 intagits de grundläggande bestämmelserna angående fastighetsförvaltningen.

I § 14 återfinnas detaljerade bestämmelser angående fastighetsförvaltarens åligganden.

I samband med fastighetsförvaltningens överflyttande till byggnadskontoret bör vidare en ändring vidtagas i stadsdirektörens instruktion. I denna sistnämnda instruktion stadgas nämligen skyldighet för stadsdirektören att med ett biträde, som drätselkammaren ställer till hans förfogande, handhava och öva tillsyn över stadens fastigheter samt personligen övervaka, att stadens egendom är betryggande försäkrad. Denna bestämmelse torde emellertid böra utgå. Därest den bibehålles skulle ett visst dubbelansvar åstadkommas på denna punkt. Härtill kommer, att stadsdirektören även utan uttryckligt stadgande jämlikt sin tjänsteställning bör övervaka fastighetsväsendet och försäkringarna.

Stadsingenjörskontorets instruktion.

I § 2 förekommer en uppräkning av befattningshavarna å stadsingenjörskontoret. Den skiljer sig från nuvarande bestämmelse endast därigenom, att i stället för mätningsingenjörsbefattningen upptagits stadsingenjörsbefattning.

N:o 176.
Ang. inrättande av nya befattningar som stadsingeniör och fastighetsförvaltare, ändrade instruktioner för byggnadskontor och stadsingeniörskontor m. m.

I § 3 stadgas angående behörighet till stadsingenjörsbefattningen. Paragrafens innehåll motsvarar vad som stadgas i gällande lag och återfinnes i normalreglementet för stadsingenjörskontoren.

§ 4 stadgar en uppsägningstid av sex månader för stadsingenjören i likhet med vad som gäller beträffande chefstjänstemännen i allmänhet.

I § 6 punkt 14 har stadgats skyldighet för stadsingenjören att obligatoriskt närvara vid alla sammanträden med byggnadsnämnden. I fråga om drätselkammarens sammanträden har det ansetts tillräckligt om stadsingenjören efter särskild kallelse är närvarande.

I fråga om de ekonomiska konsekvenserna av förslaget må framhållas följande.

Drätselkammaren föreslår som nämnts inrättande av en befattning såsom stadsingenjör. Befattningen föreslås placerad i lönegrupp 49, där begynnelselönen är 9.390 kronor och slutlönen 10.812 kronor, vartill kommer rörligt tillägg. Byggnadsnämnden har för sin del uttalat, att nämnden anser lönesättningen för låg med hänsyn till befattningshavarens ansvar och tjänsteåligganden. Efter jämförelse med de löner, som i andra städer utgå till befattningshavare med jämförliga arbetsuppgifter har drätselkammaren emellertid funnit den föreslagna löneplaceringen i förhållande till andra befattningshavare i stadens lönesystem riktigt avvägd. Drätselkammaren förutsätter, att den nuvarande innehavaren av den ordinarie befattningen såsom mätningsingenjör utses till stadsingenjör. Mätningsingenjörsbefattningen är placerad i lönegrupp 43 med en begynnelselön av kronor 7.140: — och en slutlön av kronor 8.256: —.

Befattningen såsom fastighetsförvaltare föreslår drätselkammaren inplacerad i lönegrupp 37 av stadens lönesystem med en begynnelselön av 5.520 kronor samt en slutlön av 6.647 kronor jämte rörligt tillägg. Drätselkammaren anser, att befattningen med hänsyn till dess jämförelsevis självständiga karaktär och vikten av att erhålla kvalificerad innehavare av befattningen icke gärna kan placeras lägre.

Drätselkammaren har vidare utgått från att fastighetsförvaltaren, som på grund av sin tjänst måste vistas utom kontoret i stor utsträckning för tillsyn av fastigheterna, har behov av kontorsbiträde. Emellertid har drätselkammaren icke ansett sig för närvarande böra föreslå, att någon ny kontorsbiträdestjänst inrättas utan bör först undersökas möjligheten av att med nuvarande kontorsbiträden å byggnadskontoret ombesörja det expeditionsarbete, som kan erfordras. Skulle behov av biträde uppstå, har drätselkammaren tänkt sig att ett dylikt tills vidare kan anställas på extra stat.

I början av denna skrivelse har framhållits önskvärdheten av att föreskrivet register över tomtägares ersättningsskyldighet beträffande gatumark och gatukostnad ävensom äganderättskarta snarast bleve iordningställda. Ett dylikt arbete är emellertid mycket omfattande och tidsödande och torde därför icke kunna åläggas den nytillträdande fastighetsförvaltaren, vilken säkerligen från början får fullt upp att göra med löpande arbete. Drätselkammaren föreslår därför, att det nuvarande tekniska biträdet å stadsarkitektkontoret avdelas för uppläggande av gatumarksregister och äganderättskarta samt att vikarie tills vidare för honom anställes. Kostnaden härför uppgår till cirka 6.000 kronor

per år jämte rörligt tillägg och kommer anslag härför att begäras i förslaget till nästa års stat.

N:o 176.
Ang. inrättande av nya befattningar som stadsingeniör och fastighetsförvaltare, ändrade instruktioner för byggnadskontor och stadsingeniörskontor m. m.

Beträffande lokalfrågan har drätselkammaren övervägt möjligheten att taga i anspråk rådhusvaktmästarens nuvarande bostad i fastigheten vid Trädgårdsgatan för att *dels* utöka stadsarkitektkontoret och *dels* anskaffa lokal för fastighetsförvaltaren. Under nuvarande tider, då det emellertid torde bli svårt att skaffa rådhusvaktmästaren lämplig bostad i rådhusets närhet får lokalfrågan måhända lösas provisoriskt. Drätselkammaren har i anledning härav icke funnit anledning för närvarande framlägga förslag härom.

Över föreliggande förslag har yttranden avgivits av byggnadsnämnden, löne- och avtalsnämnden, beredningsutskottet och styrelsen för pensionärshemmen, varav de tre förstnämnda utlåtandena återfinnas i trycket.

Såsom ovan framhållits har byggnadsnämnden förklarat sig icke hava någon erinran mot omorganisationen och instruktionsförslagen men påyrkat högre lönesättning av befattningen som stadsingenjör. Drätselkammaren hänvisar på denna punkt till vad ovan härom anförts.

Löne- och avtalsnämnden har med instämmande av beredningsutskottet förklarat sig icke hava något att erinra mot de föreslagna lönesättningarna av stadsingenjörs- och fastighetsförvaltartjänsterna samt ej heller i huvudsak mot den föreslagna omorganisationen. På en punkt, nämligen i fråga om vissa av fastighetsförvaltarens tjänsteåligganden, ha emellertid dessa beredningsorgan uttalat en något avvikande uppfattning. I § 14 punkt 6 av byggnadskontorets instruktion har föreslagits, att fastighetsförvaltaren skall övervaka hyrornas punktliga erläggande samt tillse, att omedelbara åtgärder mot försumliga hyresgäster vidtagas. Löne- och avtalsnämnden samt beredningsutskottet ha funnit, att formuleringen av denna punkt möjligen kunde giva anledning till tvekan angående innebörden av fastighetsförvaltarens åligganden i här berörda avseende. De hava vidare framhållit, att ansvaret för hyresindrivningen och de härmed förknippade kravåtgärderna principiellt bör åligga stadskamrerarekontoret. Drätselkammaren vill häremot framhålla, att den bärande tanken bakom den föreslagna omorganisationen av fastighetsförvaltnigen varit, att så långt möjligt sammanföra hithörande göromål på en förvaltning eller att med andra ord åstadkomma en centralisering. Men hänsyn härtill och då det nuvarande systemet icke alltid synes hava slagit väl ut får drätselkammaren vidhålla sitt förslag även på denna punkt.

Pensionärshemsstyrelsen har slutligen uttalat sin anslutning till föreliggande förslag under förutsättning, att något intrång i styrelsens befogenheter härigenom icke sker.

Med åberopande av vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att med upphävande av den av stadsfullmäktige den 26 september 1940 antagna instruktion för Västerås stads byggnads- och stadsingenjörskontor från och med den 1 januari 1944 till efterrättelse antaga här bilagda förslag till *dels* instruktion för stadens

N:o 176.
Ang. inrättande av nya befattningar som stadsingeniör och fastighetsförvaltare, ändrade instruktioner för byggnadskontor och stadsingeniörskontor m. m.

byggnadskontor, *dels* instruktion för stadens stadsingenjörskontor,

att omändra den nuvarande befattningen såsom mätningsingenjör till en befattning såsom stadsingenjör med placering i 49. lönegruppen av stadens lönesystem från och med den 1 januari 1944,

att från och med samma dag inrätta en ordinarie befattning såsom fastighetsförvaltare med placering i 37. lönegruppen av stadens lönesystem,

att bemyndiga byggnadsnämnden respektive drätselkammaren att med ordinarie innehavare besätta befattningarna såsom stadsingenjör och fastighetsförvaltare,

att förvaltningen av stadens pensionärshem, i den mån intrång icke härigenom göres i pensionärshemsstyrelsens befogenheter, från och med den 1 januari 1944 skall övertagas av byggnadskontoret och i första hand fastighetsförvaltaren, samt

att § 2 3 st. punkt i) uti gällande instruktion för stadsdirektören skall helt utgå.

Västerås den 11 november 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Per Siösteen.

INSTRUKTION

för Västerås stads byggnadskontor.

§ 1.

Byggnadskontoret är stadens organ för verkställande av de utredningar, arbeten och förvaltningsuppgifter, vid vilka teknisk sakkunskap är erforderlig och vilkas utförande icke är eller kan varda anförtrott åt annat kontor, tjänsteman eller särskild arbetsledare.

Byggnadskontoret är underställt drätselkammaren.

N:o 176.

Ang. inrättande av nya befattningar som stadsingenjör och fastighetsförvaltare, ändrade instruktioner för byggnadskontor och stadsingenjörskontor m. m.

§ 2.

Byggnadskontoret handlägger frågor om stadens gator och vägar, broar, torg och andra allmänna platser, hus- och hamnbyggnader, underhålls- och andra arbeten å stadens fastigheter m. m. samt tager, i den mån det icke ankommer på stadens tekniska verk, den befattning med ledningsarbeten, som nedan närmare beröres. I övrigt lända till efterrättelse de särskilda stadganden och bestämmelser, som nu äro eller framdeles varda meddelade.

§ 3.

Vid *byggnadskontoret* äro anställda
en byggnadschef
en förste ingenjör, som chefens närmaste man
en byggnadsingenjör
en fastighetsförvaltare
en bokhållare
en eller flera verkmästare
förmän till behövligt antal,
samtliga på ordinarie stat; samt
de rit- och skrivbiträden samt annan personal på extra stat, som erfordras och till vilkas avlönande anslag beviljats.

§ 4.

Byggnadschefen och förste ingenjören skola hava avlagt fullständig examen från fackavdelningen för väg- och vattenbyggnad vid teknisk högskola. Byggnadsingenjören skall antingen hava genomgått teknisk högskola inom väg- och vattenbyggnadsfacket eller vara i besittning av god teknisk utbildning inom samma fack, förvärvad på annat sätt. Fastighetsförvaltaren skall vara väl förtrogen med fastigheters skötsel och förvaltning.

§ 5.

Byggnadschefen tillsättes av drätselkammaren med en ömsesidig uppsägningstid av sex månader efter hörande av styrelsen för tekniska verken och hamnstyrelsen.

Övrig ordinarie personal vid byggnadskontoret tillsättes efter byggnadschefens hörande av drätselkammaren med tre månaders ömsesidig uppsägningstid. Extra personal vid byggnadskontoret, som icke rent tillfälligt anställes, tillsättes av drätselkammaren. Tillfällig personal antages av byggnadschefen.

§ 6.

Byggnadschefen är såsom chef för byggnadskontoret i första hand ansvarig för göromålens behöriga gång å nämnda kontor och har i sådant avseende att tillse, att desamma utföras med ordning och skyndsamhet samt i enlighet med gällande föreskrifter ävensom att vid kontoret anställda befattningshavare och handräckningspersonal fullgöra sina åligganden.

N:o 176.

Ang. inrättande av nya befattningar som stadsingenjör och fastighetsförvaltare, ändrade instruktioner för byggnadskontor och stadsingenjörskontor m. m.

§ 7.

Det åligger byggnadschefen med biträde av övriga befattningshavare vid kontoret särskilt

A. för *drätselkammaren*

1) *att* i den mån sådant icke uppdrages åt annan tjänsteman upprätta förslag och kostnadsberäkningar för samt leda eller kontrollera utförandet av stadens husbyggnads-, gatu-, väg- och brobyggnads- m. fl. arbeten som höra under drätselkammarens förvaltning eller av stadsfullmäktige anförtrotts åt särskilda styrelser eller delegerade;

2) *att* i den mån ej annat är eller varder föreskrivet handhava den löpande förvaltningen och vården av samtliga under drätselkammaren lydande hyresfastigheter, förvaltningsfastigheter, tomter och stadsägor samt uppsikten och vården över den under drätselkammarens förvaltning ställda lösegendomen, vilken årligen skall upptecknas och värderas. Byggnadschefen svarar för att stadens fasta och lösa egendom under drätselkammarens förvaltning är betryggande försäkrad. Vad nu sagts gäller även fast och lös egendom, som under annan styrelses eller nämnds förvaltning hörer, men som till byggnadskontoret överlämnats för vård och förvaltning;

3) *att* såframt annat icke föreskrives granska och attestera alla de i punkterna 1 och 2 omförmälda arbeten rörande räkningar och avlöningslistor;

4) *att* i den mån sådant icke uppdrages åt annan tjänsteman *dels* vid behov och i god tid infordra och kontrollera anbud å byggnadsentreprenader samt å leverans av materialier, redskap, inventarier och annat, som skall för stadens räkning inköpas, samt förelägga desamma stadsdirektören för på honom ankommande åtgärd ävensom att upprätta förslag till leverans- och entreprenadkontrakt allt i överensstämmelse med för stadens inköpsväsende gällande eller eljest meddelade föreskrifter; *dels ock* tillse att leveranser och entreprenader ordentligt fullgöras samt att i allmänhet vid anskaffandet av materialier och inventarier tillhandagå med erforderliga upplysningar;

5) *att* i god tid före budgetarbetets början dock senast den 1 oktober varje år till drätselkammaren inkomma med förslag och kostnadsberäkning över alla de arbeten, som han med hänsyn till stadens behov anser böra komma till utförande under nästföljande år;

6) *att* före den 1 april varje år till drätselkammaren inkomma med en redogörelse över alla under nästföregående år genom honom utförda arbeten, häri inbegripet även sådana arbeten varmed drätselkammaren i övrigt icke tager någon befattning;

7) *att* verkställa fastighetsutredningar samt uppgöra förslag till försäljning av tomter för bostadsbebyggelse och industriellt ändamål;

8) *att* föra lagstadgad förteckning över fastighetsägare åliggande förpliktelser att till staden utgiva bidrag till gatukostnader samt föranstalta om värdering och utredning för bestämmande av tomtägares skyldighet att ersätta staden värdet av gatumark och kostnad för gatas anläggning;

9) *att* föra särskild äganderättskarta över stadens fastigheter och å densamma i samråd med stadskansliet införa de förändringar i stadens fastighetsinnehav, som betingas av fastighetsförvärv och fastighetsförsäljningar;

10) *att* för drätselkammarens räkning följa stadsplanearbetet och till-

handagå stadsarkitekten med upplysningar och utredningar beträffande trafik- tekniska och andra byggnadskontoret närstående frågor;

11) *att* handhava och vårda drätselkammaren tillhörande ritningar och kartor samt däröver hålla fullständig förteckning;

12) *att* i övrigt utföra alla de till hans verksamhetsområde hörande uppdrag, som drätselkammaren till honom överlämnar, och ställa sig till efterrättelse de särskilda föreskrifter, drätselkammaren honom meddelar.

N:o 176.

Ang. inrättande av nya befattningar som stadsingenjör och fastighetsförvaltare, ändrade instruktioner för byggnadskontor och stadsingenjörskontor m. m.

B. för *hamnstyrelsen*

1) *att* planlägga samt leda eller kontrollera alla arbeten, som för hamnens räkning förekomma, såsom byggnader, reparationer, planeringar, muddringar m. m. och därvid tillse, att desamma utföras med omsorg, skyndsamhet och god ekonomi;

2) *att* uppgöra fullständiga för hamnarbetena erforderliga ritningar och kostnadsförslag;

3) *att* jämväl i övrigt vid påfordran avgiva yttranden i frågor, som röra hamnen;

4) *att* i god tid före budgetarbetets början dock senast den 1 oktober varje år till hamnstyrelsen ingiva förslag och kostnadsberäkningar till de arbeten, som han anser böra under det nästföljande året utföras;

5) *att*, när behov av uppköp föreligger, biträda vid upprättande av leverans- och entreprenadkontrakt, att granska och avgiva utlåtanden över inkomna leverans- och entreprenadanbud, att tillse, att leveranser och entreprenader ordentligt fullgöras samt att i allmänhet vid anskaffande av materialier och inventarier tillhandagå med erforderliga upplysningar;

6) *att* granska och attestera alla hamnbyggnadsarbetena rörande räkningar och avlöningslistor;

7) *att* handhava och vårda samt hålla förteckning över alla till hamnbyggnaderna hörande ritningar och kartor.

C. för *tekniska verken*

1) *att* beträffande förslag och kostnadsberäkningar för anläggning av ledningar tillhandagå styrelsen och chefen för tekniska verken med upplysningar och utredningar;

2) *att* före gatas anläggning, omläggning eller permanentbeläggning förvissa sig om att de ledningar, som beslutats eller planeras i gatan bliva nedlagda före gatuarbetets början och att för tekniska verken anmäla behovet av de ledningsarbeten, som i samband med planerade eller under utförande varande gatuarbeten anses erforderliga;

3) *att* granska och före arbetenas början skriftligen godkänna arbetsplaner för nyanläggning och omläggning av ledningar i stadens gator och allmänna platser;

4) *att* övervaka utförandet av för ledningsarbeten erforderlig grävning och återfyllnad samt genom byggnadskontorets personal efter ledningsarbetenas slut för tekniska verkens räkning låta iordningställa gatan.

N:o 176.

Ang. inrättande av nya befattningar som stadsingenjör och fastighetsförvaltare, ändrade instruktioner för byggnadskontor och stadsingenjörskontor m. m.

D. för *byggnadsnämnden*

att, om så erfordras, biträda stadsarkitekten vid besiktningar samt vid granskning av till byggnadsnämnden inkomna konstruktionsritningar.

§ 8.

Innan av annan myndighet beslutade arbeten, som skola företagas under byggnadschefens ledning eller kontroll, komma till utförande, skall drätselkammaren underrättas och i sammanhang därmed särskilt undersökas huruvida samtidigt andra, under drätselkammaren hörande arbeten böra utföras för vinnande av ordning och sammanhang.

§ 9.

Byggnadschefen äger med iakttagande av gällande kollektivavtal antaga och avskeda alla för de under hans ledning stående arbetena behövliga arbetare samt träffa uppgörelse om arbetsackord och annat, som har samband med arbetsledningen.

§ 10.

Byggnadschefen skall i särskilt diarium dag efter dag låta anteckna de till hans handläggning hörande ärenden och därmed vidtagna åtgärder samt förvara koncept eller kopia av alla i tjänsten upprättade kartor med beskrivningar samt utfärdade bevis och utlåtanden ävensom avlåtna skrivelser och brev.

§ 11.

Vid drätselkammarens, byggnadsnämndens, hamnstyrelsens samt tekniska verkens sammanträden skall byggnadschefen vara närvarande och äger därvid deltaga i överläggningarna men ej i besluten samt på begäran få avvikande mening antecknad till protokollet.

§ 12.

1:ste ingenjören, som är byggnadschefens närmaste man, skall biträda byggnadschefen med förekommande arbeten enligt de närmare direktiv, som av denne och av vederbörande myndighet utfärdas.

Särskilt åligger det 1:ste ingenjören

att i den mån annat icke av vederbörande myndighet föreskrives förestå byggnadskontorets ritkontor samt leda och fördela arbetet därstädes;

att verkställa nödiga undersökningar, tekniska och ekonomiska beräkningar och utredningar ävensom upprätta förslag till utlåtanden och skrivelser i de på byggnadskontorets handläggning ankommande ärenden, vilka av byggnadschefen för sådant ändamål till honom överlämnas;

att upprätta arbetsbeskrivningar och arbetsritningar för de arbeten, som genom byggnadskontorets personal skola utföras samt biträda byggnadschefen med kontroll och arbetsledning vid dessa arbeten;

att under byggnadschefen utöva det på denne ankommande övervakandet över grävnings- och återfyllnadsarbeten i samband med ledningsläggning och därvid verka för ett nära gagnande samarbete med stadens tekniska verk; samt

att vid tillfälligt förfall för byggnadschefen ävensom eljest, då han därtill förordnas, förrätta byggnadschefens tjänst.

N:o 176.
Ang. inrättande av nya befattningar som stadsingenjör och fastighetsförvaltare, ändrade instruktioner för byggnadskontor och stadsingenjörskontor m. m.

§ 13.

Byggnadsingenjören skall, enligt de närmare direktiv, som utfärdas av byggnadschefen och vederbörande myndighet, biträda med förekommande arbeten på byggnadskontoret. Särskilt åligger det byggnadsingenjören

att under byggnadschefen utöva närmaste ledning, kontroll och tillsyn över gatu- och vägarbeten, bro- och hamnbyggnadsarbeten samt underhåll och reparationsarbeten beträffande stadens byggnader;

att övervaka, att god ordning upprätthålles bland honom underordnade förmän och arbetare och genom upprepade besök på arbetsplatserna följa de olika arbetenas gång och förvissa sig om att dessa i behörig ordning utföras samt utfärdade instruktioner och bestämmelser följas.

§ 14.

Fastighetsförvaltaren åligger särskilt under byggnadschefens inseende och enligt de närmare direktiv som av denne meddelas

1) *att* handhava den omedelbara vården och tillsynen över de under byggnadskontorets förvaltning ställda fastigheter, tomter och stadsägor och genom regelbundna inspektioner och på annat sätt göra sig väl förtrogen med fastigheternas tillstånd;

2) *att* för byggnadschefen anmäla behov av omändringar eller reparationer beträffande fastigheterna samt tillse att dylika bliva utförda;

3) *att* tillse, att staden som fastighetsägare åliggande skyldigheter såsom renhållning av gård och gata, sandning, eldning m. m. fullgöres;

4) *att* upprätta mantalsförteckningar, fastighetsdeklarationer och uppgifter till grund för taxeringen samt övriga av myndigheterna infordrade uppgifter över stadens fasta egendom;

5) *att* förteckna och förvara försäkringsbrev beräffande stadens fasta och lösa egendom;

6) *att* enligt av drätselkammaren antagna formulär och efter närmare direktiv upprätta och avsluta hyreskontrakt och arrendekontrakt, verkställa och mottaga uppsägning av desamma, förteckna och förvara hyres- och arrendekontrakt, övervaka hyrornas punktliga erläggande samt tillse att omedelbara åtgärder mot försumliga hyresgäster vidtagas;

7) *att* föra överskådligt register över samtliga hyresgäster och arrendatorer, överskådligt förfalloregister för hyror och arrenden, verkställa debitering av hyror och arrenden samt på lämpligt sätt underrätta drätselkontoret härom i och för vederbörliga bokföringsåtgärder;

8) *att* utöva erforderlig kontroll över fastigheter, som belånats av eller genom staden;

9) *att* jämte byggnadschefen attestera samtliga utgifter och avlöningslistor beträffande fastigheterna samt tillse, att beviljade anslag icke överskridas;

N:o 176.
Ang. inrättande av nya befattningar som stadsingenjör och fastighetsförvaltare, ändrade instruktioner för byggnadskontor och stadsingenjörskontor m. m.

10) *att* i övrigt utföra alla de till hans verksamhetsområde hörande uppdrag, som till honom överlämnas, samt ställa sig till efterrättelse de särskilda föreskrifter, som av byggnadschefen meddelas.

§ 15.

Byggnadschefen, förste ingenjören och fastighetsförvaltaren skola varje söckendag å tid, som av drätselkammaren bestämmes, vara i tjänsteärenden tillgängliga å tjänsterummet.

Byggnadskontorets ordinarie befattningshavare få icke innehava annan med fast lön eller provision avlönad befattning eller åtaga sig annat avlönat stadigvarande eller tillfälligt uppdrag med mindre drätselkammaren härtill lämnat tillstånd, vilket endast undantagsvis och då särskilda omständigheter därtill föranleda må givas.

§ 16.

De ordinarie tjänstemän, som omförmälas i denna instruktion, åtnjuta avlöning enligt stadens lönestat. Semester utgår till tjänsteman över 32. lönegruppen med 30 dagar årligen och till övriga enligt särskilt av stadsfullmäktige fattat beslut. Samtliga tjänstemän äro skyldiga underkasta sig bestämmelserna i stadens löne- och pensionsreglemente samt de förändringar i denna instruktion, som kunna bliva i vederbörlig ordning beslutade.

§ 17.

Vid förfall för byggnadschefen, som icke är tillfälligt, samt vid förfall för förste ingenjören, byggnadsingenjören och fastighetsförvaltaren förordnar drätselkammaren lämplig vikarie.

INSTRUKTION

för Västerås stads stadsingenjörskontor.

§ 1.

Stadsingenjörskontoret handlägger ärenden angående mätning, jorddelning och tomtindelning å stadens mark samt verkställer för stadsplan, stomplan eller byggnadsplan erforderliga mätningar och andra i samband därmed stående arbeten. Verksamheten bestämmes i tillämpliga delar av lagen om fastighetsbildning i stad, Kungl. byggnadsstadgan, stadens byggnadsordning samt de särskilda stadganden och bestämmelser, som nu äro eller framdeles varda meddelade.

Stadsingenjörskontoret är underställt byggnadsnämnden.

§ 2.

Vid *stadsingenjörskontoret* äro anställda
en stadsingenjör som chef
ett tekniskt biträde

N:o 176.

Ang. inrättande av nya befattningar som stadsingenjör och fastighetsförvaltare, ändrade instruktioner för byggnadskontor och stadsingenjörskontor m. m.

en förste mätningstekniker
mätningstekniker
kartriterskor,
samtliga på ordinarie stat; samt
de rit- och skrivbiträden samt annan personal på extra stat, som erfordras och till vilkas avlönande anslag beviljats.

§ 3.

Behörighet till stadsingenjörsbefattningen tillkommer den, som innehar stadgad kompetens som mätningsman i stad och som dessutom visat sig besitta praktisk erfarenhet och skicklighet inom stadsmätningsväsendets arbetsområden.

§ 4.

Stadsingenjören tillsättes av byggnadsnämnden med sex månaders ömsesidig uppsägningstid. Övrig ordinarie personal vid stadsingenjörskontoret tillsättes efter stadsingenjörens hörande av byggnadnämnden med tre månaders ömsesidig uppsägningstid. Extra personal vid stadsingenjörskontoret, som icke rent tillfälligt antälles, tillsättes av byggnadsnämnden. Tillfällig personal antages av stadsingenjören.

§ 5.

Stadsingenjören är såsom chef för stadsingenjörskontoret i första hand ansvarig för göromålens behöriga gång å nämnda kontor och har i sådant avseende att tillse, att desamma utföres med ordning och skyndsamhet samt i enlighet med gällande föreskrifter ävensom att vid kontoret anställda befattningshavare och handräckningspersonal fullgöra sina åligganden.

§ 6.

Det åligger *stadsingenjören* med biträde av övriga befattningshavare vid stadsingenjörskontoret

1) *att* vara mätningsman i staden och såsom sådan fullgöra de åligganden och utföra de förrättningar, som enligt lag och författning samt särskilt givna föreskrifter åligger eller tillkommer innehavaren av sådan befattning;

2) *att* om han därtill förordnas, utan särskild ersättning vara registerförare;

3) *att* övervaka eller utföra de arbeten samt att till byggnadsnämnden avgiva de yttranden och förslag, som äro eller kunna bliva en följd av bestämmelserna i §§ 3—6 i Kungl. Maj:ts kungörelse den 26 juni 1936 (nr 367) med vissa föreskrifter om mätningsväsendet och fastighetsregisterväsendet i rikets städer;

4) *att* tillhandagå byggnadsnämnden med de undersökningar, mätningar, avvägningar, förslag och utlåtanden, som erfordras inom byggnadsnämndens verksamhetsområde;

5) *att* i samråd med stadsarkitekten upprätta förslag till tomtindelning samt att om så påfordras biträda byggnadsnämnden vid handläggningen av stadsplaneärenden samt frågor om avstyckningsplaner;

N:o 176.
Ang. inrättande av nya befattningar som stadsingenjör och fastighetsförvaltare, ändrade instruktioner för byggnadskontor och stadsingeniörskontor m. m.

6) *att* utöva tillsyn därå, att vid byggnadsarbeten eller eljest stadsplanen noga följes, att byggnadstomterna inom staden på marken bibehållas vid sina lagligen bestämda gränser och sitt rätta ytinnehåll i överensstämmelse med över tomterna upprättade kartor; skolande stadsingenjören i fall något emot fastställd stadsplan eller tomtindelning stridande förekommer, sådant genast till byggnadsnämnden skriftligen anmäla;

7) *att* på begäran av enskild upprätta sådan karta, som avses i 62 § byggnadsstadgan;

8) *att* enligt gällande bestämmelser verkställa utstakning för byggnadsarbeten samt öva kontroll över nybyggnads rätta plan- och höjdläge;

9) *att* å särskild karta över staden enligt gällande bestämmelser utmärka nybyggnad eller tillbyggnad, så snart den blivit slutbesiktigad och godkänd, ävensom avföra byggnad, som rivits eller på annat sätt försvunnit;

10) *att* i enlighet med byggnadsnämndens föreskrifter föra erforderliga register och journaler och på tid, som byggnadsnämnden bestämmer, avlämna erforderliga statistiska redogörelser;

11) *att* handhava och vårda stadens kartarkiv och övriga till hans verksamhetsområde hörande handlingar samt däröver hålla fullständig förteckning;

12) *att* väl vårda stadsingenjörskontoret tillhörande inventarier, instrument och redskap samt däröver föra noggranna förteckningar;

13) *att* verkställa de utredningar och förslag i övrigt, som byggnadsnämnden efter hänvändelse från drätselkammaren eller annan stadens styrelse kan finna skäligt att åt honom uppdraga;

14) *att* närvara vid byggnadsnämndens och efter särskild kallelse drätselkammarens sammanträden med rätt att deltaga i överläggningen men ej i besluten, samt att få sin mening antecknad till protokollet;

15) *att* upprätta räkningar å samt på sätt byggnadsnämnden bestämmer, debitera de ersättningar, som enligt fastställd taxa skola erläggas till staden för mätningsarbeten m. m.;

16) *att* årligen på föreskriven tid dels avgiva förslag till nästkommande års utgifts- och inkomststat i vad angår stadsingenjörskontorets verksamhetsområde dels ock avgiva berättelse över kontorets verksamhet under det senast förflutna året, samt

17) *att* i övrigt ställa sig till efterrättelse de närmare föreskrifter rörande arbetet i tjänsten som av byggnadsnämnden lagligen kunna lämnas honom utöver vad denna instruktion innehåller.

§ 7.

Stadsingenjören skall varje söckendag å tid, som av byggnadsnämnden bestämmes, vara i tjänsteärenden tillgänglig å tjänsterummet.

Stadsingenjörskontorets ordinarie befattningshavare få icke inneha annan med fast lön eller provision avlönad befattning eller åtaga sig annat avlönat stadigvarande eller tillfälligt uppdrag med mindre byggnadsnämnden härtill lämnat tillstånd, vilket endast undantagsvis och då särskilda omständigheter därtill föranleda må givas.

§ 8.

De ordinarie tjänstemän, som omförmälas i denna instruktion, åtnjuta avlöning enligt stadens lönestat. Semester utgår till tjänsteman över 32. lönegruppen med 30 dagar årligen och till övriga enligt särskilt av stadsfullmäktige fattat beslut. Samtliga tjänstemän äro skyldiga underkasta sig bestämmelserna i stadens löne- och pensionsreglemente samt de förändringar i denna instruktion, som kunna bliva i vederbörlig ordning beslutade.

§ 9.

Vid förfall för stadsingenjören åligger det byggnadsnämnden att gå i författning om anställande av lämplig vikarie.

N:o 176.

Ang. inrättande av nya befattningar som stadsingenjör och fastighetsförvaltare, ändrade instruktioner för byggnadskontor och stadsingenjörskontor m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Till lönenämnden har för utlåtande remitterats ett av delegerade inom drätselkammaren utarbetat förslag till omorganisation i vissa delar av stadens fastighetsförvaltning, innebärande i huvudsak det nuvarande byggnads- och stadsingenjörskontorets uppdelande på två särskilda kontor, ett byggnadskontor under byggnadschefens ledning och ett stadsingenjörskontor under stadsingenjörens ledning, omändring av nuvarade befattningen såsom mätningsingenjör till befattning såsom stadsingenjör samt inrättande av en ny befattning såsom fastighetsförvaltare. I samband härmed har förslag framlagts till särskilda instruktioner för byggnadskontoret och för stadsingenjörskontoret, vilka förslag finnas här bifogade.

Drätselkammaren har för sin del i huvudsak godkänt sålunda framlagda förslag till omorganisation ävensom till därav föranledda ändringar i gällande instruktioner. Kammaren har även föreslagit en mindre ändring i instruktionen för stadsdirektören av innebörd, att dennes befattning med försäkring av stadens fasta egendom skall upphöra och dessa uppgifter i stället överföras till fastighetsförvaltningen.

Den nyinrättade befattningen såsom stadsingenjör föreslås placerad i 49. lönegruppen av stadens lönesystem med en begynnelselön av 9.390 kronor och en slutlön av 10.812 kronor. Mätningsingenjörsbefattningen är placerad i lönegrupp 43 med en begynnelselön av 7.140 kronor och en slutlön av 8.256 kronor.

Befattningen såsom fastighetsförvaltare har av drätselkammaren föreslagits inplacerad i 37. lönegruppen, där begynnelselönen utgör 5.520 kronor och slutlönen 6.447 kronor.

I samtliga fall tillkommer dyrtidstillägg efter 22 % å en månadslön icke överstigande 800 kronor.

Vad först angår den föreslagna lönesättningen har löne- och avtalsnämnden icke funnit anledning till erinran mot densamma.

Beträffande den föreslagna omorganisationen i övrigt och därav föranledda ändringar i gällande instruktioner har löne- och avtalsnämnden icke heller i övrigt i huvudsak någon erinran att göra. På en punkt har emellertid

N:o 176. *Ang. inrättande av nya befattningar som stadsingenjör och fastighetsförvaltare, ändrade instruktioner för byggnadskontor och stadsingenjörskontor m. m.*

nämnden ställt sig tvekande. I § 14 i instruktionen för byggnadskontoret återfinnes under mom. 6 en föreskrift, att fastighetsförvaltaren skall övervaka hyrornas punktliga erläggande samt tillse att omedelbara åtgärder mot försumliga hyresgäster vidtagas. I den mån genom bestämmelsens avfattning tvekan i detta avseende kan uppkomma angående ansvaret för hyresindrivningen, vill löne- och avtalsnämnden hava uttalat, att detta ansvar förutsättes liksom hittills principiellt böra åligga stadskamrerarekontoret och stadskamreraren, genom vilka alla krav och övriga åtgärder för indrivning med undantag givetvis för rättsliga åtgärder bör ske.

Löne- och avtalsnämnden håller i anledning därav före, att nämnda punkt bör erhålla sådan avfattning, att varje möjlighet till missförstånd undanröjes. Till mom. 6 § 14 synes sålunda böra fogas ett tillägg av följande lydelse "dock utan inskränkning av stadskamrerarekontorets ansvar för och befattning med dessa åligganden".

Åberopande vad sålunda anförts får löne- och avtalsnämnden härmed hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att med ovan angivna ändring godkänna föreliggande förslag till omorganisation av Västerås stads fastighetsförvaltning.

Västerås den 9 november 1943.

För löne- och avtalsnämnden:

KARL ENGDAHL.

/Per Siösteen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Byggnadsnämnden, som tagit del av särskilda kommitterade inom drätselkammaren uppgjort förslag till omorganisation av fastighetsförvaltningen samt förslag till instruktioner för Västerås stads stadsingenjörskontor och Västerås stads byggnadskontor, får tillstyrka genomförande av den föreslagna omorganisationen samt antagande av ifrågavarande instruktioner. Byggnadsnämnden vill dock framhålla, att den anser att lönen för stadsingenjören bör sättas högre än som av kommitterade föreslagits med hänsyn dels till kontorets storlek och arbetets omfattning och dels till angelägenheten av att densamma icke blir lägre än den i jämförliga städer utgående för att därigenom söka undvika täta ombyten av befattningshavare.

Västerås den 3 november 1943.

För byggnadsnämnden:

DAVID JOHANSSON.

/Arne Nilsson.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 176,

Ang. inrättande av nya befattningar som stadsingenjör och fastighetsförvaltare, ändrade instruktioner för byggnadskontor och stadsingenjörskontor m. m.

Till beredningsutskottet har för utlåtande remitterats ett av delegerade inom drätselkammaren utarbetat förslag till omorganisation i vissa delar av stadens fastighetsförvaltning, innebärande i huvudsak det nuvarande byggnads- och stadsingenjörskontorets uppdelande på två särskilda kontor, ett byggnadskontor under byggnadschefens ledning och ett stadsingenjörskontor under stadsingenjörens ledning, omändring av nuvarande befattning såsom mätningsingenjör till befattning såsom stadsingenjör samt inrättande av ny befattning såsom fastighetsförvaltare. Härjämte har i samband härmed förslag framlagts till särskilda instruktioner för byggnadskontoret och för stadsingenjörskontoret, vilka förslag finnas bifogade trycket.

Över förslaget har jämväl löne- och avtalsnämnden den 9 november 1943 avgivit yttrande, varigenom nämnden förklarat sig icke hava någon erinran emot den föreslagna lönesättningen å befattningarna som stadsingenjör och fastighetsförvaltare ävensom i huvudsak ej heller beträffande den föreslagna omorganisationen i övrigt. Nämnden har dock uttalat, att ansvaret för och befattningen med hyresindrivningen liksom hittills principiellt bör åligga stadskamrerarekontoret och föreslagit härav betingad ändring i instruktionen för fastighetsförvaltaren.

Beredningsutskottet har efter granskning av ärendet funnit sig böra giva sin anslutning till den av löne- och avtalsnämnden framförda uppfattning.

Beredningsutskottet får sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Västerås den 10 november 1943.

För beredningsutskottet:

GÖSTA SJÖBERG.

/Per Siösteen.

N:o 177.

Drätselkammarens skrivelse ang. anordnande av belysning å vissa delar av Djäkneberget.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom skrivelser den 26 oktober 1943 har styrelsen för Västerås Stads tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville bevilja anslag av dels 6.500 kronor för anordnande av väg- och lekplatsbelysning invid Djäkne-

N:o 177.
Ang. anordnande av belysning å vissa delar av Djäkneberget.

bergsslätten, dels ock anslag av 4.600 kronor för anordnande av vägbelysning å den östligaste delen av Djäkneberget.

Drätselkammaren, som efter remiss förehaft ärendet, har icke funnit anledning till erinran mot framställningen.

Drätselkammaren hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att för anordnande av dels väg- och lekplatsbelysning invid Djäknebergsslätten, dels ock vägbelysning å Djäknebergets östligaste del anvisa ett anslag av sammanlagt 11.100 kronor att utgå av tillgängliga medel och slutligen täckas av i årets stat upptaget förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 11 november 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Per Siösteen.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Inom tekniska verken har uppgjorts förslag till anordnande av elektrisk vägbelysning å den östligaste vägen på Djäkneberget (mellan Kristinagatan och en punkt mitt för villa Welcome). Förslaget innebär att 10 stycken nya lampor skola uppsättas på parkstolpar på ett avstånd av cirka 50 meter från varandra. Kostnaderna hava beräknats till 4.600 kronor.

Styrelsen för tekniska verken får hemställa, att stadsfullmäktige för ovan angivna ändamål måtte bevilja anslag å 4.600 kronor.

Västerås den 26 oktober 1943.

För styrelsen för Västerås stads tekniska verk:

GUSTAF OLSSON.

/*Arne Nilsson.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Inom tekniska verken har uppgjorts förslag till ordnande av väg- och lekplatsbelysning å Djäkneberget. Förslaget innebär att två stycken nya lampor skulle uppsättas på befintliga trästolpar utmed gången väster om Djäknebergs-

slätten samt nio stycken nya lampor å s. k. parkstolpar av järn, därav sex stycken på gångarna norr, öster och söder om slätten och tre stycken på uppfartsvägen från Lidmansvägen till slätten. Samtliga lampor skulle anordnas såsom permanent belysning och ingå i gatubelysningsnätet.

N:o 177. *Ang. anordnande av belysning å vissa delar av Djäkneberget.*

Dessutom innefattar förslaget en mera tillfällig lekplatsbelysning omfattande fyra stycken 500 watt lampor i strålkastararmaturer med emaljreflektorer, som placeras på flaggstänger nedsatta i rör i marken. Flaggstängerna och strålkastarna skulle uppsättas endast vid behov.

Anläggningskostnaderna hava beräknats till 6.500 kronor.

Styrelsen för tekniska verken får hemställa, att stadsfullmäktige för ovan angivna ändamål måtte bevilja anslag å 6.500 kronor.

Västerås den 26 oktober 1943.

För styrelsen för Västerås stads tekniska verk:

GUSTAF OLSSON.

/*Arne Nilsson.*

N:o 178.

Drätselkammarens skrivelse ang. förslag till ändring i och utvidgning av stadsplanen för delar av Jakobsberg (Ida, Kata, Kajsa m. fl.)

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande av en framställning från byggnadsnämnden om antagande av upprättat förslag till ändring i och utvidgning av stadsplanen för kvarteren Ida, Kata, Kajsa m. fl. delar av Jakobsberg samt beskrivning får drätselkammaren härmed meddela, att kammaren för sin del icke har något att erinra mot förslaget.

Men anledning härav hemställer drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga föreliggande förslag till ändring i och utvidgning av stadsplanen för kvarteren Ida, Kata, Kajsa m. fl. delar av Jakobsberg.

N:o 178.
Ang. förslag till ändring i och utvidgning av stadsplanen för delar av Jakobsberg (Ida, Kata, Kajsa m. fl.)

samt att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörande myndigheter för fastställelse.

Västerås den 11 november 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Per Siösteen.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Byggnadsänmnden får härmed överlämna ett av stadsarkitekt Sven Ahlbom den 1 juni 1943 upprättat och den 12 oktober 1943 jämkat förslag till ändring i och utvidgning av stadsplanen för kvarteren Ida, Kata, Kajsa m. fl. delar av Jakobsberg.

Beträffande stadsplanens utformning hänvisas till närslutna beskrivning.

Emot det ursprungliga förslaget, vilket varit vederbörligen utställt, hava inkommit anmärkningar från ägarna av stadsägorna n:ris 868 A, 535, 532 och 531, tomterna n:ris 2 i kvarteret Karna, 2 och 3 i kvarteret Kamilla, 2 och 3 i kvarteret Kajsa och 3 i kvarteret Karin, vilka närslutas.

I anledning av de inkomna anmärkningarna beslöt byggnadsnämnden dels att i södra delen av det kvarter som är begränsat av Solvägen, Repslagargatans förlängning, Lantvärnsgatan och Köpingsvägen, slopa den föreslagna trevåningsbebyggelsen och framdragande av det öppna bebyggelsesättet till Köpingsvägen och dels att i kvarteren Kajsa och Karin vidtaga en förskjutning av byggnadskropparna mot Floragatan. I övrigt ansåg byggnadsnämnden de anförda anmärkningarna icke förtjäna avseende.

De av det jämkade förslaget berörda fastighetsägarna hava beretts tillfälle att inkomma med yttrande och dylika hava inkommit från ägarna av tomterna n:ris 2 och 3 i kvarteret Karin samt 2 i kvarteret Kajsa, vilka yttranden biläggas.

Byggnadsnämnden anser de senast framförda anmärkningarna icke förtjäna avseende.

På grund av vad sålunda anförts får byggnadsnämnden hemställa att stadsfullmäktige måtte besluta

att antaga föreliggande förslag till ändring i och utvidgning av stadsplanen för kvarteren Ida, Kata, Kajsa m. fl. delar av Jakobsberg samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Västerås den 3 november 1943.

För byggnadsnämnden:

DAVID JOHANSSON.

/*Arne Nilsson.*

Förslag till ändring i och utvidgning av stadsplanen för kvarteren IDA, KATA, KAJSA m. fl. delar av JAKOBSBERG i Västerås.

N:o 178.

Ang. förslag till ändring i och utvidgning av stadsplanen för delar av Jakobsberg (Ida, Kata, Kajsa m. fl.)

Beskrivning.

Förslaget omfattar delar av kvarteren Ida och Kata utmed nuvarande Jakobsbergsgatan mellan Kristinagatan och Götgatan, kvarteren Kajsa, Karna, Karin och Kamilla omkring Jakobsbergsgatans nedre del, kvarteren Gråberget och Sandstenen på södra sidan av Hammarbygatan, kvarteren Kattguldet och Glimmern norr om Köpingsvägen samt slutligen ett område begränsat av Lantvärnsgatan, Köpingsvägen, Solvägen och Pålmansvägen.

Förslaget innebär en ytterligare reglering och förbättrad anslutning av Jakobsbergs gatunät till trafikstråket Köpingsvägen—Stora gatan samt en ökad byggnadsrätt för vissa utmed de större gatorna belägna tomterna. Sålunda har nedre delen av Jakobsbergsgatan helt slopats som utfartsgata för Jakobsbergsområdet. Västmannagatan, som utgör den övre Jakobsbergsgatans naturliga förlängning, har förenats med Hammarbygatan, med vilken den erhåller gemensam anslutning till Köpingsvägen. För att ej erhålla för komplicerade trafikanordningar på denna punkt har Repslagaregatans östra del föreslagits igenlagd för allmän gatutrafik och endast en passage för gångtrafiken bibehållits. Med hänsyn till den minskade trafiken i den nedre, avskurna delen av Jakobsbergsgatan har dess bredd minskats med 3 m., vilka utlagts som förgårdsmark. För den del av Floragatan, som förslaget omfattar, har en bredd av 10 m. ansetts tillräcklig, varför genom förslaget möjlighet öppnats att utlägga en 5 m. bred remsa till plantering.

I kvarteren mellan Jakobsbergs- och Floragatan ha byggnadskropparna förlagts så, att ett jämnare avstånd mellan dem erhållits.

Ett ökat våningsantal från två till tre våningar har i regel föreslagits för de i planförslaget ingående delarna av kvarteren Ida, Kata, Karna och Kamilla, vilka äro belägna intill Västmannagatan. Vid den plats som bildas, där denna gata utmynnar i Stora gatan—Köpingsvägen föreslås en fyravåningsbebyggelse. I fortsättningen västerut längs Köpingsvägen har tidigare medgivits endast två våningar och öppet byggnadssätt. Det föreliggande förslaget innebär, att här skulle få uppföras trevåninshus med gavlarna mot gatan. Det centrala läget och den gynnsamma förläggningen av byggnadskropparna intill det söder om Köpingsvägen belägna parkområdet motivera denna ökade byggnadsrätt. Slutligen har i förslaget intagits det ej tidigare planlagda "kvarteret" väster om Lantvärnsgatan. Dess västligaste del är bebyggd med mindre hus och har i förslaget reserverats för öppen bebyggelse i två våningar. Utmed Lantvärnsgatan föreslås uppförandet av 24 m. långa tvåvåningshus, för vilka medgives inredning av bostäder på vinden.

Med undantag för detta sistnämnda område äro de i planförslaget ingående kvarteren tidigare stadsplanelagda. Delar av kvarteren Ida och Kata ha fastställts enligt Konungens Befallningshavandes beslut den 4 mars 1942, övriga kvarter enligt Kungl. brev den 22 september 1939. Följande förslag till stadsplanebestämmelser ha utformats i anslutning till nu gällande.

N:o 178.

Ang. förslag till ändring i och utvidgning av stadsplanen för delar av Jakobsberg (Ida, Kata, Kajsa m. fl.)

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

Med S och Ö betecknat område får användas endast för bostadsändamål. Inom med Ö2 betecknat område får byggnad inrymma högst 2 bostadslägenheter.

§ 2.

Byggnadssätt.

Med S betecknat område, som omfattar mer än en tomt, får bebyggas endast med hus, som med varandra sammanbyggas. Byggnadsnämnden äger dock medgiva byggnads indragning från grannes tomtgräns, om detta prövas vara förenligt med ett prydligt och ändamålsenligt bebyggande av kvarteret.

Med Ö betecknat område får bebyggas endast med hus, som uppföras fristående.

§ 3.

Hushöjd.

Å med II, III och IV betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd än respektive 7,6, 10,8 och 14,0 meter.

§ 4.

Våningsantal.

Å med II, III eller IV betecknat område får byggnad uppföras med respektive högst två, tre och fyra våningar.

Å med v betecknat område får utöver stadgat våningsantal vind inredas för bostadsändamål.

§ 5.

Takfall.

Där vindsinredning ej medgives, får tak givas en lutning mot horisontalplanet av högst 30°.

§ 6.

Områden, som icke eller endast delvis få bebyggas.

Med punktprickning betecknat område får icke bebyggas.

Med ringprickning betecknat område får överbyggas och användas på sätt byggnadsnämnden prövar lämpligt. Gårdsplan eller terrassplan över dylik över-

byggnad får dock icke utan särskilda skäl förläggas högre än 4 meter över angränsande gatas eller gators invid tomten lägst belägna del.

Av tomt, som omfattar med Ö betecknat område, skola minst 4/5 lämnas obebyggda.

N:o 178. *Ang. förslag till ändring i och utvidgning av stadsplanen för delar av Jakobsberg (Ida, Kata Kajsa m. fl.)*

§ 7.

Områden, som skola hållas tillgängliga för särskilt allmänt ändamål.

Med X betecknat område skall hållas tillgängligt för allmän gångtrafik, varvid den fria höjden under ovanförvarande byggnadspartier ej får understiga 3,0 meter.

§ 8.

Undantag.

Inom område, som enligt § 1 är angivet för bostadsändamål, må även inredas lokaler för handel och hantverk.

Där byggnadsnämnden prövar sådant av arkitektoniska skäl eller eljest nödigt, må mindre avvikelser från höjdbestämmelserna i §§ 3, 6 och 7 samt beträffande gränser mellan olika bestämmelseområden kunna medgivas.

Västerås den 1 juni 1943.

Sven Ahlbom.
Stadsarkitekt.

N:o 179.

Drätselkammarens skrivelse ang. förslag till ändring av stadsplanen för kv. Knut, Kol och Lennart.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 30 september 1943 till byggnadsnämnden och stadsplanerådet för förnyad utredning remitterat ett av byggnadsnämnden framlagt förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Knut, Kol och Lennart, har byggnadsnämnden verkställt omarbetning av det ursprungliga förslaget i vad avser Hantverkargatan sålunda, att husavståndet vid Hantverkargatan ökats från 15 till 18 meter, varigenom beretts möjlighet till ordnande av en parkeringsfil för bilar, varemot någon ändring i det ur-

N:o 179. *Ang. förslag till ändring av stadsplanen för kv. Knut, Kol och Lennart.*

sprungliga förslaget av kvarteret Lennarts utformning i hörnet mellan Sturegatan och Hantverkargatan icke företagits. Uti skrivelse den 3 november 1943 hemställer byggnadsnämnden att stadsfullmäktige ville besluta att antaga sålunda omarbetat förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Knut, Kol och Lennart samt att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Med överlämnande av byggnadsnämndens skrivelse ävensom ett av stadsplanerådet den 13 oktober 1943 i samma ärende till stadsfullmäktige avlåtet yttrande får drätselkammaren, som icke funnit anledning till erinran mot byggnadsnämndens nu ingivna förslag, hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att till alla delar bifalla byggnadsnämndens hemställan i ärendet.

Västerås den 11 november 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Per Siösteen.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid sammanträde den 30 september 1943 hava stadsfullmäktige till byggnadsnämnden och stadsplanerådet för förnyad utredning återremitterat av byggnadsnämnden framlagt förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Knut, Kol och Lennart i Västerås.

Det ursprungliga förslaget har nu omarbetats i vad det avser Hantverkargatan. I det nu föreliggande förslaget har husavståndet vid Hantverkargatan ökats från 15 till 18 meter varigenom beretts möjlighet till ordnande av en parkeringsfil för bilar. Någon ändring i det ursprungliga förslaget av kvarteret Lennarts utformning i hörnet mellan Sturegatan och Hantverkargatan har byggnadsnämnden icke funnit anledning företaga.

Sedan av det jämkade förslaget berörda fastighetsägare beretts tillfälle inkomma med yttrande hava dylika inkommit från ägarna av tomt n:r 5 i kvarteret Knut, tomterna n:r 1 och 2 i kvarteret Lennart samt tomt n:r 3 i nyssnämnda kvarter, vilka här närslutas.

Byggnadsnämnden anser vad klagandena anfört icke förtjäna avseende. Byggnadsnämnden vill emellertid i anledning av vad ägarna av tomt n:r 3 i kvarteret Lennart anfört påpeka följande: För utläggande av Hantverkargatan inköpte staden år 1899 526 kvadratmeter av nämnda tomt. Breddningen av Sturegatan, varvid 200 kvadratmeter togos i anspråk, bestämdes redan i 1902 års stadsplan och godkändes då av fastighetsägaren. Med undantag av det område om 100 kvadratmeter, som genom det nu föreliggande förslaget tages i anspråk för gatubreddning har det icke ifrågasatts någon ytterligare reduce-

N:o 179.
Ang. förslag till ändring av stadsplanen för kv. Knut, Kol och Lennart.

ring av tomtmarkens areal. Det område om 108 kvadratmeter där trädet nu växer och förgården utmed Sturegatan om c:a 80 kvadratmeter är fortfarande kvartersmark ehuru undantagen från bebyggelse. Såsom byggnadsnämnden redan tidigare framhållit hava klagandenas byggnadsmöjligheter i förhållande till gällande stadsplan endast minskat med c:a 20 kvadratmeters golvyta, vilket mer än väl uppväges av andra fördelar.

Ledamoten Clarholm har under hänvisning till vad han tidigare anfört reserverat sig mot förslaget i vad det gäller utformningen av kvarteret Lennart i hörnet mellan Sturegatan och Hantverkargatan.

Byggnadsnämnden får under åberopande av vad den ovan anfört hemställa att stadsfullmäktige måtte besluta

att antaga nu föreliggande förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Knut, Kol och Lennart samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Västerås den 3 november 1943.

För byggnadsnämnden:

DAVID JOHANSSON.

/Arne Nilsson.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid sammanträde den 30 september 1943 hava stadsfullmäktige under § 175 till stadsplanerådet för yttrande remitterat ett av byggnadsnämnden framlagt förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Knut, Kol och Lennart.

Stadsplanerådet, som tagit noggrann del av förslaget, får uttala det önskemålet att vid Hantverkargatan stadsplanen utformas så att en bredd av 18 meter mellan huskropparna erhålles.

Mot att i förslaget från bebyggelse frilagts det område i kvarteret Lennart där för närvarande ett träd växer har stadsplanerådet icke något att erinra.

Västerås den 13 oktober 1943.

För stadsplanerådet:

OLOV RYLANDER.

/Arne Nilsson.

N:o 179.
Ang. förslag till ändring av stadsplanen för kv. Knut, Kol och Lennart.

Förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Knut, Kol och Lennart i Västerås stad.

Beskrivning.

Sedan skrivelser inkommit från ägare till tomt n:r 2 i kvarteret Kol och tomterna n:ris 4 och 5 i kvarteret Knut har stadsarkitektkontoret på uppdrag av byggnadsnämnden upprättat förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Knut och Kol samt i samband därmed jämväl för kvarteret Lennart.

För kvarteret Kol innebär förslaget, att gårdsöverbyggnad medgives i sin helhet för de inre delarna av tomterna n:ris 1, 2, 3 och 9, samtidigt justeras — sänkes — hushöjden för byggnaderna utmed Smedjegatan.

I kvarteret Knut vidgas rätten till gårdsöverbyggnad att omfatta hela kvarteret. Vid upprättande av den nu gällande planen hade kvarterets inre utformats med den förhoppningen, att för samtliga tomter en gemensam utfart skulle kunna anordnas genom öppningen mot Hantverkargatan. Denna avsikt har ej kunnat genomföras, varför den nu föreslagna totala gårdsöverbyggnaden synes kunna medgiva ett friare och effektivare utnyttjande av de bakom gathusen liggande utrymmena i detta kvarter, som redan nu är ett typiskt hantverkskvarter. Öppningen mot Hantverkargatan har flyttats åt väster, så att ett av de slutna, mot norr vettande hörnen undvikes.

Då Hantverkargatan dels är centralt belägen, dels ej heller är någon genomfartsled, lämpar den sig väl till parkeringsplats. Med hänsyn härtill föreslås den breddad till 18 meter. Denna breddning möjliggör en påbyggnad av fastigheterna vid Hantverkargatan med en våning, varigenom byggnadsvolymen, jämfört med gällande bestämmelser, i huvudsak bibehålles. Byggnadslängan i kvarteret Lennart utmed Hantverkargatan indrages från Sturegatan så, att en i detta hörn befintlig, ståtlig ask kan bevaras. I anslutning till det frilagda hörnet föreslås att bebyggelsen i kvarteret Lennart mot Sturegatan indrages 2 meter. Även för detta kvarter föreslås gården i sin helhet överbyggd. Det rundade hörnet i sydvästra delen av kvarteret utformas i överensstämmelse med motliggande hörn i kvarteret Klas.

Gällande stadsplan för kvarteret Kol har fastställts enligt Kungl. brev den 2 september 1938 och för kvarteren Knut och Lennart den 7 juni 1939. Följande stadsplanebestämmelser föreslås gälla och ansluta sig i huvudsak till tidigare fastställelse.

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

Med S betecknat område får användas endast för bostadsändamål.

Med k betecknat område får i undervåningen inredas för affärs- och liknande ändamål. Bostäder få i undervåningen här ej inredas.

§ 2.

Byggnadssätt.

Med S betecknat område, som omfattar mer än en tomt, får bebyggas endast med hus, som med varandra sammanbyggas.

N:o 179.
Aug. förslag till ändring av stadsplanen för kv. Knut, Kol och Lennart.

§ 3.

Byggnadsmaterial.

Inom stadsplaneområdet skall byggnad uppföras av sten.

§ 4.

Hushöjd.

Å med plus jämte siffra i romb betecknat område får byggnad uppföras till högst den höjd i meter över stadens nollplan (Stockholms slusströskel), som siffran angiver.

§ 5.

Våningsantal.

Å med II eller III betecknat område får byggnad uppföras med högst två eller tre våningar.

Å med k betecknat område får utöver angivet våningsantal anordnas undervåning.

§ 6.

Takfall.

Tak får givas en lutning mot horisontalplanet av högst 30°.

§ 7.

Fönster.

Byggnad, som förlägges i gräns mot område betecknat med punktprickning, får mot nämnda område förses med fönster.

Byggnad, som förlägges i gräns mot område med ringprickning, får mot nämnda område förses med fönster ovan den byggnadshöjd, som för samma område finnes föreskriven.

§ 8.

Områden, som icke eller endast delvis få bebyggas.

Med punktprickning betecknat område får icke bebyggas.

Med ringprickning jämte siffra i romb betecknat område, får icke bebyggas i vidare mån, än att lokaler må anordnas under ett gårdsplan, som må förläggas på högst den höjd i meter över stadens nollplan (Stockholms slusströskel), som siffran i romben angiver.

§ 9.

Område tillgängligt för gångtrafik.

Med streckning betecknat område skall i höjd med angränsande gator vara

N:o 179. *Ang. förslag till ändring av stadsplanen för kv. Knut, Kol och Lennart.*

tillgängligt för allmän gångtrafik, varvid den fria höjden under eventuellt utskjutande byggnadspartier ej får under understiga 3,5 meter. Detta områdes inre begränsningslinje skall ha en längd av minst 3 meter och bilda lika stora vinklar mot vardera gatulinjen eller utgöra en böjd linje, där bågen får överskjuta nyssnämnda räta linje med högst 30 centimeter.

§ 10.

Undantag.

Inom område, som enligt § 1 är angivet för bostadsändamål, må även inredas lokaler för handel och hantverk.

Där byggnadsnämnden prövar sådant av arkitektoniska skäl eller eljest nödigt, må mindre avvikelser från höjdbestämmelserna i §§ 4, 6 och 8 samt beträffande gränser mellan olika bestämmelseområden kunna medgivas.

Västerås den 4 maj 1943.

Jämkat den 15 oktober 1943.

Sven Ahlbom.
Stadsarkitekt.

Till Byggnadsnämnden i Västerås.

I anledning av nu framlagda förslag till ändring av stadsplan för kvarteren Knut, Kol och Lennart i Västerås stad få vi såsom ägare till fastigheten n:o 3 i kvarteret Lennart härmed vördsamt avgiva följande yttrande.

Ehuru stadsfullmäktige av oförklarlig anledning icke i trycket fick del av våra den 6 juli 1943 avgivna erinringar i ärendet beslöt stadsfullmäktige vid sitt sammanträde den 30 september att återremittera stadsplaneförslaget till byggnadsnämnden och stadsplanerådet för förnyad utredning. Att stadsfullmäktiges motiv för detta i första hand var förslagets olyckliga utformning och bestämmelser beträffande just vår fastighet, synes hava gått byggnadsnämnden förbi eller i varje fall icke gjort något som helst intryck, alldenstund det omarbetade förslaget helt och hållet åsidosätter stadsfullmäktiges under diskussionen uttalade önskan om ändring i berörda avseenden. Då förslaget icke var baserat på några övertygande skäl hade man väl kunnat hava rätt förvänta, att byggnadsnämnden icke totalt skulle lämna åt sida stadsfullmäktiges på ekonomiska grundvalar gjorda erinringar och icke utan vidare framhärda i sin föga välbetänkta mening angående utformningen av bebyggelsen å vår fastighet.

Vad då först angår det i tomtens nordöstra hörn befintliga trädet, som torde vara cirka 100 år gammalt, har byggnadsnämnden troligen genom stadsträdgårdsmästaren infordrat upplysningar, som skulle giva vid handen, att ingen risk föreligger för trädets fortsatta växtmöjligheter. Även om detta utlåtande måhända kan tillerkännas viss grad av sakkunskap är därigenom inga-

N:o 179.
Ang. förslag till ändring av stadsplanen för kv. Knut, Kol och Lennart.

lunda styrkt, att trädet efter en förslagsenlig bebyggelse med 4-våningshus väster och söder om detsamma kan tänkas få behålla något som helst skönhetsvärde. Man torde rent erfarenhetsmässigt kunna utgå ifrån att träden visserligen kan komma att leva ännu några årtionden men knappast kan förbli någon prydnad. Därtill kommer att platsen under den för asken karakteristiska tidiga lövfällningen säkerligen icke kommer att bliva annat än en skräphög.

Den byggnadsareal, som i ett 4-våningshus icke kan komma till utnyttjande genom nordöstra hörnets utformning blir icke mindre än 432 kvm. Enligt hittills gällande stadsplan skulle å tomten få uppföras ett 3-våningshus, men har 4-våningsbebyggelse medgivits i förslaget såsom kompensation för den genom askens bevarande uppkomna mindre byggnadsarealen och för att den totala våningsytan därigenom minskats med cirka 20 kvm. Denna kompensation torde dock vara av tvivelaktigt värde, enär ju 4-våningsbebyggelse enligt allmänna normer alltid ansetts såsom mindre ekonomisk, under det att 3-våningsbebyggelse, däri exempelvis hiss icke erfordras, anses lämna gott ekonomiskt utbyte. Då förslaget dessutom av oförklarlig anledning å tomtens östra sida (mot Sturegatan) från bebyggelse undantagit en lång förgård med en bredd av cirka 2½ meter och även mot norra sidan mot Hantverkaregatan likaledes undantagit ett 3 meter brett område och ävenledes breddat Sturegatan cirka 2½ meter på bekostnad av vår tomt, förefaller det ekonomiska intrång, som förslaget skulle åsamka oss, så betydande, att detsamma icke bör få antagas i oförändrat skick.

Vår tomt innehöll ursprungligen 1.899 kvm. Sedan vi tidigare vid Hantverkaregatans utläggande avstått ..... 526 kvm.
och genom nu framlagda förslag skulle avstå ytterligare i nordvästra hörnet ..... 108 kvm.
för Hantverkaregatans breddning ..... 100 kvm.
för Sturegatans breddning ..... 200 kvm.
till förgård åt Sturegatan ..... 80 kvm.
skulle alltså av vår fastighet åtgå ..... 1.014 kvm.
så att av ursprungliga 1.899 kvm. återstå allenast 885 kvm.

Med all respekt för den moderna saneringen av äldre kvarter och stadsplanearbetets svårigheter att därvid taga hänsyn till den enskilda äganderätten nödgas vi hemställa, att mera ekonomiska principer komma till uttryck vid utarbetande av detta stadsplaneförslag. Skulle en allmän sanering av den inre stadens kärna vara förslagets huvudsakliga motiv, vilja vi endast framhålla, att det norr om Hantverkaregatan varande kvarteret Knut har ett betydligt större djup än kvarteret Lennart, varför det synes omotiverat att göra de förhållandevis kraftigaste ingreppen i sistnämnda kvarter.

Med stöd av vad vi sålunda anfört yrka vi att hittills gällande stadsplan bibehålles i oförändrat skick.

Västerås den 30 oktober 1943.

ANNA HALLGREN. ERIK JOHANSSON.

ELSA KARLSSON.

N:o 179.
Ang. förslag till ändring av stadsplanen för kv. Knut, Kol och Lennart.

Till Byggnadsnämnden i Västerås.

I egenskap av ägare till fastigheten kv. Knut n:r 5 i Västerås få vi härmed beträffande vidtagna jämkningar i förslaget till ändring av stadsplan för kv. Knut m. fl., upprättat den 4 maj 1943, anföra:

1) Då den föreslagna breddningen av Hantverkaregatan tillkommit för att bereda parkeringsplats för bilar vilja vi för vår del godkänna denna ändring, dock under förutsättning att ifrågavarande breddning ej förorsakar oss ökade utgifter för gatumarks- och gatuanläggningskostnader utan att staden påtager sig kostnaderna ifråga för den breddade delen.

2) Genom den ifrågasatta breddningen av Hantverkaregatan blir byggnadsvolymen för vår tilltänkta nybyggnad minskad varför vi härmed vördsamt anhålla att som kompensation härför få, mot gårdssidan av huset vid Hantverkaregatan, inrätta i vindsvåningen ateljélokaler, samt att i huset mot Sturegatan åt gårdssidan få inrätta enkelrum i vindsvåningen.

Västerås den 1 november 1943.

BOSTADSRÄTTSFÖRENINGEN STURE

gm. *H. Stjernberg.*

Till Byggnadsnämnden i Västerås.

I anledning av nu framlagda förslag till ändring av stadsplan för kvarteren Knut, Kol och Lennart i Västerås stad få vi såsom ägare till tomten n:r 2 i kv. Lennart härmed vördsamt avgiva följande erinran.

Alldenstund den nu föreslagna breddningen av Hantverkaregatan uteslutande har vidtagits för att å ifrågavarande del av denna gata kunna anordna parkeringsplats och ett dylikt ändamål alltså icke medför någon nytta för angränsande fastighetsägare synes det oss uppenbart att den mark som nu skall tagas i anspråk bibehålles som kvartersmark.

Under förutsättning alltså att den mark av vår fastighet som åtgår till föreslagna breddningen av Hantverkaregatan alltjämt förblir kvartersmark, ha vi intet att erinra mot förslaget *men yrka i annat fall att nu gällande stadsplan bibehålles i oförändrat skick.* Det torde för övrigt kunna starkt ifrågasättas om några sådana ändrade förhållanden uppkommit som påkallat de nu föreslagna ändringarna i stadsplanen och vilka enligt vår mening även i andra avseenden än beträffande vår fastighet äro av sådan art att befogade anmärkningar mot desamma kunna göras. Att vi här framföra jämväl dessa synpunkter beror på att ändringarna beträffande angränsande fastigheter indirekt komma att inverka på möjligheten att utnyttja vår fastighet alldenstund av förslaget betingade tomtindelningar kunna komma att medföra avsevärda ekonomiska konsekvenser.

Till stöd för vårt yrkande om markens bibehållande som kvartersmark be vi få åberopa vad stadsarkitekten därom anfört i drätselkammaren den 14 ok-

tober 1943, varom protokollsutdrag bifogas. Drätselkammarens i strid mot stadsarkitektens mening gjorda uttalande är icke sakligt motiverat och bör icke kunna tillmätas annan betydelse än ett av motpart till egen låt vara stadens fördel gjort meningsuttalande.

N:o 179. *Ang. förslag till ändring av stadsplanen för kv. Knut, Kol och Lennart.*

Västerås den 27 oktober 1943.

ALMA NYMAN.

GÖRAN AD. NYMAN. RUBEN NYMAN.

I egenskap av ägare till tomten n:r 1 i kvarteret Lennart instämma vi i tillämpliga delar i ovanstående yttrande.

Västerås som ovan.

AKTIEBOLAGET LUNDIUS BAGERI

Carl Lundius.

N:o 180.

Drätselkammarens skrivelse ang. upptagande av nytt amorteringslån.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Under innevarande år hava stadsfullmäktige fattat beslut om anslag att täckas av lånemedel för nedanstående ändamål.

Den 25 februari för vatten- och avloppsledningar i Sturegatan och Domkyrkoesplanaden	20.200: —
Den 25 februari för anordnande av spårförbindelse mellan Statens kraftverk och gasverket	25.000: —
Den 26 mars för vatten- och avloppsledningar å området väster om Djuphamnsvägen	42.000: —
Den 26 mars för transformatorstation och elektriska ledningar å området väster om Djuphamnsvägen	19.000: —
Den 27 maj för transformatoranläggning vid Vegagatan	18.000: —
Den 18 juni för förstärkning av elektriska ledningar till Hässlö	15.000: —

N:o 180. *Ang. upptagande av nytt amorteringslån.*

Den 30 september för anskaffande av 12-tons brokran med tillbehör i stadens djuphamn	157.700: —
Den 30 september för transformatorstation i elektricitetsverkets källare	28.000: —
Den 28 oktober för utbyggnad av vatten- och avloppsledningar inom Hagaområdet samt förstärkning av avloppsledning i Malmabergsgatan dels från Urgatan till Tegnérgatan samt dels från Tegnérgatan öster om järnvägen till Pilgatan, del av anslag	120.000: —
Den 28 oktober för vatten- och avloppsledningar inom Sommarroområdet	3.000: —
Den 28 oktober för transformatorstation och elektriska ledningar vid Hagaområdet	60.000: —
	507.900: —

Under år 1942 ha stadsfullmäktige vidare beslutat, att av lånemedel täcka anslag för följande utgifter, nämligen

Den 26 november del av anslag för uppförande av pensionärshem å stadsägan n:r 1528 ET	285.000: —
Den 21 december för anläggning av serviser och mindre ledningsutsträckningar under år 1943	40.000: —
I samband med drätselkammarens yttrande över räkenskapsberättelsen för år 1942, framhöll drätselkammaren, att under rubriken "Förskotterade kostnader att täckas av anslag i 1944 års stat" upptagits vissa förskotterade kostnader för tillbyggnad av djuphamnen med sammanlagt cirka 117.000 kronor och meddelade kammaren, att kammaren hade för avsikt att senare under året inkomma med hemställan att få upptaga amorteringslån för dessa kostnader. Drätselkammaren får nu med förmälan, att slutliga kostnaderna visat sig uppgå till 120.000 kronor, hemställa om stadsfullmäktiges medgivande att upptaga amorteringslån jämväl för detta belopp	120.000: —
Summa kronor	952.900: —

Under år 1942 upptog staden enligt av Kungl. Maj:t lämnat medgivande ett amorteringslån å 1.722.000 kronor.

Drätselkammaren får i anledning av vad sålunda förekommit hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att uppdraga å drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t göra underdånig framställning om tillstånd att mot obligationer eller vanliga skuldförbindelser upptaga ett 25-årigt amorteringslån å 952.900 kronor samt

att bemyndiga drätselkammaren att vidtaga alla för lånets erhållande och utkvitterande erforderliga åtgärder.

N:o 180.
Ang. upptagande av nytt amorteringslån.

Västerås den 11 november 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Per Siösteen.

N:o 181.

UTGIFTS- OCH INKOMSTSTAT

FÖR

VÄSTERÅS STAD

ÅR 1944

Fond- och lånestat för Västerås stad år 1944.

	Utgifter		Inkomster
1. Finansförvaltning.			
1 A. Lån och investeringar.			
1. Överskott å förskotterade medel att amorteras i flera års skattestater	1.022: 05		
2. Avsättning till lånemedelsfond av överskott å anslag av lånemedel	4.075: 76	5.097: 81	
51. Förskotterade medel att täckas av lån			952.900: —
52. Förskotterade medel att amorteras i flera års skattestater			75.000: —
1 B. Egna fonder.			
1. Avsättning till Reserverade köpeskillingsmedelsfonden ..		742.776: 48	
51. Disposition ur Reserverade köpeskillingsmedelsfonden ..			314.804: 88
9. Hamnar.			
Anslag att täckas av lånemedel.			
1. Anskaffande av en 12-tons brokran med tillbehör i stadens djuphamn, tilläggsanslag (Stfm. 30/9 1943)	157.700: —		
2. Tillbyggnad av djuphamnen (vågbrytare m. m.). Förskotterade kostnader pr 30/9 1943 kr. 118.907: 44 (Stfm. 25/11 1943)	120.000: —		
Anslag att amorteras i flera års skattestater.			
3. Ombyggnad av en 5-tons portalkran vid djuphamnen (Stfm. 28/10 1943), amorteras 1944—1948	40.000: —		
4. Reparation av vågbrytare i djuphamnen att amorteras under 3 år 1944—1946	35.000: —	352.700: —	
Transport		1.100.574: 29	1.342.704: 88

Bgt 4

	Utgifter		Inkomster
Transport	1.100.574: 29		1.342.704: 38
11. Vattenverk.			
Anslag att täckas av lånemedel.			
1. Vatten- och avloppsledningar i Sturegatan och Domkyrkoesplanaden (Stfm. 25/2 1943)	20.200: —		
2. Vatten- och avloppsledningar å området väster om Djuphamnsvägen (Stfm. 26/3 1943)	42.000: —		
3. Utbyggnad av vatten- och avloppsledningar inom Hagaområdet samt förstärkning av avloppsledningen i Malmabergsgatan dels från Urgatan till Tegnérgatan samt dels från Tegnérgatan öster om järnvägen till Pilgatan, del av anslag (Stfm. 28/10 1943)	120.000: —		
4. Vatten- och avloppsledningar inom Sommarroområdet, del av anslag (Stfm. 28/10 1943)	3.000: —	185.200: —	
12. Gasverk.			
Anslag att täckas av lånemedel.			
1. Anordnande av spårförbindelse mellan statens kraftverk och gasverket (Stfm. 25/2 1943)		25.000: —	
13. Elektricitetsverk.			
Anslag att täckas av lånemedel.			
1. Transformatorstation o. elektriska ledningar å området väster om Djuphamnsvägen (Stfm. 26/3 1943)	19.000: —		
2. Transformatoranläggning vid Vegagatan (Stfm. 27/5 1943)	18.000: —		
3. Förstärkning av elektriska ledningar till Hesslö (Stfm. 18/6 1943)	15.000: —		
4. Transformatorstation i elektricitetsverkets källare (Stfm. 30/9 1943)	28.000: —		
Transport	80.000: —	1.310.774: 29	1.342.704: 38

Bgt 5

	Utgifter		Inkomster
Transport	80.000: —	1.310.774: 29	1.342.704: 88
5. Transformatorstation o. elektriska ledningar vid Hagaområdet (Stfm. 28/10 1943)....	60.000: —	140.000: —	
14. Tekniska verkens gemensamma förvaltning.			
Anslag att täckas av lånemedel.			
1. Anläggning av serviser och mindre ledningsutsträckningar under år 1944 (Stfm. 20/12 1943)		40.000: —	
21. Fastighetsförvaltning.			
21 A. Allmän fastighetsförvaltning.			
Anslag att täckas av lånemedel.			
1. Del av anslag för uppförande av pensionärshem å stadsägan nr 1528 E T (Stfm. 26/11 1942)	285.000: —		
Anslag ur Reserverade köpeskillingsmedelsfonden.			
2. Ersättning för intrång m. m. å stadsägan nr 766 vid utläggning av Kronvägen	600: —		
3. Köp av stadsägorna n:ris 2366 och 2367 avsedda till gatumark i Östermalmsgatan....	1.550: —		
4. Köp av fastigheten, tomterna n:ris 5 och 6 i kvarteret Laura (Stfm. 30/10 1941) ..	45.000: —		
5. Framdragande av Vegagatan inom området öster om Tunbyvägen (Stfm. 24/9 1942)..	27.600: —		
6. Framdragande av del av gata å området väster om Djuphamnsvägen (Stfm. 25/2 1943)	23.000: —		
7. Köp av ett område avstyckat från stadsägan nr 267 (Stfm. 25/2 1943)	11.687: 40		
8. Anläggning av huvudledningar för vatten och avlopp för provisorisk pumpstation och			
Transport	394.437: 40	1.490.774: 29	1.342.704: 88

Bgt 6

			Utgifter		Inkomster
	Transport		394.437: 40	1.490.774: 29	1.342.704: 88
	tryckledning inom området väster om Djuphamnsvägen (Stfm. 26/3 1943)		63.000: —		
99	Köp av stadsägorna n:ris 1956, 1957 och 1958 (Stfm. 18/6 1943)		66.235: 50		
10	Köp av stadsägorna n:ris 1440 och 1441 (Stfm. 18/6 1943)..		37.000: —		
11	Köp av tre bostadsrättslägenheter (Stfm. 26/8 1943)		9.444: —		
12	Köp av gatumark av stadsägan nr 638.....		800: —		
13	Köp av gatumark av stadsägan nr 1920.....		40: —		
14	Av Kungl. Maj:t utdömt ersättningsbelopp i mål mellan Kungl. Domänstyrelsen och Västerås stad angående Johannisberg (Stfm. 26/8 1943)		5.804: 42		
17	Vatten- och avloppsledningar inom Sommarroområdet, del av anslag (Stfm. 28/10 1943)		6.800: —		
	Diverse fastighetsutgifter 1/10 1942—30/9 1943:				
	Gatuarbeten å tomtindelat område av Lundby egendom	115: —			
	Iordningställande av provisorisk infartsväg till stadsägan nr 1275 B, Borgmästarvreten	1.515: 36			
	Iordningställande av plantering vid Borgmästarvreten	902: 10			
	Borttagning av stenmuren i Oxbacken	1.247: 87			
	Ersättning för förstörd skörd på grund av nybebyggelse. ..	162: 80			
	Arrende för jord å Iggebygärdet	37: —			
	Utgifter för lagfart, gravationsbevis o. d.	1.719: 13			
	Transport	5.699: 26	583.561: 32	1.490.774: 29	1.342.704: 88

Bgt 7

		Utgifter		Inkomster	
Transport	5.699: 26	583.561: 32	1.490.774: 29		1.342.704: 38
Avgifter för avstyckningar och tomtindelningar för tomtmark tillhörande Västerås stad	10.544: 30	16.243: 56	599.804: 88		
Inkomster av försålda fastigheter att tillföras Reserverade köpeskillingsmedelsfonden.					
51 Diverse fastighetsförsäljningar 1/10 1942—30/9 1943				705.868: 20	
52 Tomträttsavgälder 1/10 1942—30/9 1943				1.908: 28	
53 Värdet av tomtmark överlåten till H. S. B:s i Västerås stiftelse Solgårdar:					
st.-äg. nr 1528 E.P.	10.000: —				
„ „ 1922 B.	10.000: —				
„ „ 266 E.	15.000: —			35.000: —	742.776: 48
30. Underskott och överskott från tidigare år.					
Överskott å anslag av lånemedel att fonderas.					
51 Diverse ledningsanläggningar fullbordade av Tekniska verken år 1942				4.075: 76	
Överskott å anslag att amorteras i flera års skattestater.					
52 Inköp av väghyvel m. m.				831: 90	
53 Anskaffning av malmskärmar för djuphamnen				12: 10	
54 Inköp av jordbrukstraktor ..				178: 05	5.097: 81
Summa Kronor			2.090.579: 17		2.090.579: 17

Skattestat.

Sammandrag av specialstater för Västerås stad år 1944.

	Sid. Bgt	Utgifter: Löpande utgifter	Utgifter: Kapital-ökningar	Utgifter: Summa utgifter	Härav likvider mellan stadens förvaltningar	Inkomster: Löpande inkomster	Inkomster: Kapital-minskningar	Inkomster: Summa inkomster	Härav likvider mellan stadens förvaltningar	Överskjutande: Utgifter	Överskjutande: Inkomster
1. Finansförvaltning	11										
1 A. Lån och investeringar	11	585.626: 59	1.120.629: 35	1.706.255: 94		663.895: 57	854.428: 12	1.518.323: 69	1.258.038: 55	187.932: 25	
1 B. Egna fonder	18		37.217: 91	37.217: 91						37.217: 91	
1 C. Skatter och liknande avgifter (Allmän kommunalskatt se nedan)	18	32.500: —		32.500: —		156.973: 62		156.973: 62			124.473: 62
2. Fattigvård	19										
2 A. Ålderdomshem	19	336.155: 76	4.200: —	340.355: 76	998.759: 88	209.308: —		209.308: —	36.908: —	131.047: 76	
2 B. Yttre fattigvård	22	429.345: —	850: —	430.195: —	77.000: —	123.379: —		123.379: —	4.179: —	306.816: —	
3. Barnavård	24										
3 A. Barnhem	24	23.589: —	500: —	24.089: —	22.500: —	3.000: —		3.000: —		21.089: —	
3 B. Yttre barnavård	25	123.722: —		123.722: —	44.179: —	66.150: —		66.150: —		57.572: —	
4. Alkoholistvård	27										
4 A. Nykterhetsnämnd	27	7.500: —		7.500: —		1.050: —		1.050: —		6.450: —	
5. Undervisnings- och bildningsanstalter	28										
5 A. Folkskola	28	1.279.783: 97	58.000: —	1.337.783: 97	1002.201: 30	711.470: —		711.470: —		626.313: 97	
5 B. Fortsättningsskola	32	17.400: —		17.400: —		8.100: —		8.100: —		9.300: —	
5 C. Högre folkskola	33	84.551: —	2.300: —	86.851: —	22.250: —	49.612: —		49.612: —		37.239: —	
5 D. Yrkesskola	34	143.438: —	1.500: —	144.938: —		82.155: —		82.155: —	500: —	62.783: —	
5 E. Allmänt läroverk	36	10.900: —	100.000: —	110.900: —	22.762: 50					110.900: —	
5 F. Kommunal flickskola	37	179.603: 67	2.200: —	181.803: 67	562: 50	133.148: —		133.148: —	200: —	48.655: 67	
5 G. Andra undervisnings- och bildningsanstalter	39	43.400: —		43.400: —						43.400: —	
6. Hälso- och sjukvård	39										
6 A. Allmän hälso- och sjukvård	39	83.037: —	500: —	83.537: —	112.271: 69	3.350: —		3.350: —		80.187: —	
6 B. Bostadsinspektion	41	5.340: —		5.340: —	425: —	100: —		100: —		5.240: —	
6 C. Köttbesiktningsbyrå	42	19.880: —		19 880: —	3.000: —	10.289: —		10.289: —	3.789: —	9.591: —	
6 D. Poliklinik	43	5.200: —		5.200: —		3.000: —		3.000: —		2.200: —	
7. Gator, vägar, planteringar o. d.	44										
7 A. Gatu- och väghållning	44	911.000: —		911.000: —	552.000: —	315.608: 28		315.608: 28		595.391: 72	
7 C. Planteringar	45	202.087: 25	3.000: —	205.087: 25		13.625: —		13.625: —		191.462: 25	
7 D. Gatubelysning	48	80.000: —	20.000: —	100.000: —	880.000: —	840: —		840: —	840: —	99.160: —	
7 E. Gaturenhållning	48	69.368: —		69.368: —		2.800: —		2.800: —	2.800: —	66.568: —	
9. Hamnar	49	614.890: 37	3.116: 43	618.006: 80	3349.109: 37	618.006: 80		618.006: 80	300: —		
10. Renhållningsverk och svingård	53										
10 A. Renhållningsverk	53	212.951: 25	13.000: —	225.951: 25	2.350: —	108.674: —		108.674: —	17.174: —	117.277: 25	
10 B. Svingård	55	58.500: —		58.500: —	12.500: —	43.000: —		43.000: —		15.500: —	
11. Vattenverk	56	613.420: —		613.420: —	3358.490: —	532.890: —		532.890: —	5.000: —	80.530: —	
12. Gasverk	59	985.330: —		985.330: —	2260.880: —	1.089.445: —		1.089.445: —			104.115: —
13. Elektricitetsverk	61	1.406.363: 13		1.406.363: 13	3372.825: 63	1.736.150: —		1.736.150: —	80.000: —		329.786: 87
14. Tekniska verkens gemensamma förvaltning	64	447.483: 13		447.483: 13	38.912: 13	447.483: 13		447.483: 13	447.483: 13		
18. Andra Kommunens affärsföretag	66										
18 A. Kallbadhus	66	3.100: —		3.100: —		1.000: —		1.000: —		2.100: —	
18 B. Varmbadhus	67	119.500: —		119.500: —	15.745: 63	112.642: 50		112.642: 50	7.642: 50	6.857: 50	
Transport		9.134.965: 12	1.367.013: 69	10.501.978: 81	11.773.724: 63	7.247.144: 90	854.428: 12	8.101.573: 02	1.864.854: 18	2.958.781: 28	558.375: 49

	Sid. Bgt	Utgifter: Löpande utgifter	Utgifter: Kapital-ökningar	Utgifter: Summa utgifter	Härav likvider mellan stadens förvaltningar	Inkomster: Löpande inkomster	Inkomster: Kapital-minskningar	Inkomster: Summa inkomster	Härav likvider mellan stadens förvaltningar	Överskjutande: Utgifter	Överskjutande: Inkomster
Transport		9.134.965: 12	1.367.013: 69	10.501.978: 81	1.773.724: 63	7.247.144: 90	854.428: 12	8.101.573: 02	1.864.854: 18	2.958.781: 28	558.375: 49
18 C. Bekvämlighetsinrättningar	68	4.035: —		4.035: —		1.400: —		1.400: —		2.635: —	
18 D. Båttrafik	68	31.780: —		31.780: —		25.100: —		25.100: —		6.680: —	
18 E. Automobiler	69	32.000: —		32.000: —		32.000: —		32.000: —			
18 F. Grustag	70	32.551: 01		32.551: 01	13.791: 01	40.000: —		40.000: —			7.448: 99
18 G. Drätselkammarens förråd	70	200.601: 39	102.000: —	302.601: 39	10.035: 39	190.000: —		190.000: —		112.601: 39	
19. Brandväsen	71	278.336: 49	15.000: —	293.336: 49	52.125: 99	21.981: —		21.981: —	11.581: —	271.355: 49	
21. Fastighetsförvaltning	74										
21 A. Allmän fastighetsförvaltning	74	526.157: 54	298.217: 41	824.374: 95	147.293: 54	541.777: 84		541.777: 84	149.085: 81	282.597: 11	
21 B. Lantegendomar under eget bruk	80	239.543: 77	5.000: —	244.543: 77	37.912: 43	258.800: —		258.800: —	2.000: —		14.256: 23
21 C. Skogar	82	22.040: —		22.040: —		37.000: —		37.000: —			14.960: —
22. Magistrat och rådhusrätt	83	123.563: 50	2.700: —	126.263: 50	4.000: —	31.000: —		31.000: —		95.263: 50	
23. Kronouppbörds- och exekutionsväsen	84										
23 A. Kronouppbördsväsendet	84	52.331: 25	1.324: —	53.655: 25	2.950: —	21.000: —		21.000: —		32.655: 25	
23 B. Exekutionsväsendet	85	65.005: 50	3.564: —	68.569: 50	3.948: —	8.507: —		8.507: —		60.062: 50	
24. Polisväsen och fångvård	87	530.142: 25	46.900: —	577.042: 25	110.750: —	57.378: 26		57.378: 26		519.663: 99	
27. Folkpensionering	89	235.415: —		235.415: —						235.415: —	
28. Övrig förvaltning	89										
28 A. Stadsfullmäktige, drätselkammare och stadsrevision	89	27.590: —		27.590: —		7.550: —		7.550: —	7.550: —	20.040: —	
28 B. Stadskansli	90	125.279: 50	1.500: —	126.779: 50	3.000: —					126.779: 50	
28 C. Stadskamrerarekontor	91	77.212: 75	1.000: —	78.212: 75	5.400: —	7.000: —		7.000: —	7.000: —	71.212: 75	
28 D. Byggnadskontor	92	176.220: —	1.000: —	177.220: —	3.500: —	57.400: —		57.400: —	57.400: —	119.820: —	
28 E. Byggnadsnämnd	93										
28 Ea. Stadsarkitektkontor	93	68.743: —	400: —	69.143: —	3.500: —	13.000: —		13.000: —		56.143:—	
28 Eb. Stadsingeniörskontor	94	103.263: —	200: —	103.463: —	2.000: —	18.000: —		18.000: —	3.000: —	85.463: —	
29. Diverse utgifter och inkomster	95										
29 A. Anslag till allmännyttiga ändamål	95	147.675: —		147.675: —	10.600: —					147.675: —	
29 Aa. Barnstugor	96	42.779: —	300: —	43.079: —	400: —	10.100: —		10.100: —		32.979: —	
29 Ab. Pensionärshem	97	44.753: —		44.753: —	16.640: —	28.250: —		28.250: —	400: —	16.503: —	
29 B. Skattetaxering	100	4.300: —		4.300: —						4.300: —	
29 C. Medel till oförutsedda utgifter	100	354.407: 96		354.407: 96						354.407: 96	
29 D. Ofördelade utgifter och inkomster	100	148.097: 25		148.097: 25	2.000: —	5.989: 89		5.989: 89	4.000: —	142.107: 36	
29 E. Allmänt luftskydd	102	104.555: —	14.400: —	118.955: —	300: —	34.132: —		34.132: —		84.823: —	
29 F. Kristidsnämnd	104	58.930: —	1.500: —	60.430: —	3.000: —					60.430: —	
29 G. Familjebidragsnämnd	105	132.675: —	2.000: —	134.675: —						134.675: —	
29 H. Hyresnämnd	105	8.150: —		8.150: —						8.150: —	
29 I. Hemsysternämnd	106	6.420: —		6.420: —		500: —		500: —		5.920: —	
		13.139.518: 28	1.864.019: 10	15.003.537: 38	2.106.870: 99	8.695.010: 89	854.428: 12	9.549.439: 01	2.106.870: 99	6.049.139: 08	595.040: 71
1 C. Allmän kommunalskatt	19					5.372.596: 52		5.372.596: 52			5.372.596: 52
30. Underskott och överskott från tidigare år	106					81.501: 85		81.501: 85			81.501: 85
Kronor		13.139.518: 28	1.864.019: 10	15.003.537: 38	2.106.870: 99	14.149.109: 26	854.428: 12	15.003.537: 38	2.106.870: 99	6.049.139: 08	6.049.139: 08

Specialstater.

1. Finansförvaltning.

1 A. Lån och investeringar.

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Löpande utgifter.				
Låneräntor:				
511 Låneräntor enligt plan (bilaga 1)		567.077: 35		
512 Övriga låneräntor				
Sundinska Beklädnadsfonden, 5 % å kr. 5.000: —	250: —			
Folkskolans förvaltade fonder, 5 % å kr. 12.000: —	600: —			
Inteckningslån hos Rotehållarnas i Västmanlands län besparingsfond, 3,5 % å kronor 24.263: 89	849: 24			
Inteckningslån i övrigt	2.600: —			
Ränta å förskotterade statsbidrag m. m.	3.000: —			
Ränta å ogulden köpeskilling för Johannisberg, 3 % å kr. 275.000: —	8.250: —	15.549: 24		
513 Ränta å tillfälliga lån		3.000: —	585.626: 59	
Kapitalökningar.				
831 Låneamorteringar enligt plan (bilaga 1)		902.457: 49		
832 Övriga låneamorteringar:				
Inteckningslån hos Rotehållarnas i Västmanlands län besparingsfond		180: 76		
833 Amorteringar å förskotterade medel för anslag att gäldas under flera år				
Muddring för hamnens räkning i Lillån m. m. (Stfm. 25/4 1935 kr. 26.300: — att amorteras under 10 år; verklig kostnad kr. 32.099: 30, varav kr. 8.700: — gäldats av Avloppsledningar enl. Stfm. 19/12 1935), (slutamorterat)	2.359: 30			
Transport	2.359: 30	902.638: 25	585.626: 59	

Bgt 12

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	2.359: 30	902.638: 25	585.626: 59
Förbättringsarbeten i äldre hamnen (Stfm. 21/6 1934 och 25/2 1937, kr. 187.884: 11 att amorteras under 10 år), 7:de årets amortering	18.788: 41		
Inköp av ny bogserbåt kr. 45.000: — (verklig kostnad kr. 45.444: —) och polypgripskopa kr. 6.850: —, inlösen och iordningställande av f. d. Svensk-Engelska Mineralolje AB:s oljemagasin kr. 9.400:—, (verkl. kostnad kr. 11.094: 09), anskaffning av ytterligare skärmar vid djuphamnen kr. 2.850: — samt kajbyggnad vid Lillån kr. 27.500: — (verklig kostnad kr. 44.148: 73) (Stfm. 31/3, 21/6, 28/9 och 23/2 1939), (att amorteras under 5 år), (slutamorterat)	37.106: 82		
Utbyggnad av kübelvagnspåret och betongbarriären vid djuphamnen (Stfm. 27/2 1941 kr. 14.000: —, verklig kostnad kr. 18.165: 03), att amorteras under 10 år, 3:dje årets amortering	1.800: —		
Malmskärmar för djuphamnen (Stfm. 26/3 1942 kr. 13.500:—, verklig kostnad kr. 13.487: 90, att amorteras under 3 år), 2:a årets amortering	4.500: —		
Gripskopa för djuphamnen kr. 15.800: —, att amorteras under 5 år, 2:dra årets amortering (Stfm. 29/10 1942)	3.160: —		
Ombyggnad av kran n:r XII kr. 40.000: —, att amorteras under 5 år, 1:sta årets amortering (Stfm. 28/10 1943) ..	8.000: —		
Transport	75.714: 53	902.638: 25	585.626: 59

Bgt 13

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	75.714: 53	902.638: 25	585.626: 59
Reparation av vågbrytare i djuphamnen kr. 35.000: — att amorteras under 3 år, 1:sta årets amortering	10.000: —		
	85.714: 53		
Inköp av maskiner för grustaget (resterande del 31/12 1942 kr. 25.433: 02 (slutamorterat)	11.933: 02		
Inköp av maskiner för drätselkammarens förråd (Stfm. 25/9 1941, kr. 31.775: —, verklig kostnad kr. 30.943: 10), att amorteras under 3 år, (slutamorterat)	9.743: 10		
Ny förrådsbyggnad vid tekniska verken (Stfm. 31/8 1939 och 28/11 1940 att amorteras under 6 år 1941—1946 kr. 78.000: —). 4:de årets amortering	13.000: —		
Ny brandtelegrafanläggning för brandväsendet (kr. 75.200: — — 21.000: — bidrag från Städernas Allmänna Brandstodsbolag — att uttaxeras i brandverkets stat under högst 5 år) (Stfm. 31/8 1942 kr. 54.200:—) 2:dra årets amortering	10.840: —		
Del av köpeskilling kronor 150.000: — för inköp av fastigheten Stora Fridnäs att amorteras under 5 år, 3:dje årets amortering (Stfm. 28/8 och 18/12 1941)	30.000: —		
Del av anslag, kr. 215.000: —, för uppförande av pensionärshem å Jakobsberg (Stfm. 28/11 och 18/12 1941), (slutamorterat)	47.690: —		
Transport	208.920: 65	902.638: 25	585.626: 59

Bgt 14

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	208.920: 65	902.638: 25	585.626: 59	
Jordbrukstraktor (Stfm. 27/3 och 18/12 1941) att amorteras under 4 år, 1942—1945, kr. 10.500: —, 3:dje årets amortering	2.625: —			
Tröskverk (Stfm. 27/3 och 18/12 1941) att amorteras under 4 år, 1942—1945, kr. 8.000: —, 3:dje årets amortering)	2.000: —			
Vatten- och avloppsledningar vid Johannisberg (Stfm. 18/12 1941), amorteras under 4 år, 1942—1945, kr. 17.500: —, 3:dje årets amortering	4.375: —	217.920: 65	1.120.558: 90	
834 Skillnad i verkställd och beslutad upplåning år 1943			70: 45	
Summa utgifter			1.706.255: 94	

Löpande inkomster.

Räntor och utdelningar:

971 Andelar i stadens låneräntor				
Stadens förvaltningars andelar enligt plan (bilaga 2)	386.747: 32			386.747: 32
Kyrkorådets andel i 1934 års lån kr. 14.000: — à 3,8 % ..	532: —	387.279: 32		
972 Räntor å utlämnade bostadslån..		22.814: 52		
973 Räntor å oguldna köpeskillingar		3.000: —		
974 Räntor å övriga utlämnade lån,				
Landstinget, 3 % å resterande köpeskilling, kr. 76.089: 64 ..	2.282: 69			2.282: 69
Kyrkorådet, 4 % å kronor 19.000: —	760: —	3.042: 69		
975 Räntor å till stadens förvaltningar förskotterade medel				
Förbättringsarbeten i äldre hamnen vid Arosbygdens magasin, 3 % å kr. 75.153: 65 ..	2.254: 61			
Transport	2.254: 61	416.136: 53		389.030: 01

Bgt 15

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	2.254: 61	416.136: 53	389.030: 01
Rälsspår för kranmaskiner vid östra kajen, 3 % å kr. 44.638: 71. Utbyggnad av östra kajen, 3 % å kr. 42.889: 70 = sammanlagd skuld den 1/1 1944 kr. 87.528: 41	2.625: 85		
Muddring vid Lillån m. m., 3 % å kr. 2.359: 30.....	70: 78		
Kajbyggnad vid Lillån, inköp av bogserbåt, anskaffning av polypgripskopa, inlösen av oljemagasin m. m. samt anskaffning av ytterligare skärmar, sammanlagd skuld 3 % å kr. 37.106: 82	1.113: 20		
Utbyggnad av kübelvagnsspåret och betongbarriären vid djuphamnen (Stfm. 27/2 och 18/12 1941), 3 % å kr. 14.400: —	432: —		
Beräknat underskott å hamnrörelsen per den 31/12 1943 kr. 300.000: — à 3 %.....	9.000: —		
Inköp av malmskärmar för djuphamnen (Stfm. 26/3 1942), 3 % å kr. 9.000: —	270: —		
Förskotterade kostnader för utbyggnad av djuphamnen (vågbrytare, röjningsarbeten m. m.) kr. 118.787: 66 à 3 %	3.563: 63		
Förskotterade kostnader för ny brokran utöver beviljat lån, kr. 34.452: 04 à 3 %	1.033: 56		
Förskotterade kostnader för inköp av ny gripskopa, 3 % å kr. 12.640: — (Stfm. 29/10 1942)	379: 20		
Ombyggnad av kran n:o XII, kr. 40.000: — à 3 %	1.200: —		
Reparation av vågbrytare i djuphamnen, kr. 35.000: — à 3 %	1.050: —		
	22.992: 83		
Transport	22.992: 83	416.136: 53	389.030: 01

Bgt 16				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
	Transport	22.992: 83	416.136: 53	389.030: 01
	Inköp av maskiner för grustaget, 3 % å kr. 11.933: 02 ..	357: 99		
	Inköp av maskiner för drätselkammarens förråd, 3 % å kr. 9.743: 10	292: 29		
	Förrådsbyggnad, tekniska verken, 3 % å kr. 39.000: —....	1.170: —		
	Ny brandtelegrafanläggning för brandväsendet kronor 75.200: — varifrån avgår bidrag från Städernas Allmänna Brandstodsbolag kr. 21.000:—, att uttaxeras i brandväsendets stat under högst 5 år (Stfm. 31/8 1942), 2:dra årets ränta å kr. 43.360: — à 3 %	1.300: 80		
	Inköp av fastigheten Stora Fridnäs, 3 % å kr. 90.000: —	2.700: —		
	Uppförande av pensionärshem å Jakobsberg, 3 % å kr. 47.690: —	1.430: 70		
	Inköp av jordbrukstraktor, 3 % kr. 5.071: 95	152: 16		
	Inköp av tröskverk, 3 % å kr. 4.125: 65	123: 77		
	Vatten- och avloppsledningar vid Johannisberg, 3 % å kr. 8.750: —	262: 50	30.783: 04	30.783: 04
976	Ränta å rörliga medel	10.000: —		
	Ränta å tekniska verkens förlagsmedel	12.000: —		12.000: —
	Ränta å reverslån till diverse personer, motsvarande utdelning å aktier i:			
	Stockholm—Västerås—Bergslagens Nya Järnvägs A.-B., 46 aktier à 6: — .. 276: —			
	A.-B. Västeråsbanans Intressenter, 800 aktier à 15: — 12.000: —			
	Byggnads Aktiebolaget Mimer, 4 aktier à 1: 50 ..... 6: —	12.282: —	34.282: —	
	Transport		481.201: 57	431.813: 05

Bgt 17

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		481.201: 57		431.813: 05
977 Utdelningar å aktier				
Stockholm—Västerås—Bergslagens Nya Järnvägs A.-B., 950 aktier à 6: —	5.700: —			
A.-B. Västeråsbanans Intressenter, 10.000 aktier à 15: —	150.000: —			
Aktiebolaget Arbetarebostäder 3.000 aktier à 4: —	12.000: —			
Byggnads Aktiebolaget Mimer, 9.996 aktier à 1: 50	14.994: —	182.694: —	663.895: 57	
			663.895: 57	431.813: 05

Kapitalminskningar.

981 Andelar i stadens låneamorteringar				
Stadens förvaltningars andelar enligt plan (bilaga 2)	597.639: 75			
Tekniska verkens amorteringar utöver andelar i stadens fasta lån (Överföres till Finansförvaltningens fond för amortering av tekniska verkens lånemedel)	10.665: 10			
Kyrkorådets andel i 1934 års lån	2.000: —	610.304: 85		608.304: 85
982 Andelar i amorteringar å förskotterade medel				
Hamnar	85.714: 53			
Tekniska verkens gemensamma förvaltning	13.000: —			
Grustag	11.933: 02			
Förråd	9.743: 10			
Brandväsendet	10.840: —			
Fastighetsförvaltning	86.690: —	217.920: 65		217.920: 65
983 Amorteringar å utlämnade bostadslån		24.202: 62		
984 Amorteringar å övriga utlämnade lån				
Kyrkorådet		2.000: —	854.428: 12	
Summa inkomster			1.518.323: 69	1.258.038: 55

Härav likvider mellan stadens förvaltningar

1 B. Egna fonder.

Kapitalökningar.

841	Avsättning till fonder		
	Avsättning till Järnvägsmedelsfonden, utgörande 3 % ränta å fondkapitalet, kr. 410.258: 60		12.307: 76
	Avsättning till finansförvaltningens fond för amortering av tekniska verkens lånemedel		10.665: 10
	Avsättning till Västerås stads Pensionsfond, 3 % å kr. 456.000: —		13.680: —
	Avsättning till Donationsjordsfonden motsvarande 1/10 av årets beräknade avkastning ..		565: 05
	Summa utgifter		37.217: 91

1 C. Skatter och liknande avgifter.

Löpande utgifter.

Diverse utgifter:

711	Restitution av kommunalutskylder		10.000: —
712	Restitution av nöjesskatt		20.000: —
713	Kostnader för nöjesskattekontroll		2.500: —
	Summa utgifter		32.500: —

Löpande inkomster.

961	Hundskatt à kr. 50: — per hund	25.000: —	
962	Bevillningsavgifter för offentliga föreställningar (artistskatt) ..	600: —	
963	Skogsaccis	1.000: —	
964	Tomtören för bebyggda och obebyggda tomter å stadens grund för all framtid	73: 62	
965	Nöjesskatt	130.000: —	
967	Statsbidrag till restitution för främmande trosbekännare	300: —	156.973: 62
	Transport		156.973: 62

Bgt 19

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport			156.973: 62	
969 Allmän kommunalskatt				
857.313 skattekronor och 36 skatteören à 6: 85		5.872.596: 52		
varifrån avgår beräknad avkortning		500.000: —	5.372.596: 52	
Summa inkomster			5.529.570: 14	

2. Fattigvård.

2 A. Ålderdomshem.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:				
111 Löner enligt lönestat (bilaga 3)				
Kontant lön	53.695: —			
Bostadsförmåner	3.608: —	57.303: —		3.608: —
112 Dyrtidstillägg		14.325: —		
113 Vikarier och extrahjälp		8.000: —		
114 Kostpengar under semester		2.300: —		
115 Diverse arvoden				
Arvode till predikant	500: —			
Arvode till organist.....	100: —	600: —		
121 Pensioner enligt pensionsstat (bilaga 4)		4.786: —		
122 Dyrtidstillägg		1.197: —		
123 Pensionsavgift för husmodern och sjuksköterskor		1.030: —		
191 Olycksfallsförsäkring		300: —		
192 Personalens sjukvård.....		220: —	90.061: —	
Administrationskostnader:				
211 Kontorskostnader		300: —		
241 Telefon		700: —		
291 Övriga administrationskostnader				
Stämpelkostnader		200: —	1.200: —	
Driftskostnader:				
Tvättinrättningen.				
311 Värdet av pensionärernas arbeten	5.000: —			5.000: —
312 Extra hjälp	800: —			
321 Tvättmedel	5.000: —			
Transport	10.800: —		91.261: —	8.608: —

Bgt 20				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	10.800: —		91.261: —	8.608: —
331 Kraftström	700: —			
332 Vattenavgifter	1.000: —			
391 Övriga kostnader	1.500: —	14.000: —		
Övriga driftskostnader				
311 Värdet av pensionärernas arbeten				
Trädgård 3.000: —				
Stall 300: —	3.300: —			3.300: —
323 Utsäde och gödningsämnen för trädgården	350: —			
341 Driftskostnader för bil	1.500: —			
351 Arrende för trädgårdsjord	50: —			42: 12
392 Övriga kostnader för trädgård	300: —			
393 Övriga kostnader för stall	1.000: —	6.500: —	20.500: —	100: —
Underhåll av byggnader:				
411 Reparationer				
Värdet av pensionärernas arbeten	3.000: —			3.000: —
Övriga reparationskostnader	5.000: —	8.000: —		
419 Försäkringspremier		585: —	8.585: —	
Underhåll av maskiner och inventarier:				
421 Maskinrummet		800: —		
422 Maskiner i tvättinrättningen		500: —		
423 Linne och sängkläder		1.500: —		
424 Möbler		500: —		
425 Glas, porslin och köksattiralj		1.000: —		
426 Värdet av pensionärernas arbeten		500: —		500: —
429 Försäkringspremier		300: —	5.100: —	
Räntor och amorteringar:				
531 Andel i stadens låneräntor enligt plan (bilaga 2)		17.208: 29		17.208: 29
541 Andel i stadens låneamorteringar enligt plan (bilaga 2)		39.901: 47	57.109: 76	39.901: 47
Sjukvård och begravningskostnader:				
631 Sjukvård		5.500: —		
632 Begravningskostnader		1.200: —	6.700: —	
Transport			189.255: 76	72.659: 88

Bgt 21

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport			189.255: 76	72.659: 88
Hushåll, tvätt och beklädnad:				
641 Hushåll				
Varuinköp	65.000: —			
Produkter från hemmets trädgård	5.000: —			5.000: —
Värdet av pensionärernas arbeten	3.000: —	73.000: —		3.000: —
642 Tvätt och rengöring				
Tvätt	9.000: —			9.000: —
Rengöringsmedel	800: —	9.800: —		
643 Beklädnad				
Varuinköp	3.000: —			
Värdet av pensionärernas arbeten	2.500: —	5.500: —	88.300: —	2.500: —
Lokalkostnader:				
651 Renhållning				
Torvmull och sophämtning	500: —			
Värdet av pensionärernas arbeten	1.600: —	2.100: —		1.600: —
652 Bränsle, lyse och vatten		45.000: —	47.100: —	
Diverse utgifter:				
711 Diverse förbrukningsartiklar		500: —		
712 Flitpengar		3.700: —		
713 Del av folkpensioner och livräntor m. m. till pensionärerna		5.800: —		
714 Böcker och tidningar		300: —		
721 Utskylder		200: —		
791 Oförutsedda utgifter		1.000: —	11.500: —	
			336.155: 76	93.759: 88
Kapitalökningar.				
821 Anskaffning av inventarier				
Diverse inventarier		500: —		
Räknemaskin		700: —		
Visp- och blandningsmaskin		3.000: —	4.200: —	
Summa utgifter			340.355: 76	93.759: 88

Löpande inkomster.

Försäljning och utförda arbeten:				
911 Produkter från trädgården				
Försäljning	700 :—			
Transport	700: —			

Bgt 22

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	700: —			
Förbrukning i hushållet.....	5.000: —			
Förbrukning i stall	100: —	5.800: —		5.100: —
913 Tvättinrättningen				
Tvätt för enskilda	32.000: —			
Tvätt för hemmet	9.000: —	41.000: —		9.000: —
914 Pensionärernas arbeten				
Arbeten för enskilda	1.000: —			
Arbeten för hemmet	18.900: —	19.900: —	66.700: —	18.900: —
Hyror:				
931 Hyra av polisväsendet för bårhus		300: —		300: —
932 Personalens bostadsförmåner ..		3.608: —	3.908: —	3.608: —
Bidrag och ersättningar:				
941 Vårdavgifter, ersatta av främmande kommuner		7.500: —		
942 Vårdavgifter, ersatta av enskilda		45.000: —		
943 Vårdavgifter, ersatta av landstinget enligt 41 § i fattigvårdslagen		2.800: —		
946 Vårdavgifter, ersatta av staten för vissa personer		3.200: —		
947 Vårdavgifter, ersatta av pensioner		80.000: —	138.500: —	
Övriga inkomster:				
991 Diverse inkomster			200: —	
Summa inkomster			209.308: —	36.908: —

2 B. Yttre fattigvård.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:				
111 Löner enligt lönestat (bilaga 3)		32.226: —		
112 Dyrtidstillägg		8.060: —		
113 Diverse arvoden				
Vikariearvoden	800: —			
Arvode till ordförande	500: —			
Andel i revisionsarvoden	1.900: —	3.200: —		1.900: —
121 Pensioner enligt pensionsstat (bilaga 4)		1.347: —		
122 Dyrtidstillägg		337: —		
Transport		45.170: —		1.900: —

Bgt 23

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		45.170: —		1.900: —
191 Olycksfallsförsäkring och sjukvårdskostn. för personal		125: —	45.295: —	
Administrationskostnader:				
211 Kontorskostnader		1.650: —		
221 Annonsering och trycksaker....		1.000: —		
231 Resor och transporter		300: —		
241 Post och telefon		2.000: —		
251 Hyror				
Fattigvårdsbyrån	4.600: —			
Magasin	500: —	5.100: —		5.100: —
252 Städning, bränsle och lyse		2.700: —		
291 Övriga administrationskostnader				
Föreningsavgifter	200: —			
Stämpelavgifter	150: —			
Diverse kostnader	600: —	950: —	13.700: —	
Underhållskostnader:				
421 Underhåll av inventarier		200: —		
422 Försäkringspremier		150: —	350: —	
Understöd med karaktär av fattigvård:				
611 Ordinarie understöd		60.000: —		
612 Tillfälliga understöd		40.000: —		
613 Understöd in natura		60.000: —		
614 Ersättning till främmande kommuner för utgiven fattigvård ..		45.000: —	205.000: —	
Understöd utan karaktär av fattigvård:				
615 Bidrag till yrkesutbildning		2.000: —		
616 Kommunalt pensionstillskott ..		45.000: —	47.000: —	
Anstaltsvård:				
621 Hospitalsvård		68.000: —		
622 Lasarettsvård		6.500: —		
623 Sanatorievård		5.500: —	80.000: —	
Sjukvård och begravningskostnader:				
631 Sjukvård				
a) vanlig	16.000: —			
b) tandvård	2.000: —	18.000: —		
632 Medicin		4.000: —		
633 Begravningskostnader		1.500: —	23.500: —	
Transport			414.845: —	7.000: —

Bgt 24

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport			414.845: —	7.000: —
Övriga sociala utgifter:				
691 Diakoniverksamhet		12.000: —		
692 Bidrag till Västmanlands läns Samhjälp		1.500: —	13.500: —	
Diverse utgifter:				
791 Oförutsedda utgifter			1.000: —	
			429.345: —	7.000: —
Kapitalökningar.				
821 Anskaffning av inventarier			850: —	
Summa utgifter			430.195: —	7.000: —
Löpande inkomster.				
Bidrag och ersättningar:				
941 Statsbidrag				
För sjukvård	7.000: —			
För tandvård	1.000: —	8.000: —		
942 Landstingsbidrag				
Hospitalsvård	10.000: —			
Lasarettsvård	3.000: —			
Sanatorievård	2.000: —			
Andra sjukvårdskostnader....	4.000: —			
Vårdkostnader till främmande kommuner	6.000: —	25.000: —		
943 Ersättning av enskilda		24.000: —		
944 Ersättning av pensioner och sjukkassor		62.000: —	119.000: —	
Övriga inkomster:				
991 Barnavårdsnämndens andel i personal- och administrationskostnader		4.179: —		4.179: —
992 Diverse inkomster		200: —	4.379: —	
Summa inkomster			123.379: —	4.179: —

3. Barnavård.

3 A. Barnhem.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:		
111 Löner enligt lönestat (bilaga 3)	4.029: —	
Transport	4.029: —	

Bgt 25

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	4.029: —		
112 Dyrtidstillägg	1.075: —		
113 Vikarieersättning och extra löner	500: —		
191 Sjukvård	30: —		
192 Pensionsavgift	165: —	5.799: —	
Administrationskostnader:			
241 Telefon		140: —	
Underhållskostnader:			
421 Underhåll av inventarier		900: —	
Sjukvård:			
631 Tandvård och medicin		250: —	
Hushåll, tvätt och beklädnad:			
641 Hushåll	7.200: —		
642 Tvätt	800: —		
643 Beklädnad	2.400: —	10.400: —	
Lokalkostnader:			
651 Hyra	2.500: —		2.500: —
652 Bränsle, lyse och vatten	2.300: —	4.800: —	
Diverse utgifter:			
711 Förbrukningsartiklar och diverse kostnader		1.300: —	
		23.589: —	2.500: —
Kapitalökningar.			
821 Anskaffning av inventarier		500: —	
Summa utgifter		24.089: —	2.500: —

Löpande inkomster.

Avgifter:		
951 Vårdavgifter av staten, främmande kommuner och enskilda		3.000: —
Summa inkomster		3.000: —

3 B. Yttre barnavård.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:		
111 Löner enligt lönestat (bilaga 3)	14.082: —	
112 Dyrtidstillägg	3.521: —	
Transport	17.603: —	

Bgt 26

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		17.603: —		
113. Övriga löner och arvoden				
Diverse arvoden och inspektionskostnader	3.500: —			
Andel i fattigvårdens löner	1.979: —			1.979: —
Ordförandearvode	300: —	5.779: —		
121 Pensioner enligt pensionsstat (bilaga 4)		1.150: —		
191 Olycksfallsförsäkring och sjukvårdskostnader		200: —	24.732: —	
Administrationskostnader:				
221 Annonsering och trycksaker		800: —		
231 Resor och transporter		300: —		
241 Telefon och post		1.100: —		
251 Lokalkostnader				
Andel i fattigvårdens lokalkostnader		2.200: —		2.200: —
291 Övriga administrationskostnader				
Föreningsavgifter	225: —			
Stämpelavgifter	100: —			
Tidskrifter	115: —			
Diverse	250: —	690: —	5.090: —	
Utackorderingskostnader:				
611 Utackordering i enskilda hem och barnhem		23.000: —		
612 Skyddsuppfostran i enskilda hem och barnhem		3.500: —		
613 Utackordering i skyddshem		5.500: —	32.000: —	
Övriga bidrag:				
614 Bidragsförskott		34.000: —		
615 Ersättning till främmande kommuner för omhändertagna barn		18.500: —	52.500: —	
Anstaltsvård:				
621 Lasarettsvård		600: —		
622 Sanatorievård		300: —		
623 Vanföre- och sinnesslövård		6.000: —		
624 Vård å anstalter för svårfostrade barn		1.000: —	7.900: —	
Sjukvård och begravningskostnader:				
631 Sjukvård		800: —		
632 Medicin		100: —		
633 Begravningskostnader		100: —	1.000: —	
Transport			123.222: —	4.179: —

Bgt 27

		Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	123.222: —	4.179: —
Diverse utgifter:		
791 Oförutsedda utgifter	500: —	
Summa utgifter	123.722: —	4.179: —

Löpande inkomster.

Bidrag och ersättningar:	
941 Ersättning av staten och enskilda för bidragsförskott	32.000: —
942 Statsbidrag enligt 63 § i barnavårdslagen	2.000: —
943 Landstingsbidrag	4.000: —
944 Ersättning av enskilda för uppfostringsbidrag	28.000: —
992 Diverse inkomster	150: —
Summa inkomster	66.150: —

4. Alkoholistvård.

4 A. Nykterhetsnämnd.

Löpande utgifter.

Administrationskostnader:		
242 Postavgifter		70: —
Anstaltsvård:		
621 Vårdavgifter för alkoholister ..	2.800: —	
622 Eftervård	600: —	3.400: —
Diverse utgifter:		
791 Ersättning till Västmanlands läns Samhjälp för övervakning och sekreteraruppdrag	3.600: —	
792 Oförutsedda utgifter	230: —	
793 Flitpengar	200: —	4.030: —
Summa utgifter		7.500: —

Löpande inkomster.

941 Flitpengar	200: —
942 Statsbidrag	850: —
Summa inkomster	1.050: —

Bgt 28

Härav likvider mellan stadens förvaltningar

5. Undervisnings- och bildningsanstalter.

5 A. Folkskola.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:

111 Löner till lärare i läs- och skrivämnen enligt lönestat (bilaga 3)		
a) Löner (därav kommunalandel kr. 104.499: —	582.731: —	
b) Rörligt tillägg Fa	182.524: —	
c) Barntillägg Fa	1.161: —	766.416: —
112 Löner till lärare i övningsämnen enl. lönestat (bilaga 3)		
a) Löner	63.542: —	
b) Dyrtidstillägg Fa	19.698: —	
c) Barntillägg Fa	108: —	83.348: —
113 Andra löner enligt lönestat (bilaga 3)		26.775: —
114 Dyrtidstillägg		6.280: —
115 Övriga arvoden:		
Undervisning i slöjd för gossar	5.544: —	
Undervisning för hörselsvaga barn	400: —	
Extra undervisning i sång....	400: —	
Undervisning i musik	1.500: —	
Lokalhyra för musikundervisning	300: —	
Privatläsning	600: —	
Vikariearvoden Fa	7.000: —	
Tillsyningslärare: 5 à 500: —, 1 à 250: —, 1 à 400: —, 1 à 200	3.350: —	
Extra skrivbiträde å expeditionen	1.800: —	
Dyrtidstillägg	450: —	
Bibliotekarie å lärjungebiblioteket	300: —	
Ordförandearvode	300: —	
Vice värd för fastigheterna ..	1.400: —	23.344: —
121 Pensioner enligt pensionsstat (bilaga 4)		21.534: 52
122 Dyrtidstillägg		6.075: —
191 Olycksfallsförsäkring		785: —
Transport		934.557: 52

Bgt 29

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		934.557: 52		
192 Personalens sjukvård:				
Läkarearvode för vaktmästare m. fl.		300: —		
193 Hyra för en vaktmästarebostad		1.300: —	936.157: 52	
Administrationskostnader:				
221 Annonsering och trycksaker		2.500: —		
241 Post		300: —		
242 Telefon		2.097: —	4.897: —	
Underhållskostnader:				
411 Underhåll av byggnader		15.000: —		
421 Underhåll av inventarier		7.000: —		
491 Försäkringspremier		1.830: 25	23.830: 25	
Räntor och amorteringar:				
531 Andel i stadens låneräntor enl. plan (bilaga 2)		40.042: 48		
541 Andel i stadens låneamorteringar enl. plan (bilaga 2)		55.221: 32	95.263: 80	95.263: 80
Sjukvård:				
631 Arvode till skolläkare		1.400: —		
632 Arvode till läkare för behandling av defekter i syn-, hörsel- och talorgan m. m.		3.000: —		
633 Sjukgymnastik		1.500: —		
634 Ersättning till skolsköterskan för bostad och bränsle		1.010: 40		
635 Extra skolsköterska		1.800: —		
636 Medicin, förbandsartiklar m. m. Fa		500: —	9.210: 40	
Tandvård:				
637 Avgifter till folktandvården Fa			10.000: —	
Lokalkostnader:				
651 Lokalhyra:				
Lokaler i Hwasserska gården		2.000: —		2.000: —
652 Arvoden till vaktmästare och städerskor jämte semesterersättning	17.700: —			
653 Dyrtidstillägg	4.425: —	22.125: —		
654 Skurning och rengöring		11.000: —		
655 Renhållning:				
Renhållning och skötsel av gator m. m.		3.000: —		1.000: —
Transport		38.125: —	1.079.358: 97	98.263: 80

Bgt 30				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		38.125: —	1.079.358: 97	98.263: 80
656 Sotning		700: —		
657 Uppvärmning		55.000: —		
658 Belysning		6.000: —		
659 Vatten		3.000: —	102.825: —	
Fri undervisningsmateriel till skolbarnen:				
661 Materiel i läs- och skrivämnen		23.000: —		
662 Slöjdmateriel för gossar		7.000: —		
663 Slöjdmateriel för flickor		7.000: —		
664 Materiel i skolköken		4.000: —	41.000: —	
Övrig undervisningsmateriel:				
666 Materiel till skolornas förråd		4.500: —		
667 Lärarepersonalens bibliotek		400: —		
668 Lärjungebiblioteket		1.150: —		
669 Skomakerislöjd		2.000: —	8.050: —	
Skolträdgårdar:				
671 Västgötegatan:				
Omkostnader	550: —			
Arvode till trädgårdslärare	1.000: —			
Vård av planteringar vid Djäknebergs-, Skepparbacks- och Mariabergsskolorna	700: —	2.250: —		
672 Herrgärdsskolan:				
Omkostnader	700: —			
Arvode till trädgårdslärare	1.000: —			
Vård av planteringar och gårdar vid Herrgärdsskolan och nya skolbyggnaden i kv. Folke	700: —	2.400: —		
673 Korsängsskolan:				
Omkostnader	700: —			
Arvode till trädgårdslärare	1.000: —			
Vård av skolträdgård och park	850: —	2.550: —		
674 Hammarbyskolan:				
Omkostnader	400: —			
Arvode till trädgårdslärare	250: —	650: —		
675 Jakobsbergsskolan:				
Omkostnader		300: —		
676 Lundby skola:				
Omkostnader		150: —		
677 Rosenlunds skola:				
Omkostnader		150: —	8.450: —	
Transport			1.239.683: 97	98.263: 80

Bgt 31

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport			1.239.683: 97	98.263: 80
Simundervisning:				
681 Arvoden:				
Simlärare	2.000: —			
Simlärarinna	1.650: —			
Baderskor	1.200: —	4.850: —		
682 Dyrtidstillägg		1.212: 50		
683 Övriga kostnader:				
Ersättning till varmbadhuset	3.937: 50			3.937: 50
Handdukar och tvål	1.500: —	5.437: 50	11.500: —	
Bidrag till diverse ändamål:				
691 Bidrag till lärarnas studieresor och fortbildningskurser Fah		500: —		
692 Bidrag till lärjungarnas skolresor Fah		1.000: —		
693 Bidrag till barnbespisning		18.000: —		
694 Bidrag till bekostnad av lärjungarnas skolgång		7.000: —	26.500: —	
Diverse utgifter:				
721 Utskylder		600: —		
791 Oförutsedda utgifter		1.500: —	2.100: —	
			1.279.783: 97	102.201: 30
Kapitalökningar.				
821 Anskaffning av inventarier Fah		8.000: —		
822 Anskaffning av inventarier till nya Jakobsbergsskolan (Stfm. 28/10 1943) Fah		50.000: —	58.000: —	
Summa utgifter			1.337.783: 97	102.201: 30
Löpande inkomster.				
Försäljnings- och hyresinkomster:				
911 Slöjdmateriel för flickor		2.000: —		
912 Skomakerislöjd		1.000: —		
931 Hyror och arrenden:				
Västgötegatan 11, Jakobsberg, Hammarby m. m.	8.713: —			
Jord å Iggebygärdet och äng å Trådarön	37: —			
Hyra för bostäder åt vaktmästare	2.835: —	11.585: —	14.585: —	
Transport			14.585: —	

Bgt 32

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport			14.585: —	
Statsbidrag:				
941 Bidrag till lärarelöner:				
Löner	465.232: —			
Rörligt tillägg och kristillägg	178.520: —			
Barntillägg	1.368: —	645.120: —		
942 Bidrag till andra löner:				
Slöjdundervisning för gossar	5.325: —			
Slöjdundervisning för flickor	9.500: —			
Undervisning i huslig ekonomi	3.060: —			
Dyrtidstillägg till lärare i slöjd och hushållsgöromål	11.650: —			
Provisorisk avlöningsförbättring till slöjdlärare samt slöjd- och skolkökslärarinnor	2.928: —	32.463: —		
943 Bidrag till lärjungebiblioteket		600: —		
944 Byggnadsbidrag för redan befintliga undervisningslokaler		750: —		
945 Hyresbidrag		400: —		
946 Underhålls- och materialbidrag		3.025: —		
947 Tjänstebostadsbidrag		11.827: —	694.185: —	
Övriga bidrag:				
948 Anslag från Wahlbeckska fonden till barnbespisning			2.000: —	
Avgifter:				
951 Terminsavgifter		300: —		
952 Avgifter för tennisspelning m.m.		400: —	700: —	
Summa inkomster			711.470: —	

5 B. Fortsättningsskola.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:			
111 Löner och arvoden			
Lärarearvoden		12.000: —	
Föreståndarearvode		600: —	12.600: —
Administrationskostnader:			
221 Annonsering och trycksaker			100: —
Lokalkostnader:			
651 Städning och renhållning			500: —
Transport			13.200: —

Bgt 33

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport			13.200: —	
Undervisningskostnader:				
661 Fri undervisningsmateriel	3.200: —			
662 Materiel till förråden	400: —	3.600: —		
671 Understöd till behövande lärjungar		600: —	4.200: —	
Summa utgifter			17.400: —	

Löpande inkomster.

941 Statsbidrag				
Lärarearvoden			8.100: —	
Summa inkomster			8.100: —	

5 C. Högre folkskola.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:				
111 Lärarelöner enligt lönestat (bilaga 3)				
Löner	29.616: —			
Huvudmansavgift	1.878: —	31.494: —		
112 Rörligt tillägg Fa		4.975: —		
113 Kristillägg Fa		5.306: —		
114 Övriga arvoden:				
Rektor	990: —			
Timlärare och vikarier Fa ..	27.961: —			
Skrivhjälp	200: —			
Bibliotekarie	150: —	29.301: —		
121 Pensioner enl. pensionsstat (bilaga 4)		1.380: —		
122 Dyrtidstillägg		345: —		
191 Olycksfallsförsäkring		100: —	72.901: —	
Administrationskostnader:				
211 Kontorskostnader		100: —		
221 Annonsering och trycksaker....		600: —		
241 Post och telefon		300: —		
251 Lokalkostnader Fah		650: —	1.650: —	
Underhållskostnader:				
421 Inventarier		400: —		
491 Brandförsäkring		50: —	450: —	
Transport			75.001: —	

Bgt 34

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		75.001: —	
Sjukvård:			
631 Skolläkare		300: —	
Lokalkostnader:			
651 Hyra (Stora torget 4)	1.750: —		1.750: —
652 Hyra (Yrkesskolornas byggn.)	500: —		500: —
653 Hyra för gymnastiklokaler	500: —		
654 Städning och eldning (Stora torget 4)	1.350: —		
655 Skurning och rengöring (Stora torget 4)	300: —		
656 Uppvärmning (Stora torget 4)	1.000: —		
657 Belysning „	150: —	5.550: —	
Undervisningsmateriel:			
661 Undervisningsmateriel	2.500: —		
662 Förbrukningsmateriel	600: —		
663 Bibliotek	400: —	3.500: —	
Diverse utgifter:			
791 Diverse och oförutsedda utgifter		200: —	
		84.551: —	2.250: —
Kapitalökningar.			
821 Anskaffning av inventarier Fah		2.300: —	
Summa utgifter		86.851: —	2.250: —

Löpande inkomster.

Statsbidrag:	
941 Bidrag till avlöningar	41.394: —
942 Bidrag till rörligt tillägg	3.880: —
943 Bidrag till kristillägg	4.138: —
944 Bidrag till bibliotek	200: —
Summa inkomster	49.612: —

5 D. Yrkesskola.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:		
111 Lärarearvoden:		
Rektorsarvode	3.000: —	
Löner enligt lönestat (bil. 3)	37.824: —	
Övriga lärarearvoden Fa	30.176: —	71.000: —
Transport		71.000: —

Bgt 35

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		71.000: —		
112 Löner enligt lönestat (bilaga 3)		2.967: —		
113 Dyrtidstillägg		14.900: —		
114 Övriga arvoden:				
Extra skrivhjälp	750: —			
Diverse personal	5.500: —	6.250: —		
121 Pensioner		1.625: —		
122 Dyrtidstillägg		406: —		
191 Olycksfallsförsäkring		500: —	97.648: —	
Administrationskostnader:				
211 Kontorskostnader		200: —		
221 Annonsering och trycksaker....		1.500: —		
241 Post och telefon		700: —		
291 Övriga administrationskostnader		100: —	2.500: —	
Underhållskostnader:				
411 Byggnader och fast inredning				
Enl. Stfm. 26/8 1943.....	1.900: —			
1944 års kostnader	2.500: —	4.400: —		
412 Försäkringspremier		250: —		
421 Inventarier		400: —	5.050: —	
Lokalkostnader:				
651 Bränsle, lyse och vatten		11.000: —		
652 Övriga lokalkostnader		1.700: —	12.700: —	
Undervisningsmateriel:				
661 Stadigvarande undervisningsmateriel		750: —		
662 Förbrukningsmateriel		4.000: —		
663 Bibliotek		640: —		
664 Produktionsmateriel		10.000: —	15.390: —	
Premier och stipendier:				
671 Arbetspremier		750: —		
672 Övriga premier och stipendier (inklusive statsstipendier).....		9.250: —	10.000: —	
691 Bidrag till lärares studieresor och fortbildningskurser			150: —	
			143.438: —	
Kapitalökningar.				
821 Anskaffning av inventarier Fah			1.500: —	
Summa utgifter			144.938: —	

Bgt 36

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Löpande inkomster.				
Försäljning:				
911 Försäljning av elevernas produkter			10.750: —	
Bidrag:				
941 Statsbidrag:				
Lärarearvoden	31.500: —			
Stadigvarande undervisningsmateriel	375: —			
Förbrukningsmateriel	2.000: —			
Bibliotek	320: —			
Statsstipendier	9.000: —	43.195: —		
942 Landstingsbidrag		4.000: —		
943 Bidrag av föreningar och enskilda		1.000: —		
944 Bidrag av donationer och fonder för premier och stipendier		250: —	48.445: —	
Avgifter:				
951 Lärjungeavgifter		17.000: —		
952 Ersättning av Elektrotekniska Fackskolan m. fl. för gemensamma kostnader och div. inkomster:				
Diversepersonal	800: —			
Telefon	200: —			
Bränsle, lyse, vatten	3.960: —			
Övriga lokalkostnader	400: —			
Ersättning från högre folkskolan m. fl. för lokaler m. m.	600: —	5.960: —	22.960: —	500: —
Summa inkomster			82.155: —	500: —

5 E. Allmänt läroverk.

Löpande utgifter.				
Personalkostnader:				
112 Hyresbidrag för rektor		2.400: —		
113 Bidrag till avlöning åt vaktmästare vid f. d. seminariebyggnaden		1.200: —	3.600: —	
Administrationskostnader:				
251 Lokalkostnader:				
Hyra för f. d. seminariet		2.000: —		
Gymnastiklokal		200: —	2.200: —	2.200: —
Transport			5.800: —	2.200: —

Bgt 37

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport			5.800: —	2.200: —
Underhållskostnader:				
411 Underhåll av fastighet			4.000: —	
Simundervisning:				
681 Arvode för simundervisning....		430: —		
682 Dyrtidstillägg		107: 50		
683 Övriga kostnader				
Ersättning till varmbadhuset		562: 50	1.100: —	562: 50
Kapitalökningar.			10.900: —	2.762: 50
Ny läroverksbyggnad			100.000: —	
Summa utgifter			110.900: —	2.762: 50

5 F. Kommunal flickskola.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:			
111 Lärarelöner enligt lönestat (bilaga 3)		79.127: 33	
112 Andra löner enligt lönestat (bilaga 3)		17.494: 50	
113 Rörligt tillägg, kris- och dyrtidstillägg		29.729: 20	
114. Övriga löner och arvoden:			
Timlärare	4.891: —		
Extra och biträdande lärare samt rektors vikarie ..	10.600: 50		
Timlärare vid värntjänst	180: —	15.671: 50	
Rörligt tillägg, kristillägg och ersättningar		2.802: 19	
Rektors skrivbiträde	400: —		
Bibliotekarie	200: —		
Skolläkare	500: —		
Simundervisning	431: 25	1.531: 25	
115 Huvudmansavgift för pensionering av lärare	4.986: 20		
Huvudmansavgift för pensionering av musiklärarinna	54: —	5.040: 20	
191 Olycksfallsförsäkring		170: —	
192 Sjukvård		25: —	
193 Hyra för vaktmästarebostad ..		1.150: —	152.741: 17
Administrationskostnader:			
221 Annonsering och trycksaker....		2.000: —	
241 Post		150: —	
Transport		2.150: —	152.741: 17

Bgt 38

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	2.150: —	152.741: 17	
242 Telefon	500: —		
291 Övriga administrationskostnader	300: —	2.950: —	
Underhållskostnader:			
411 Underhåll av byggnader	2.000: —		
421 Underhåll av inventarier	1.000: —		
491 Försäkringspremier	300: —	3.300: —	
Sjukvård:			
631 Sjukgymnastik		300: —	
Lokalkostnader:			
652 Städning	3.100: —		
653 Dyrtidstillägg	700: —		
654 Skurning och rengöring	2.000: —		
655 Renhållning	200: —		
656 Sotning	150: —		
657 Uppvärmning	7.000: —		
658 Belysning	800: —		
659 Vatten	150: —	14.100: —	
Undervisningsmateriel:			
661 Materiel i läs- och skrivämnen	2.000: —		
662 Slöjdmateriel	200: —		
663 Materiel i skolköket	2.000: —		
664 Materiel i övriga övningsämnen	200: —		
668 Biblioteket	550: —		
669 Materiel till värntjänsten	200: —	5.150: —	
Övriga undervisningskostnader:			
671 Skolbad	562: 50		562: 50
672 Föredrag	100: —	662: 50	
Diverse utgifter:			
791 Oförutsedda utgifter		400: —	
		179.603: 67	562: 50
Kapitalökningar.			
821 Anskaffning av inventarier Fah	1.000: —		
822 Automatisk ringning Fah	1.200: —	2.200: —	
Summa utgifter		181.803: 67	562: 50

Löpande inkomster.

Försäljnings- och hyresinkomster:		
Elevavgifter:		
912 Terminsavgifter	20.000: —	
913 Skolköksavgifter	1.000: —	
Transport	21.000: —	

Bgt 39

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	21.000: —		
931 Hyra för lokaler	250: —		200: —
932 Hyra för bostad åt vaktmästare	945: —	22.195: —	
Statsbidrag:			
941 Bidrag till lärarelöner	108.703: —		
942 Statsbidrag till elevbibliotek ..	250: —	108.953: —	
Övriga bidrag:			
942 Landstingsbidrag		2.000: —	
Summa inkomster		133.148: —	200: —

5 G. Andra undervisnings- och bildningsanstalter.

Löpande utgifter.

Diverse bildningsanstalter:		
691 Arbetareinstitutet		
Föreläsningsverksamhet	3.000: —	
Bibliotek	23.000: —	26.000: —
692 Elektrotekniska fackskolan		
Hyresbidrag för rektor	2.000: —	
Hyra för gymnastiksal	900: —	2.900: —
693 Arosgården		3.500: —
694 Arbetarnas bildningsförbunds biblioteksverksamhet		3.500: —
694a Tillfälligt anslag till inventarieanskaffning		2.500: —
695 Västerås Konstförening		3.000: —
696 Kristliga föreningens för unge män studie- och sociala verksamhet		1.000: —
697 Västerås Bildningsorganisationers samarbetskommitté för musikundervisning		1.000: —
Summa utgifter		43.400: —

6. Hälso- och sjukvård.

6 A. Allmän hälso- och sjukvård.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:		
111 Löner enligt lönestat (bilaga 3)	28.758: —	
Transport	28.758: —	

Bgt 40

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		28.758: —		
112 Dyrtidstillägg		7.190: —		
113 Övriga löner och arvoden:				
Vikarier för tjänsteläkare	1.200: —			
Fem distriktsjuksköterskor, ersättning för bostad, värme och lyse	7.000: —			1.200: —
En dispensärsköterska, ersättning för bostad, värme och lyse	1.150: —			
Beräknade ytterligare värmekostnader	600: —			
Andel i köttbesiktningsbyråns lön till vaktmästare	3.419: —			3.419: —
Lönetillägg till 1:ste hälsovårdstillsyningsmannen (Stfm. 30/10 1941 § 42)	300: —	13.669: —		
121 Pensioner enligt pensionsstat (bilaga 4)		7.798: —		
122 Dyrtidstillägg		1.720: —		
191 Olycksfallsförsäkring		100: —		
192 Läkare och sjukvård		100: —	59.335: —	
Administrationskostnader:				
221 Annonsering och trycksaker		700: —		
231 Resor och transporter				
Ersättning för hållande av velocipeder samt för bussresor	820: —			
Inspektionsresor	250: —	1.070: —		
241 Telefon		990: —		
251 Lokalkostnader				
Hyra och värme för hälsovårdsnämndens byrå	1.000: —			1.000: —
Städning och lyse	500: —	1.500: —		
242 Postavgifter		50: —	4.310: —	
Driftskostnader för ambulansautomobilen:				
391 Ersättning till brandkåren för skötsel och underhåll		4.000: —		4.000: —
392 Övriga driftskostnader		2.100: —	6.100: —	
Underhållskostnader:				
491 Försäkringspremier			5: —	
Övriga utgifter:				
691 Skyddskoppsympning		175: —		
Transport		175: —	69.750: —	9.619: —

Bgt 41

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		175: —	69.750: —	9.619: —
692 Kostnader för profylaktiska åtgärder		300: —		
693 Desinfektion		300: —		
694 Analyser		900: —		370: —
695 Bidrag till Centrallasarettets barnbördsavdelning				
Fast årsavgift	3.600: —			
Bidrag till driftskostnader (härav avräknas kr. 5.312: — enligt avtal med landstinget mot annuitet å köpeskilling, varav kr. 2.282: 69 utgör ränteinkomst i staten (Stfm. 25/8 1938, § 133)	7.812: —	11.412: —	13.087: —	2.282: 69
791 Oförutsedda utgifter			200: —	
			83.037: —	12.271: 69
Kapitalökningar.				
821 Möbler i hälsovårdsnämndens lokaler Fah			500: —	
Summa utgifter			83.537: —	12.271: 69

Löpande inkomster.

Bidrag:			
942 Bidrag från Ekelundska sjukvårdsfonden		950: —	
943 Bidrag från landstinget för bostäder till distriktssjuksköterskorna		500: —	1.450: —
Avgifter:			
951 Ambulansutryckningar		1.500: —	
952 Protokollslösen		400: —	1.900: —
Summa inkomster			3.350: —

6 B. Bostadsinspektion.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:			
111 Löner enligt lönestat (bilaga 3)		3.540: —	
112 Dyrtidstillägg		885: —	4.425: —
Administrationskostnader:			
221 Annonsering och trycksaker		75: —	
Transport		75: —	4.425: —

Bgt 42

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		75: —	4.425: —	
231 Resor och transporter				
Ersättning för hållande av velociped samt bussresor		100: —		
241 Telefon		180: —		
251 Lokalkostnader:				
Hyra och värme	425: —			425: —
Städning och lyse	135: —	560: —	915: —	
Summa utgifter			5.340: —	425: —

Löpande inkomster.

951 Ohyresinspektioner			100: —	
Summa inkomster			100: —	

6 C. Köttbesiktningsbyrå.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:				
111 Löner enligt lönestat (bilaga 3)		4.269: —		
112 Dyrtidstillägg		1.070: —		
113 Övriga löner och arvoden:				
1:e besiktningsveterinären ..	3.000: —			
Vikarie för 1:ste besiktningsveterinären	150: —			
Mikroskopister	650: —			
Kassör	600: —			
Semestervikarie för vaktmästare	300: —			
Analyser (Mjölk)	120: —			
Eldare	200: —	5.020: —		
121 Pensioner enligt pensionsstat (bilaga 4)		4.461: —		
122 Dyrtidstillägg		900: —		
191 Olycksfallsförsäkring		75: —	15.795: —	
Administrationskostnader:				
211 Kontorskostnader		100: —		
241 Telefon		200: —		
251 Bränsle, lyse, kraftström och vatten		500: —		
Transport		800: —	15.795: —	

Bgt 43

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		800: —	15.795: —	
252 Övriga lokalkostnader				
Lokalhyra	3.000: —			3.000: —
Städning och renhållning	150: —	3.150: —		
291 Övriga administrationskostnader		100: —	4.050: —	
Underhållskostnader:				
491 Brandförsäkringar			35: —	
Summa utgifter			19.880: —	3.000: —

Löpande inkomster.

941 Ersättning för lokal för mjölkkontroll		250: —	250: —
951 Besiktningsavgifter		6.000: —	
991 Allmänna hälsovårdens andel i vaktmästarens lön		3.419: —	3.419: —
992 Analysavgifter (Mjölk)		120: —	120: —
999 Diverse inkomster		500: —	
Summa inkomster		10.289: —	3.789: —

6 D. Poliklinik.

Löpande utgifter.

112 Lön till läkare		3.000: —	
113 Arvode till poliklinikskötterska		800: —	
651 Lokalkostnader:			
Hyra	600: —		
Värme, lyse och städning	600: —	1.200: —	
691 Övriga utgifter		200: —	
Summa utgifter		5.200: —	

Löpande inkomster.

941 Medicinalstyrelsen	3.000: —	
Summa inkomster	3.000: —	

Bgt 44

Härav likvider mellan stadens förvaltningar

7. Gator, vägar, planteringar o. d.

7 A. Gatu- och väghållning.

Löpande utgifter.

Administrationskostnader:				
201 Andel i byggnadskontorets löner och övriga administrationskostnader			47.000: —	47.000:
Underhållskostnader:				
431 Underhåll och mindre förbättringar av gator och vägar		135.000: —		
432 Rensning av gatubrunnar, avgift till Tekniska verken		5.000: —		5.000: —
433 Reparation av asfaltgator:				
Diverse gator	6.000: —			
Skultunavägen	3.000: —			
Tegnérgatan	2.000: —			
Kristinagatan	17.000: —	28.000: —	168.000: —	
Nyanläggningar:				
461 Stensättning av Malmabergsgatan, delen Nybomsgatan—Släggargatan (Stfm. 26/8 1943)	64.000: —			
462 Bidrag till ombyggnad av Hässlövägen (Stfm. 30/9 1943)	50.000: —			
463 Stensättning av Köpingsvägen, delen Fröklängningen — stadsgränsen 255.000:— varifrån avgår: reserverade medel enligt behovsplanen Ra 22.800: —	232.200:—			
464 Stensättning av Vasagatan, delen Norra Ringvägen—Persbovägen Ra	40.700: —			
465a Domkyrkoesplanaden, delen Engelbrektsplan—Östra Kyrkogatan, omläggning, parkering och stensättning Ra	31.000: —			
465b Biskopsgatan, delen Västra Kyrkogatan—Östra Kyrkogatan, nyanläggning Ra	39.600: —			
466 Biskopsgatan, delen Hållgatan—Källgatan, kantsten och justering Ra	12.600: —			
Transport	470.100: —		215.000: —	52.000: —

Bgt 45

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	470.100: —		215.000: —	52.000: —
467 Bryggerigatan, delen Biskopsgatan—Gamla Bryggeriet Ra ..	10.400: —			
468 Parkeringsplats vid Östermalmsgatan Ra	3.900: —			
469 Östra Ringvägen, delen Trefasgatan—Stora gatan, nyanläggning Ra	68.000: —			
470 Väg till Björnön i anslutning till Hässlövägen, 1:sta utbyggnad Ra	35.000: —			
471 Övriga nyanläggningar Ra	75.000: —	662.400: —		
472 Anslag till nyanläggningar att disponeras av drätselkammaren Rah		25.000: —	687.400: —	
Marklösen:				
473 Till marklösen hänförliga anläggningskostnader för Köpingsvägens omläggning Fa			8.600: —	
Summa utgifter			911.000: —	52.000: —

Löpande inkomster.

941 Statsbidrag till underhåll av för automobiltrafiken viktiga vägar och gator		51.000: —	
942 Statsbidrag till stensättning av Köpingsvägen, Fröklängningen — stadsgränsen		216.700: —	267.700: —
944 Gatukostnadsbidrag			30.000: —
945 Bidrag av omnibustrafiken			4.000: —
951 Torgplatsavgifter			4.000: —
Överskott å anslag:			
991 Stensättning av Knutsgatan ..			9.908: 28
Summa inkomster			315.608: 28

7 C. Planteringar.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:			
111 Löner enligt lönestat (bilaga 3)		14.061: —	
112 Dyrtidstillägg		3.515: —	
Transport		17.576: —	

Bgt 46

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
	Transport	17.576: —	
113	Trädgårdskonsulentarvode	1.050: —	
114	Semesterersättning till timavlönad personal	4.000: —	
121	Pensioner enl. pensionsstat (bilaga 4)	6.333: —	
122	Dyrtidstillägg	1.583: 25	
191	Olycksfallsförsäkring	500: —	
192	Personalens sjukvård	1.500: —	32.542: 25
	Administrationskostnader:		
211	Kontorskostnader	300: —	
213	Facklitteratur och tidningar ..	500: —	
241	Telefon	470: —	
291	Föreningsavgifter	100: —	1.370: —
	Driftskostnader:		
311	Växthus och planteringsarbetare	21.500: —	
312	Parkvakt	1.500: —	
321	Förbrukningsmateriel	3.500: —	
332	Bränsle	5.500: —	
333	Gödsel	1.500: —	
353	Lyse och elkraft	200: —	
354	Städning och renhållning	800: —	34.500: —
	Underhållskostnader:		
	Inventarier och lokaler:		
421	Maskiner och redskap	1.500: —	
423	Soffor (målning och lagning)..	1.500: —	
424	Växthus, drivbänkar och plantskola	2.000: —	
425	Förråds- och personallokaler ..	500: —	
429	Försäkringspremier	300: —	5.800: —
	Materiel och transporter:		
431	Växtmateriel och frövaror	6.000: —	
432	Grus	1.500: —	
433	Virke	800: —	
434	Körslor	13.000: —	21.300: —
	Parker och fåglar:		
441	Vasaparken och parken vid Aseas kontor	10.575: —	
442	Stadsparken	4.000: —	
443	Östra Kyrkogatan, Gamla kyrkogårdarna och parken vid Domkyrkan	6.100: —	
	Transport	20.675: —	95.512: 25

Bgt 47

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
	Transport	20.675: —	95.512: 25
444	Parkerna vid Läroverket, Tekniska skolan, Utanbygatan och Svartån, Hammarby torg, Trådragareplan, esplanaderna och övriga mindre park- och gatuområden	17.000: —	
445	Rudbecksparken	2.500: —	
446	Djäkneberget	6.000: —	
447	Mariaberget, Stallhagen, Sundemans backe och Ragvaldsbacke	5.000: —	
448	Elba, Östra och Västra holmarna, Kattskär och Amundsgrund	6.000: —	
451	Botaniska trädgården	1.800: —	
452	Slottsparken	500: —	
453	Fågelsången, Kullen och Åshagen	4.000: —	
454	Folkets park	1.200: —	
455	Fåglarna i Svartån	2.000: —	
456	Anslag för anläggningar åt andra kommunala förvaltningar	2.000:	68.675: —
	Nyanläggningar:		
461	Mästermans källa Ra	5.200: —	
462	Lekplats i Fågelsången Ra	500: —	
463	Blomstergård vid Biskopsbron Ra	1.000: —	
464	Planering av Floraplanen och ordnande av angränsande område vid Stora gatan Ra	13.000: —	
465	Ordnande av Västgötegatans förlängning i parkvägen till Kommunala flickskolan Ra	3.000: —	
466	Rudbecksparken Ra	5.700: —	
467	Planering av Djäknebergsslätten Ra	9.000: —	37.400: —
	Diverse utgifter:		
791	Oförutsedda utgifter		500: —
			202.087: 25
	Kapitalökningar.		
821	Anskaffning av inventarier Fah		3.000: —
	Summa utgifter		205.087: 25

Bgt 48

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Löpande inkomster.			
Försäljning:			
911 Blommor och dekorationer		3.500: —	
Ersättning för anläggningar och underhållsarbeten:			
912 Ersättning från andra kommunala förvaltningar	2.000: —		
941 Kyrkogårdarna och parken vid Domkyrkan	6.100: —		
942 Slottsparken	250: —		
943 Parkområdet vid Aseas kontor	575: —		
944 Folkets park	1.200: —	10.125: —	
Summa inkomster		13.625: —	

7 D. Gatubelysning.

Löpande utgifter.			
391 Elektrisk belysning		80.000: —	80.000: —
Kapitalökningar.			
811 Belysningsanläggningar Ra		20.000: —	
Summa utgifter		100.000: —	80.000: —
Löpande inkomster.			
991 Hamnars andel i elektrisk gatubelysning		840: —	840: —
Summa inkomster		840: —	840: —

7 E. Gaturenhållning.

Löpande utgifter.			
391 Sopning å allmänna platser (kapitelhjonen)		4.368: —	
392 Övriga renhållningskostnader ..		65.000: —	
Summa utgifter		69.368: —	
Löpande inkomster.			
951 Avgifter för renhållning			
Folkskolan		1.000: —	1.000: —
Hamnar		1.800: —	1.800: —
Summa inkomster		2.800: —	2.800: —

Bgt 49

Härav likvider mellan stadens förvaltningar

9. Hamnar.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:				
111 Löner enl. lönestat (bilaga 3)		31.383: —		
112 Dyrtidstillägg		7.850: —		
113 Övriga löner och arvoden:				
Hamnfogde	4.800: —			
Extra kontorsbiträde	2.000: —			
Arvode till kranbesiktning	1.000: —			
Arvode till ordförande	300: —			
Dyrtidstillägg	1.700: —	9.800: —		
191 Olycksfallsförsäkring		1.100: —		
192 Olycksfallsersättning		48: —		
193 Sjukvård		350: —		
194 Beklädnadsersättning till kranmaskinister		450: —		
195 Beklädnadsersättning till hamnbefälet		900: —	51.881: —	
Administrationskostnader:				
211 Kontorskostnader		500: —		
221 Annonsering och trycksaker		400: —		
231 Resor och transporter		900: —		
241 Telefoner		1.500: —		
242 Postavgifter		100: —		
251 Lokalkostnader:				
Hyra för hamnkontor	1.600: —			1.600: —
Värme och städning	1.700: —	3.300: —		
291 Andel i stadens allmänna förvaltningskostnader		4.000: —		4.000: —
292 Provision å hamnavgiftsuppbörden		910: —		
293 Övriga administrationskostnader				
Ansvarsförsäkring	750: —			
Föreningsavgifter	250: —	1.000: —	12.610: —	
Driftskostnader:				
311 Kranskötare, äldre hamnen		10.000: —		
312 Kranskötare, djuphamnen		45.000: —		
313 Besättningsmän, bogserbåten		6.000: —		
314 Dyrtidstillägg		1.500: —		
351 Belysning:				
Gatubelysning	840: —			840: —
Övrig belysning, inkl. fyrlampor	3.660: —	4.500: —		
Transport		67.000: —	64.491: —	6.440: —

Bgt 50

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		67.000: —	64.491: —	6.440: —
352 Renhållning		1.800: —		1.800: —
353 Värme i verkstaden, äldre hamnen		800: —		
391 Övriga driftskostnader, kranar i äldre hamnen		6.000: —		
392 Övriga driftskostnader, kranar i djuphamnen		25.000: —		
393 Driftskostnader för bogserbåten		10.000: —		
394 Driftskostnader för motorbåten		800: —	111.400: —	
Underhåll av hamnanläggningar:				
411 Byggnader, kajer, bryggor, fyrar och sjömärken	20.000: —			
Reparation av kaj vid Lillån	4.000: —	24.000: —		
412 Hamnskjul		200: —		
413 Järnvägsspår		6.000: —		
414 Grusning		800: —	31.000: —	
Underhåll av maskiner och inventarier:				
421 Hamnmaskiner, äldre hamnen		2.600: —		
422 Hamnmaskiner, djuphamnen		20.000: —		
423 Övriga inventarier		200: —		
424 Säkerhetsanordningar		500: —		
425 Reservåkmotor kronor 4.050: — (Stfm. 27/5 1943). Åkmotor till kübelvagn kr. 1.850: — (Stfm. 27/5 1943). Diverse luftskyddsmateriel kr. 1.215: — (Stfm. 27/5 1943). Reparation av gripskopa kr. 6.175: — (Stfm. 30/9 1943)		13.290: —		
426 Reservkübel för malm		4.000: —		
427 Gripanordning för kübel		3.000: —		
428 Reparation av bogserbåten		1.500: —		
429 Bilvåg		500: —	45.590: —	
Övriga underhållskostnader:				
491 Brandförsäkring		200: —		
492 Sjöförsäkring		3.940: —	4.140: —	
Räntor och amorteringar:				
531 Andel i stadens låneräntor enligt plan (bilaga 2)		95.474: 47		95.474: 47
Transport		95.474: 47	256.621: —	103.714: 47

Bgt 51

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		95.474: 47	256.621: —	103.714: 47
532 Ränta å av finansförvaltningen förskotterade medel:				
Muddring vid Lillån m. m. (Stfm. 25/4 1939), 3 % å kr. 2.359: 30	70: 78			70: 78
Förbättringsarbeten i äldre hamnen, 3 % å 75.153: 65....	2.254: 61			2.254: 61
Rälsspår för kranmaskiner vid östra kajen, 44.638: 71, samt utbyggnad av östra kajen, resterande skuld 42.889: 70 (Stfm. 28/12 1928), 3 % å sammanlagd skuld 1/1 1944 kr. 87.528: 41	2.625: 85			2.625: 85
Inköp av ny bogserbåt (Stfm. 31/3 1939), anskaffning av polypgripskopa (Stfm. 21/6 1939), inlösen av två oljemagasinsbyggnader (Stfm. 26/9 1939), anskaffning av ytterligare skärmar för malmupplag, kajbyggnad vid Lillån (Stfm. 23/2 1939), 3 % å sammanlagd skuld kronor 37.106: 82	1.113: 20			1.113: 20
Utbyggnad av kübelvagnsspåret och betongbarriären vid djuphamnen (Stfm. 27/2 och 18/12 1941), 3 % å kr. 14.400: —	432: —			432: —
Beräknat underskott å hamnrörelsen per den 31/12 1943, 3 % å kr. 300.000: —	9.000: —			9.000: —
Inköp av malmskärmar (Stfm. 26/3 1942), 3 % å kr. 9.000:—	270: —			270: —
Förskotterade kostnader för utbyggnad av djuphamnen (vågbrytare, röjningsarbeten m. m. Stfm. 29/1 1942), 3 % å kr. 118.787: 66	3.563: 63			3.563: 63
Förskotterade kostnader för ny brokran utöver beviljat lån, 3 % å kr. 34.452: 04	1.033: 56			1.033: 56
Transport	20.363: 63	95.474: 47	256.621: —	124.078: 10

Bgt 52

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	20.363: 63	95.474: 47	256.621: —	124.078: 10
Förskotterade kostnader för inköp av ny gripskopa för djuphamnen, 3 % å kronor 12.640: —	379: 20			379: 20
Ombyggnad av kran n:o XII, 3 % å kr. 40.000: —	1.200: —			1.200: —
Reparation av vågbrytaren i djuphamnen, 3 % å kronor 35.000: —	1.050: —	22.992: 83		1.050: —
541 Andel i stadens låneamortering enligt plan (bil. 2)		136.687: 54		136.687: 54
542 Andel i finansförvaltningens amortering å förskotterade medel		85.714: 53	340.869: 37	85.714: 53
Diverse utgifter:				
721 Utskylder		400: —		
791 Isbrytning		15.000: —		
792 Oförutsedda utgifter		2.000: —	17.400: —	
			614.890: 37	349.109: 37
Kapitalökningar.				
821 Anskaffning av möbler (Stfm. 29/4 1943)		1.350: —		
822 Underskott å anslag för uppförande av transformatorstation (Stfm. 29/1 1942)		1.766: 43	3.116: 43	
Summa utgifter			618.006: 80	349.109: 37
Löpande inkomster:				
Hyror:				
931 Båtplatser		4.000: —		
932 Upplagsplatser		25.000: —		
933 Varuskjul		2.355: —		200: —
934 Markhyror för fasta upplag		12.136: —		
935 Kranhyror, äldre hamnen		25.000: —		
936 Kranhyror, djuphamnen		165.000: —		
937 Övriga hyror:				
Hamnarbetarnas lokal vid hamnen	700: —			
Bostadslägenhet i gamla tullhuset	650: —			
Diverse hyror	750: —	2.100: —	235.591: —	100: —
Transport			235.591: —	300: —

			Bgt 53 Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		235.591: —	300: —
Hamnavgift för varor:			
951 Ångfartyg i regelbunden trafik	13.000: —		
952 Andra fartyg	90.000: —	103.000: —	
Hamnavgift för fartyg:			
953 Ångfartyg	80.000: —		
954 Segelfartyg	1.000: —		
955 Pråmfartyg	2.000: —	83.000: —	
Andra avgifter:			
956 Bogsering	30.000: —		
957 Motorbåtstransporter	800: —		
958 Bilvåg	800: —	31.600: —	
Övriga inkomster:			
991 Diverse inkomster	1.000: —		
992 Utjämning att förskotteras av finansförvaltningen	163.815: 80	164.815: 80	
Summa inkomster		618.006: 80	300: —

10. Renhållningsverk och svingård.

10 A. Renhållningsverk.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:				
111 Löner enl. lönestat (bilaga 3)..		60.579: —		
112 Dyrtidstillägg		15.144: 75		
113 Övriga löner och arvoden:				
Arvode till ordföranden.....	300: —			
Extra kontorsbiträden	1.800: —			
Semesterersättning t. arbetare	5.000: —			
Andel i revisionsarvode	650: —	7.750: —		650: —
121 Pensioner enl. pensionsstat (bilaga 4)		22.742: —		
122 Dyrtidstillägg		5.685: 50		
191 Olycksfallsförsäkring		1.000: —		
192 Personalens sjukvård		600: —	113.501: 25	
Administrationskostnader:				
211 Kontorskostnader		600: —		
241 Telefon		500: —		
Transport		1.100: —	113.501: 25	650: —

Bgt 54				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		1.100: —	113.501: 25	650: —
251 Lokalkostnader				
Hyra för kontor	1.000: —			1.000: —
Värme, lyse och städning	900: —	1.900: —	3.000: —	
Driftskostnader:				
311 Extra arbetare och gatusopning		48.000: —		
321 Torvmull		4.000: —		
331 Kraftström		600: —		
351 Lokalkostnader				
Hyra för stall och vagnslider	700: —			700. —
Värme, lyse och gas	800: —			
Bilskatt och försäkring	3.000: —			
Garagehyra	750: —	5.250: —		
391 Drivmedel och smörjmedel för bilar		10.000: —		
392 Utfodring av hästar		3.500: —	71.350: —	
Underhållskostnader:				
411 Fabriksbyggnad och maskiner		800: —		
421 Hästar och fordon				
Hästskoning	600: —			
Veterinärkostnader	100: —			
Seldon, täcken o. presenningar	500: —	1.200: —		
422 Automobiler		3.000: —		
423 Kärl		4.000: —		
424 Beklädnadspersedlar		2.000: —		
425 Övriga inventarier		1.200: —		
491 Försäkringspremier		200: —	12.400: —	
Diverse utgifter:				
791 Oförutsedda utgifter		700: —		
792 Svinmatshämtning		12.000: —	12.700: —	
			212.951: 25	2.350: —
Kapitalökningar.				
821 Inköp av lastautomobil (Stfm. 26/8 1943)			13.000: —	
Summa utgifter			225.951: 25	2.350: —

Löpande inkomster.

Försäljning:			
911 Stallströ och sopor		1.800: —	
912 Torvmullspudrett		2.500: —	
913 Torvmull		200: —	4.500: —
Transport			4.500: —

Bgt 55

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport			4.500: —	
Utförda arbeten:				
921 Uppsamling och transport av svinmat		6.500: —		6.500: —
922 Försäljning av svinmat		6.000: —	12.500: —	
Avgifter:				
951 Hämtningsavgifter			80.000: —	
Övriga inkomster:				
991 Lantbrukets andel i löner och pensioner		10.674: —		10.674: —
992 Diverse inkomster		1.000: —	11.674: —	
Summa inkomster			108.674: —	17.174: —

10 B. Svingård.

Löpande utgifter.

Driftskostnader:				
311 Arbetareavlöningar		4.500: —		
321 Inköp av grisar		1.000: —		
322 Kraftfoder Fa		20.000: —		
323 Uppsamling och transport av svinmat		6.500: —		6.500: —
341 Körningar		1.500: —		
351 Hyra				
Ladugården m. fl. byggnader	1.000: —			
Svingården	5.000: —	6.000: —		6.000: —
352 Bränsle och lyse		1.500: —	41.000: —	
Underhållskostnader:				
421 Underhåll av inventarier och hus		1.500: —		
422 Ombyggnad av svinhus (Stfm. 30/9 1943)		16.000: —	17.500: —	
Summa utgifter			58.500: —	12.500: —

Löpande inkomster.

911 Försäljning av fläsk	43.000: —	
Summa inkomster	43.000: —	

Bgt 56

Härav likvider mellan stadens förvaltningar

11. Vattenverk.

1. Löpande utgifter: Förvaltning.

1. *Personalkostnader:*					
111 Löner till personal på stat:					
1 Enligt bilaga 3..	8.232: —				
2 Dyrtidstillägg ...	2.058: —				
	10.290: —				
Överföres gasverkets andel i gemensamma löner.....	3.400: —	6.890: —			
112 Löner till extra personal:					
Bitr. ingenjörer Fa	11.500: —				
Andel i gasverksingenjörens lön....	2.230: —	13.730: —			
110 Andel i gemensamma kostnader		40.500: —	61.120: —		40.500: —
2. *Lokalkostnader:*					
120 Andel i gemensamma kostnader			1.870: —		1.870: —
3. *Underhållskostnader:*					
130 Andel i gemensamma kostnader			2.370: —		2.370: —
4. *Materielkostnader:*					
140 Andel i gemensamma kostnader			1.800: —		1.800: —
5. *Allmänna kostnader:*					
154 Resor och representation		1.100: —			
158 Utskylder Fa		2.100: —			
150 Andel i gemensamma kostnader		2.350: —	5.550: —		2.350: —
8. *Räntor och avskrivningar:*					
184 Avskrivning på rörelsetillgångar:					
Kundförluster Fa		600: —			
180 Andel i gemensamma kostnader	5.100: —				5.100: —
Dito elverkets ombyggnad	13.100: —	18.200: —	18.800: —		13.100: —
185 Amortering av förskotterade medel för grävmaskin enligt Stfms beslut 26/3 1943 Fah (65.000: — : 5 = 13.000: —)			13.000: —	104.510: —	

2. Löpande utgifter: Tillverkning.

1. *Personalkostnader:*					
211 Löner till personal på stat:					
1 Enligt bilaga 3..	4.101: —				
2 Dyrtidstillägg ..	1.029: —	5.130: —			
Transport		5.130: —		104.510: —	67.090: —

Bgt 57

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	5.130: —		104.510: —	67.090: —
212 Löner till extra personal Fa ..	600: —	5.730: —		
2. *Lokalkostnader:*				
221 Hyror och arrenden	375: —			
222 Uppvärmning Fa	1.205: —	1.580: —		
3. *Underhållskostnader:*				
231 Byggnader Fa	3.000: —			
234 Maskiner och instrument Fa ..	1.200: —			
235 Verktyg och inventarier Fa....	200: —	4.400: —		
4. *Materielkostnader:*				
241 Oljor Fa	500: —			
242 Förbrukningsmateriel Fa	200: —	700: —		
5. *Allmänna kostnader:*				
257 Laboratoriekostnader Fa	1.000: —			
258 Anskaffning av laboratorieutrustning	2.000: —	3.000: —		
7. *Kraftinköp:*				
272 Kraftström Fa		37.000: —		
8. *Räntor och avskrivningar:*				
281 Ränta på anläggningsmedel....	7.500: —			7.500: —
282 Avskrivning på anläggningstillgångar	14.100: —	21.600: —	74.010: —	14.100: —

3. Löpande utgifter: Distribution.

1. *Personalkostnader:*					
311 Löner till personal på stat:					
1 Enligt bilaga 3..	12.078: —				
2. Dyrtidstillägg ..	3.022: —	15.100: —			
312 Löner till extra pernal	7.400: —				
Överföres gasverkets del i förmanslöner ..	3.700: —	3.700: —	18.800: —		
2. *Lokalkostnader:*					
321 Hyror och arrenden		3.000: —			3.000: —
322 Uppvärmning Fa		5.000: —	8.000: —		
3. *Underhållskostnader:*					
331 Byggnader med fasta anläggningar Fa		3.000: —			
332 Ledningsnät:					
1. Vattenledningar Fa	58.000: —				
2. Avloppsledningar Fa	38.000: —	96.000: —			
Transport		99.000: —	26.800:—	178.520: —	91.690: —

Bgt 58

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	99.000: —	26.800:—	178.520: —	91.690: —
334 Maskiner och instrument Fa ..	3.000: —			
335 Verktyg och inventarier Fa ..	8.000: —	110.000: —		
4. *Materielkostnader:*				
341 Oljor Fa	500: —			
342 Förbrukningsmateriel Fa	500: —	1.000: —		
5. *Allmänna kostnader:*				
357 Laboratoriekostnader Fa		500: —		
6. *Mätningskostnader:*				
361 Ombyte av mätare Fa	1.800: —			
362 Underhåll av mätare Fa	5.000: —			
363 Anskaffning av mätare	9.000: —	15.800: —		
7. *Kraftinköp:*				
372 Kraftström Fa		14.000: —		
8. *Räntor och avskrivningar:*				
381 Ränta å anläggningsmedel	110.600: —			110.600: —
382 Avskrivning på anläggningstillgångar	156.200: —	266.800: —	434.900: —	156.200: —
Summa utgifter			613.420: —	358.490: —

5. Löpande inkomster.

1. *Förbrukningsavgifter:*			
511 Vattenavgifter		480.000: —	
2. *Försäljningsinkomster:*			
521 Metangasförsäljn., nettointäkt	30.000: —		
523 Utförda installationsarbeten, nettointäkt	2.000: —		
524 Ersättning från drätselkammaren för rensning av gatubrunnar	5.000: —		5.000: —
525 Grävmaskin	13.000: —	50.000: —	
3. *Hyresinkomster:*			
531 Från utomstående	1.300: —		
533 Från befattningshavare	840: —	2.140: —	
4. *Ränteinkomster:*			
541 Ränta på utestående anslutningsavgifter		750: —	
Summa inkomster		532.890: —	5.000: —

Bgt 59

Härav likvider mellan stadens förvaltningar

12. Gasverk.

1. Löpande utgifter: Förvaltning.

1. *Personalkostnader:*					
111 Löner till personal på stat:					
Andel i vattenverkets lön till driftingenjören		3.400: —			
110 Andel i gemensamma kostnader		81.000: —	84.400: —		81.000: —
2. *Lokalkostnader:*					
120 Andel i gemensamma kostnader			3.840: —		3.840: —
3. *Underhållskostnader:*					
130 Andel i gemensamma kostnader			4.740: —		4.740: —
4. *Materielkostnader:*					
140 Andel i gemensamma kostnader			3.600: —		3.600: —
5. *Allmänna kostnader:*					
153 Annonser och reklam		500: —			
154 Resor och representation		700: —			
158 Utskylder Fa		8.100: —			
159 Övriga allmänna omkostnader:					
Föreningsavgifter		800: —			
150 Andel i gemensamma kostnader		4.700: —	14.800: —		4.700: —
8. *Räntor och avskrivningar:*					
184 Avskrivning på rörelsetillgångar:					
Kundförluster Fa		1.000: —			
180 Andel i gemensamma kostnader	10.000: —				10.000: —
D:o elverk. ombyggn.	26.200: —	36.200: —	37.200: —	148.580: —	26.200: —

2. Löpande utgifter: Tillverkning.

1. *Personalkostnader:*					
211 Löner till personal på stat:					
1 Enligt bilaga 3..	26.811: —				
2 Dyrtidstillägg ...	6.684: —	33.495: —			
212 Löner till extra personal:					
Gasverksingenjör Fa	8.935: —				
Avgår vattenverkets andel Fa.....	2.230: —				
	6.705: —				
Extra kont.-bitr. Fa	2.200: —				
Ersättn.-personal Fa	10.600: —				
216 Pensionstillägg till gasmästare E. Widén (Stfm. 28/10 1943)..	300: —	19.805: —	53.300: —		
Transport			53.300: —	148.580: —	134.080: —

Bgt 60

					Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport			53.300: —	148.580: —	134.080: —
2. *Lokalkostnader:*					
221 Hyror och arrenden		2.800: —			2.800: —
222 Uppvärmning Fa.....		1.500: —			
224 Städning och renhållning		2.000: —	6.300: —		
3. *Underhållskostnader:*					
231 Byggnader (ugnar) Fa	14.000: —				
Ommurning av ugnar Rah	20.000: —	34.000: —			
233 Övriga fasta transportanläggningar Fa		15.000: —			
234 Maskiner och apparater Fa		8.000: —			
235 Verktyg och inventarier Fa....		1.500: —			
Reparation av bostaden vid gasverket enl. Stfm. 30/9 1943 ..		9.500: —	68.000: —		
4. *Materielkostnader:*					
241 Oljor Fa		2.000: —			
242 Förbrukningsmateriel Fa		1.500: —			
244 Gaskol Fa		510.000: —			
245 Reningsmassa Fa		2.500: —			
246 Vatten Fa		3.000: —	519.000: —		
5. *Allmänna kostnader:*					
257 Laboratoriekostnader Fa		500: —			
258 Anskaffning av laboratorieutrustning		1.500: —	2.000: —		
7. *Kraftinköp:*					
272 Kraftström Fa			6.000: —		
8. *Räntor och avskrivningar:*					
281 Ränta på anläggningsmedel....		16.400: —			16.400: —
282 Avskrivningar på anläggningstillgångar		61.800: —	78.200: —	732.800: —	61.800: —

3. Löpande utgifter: Distribution.

1. *Personalkostnader:*					
311 Löner till personal på stat:					
1 Enligt bilaga 3..	4.437: —				
2 Dyrtidstillägg ...	1.113: —	5.550: —			
312 Löner till extra personal Fa	1.900: —				
Andel i vattenverkets lön till förmän	3.700: —	5.600: —	11.150: —		
Transport			11.150: —	881.380: —	215.080: —

Bgt 61

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		11.150: —	881.380: —	215.080: —
2. *Underhållskostnader:*				
332 Ledningsnät Fa	25.000: —			
335 Verktyg och inventarier Fa....	3.000: —	28.000: —		
6. *Mätningskostnader:*				
361 Ombyte av mätare Fa	3.500: —			
362 Underhåll av mätare Fa	7.500: —			
363 Anskaffning av mätare	5.000: —			
364 Gaspoletter	3.000: —	19.000: —		
8. *Räntor och avskrivningar:*				
381 Ränta på anläggningskapital ..	18.200: —			18.200: —
382 Avskrivning av anläggningstillgångar	27.600: —	45.800: —	103.950: —	27.600: —
Summa utgifter			985.330: —	260.880: —

5. Löpande inkomster.

1. *Förbrukningsavgifter:*			
511 Gasavgifter från enskilda.....		680.000: —	
2. *Försäljningsinkomster:*			
521 Egen tillverkning:			
Koks och tjära	405.000: —		
523 Utförda installationsarbeten, nettointäkt	2.000: —	407.000: —	
3. *Hyresinkomster:*			
533 Från befattningshavare		945: —	
4. *Ränteinkomster:*			
541 Ränta på utestående anslutningsavgifter		1.500: —	
Summa inkomster		1.089.445: —	

13. Elektricitetsverk.

1. Löpande utgifter: Förvaltning.

1. *Personalkostnader:*		
111 Löner till personal på stat:		
1 Enligt bilaga 3 ..	8.256: —	
2 Dyrtidstillägg	2.064: —	10.320: —
Transport		10.320: —

Bgt 62

					Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		10.320: —			
112 Löner till extra personal Fa ..		13.800: —			
110 Andel i gemensamma kostnader		148.420: —	172.540: —		148.420: —
2. *Lokalkostnader:*					
120 Andel i gemensamma kostnader			7.090: —		7.090: —
3. *Underhållskostnader:*					
130 Andel i gemensamma kostnader			8.690: —		8.690: —
4. *Materielkostnader:*					
140 Andel i gemensamma kostnader			6.600: —		6.600: —
5. *Allmänna kostnader:*					
153 Annonser och reklam		5.000: —			
154 Resor och representation		2.000: —			
158 Utskylder Fa		15.000: —			
159 Övriga allmänna kostnader:					
Föreningsavgifter		1.000: —			
150 Andel i gemensamma kostnader		8.765: —	31.765: —		8.765: —
8. *Räntor och avskrivningar:*					
184 Avskrivning på rörelsetillgångar:					
Kundförluster Fa		2.000: —			
180 Andel i gemensamma kostnader	18.548: 13				18.548: 13
Andel i elverkets ombyggnad	48.200: —	66.748: 13	68.748: 13	295.433: 13	48.200: —

2. Löpande utgifter: Tillverkning.

1. *Personalkostnader:*					
211 Löner till personal på stat:					
1 Enligt bilaga 3..	4.101: —				
2 Dyrtidstillägg ...	1.029: —	5.130: —			
212 Löner till extra personal Fa ..		500: —	5.630: —		
2. *Lokalkostnader:*					
221 Hyror och arrenden		5.000: —			3.112: 50
222 Uppvärmning Fa.....		1.500: —			
224 Städning och renhållning		1.000: —	7.500: —		
3. *Underhållskostnader:*					
231 Byggnader Fa		4 500: —			
234 Maskiner och instrument Fa ..		1.000: —	5.500: —		
4. *Materielkostnader:*					
241 Oljor Fa		100: —			
242 Förbrukningsmateriel Fa		100: —	200: —		
Transport			18.830: —	295.433: 13	249.425: 63

Bgt 63

					Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport			18.830: —	295.433: 13	249.425: 63
7. *Kraftinköp:*					
272 Elkraft Fa		660.000: —			
273 Kraft för vattendestillering Fa		200: —	660.200: —		
8. *Räntor och avskrivningar:*					
281 Ränta på anläggningsmedel		2.700: —			2.700: —
282 Avskrivning på anläggningstillgångar		10.900: —	13.600: —	692.630: —	10.900: —

3. Löpande utgifter: Distribution.

1. *Personalkostnader:*					
311 Löner till personal på stat:					
1 Enligt bilaga 3	33.648: —				
2 Dyrtidstillägg	8.402: —	42.050: —			
312 Löner till extra personal Fa		5.550: —	47.600: —		
3. *Underhållskostnader:*					
331 Byggnader Fa		1.000: —			
332 Ledningsnät Fa	85.000: —				
Omläggning till växelström Rah	70.000: —	155.000: —			
333 Övriga fasta anläggningar:					
Ställverk Fa		15.000: —			
334 Transformatorer Fa		5.000: —			
335 Verktyg och inventarier Fa		4.500: —			
337 Gatubelysning Fa		30.000: —	210.500: —		
4. *Materielkostnader:*					
341 Oljor Fa		100: —			
342 Förbrukningsmateriel Fa		300: —	400: —		
6. *Mätningskostnader:*					
361 Ombyte av mätare Fa		3.000: —			
362 Underhåll av mätare Fa		12.000: —			
363 Anskaffning av mätare		35.000: —	50.000: —		
8. *Räntor och avskrivningar:*					
381 Ränta på anläggningsmedel		39.600: —			39.600: —
382 Avskrivning på anläggningstillgångar		70.200: —	109.800: —	418.300: —	70.200: —
Summa utgifter				1.406.363: 13	372.825: 63

5. Löpande inkomster.

1. *Förbrukningsavgifter:*				
511 Enskild strömförbrukning		1.650.000: —		
512 Allmänna belysningen		80.000: —	1.730.000: —	80.000: —
Transport			1.730.000: —	80.000: —

Bgt 64				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport			1.730.000: —	80.000: —
2. *Försäljningsinkomster:*				
523 Utförda installationsarbeten, nettointäkt		2.000: —		
521 Destillerat vatten		950: —	2.950: —	
3. *Hyresinkomster:*				
531 Från utomstående			450: —	
4. *Ränteinkomster:*				
541 Ränta på utestående anslutningsavgifter			2.750: —	
Summa inkomster			1.736.150: —	80.000: —

14. Gemensamma förvaltningen.

Löpande utgifter.

1. *Personalkostnader:*				
11 Löner till personal på stat:				
1 Enligt bilaga 3	89.658: —			
2 Dyrtidstillägg	22.412: —	112.070: —		
12 Löner till extra personal:				
Extra kontorspersonal Fa	17.200: —			
Extra avläsning Fa	9.800: —			
Springpojkar Fa	3.300: —	30.300: —		
13 Sjukavlöningar Fa		12.000: —		
14 Läkare, sjukvård, medicin Fa		4.800: —		
15 Olycksfallsförsäkring Fa		9.000: —		
16 Pensioner:				
1 Enligt bilaga 4	72.119: —			
2 Dyrtidstillägg	18.031: —	90.150: —		
17 Arvode till styrelse och revisorer:				
Ordförandearvode	500: —			
Dagtraktamente för styrelse och kommittéer Fa	100: —			
Andel i revisionsarvode	5.000: —	5.600: —		5.000: —
18 Beredskapsersättningar Fa		6.000: —	269.920: —	
2. *Lokalkostnader:*				
21 Hyror		300: —		264: —
22 Uppvärmning och vatten Fa		5.000: —		
23 Belysning Fa		1.000: —		
24 Städning och renhållning		6.500: —	12.800: —	
Transport			282.720: —	5.264: —

Bgt 65

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport			282.720: —	5.264: —
3. *Underhållskostnader:*				
31 Byggnader Fa		4.000: —		
34 Maskiner Fa		1.800: —		
35 Verktyg och inventarier:				
1 För kontoret	1.500: —			
2 I övrigt Fa	4.000: —			
3 Inköp av kontorsmöbler för nya kontoret Ra	4.500: —	10.000: —	15.800: —	
4. *Materielkostnader:*				
47 Kontorsmateriel och trycksaker, ritmateriel Fa			12.000: —	
5. *Allmänna kostnader:*				
51 Post Fa		1.600: —		
521 Telefon och telegram Fa		6.500: —		
522 Anskaffning av telefonväxel Ra		3.500: —		
53 Annonser Fa		1.000: —		
54 Resor och representation		2.400: —		
55 Tidningar och tidskrifter		500: —		
56 Inkassokostnader Fa		315: —	15.815: —	
8. *Räntor och avskrivningar:*				
81 Ränta på anläggningsmedel		4.078: 13		
82 Avskrivning på anläggningstillgångar		3.400: —		
83 Ränta på rörelsemedel				
Ränta till drätselkammaren Fa		12.000: —		
84 Ränta på av finansförvaltningen förskotterade medel		1.170: —		
85 Andel av finansförvaltningens amortering å förskotterade medel		13.000: —	33.648: 13	33.648: 13
86 Elverkets ombyggnad till kontor enl. Stfm. 26/11 1942 och 30/9 1943 Ra			87.500: —	
Summa utgifter			447.483: 13	38.912: 13

Löpande inkomster:

Fördelning av gemensamma utgifter.

891. Personalkostnader:				
Vattenverket		40.500: —		
Gasverket		81.000: —		
Elektricitetsverket		148.420: —	269.920: —	269.920: —
Transport			269.920: —	269.920: —

Bgt 66

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		269.920: —	269.920: —
892. Lokalkostnader:			
Vattenverket	1.870: —		
Gasverket	3.840: —		
Elektricitetsverket	7.090: —	12.800: —	12.800: —
893. Underhållskostnader:			
Vattenverket	2.370: —		
Gasverket	4.740: —		
Elektricitetsverket	8.690: —	15.800: —	15.800: —
894. Materielkostnader:			
Vattenverket	1.800: —		
Gasverket	3.600: —		
Elektricitetsverket	6.600: —	12.000: —	12.000: —
895. Allmänna kostnader:			
Vattenverket	2.350: —		
Gasverket	4.700: —		
Elektricitetsverket	8.765: —	15.815: —	15.815: —
896. Räntor och avskrivningar:			
Vattenverket	5.100: —		
Gasverket	10.000: —		
Elektricitetsverket	18.548: 13	33.648: 13	33.648: 13
897. Elverkets ombyggnad till kontor:			
Vattenverket	13.100: —		
Gasverket	26.200: —		
Elverket	48.200: —	87.500: —	87.500: —
Summa inkomster		447.483: 13	447.483: 13

18. Andra kommunens affärsföretag.

18 A. Kallbadhus.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:			
111 Löner och arvoden			
Biljettförsäljerska och bitr. simlärare	700: —		
Kontrollant	200: —	900: —	
191 Olycksfallsförsäkring		10: —	910: —
Administrationskostnader:			
221 Annonsering och trycksaker			75: —
Transport			985: —

Bgt 67

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport			985: —	
Underhållskostnader:				
411 Underhåll av badhusbyggnaden, isväckning och diverse arbeten..		2.000: —		
491 Försäkringspremier		65: —	2.065: —	
Diverse utgifter:				
791 Oförutsedda utgifter			50: —	
Summa utgifter			3.100: —	
Löpande inkomster.				
951 Badavgifter			1.000: —	
Summa inkomster			1.000: —	

18 B. Varmbadhus.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:				
111 Löner enl. lönestat (bilaga 3)..				
Kontant lön	26.552: —			
Bostadsförmåner	2.580: —	29.132: —		2.580: —
112 Dyrtidstillägg		6.638: —		
113 Övriga löner och arvoden:				
Vikarier och extra hjälp	3.000: —			
Kontrollant	1.000: —	4.000: —		
121 Pensioner enl. pensionsstat (bilaga 4)		4.023: —		
122 Dyrtidstillägg		1.005: 75		
191 Olycksfallsförsäkring		175: —		
192 Sjukvård		200: —	45.173: 75	
Administrationskostnader:				
211 Kontorskostnader		100: —		
221 Annonsering och trycksaker....		1.200: —		
241 Telefon		200: —	1.500: —	
Driftskostnader:				
321 Förbrukningmateriel		7.000: —		
331 Kraftström		600: —		
332 Bränsle		38.000: —		
333 Tvätt, extra hjälp		800: —		
351 Lyse, städning och renhållning..		1.800: —	48.200: —	
Underhållskostnader:				
411 Badhusbyggnaden		4.000: —		
Transport		4.000: —	94.873: 75	2.580: —

Bgt 68

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	4.000: —	94.873: 75	2.580: —
412 Pannor och ledningar	4.000: —		
421 Inventarier	500: —		
422 Linne	2.000: —		
491 Försäkringspremier	300: —	10.800: —	
Räntor och amorteringar:			
531 Andel i stadens låneräntor enl. plan (bil. 2)	3.097: 39		
541 Andel i stadens låneamorteringar enligt plan (bil. 2)	10.068: 24	13.165: 63	13.165: 63
Diverse utgifter:			
721 Utskylder	500: —		
791 Oförutsedda utgifter	160: 62	660: 62	
Summa utgifter		119.500: —	15.745: 63

Löpande inkomster.

931 Personalens bostadsförmåner	2.580: —	2.580: - -
951 Badavgifter	105.000: —	
952 Simundervisningsbad	5.062: 50	5.062: 50
Summa inkomster	112.642: 50	7.642: 50

18 C. Bekvämlighetsinrättningar.

Löpande utgifter.

111 Löner och arvoden	3.000: —
351 Lokalkostnader	
Bränsle, lyse och diverse	800: —
391 Vattenavgift	50: —
411 Underhåll av kabinettet	150: —
491 Försäkringspremier	35: —
Summa utgifter	4.035: —

Löpande inkomster.

951 Avgifter	1.400: —
Summa inkomster	1.400: —

18 D. Båttrafik.

Löpande utgifter.

Personal- och administrationskostnader:	
111 Löner enligt lönestat (bilaga 3)	8.064: —
Transport	8.064: —

Bgt 69

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		8.064: —		
112 Dyrtidstillägg		2.016: —		
113 Övriga löner:				
Övrigt befäl	4.000: —			
Besättningsmän	3.400: —			
Polettförsäljerska	1.000: —			
Extra betjäning sön- och helgdagar	600: —	9.000: —		
191 Olycksfallsförsäkring		250: —		
192 Sjukvård		50: —		
221 Annonsering och trycksaker		200: —	19.580: —	
Driftskostnader:				
331 Bränsle		5.000: —		
332 Smörjoljor, fotogen och diverse		1.400: —	6.400: —	
Underhållskostnader:				
421 Underhåll av fartyg		3.000: —		
422 Underhåll av inventarier		150: —		
491 Försäkringspremier		2.000: —	5.150: —	
Diverse utgifter:				
711 Diverse utgifter			650: —	
Summa utgifter			31.780: —	

Löpande inkomster.

Avgifter:			
951 Persontrafik		25.000: —	
952 Godstrafik		100: —	25.100: —
Summa inkomster			25.100: —

18 E. Automobiler.

Löpande utgifter.

111 Löner och arvoden			
Bilförare		10.000: —	
241 Telefon		140: —	
331 Drivmedel och smörjoljor		10.000: —	
421 Underhåll av automobiler		4.000: —	
491 Bilskatt och försäkring		1.500: —	25.640: —
492 Beräknat överskott att användas till amortering å inköpt lastautomobil (stfm. 26/11 1942) Fa			6.360: —
Summa utgifter			32.000: —

Bgt 70

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Löpande inkomster.			
921 Körningar		32.000: —	
Summa inkomster		32.000: —	

18 F. Grustag.

Löpande utgifter.			
Personalkostnader:			
111 Löner enl. lönestat (bilaga 3)	3.864: —		
112 Dyrtidstillägg	966: —		
192 Sjukvård	30: —	4.860: —	
Driftskostnader:			
311 Arbetareavlöningar	5.000: —		
331 Elektrisk ström	3.000: —		
332 Avgäld för grustäkt	1.500: —		1.500: —
391 Övriga driftskostnader	1.500: —	11.000: —	
Underhållskostnader:			
421 Underhåll av maskiner	3.000: —		
431 Underhåll av väg till grustaget	1.200: —		
432 Försäkringspremier	100: —	4.300: —	
Räntor och amorteringar:			
531 Ränta å av finansförvaltningen förskotterade medel, 3 % å kr. 11.933: 02	357: 99		
541 Andel i finansförvaltningens amorteringar å förskotterade medel	11.933: 02	12.291: 01	12.291: 01
Diverse utgifter:			
721 Utskylder		100: —	
Summa utgifter		32.551: 01	13.791: 01
Löpande inkomster.			
911 Försäljning av grus		40.000: —	
Summa inkomster		40.000: —	

18 G. Drätselkammarens förråd.

Löpande utgifter.		
Personalkostnader:		
111 Löner enligt lönestat (bilaga 3)	4.269: —	
Transport	4.269: —	

Bgt 71

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	4.269: —		
112 Dyrtidstillägg	1.067: —		
113 Övriga löner	10.000: —		
192 Sjukvård	30: —	15.366: —	
Driftskostnader:			
311 Arbetareavlöningar (motorskötare)	24.000: —		
321 Materialier Fa	125.000: —		
331 Elektrisk ström	800: —		
332 Smörjoljor, drivmedel m. m.	10.000: —	159.800: —	
Underhållskostnader:			
421 Underhåll av maskiner och övriga inventarier	15.000: —		
491 Försäkringspremier	400: —	15.400: —	
Räntor och amorteringar:			
531 Ränta å av finansförvaltningen förskotterade medel för inköp av maskiner, 3 % å kr. 9.743: 10	292: 29		
541 Andel i finansförvaltningens amortering å förskotterade medel för inköp av maskiner	9.743: 10	10.035: 39	10.035: 39
		200.601: 39	10.035: 39
Kapitalökningar.			
821 Inköp av borrutrustning (Stfm. 27/5 1943)		2.000: —	
Ny förrådsbyggnad Ra		100.000: —	
Summa utgifter		302.601: 39	10.035: 39
Löpande inkomster.			
911 Inkomst av rörelsen		190.000: —	
Summa inkomster		190.000: —	

19. Brandväsen.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:				
111 Löner enl. lönestat (bilaga 3)				
Kontant lön	115.687: —			
Bostadsförmåner	6.581: —	122.268: —		6.581: —
Transport		122.268: —		6.581: —

Bgt 72

					Härav likvider mellan stadens förvaltningar
	Transport		122.268: —		6.581: —
112	Dyrtidstillägg		30.433: 50		
113	Övriga löner och arvoden:				
	Verkstadsförman		250: —		
	Sjukvikarier Fa		700: —		
	Semestervikarier Fa		5.000: —		
	Skorstensfejaremästare (varav för eldstadsbesiktningar kr. 400: —)		450: —		
	Borgarbrandkårens personal				
	1 chef	400: —			
	3 förmän à 250: —	750: —			
	1 maskinist	150: —			
	35 manskap à 125: —	4.375: —	5.675: —	12.075: —	
121	Pensioner enl. pensionsstat (bilaga 4)			19.956: —	
122	Dyrtidstillägg			4.989: —	
191	Olycksfallsförsäkring			1.300: —	
192	Sjukvård Fa			700: —	
193	Beklädnad för 27 man à 260: —		7.020: —		
	„ „ vikarier m. m.		1.200: —	8.220: —	
194	Beklädnadsersättning till brandchef och vice brandchef			600: —	
195	Teknisk utbildning			300: —	200.841: 50
	Administrationskostnader:				
211	Kontorskostnader			200: —	
221	Annonsering och trycksaker			250: —	
241	Telefon			1.200: —	
251	Hyra till fastighetsförvaltn. inkl. ränta och amortering för lån till nya brandstationen			32.404: 19	34.054: 19	32.404: 19
	Materiel för verkstäderna:				
321	Smidesverkstaden med cykel- och skrivmaskinsreparationer			2.000: —	
322	Snickareverkstaden			500: —	
323	Skräddareverkstaden			100: —	
325	Arbeten, diverse			100: —	2.700: —
	Övriga driftskostnader:				
326	Motordrivmedel och smörjoljor			2.500: —	
327	Skumsläckningsmateriel Ra			200: —	
328	Rökskyddsmateriel			600: —	
331	Kraftström			600: —	
352	Värme			13.000: —	
353	Lyse			1.500: —	
	Transport			18.400: —	237.595: 69	38.985: 19

Bgt 73

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		18.400: —	237.595: 69	38.985: 19
353 a Hyra för reservbelysning		200: —		
354 Tvätt och städning		2.500: —		
355 Tidningar, tidskrifter och facklitteratur för manskapsmässen		200: —		
391 Verkstadsarbeten för brandkårens behov		1.000: —		1.000: —
392 Brandsynekostnader		100: —		
393 Timpenning för borgarbrandkåren vid övningar och eldsvådor		1.500: —	23.900: —	
Underhållskostnader:				
411 Brandtelegraf och ringledningar		800: —		
421 Brandredskap		2.500: —		
422 Övriga inventarier		600: —		
491 Försäkringsavgifter		300: —	4.200: —	
Räntor och amorteringar:				
532 Ränta å av finansförvaltningen förskotterade medel för brandtelegrafanläggning		1.300: 80		1.300: 80
542 Andel i finansförvaltningens amortering å förskotterade medel för brandtelegrafanläggning		10.840: —	12.140: 80	10.840: —
Diverse utgifter:				
791 Oförutsedda utgifter			500: —	
			278.336: 49	52.125: 99

Kapitalökningar.

821 Anskaffning av inventarier:				
5 st. nya brandskåp med ledningar och tillbehör Ra		7.000: —		
510 m. slang med kopplingar		4.600: —		
Beklädnad till borgarbrandkåren				
40 st. vintermössor	650: —			
40 par överdragsbyxor	300: —	950: —		
1 begagnad träsvarv med montering		250: —		
1 vulkaniseringsapparat för cykelgummi		300: —		
Transport		13.100: —	278.336: 49	52.125: 99

Bgt 74

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		13.100: —	278.336: 49	52.125: 99
Ändring av reservbelysning till brandstationen		1.750: —		
Teknisk undervisningsmateriel		150: —	15.000: —	
Summa utgifter			293.336: 49	52.125: 99

Löpande inkomster.

Verkstadsarbeten:				
921 Smidesverkstaden med cykel- och skrivmaskinsreparationer ..		4.000: —		
922 Snickareverkstaden		1.500: —		
923 Skräddareverkstaden		100: —		
924 Diverse arbeten		300: —		
925 Brandväsendets egna arbeten ..		1.000: —	6.900: —	1.000: —
Övriga arbeten:				
926 Skötsel och körning av ambulansautomobilen				
Landstinget	4.000: —			
Hälsovårdsnämnden	4.000: —	8.000: —		4.000: —
928 Skötsel av automatiska brandalarmanläggningar och enskilda brandskåp		500: —	8.500: —	
Hyror:				
931 Personalens bostadsförmåner ..			6.581: —	6.581: —
Summa inkomster			21.981: —	11.581: —

21. Fastighetsförvaltning.

21 A. Allmän fastighetsförvaltning.

Löpande utgifter.

a) Diverse fastigheter:				
113 Del i byggnadskontorets avlöning till fastighetsförvaltare, byggnadsförman o. skrivbiträde		10.400: —		10.400: —
121 Pension enligt pensionsstat (bilaga 4)	2.946: —			
122 Dyrtidstillägg	736: 50	3.682: 50		
351 Renhållning		15.000: —		
Transport		29.082: 50		10.400: —

Bgt 75

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		29.082: 50		10.400: —
352 Sotning		2.600: —		
353 Vatten, värme och belysning		15.000: —		
354 Arrenden och avgälder		3.000: —		
411 Underhåll av byggnader Fa		60.000: —		
412 Ränta och amortering å av finansförvaltningen förskotterade medel för inköp av fastigheten Stora Fridnäs enligt Stfm. beslut den 28/8 1941 och 18/12 1941, del av köpeskillingen kr. 150.000: —:				
Ränta å kr. 90.000: — à 3 %	2.700: —			
Amortering under 5 år (3:dje året)	30.000: —	32.700: —		32.700: —
413 Pensionärshemmet å Jakobsberg (Stfm. 27/11 och 18/12 1941)				
Ränta å kr. 47.690: — à 3 %	1.430: 70			
Slutamorterat	47.690: —	49.120: 70		49.120: 70
Underskott å anslag för uppförande av pensionärshemmet å Jakobsberg		500: —		
414 Inköp av byggnader från H. Nordenhaags Trävaruaffär A/B (Stfm. 30/9 1943)		45.000: —		
415 Underhåll av kreaturstorg och tivoliplats		500: —		
416 Underhåll av avstjälpningsplatser		15.000: —		
491 Försäkringspremier		6.500: —		
721 Utskylder		17.000: —		
791 Oförutsedda utgifter		500: —		
792 Tomtmätning och tomtindelning av egen mark		1.000: —	277.503: 20	1.000: —
b) Rådhus:				
411 Underhåll av byggnaden		2.000: —		
421 Underhåll av inventarier		500: —		
491 Försäkringspremier		205: —	2.705: —	
bb) Byggnad i kv. Njord nr 1:				
111 Lön till gårdskarl och eldare		2.350: —		
241 Telefon		70: —		
351 Renhållning		100: —		
Transport		2.520: —	280.208: 20	93.220: 70

Bgt 76				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		2.520: —	280.208: 20	93.220: 70
352 Sotning		100: —		
353 Vatten		200: —		
354 Värme		7.500: —		
355 Elektrisk ström		100: —		
411 Underhåll av byggnaden		1.000: —		
491 Försäkringspremier		300: —		
531 Andel i stadens låneräntor enligt plan (bil. 2)	18.532: 34			
532 Andel i stadens låneamortering enligt plan (bil. 2)	13.136: 31	31.668: 65		31.668: 65
721 Utskylder		2.500: —	45.888: 65	
c) Polisstation:				
351 Renhållning		900: —		
352 Sotning		100: —		
353 Vatten		300: —		
411 Underhåll av byggnaden		1.000: —		
491 Försäkringspremier		200: —	2.500: —	
cc) Brandstation:				
352 Sotning		200: —		
353 Vatten		600: —		
411 Underhåll av byggnader		1.000: —		
491 Försäkringspremier		300: —		
531 Andel i stadens låneräntor enl. plan (bilaga 2)	13.314: 22			
541 Andel i stadens låneamortering enl. plan (bilaga 2)	9.089: 97	22.404: 19	24.504: 19	22.404: 19
d) Stadshotell:				
121 Pension enl. pensionsstat (bil. 4)		2.109: —		
122 Dyrtidstillägg		525: —		
351 Renhållning		2.000: —		
352 Sotning		500: —		
353 Vatten		3.000: —		
354 Värme (inklusive lön och bostad för eldare)		35.000: —		
411 Underhåll av byggnaden		10.000: —		
412 Anordn. av reservutg. m. m. Ra		25.000: —		
421 Underhåll av inventarier		1.000: —		
491 Försäkringspremier		1.600: —		
721 Utskylder		4.500: —	85.234: —	
e) Sundinska huset:				
351 Renhållning		650: —		
352 Sotning		75: —		
353 Vatten och elström		250: —		
Transport		975: —	438.335: 04	147.293: 54

Bgt 77

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	975: —	438.335: 04	147.293: 54
355 Hyra till Sundinska fonden	8.000: —		
411 Underhåll av byggnader	1.500: —		
491 Försäkringspremier	300: —		
721 Utskylder	300: —	11.075: —	
f) Tullhus:			
241 Telefon	70: —		
351 Renhållning	50: —		
352 Sotning	50: —		
353 Vatten	100: —		
411 Underhåll av byggnader	500: —		
421 Underhåll av inventarier	100: —		
491 Försäkringspremier	100: —	970: —	
g) Paviljong i Stadsparken:			
351 Renhållning	300: —		
352 Sotning	100: —		
354 Värme	2.000: —		
411 Underhåll av byggnaden	2.000: —		
491 Försäkringspremier	400: —		
721 Utskylder	700: —	5.500: —	
h) Hamnfastigheter:			
351 Renhållning	50: —		
352 Sotning	50: —		
353 Vatten	150: —		
411 Underhåll av byggnader	2.500: —		
412 Underhåll av järnvägsspår	2.000: —		
431 Underhåll av magasinsgator ..	2.000: —		
491 Försäkringspremier	500: —		
721 Utskylder	2.250: —	9.500: —	
i) Omnibustrafikstation:			
411 Underhåll av byggnaden	500: —		
491 Försäkringspremier	50: —		
721 Utskylder	350: —	900: —	
j) Omnibusgaraget:			
411 Underhåll	500: —		
491 Försäkringspremier	100: —		
721 Utskylder	1.000: —	1.600: —	
k) Carlsberg, Stensborg, Bjärby, Emaus, Lundby, Gideonsberg och Johannisberg:			
353 Vatten och sotning	500: —		
411 Underhåll av byggnader	5.000: —		
Transport	5.500: —	467.880: 04	147.293: 54

Bgt 78

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		5.500: —	467.880: 04	147.293: 54
412 Underhåll av väg till Johannisberg	500: —			
413 Underhåll av badplatsen vid Johannisberg	500: —			
414 Förbättring av väg till badplatsen	2.800: —			
415 Ytterligare arbeten å badplatsen vid Johannisberg	5.000: —	8.800: —		
491 Försäkringspremier		300: —		
711 Bidrag till anläggande av flygfält vid Johannisberg (totalkostnad kr. 100.000: —) 5:te året		10.000: —		
721 Utskylder		4.500: —	29.100: —	
l) Björnön:				
111 Avlöning till ordningsman enl. lönestat (bilaga 3)		3.390: —		
112 Dyrtidstillägg		847: 50		
241 Telefon		140: —		
411 Underhåll av byggnader		1.000: —		
412 Underhåll och förbättring av vägar och badplatser		3.000: —		
413 Utvidgning av badplatser		5.000: —		
491 Försäkringspremier		250: —		
711 Avverkningskostnad		1.500: —		
712 Skogsodling		500: —		
721 Utskylder		200: —	15.827: 50	
m) Hästholmarna:				
111 Arvode till ordningsmän		2.500: —		
411 Underhåll av byggnader		5.000: —		
412 Underhåll av badplatser		4.000: —		
491 Försäkringspremier		550: —		
721 Utskylder		600: —	12.650: —	
n) Mariabergets arkiv:				
353 Elektrisk ström		500: —		
411 Underhåll		200: —	700: —	
			526.157: 54	147.293: 54
Kapitalökningar.				
811 Inköp av fastighet n:r 3 i kvart. Kata (Stfm. 30/9 1943)		25.000: —		
812 Tilläggsanslag för nybyggnaden i kvart. Njord		61.217: 41		
Transport		86.217: 41	526.157: 54	147.293: 54

Bgt 79

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	86.217: 41	526.157: 54	147.293: 54
813 6:te årets amortering å del av köpeskilling för Björnön (Stfm. 20/12 1937 kr. 180.000: — att amorteras under 15 år)	12.000: —		
814 Bibliotek	50.000: —		
815 Ny förvaltningsbyggnad	150.000: —	298.217: 41	
Summa utgifter		824.374: 95	147.293: 54

Löpande inkomster.

a) Diverse fastigheter:			
931 Hyror och arrenden			
Stadens förvaltningar	42.682: 12		42.682: 12
Övriga	162.999: 03		
932 Pensionärshemsstyrelsens andel i fastighetsförvaltarens lön	950: —	206.631: 15	950: —
b) Rådhuset:			
931 Lokalhyror		9.000: —	9.000: —
bb) Byggnad i kv. Njord n:r 1:			
931 Hyror:			
Stadens andel i hyra och uppvärmning av tandklinik	10.600: —		10.600: —
Stadens förvaltningar	12.787: —		12.787: —
Övriga	21.900: —	45.287: —	
c) Polisstation:			
931 Hyror:			
Stadens förvaltningar	10.450: —		10.450: —
Övriga	2.440: —	12.890: —	
cc) Brandstation.			
931 Lokalhyra		32.404: 19	32.404: 19
d) Stadshotell:			
931 Hyror	57.007: 60		
932 Avgifter för vatten och värme	30.000: —	87.007: 60	
e) Sundinska huset:			
931 Hyror		13.248: —	
f) Tullhus:			
931 Bostadshyror		720: —	
g) Paviljong i Stadsparken:			
931 Hyror		15.000: —	
Transport		422.187: 94	118.873: 31

Bgt 80

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport			422.187: 94	118.873: 31
h) Hamnfastigheter:				
931 Hyror och arrenden				
Stadens förvaltningar		7.712: 50		7.712: 50
Övriga		46.292: 40	54.004: 90	
i) Omnibustrafikstation:				
931 Hyror			3.280: —	
j) Omnibusgaraget:				
931 Hyra			10.000: —	
k) Carlsberg, Stensborg, Bjärby, Emaus, Lundby, Gideonsberg, Johannisberg, Nordanby, Kristiansborg och Malma:				
931 Hyror och arrenden				
Stadens förvaltningar		22.500: —		22.500: —
Övriga		16.300: —	38.800: —	
l) Björnön:				
932 Arrenden		5.105: —		
933 Skogsprodukter		4.000: —	9.105: —	
m) Hästholmarna:				
931 Hyror			4.000: —	
n) Mariabergets arkiv:				
931 Hyror och arrenden			400: —	
Summa inkomster			541.777: 84	149.085: 81

21 B. Lantegendomar under eget bruk.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:				
101 Andel i renhållningsverkets kostnader		10.674: —		10.674: —
102 Direkta kostnader				
Pensioner enl. pensionsstat (bilaga 4)	4.175: —			
Dyrtidstillägg Fa	1.043: 75			
Olycksfallsförsäkring	1.000: —			
Sjukvård	300: —	6.518: 75	17.192: 75	
Administrationskostnader:				
241 Telefon			500: —	
Transport			17.692: 75	10.674: —

Bgt 81

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport			17.692: 75	10.674: —
Driftskostnader:				
311 Arbetareavlöningar		101.000: —		
321 Utsäde		10.000: —		
322 Fodervaror till ladugården		10.000: —		
323 Gödningsämnen		8.000: —		
324 Förbrukningsmateriel och div		6.000: —		
331 Elektrisk ström		3.200: —		
332 Ved, avverkningskostnad		1.900: —		
333 Driftskostnad för traktorer		3.000: —		
351 Arrenden		19.715: —		17.700: —
391 Utfodring av hästar	9.000: —			
„ „ svin	10.000: —			
„ „ får	2.000: —	21.000: —	183.815: —	
Underhållskostnader:				
411 Byggnader Fa		10.000: —		
412 Hägnader		500: —		
413 Grundförbättringar		2.000: —		
421 Hästar				
Hästskoning	1.500: —			
Veterinärkostnad	500: —	2.000: —		
422 Seldon		1.200: —		
423 Fordon och redskap		5.500: —		
491 Försäkringspremier		2.200: —	23.400: —	
Räntor och amorteringar:				
531 Ränta å av finansförvaltningen förskotterade medel:				
Inköp av jordbrukstraktor, 3 % å kr. 5.071: 95	152: 16			
Inköp av tröskverk, 3 % å kr. 4.125: 65	123: 77			
Vatten- och avloppsledningar vid Johannisberg, 3 % å kr. 8.750: —	262: 50	538: 43		538: 43
541 Andel i finansförvaltningens amortering å förskotterade medel		9.000: —	9.538: 43	9.000: —
Diverse utgifter:				
721 Utskylder		2.997: 59		
722 Arvode till ledamöter		100: —		
723 Kartering och kartläggning		2.000: —	5.097: 59	
			239.543: 77	37.912: 43
Transport			239.543: 77	37.912: 43

Bgt 82

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport			239.543: 77	37.912: 43
Kapitalökningar.				
821 Inköp av inventarier Fah			5.000: —	
Summa utgifter			244.543: 77	37.912: 43
Löpande inkomster.				
Försäljning:				
912 Jordbruksprodukter, Malma	57.000: —			
913 Jordbruksprodukter, Nordanby, Kristiansborg, Emaus, Gideonsberg och Johannisberg	100.000: —	157.000: —		
914 Mejeriprodukter		33.000: —		
915 Djur		20.000: —		
916 Trädgårdarna Malma och Johannisberg		2.800: —	212.800: —	
Utförda arbeten:				
921 Körningar och div. arbeten			20.000: —	
Hyror och arrenden:				
931 Hyror				
Renhållningsverk och svingård	2.000: —			2.000: —
Övriga hyror	15.000: —	17.000: —		
932 Arrenden				
Potatislotter		9.000: —	26.000: —	
Summa inkomster			258.800: —	2.000: —

21 C. Skogar.

Löpande utgifter.			
Personalkostnader:			
111 Löner och arvoden			
Jägmästare	500: —		
Bevakning och tillsyn	550: —	1.050: —	
121 Pension enligt pensionsstat (bilaga 4)	2.472: —		
122 Dyrtidstillägg	618: —	3.090: —	4.140: —
Underhållskostnader:			
411 Hägnader		200: —	
412 Dikning		200: —	
413 Diverse underhåll		400: —	
414 Skogsodling		2.000: —	
Transport		2.800: —	4.140: —

Bgt 83

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	2.800: —	4.140: —	
415 Avverkningskostnad	14.000: —		
416 Jaktvård	200: —		
417 Försäkringar	100: —	17.100: —	
Diverse utgifter:			
721 Utskylder		800: —	
Summa utgifter		22.040: —	

Löpande inkomster.

911 Skogsprodukter		36.900: —
931 Hyra för benupplag		50: —
932 Hyra för upplag av explosiv vara		50: —
Summa inkomster		37.000: —

22. Magistrat och rådhusrätt.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:			
111 Löner enl. lönestat (bilaga 3)..	72.082: —		
112 Dyrtidstillägg	13.336: 50		
113 Anslag för beredande av semester åt borgmästare och rådmän Fah	2.800: —		
114 Anslag för beredande av semester åt kontorsbiträden	700: —		
115 Tillfälliga biträden	1.000: —		
121 Pensioner enl. pensionsstat (bilaga 4)	5.210: —		
122 Dyrtidstillägg	2.525: —		
191 Olycksfallsförsäkring	60: —		
192 Sjukvård (för stadsvaktmästaren och kontorsbiträden)	150: —	97.863: 50	
Administrationskostnader:			
211 Kontorskostnader	2.500: —		
221 Annonsering och trycksaker ..	1.500: —		
241 Telefon	1.000: —		
251 Lokalhyror	4.000: —		4.000: —
Transport	9.000: —	97.863: 50	4.000: —

Bgt 84

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	9.000: —	97.863: 50	4.000: —
252 Värme	3.500: —		
253 Lyse	600: —		
254 Renhållning	2.100: —	15.200: —	
Underhållskostnader:			
421 Inventarier Fah		500: —	
Diverse utgifter:			
791 Oförutsedda utgifter	300: —		
792 Uppläggande av fastighetsböcker Ra	3.500: —		
793 Omkostnader för valförrättning Fa	4.600: —		
794 Anskaffning av valinventarier	1.600: —	10.000: —	
		123.563: 50	4.000: —
Kapitalökningar.			
821 Anskaffning av inventarier (därav dictafon kr. 2.200: —)		2.700: —	
Summa utgifter		126.263: 50	4.000: —

Löpande inkomster.

951 Sportler och registreringsavgifter för handelsfirmor		31.000: —
Summa inkomster		31.000: —

23. Kronouppbörds- och exekutionsväsen.

23 A. Kronouppbördsväsendet.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:			
111 Löner enl. lönestat (bilaga 3)		22.542: —	
112 Dyrtidstillägg		5.545: 50	
113 Löner och arvoden:			
Extra biträden å kronouppbördskontoret	8.500: —		
Extra biträden vid uppbörd	1.700: —		
Semestervikarie för kronouppbördskassören Fah	300: —		
Mantalsskrivningsombud	700: —	11.200: —	
Transport		39.287: 50	

Bgt 85

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		39.287: 50		
114 Dyrtidstillägg för stadigt anställda extra biträden		1.500: —		
121 Pensioner enl. pensionsstat (bilaga 4)		1.755: —		
122 Dyrtidstillägg		438: 75		
192 Sjukvård för skrivbiträden		90: —	43.071: 25	
Administrationskostnader:				
211 Kontorskostnader		800: —		
221 Annonsering och trycksaker		1.500: —		
241 Telefon		500: —		
251 Lokalhyra:				
Kronouppbördskontoret	2.150: —			2.150: —
Lokal för uppbörd	1.010: —	3.160: —		
252 Värme		800: —		800: —
253 Lyse		200: —		
254 Städning och renhållning		1.000: —		
291 Distribution av debetsedlar		1.050: —	9.010: —	
Underhållskostnader:				
421 Inventarier Fah			150: —	
Diverse utgifter:				
791 Oförutsedda utgifter			100: —	
			52.331: 25	2.950: —
Kapitalökningar.				
821 Anskaffning av inventarier			1.324: —	
Summa utgifter			53.655: 25	2.950: —

Löpande inkomster.

Avgifter:	
951 Debetsedelslösen, ersättning för värnskattedebitering och provision å landstingsmedel	21.000: —
Summa inkomster	21.000: —

23 B. Exekutionsväsendet.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:		
111 Löner enligt lönestat (bilaga 3)	27.936: —	
Transport	27.936: —	

Bgt 86

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		27.936: —		
112 Dyrtidstillägg		6.984: —		
113 Löner och arvoden:				
Semestervikarie för stadsfogden Fah	300: —			
Extra biträde åt stadsfogden	3.000: —			
Extra exekutor	3.300: —			
Extra biträden åt exekutorerna	4.500: —	11.100: —		
114 Dyrtidstillägg åt stadigt anställda extra biträden Fa		2.310: —		
121 Pensioner enligt pensionsstat (bilaga 4)		5.538: —		
122 Dyrtidstillägg		1.384: 50		
191 Olycksfallsförsäkring		75: —		
192 Sjukvård för exekutorer och ordinarie skrivbiträden		100: —	55.427: 50	
Administrationskostnader:				
211 Kontorskostnader		1.500: —		
221 Annonsering och trycksaker		900: —		
231 Kostnader för resor i tjänsten:				
Velocipedunderhåll	180: —			
Bil- och bussresor Fah	600: —	780: —		
241 Telefon		850: —		
251 Lokalhyra:				
Stadsfogdekontoret och exekutorernas tjänsterum		3.198: —		3.198: —
252 Värme		750: —		750: —
253 Lyse		100: —		
254 Städning och renhållning		1.000: —		
292 Kollektivförsäkring av uppbördsmedel		200: —	9.278: —	
Underhållskostnader:				
421 Inventarier Fah			200: —	
Diverse utgifter:				
791 Oförutsedda utgifter			100: —	
			65.005: 50	3.948: —
Kapitalökningar.				
821 Anskaffning av inventarier			3.564: —	
Summa utgifter			68.569: 50	3.948: —
Löpande inkomster.				
952 Stadsfogdens sportler			8.507: —	
Summa inkomster			8.507: —	

Bgt 87

Härav likvider mellan stadens förvaltningar

24. Polisväsen och fångvård.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:				
111 Löner enl. lönestat (bilaga 3)		285.381: —		
112 Dyrtidstillägg		70.871: 25		
113 Övriga löner och arvoden:				
Polisassistent	6.600: —			
Dyrtidstillägg	1.650: —			
Extra kvinnligt biträde åt kriminalpolisen	2.700: —			
Dyrtidstillägg	675: —			
Semester- och tjänstled. vikarier	13.000: —			
Vikarier för polismän under skolutbildningstid	2.950: —			
Extra skrivhjälp å polismästarens expedition	300: —			
Kvinnligt biträde å ordningsavdelningen	2.280: —			
Dyrtidstillägg	570: —	30.725: —		
121 Pensioner enl. pensionsstat (bilaga 4)		49.278: —		
122 Dyrtidstillägg		11.782: —		
191 Olycksfallsförsäkring		1.100: —		
192 Sjukvård och gymnastik		2.000: —		
193 Beklädnad och slitningsersättning		21.120: —		
193 a Beklädnad och slitningsersättning för vikarier		2.000: —		
194 Stipendium Fa		200: —	474.457: 25	
Administrationskostnader:				
211 Kontorskostnader		2.000: —		
221 Annonsering och trycksaker		1.200: —		
231 Bilar, radio och transporter		13.400: —		
241 Telefon		4.300: —		
251 Lokalhyror				
Hyra till fastighetsförvaltningen	10.000: —			10.000: —
Expeditionslokal för statspolisen	2.200: —			
Garage	450: —			450: —
Bårhus	300: —	12.950: —		300: —
Transport		33.850: —	474.457: 25	10.750: —

Bgt 88

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
	Transport	33.850: —	474.457: 25	10.750: —
252	Värme	6.500: —		
253	Lyse	1.600: —		
254	Städning	3.000: —		
291	Föreningsavgifter	210: —	45.160: —	
	Underhållskostnader:			
421	Inventarier	2.000: —		
422	Utrustningspersedlar och övningsmateriel	1.850: —		
423	Anskaffning av vapen och andra persedlar för nyanställd personal	3.500: —		
491	Försäkringspremier	475: —	7.825: —	
	Kostnader för vård och förplägnad:			
691	Fångar å straffängelset	500: —		
692	Anhållna	1.200: —	1.700: —	
	Diverse utgifter:			
791	Oförutsedda utgifter		1.000: —	
			530.142: 25	10.750: —
	Kapitalökningar.			
821	Anskaffning av inventarier:			
	Möbler för kriminal-, ordonnans- och polisassistentrum	2.500: —		
	Inköp av skrivmaskiner och velocipeder	2.000: —		
	Cykelställ å gården	1.100: —		
	Möbler för pikét- och vaktrum	500: —		
	Möbler för samlings-, lektions- och föreläsningsrummet	2.800: —		
	Inköp av bil, radioanläggning samt annan teknisk utrustning i enlighet med Sfms beslut 26/8 1943	38.000: —	46.900: —	
	Summa utgifter		577.042: 25	10.750: —

Löpande inkomster.

	Statsbidrag för stats- och reservpolisen:			
941	Avlöning av statspolis	33.000: —		
	Dyrtidstillägg	8.200: —	41.200: —	
942	Avlöning av reservpolis		2.150: —	
943	Pensioneringskostnader		5.488: 26	
944	Beklädnad och diverse		2.640: —	
	Transport		51.478: 26	

Bgt 89

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		51.478: 26		
945 Olycksfallsförsäkring och sjukvård		200: —		
946 Lokalkostnader, telefon och diverse		3.700: —	55.378: 26	
Avgifter:				
951 Polismästarens och stadsfiskalens sportler			2.000: —	
Summa inkomster			57.378: 26	

27. Folkpensionering.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:			
111 Löner och arvoden:			
Ordförande, tillika sekreterare	900: —		
Skrivbiträde	3.200: —		
Dagtraktamenten för ledamöter i pensionsnämnder	600: —	4.700: —	
112 Dyrtidstillägg		800: —	5.500: —
Administrationskostnader:			
221 Annonser och kungörelser		140: —	
222 Trycksaker och diverse		400: —	
241 Telefon		125: —	
251 Lokalhyra och städning		950: —	
291 Läkarundersökningar		300: —	1.915: —
Övriga bidrag:			
611 Tilläggspensioner och barnbidrag			228.000: —
Summa utgifter			235.415: —

28. Övrig förvaltning.

28 A. Stadsfullmäktige, Drätselkammare och Stadsrevision.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:		
111 Löner och arvoden		
Stadsfullmäktiges ordförande	300: —	
Transport	300: —	

Bgt 90

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	300: —		
Drätselkammarens ordförande	1.200: —		
Löne- och avtalsnämndens ordförande	400: —		
Revisionsarvoden	13.550: —	15.450: —	
Administrationskostnader:			
231 Resor och mindre utredningar	4.000: —		
232 Representation	3.000: —		
241 Telefon	140: —		
242 Reklam Ra	5.000: —	12.140: —	
Summa utgifter		27.590: —	

Löpande inkomster.

991 Andelar i revisionsarvoden			
Fattigvård	1.900: —		
Renhållningsverk	650: —		
Tekniska verk	5.000: —	7.550: —	7.550: —
Summa inkomster		7.550: —	7.550: —

28 B. Stadskansli.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:		
111 Löner enligt lönestat (bilaga 3)	59.022: —	
112 Dyrtidstillägg	12.521: —	
113 Övriga löner och arvoden:		
Extra biträden	5.000: —	
114 Dyrtidstillägg	1.250: —	
121 Pensioner enligt pensionsstat (bilaga 4)	13.678: 50	
122 Dyrtidstillägg	2.513: —	
191 Olycksfallsförsäkring	75: —	
192 Sjukvård (för vaktmästare och skrivbiträden)	120: —	94.179: 50
Administrationskostnader:		
211 Kontorskostnader	2.000: —	
212 Böcker och tidskrifter	500: —	
221 Annonsering och trycksaker	15.000: —	
231 Bilresor	500: —	
241 Telefon	2.000: —	
242 Post	1.000: —	
Transport	21.000: —	94.179: 50

Bgt 91

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	21.000: —	94.179: 50	
251 Lokalhyra	3.000: —		3.000: —
252 Värme	2.500: —		
253 Lyse	600: —		
254 Städning	3.000: —	30.100: —	
Underhållskostnader:			
421 Inventarier		500: —	
Diverse utgifter:			
791 Oförutsedda utgifter		500: —	
		125.279: 50	3.000: —
Kapitalökningar.			
821 Inköp av inventarier		1.500: —	
Summa utgifter		126.779: 50	3.000: —

28 C. Stadskamrerarekontor.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:			
111 Löner enligt lönestat (bilaga 3)	35.529: —		
112 Dyrtidstillägg	8.690: —		
113 Övriga löner och arvoden:			
Extra och tillfälliga biträden	10.000: —		
114 Dyrtidstillägg	2.000: —		
191 Olycksfallsförsäkring	70: —		
192 Sjukvård (för skrivbiträden)	100: —	56.389: —	
Administrationskostnader:			
211 Kontorskostnader	2.000: —		
221 Annonsering och trycksaker	2.000: —		
241 Telefon	500: —		
242 Post	1.000: —		
251 Lokalhyra	6.400: —		5.400: —
(Därav för uppbörd av utskylder kr. 1.000: —)			
252 Värme	3.000: —		
253 Lyse	400: —		
254 Städning	3.000: —		
291 Inbrotts- och garantiförsäkring	203: 75		
292 Distribuering av debetsedlar	1.000: —	19.503: 75	
Underhållskostnader:			
421 Inventarier	1.000: —		
491 Försäkringspremier	220: —	1.220: —	
Transport		77.112: 75	5.400: —

Bgt 92

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		77.112: 75	5.400: —
Diverse utgifter:			
791 Oförutsedda utgifter		100: —	
		77.212: 75	5.400: —
Kapitalökningar.			
821 Inventarier		1.000: —	
Summa utgifter		78.212: 75	5.400: —
Löpande inkomster.			
991 Byggnadskontorets och byggnadsnämndens andel i lokalkostnader		7.000: —	7.000: —
Summa inkomster		7.000: —	7.000: —

28 D. Byggnadskontor.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:				
111 Löner enligt lönestat (bilaga 3)		70.068: —		
112 Dyrtidstillägg		16.611: —		
113 Övriga löner och arvoden		19.710: —		
114 Dyrtidstillägg		4.930: —		
121 Pensioner enligt pensionsstat (bilaga 4)		34.911: —		
122 Dyrtidstillägg		8.640: —		
191 Olycksfallsförsäkring		150: —		
192 Sjukvård		150: —	155.170: —	
Administrationskostnader:				
211 Kontorskostnader		1.000: —		
213 Facklitteratur		300: —		
221 Annonser		300: —		
231 Bilskjutsar		4.000: —		
241 Telefon		1.500: —		
251 Andel i lokalkostnader		3.500: —		3.500: —
262 Hantlangning för utredningar		1.500: —	12.100: —	
Underhållskostnader:				
421 Inventarier		200: —		
422 Hästar				
Utfodring och skötsel	6.000: —			
Hästskoning och försäkring..	1.000: —	7.000: —		
Transport		7.200: —	167.270: —	3.500: —

Bgt 93

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	7.200: —	167.270: —	3.500: —
423 Körredskap	1.000: —		
491 Försäkringspremier	250: —	8.450: —	
Diverse utgifter:			
491 Resor och oförutsedda utgifter		500: —	
		176.220: —	3.500: —
Kapitalökningar.			
821 Inköp av inventarier		1.000: —	
Summa utgifter		177.220: —	3.500: —
Löpande inkomster.			
991 Andel i administrationskostnader från gatu- och väghållning		47.000: —	47.000: —
992 Fastighetsförvaltningens andel i löner		10.400: —	10.400: —
Summa inkomster		57.400: —	57.400: —

28 E. Byggnadsnämnd.

Ea) Stadsarkitektkontoret:

Löpande utgifter.

Personalkostnader:			
111 Löner enl. lönestat (bilaga 3)		20.115: —	
112 Dyrtidstillägg		4.453: —	
113 Övriga arvoden:			
Arkitekt	6.600: —		
Byggnadsinspektör	6.000: —		
Praktikanter	1.500: —	14.100: —	
114 Dyrtidstillägg		3.275: —	
121 Pensioner enl. pensionsstat (bilaga 4)		3.000: —	
122 Dyrtidstillägg		750: —	
191 Olycksfallsförsäkring		25: —	
192 Sjukvård		25: —	45.743: —
Administrationskostnader:			
211 Rit- och skrivmateriel, tryckning av kartor, fotomateriel		2.500: —	
212 Stadsplanemodeller Fa		500: —	
Transport		3.000: —	45.743: —

Bgt 94

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
	Transport	3.000: —	45.743: —	
213	Facklitteratur	300: —		
221	Annonser	500: —		
231	Bilskjutsar	200: —		
241	Telefon	400: —		
242	Postavgifter	400: —		
251	Andel i lokalkostnader	3.500: —		3.500: —
291	Resolutioner, kallelsekostnader m. m.	200: —	8.500: —	
	Underhållskostnader:			
421	Inventarier		100: —	
	Diverse utgifter:			
791	Oförutsedda utgifter, resor m.m.	400: —		
792	Generalplanen Fa	14.000: —	14.400: —	
			68.743: —	3.500: —
	Kapitalökningar.			
821	Nyanskaffning av inventarier		400: —	
	Summa utgifter		69.143: —	3.500: —

Löpande inkomster.

951	Avgifter för byggnadslov och protokollslösen	12.400: —	
952	Kopiering m. m.	600: —	13.000: —
	Summa inkomster		13.000: —

Eb) Stadsingenjörskontoret:

Löpande utgifter

	Personalkostnader:			
111	Löner enligt lönestat (bil. 3)		29.826: —	
112	Dyrtidstillägg		7.457: —	
113	Övriga löner och arvoden:			
	2 st. mätningstekniker	8.400: —		
	1 st. mätningsbiträde	3.000: —		
	Kartriterska	2.400: —	13.800: —	
114	Dyrtidstillägg		3.300: —	
121	Pension enl. pensionsstat (bil 4)		4.704: —	
122	Dyrtidstillägg		1.176: —	
191	Olycksfallsförsäkring		100: —	
192	Sjukvård		50: —	60.413: —
	Transport			60.413: —

Bgt 95

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		60.413: —	
Administrationskostnader:			
211 Rit- och skrivmateriel	1.000: —		
213 Facklitteratur	100: —		
221 Annonser	100: —		
231 Bilskjutsar	400: —		
241 Telefon	350: —		
242 Postavgifter	200: —		
251 Lokalkostnader	2.000: —		2.000: —
262 Hantlangning och materiel Fa..	15.000: —		
263 Nya polygonpunkter	300: —		
291 Resolutioner, kallelsekostnader, porto m. m.	500: —	19.950: —	
Underhållskostnader:			
421 Inventarier		400: —	
Diverse utgifter:			
791 Oförutsedda utgifter, resor m. m.	300: —		
792 Generalplanen Fa	22.200: —	22.500: —	
		103.263: —	2.000: —
Kapitalökningar			
821 Nyanskaffning av inventarier ..		200: —	
Summa utgifter		103.463: —	2.000: —
Löpande inkomster.			
951 Mätningsförrättningar		18.000: —	3.000: —
Summa inkomster		18.000: —	3.000: —

29. Diverse utgifter och inkomster.

29 A. Anslag till allmännyttiga ändamål.

Löpande utgifter.

691 Fasta anslag:		
Barnkrubban (28/12 1918) ..	6.000: —	
Barnhemmet för flickor (28/12 1918)	1.500: —	
Natthärbärget	1.000: —	
Länsarbetsnämnden	6.000: —	
Transport	14.500: —	

Bgt 96

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
	Transport	14.500: —		
	Barnhemmet "Sparvboet" (21/12 1911 och 28/12 1918)	2.500: —		
	Frälsningsarméns slumverksamhet (26/10 1916, 28/12 1918)	1.200: —		
	Västerås Gymnastikförening	2.000: —		
	Västmanlands Fornminnesförening	6.000: —		
	Västerås stads förening mot tuberkulos	3.000: —		
	Föreningen Västerås Skollovskolonier	26.500: —		
	Föreningen Västerås Skollovskolonier, del av anslag för uppförande av byggnader vid sjön Usken (Stfm. 28/11 1940) 4:de årets amortering (slutamorterat 1945)	22.750: —		
	Stadens andel i hyra och uppvärmning av tandkliniken	10.600: —	89.050: —	10.600: —
692	Frilufts- och folkkonserter		3.500: —	
693	Erkända sjukkassor i Västerås		14.625: —	
694	Värdet av tomterna n:ris 1528 EP, 1922 B, 266 E, överlåtna till H. S. B:s i Västerås stiftelse Solgårdar		35.000: —	
695	Föreningen Västerås Idrottshall		5.000: —	
696	Västmanlands läns Husmoderssemesternämnd Fah		500: —	
	Summa utgifter		147.675: —	10.600: —

29 Aa. Barnstugor.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:

111	Löner enligt lönestat (bilaga 3)		3.390: —	
112	Övriga löner och arvoden:			
	Ledarinnor	14.500: —		
	Extra slöjdlärare	350: —		
	Läkare	1.300: —	16.150: —	
113	Dyrtidstillägg		4.889: —	
121	Pensioner enligt pensionsstat (bilaga 3)		875: —	25.304: —
	Transport			25.304: —

Bgt 97

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		25.304: —	
Administrationskostnader:			
221 Annonser och trycksaker	180: —		
241 Telefon	200: —		
242 Post	60: —	440: —	
Underhållskostnader:			
421 Underhåll av inventarier	200: —		
491 Försäkringspremier	20: —	220: —	
Sjukvård:			
631 Sjukvårdsartiklar		90: —	
Lokalkostnader:			
651 Lokalhyra	1.100: —		400: —
652 Uppvärmning, vatten och belysning	500: —		
653 Städning och tvätt	2.575: —	4.175: —	
Undervisningsmateriel:			
661 Lek- och arbetsmateriel		2.500: —	
Diverse utgifter:			
691 Bespisning	8.000: —		
792 Dagkoloniverksamhet å Östra holmen	1.400: —		
793 Oförutsedda utgifter	650: —	10.050: —	
		42.779: —	400: —
Kapitalökningar.			
821 Inköp av inventarier		300: —	
Summa utgifter		43.079: —	400: —
Löpande inkomster.			
941 Återbetalda löner		600: —	
942 Bidrag från fonder		500: —	
951 Avgifter		9.000: —	
Summa inkomster		10.100: —	

29 Ab. Pensionärshem.

Löpande utgifter.

a) Tenngatan:		
111 Arvode till gårdskarl och eldare	700: —	
Transport	700: —	

Bgt 98

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	700: —		
112 Arvode till vice värd	250: —		250: —
241 Telefon	70: —		
351 Renhållning	100: —		
352 Sotning	80: —		
353 Lyse och vatten	350: —		
354 Värme	4.000: —		
355 Hyra till drätselkammaren (1½ % av fastighetsvärdet)	3.525: —		3.525: —
411 Underhåll av byggnaden	1.000: —		
491 Försäkring	321: —		
791 Oförutsedda utgifter	250: —	10.646: —	
b) Föreningsgatan:			
111 Arvode till gårdskarl och eldare	450: —		
112 Arvode till vice värd	125: —		125: —
241 Telefon	70: —		
351 Renhållning	50: —		
352 Sotning	40: —		
353 Lyse och vatten	125: —		
354 Värme	1.300: —		
355 Hyra till drätselkammaren (1½ % av fastighetsvärdet	1.450: —		1.450: —
411 Underhåll av byggnader	700: —		
491 Försäkring	82: —		
791 Oförutsedda utgifter	100: —	4.492: —	
c) Malmabergsgatan:			
111 Arvode till gårdskarl och eldare	400: —		
112 Arvode till vice värd	125: —		125: —
241 Telefon	70: —		
351 Renhållning	50: —		
352 Sotning	40: —		
353 Lyse och vatten	250: —		
354 Värme	2.000: —		
355 Hyra till drätselkammaren (1½ % av fastighetsvärdet)	1.840: —		1.840: —
411 Underhåll av byggnader	600: —		
491 Försäkring	100: —		
791 Oförutsedda utgifter	100: —	5.575: —	
d) Jakobsberg:			
111 Arvode till gårdskarl och eldare	1.200: —		
112 Arvode till vice värd	200: —		200: —
241 Telefon	70: —		
351 Renhållning	100: —		
352 Sotning	75: —		
Transport	1.645: —	20.713: —	7.515: —

Bgt 99

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	1.645: —	20.713: —	7.515: —
353 Lyse och vatten	350: —		
354 Värme	3.500: —		
355 Hyra till drätselkammaren (1½ % av fastighetsvärdet)	3.175: —		3.175: —
411 Underhåll av byggnader	500: —		
491 Försäkringspremier	150: —		
791 Oförutsedda utgifter	250: —	9.570: —	
e) Kullen:			
111 Arvode till gårdskarl och eldare	1.500: —		
112 Arvode till vice värd	250: —		250: —
241 Telefon	70: —		
351 Renhållning	100: —		
352 Sotning	100: —		
353 Lyse och vatten	350: —		
354 Värme	5.000: —		
355 Hyra till drätselkammaren (1½ % av fastighetsvärdet)	5.700: —		5.700: —
411 Underhåll av byggnader	500: —		
491 Försäkringspremier	250: —		
791 Oförutsedda utgifter	150: —		
821 Inköp av diverse inventarier	500: —	14.470: —	
Summa utgifter		44.753: —	16.640: —

Löpande inkomster.

a) Tenngatan:			
931 Hyror:			
Pensionärer	6.150: —		
Garage	400: —		
Barnstuga	400: —	6.950: —	400: —
b) Föreningsgatan:			
931 Hyror:			
Pensionärer		3.150: —	
c) Malmabergsgatan:			
931 Hyror:			
Pensionärer		3.150: —	
d) Jakobsberg:			
931 Hyror:			
Pensionärer	4.950: —		
Gårdskarl	1.200: —	6.150: —	
Transport		19.400: —	400: —

Bgt 100			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		19.400: —	400: —
e) Kullen:			
931 Hyror:			
Pensionärer	7.650: —		
Gårdskarl	1.200: —	8.850: —	
Summa inkomster		28.250: —	400: —

29 B. Skattetaxering.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:		
111 Löner och arvoden		1.800: —
Administrationskostnader:		
211 Kontorskostnader	250: —	
221 Annonser	150: —	
231 Traktamentsersättning	2.000: —	
251 Lokalkostnader		
Lyse och städning	100: —	2.500: —
Summa utgifter		4.300: —

29 C. Medel till oförutsedda utgifter.

Löpande utgifter.

791 Förslagsanslag till oförutsedda utgifter		149.407: 96
792 Till fond för bostadssubv. Ra ..		200.000: —
793 Till drätselkammarens förfogande		5.000: —
Summa utgifter		354.407: 96

29 D. Ofördelade utgifter och inkomster.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:		
111 Kostnad för utsättning av bord på salutorg	500: —	
112 Arvode till vägare vid Köttbesiktningsbyrån	540: —	
121 Pension enligt pensionsstat (bilaga 4)	1.497: —	
Transport	2.537: —	

Bgt 101

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	2.537: —		
122 Dyrtidstillägg	374: 25		
191 Olycksfallsförsäkring av drätselkammarens arbetare	9.000: —		
192 Sjukvård och sjukavlöning till drätselkammarens arbetare	7.000: —	18.911: 25	
Administrationskostnader:			
291 Föreningsavgifter			
Svenska stadsförbundet	3.663: —		
Svenska städernas förhandlingsorganisation	1.048: —		
292 Övriga administrationskostnader			
Svenska stadsförbundets tidskrift	975: —	5.686: —	
Diverse utgifter:			
731 Försvarsberedskapsbidrag till kommunalarbetare	5.000: —		
732 Inköp av konstverk	1.500: —		
733 Porträttmålning och fotografering av stadsbilder	3.000: —		
734 För utarbetande av Västerås stads kommunala historia Ra	5.000: —		
735 Anslag till avskrivning av fordringar	1.000: —		
736 Tomtindelning av främmande mark	2.000: —		2.000: —
737 För uppläggning av gatumarksregister o. äganderättskarta Ra	6.000: —		
738 Avsättning för hamnrörelsen	100.000: —	123.500: —	
Summa utgifter		148.097: 25	2.000: —
Löpande inkomster.			
Bidrag:			
941 Källarfrihetsmedel		349: 89	
Avgifter:			
952 Vågavgifter från köttbesiktningsbyrån		540: —	
Övriga inkomster:			
991 Bötesmedel	1.000: —		
992 Hamnens andel i stadens allmänna förvaltningskostnader	4.000: —		4.000: —
999 Diverse inkomster			
Försäljn. av trycksaker m. m.	100: —	5.100: —	
Summa inkomster		5.989: 89	4.000: —

Bgt 102

Härav likvider mellan stadens förvaltningar

29. E. Allmänt luftskydd.

Löpande utgifter.

a) Luftskyddsbyrån och utrymningsbyrån:				
111 Löner och arvoden:				
Vikarie för föreståndare å luftskyddsbyrån	2.880: —			
Vikarie för tvenne manliga biträden	5.760: —			
Arvode till materielvårdare	2.700: —			
Ett kvinnligt biträde å luftskyddsbyrån	2.280: —			
Ett kvinnligt biträde å utrymningsbyrån	2.280: —			
Utrymningschef	1.000: —			
Byggnadstekniskt biträde å luftskyddsbyrån	5.040: —			
Dyrtidstillägg å kr. 15.900: —	3.975: —	25.915: —		
221 Trycksaker och skrivmateriel		700: —		
222 Tidskrifter och litteratur		100: —		
231 Transportkostnader		300: —		
232 Underhåll av luftskyddsmateriel		300: —		
241 Telefoner		600: —		
251 Hyra för förrådslokaler		3.700: —		300: —
252 Städning och belysning i expeditionslokalerna		350: —		
491 Försäkringspremier		200: —	32.165: —	
b) Utbildning:				
111 Utbildning av beredskapsavdelningar, anordnande av instruktionskurser m. m.		2.000: —		
231 Utbildning av en tjänstegrenschef för det allmänna luftskyddet	200: —			
Studiebesök vid luftskyddsövningar å annan ort	300: —	500: —	2.500: —	
c) Luftskyddscentralen:				
111 Ersättning till eldare		540: —		
241 Telefon till luftskyddscentralen, förläggningsplatserna för aktiv personal samt rapportställena		1.300: —		
252 Värme		3.000: —		
253 Elektrisk ström för kraft, belysning och värme		900: —		
Transport		5.740: —	34.665: —	300: —

Bgt 103

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	5.740: —	34.665: —	300: —
791 Oförutsedda utgifter	200: —		
792 Omändring av luftskyddscentralen (Kostnad kr. 30.000: —. Avgår i årets stat upptaget anslag kr. 8.000: —)	22.000: —	27.940: —	
e) Blockgrupperna:			
331 Bränsle och olja till motorsprutor	500: —		
421 Underhåll av motorsprutor, slang och annan redskap	300: —	800: —	
f) Branddammar:			
791 1 st. branddamm		11.000: —	
h) Skyddsrummen:			
253 Elektrisk ström	200: —		
791 Oförutsedda utgifter	200: —		
792 Splitterskydd vid 14 rapportställen (Kostnad kr. 20.000: —. Avgår i årets budget upptaget anslag kr. 7.000: —)	13.000: —	13.400: —	
i) Utrymning och socialtjänst:			
791 Diverse kostnader		1.500: —	
k) Ordningshållningen:			
791 Avstängningsmateriel		250: —	
l) Sjukvårdstjänsten:			
791 Anordnande av större förbandsplats		15.000: —	
		104.555: —	300: —
Kapitalökningar.			
e) Blockgrupperna:			
821 4 st. motorsprutor "Albin"	12.800: —		
d) Brandtjänsten:			
821 Kompletterings- och reservmateriel	1.600: —	14.400: —	
Summa utgifter		118.955: —	300: —
Löpande inkomster.			
941 Bidrag från Badelunda kommun för planläggning av luftskyddet i Skiljebo		470: —	
Transport		470: —	

Bgt 104

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport			470: —	
942 Beräknat statsbidrag till luftskyddscentralens omändring ..		14.665: —		
Telefonanordningar å rapportställen		332: —		
Splitterskydd vid rapportställen		8.665: —		
Inrättande av hjälpplats		10.000: —	33.662: —	
Summa inkomster			34.132: —	

29 F. Kristidsnämnd.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:				
112 Löner och arvoden:				
Ordförande	600: —			
Sekreterare	600: —			
1 föreståndare	5.400: —			
1 assistent	4.800: —			
1 biträde	3.900: —			
„	3.120: —			
„	2.640: —			
„	2.640: —			
„	2.340: —			
„	1.920: —			
„	1.800: —	29.760: —		
113 Dyrtidstillägg		6.170: —		
114 Kortutdelningar och tillfälliga arvoden		10.000: —	45.930: —	
Administrationskostnader:				
211 Kontorskostnader		2.000: —		
221 Annonsering		800: —		
241 Telefon		700: —		
251 Lokalhyra för expeditionen		3.000: —		3.000: —
252 Lokalhyra för kortutdelningar..		1.500: —		
253 Städning		1.000: —	9.000: —	
Diverse utgifter:				
791 Oförutsedda utgifter		500: —		
792 Lagringsersättning för ved		3.500: —	4.000: —	
			58.930: —	3.000: —
Kapitalökningar.				
821 Inköp av inventarier			1.500: —	
Summa utgifter			60.430: —	3.000: —

Bgt 105

Härav likvider mellan stadens förvaltningar

29 G. Familjebidragsnämnd.

Löpande utgifter:

Personalkostnader.			
112 Löner och arvoden:			
Sekreterare		2.400: —	
Expeditionsföreståndare	4.800: —		
Kassörska	3.300: —		
Assistent kvinnlig	3.000: —		
Manligt biträde för hemortslöneavdelningen	3.000: —		
Kvinnligt biträde	2.400: —		
Dito	2.280: —		
Dito	1.920: —		
Manligt skrivbiträde	1.920: —	22.620: —	
Dyrtidstillägg		5.655: —	
Till avlöning av extra arbetskraft		8.000: —	38.675: —
Administrationskostnader.			
211 Porton och telefon		3.000: —	
212 Hyra, lyse och städning		4.000: —	
213 Kontorsmateriel och tryckningskostnader		3.000: —	10.000: —
Övriga utgifter:			
711 Familjebidrag, kommunandel		81.000: —	
791 Oförutsedda utgifter		3.000: —	84.000: —
			132.675: —
Kapitalökningar.			
821 Anskaffning av inventarier			2.000: —
Summa utgifter			134.675: —

29 H. Hyresnämnd.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:			
113 Övriga löner och arvoden:			
Arvoden till nämndens ordförande och ledamöter		3.900: —	
Arvode till sekreterare		1.800: —	
Expeditions- och skrivbiträde		900: —	
Sakkunniga		300: —	6.900: —
Transport			6.900: —

Bgt 106

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		6.900: —	
Administrationskostnader:			
211 Kontorskostnader	300: —		
231 Bilskjutsar	350: —		
242 Postavgifter	400: —	1.050: —	
Diverse utgifter:			
791 Oförutsedda kostnader		200: —	
Summa utgifter		8.150: —	

29 I. Hemsysternämnd.

Löpande utgifter.

111 Löner enligt lönestat (bil. 3)..	3.360: —	
112 Dyrtidstillägg	840: —	
191 Sjuk- och olycksfallsförsäkring	100: —	
192 Hyra för bostad åt hemsystrarna jämte vatten och lyse	1.500: —	5.800: —
Administrationskostnader:		
241 Telefon	70: —	
242 Ersättning för cykelslitage och busskort	150: —	
243 Övriga utgifter	400: —	620: —
Summa utgifter		6.420: —

Löpande inkomster.

911 Ersättning för lämnad hemsysterhjälp i familjer.....	500: —
Summa inkomster	500: —

30. Underskott och överskott från tidigare år.

Löpande inkomster

A. Allmänt överskott från år 1942..	81.501: 85
Summa inkomster	81.501: 85

Uppgift

å Västerås stads låneskuld den 1 januari 1944, samt årliga annuiteter därå intill år 1968.

År	Lånebelopp vid årets början	Räntesats	Ränta	Amortering	Summa annuitet
1944	15.879.109: 17	3,57	567.077: 35	902.457: 49	1.469.534: 84
1945	14.976.651: 68	3,57	534.700: 45	931.758: 97	1.466.459: 42
1946	14.044.892: 71	3,57	501.250: 79	966.065: 61	1.467.316: 40
1947	13.078.827: 10	3,57	466.556: 11	1.002.481: 74	1.469.037: 85
1948	12.076.345: 36	3,57	430.533: 18	934.614: 22	1.365.147: 40
1949	11.141.731: 14	3,58	398.415: 77	879.294: 13	1.277.709: 90
1950	10.262.437: 01	3,57	366.227: 66	913.816: 06	1.280.043: 72
1951	9.348.620: 95	3,56	332.785: 86	792.483: 06	1.125.268. 92
1952	8.556.137: 89	3,55	303.986: 05	823.272: 54	1.127.258: 59
1953	7.732.865: 35	3,54	274.057: 85	855.031: 73	1.129.089: 58
1954	6.877.833: 62	3,53	242 970: 29	887.830: 97	1.130.801: 26
1955	5.990.002: 65	3,52	210.672: 01	857.734: 18	1.068.406: 19
1956	5.132.268: 47	3,50	179.549: 66	840 598: 55	1.020.148: 21
1957	4.291.669: 92	3,48	149.465: 64	764.046: 86	913.512: 50
1958	3.527.623: 06	3,51	123.834: 22	707.713: 94	831.548: 16
1959	2 819.909: 12	3,52	99.271: 46	693.093: 19	792.364: 65
1960	2.126.815: 93	3,57	75.837: 87	540.999: 21	616.837: 08
1961	1.585.816: 72	3,54	56.072: 81	467.836: 31	523.909: 12
1962	1.117.980: 41	3,53	39.415: 76	387.148: 30	426.564: 06
1963	730.832: 11	3,97	27.303: 14	166.048: 79	193.351: 93
1964	564.783: 32	3,94	20.462: 15	172.085: 92	192.548: 07
1965	392.697: 40	3,87	13.368: 08	179.104: 24	192.472: 32
1966	213.593: 16	3,70	7.235: 41	133.473: 16	140.708: 57
1967	80.120: —	3,50	2.115: —	39.358: —	41.473: —
1968	40.762 —	3,50	713: —	40.762: —	41.475: —
		Medel % 3,55			
		Summa kronor	5.423.877: 57	15.879.109: 17	21.302.986: 74

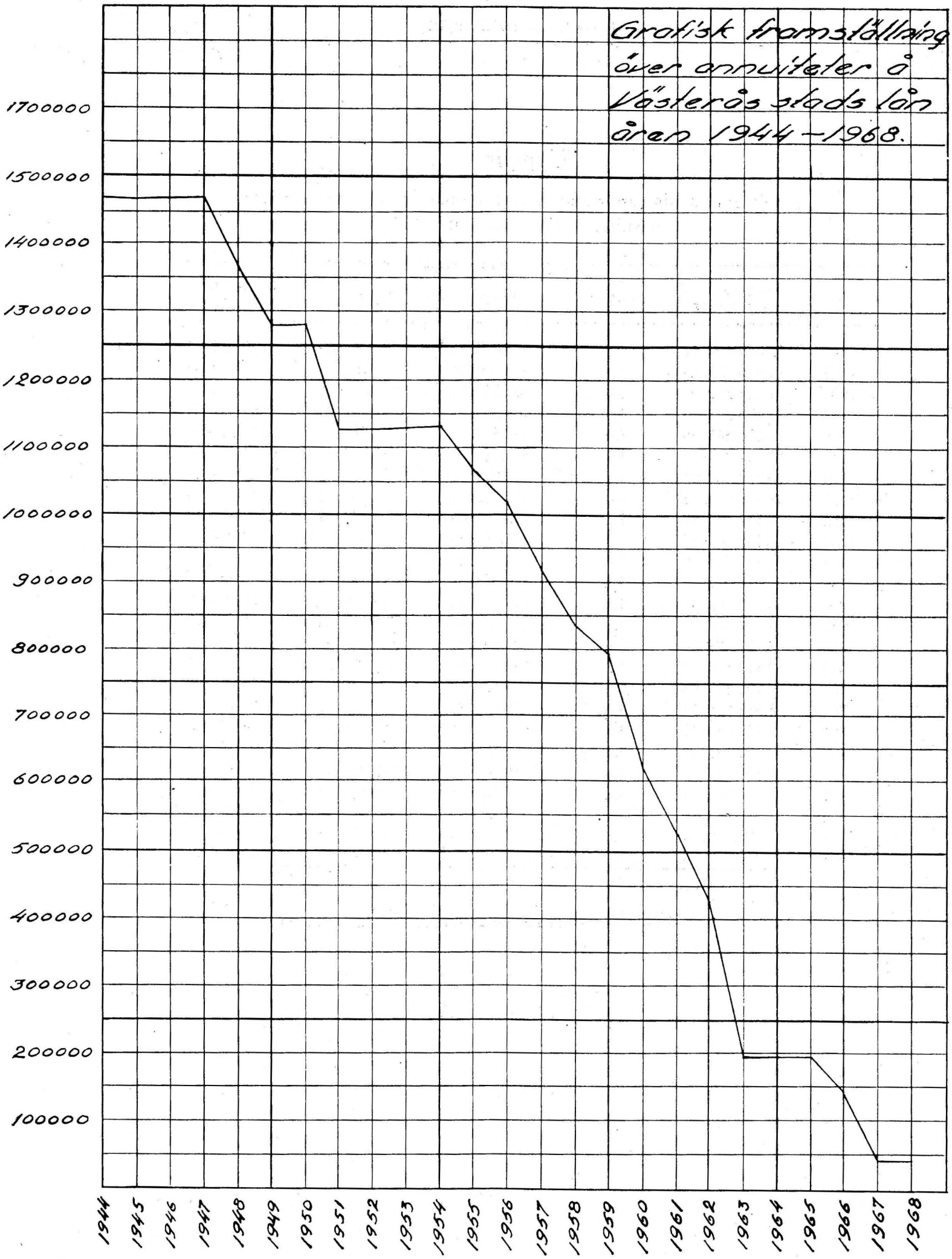
Grafisk framställning
över annuiteter å
Västerås stads lån
åren 1944–1968.
1700000
1500000
1400000
1300000
1200000
1100000
1000000
900000
800000
700000
600000
500000
400000
300000
200000
100000
1944
1945
1946
1947
1948
1949
1950
1951
1952
1953
1954
1955
1956
1957
1958
1959
1960
1961
1962
1963
1964
1965
1966
1967
1968

Bgt 109

Uppgift

om upplåning, folkmängd, antal skattekronor och uttaxering till den borgerliga kommunen under nedan angivna år.

Upplånat under åren	Lånenummer	Oguldet lånebelopp den 1/1 1944	Folkmängd	Antal skattekronor	Uttaxering per skattekrona
1902			12.592	37 387: 97	4: 53
1903			13.292	36.683: 93	5: 15
1904			14.230	42.641: 40	5: 55
1905			15.142	44.997: 63	5: 58
1906			15.970	50.501: 97	5: 60
1907	52	380.212: 40	16.624	53 460: 50	5: 57
1908			17.004	64.476: 50	6: 63
1909			17.606	76.642: 46	6: 29
1910	51	942.835: 25	19.145	83.443: 85	6: 48
1911			19.803	79.198: 49	6: 39
1912			20.881	92.810: 50	6: 42
1913			21.941	93.673: 50	6: 41
1914			23.227	109.197: 20	6: 36
1915			24.403	129.804: 40	6: 40
1916	3, 29	633.180: 77	25.408	145.280: 80	6: 40
1917	4	141.568: 96	25.509	197.761: 30	6: 45
1918	5, 6, 67, 68	427.293: 40	[1]28.571	323.836: 98	6: 52
1919	72	1.935.000: —	29.530	419.136: 80	7: 25
1920	7, 8	202.178: 87	30.633	483.052: 80	8: —
1921	9	24.177: 40	30.662	565.794: 80	8: —
1922	91, 92	1.387.299: 76	30.337	454.494: 80	10: —
1923			30.021	294.147: 10	9: —
1924	50	518.875: 09	29,920	222.740: 80	9: —
1925	10	17.885: 94	[2]29.215	228.351: 20	9: —
1926	11, 17, 18, 19	452.512: 74	29.059	245.128: 50	9: 02
1927	12	11.739: 70	29.119	276.890: 16	9: —
1928	13, 61—65	448.470: 53	29.578	281.858: 46	9: —
1929	14	18.094: 61	29.921	294.721: 04	9: —
1930	15	28.889: 72	30.376	324.947: 09	8: 60
1931	16	9.939: 95	30.647	362.515: 90	7: 97
1932	31, 84, 85	1.302 328: 02	30.913	375.128: 12	7: 98
1933			31.229	356.952: 06	7: 90
1934			31.794	348.096: 36	7: 76
1935	53	451.166: 17	32.570	320.206: 11	7: 82
1936	59	1.328.464: 03	33.834	379.313: 26	7: 07
1937	60	896.668: 08	[3]35.378	450.777: 51	6: 90
1938			36.574	541.956: 96	6: 83
1939			37.878	544.016: 06	6: 59
1940	78—74	1.205.902: 85	38.744	571.393: 71	6: 45
1941	81, 82	1.481.894: 93	39.433	649.176: 96	6: 45
1942			41.621	674.405: 86	6: 65
1943	86—90	1.632.530: —		744.255: 96	6: 85
1944				857.313: 36	6: 85
	Kronor	15.879.109: 17			

[1]) Inkorporering av Lundby och S:t Ilians socknar.

[2]) Indragning av Västmanlands regemente.

[3]) Uppsättning av Västmanlands flygflottilj.

Grafisk framställning av folkmängden, antalet skattekrono
samt borgerlig uttaxering per skattekrona i Västerås sta
från år 1902.

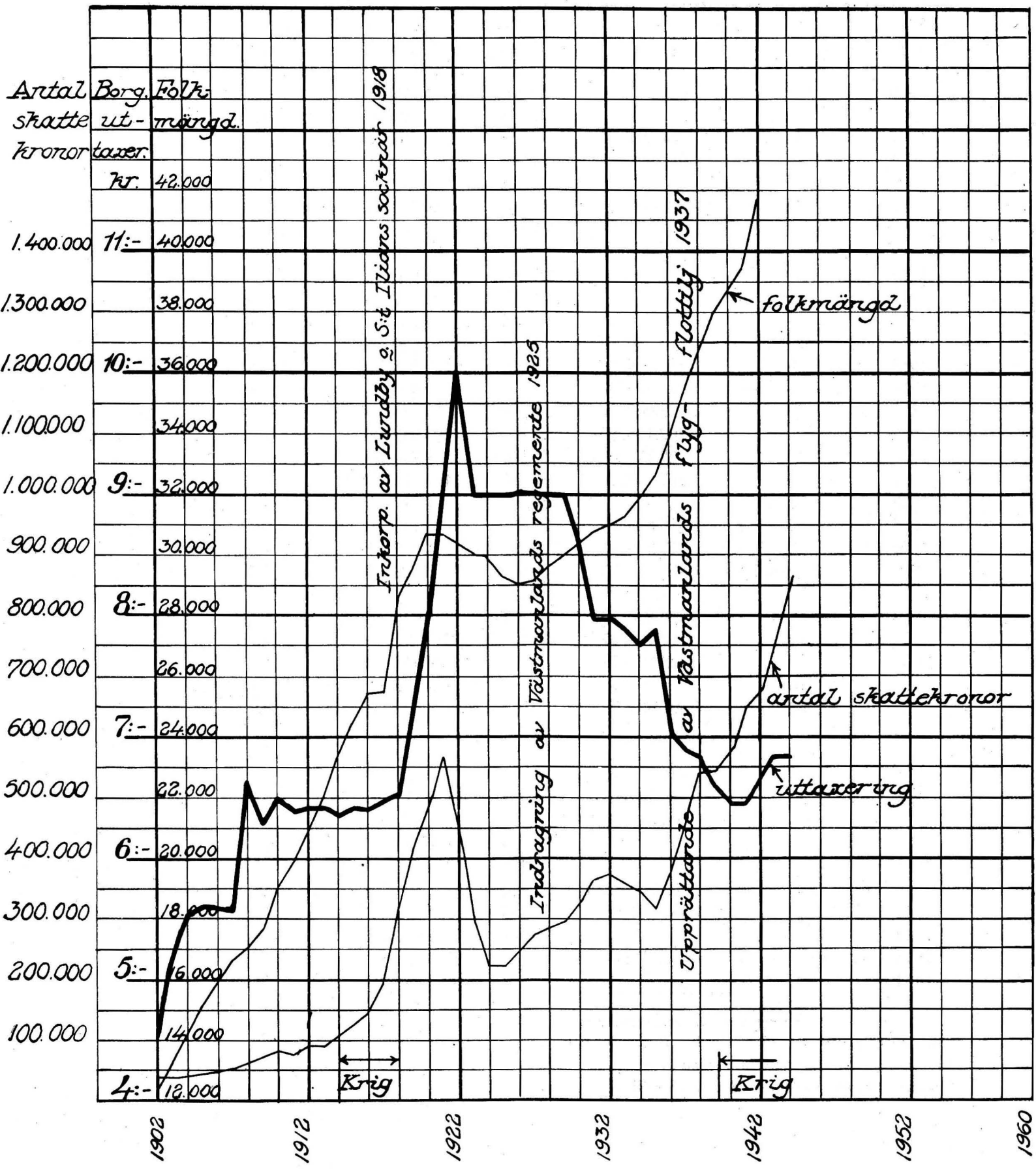

Kapitalavbetalningar och räntor å fonderade lån.

Lånets n:r	Långivare	Amorteringstid	Ränteterminer	Ursprungligt lånebelopp	Återstående lånebelopp den 1/1 1944	Amortering år 1944	Räntefot	Ränta för år 1944	Slutamorterat den	Konverteringsrätt	Anteckningar
	Kungl. Pensionsstyrelsen (Pensionsf.-fonden)										
3	År 1916	40 år	31/12	250.000: —	134.219: 30	7.698: 77	4,75 %	6.375: 42	31/12 1956	Ej konv.rätt	
4	År 1917	40 år	31/12	250.000: —	141.568: 96	7.349: 66	4,75 %	6.724: 53	31/12 1957	D:o	
5	År 1918	40 år	30/6	350.000: —	208.019: 72	9.822: 92	4,75 %	9.880: 94	30/6 1958	D:o	
6	År 1918	40 år	30/6	350.000: —	215.358: 64	9.793: 90	5,25 %	11.306: 33	30/6 1958	D:o	
7	År 1920	40 år	31/12	210.000: —	146.230: 36	5.183: 10	6 %	8.773: 82	31/12 1960	D:o	
	Kungl. Statskontoret (Bostadslånefonden)										
8	År 1920	35 år	31/12	162.000: —	55.948: 51	4.143: 42	4 %	2.237: 94	31/12 1954	Rätt till omedelbar inlösen	
9	År 1921	35 år	31/12	74 240: —	24.177: 40	1.607: 21	4 %	967: 10	31/12 1955	D:o	
10	År 1925	32 år	31/12	30.000: —	17.885: 94	977: 81	4 %	715: 44	31/12 1957	D:o	
11	År 1926	32 år	31/12	37.800: —	23.730: 46	1.185: 13	4 %	949: 22	31/12 1958	D:o	
12	År 1927	32 år	31/12	48.191: 37	11.739: 70	537: 91	4 %	469: 59	31/12 1959	D:o	
13	År 1928	32 år	31/12	65.800: —	31.184: 76	1.315: 95	4 %	1.247: 39	31/12 1960	D:o	
14	År 1929	32 år	31/12	39.825: —	18.094: 61	705: 58	4 %	723: 78	31/12 1961	D:o	
15	År 1930	32 år	31/12	70.000: —	28.889: 72	1.044: 03	4 %	1.155: 59	31/12 1962	D:o	
16	År 1931	32 år	31/12	20.475: —	9.939: 95	333: 80	4 %	397: 60	31/12 1963	D:o	
			Transport	1.958.331: 37	1.066.988: 03	51.699: 19		51.924: 69			

Lånets n:r	Långivare	Amorteringstid	Ränteterminer	Ursprungligt lånebelopp	Återstående lånebelopp den 1/1 1944	Amortering år 1944	Räntefot	Ränta för år 1944	Slutamorterat den	Konverteringsrätt	Anteckningar
		Transport		1.958.331: 37	1.066.988: 03	51.699: 19		51.924: 69			
17	Svenska arbetarnas Allm. Sjuk- och Begravn.-kassa År 1937 (År 1926)	20 år	30/6 31/12	162.137: 80	116.722: 11	7.358: 35	3,25 %	3.793: 46	31/12 1956	1/1 1947	Förutv. 1926 års lån å 200.000: —
18	Sveriges Allmänna Försäkringsfören. och Begravningsfond År 1937 (År 1926)	20 år	30/6 31/12	162.137: 80	116.722: 11	7.358: 35	3,25 %	3.793: 46	31/12 1956	1/1 1947	Förutv. 1926 års lån å 200.000: —
19	Städernas Allmänna Brandstodsbolag År 1926	30 år	30/6 31/12	319.663: 33	195.338: 06	11.027: 55	5 %	9.766: 90	31/12 1956	Ej konv.rätt	
29	Kungl. Postsparbanken År 1931	24 år	30/6 31/12	881.000: —	498.961: 47	36.682: 35	4,5 %	22.453: 26	31/12 1955	D:o	Förutv. 1916 års obl.-lån å 1.095.000: —
		Transport		3.483.270: 30	1.994.731: 78	114.125: 79		91.731: 77			

Lånets n:r	Långivare	Amorteringstid	Ränteterminer	Ursprungligt lånebelopp	Återstående lånebelopp den 1/1 1944	Amortering år 1944	Räntefot	Ränta för år 1944	Slutamorterat den	Konverteringsrätt	Anteckningar
		Transport		3.483.270: 30	1.994.731: 78	114.125: 79		91.731: 77			
31	Västm. läns Landsting År 1932	25 år	1/4 1/10	250.000: —	175.591: 94	8.957: 90	5 %	8.555: 65	1/4 1957	Ej konv.rätt	
50	Kungl. Pensionsstyrelsen (Pensionsförsäkringsfonden) År 1934	20 år	30/6	812.000: —	518.875: 09	38.975: 40	3,75 %	19.457: 82	30/6 1954	30/6 1944	Förutv. 1924 års obl.-lån å 1.000.000: —
51	Städernas Allmänna Brandstodsbolag År 1934	16 år	1/4	1.844.000: —	942.835: 25	120.098: 26	3,8 %	35.827: 74	1/4 1950	1/10 1944	Förutv. 1910 års obl.-lån å 3.000.000: —
52	År 1935	13 år	1/8	1.050.000. —	380.212: 40	89.671: 72	3,9 %	14.828: 28	1/8 1947	1/8 1944	Förutv. 1907 års obl.-lån å 2.000.000: —
53	Kungl. Postsparbanken År 1935	25 år	1/6	596.700: —	451.166: 17	20.732: 22	3 %	13.534: 99	1/6 1960	1/6 1945	
59	År 1936	25 år	30/12	1.686.500: —	1.328.464: 03	57.250: 66	2,9 %	38.525: 46	30/12 1961	30/12 1951	
		Transport		9.722.470: 30	5.791.876: 66	449.811: 95		222.461: 71			

Lånets n:r	Långivare	Amorteringstid	Ränteterminer	Ursprungligt lånebelopp	Återstående lånebelopp den 1/1 1944	Amortering år 1944	Räntefot	Ränta för år 1944	Slutamorterat den	Konverteringsrätt	Anteckningar
		Transport		9.722.470: 30	5.791.876: 66	449.811: 95		222.461: 71			
60	Riksförsäkringsanstalten År 1937	25 år	30/6 31/12	1.089.500: —	896.668: 08	35.622: 84	3 %	26.634: 86	31/12 1962	31/12 1947	
61	Kopparbergs läns Sparbank År 1938	9 1/2 år	30/6 30/12	309.805: 50	164.662: 38	31.256: 42	2,6 %	3.874: 89	30/6 1948	Ej konv.rätt	Förutv. 1928 års lån å 500.000: —
62	Svenska Livförsäkringsbolaget År 1938	9 1/2 år	30/6 30/12	87.984: 88	46.914: 46	8.881: 16	2,75 %	1.168: 03	30/6 1948	D:o	Förutv. 1928 års lån å 142.000: —
63	Bollnäs Sparbank År 1938	9 1/2 år	30/6 30/12	15.490: 12	8.222: 47	1.564: 34	2,5 %	186: 01	30/6 1948	D:o	Förutv. 1928 års lån å 25.000: —
64	Gävle stads Sparbank År 1938	9 1/2 år	30/6 30/12	61.961: 10	33.035: 30	6.262: 07	2,7 %	807: 42	30/6 1948	D:o	Förutv. 1928 års lån å 100.000: —
		Transport		11.287.211: 90	6.941.379: 35	533.398: 78		255.132: 92			

Lånets n:r	Långivare	Amorteringstid	Ränteterminer	Ursprungligt lånebelopp	Återstående lånebelopp den 1/1 1944	Amortering år 1944	Räntefot	Ränta för år 1944	Slutamorterat den	Konverteringsrätt	Anteckningar
		Transport		11.287.211: 90	6.941.379: 35	533.398: 78		255.132: 92			
65	Kungl. Postsparbanken År 1938	9 1/2 år	30/6 30/12	309.805: 80	164.451: 16	31.287: 13	2,5 %	3.720: 19	30/6 1948	Ej konv.rätt	Förutv. 1928 års lån å 500.000: —
67	Västmanlands läns Sparbank	29 år	31/12	40.000: —	2.819: 22	2.819: 22	3,5 %	98: 67	30/12 1944	D:o	Lån n:r 627 K
68	Västmanlands läns Sparbank	31 år	31/12	15.000: —	1.095: 82	1.095: 82	3.5 %	38: 35	30/12 1944	D:o	Lån n:r 535 K
72	Kungl. Postsparbanken År 1932	20 1/2 år	1/3 1/9	2.289.000: —	1.935.000: —	82.000: —	2,55 %	49.342: 50	1/9 1959	1/3 1954	Förutv. 1919 års obl.-lån å 2.744.000: —
74	Understödsföreningen S. W. B. Pensionskassa År 1940	25 år	15/3 15/9	350.000: —	326.131: 96	8.723: 52	4,75 %	15.284: 08	15/3 1965	15/3 1950	
75	Västerås stads fonder År 1940	25 år	5/5 5/11	415.350: —	387.025: 47	10.352: 33	4,75 %	18.137: 84	5/5 1965	5/5 1950	
		Transport		14.706.367: 70	9.757.902: 98	669.676: 80		341.754: 55			

Lånets n:r	Långivare	Amorteringstid	Ränteterminer	Ursprungligt lånebelopp	Återstående lånebelopp den 1/1 1944	Amortering år 1944	Räntefot	Ränta för år 1944	Slutamorterat den	Konverteringsrätt	Anteckningar
		Transport		14.706.367: 70	9.757.902: 98	669 676: 80		341.754: 55			
76	Sörmland-Västmanlands erkända Centralsjukkassa År 1940	20 år	1/6 1/12	300.000: —	269.997: 49	10.914: 11	4,5 %	12.149: 89	1/12 1960	1/12 1950	
77	Västmanlands läns Landsting År 1940	20 år	1/6 1/12	122.500: —	110.248: 97	4.456: 60	4,5 %	4.961: 20	1/12 1960	1/12 1950	
78	Västerås stads Fattigvårdsstyrelse År 1940	20 år	1/6 1/12	125.000: —	112.498: 96	4.547: 55	4,5 %	5.062: 45	1/12 1960	1/12 1950	
81	Kungl. Pensionsstyrelsen År 1941	25 år	30/3 30/9	700.000: —	665.710: 93	18.179: 93	4 %	26.628: 44	30/9 1966	30/9 1951	
82	Svenska Personal-Pensionskassan År 1941	25 år	31/3 30/9	858.800: —	816.184: —	22.562: —	3,9 %	31.832: —	30/9 1966	Ej konv.rätt	
		Transport		16.812.667: 70	11.732.543: 33	736.336: 99		422.388: 53			

Lånets n:r	Långivare	Amorteringstid	Ränteterminer	Ursprungligt lånebelopp	Återstående lånebelopp den 1/1 1944	Amortering år 1944	Räntefot	Ränta för år 1944	Slutamorterat den	Konverteringsrätt	Anteckningar
		Transport		16.812.667: 70	11.732.543: 33	730.336: 99		422.388: 53			
84	Kungl. Postsparbanken År 1942	15 år	30/6 30/12	485.876: 78	447.862: 75	26.464: 36	3,5 %	15.445: 64	30/6 1957	Ej konv.rätt	Förutv. 1932 års lån å 663.000: —
85	Fonder under Drätselkammarens förvaltning År 1942	15 år	30/6 31/12	736.493: 12	678 873: 33	40.113: 38	3,5 %	23.412: 62	30/6 1957	D:o	Förutv. 1932 års lån å 1.000.000: —
86—89	Försäkr. A.-B. Skandia År 1943	20 år	30/6 31/12	972.000: —	937.630: —	35.574: —	3,5 %	32.816: —	31/12 1962	D:o	
90	År 1943	25 år	30/4 31/10	694.900: —	694.900: —	17.840; —	3,5 %	24.010: —	30/4 1968	D:o	
91	Livförs.-bolaget Framtiden År 1943	19 år	1/6 1/12	700.000: —	700.000: —	26.302: —	3,6 %	24.726: 56	1/6 1962	1/6 1953	Del av förutv. 1933 års lån å 1.765.000: —
92	Försäkr. A.-B. Skandia År 1943	19 år	1/6 1/12	687.299: 76	687.299: 76	25.826: 76	3,6 %	24.278: —	1/6 1962	1/6 1953	Del av förutv. 1933 års lån å 1.765.000: —
			Kronor	21.089.237: 36	15.879.109: 17	902.457: 49		567.077: 35			

Bilaga 2 till skattestatens specialstater.

Stadens verks och inrättningars andelar i stadens fonderade lån.

	Amorteringstid	Ursprungligt lånebelopp	Återstående lånebelopp den 1/1 1944	Amortering år 1944	Räntefot	Ränta för år 1944	Anteckningar
2 A. Ålderdomshem.							
1934 års lån	20 år	50.831: 20	32.481: 69	2.439: 85	3,75 %	1.218: 06	Förutvarande 1924 års obl.-lån
1938 d:o	9½ år	192.079: 62	102.139: 05	19.404: 04	2,58 %	2.384: 87	D:o 1928 års lån
1939 d:o	20 år	185.593: 22	155.545: 10	7.996: 95	2,55 %	3.966: 40	D:o 1929 års obl.-lån
1943 d:o	19 år	267.748: 96	267.748: 96	10.060: 63	3,6 %	9.638: 96	D:o 1933 års lån
Kronor		696.253: —	557.914: 80	39.901: 47	3,08 %	17.208: 29	
5 A. Folkskola.							
1931 års lån	24 år	19.040: —	11.880: 53	768: 27	4,5 %	534: 62	Förutvarande 1916 års obl.-lån
1934 d:o	20 år	16.240: —	10.377: 54	779: 50	3,75 %	389: 16	D:o 1924 d:o
1934 d:o	16 år	203.480: —	104.039: 08	13.252: 49	3.8 %	3.953: 49	D:o 1910 d:o
1935 d:o	13 år	20.200: —	7.314: 58	1.725: 11	3,9 %	285: 27	D:o 1907 d:o
1935 d:o	25 år	168.000: —	127.025: 18	5.837: 12	3 %	3.810: 76	
1939 d:o	20 år	111.396: 09	93.360: 29	4.800: 01	2,55 %	2.380: 69	D:o 1929 d:o
1942 d:o	15 år	80.096: 47	75.955: 13	4.287: 57	3,5 %	2.621: 23	D:o 1932 års lån
1943 d:o	19 år	45.087: 22	45.087: 22	1.694: 14	3,6 %	1.623: 14	D:o 1933 d:o
1943 d:o	20 år	8.800: —	8.488: 83	322: 07	3,5 %	297: 10	
1943 d:o	25 år	694.900: —	694.900: —	17.840: —	3,5 %	24.010: —	
Västmanlands läns Sparbank	29 år	40.000: —	2.819: 22	2.819: 22	3,5 %	98: 67	Övertaget vid inkorporering av Lundby kommun
Västmanlands läns Sparbank	31 år	15.000: —	1.095: 82	1.095: 82	3,5 %	38: 35	D:o
Kronor		1.422.239: 78	1.182.343: 42	55.221: 32	3,39 %	40.042: 48	

9. Hamnar.	Amorteringstid	Ursprungligt lånebelopp	Återstående lånebelopp den 1/1 1944	Amortering år 1944	Räntefot	Ränta för år 1944	Anteckningar
För nya hamnbyggnaden							
1931 års lån	24 år	90.911: —	56.726: 46	3.668: 26	4,5 %	2.552: 69	Förutvarande 1916 års obl.-lån
1935 d:o	13 år	80.150: —	29.022: 91	6.844: 94	3.9 %	1.131: 89	D:o 1907 d:o
1938 d:o	9½ år	113.636: 84	60.427: 04	11.479: 63	2,58 %	1.410: 93	D:o 1928 års lån
1939 d:o	20 år	111.396: 09	93.360: 29	4.800: 01	2,55 %	2.380: 69	D:o 1929 års obl.-lån
För djuphamnen							
1926 års lån	20 år	217.995: 59	164.317: 28	9.276: 68	5 %	8.215: 86	
1926/1937 års lån.....	20 år	324.275: 60	233.444: 24	14.716: 68	3,25 %	7.586: 94	
1932 års lån	25 år	250.000: —	175.096: 74	8.932: 63	5 %	8.754: 84	Del av förutv. 1932 års lån å 827.000: —
1934 d:o	20 år	310.902: 17	198 669: 40	14.923: 05	3,75 %	7.450: 10	Förutvarande 1924 års obl.-lån
1935 d:o	25 år	22.700: —	17.163: 54	788: 70	3 %	514: 91	
1936 d:o	25 år	435.975: 20	343.419: 76	14.799: 80	2,9 %	9.959: 17	
1938 d:o	25 år	6.250: —	5.143: 86	204: 34	3 %	152: 80	
1940 d:o	25 år	87.000: —	81.067: 08	2.168: 42	4,75 %	3.799: 16	
1940 d:o	20 år	190.000: —	170.998: 42	6.912: 27	4,5 %	7.694: 93	
1941 d.o	25 år	473.238: 65	450.057: 35	12.290: 64	4 %	18.002: 29	
1942 d:o	15 år	425.475: 81	403.477: 33	22.775: 17	3,5 %	13.924: 15	Del av förutv. 1932 års lån å 827.000: —
1943 d:o	20 år	57.552: 83	55.517: 73	2.106: 32	3,5 %	1.943: 12	
Kronor		3.197.459: 78	2.537 909: 43	136.687 54	3,76 %	95.474: 47	
11. 12. 13. 14. Tekniska verk.							
1926 års lån	30 år	84.900: —	51.879: 65	2.928: 88	5 %	2.593: 98	
1931 d:o	24 år	346.608: —	216.275: 21	13.985: 70	4,5 %	9.732: 38	Förutvarande 1916 års obl.-lån
1934 d:o	20 år	150.220: —	95.992: 06	7.210: 43	3,75 %	3.599: 70	D:o 1924 d:o
Transport		581 .728: —	364.146: 92	24.125: 01		15.926: 06	

	Amorte-ringstid	Ursprungligt lånebelopp	Återstående lånebelopp den 1/1 1944	Amortering år 1944	Räntefot	Ränta för år 1944	Anteckningar
Transport		581.728: —	364.146: 92	24.125: 01		15.926: 06	
1934 års lån	16 år	681.790: —	348.598: 76	44.404: 41	3,8 %	13.246: 75	Förutvarande 1910 års obl.-lån
1935 d:o	13 år	363.110: —	131.484: 78	31.010: 17	3,9 %	5.127: 91	D:o 1907 d:o
1935 d:o	25 år	166.000: —	125.512: 92	5.767: 64	3 %	3.765: 39	
1936 d:o	25 år	1.250.530: —	985.048: 39	42.451: 04	2,9 %	28.566: 40	
1937 d:o	25 år	583.250: —	480.019: 80	19.070: 25	3 %	14. 258: 63	
1938 d:o	9½ år	353.798: 28	188.137: 88	35.740: 04	2,58 %	4.392: 91	Förutvarande 1928 års lån
1939 d o	20 år	473.962: 38	397.223: 66	20.423: 10	2,55 %	10.129: 20	D:o 1929 d:o
1940 d:o	25 år	358.348: 72	333.911: 33	8.931: 61	4,75 %	15.648: 66	
1940 d:o	20 år	357.525: 74	321.770: 21	13.006: 91	4,5 %	14.479: 66	
1941 d:o	25 år	235.622: 47	224.080: 64	6.119: 43	4 %	8.963: 23	
1942 d:o	15 år	405.780: 27	384.799: 38	21.721: 64	3,5 %	13.279: 56	Förutv. 1932 års lån å 553.704: 89
1942 d:o	15 år	311.017: 31	294.936: 75	16.648: 31	3,5 %	10.178: 37	D:o 1932 års lån å 422.295: 11
1943 d:o	19 år	312.836: 18	312.836: 18	11.754: 76	3,6 %	11.262: 10	D:o 1933 års lån
1943 d:o	20 år	884.217: 62	852.951: 36	32.360: 58	3,5 %	29.853: 30	
Kronor		7.319.516: 97	5.745.458: 96	333.534: 90	3,46 %	199.078: 13	
18 B. Varmbadhus.							
1934 års lån	16 år	251.500: —	81.510: 37	10.068: 24	3,8 %	3.097: 39	Förutvarande 1910 års obl.-lån
Kronor		251.500: —	81.510: 37	10.068: 24	3,8 %	3.097: 39	
19. Brandväsen.							
1941 års lån	25 år	350.000: —	332.855: 46	9.089: 97	4 %	13.314: 22	
Kronor		350.000: —	332.855: 46	9.089: 97	4 %	13.314: 22	
21. Fastighetsförvaltning.							
1941 års lån	25 år	500.000: —	475.188: 12	13.136: 31	3,9 %	18.532: 34	
Kronor		500.000: —	475.188: 12	13.136: 31	3,9 %	18.532: 34	

	Amorte-ringstid	Ursprungligt lånebelopp	Återstående lånebelopp den 1/1 1944	Amortering år 1944	Räntefot	Ränta för år 1944	Anteckningar
Sammandrag.							
2 A. Ålderdomshem.....		696.253: —	557.914: 80	39.901: 47	3,08 %	17.208: 29	
5 A. Folkskola		1.422.239: 78	1.182.343: 42	55.221: 32	3,39 %	40.042: 48	
9. Hamnar		3.197.459: 78	2.537.909: 43	136.687: 54	3,76 %	95.474: 47	
11. 12. 13. 14. Tekniska verk		7.319.516: 97	5.745.458: 96	333.534: 90	3,46 %	199.078: 13	
18 B. Varmbadhus		251.500: —	81.510: 37	10.068: 24	3,8 %	3.097: 39	
19. Brandväsen		350.000: —	332.855: 46	9.089: 97	4 %	13.314: 22	
21. Fastighetsförvaltning ...		500.000: —	475.188: 12	13.136: 31	3,9 %	18.532: 34	
Kronor		13.736.969: 53	10.913.180: 56	597.639: 75	3,54 %	386.747: 32	

Bil. 3
till skattestatens specialstater.

Lönestat för år 1944.

Löne-grupp	Löne-grad	Befattningshavare	Begynnelselön	Ålderstillägg 1:sta	Ålderstillägg 2:dra	Ålderstillägg 3:dje	Summa kronor	Avgår naturaförmåner	Kontant lön kronor
		2. Fattigvård.							
		2 A. Alderdomshem.							
37	IV	Föreståndare	5.520: —	309: —	309: —	309: —	6.447: —	1.308: —	5.139: —
26	IV	Vaktmästare	3.390: —	237: —	237: —	237: —	4.101: —	500: —	3.601: —
24	IV	Bitr. vaktmästare	3.120: —	225: —	225: —	225: —	3.795: —	600: —	3.195: —
26	IV	Maskinist	3.390: —	237: —	237: —	237: —	4.101: —	600: —	3.501: —
23	IV	Bitr. maskinist	3.000: —	219: —	219: —	219: —	3.657: —	600: —	3.057: —
12	IV	Husmoder	1.860: —	153: —	153: —	153: —	2.319: —		2.319: —
8	IV	3 sjuksköterskor à 1.887: —	4.500: —	387: —	387: —	387: —	5.661: —		5.661: —
8	II	2 „ à 1.629: —	3.000: —	258: —			3.258: —		3.258: —
8	I	1 sjuksköterska	1.500: —				1.500: —		1.500: —
3	IV	Tvättföreståndarinna à 1.347: — (hyresbidrag 420: —)	1.470: —	99: —	99: —	99: —	1.767: —		1.767: —
3	III	1 kokerska	1.050: —	99: —	99: —		1.248: —		1.248: —
3	II	1 sömmerska à 1.149: — (hyresbidrag 420: —)	1.470: —	99: —			1.569: —		1.569: —
		Kronor	33.270: —	2.322: —	1.965: —	1.866: —	39.423: —	3.608: —	35.815: —
		8 biträden à 960: —	7.680: —				7.680: —		7.680: —
		3 „ à 860: —	2.680: —				2.680: —		2.680: —
		3 „ à 760: —	2.280: —				2.280: —		2.280: —
		3 „ à 710: —	2.130: —				2.130: —		2.130: —
		2 „ à 685: —	1.370: —				1.370: —		1.370: —
		1 ex. kontorsbiträde, förslagsvis	1.740: —				1.740: —		1.740: —
		Kronor	17.880: —				17.880: —		17.880: —

Löne-grupp	Löne-grad	Befattningshavare	Begyn-nelse-lön	Ålderstillägg 1:sta	2:dra	3:dje	Summa kronor	Avgår natura-förmåner	Kontant lön kronor
		2 B. Yttre fattigvård.							
45	IV	Syssloman	7.830: —	402: —	402: —	402: —	9.036: —		9.036: —
28	IV	Tillsyningsman	3.690: —	249: —	249: —	249: —	4.437: —		4.437: —
28	III	„	3.690: —	249: —	249: —		4.188: —		4.188: —
26	II	Kassörska	3.390: —	237: —			3.627: —		3.627: —
18	II	Kontorsbiträde av II klass	2.400: —	189: —			2.589: —		2.589: —
18	II	„ „ „ „	2.400: —	189: —			2.589: —		2.589: —
		Ett extra kontorsbiträde	2.280: —				2.280: —		2.280: —
		Ett extra kontorsbiträde vid socialregistret	1.920: —				1.920: —		1.920: —
		Ett extra kontorsbiträde	1.560: —				1.560: —		1.560: —
		Kronor	29.160: —	1.515: —	900: —	651: —	32.226: —		32.226: —
		3. Barnavård.							
		3 A. Barnhem.							
8	II	Föreståndarinna	1.500: —	129: —			1.629: —		1.629: —
		Ett biträde á 960: — + 120: — kr. i arvode för matlagning	1.080: —				1.080: —		1.080: —
		Två biträden à 660: — kr.	1.320: —				1.320: —		1.320: —
		Kronor	3.900: —	129: —			4.029: —		4.029: —
		3 B. Yttre Barnavård.							
34	IV	Föreståndare	4.830: —	285: —	285: —	285: —	5.685: —		5.685: —
23	IV	Kvinnlig barnavårdsman	3.000: —	219: —	219: —	219: —	3.657: —		3.657: —
		Extra befattningshavare	3.000: —				3.000: —		3.000: —
		Extra kontorsbiträde	1.740: —				1.740: —		1.740: —
		Kronor	12.570: —	504: —	504: —	504: —	14.082: —		14.082: —

Löne-grupp	Löne-grad	Befattningshavare	Begynnelse-lön	Ålderstillägg 1:sta	2:dra	3:dje	Summa kronor	Avgår natura-förmåner	Kontant lön kronor
		5. Undervisnings- och bildningsanstalter.							
		5 A. Folkskola.							
50	IV	Folkskoleinspektör	9.780: —	492: —	492: —	492: —	11.256: —		11.256: —
28	I	Expeditionsbiträde	3.690: —				3.690: —		3.690: —
26	IV	Två vaktmästare à 4.101: —	6.780: —	474: —	474: —	474: —	8.202: —	1.890: —	6.312: —
26	II	En vaktmästare	3.390: —	237: —			3.627: —	945: —	2.682: —
		Kronor	23.640: —	1.203: —	966: —	966: —	26.775: —	2.835: —	23.940: —
Löneklass		**5 A. Folkskola.**							
LO 21-F		23 ord. folkskollärare à 7.011: —	161.253: —				161.253: —		161.253: —
LO 21-F		1 „ „	7.011: —				7.011: —	1.356: —	5.655: —
LO 21-C		1 „ „	6.354: —				6.354: —	1.008: —	5.346: —
LO 20-C		1 „ „	6.000: —				6.000: —	1.008: —	4.992: —
LO 20-F		2 „ „ à 6.621: —	13.242: —				13.242: —		13.242: —
LO 19-F		1 „ „	6.231: —				6.231: —		6.231: —
LO 18-F		1 „ „	5.856: —				5.856: —		5.856: —
Leo 15-F		1 e. o. „	4.860: —				4.860: —		4.860: —
Leo 14-F		1 „ „	4.602: —				4.602: —		4.602: —
LO 20-F		24 ord. folkskollärarinnor à 6.621: —	158.904: —				158.904: —		158.904: —
LO 20-F		1 „ folkskollärarinna	6.621: —				6.621: —	1.020: —	5.601: —
LO 20-C		1 „ „	6.000: —				6.000: —		6.000: —
LO 19-F		1 „ „	6.231: —				6.231: —		6.231: —
LO 18-F		2 „ folkskollärarinnor à 5.856: —	11.712: —				11.712: —		11.712: —
LO 17-F		1 „ folkskollärarinna	5.481: —				5.481: —		5.481: —
Leo 15-F		1 e. o. „	4.860: —				4.860: —		4.860: —
		Transport	415.218: —				415.218: —	4.392: —	410.826: —

Löneklass	Befattningshavare	Begyn-nelse-lön	Ålderstillägg 1:sta	2:dra	3: je	Summa kronor	Avgår natura-förmåner	Kontant lön kronor
	Transport	415.218: —				415.218: —	4.392: —	410.826: —
LO 12-F	30 ord. småskollärarinnor à 4.158: — ...	124.740: —				124.740: —		124.740: —
LO 12-F	1 „ småskollärarinna	4.158: —				4.158: —	666: —	3.492: —
LO 12-C	1 „ „	3.726: —				3.726: —	498: —	3.228: —
LO 10/11-F	1 „ „	3.897: —				3.897: —		3.897: —
Leo 12-F	1 e. o. „	4.158: —				4.158: —		4.158: —
Leo 11-F	1 „ „	3.981: —				3.981: —		3.981: —
Leo 10-F	1 „ „	3.813: —				3.813: —		3.813: —
Leo 10-C	1 „ „	3.417: —				3.417: —	498: —	2 919: —
Leo 9-F	1 „ „	3.645: —				3.645: —		3.645: —
Leo 8-F	1 „ „	3.477: —				3.477: —		3.477: —
4-F	1 extra „ (vt)	1.545: —				1.545: —		1,545: —
Leo 6-F	1 e. o. „ (ht)	1.571: —				1.571: —		1.571: —
Leo 10-F	6 „ „ (ht)	11.439: —				11.439: —		11.439: —
		588.785: —				588.785: —	6.054: —	582.731: —
LO 18-F	2 ord. slöjdlärare à 5.856: —	11.712: —				11.712: —		11.712: —
LO 17/18-F	1 „ „	5.669: —				5.669: —		5.669: —
LO 16-F	1 „ „	5.118: —				5.118: —		5.118: —
LO 12-F	5 „ slöjdlärarinnor à 4.158: —	20.790: —				20.790: —		20.790: —
LO 11-F	1 „ slöjdlärarinna	3.981: —				3.981. —		3.981: —
LO 10-F	1 „ „	3.813: —				3.813: —		3.813: —
Leo 8-F	1 e. o. „	3.477: —				3.477: —		3.477: —
LO 14-F	1 ord. skolkökslärarinna	4.602: —				4.602: —		4.602: —
LO 13-F	1 „ „	4.380: —				4.380: —		4.380: —
	Kronor	652.327: —				652.327: —	6.054: —	646.273: —

Löne-grad	Löne-klass	Befattningshavare	Begyn-nelse-lön		Löneavdrag Tjänste-pension	Löneavdrag Familje-pension	Summa kronor	Avgår natura-förmåner	Kontant lön kronor
		5 C. Högre folkskola.							
KO 21	24-K	2 ord. ämneslärare à 8.355: —	16.710 —		510: —	483: —	15.717: —		15.717: —
KO 21	22-K	1 „ ämneslärarinna	7.425: —		243: —	234: —	6.948: —		6.948: —
		Kronor	24.135: —		753: —	717: —	22.665: —		22.665: —
KEo18	17-K	1 e. o. ämneslärare (vakant 1/1—30/6 1944)	5.481: —		186: —	192: —	5.103: —		5.103: —
		Kronor	29.616: —		939: —	909: —	27.768: —		27.768: —
Löne-grupp	Löne-grad			Ålderstillägg 1:sta	Ålderstillägg 2:dra	Ålderstillägg 3:je			
		5 D Yrkesskola.							
18	IV	Kontorsbiträde av II klass	2.400: —	189: —	189: —	189: —	2.967: —		2.967: —
		Kronor	2.400: —	189: —	189: —	189: —	2.967: —		2.967: —
Löne-grad	Löne-klass								
21	24-F	1 ord. lärare*)	8.355: —				8.355: —		8.355: —
17	21-F	2 „ „ à 7.011: — *)	14.022: —				14.022: —		14.022: —
14	18-F	1 „ „	5.856: —				5.856: —		5.856: —
14	15-F	2 „ lärarinnor à 4.795: 50**)	9.591: —				9.591: —		9.591: —
		Kronor	37.824: —				37.824: —		37.824: —

*) Träder i tillämpning vid den tidpunkt, då anslutning av tjänsterna till statens pensionsanstalt sker.
**) Ålderstillägg för 3 kvartal.

Löne-grad	Löne-klass	Tim-antal	Befattningshavare	Årslön		Nettolön	Rörligt tillägg	Kris-tillägg	Bruttolön	Löneavdrag Tjänste-pension	Löneavdrag Familje-pension	Kontant lön kronor
			5 F. Komm. flicksk.									
21	22—23		5 ord. ämneslärarinnor à 7.650: —	38 250: —		38.250: —	5.737: 50	6.120: —	50.107: 50	972: —	1.170: —	47.965: 50
21	21—22		1 ord. ämneslärarinna	7.218: —		7.218: —	1.082: 70	1.154: 88	9.455: 58	243: —	234: —	8.978: 58
23	24—25		1 „ „	8.602: 50		8.602: 50	1.290: 38	1 376: 40	11.269: 28	291: —	267: —	10.711: 28
21	21		1 „ „ (fr. 1/7 1944).....	7.011: —		3.505: 50	525: 83	560: 88	4.592: 21	121: 50	117: —	4.353: 71
20	21—22	23	1 ord. övningslärarinna	7.218: —		5.533: 80	830: 07	885: 41	7.249: 28	106: 40	8: 32	7.134: 56
20	21—22	26	1 „ „	7.218: —		6.255: 60	938: 34	1.008: 90	8.202: 84	122: 80	9: 14	8.070: 90
16	15—16	32	1 „ „	4.989: —		5.321: 60	798: 24	851: 46	6.971: 30	101: 20	8: 06	6.862: 04
16	17—18	23,5	1 „ „	5.668: 50		4.440 33	666: 05	710: 45	5.816: 83	91: 20	7: 56	5.718: 07
			Kronor	86 175: —		79.127: 33	11.869: 11	12.668: 38	103.664: 82	2.049: 10	1.821: 08	99.794: 64
			Rektor	2.475: —		2.475: —	371: 25	396: —	3.242: 25	72: —	51: —	3.119: 25
18	17—18		1 e. o. ämneslärarinna	5.668: 50		5.668: 50	850: 28	906: 96	7.425: 74	186: —	192: —	7.047: 74
18	16—18		1 „ „	5.487: —		5.487: —	823: 05	877: 92	7.187: 97	186: —	192: —	6.809: 97
Löne-grupp	Löne-grad				Ålders tillägg		Dyrtids-tillägg				Avgår natura-förm.	
26	III		Vaktmästare	3.390: —	474: —	3.864: —	966: 25		4.830: 25	123: —	945: —	3.762: 25
			Kronor	17.020: 50	474: —	17.494: 50	3.010: 83	2.180: 88	22.686: 21	567: —	1.380: —	20.739: 21
				Årslön pr veckotim.		Årslön						
		15	1 timlärarinna	195: —		2.925: —						
		4	1 „	267: —		1.068: —						
			Transport			3.993: —						

Löne-grad	Löne-klass	Tim-antal	Befattningshavare	Årslön pr veckotim.	Årslön	Rörligt tillägg	Kris-tillägg	Bruttolön	Kontant lön kronor
			Transport		3.993: —				
		1	1 timlärarinna	234: —	234: —				
		4	1 „	166: —	664: —				
					4.891: —			4.891: —	4.891: —
20	16—17		1 extra ämneslärare		5.299: 50	794: 93	847: 92	6.942: 35	6.942: 35
18	14		1 „ „ (t. o. m. 12/6 1944)		2.301: —	345: 15	368: 16	3.014: 31	3.014: 31
18	14—15		Biträdande ämneslärare		2.847: —	ersättn.	398: 58	3.245: 58	3.245: 58
			Rektors vikarie		153: —	22: 95	24: 50	200: 45	200: 45
			Kronor		15.491: 50	1.163: 03	1.639: 16	18.293: 69	18.293. 69

Löne-grupp	Löne-grad	Befattningshavare	Begyn-nelse-lön	Ålderstillägg 1:sta	Ålderstillägg 2:dra	Ålderstillägg 3:dje	Summa kronor	Avgår natura-förmåner	Kontant lön kronor
		6. Hälso- och sjukvård.							
		6 A. Allmän hälso- och sjukvård.							
44	IV	1:ste stadsläkaren	7.440: —	384: —	384: —	384: —	8.592: —		8.592: —
41	IV	2:dre stadsläkaren	6,540: —	*(29 348: —	*(29)348: —	*(29)348: —	6.627: —		6.627: —
31	IV	1:ste hälsovårdstillsyningsmannen	4.200: —	267: —	267: —	267: —	5.001: —		5.001: —
27	IV	2 tillsyningsmän à 4.269: —	7.080: —	486: —	486: —	486: —	8 538: —		8.538: —
		Kronor	25.260: —	1.166: —	1.166: —	1.166: —	28.758: —		28.758: —
		6 B. Bostadsinspektion.							
27	I	Bostadsinspektris	3.540: —				3.540: —		3.540: —
		Kronor	3.540: —				3.540: —		3.540: —
		6 C. Köttbesiktningsbyrå.							
27	IV	1 Vaktmästare	3.540: —	243: —	243: —	243: —	4.269: —		4.269: —
		Kronor	3.540: —	243: —	243: —	243: —	4.269: —		4.269: —
		7. Gator, vägar, planteringar o. d.							
		7 C. Planteringar.							
38	I	Stadsträdgårdsmästare	5.760: —				5.760: —		5.760: —
28	IV	Trädgårdsmästare	3.690: —	249: —	249: —	249: —	4.437: —		4.437: —
26	III	Förrådsman	3 390: —	237: —	237: —		3.864: —		3.864: —
		Kronor	12.840: —	486: —	486: —	249: —	14.061: —		14.061: —

*) 1/1—1/2 då nuvarande befattningshavare avgår med pension.

Löne-grupp	Löne-grad	Befattningshavare	Begyn-nelse-lön	Ålderstillägg 1:sta	2:dra	3:dje	Summa kronor	Avgår natura-förmåner	Kontant lön kronor
		9. Hamnar.							
43	IV	Hamnkapten	7.140: —	372: —	372: —	372: —	8.256: —		8.256: —
21	I	Kvinnligt kontorsbiträde av I klass	2.760: —				2.760: —		2.760: —
18	I	Kvinnligt kontorsbiträde av II klass	2.400: —				2.400: —		2.400: —
31	IV	Ångbåtsbefälhavare	4.200: —	267: —	267: —	267: —	5.001: —		5.001: —
31	IV	Kranmaskinistförman	4.200: —	267: —	267: —	267: —	5.001: —		5.001: —
26	III	Kranreparatör	3.390: —	237: —	237: —		3.864: —		3.864: —
26	IV	Maskinist	3.390: —	237: —	237: —	237: —	4.101: —		4.101: —
		Kronor	27.480: —	1 380: —	1.380: —	1.143: —	31.383: —		31.383: —
		10. Renhållningsverk och svingård.							
		10 A. Renhållningsverk.							
44	I	Förvaltare	7.440: —				7.440: —		7.440: —
33	I	Inspektor	4.620: —				4.620: —		4.620: —
27	IV	Förman	3.540: —	243: —	243: —	243: —	4.269: —		4.269: —
24	IV	Två renhållningsarbetare à 3.795: —	6.240: —	450: —	450: —	450: —	7.590: —		7.590: —
24	III	Fyra renhållningsarbetare à 3.570: —	12.480: —	900: —	900: —		14.280: —		14.280: —
24	II	Fyra renhållningsarbetare à 3.345: —	12.480: —	900: —			13.380: —		13.380: —
24	I	Två renhållningsarbetare à 3.120: — (vakanta)	6.240: —				6.240: —		6.240: —
21	I	Ett kvinnligt kontorsbiträde av I klass	2.760: —				2.760: —		2.760: —
		Kronor	55 800: —	2.493: —	1.593. —	693: —	60.579: —		60.579: —
		11. Vattenverk.							
		Distributionen.							
29	III	Rörnätsförman	3.840: —	255: —	255: —		4.350: —		4.350: —
		Transport	3.840: —	255: —	255: —		4.350: —		4.350: —

Löne-grupp	Löne-grad	Befattningshavare	Begyn-nelse-lön	Ålderstillägg 1:sta	2:dra	3:dje	Summa kronor	Avgår natura-förmåner	Kontant lön kronor
		Transport	3.840: —	255: —	255: —		4,350: —		4.350: —
26	IV	Maskinist vid reningsverket	3.390: —	237: —	237: —	237: —	4.101: —		4.101: —
26	II	Maskinist vid reningsverket	3.390: —	237: —			3.627: —		3 627: —
		Kronor	10.620: —	729: —	492: —	237: —	12.078: —		12.078: —
		Förvaltningen.							
45	II	Driftsingeniör	7.830: —	402: —			8.232: —		8.232: —
		Tillverkningen.							
*26	IV	Maskinist	3.390: —	237: —	237: —	237: —	4.101: —	840: —	3.261: —
		Kronor	21.840: —	1.368: —	729: —	474: —	24.411: —	840: —	23.571: —
		12. Gasverk.							
		Tillverkningen.							
26	IV	3 gasverkseldare à 4.101: —	10.170: —	711: —	711: —	711: —	12.303: —		12.303: —
26	III	2 gasverkseldare à 3 864: —	6.780: —	474: —	474: —		7.728: —		7.728: —
26	I	2 gasverkseldare à 3.390: —	6.780: —				6.780: —		6.780: —
		Kronor	23.730: —	1.185: —	1.185: —	711: —	26.811: —		26.811: —
		Distributionen.							
28	IV	Justareförman	3.690: —	249: —	249: —	249: —	4.437: —		4.437: —
		Kronor	27.420: —	1.434: —	1.434: —	960: —	31.248: —		31.248: —
		13. Elektricitetsverk.							
		Distributionen.							
29	IV	Montörförman	3.840: —	255: —	255: —	255: —	4.605: —		4.605: —
28	IV	Justareförman	3.690: —	249: —	249: —	249: —	4.437: —		4.437: —
26	IV	6 1:sta montörer à 4.101: —	20.340: —	1.422: —	1.422: —	1.422: —	24.606: —		24.606: —
		Transport	27.870: —	1.926: —	1.926: —	1.926: —	33.648: —		33.648: —

* Befattningen är placerad i lönegrupp 24 men nuvarande innehavaren åtnjuter enligt Stfm. beslut den 28/10 1943 personligen avlöning i lönegrupp 26.

Lönegrupp	Lönegrad	Befattningshavare	Begynnelselön	Ålderstillägg 1:sta	Ålderstillägg 2:dra	Ålderstillägg 3:dje	Summa kronor	Avgår naturaförmåner	Kontant lön kronor
		Transport	27.870: —	1.926: —	1.926: —	1.926: —	33.648: —		33.648: —
		Förvaltningen.							
43	IV	Driftsingeniör	7.140: —	372: —	372: —	372: —	8.256: —		8.256: —
		Tillverkningen.							
26	IV	Maskinist	3.390: —	237: —	237: —	237: —	4.101: —		4.101: —
		Kronor	38.400: —	2.535: —	2.535: —	2 535: —	46.005: —		46.005: —
		14. Gemensamma förvaltningen.							
57	I	Överingeniör	12.600: —				12.600: —		12.600: —
43	IV	Kamrerare	7.140: —	372: —	372: —	372: —	8.256: —		8.256: —
*31	IV	Kamrersassistent 4.200: —							
		Personligt lönetillägg 1.179: —	5.379: —	267: —	267: —	267: —	6.180: —		6.180: —
29	IV	Förrådsförman	3.840: —	255: —	255: —	255: —	4.605: —		4.605: —
28	IV	Bokhållare	3.690: —	249: —	249: —	249: —	4.437: —		4.437: —
25	IV	Manligt kontorsbiträde av I klass	3.240: —	231: —	231: —	231: —	3.933: —		3.933: —
21	IV	Kvinnligt kontorsbiträde av I klass	2.760: —	207: —	207: —	207: —	3.381: —		3.381: —
21	II	Kvinnligt kontorsbiträde av I klass	2.760: —	207: —			2.967: —		2.967: —
21	I	Kvinnligt kontorsbiträde av I klass	2.760: —				2.760: —		2.760: —
18	II	4 kvinnliga kontorsbiträden av II klass à 2.589: —	9.600: —	756: —			10.356: —		10.356: —
26	IV	2 1:ste avläsare a 4.101: —	6.780: —	474: —	474: —	474: —	8.202: —		8.202: —
25	IV	2 avläsare à 3.933: —	6.480: —	462: —	462: —	462: —	7.866: —		7.866: —
25	II	2 avläsare à 3.471: —	6.480: —	462: —			6.942: —		6.942: —
25	I	1 avläsare	3.240: —				3.240: —		3.240: —
25	IV	Ritare	3.240: —	231: —	231: —	231: —	3.933: —		3.933: —
		Kronor	79.989: —	4.173: —	2.748: —	2.748: —	89.658: —		89.658: —

* Kamrersassistenten är ordinarie innehavare av kassörstjänst i lönegrupp 31 men åtnjuter enligt Stfm:s beslut den 18/6 1943 personligt lönetillägg för bestridande av en extra tjänst som kamrersassistent.

Löne-grupp	Löne-grad	Befattningshavare	Begynnelse-lön	Ålderstillägg 1:sta	2:dra	3:dje	Summa kronor	Avgår natura-förmåner	Kontant lön kronor
		18. Andra kommunens affärsföretag.							
		18 B. Varmbadhus.							
25	IV	Maskinist	3.240: —	231: —	231: —	231: —	3.933: —		3.933: —
22	IV	Eldare	2.880: —	213: —	213: —	213: —	3.519: —	630: —	2.889: —
12	IV	Biljettförsäljerska	1.860: —	153: —	153: —	153: —	2.319: —		2.319: —
21	IV	Badare	2.760: —	207: —	207: —	207: —	3.381: —		3.381: —
		Kronor	10.740: —	804: —	804: —	804: —	13.152: —	630: —	12.522: —
		En baderska	1.945: —	100: —	100: —	100: —	2.245: —	975: —	1.270: —
		En baderska	1.945: —	100: —	100: —	100: —	2.245: —	975: —	1.270: —
		En baderska	1.945: —	100. —	100: —	100: —	2.245: —		2.245: —
		En baderska	1.945: —				1.945: —		1.945: —
		En vakt i simhallen	1.600: —	100: —	100: —	100: —	1.900: —		1.900: —
		En vakt i badstun	1.600: —	100: —	100: —	100: —	1.900: —		1.900: —
		En tvätterska	1.600: —	100: —	100: —	100: —	1.900: —		1.900: —
		En tvätterska	1.600: —				1.600: —		1.600: —
		Kronor	14.180: —	600: —	600: —	600: —	15.980: —	1.950: —	14.030: —
		18 D. Båttrafik.							
		Befälhavare	4.200: —				4.200: —		4.200: —
26	III	Maskinist	3.390: —	237: —	237: —		3.864: —		3.864: —
		Kronor	7.590: —	237: —	237: —		8.064: —		8.064: —
		18 F. Grustag.							
26	III	Förman	3.390: —	237: —	237: —		3.864: —		3.864: —
		Kronor	3.390: —	237: —	237. —		3.864: —		3.864: —

Löne-grupp	Löne-grad	Befattningshavare	Begyn-nelse-lön	Ålderstillägg 1:sta	2:dra	3:dje	Summa kronor	Avgår natura-förmåner	Kontant lön kronor
		18 G. Drätselkammarens förråd.							
27	IV	Förrådsförman	3.540: —	243: —	243: —	243: —	4.269: —		4.269: —
		Kronor	3.540: —	243: —	243: —	243: —	4.269: —		4.269: —
		19. Brandväsen.							
45	IV	Brandchef	7.830: —	402: —	402: —	402: —	9.036: —	1.828: —	7.208: —
38	III	Vice brandchef	5.760: —	318: —	318: —		6.396: —	1.408: —	4.988: —
31	III	Två brandmästsre à 4.734: —	8.400: —	534: —	534: —		9:468: —	2.230: —	7.238: —
31	II	En brandmästare à 4.467: —	4.200: —	267: —			4.467: —	1.115: —	3.352: —
28	III	Fem brandförmän á 4.188: —	18.450: —	1.245: —	1.245: —		20.940: —		20.940: —
26	IV	Nio brandmän à 4.101: —	30.510: —	2.133: —	2.133: —	2.133: —	36.909: —		36.909: —
26	III	Två brandmän à 3.864: —	6.780: —	474: —	474: —		7.728: —		7.728: —
26	II	Två brandmän à 3.627: —	6.780: —	474: —			7.254: —		7.254: —
26	I	Fem brandmän à 3.390: —	16.950: —				16.950: —		16.950: —
24	I	En extra brandman	3.120: —				3.120. —		3.120: —
		Kronor	108.780: —	5.847: —	5.106: —	2.535: —	122.268: —	6.581: —	115.687: —
		21. Fastighetsförvaltning.							
		21 A. Allmän fastighetsförvaltning.							
		d. Stadshotellet.							
22	III	Eldare	2.880: —	213: —	213: —		3.306: —		3.306: —
		Kronor	2.880: —	213: —	213: —		3.306: —		3.306: —
		1. Björnön.							
26	I	Tillsyningsman	3.390: —				3.390: —		3.390: —
		Kronor	3.390: —				3.390: —		3.390: —

Löne-grupp	Löne-grad	Befattningshavare	Begyn-nelse-lön	Ålderstillägg 1:sta	2:dra	3:dje	Summa kronor	Avgår natura-förmåner	Kontant lön kronor
		22. Magistrat och rådhusrätt.							
	II	Borgmästare	18.000: —	1.000: —			19.000: —		19 000: —
57	II	Civilrådman	12.600: —	624: —			13.224: —		13.224: —
57	I	Brottmålsrådman	12.600: —				12.600: —		12.600: —
55	II	Magistratsrådman	11.730: —	582: —			12.312: —		12.312: —
21	III	Kvinnligt kontorsbiträde av I klass	2.760: —	207: —	207: —		3.174: —		3.174: —
18	III	2 st. kvinnliga kontorsbiträden av II klass	4.800: —	378: —	378: —		5.556: —		5.556: —
18	II	Kvinnligt kontorsbiträde av II klass	2.400: —	189: —			2.589: —		2.589: —
26	II	Stadsvaktmästare	3.390: —	237: —			3.627: —		3.627: —
		Kronor	68.280: —	3.217: —	585: —		72.082: —		72.082: —
		23. Kronouppbörds- och exekutionsväsendet.							
		23 A. Kronouppbördsväsendet.							
43	IV	Kronokassör	7.140: —	372: —	372: —	372: —	8.256: —		8.256: —
21	IV	Kvinnligt kontorsbiträde av I klass	2.760: —	207: —	207: —	207: —	3.381: —		3.381: —
21	I	Kvinnligt kontorsbiträde av I klass	2.760: —				2.760: —		2.760: —
18	IV	Kvinnligt kontorsbiträde av II klass	2.400: —	189: —	189: —	189: —	2.967: —		2.967: —
18	III	Kvinnligt kontorsbiträde av II klass	2.400: —	189: —	189: —		2.778: —		2.778: —
18	I	Kvinnligt kontorsbiträde av II klass	2.400: —				2.400: —		2.400: —
		Kronor	19.860: —	957: —	957: —	768: —	22.542: —		22.542: —
		23 B. Exekutionsväsendet.							
41	IV	Stadsfogde	6.540: —	348: —	348: —	348: —	7.584: —		7.584: —
21	IV	Kvinnligt kontorsbiträde av I klass	2.760: —	207: —	207: —	207: —	3.381: —		3.381: —
23	IV	3 st. exekutorer à 3.657: —	9.000: —	657: —	657: —	657: —	10.971: —		10.971: —
23	I	2 st. exekutorer à 3.000: —	6.000: —				6.000: —		6.000: —
		Kronor	24.300: —	1.212: —	1.212: —	1.212: —	27.936: —		27.936: —

Löne-grupp	Löne-grad	Befattningshavare	Begyn-nelse-lön	Ålderstillägg 1:sta	2:dra	3:dje	Summa kronor	Avgår natura-förmåner	Kontant lön kronor
		24. Polisväsen och fångvård.							
53	II	Polismästare	10.950: —	546: —			11.496: —		11.496: —
41	III	Poliskommissarie	6.540: —	348: —	348: —		7.236: —		7.236: —
32	IV	Kriminalöverkonstapel	4.410: —	273: —	273: —	273: —	5.229: —		5.229: —
31	IV	5 polisöverkonstaplar à 5.001: —	21.000: —	1,335: —	1.335: —	1.335: —	25.005: —		25.005: —
31	I	1 polisöverkonstapel (vakant)	4.200: —				4.200: —		4.200: —
30	I	1 bitr. kriminalöverkonstapel	3.990: —				3.990: —		3.990: —
29	IV	2 bitr. överkonstaplar à 4.605: —	7.680: —	510: —	510: —	510: —	9.210: —		9.210: —
29	IV	6 kriminalkonstaplar à 4.605: —	23.040: —	1.530: —	1.530: —	1.530: —	27.630: —		27.630: —
29	I	1 kanslikonstapel (vakant)	3.840: —				3.840: —		3.840: —
27	IV	18 poliskonstaplar à 4.269: —	63.720: —	4.374: —	4.374: —	4.374: —	76.842: —		76.842: —
27	III	6 poliskonstaplar à 4.026: —	21.240: —	1.458: —	1.458: —		24.156: —		24.156: —
27	II	6 poliskonstaplar à 3.783: —	21.240: —	1.458: —			22.698: —		22.698: —
27	I	10 poliskonstaplar à 3.540: —	35.400: —				35.400: —		35.400: —
27	I	3 poliskonstaplar (vakanta) à 3.540: —	10.620: —				10.620: —		10.620: —
24	I	3 extra poliskonstaplar à 3.120: —	9.360: —				9.360: —		9.360: —
24	I	1 poliskonstapel (vakant)	3.120: —				3.120: —		3.120: —
21	I	Kvinnligt kontorsbiträde av I klass (vakant)	2.760: —				2.760: —		2.760: —
18	II	Kvinnl. kontorsbitr. av II kl. à 2.589: —	2.400: —	189: —			2.589: —		2.589: —
		Kronor	255.510: —	12.021: —	9.828: —	8.022: —	285.381: —		285.381: —
		28. Övrig förvaltning.							
		28 B. Stadskansli.							
64	I	Stadsdirektör	16.200: —				16.200: —		16.200: —
55	I	Stadsombudsman	11.730: —				11.730: —		11.730: —
45	II	Drätselassistent	7.830: —	402: —			8.232: —		8.232: —
44	I	Kanslinotarie	7.440: —				7.440: —		7.440: —
		Transport	43.200: —	402: —			43.602: —		43.602: —

Löne-grupp	Löne-grad	Befattningshavare	Begyn-nelse-lön	Ålderstillägg 1:sta	2:dra	3:dje	Summa kronor	Avgår natura-förmåner	Kontant lön kronor
		Transport	43.200: —	402: —			43.602: —		43.602: —
21	III	Kvinnligt kontorsbiträde av I klass	2.760: —	207: —	207: —		3.174: —		3.174: —
21	II	Kvinnligt kontorsbiträde av I klass	2.760: —	207: —			2.967: —		2.967: —
18	III	Kvinnligt kontorsbiträde av II klass.....	2.400: —	189: —	189: —		2.778: —		2.778: —
18	I	Kvinnligt kontorsbiträde av II klass.....	2.400: —				2.400: —		2.400: —
26	IV	Rådhusvaktmästare	3.390: —	237: —	237: —	237: —	4.101: —		4.101: —
		Kronor	56.910: —	1.242: —	633: —	237: —	59.022: —		59.022: —
		28 C. Stadskamrerarekontor.							
48	IV	Stadskamrer	9.000: —	456: —	456: —	456: —	10.368: —		10.368: —
34	IV	Stadsbokhållare	4.830: —	285: —	285: —	285: —	5.685: —		5.685: —
30	IV	Stadskassör.....	3.990: —	261: —	261: —	261: —	4.773: —		4.773: —
25	IV	Manligt kontorsbiträde av I klass.....	3.240: —	231: —	231: —	231: —	3.933: —		3.933: —
21	IV	Kvinnligt kontorsbiträde av I klass	2.760: —	207: —	207: —	207: —	3.381: —		3.381: —
18	II	Kvinnligt kontorsbiträde av II klass.....	2.400: —	189: —			2.589: —		2.589: —
18	I	2 st. kvinnliga kontorsbiträden av II klass	4.800: —				4.800: —		4.800: —
		Kronor	31.020: —	1.629: —	1.440: —	1.440: —	35.529: —		35.529: —
		28 D. Byggnadskontor.							
57	II	Byggnadschef.....	12.600: —	624: —			13.224: —		13.224: —
46	I	1:ste ingeniör.....	8.220: —				8.220: —		8.220: —
43	II	Byggnadsingeniör	7.140: —	372: —			7.512: —		7.512: —
37	I	Fastighetsförvaltare	5.520: —				5.520: —		5.520: —
28	IV	Bokhållare	3.690: —	249: —	249: —	249: —	4.437: —		4.437: —
33	I	Verkmästare	4.620: —				4.620: —		4.620: —
28	I	1 st. förman (gatuförman)	3.690: —				3.690: —		3.690: —
28	IV	2 st. arbetsförmän à 4.437: —	7.380: —	498: —	498: —	498: —	8.874: —		8.874: —
23	IV	2 st. körkarlar à 3.657: —	6.000: —	438: —	438: —	438: —	7.314: —		7.314: —
		Transport	58.860: —	2.181: —	1.185: —	1.185: —	63.411: —		63.411: —

Löne-grupp	Löne-grad	Befattningshavare	Begyn-nelse-lön	Ålderstillägg 1:sta	2:dra	3:dje	Summa kronor	Avgår natura-förmåner	Kontant lön kronor
		Transport	58.860: —	2.181: —	1.185: —	1.185: —	63.411: —		63.411: —
23	III	En körkarl	3.000: —	219: —	219: —		3.438: —		3.438: —
23	II	En körkarl	3.000: —	219: —			3.219: —		3.219: —
		Kronor	64.860: —	2.619: —	1.404: —	1.185: —	70.068: —		70.068: —
		28 E. Byggnadsnämnd.							
		28 Ea. Stadsarkitektkontoret.							
54	II	Stadsarkitekt	11.340: —	564: —			11.904: —		11.904: —
35	III	Tekn. biträde	5.040: —	291: —	291: —		5.622: —		5.622: —
18	II	Kartriterska	2.400: —	189: —			2.589: —		2.589: —
		Kronor	18.780: —	1.044: —	291: —		20.115: —		20.115: —
		28 Eb. Stadsingeniörskontoret.							
49	I	Stadsingeniör	9.390: —				9.390: —		9.390: —
35	III	Tekn. biträde	5.040: —	291: —	291: —	291: —	5.913: —		5.913: —
35	I	1:a mätningstekniker	5.040: —				5.040: —		5.040: —
32	II	Mätningstekniker	4.410: —	273: —			4.683: —		4.683: —
18	I	2 st. kartriterskor	4.800: —				4.800: —		4.800: —
		Kronor	28.680: —	564: —	291: —	291: —	29.826: —		29.826: —
		29. Diverse utgifter och inkomster.							
		29 Aa. Barnstugor.							
26	I	Föreståndarinna	3.390: —				3.390: —		3.390: —
		Kronor	3.390: —				3.390: —		3.390: —
		29 I. Hemsysternämnden.							
10	I	Två hemsystrar à 1.680: —	3.360: —				3.360: —		3.360: —
		Kronor	3.360: —				3.360: —		3.360: —

Bgt 139

Sammandrag av Västerås stads lönestat för år 1944.

	Kronor	Avgår natura-förmåner	Kronor	Anteckningar
2. Fattigvård.				
2 A. Ålderdomshem	39.423: —	3.608: —	35.815: —	
2 A. Ålderdomshem	17.880: —		17.880: —	
2 B. Yttre fattigvård	32.226: —		32.226: —	
3. Barnavård.				
3 A. Barnhem	4.029: —		4.029: —	
3 B. Yttre barnavård	14.082: —		14.082: —	
5. Undervisnings- och bildningsanstalter.				
5 A. Folkskola	26 775: —	2.835: —	23.940: —	
5 A. Folkskola	652.327: —	6.054: —	646.273: —	
5 C. Högre folkskola	27.768: —		27.768: —	
5 D. Yrkesskola	2.967: —		2.967: —	
5 D. Yrkesskola	37.824: —		37.824: —	
5 F. Kommunal flickskola	103.664: 82		103.664: 82	
5 F. Kommunal flickskola	22.686: 21	945: —	21.741: 21	
5 F. Kommunal flickskola	18.293: 69		18.293: 69	
6. Hälso- och sjukvård.				
6 A. Allmän hälso- och sjukvård	28.758: —		28.758: —	
6 B. Bostadsinspektion	3.540: —		3.540: —	
6 C. Köttbesiktningsbyrå	4.269: —		4.269: —	
7. Gator, vägar, planteringar o. d.				
7 C. Planteringar	14.061: —		14.061: —	
9. Hamnar	31.383: —		31.383: —	
10. Renhållningsverk och svingård.				
10 A. Renhållningsverk	60.579: —		60.579: —	
11. Vattenverk	24.411: —	840: —	23.571: —	
12. Gasverk	31.248: —		31.248: —	
13. Elektricitetsverk	46.005: —		46.005: —	
14. Gemensamma förvaltningen	89.658: —		89.658: —	
Transport	1.333.857: 72	14.282: —	1.319.575:72	

	Kronor	Avgår natura-förmåner	Kronor	Anteckningar
Transport	1.333.857: 72	14.282: —	1.319.575: 72	
18. Andra kommunens affärsföretag.				
18 B. Varmbadhus	13.152: —	630: —	12.522: —	
18 B. Varmbadhus	15.980: —	1.950: —	14.030: —	
18 D. Båttrafik	8.064: —		8.064: —	
18 F. Grustag	3 864: —		3.864: —	
18 G. Drätselkammarens förråd	4.269: —		4.269: —	
19. Brandväsen	122.268: —	6.581: —	115.687: —	
21. Fastighetsförvaltning.				
21 A. Allmän fastighetsförvaltning.				
d. Stadshotell	3.306: —		3.306: —	
1. Björnön	3.390: —		3.390: —	
22. Magistrat och rådhusrätt	72.082: —		72.082: —	
23. Kronouppbörds- och exekutionsväsen.				
23 A. Kronouppbördsväsendet	22.542: —		22.542: —	
23 B. Exekutionsväsendet	27.936: —		27.936: —	
24. Polisväsen och fångvård	285.381: —		285.381: —	
28. Övrig förvaltning.				
28 B. Stadskansli	59.022: —		59.022: —	
28 C. Stadskamrerarekontor	35.529: —		35.529: —	
28 D. Byggnadskontor	70.068: —		70.068: —	
28 E. Byggnadsnämnd				
a. Stadsarkitektkontor	20.115: —		20.115: —	
b. Stadsingeniörskontor	29.826: —		29.826: —	
29. Diverse utgifter och inkomster.				
29 Aa. Barnstugor	3.390: —		3.390: —	
29 I. Hemsysternämnd	3.360: —		3.360: —	
Kronor	2.137.401: 72	23.443: —	2.113.958: 72	

Bgt 141

Pensionsstat för år 1943

Bilaga 4 till skattestatens specialstater.

Pension från		Pensions- och understödsbelopp Kronor	Kronor	Anteckningar
	2. Fattigvård.			
	2 A. Ålderdomshem.			
1/2 1929	Föreståndare Larssons änka	790: —		
1/1 1921	Vaktmästare Lundbergs änka	750: —		
1/2 1939	f. d. Sjuksköterskan Anna Forslund	1.560: —		
18/1 1940	f. d. Vårdbiträdet Elsa Vinterkvist	813: —		
1/5 1935	f. d. Kokerskan Elin Andersson	873: —	4.786: —	
	2 B. Yttre fattigvård.			
1/11 1938	Fröken Elin Isaksson		1.347: —	
	3. Barnavård.			
	3 B. Yttre barnavård.			
1/2 1935	f. d. Föreståndarinnan Maria Emelia Hellström		1.150: —	
	5. Undervisnings- och bildningsanstalter.			
	5 A. Folkskola.			
1/7 1926	f. d. Slöjdlärare J. F. Brandt	535: —		Stfm:s handl. år 1926 nr 72
1/7 1935	„ „ A. Hammarsten	769: —		
1/7 1927	„ Folkskol:a S. Hammarskiöld	462: 32		
1/2 1931	„ „ E. Fröman	593: 28		
1/7 1928	„ „ Elin Persson	325: 28		
1/5 1928	„ „ Beda Svanholm	462: 32		
1/1 1929	„ „ Maria Svanbom	462: 32		
1/7 1934	„ „ Elin Fernquist	564: —		
1/12 1934	„ „ Ester Kolmodin	563: —		
1/10 1928	„ Slöjdlär:a Emma Wahlbäck	554: 84		
1/9 1933	„ „ Elin Hahr	492: —		
1/1 1942	„ „ Hilda Lindquist	694: —		
1/4 1928	„ Småskoll:a Olga Bergh	314: 84		
1/7 1929	„ „ Anna Lennmalm	314: —		
1/3 1932	„ „ Anna S. Eriksson	433: 32		
1/5 1932	„ „ Ester Karlsson	433: 32		
1/9 1934	„ „ Maria Svedin	531: —		
1/9 1936	„ „ Ina Lundeberg	393: —		
	Transport	8.896: 84	7.283: —	

Pension från		Pensions- och understödsbelopp Kronor	Kronor	Anteckningar
	Transport	8.896: 84	7.283: —	
1/12 1931	f. d. Skolkökslär:a Anna Tunell	604: 68		
1/9 1939	„ „ Mona Granér	673: —		
1/1 1942	„ „ Eva Karlsson	532: —		
1/10 1931	„ Vaktmästare Fr. Andersson	2.301: —		
1/1 1942	„ „ Viktor Ekman	2.667: —		
1/1 1937	„ Simlärarinnan Ebba Stål	500: —		
1/1 1938	„ Städerskan Vilh:a Torell	888: —		
1/11 1939	„ „ Hedvig Looström	350: —		
1/8 1940	„ „ Anna Eriksson	300: —		
1/10 1942	„ „ Hilda Johansson	350: —		
1/7 1939	„ Skoltandläk. F. Luttropp	2.000: —		
1/2 1940	Änkefru Anna Matilda Sahlkvist	822: —		
1/6 1942	f. d. Barnbespisningsförest:a Anna Kjellström	350: —		
1/1 1943	f. d. Städerskan Elin Persson	300: —	21.534: 52	
	5 C. Högre folkskolan.			
1/5 1936	f. d. Ämneslärare Isidor Fröier		1.380: —	
	5 D. Yrkesskola.			
1/2 1934	Änkefru Ingeborg Lundahl	1.600: —		
1/9 1940	„ Alma Svensson	918: —		
		2.518: —		
	Avgår bidrag från Zimmermanska fonden	1.259: —		
		1.259: —		
1/2 1941	f. d. Maskinist P. U. Björkman	350: —	1.609: —	
	6. Hälso- och sjukvård.			
	6 A. Allmän hälso- och sjukvård.			
1/1 1933	f. d. Stadssjuksköterskan Anna Ekström	962: —		
1/10 1941	„ „ Elin Carlsson	527: —		
1/6 1941	Änkefru Maria K. Thunström	1.290: —		
1/2 1944	f. d. 2:dre Stadsläkaren Carl Idar	4.519: —		
1/10 1943	„ Stadssjuksköterskan Sigrid Sandén	500: —	7.798: —	
	6 C. Köttbesiktningsbyrå.			
1/11 1933	f. d. Föreståndaren M. Jonsson		4.461: —	
	Transport		44.065: 52	

Pension från		Pensions- oc under- stödsbelopp- Kronor	Kronor	Anteckningar
	Transport		44.065: 52	
	7. Gator, vägar, planteringar o. d.			
	7 C. Planteringar.			
1/12 1930	f. d. Trädgårdsarbetaren K. V. Andersson	936: —		
1/12 1930	„ „ J. Nordström...	996: —		
1/1 1930	„ „ A. G. Hellberg	1.287: —		
1/11 1937	„ „ C. A. Hagström	1.170: —		
1/1 1940	„ „ K. V. Berglund	1.404: —		
1/4 1938	Änkefru Anna T. Eriksson	540: —	6.333: —	
	10. Renhållningsverk och svingård.			
	10 A. Renhållningsverk.			
1/1 1942	f. d. Förvaltare T. Dahlström	5.373: —		
1/1 1928	„ Förman K J. Jansson (Stfm. 26/2 1942)	2.465: —		
1/9 1938	„ „ K. A. Fransson	1.758: —		
1/5 1933	„ Renhållningsarb. E. Dahl.....	306: —		
1/1 1936	„ „ E. S. Lundin ...	2.220: —		
1/9 1941	„ „ K. J. Persson ...	2.304: —		
1/3 1942	„ „ K. A. Kihlgren...	2.466: —		
1/9 1931	Änkefru Anna Jansson	786: —		
1/7 1933	„ Hanna Sunesson.....	732: —		
1/5 1939	„ Matilda Karlsson	759: —		
1/4 1939	„ Elin Eriksson	759: —		
1/8 1934	f. d. Skrivbiträdet Elisabet Eriksson ...	2.055: —		
1/10 1943	Änkefru Hulda Maria Karlsson	759: —	22.742: —	
	14. Tekniska verkens gemensamma förvaltning.			
22/2 1923	Änkefru Hilma Boholm	636: —		
22/6 1925	f. d. Gasverkseldaren C. G. Gustavsson	1.990: —		
28/3 1929	Änkefru Anna Johansson	570: —		
24/1 1930	„ Judith Hellström.....	786: —		
24/1 1930	f. d. Gasmästaren K. W. Jansson	2.994: —		
17/3 1930	„ Kassörskan Greta Tersmeden	2.667: —		
10/11 1930	„ Rörmontören K. Johansson.....	1.302: —		
10/11 1930	„ Grovarbetaren Gerhard Karlsson	996: —		
17/11 1931	„ „ A. G. Andersson	879: —		
	Transport	12.820: —	73.140: 52	

Pension från		Pensions- och understödsbelopp Kronor	Kronor	Anteckningar
	Transport	12.820: —	73.140: 52	
17/11 1931	f. d. Rörläggaren J. A. Falk	1.365: —		
29/4 1933	„ Rörmontör Aug. Hedquist	2.049: —		
29/6 1933	„ Kontorsbitr. Hulda Klingvall	1.125: —		
1/10 1933	„ Maskinmästaren G. Andersson	2.775: —		
1/1 1935	Änkefru Arvida Eriksson	940: —		
1/3 1935	„ Anna Gustavsson	700: —		
19/6 1935	f. d. Lykttändaren J. A. Persson	879: —		
1/7 1935	„ Maskinmästaren H. G. Boberg	3.399: —		
21/7 1935	„ Lykttändaren B. L. Pettersson	714: —		
1/2 1936	„ Grovarbetaren Gustav Andersson	1.404: —		
1/8 1937	Änkefru Elin Eriksson	500: —		
1/8 1937	f. d. Grovarbetaren J. F. Lundqvist	996: —		
1/7 1938	„ Städerskan Selma Broberg	300: —		
1/7 1939	Änkefru Augusta Eriksson	700: —		
1/9 1939	„ Hilda Jansson	300: —		
1/1 1940	f. d. Grovarbetaren K. A. Broberg	1.698: —		
1/2 1940	Avlidne rörmontören J. Bursells två minderåriga barn	446: —		
1/4 1940	Änkefru Tekla Johansson	630: —		
1/10 1940	f. d. Grovarbetaren A. V. Adamsson	879: —		
1/1 1941	„ Linjearbetaren L. A. Larsson	350: —		
1/4 1941	„ Överingenjören Gerh. Geston	6.990: —		
21/4 1941	Änkefru Greta Johansson	300: —		
1/6 1941	f. d. Grovarbetaren K. E. Sjöström	350: —		
1/6 1941	„ „ P. E. Lundberg	350: —		
1/1 1942	Änkefru Mina K. Andersson	822: —		
1/1 1942	Dotter Ingrid Andersson	330: —		
1/1 1942	Änkefru Gerda Samuelsson	822: —		
1/1 1942	f. d. Grovarbetaren Carl Erik Söder	350: —		
1/5 1942	„ Maskinisten K. A. Eriksson	2.466: —		
1/6 1942	„ Rörnätsförman P. J. Hedqvist	2.994: —		
1/7 1942	„ Gasverkseldaren G. R. T. Ahlén	2.490: —		
1/8 1942	„ Maskinmästaren O. B. Börjesson	3.189: —		
1/9 1942	Änkefru Greta Johanssons två minderåriga barn	350: —		
1/7 1942	Ingenjör Gustaf Lönnqvist	4.110: —		
1/9 1943	Gasverkseldaren Karl Fagerman	2 580: —		
1/10 1943	Grovarbetaren Fritz Hjelm	936. —		
1/11 1943	Gasmästaren Ernst Widén	3.252: —		
1/7 1942	f. d. Lyktvakt Hjalmar Hedin	250: —		
	Transport	67.900: —	73.140: 52	

Pension från		Pensions- och understödsbelopp Kronor	Kronor	Anteckningar
	Transport	67.900: —	73.140: 52	
1/9 1942	Änkefru Ester Wallner	350: —		
1/11 1942	Sonen Ulf Erik Sundvall	29: —		
1/1 1943	f. d. Grovarbetaren Karl B. Eriksson	879: —		
1/1 1943	„ „ E. H. Lindström	879: —		
1/4 1943	Änkefru Hilda Karlsson	700: —		
	Grovarbetaren Gustav Andersson	1.170: —		
	Förrådsbiträdet E. G. Eriksson	212: —	72.119: —	
	18. Andra kommunens affärsföretag.			
	18 B. Varmbadhuset.			
1/1 1931	f. d. Maskinist C. J. Söderlund	1.428: —		
1/7 1930	„ Baderskan Henny Tärnlund	300: —		
1/6 1932	„ Badmästaren John Söderström	1.800: —		
1/2 1943	„ Badstuvakt Mina Hellkvist	495: —	4.023: —	
	19. Brandväsen.			
1/6 1933	f. d. Brandförman K. A. Lövstrand	2.400: —		
1/4 1933	„ „ J. R. Andersson	2.490: —		
1/10 1930	„ Brandman K. E. Pettersson	1.893: —		
1/1 1936	„ „ G. A. Lindberg	1.974: —		
1/3 1937	„ „ R. A. Ferngren	2.139: —		
1/3 1940	„ „ E. L. Rask	2.556: —		
1/10 1942	„ Brandmästare G. Th. Medin	3.252: —		
1/10 1943	„ „ A. H. Staberg	3.252: —	19.956: —	
	21. Fastighetsförvaltning.			
	21 A. Allmän fastighetsförvaltning.			
	a. Diverse fastigheter.			
1/1 1942	f. d. Bitr. vice värden A. G. Eriksson	2.946: —		
	d. Stadshotell.			
1/1 1937	f. d. Eldaren A. Vidfors	2.109: —	5.055: —	
	21 B. Lantegendomar under eget bruk.			
1/7 1938	f. d. Lantarbetaren K. J. Svahn	864: —		
1/5 1940	„ „ K. A. Eriksson	957: —		
1/5 1940	„ „ K. A. Wall	957: —		
	Transport	2.778: —	174.293: 52	

Pension från		Pensions- och under-stödsbelopp Kronor	Kronor	Anteckningar
	Transport	2.778: —	174.293:52	
1/3 1941	f. d. Lantarbetaren A. V. Nordström...	1.047: —		
1/7 1943	„ „ V. Danielsson	350: —	4.175: —	
	21 C. Skogar.			
1/1 1931	f. d. Stadsskogsvaktaren C. A. Lindkvist		2.472: —	
	22. Magistrat och rådhusrätt.			
1/3 1937	f. d. Stadsvaktmästaren P. Berglund ...	2.556: —		
1/1 1937	„ Städerskan Elin Eng.....	300: —		
1/10 1942	Änkefru Karin Ödman	2.157: —		
1/9 1932	„ Rakel Cronholm	1.860: —		
1/3 1941	„ Irma Hedenström	3.237: —		
		10.110: —[1]	5.210: —	[1])Av sammanlagda pensionsbeloppet utgår kr. 4.900: — från Magistratens Ämbets-&Tj.-mäns reservfond
	23. Kronouppbörds- och Exekutionsväsendet.			
	23 A. Kronouppbördsväsendet.			
1/8 1931	Änkefru Edla Eklundh		1.755: —	
	23 B. Exekutionsväsendet.			
1/7 1942	f. d. Exekutor Hugo A. Carlsson	2.769: —		
1/1 1944	„ „ R. Steen	2.769: —	5.538: —	
	24. Polisväsen och fångvård.			
1/1 1939	f. d. Stadsfiskal E. V. Pettersson	4.983: —		
1/1 1936	„ Poliskommissarie C. A. Linder ...	4.365: —		
1/6 1932	„ Överkonstapel P. E. Winroth.....	2.994: —		
1/11 1940	„ „ M. Andersson	3.252: —		
1/1 1930	„ Inspektionskonstapel C. A. Eriksson	2.667: —		
1/7 1934	„ Bitr. Överkonstapel G. Haake ...	2.667: —		
1/9 1932	„ Krim.-konstapel G. K. Forslund...	2.667: —		
1/2 1942	„ „ Axel Sporre	2.994: —		
1/1 1932	„ Poliskonstapel E. Kraft	2.385: —		
1/5 1934	„ „ Hj. Rosenberg.....	2.385: —		
1/7 1936	„ „ J. E. Persson	2.217: —		
1/1 1940	„ „ J. A. Jonsson	1.944: —		
1/10 1941	„ „ A. T. Bertilsson ...	2.127: —		
1/2 1942	„ „ L. A. Eriksson ...	2.775: —		
1/12 1942	„ „ K. E. Morlin	2.775: —		
	Transport	43.197: —	193.443: 52	

Pension från		Pensions- och understödsbelopp Kronor	Kronor	Anteckningar
	Transport	43.197: —	193.443: 52	
1/1 1919	Änkefru Gerda Vretlöf	600: —		
1/4 1930	„ Agnes Karlsson	921: —		
1/9 1940	„ Ebba Qviberg	1.227: —[2]		[2] För sonen t. o. m. den 30/11 1946
1/2 1941	„ Jenny Carlsson	1.002: —		
1/4 1941	„ Hilda Weimer	1.047: —		
1/3 1942	„ Anna-Lisa Löfdahl	1.284: —[3]	49.278: —	[3] Därav utgår för två barn 429: — t. o. m. januari 1957, däreftter för ett barn 342: — t. o. m. febr. 1960.
	28. Övrig förvaltning.			
	28 B. Stadskansli.			
1/1 1942	f. d. Drätseldirektören Theofil Öberg	7.227: —		
1/7 1938	„ Drätselnotarien E. Plantin	3.450: —		
1/9 1936	Änkefru Siri Tenow	3.001: 50	13.678: 50	
	28 D. Byggnadskontor.			
1/7 1939	f. d. Byggnadschef G. Smitt	7.020: —		
1/4 1931	„ Stadsinspektor P. V. Johansson	3.696: —		
1/4 1931	„ Förrådsförman C. J. Barklund	2.556: —		
1/2 1934	„ Arbetsförman J. V. Råberg	1.400: —		
1/2 1937	„ „ C. H. Pettersson	2.775: —		
1/4 1941	„ „ G. V. Johansson	2.886: —		
1/7 1930	„ Komm.-arb. V. Ehrnström	1.302: —		
1/1 1940	„ „ G. F. Pilblad	350: —		
1/1 1941	„ „ K. E. Forsberg	1.170: —		
1/2 1941	„ „ P. Fr. Grönberg	1.287: —		
1/4 1942	„ „ Axel E. Jansson	350: —		
1/1 1931	„ Grovarbetaren H. Hansson	1.347: —		
1/1 1932	„ „ E. A. Tibbling	762: —		
1/1 1932	„ „ J. V. Karlsson	1.041: —		
1/1 1934	„ „ K. A. Bergvall	1.464: —		
1/1 1935	„ „ A. T. Svensson	1.170: —		
1/2 1939	Änkefru Mimmi Andersson	1.398: —		
1/9 1936	„ Ida Nygren-Andersson	705: —		
1/6 1940	„ J. F. Svangren	540: —		
1/6 1937	„ Anna Axelsson	600: —		
1/7 1941	„ Hulda Andersson	1.092: —	34.911: —	
	28 E. Byggnadsnämnd.			
	28 Ea. Stadsarkitektkontor.			
1/1 1936	f. d. Stadsarkitekt E. Hahr		3.000: —	
	Transport		294.311: 02	

Pension från		Pensions- och under-stödsbelopp Kronor	Kronor	Anteckningar
	Transport		294.311: 02	
	28 Eb. Stadsingenjörskontor.			
1/1 1932	f. d. Bitr. Stadsingeniör J. Eriksson ...		4.704: —	
	29. Diverse utgifter och inkomster.			
	29 Aa. Barnstugor.			
1/9 1941	f. d. Föreståndarinnan Hanna Andersson		875: —	
	29 D. Ofördelade utgifter.			
1/11 1936	f. d. Kranmaskinisten J. V. Åsberg ...		1.497: —	
	Kronor		301.387: 02	

Anslagsbeteckningar.

FASTA ANSLAG (utan särskild beteckning) utgå med bestämt belopp och få icke överskridas eller reserveras.
FÖRSLAGSANSLAG (Fa) få överskridas men icke reserveras.
FÖRSLAGSANSLAG HÖGST (Fa h) få varken överskridas eller reserveras.
RESERVATIONSANSLAG (Ra) få reserveras och överskridas.
RESERVATIONSANSLAG HÖGST (Ra h) få reserveras men ej överskridas.

REGISTER

över

Utgifts- och inkomststat för Västerås stad år 1944.

Sid. Bgt

Affärsföretag, andra kommunens 66, 133, 145
Alkoholistvård 27
Allmännyttiga ändamål, anslag till.. 95
Allmänt läroverk 36
Anslagsbeteckningar 149
Automobiler 69

Barnstugor 96, 138, 148
Barnavård 24, 123, 141
Barnavård, yttre 25, 123, 141
Barnhem 24, 123
Bekvämlighetsinrättningar 68
Bostadsinspektion 41, 129
Brandväsen 71, 134, 145
Byggnadskontor 92, 137, 147
Byggnadsnämnd 93, 138, 147
Båttrafik 68, 133

Diverse utgifter och inkomster 95, 138, 148
Drätselkammare 89
Drätselkammarens förråd..... 70, 134

Elektricitetsverk 4, 61, 131
Exekutionsväsen 85, 135, 146

Familjebidragsnämnd 105
Fastighetsförvaltning, allmän 5, 74, 134, 145
Fattigvård 19, 122, 141
Fattigvård, yttre 22, 123, 141
Finansförvaltning 3, 11
Folkpensionering 89
Folkskola 28, 124, 141
Fonder, egna 3, 18
Fond- och lånestat 3
Fortsättningsskola 32
Förslagsanslag till oförutsedda utgifter 100

Gasverk 4, 59, 131
Gatubelysning 48
Gatu- och väghållning 44
Gaturenhållning 48
Grustag 70, 133

Hamnar 3, 49, 130
Hemsysternämnd 106, 138
Hyresnämnd 105
Hälso- och sjukvård, allmän 39, 129, 142
Högre folkskola 33, 126

Kallbadhus 66
Kommunal flickskola 37, 127
Kristidsnämnd 104
Kronouppbördsväsen 84, 135, 146
Köttbesiktningsbyrå 42, 129, 142

Sid. Bgt

Lantegendomar under eget bruk 80, 145
Luftskydd, allmänt 102
Lån och investeringar 3, 11
Lån, kapitalavbetalningar och räntor å fonderade lån 111
Lån, stadens verks och inrättningars andelar 118
Låneskuld, uppgift å (jämte grafisk framställning) 107, 108
Lönestat 122
„ , sammandrag 139

Magistrat och rådhusrätt 83, 135, 146

Nykterhetsnämnd 27

Ofördelade utgifter och inkomster 100, 148
Oförutsedda utgifter, medel till .. 100

Pensionsstat 141
Pensionärshem 97
Planteringar 45, 129, 143
Poliklinik 43
Polisväsen och fångvård.. 87, 136, 146

Renhållningsverk 53, 130, 143

Skatter och liknande avgifter 18
Skattestat, sammandrag 8
„ , specialstater 11
Skattetaxering 100
Skogar 82, 146
Stadsarkitektkontor 93, 138, 147
Stadsfullmäktige 89
Stadsingenjörskontor 94, 138, 148
Stadskamrerarekontor 91, 137
Stadskansli 90, 136, 147
Stadsrevision 89
Svingård 55, 130

Tekniska verkens gemensamma förvaltning .. 5, 64, 132, 143

Underskott från tidigare år 7, 106
Undervisnings- och bildningsanstalter 28, 124, 141
Undervisnings- och bildningsanstalter, andra 39
Uttaxering till den borgerliga kommunen fr. o. m. 1902, uppgift å (jämte grafisk framställning) 109, 110

Varmbadhus 67, 133, 145
Vattenverk 4, 56, 130
Väghållning 44

Yrkesskola 34, 126

Ålderdomshem 19, 122, 141

Överskott från tidigare år 7, 106

Västerås 1943 Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1943 Den 20 december XXII

N:o 182.

Motiveringar till budgetförslaget för år 1944.

Bilaga Fattigvård.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I anslutning till bilagt förslag till utgifts- och inkomststat för fattigvården under år 1944, får fattigvårdsstyrelsen anföra.

2 A. *ÅLDERDOMSHEMMET.*

Personalkostnader:

Anslaget till löner har i föreliggande förslag till stat upptagits med bruttobeloppet eller inklusive det belopp, som skall avdragas såsom hyror för tjänstebostäder. Det anses nämligen riktigare att, då befattningshavarnas löneförmåner utgå i kontanter, de belopp, som sedermera skola erläggas för bostadshyra, icke, såsom tidigare skett, införes i staten med särskild beteckning. Anslaget har begärts något förhöjt på grund av en del uppflyttningar i högre lönegrad av sjuksköterske- och biträdespersonalen. Anslaget för dyrtidstillägg har även i år beräknats efter 25 %.

Till olycksfallsförsäkringsavgifter har begärts förhöjning av anslaget med 120: — kr., enär kostnaden härför beräknas förhöjd med detta belopp. Däremot har beloppet för personalens sjukvård beräknats 230: — kr. lägre än tidigare.

Administrationskostnader:

Anslaget för telefon har begärts förhöjt med 100: — kr., enär en ytterligare telefonapparat med anknytning måst införas.

Driftkostnader:

Värdet av pensionärernas arbeten i tvättinrättningen och trädgården har förhöjts med tillsammans 1.500: — kr.

Anslagssummorna ha omreglerats så, att det äskade sammanlagda beloppet med 750: — kr. understiger innevarande års anslag.

N:o 182.
Ang. 1944 års budget.

I övrigt har omflyttning av anslagsbeteckningarna skett så att dessa sammanförts för varje verksamhetsgren.

I anledning av att drätselkammaren i sitt yttrande den 12 augusti d. å. anslutit sig till revisorernas i berättelsen för år 1942 uttalade önskemål, om att tvättinrättningens verksamhet redovisas särskilt i staten, har fattigvårdsstyrelsen förehaft ärendet till övervägande och därvid funnit det i högsta grad illusoriskt att söka åstadkomma en sådan redovisning, enär tvättinrättningen i så gott som alla sina detaljer ingår i ålderdomshhemmets övriga verksamhet. Med hänsyn härtill har styrelsen ansett sig icke kunna inrymma en sådan särskild redovisning i statförslaget utan bifogas en vid sidan av detsamma, huvudsakligen på grundvalen av antaganden uppgjord beräkning av tvättinrättningens utgifter.

Underhåll av byggnader:

Härunder upptaget anslag för reparationskostnader har beräknats 1 000: — kr. lägre än för innevarande år.

Underhåll av maskiner och inventarier:

För maskinrummet och maskiner i tvättinrättningen har begärts tillsammans ett med 500: — kr. förhöjt anslag. Övriga anslagskrav äro oförändrade.

Sjukvårds- och begravningskostnader:

Anslaget härför har föreslagits sänkt med 600: — kr.

Hushåll, tvätt och beklädnad:

Minskning av anslaget för dessa ändamål har föreslagits minskat med 2 000: — kr.

Bränsle, lyse och vatten:

Härför erforderligt anslag har likaledes beräknats 2 000: — kr. lägre.

Diverse utgifter:

Härunder upptagna anslag ha sänkts med sammanlagt 307: — kr.

Kapitalökningar:

Utöver anslag för löpande anskaffningsbehov av inventarier har begärts *dels* ett anslag på 700: — kr. för inköp av räknemaskin, enär den maskin, som för närvarande finnes, är utsliten, samt *dels* ett anslag på 3.000: — kr. till inköp av en visp- och blandningsmaskin för köksavdelningen. Behov av sådan maskin föreligger, enär den tidigare maskinen, som hade en mera begränsad användning än den som nu avses, varit obrukbar sedan omkring 2 år tillbaka på grund av omöjligheten att erhålla erforderliga delar, alldenstund desamma äro av utländskt fabrikat.

Den beräknade sammanlagda summan av merutgifter för åldershemmet, jämfört med innevarande år, utgör 1.750: — kr.

Löpande inkomster:

N:o 182.
Ang. 1944 års budget.

De sammanlagda beräknade inkomsterna överstiga med 11.000: — kr. innevarande års.

2 B. *YTTRE FATTIGVÅRD.*

Personalkostnader:

Det begärda anslaget har, jämfört med innevarande års, stigit med 1.440:— kr., beroende *dels* på att tillsyningsmannen Österberg och föraren av socialregistret Karin Bjelke uppflyttats i högre lönegrad, varom framställning i vederbörlig ordning gjorts, samt *dels* därpå, att för vikariearvoden begärts ett med 200: — kr. förhöjt anslag.

Administrationskostnader:

Anslaget för kontorskostnader, som f. n. utgör 1.500: — kr, har begärts förhöjt med 150: — kr. på grund av att det nuvarande anslaget är otillräckligt. För post och telefon har begärts förhöjning av anslaget med 350: — kr., främst beroende därpå, att i samband med utvidgningen av fattigvårds- och barnavårdsbyrån ytterligare telefoner måst införas. Därjämte har av samma skäl anslaget för städning, bränsle och lyse måst ökas med 200: — kr. Den sammanlagda ökningen av anslagen under denna rubrik utgör sålunda 700: — kr.

Underhållskostnader:

Härunder har anslagsäskandet minskats med 20: — kr.

Understöd med karaktär av fattigvård:

Härför har ett med 5.000: — kr. minskat anslagsbelopp begärts.

Understöd utan karaktär av fattigvård:

Anslaget till yrkesutbildning föreslås sänkt med 1.000: — kr.

Anstaltsvård:

Härför har begärts ett med 3.000: — kr. förhöjt anslag, enär kostnaderna för hospitalsvård ytterligare stigit.

Sjukvård och begravningskostnader:

Enär kostnaderna för sjukvård under föregående och innevarande år sjunkit, har anslaget härför sänkts med 6.000: — kr. Däremot har upptagits ett nytt anslag på 2.000: — kr. till tandvård, som icke skall utgå med karaktär av fattigvård och för vilken ersättning kan erhållas av statsmedel med halva kostnaden.

N:o 182. *Ang. 1944 års budget.*

För yttre fattigvården har det sålunda äskade sammanlagda anslagsbeloppet nedgått med 5.800: — kr., jämfört med innevarande års anslag.

Löpande inkomster:

Det beräknade sammanlagda inkomstbeloppet har ökat med 14.900: — kr.

Västerås den 1 oktober 1943.

För fattigvårdsstyrelsen:

THEOFIL ÖBERG.

/*Axel Norén.*

Bilaga Barnavård.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I anslutning till bifogade inkomst- och utgiftsförslag för barnavårdsnämndens verksamhet under år 1943, får nämnden i de avseenden, förslaget väsentligt avviker från innevarande års stat, anföra följande:

3 A. *BARNHEM.*

Föreståndarinnan vid barnhemmet, som uppflyttats i lönegrupp 8 fr. o. m. 1/1 1943 har enligt gällande bestämmelser tilldelats endast ett ålderstillägg.

Vid barnhemmet ha varit anställda två fasta biträden, och det ena är huvudsakligast bundet vid matlagning och dithörande arbetsuppgifter. Sedan reglerad arbetstid införts vid barnhemmet genom kollektivavtal har nämnden utöver de två permanenta biträdeskrafterna måst anlita extra arbetskraft så gott som året om. Av denna anledning och då behovet av ytterligare ett biträde är konstant, har härför begärts anslag till avlöning efter samma grunder, som stadgas i gällande kollektivavtal.

För hushållet har begärts ökning av anslaget med 200 kronor, enär innevarande års anslag visat sig vara otillräckligt.

Till bränsle har begärts ett med 100 kronor ökat anslag på grund av något stegrade vedpriser.

3 B. *YTTRE BARNAVÅRD.*

Under "personalkostnader" har utöver tidigare anslag upptagits ett anslag av 1.740 kronor till lön åt ett extra skrivbiträde hos barnavårdsmännen. Behov härav har under en följd av år förelegat. Genom bidragsförskottslagen

N:o 182.
Ang. 1944 års budget.

ha barnavårdsmännen, utöver sitt egentliga arbete med barn utom äktenskap, fått sig ålagt ytterligare betydande arbetsuppgifter. Fullgörandet av dessa arbetsuppgifter har icke kunnat ske med mindre än att vissa andra, barnavårdsmännen åvilande arbetsuppgifter, måst eftersättas. Då arbetet emellertid är av sådan natur, att icke någon allt för ung kraft kan placeras i detsamma, har nämnden måst räkna med en lön av 145 kronor i månaden, eller löneförmåner enligt grupp B, kontorsbiträden i av Löne- och avtalsnämnden rekommenderad lönetabell.

Till kostnader för "telefon och post" har begärts ett 300 kronor högre anslag, enär tidigare anslag härför icke varit tillräckliga.

Under rubriken "utackorderingskostnader" har för utackordering i enskilt hem begärts förhöjning av anslaget med 4.000 kronor, enär *dels* uppfostringsbidragen, som hittills utgått med högst 30 kronor i månaden, måste något höjas, samt *dels* en förskjutning skett från bidragsförskotten till utackordering.

I följd därav har anslaget till bidragsförskott minskats med motsvarande belopp.

Beträffande anstaltsvård har anslaget för lasarettsvård begärts ökat med 200 kronor, varemot sanatorievårdsanslaget minskats med motsvarande belopp. Dessa vårdformer liksom också vård å anstalter för svåruppfostrade barn influeras i hög grad av sjukdoms- och vanartsfrekvensen.

För sjukvård har begärts förhöjning av anslaget med 200 kronor.

Inkomsterna för barnhemmet ha beräknats öka med 500 kronor och för yttre barnavården med 650 kronor.

Västerås den 13 sept. 1943.

För barnavårdsnämnden:

EM. GRANÉR.

/Axel Norén.

Bilaga Nykterhetsnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Nykterhetsnämnden får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1944.

Det framlagda förslaget överensstämmer till alla delar med den nu gällande budgeten.

Nykterhetsnämnden hemställer, att Stadsfullmäktige måtte besluta

N:o 182.
Ang. 1944 års budget.

att fastställa föreliggande förslag till inkomst- och utgiftsstat för nykterhetsnämnden under år 1944.

Västerås den 16 september 1943.

För nykterhetsnämnden:

R. V. HULT
v. ordförande.

/*K. A. Bergvall.*

Bilaga Folkskola.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Västerås folkskolestyrelse får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för år 1944 och i anslutning härtill lämna följande motivering till viktigare förändringar rörande anslagsäskandena.

1. Beträffande avlöningar till lärare i läs- och skrivämnen, lärare i övningsämnen samt övriga befattningshavare hänvisas till bilagda lönestater. På grund av det ökade födelsetalet för den årskull, som nästa läsår uppnår skolpliktsåldern, föreslås inrättandet av sex icke ordinarie småskollärarinnetjänster från nämnda tidpunkt.

Anslaget under punkt 113 har kunnat minskas beroende på att skolsköterskan numera huvudsakligen avlönas av landstinget. Stadens bidrag till hennes avlöning utgöres av ersättning för bostad och bränsle. Anslaget härtill har uppförts under punkt 631 (sjukvård).

Rörligt tillägg och kristillägg ha för lärarkåren beräknats enligt nu utgående 31 % och för övriga befattningshavare efter 25 %.

Arvodet till undervisning i slöjd för gossar är beräknat för det nuvarande antalet slöjdgrupper.

2. En ny utgiftspost utgör det begärda anslaget till hyra av musiksalen i h. allm. läroverket. Det visade sig nämligen hart när omöjligt att för undervisningen i fiolspelning använda en vanlig lärosal. Dels fordrades tillgång till piano, dels notställ och övriga utensilier, som folkskolan saknade. Dessutom blev deltagarantalet så stort att vid gemensamma övningar plats ej kunde beredas alla i en lärosal. Hyran utgöres av ersättning för lyse och städning, beräknat till 2 kr. pr gång.

3. Då efter tillkomsten av ny folkskola i Jakobsberg arbetet för tillsyningsläraren väsentligt ökar, föreslås en höjning av det tidigare till honom utgående arvodet. En mindre ökning föreslås även av arvodet till tillsyningsläraren i Hammarby, då detta i förhållande till de övrigas varit väl lågt.

N:o 182.
Ang. 1944 års budget.

4. Anslaget till pensioner med tillhörande dyrtidstillägg grundar sig på bilagda pensionsstat.

Höjningen av hyran för en vaktmästarbostad betingas av gällande bränsleklausul.

5. Anslaget till underhåll av byggnader har kunnat nedbringas, varemot försäkringspremierna ökat beroende dels på nya folkskolan i Jakobsberg, dels på verkställd höjning av försäkringsbeloppen å inventarier i samtliga skolor.

6. Som framgår av bilagda skrivelse från skolläkaren hinner en skolsköterska ej med de alltmer ökade arbetsuppgifter, som hälsovården bland skolbarnen påkallar. Då styrelsen anser det vara av fundamentell betydelse, att dessa uppgifter ej eftersättas, hemställer den om anslag till en extra skolsköterska. Arvodet, som beräknas utgå enl. gällande taxa, 9 kr. pr dag incl. sön- och helgdagar, räcker ej till för hela läsåret. Intill dess närmare erfarenhet vunnits rörande behovet, torde det vara lämpligt, att försök göres med partiell tjänstgöring.

Ett särskilt anslag har upptagits till medicin, förbandsartiklar m. m. för vilka ändamål utgifterna starkt ökat.

Höjningen av kostnaderna för behandling av defekter i syn-, hörsel- och talorganen m. m. ha vidtagits på grund av vunna erfarenheter från år 1942.

7. Utgifterna för skolbarnens tandvård ha måst höjas. Enligt gällande bestämmelser beräknas nämnda utgifter på så sätt att ersättning för första barnet inom en familj utgår med 5 kr., för andra med 3 kr., för tredje med 2 kr. Övriga tandvårdsberättigade barn inom en och samma familj erhåller kostnadsfri vård. Efter denna beräkningsgrund ha enligt uppgift av folktandvårdens föreståndare kostnaderna för skolbarnens tandvård tiden 1/10 1942—1/8 1943 uppgått till 10744 kr. för 2374 behandlade barn. Kostnaderna ha sålunda väsentligt överstigit de beräknade. Nu finns det emellertid möjlighet att efter medgivande av landstingets förvaltningsutskott få de på ovannämnda grunder beräknade kostnaderna ersatta av ett enhetspris av 4 kr. behandlat barn. Då detta bleve för staden billigare har folkskolestyrelsen beslutat göra framställning härom. Det upptagna anslaget är beräknat efter 4 kr. pr barn.. Barnantalet f. n. 2512.

8. Inrättandet av en icke ord. vaktmästartjänst vid nya folkskolan i Jakobsberg medför ökat anslag under punkt 652 och 653. (Arvoden till vaktmästare och städerskor samt dyrtidstillägg.) Vaktmästaren, som tillika är gårdskarl å pensionärshemmet i Jakobsberg, föreslås avlönad enl. lönegrupp 26[1], varvid skolans bidrag utgör skillnaden mellan nämnda avlöning och arvodet som gårdskarl å pensionärshemmet. Det arvode, som tidigare utgått till städerska vid gamla folkskolan i Jakobsberg har givetvis frånräknats.

9. Då nya skoltomten i Jakobsberg på tre sidor omges av gata har anslaget till gaturenhållning måst höjas. Anslagen till sotning och vatten ha även enligt vunnen erfarenhet visat sig otillräckliga, varemot bränsleanslaget kunnat nedbringas.

10. Skoltomten i Jakobsberg och de å densamma föreslagna planteringarna kräva ökat anslag, likaså posten anskaffning av inventarier. Enbart 100 st. skolbänkar, som föreslås till inköp, kosta 5500 kr.

11. De olika posterna på inkomstsidan äro beräknade med hänsyn till

N:o 182.
Ang. 1944 års budget.

gällande bestämmelser om statsbidrag eller som på annat sätt beräknas komma att inflyta.

I detta sammanhang torde böra påpekas, att från statsbidraget skall avdragas ett belopp, svarande mot hyresavdraget. Detta utgör alltså kommunens bidrag till avlöningen. Härvidlag har i enlighet med övergångsbestämmelserna till boställsordningen för lärare den förändringen inträtt, att fr. o. m. 1/7 1943 tjänstebostaden för ord. kvinnlig folkskollärare skall utgöra tre rum och kök mot förut två rum och kök. Härav följer jäml. § 3: 2 i K. K. den 10/12 1937 (nr 999) att kommunens bidrag till nämnda kvinnliga lärares avlöning ökar med hyresvärdet av ett rum eller kr. 336. Detta gör för Västerås vidkommande 10 080 kr.

I olikhet med vad förut varit fallet har statsbidrag ej upptagits för de nya tjänster, som föreslås för senare halvåret 1944 ävensom för löneklassuppflyttningar under nämnda tid. Anledningen härtill är, att statsbidraget härå ej erhålles förrän efter 1 juli 1945. Beloppet, som utgör i runt tal 17.000 kr. (13.000 avseende lön och 4.000 rörligt tillägg och kristillägg), måste alltså förskotteras av staden men utgör en fordran på statsverket.

12. Å fortsättningsskolans stat ha inga förändringar föreslagits.

Västerås den 30/9 1943.

På folkskolestyrelsens vägnar:

RICH. SÖDERQUIST.
Ordförande.

Em. Granér.
Folkskoleinspektör.

Bilaga Högre folkskola.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för Västerås högre folkskola får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för skolan för år 1944 och i anslutning härtill anföra följande.

Västerås högre folkskolas tekniska linje har från och med höstterminen 1943 utökats med en andra klass och kommer från och med höstterminen 1944 att ytterligare utökas med en tredje klass, varefter skolan, så länge den förblir treklassig, kommer att bliva helt utbyggd. Denna ökning i klassantal föranleder en del ofrånkomliga höjningar i 1944 års stat.

Beträffande avlöningar till skolans ordinarie och extraordinarie lärare hänvisas till särskild uppgjord lönestat. Rörligt tillägg är beräknat efter nu utgående 15 % och kristillägg efter likaledes nu utgående 16 %

N:o 182.
Ang. 1944 års budget.

Å övriga arvoden har rektor från och med den 1/7 1943 uppflyttats enligt kungligt brev av den 30/6 d. å. från arvodesgrupp VII till grupp VI. Anslaget till timlärare och vikarier beslöt styrelsen förslagsvis upptaga till 27 961 kr., varav 20 331 kr. utgör statligt bestämt timlärarearvode för 5 klasser under vårterminen 1944 och 6 klasser under höstterminen samma år och 7 630 kr. utgör arvode för behövligt antal extra lärare, biträdande lärare samt sjukvikarier. På grund av rektors ökade arbete, beroende på skolans utvidgning, beslöt styrelsen föreslå ett belopp av 200 kr. till skrivhjälp åt rektor.

Arvode till bibliotekarie samt pensioner enligt pensionsstat och dyrtidstillägg å pension ha upptagits till oförändrade belopp.

Skolans administrationskostnader ha upptagits till samma belopp som i föregående års stat.

Å underhållskostnader beslöt styrelsen för brandförsäkring föreslå en höjning från 20 till 50 kr., beroende på att inventarierna för tekniska linjens tredje klass, som nu förvaras i stenbyggnad (Djäknebergsskolan), från och med nästa läsår kommer att överflyttas till träbyggnad (Zimmermanska gården, Stora torget 4).

Å kostnader för sjukvård föreslår styrelsen ett med 50 kr. förhöjt belopp till skolläkare, då denne från och med höstterminen 1944 har att taga hand om ytterligare en klass. Arvodet är lågt beräknat. Vid ev. anställande av ny skolläkare skulle arvodet med en taxa av exempelvis 2 kr. pr elev uppgå till 360 kr.

De med två rum utvidgade lokalerna för tekniska linjens tredje klass höstterminen 1944 samt ökat timantal i Yrkesskolornas specialsalar och i förhyrda lokaler för gymnastikundervisningen föranleda en ökning av lokalkostnaderna.

Styrelsen beslöt föreslå följande höjning av hyrorna: Stora torget 4 med 250 kr., Yrkesskolornas byggnad med 250 kr., vilka utgöra likvider mellan stadens förvaltningar, samt för hyrda gymnastiklokaler med ytterligare 150 kr. För ökat arbete med städning och eldning under höstterminen 1944 (6 eldstäder i stället för 4) föreslås en höjning av 450 kr. samt för ökad uppvärmning en höjning av 275 kr. Övriga lokalkostnader äro oförändrade.

Å undervisningsmateriel föreslår styrelsen oförändrade belopp utom för förbrukningsmateriel, där beloppet på grund av ökad materielförbrukning vid skolans utökning höjts med 200 kr.

Å diverse och oförutsedda utgifter har ingen förändring vidtagits.

För anskaffning av inventarier beräknar styrelsen ett belopp av 1 200 kr. för inköp av skriv- och räknemaskin för undervisningsändamål samt för rektorsexpeditionen beställning å Yrkesskolorna, där billigast möjliga pris erhålles, av 3 st. blankettskåp à 300 kr. pr styck. Å rektorsexpeditionen, som saknar arkivutrymmen, finnes för närvarande endast ett mindre blankettskåp som är alldeles otillräckligt för den växande mängden av handlingar. Vidare beslöt styrelsen föreslå ett belopp av 200 kr. för inköp av en radioapparat, som skolan hittills saknat, och vars anskaffande utgjort ett länge närt önskemål vid skolan. En sådan radioapparat skulle möjliggöra åhörande av lämpliga delar av skolradioprogrammet, t. ex. vid språkundervisningen, undervisningen i samhällslära, geografi, teknik m. m.

På löpande inkomster, statsbidrag till avlöningar, rörligt tillägg och kris-

N:o 182. *Ang. 1944 års budget.*

tillägg, är inkomsten beräknad enl. Kungl. Maj:ts kungörelse nr 618 år 1943. Bidraget till bibliotek är upptaget till oförändrat belopp 200 kr.

Västerås den 2 oktober 1943.

På styrelsens vägnar:

FOLKE ERICSSON.

/*Knut Carlfors.*

Bilaga Yrkesskola.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning får härmed vördsamt överlämna förslag till stat för skolorna för läsåret 1944—1945 och kalenderåret 1944.

I fråga om de olika posterna vill styrelsen anföra följande:

Posten under lärararvoden "Löner enligt lönestat" beräknas öka med 387 kr. för beräknade nya ålderstillägg. På anslaget övriga lärararvoden beräknas en ökning med cirka 1600 kr. Denna ökning är föranledd av den ökade tillströmningen till skolan. Men den ökade tillströmningen medför även ökning på inkomstsidan. Sålunda beräknas, att inkomsterna av lärjungeavgifterna kan höjas med 2000 kr. Likaså beräknas statsbidraget till läraravlöningen stiga, nämligen med något över 600 kr.

Dyrtidstilläggen ha beräknats med 25 % i den mån de utgå efter stadens beräkningsgrunder och med 31 % i den mån statens bestämmelser gälla d. v. s. till lärarna. Här finnes även beträffande lärarna en viss marginal, därför att i avvaktan på pensionsreglering dyrtidstillägg till tre av dem utgår efter stadens bestämmelser.

Anslaget till Extra skrivhjälp föreslås ökat från 500 till 750 kronor på grund av ökat arbete på expeditionen, föranlett av skolans tillväxt. Anslaget till Diverse personal kan minskas med 1000 kr., därför att bidraget från fackskolan till denna personal ökas.

Underhållskostnaden för Byggnader och fast inredning beräknas öka från 1300 till 2500 kr., emedan det visat sig att nödigt löpande underhåll av skolbyggnaden och dess fasta inredning kräver det större beloppet. Här skall dessutom täckas en utgift på 1900 kr., som av stadsfullmäktige beviljades i augusti 1943 till reparation i vaktmästarbostaden och av skolans varmvattenberedare.

Utgiften för Bränsle, lyse och vatten beräknar styrelsen kunna sänka från 12500 till 11000 kr., men posten övriga lokalkostnader, omfattande i huvudsak städning och rengöring, anses böra ökas med 400 kr. till 1700 kr.

Stipendierna beräknas ökade med 3.000 kr. såväl på utgifts- som på inkomstsidan. Detta föranleder emellertid ingen kostnad för kommunen.

Kapitalökningsposten Anslag till inventarier föreslås till 1500 kr. mot nu

600 kr. Anledningen är, att till skolans expedition behöver inköpas en räknemaskin och en skrivmaskin. Dessutom behöver skolans förråd av stolar kompletteras. N:o 182. *Ang. 1944 års budget.*

Ersättningen från Elektrotekniska fackskolan beräknas minska något, därför att bränslekostnaderna beräknats minska, men ersättningen från högre folkskolan har beräknats till 500 kronor i stället för tidigare 250. Dessutom har beräknats en inkomst på 100 kr. ytterligare för upplåtna lokaler till flygvapnet.

I övrigt föreslås oförändrade eller i huvudsak oförändrade poster i staten.

Frånsett ovan nämnda 1900 kr., som egentligen tillhöra innevarande års stat, innebär det framlagda statförslaget en minskning från innevarande år på något mer än 250 kr.

Den uppställda staten avser läsåret 1944—1945, emedan vid sökandet av statsbidrag för nämnda tid, på våren 1944, staten bör vara fastställd för den tid ansökningen avser. Eftersom de förhållanden, som påverkat statens uppställning, beräknas inträda redan under 1944 anhålles som vanligt, att den nya staten även skall avse nästföljande kalenderår alltså nu år 1944.

Västerås den 2 oktober 1943.

THEOFIL ÖBERG.
Styrelsens ordförande.

Folke Ericsson.

Bilaga Kom. Flickskola.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för kommunala flickskolan i Västerås får härmed vördsamt framlägga förslag till utgifts- och inkomststat för år 1944.

I samband därmed får styrelsen meddela följande.

De enskilda *lärarlönerna* bli kommande år större, emedan samtliga kvinnliga lärare från och med den 1 juli 1944 uppflyttas en löneklass. Från och med den 1 januari 1944 kommer en ordinarie ämneslärare att uppflyttas en löneklass. Den ena extra ordinarie ämnesläraren beräknas bli uppflyttad en löneklass redan under innevarande år, den andra kommer att förutom den stadgade uppflyttningen för samtliga lärare flyttas upp ytterligare en löneklass från och med den 1 juli 1944. Tjänsten efter fröken Anna Nyman beräknas under vårterminen uppehållas av extra lärare samt från och med den 1 juli av ordinarie lärare i lägsta löneklassen. I stället för vikarier förordnas biträdande lärare, på vilkas lön varken utgår rörligt tillägg eller kristillägg utan i stället s. k. ersättning med 14 % av lönen.

I fråga om *adminstrationskostnaderna* har posten för annonsering och trycksaker höjts med 100 kr., vilka beräknas åtgå till tryckning av ordningsföreskrifter för skolan. Dessutom ha telefonavgifterna höjts.

På *lokalkostnaderna* har posten för städning höjts. Eftersom skolans

N:o 182. *Ang. 1944 års budget.*

gymnastiksal detta läsår användes både av högre allmänna läroverket och högre folkskolan och dessutom av frivilliga gymnastikavdelningar, är en överstädning även under frukostlovet nödvändig.

På *undervisningsmaterialen* har posten för material i läs- och skrivämnen ökats med 1.000 kr. Skolan är i stort behov av t. ex. läseböcker, ordböcker o. d. i de främmande språken, historiska kartor och en del modernare apparatur i realämnena. Den ökning med 250 kr. som posten för biblioteket uppvisar, beräknas genom statsbidrag till elevbiblioteket bli täckt.

Det begärda anslaget till *inventarier* kommer huvudsakligen att användas för anskaffning av bänkar för den nya klass, som skolan beräknas få nästa läsår.

Då ringningsanordningen vid skolan f. n. är synnerligen otillfredsställande och otidsenlig, begäres ett anslag på 1.200 kr. för att anskaffa och inmontera ett tidur för automatisk ringning.

Västerås den 29 sept. 1943.

AGNES SÖDERQUIST.
Ordförande.

Bilaga Arbetarinstitutet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med hänvisning till bifogade inkomst- och utgiftsstat får Västerås arbetarinstituts styrelse härmed vördsamt anhålla, att stadsfullmäktige måtte för år 1944 bevilja institutet ett anslag av 23.000 kronor för uppehållande av institutets biblioteksverksamhet.

Allmänhetens intresse för biblioteket är alltjämt mycket stort. Visserligen har 1941 års rekordsiffror för utlåningen ej kunnat bibehållas. Från biblioteket utlämnades förlidet år 107.586 boklån till 4.915 låntagare, vilket innebär en minskning av 3.199 boklån och 127 låntagare. Resultatet är i alla fall högst aktningsvärt särskilt med hänsyn till bibliotekets lokalförhållanden. Styrelsen måste även nu beklaga, att lokalfrågan ännu ej kunnat lösas. Genom drätselkammarens tillmötesgående har under året ett rum av förutvarande tandklinikens lokaler erhållits. I detta rum har nu en del äldre och mindre efterfrågad litteratur kunnat uppställas och därigenom göras mera lätt tillgänglig. Härför är styrelsen varmt tacksam. Men med verklig otålighet motses den dag, då bibliotekets lokalfråga blir ordnad genom att den planerade biblioteksbyggnaden kommer att förverkligas.

Ökningen av det begärda anslaget — 1.000: — kronor — beror på pensionen till förre bibliotekarien Oscar Hallberg.

Västerås den 12 oktober 1943.

Å Västerås arbetarinstituts styrelses vägnar:

AND. PERS,
ordförande.

/Georg Leontein.

Utdrag ur protokoll vid sammanträde med styrelsen för Västerås arbetarinstitut den 12 oktober 1943.

N:o 182.
Ang. 1944 års budget.

§ 1.

Upprättades följande inkomst- och utgiftsstat för bibliteket under år 1944.

Inkomster:

Beräknad behållning från 1943	4.000: —
Beräknat statsbidrag	6.000: —
Beräknat bidrag från Västerås stad	23.000: —
Kronor	33.000: —

Utgifter:

Avlöningar	12.430: —
Dyrtidstillägg à 25 %	3.107: 50
Pension till förre bibliotekarien O. Hallberg	2.000: —
Inköp av litteratur	3.500: —
Inbindning och reparation av böcker	2.500: —
Lokalhyra	2.400: —
Bränsle och lyse	1.500: —
Extra hjälp i biblioteket	300: —
Trycksaker, biblioteks- och skrivmateriel	400: —
Renhållning, eldning och extra vakthållning	400: —
Brandförsäkringspremier	78: 30
Diverse utgifter	384: 20
Beräknad behållning till 1945	4.000: —
Kronor	33.000: —

— — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Västerås som ovan.

Georg Leontein.

Justerat:

And. Pers.

Rätt ur protokollet, betygar:

Georg Leontein.

N:o 182.
Ang. 1944 års budget.

Bilaga Arosgården.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Ansökan om fortsatt bidrag.

Undertecknad organisations styrelse hemställer härmed vördsamt om ett bidrag för nästkommande år av 3.500 kronor, vilket innebär en ökning av 500 kronor jämfört med det senaste arbetsåret. Det har emellertid visat sig att för de senaste åren uppstått underskott i verksamheten, vilket undan för undan kommit att tära på det lilla kapital vi förfoga över, och som vi tänkt oss som hjälp till täckandet av de merkostnader som bli oundvikliga för oss vid en flyttning till nya lokaler inom närmaste framtiden.

Berättelse från senaste verksamhetsåret bifogas.

Västerås den 29 september 1943.

För Arosgårdens Intressentförening u. p. a.:

Theofil Öberg.
Ordförande.

Gustaf Sund.
Föreståndare i Arosgården.

Bilaga ABF.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Arbetarnas Bildningsförbunds lokalavdelning i Västerås åtnjuter sedan många år tillbaka ett årligt anslag från staden till biblioteksverksamhet. Detta anslag har de senaste åren utgått med 3.500 kronor årligen. På grund av de genom tidsläget ökade omkostnaderna i olika avseenden samt på grund av nödvändigheten att genom bibliotekets tillväxt anskaffa nya hyllor och andra inventarier, se vi oss icke längre i stånd att föra verksamheten i land med nu utgående anslag. För att på ett tillfredsställande sätt kunna ombesörja lokalavdelningen och biblioteket åvilande uppgifter anse vi ett årligt anslag från staden på 6.000 kronor nödvändigt, och vi få härmed hos stadsfullmäktige vördsamt anhålla, att detta belopp från och med år 1944 ställes till vårt förfogande.

Västerås den 29 september 1943.

För ABF:s lokalavdelning nr 7 i Västerås:

Rune Blomkvist,
vice ordförande och bibliotekarie.

Gustaf Sund.
studieledare.

Bilaga Hälsovård. **N:o 182.**
Ang. 1944 års budget.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hälsovårdsnämnden får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för hälso- och sjukvården för år 1944 samt därvid anföra följande.

Allmän hälso- och sjukvård.

Personalkostnaderna hava undergått förändring i jämförelse med föregående år. Ytterligare ett ålderstillägg har tillförts 1. stadsläkaren. Genom att den nuvarande innehavaren av befattningen som andre stadsläkare avgår med pension den 1 februari 1944 kommer ålderstillägg att utgå blott under en månad. Härigenom kommer lönestaten att minskas. Genom att stadssjuksköterskan för mindre bemedlade nu avgått med pension utgår den för henne upptagna lönen ur lönestaten. En höjning av pensionsstaten har givetvis genom dessa personers avgång ur tjänst måst ske. Beträffande stadssjuksköterskan må anmärkas att det inte är klarlagt hur stor den kommunala pensionen skall bli. Utredning härom pågår. Ett förslagsanslag å 500 kronor har dock upptagits härför.

Genom att stadssjuksköterskan avgår och ersättes med en distriktssköterska utgår den till den förstnämnda tidigare utgående ersättningen för mistade naturaförmåner och bostad. I stället har anslaget för bostad, värme och lyse för distriktssköterskorna höjts.

Dyrtidstilläggen hava beräknats efter 25 %.

Anslaget för annonsering och trycksaker har visat sig otillräckligt och måst höjas till 700 kronor. Anslaget för bussresor har höjts på grund av att hälsovårdsnämnden ansett skäligt att även distriktssköterskorna erhålla fria bussresor under vintermånaderna.

Genom att bl. a. drivmedlen till ambulansen blivit dyrare har en höjning av anslaget för driftskostnader ägt rum med 300 kronor.

Anslaget för försäkringspremier har kunnat sänkas genom att försäkring nu erhålles efter billigare tariff i de nuvarande lokalerna.

Ett nytt anslag å 300 kronor har upptagits för bestridande av kostnaderna för profylaktiska åtgärder, bl. a. inköp av vaccin.

För 1. hälsovårdstillsyningsmannens räkning erfordras anskaffande av en del möbler ävensom stolar till det gemensamma väntrummet. Ett anslag å 500 kronor har upptagits för detta ändamål.

Under föregående år har såsom inkomst upptagits bidrag från Ekelundska donationsfonden med 950 kronor. Enligt stadsfullmäktiges beslut den 28 maj 1919, § 119, skulle avkastningen av fonden användas till avlönande av en sjuksköterska, vilken skulle stationeras å epidemisjukhuset och stå till stadens tjänsteläkares förfogande för vård av medellösa sjuka. Genom stadssjuksköterskans avgång kommer icke särskild sköterska att finnas för detta ändamål. Genom att avgifter icke utgå för den vård som lämnas av distriktssköterskorna har dock donationens syfte uppnåtts. De enda ersättningar, som kunna uttagas äro för förbandsmateriel och för sköterskornas resor. Särskilt med hänsyn till att hälsovårdsnämnden föreslagit att distriktssköterskorna skola erhålla buss-

N:o 182.
Ang. 1944 års budget.

pengar, anser nämnden det skäligt att medlen jämväl i fortsättningen upptages såsom inkomst i staten.

Inkomsterna för ambulansutryckningar och protokollslösen hava visat sig kunna höjas med 300 resp. 100 kronor.

Bostadsinspektion.

Genom att befattningen såsom bostadsinspektris gjorts ordinarie har den överförts till lönestaten. Dyrtidstillägget har beräknats efter 25 %.

Anslaget för annonsering och trycksaker har höjts.

På inkomstsidan har tillkommit en post å 100 kronor gällande avgifter för ohyresinspektioner.

Köttbesiktningsbyrå.

Någon annan ändring än att här upptagits ett anslag å 150 kronor för arvode åt vikarie för 1. besiktningsveterinären har icke företagits.

Poliklinik.

Genom stadssjuksköterskans avgång har ett särskilt anslag å 800 kronor till polikliniksköterska måst upptagas. I övrigt har ingen ändring mot föregående år vidtagits.

På grund av vad sålunda anförts får hälsovårdsnämnden hemställa att stadsfullmäktige måtte besluta

att fastställa framlagt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1944.

Västerås den 5 oktober 1943.

För hälsovårdsnämnden:

HELGE HELLEKANT.

/*Arne Nilsson.*

Bilaga Planteringar.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Planteringsnämnden får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1944 samt därvid anföra.

För vinnande av en riktigare fördelning av nämndens utgifter i bokföringshänseende ha en del nya konton upptagits i statförslaget, men då de flesta av dessa utgiftsposter tidigare ingått i förut befintliga konton medföra de icke någon nämnvärd höjning av utgifterna.

N:o 182.
Ang. 1944 års budget.

Om man undantar nyanläggningar visar årets stat en ökning av utgifterna mot föregående år med c:a 23.500 kronor, vilka merkostnader till större delen härledas av höjda omkostnader såväl i fråga om arbetskraft som förbrukningsartiklar.

Anslag för kontorskostnader har tidigare icke upptagits i staten men har nu beräknats till 300 kronor, huvudsakligen utgörande kostnader för ritmateriel.

För att i största möjliga mån kunna följa utvecklingen beträffande parkväsendet och därmed sammanhängande spörsmål har det ansetts nödvändigt anskaffa en del in- och utländsk facklitteratur, vilken beräknats draga en kostnad av 500 kronor. Dylik litteratur saknas nu helt.

Då det ur arbetsledningssynpunkt samt med hänsyn till växthusets skötsel, särskilt vintertid, är av vikt att förbindelse snabbt kan nås med växthusträdgårdsmästare Lindkvist har planteringsnämnden funnit det angeläget, att denne förses med bostadstelefon. Kostnaderna härför, 170 kronor, hava upptagits i staten.

Med hänsyn till verkliga kostnaden under innevarande och tidigare år samt genom senaste kollektivavtalet höjda arbetslöner har anslaget för växthus- och plantskolearbetares avlöning höjts med 9.000 kronor. Under n:r 113 har i årets och tidigare stater för detta ändamål upptagits ett otillräckligt anslag med 12.500 kronor, vilket överskridits varjämte en del av kostnaderna under tidigare år förts å andra konton.

Då pojkar i slyngelåldern på kvällarna tidvis husera ganska hänsynslöst i vissa av stadens parker och då polisens vakthållning endast kan bli sporadisk, har nämnden funnit det behövligt anordna permanent vakthållning vissa kvällstimmar under sommarhalvåret och därför höjt anslaget för parkvakter med 500 kronor.

Förbrukningsmateriel, som tidigare debiterats å växthusens underhållskonto, har nu upptagits under driftskostnader, då detsamma huvudsakligen avser inköp av diverse mindre redskap samt glas, färg, impregnerings- och besprutningsmedel m. m. Då tidigare anslag varit otillräckliga samt åtskilliga artiklar stigit i pris har höjning skett med 2.000 kronor.

Bränslekostnaderna hava med hänsyn till i personallokalerna i Rådhusbuffén nytillkommen eldstad höjts med 500 kronor.

Utgifterna för gödselmedel hava beräknats med ledning av tidigare förbrukade mängder samt förut påförts underhållskontot för växthusen.

Vidare har nytt anslag med 800 kronor upptagits för städning och renhållning i personalrummen i växthus och Rådhusbuffén samt stadsträdgårdsmästarens kontor vid Munkgatan.

Då ett flertal av parksofforna äro i behov av ommålning och lagning har anslaget härför höjts med 500 kronor.

För underhåll av förråds- och personallokaler har upptagits ett erforderligt anslag av 500 kronor.

Anslaget för växtmateriel och frövaror, tidigare benämnt "gräsfrö och lökväxter", har höjts med 1.500 kronor, då under år 1944 behöver inköpas större mängder gräsfrö och perenna växter än tidigare. Dessa större inköp bero dels på beräknad om- och nyanläggning av gräsmattor och dels på nyanskaffning av

N:o 182.
Ang. 1944 års budget.

perenna växter, vilka sistnämnda genom de senaste årens stränga vintrar starkt decimerats.

Utgifterna för grus hava minskats med 1.000 kronor, då en ganska avsevärd mängd finnes i lager.

Underhållskostnaderna för Vasaparken samt parkerna vid Läroverket m. fl. beräknas minska med respektive 1.475 och 600 kronor medan samma kostnader för Stadsparken och Rudbecksparken höjts med 1.500 respektive 1.250 kronor. För Stadsparkens vidkommande beror anslagsökningen på behövlig omläggning av entrépartierna från Slottsgatan för underlättande av gångtrafiken samt förebyggande av gångbanornas rasering vid stark nederbörd. På grund av delvis verkställd omläggning av Rudbecksparken erfordras större underhållsanslag varjämte en del lekredskap med anledning av lekplatsens utökning behöva uppsättas.

För upprensning och uppsnyggning av dammen, reparation av verktygsskjulet samt iordningställande av sittplatser har anslaget för Botaniska trädgården höjts med 400 kronor.

Förbättring av vägar, trädgallring samt uppsnyggning i övrigt av parkområdena vid Fågelsången, Kullen och Åshagen har beräknats draga en kostnad av 4.000 kronor. Anslag för underhåll av dessa områden har tidigare icke upptagits i staten.

Sedan de senaste årens stränga vintrar starkt decimerat fågelbeståndet i Svartån är nyanskaffning erforderlig varjämte ytterligare häckningsplatser behöva anordnas. På grund härav har anslaget höjts med 500 kronor.

Slutligen har upptagits ett anslag å 2.000 kronor avsett att användas för mindre nyanläggningar vid fastigheter tillhörande någon av stadens övriga förvaltningar. Detta belopp har även upptagits under inkomster, då dylika arbeten givetvis komma att debiteras vederbörande uppdragsgivare.

På grund av den ökade bebyggelsen i ytterområdena samt behovet att iordningställa vissa parkområden och lekplatser såväl därstädes som i stadens mera centrala delar har nyanläggningar till ett sammanlagt belopp av 43.400 kronor upptagits i förslaget.

För ordnande av området vid Mästermans källa begärdes och beviljades för innevarande år ett anslag å 500 kronor, vilket belopp emellertid befanns otillräckligt med tanke på iordningställande av park å denna plats. Då denna på grund av sitt läge i ett tätbefolkat område snarast möjligt bör helt iordningställas har för ändamålet upptagits ett anslag å 5.200 kronor, vilka jämte årets oförbrukade anslag å 500 kronor möjliggöra ordnandet av en tilltalande parkanläggning.

Behovet av lekplatser å Sandgärdet och Fågelsången torde vara ganska trängande, men har nämnden funnit detta böra anstå till ett kommande år och har därför endast upptagit ett anslag å 500 kronor, avsett att användas för anläggande av en kälkbacke vid Fågelsången, vilken med hänsyn till bristen på dylika lekplatser inom staden är oundgängligen nödvändig.

Å den staden tillhöriga gatumarken vid Biskopsbron mellan ån och biskopsgården odlas nu potatis, vilket med hänsyn till platsens läge vid en starkt trafikerad gata är mindre tilltalande och motiverar uppsnyggning och i ordning-

N:o 182.
Ang. 1944 års budget.

ställande av densamma. För en beräknad kostnad av 1.000 kronor kan här anordnas en vacker och välbelägen uppehållsplats med utsikt upp emot Svartån.

Planering av den öppna platsen i hörnet av Floragatan och Stora gatan (Floraplanen) har länge varit av behovet påkallad liksom iordningställande av området kring kiosken. Floraplanen, vilken nu användes såsom lekplats är alltför starkt doserad för sitt ändamål, särskilt för användning som skridskobana. En ändamålsenligare planering och dränering av planen är därför behövlig varjämte denna plats, belägen vid en av stadens större infartsvägar, ur estetisk synpunkt snarast bör ordnas. Kostnaderna för att helt iordningställa dessa områden har beräknats till 15.000 kronor, därvid förutsatts att manuell arbetskraft kommer att användas. Utgifterna för användande av maskinell utrustning undandra sig nämndens bedömande, men torde möjligen ställa sig något billigare.

Kan maskinell utrustning för arbetet anskaffas torde samtidigt planering och anordnande av skridsko- m. fl. banor å Djäknebergsslätten böra utföras i detta sammanhang. För såväl kommunala flickskolans som folkskolans lektimmar har det nämligen sedan länge förelegat ett stort behov av tillgång till lekplatser och skridskobanor. Slättens lutningsförhållanden och otillräckliga dränering omöjliggör dess användande för avsett ändamål, varför de tilltänkta arbetena äro synnerligen välbehövliga. I kostnaden, som beräknats till 13.000 kronor, har ej inräknats anordnande av vinterhärdig vattenledning till platsen.

Den för en kostnad av 3.000 kronor föreslagna omläggningen av Västgötegatans förlängning mot kommunala flickskolan avser att ge vägen en fördelaktigare sträckning och med hänsyn till terrängen göra den mera trafikabel genom anordnande av gradängsteg på lämpliga ställen. Genom en dylik anläggning erhålles dessutom ett avsevärt vackrare utseende å detta område. Vidare kommer vägunderhållet att bliva billigare, då den nuvarande vägen, som vintertid är riskfull att trafikera, vid starkare nederbörd rensopas från grus och annan fyllning. Genom omläggningen skulle dessa olägenheter helt försvinna.

För fortsatt omläggning i Rudbecksparken erfordras ett anslag å 5.700 kronor, vilket belopp helt täcker kostnaderna för ordnande av den återstående delen av denna park.

För anskaffning av inventarier har upptagits ett anslag å 3.000 kronor, då behov föreligger att inköpa vissa dyrare redskap och möbler. Först och främst erfordras ett motordrivet fordon för transporter mellan växthusen och de olika parkerna eller andra arbetsplatser. Med nuvarande transportmöjligheter forslas växter, redskap, slangar m. m. antingen å cykel, bärredskap eller hästfordon, vilket blir mycket tidsödande och torde få anses som slöseri med arbetskraft. Då möjligheterna att inköpa en mindre lastbil just nu torde stöta på svårigheter, har nämnden för avsikt att för dessa transporter inköpa en elcykel försedd med ändamålsenligt lastflak.

Genom beslutad nedskärning av blomsterförsäljningen från stadsträdgården beräknas inkomsterna härav minska till 3.500 kronor varjämte inkomsterna av diverse arbeten inberäknats i ovanberörda 2.000 kronor för arbeten åt stadens övriga förvaltningar.

Planteringsnämnden hemställer sålunda

N:o 182.
Ang. 1944 års budget.

att stadsfullmäktige måtte godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för planteringarna för år 1944.

Västerås den 23 september 1943.

För planteringsnämnden:

GÖSTA LUNDBERG.

/Gunnar Ekberg.

Bilaga Hamnar.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hamnstyrelsen får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för hamnarna under år 1944 och därvid anföra följande.

Lönerna enligt lönestaten hava ökats genom att befattningen såsom kranreparatör från den 1 januari 1944 gjorts ordinarie. Dyrtidstilläggen hava beräknats efter 25 %. För olycksfallsförsäkring har anslaget måst höjas till 1.100 kronor.

Då de visat sig otillräckliga ha anslagen för resor och transporter samt telefoner föreslagits något höjda. Belysningskostnaderna ha genom sparsamhet nedgått, varför en sänkning av detta anslag föreslagits. Anslagen för driftskostnader, kranar i djuphamnen och bogserbåten har kunnat sänkas med respektive 3.000 kronor och 1.000 kronor.

Anslaget till underhåll av byggnader, kajer, bryggor, fyrar och sjömärken har höjts från 15.000 till 20.000 kronor beroende på att en båtbrygga vid Svartåns östra sida skall repareras för 3.100 kronor och på att inre båtbryggan i hamnbassängen skall ombyggas för 2.100 kronor. Ett särskilt anslag för reparation av kaj och båtbryggor vid Lillån har därjämte upptagits. För inköp av en reservkübel har upptagits anslag å 4.000 kronor då det visat sig önskvärt att ha en kübel i reserv att användas då den andra repareras. För omändring av gripanordning för kübel har upptagits ett anslag å 3.000 kronor.

I särskild framställning till stadsfullmäktige har anhållits om anslag å 40.000 kronor för ombyggnad av portalkran. Kostnaderna skulle fördelas på fem år. Hänsyn härtill har tagits vid upprättandet av förslaget.

Vågbrytaren i djuphamnen är för närvarande i starkt behov av ombyggnad. Kostnadsberäkningen utvisar att erforderliga arbeten skulle draga en kostnad av 35.000 kronor. Hamnstyrelsen får därför hemställa, att stadsfullmäktige måtte godkänna, att arbetet får utföras samt att tillgängliga medel får disponeras och täckning ske i staten under tre år. I det föreliggande förslaget har en tredjedel av kostnaden upptagits till täckning.

Den 29 januari 1942 beviljades anslag för uppförande av en transformator-

station i djuphamnen. Anslaget visade sig emellertid otillräckligt, varför ett underskott å 1.766: 43 kronor uppstod. Detta belopp upptages nu till täckning. N:o 182. *Ang. 1944 års budget.*

På inkomstsidan har beräknats att ytterligare 10.000 kronor kommer att inflyta i kranhyran i djuphamnen liksom även i hamnavgifter för varor. En höjning av inkomsterna av hamnavgifter för pråmar har beräknats ske med 500 kronor. Avgifter för bogsering anses komma att uppgå till 30.000 kronor mot 25.000 kronor för innevarande år. Avgifterna för motorbåtstransporter beräknas nedgå med 1.000 kronor. Anledningen till den relativt höga summan i föregående stat var att båten då i stor utsträckning togs i anspråk av flygförvaltningen. Inkomsten av bilvågen beräknas stiga med 300 kronor.

Det nu föreliggande förslaget visar ett underskott å kronor 160.969: 20 mot 158.666: 64 i 1943 års stat.

På grund av vad som ovan anförts får hamnstyrelsen hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att godkänna framlagt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1944.

Västerås den 1 oktober 1943.

För hamnstyrelsen:

CARL HELLSTRÖM.

/*Arne Nilsson.*

Bilaga Lantegendomsnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Lantegendomsnämnden får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för renhållningsverk, svingård, lantegendomar under eget bruk samt skogar för år 1944 och därvid anföra.

Renhållningsverk.

Genom stadsfullmäktiges beslut den 21 december 1942 om inrättande av en ordinarie kvinnlig kontorsbiträdesbefattning av I klass å nämndens kontor har genom en extra befattningshavares överflyttning å ordinarie stat anslaget för löner enligt lönestat ökats med 2.700 kronor medan anslaget för extra kontorsbiträden minskats med 1.800 kronor. Mellanskillnaden, 900 kronor, har ansetts erforderlig för extra kontorshjälp, då tidigare anslag visat sig otillräckligt.

Utgifterna för pensioner hava minskats med 1.050 kronor, då en pensionär avlidit innevarande månad.

N:o 182.
Ang. 1944 års budget.

Anslagen för olycksfallsförsäkring, sjukvård och kontorskostnader hava med hänsyn till verkliga utgifterna ökats med tillhopa 400 kronor.

Med beräkning att utbetalning av ersättning till arbetare under militärtjänstgöring kommer att fortsätta i samma omfattning som hittills har anslaget för extra arbetare och gatusopning höjts med 3.000 kronor.

Ökade priser hava föranlett höjning av utgifterna för driv- och smörjmedel för bilar samt underhållskostnaderna för automobiler, kärl och beklädnadspersedlar med respektive 1.000, 500, 1.000 och 300 kronor.

Genom av livsmedelskommissionen utfärdade bestämmelser om effektivare uppsamling av svinmat och därmed sammanhängande extra tilldelning av fläsk har utökning av hämtningsområdet blivit nödvändig, vilket kommer att föranleda en ökning av kostnaderna för svinmatshämtning med i runt tal 12.000 kronor. Försäljning av sålunda uppsamlad svinmat har beräknats ge en inkomst av 6.000 kronor, vilken summa här nedan upptagits såsom inkomst.

Slutligen har under kapitalökningar upptagits inköp av en automobil för ett pris av 13.000 kronor, vilket belopp stadsfullmäktige genom beslut den 26 augusti 1943 ställt till nämndens förfogande.

Förutom ovannämnda inkomst å 6.000 kronor för försäljning av svinmat har endast kontot "diverse inkomster" givit anledning till ändring av inkomsterna, vilka å sistnämnda konto beräknas öka med 500 kronor.

Svingård.

Ökning av antalet svin har medfört större utgifter för avlöning av arbetare samt inköp av foder varför nämnda utgiftsposter höjts med 1.000 repektive 4.000 kronor. Samtidigt ha inkomsterna beräknats öka med 5.500 kronor.

I särskild skrivelse till stadsfullmäktige har anslag för vissa reparations- och anläggningsarbeten i svinhuset å Malma begärts med 16.000 kronor, vilket belopp här upptagits såsom särskild post under rubriken underhållskostnader.

Lantegendomar under eget bruk.

Genom avtalsenlig löneökning samt beräknad ersättning till arbetare under militärtjänst har anslaget för arbetareavlöningar höjts med 6.000 kronor.

Anslaget för fodervaror till ladugården har höjts med 1.500 kronor, då djurantalet nu är större än tidigare.

Arrendeavgifterna hava ökats med 1.440 kronor sedan nämnden från den 14 mars 1944 arrenderat Asea tillhörig åkerjord vid Nordanby.

Då reparationer av arbetarebostäder och uthus komma att bliva mera omfattande under nästkommande år har anslaget för underhållskostnader å byggnader ökats med 2.000 kronor.

Stensättning av allmänna vägen förbi Nordanby mot Malma, som i stor utsträckning trafikeras av lantbrukets hästfordon, har medfört avsevärt ökad förslitning av hästskor varför anslaget för detta ändamål höjts med 200 kronor.

Då det för rationellare jordbruksdrift är av vikt, att undersökning om åkerjordens beskaffenhet samt gödselbehov verkställes har anslag upptagits med 2.000 kronor för jordens kartering samt upprättande av därför behövliga kartor.

N:o 182.
Ang. 1944 års budget.

Anslaget för inköp av inventarier har ansetts kunna minskas med 2.000 kronor.

Inkomsterna genom försäljning av jordbruks- och mejeriprodukter beräknas öka med tillhopa omkring 9.700 kronor varjämte inkomsterna av hyror och arrenden av olika anledningar komma att öka med 2.000 kronor.

Skogar.

En del av underhållskostnaderna hava av skilda anledningar kunnat minskas med mindre belopp medan avverkningskostnaderna ökats med 7.000 kronor beroende på, att även framkörningskostnaderna inräknats i denna utgiftspost. Denna utgiftsökning återkommer emellertid i den högre försäljningssumman för skogsprodukter.

I övrigt äro såväl utgifter som inkomster i samtliga delstater oförändrade.

På grund av vad sålunda anförts får lantegendomsnämnden hemställa

att stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för renhållningsverk, svingård, lantegendomar under eget bruk samt skogar för år 1944.

Västerås den 22 september 1943.

För lantegendomsnämnden:

HENRIK WELIN-BERGER.

/Gunnar Ekberg.

Bilaga Tekniska verk.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för år 1944 och därvid anföra följande.

Vattenverket.

Personalkostnaderna hava sänkts något genom att en befattning på ordinarie stat såsom biträdande ingenjör icke torde komma att besättas under året. I särskild skrivelse har framlagts förslag till viss omorganisation gällande bl. a. maskinistbefattningarna vid vatten- och reningsverket. Hänsyn härtill har tagits vid uppgörande av statförslaget.

Sedan ny driftsingenjör anställts vid gasverket är det avsett att denne skall utföra vattenundersökningar. Härför kräves viss laboratorieutrustning. Anslag för detta ändamål har upptagits med 2.000 kronor.

N:o 182.
Ang. 1944 års budget.

På grund av den livliga byggnadsverksamheten har behovet av mätare ökats, varför anslaget härför höjts.

Inkomsterna av vattenavgifter beräknas bliva oförändrade trots det ökade antalet bostäder på grund av, att några storabonnenter minskat sin förbrukning. En ny inkomstpost gällande arbeten utförda med grävmaskin har upptagits till samma belopp som avskrivningen å grävmaskinen. Posten hyra från befattningshavare har upptagits till ett med hänsyn till lägenhetens belägenhet utanför staden i Hässlö skäligt ansett belopp, 840 kronor.

Gasverket.

En ny post å 500 kronor för annonser och reklam har upptagits. Anslagen för resor och representation samt kundförluster ha med hänsyn till resultaten under sistförflutna året ansetts kunna minskas något.

Den ordinarie befattningen såsom gasmästare har ersatts av en befattning såsom driftsingenjör, som tillsvidare uppförts å extra stat, varför en förskjutning av lönekostnaderna uppstått.

Anslagen för underhåll av gasverkets anläggningar hava tidigare visat sig otillräckliga, varför en höjning av dessa anslag visat sig nödvändig. Ävenså måste anslaget för ommurning av ugnar ökas från 15.000 kronor till 20.000 kronor. Även materialkostnaderna beräknas öka. Beträffande kostnaden för vatten må anmärkas att vid uppgörande av tidigare statförslag räknats med, att man i stor utsträckning skulle kunna använda mälarvatten från den reservledning, som byggdes vid krigsutbrottet. Detta har ej visat sig möjligt i den utsträckning som beräknats på grund av de starka föroreningar, som finnas i vattnet, varigenom rörledningarna tätnat samt på grund av att vattnet sommartid varit för varmt för att effektiv kylning av gasen skulle kunna ske. En höjning av detta anslag har på grund därav måst ske från 1.000 kronor till 3.000 kronor.

Ett särskilt anslag för inköp av utrustning till det för vattenverket och gasverket gemensamma laboratoriet har upptagits.

De senaste årens ökning av gaskonsumtionen har gjort att gasklockan blivit alldeles för liten. En bidragande orsak var, att den gamla gasklockan måste rivas, då nämndhuset vid Munkgatan byggdes. Om ingen omedelbar kraftig stegring av gaskonsumtionen kommer att ske räknar styrelsen dock med, att en nybyggnad icke skulle behöva äga rum förrän efter kriget. Det har emellertid synts styrelsen klokt att redan nu göra avsättningar för en ny gasklocka och därför i budgeten upptagit ett belopp härför med 50.000 kronor.

Inkomsterna för försåld gas samt koks och tjära synes som förhållandena nu äro kunna beräknas till något högre belopp än som upptagits i innevarande års stat.

Elverket.

Lönekostnaderna för extra personal har något ökat genom anställande av ytterligare arbetskraft. Anslaget för annonser har samtidigt som det flyttats från rubriken distribution till rubriken förvaltning något höjts. Anslaget för personal å stat under rubriken tillverkning har minskat genom att antalet maskinister reducerats till i enlighet med ett till stadsfullmäktige i annat sam-

manhang avgivet förslag till omorganisation. I följd härav ökas emellertid motsvarande anslag under rubriken distribution genom ökning av antalet förste montörer. Anslaget för löner till extra personal minskas även, då ständig passning ej längre erfordras vid elverket för omformning av växelström till likström.

För avslutning av arbetena med omläggning av nätet till växelström har i det föreliggande statförslaget upptagits anslag å 70.000 kronor. I föregående års stater upptagna belopp hava endast avsett att täcka redan havda kostnader för omändringen. I och med år 1943 har detta underskott täckts.

Anslaget för inköp av elkraft har höjts med 60.000 kronor.

Underhållskostnaderna för ställverk, transformatorer ha på grund av nödvändiga ombyggnader, förorsakade av den starkt ökade belastningen, upptagits till högre belopp.

Vad angår inkomsterna räknar styrelsen med en avsevärd ökning av den enskilda strömförbrukningen, varför inkomsterna härför upptagits till 1.650.000 kronor mot 1.491.000 kronor i innevarande års stat.

Gemensamma förvaltningen.

Anslaget till löner för personal på stat har ökats genom att stadsfullmäktige under innevarande år beslutat om inrättande av nya befattningar från den 1 januari 1944. Beträffande löner till extra personal har tidigare upptagna anslag visat sig otillräckliga på grund av de många militärinkallelserna särskilt bland mätaravläsarna. Då någon förändring härutinnan ej kan beräknas ske under år 1944 måste detta anslag ökas.

En ny post nämligen för beredskapsersättningar till arbetare har upptagits. Tidigare ha dessa ersättningar liksom även semesterersättningar fördelats på under året utförda arbeten. Därvid kommer emellertid största delen av beredskapsersättningarna att i verkligheten täckas med lånemedel, vilket synes styrelsen mindre lämpligt, varför särskilt anslag av driftsmedel nu upptagits.

Anslag har vidare upptagits med 4.500 kronor för inköp av kontorsmöbler, vilka bliva erforderliga vid överflyttning till nya kontorslokaler.

För anskaffande av en manuell telefonväxel har upptagits ett anslag å 3.500 kronor. Det må anmärkas att denna växel utan att någon avsevärd del av de nedlagda kostnaderna gå förlorade framdeles kan utbytas mot en automatväxel. Den nuvarande anordningen med direkta telefoner blir allt eftersom verken växa alltmer otillfredsställande icke minst ur allmänhetens synpunkt, varför styrelsen anser lämplig att vid inflyttandet i nya lokaler anskaffa telefonväxel.

Beträffande fördelningen av gemensamma förvaltningens kostnader mellan de olika verken må nämnas att detta förut skett med 21 % å vattenverket, 26 % å gasverket och 53 % å elverket. Sedan denna fördelning fastställdes har emellertid förskjutningar av verkens abonnentantal inträtt, varjämte för vattenverkets del w. c.-avgifter bortfallit. En justering av fördelningen av de gemensamma kostnaderna har därför synts befogad och i det föreliggande statförslaget får sålunda vattenverket bära 15 %, gasverket 30 % och elverkat 55 % av gemensamma kostnaderna.

Såsom en ny post bland gemensamma förvaltningens inkomster har upptagits räntor å utestående anslutningsavgifter. Dessa ha förut krediterats

N:o 182.
Ang. 1944 års budget.

kontot för räntor på rörelsemedel. En uppdelning har ansetts lämplig av bokföringstekniska skäl.

I övrigt har beträffande samtliga verk mindre justeringar föreslagits beträffande diverse anslag, vilka av styrelsen funnits motiverade med hänsyn till utvecklingen under sistförflutna och innevarande år.

På grund av vad härovan anförts får styrelsen hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att fastställa framlagt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1944.

Västerås den 28 september 1943.

För styrelsen för Västerås stads tekniska verk:

GUSTAF OLSSON.

/*Arne Nilsson.*

Bilaga Badhusstyrelse.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Badhusstyrelsen får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för 1944 och därvid anföra:

Utgifterna ha kunnat beräknas 7.700 kronor lägre än i 1943 års stat huvudsakligast beroende på att denna upptog engångskostnader för ombyggnad av billighetsbastun och gratifikation till B. Falk med tillsammans 7.500 kr.

Inkomsterna ha beräknats 12.000 kr. högre än i årets stat. Detta motsvarar ej fullt den faktiska ökningen av inkomsterna under den gångna delen av 1943, men med hänsyn till att varmvattenförbudet upphävts och att badningen i hemmen möjligen något kan påverka frekvensen i badhuset har styrelsen ansett sig böra stanna vid den föreslagna ökningen.

Med anledning av vad som sålunda framförts får styrelsen hemställa

att stadsfullmäktige ville godkänna styrelsens bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för 1944.

Västerås den 7 okt. 1943.

För badhusstyrelsen:

THEOFIL ÖBERG.

/*Tord Söderquist.*

Bilaga Brandverk.

N:o 182.
Ang. 1944 års budget.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Brandstyrelsen får härmed överlämna sitt förslag till inkomst- och utgiftsstat för år 1944 samt därvid anföra.

Lönestaten visar en minskning sedan föregående år med omkring 300 kronor beroende bl. a. på, att en brandmästare i högsta lönegraden avgått med pension under året.

Lönekontot för semestervikarier har med anledning av löne- och avtalsnämndens beslut den 4 maj 1943 ökats med efter 25 % beräknat dyrtidstillägg.

Efter av borgarbrandkårens personal gjord framställning om ökning av arvodet har för ändamålet beräknat anslag ökats med 2.000 kronor i enlighet med löne- och avtalsnämndens samt drätselkammarens förslag i skrivelser till stadsfullmäktige den 8 respektive 16 innevarande månad. Av denna anledning har även anslaget för timpenning åt borgarbrandkåren vid övningar och eldsvådor höjts med 300 kronor.

Sedan brandmästaren A. H. Staberg den 1 oktober 1943 tillerkänts pension med 3.252 kronor och änkan Sigrid Danielsson under året avlidit hava utgifterna för pensioner ökats med 2.552 kronor.

I enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 26 augusti 1943 har beklädnadsersättning åt brandchefen och vice brandchefen upptagits med tillhopa 600 kronor.

Materialinköpen för "diverse arbeten" beräknas minska med 300 kronor, då omfattningen av arbeten bokförda å detta konto numera är högst obetydlig.

På grund av höjda inköpspriser ha kostnaderna för motordrivmedel ökats med 200 kronor.

I övrigt har under driftskostnader tvätt- och städningsanslaget höjts med 500 kronor, då årets anslag visat sig otillräckligt. Därjämte har upptagits ett tidigare ej befintligt anslag å 200 kronor utgörande hyra för reservbelysning i enlighet med av byggnadskommitterade träffat avtal med A.-B. Svenska Metallverken om leverans av ström vid felaktigheter å stadens ledningsnät.

Med ledning av årets utgifter för bränsle har värmekostnaderna beräknats till 13.000 kronor varjämte ökad strömförbrukning föranlett höjning av anslaget för kraftström med 100 kronor.

Höjda inköpspriser för materiel hava motiverat höjning av anslagen för underhåll av brandtelegraf och ringledningar samt brandredskap med tillhopa 800 kronor.

Under kapitalökningar har upptagits nyanskaffningar till ett sammanlagt belopp av 15.000 kronor, vilka inköp erfordras av följande skäl.

På grund av stadens tillväxt under de senaste åren har det visat sig nödvändigt att uppsätta ett antal nya brandskåp i ytterområdena. Avsikten är att utbygga alarmsystemet successivt och av denna anledning har för år 1944 beräknats uppsättning av fem nya brandskåp, vilka jämte erforderliga ledningar komma att draga en kostnad av 7.000 kronor.

För ersättande av försliten brandslang samt utbyte av kopplingar härför har upptagits ett anslag å 4.600 kronor, vilken utgift är nödvändig för vidmakthållande av för brandkårens verksamhet erforderligt slangförråd.

N:o 182.
Ang. 1944 års budget.

I enlighet med förut berörda hos stadsfullmäktige gjorda framställningar om medel för borgarbrandkårens verksamhet har för inköp av överdragsbyxor och vintermössor åt kårens medlemmar upptagits ett belopp av 950 kronor.

För nödvändig komplettering av den maskinella utrustningen i verkstäderna har inköp av en träsvarv och en vulkaniseringsapparat för cykelgummi visat sig nödvändiga och utgör kostnaden härför enligt inkomna anbud 250 respektive 300 kronor.

Av obekant anledning har i samband med uppförande av brandstationen vid inkoppling av reservbelysningen från Metallverkens ledningsnät till stationens elektriska anläggningar anslutningen gjorts till brandverkets reservbelysning, vilket förhållande medför, att larmanordningar samt större delen av belysningsanordningarna icke beröras av den sålunda anskaffade reservströmmen. Då det emellertid i händelse av brott å stadens ledningsnät är nödvändigt, att den genom hyresavtalet med Metallverken levererade strömmen inkopplas å rätta ledningar har för omläggning av dessa och inköp av erforderlig transformator upptagits ett av sakkunniga beräknat belopp av 1.750 kronor.

Slutligen har för teknisk undervisningsmateriel beräknats ett belopp av 150 kronor, vilken summa skall användas för inköp av en begagnad bilmotor, avsedd att efter genomskärning användas vid lektioner i motorkunskap.

Inkomsterna under "verkstadsarbeten" beräknas under år 1944 öka med tillhopa 200 kronor.

För skötsel av brandalarmanläggningar samt enskilda brandskåp komma inkomsterna genom höjning av besiktningsarvodet samt tillkomsten av nya anläggningar att öka med 275 kronor.

I övrigt äro såväl utgifter som inkomster oförändrade.

Under åberopande av vad ovan anförts hemställer brandstyrelsen *att* stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till inkomst- och utgiftsstat för brandverket för år 1944.

Västerås den 21 september 1943.

För brandstyrelsen:

JOHAN SVENSSON.

/Gunnar Ekberg.

Bilaga Magistrat.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Magistraten får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för magistraten och rådhusrätten samt för kronouppbörds- och exekutionsväsendet för år 1944 och därtill anföra följande.

1. Beträffande magistraten och rådhusrätten.

N:o 182.
Ang. 1944 års budget.

Kontorsbiträdena av II klass i lönegrupp 18 Anna-Lisa Petterson och Karin Lindqvist hava enligt löne- och avtalsnämndens beslut uppflyttats i respektive III och II lönegraden samt stadsvaktmästaren Thorell i II lönegraden i 26 lönegruppen. Löner enligt lönestat hava ändrats i överensstämmelse därmed.

Till framlidne rådmannen Gunnar Hedenströms dotter Eivor Hedenström utgår för närvarande pension efter pensionsreglementet. Som hon den 24 oktober 1944 uppnår 18 års ålder, upphör rätten till pension från och med den 1 november samma år. I anledning därav har anslaget till pensioner enligt pensionsstat nedsatts.

I utgiftsstaten för år 1943 är anslaget för kontorskostnader upptaget till 2.000 kronor samt för annonsering och trycksaker till 1.500 kronor. Det har visat sig att ifrågavarande underhållskostnader rätteligen böra fördelas så att anslaget för kontorskostnader ökas med 500 kronor till 2.500 kronor medan anslaget för annonsering och trycksaker minskas med samma belopp till 1.000 kronor. — Under "29 D. Ofördelade utgifter och inkomster" har bland utgifterna upptagits 500 kronor för handelsregistret. Då detta föres hos magistraten, som även uppbär avgifterna till detta, anser magistraten att utgifter och inkomster för handelsregistret böra uppföras på magistratens stat. Stadsdirektören har vid förfrågan anslutit sig till samma mening. Magistraten får därför föreslå att nämnda utgifter överföras från "29 D Ofördelade utgifter" till magistratens anslag för annonsering och trycksaker, vilket därigenom åter skulle ökas till samma belopp, som finnes upptaget i 1943 års stat, eller 1.500 kronor.

Anslaget för oförutsedda utgifter har under flera års tid måst överskridas, varför detsamma bör höjas från 150 till 300 kronor. Detta anslag har under år 1943 påförts bland annat hyra för magistratens arkivutrymmen i Mariaberget. Magistraten föreslår att utgiften i stället skall föras å "29 D. Ofördelade utgifter". Därest Drätselkammaren icke anser en sådan omföring böra äga rum, torde beloppet ytterligare höjas med vad som motsvarar nämnda arkivhyra, 396 kronor.

För uppläggande av fastighetsböcker får magistraten hemställa om ett anslag å 3.500 kronor. Löpande reservationsanslag beräknas i det närmaste vara förbrukat vid innevarande års utgång. För närvarande är ny fastighetsbok upplagd beträffande något mer än 2.000 av stadens cirka 4.200 fastigheter. Därjämte finnas skrivna och ännu ej justerade fastighetsboksblad beträffande omkring 375 fastigheter. Då det visat sig synnerligen svårt att erhålla kvalificerat biträde för uppläggande av fastighetsböcker och biträde vid justering, har arbetet på sista tiden endast kunnat bedrivas i mindre utsträckning. Som det allteftersom arbetet framskridit, visat sig mycket angeläget att detsamma fortsättes och avslutas, skulle det emellertid vara önskvärt att arbetet under år 1944 kunde forceras. För att arbetet skall kunna påskyndas är det emellertid nödvändigt att under någon tid, förslagsvis sex månader, få anställa ett kvalificerat biträde. För arbetets snabba bedrivande skulle det vara bäst, om det nu å inskrivningsdomarens expedition tjänstgörande biträdet kunde åtminstone tidvis och beträffande de mera svårupplagda fastigheterna få avdelas för detta arbete, under det att ett extra biträde skulle övertaga hennes vanliga

N:o 182.
Ang. 1944 års budget.

arbetsuppgifter. Inskrivningsdomaren har hittills mestadels själv måst utföra arbetet med justering av gjorda upplägg, då det ordinarie skrivbiträdet med hänsyn till arbetsbördan i övrigt icke kunnat tagas i anspråk för biträde vid justeringen, särskilt som hon utöver tjänstetid sysslat med själva uppläggningsarbetet. För vinnande av erforderlig säkerhet är det emellertid nödvändigt att inskrivningsdomaren vid utförandet av detta viktiga arbete får åtnjuta biträde med uppläggens uppläsande. Vid en forcering av arbetet medgiver icke heller inskrivningsdomarens tid att jämte övriga åligganden utföra justering och meddela de stundom mycket ingående direktiv för uppläggningsarbetet, som erfordras. För påskyndande av arbetet skulle det därför vara synnerligen värdefullt om inskrivningsdomaren under någon tid, förslagsvis två månader, kunde beredas ledighet från sina övriga ämbetsåligganden för att uteslutande ägna sig åt detta arbete. För sådant fall skulle civilrådmannen med bibehållande av sina löneförmåner fullgöra borgmästarens åligganden och en vikarie anställas å rådmanstjänsten. För erhållande av en sådan torde åtgå minst 600 kronor i månaden. Ytterligare materiel torde behöva inköpas för ändamålet, för omkring 1.400 kronor, men torde det icke vara nödvändigt att under nästa år fylla hela detta behov. Det kan tilläggas att en jämförelse med andra städer lär giva vid handen att de kostnader, staden får vidkännas för färdigställande av ny fastighetsbok, äro låga.

Under år 1944 skola val förrättas till riksdagens andra kammare. Magistraten har föreslagit att valdistriktens antal skall ökas från tio till tretton. I anledning därav beräknas kostnaderna för valet — oaktat att magistraten har för avsikt att nedbringa antalet deputerade i varje distrikt från sex till fem — komma att stiga en del i förhållande till tidigare valår.

För anskaffning av inventarier har begärts 2.700 kronor. Därav belöpa 2.200 kronor å en diktafon med tillhörande slipmaskin. Uppsättandet av dombok sker nu i stor utsträckning efter diktamen. I vanligen förekommande, enklare mål hinner skrivbiträdet dock i allmänhet knappast skriva så fort som vederbörande dikterar. I sådana fall är det uppenbart tidsbesparande att kunna diktera för en diktafon. Det inträffar även inte sällan att biträdet kan vara upptaget av andra göromål, som inte tåla uppskov, när befattningshavaren vill diktera, eller att biträdet då redan slutat sitt arbete för dagen. Det förekommer även ofta att vederbörande befattningshavare under diktamen blir avbruten i sitt arbete, vilket medför tidsförlust även för biträdet. Diktafonen har kommit till allmän användning å domstolskanslierna på grund av den tidsbesparing och lösgörande av arbetskrafterna, som därigenom vunnits. Vid införandet av den nya processreformen torde diktafonen även få användning vid rättegångsförhandlingarna. — Återstående 500 kronor avse eventuella behov.

Ett särskilt anslag å 1.600 kronor har begärts för anskaffande av valinventarier i anledning av att såsom förut i annat sammanhang nämnts magistraten gjort framställning om utökande av valdistriktens antal. Huvuddelen av anslaget är avsett för inköp av valskärmar med tillhörande bord för tre distrikt, vilket enligt infordrade anbud betingar en kostnad av 1.400 kronor.

Såsom tidigare berörts böra inkomsterna av handelsregistret liksom utgifterna för detta föras över från "29 D. Ofördelade utgifter och inkomster" till magistratens stat. Å inkomstsidan har i 1943 års stat upptagits 700 kronor

för registreringsavgifter för handelsfirmor. Detta belopp ingår i den från 26.000 till 31.000 kronor höjda beräknade inkomsten. På grund av ändringar i lösenförordningen, vilka trätt i kraft den 1 juli 1943, hava lösenbeloppen i en del fall ökats, men med hänsyn till den korta tidrymd som förflutit sedan dess, har någon erfarenhet icke kunnat vinnas, utan inkomstökningen är endast approximativt beräknad.

N:o 182.
Ang. 1944 års budget.

2. *Beträffande kronouppbördsväsendet.*

Magistraten har hos stadsfullmäktige gjort framställning om att ytterligare två ordinarie kvinnliga kontorsbiträdesbefattningar av klass II i lönegrad 18 måtte inrättas. I enlighet därmed hava löner enligt lönestat höjts till 22.182 kronor.

Föregående års anslag till extra biträden å kronouppbördskontoret bör, sedan anslag beviljats till två nya kontorsbiträdesbefattningar av klass II, minskas med vad som belöper å löner till de två lägst avlönade extra biträdena (de nytillkommande ordinarie tjänsterna beräknas icke kunna rekryteras från de nuvarande extra biträdena, då dessa endast varit anställda helt kort tid). För extra arbetskraft vid förefallande behov har kronouppbördskassören därutöver begärt 2.000 kronor. Magistraten vitsordar att man har att räkna med sådant behov. I anledning härav får magistraten föreslå ett anslag å 10.000 kronor.

Extra biträden vid uppbörd hava tidigare erhållit bestämt dagsarvode. Under innevarande år hava de emellertid yrkat på att arvodet måtte bestämmas att utgå efter timme och därvid föreslagit 1 krona 40 öre. Efter vad som uppgivits skulle Drätselkammaren icke hava haft något att erinra däremot utan betalat sådan ersättning för kommunaluppbörden. Anslaget föreslås därför höjt från 1.550 till 1.700 kronor.

Intill år 1943 voro kronouppbördsväsendet och exekutionsväsendet uppförda å en gemensam utgifts- och inkomststat. Då förslaget till stat för innevarande år uppgjordes, ställde det sig vanskligt att uppdela administrationskostnaderna dem emellan. Med stöd av de erfarenheter, som vunnits under den gångna delen av året, hava vissa ändringar gjorts i staten i denna del, vilka närmare framgå av förslaget. Beträffande anslaget till annonsering och trycksaker kan anmärkas, att till den 1 september visserligen endast åtgått 559 kronor 76 öre, men att de största kostnaderna uppstå vid slutet av året i samband med tryckning av debetsedlarna med mera.

1.324 kronor har begärts till anskaffning av inventarier. Därav avse 775 kronor inköp av en skrivmaskin och 249 kronor kostnaden för tre skrivmaskinsstolar. — Återstående 300 kronor avse eventuella behov.

Inkomsterna av debetsedelslösen med mera hava beräknats till 21.000 kronor mot 20.000 kronor för innevarande år.

3. *Beträffande exekutionsväsendet.*

I fråga om löner enligt lönestat kommer den förändringen att inträffa, att exekutorn R. Steen, som ingick i pensionsåldern den 18 mars 1942 men erhållit magistratens tillstånd att kvarstå i tjänst till den 1 januari 1944, från

N:o 182.
Ang. 1944 års budget.

och med sistnämnda dag avgår med pension. För en vakansvikarie efter Steen har beräknats lön i lönegrad I inom lönegrupp 23. Löner hava sålunda upptagits för tre ordinarie exekutorer och två vakansvikarier för exekutorer.

Hos stadsfogden har hittills varit anställt ett extra biträde med ett arvode av 2.145 kronor. Enligt av löne- och avtalsnämnden meddelade allmänna anvisningar kommer hennes lön från och med den 1 januari 1944 att höjas till 2.400 kronor. För uppläggande av register över arbetsanställda erfordras därjämte anslag för ytterligare ett skrivbiträde med 600 kronor.

Anslaget till en extra exekutor föreslås med hänsyn till arten och vikten av de arbetsuppgifter, som åvila honom, samt till att han icke liksom övriga exekutorer åtnjuter sportler höjt från 3.000 till 3.300 kronor.

I avseende å löner till extra biträden åt exekutorerna har stadsfogden i skrivelse till magistraten i samband med uppgörande av ifrågavarande statförslag anfört följande:

"Till följd av det i oerhörd omfattning ökade och på grund av rådande förhållanden i hög grad komplicerade arbetet inom indrivningsområdet har det visat sig omöjligt för exekutorerna att med hänsyn till de omfattande skrivgöromål som numera äro förenade med tjänsten på ett sätt som är önskvärt ägna sig åt själva indrivningsarbetet. För att vara exekutorerna behjälpliga med skrivarbete ävensom att i övrigt biträda vid expeditionsgöromål (exempelvis anskaffande av de detaljerade uppgifter, som numera erfordras vid balanslängds avgivande) vilka i för hög grad inkräkta på exekutorernas för indrivningsarbetet värdefulla tid föreslås, utöver tidigare anställt ett extra biträde, två extra skrivbiträden mot en årlig lön av respektive 1.920 och 1.500 kronor. Såsom ytterligare motiv framhålles att kortsystem över restförda håller på att uppläggas. För därutöver eventuellt erforderlig arbetskraft begäres ett reservanslag å 660 kronor. Utgifterna under denna titel ställer sig alltså sålunda:

Tidigare anställda extra biträdet fröken Ulla Westerlund	1.920: —	
Ett nytt extra skrivbiträde	1.920: —	
" " " "	1.500: —	
Reservanslag	660: —	6.000: —"

Vid granskningen av från stadsfogden inkomna balanslängder har magistraten fått det intrycket att exekutorerna icke medhunnit att söka restskyldiga i den utsträckning, som erfordras. Orsaken därtill torde framför allt vara att söka uti, att exekutorerna för närvarande i allt för stor omfattning tvingas syssla med sådant skrivarbete å sitt kontor, som med fördel skulle kunna anförtros åt skrivbiträden. Därtill kommer att flera av exekutorerna under längre tid varit inkallade till militärtjänstgöring. Magistraten delar till fullo stadsfogdens uppfattning om att betydligt större effektivitet skulle kunna åstadkommas i själva indrivningsarbetet, om exekutorerna i möjligaste mån lösgjordes från kontorsarbetet och i stället kvinnlig arbetskraft anlitades för detta. Magistraten räknar med att en sådan anordning skulle komma att medföra en så avsevärd förbättring av indrivningsresultatet, att staden genom densamma skulle göra en direkt vinst. Magistraten får därför i anslutning till

N:o 182.
Ang. 1944 års budget.

stadsfogdens framställning föreslå att ytterligare två extra kvinnliga biträden anställas hos exekutorerna samt att anslaget till extra biträden i följd därav höjes från 3.150 till 6.000 kronor. En jämförelse med andra städer visar att kostnaderna för exekutionsväsendet allmänt avsevärt stegrats.

I anledning av att såsom förut nämnts exekutorn Steen pensioneras från och med den 1 januari 1944 har anslaget till pensioner höjts till 5.538 kronor.

Såsom framhållits redan vid behandlingen av staten för kronouppbördsväsendet voro intill år 1943 kronouppbördsväsendet och exekutionsväsendet uppförda å en gemensam stat. Med hänsyn till de erfarenheter, som under innevarande år vunnits, har beträffande administrationskostnaderna vissa ändringar måst vidtagas, vilka närmare framgå av förslaget.

Vad angår anskaffning av inventarier har stadsfogden begärt anslag för följande ändamål:

en additionsmaskin å stadsfogdekontoret	798: —	
en skrivmaskin å d:o	655: —	
en skrivmaskin å exekutorkontoret, bred vals, mot utbyte av utrangerad	600: —	
två arbetsbord å exekutorkontoret à 156: —	312: —	
en maskinskrivningsstol å stadsfogdekontoret	83: —	
två maskinskrivningsstolar å exekutorkontoret	166: —	
ett stålskåp å exekutorkontoret	400: —	
fem läderportföljer åt exekutorerna à 50: —	250: —	3.264: —

Magistraten får hemställa om anslag för nu nämnda ändamål med 3.264 kronor. — Återstående 300 kronor avse eventuella behov.

Dyrtidstillägg hava för samtliga tre statförslag beräknats efter 25 procent å månadslöner intill ett belopp av 800 kronor och å månadspensioner intill ett belopp av 300 kronor.

I övrigt upptaga statförslagen samma belopp som fastställts i de för år 1943 gällande staterna.

Västerås rådhus den 24 september 1943.

På magistratens vägnar:

OLOV RYLANDER.

/*Martin Lindheimer.*

Bilaga Polis.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Polisnämnden får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1944 samt därvid anföra:

Löneutgifterna hava höjts med c:a 32.000 kronor på grund av den av

N:o 182.
Ang. 1944 års budget.

stadsfullmäktige den 26 augusti innevarande år beslutade utökningen av polisverkets personal, vilken personalökning även föranlett höjning av beklädnadsanslaget med 2.020 kronor.

Anslaget för vikarier för polismän under skolutbildningstid har liksom anslaget för stipendium minskats, då färre polismän komma att genomgå polisskolan under nästa budgetår.

På grund av svårigheten att anskaffa kvalificerad arbetskraft med de nu utgående löneförmånerna har anslaget för kvinnligt biträde å ordnings- och utredningsavdelningen höjts med 180 kronor.

Med hänsyn till de verkliga utgifterna samt efter jämförelse med innevarande års utbetalningar ha anslagen för olycksfallsförsäkring, telefon och föreningsavgifter höjts med respektive 300, 300 och 20 kronor.

Såväl föregående som innevarande års utgifter för kontorsmateriel motivera en höjning av anslaget för kontorskostnader med 700 kronor.

Genom utökning av personalen beräknas kostnaderna för underhåll av inventarier samt utrustningsmaterial och persedlar öka med tillhopa 550 kronor.

Vid beräkning av kostnaderna för ovanberörda av stadsfullmäktige beslutade ökning av polisverkets personal hava vederbörande icke tagit hänsyn till behovet av nya vapen och andra utrustningspersedlar för denna personal, varför polisnämnden, efter inhämtande av prisuppgifter, upptagit ett anslag å 3.500 kronor för ändamålet och då ett flertal av persedlarna torde vara av den art, att de relativt snabbt undergå förslitning, hava utgifterna införts under rubriken underhållskostnader.

Med ledning av årets utgifter hava anslagen för vård och förplägnad av anhållna och oförutsedda utgifter höjts med vardera 400 kronor.

De under kapitalökningar upptagna anslagen för inköp av möbler, skrivmaskiner m. m. äro dels föranledda av personalökningen och dels av behovet att möblera nyligen färdigställda vakt- och samlingsrum i polishuset.

För uppsättande av ett takförsett cykelställ å polishusets gård har efter av byggnadskontoret verkställd kostnadsberäkning upptagits ett anslag å 1.100 kronor.

Slutligen har under kapitalökningar upptagits det av stadsfullmäktige vid sammanträde den 26 augusti innevarande år till polisnämndens förfogande ställda anslaget å 38.000 kronor för inköp av radioanläggning, bil och annan teknisk utrustning för polisverket.

I övrigt äro såväl utgifter som inkomster i stort sett oförändrade.

Polisnämnden hemställer sålunda

att stadsfullmäktige måtte godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för polisväsen och fångvård för år 1944.

Västerås den 27 september 1943.

För polisnämnden:

THEOFIL ÖBERG.

/Gunnar Ekberg.

Bilaga Pensionsnämnd.

N:o 182.
Ang. 1944 års budget.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Pensionsnämnderna i Västerås, S:t Ilians och Lundby pensionsdistrikt få härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för år 1944 och därtill anföra följande.

Anslaget till telefon har visat sig otillräckligt och har föreslagits höjt från 125 till 200 kronor.

Lokalhyra har upptagits till 950 kronor efter anvisningar från stadskamrerarekontoret.

Bidrag till tilläggspensioner och barnbidrag har begärts i enlighet med från Kungl. Pensionsstyrelsen inkommen uppgift.

Dyrtidstillägg till skrivbiträdet har beräknats med 25 procent å lönen.

I övrigt äro utgifterna upptagna till samma belopp som i den för år 1943 fastställda staten. Västerås den 29 september 1943.

På pensionsnämndernas vägnar:

MARTIN LINDHEIMER.

Bilaga Stadsrevision.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Västerås stadsrevision får härmed avgiva sitt förslag till stat för år 1944:

Arvoden till stadsrevisorerna	kr.	1.050: —
Arvode för siffergranskning	„	10.000: —
Arvode till sakkunnigt biträde vid bokslutsgranskningen	„	2.500: —
	Kronor	13.550: —

Stadsrevisionens förslag överensstämmer sålunda med det revisionsanslag, som utgår för innevarande år.

Västerås den 8 oktober 1943.

För Västerås stadsrevision:

KARL ENGDAHL.
Ordf.

N:o 182.
Ang. 1944 års budget.

Bilaga Byggnadsnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Byggnadsnämnden får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för nämnden under år 1944 samt anföra följande.

Tidigare hava inkomster och utgifter för stadsarkitektkontoret och mätningskontoret upptagits gemensamt. I det nu föreliggande förslaget har emellertid en uppdelning mellan de båda kontoren ägt rum.

Lönerna enligt lönestaten hava ökats med 6 267 kronor beroende dels på att ålderstillägg skola utgå till stadsarkitekten, tekniskt biträde å stadsarkitektkontoret samt mätningsingenjören, dels på att inrättandet av en ny tjänst som förste mätningstekniker med en avlöning av 5 040 kronor föreslagits. Dyrtidstilläggen hava beräknats efter 25 % å en avlöning av högst 800 kronor per månad. Bland övriga löner och arvoden har å stadsarkitektkontorets stat upptagits ett nytt anslag å 1 500 kronor för avlöning åt praktikanter. Å mätningskontoret har en sänkning av anslaget för mätningstekniker och kartriterskor ägt rum på grund av att en befattning som mätningstekniker föreslagits utbytt mot en ordinarie befattning som förste mätningstekniker som upptagits i lönestaten. Anslagen för olycksfallsförsäkring och sjukvård hava vardera höjts med 25 kronor i jämförelse med föregående år. Anslaget för stadsplanemodeller har visat sig kunna minskas med 500 kronor. Då de visat sig otillräckliga hava anslagen för annonser, bilskjutsar, telefon och anskaffning av inventarier något höjts. Då numera ett särskilt anslag å 600 kronor för portoavgifter införts har en sänkning med halva beloppet skett av anslaget för resolutioner, kallelsekostnader m. m. på vilket konto portoavgifter tidigare förts.

För generalplanearbetet har upptagits ett belopp av 36 200 kronor. De skäl som lågo till grund för den framställning om anslag för kostnaderna för innevarande år, vilken bifölls av stadsfullmäktige den 25 februari 1943, föreligga alltjämt.

Med hänsyn till den livliga byggnadsverksamheten har byggnadsnämnden ansett sig kunna höja inkomstsiffrorna med 10 400 kronor. Såsom en särskild post har dessutom upptagits inkomster på grund av kopiering m. m. 600 kronor.

Inkomsterna hava för år 1944 beräknats till för stadsarkitektkontoret 13 000 kronor och för mätningskontoret till 18 000 kronor eller tillhopa 31 000 kronor. Utgifterna för år 1944 hava beräknats till för stadsarkitektkontoret 68 413 kronor och mätningskontoret 109 237 kronor.

Med hänvisning till vad ovan anförts får byggnadsnämnden hemställa att stadsfullmäktige måtte besluta

att fastställa föreliggande förslag till utgifts- och inkomststat för byggnadsnämnden år 1944.

Västerås den 15 september 1943.

För byggnadsnämnden:

OLOV RYLANDER.

/*Arne Nilsson.*

Bilaga Sundinska fonden.

N:o 182.
Ang. 1944 års budget.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Nämnden över Sundinska dontationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål får härmed överlämna bilagda redogörelse för fondens tillgångar den 1 januari 1943, dess inkomster under år 1943, dess utgifter för tiden 1 januari—19 oktober 1943 samt dess beräknade utgifter för den återstående delen av året.

De faktiska utgifterna för tiden 19/10—31/12 1943 torde komma att överensstämma med de beräknade med undantag av att utgifterna för vedinköp endast beräknas uppgå till högst 6.800 kronor. Årets utgifter beräknas sålunda komma att överstiga inkomsterna med cirka 1.750 kronor. Enligt tidigare beslut av stadsfullmäktige skall denna brist täckas av kapitaliserade räntemedel som vid detta års början uppgingo till 9.674 kronor 15 öre.

Då brist jämväl nästa år torde komma att uppstå, föreslår nämnden att ej heller under år 1944 några medel från fonden måtte tagas i anspråk för Barnhemmet eller Natthärbärget eller annan likartad institution. Nämnden hemställer sålunda, att donationsfondens avkastning under år 1944 i huvudsak endast måtte användas för understöd i form av viss mängd fri ved.

Västerås den 23 oktober 1943.

För nämnden över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål:

ALB. LUNDKVIST.

Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål.

Tillgångar den 1 januari 1943.

Fordran av Västerås stad:	
mot 3½ % ränta, andel i 1942 års lån	78.938: 04
„ 4¾ % „ „ „ 1940 „ „	32.744: 93
Innestående medel å kapitalräkning	7.991: 18
Fondens fastighet	60.000: —
(Grundkapitalet kr. 170.000: —)	
Kronor	179.674: 15

Beräknade inkomster under år 1943.

1942 års lån:		
1:sta halvårets ränta å kr. 78.938: 04 à 3½ %	1.381: 42	
2:dra „ „ „ „ 76.825: 52 „ 3½ %	1.344: 45	2.725: 87
1940 års lån:		
1:sta halvårets ränta å kr. 32.744: 93 à 4¾ %	777: 69	
2:dra „ „ „ „ 31.929: 59 „ 4¾ %	758: 33	1.536: 02

N:o 182.
Ang. 1944 års budget.

Kapitalräkning med A/B Jordbrukarbanken:		
Ränta för 1:sta halvåret 1943	101: 63	
„ „ 2:dra „ 1943	136: 49	238: 12
1941 års avgift för Sundinska husets övertagande av staden		8.000: —
	Kronor	12.500: 01

Utgifter för tiden 1/1—19/10 1943.

Västerås stads Renhållningsverk för ved	5.858: 75		
Tekniska verken „ „	1.067: 50	6.926: 25	
Sjukvårdsbidrag till:			
Emma Bergström	90: —		
Frans Stedt	60: —		
Agnes Sofia Nilsson ortop. kängor	53: —	203: —	
Förvaltningskostnader:			
Bokföringsböcker m. m.	60: 27		
Arvode	50: —		
Annonser	34: —	144: 27	7.273: 52

Tillkommer för återstående delen av året, förslagsvis.

Vedinköp	7.500: —	
Kontantbidrag	90: —	
Förvaltningskostnader	50: —	
Annonser	50: —	7.690: —
	Kronor	14.963: 52

Västerås i stadskamrerarekontoret den 19 oktober 1943.

OSCAR ARNSTORP.

Bilaga Barnhem.

Till Västerås stads drätselkammare.

Med hänvisning till närslutna tablå över inkomster och utgifter för Västerås barnhem för flickor under år 1942 får barnhemmets styrelse härmed vördsamt anhålla om bidrag från Västerås stad för år 1944. Såsom av räkenskapsutdraget framgår, har styrelsen på grund av de ökade omkostnaderna varit nödsakad att av kapitalet anlita kr. 1.846: 76. Då utgifterna alltjämt till följd av tidsförhållandena äro stadda i stegring och ytterligare kapitalminskning icke synes till-

rådlig, måste styrelsen söka att på olika vägar öka inkomsterna. Styrelsen hemställer därför, att staden måtte om möjligt öka sitt anslag från hittillsvarande kr. 1.500: — till kr. 2.000: —. N:o 182. *Ang. 1944 års budget.*

Västerås den 20 oktober 1943.

För barnhemmets styrelse

EVA CULLBERG.
ordf.

Bilaga Gymnastikförening.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Västerås Gymnastikförening har under de senaste två åren drabbats av avsevärda ekonomiska svårigheter på grund av de militära inkallelserna och andra med krisläget uppkomna frågor. Underskottet är 1.200 kronor för vardera av de två sistförflutna åren, vilket delvis täckts genom bidrag, som erhållits från Asea och Metallverken.

Då föreningen ej förfogar över några tillgångar för den fortsatta verksamheten, anhålles härmed vördsamt att Stadsfullmäktige i Västerås för år 1944 godhetsfullt beviljade ett för tillfället höjt anslag av 2.500 kronor för främjandet av den frivilliga gymnastiken i Västerås.

Västerås den 15 oktober 1943.

För Västerås Gymnastikförening

OLOV RYLANDER.
Ordförande.

RAGNAR MAGNUSSON.
Sekreterare.

Bilaga Fornminnesförening.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Västmanlands Fornminnesförening och dess verksamhet, som nu under stegrad omfattning pågått i mera än åttio år, torde vara allmänt och väl kända. Västerås stad har också fr. o. m. 1931 tilldelat föreningen årliga anslag till förkovran och vård av föreningens museer i Västerås. Anslagen ha under vartdera av åren 1931—1939 varit 3.000: — kronor, under det att för åren 1940—1943 4.000: — kronor anslagits pr år. Det är med största tacksamhet,

N:o 182. *Ang. 1944 års budget.*

som fornminnesföreningen mottagit dessa understöd. När föreningen nu anhåller om anslag för kommande år, ber föreningen att särskilt få erinra om följande.

Västmanlands Fornminnesförenings verksamhetsområde omfattar Västmanlands län och föreningen kan med skäl betraktas som det centrala kulturminnesvårdande organet i länet. Tyngdpunkten av verksamheten är dock förlagd till Västerås, där föreningens museer, Länsmuseet i Västerås slott och friluftsmuseet vid Vallby, äro belägna. Dessa museer kunna lättast utnyttjas av västeråsborna och kunna också anses höra till stadens attraktioner. För stadens skolungdom anordnas årligen många visningar, som mestadels äro avgiftsfria, och Vallbymuseet, dit inträdet är fritt för alla, har blivit mer och mer populärt, inte endast som museum utan även såsom promenadmål, idrottsplats om vintern och en tillflyktsort, där man i lugn och ro kan njuta av vacker natur och gammal kultur.

I museerna äro stora utrymmen ägnade åt Västerås stad, och de samlingar som där belysa stadens historia äro av oskattbart värde. I mån av krafter och tillgångar bedriver eller understöder fornminnesföreningen forskningar i stadens historia, vilken verksamhet avsatt betydande resultat i bl. a. föreningens arkiv och bildsamlingar. Sålunda fotograferas på föreningens bekostnad till rivning eller förändring dömd gammal bebyggelse samt undersökas och övervakas grundgrävningar i stadens äldre delar etc. En icke ringa del av utrymmet i föreningens årspublikationer ha ägnats uppsatser rörande Västerås. Förlidet år upptogs hela årsboken av text och bilder om Västerås genom tiderna.

Föreningen vill även framhålla, att den och dess intendent i stigande utsträckning av såväl institutioner som enskilda i Västerås utnyttjas för olika uppdrag, som ha samband med stadens kulturminnesvård och med spridande av kunskaper om stadens historia. Intendenten anlitas allt flitigare för att hålla föredrag och författa artiklar och uppsatser om det gamla Västerås samt för att demonstrera stadens sevärdheter för studieresor, kongresser, vetenskapsmän o. s. v., vilka arbeten till största delen utföras utan ekonomisk ersättning. Fornminnesföreningen söker också att i möjligaste mån uppehålla sambandet mellan hemstaden och västeråsare i förskingringen, vilket sker främst genom den förut nämnda publikationsverksamheten men också genom anknytningen till Föreningen Västmanlänningarna i Stockholm, som är ansluten till föreningen, och Sällskapet Arosbröderna, där intendenten är korresponderande ledamot.

Fornminnesföreningen vågar alltså påstå, att den med sin verksamhet gagnar Västerås stad och i mån av sina möjligheter verkar till stadens bästa på de områden, där den arbetar.

De kostnader, som äro förenade med fornminnesföreningens verksamhet, bestridas huvudsakligen genom anslagen från Västerås stad och från Västmanlands läns landsting, avkastningen av föreningens lönefond, medlemsavgifter, serveringsrörelsen på Vallbymuseet samt inkomster på av föreningen anordnade fester. Dessa inkomster äro ingalunda stora och därtill delvis osäkra, vilket framgår av följande översikt:

Anslagen från Västmanlands läns landsting och Västerås stad äro nu i år och ha under de senaste åren varit respektive 3.000: — kronor och 4.000: — kronor pr år. För året 1944 har Landstinget anslagit 5.000: — kronor.

Avkastningen av föreningens lönefond, som allra största delen bildats av

s. k. lotterimedel, och som nu uppgår till 150.550: — kronor, har under årens lopp minskats, beroende på nödtvungna konverteringar av värdehandlingar till lägre räntesatser. Sålunda var avkastningen år 1936 6.806: — kronor, 1939 6.498: — kronor och 1942 5.979: — kronor. Under nuvarande omständigheter kommer denna minskning att fortsätta. Någon ytterligare tilldelning av lotterimedel kan icke av kända skäl förväntas under nu rådande förhållanden.

N:o 182.
Ang. 1944 års budget.

Medlemsavgifterna ha under de senaste fem åren givit belopp varierande mellan 1.300: — och 1.900: — kronor. Någon mindre höjning av denna inkomst är icke otänkbar, men å andra sidan kan även en minskning befaras genom de stegrade kostnaderna för publikationsverksamheten, som utom genom annonser finansieras av medlemsavgifterna.

Serveringen på Vallby friluftsmuseum ger 1.200: — kronor årligen, vilket belopp erlägges i arrende av innehavaren.

Vad slutligen inkomsterna på av Föreningen anordnade fester beträffar, äro dessa givetvis synnerligen osäkra, då dessa fester lika väl kunna giva förlust som vinst.

Summeras föreningens nuvarande säkert påräkneliga inkomster, uppgå dessa icke till mera än i runt tal 15.000: — kronor pr år. Föreningens inkomster ha icke — frånsett vissa donationer till speciella ändamål, såsom byggnadsarbeten och planteringar på Vallby — ökats under senare år, under det att i stället allt blivit dyrare. En inkomst på 15.000: — kronor pr år kan givetvis icke förslå till de löpande utgifter som ett företag av fornminnesföreningens karaktär och omfattning måste vidkännas, om icke verksamheten skall på ett för både föreningen och det allmänna skadligt sätt inskränkas. Till dessa löpande utgifter höra avlöning av intendent, vaktmästare, biträdande vaktmästare på Vallbymuseet, underhåll av byggnader och samlingar, utgifter för skatter, arrenden, försäkringar, telefon, post, fotografering och resor. Kostnaderna för intendentens tjänsteresor innefatta även utgifter för arbeten i Västerås stads utkanter och närmaste omgivningar icke minst i Badelunda, där föreningen sedan mera än 20 år arrenderar och vårdar det märkliga fornminnesområdet vid Anundshög.

Då fornminnesföreningens inkomster varit otillräckliga, ha åtskilliga strängt taget nödvändiga utgifter icke kunnat göras. Sålunda har intendenten icke kunnat få det ålderstillägg, som han enligt uppgörelse skulle ha erhållit efter 10 års tjänstgöring den 1 oktober 1940. Något dyrtidstillägg har intendenten ej heller uppburit, förrän föreningen i år ansett det ofrånkomligt att utbetala ett dylikt, vilket dock icke uppgår till fullt hälften av det normala. Några inköp till samlingarna ha ej gjorts och kunna ej heller göras i nämnvärd utsträckning. Sedan mitten av april månad detta år har föreningen endast en vaktmästare (på Vallby) anställd. Trots den sparsamhet, som föreningen i dessa och andra avseenden iakttagit, har föreningen måst ådraga sig skulder på sammanlagt cirka 8.000: — kronor. Skulderna bestå huvudsakligen av dels ett banklån, dels ett lån av till Vallbymuseet donerade medel, vilka framdeles givetvis måste användas för deras avsedda ändamål.

Om fornminnesföreningen skulle kunna bedriva sin verksamhet till det allmännas bästa i något så när normal omfattning, och därtill kunna fullgöra sina skyldigheter mot de anställda, skulle föreningen i nuvarande läge behöva

N:o 182.
Ang. 1944 års budget.

en årlig inkomst på 22.000: — kronor, vilket belopp ingalunda kan anses högt med tanke på de löpande utgifter, föreningen har att bestrida och som i det föregående angivits. Föreningens nu påräkneliga inkomster understiga alltså med 7.000: — kronor detta önskvärda belopp, som icke endast är önskvärt utan hart när nödvändigt.

Under nu rådande förhållanden kan, såsom framhållits, icke någon tilldelning av lotterimedel påräknas, ej heller kan föreningen i nämnvärd grad lita till den enskilda offervilljan. I sitt ekonomiskt betryckta läge ser sig fornminnesföreningen därför ingen annan råd än att vädja till Västerås stad och Västmanlands läns landsting om ökad. Föreningen anser sig kunna göra detta med gott samvete, då föreningen i mån av sina krafter bedriver en verksamhet, som i högsta grad kan anses vara en allmän angelägenhet. Landstinget har också behjärtat denna vädjan och för nästkommande år höjt sitt anslag med 2.000: — kronor till 5.000: — kronor.

Västmanlands Fornminnesförening får därför under hänvisning till det ovan anförda hemställa, att Drätselkammaren måtte av Stadsfullmäktige utverka ett understöd på 6.000: — (sextusen) att under året 1944 tilldelas Västmanlands Fornminnesförening främst till förkovran och vård av föreningens museer i Västerås.

Västerås den 26 oktober 1943.

För Västmanlands Fornminnesförening:

A. B. GÄRDE.
ordförande.

/*Sven Drakenberg.*

Bilaga Sjukkassor.

Till Drätselkammaren, Västerås.

Med hänvisning till stadsfullmäktiges tidigare beslut om bidrag till Västerås erkända sjukkassa får styrelsen för nämnda kassa vördsamt anhålla att för år 1944 komma i åtnjutande av anslag 10.000 kr. till täckande av kassans administrationskostnader, enligt villkor stadsfullmäktige behagade förelägga.

Västerås den 9 augusti 1943.

För Västerås Erkända Sjukkassa:

EINAR KEIJSER.

N:o 182.
Ang. 1944 års budget.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Undertecknad centralsjukkassa får härmed vördsamt anhålla om kommunbidrag för år 1944. Såsom skäl för denna vår anhållan, få vi härmed anföra följande:

När drätselkammaren på sin tid fattade beslut om, att kommunbidrag skulle utgå till den erkända sjukkasserörelsen, fanns angivet, att detsamma skulle utgå såsom bidrag till förvaltnings- och dylika kostnader. Om förutsättningarna för erhållande av kommunbidrag fortfarande äro desamma, måste väl även Aseakassan komma i åtnjutande av detta bidrag, enär de inkomster, som finnas till vårt förfogande till förvaltningskostnader, ej äro tillräckliga. Detta framgår även av bifogade utdrag av protokoll hållet vid sjukkassans ordinarie årssammanträde den 5 juni 1943. För att få debet och kredit att överensstämma har ett beräknat kommunbidrag belöpande sig på kr. 8.000: — upptagits. Bidraget har beräknats utgå med kr. 1: — för varje i Västerås mantalsskriven fullt försäkrad medlem. Såsom framgår av protokollsutdraget räcker ej statens förvaltningsbidrag under de onormala förhållanden, som uppstått på grund av kriget. Asea bidrager med kr. 1.000: — till förvaltningen, men utgör detta belopp arvode för det arbete, vi utföra för bolagets räkning.

Asea lämnar bidrag till sjukkassan, men utgör detta bidrag en sänkning av medlemsavgifterna i kassan och kommer således medlemmarna direkt till godo. Någon merinkomst för sjukkassan utgör således icke detta bidrag, utan måste, i det fall Asea ej lämnade bidraget, medlemmarna själva betala hela avgiften. Bidraget utgår för alla i Aseas tjänst anställda medlemmar av kassan och dessa medlemmars hustrur med kr. 3: 60 för dem, som äro försäkrade för såväl sjukvårdsersättning som sjukpenning samt med kr. 4: 20 för dem, som äro försäkrade för endast sjukvårdsersättning, allt per år och medlem. För de anställda, som den 1 januari 1934 redan då tillhörde Västerås erkända sjukkassa lämnar Asea samma bidrag. Detta Aseas bidrag uppgick år 1942 till kr. 31.837: 60 till Aseakassan och kr. 1.841: 70 till Västeråskassan. Det ovan anförda är avsett som upplysning, utvisande, att Aseas bidrag endast kommer medlemmarna direkt till godo, och icke såsom hjälp till sjukkassans förvaltning.

En bidragande orsak till att stödja sjukkassan förefinnes väl även däri, att sjukkassan genom sin verksamhet avlastar kommunen stora utgifter, som annars vore ofrånkomliga. Aseakassan, som sedan den 1 januari 1938 lämnar helt fri sjukhusvård, således utan avdrag å utgående sjukpenning, samt dessutom sedan samma tidpunkt även lämnar ersättning med ⅔ för röntgenundersökningar och röntgenbehandlingar, har väl genom införande av dessa förmåner visat, att den på bästa sätt söker hjälpa sina medlemmar, och på samma gång har även kommunen haft hjälp därav. Göres undersökning, skall det visa sig, att det är ytterst sällan en Aseaanställd behöver anlita kommunens hjälp vid inträffad sjukdom. Går man ännu längre för att försöka utröna de summor,

N:o 182. *Ang. 1944 års budget.*

som kommunen skulle fått betala, om inte Aseakassan haft dessa sjukhjälpsförmåner nu snart i 6 år, skulle dessa troligen bli rätt avsevärda.

Förvaltnings- och revisionsberättelse för år 1942 jämte stadgar bifogas.

Västerås den 6 juli 1943.

Aseapersonalens Erkända Sjukkassa:

O. HELLMAN. TORA LJUNG.

Bilaga Västerås Idrottshall.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för Västerås Idrottshall får härmed meddela att under innevarande år har Idrottshallens lokaler kunnat tagas i anspråk i betydligt större utsträckning än under tidigare år och är detta glädjande förhållande en följd av det värdefulla stöd som vi haft förmånen få mottaga genom Stadsfullmäktiges beslut om anslag för innevarande år.

Alla träningslokaler och klubbrum ha varit uthyrda och den stora spelhallen har kunnat utnyttjas mer än förut. Genom det stöd vi fingo mottaga av Staden blev det oss möjligt att medgiva vissa rabatter för träningstider och träningslokaler. Härtill hava vi använt ungefär ⅓ av anslaget och det övriga beloppet, eller c:a 7.000: — är reserverat för avskrivning vid kommande bokslut, i enlighet med uttalat önskemål vid anslagets beviljande. Den ökade möjlighet till träning, som genom dessa lägre avgifter kunnat ordnas av olika idrottsföreningar, har i mycket hög grad av dessa uppskattats, och även i väsentlig grad bidragit till lättandet av dessa föreningars i de flesta fall hårt ansträngda ekonomi.

Verksamheten under det första halvåret 1943 har i stort varit lika med föregående år. En del inbesparingar på bränslekontot har utjämnats genom minskade intäkter för träningstider och någon nedgång i större publikarrangemang.

Under hösten 1943 ha vi att räkna med betydligt mindre hyresinkomster från matcher o. d. genom att för närvarande endast ett handbollag spelar i den s. k. allsvenska serien.

Om således resultatet av årets rörelse, såvitt för närvarande kan bedömas, kan förväntas bliva sådant att inkomster och utgifter komma att ungefär täcka varandra, torde likväl något överskott icke uppkomma för möjliggörande av önskvärd nedskrivning av fastigheten.

Det är därför vår förhoppning att genom ett förnyat anslag å förslagsvis kronor 10.000: — det skall bliva oss möjligt att även under nästkommande år dels bibehålla de lägre avgifterna för träning, dels företaga den önskvärda avskrivningen å fastigheten. Fastigheten och inventarier äro bokförda till ett

värde av sammanlagt kronor 553.656: 86. Taxeringsvärdet utgör kronor 374.000: — (varav tomt 24.000: —).

N:o 182.
Ang. 1944 års budget.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställa vi vördsamt

att Stadsfullmäktige även för år 1944 ville anvisa ett belopp av kronor 10.000: — till Västerås Idrottshall, förening u. p. a., Västerås, för stödjande av träningsverksamhet samt företagande av avskrivningar å fastighet och inventarier.

Västerås den 30 okt. 1943.

Västerås Idrottshall, Förening u. p. a. Västerås

E. HOLMQVIST.

Erik Tunås.

Bilaga Husmoderssemesternämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Västmanlands läns husmoderssemesternämnd, som nu bedrivit sin verksamhet under ett år, kan med glädje konstatera, att verksamheten rönt välvilja och förståelse från såväl institutioner som enskilda, vilket bland annat framgår av de ekonomiska bidrag, som kommit nämndens verksamhet till del. För dessa bidrag får nämnden härmed framföra ett vördsamt tack.

Att nämndens verksamhet har en stor social uppgift att fylla torde vara obestridligt. Det stora antal ansökningar om semester, som under det gångna första verksamhetsåret inkommit till nämnden, vittnar om det stora behov av semester, som föreligger bland mindre bemedlade husmödrar. Beträffande semesterverksamheten under det gångna året hänvisas till bifogade redogörelse.

För att nämnden skall kunna bedriva sin verksamhet i tillräcklig omfattning i fortsättningen, föreligger behov av rätt betydande penningmedel.

Då det under det gångna året visat sig, att husmödrar från så gott som alla länets kommuner sökt semesterbidrag, får semesternämnden härmed vördsamt hemställa, att Eder kommun även i år ville stödja verksamheten genom ett anslag. Anslaget belopp torde godhetsfullt insättas på Husmoderssemesternämndens konto i A.-B. Svenska Handelsbankens avdelningskontor, Västerås.

Västerås den 31 maj 1943.

Västmanlands läns husmoderssemesternämnd

A. B. GÄRDE,
Ordförande.

ESTER JANZON.
Sekreterare.

N:o 182.
Ang. 1944 års budget.

Bilaga Barnstugor.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för Västerås stads barnstugor får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för 1944 och därvid anföra följande.

Enligt det beräknade statförslaget kommer barnstugeverksamheten under 1944 att ha samma omfattning som föregående år och följaktligen förekomma endast ett fåtal ändringar i årets stat.

Under rubriken *löner enligt lönestat* har föreståndarinnebefattningen vid barnstugorna placerats i lönegrupp 26 i stället för tidigare 23, under förutsättning att stadsfullmäktige bevilja denna ändring, som tillstyrkts av drätselkammaren och lönenämnden. Samma är förhållandet med sammanslagningen av de två halvtidstjänsterna vid barnstugorna till en heltidstjänst med helårsanställning och samma löneförmåner som övriga liknande tjänster, vilken är orsaken till det ökade begärda anslaget under rubrik *övriga löner och arvoden.*

Kontot för *lokalhyror* är minskat med 500 kronor beroende på överflyttningen av Jakobsbergs barnträdgårdar till gamla Jakobsbergsskolan, vilken lokal upplåtits hyresfritt. Däremot måste kontot för *uppvärmning och belysning* ökas, då det ålagts barnstugestyrelsen att hålla arbetskraft för eldning i skolan.

På grund av höjda priser på *lek- och arbetsmaterial* har styrelsen sett sig nödsakad att begära en ökning av nämnda konto på 300 kronor, då det under innevarande år visat sig vara mycket svårt att begränsa inköpen till det nuvarande anslaget.

Till kontot för *dagkoloniverksamhet på Östra holmen* har fogats ett driftskostnadsanslag på 200 kronor för Korsängens lekplats lika stort som det för sommaren 1943 av stadsfullmäktige beviljade anslaget.

Under rubriken *löpande inkomster* har styrelsen icke vidare i statförslaget upptagit någon beräknad inkomst från försäljningar. Denna post kvarstår sedan den gamla arbetsstugans tid, då arbetet var baserat på den principen, att barnen under sin vistelse i arbetsstugan skulle tillverka föremål till försäljning. Enligt tidigare deklarerade principer för arbetets utformning i det nuvarande eftermiddagshemmet förekommer icke mera någon sådan tillverkning.

De ökade beräknade inkomsterna under *avgifter* beror på det ökade antalet platser som möjliggjorts genom överflyttning av Jakobsbergs barnträdgårdar till större lokal.

Med stöd av vad ovan anförts får barnstugestyrelsen härmed hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna bifogade förslag till utgifts- och inkomststat för 1944.

Västerås den 23 september 1943.

För Styrelsen för Västerås stads barnstugor:

PAUL W. FRITSCH.

Bilaga Pensionärshem. N:o 182.
Ang. 1944 års budget.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för Västerås stads pensionärshem får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för år 1944.

Utgifter och inkomster för de äldre pensionärshemmen vid Tenngatan, Föreningsgatan, Malmabergsgatan och Jakobsberg överensstämma i huvudsak med motsvarande utgifter och inkomster i årets stat. Det under uppförande varande pensionärshemmet vid Kullen beräknas bliva färdigt för inflyttning under början av år 1944. På grund härav har styrelsen med ledning av erfarenheterna ang. driften vid övriga pensionärshem beräknat utgifter och inkomster jämväl för det nya pensionärshemmet.

Styrelsen får hemställa, att stadsfullmäktige ville fastställa det upprättade förslaget till utgifts- och inkomststat för år 1944.

Västerås den 5 oktober 1943.

För Pensionärshemsstyrelsen:

EINAR KEIJSER.

/*Thjelvar Hedberg.*

Bilaga Luftskyddsnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Luftskyddsnämnden har tillsammans med luftskyddschefen genomgått av denne upprättat förslag till utgifts- och inkomststat för år 1944. Efter vissa justeringar har med undantag av en enstaka post enighet nåtts angående statens innehåll. Luftskyddschefen har föreslagit att en särskild ersättning å 380 kronor skall utgå till föreståndaren för luftskyddsbyrån. Luftskyddsnämnden har för sin del icke funnit de av luftskyddschefen härför anförda skälen bärande och därför icke velat tillstyrka att anslag härför upptoges. I övrigt har luftskyddsnämnden icke något att erinra mot vad luftskyddschefen i sin bilagda skrivelse till stadsfullmäktige anfört. I det statförslag som nu överlämnas har ovannämnda post å 380 kronor icke medtagits.

Luftskyddsnämnden vill i övrigt anföra följande.

I statförslaget har upptagits ett anslag för omändring av luftskyddscentralen. Särskild framställning har härom gjorts till stadsfullmäktige. Under ärendets behandling i drätselkammaren har förslag framkommit om viss omarbetning av förslaget. En preliminär beräkning av kostnaderna slutar på 30.000 kronor. I årets stat finnes upptaget ett anslag å 8.000 kronor. Detta bör reserveras för att komma till användning nästa år. I det nu framlagda förslaget

N:o 182. *Ang. 1944 års budget.*

har således blott upptagits mellanskillnaden mellan 30.000 kronor och 8.000 kronor eller 22.000 kronor.

I årets budget finnes upptaget ett anslag å 32.000 kronor för byggande av fyra branddammar. Såsom framgår av luftskyddschefens skrivelse kommer anslaget icke att räcka till mer än tre dammar. Anslag har därför upptagits med 11.000 kronor i 1944 års stat för den fjärde dammen. Med hänsyn till att de tre förstnämnda dammarna icke samtliga torde bliva färdiga under året bör beslut om reserverande av eventuellt återstående del av anslaget å 32.000 kronor fattas.

Kostnaderna för splitterskydd vid 14 rapportställen hava beräknats till 20.000 kronor. Då i årets budget finns upptaget ett icke disponerat anslag å 7.000 kronor för dylikt ändamål har i 1944 års budget endast upptagits 13.000 kronor.

Med stöd av vad ovan anförts får luftskyddsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att ovan angivna i 1943 års budget upptagna anslag för omändring av luftskyddscentralen, för branddammar och för splitterskydd vid rapportställen skall reserveras för angivna ändamål samt

att godkänna bifogade förslag till utgifts- och inkomststat för år 1944.

Västerås den 29 september 1943.

För luftskyddsnämnden:

JOHN LUNDGREN.

/*Arne Nilsson.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande av här bifogat förslag till utgifts- och inkomststat för det civila luftskyddet i Västerås luftskyddsområde för år 1944 har jag härmed äran anföra följande.

Utvecklingen på luftskyddets område fortgår alltjämt och till synes i ökat tempo. Personalstyrkan å luftskydds- och utrymningsbyrån bör därför även under år 1944 bibehållas vid samma antal som innevarande år. Personalen å luftskyddsbyrån består av föreståndare och tvenne manliga biträden, samtliga kommenderade från ordningspolisen. Ett av biträdena ägnar sig helt åt besiktningar och kontroll av enskilda skyddsrum samt organiserandet av nya hemskydd och revidering av dylika, vilket arbete kräver lokalkännedom och i övrigt är av sådan beskaffenhet att det icke kan utföras av kvinnligt biträde. I statförslaget har sålunda, i likhet med innevarande år, upptagits anslag för tre vikarierande poliskonstaplar eller sammanlagt 8.640 kronor.

N:o 182.
Ang. 1944 års budget.

Till följd av det ökade expeditionsarbetet och på grund av det ansvar som åvilar föreståndaren för luftskyddsbyrån, och då nuvarande innehavaren av befattningen endast har poliskonstapels grad och lön, synes ett visst arvode böra utgå till honom utöver lönen. Som ytterligare skäl härför kan anges att föreståndaren även tjänstgör som förrådsförvaltare och närmast luftskyddschefen är ansvarig för tillsynen och vårdnaden av den synnerligen värdefulla luftskyddsmaterielen. Svårigheten att erhålla lämpliga förrådslokaler samt viss materiels beskaffenhet har gjort att densamma måst fördelas å ett flertal utrymmen inom luftskyddsområdet, vilket förhållande än mer försvårar uppsikten och kontrollen. Vidare kan anföras, att värdet å Staten tillhörig materiel, som tillställts luftskyddschefen, för närvarande torde uppgå till ett värde av omkring 175.000 kronor. Avsevärd mängd av denna materiel är därjämte av sådan beskaffenhet att densamma enligt meddelande från luftskyddsinspektionen är oersättlig. Den av Västerås stad tillhandahållna materielens värde uppskattades den 1 september 1943 enligt befintliga brandförsäkringsbrev till ett värde av 168.000 kronor. Intill ingången av år 1943 uppehölls föreståndarebefattningen av en överkonstapel. Nuvarande föreståndaren torde därför böra jämställas med lägst biträdande överkonstapel. Ifrågavarande arvode bör sålunda beräknas till skillnaden mellan poliskonstapels lön och biträdande överkonstapels lön i samma åldersgrupp, eller till 380 kronor per år.

Kostnaderna för materielvård har i statförslaget uppdelats i arvode åt materielvårdaren 2.700 kronor och kostnader för underhåll av materiel 300 kronor.

Anslaget för tvenne kvinnliga skrivbiträden, därav ett å luftskyddsbyrån och ett å utrymningsbyrån, har ökats till 2.280 kronor per biträde, beräknat enligt en av löne- och avtalsnämnden uppgjord tabell efter en månadslön av 190 kronor.

Vad beträffar utrymningsbyrån har i förslaget upptagits 1.300 kronor såsom arvode åt utrymningschefen. Under föregående år har arvode utgått med 1.000 kronor, men en viss höjning har ansetts väl motiverad med anledning av att utrymningschefen numera har att taga befattning även med planläggnings- och revideringsarbeten för luftskyddets nyaste tjänstegren, socialtjänsten. I andra, med Västerås jämförbara luftskyddsorter utgår enligt vad som inhämtats i de flesta fall högre belopp till utrymningscheferna än vad som här ovan föreslagits till utrymningschefen i Västerås. Arvodet har beräknats jämväl innefatta ersättning för utrymningschefens befattning med och ansvarighet för den materiel, som för socialtjänsten dels tillhandahållits av Staten till ett värde av cirka 42.000 kronor och dels av kommunala medel inköpts till ett värde av cirka 13.000 kronor.

För fortsatt arbete med granskning av ritningar för enskilda skyddsrum, besiktning av dessa samt uppgörande av ritningar över skyddsrum för aktiv personal har i förslaget i likhet med innevarande år upptagits ett belopp av 5.040 kronor.

Å de till vikarierna och kvinnliga biträdena och materielvårdaren utgående lönerna ha beräknats dyrtidstillägg efter 25 %. Kostnaderna härför ha sålunda upptagits till 3.975 kronor.

Till trycksaker och skrivmateriel har upptagits ett belopp av 700 kronor eller lika med innevarande år.

N:o 182.
Ang. 1944 års budget.

Kostnaderna för transporter ha likaledes upptagits till samma belopp som innevarande år eller 300 kronor.

Tidskrift- och litteraturkostnaderna ha upptagits till 100 kronor eller lika med innevarande år.

Vad beträffar telefonkostnaderna ha dessa måst ökas från 500 till 600 kronor, vari beräknats avgifterna för bostadstelefon till nuvarande luftskyddsbyråns föreståndare. Denne, som för närvarande saknar bostadstelefon, bör främst ur beredskapssynpunkt, men även för allmänhetens betjänande efter ordinarie arbetstidens slut rörande luftskyddsfrågor, vara försedd med dylik telefonapparat.

Hyran för förrådslokalerna har måst höjas från 3.000 till 3.500 kronor, enär nya förrådsutrymmen måst anskaffas från den 1 januari 1944 för socialtjänstens behov.

Anslaget för städning och belysning av expeditionslokalerna har bibehållits vid innevarande års eller 350 kronor.

Då nyteckning av brandförsäkringar samt höjning av förutvarande försäkringar å Västerås stad tillhörig luftskyddsmateriel ägt rum ha dessa avgifter måst höjas från 150 till 200 kronor.

Även under nästkommande år komma utbildningskurser för luftskyddspersonal, särskilt sjukvårdspersonalen och de nyupptagna blockgrupperna, att äga rum, varför anslaget härför bibehållits vid 500 kronor. Härvarande luftskyddsförening har meddelat, att densamma under nästföljande år icke har ekonomiska möjligheter att ensam fullfölja hemskyddsutbildningen. Som ersättning åt de enskilda och stadens tjänstemän, som på fritid meddela hemskydden utbildning, har upptagits ytterligare 1.500 kronor, varför det sammanlagda anslaget slutar å 2.000 kronor.

En tjänstegrenschef har icke genomgått erforderliga luftskyddskurser, varför för detta ändamål upptagits 200 kronor.

Studiebesök vid å andra orter anordnade luftskyddsövningar ha visat sig synnerligen värdefulla för luftskyddsledningen. Ett belopp av 300 kronor har för sagda ändamål upptagits.

Ersättningen till den person som utövar tillsyn och ombesörjer eldningen i luftskyddscentralen har upptagits till samma belopp som innevarande år eller 540 kronor.

Det allmänna luftskyddets telefonnät omfattar för närvarande 32 apparater à kronor 17: 50, 10 apparater à 15 kronor och 2 apparater à 10 kronor. Under innevarande år ha inom luftskyddsområdet tillkommit 25 nya rapportställen, vilka för att kunna betjänas måste utrustas med anordningar för telefonförbindelse med luftskyddscentralen. För detta arbetes utförande och för abonnemangskostnaderna har i statförslaget upptagits ett sammanlagt belopp av 1.300 kronor.

Anslaget till bränsle i luftskyddscentralen har upptagits till samma belopp som innevarande år eller 3.000 kronor.

Kostnaderna för elektrisk ström för kraft, belysning och värme ha likaledes upptagits till samma belopp som innevarande år eller 900 kronor.

För luftskyddscentralens omändring finnes anslag upptaget i årets stat, men då kostnadsförslaget måst omarbetas och godkännandet av detsamma blivit

fördröjt i Luftskyddsinspektionen beräknas omändringen komma till utförande först under år 1944.

N:o 182.
Ang. 1944 års budget.

För bedrivande av övningar och utbildning av blockpersonalen erfordras bränsle och olja till motorsprutorna, för vilket ändamål upptagits 500 kronor eller lika med innevarande års anslag.

Omkostnaderna för underhåll av motorsprutorna, slang och annan blockmateriel ha i likhet med innevarande år upptagits till 300 kronor.

För anläggning av fyra branddammar finnes i årets stat upptaget 32.000 kronor. På grund av höjda materielpriser och anläggningskostnader beräknas summan räcka till allenast tre av dammarna, av vilka en blivit färdigställd och två äro under byggnad. För den fjärde branddammens färdigställande har därför måst upptagas 11.000 kronor i förslaget till 1944 års stat. Enligt meddelande från Luftskyddsinspektionen torde statsbidrag kunna påräknas för ifrågavarande anläggningar. Framställningen härom har dock ännu icke behandlats av Kungl. Maj:t. På grund härav har beräknat statsbidrag ej upptagits under rubriken "Löpande inkomster".

Kostnaderna för elektrisk ström i skyddsrummen ha upptagits till 200 kronor eller lika med innevarande år.

Av luftskyddsområdets rapportställen ha för närvarande endast två skyddsrumskaraktär. Kostnaderna för anordnande av splitterskydd vid ytterligare 14 rapportställen ha beräknats till 20.000 kronor. Statsbidrag med två tredjedelar utgår för godkända dylika skyddsrum. I årets stat finnes för dylikt ändamål upptaget 7.000 kronor, men då arbetet icke torde kunna påbörjas före årets utgång föreslås att summan överföres till nästa år.

Beträffande socialtjänsten har i förslaget upptagits ett belopp av 30.000 kronor, utgörande beräknade kostnader för iordningställande av skyddsrum i luftskyddsområdets härbärgen. Frågan om ordnandet av skyddsrum i nämnda härbärgen har ansetts så viktig, att statsmakterna nu beslutat att med två tredjedelar av kostnaderna bidraga till inrättande av dylika skyddsrum.

För fortsatt utbyggande och revidering av utrymnings- och socialtjänstplanerna har i förslaget upptagits 1.500 kronor. Detta anslag beräknas täcka utgifter för inköp av skrivmateriel och trycksaker och förslå även till kostnader i samband med praktiska övningar med socialtjänstpersonalen samt transportkostnader.

För ordningshållningen har i förslaget upptagits ett belopp av 250 kronor för inköp av avstängningsmateriel. Vidare har för denna tjänstegren under rubriken "Kapitalökningar" upptagits 2.000 kronor för inköp av velocipeder. Såväl dessa som ovan nämnd avstängningsmateriel kunna sedermera, när luftskyddet ej längre har samma beredskap, komma till användning vid stadens poliskår.

För inredning av ny större förbandsplats väster om Svartån har upptagits ett beräknat belopp av 15.000 kronor. Upprättande av ifrågavarande förbandsplats har blivit aktuell sedan Länsstyrelsen i Västmanlands län anmodat luftskyddschefen att snarast gå i författning om att planlägga och upprätta ny större förbandsplats å lämplig plats inom luftskyddsområdet väster om Svartån, enär beslutet om inrättande av krigssjukhus jämte större förbandsplats för allmänna luftskyddet i Korsängsskolan blivit upphävt. Planläggningsarbetet har redan påbörjats, varvid plats för förbandsplatsen blivit utsedd. De be-

N:o 182. räknade kostnaderna för förbandsplatsens inredning och färdigställande ha
Ang. 1944 slutat å en summa av omkring 15.000 kronor. Statsbidrag med två tredjedelar
års budget. kan påräknas.

Under rubriken "Kapitalökningar" har vidare för blockgrupperna upptagits 12.800 kronor för inköp av fyra motorsprutor av märket "Albin — 600", avsedda för de fyra blockgrupper, som ännu ej blivit utrustade med motorsprutor. Dessutom har för komplettering och anskaffning av reservmateriel för allmänna luftskyddets brandavdelningar upptagits ett sammanlagt belopp av 1.600 kronor.

Slutligen må framhållas, att de löpande inkomsterna under år 1944 enligt förslaget beräknats till 54.132 kronor, vilken summa med 26.484 kronor överstiger motsvarande belopp i årets stat. Vidare må framhållas, att de verkliga utgifterna för år 1944 torde bliva mindre än vad ovan angivits, enär staden med all sannolikhet torde kunna räkna med statsbidrag för färdigställda och under anläggning varande branddammar.

På grund av vad som ovan anförts får jag hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att fastställa bifogade förslag till utgifts- och inkomststat för det allmänna luftskyddet år 1944.

Västerås i luftskyddschefens expedition den 18 oktober 1943.

Helge Hellekant.

Bilaga Kristidsnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Kristidsnämnden får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1944 samt därvid anföra.

Den ständigt växande arbetsbördan å kristidsnämndens expedition har medfört en oundgängligen nödvändig utökning av personalen varigenom utgifterna för löner och arvoden under år 1944 höjts med i runt tal 7.000 kronor.

Då anslaget för kortutdelningar och tillfälliga arvoden visat sig otillräckligt har detsamma höjts från 7.000 till 10.000 kronor.

Under administrationskostnader upptagna utgifter för kontorskostnader, annonsering och telefon ha med ledning av under året verkställda utbetalningar ansetts böra ökas med respektive 1.100, 300 och 200 kronor.

Utökning av expeditionslokalerna har medfört hyresökning med 500 kronor och har av samma anledning anslaget för städning höjts med 100 kronor.

Under diverse utgifter har upptagits ett anslag å 3.500 kronor, utgörande ersättning till Västmanlands läns bränslehandlareförenings medlemmar i Väs-

terås för lagring av 7.000 kbm. ved. Denna kvantitet skulle eljest hava inköpts och lagrats genom stadens försorg å stadens öppna lagerplatser, vilket enligt nämndens förmenande skulle medfört såväl kostnader, överstigande 50 öre pr kbm., som åtskilliga olägenheter. Vedhandlarna i staden hava nämligen möjligheter att hålla veden torr genom lagring under tak varjämte distributionen kan ske på ett betydligt smidigare sätt och utan de stockningar, som uppstå vid utkörning från ett centrallager. Kristidsnämnden har vid uppgörelsens träffande hållit drätselkammaren underrättad om villkoren, vilka även godkänts av kammaren.

N:o 182. *Ang. 1944 års budget.*

I övrigt äro utgiftsposterna oförändrade.

Kristidsnämnden hemställer sålunda

att stadsfullmäktige måtte godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomsstat för kristidsnämnden för år 1944.

Västerås den 24 september 1943.

För kristidsnämnden:

GUSTAF OLSSON.

/*Gunnar Ekberg.*

Bilaga Familjebidragsnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Västerås stads familjebidragsnämnd får härmed framlägga förslag till utgifts- och inkomststat för nämndens verksamhet under år 1944. *Bil. A.*

I skrivelse den 12 oktober 1942 till stadsfullmäktige med förslag till stat för år 1943 redogjorde nämnden för inträffade förändringar i de författningar, som reglera verksamheten. Dessa författningar äro i kraft sedan den 1 mars 1943 med några i detta sammanhang betydelselösa undantag.

Löner och arvoden.

För att tillfredsställande kunna lösa sina uppgifter har nämnden tvingats att från den 15 juni i år anställa en assistent till expeditionsföreståndaren. Befattningshavaren, kvinnlig, avlönas från och med den 1 januari 1944 med 250 kronor i månaden jämte dyrtidstillägg, vilket är lämpligt avpassad lön i förhållande till övriga befattningshavare hos nämnden.

Ett kvinnligt skrivbiträdes lön har ökats från 2.280 kronor till 2.400 kronor och ett manligt från 1.800 kronor till 1.920 kronor i överensstämmelse med löne- och avtalsnämndens anvisningar den 29 maj 1942.

N:o 182.
Ang. 1944 års budget.

På grund av de erfarenheter nämnden gjort vid den betydande ökning av inkallelserna, som skedde i början av detta år och nu senast i juli och augusti månader, med därav följande betydlig ökning av arbetsbördan, vilket medfört anlitande av extra arbetskraft i stor utsträckning, har anslaget för extra arbetskraft höjts från 5.500 kronor till 8.000 kronor.

Porton och telefon.

Sedan den 1 mars 1943 har nämnden tjänstebrevsrätt för utbetalningar från postgirokontoret. I övrigt har nämnden icke tjänstebrevsrätt. Anslaget har därför kunnat nedsättas från 15.000 kronor till 3.000 kronor.

Hyra, lyse och städning.

Nämnden har numera lokaler om fyra rum i Munkgatan 20 för en hyra av 3.100 kronor, inklusive värme. För hyra, lyse och städning upptages därför i statförslaget 4.000 kronor.

Kontorsmaterial och tryckningskostnader.

På grund av erfarenheterna under året har detta anslag höjts från 2.000 kronor till 3.000 kronor. Årets anslag har nämligen redan överskridits med 113: 74 kronor.

Anskaffning av inventarier.

Samma belopp som i 1943 års stat upptages i statförslaget för år 1944 eller 2.000 kronor.

Kommunandelen.

De nya bestämmelserna om fördelningen mellan stat och kommun av kostnaderna för familjebidragen ha alltså tillämpats sedan den 1 mars 1943. Med ledning härav kan man ungefärligen beräkna kommunandelen i procent av samtliga familjebidragsformerna tillsammantagna. För månaderna mars—augusti 1943 utbetalades 780.536: 54 kronor, varav 33.836: 96 kronor i kommunandel, vilket gör något mindre än 4,5 % i kommunandel. De nya bestämmelserna ha sålunda medfört, att kommunandelen sjunkit från cirka 7 % till cirka 4,5 %. T. o. m. augusti månad 1943 har i familjebidrag utbetalats 1.011.102: 03 kronor. Inkallelserna äro för närvarande så omfattande, att utgifterna för familjebidrag stigit från — i runt tal — 100.000 kronor under juli månad till 300.000 kronor under augusti månad. Nämnden beräknar därför, att sammanlagda utgiften för familjebidrag för år 1943 kommer att uppgå till 1.800.000 kronor. Om man utgår från samma familjebidragsbelopp för år 1944 och beräknar kommunandelen till 4,5 % härav, skulle man komma till en kommunandel av 81.000 kronor. Nämnden föreslår därför att kommunandelen för år 1944 upptages till detta belopp, vilket är 9.000 kronor lägre än i 1943 års stat, vilken torde i detta avseende komma att lämna ett överskott å cirka 4.000 kronor. Att överskottet icke blir större är beroende på att kommunandelen för månaderna januari och februari i år var något mer än 7 % eller 16.716: 74 kronor av 230.565: 49 kronor.

Oförutsedda utgifter. N:o 182.

Även i detta avseende upptages samma belopp som för år 1943 eller 3.000 kronor. *Ang. 1944 års budget.*

Statförslaget för år 1944 å 134.675 kronor innebär en minskning av 13.050 kronor jämfört med 1943 års stat.

Nämnden får sålunda anhålla om ett förslagsanslag å 134.675 kronor för verksamheten under år 1944.

Västerås den 27 september 1943.

Västerås stads familjebidragsnämnd:

O. M. HELLBLOM,

/B. Sjöstrand.

Bilaga till Hyresnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hyresnämnden får härmed överlämna bifogade förslag till stat för år 1944 och därtill anföra följande.

Då lagen den 19 juni 1942 om hyresreglering m. m. och i anledning därtill utfärdade författningar, i vilka bestämmelser angående hyresnämndernas verksamhet äro meddelade, tills vidare enligt författningar den 26 mars 1942 gälla endast till och med utgången av september 1943 och det även för den tid, under vilken berörda författningar gälla, ställer sig svårt att i förväg beräkna omfattningen av de uppgifter, som komma att åvila hyresnämnden i staden, är det vanskligt att med bestämdhet angiva hyresnämndens medelsbehov för nästa år. Hyresnämnden anser sig emellertid böra räkna med att dess verksamhet kommer att fortsättas under hela året.

Arvoden till nämndens ledamöter och sekreterare samt kostnad för expeditions- och skrivbiträde hava upptagits enligt samma grunder som i staten för innevarande år. Kostnad för anlitande av sakkunniga inom byggnadsfacket har upptagits till samma belopp som för detta år, ehuru anslaget härför i år endast i mindre mån behövt tagas i anspråk på grund av att en längre tid sådan sakkunskap varit företrädd inom nämnden.

Kontorskostnader ha ansetts böra upptagas till samma belopp som för innevarande år. Däremot ha kostnaderna för bilskjutsar och postavgifter med ledning av erfarenheterna under detta år ansetts kunna upptagas med 250 resp. 200 kronor lägre belopp än i innevarande års stat. Anslaget för oförutsedda kostnader har ansetts böra höjas från 100 till 200 kronor.

Västerås den 27 september 1943.

På hyresnämndens vägnar:

OLOV RYLANDER.

N:o 182.
Ang. 1944 års budget.

Bilaga Hemsysternämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hemsysternämnden får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1944 samt därvid anföra.

Utgifterna under rubriken "löner enligt lönestat" hava upptagits med ledning av det mellan staden och hemsystrarna upprättade anställningsavtalet. Jämlikt detta avtal åligger det vidare staden att bekosta bostad med värme och lyse, sjuk- och olycksfallsförsäkring, telefon samt resor i tjänsten för hemsystrarna och hava dessa utgiftsposter upptagits i överensstämmelse med i hyreskontrakt och andra avtal angivna belopp. Under "övriga utgifter" har upptagits ett belopp å 400 kronor för eventuella oförutsedda utbetalningar, jämväl innefattande ersättning till semestervikarier under 2 månader.

Slutligen har inkomsterna med ledning av under år 1943 influtna avgifter beräknats till 500 kronor.

På grund av vad ovan anförts hemställes

att stadsfullmäktige måtte godkänna hemsysternämndens förslag till utgifts- och inkomststat för år 1944.

Västerås den 2 oktober 1943.

För hemsysternämnden:

GERTRUD LUNDKVIST.

/Inez Mallander.

Till Magistraten och Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 182.
Ang. 1944 års budget.

Drätselkammaren får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för år 1944 och i samband därmed anföra följande.

Till en början kan konstateras, att utgångsläget för budgetarbetet varit gott. Skatteunderlaget har undergått en betydande höjning, från 744.255 skattekronor till 857.313 skattekronor enligt 1943 års taxering. Ökningen utgör 15,2 procent. De från delförvaltningen inkomna statförslagen utvisa å andra sidan, med några undantag, nettoökningar beträffande utgifterna. Till en del äro dessa ökningar beroende på under året fattade beslut, så t. ex. ifråga om polisen där den av stadsfullmäktige beslutade omorganisationen medfört en ansvällning av staten. I andra fall åter har utgiftsökningen sin förklaring i med nuvarande kristid sammanhängande förhållanden. Utgifterna, som i 1943 års stat uppgå till cirka 13.532.000 kronor, utgöra enligt det framlagda förslaget till stat för 1944 i runt tal 15.003.000 kronor, en ökning således på inemot 1,5 miljoner. I denna ökning ingå emellertid dels en höjning av de interna budgetposterna med cirka 240.000 kronor dels ock bl. a. större engångsanslag av kapitalökande natur om 400.000 kronor samt avsättning till fond för bostadssubvention med 200.000 kronor. I detta sammanhang kan nämnas, att enligt budgetförslaget utgifter av kapitalökande natur täckas av skattemedel till ett belopp av 1.864.000 kronor. Då kapitalminskningarna uppgå till 854.000 kronor kommer sålunda stadens kapitalställning att förbättras med ungefär 1.000.000 kronor.

Drätselkammaren har ansett sig böra föreslå oförändrad uttaxering, med kronor *6: 85* eller, då för kyrkans del fastställts en uttaxering av kronor *0: 65*, en sammanlagd uttaxering för kommunala och kyrkliga behov av kronor *7: 50* per skattekrona, vilket utgör samma belopp som innevarande år. Det goda skatteunderlaget skulle i och för sig ha medgivit en mindre sänkning av uttaxeringen men med tanke på den mångfald av arbetsprojekt, som väntas komma till utförande då fredsförhållanden inträtt, har drätselkammaren, fullföljande tidigare intentioner, avsatt medel för mötande av utgifterna för dessa arbetsprojekt. Sålunda föreslås avsättning med 100.000 kronor till läroverksbygget, 50.000 kronor till biblioteket, 150.000 kronor till en ny förvaltningsbyggnad samt 100.000 kronor till ett nytt förråd för drätselkammaren. Till fond för bostadssubvention att användas för täckande av den kommunala andelen i tilläggslånen föreslås av uttaxerade medel ett belopp om 200.000 kronor. Slutligen har drätselkammaren avsatt ett belopp om 100.000 kronor med tanke på att hamnrörelsen möjligen kan komma i en sådan situation, att ett bidrag från stadens finansförvaltning kan övervägas. Någon avsättning till skatteutjämningsfond har ej föreslagits. Fonden uppgår för närvarande till 700.000 kronor. Ej heller har avsättning gjorts till extra anslag till stadsfullmäktiges förfogande. Kvarstående medel å tidigare års anslag för detta ändamål, 120.000 kronor, föreslås reserverade även i fortsättningen. Det ordinarie förslagsanslaget till stadsfullmäktiges förfogande har i budgetförslaget upptagits till 149.000 kronor mot innevarande år 157.000 kronor.

Slutligen bör nämnas två omständigheter, som medverkat till att försämra utgångsläget för budgetarbetet vid en jämförelse med utgångsläget för 1943 års budget. I årets budget finnes upptagen en inkomstpost på i runt tal 200.000 kronor, utgörande efterdebiterad och reserverad skatt. Något motsvarande be-

N:o 182. *Ang. 1944 års budget.*

lopp finnes icke i statförslaget för 1944. Vidare må nämnas, att den statliga ersättningen för mistad kommunal progressivskatt utgick sista gången 1943 och att sålunda i budgetförslaget för 1944 för första gången någon sådan ersättning icke upptages.

Drätselkammaren övergår härefter till att i detalj behandla det föreliggande statförslagets olika huvudtitlar.

Fond- och lånestat

I fond- och lånestaten upptagas anslag av *lånemedel* med sammanlagt 952.000 kronor. Stadsfullmäktige hava redan fattat beslut om de olika ändamål, till vilka lånemedlen skola användas med undantag för två fall. Det ena av dessa, nämligen anslag med 120.000 kronor till vågbrytare m. m. vid djuphamnen, förelägges stadsfullmäktige i särskild skrivelse till novembersammanträdet. Det andra fallet avser sedvanligt *anslag med 40.000 kronor till anläggning av serviser och mindre ledningsutsträckningar under år 1944* i enlighet med hemställan från tekniska verken. Drätselkammaren anhåller, att stadsfullmäktige ville bevilja anslaget samt bemyndiga drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd att täcka utgiften med amorteringslån.

De i fond- och lånestaten uppräknade anslagen ur *reserverade köpeskillingsmedelsfonden* hänföra sig i allmänhet till särskilda beslut av stadsfullmäktige tidigare under året. I den mån dylika beslut icke föreligga hemställer drätselkammaren, att de olika utgifterna få täckas av reserverade köpeskillingsmedelsfonden. Till fonden avsättas inkomster av tomtförsäljningar, inflytande tomträttsavgälder samt värdet av under året upplåtna tomter till barnrikehus med sammanlagt 742.776 kronor. Behållningen i fonden uppgår härefter till 434.000 kronor, varvid emellertid de av stadsfullmäktige den 28 oktober 1943 i ärendet angående framdragande av gator och ledningar inom Hagaområdet beviljade anslagen ur köpeskillingsfonden å tillhopa cirka 382.000 kronor icke medräknats. Skulle hänsyn tagas jämväl härtill skulle fondens behållning utgöra cirka 52.000 kronor.

Slutligen redovisas på fond- och lånestaten totalbeloppen av de anslag, som förskotteras av finansförvaltningen och under loppet av flera år skola gäldas av uttaxerade medel. Endast två dylika poster på hamnens stat om sammanlagt 75.000 kronor föreligga.

Finansförvaltning. Lån och investeringar.

Utgiftsposten låneräntor enligt plan har minskat, beroende på under året verkställd konvertering. Beloppet av amorteringar har däremot planenligt stigit. Posten räntor å inteckningslån har avsevärt nedgått av den anledningen att drätselkammaren under året inlöst en hel del inteckningslån, som tidigare belastat från enskilda inköpta fastigheter. Under rubriken "Amorteringar å förskotterade medel för anslag att gäldas under flera år" hava dels några poster utgått, beroende på slutamortering, och dels några poster tillkommit, för vilka närmare redogörelse lämnas under respektive delförvaltnings stat. På inkomstsidan under denna budgettitel ha som vanligt upptagits stadens verks och inrättningars andelar i låneräntor och amorteringar enligt plan ävensom delförvaltningarnas andelar i förskotterade medel och desamma debiterad ränta å ogulden del därav.

Utdelningen å stadens aktier har beräknats bliva densamma som under innevarande år. Någon utdelning å aktierna i Västerås Omnibusaktiebolag har ej beräknats.

N:o 182. *Ang. 1944 års budget.*

Avsättningarna till fonder ha ökat. Den under denna rubrik upptagna avsättningen till finansförvaltningens fond för amortering av tekniska verkens lånemedel å kronor 10.665: 10 motsvarar skillnaden mellan tekniska verkens låneamorteringar enligt verkens amorteringsplan samt amorteringsplanen för de upptagna lånen. Med 1944 års avsättning uppgår finansförvaltningens berörda fond till kronor 19.716: 44.

Egna fonder.

Utgifterna under denna budgettitel äro desamma som innevarande år.

Skatter och liknande avgifter.

Beträffande inkomsterna må anmärkas, att enligt en under 1943 utkommen förordning möjlighet beretts att höja hundskatten, vars nuvarande maximibelopp utgör 30 kronor, till 50 kronor per hund. Drätselkammaren har ansett skäl föreligga för en dylik höjning och hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta fastställa hundskatten för 1944 till 50 kronor för varje hund.

Inkomsten av nöjesskatt har beräknats till 130.000 kronor, mot 110.000 kronor innevarande år. Under 1942 inflöt i nöjesskatt 147.000 kronor och till och med den 30 september 1943 har influtit närmare 129.000 kronor.

För mötande av avkortningar har från det uträknade beloppet av allmän kommunalskatt dragits 500.000 kronor, eller samma belopp som i årets stat. Av 1942 års kommunalutskylder, som betalas 1943, har hittills influtit cirka 4.870.000 kronor mot i staten efter frånräknande av avkortningen beräknade 4.598.000 kronor. Drätselkammaren är därför av den uppfattningen att ett belopp om 500.000 kronor torde förslå till erforderliga avkortningar jämväl under 1944.

Fattigvård.

I statförslaget för *ålderdomshem* har drätselkammaren icke vidtagit andra ändringar i fattigvårdsstyrelsens förslag än att dels utgifterna för dyrtidstillägg på grund av förelupen felräkning minskats med 600 kronor dels ock anslaget till bränsle, lyse och vatten nedsatts med 3.000 kronor till 45.000 kronor. Förbrukningen å detta anslag uppgick under år 1940 till 27.000 kronor och under ett vart av åren 1941 och 1942 till cirka 45.000 kronor. Anslaget i årets stat är 50.000 kronor och en sänkning av detsamma får sålunda anses motiverad.

Beträffande inkomsterna har icke vidtagits någon ändring.

I detta sammanhang må anmärkas, att fattigvårdsstyrelsen icke följt revisorernas och drätselkammarens uttalade önskan att i budgeten särskilt redovisa tvättinrättningen. Styrelsens skäl härtill framgå av budgetskrivelsen. Den där omförmälda beräkningen av tvättinrättningens utgifter och inkomster redovisar utgifter på sammanlagt 40.200 kronor vari bl. a. ingår avlöningar med 9.000 kronor, värdet av pensionärernas arbeten med 5.000 kronor samt hyra och kontorskostnader samt slitage med 6.500 kronor. Inkomsterna hava upptagits till 41.000 kronor, därav tvätten för ålderdomshemmets egen räkning till 9.000 kronor.

Beträffande statförslaget för den *yttre fattigvården* har drätselkammaren

N:o 182. *Ang. 1944 års budget.*

nedsatt anslaget till annonsering och trycksaker från begärda 1.200 till 1.000 kronor och anslaget till oförutsedda utgifter från 1.500 till 1.000 kronor. I båda fallen har motivet varit, att en jämförelse med de tre senaste årens anslagsförbrukning givit vid handen, att höjning av anslagen icke är påkallad.

Med ovan omförmälda justeringar tillstyrkes godkännande av fattigvårdsstyrelsens förslag till utgifts- och inkomststat.

Barnavård.

Emot barnavårdsnämndens statförslag har drätselkammaren ingen erinran att göra utan hemställer om förslagets godkännande i oförändrat skick.

Nykterhetsnämnd.

Nykterhetsnämndens förslag till stat för alkoholistvården föranleder icke till annan erinran från drätselkammarens sida än att inkomsten av statsbidrag bör upptagas till samma belopp som för innevarande år eller 850 kronor.

Folkskola och fortsättningsskola.

I folkskolestyrelsens statförslag har drätselkammaren till en början gjort den formella ändringen, att anslaget till löner enligt lönestat upptagits brutto och som inkomst befattningshavarnas bostadshyror. Styrelsen har i sitt förslag endast redovisat nettoutgiften. Vidare ha i några fall sänkningar av begärda anslag vidtagits. Sålunda har anslaget till annonsering och trycksaker nedsatts från 2.700 till 2.500 kronor. Förbrukningen å detta anslag har i medeltal under de tre senaste åren uppgått till 2.200 kronor. Anslaget till uppvärmning, i årets stat upptaget till 73.000 kronor, har av folkskolestyrelsen föreslagits till 60.000 kronor. Under de senaste tre åren har kostnaden för uppvärmning i medeltal varje år utgjort 52.600 kronor. Med hänsyn härtill har drätselkammaren endast upptagit ett belopp om 55.000 kronor för ändamålet. Anslaget till inköp av materiel i läs- och skrivämnen har av folkskolestyrelsen upptagits till 25.000 kronor. Då förbrukningen å detta anslag under intet av de tre sistförflutna åren överstigit 20.500 kronor, har drätselkammaren sänkt anslaget till 23.000 kronor. Av samma anledning har anslaget till bekostande av lärjungarnas skolgång sänkts från 8.000 till 7.000 kronor. Anslagsförbrukningen under de tre senaste åren har i medeltal varit 5.600 kronor per år. Slutligen har drätselkammaren på utgiftssidan även upptagit det av stadsfullmäktige beslutade anslaget om 50.000 kronor till inköp av inventarier till nya Jakobsbergsgatan.

Beträffande folkskolestyrelsens hemställan om anslag till anställande av extra skolsköterska har drätselkammaren i princip intet att erinra häremot. Drätselkammaren har emellertid den uppfattningen, att en ny distriktssköterskeetjänst är av behovet påkallad här i staden och då lämpligen skulle kunna kombineras med tjänstgöring vid skolorna. Frågan härom bör undersökas. I avbidan på frågans avgörande har anslaget medtagits.

Beträffande inkomsterna har drätselkammaren efter uppmaning av folkskolestyrelsen sänkt statsbidraget till slöjdundervisning för gossar med 1.075 kronor med anledning av felaktig beräkning.

Fortsättningsskolans stat föranleder ingen erinran.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville fastställa staten för folkskola och fortsättningsskola med iakttagande av de av kammaren gjorda, härovan relaterade ändringarna.

Drätselkammaren hemställer om godkännande i oförändrat skick av statförslaget för högre folkskola.

N:o 182. *Ang. 1944 års budget.* **Högre folkskola.**

Emot statförslaget för yrkesskolan finnes ingen erinran, varför detsamma föreslås fastställt.

Yrkesskola.

Förutom de löpande utgifterna har drätselkammaren här upptagit ett anslag med 100.000 kronor som avsättning för den planerade nybyggnaden för högre allmänt läroverk. Förut har av skattemedel avsatts 400.000 kronor för ändamålet, varför totalavsättningen vid bifall till drätselkammarens förslag uppgår till 500.000 kronor.

Allmänt läroverk.

I det av styrelsen för kommunala flickskolan framlagda förslaget till stat har drätselkammaren minskat vissa utgiftsposter. Sålunda har anslaget för annonsering och trycksaker nedsatts från begärda 2.200 kronor till 2.000 kronor, anslaget till skurning och rengöring från begärda 2.400 kronor till 2.000 kronor, anslaget till uppvärmning från 8.000 kronor till 7.000 kronor samt anslaget till oförutsedda utgifter från 500 kronor till 400 kronor. Anledningen är i samtliga fall, att tidigare års förbrukning ger vid handen, att anslagen kunna sänkas. Så t. ex. har kostnaden för uppvärmning i medeltal under ett vart av de senaste tre åren utgjort 6.500 kronor. Det av styrelsen begärda anslaget för införande av automatisk ringning tillstyrkes.

Kommunal flickskola.

På inkomstsidan har posten terminsavgifter höjts från av skolstyrelsen beräknade 19.000 kronor till 20.000 kronor. I årets stat har beräknats 21.000 kronor och under 1942 inflöt något över 21.000 kronor.

Med iakttagande av de föreslagna ändringarna tillstyrkes godkännande av föreliggande statförslag.

Med bifall till styrelsens för arbetareinstitutets hemställan föreslår drätselkammaren att institutet beviljas av uttaxerade medel *dels* oförändrat anslag med 3.000 kronor till föreläsningsverksamheten *dels ock* ett från 22.000 kronor till 23.000 kronor förhöjt anslag till biblioteket.

Arbetareinstitutet.

Drätselkammaren hemställer om oförändrade anslag med 2.000 kronor som hyresbidrag till rektor och med 900 kronor till hyra för gymnastiklokal.

Elektrotekniska fackskolan.

Drätselkammaren tillstyrker bifall till styrelsens för Arosgården hemställan om förhöjt anslag med 3.500 kronor för år 1944.

Arosgården.

Styrelsen för A. B. F:s lokalavdelning har på anförda skäl hemställt att under år 1944 erhålla anslag med 6.000 kronor i stället för nuvarande 3.500 kronor. Drätselkammaren anser sig så tillvida böra tillstyrka framställningen att kammaren föreslår *dels* oförändrat anslag med 3.500 kronor till biblioteksverksamheten *dels ock* ett tillfälligt anslag under år 1944 med 2.500 kronor för anskaffande av nya hyllor och andra inventarier.

A. B. F:s bibliotek.

N:o 182.
Ang. 1944 års budget.
Konstföreningen.

Såsom bidrag till Västerås Konstförening föreslås ett belopp av 3.000 kronor att utgå av uttaxerade medel. Beloppet motsvarar den hyra föreningen erlägger för sina lokaler.

K.F.U.M.

Drätselkammaren hemställer om oförändrat anslag med 1.000 kronor till K. F. U. M:s studie- och sociala verksamhet.

Musikundervisning.

Anslaget till Västerås Bildningsorganisationers samarbetskommitté för musikundervisning tillstyrkes utgå med oförändrat belopp av 1.000 kronor.

Hälso- och sjukvård.

I hälsovårdsnämndens förslag till stat för allmän hälso- och sjukvård, bostadsinspektion, köttbesiktningsbyrå och poliklinik ha endast ett par formella ändringar vidtagits, beroende på förelupen felräkning av beloppet för dyrtidstillägg. Då drätselkammaren för övrigt icke har något att erinra emot de upprättade statförslagen hemställes om deras godkännande i befintligt skick.

Gatu- och väghållning.

Till det upprättade statförslaget för gatu- och väghållning får drätselkammaren lämna följande kommentar.

Anslaget till underhåll av vägar och gator har ökats med 10.000 kronor med hänsyn till att dels Regementsallén blivit allmän väg och dels under det närmaste året innan stensättning skett underhållet av Köpingsvägen kommer att omfatta både den gamla och den nya vägen. För underhåll av asfaltgator har upptagits ett särskilt belopp avseende bl. a. större skador, som under de senaste vintrarna uppkommit genom tjällyftning. Totalanslaget till nyanläggningar uppgår till 662.400 kronor mot 200.000 kronor i årets fastställda stat. Anslagets fördelning framgår av budgetförslaget och torde icke tarva närmare förklaring. Med hänsyn till att det är osäkert om arbetstillstånd kan erhållas för samtliga beräknade arbeten har drätselkammaren rubricerat anslagen som reservationsanslag. Anslaget om 8.600 kronor, som avser till marklösen hänförliga kostnader för Köpingsvägens omläggning, omfattar sådan kostnad i samband med vägens omläggning, som ej är statsbidragsberättigad.

På inkomstsidan har upptagits ett med 11.000 kronor ökat statsbidrag till underhåll av gator och vägar samt dessutom beräknat statsbidrag till stensättning av Köpingsvägen. Vidare förekommer här ett överskott å tidigare beviljat anslag.

Drätselkammaren får hemställa, att den upprättade staten för gatu- och väghållning, som torde vara den mest omfattande som någonsin framlagts, av stadsfullmäktige fastställes i föreliggande skick.

Planteringar.

Planteringsnämnden har framlagt ett mycket omfattande och dyrbart förslag till stat för 1944. Drätselkammaren har trots detta ansett sig kunna i väsentliga delar tillstyrka förslagets godkännande. Följande avvikelser från förslaget hava dock gjorts. Planteringsnämnden har upptagit stadsträdgårdsmästarens lön i högsta lönegrad. Då tjänsten skall nybesättas, har drätselkammaren upptagit avlöning i första lönegraden och på grund härav minskat beloppet för löner med 954 kronor och för dyrtidstillägg med 238 kronor. De löpande utgifterna för administration, drift och underhåll förete visserligen

i en del fall stora höjningar mot innevarande års stat men med hänsyn till vad planteringsnämnden i sin budgetskrivelse anfört har drätselkammaren icke ansett sig böra sänka beloppen. Beträffande anslagen för nyanläggningar har drätselkammaren dock minskat anslaget för planering av Floraplanen med 2.000 kronor och anslaget för planering av Djäknebergsslätten med 4.000 kronor. De av planteringsnämnden upptagna anslagen ha beräknats utan hänsyn till att planeringen utföres med maskin. Sedan stadsfullmäktige emellertid den 28 oktober 1943 beviljat anslag med 16.000 kronor för planering av områdena, varvid förutsatts planering med maskin, samt ifrågavarande belopp här upptagas för täckning, återstår ändock efter den av drätselkammaren förordade sänkningen ett sammanlagt belopp av 6.000 kronor till övriga arbeten för planernas ordnande.

N:o 182. *Ang. 1944 års budget.*

Drätselkammaren hemställer om statförslagets godkännande med ovan omförmälda ändringar.

Anslaget till gatubelysning har höjts med 1.000 kronor. Kapitalökningsanslaget för nya belysningsanläggningar har med hänsyn till väntad nybebyggelse upptagits till 20.000 kronor.

Gatubelysning.

Utgifter och inkomster på detta statförslag överensstämma med innevarande års motsvarande poster.

Gaturenhållning.

Drätselkammaren har icke föreslagit någon ändring i hamnstyrelsens förslag till utgifts- och inkomststat för gamla hamnen och djuphamnen. Utgifterna hava stigit med i runt tal 30.000 kronor vid en jämförelse med innevarande års stat. I staten har täckts en del av stadsfullmäktige under året beviljade anslag till ett sammanlagt belopp av 13.290 kronor. Vidare har här upptagits dels i enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 28 oktober 1943 första femtedelen av anslaget om 40.000 kronor till ombyggnad av kran nr XII dels ock av ett begärt anslag om 35.000 kronor till reparation av vågbrytaren i djuphamnen ett belopp om 10.000 kronor med tanke på att kostnaden för reparationen bör amorteras i hamnstyrelsens stat under loppet av tre år. Båda dessa poster ingå i totalbeloppet under utgiftstiteln "andel i finansförvaltningens amortering å förskotterade medel".

Hamnar.

Trots ökade inkomster har hamnstyrelsen beräknat, att hamnrörelsen kommer att gå med förlust av cirka 161.000 kronor, en siffra som genom viss ändring av interna poster ökar till cirka 163.800 kronor. Till och med utgången av år 1942 ha hamnarna ådragit sig ett driftunderskott av 205.000 kronor. Lägges härtill 1943 års förlust, beräknad till 95.000 kronor, samt 1944 års beräknade förlust, 163.800 kronor, skulle hamnarna vid utgången av år 1944 ha att till finansförvaltningen avamortera en sammanlagd driftförlust av cirka 460.000 kronor. Härtill kommer ett par äldre skulder till finansförvaltningen, som under tidigare goda år avamorterats men som under de senaste åren icke kunnat nedbringas, på sammanlagt cirka 87.500 kronor. Drätselkammaren har visserligen fortfarande den uppfattningen, att hamnarna under kommande normala år så småningom skola kunna avamortera dessa skulder men har för säkerhets skull avsatt ett belopp om 100.000 kronor som utjämningspost för den händelse en snabbare amortering av hamnarnas skuld till finansförvalt-

N:o 182. *Ang. 1944 års budget.*

ningen skulle anses motiverad. Avsättningen är gjord under ofördelade utgifter med uttrycklig avsikt att poängtera, att i första hand direkta hamninkomster skola användas för avamortering av hamnarnas skuld.

Drätselkammaren hemställer om godkännande såväl av det upprättade statförslaget för hamnar som av den ovan omförmälda avsättningen om 100.000 kronor.

Renhållningsverk o. svingård.

I lantegendomsnämndens förslag till stat för renhållningsverk och svingård har av drätselkammaren endast den ändringen vidtagits, att anslaget till extra arbetare och gatusopning nedsatts från av lantegendomsnämnden begärda 51.000 kronor till samma belopp som i årets stat, 48.000 kronor. En närmare granskning av utgifterna för tidigare och innevarande år ger vid handen att det av drätselkammaren förordade beloppet bör räcka till. Det extra anslaget till svinmatshämtning med 12.000 kronor tillstyrkes. Två av stadsfullmäktige under året beviljade anslag, nämligen dels inköp av lastbil för renhållningsverket med 13.000 kronor och dels ombyggnad av svinhuset vid Malma med 16.000 kronor föreslås i överensstämmelse med lantegendomsnämndens mening bliva täckta på en gång i 1944 års budget.

Tekniska verk.

Styrelsen för tekniska verken har föreslagit en annan fördelning av gemensamma förvaltningens kostnader på vattenverk, gasverk och elverk än vad hittills gällt. Drätselkammaren har för sin del intet att erinra emot den nya fördelningen. Beträffande de olika verkens stater må följande nämnas.

Vattenverket, som numera jämväl inkluderar avloppsledningarna, utvisar ungefär samma utgifter som innevarande år. Inkomsterna beräknas stiga med cirka 13.000 kronor.

Vad *gasverket* beträffar förekomma en del höjda underhållsanslag, som särskilt motiverats i verksstyrelsens budgetskrivelse. Styrelsen har föreslagit att ett belopp om 50.000 kronor avsättes till anskaffande av en ny gasklocka. Drätselkammaren, som anser att en dylik kostnad icke bör belasta driftsbudgeten utan gäldas av lånemedel har, med hänsyntagande jämväl till den omständigheten att den nya gasklockan icke är avsedd att anskaffas under år 1944, borttagit ifrågavarande utgiftspost om 50.000 kronor. Något anslag till nedskrivning av kollagret är icke längre nödvändigt då genom tidigare anslag samt genom disposition av överskottsmedel i staten i samband med bokslutet betryggande nedskrivningar kunnat göras å inneliggande normallager av kol.

Utgifterna å *elverkets* stat hava ökat med i runt tal 150.000 kronor, därav enbart för kraftinköp med 60.000 kronor. Utgiftsposten om 70.000 kronor för omläggning till växelström beräknas helt kunna tagas i anspråk för utförande av arbeten, enär det tidigare övertrasserade kontot numera är utjämnat. Inkomsterna hava ökat med i runt tal 160.000 kronor.

På *gemensamma förvaltningen* hava med fördelning sedermera på de olika verken för täckning upptagits bl. a. halva kostnaden för den av stadsfullmäktige beslutade ombyggnaden av elverkets byggnad till kontor med 87.500 kronor.

Slutligen kan nämnas, att i samråd med tekniska verken vissa omföringar gjorts av räntebelopp, vilka dock ej påverka slutresultatet i budgeten.

De av badhusstyrelsen framlagda förslagen till stat för stadens kall- och varmbadhus föranleda icke till någon erinran från drätselkammarens sida utan föreslås godkända i föreliggande skick.

N:o 182. *Ang. 1944 års budget.* **Kall- och varmbadhus**

De för bekvämlighetsinrättningar och båttrafik upprättade statförslagen överensstämma ungefär med innevarande års stater och föreslås fastställda.

Bekvämlighetsinrättningar och båttrafik.

Staden har under 1943 inköpt en ny lastbil. På grund härav hava utgifter och inkomster för bilarna i stort sett fördubblats. Skillnaden mellan inkomster och utgifter har upptagits på utgiftssidan som en amortering av kostnaden för inköp av den nya bilen.

Automobiler.

Sedan under 1943 enligt stadsfullmäktiges beslut ett släpskopespel inmonterats i grustaget, beräknas driften normalt kunna skötas av två man under tre fjärdedelar av året. Omläggningen medför avsevärd minskning i utgiften för arbetaravlöningar men en ökning av utgiften för övriga driftkostnader.

Grustag.

Då stadens funktionsdugliga maskinpark ökats genom ombyggnad till gengas av ytterligare maskiner hava posterna arbetaravlöningar, smörjoljor m. m. samt underhåll av maskiner undergått vissa höjningar.

Drätselkammarens förråd.

Såsom inledningsvis framhölls har drätselkammaren velat avsätta medel för nytt förråd. Det nuvarande förrådet är alldeles för trångt och otidsenligt och måste med det snaraste flytta till annan plats. Så snart frågan om riksvägens sträckning blivit avgjord, ämnar drätselkammaren gå i författning om att planlägga ett nytt förråd på Kungsängen. Som en avsättning till detta nya förråd har här upptagits ett belopp om 100.000 kronor.

I brandstyrelsens förslag till budget för brandväsendet har drätselkammaren dels sänkt anslaget till inköp av materiel till snickarverkstaden från 1.000 till 500 kronor med hänsyn till tidigare anslagsförbrukning och mycket låga inkomster och dels upptagit en intern utgiftspost för hyra till fastighetsförvaltningen om sammanlagt 32.404 kronor, varav cirka 22.000 kronor utgöra ränta och amortering å lån för brandstationen.

Brandväsende.

I detta sammanhang kan nämnas, att drätselkammaren icke på fastighetsförvaltningens stat upptagit ett tidigare sedvanligt anslag med 600 kronor för renhållning kring brandstationen. Denna renhållning har under senare år ombesörjts av kommunalarbetare. Då densamma emellertid tidigare ombesörjts av brandverkets egen personal och så även sker i många andra städer, bl. a. i Borås, anser drätselkammaren att en återgång till tidigare förhållanden bör ske.

Beträffande utgiftsposterna under "diverse fastigheter" märkes, att drätselkammaren i överensstämmelse med till stadsfullmäktige ingivet förslag till omorganisation av fastighetsförvaltningen här upptagit lön till den nye fastighetsförvaltaren ävensom andel i byggnadsförmannens och skrivbiträdets lön. Dessa tjänstemän redovisas eljest på byggnadskontorets stat. Anslaget till ren-

Allmän fastighetsförvaltning.

N:o 182. *Ang. 1944 års budget.*

hållning har höjts från 12.000 kronor till 15.000 kronor varemot anslaget för underhåll av byggnader ansetts kunna bibehållas oförändrat vid 60.000 kronor. Av stadsfullmäktige beviljat anslag till inköp av byggnader m. m. från H. Nordenhaag A.-B. om 45.000 kronor upptages här för täckning. Anslaget till försäkringspremier har höjts, enär under 1943 rätt betydande höjningar i försäkringsvärdena skett. Ett nytt anslag om 1.000 kronor för tomtmätning och tomtindelning av egen mark har här upptagits. Posten är intern och återfinnes som inkomst på byggnadsnämndens stat.

Beträffande de särskilt rubricerade byggnaderna och egendomarna må följande anmärkas. Bland utgifterna för byggnaden i kvarteret Njord n:r 1 har upptagits ränta och amortering för lånet. Så har även skett beträffande brandstationen, varjämte de delförvaltningar, som disponera lokaler i under fastighetsförvaltningen redovisade byggnader debiterats en viss intern hyra. Dessa hyresintäkter återfinnas på fastighetsförvaltningens inkomstsida. För stadshotellets vidkommande har upptagits dels ett ordinarie underhållsanslag med 10.000 kronor och dels ett extra anslag med 25.000 kronor för anordnande av reservutgångar m. m. för att bringa hotellet i överensstämmelse med hotell- och pensionatsstadgans fordringar. Förutom smärre anslag till underhåll av väg till Johannisbergs badplats samt till underhåll av själva badplatsen har upptagits dels ett anslag med 2.800 kronor för förbättring av vägen till badplatsen och dels ett anslag om 5.000 kronor till ytterligare arbeten vid badplatsen. Även beträffande Björnön ha anslag upptagits för underhåll och förbättring av vägar och badplatser med 3.000 kronor samt till utvidgning av badplatsen med 5.000 kronor.

Under rubriken "kapitalökningar" täckes det av stadsfullmäktige den 30 september 1943 beviljade anslaget till inköp av tomt n:r 3 i kvarteret Kata. Det av stadsfullmäktige beviljade anslaget om 500.000 kronor av lånemedel till uppförande av byggnad i kvarteret Njord har överskridits med kronor 61.217: 41. Drätselkammaren hemställer att underskottet täckes av uttaxerade medel och har i överensstämmelse härmed uppfört beloppet bland kapitalökningar på fastighetsförvaltningens stat. Här återfinnas även de tidigare omförmälda anslagen om 50.000 kronor till bibliotek och 150.000 kronor till ny förvaltningsbyggnad. Drätselkammaren hemställer att nu nämnda belopp för angivna ändamål anvisas att utgå av uttaxerade medel.

På inkomstsidan återfinnas, som ovan nämnts, en del nya interna hyror från delförvaltningarna, varjämte här upptagits pensionärshemsstyrelsens andel i fastighetsförvaltarens lön med samma belopp, som i styrelsens stat upptagits som avlöning till vice värd.

Lantegendomar och skogar.

Lantegendomsnämnden har i sitt förslag till budget för lantegendomarna icke räknat med något överskott av rörelsen. Liknande förfarande har tidigare tillämpats och godkänts. Emellertid har lantbruket under de senaste åren lämnat goda överskott och ingen anledning finnes att antaga annat än att även för nästkommande år ett visst överskott bör uppstå. Drätselkammaren har därför höjt de beräknade inkomsterna av jordbruksprodukter med i runt tal 15.000 kronor, en mycket försiktig beräkning med tanke på att under år 1942 de verk-

liga inkomsterna av jordbruksprodukter överstego de beräknade med i runt tal 48.000 kronor.

N:o 182. *Ang. 1944 års budget.*

Statförslaget för skogar föranleder ingen erinran.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville fastställa förslaget till utgifts- och inkomststat för lantegendomar och skogar på sätt drätselkammaren föreslagit.

Magistrat och rådhusrätt.

I förslaget till stat för magistrat och rådhusrätt har drätselkammaren vidtagit den ändringen, att beloppet av pensioner enligt pensionsstat samt beloppet av dyrtidstillägg höjts med respektive 901 kronor och 1.280 kronor med hänsyn till att avkastningen av Magistratens Ämbets- och tjänstemäns reservfond icke förslår att bekosta pensioner i den utsträckning magistraten förutsatt. Vidare har utgiften för anskaffning av valinventarier överförts från kapitalökning till löpande utgift.

Kronouppbördskontor.

I magistratens förslag till stat för kronouppbördskontoret har räknats med två nya biträden av andra klass. Sedan stadsfullmäktige emellertid den 28 oktober 1943 beslutat inrätta en befattning som I. klass biträde och en befattning som II. klass biträde har drätselkammaren med beaktande härav höjt utgiften för löner enligt lönestat med 360 kronor.

Som anslag för extra biträden har magistraten beräknat ett belopp av 10.000 kronor. Drätselkammaren har emellertid minskat anslaget till 8.500 kronor. Minskas nämligen innevarande års anslag 9.500 kronor, på sätt magistraten anfört med vad som belöper å löner till de två lägst avlönade extra biträdena, förslagsvis 125 kronor per månad och biträde, återstår 6.500 kronor. Lägges härtill av kronouppbördskassören begärda 2.000 kronor för extra arbetskraft vid förefallande behov, kommer man upp till ett totalt anslag på 8.500 kronor.

Exekutionsväsende.

Magistraten har i statförslaget för exekutionsväsendet på anförda skäl upptagit anslag med 6.000 kronor till extra biträden åt exekutorerna. Anslaget skulle användas till avlöning av, förutom ett nu anställt biträde, ytterligare två kvinnliga biträden. Drätselkammaren har för sin del ansett, att man bör försöka reda sig med endast ett nytt biträde och därför minskat beloppet med 1.500 kronor. Det kan i detta sammanhang erinras om att under de senaste åren betydande personalökning skett på såväl stadsfogdens som exekutorernas kontor. Kontorskostnaderna ha i det föreliggande statförslaget upptagits till 2.500 kronor, innebärande en ökning från innevarande år med 1.500 kronor. Förslaget innebär att denna förvaltningsgren skulle få högre kontorskostnadsanslag än hela stadskamrerarekontoret. Drätselkammaren har icke funnit höjningen motiverad utan nedsatt anslaget till 1.500 kronor.

Polisväsen och fångvård.

Statförslaget för polisväsen och fångvård utvisar betydande utgiftsökningar, sammanhängande med under året fattat beslut om viss omorganisation samt utökning av poliskåren. Drätselkammaren har i stort sett kunnat tillstyrka bifall till polisnämndens förslag. I ett par fall ha emellertid vissa sänkningar av anslag vidtagits. Sålunda har anslaget till extra skrivhjälp å polismästarens expedition sänkts från 600 till 300 kronor. Anledningen härtill är att från och

N:o 182.
Ang. 1944 års budget.

med den 1 januari 1944 två kvinnliga biträden på ordinarie stat anställas i stället för ett för närvarande. Anslaget till kontorskostnader har av polisnämnden föreslagits höjt med 700 kronor. Drätselkammaren, som funnit denna höjning icke motiverad, har bibehållit anslaget vid nuvarande belopp av 2.000 kronor. Anslaget till underhåll av inventarier har även sänkts med 200 kronor och skulle då komma att uppgå till 2.000 kronor, eller samma belopp som innevarande år. Motiveringen för anslagshöjningen, nämligen att fler inventarier anskaffas, torde för närvarande icke vara riktig då ju nya inventarier icke tarva något underhåll. Vidare har drätselkammaren minskat anslaget till inköp av möbler för kriminal-, ordonnans- och polisassistentrum från begärda 3.500 kronor till 2.500 kronor. I polismästarens motivering för anslaget nämnes, att ett belopp om 2.000 kronor beräknats för möblering av polisassistentens rum. Drätselkammaren anser att för detta ändamål en summa av 1.000 kronor är tillfyllest och har sålunda vidtagit omförmälda sänkning av anslaget. Slutligen kan nämnas att drätselkammaren som intern utgiftspost upptagit ett belopp om 10.000 kronor som hyra för polisstationen.

Folkpensionering.

Emot det framlagda förslaget till stat för folkpensionering har drätselkammaren ingen erinran.

Stadsfullmäktige, drätselkammare och stadsrevision.

Utgifter och inkomster under denna budgettitel äro desamma som i innevarande års stat med undantag för ett anslag om 5.000 kronor till reklam, som drätselkammaren ansett skäligt upptaga.

Stadskansli.

Med hänsyn till att såväl drätselassistenten som ett tidigare extra kontorsbiträde blivit ordinarie har en överflyttning av utgifter skett från kontot "Övriga löner och arvoden" till kontot "löner enligt lönestat". I övrigt företer statförslaget inga större avvikelser gentemot innevarande års stat. En intern post om 3.000 kronor som hyra för stadskansliets lokaler har dock upptagits.

Stadskamrerarekontor.

Stadskamrerarekontorets lönekonto har ökat genom en ny tjänst som kvinnligt kontorsbiträde. Vissa smärre ökningar förekomma även på andra utgiftsposter. I övrigt torde särskilt omnämnande av de olika utgiftsposterna icke tarvas.

Byggnadskontor.

Under utgiftsposten "löner enligt lönestat" har upptagits avlöning till den föreslagne nye fastighetsförvaltaren. På inkomstsidan återfinnes fastighetsförvaltningens andel i lön till denne befattningshavare samt till byggnadsförman och skrivbiträde. Utgiftsposten övriga löner och arvoden har höjts bl. a. med hänsyn till att under 1944 torde erfordras extra utsättare för att kunna genomföra arbetsprogrammet. I övrigt märkes smärre anslagshöjningar, som icke torde erfordra närmare motivering.

Byggnadsnämnden.

Byggnadsnämnden har av anledning, som i nämndens budgetskrivelse omnämnes, delat upp statförslaget så att stadsarkitektkontoret och mätningskon-

toret, eller som det bör kallas, stadsingenjörskontoret, redovisas var för sig. Drätselkammaren har intet att erinra häremot.

N:o 182. *Ang. 1944 års budget.*

Vad då först beträffar stadsarkitektkontoret har drätselkammaren på framställning av byggnadsnämnden höjt anslaget till byggnadsinspektör från 5.000 till 6.000 kronor enär man befarar att icke kunna erhålla kvalificerad kraft för det lägre beloppet. I övrigt tillstyrkes godkännande av förslaget i oförändrat skick.

Vidkommande stadsingenjörskontoret har drätselkammaren dels höjt utgiftsposten löner enligt lönestat från 27.948 kronor till 29.826 kronor med iakttagande därav att enligt framlagt förslag stadsingenjörstjänsten skall placeras i en högre lönegrupp än mätningsingenjörstjänsten, dels ock borttagit de tidigare förekommande interna posterna andel i byggnadschefens och förste assistentens löner, då ju enligt det framlagda förslaget stadsingenjörskontoret skall bli fullt fristående.

Anslag till allmännyttiga ändamål.

Till allmännyttiga ändamål hava upptagits nedan omförmälda anslag, vilka föreslås utgå av uttaxerade medel då enligt från Sundinska nämnden inkommet meddelande några bidrag ur Sundinska fonden icke kunna påräknas. I den mån annat icke särskilt nämnes äro anslagen upptagna med oförändrat belopp.

Barnkrubban ..... 6.000: —

Barnhemmet för flickor.

Styrelsen har begärt höjning av anslaget med 500 kronor. Med hänsyn till att barnhemmet har en mycket god kapitalställning får emellertid drätselkammaren tillstyrka oförändrat anslag med .... 1.500: —

Natthärbärget ..... 1.000: —

Länsarbetsnämnden.

Drätselkammaren anser, att det bör tagas under övervägande att indraga anslaget till länsarbetsnämnden, enär verksamheten numera är av rent statlig art. En hel del kommuner, som tidigare beviljat anslag till de gamla arbetsförmedlingarna, hava upphört därmed. Då emellertid kontraktet med länsarbetsnämnden icke kan uppsägas förrän till den 1 oktober 1944 får drätselkammaren hemställa att i avbidan härå anslag upptages med ..... 6.000: —

Barnhemmet "Sparvboet" ..... 2.500: —

Frälsningsarméns slumverksamhet ..... 1.200: —

Västerås Gymnastikförening.

Föreningen har begärt höjning av anslaget med 700 kronor. Drätselkammaren tillstyrker för sin del höjning med 200 kronor till 2.000: —

Västmanlands Fornminnesförening.

Föreningen har i särskild skrivelse till drätselkammaren, vilken skrivelse här bifogas, hemställt om höjning av anslaget från 4.000 kronor till 6.000 kronor. Drätselkammaren tillstyrker för sin del framställningen och har i staten upptagit ett belopp av ..... 6.000: —

Västerås stads förening mot tuberkulos ..... 3.000: —

Föreningen Västerås Skollovskolonier ..... 26.500: —

Densamma.

Del av anslag för uppförande av byggnader vid sjön Usken .. 22.750: —

N:o 182.
Ang. 1944 års budget.

Stadens andel i *hyra och uppvärmning av tandkliniken* föreslås höjd till ..... 10.600: —

Frilufts- och folkkonserter.

Anslaget föreslås höjt med 300 kronor för att bereda möjlighet att även lämna bidrag till flygflottiljens musikkår och upptages med 3.500: —

Erkända sjukkassor i Västerås.

Till och med år 1941 har anslag utgått till Västerås Erkända Sjukkassa, Aseapersonalens Erkända Centralsjukkassa samt Träarbetarnas Erkända Sjukkassa. Från och med år 1942 indrogs emellertid anslaget till Aseapersonalens sjukkassa under motivering, att densamma hade en mycket god ställning och i egenskap av centralsjukkassa kom i åtnjutande av väsentligt högre statligt bidrag än lokalsjukkassorna. I skrivelse till drätselkammaren, vilken här bifogas, har emellertid Aseapersonalens Erkända Centralsjukkassa hemställt om kommunalt anslag för 1944. Drätselkammaren, som visserligen anser att kassan har en god ställning, även om förvaltningsstaten icke synes gå ihop, har emellertid med hänsyn till föreliggande omständigheter funnit skäligt för närvarande tillstyrka visst bidrag till kassan. Med åberopande härav får drätselkammaren hemställa, att för år 1944 följande anslag måtte utgå till erkända sjukkassor, nämligen

till Västerås erkända sjukkassa ..... 10.000: —
till Aseapersonalens erkända centralsjukkassa ..... 4.500: —
till Träarbetarnas erkända sjukkassa ..... 125: —

Värdet av under året överlåtna tomter till *Stiftelsen Solgårdar* har beräknats till ..... 35.000: —
vilket belopp föreslås till uttaxering för att tillföras reserverade köpeskillingsmedelsfonden.

Föreningen Västerås Idrottshall har i särskild skrivelse till stadsfullmäktige hemställt om anslag för 1944 med 10.000 kronor. Drätselkammaren, som anser att man bör avvakta resultatet av 1943 års rörelse innan ett så stort anslag beviljas, tillstyrker för närvarande endast ett belopp av 5.000 kronor, varvid drätselkammaren förutsätter att samma rabatter för träningstider och träningslokaler lämnas som innevarande år och återstoden av anslaget användes för avskrivnnig. För ändamålet upptages sålunda av uttaxerade medel ..... 5.000: —

Västmanlands läns husmoderssemesternämnd:

I årets stat har anslaget varit upptaget till 500 kronor med föreskrift att högst 5 kronor får utbetalas för varje husmoder från Västerås, som beretts semester. Nämnden har i särskild skrivelse hemställt att denna inskränkning måtte bortfalla. Drätselkammaren föreslår, att nämnden beviljas anslag med 10 kronor för varje husmoder från Västerås, som under år 1944 beredes semester genom nämndens försorg, dock att högst 500 kronor få utbetalas. I anslutning härtill har drätselkammaren upptagit anslag för ändamålet med 500: —

Drätselkammaren har ingen erinran att göra mot det upprättade förslaget till stat för stadens barnstugor utan hemställer om fastställelse av detsamma i oförändrat skick.

N:o 182. *Ang. 1944 års budget.* **Barnstugor.**

Drätselkammaren föreslår, att det upprättade förslaget till utgifts- och inkomststat för stadens pensionärshem fastställes i föreliggande skick.

Pensionärshem.

En mindre höjning av anslaget till löner och arvoden har företagits. I övrigt är statförslaget lika med innevarande års förslag.

Skattetaxering.

Som förslagsanslag till oförutsedda utgifter har upptagits ett belopp av 149.407 kronor 96 öre, vilket med cirka 8.000 kronor understiger motsvarande belopp i årets stat.

Medel till oförutsedda utgifter.

Till fond för bostadssubvention avsättes, som tidigare omförmälts, 200.000 kronor.

Anslaget till drätselkammarens förfogande är detsamma, som finnes upptaget i årets stat.

Ofördelade utgifter och inkomster.

På utgiftssidan märkas en del nya poster. Till utarbetande av stadens kommunala historia föreslår drätselkammaren 5.000 kronor. Av tidigare beviljade 10.000 kronor beräknas vid årsskiftet återstå 2.800 kronor. Tillsammans med det nu föreslagna anslaget förutsättes medlen räcka under 1944. Stadsfullmäktige torde framdeles få taga ställning till frågan om tryckningskostnaden, vilken för närvarande icke kan angivas.

Anslaget till avskrivning av fordringar om 1.000 kronor föranledes bl. a. av vissa uttalanden av revisorerna i samband med berättelsen över granskning av 1942 års räkenskaper.

Till tomtindelning av främmande mark har upptagits anslag med 2.000 kronor. Staden har nämligen att bekosta den första tomtindelningen som sker på förut icke tomtindelad mark. Anslag har tidigare saknats för ändamålet.

Slutligen har här, som förut berörts, upptagits en avsättning med 100.000 kronor för hamnrörelsen.

På inkomstsidan återfinnas i stort sett samma poster som innevarande år.

Allmänt luftskydd.

I luftskyddsnämndens statförslag har drätselkammaren till en början vidtagit den ändringen, att anslaget till avlöning av utrymningschef sänkts från begärda 1.300 kronor till 1.000 kronor. Drätselkammaren anser att det nu utgående beloppet är tillräckligt för ändamålet. Vidare har från utgiftssidan bortförts anslag med 30.000 kronor till skyddsrum i luftskyddshärbärgen och från inkomstsidan beräknat statsbidrag för dessa skyddsrum med 20.000 kronor. Anledningen härtill är, att författningsenlig reglering av socialtjänstens verksamhet icke föreligger. Detta medför bl. a. att någon laglig skyldighet icke föreligger för enskilda fastighetsägare att tåla anordnande av skyddsrum i sina fastigheter för socialtjänstens behov. Av de föreslagna luftskyddshärbärgena äro ett flertal belägna i privata hus. I avbidan på att författningsenlig reglering kommer till stånd beträffande socialtjänsten anser drätselkammaren att anslag icke bör upptagas.

N:o 182.
Ang. 1944 års budget.

Slutligen har drätselkammaren borttagit ett av luftskyddschefen begärt anslag med 2.000 kronor för inköp av 10 velocipeder. Drätselkammaren kan icke finna annat än att det är mindre välbetänkt att inköpa och lagra velocipeder, vilka därmed undandragas den allmänna marknaden. I händelse av luftskyddstillstånd har luftskyddschefen möjlighet att med stöd av förfogandelagen omedelbart rekvirera privata fordon av olika slag, bl. a. velocipeder.

Med nu angivna ändringar tillstyrkes godkännande av statförslaget för allmänt luftskydd.

Kristidsnämnden.

Drätselkammaren har vidtagit den ändringen i statförslaget för kristidsnämnden, att kammaren i enlighet med en senare inkommen framställning från nämnden höjt arvodet till föreståndaren från 4.800 kronor till 5.400 kronor, en höjning som får anses väl motiverad med hänsyn till det ansvarsfulla och krävande arbete, som åvilar denne.

Familjebidragsnämnd.

Drätselkammaren har ingen annan erinran att göra mot familjebidragsnämndens statförslag än att arvodet till sekreteraren förefaller vara väl högt vid jämförelse med vad som utbetalas till andra sekreterare eller tillfällig personal vid krisorganen. Kammaren påyrkar visserligen icke ändring i statförslaget men hemställer att familjebidragsnämnden ville överväga möjligheten av att reducera arvodet.

Hyresnämnden.

Hyresnämndens förslag till utgifts- och inkomststat föranleder från drätselkammarens sida ingen erinran.

Hemsysternämnd.

Sedan staden från och med innevarande år anställt hemsystrar har särskilt förslag till utgifts- och inkomststat för hemsysternämnden upprättats, vilket av drätselkammaren tillstyrkes.

Överskott och underskott.

Överskottet från år 1942 uppgår, sedan vissa anslagsförfoganden skett i samband med bokslutet, till kronor 81.501: 85.

Med åberopande av vad här ovan anförts får drätselkammaren slutligen hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att fastställa uttaxeringen för den borgerliga kommunens behov för år 1944 till sex kronor 85 öre per skattekrona, samt

att godkänna drätselkammarens förslag till utgifts- och inkomststat för år 1944 i dess helhet.

Västerås den 17 november 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 182.
Ang. 1944 års budget.

Sedan drätselkammaren till magistraten överlämnat förslag till utgifts- och inkomststat för Västerås stad för år 1944, får magistraten härmed överlämna förslaget jämte därtill hörande handlingar för besluts fattande.

Västerås rådhus den 18 november 1943.

För magistraten:

OLOV RYLANDER.

/*Martin Lindheimer.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Till beredningsutskottet har för yttrande överlämnats drätselkammarens förslag till utgifts- och inkomststat för år 1944.

Utskottet får efter företagen granskning anföra följande.

Till en början vill beredningsutskottet med tillfredsställelse notera de avsättningar, vilka i budgetförslaget gjorts till mötande av kommande utgifter för läroverksbygget, biblioteket, förråd för drätselkammaren samt ny förvaltningsbyggnad.

Drätselkammaren har med användande av den möjlighet, som yppats genom en under år 1943 utkommen förordning föreslagit höjning av hundskatten från 30 till 50 kronor per hund. En ledamot inom utskottet har under framhållande av att han ansåge bärande skäl för en dylik höjning icke hava anförts, yrkat, att beredningsutskottet skulle avstyrka en dylik höjning av hundskatten. Beredningsutskottets majoritet, som funnit höjning vara fullt befogad, har emellertid icke ansett sig vilja frångå drätselkammarens förslag.

Beträffande folkskolans utgiftsstat har drätselkammaren nedsatt av folkskolestyrelsen begärt anslag till uppvärmning med 5.000 kronor från 60.000 kronor till 55.000 kronor, varjämte drätselkammaren sänkt anslagen till inköp av materiel i läs- och skrivämnen med 2.000 kronor från av folkskolestyrelsen begärda 25.000 kronor till 23.000 kronor samt till bekostande av lärjungarnas skolgång med 1.000 kronor från av folkskolestyrelsen begärda 8.000 kronor till 7.000 kronor. Till motiverande av denna åtgärd har drätselkammaren hänvisat till den verkliga förbrukningen av motsvarande anslag under de tre sista åren. Utan att på denna punkt föreslå någon ändring i drätselkammarens budgetförslag har beredningsutskottet likväl icke velat underlåta att påpeka, att ifrågavarande anslag synas vara tillmätta i knappaste laget. Det må härvid framhållas beträffande bränslekostnaderna, att det härför upptagna anslaget skall tillgodose ytterligare en skola under kommande år, nämligen den nybyggda Jakobsbergsskolan. Vidare synes ifråga om anslagen för materiel och för lärjungarnas skolgång hänsyn även böra tagas till den redan inträdda och förväntade ytterligare ökningen av barnantalet i skolorna.

Ifråga om anslagen till gatu- och väghållning vill beredningsutskottet

N:o 182.
Ang. 1944 års budget.

framhålla, att utskottet med särskild tillfredsställelse tagit del av drätselkammarens budgetförslag i denna del.

Utskottet har vidare noterat, att planteringsnämndens stat även efter de av drätselkammaren föreslagna reduceringar företer en kraftig ökning. Med åberopande av drätselkammarens härutinnan lämnade motivering vill beredningsutskottet emellertid tillstyrka bifall till drätselkammarens förslag i denna del, därvid utskottet emellertid vill förutskicka, att anslagen utnyttjas ändamålsenligt och med omsikt.

Såsom framgår av drätselkammarens budgetbetänkande har under fastighetsförvaltningens stat icke denna gång upptagits ett tidigare sedvanligen utgående anslag å 600 kronor för renhållning kring brandstationen. Drätselkammaren har på anförda skäl föreslagit, att denna renhållning, vilken under senare år ombesörjts av kommunalarbetare, liksom tidigare skett inom staden och i många andra städer sker, skall ombesörjas av brandverkets egen personal. På denna punkt har inom beredningsutskottet yppats skiljaktiga meningar, i det att en ledamot, herr Robsahm, under framhållande, att dels i detta anslag även inginge avgifter för sophämtning, dels med hänsyn till brandberedskapen icke vore lämpligt, att denna renhållning omhänderhades av brandpersonalen, påyrkat bibehållande av anslaget ifråga å fastighetsförvaltningens stat. Utskottets flertal har emellertid även på denna punkt anslutit sig till drätselkammarens förslag.

I övrigt har beredningsutskottet ej haft annan erinran mot budgetförslaget än att, enligt utskottets förmenande, det kunnat ifrågasättas om icke till fonden för bostadssubvention bort anslås ett högre belopp än det föreslagna. Utskottet har emellertid icke velat påyrka någon ändring i budgetförslaget i detta hänseende.

Med åberopande av vad sålunda anförts får beredningsutskottet hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att med fastställande av den av drätselkammaren föreslagna uttaxeringen för år 1944 godkänna det av kammaren upprättade förslaget till utgifts- och inkomststat för Västerås stad för år 1944.

Emot detta beslut har reservation anförts av herr Robsahm, under uttalande, att beredningsutskottet bort hemställa till stadsfullmäktige att fastställa det av drätselkammaren upprättade budgetförslaget med den ändring, att på fastighetsförvaltningens stat upptoges ett anslag å 600 kronor för renhållning kring brandstationen.

Västerås den 3 december 1943.

För beredningsutskottet:

GÖSTA SJÖBERG.

/Per Siösteen.

Västerås 1943, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1943 Den 20 december XXIII

N:o 183.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag för omändring och modernisering av luftskyddscentralen i Djäkneberget.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse den 3 augusti 1943 har luftskyddsnämnden med föranledande av vissa av luftskyddsinspektören påtalade bristfälligheter hemställt, att stadsfullmäktige för omändring och modernisering av luftskyddscentralen i Djäkneberget utöver tidigare anvisat anslag av 8.000 kronor bevilja ytterligare ett belopp av 18.000 kronor.

Med överlämnande av skrivelsen får drätselkammaren i ärendet för egen del anföra följande.

Såsom framgår av luftskyddsnämndens skrivelse ha kostnadsberäkningar utförts enligt två särskilda alternativ, det ena i överensstämmelse med en av luftskyddsinspektionen uppgjord principskiss och det andra med den företagna ändringen, att inner- och ytterväggar samt taket utfördes av samma slags byggnadsmaterial, som använts vid utförandet av redan befintliga väggar och tak. Kostnaden för förstnämnda alternativ uppgår till 37.500 kronor och för sistnämnda, vilket förordas av luftskyddsnämnden, till 26.000 kronor.

Enligt den utredning, som inom drätselkammaren verkställts påfordrar luftskyddsinspektionen i princip, att det förstnämnda alternativet kommer till utförande. Inspektionen har emellertid förklarat, att för motverkande av fuktbildning i lokalen inklädning av tunnel skall verkställas i överensstämmelse med inspektionens anvisningar enligt särskild skiss. Såsom angivits å denna skiss, skall förutom luftrenare installeras en fläkt med värmebatteri, varigenom tillförseln av frisk luft samt erforderlig luftcirkulation erhålles. Däremot erfordras enligt luftskyddsinspektionens medgivande icke något särskilt avfuktningsaggregat. Uti kostnadsberäkningen slutande å 37.500 kronor, ingår en post å 10.000 kronor, avseende aeroventanläggning för uppvärmning samt avfuktningsaggregat. Om avfuktningsaggregatet, vilket överslagsvis kan kostnadsberäknas till 7.500 kronor, borttages återstår för övriga hithörande åtgärder endast ett belopp av 2.500 kronor, varigenom totalsumman skulle reduceras från 37.500 kronor till omkring 30.000 kronor. Då i innevarande års stat, som nämnts, upptagits anslag å 8.000 kronor för ifrågavarande ändamål, skulle sålunda erfordras ytterligare 22.000 kronor. Anslag för detta belopp har även upptagits i statförslaget för nästa år.

Såsom i luftskyddsnämndens skrivelse framhålles kan staden räkna med ett statsbidrag av två tredjedelar för kostnaderna för arbetena.

N:o 183.
Ang. anslag för omändring och modernisering av luftskyddscentralen i Djäkneberget.

Med åberopande av vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta,

att för omändring och modernisering av luftskyddscentralen i huvudsaklig överensstämmelse med ovan av drätselkammaren avgivna förslag utöver tidigare anvisade 8.000 kronor bevilja ett anslag å ytterligare 22.000 kronor under förutsättning av statsbidrags erhållande,

att uppdraga åt drätselkammaren att göra vederbörlig framställning om statsbidrag,

samt att ovan angivna anslag, i den mån det icke bestrides av statsbidrag, skall slutligen täckas i nästa års stat.

Västerås den 2 december 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Per Siösteen.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid den offentliga kritik, som hölls efter luftskyddsövningarna under hösten 1942, påtalade luftskyddsinspektören vissa bristfälligheter, som vidlåda luftskyddscentralen i Djäkneberget samt uttalade ett önskemål, att denna måtte bliva föremål för ombyggnad och modernisering.

Med anledning härav har å byggnadskontoret uppgjorts och till luftskyddsinspektionen översänts olika förslag till utförande av ifrågavarande ändringsarbete. Luftskyddsinspektionen, som beträffande tre tidigare insända förslag haft erinringar att göra, har nu godkänt ett fjärde förslag, till vilket ritning och kostnadsberäkning här bifogas. Beträffande utförandet av väggar och tak har inspektionen hänvisat till en av inspektionen uppgjord principskiss, vilken jämväl här bifogas. Kostnaden för ändringsarbetet uppgår, därest omändringen sker i enlighet med förenämnda principskiss till 37.500 kronor. Om däremot inner- och ytterväggar samt taket utföras av samma slags byggnadsmaterial, som använts vid utförandet av redan befintliga väggar och tak, stannar kostnaden vid 26.000 kronor.

Luftskyddsnämnden anser för sin del att ombyggnaden bör ske i enlighet med det billigare förslaget.

Det skall här påpekas, att luftskyddscentralen stod färdig att tagas i bruk i slutet av år 1940.

N:o 183.
Ang. anslag för omändring och modernisering av luftskyddscentralen i Djäkneberget.

Vidkommande kostnaderna för arbetet så kan staden räkna med att erhålla statsbidrag med två tredjedelar. Stadsfullmäktige hava förut anslagit 8.000 kronor för omändring av luftskyddscentralen. Av detta belopp har 5.330 kronor upptagits under löpande inkomster såsom beräknat statsbidrag. Ytterligare erfordras alltså 18.000 kronor, av vilka staden kan räkna med att erhålla 12.000 kronor i statsbidrag. Stadens egen utgift för nu ifrågavarande omändringsarbete skulle således uppgå till 8.670 kronor. Med hänvisning till vad sålunda anförts hemställer luftskyddsnämnden, att stadsfullmäktige ville besluta

att för omändring och modernisering av luftskyddscentralen i Djäkneberget utöver tidigare anvisade 8.000 kronor anvisa ytterligare 18.000 kronor.

Västerås den 3 augusti 1943.

För luftskyddsnämnden:

W. ÅKERMAN.
v. ordf.

/*Nils Tunel.*

N:o 184.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till inrättande av ytterligare skyddsrum i polisstationen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse den 3 augusti 1943 till drätselkammaren har luftskyddschefen på anförda skäl hemställt om anslag för skyddsrum dels med hänsyn till den utökade gruppstationen för aktiv luftskyddspersonal och dels polisverkets personal samt de personer, som bebo polishusets fastighet.

Enligt verkställda beräkningar skulle kostnaderna till uppförande av dessa skyddsrum uppgå till 1.870 kronor i fråga om det föreslagna skyddsrummet för den aktiva personalen (45 personer) samt 1.950 kronor för det andra skyddsrummet (44 personer), motsvarande en kostnad per skyddad person av respektive kronor 41: 56 och 44: 32.

Genom skrivelse den 3 augusti 1943 har luftskyddsnämnden meddelat drätselkammaren, att nämnden tillstyrker bifall till föreliggande förslag, varjämte nämnden till komplettering av luftskyddschefens skrivelse meddelat, att staden

N:o 184. *Ang. anslag till inrättande av ytterligare skyddsrum i polisstationen.*

kunde räkna med att för inredande av skyddsrummet för aktiv personal erhålla statsbidrag med två tredjedelar av kostnaden för skyddsrummet.

Något statsbidrag skulle däremot enligt gällande bestämmelser icke utgå för det andra skyddsrummet.

Då behov av dessa skyddsrumsanläggningar enligt vad som upplysts torde föreligga samt någon erinran mot kostnadsberäkningarna icke synes vara att göra får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta,

att för anordnande av dels skyddsrum för aktiv personal i polishuset under förutsättning av statsbidrags erhållande anvisa ett belopp av 1.870 kronor, dels skyddsrum för polispersonalen och i fastigheten inneboende personer ett belopp av 1.950 kronor,

att nämnda belopp skola bestridas av tillgängliga medel och, i den mån statsbidrag icke utgår, slutligen täckas av förslagsanslaget i årets stat för oförutsedda utgifter,

samt att uppdraga åt drätselkammaren att göra vederbörlig framställning om statsbidrag.

Västerås den 2 december 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Per Siösteen.

Till Drätselkammaren i Västerås.

I bifogade skrivelse har luftskyddschefen redogjort för till buds stående luftskyddsrum i polishuset samt det ytterligare behov av skyddsrum som därstädes förefinnes.

Utöver vad luftskyddschefen anfört vill luftskyddsnämnden meddela, att staden kan räkna med att för inredande av skyddsrummet för aktiv personal få statsbidrag med ett belopp, motsvarande två tredjedelar av kostnaden, 1.870 kronor, och tillstyrker nämnden bifall till det föreliggande förslaget.

Västerås den 3 augusti 1943

För luftskyddsnämnden:

W. ÅKERMAN.
v. ordf.

/Nils Tunel.

Till Västerås stads Drätselkammare.

N:o 184.
Ang. anslag till inrättande av ytterligare skyddsrum i polisstationen.

Beträffande skyddsrum i Polishuset.

Med anledning av det ökade behovet av skyddsrum som föreligger dels med hänsyn till den utökade gruppstationen för aktiv luftskyddspersonal och dels polisverkets personal och de personer, som bebo fastigheten, får jag härmed anföra följande.

Enligt uppgjord plan kommer den aktiva luftskyddspersonalen att bestå av c:a 115 personer. De skyddsrum, som tidigare anordnats för sådan personal, rymma sammanlagt 80 personer, varför återstår att skydda ytterligare ett 35-tal. För polisverkets personal och de i fastigheten boende har beräknats ett antal skyddade av minst 50 personer. De utrymmen, som enligt närsluten skiss föreslagits till skyddsrum, utöver de förut befintliga, kunna rymma c:a 90 personer och täcka alltså föreliggande behov.

Skiss över skyddsrumsanläggningen jämte av byggnadskontoret upprättat kostnadsförslag översändes och får jag hos Drätselkammaren anhålla om, att anslag till kostnaden för anläggningen måtte utgå i enlighet med detta förslag.

Västerås i luftskyddschefens expedition den 3 augusti 1943.

HELGE HELLEKANT.

N:o 185.

Drätselkammarens skrivelse ang. åtgärder för åstadkommande av reservkraft till vattenverket och Hässlö flygfält.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På sammanträde den 28 oktober 1943 beslöto stadsfullmäktige efter framställning av styrelsen för Västerås stads tekniska verk att bemyndiga styrelsen för tekniska verken att försälja elektricitetsverkets dieselmotorer på de villkor, styrelsen kunde finna för staden antagbara, att inflytande försäljningsmedel skulle fonderas samt fondens medel tagas i anspråk på sätt stadsfullmäktige efter särskild framställning av styrelsen medgåve. (Stadsfullmäktiges handlingar n:r 144 innevarande år.)

Uti skrivelse den 5 november 1943, vilken härmed överlämnas, har styrelsen på närmare utvecklade skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för utförande av transformatorstation med tillhörande ledningar för reservkraft för vattenverkets pumpstation vid Hässlö anvisa 21.000 kronor att täckas av medel, som beräknas inflyta genom ovannämnda av stadsfullmäktige den 28 oktober 1943 medgivna försäljning av elverkets dieselmotorer.

N:o 185. *Ang. åtgärder för åstadkommande av reservkraft till vattenverket och Hässlö flygfält.*

Drätselkammaren, som förehaft framställningen, får med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört och då den föreslagna åtgärden synes erforderlig för mötande av det kraftbehov, som under utomordentliga förhållanden kan uppkomma, hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta,

att till alla delar bifalla styrelsens förslag i ärendet.

Västerås den 2 december 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Per Siösteen.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vattenverkets pumpstation vid Hässlö har sin kraftförsörjning ordnad genom tvenne ledningar förande 6 kW spänning, vilka utgå från Västerås Kraftverk till Hässlö. Dessa ledningar förse även Kungl. Flygförvaltningens anläggningar vid Viksäng, CVV och Hässlö med elkraft samt matar dessutom några mindre transformatorstationer för privat bebyggelse i kringliggande områden. För normala förhållanden kan kraftförsörjningen anses vara relativt betryggande ordnad, då Kraftverket ju kan leverera elkraft såväl från inkommande linjer, som från egen ångkraftanläggning. För krigsförhållanden åter ställer sig saken annorlunda. Om Kraftverket utsättes för förstörelse kan relativt långvariga strömavbrott befaras uppkomma medförande synnerligen allvarliga konsekvenser såväl för stadens vattenförsörjning, som för driften vid Kungl. Flygförvaltningens anläggningar.

Av denna anledning har förhandlingar förts med Kungl. Flygförvaltningen för att gemensamt ordna betryggande kraftreserv. Därvid har dels behandlats förslag att anordna en dieselkraftstation på platsen med nya dieselmotorer, dels ock ett förslag att flytta elverkets gamla dieselmotorer till Hässlö. Båda förslagen ha visat sig medföra mycket stora kostnader. Elverkets gamla dieselmotorer äro långsamtgående och stora. En byggnad för desamma ute vid Hässlö måste utföras bombskyddad och blir dyrbar, vartill kommer att dessa maskiners effekt knappast är tillräcklig. Att tänka sig dieselmotorer använda som reserv med placering inne i staden är ej heller möjligt utan anordnande av separata högspänningsledningar skilda från stadens övriga nät och kostnaderna härför bli ävenledes mycket stora.

Från Kungl. Vattenfallsstyrelsen har förslag framkommit att ordna reservkraftfrågan på så sätt, att en separat ledning för 20 kV framdrages till närheten av Hässlö, där en transformatorstation anordnas för nedtransformering till 6 kV och anslutes till befintliga ledningar. Nämnda 20 kV ledning kan avgrenas från en i närheten befintlig ledning, som kan erhålla sin matning dels över

N:o 185.
Ang. åtgärder för åstadkommande av reservkraft till vattenverket och Hässlö flygfält.

Sala, dels över Enköping och hållas i drift oberoende av förhållandena vid Västerås Kraftverk. Ledningen är dessutom utförd som luftledning och kan snabbt repareras. Denna anordning medför synnerligen betryggande möjligheter till reservmatning. Kostnaderna för de erforderliga anläggningarna har föreslagits uppdelade mellan Kungl. Flygförvaltningen och Vattenverket i proportion till erforderlig effekt. För Vattenverkets del bliva kostnaderna dels en engångskostnad om 21.000 kronor, dels en årlig avgift om 400 kronor, vartill ytterligare kommer kostnader för underhåll av transformatorstationen, vilka emellertid kunna beräknas bli ganska obetydliga. Avtalet med Vattenfallsstyrelsen beräknas löpa under den tid som återstår av mellanvarande kontrakt om leverans av elkraft, d. v. s. till och med år 1958. Kungl. Flygförvaltningen har för sin del godkänt de föreslagna arrangemangen och utfäst sig betala sin del av kostnaderna.

För täckande av engångskostnaden, 21.000 kronor, vill styrelsen föreslå, att de medel tagas i anspråk, som inflyta vid försäljning av Tekniska Verkens gamla dieselmotorer och vilka beräknas uppgå till ungefär detta belopp. Den årliga kostnaden liksom underhållet av transformatorstationen kunna innefattas i de i staten upptagna anslagsbehoven för inköp av elkraft till Vattenverket respektive underhåll av Elverkets anläggningar.

Under hänvisning till ovan får styrelsen hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att för utförande av transformatorstation med tillhörande ledningar för reservkraft för Vattenverkets pumpstation vid Hässlö anvisa 21.000 kronor att täckas av medel som beräknas inflyta genom den av stadsfullmäktige den 28 oktober 1943 beslutade försäljningen av Elverkets gamla dieselaggregat.

Västerås den 30 november 1943.

För styrelsen för Västerås stads tekniska verk:

GUSTAF OLSSON.

/John Sintorn.

N:o 186.

Drätselkammarens skrivelse ang. avtal med Flygförvaltningen ang. leverans av vatten och mottagande av avloppsvatten vid Hässlö.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På sammanträde den 30 september 1943 bemyndigade stadsfullmäktige styrelsen för Västerås stads tekniska verk att på villkor styrelsen funne skäliga med Kungl. Flygförvaltningen träffa avtal om vattenleverans.

Sedan förhandlingar i ärendet upptagits med flygförvaltningen, därvid jämväl fråga uppkommit, huru spillvattens bortförande från flygförvaltningens anläggningar skall på betryggande sätt ordnas, har styrelsen genom skrivelse den 30 november 1943 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, att bemyndiga styrelsen att med Kungl. Flygförvaltningen träffa avtal om leverans av vatten och mottagande av avloppsvatten för flygförvaltningens anläggningar vid Hässlö, CVV och Viksäng i huvudsaklig överensstämmelse med i skrivelsen intagen promemoria.

Drätselkammaren får med överlämnande av styrelsens skrivelse under åberopande av de av styrelsen angivna skäl och då den föreslagna uppgörelsen synes skälig tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att till alla delar bifalla styrelsens för tekniska verken förslag i ärendet.

Västerås den 2 december 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Per Siösteen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 30/9 1943 under § 180 har stadsfullmäktige bemyndigat styrelsen för Västerås Stads Tekniska Verk att på villkor styrelsen funne skäliga med Kungl. Flygförvaltningen träffa avtal om vattenleverans. Som framginge av styrelsens skrivelse i ärendet hade framställning från Kungl. Flygförvaltningen gjorts om särskilt avtal angående leverans av vatten till dess under uppförande varande anläggningar vid Hässlö, varvid reducering av vatten-

priset ansetts motiverat, då vattnet uttogs direkt från vattenverket utan att staden åsamkades några kostnader för vattnets transport till staden och Kungl. Flygförvaltningen själva utförde alla distributionsledningar inom området ifråga. Vattenverket hade endast att ansluta ledningarna vid pumpstationen.

N:o 186. *Ang. avtal med Flygförvaltningen ang. leverans av vatten och mottagande av avloppsvatten vid Hässlö.*

Sedan förhandlingar i ärendet upptagits med Kungl. Flygförvaltningen har även frågan uppkommit hur spillvattnets bortförande från Flygförvaltningens anläggningar skall på betryggande sätt ordnas. Det kan erinras om, att stadens vattentäkt är belägen omedelbart intill ifrågavarande ledningars utlopp till Mälaren. De mängder spillvatten, som kunde beräknas uppkomma vore av den omfattningen, att allvarliga konsekvenser kunde befaras såväl för vattentäkten, som för vattnets beskaffenhet vid mälarstranden.

I avtalet av den 8/4 och 28/3 1930 mellan dåvarande Flygstyrelsen och Västerås stad angående upplåtande av vattentäkten har Flygstyrelsen åtagit sig att ej utföra eller låta medgiva utförande av anläggningar, som kunna medföra förorening av i området befintligt grundvatten, ävenså till detsamma hörande strandområde vid Mälaren. För att oskadliggöra spillvattnet har Flygförvaltningen också planerat en reningsanläggning, bestående av en s. k. emscherbrunn. Under förhandlingarna angående vattenleveransen har även frågan om spillvattnets rening berörts och därvid har förslag framkommit, att möjliggöra spillvattnets överförande till stadens reningsverk genom att för detta ändamål begagna ett av vattenverkets äldre vattenrör.

Vattenverket förfogar över tre ledningsrör, av vilka två med 9″ diameter, nedlagda år 1905, och ett med 14″ diameter, nedlagt år 1933. Enligt beslut av stadsfullmäktige skall nu påbörjas utbyggande av ett nytt rör med 16″ diameter. I de kalkyler, som föregått förslaget till ombyggnaden, har ej räknats med att de två 9″ rören, vars anläggningskostnad redan har avskrivits, skulle kunna användas. Visserligen äro rören fortfarande i gott stånd, men vissa olägenheter ha yppat sig genom att beläggningen på väggarna blivit kraftig och förorening av vattnet därigenom har visat sig kunna uppstå. Man torde därför ej hysa några betänkligheter mot att ett av dessa rör togs ur drift och användes för transport av spillvatten från Hässlö till reningsverket. Då det rör sig om relativt obetydliga mängder spillvatten beräknas ett av rören vara väl tillräckligt för spillvattnets överföring.

En fördel för stadens räkning med ett dylikt arrangemang vore, att därvid möjlighet skapades att bortföra spillvattnet även från Centrala Flygverkstaden och andra anläggningar och byggnader, som kunna väntas uppstå inom området ifråga, varigenom förorening av mälarvattnet med därav följande konsekvenser för såväl vattentäkten som i hygieniskt avseende kunde undvikas.

En undersökning har visat, att de tekniska förutsättningarna för projektets utförande föreligga. En pumpstation måste anordnas för spillvattnet vid Hässlö. Det erforderliga trycket för vattnets överförande till reningsverket blir c:a 3 kg. Då ledningarna hittills arbetat med c:a 10 kg. tryck utan att några svårigheter förmärkts, och då ledningarnas hållfasthet i övrigt ej synes vara nedsatt något nämnvärt, böra de kunna användas en längre tid framåt. Även i övrigt synes några svårigheter med driften ej behöva befaras.

För bedömande av frågan hur kostnaderna för spillvattnets överförande

N:o 186. *Ang. avtal med Flygförvaltningen ang. leverans av vatten och mottagande av avloppsvatten vid Hässlö.*

böra fördelas kan följande beaktas. Som ett motiv för sänkning av priset för vattenleverans till Flygflottiljen vid Hässlö har anförts, att vattenverket ej behöver ombesörja vattnets transport till staden, som fallet är beträffande övriga abonnenter. Om istället vattenverket ombesörjer transport av ungefär samma mängd spillvatten bortfaller detta motiv till prisreduktion. Vattenpriset vid Hässlö bör då vara detsamma som i staden. Den merinkomst, som vattenverket får vid det rena vattnets försäljning, beräknas väl täcka underhålls- och driftkostnaderna för spillvattnets överföring. Alla kostnader av engångsnatur, som uppstå för ordnande av pumpstation och anslutningsledningar, böra bestridas av Kungl. Flygförvaltningen. Dessa kostnader ha beräknats till 70.000 kronor. Det gamla vattenledningsröret har ju också ett visst värde för staden. Om det nya 16″ vattenledningsröret dimensioneras så att dess vattenföringsförmåga ökas med det gamla 9″ rörets vattenföringsförmåga, samt utbyggnaden göres så mycket tidigare som erfordras, om detta vattenledningsrör skall kunna tagas ur drift, beräknas detta motsvara en kostnadsökning av c:a 15.000 kronor. Därvid är att märka, dels att det gamla röret är i det närmaste förbrukat och avskrivet och sålunda ej bör jämföras med ett nytt rör, och vidare att det dock i framtiden kommer att användas för transport av sådant vatten till reningsverket, som Flygförvaltningen skall inköpa från vattenverket till samma pris som vattenverket erhåller för vattenleverat i staden. Vidare kan anmärkas, att samma rör kan användas även för överföring av spillvatten från det område röret passerar. Med hänsyn härtill har styrelsen dock funnit skäligt, att Kungl. Flygförvaltningen ersätter staden med 20 % av ovan nämnda värde, 15.000 kronor, vilket ungefär motsvarar den ökade räntekostnaden för en något tidigare utbyggnad av nytt vattenledningsrör.

På basis av ovanstående har följande P. M. uppställts att utgöra huvudpunkter för ett avtal med Kungl. Flygförvaltningen i denna fråga.

"P. M. beträffande tilläggsavtal för leverans av vatten och mottagande av avloppsvatten vid Kungl. Flygförvaltningens anläggningar vid FCS (kasernerna vid Viksäng), CVV (Centrala Flygverkstaden) och F1H (flygflottiljen vid Hässlö).

1. Föreliggande avtal utgör ett tilläggsavtal till § 4 i avtal mellan Flygstyrelsen och Västerås stad, daterad 8/4 och 28/3 1930 i vad avser leverans av vatten från stadens vattenverk till Kungl. Flygförvaltningens anläggningar.

2. Kungl. Flygförvaltningens rätt att erhålla vatten till reglementerat pris utsträckes att gälla ej blott F1H utan även CVV och FCS. Därvid skall gällande taxa tillämpas på enahanda sätt, som gäller för övriga större vattenförbrukare inom staden.

3. Staden mottager vid å bifogad karta angivna punkter, A vid F1H, B vid CVV och C vid FCS, spillvatten från F1H, CVV och FCS och ombesörjer från dessa punkter transport av vattnet till stadens avloppsnät och svarar för erforderlig rening av vattnet.

4. Avloppsvattnet får ej innehålla sådana beståndsdelar eller kemikalier, som kunna inverka förstörande på avloppsnätets pumpar och ledningsmateriel eller skadligt påverka reningsprocessen vid reningsverket.

5. För utförande av kloakpumpstation och tryckledningar för transport av

avloppsvatten från F1H samt i ersättning för ianspråktagande av ett äldre 9″ vattenrör erlägger Kungl. Flygförvaltningen till Västerås Stads Tekniska Verk när anläggningen blivit färdig att tagas i bruk en sammanlagd engångsavgift av kronor 73.000: —.

N:o 186. *Ang. avtal med Flygförvaltningen ang. leverans av vatten och mottagande av avloppsvatten vid Hässlö.*

6. Därest Kungl. Flygförvaltningen önskar motsvarande anordningar utförda vid CVV och FCS erlägges när respektive anläggningar blivit färdiga att tagas i bruk en avgift, som motsvarar Tekniska Verkens självkostnad för respektive anläggningars utförande.

Stadens åtagande enligt punkt 3 gäller sålunda under förutsättning att nämnda anordningar för spillvatten blivit utförda och härför utgående avgifter av Kungl. Flygförvaltningen erlagts.

7. Pumpstationer och ledningar för mottagande av avloppsvatten vid F1H åtager sig staden att färdigställa före den 1/7 1944. Förutsättning härför är dock att erforderlig materiel i rimlig tid dessförinnan kan erhållas. I denna materiel inbegripes även c:a 900 m. 16″ vattenledningsrör, vilka äro nödvändiga för utförande av den förstärkning av vattenledningen, som erfordras för att ett befintligt 9″ vattenledningsrör skall kunna disponeras för avloppsledningen.

8. För av Kronan planerade egnahemsområden kring F1H och CVV skall beträffande leverans av vatten och mottagande av avloppsvatten gälla i princip enahanda villkor, som ovan angivits för F1H, CVV och FCS. Vattenleverans till sådana bostadsområden eller liknande får dock ej sammanslås med leverans till F1H, CVV och FCS, ej heller äger Kungl. Flygförvaltningen att utan Tekniska Verkens medgivande genom sina ledningar leverera vatten eller mottaga avloppsvatten från dylika bostadsområden eller från av utomstående utförda bostadshus eller andra anläggningar.

9. I avtalet som på basis av vad ovan i punkterna 1—8 träffats mellan Kungl. Flygförvaltningen och Västerås Stads Tekniska Verk skall även intagas skäliga bestämmelser av allmängiltig art, såsom beträffande invändiga installationers utförande och kontroll av dessa, bestämmelser om ansvar som åvilar parterna i egenskap av leverantör och mottagare av vatten, om underhållsskyldighet för ledningar och anläggningar m. m.

10. Bestämmelserna i föreliggande avtal upphäva i intet avseende de åtaganden, som i avtalet mellan Flygstyrelsen och Västerås stad, daterat 8/4 och 28/3 1930, åligger Kungl. Flygförvaltningen till förhindrande av förorening av stadens vattentäkt vid Hässlö med tillhörande strand- och vattenområde i Mälaren i vad avser ledningar och anläggningar som utföras och underhållas av Kungl. Flygförvaltningen."

Avtalets detaljerade utformning avser styrelsen utföra i samråd med stadens kansli.

Under hänvisning till vad ovan anförts får styrelsen hemställa att stadsfullmäktige måtte besluta

att bemyndiga styrelsen att träffa avtal med Kungl. Flygförvaltningen om leverans av vatten och mottagande av avloppsvatten för

N:o 186.
Ang. avtal med Flygförvaltningen ang. leverans av vatten och mottagande av avloppsvatten vid Hässlö.

Flygförvaltningens anläggningar vid Hässlö, CVV och Viksäng i huvudsaklig överensstämmelse med ovan angivna P. M.

Västerås den 30 november 1943.

För Styrelsen för Västerås Stads Tekniska Verk:

GUSTAF OLSSON.

/John Sintorn.

N:o 187.

Drätselkammarens skrivelse ang. stadgar för systrarna Hedmans understödsfond.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På sammanträde den 28 oktober 1943 beslöto stadsfullmäktige att emottaga en av fröken Anna Fredrika Hedman genom testamente den 12 mars 1937 lämnad donation att i enlighet med testamentets föreskrifter förvaltas av drätselkammaren såsom en fond, benämnd "Systrarna Hedmans Understödsfond" samt att uppdraga åt drätselkammaren att till stadsfullmäktige inkomma med förslag till närmare bestämmelser angående fondens förvaltning.

Till fullgörande av detta uppdrag får drätselkammaren under erinran, att testamentet finnes intaget i stadsfullmäktiges tryckta handlingar nr 156 innevarande år, hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att antaga föreliggande förslag till

"Stadgar för Systrarna Hedmans Understödsfond.

§ 1.

Denna fond, som är grundad av fröken Anna Fredrika Hedman enligt testamente av den 12 mars 1937, skall förvaltas av drätselkammaren, som även äger att på sätt nedan säges utdela understöd ur fonden.

§ 2.

Av fondens ränteavkastning skall årligen utdelas hälften till behövande tjänarinnor i Västerås, vilka icke åtnjuta understöd av allmänna fattigvården med företräde för dem, som längre tid varit bosatta i Västerås och den andra

hälften till behövande änkor och barn efter hantverkare eller köpmän i Västerås, vilka icke åtnjuta understöd av allmänna fattigvården och med företräde för den, som själv eller vilkens man eller föräldrar längre tid varit bosatta i Västerås. Varje understöd skall uppgå till 500 kronor.

N:o 187. *Ang. stadgar för systrarna Hedmans understödsfond.*

§ 3.

Vad som återstår av ränteavkastningen, sedan högsta möjliga antal understöd om 500 kronor utgått, skall läggas till kapitalet.

§ 4.

Före den 1 december varje år skall drätselkammaren göra på lämpligt sätt kunnigt inom vilken tid ansökningar om lediga understöd skola vara till kammaren inlämnade, de villkor, som erfordras för åtnjutande av understöd samt av vilka handlingar ansökningarna skola vara åtföljda.

§ 5.

Understöden utdelas för ett år i sänder och utbetalas med hälften den 15 januari och andra hälften den 15 juli.

Den som en gång fått sig understöd tilldelat kan bibehållas därvid, om så anses lämpligt. Ny ansökan fordras dock varje år."

Västerås den 2 december 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Per Siösteen.

N:o 188.

Drätselkammarens skrivelse ang. fri tandvård till barn i förskoleåldern och barn tillhörande andra skolor än folkskolan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt träffad uppgörelse med landstinget åtnjuta barn, tillhörande Västerås stads folkskolor, tandvård å landstingets tandpoliklinik.

Dylik tandvård har emellertid hittills icke tillkommit barn, tillhörande övriga skolor i staden, ej heller barn i den s. k. förskoleåldern.

Enligt vad landstingets förvaltningsutskott meddelat folkskolestyrelsen föreligga emellertid möjligheter att för en relativt liten kostnadsökning bereda

N:o 188.
Ang. fri tandvård till barn i förskoleåldern och barn tillhörande andra skolor än folkskolan.

även andra barn än folkskolebarnen tandvård. Antalet barn i förskoleåldern och tillhörande andra skolor än folkskolorna uppgår enligt av folkskolestyrelsen verkställd utredning till cirka 2.850. Härav kunna enligt styrelsens approximativa uppskattning cirka 1.000 barn komma att använda sig av tandvården.

Kostnaderna för tandvård för barnen i förskoleåldern och andra barn än sådana, som tillhöra folkskolan, ha beräknats till omkring 4.000 kronor. Till följd av den utjämning i taxeberäkningen, som kan äga rum, om även sistnämnda kategori erhåller fri tandvård, skulle kostnaderna för folkskolans barn kunna reduceras med omkring 2.000 kronor. I realiteten skulle sålunda merkostnaden under angivna förhållanden stanna vid omkring 2.000 kronor.

Med hänsyn härtill och då drätselkammaren finner staden böra använda sig av den möjlighet, som sålunda står till buds, att bereda även andra barn än folkskolans tillfälle till tandvård, får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga drätselkammaren att träffa uppgörelse om tandvård å landstingets tandpoliklinik för inom Västerås stad mantalsskrivna barn i förskoleåldern och barn, tillhörande andra skolor än folkskolorna;

att härför bevilja ett anslag av 4.000 kronor,

samt att anslaget skall i första hand utgå av tillgängliga medel och slutligen täckas av i årets stat upptaget förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 2 december 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Per Siösteen.

N:o 189.

Drätselkammarens skrivelse ang. ny sträckning för rikshuvudvägen genom staden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt Kungl. Maj:ts beslut den 17 december 1937 och den 24 september 1943 framgår för närvarande rikshuvudvägen Stockholm—Göteborg genom Stora gatan i Västerås.

N:o 189.
Ang. ny sträckning för rikshuvudvägen genom staden.

Av flera olika anledningar måste emellertid denna riksvägens sträckning inom staden anses mindre lämplig. Sålunda har det visat sig synnerligen dyrbart att vidtaga alla de breddningar, som bliva erforderliga, därest rikshuvudvägen även i fortsättningen skulle framgå genom Stora gatan. I åtskilliga fall komma vidare att uppstå komplikationer med hänsyn till befintliga gatukorsningar, vilka i varje fall för närvarande knappast kunna anordnas på ett för riksvägstrafiken lämpligt sätt. Slutligen har man måst taga hänsyn även därtill, att den tunga trafiken i längden skulle komma att skada de utefter gatan belägna byggnaderna.

Sedan någon tid tillbaka har arbetats på åstadkommandet av en annan ur såväl det allmännas som stadens synpunkt lämpligare sträckning av rikshuvudvägen, i vad densamma avser Västerås stad.

Till en början har man därvid varit inne på ett förslag, här betecknat alternativ I eller det s. k. järnvägsalternativet, innebärande, att rikshuvudvägen skulle framgå i huvudsak från Tortunavägen och följa Pilgatan på viadukt över järnvägen fram till Södra Esplanaden och därefter i huvudsak sträcka sig efter järnvägslinjen fram till Långängskrogen. Vid närmare övervägande av detta förslag har emellertid befunnits, att detsamma skulle medföra åtskilliga nackdelar. Bland annat har sålunda ur militär synpunkt framhållits, att det vore olämpligt att framdraga rikshuvudvägen i närheten av industrierna och järnvägen, vilka anläggningar kunde förutsättas vid ett luftanfall utgöra begärliga anfallsmål. Vidare kommer detta alternativ att medföra åtskilliga tekniska svårigheter.

Utredningen har därför inriktats på att undersöka de möjligheter, som kunde finnas, att framdraga riksvägen genom stadens nordligare delar. Man har härvid kommit fram till ytterligare två alternativ jämte ett tredje, innebärande en sträckning, som särskilt avsåge tillgodoseende av framtida behov av en förbifartsväg.

Enligt ett av dessa sistnämnda alternativ, det s. k. Tegnérgatsförslaget eller alternativ II, skulle riksvägen sträcka sig från Tortunavägen förbi Folkets park och i Tegnérgatan samt vidare i en båge norr om Kristiansborgsbebyggelsen, därefter västerut och söder om småstugebebyggelsen över Rocklundaåsen norr om Aroslund samt vidare på en bro över Svartån vid en punkt söder om Vallby museum och från broläget i sydvästlig riktning ned till Långängskrogen och Köpingsvägen. Riksvägen skulle med denna sträckning i huvudsak gå fri från den nuvarande bebyggelsen.

Enligt nästa alternativ, betecknat alternativ III, skulle riksvägen passera från Tortunavägen i nordvästlig sträckning fram till och genom bebyggelsen kring Gjutargatan, därefter så gott som rakt västerut över järnvägen strax norr om Gideonsbergs gård för att sedan korsa Kristiansborgsallén på en punkt, något nordligare belägen än enligt föregående alternativ samt i fortsättningen till sträckningen huvudsakligen sammanfallande med alternativ II.

Enligt det sista av alternativen, betecknat alternativ IV och närmast tänkt såsom en framtida förbifartsväg, skulle riksvägen från Tortunavägen passera i nordvästlig riktning norr om bebyggelsen vid Gjutargatan i en båge över järnvägen samt över skjutbanan fram till Siggesborg, därefter västerut mellan Södra och Norra Skallberget och därifrån över Rocklundaåsen med anslutning i fortsättningen till den planerade sträckningen enligt alternativ II.

N:o 189.
Ang. ny sträckning för rikshuvudvägen genom staden.

Kostnaderna för dessa fyra olika alternativ ha överslagsvis beräknats till för alternativ I, eller det s. k. järnvägsförslaget, 10.000.000 kronor, därav direkta kostnader för nybyggnad 8.000.000 kronor och indirekta kostnader 2.000.000 kronor, kostnaderna för Köpingsvägen inräknade, alternativ II eller Tegnérgatsförslaget till 7.200.000 kronor, varav 5.400.000 kronor direkta och 1.720.000 kronor indirekta kostnader samt marklösen 50.000 kronor, därvid kostnaderna för Köpingsvägen icke medräknats, alternativ III till 9.000.000 kronor, därav 5.500.000 kronor direkta och 3.400.000 kronor indirekta kostnader samt marklösen 100.000 kronor, kostnaderna för Köpingsvägen icke medräknade, samt slutligen alternativ IV, det nordligaste alternativet, 9.300.000 kronor, varav 5.200.000 kronor direkta och 4.000.000 kronor indirekta kostnader samt marklösen 100.000 kronor, kostnaderna för Köpingsvägen ej medräknade.

Vid gemensamt sammanträde mellan drätselkammaren, byggnadsnämnden och stadsplanerådet samt representanter för länsstyrelsen ha samtliga dessa myndigheter på redan anförda skäl enhälligt förklarat sig i första hand förorda det s. k. Tegnérgatsförslaget.

Denna sträckning av rikshuvudvägen skulle nämligen medföra många påtagliga fördelar framför de övriga alternativen såväl ur praktiska som estetiska och ekonomiska synpunkter. Såsom redan antytts skulle rikshuvudvägen, i denna sträckning i det närmaste gå utanför den befintliga och närmast planerade bebyggelsen och därför även erbjuda den fördelen, att den medför minsta möjliga kostnader ifråga om markregleringar och andra indirekta kostnader. Härigenom har också detta alternativ beräknats draga de lägsta kostnaderna. Tegnérgatsalternativets utformning torde också, såvitt för närvarande kan bedömas, ha de bästa förutsättningarna att uppsamla och till sig ansluta en stor del av den lokala trafiken.

Tegnérgatsalternativet torde på grund härav så långt man nu kan se, för åtminstone de närmaste decennierna, tillgodose alla rimliga krav på den för staden och kringliggande samhällen betydelsefulla trafikled, varom här är fråga.

Den ovan såsom alternativ IV betecknade sträckningen erbjuder alla förutsättningar såsom ett komplement till Tegnérgatsalternativet i framtiden, om och när en gång bebyggelsen norrut expanderat i sådan utsträckning, att fråga uppkommer om utbyggande av en nordligare sträckning av riksvägen. Redan i nuvarande läge synes man därför böra reservera mark för en dylik framtida sträckning av riksvägen.

Såsom allmänt känt har frågan om rikshuvudvägens sträckning genom staden varit ett av de mest brännande och för stadens framtida utveckling betydelsefulla spörsmål. Åtskilliga stadsplanefrågor äro beroende av spörsmålet om rikshuvudvägens sträckning och i sin tur beroende av dessa stadsplanefrågor äro möjligheterna att exploatera mark för bebyggelse i vissa av stadens områden. Under sådana förhållanden och med hänsyn till situationen på bostadsmarknaden har frågan om rikshuvudvägen för var dag trängt sig allt mer i förgrunden och torde knappast längre kunna vänta på sin lösning.

Sedan som nämnts de lokala myndigheterna i princip enats om rikshuvudvägens föreslagna sträckning, torde tidpunkten numera även vara inne att staden hos Kungl. Maj:t gör framställning om ändrad sträckning av infartsvägen i enlighet med Tegnérgatsalternativet samt godkännande av den nordligaste sträckningen såsom ett reservat vid framtida utbyggande. Om och när

Kungl. Maj:t lämnat sitt godkännande, vore meningen att successivt inarbeta riksvägen i stadsplanerna.

N:o 189. *Ang. ny sträckning för rikshuvudvägen genom staden.*

Givetvis kan det endast bliva tal om ett etappvis utbyggande av riksvägen, när utbyggnaden så småningom blir aktuell.

Med åberopande av vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att uppdraga åt drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med underdånig framställning om godkännande av i huvudsak den sträckning å rikshuvudvägen genom Västerås stad, som framgår av ovan angivna alternativ II (Tegnérgatsförslaget) samt för eventuell framtida utbyggnad den sträckning, som framgår av alternativ IV här ovan.

Västerås den 3 december 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Per Siösteen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Inom stadsarkitektkontoret har förslag till ny sträckning av den s. k. rikshuvudvägen uppgjorts. Flera olika alternativ hava därvid diskuterats. Vid gemensamt sammanträde med drätselkammarens, stadsplanerådets och byggnadsnämndens ledamöter hava de olika förslagen närmare granskats. Därvid har av samtliga det såsom Tegnérgatsförslaget betecknade förslaget förordats såsom det lämpligaste.

Beskrivning över detsamma ävensom kartor utvisande rikshuvudvägens sträckning samt dennas anslutning till stadsplanen närslutas.

Då det är angeläget att ifrågavarande förslag fastställes får byggnadsnämnden hemställa att stadsfullmäktige måtte bemyndiga drätselkammaren att härom göra framställning till Kungl. Maj:t.

Västerås den 1 december 1943.

För byggnadsnämnden:

OLOV RYLANDER.

/Arne Nilsson.

N:o 189.

Ang. ny sträckning för riks-huvudvägen genom staden.

Förslag till ny sträckning av riksvägen genom Västerås.

Beskrivning.

Enligt Kungl. Maj:ts beslut av den 17 december 1937 skall riksvägssträckningen genom Västerås utgöras av leden Stockholmsvägen—Pilgatan—Stora gatan—Köpingsvägen. Sedan länge har det emellertid stått klart för stadens planerande organ, att denna linje ur en mängd synpunkter måste anses mindre tillfredsställande.

Svårigheten att inom rimlig tid få erforderliga breddningar av Stora gatan till stånd, de täta gatukorsningarna samt den tunga trafikens skakningar av intilliggande byggnader utgöra några av de ekonomiska och tekniska komplikationer, som belasta denna riksvägsplan.

Det första förslag till ny lösning av riksvägsfrågan som uppgjordes innebar en förläggning av sträckningen från Tortunavägen—Pilgatan, på viadukt över järnvägen till Södra Esplanaden och därefter i huvudsak följande järnvägslinjen till Långängskrogen. Förslaget visade sig emellertid vid närmare genomarbetande vara tekniskt svårlöst, draga relativt höga kostnader, c:a 10 millioner kronor, varav c:a 8 millioner i direkta kostnader samt med hänsyn till aktuella militära krav vara förkastligt. Den s. k. "järnvägssträckningen" måste därför avföras från dagordningen.

Då sistnämnda förslag utgjorde den kortast möjliga sträckningen genom staden, gällde det att finna den n ä s t kortaste.

Det nu framlagda riksvägsförslaget torde uppfylla icke enbart kravet på relativt kort väglängd utan därjämte innebära avsevärda ekonomiska, praktiska och estetiska fördelar.

Sträckningen utgår (se bil. 1) från vägskälet Tortunavägen—Stockholmsvägen, passerar Folkets park, där cirkulation anordnas för upptagande av trafiken från Pilgatan, följer Tegnérgatan under nuvarande järnvägsviadukten, därifrån i en kurva mellan den s. k. ASEA-staden och Krutkällarbacken, fortsätter i kontrakurva norr om Kristiansborgsbebyggelsen och rakt väster ut söder om Skallbergen och småstugebebyggelsen, vidare mellan Rocklundaåsen och Aroslund till enda möjliga broläge över Svartån söder om Vallby museum samt slutligen i sydvästlig riktning till Köpingsvägen vid Långängskrogen.

Den föreslagna linjen ligger väl i terrängen och innebär därför jämförelsevis låga direkta kostnader, c:a 5,4 millioner kronor. För marklösen erfordras endast c:a 50.000: — kronor. De indirekta kostnaderna, varav ojämförligt största posten kommer på omläggningen av Pilgatan (delen Folkets park—Södra Esplanaden med vägport) äro också jämförelsevis låga eller c:a 1,72 millioner kronor.

Förslagets genomförbarhet underlättas, då sträckningen huvudsakligen går fram över obebyggd mark. De få byggnader, som måste rivas eller flyttas, utgöras av så gott som utdömda bostadshus samt förråd (träbyggnader).

Antalet korsningspunkter måste anses lågt och avstånden mellan dessa väl tilltagna, exempelvis vid jämförelse med motsvarande förslag som fastställts för andra svenska städer av Västerås storleksordning eller större. Det förtjänar att understrykas att samtliga korsningar utom e n (den vid Folkets park) göras utan cirkulation och så att riksvägstrafiken med förkörsrätt obehindrat kan passera.

N:o 189.
Ang. ny sträckning för riksvägen genom staden.

Riksvägen är tänkt utbildad med skilda körbanor av 7 m bredd åtskilda sinsemellan och från cykeltrafiken genom skyddsremsor med en bredd av 3,0 resp. 1,5 m. Dessa skyddsremsor kunna emellertid vid passagen genom bebyggda områden minskas till 1,25 m bredd.

Där ej särskild belastning av lokaltrafiken kan förutsättas, beräknas åt gång- resp. cykeltrafiken för vardera körriktningen en bredd av 1,5 resp. 2,5 m.

Utbyggandet av riksvägssträckningen genom staden kan utan olägenhet ske i etapper. Enligt verkställda utredningar kan densamma på ett tillfredsställande sätt inordnas i omgivande stadsplaner (bil. 2).

Den föreslagna riksvägen beräknas kunna fylla behovet c:a 50 år framåt. Eventuella ökade krav på riksvägen efter denna tidrymd ha redan nu beaktats. I samband med riksvägen föreslås ett reservat för en framtida ny riksvägssträckning (se bil.). Denna utgår från vägskälet Tortunavägen—Stockholmsvägen, passerar i nordvästlig riktning norr om bebyggelsen vid Gjutargatan genom nuvarande skjutbanan, på viadukt över järnvägen fram till Siggesborg, därefter västerut i sänkan mellan norra och södra Skallbergen samt därifrån över Rocklundaåsen med anslutning i fortsättningen till den tidigare riksvägen.

En riksväg utbyggd på ifrågavarande reservat med utnyttjande av de möjligheter, som terrängförhållandena erbjuda, kommer att fylla mycket högt stående krav på snabbtrafik samtidigt som den ur stadsplanesynpunkt utgör en naturlig gräns för stadens utveckling norrut under en överskådlig framtid.

Mellan Tortunavägen och bron över Svartån skulle endast e n plankorsning behöva förekomma, nämligen vid skärningen av Kopparbergsvägen, till vilken punkt även trafiken Skultuna—riksvägen skulle nedföras. Alla övriga korsningar kunna utan större tekniska svårigheter ske på viadukt.

Givetvis ställer sig denna lösning med ett minimum av plankorsningar förhållandevis dyrbar. Med införande av ytterligare två plankorsningar, nämligen med Vasagatans förlängning och tillfartsvägen från Rocklundaåsen kan förslaget avsevärt förbilligas och drar då i direkta kostnader efter nuv. beräkningsgrunder c:a 5,2, i indirekta c:a 4,0 millioner kronor samt i marklösen c:a 100.000:— kronor eller sammanlagt c:a 9,3 millioner kronor.

De låga marklösenkostnaderna bero på, att marken för reservatet redan nu till övervägande delen är i stadens ägo.

Stadsarkitektkontoret i Västerås den 10 november 1943.

Sven Ahlbom.

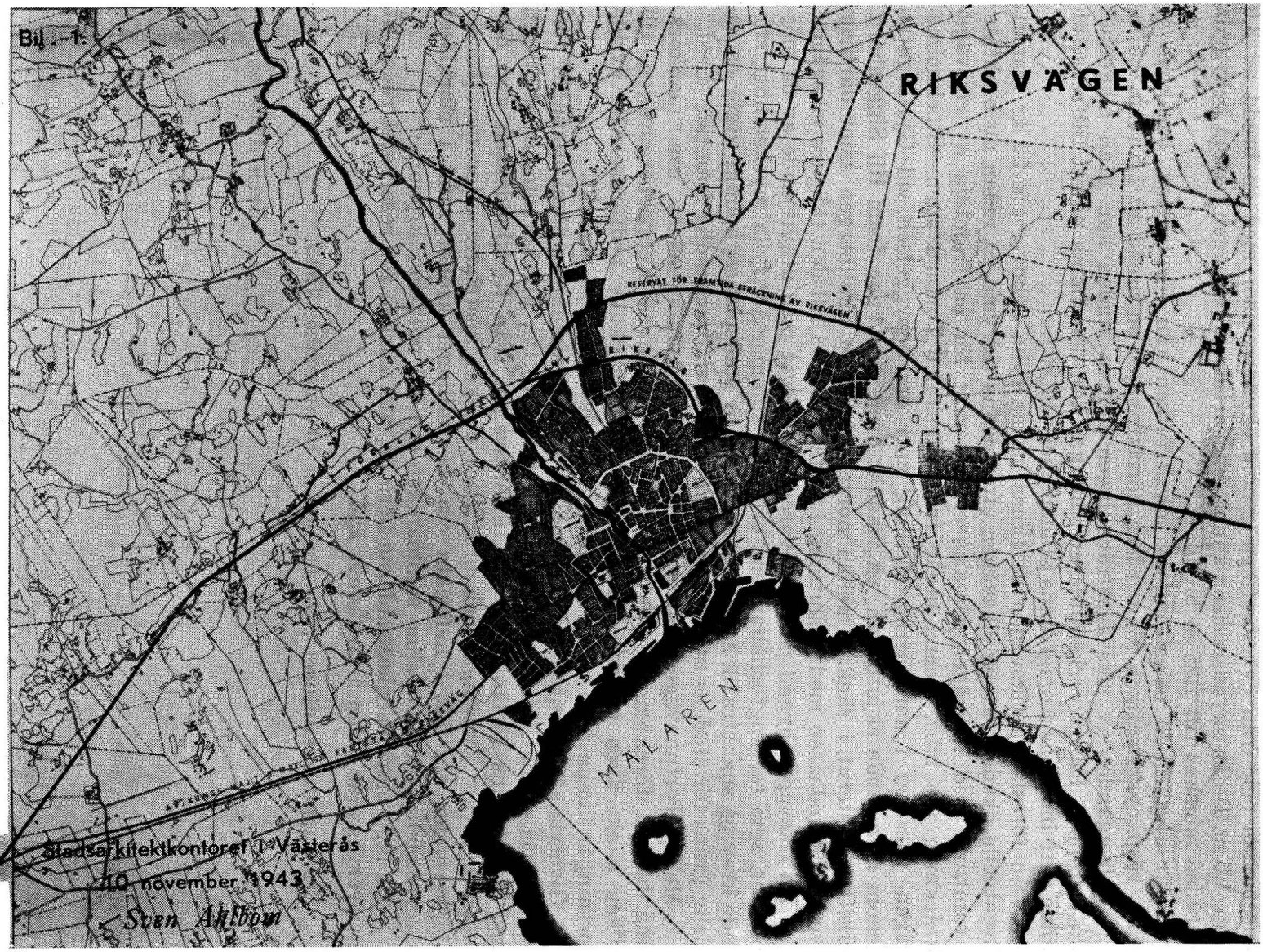
Bil. 1.
RIKSVÄGEN
RESERVAT FÖR DRAGNING STRÄCKNING AV RIKSVÄGEN
MÄLAREN
Stadsarkitektkontoret i Västerås
10 november 1943
Sven Ahlbom

Bil. 2.

Del av generalplan för Västerås visande riksvägens anslutning till befintlig och projekterad stadsplan

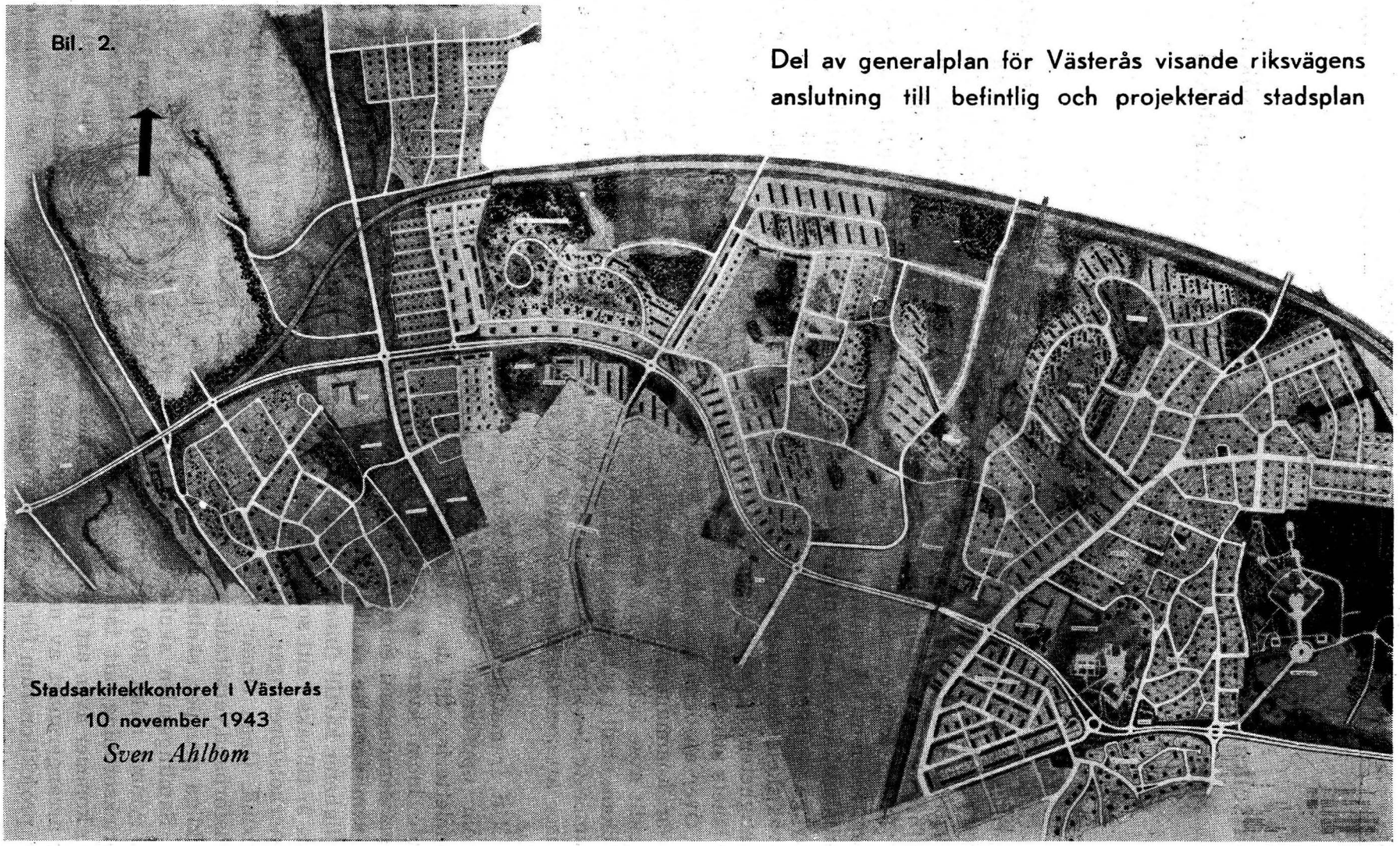

Stadsarkitektkontoret i Västerås
10 november 1943
Sven Ahlbom

N:o 190.

Drätselkammarens yttrande över K. F. U. M:s ansökan om lån av statsmedel för anordnande av samlingslokal i fastigheten Konrad nr 11.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom resolution den 16 november 1943 har länsstyrelsen i Västmanlands län till stadsfullmäktige för yttrande jämlikt 13 § Kungl. kungörelsen den 11 december 1942 (nr 913) överlämnat en av Kristliga Föreningen av Unge Män i Västerås till Konungen ställd ansökan om lån jämlikt nämnda kungörelse för uppförande av samlingssal i byggnad inom kvarteret Konrad här i staden.

Enligt kungörelsen må under vissa villkor av Kungl. Maj:t lån beviljas bolag, förening eller stiftelse för att tillgodose behovet inom en ort av allmänna samlingslokaler. Lånet utgår med högst 50 % av det belopp, vartill — i fall av nybygge — byggnadskostnaderna med ledning av uppgjord kostnadsberäkning prövas skola beräknas. För lånet skall ställas säkerhet, bestående av inteckning i fastigheten, liggande inom 90 % av det värde, vilket beräknas kunna vid tiden för lånets utbetalande åsättas fastigheten.

Över ansökan om lån skall länsstyrelsen höra det organ, som i allmänhet utövar kommunens beslutanderätt, d. v. s. stadsfullmäktige. Yttrandet skall särskilt avse behovet av allmänna samlingslokaler inom kommunen. Tillstyrkes ansökan, skall i yttrandet tillika angivas, huruvida kommunen är villig att utse ledamot av den styrelse, som har att förvalta de allmänna samlingslokalerna eller revisor att granska förvaltningen. Avstyrkes ansökan, skola skälen härför angivas.

Uti framställningen till Konungen framhåller föreningen, att föreningen genom uppförande av ifrågavarande samlingssal avser att få en värdefull komplettering till de övriga utrymmena i den fastighet, som är under uppförande inom kvarteret Konrad. Emellertid ämnar föreningen ej disponera denna samlingssal enbart för den egna verksamheten utan har man tänkt sig, att samlingssalen skulle tillhandahållas även andra organisationer, i den mån möjligheter härtill finnas. Föreningen framhåller i detta avseende, att den sedan flera år tillbaka i sitt sommarhem ställt utrymme till förfogande för bland annat nykterhetsföreningar, blåbandsförbundet, Sveriges Kristliga socialdemokratiska förbund, Unga Örnar, Socialdemokratiska ungdomsklubben, Folkpartiets ungdomsförbund,verkstads- och frisksportarklubbar, Röda korset, kyrkliga och frikyrkliga grupper, skolungdom med flera.

Samlingssalen skulle uppföras såsom en överbyggd gård och är avsedd att rymma cirka 300 personer, vartill kommer utrymme för podium av den storleksordning, att tablåer, teaterstycken och dylikt skulle kunna framföras. Den kommer även att förses med gymnastikredskap. Föreningen har även tänkt sig arrangerandet av ungdomsaftnar med folklekar på programmet. Erforderligt projektionsrum för ljudfilmsanläggning skulle även anordnas. Kostnaderna

N:o 190.
Ang. KFUM:s ansökan om lån av statsmedel för anordnande av samlingslokal i fastigheten Konrad nr 11.

för samlingssalens uppförande skulle uppgå till 115.000 kronor enligt verkställda beräkningar. Av detta belopp skulle föreningen sålunda erhålla lån med hälften eller 57.500 kronor.

Enligt vad drätselkammaren inhämtat skulle samlingssalen inrymmas i en särskild byggnad, belägen vid sidan om det nu under uppförande varande byggnadskomplexet. För sistnämnda byggnadskomplex men ej för den byggnad, vari samlingssalen skulle inrymmas, har föreningen sökt tilläggslån och tertiärlån.

Beträffande behovet av den föreslagna samlingslokalen torde kunna fastslås, att sådant föreligger. Det torde sålunda vara ställt utom tvivel, att den planerade samlingssalen och den verksamhet, som föreningen tänkt sig förlagd dit, kommer att verka främjande å ungdomsvården i staden och i viss mån bidraga till att tillgodose åtminstone en sida av den ungdomsvårdande verksamheten, nämligen frågan om ungdomens fritidssysselsättning. Drätselkammaren utgår emellertid därvid från, att föreningen i så stor utsträckning som möjligt verkligen upplåter samlingssalen även till andra sammanslutningar.

I betraktande av de många andra intressen utöver de nu ifrågavarande, vilka företrädas av föreningen, anser drätselkammaren ej lämpligt att staden utser ledamot av den särskilda styrelse, som skulle förvalta de allmänna samlingslokalerna eller avser att granska förvaltningen.

Med åberopande av vad sålunda framhållits och då drätselkammaren finner framställningen i hög grad behjärtansvärd får drätselkammaren med förordande av framställningen hemställa att stadsfullmäktige ville besluta,

att tillstyrka föreningens till Kungl. Maj:t ingivna underdåniga framställning om lån för uppförande av samlingslokal i kvarteret Konrad i Västerås stad, samt därvid såsom eget yttrande i ärendet åberopa vad drätselkammaren här ovan anfört.

Västerås den 2 december 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Per Siösteen.

N:o 191.

Drätselkammarens skrivelse ang. förslag till stadsplan för vissa delar av östra området (Sandgärdet, Haga och vissa delar av östra utmarken).

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse den 1 december 1943 har byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta att antaga ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom upprättat och sedermera jämkat förslag till stadsplan för vissa delar av Östra området, nämligen Sandgärdet, Haga och delar av Östra utmarken samt att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörande myndigheter för fastställelse.

Drätselkammaren får efter granskning av förslaget med instämmande i vad byggnadsnämnden anfört hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta,

att till alla delar bifalla vad byggnadsnämnden i ärendet föreslagit.

Västerås den 2 december 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Per Siösteen.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom i maj 1943 upprättat och den 30 november 1943 jämkat förslag till stadsplan för vissa delar av östra området, nämligen Sandgärdet, Haga och delar av Östra utmarken.

Beträffande stadsplanens utformning hänvisas till närslutna beskrivning.

Emot det ursprungliga förslaget, vilket varit vederbörligen utställt, hava anmärkningar inkommit från

1) Aktiebolaget Svenska Metallverken såsom ägare till stadsägorna 1665 AU och 1665 AV,
2) Karin Myrberg såsom ägare till stadsägan 1920,
3) G. Bergman såsom ägare till stadsägan 2187,
4) K. A. Gustafsson såsom ägare till stadsägan 2188,
5) J. H. Kvist såsom ägare till stadsägan 2189,
6) Karl E. Fröjd såsom ägare till stadsägan 2186,
7) Knut Petersson såsom ägare till stadsägan 2142 AR,

N:o 191.
Ang. förslag till stadsplan för vissa delar av östra området (Sandgärdet, Haga och vissa delar av Östra utmarken.)

8) Ivar Åkerblom såsom ägare till stadsägorna 2184 och 2185,
9) Oscar Strömberg såsom ägare till stadsägan 2193,
10) Alice Johansson såsom ägare till stadsägan 2195,
11) Per Erik Johanssons sterbhus såsom ägare till stadsägorna 2199 och 2200,
12) Gustav Karlsson såsom ägare till stadsägan 2192.

I anledning av de inkomna anmärkningarna vidtogos den jämkningen i förslaget att Hagagatan bibehölls i sin nuvarande bredd och att för den för allmän bebyggelse avsedda, omedelbart norr om Tegnérgatan belägna, stadsägan 1665 D medgivna byggnadshöjden sänktes från 4 till 2 våningar.

I övrigt anser byggnadsnämnden de framförda anmärkningarna icke förtjäna avseende.

På grund av vad sålunda anförts får byggnadsnämnden hemställa att stadsfullmäktige måtte besluta

att antaga föreliggande förslag till stadsplan för vissa delar av Östra området, nämligen Sandgärdet, Haga och delar av Östra utmarken, samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Västerås den 1 december 1943.

För byggnadsnämnden:

OLOV RYLANDER.

/*Arne Nilsson.*

Förslag till stadsplan för vissa delar av Östra området nämligen: Sandgärdet, Haga och delar av östra utmarken i Västerås.

Beskrivning.

Stadsplaneförslaget omfattar ett område, som i öster begränsas av Malmabergsgatan, i söder av Tegnérgatan, i väster av järnvägen Västerås—Tillberga och i norr av höjderna och skogen omkring Skjutbanan.

De i förslaget ingående områdena Sandgärdet och Haga äro redan bebyggda, det förra i huvudsak under åren 1937—39 med tvåvånings flerfamiljehus i överensstämmelse med ett år 1937 upprättat förslag till avstyckningsplan. Husen mellan Skälängsgatan och Metallgatan och söder om Degelgatan äro arbetarebostäder tillhöriga Svenska Metallverken och uppförda 1913. Vid samma tid började Hagaområdet bebyggas, vilket dock ej fullbyggts förrän i slutet på 1930-talet. Området i övrigt är helt obebyggt.

N:o 191.
Ang. förslag till stadsplan för vissa delar av östra området (Sandgärdet, Haga och vissa delar av Östra Utmarken).

Den föreslagna nybebyggelsen utgöres av tre- och fyravåningshus. Området är i huvudsak bevuxet med barrskog. Dock är terrängen i delarna vid Malmabergs- och Urgatan mer öppen med undantag för enstaka grupper av lövträd.

Inga av de i förslaget ingående områdena ha tidigare varit stadsplanelagda med undantag av Tegnér- och Malmabergsgatan, vilka ingå i den av Kungl. Maj:t den 26 februari 1943 fastställda planen för vissa områden öster om järnvägen.

Följande stadsplanebestämmelser föreslås gälla:

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

Med S eller Ö betecknat område får användas endast för bostadsändamål.

Med R betecknat område får användas endast för handelsändamål.

Med G betecknat område får användas endast för garage och därmed samhörigt ändamål.

Med A betecknat område får användas endast för allmänt ändamål.

§ 2.

Byggnadssätt.

Med S betecknat område, som omfattar mer än en tomt, får bebyggas endast med hus, som med varandra sammanbyggas.

Med Ö betecknat område får bebyggas endast med hus, som uppföras fristående.

§ 3

Hushöjd.

Å med I, II, III eller IV betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd än resp. 5,2, 7,6, 10,8 och 14 meter.

Å med G betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd än 4 meter.

§ 4.

Våningsantal.

Å med I, II, III eller IV betecknat område får byggnad uppföras med högst en, två, tre och fyra våningar.

§ 5.

Takfall.

Tak får givas en lutning mot horisontalplanet av högst 30°.

§ 6.

Områden, som icke eller endast delvis få bebyggas.

Med punktprickning betecknat område får icke bebyggas.

Av tomt, som omfattar med Ö betecknat område, skola minst 4/5 lämnas obebyggda.

N:o 191.
Ang. förslag till stadsplan för vissa delar av östra området (Sandgärdet, Haga och vissa delar av Östra utmarken).

§ 7.

Antal bostadslägenheter.

Inom område betecknat med Ö3 får byggnad inrymma högst 3 bostadslägenheter.

§ 8.

Stängsel.

Tomter omfattande med S betecknat område får icke inhägnas i vidare mån än byggnadsnämnden för varje fall medgiver.

§ 9.

Förbud mot utfartsväg till gata.

Allmänt platsområde, som å kartan betecknats såsom plantering, får icke användas till utfartsväg för angränsande fastighet i annan mån, än att erforderlig utfartsväg icke kan på annat sätt erhållas.

§ 10.

Undantag.

Utan hinder av vad i § 1 föreskrives angående områdets användning må bostäder för resp. anläggningars tillsyn och bevakning uppföras eller inredas.

Inom område, som enligt § 1 är angivet för bostadsändamål, må även inredas lokaler för handel och hantverk.

Där byggnadsnämnden prövar sådant av arkitektoniska skäl eller eljest nödigt, må mindre avvikelser från bestämmelser i §§ 3 och 5 samt beträffande gränser mellan olika bestämmelseområden kunna medgivas.

Västerås i maj 1943.

Sven Ahlbom.
Stadsarkitekt.

N:o 192.

Drätselkammarens skrivelse ang. fråga om försäljning av mark inom Hagaområdet m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 7 oktober 1943 har drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta, *att* för utbyggnad av vatten- och avloppsledningar inom Hagaområdet samt förstärkning av avloppsledningen i Malmabergsgatan anvisa 120.000 kronor att utgå av lånemedel, 75.000 kronor att utgå av reserverade köpeskillingsmedel och 25.000 kronor att utgå av tillgängliga reserverade anslutningsavgifter, *att* för utbyggande av transforma-

N:o 192. *Ang. fråga om försäljning av mark inom Hagaområdet m. m.*

torstation och elektriska ledningar inom området anvisa 60.000 kronor att utgå av lånemedel, *att* för anläggande av gator inom området anvisa ett belopp om 307.700 kronor att efter hand som utbyggnaden fortskrede utgå av tillgängliga medel samt slutligen bestridas av reserverade köpeskillingsmedel, att uppdraga åt drätselkammaren att ansöka om Kungl. Maj:ts tillstånd att upptaga amorteringslån för de delar av förenämnda anslag, som enligt vad ovan sagts skulle utgå av lånemedel *samt att* slutligen bemyndiga drätselkammaren att till det pris och på de villkor, kammaren med hänsyn till i ärendet anförda grunder kunde finna för staden antagbara, å området försälja mark till bebyggelseändamål.

Vid ärendets behandling i stadsfullmäktige yrkades avslag på drätselkammarens hemställan om försäljningsbemyndigande, varvid som skäl härför anfördes, att marken borde upplåtas mot tomträtt. Stadsfullmäktige fattade beslut i ärendet efter votering, varvid 22 röster avgåvos för drätselkammarens förslag och 18 röster för avslag. Då föreskriven kvalificerad majoritet således icke uppnåddes, innebar beslutet att stadsfullmäktige avslagit drätselkammarens hemställan om bemyndigande att få försälja mark inom området för bebyggelse. Emellertid godkände stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens förslag beträffande anslag till gator och ledningar samt sättet för anslagens täckning. Då emellertid drätselkammarens förslag i detta avseende var baserat på att tomtmarken skulle försäljas och sålunda medel inflyta till reserverade köpeskillingsmedelsfonden torde stadsfullmäktiges beslut beträffande gator och ledningar — vid det förhållandet att täckning av anslagen ej kan ske på förutsatt sätt om ej försäljning kommer till stånd — icke gärna gå att genomföra trots att arbetstillstånd erhållits och man hos arbetsledningen räknat med att genom de vinterarbeten som ifrågavarande gatu- och ledningsarbeten erbjuda kunna undvika eljest rätt omfattande permitteringar av arbetare.

Stadsfullmäktiges beslut i här ifrågavarande ärende innebär formellt icke något uppdrag för drätselkammaren att efter förnyad utredning inkomma med därav föranlett förslag till stadsfullmäktige. Den omständigheten att stadens bostadsproduktion under år 1944 till stor del är beroende på om mark kan ställas till förfogande för bebyggelseändamål inom Hagaområdet har emellertid gjort, att drätselkammaren såsom närmast ansvarig för bostadspolitiken icke kan underlåta att på nytt underställa stadsfullmäktige ärendet. Ett ytterligare uppskov kommer enligt kammarens åsikt att medföra menliga konsekvenser för bostadsproduktionen. Då drätselkammaren sålunda ånyo förelägger stadsfullmäktige ärendet vill kammaren därvid anföra följande.

Frågan om tomträtt eller äganderätt som upplåtelseform av städernas mark har alltsedan tomträttsinstitutets tillkomst varit föremål för diskussion. Hittills ha endast ett fåtal städer anlitat tomträttsinstitutet. I Västerås framlades år 1939 ett betänkande av en år 1935 utsedd tomträttskommitté. Denna kommitté föreslog tomträttsinstitutets införande på försök på småstugeområdet vid Iggeby utan att samtidigt några uttalanden gjordes angående institutets fortsatta användning inom staden. Man har alltså här i staden endast en mycket begränsad erfarenhet av tomträttens användning, allrahelst som småstugebebyggelsen kommit till under de senaste åren. Rent principiellt måste från kommunens och särskilt från dess fastighetsförvaltande organs sida tomträtten anses som en riktig upplåtelseform, framför allt med hänsyn till att kommu-

nen därigenom själv tillgodogör sig markvärdestegringen. För drätselkammaren står det sålunda klart, att tomträttsinstitutet — därest detsamma ur andra synpunkter lämpligen kan användas — är att från kommunens sida föredraga som upplåtelseform framför äganderättsöverlåtelsen. Ett fastslående av denna princip hindrar emellertid icke att med hänsyn till andra på frågan inverkande faktorer man kan ställa sig tveksam eller avvisande till tomträttsinstitutets användning i ett visst fall eller vid en viss tidpunkt och detta utan att därför göra sig skyldig till någon inadvertens. Tomträttsinstitutet har nämligen icke endast en teoretisk sida utan även — och det kan icke nog understrykas — en praktisk sida av mycket stor betydelse. Man kan mycket väl vara på det klara med att tomträtten i ett givet fall lämpligen bör användas men ändock tveka att tillämpa densamma på grund av praktiska svårigheter att genomföra institutet. Det är närmast av sådana skäl som drätselkammaren nu upprepar sin tidigare hemställan om bemyndigande att försälja marken inom Haga exploateringsområde för bebyggelse.

N:o 192. *Ang. fråga om försäljning av mark inom Hagaområdet m. m.*

För att tomträtt skall kunna upplåtas fordras att stadsplan finnes fastställd och att marken är tomtindelad. Visserligen har förslag till stadsplan utarbetats för Hagaområdet, vilket förslag samtidigt som nu ifrågavarande ärende förelägges stadsfullmäktige för antagande, men en viss tid kommer ändock att förflyta innan stadsplanen av Kungl. Maj:t fastställts. Det är möjligt att behandlingen av stadsplaneärendet kan forceras men det torde knappast finnas utsikter att planen är klar så snart att byggnadsverksamheten på området kan komma i gång i sådan tid att det erforderliga och i den fastställda byggnadskvoten ingående antalet lägenheter hinna bliva färdiga till hösten 1944. I detta sammanhang kan nämnas, att större delen av Hagaområdet utgör donationsjord, till vars *försäljning* Kungl. Maj:t lämnat sitt medgivande på vissa villkor. Frågan om donationsjords upplåtelse med tomträtt, vartill givetvis fordras vederbörligt tillstånd, har enligt uppgift från föredraganden i donationsjordsärenden aldrig varit föremål för Kungl. Maj:ts avgörande. Det är att förutsätta, att Kungl. Maj:t kommer att bifalla en framställning om upplåtelse av donationsjorden mot tomträtt, men med hänsyn till att prejudikat saknas får man förutsätta, att prövningen av ärendet, särskilt frågan om och i vilken utsträckning tomträttsavgälden skall avsättas till donationsjordsfonden samt frågan om donationsjordsfondens framtida redovisning, kommer att ske med särskild omsorg och av den anledningen kommer att draga ut på tiden. Kungl. Maj:t torde även vilja ha viss inverkan på tomträttskontraktens utformning, vilket gör att dessa icke kunna till sitt innehåll fastställas förrän Kungl. Maj:t tagit ställning till frågan.

Ovan anförda svårigheter väga dock jämförelsevis lätt vid en jämförelse med andra omständigheter, som måste tagas i betraktande då det gäller att avgöra frågan om tomträttsupplåtelse för Hagaområdet. Drätselkammaren syftar då på frågan om tomträttsvillkorens utformning och frågan om finansieringen av byggnadsföretag å tomträttsmark.

Om en tomtspekulant har att välja mellan att förvärva en tomt med äganderätt eller att erhålla tomträttsupplåtelse, torde han i de flesta fall föredraga att förvärva tomten med äganderätt. Endast i det ur tomtspekulantens synpunkt sett föreliggande tvångsläge, då staden äger *all* exploateringsbar mark, har han intet val, utan måste finna sig i att bygga på tomträttsmark. I det

N:o 192.
Ang. fråga om försäljning av mark inom Hagaområdet m. m.

fall åter då i konkurrens med tomträttsmarken utbjudes privat mark med äganderätt gäller det för kommunen att så avväga tomträttsvillkoren, att tomträttsmarken blir attraktiv. Här rör det sig om för såväl kommunen som tomträttshavaren synnerligen viktiga beslut. Upplåtelsetidens längd, tomträttsavgäldens storlek, möjligheten att under löpande upplåtelsetid reglera tomträttsavgälden, frågan om fortsatt tomträttsupplåtelse efter upplåtelsetidens utgång, frågan om stadens lösningsplikt till byggnader och övriga anläggningar på tomten, upplåtelseverksamhetens handhavande och ordningen för beslut om tomträttsupplåtelser m. m. äro spörsmål av den allra största vikt, som tarva omsorgsfull och av förutseende präglad utredning och förberedelse innan man kan taga ställning till desamma. Såväl den i Stockholm som den i Göteborg nyligen slutförda utredningen angående tomträttens fortsatta och vidsträcktare användning ha ägnat mycken tid och nedlagt grundligt arbete på att undersöka dessa viktiga detaljer. Det må därför icke förundra om drätselkammaren för sin del bestämt avråder från tomträttsinstitutets användning utöver den rena småstugebebyggelsen förrän en grundlig och förutsättningslös utredning verkställts och av stadsfullmäktige godkänts beträffande villkoren för den fortsatta tomträttsupplåtelsen. Att i en hast komma fram med dylika villkor för Hagaområdets tomträttsupplåtelser synes drätselkammaren icke vara möjligt. Ett förhastat beslut i denna viktiga detalj skulle enligt kammarens förmenande mer skada än gagna tomträttsidén.

Den andra faktorn som i detta sammanhang förtjänar uppmärksamhet är, som ovan framhållits, frågan om finansieringen av byggnadsföretag å tomträttsmark. I de städer, där tomträtten i någon större utsträckning kommit till användning, ha särskilda tomträttskassor måst inrättas för belåning av byggnader uppförda å tomträttsmark. Den här i staden hittills förekommande tomträttsbebyggelsen med småstugor har icke fordrat sådan anordning, utan belåning har kunnat ske i de vanliga belåningsinstituten. Det är möjligt men långt ifrån säkert att vid en fortsatt tomträttsupplåtelse med större bebyggelse till en början finansieringen kan ske utan att särskild tomträttskassa inrättas. Till någon längre tid torde detta dock icke gå. Så snart förhållandena svänga om så att bankernas och övriga låneinstituts penningöverflöd förbyts i penningknapphet får man räkna med en åtstramning och ett sovrande av belåningsobjekten. I denna situation — och den kan inträffa snart nog — får man räkna med att ett särskilt belåningsinstitut, en tomträttskassa måste inrättas. Här torde staden få ingå som huvudaktieägare och det kommer med säkerhet även att visa sig nödvändigt, att staden tecknar borgen å det obligationslån som kassan måste lägga upp för att anskaffa kapital att låna ut till byggnadsföretagarna. Staden får sålunda räkna med att ingå ekonomiska engagement av betydande storleksordning. Med detta i sikte torde det icke vara för mycket begärt att beslutet om tomträtts-upplåtelse föregås av en noggrann utredning angående sättet för inrättande och formerna för driften av en tomträttskassa och övriga därmed sammanhängande spörsmål. En dylik utredning föreligger icke och drätselkammaren anser den absolut nödvändig innan beslut fattas om en vidsträcktare användning av tomträttsinstitutet än vad nu är fallet.

Slutligen får drätselkammaren anföra ytterligare en mycket viktig omständighet som talar mot en omedelbar upplåtelse av marken inom Hagaområdet mot tomträtt. Det kan enligt drätselkammarens förmenande icke vara riktigt

att fatta beslut om ett enstaka områdes upplåtelse mot tomträtt utan att ha klart för sig hur man i framtiden kommer att i princip handla. De allmänna förutsättningarna för en övergång till tomträttsupplåtelse måste först undersökas. Det är möjligt att man därvid skall finna, att det kan vara lämpligt att endast viss slags bebyggelse sker å tomträttsmark under det att annan bebyggelse sker å mark, som upplåtes med äganderätt. Man behöver endast hänvisa till en för Västerås som industristad så vital fråga som om mark för industribebyggelse skall upplåtas mot tomträtt eller med äganderätt. Även kan en differentiering tänkas ske beträffande marken för bostadsbebyggelsen. Vidare måste man göra klart för sig de ekonomiska konsekvenserna för staden av en övergång från äganderättsupplåtelse till tomträttsupplåtelse. Den omständigheten att inflytande köpeskillingar komma att vid övergång till tomträttsupplåtelse förbytas i årliga tomträttsavgälder gör att bl. a. finansieringen av gator och ledningar inom exploateringsområden måste bliva en annan än vad nu är fallet. Detta kan medföra rätt betydande nettobelastningar på stadens budget och förhållandet påkallar synnerlig uppmärksamhet.

N:o 192. *Ang. fråga om försäljning av mark inom Hagaområdet m. m.*

Det nu i korthet anförda torde för den som nyktert och sakligt vill betrakta det föreliggande spörsmålet ge vid handen, att ett beslut om tomträttsupplåtelse inom Hagaområdet för närvarande icke skulle vara välbetänkt. Därest icke bristen på exploateringsfärdig mark nödvändiggjorde Hagaområdets omedelbara bebyggande vore det enligt drätselkammarens förmenande lyckligast om frågan om områdets exploaterande finge vila till dess en utredning verkställts i här ovan angivna avseenden. Drätselkammaren måste dock med hänsyn till föreliggande tvingande omständigheter förorda, att området får försäljas i vanlig ordning. För att emellertid för framtiden få utrett huruvida, i vilken utsträckning och på vilka villkor tomträtten eventuellt skall komma till användning inom staden vill drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville tillsätta en särskild kommitté med uppdrag att förutsättningslöst utreda hithörande frågor och till stadsfullmäktige inkomma med härav föranlett förslag. Först sedan principerna klarlagts och vägledande beslut för den fortsatta bostadspolitiken i staden av stadsfullmäktige fattats, kan arbetet med att utreda och framlägga förslag till nya bostads- och industriområden inom staden samt sättet för dessa områdens utnyttjning slutföras.

Med åberopande av det anförda får drätselkammaren sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga drätselkammaren att till pris och på villkor som kammaren med hänsyn till de i skrivelsen till stadsfullmäktige den 7 oktober 1943 anförda grunderna kan finna för staden antagbara få försälja mark inom det i samma skrivelse omförmälda Hagaområdet till bebyggelseändamål, samt

att tillsätta en särskild kommitté med uppdrag att förutsättningslöst utreda frågan om en vidsträcktare användning av tomträtts-

N:o 192.
Ang. fråga om försäljning av mark inom Hagaområdet m. m.

institutet inom staden, om de ekonomiska konsekvenserna härav samt övriga i samband härmed stående frågor samt inkomma till stadsfullmäktige med härav föranlett yttrande och förslag.

Västerås den 2 december 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 193.

Beredningsutskottets skrivelse ang. nytt reglemente för drätselkammaren (jfr N:o 165/1943.)

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På sammanträde den 25 november 1943 ha stadsfullmäktige till beredningsutskottet för utlåtande remitterat ärende angående nytt reglemente för drätselkammaren (Stadsfullmäktiges handlingar nr 165 innevarande år).

I anledning av remissen får beredningsutskottet härmed anföra följande.

Under den debatt, som föregick stadsfullmäktiges beslut angående remissen till beredningsutskottet yppades skiljaktiga meningar i förhållande till drätselkammarens förslag på tre olika punkter. Det ifrågasattes sålunda dels, huruvida icke en uppdelning av drätselkammaren på två avdelningar vore motiverad med hänsyn till den ökade arbetsbördan, dels huruvida icke suppleanter till drätselkammarledamöterna borde utses och dels, att stadsdirektörs- och stadsombudsmannabefattningarna borde tillsättas av stadsfullmäktige såsom hittills, ävensom i förekommande fall innehavarna av dessa befattningar entledigas av stadsfullmäktige.

Vid granskning av förslaget har beredningsutskottet i första hand förehaft nu nämnda tre frågor till övervägande.

Vidkommande först frågan angående en- eller tvåkammarsystem anser sig beredningsutskottet kunna dela de farhågor, vilka drätselkammaren funnit ligga i en decentralisering under nuvarande förhållanden av drätselkammarearbetet. Det kan i sammanhang härmed framhållas, att de skäl, som i andra städer kunna tala för en uppdelning av drätselkammaren på t. ex. en rättslig och finansiell och en teknisk avdelning knappast föreligga här i staden, där de tekniska verken hava en egen styrelse. Under sådana förhållanden finner

N:o 193.
Ang. nytt reglemente för drätselkammaren (jfr N:o 165/1943.)

beredningsutskottet, att för närvarande någon uppdelning ej är motiverad, medan utvecklingen i en framtid måhända skulle kunna göra en sådan uppdelning motiverad.

Vad åter beträffar frågan angående införande av suppleantsystem anser beredningsutskottet en dylik tanke i och för sig tilltalande. Förtjänsterna med ett suppleantsystem äro enligt beredningsutskottets förmenande i första hand, att så stort antal stadsfullmäktigeledamöter som möjligt beredas tillfälle till tjänstgöring i drätselkammaren och därigenom så småningom få en god överblick över de kommunala frågorna och intränga i det kommunala arbetet på det sätt, som möjliggöres genom drätselkammarens centrala ställning i den kommunala förvaltningen. Förutsättningen härför torde emellertid vara att samtliga suppleanter kallas till och närvara vid drätselkammarens sammanträden. Med hänsyn till bland annat de lokalförhållanden, som nu råda, torde emellertid vara ogörligt att bereda suppleanterna tillfälle närvara vid drätselkammarens sammanträden i andra fall än då vederbörande suppleant tjänstgör för bortovarande ordinarie ledamot. Av denna anledning torde frågan om suppleantsystem för närvarande böra förfalla.

Om beredningsutskottet sålunda biträder drätselkammarens uppfattning beträffande drätselkammarens uppdelning på två kammare och införande av suppleantsystem, hyser beredningsutskottet likväl en annan uppfattning beträffande tillsättandet av stadsdirektör och stadsombudsman. Beredningsutskottet vill därvid framhålla, att stadsdirektören såsom högsta förvaltningschef intager en sådan ställning inom förvaltningen, att stadsfullmäktige icke böra avhända sig rätten att tillsätta och entlediga denne befattningshavare. Ifråga om stadsombudsmannen gäller, att denne tjänsteman fungerar såsom stadsfullmäktiges egen sekreterare och i denna sin egenskap inför stadsfullmäktige är ansvarig för bland annat innehållet i de protokoll, han uppsätter. Under sådana förhållanden torde i viss utsträckning även om denne befattningshavare gälla vad ovan framhållits angående stadsdirektören.

Beredningsutskottet föreslår sålunda, att § 12 i drätselkammarereglementet erhåller sådan avfattning, att därav framgår, att stadsdirektör och stadsombudsman skola tillsättas och entledigas av stadsfullmäktige. Vid bifall till detta yrkande bli de föreslagna ändringarna i stadsdirektörens och stadsombudsmannens instruktioner samt stadgandet i sista punkten av övergångsbestämmelserna överflödiga.

Utskottet, som i övrigt ej funnit anledning till erinran mot drätselkammarens förslag till reglemente för kammaren, får sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga föreliggande, av drätselkammaren utarbetade förslag till drätselkammarereglemente med följande ändrade lydelse av § 12 samt övergångsbestämmelserna i reglementet:

— — — — — — — — — — — — — — — — — — —

§ 12.

Omedelbart under drätselkammaren lyda stadskansliet, drätselkontoret och byggnadskontoret med där anställda tjänstemän.

N:o 193.
Ang. nytt reglemente för drätselkammaren (jfr N:o 165/1943).

Om tjänstemännens åligganden gäller vad i de för dem utfärdade instruktionerna är stadgat.

Stadskansliets, drätselkontorets och byggnadskontorets tjänstemän tillsättas och entledigas av drätselkammaren, dock att stadsdirektör och stadsombudsman på sätt i vederbörande befattningshavares instruktioner stadgas, tillsättas och entledigas av stadsfullmäktige.

Stadskansliets, drätselkontorets och byggnadskontorets expeditioner och kassa hållas öppna för allmänheten å tider, som drätselkammaren bestämmer.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Övergångsbestämmelser.

Detta reglemente, genom vilket upphäves det av länsstyrelsen den 28 november 1903, den 12 juni 1907 och den 30 november 1914 fastställda reglementet för drätselkammaren i Västerås skall träda i kraft den 1 januari 1944. Ledamöter till mandat, som utgå den 31 december 1943, skola väljas endast på två år. Från och med den 1 januari 1946 och allt framgent skola samtliga ledamöter väljas på fyra år."

Det skall här antecknas, att beredningsutskottet utan meningsskiljaktighet uttalat sig beträffande ifrågasatt uppdelning av drätselkammaren i avdelningar samt införande av suppleanter. Utskottets beslut att förorda ändring i drätselkammarens förslag angående tillsättandet och entledigande av stadsdirektör och stadsombudsman har fattats med sex röster emot tre, avgivna för bifall till drätselkammarens förslag. Emot sistnämnda beslut har reservation anförts av herr Gust. Karlsson under uttalande, att han med hänsyn till det rättsliga ansvar, som åvilade drätselkammaren även för dess tjänstemäns göranden och låtanden ansåge beredningsutskottet hava bort förorda bifall till drätselkammarens förslag även ifråga om tillsättande och entledigande av stadsdirektör och stadsombudsman.

Västerås den 3 december 1943.

För beredningsutskottet:

GÖSTA SJÖBERG.

/Per Siösteen.

N:o 194.

Beredningsutskottets skrivelse ang. val av en del kommunala förtroendemän.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I anledning av en från stadsfullmäktigeledamoten K. A. Lundell inkommen skrivelse med avsägelse av samtliga kommunala uppdrag beslöto stadsfullmäktige vid sammanträde den 25 november 1943 dels med bifall till framställningen hos magistraten hemställa om röstsammanräkning för utseende av ny stadsfullmäktigeledamot i herr Lundells ställe, dels ock anmoda beredningsutskottet att upprätta och till stadsfullmäktige inkomma med förslag angående de förtroendemannaval, som föranleddes av herr Lundells avgång från övriga kommunala uppdrag, vilka av honom innehades på grund av stadsfullmäktiges val.

Beredningsutskottet får i anledning härav till ledamot i brandstyrelsen för tiden intill 1946 års utgång i herr Lundells ställe föreslå nuvarande suppleanten, filaren Göte Juhlén samt till suppleant för samma tid i herr Juhléns ställe filaren Gustav Hellsten.

Till ledamot i löne- och avtalsnämnden föreslår utskottet för tiden intill 1944 års utgång verkmästaren Fritz Johansson, som för närvarande är suppleant i nämnden, samt till suppleant efter herr Johansson för tiden intill 1946 års utgång metallarbetaren Anton Berglund.

Västerås den 3 december 1943.

För beredningsutskottet:

GÖSTA SJÖBERG.

/*Per Siösteen.*

N:o 195.

Drätselkammarens skrivelse ang. förslag till ny instruktion för stadsträdgårdsmästaren m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till drätselkammaren den 5 november 1943 har planteringsnämnden hemställt, att drätselkammaren i anledning av uppkommen vakans å stadsträdgårdsmästarebefattningen ville hos stadsfullmäktige anhålla om bemyndigande att återbesätta tjänsten med ordinarie innehavare.

N:o 195.
Ang. förslag till ny instruktion för stadsträdgårdsmästaren m.m.

Jämte det planteringsnämnden föreslagit, att någon ändring av nuvarande avlöningsförmånerna icke bör ske har nämnden underkastat den för befattningen gällande instruktion översyn och hemställt, att drätselkammaren ville underställa av planteringsnämnden utarbetat instruktionsförslag för stadsfullmäktiges godkännande.

Med överlämnande av planteringsnämndens skrivelse ävensom instruktionsförslaget får drätselkammaren anföra följande.

Vid jämförelse mellan gällande instruktion, vilken av stadsfullmäktige antogs den 27 mars 1919, och nu framlagda förslag framgår, att förutom några mindre redaktionella ändringar instruktionen kompletterats med utförligare bestämmelser angående stadsträdgårdsmästarens olika åligganden, varjämte i instruktionens § 2 angivits, att stadsträdgårdsmästaren närmast bör sortera under stadsarkitekten, detta med tanke på det samband, som förefinnes mellan stadsplanearbetet och parkplanteringarna.

Drätselkammaren, som icke funnit anledning till erinran mot planteringsnämndens förslag till instruktion eller förslag i övrigt, får hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att fastställa bilagda förslag till instruktion för stadsträdgårdsmästaren från och med den 1 januari 1944, samt

att bemyndiga drätselkammaren att med ordinarie innehavare återbesätta befattningen såsom stadsträdgårdsmästare.

Västerås den 11 november 1943.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Per Siösteen.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom skrivelse den 11 november 1943 har drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att fastställa framlagt förslag till instruktion för stadsträdgårdsmästaren från och med den 1 januari 1944 samt att bemyndiga drätselkammaren att med ordinarie innehavare återbesätta befattningen såsom stadsträdgårdsmästare.

Löne- och avtalsnämnden, som efter remiss handlagt ärendet, har icke funnit annan anledning till erinran mot drätselkammarens förslag än att, enligt nämndens förmenande, § 2 i instruktionen bör givas sådan avfattning, att därav framgår, att stadsträdgårdsmästaren endast i vad gäller anläggningsarbetena skall sortera under stadsarkitekten. Nämnden vill därför föreslå, att § 2 erhåller följande lydelse:

§ 2. "Stadsträdgårdsmästaren, vilken ifråga om anläggningsarbeten, sorterar närmast under stadsarkitekten, har att ansvara för tillsynen och skötseln av stadens parker, planteringar, lekplatser och stadsträdgård."

Med åberopande av vad sålunda anförts får löne- och avtalsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

N:o 195. *Ang. förslag till ny instruktion för stadsträdgårdsmästaren m.m.*

att med ovan angiven ändring av instruktionen bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Västerås den 7 december 1943.

För löne- och avtalsnämnden:

KARL ENGDAHL.

/*Per Siösteen.*

Instruktion för stadsträdgårdsmästaren i Västerås.

§ 1.

Stadsträdgårdsmästaren tillsättes av drätselkammaren efter planteringsnämndens hörande, med 6 månaders ömsesidig uppsägning.

§ 2.

Stadsträdgårdsmästaren sorterar närmast under stadsarkitekten och har att ansvara för tillsynen och skötseln av stadens parker, planteringar, lekplatser och stadsträdgård.

§ 3.

Stadsträdgårdsmästaren åligger

att leda och övervaka alla trädgårds- och anläggningsarbeten i stadens parker, lekplatser och planteringar ävensom vid de stadens fastigheter som sortera under drätselkammaren,

att efter anmodan av drätselkammaren eller planteringsnämnden handhava vården av planteringarna å begravningsplatser inom staden och övriga planteringar, som stå under förvaltning av stadens kyrkoråd eller annan kyrklig myndighet i staden,

att efter framställning till drätselkammaren eller planteringsnämnden från annan kommunal styrelse eller nämnd lämna råd och upplysningar i fråga om

N:o 195.
Ang. förslag till ny instruktion för stadsträdgårdsmästaren m.m.

planteringars anläggning och vård samt efter anmodan av drätselkammaren eller planteringsnämnden utan särskild ersättning även biträda enskilda i dylika frågor,

att efter arbetets avslutande till stadskamrerarekontoret avlämna uppgift å kostnaderna för sådana arbeten, som jämlikt föreskrift genom stadsträdgårdsmästarens försorg utföras för andras räkning samt till planteringsnämnden skriftligen rapportera, då dylikt arbete slutförts,

att vid omläggning eller nyanläggning av plantering, lekplats eller park, som ovan avses, efter samråd med stadsarkitekten och byggnadschefen upprätta förslag härtill jämte erforderliga ritningar och kostnadsberäkningar,

att upprätta och till stadskamrerarekontoret överlämna dagsverks-, fördelnings- och avlöningslistor för arbetarna,

att tillse att fastigheter, inventarier och redskap av alla slag bliva väl vårdade och att inventarieförteckning föres,

att övervaka och ansvara för kontantförsäljning av trädgårdsprodukter på sätt som drätselkammaren betämmer,

att till planteringsnämnden på angiven tid ingiva de kostnadsuppgifter och förslag, vilka skola ligga till grund för nästkommande års utgiftsstat för stadens planteringar,

att i övrigt fullgöra alla de uppdrag, som honom i tjänsten anbefalles.

§ 4.

Stadsträdgårdsmästaren skall såsom sakkunnig biträda drätselkammaren, planteringsnämnden, byggnadsnämnden och stadsplanerådet samt på kallelse närvara vid dessa sammanträden.

§ 5.

Stadsträdgårdsmästaren äger att i samråd med stadens inköpsorganisation inköpa för stadens planteringar, lekplatser och parker erforderliga redskap, trädskolealster, plantor och fröer.

§ 6.

Stadsträdgårdsmästaren är förman och arbetsledare för vid stadens planteringsarbeten anställda befattningshavare och arbetare och äger, i den mån sådant icke tillkommer annan stadens myndighet, anställa och avskeda arbetare och elever.

§ 7.

Stadsträdgårdsmästaren äger rätt att av alla till kommunalförvaltningen hörande tjänstemän erhålla de upplysningar, varav han för fullgörande av sina åligganden kan vara i behov.

N:o 195.

Ang. förslag till ny instruktion för stadsträdgårdsmästaren m.m.

§ 8.

Stadsträdgårdsmästaren må ej utan drätselkammarens eller planteringsnämndens i vederbörlig ordning lämnade medgivande såsom entreprenör eller arbetsledare utföra arbeten åt enskilda och ej heller driva egen handels- eller trädgårdsrörelse.

§ 9.

Stadsträdgårdsmästaren, som åtnjuter avlöning i enlighet med av stadsfullmäktige därom fattat beslut, är skyldig att underkasta sig avsättningar till pension enligt för Västerås stads befattningshavare gällande pensionsreglemente.

§ 10.

Stadsträdgårdsmästaren är berättigad att å tid, som med hänsyn till arbetenas bedrivande kan finnas lämplig och av planteringsnämnden bestämmes åtnjuta semester i enlighet med för stadens befattningshavare i detta avseende gällande bestämmelser.

Beträffande tjänstledighet för stadsträdgårdsmästaren samt tjänstens uppehållande under dylik ledighet bestämmer planteringsnämnden.

§ 11.

Stadsträdgårdsmästaren är skyldig att underkasta sig de förändringar i denna instruktion och de bestämmelser i gällande och blivande lönestater och pensionsreglemente för stadens befattningshavare, som äro eller kunna bliva i vederbörlig ordning beslutade, ävensom att i allt vad tjänsten rör ställa sig drätselkammarens och planteringsnämndens föreskrifter till efterrättelse.

Västerås 1943, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri